1

بیت المال طرفندن قائمقام متقاعد ارزن فحی بک ترکه سندن
اشترا اولنمشدر ۲۹۱ کانون اول سنه
مساوی غرش

۹۸

تفسیر ابو اللیث رحمة الله علیه

بلکل ای عزیز روایتدر اول سید الکاینات محمد مصطفادن علیه السلام که بیوردی بدرستی
بو قرآن ایچنده بر سوره واردر که آنی اوقیانه دخی دکلیانه اول سوره یارن قیامت کوننده شفیع اولوب
قورترسر که اول سوره یس درایدی بو شفاعت و قورتلمق اول وقتدر اولا قین دخی دکلین انی حرمتلو
اوقیه دکلیه و آندن کلدوکی قدر تقصیر قلیوب آنک ایچنده کی اوکوتلریله عمله مشغول اولا بر حروک
عذدیجه اونیتا کوتروب آنوکله علت اتمیا اول عذدر الله قاتنده قبول اولمز پس حق تعالی بیوردیکه یس
معنیسی دیمک اولور کم اوقی یا محمد سوره یس زیرا یس بو سورهنک آدیدر اما ابن عباسدن بویله
روایت اولندی که یس دیمک طی دلنجه یا انسان دیمک اولور مقاتل ضحاک قول دخی بونک اوزره
در ابو حنیفه ایدر یس یا محمد دیمک اولور وقتاده ایدر یس قرآنک آدلرندن بر آددر کعب
ایدر یس آندر کم حق تعالی قسم اتمشدر یرلری و کوکلری یرتمدین اکی بیک ییل اوکدندن و قرآنه
دخی بویله آند ایچدی بونک اردنجه که بیوردی والقرآن الحکیم یعنی اول قرآن حق ایچون که
حکیم در یعنی حلالک حرامک محکم لکی بو کله درکم ایرق اول تبدیل تغییر اولمز حلال اولن
حرامه دونمز حرام اولن حلاله دونمز الا وقت اضطرارده کم حالة مخمصه اولا آجلقدن
اولوم حدنه وارهیا صوسزلقدن اول آجلغی صوسزلغی دفع ایدجک قدر اول وقت حرام مردار
مباح اولور ایرق وقتده دکل و دخی حق تعالی نک بیرقلری که قرآنله حکم اولنمشدر آنی
البته اشلمک کرک اول دخی محکم تبدیل اولنمز و دخی شول نهی ایدب اشلمک دیدکی اشلر دخی

2

محکم در البته آندن یغلنمق کرک اول دخی تغییر اولنمز و دخی بعضلر دیدلرکم حکیم حاکم
معنیسنه در یعنی بو قرآن کندودن اوک ایلن کتابلره اوزرنه حاکم و آنلرک حکملیجدر که آنلر
دخی حقدر و آنلرک ایچنده کی وعظ نصایح کلی بو قرآنده واردر دخی زیاده و احکاملردن
دخی بعضسی قرآنده محکم ثابتدر بعضسی منسوخ اولمشدر حکم طوتلمز و دخی بیوردیکه انک
لمن المرسلین یعنی حق تعالی قرآن حکیمه آند اجدوکی بو بیدیکه دیدی یا محمد حقیقتا سن مرسل
پیغامبرلردن سن مقصود بوندن اول کافرلرک طعنلو سوزلرن رد ایچون درکه دیدلر
لست مرسلا یعنی سن مرسل دکلسن پس حق تعالی قرآنه آند اجب اثبات قلدیکه یا محمد
سن مرسللردنسن کافرلر سوزی غلط در اکا اخارلر مشغول قلما و دخی بیوردیکم علی صراط
مستقیم یعنی یا محمد سن طغری یول اوزرنه سن اول طریق اسلامدر اما بعضلر دیدلرکه
بو اولکجن رسوللرک صفتندن خبر ویرمکدر یعنی دیمک اولور که یا محمد سن شول مرسللردن
سن که آنلر طغری یول اوزرنده در زیرا کلی رسوللرک طریق اسلام طریقیدر اندن ارتق یولا
یودین حقه واصل اولمز جنت یولن آزدب جهنم یولنه سلوک اتمش اولور اول یول قبول
اولنور یول دکل نتکم حق تعالی بیوردیکم ومن یبتغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه الایه
یعنی هرکم اسلام دیننده ارتوق کندویه دین طلب قلسه که آنوکله نجات بولا اول آندن
قبول اولنمز بلکه اول آخرتده زیان کارلردن در و دخی بیوردیکه تنزیل العزیز الرحیم یعنی
اندردی بو قرآن اندرمک یونندن اول کمسنکم عزیز رحیمدر عزیز دیمک حکم غالب در
نیاکرکسه کجر کمسنه مانع یوقدر دیمک اولور یعنی اول حکم غالب پادشاه قرآن اندروب محمد
رسول کوندردیکم هیچ کمسنک قدرتی یتمز که آنی رسوللکندن منع ایده بله رحیم دیمک
اسرکیجی در دیمک اولور زیرا اول اسرکدوکندن قرآن اندروب حضرت محمده کندو حضرتندن

بیزه دلیل قلدی طریق حق اوزره که قرآن یولدر تا که آنوکله الفت طوتب طغری یوله بله قدم
اورور ودخی بیوردیکه لتنذر قوما ما انذر آباؤهم فهم غافلون یعنی یا محمد بز بو قرآنی سکا
آنوکیچون اندردک که آنوکله قورقوداسن بو بر قومی که آتلرنه رسولکلب قورقودلمدی بولر اول
غافللردر بو معنیجه ما انذر دکی ما نفیچون اولور بعضلر دیدیلرکم سن بو قومی قورقوداسن نتکم
بولردن اوک آتالری قورقودلدیدی که بولر اول آتلری قورقودولدوغندن غافللردر بس بو
کلامدن مؤمن نصیبی بودرکم الرکلر حالنه نظر قلوب کندویا عبرت الا المدن غافل اولب
بوفنایه مغرور اولمیا ودخی بیوردیکه لقد حق القول علی اکثرهم فهم لا یؤمنون یعنی یا محمد حقیقتا
بزم قولمز واجب اولدیکه اولا بوکافرلرک چوقی اوزره که بولر ایمانه کلمز امدی اول قول دکی اولدر
کم آنداجب بیوردیکه لأملأن جهنم الایه یعنی عزم جلاله لم حقیچون جهنمی طولدرم جندن
آدمدن شولرکله که شیطانه اویب قرآنه ومحمده اویماغی ترک ایتدلر بعضلر دیدلرکم بو قولدن
مراد عذابدر یعنی دیمک اولورکم بدربستی بنم عذابم واجب اولدی بولروک چوغنک اوزرنه که
بولر بو قرآنی کرچکلمزلر ومحمده ایمان کتورمزلر بس نصیب مؤمن بوندن بودرکم قرآنی کرچکلیا امرن
یرنه کتورمکله ونهیلرین دیدوکندن ایراق اولمغله وقصصلرندن عبرت المغله ومثاللرندن
کندو حالنی اکلمغله ونصایح لرندن اوکت لنمکله ومحمده م اعتقاد ایده سنت یولنه قدم بصمغله
وآنوک خلقن خلقلنمغله تا که ثمره تصدیق ظاهر اولا والا بو دیدکلرمزدن بر اثر اولمزسه اول تصدیق
حق اولمز بلکه منافقلر تصدیقی کبی اولور که اثری همان دلده در فایده سی یوق ودخی بیوردیکه
انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا مقاتل ایدر بونک سبب نزولی بویدیکم اباجهل لعین آنداجدیکه
اکر محمدی خلوت بولجق اولورسم اوزرنه طاش برغوب هلاک ایلیام طروکلوب رسول م استیوکیدی
کوردی بر یرده نماز قلور براولو طاش الوب کتوردیکه سجده یه واردوغی وقت آنی باشی اوزره برغا

کزتدی چون رسول م سجده یه واردی کلدیکه اول طاشی برغا الی شویله یقاروکترلشله قرودی
طاش دخی الینه یاپشدی کدرمکه چاره بولمدی دونب کروا صحابنه قتنه کلدی تا که کوجله اول طاش
الندن ایرتلدلر وبرکشی دخی بنی مغیره دن قصد ایدوب کلدی که حضرت رسول م قتل ایدیدی حق تعالی
اکی کوزنی کورمز ایلدی که رسول م کورمدی اما سوزین ایشدردی اولدخی چاره سز اولوب دونب
کرو قومنه کیتمک دیلدی انلری کورمدی که قتنه درکلب آنی دخی یدوب آلوب کتدلر بس بولر بواشه
چاره بولمیوب عاجز قلدقلرین حق تعالی اولکسلره تشبیه قلدیکم الری بوینلرنه بغلو اولا هیچ
برخیر اشه آل اوزتمیلر نتکم بعضلر بویله دیمشلردر انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا یعنی بز بولرک
اللرین بوینلرنه دمرلدوک اکرچه بو آیتده ال بله ذکر اولنمدی اما ال بله اولدوغنه دلیل وارکم
بوینده دمر اولمز الا الله اولورکم النی بوینه بله دمرلرلر چون بوینی اکلدی کانه اولدخی بله
اکلمش کبیدر ودخی بیوردیکم فهی الی الاذقان فهم مقمحون یعنی کانه اول الکی الری چکنلرینک
التنه دمرلنوب اککلرنی قصب یقارو قالدردی آشغه ایقلری یوللرنی کورمزلر فی الجمله معنیسی
دیمک اولور بولروک الری دوکلی خیرلردن بغلودرکه بولردن خیر کلمز بس مؤمن نصیب بوآیتدن
بودرکه نظر ایده کوره کم حق تعالی اول کافرلر الندن خیر قطع اولدوغن نم ایدب شول ال بوینه
دمرلنمش کیمسیه بکزتدی آنی بلدردیکه بوصفت بر مرخقیر خور صفتلردندر مؤمن اولن
کرکدرکم بنک عکسن طوته ال دوکلی خیرلردن یکا آچوق اولا کندوی اولکافرلر صفتندن دو
تمیا جهد ایده کندوی کفر اهلندن تمیز قلمچون اول بخل صفتله خور حقیر اولدی بو جومردلق
صفتیله عزیز مکرم اولا ودخی بیوردیکم وجعلنا من بین ایدیهم سدا ومن خلفهم سدا فاغشیناهم
فهم لا یبصرون یعنی بز بولرک اوکلرینه سد ایلدک که حایل اولدی بولر اسلامه هدایت بولمزلر
وظلماتله شویله قپلدوقکه هدایت یولن کورمزلر کانه حق تعالی ایدرکه چون بولر بروملر مخالفت

يولن طوتدلر حق يوله توجه اتمديلر بر دخي آنك مكافاتي اول باطل اعتقادلريني آنلره سد ايلدك
اول كفرلري ظلمتني آنلروك اوزرلرينه بوريوب هدايت يولندن آنلري محروم قلدق پس مؤمن نصيب
بوندن بودركه فاسد اعتقادلردن كوكلني پاك ايده اهل سنت جماعت اعتقادني محكم دوتب يوني
اهل سنت جماعت يولنه دوندوره تاكه حق تعالى آني نور ايمان ايله قيليوب طريق هدايت اوزره ثابت
دوتا ودخي بيورديكم وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ بو لفظ اكرچه استفهامدر
مراد بوندن توبيخ سرزنشدر يعني دمك اولوركم يا محمد سن بولري كرك قورقت كرك قورقتما بولر
ايمانه كلب سني تصديق ليجق دكللر بو آيت شول كافرلر حقنده كلديكم كفر اوزرنه الدلر يا دپلندلر
زيرا آنلروك كوكلنه شقاوت كلدي او ديلوب مهرلندلر اول مهر اوزره كيتدي مؤمن اولن كرككه
الني معاصيدن چكا آنك اوزره مصر اولميا تاكه حق تعالى اول سببدن آنك دخي كوكلنه مهر اوره
هيچ وعظ نصيحت اكا اثر قليميا وعظ ايتدكلري ايتمدكلري برابر اولا توبه سز كيدوب اولدخي بلايه
مبتلا اولا ودخي بيورديكم اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ
كَرِيمٍ يعني يا محمد بدرستي سنك قورقتماغك فايده سي شول كمسنلره حاصل اولوركم آنلر بو قرآن
ايشدوب نصايحلرندن ومواعظلرندن قبول ايده لر واول غيبدن ويرلن خبرلره اينانب رحماندن
قورقلر پس قچن بويله اولسلر سن آنلره بشارت ايدب مشتلهكم بز آنلري دنياده يرلغيب آخرتده
اجر كريم ويررز يعني بز ثوابلر ويررزكم آنوكله كرامتلره ايرشورلر پس نصيب مؤمن بوندن
اولدركم حقا عنادايتميوب قرآن نصايحلرين قبول ايدب رسولنه اعتقاد قله اول اولجق نسنلردن
خبركم ويرلدي اكرچه شمدي غيبدر اكا شك ايتميب صدقني محكم قلب اول رحماندن قورقه بوني دخي
اكليا كم خشيت اوردنجه رحمان آدني كتوردي جبار وقهار آدني كتورمدي بوكا اشارت قلديكه يعني
بن رحمانم دايم قورقوده اولب اميد دخي كسمكل هم قورقوده هم رجاده اولغل اول اكسي كندوكا ايكي

قنت ايدنكل اوچ منزله اره سن قورقوده اولب اميد ترك ايتمكل اميذ طوتب قورقوي ترك
ايتمكل كم بولروك برين طوتب بريني ترك ايدن بر قنتلو قوشا دونر بلورسنكم قوش بر قنديله اوچوب
مقصوده ارمز كشي دخي بولروك برين طوتب بريني ترك ايتمكله مقصوده اولشمز پس اكسني بله
طوتكم مغفرتله اجر كريم بشارت سكا دخي حاصل اولا ودخي بيورديكم اِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتٰى
وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فِي اِمَامٍ مُبِينٍ يعني يا محمد اكر بو قومك
سني كرچكليوب آخرته ايمان كتورمزلرسا صبر ايلكم بز حقيقتا بو الولري آخرتده كرودركوب
قوبارورز كندودن اوكدن هرنه عمل كندرلرسه بز آني دفتر ايدوب صقلرز يعني اكي فرشته
قومشدركه كراما كاتبين درخيردن شردن نه عمل ايشلرلرسه يازرلر دخي كندولردن
صكره نه عادت ونه طريق قودلرسه خيردن شردن كه خلق اچندن اشلنه آنلره دخي اندن
نصيب يازرلر اكر شر واكر خيرنتكم رسول بيوردي ءم • مَنْ سَنَّ فِي الْاِسْلَامِ سُنَّةً الحديث •
يعني هر كم بر كوركلو سنته موافق قاعده قوسا خلق اكا اقتدا قلب آني اشلسه اول اشلينا نقدر ثواب
اولورسه اول [illegible] وينه دخي اكا برابر ثواب اولور واكر بر سنته مخالف يرمز قاعده قوسا
[illegible] بي عادت طوتب اشلسا اول اشلينا نقدر كناه اولورسه اكسوكسز اول قاعدي قوينه دخي
اولقدر كناه اولور واثارهم معنيسي بودر • اما مجاهد ايدر • واثارهم دردكي يعني بز بونلرك آدملرين
داخي يازرز مسرورقدن روايتدر ايدر • ما خطا عبد خطوة الا كتب له الحديث • هيچ بر قول ولميا
كم اول آدمين آده الا هر آدمنه بر ثواب يه بر كناه يزلور يعني خيرلو يرلره ادسا ثواب يزلور شرلو
يرلره ادسا كناه يزلورهم بوكا دليل در رسولك ءم اول قولكم بني سلمه قوم مسجددن ايراق اول
دقلر بچون دلدلركم اولرن صاتوب مسجده يقين كللر رسول ءم آنلره ديديكم • ديارکم فانما
تكتب آثاركم • يعني يروكزي ترك ايتمك اكا ملازم اولك كم سزوك قدمكز ايزلري دخي يازلور

آدمیکوز نقدر او لورسه اولقدر ثواب و لور وهر نسنه که بو آدم اوغلنلری ایشلر سویلر کلیسی
برصقلمشوز بیان قلمشوز لوح المحفوظده آندن طشره نسنه یوقدر پس مؤمن اولن کرکدر که
بو آیته نظر قلب دایم خیر او زره سعی ایده کم ثواب زیاده اولا ودخی بیوردیکه واضرب لهم
مثلا اصحاب القریة اذ جاءها المرسلون یعنی یا محمد صورت قورب خبر ویر بو قومکا کم
بولروك سنوکله مثللری اول قریه اصحاب کبی اولدیکه رسوللر اکا کلدی قریه دیدکی انطاکیه در
عیسی پیغامبرك رسوللری انك قومنه کلدی سبب قضیه بودرکم شول وقتکم عیسی پیغامبرم
کوکا کترلدی اول حواریون که اصحاب در انلره آیله وصیت قلدیکه دوکلی بر یرده دورمیالر
هر بری بر شهره طاغلوب متفرق اولالر بولروك دخی عیسی پیغامبر دعاسیله هر برینوك
انبیا معجزات کبی معجزه لری واردی چون عیسی کوکا رفع اولندی اول رسوللردن ایکسی انطاکیه
قومنه کلوب دعوت قلدلر نتکم حق تعالی بیوردی اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما
یعنی چونکم بز کوندردك رسوللرمزدن ایکی رسول انطاکیه قومنه بری تومان وبری طالوس
اول قوم اول ایکیسن یلنلدیلر انلره ایناندلر اکر ایدرسك کم بولری خود عیسی پیغامبر کو
ندردی حق تعالی بز کوندردك دیدکی نه وجهله در بز ایدرز عیسی پیغامبر حق تعالی نوك
رسولیدر پس رسولك رسولی دخی کروهمان الله رسولی اولور زیرا انلر بر ایش ایشلمزلر که اندە
حق رضاسی اولمیا پس انده الله رضاسی بیله اولدوغیچه انك کندردکن کندویه اضافت قلوب
بز کوندردك دیدی پس اول قوم چون اول ایکی رسولی یلنلدلر اول وقت که کلب انطاقیه یه کردلر
باشلیوب چاغردلر که یا قوم ایمانه کلك که معبود حق الله در اول بوتلر عبادتینی قوك که اول
عبادت شیطاندر فی الحال اول ایکیسنی اول شهرك سرهنك عوانلری طوتب شاهلری قتنه
التدلر چونکم بولر اول شاه قتنه کردلر دیدیلرکم اول بوتلرکم سز طپرسز انلر هیچ در باطلدر

بدرستی سزوك معبودکوز اول الله درکه حکم کوکلرده یرلرده کچر کمسنه مانع دکل سزدن
هر قنقکز کم اول عبادت او زره اوله انك ابدی یری اوددر جهنم اچنده چون اول شاه
آنی اشتدی غضبه کلوب اکسن دخی بصدروب غایت اغجلدی اندن صکره زندانه قویدی
اندن بولر زندانه کردکدن صکره شمعون کلوب انطاکیه یه کردی بولروك زندانه کردکی
خبرین اشتدی وطروب زندانه کلدی اول زندانجیه دیدیکم بکا دستور ویرکرین اشبو زندانده
غیلره بر زیاره اتمك یدودین زندانجی دستور ویردی اچرو کردی باشلدی اولا هر برینه برد
یاره اتمك اولشدردی تا که صکره اول ایکی یاری قاتنه کلدی انلره دیدیکم بن اندن اترو کلدم که
اول شاه قتنه واردم سز ایکوکزوك خلاصلغنه سعی ایدم اما سز کلدوکز اویب اشك یونیله
کلمدوکز بلمدوکز بلمزمدوکزکم سزه مطیع اولجق دکللردر الا شول وقتنکم بولره اولا
لطفله یو مشقلغله طوته سز بدرستی سزوك مثلکوز شول عورت مثلنه دندیکم عمرینك
جوغنی کچدی اوغلان طو... اندن صکره بر اوغلان طوغردی تربیت اتمك بلمزدی فی
الحال اوس... ...وك اکا اتمك یدردی بوغزنه طوروب اول اوغلنی الدردی سز دخی انجلین
هه کلدوکز دعوت وقتی اولمادین دعوت ایدب او مکله کندوکزه بلا کتوردکوز اندن
شمعون بولری قویب بتخانیه کلدی اوتوردی تا اکا دکین که بولر دریلوب بتخانیه کلدلر اول
بوتلری اوکنده عبادتلرنه مشغول اولدیلر شمعون داخی بولروك بوتلری اوکنده طوروب
کوکل یوزین الله دوندروب تضرع قلوب سجده ایدردی بولر شویله ظن ایدرلردیکه اول دخی
بولروك ملتیندندر کندو اللهلرنه سجده ایدر بر قاچ کون بولره قرشوب بویله ایلدی انوك
اولایشن پادشاهلرنه سویلدیلر اول شاه آنی قغروب صوردیکه سن قندنسن شمعون دیدیکم
بنی اسرائیلدن بر کشیم انلردوکلی کجدلر بن انلرك اچنده هر اشلرنك تدبیرن قلوردردم

چون انلردن بر کمسنا قالمادی اوش سنک اصحابکه کلدم تاکه سزوکله انس طوتم سزکله
اکلنم پس اول شاه بوکا بر فرح نسنده بودیدوکیله عمل ایتدی تدبیر غایت خوش کلدی شمعون
دخی بولروک اراسنده بر زمان اکلندی تمام ایش کوردی که استقامت اوزره اولدی اندن
بر کون اول شاه قتنده مناسبتله اولاکی یاریکی کدی دیدیکه ای پادشاه بکا خبر شویله ایرشدیکم
بونجه زماندرسن اکی کشی حبسه قویمشسن اندن اتریکم سنی ایرق اله طپمغا دعوت قلمشلر
نه اولا بر انلری قغردوب کتورسک بن دخی ایشتسم انلروک کلامن که نه درلر سنک طرفکدن بن
انلروکله مخاصمه قلسم اول پادشاه دیدیکه نوله کشی ویردی ایکسن دخی کتوردلر انک الینه
طوردلر شمعون بولره کندوی بلمزه دروب صوردیکه خبر ویرک بکا که سزوک الهکوز کیمدر بولر
دیدلرکیم بزوم الهمز اولدرکیم دلسوزلره دل ویردو صاغرلره اشتمک ویردی الا تنلولرک اللعین
کدردر شمعون دیدیکه دیک امدی بر نسنه کوسترک کورلم واردلر بر انه دن کورسز طوغمش
کشی واردی کتوردلر اول ایکسی دعا قلدلر کوزلری اچلدی شمعون دیدیکه بونی بن دخی اشلرم
وارب بر انجلین کورسز دخی کتوردلر شمعون [illegible] اکا دعا قلدی انوک دخی کوزلری اچلدی
شمعون انلره دیدیکم بونسنده سزوک بنم اوزرمه فضیلتوکز یوق بر ابرص کتوردلر بو ایکسی
دعا قلدلر اولدخی صاغ اولدی شمعون بولره دیدیکه بونده دخی فضیلتوکز قلمادی دخی نسنکوز
واردی انی کتورک بولر دیدلر بلی واردر بزم تکریمزهم الدردر هم دیرکوردر شمعون دیدیکم بنم بوکا
قدرتم یتمز دندی اول پادشاهه دیدیکه نوله اول بوتلری کتورسن اولکم اولرهم دیرلدب
هم الدورلر کیرو فضیلت سکا وسنک بوتلروکا اولا بولردن اشغا قلمیاوز اول شاه
ایدر بلورسن حقیقتا که انلر نه کوردر نه اشیدر اولوی انلر قتنده دیرلدر شمعون کرو اول شاهه
دیدیکم یا ملک بولره صوزکم اولدکلری نسنه نی اشلمکا بولرک قدرتلری بیترمی اول ملک

بولره دیدیکم بزم قتمزده بر اولو واردرکیم یدی کوندر اولی انوک بر اتاسی واردر اکینه باغجاسنه
کتمشدر اهل وقوم انوک کلمک لکینه منتظر اولمشلردر انی دفن اتمکا دستوروزمزلر تاخیر
ایتدلرکیم اول اتسی کله امر ایتدی اول اولوی کتوردلر بولروک اوکنه قودلر اول شاه دیدیکم دیک
امدی کورین اول الهکوز انی نیجه دیرلدر بو اکسی باشلدلر اشکاره دعا قلورلردی شمعون کزلوجه
دعا قلوب بولره یاردم ایدردی تاکه حق تعالی قدرت برله اول اولو دیرلدی انی کوریجک شمعون
دیدیکه بن شهادت ایدرم که بولر نه درلرسه کرچکدر و بولروک معبودلری حقدر اول شهر
اهلی دریلوب دیدلرکیم سزوک اتفاقکوز بردر دوکلکوز برسز دیوب بولری طاشله الدردلر
اندن اول اوغلن اتسی کلدیکه اول حبیب نجار ادی اوغلنی کوروب ایمانه کلدی انی دخی الدردلر
چون بولر بو رسوللرله بو اشی قلدلر حق تعالی جبرائیل ویردی کلوب بر کز بولروک اوزرنه صیحه
قلوب چاغردی کلسی هب هلاک اولدلر پس بو قضیه کلی اول ایتلر معنسیدرکه حق تعالی بیوردی
اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما فعززنا بثالث چونکم بز اول اکی رسول کندردک اول قوم انلری
یلنلدلر بز اول اکسن قوی قلب قوتلندردک اوچنجسی ایله که شمعوندر فقالوا انا الیکم مرسلون
یعنی بوکز اوچی جمع اولب دیدلرکم بز سزه رسول کندرلمشز سزی باطلدن حقا دعوت قلاوز
ودخی حق تعالی بیوردیکم قالوا ما انتم الا بشر مثلنا وما انزل الرحمن من شیء ان انتم
الا تکذبون یعنی اول کافرلر انلره دیدلرکه دکلسز سز الا بر جلین ادم اوغلی هیچ اول
رحمان دیدکوکز ادمیلردن بر رسول کندرمدی دکلسز سز الا یلانجیلرسز که دیرسز
بز تنکری رسوللری یوز حال بودرکه سزی عیسی کندرمشدر بولره انکار قلدلر و بو رسوللر دخی
دیدلر تنکم حق تعالی خبر ویردی قالوا ربنا یعلم انا الیکم لمرسلون یعنی دیدلرکم بزم ربمز
بلورکم بزی عیسی کندو ارادتیله کندرمدی بلکم حق تعالی امریله کندردی وما علینا الا

البلاغ المبين يعني بو انكاركوزدن بره ضرر يوق البته بزم اوزرمزه سزي ايمانه كتورمك
واجب دكل زيرا كوكللري دوندرجي الله در واجب بزه همان شولدر كه حق تعالي خبرين سزه
اولشدوره وز انده خاين اولميا وز باقي حسابكز الله قتنده در نجه دلرسه اشليه ودخي
حق تعالي بيوردي قالوا انا تطيرنا بكم لئن لم تنتهوا لنرجمنكم وليمسنكم منا عذاب اليم
يعني بو انطاقيه قومنه حق تعالي يغموري دوتدي انلره قحط واقع اولدي بولر آني
كندولروك شوم فعللرندن كورمدلر بلكه اول رسوللره اضافه قلب ديدلركم اشبو بزه
ارشن قحط وشوملق سزوك شر كوزدن در اكر سز بزدن فارغ اولب يغلمزسكوز
البتده سزي طاشله رجم ايدب ديلرز دخي بزدن سزه قتي انجدجي عذابلر حاصل اولور
ودخي حق تعالي بيوردي قالوا طائركم معكم ائن ذكرتم بل انتم قوم مسرفون يعني رسوللر
دخي انلره جواب ويرب ديدلركم سزوك شوملغوكز كيرو سزوكله دركم سزوك اول يرمز خبيث
فعللكوزدن ارشدي شول وقتكه الله طرفندن وعظ اولنوركوز انوكله اوكتلميوب
آني شومه صيردكوز دكلسز سز الا بر قوم سزكه حق تعالي يولنده محاربت [illegible] الكا شرك
كتوربحدن كچرسز ودخي حق تعالي بيوردي وجاء من اقصى المدينة رجل يسعى قال يا [illegible]
اتبعوا المرسلين اتبعوا من لا يسئلكم اجرا وهم مهتدون يعني شهرك اورتسندن بر كشي
كلوب تيز تيز ديديكم يا قوم متابعت ادوب ايوك اشبو رسوللره كم بولرك ديدكلري حقدر دنب
اول كشي بو رسوللره صوردي كم هيچ بو دينه دعوت قلدوغكز چون بولردن حق استرمسز
انلر ديدلركم بزم اجرمز الله قتنده در بولردن اجر دلمازز پس كشي كرو اول قومنه
چاغردي كم يا قوم متابعت قلوك شول كشلره كم سزدن اجر حق استمزلر بولر هدايت بولمش
قوملردر بو كلوب چاغرن كشي ديمشلر كه اول حبيب نجار ديكه اوغلي اولمشكن اول رسوللر دعاسيله

كيرو ديرلدي اول اسلامه كلدي بعضلر ديدلركم صيرويدي انلرك دعاسيله شفا
بولدي چون اول حبيب اشتدكم اول قوم اول رسوللري اولدرمكا قصد ايدلر
سعي ايدوب كلدكم انلري منع ايده اولدرمكا قومنه چون اول قوم حبيبك اول
سوزلرن اشتدلر بلدلركم اول دخي انلروك دينينه متابعت قلمش ديدلر اكا يا حبيب
يعني سن دخي بزوم ديمزقودك واروب انلرك دينينه مي كردك حبيب داخي انلره
جواب ويردي شويله كم حق تعالي بيوردي ومالي لا اعبد الذي فطرني واليه ترجعون
يعني نولدي بكا كم طپميم شول الله كم بني يرتدي دخي كلكوز الدكدن صكره اندن يكا
ودسرسزنكم اتدوكوز هب بولسرسزدونب اول قوم كرو اكا ديدلركم يا حبيب كل كرو
بزم ديمزه دون اتاك ددك دينلرني ترك ايلمه حبيب كرو بولروك جوابنده ديدكم
ءاتخذ من دونه آلهة ان يردن الرحمن بضر لا تغن عني شفاعتهم شيئا ولا ينقذون
يعني بن اللهدن ارتوق بو پوتلري معبودمي طوتين كه اكر ايله ادجك اولورسم اول
الله دلساكه بكا بر ضرر ارشدوره و بر قتي بلايه ومحنته ايركوره اول پوتلرك قدرتي يمياكه
بندن اول بلايي دفع ادلر وكر شفاعت قلمق دلسلر هيچ شفاعتلرندن دخي فايده اولميا
اني اذا لفي ضلال مبين يعني اكر بن سزدكو كوز طوترسم آشكاره زيان اچنده اولورن
اني آمنت بربكم فاسمعون قيل ادخل الجنة يعني حقيقتا بن ايمان كتوردم سزك اول
ديكوزه كم سزي يرادوب رزق ورن اولدرسز دخي بكا اشدك بونجلين طانقلق
ويركم اول الله بردر اندن ارتوق معبود يوقدر ابن عباس ايدرچون اول قوم اندن
بوخبري اشتدلر في الحال آني طوتب قيويه برقدلر كه اكا رس ديدلرتيكم برآيتده دخي
حق تعالي بيوردي واصحاب الرس اما قتاده ايدر آني طاشله دپلديلر اولطورمز ايدكه

اي جليم بو قوممه سن هدايت ويركه بولر بو اشي بلمدلر اشلدلر مقاتل ايدر طوتب
اول حبيب اياقلري التنه برقدلر شول قدر بصدلركم بغرصقلري طشره چقدي اندن
صكره قيويه برقدلر اندن اول اوچ رسولي دخي دپلدلر چون اول حبيب نجارك روح
بدندن انتقال ايدب اول شرفه جنته قوندي كندويه اول حاصل اولن كرامتلري
كوردي كندي قومنك اسلامه كلمك لكن آرزو قلوب ديديكه قال يا ليت قومي يعلمون
بما غفر لي ربي وجعلني من المكرمين يعني ديديكه اي كاشكا اول بنم قومم بلالر
ديكم بنم ربم بني نجايا رلغايب اهل كرامتدن قلدي انلر دخي اول رسوللره ايمان كتوروب
بو سعادته ارشلردي كندو الذي داخي انلره خير صانوس كسمدي امدي عقل اولن مؤمنلره
بوندن حظ نصيب بودركم بو قومك حالندن كندويه عبرت الوب قرآن حديث
نصيحتلرن قبول ايدوب انكله المدين اوكوتلنلر انلره دليل اولب خيره يلتاينلري
دشمان دتميا برقاج كون دنيا لذتنه مغرور اولب كندوي دكنز بلالره صوقميا ودخي
حق تعالى بيورديكه وما انزلنا على قومه من بعده من جند من سـ[illegible] كنا
منزلين يعني بز اندرمدك اول حبيبك قوم اوزره حبيب الدكدن صكره كوكدن مر[illegible]
لشكري كه انلري هلاك ايدوز دخي بركمسه انلره رسول كوندرمدك ان كانت الا صيحة
واحدة فاذا هم خامدون يعني اولمدي بولره الا بر صيحه كه جبرائيل ويردك بر كز بولرك
اوزرنه چاغردي همان بولر دوردقلري يرده بر اوغردن كچدلر شويله كه هيچ حركتلري
قلمادي ودخي بيورديكه يا حسرة على العباد يعني واي پشيمانلقلرنه اول قوللرك كم آخرتده
ديسرلر اي واي بزم حسرتلرمزه كاشكا اول رسوللره اناندق انلره اول فعل اشلميادك حق
تعالى ايدر ما يأتيهم من رسول الا كانوا به يستهزؤن يعني اول قومه هيچ بر رسول كلمزدي

الا انلر آني دنياده استهزا ايدوب مسخريه دوترلردي اما آخرتده ايشلري اول فعللرنه
ندامت حسرت اولسر پس حق تعالى چون بو انطاكيه قومنك قضيتسن رسولنه خبر ويردي
كندو قومنك حالنه انلري ضرب مثل قلديكه بولر اندن عبرت الوب انصافه كلر رسوللرنه
عتاب قلميلر بونكله دخي قومدي بلكه اول مشركلري لروكچن امتلروك عذابيله قورقتدي
بيورديكه الم يروا كم اهلكنا قبلهم من القرون انهم اليهم لا يرجعون يعني يا محمد
كورمزلرمي بو سنك قومك كه بولردن اوكدين نيجه قرنلري بز هلاك ايلدك عقوبتمزله
كه هركز اثرلري قلمادي دونب كرو برسي انلردن بولره كلمكه چاره بولمدي وان كل لما جميع
لدينا محضرون يعني دكلدر بولرك كلسي الا جميع بزم قتمزده حاضر اولنسرلر قيامت
كوننده اندن دونب حق تعالى كندو صنعندن بولره خبر ويرديكه انده فكر ايدوب انوكله
اوكتلنلر بيورديكه وآية لهم الارض الميتة احييناها واخرجنا منها حبا فمنه
يأكلون يعني حق تعالى انك بركلكينك علامتلرندن برسي اولدركم المش يرلري بز بولره
درلدي ويردوك يعني قوريب تازه لكي كتدكدن صكره كوكدن يغمورلر اندروب اول قورلغي
تازه لكا دندردك اندن درلو درلو دانلر بتوروب دنيايه كتوردك كه اندن يلر وجعلنا
فيها جنات من نخيل واعناب وفجرنا فيها من العيون ليأكلوا من ثمره وما عملته
ايديهم افلا يشكرون يعني بز يرتدق يريوزنده بولار روكچون بوستانلر وباغلر وانوك
اچنده خرمالر واوزوملر بتوردك ودخي انك اچنده يردن بكارلر چقرب ارمقلر ايدب
اقتدق تاكه اول يمشلردن يالر واول صولردن اچلر واول الري عملريله اشليوب حاصل
ايتدكلرندن دخي يالركه اكرلر بچرلر واول الري عملي سكمدوكي نعمتلردن دخي يالر
كه انجره بتن يمشلردر وانلر يغلر وسودلردركه قيون صغر يلنندن چقري ويردك نولدي

بولره که بو نعمتلری بولره یردوورنه هیچ بر شکر ایلمزلر آنوك وحدانیتنه اقرار قلمزلر
اگرچه لفظ استفهامدر اما امر معنیسنه‌در یعنی نولدی که شکر اتمزلر دکی بو نعمتلر
ایسنه کم آنلره انعام قلدی اکا کفران نعمه اولمسونلر شکر ایتسونلر دیمك اولور ودخی بیوردی
سبحان الذی خلق الازواج کلها مما تنبت الارض ومن انفسهم ومما لا یعلمون بو لفظ
سبحان دخی مصدردر امر معنیسنه یعنی تنزیه ایدك آریدك اول پادشاهی كم درلو درلو نعمتلری
اول سیزه یرتدی شول نسنلردن که یر بتوردر انولرع اوتلر حیوانلر کوره علف ولوب سزه
منفعت اولماغیچون دخی برلکنه اقرار ایدب اکا اورتوق قتمقدن ایراق اولسونلر زیرا
اول پادشاهدر اولکه کندو نفسلرندن دخی انواع مختلف صورتلر یرتدی بر برنه بکزمز
کیمی ارکك کیم دیشی دخی شول نسنه‌لردن یرتدی که بولروك آندن خبرلری یوق
بو کلسنك اچنده دلیل و برهان وار ظاهر که اول واحددر شریکی یوق وبر ووردکار عالم
درکه نظیری یوق بوندن صکره کندونك وحدانیتنه دلیل اولنلردن بر علامت
دخی بیان قلدیکیم اعتبار واتر دخی ارتوق اولب اولا که انصافه کلرنتکم بیوردی
وآیة لهم اللیل نسلخ منه النهار فاذا هم مظلمون یعنی حق تعالینك وحدانیتی
علامتلرندن بری دخی بودرکم بز بولره کیجه قلیوردك کم کندوزی آندن صیروب
چقارورذکم کورسز بولربکه کندز روشنلغنده یکن ناکاه قرکویه کرورلرکم جهانی
ظلماتله قبلروز ودخی بعضلر دیدلرکم حق تعالی دنیایی قرکو یرتدی آندن صکره کونشی
چراق یرتدی تجنکم اولطغا دنیا آنکله روشن اولور تجنکم طولیه کرو قرکولق اوزرنه
قلور شویلکیم یرادلدی ودخی حق تعالی بیوردی والشمس تجری لمستقر لها ذلك تقدیر
العزیز العلیم یعنی بو کونشکم یرادلدی سیر ایدب یورر کندو مستقرینه مستقردکی

کونك شول غایت صوك منزلیدرکه آندن اوته کچمك یوق مغربنده مشرقنده زیرا هر کونکه
طوغر کونده بر منزلدن دوغرکه اکی کونده بر منزلده طورمز طولندغی دخی انجلیندر
اوچ یوز آلتمش دوغجق منزل واردر واوچیوز آلتمش دولنجق منزل واردر اوزغنده قصلق
وبر روایت دخی ابی ذر غفاریدن واردرکه ایدر بر وقت رسول الله اوتوردم کونش
دولندی بکا دیدیکه یا اباذر بلور مسنکه بو کنش نره ده دولنور بن دیدمکه الله بلور وانك
رسولی بلور ورسول ءم بیوردیکه مغربدن طولنور ودخی کدوب وروب عرش آلتنده
سجده ایدر دستور دیلرکه کلوب کرو طغا دستور ویرلور کلوب طغر اما یقین اولدیکیم
دستور دلیا اوت دستور ویرلمیا تا که شفیع دوتب طلب ایلیا زاریلغیدن کچه
دستور ویرله کم وار طولندوغك یردن طوغ واره مغربندن طغا حق تعالی کونش
مستقرینده جاری اولوردیکی بودرکه اول عرش آلتنده‌در پس کونشك اول سیر منازللرندن
اول عزیز العلیموك تقدیر برلدر عزیزدر انتقام قلمق برله علیمدر اول کونش امرین تقدیر
قلب آنی یرتمقده ودخی ابن عباس بو آیتی بویله اقوررکه والشمس تجری لا مستقر لها ذلك
تقدیر العزیز العلیم یعنی کونش منازلنده سیر ایدرکه آنك مستقری یوقدر دایم سیران
اوزره‌در ودخی حق تعالی بیوردیکه والقمر قدرناه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم
یعنی آیه دخی منازل تقدیر قلدق کوکده کاه ارتر کاه اکسلور آیك آخرنده کلبی ایدر
هر کون آی بر منزله چقرتا شول قرارکاهنه ایرشرکیم آندن اوته کچمك یوق آندن دونب
کرو یقین منزلنه کلور ودخی دمشلرکه آی منزللرنی اوتوز کونده دور ایدرنتکیم
کنش بر یلده سیر ایدر مقاتل ایدر آیك ایکی سکسن فرسخ دردکرمدرد کونشك ایکی دخی
انجلیندر اما اکیسنك روشنلغی یردلدغی وقت برادی آیوك نورنك طقسان طقوز

بخشی آلنوب کونه ویرلدی آنک روشنلغی زیاده اولدی آی بر بخش نوریله قلدی ودخی
آی آخر منزلنه ایرجك انجلوب صررد وعن شول خرمانك قورومش انجه بداغنه تشبیه
قلدی نظر ادنلرك کزندن اگرچه کندو نفسندن حقیقتنده کی اولو در اما بقنلر کوزنه
کی انجه کورنور آندن صکره حق تعالی بیوردیکه **لا الشمس ینبغی لها ان تدرك القمر** عکرمه
ایدر هر برینك ولایت وحکم وسلطنتی واردر کنشك حکم ولایتی کندزده در آیك حکم
وسلطنتی کیجه ده در یوقدر کونشه که کیجه ده طلوع ایده وآیه دخی یوقدر که کیجا کی کندزلین
نور صچب کندو حکمن ظهوره کتوره کرکدر کم هر بری کندو سلطنتنده طغا ودولیا ودخی
بیوردیکه **ولا اللیل سابق النهار وکل فی فلك یسبحون** یعنی کیجا ایله کندز دخی کندو
سلطنتلرنده درنه کیجه قرکوسی کندزد روشنلغینه غالب کلب قرردوبلور نه کندز ایدنلغی
کیجه قره کوسنه غالب اولب آیدین قلوبلور هر بری کندو فلکنده دوران ایدب سیر ایدر
وبعضلر دخی دمشلر کیم کوك شول بویکلنمش دکز موج کبیدر آیله کون دخی شول یلدزلر کیم
دور ایدرلر آنده یورلر ودخی بیوردیکه **وآیة لهم انا حملنا ذریتهم فی الفلك المشحون**
یعنی بو مکه نك کافرلرنه بر علامت دخی حق تعالینك برلکینه اولدر کیم بز کتوردوك
بولروك آتالرنی وعورتلرنی واوغلنلرنی هنوز دخی بولر آتالری صلبنده یدی اول نوحك
کمسنده کیم اجناس حیوان ایله طولمش ایدی ودخی بیوردیکه **وخلقنا لهم من مثله ما یرکبون**
یعنی اول نوح کمسی کبی بولره نسنه یرتدق کیم اکا بنرلر قتاده ایدر اول دوه در کیم قروده
بنرلر نتکیم دکیزده کمیا بنرلر اما سدی ایدر اولدر کی شول زورقلر وکمیلردر کیم شمدی
دکزده بنرلر هم صو کیجه کلن آیت دلالت قلور کیم اولکمیدر زیرا بوندن صکره بیوردیکیم
وان نشأ نغرقهم فلا صریخ لهم ولا هم ینقذون یعنی اگر بز دلساوز بولری اولصو

اچنده غرق ایدوز شویله که هیچ بولره مدد ایدجی اولمیا دخی بولر کندولری اول غرقدن
منع ایدب نجاتلرنه سبب بولمیلر **الا رحمة منا ومتاعا الی حین** یعنی آنلری قورترمغه
مکر کیم بزدن رحمت اولا که سلامت آنلری چقاروز غرق اتمیاوز قویاوز که
تمتع قلالر تا اجللری تمام اولنجه پس عقل اولنلر کورکدر کیم بو علامتلره نظر قلب حقیقتا
بللر کیم حق تعالی بردر شریکی یوقدر اگر بر دخی اله اولیدی بیرلر وکوکلر قمو اچنده کیله
فساده وریدی ودخی حق تعالی بیوردی **واذا قیل لهم اتقوا ما بین ایدیکم وما خلفکم**
لعلکم ترحمون یعنی قچن بولره دینلسا کیم الیوکوزدکی آخرت امرندن قورقك انکچون
عمل قلب استعداد ادوك دخی آرد کوزده قلن دنیا امرندن دخی قورقك انکله مغرور
اولب آلدنمك تا که رحمت اولنب عذاب اولنمیاسز اما مقاتل ایدر الیوکوزدن قورقد
دکی یعنی سزدن الروکچنلر کبی اولمك که آنلره ایرشن بلا سزه دخی ایرشا **وما خلفکم**
ددکی یعنی آردکوزده کلویوردین آخرت عذابندن دخی قورقك اولکیم رحمت اولناسز
عذابدن نجات بولاسز بولار هیچ اکا اعتبار قلمزلر **وما تأتیهم من آیة من آیات**
ربهم الا کانوا عنها معرضین یعنی هیچ بولره کلب ظاهر اولمیا اولدربینك برلکینه
وقادرلغنه دلالت قلان نشانلردن ودرسولك کرچکلکنه دلیل اولن علامتلردن
آی اکی یرلمق کبی وحیوانلر سویلمك کبی وبر مقلرندن چشمه لر آقمق کبی الا بولر آنلرك
کلسندن اعراض ادب یلانلرلر تنکردن قورقمغی ترك ایدرلر مؤمن نصیب بودرکیم
دایم تنکردن قورقوجی ولا اوکندکی عقبلری اونتمیا وآردنده قویب کتدوکینك
حساب قورقوسن شدیدن قیوره وآنی اشلتمك اردنجه اولاکه حسابده مناقشه
ادب قتی دوتلیق دخی همان عذابدر ودخی بوندن صکره حق تعالی کافرلرك زندیق

لرندن خبر ویردیکم ممسکلردر واذا قیل لهم انفقوا مما رزقکم الله قال الذین
کفروا للذین آمنوا انطعم من لو یشاء الله اطعمه ان انتم الا فی ضلال مبین
بو آیتک سبب نزولی بودیکم مؤمنلر مکه نک کافرلرنه دیرلردیکم مسکینلره درویشلره
تصدق ایدوک شول مالکوزدن کم سز زعم ایدرسز اول الله چوندر دیرسز یعنی بو کافرلر
دخی اکنلرندن و قیونلرندن و صغرلرندن بعضیسن سجب بو الله ایچوندر دیرلر
قچن مؤمنلر بولره اول تنکری ایچون قدوغکوز مالکوزدن مسکینلره صدقه قلک
دیسلر بولر دیرلردیکم بز رزقلندورلومی شول کمسنلرکه اگر دیلسا حق تعالی انلری دخی
رزقلندرردی پس چون حق تعالی قدرتی یترکن انلری رزقلندرمدی بز دخی آنک
دلکنه موافقت ایدب انلری رزقلندرمز اشبو سوزی که دیرلردی استهزا و جهله
دیرلردی دکلکم حقیقت اولا امدی بو سوز شول بخیللر سوزیدرکیم کندولره علت
طوتب ویرمامکچون دیرلرکه حق تعالی ویرمدکینه بز دخی ویرمز دیرلر بو زعم که
ایدرلر باطلدر زیرا حق تعالی برنیچه قوللری فقیر قلدی ابتلا یوزیندن درویشه
و فقیره دنیا ویرمدکی بخیللغندن دکل اگر دنیانک آنک قتنده سوریسکک قدنجه
قیمت وارمسا کافرلره بر ایچم صو ایچرمیادیکه دشمنلردر مؤمنلردن دوستکن
پس نیته منع ایدیدی و بایلره بیورب درویشلره صدقه قلک دیدکی دخی کندو
قوللری اولب انلرک مالنه احتیاج اولدوغندن دکل بلکه ابتلادرکه اول بایلری
درویشلرله صنرکه کوره اول مالی لرنده فرض اولان فقرا حقنی چقروب الله عشقنه
ویررلرمی یوقسه مال سوکوسی تنکری سوکوسندن آرتوق کلب چغانلق و بخیللق
قلورلرمی حق تعالینک دلکینه کمسنک تعرض یوق نجه دلرسه اشلر آنوک حکمتنه

کمسنک عقل ارمز پس مؤمن کرکدرکه الله حکمتنه مطیع اولب امرینه [illegible] توره
تقدیر علت ایدنب کندوی خیرلردن قطع ایلمیا بو فاسد اعتقاد طوتنه قورقو وارکم
جهاندن ایدی قلاء نعوذ بالله پس اول کافرلر مؤمنلره دیرلردیکه ان انتم الا فی ضلال
مبین یعنی دکلسز سز الا آشکاره خطا ایچنده سزکه آتالرکوزدینز قیوب محمده
اویدوکز درویش اولب بر نسنه مالمزه محتاج اولدوغوز بعضیلر دیدلرکه بو سوز حق
تعالینک کلامیدر کافرلره یعنی یا محمد ایت بو کافرلره کم سز ... خطا ایچنده سز
کم مؤمنلر سزی خیره صدقه یه بیوررسز تقدیرا کا علت کتوروب منع ایدرسز و دخی
حق تعالی بیوردیکه ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین یعنی رسولم بولری
قرشو آخرت عذابیله قورقودردی اولا که بولردن ایمانه بر رغبت قوپادیو بولر عناد
ایدب کلوب دیرلردیکه یا محمد اگر اشبو قیامتکه بزه وعده قلب آنوکله قورقودرسن اگر
بو دیدکوکز کرچکیسا ایت که اول نه وقت اولسر حق تعالی آنک جوابنده دیدیکه
ما ینظرون الا صیحة واحدة تأخذهم وهم یخصمون یعنی یا محمد بولر منتظر دکل
لردر الا بر صیحیه کم اول صیحه بولره غافلن ایکسزن ایریشه شول حالده کم بر بریله
المقده صاتمقده خصومت ایدرکن ابن عباس ایدر مراد بو صیحه دن اول صور چالند
غیدرنیکم عبدالله بن عمرودن روایتدر ایدر والله اول صور اوروله شول حالده کم
خلایق کلی یوللرنده و بازارلرنده اولالر تا که بر بیر جوزلب ایکی کشی آراسنده یتورکن
که بهاسن سویلشورلر اولر دخی اولشمدن صور اورله و بر کشی دخی دوه جوکنی صویا کتروب
آغزنه ایچمکه الینجا صور اوره لا و بر کشی دخی بوستانجوغن صورمغه صو یولن طوتا
هنوز صوکلب بوستانه ارشمدن قیامت قپا و دخی بیوردیکه فلا یستطیعون توصیة

ولا الى اهلهم يرجعون يعني اول صيحه يي صور بولره اكثرده شويله ايرشاكه كلي هب اول
ساعتده وصيت سوزلر وصيت قلمغا طاقتلري يتميا هيچ برنسنه ايله بلكم بازارلرندن
دونب اولرنه كلمكا مجاللري اولميا پس حق تعالى اول صورده بو خلايق نه اولسر بو آيتده آني
بيان قلدي بوندن صكره ايكنجي صورده حال نيجا اولسر آني بلدرر بيورديكه ونفخ في الصور فاذا
هم من الاجداث الى ربهم ينسلون يعني ايكنجي بر صور دخي اوروله كوره سن ناكاه
بو خلايق اولمشكن باش طپرقدن تلدرب اولر تكري حضرتنه بر يره جمع اولالر شويله صنا
لركم اول ايلك صورك اراسي بولره ايقو ايله كجدي شمدي اويندلر آنكيچون ديدلركم قالوا يا ويلنا
من بعثنا من مرقدنا يعني سنلدن قلقب كورلركم اول بولره دنياده خبر ورلوب قود
قودولن كون واقع اولمش اول كونك قودقولرنه نسبت اول سنلده ييدقلري انلره شول
اويقو راحتلغي كبي اولا ديلركه اى واي بزوم هلاكلكمزه كم اويردي بزي بو اويوب راحت
اولدوغمز يردن اول فرشتلركم بولروك اوزرلرنه موكل ايدي دنياده عمللرن يزرلردي
بولره جواب ويروب ديلركم هذا ما وعد الرحمن وصدق المرسلون يعني بو كون اول كوندركم
حق تعالى وعده قلدي ويردي كه رسوللر دلندن سزه خبر كورديكه بكون البته كمانسز
اولجقدر اول رسوللر سزه بو كوندن خبر وردكي هب چقدي اما سز عنادن ادب اينماز
دكز اوش عين اليقين سزه واقع اولديكم كوزكوزله كوردكوز كمانكوز قلمدي لكن
سزكيچون قصورلر وكزي يرنه كتورمكا امان يوق بو بلمكلك فايده سي يوق ودخي حق تعالى
بيورديكه ان كانت الا صيحة واحدة فاذا هم جميع لدينا محضرون يعني دكلدر بولره
واقع اولن الذكدن صكره الا بر چاغرمقدركه ايرشر ناكاه بولره جميع بزم قتمزده حاضر
اولنورلر فاليوم لا تظلم نفس شيئا ولا تجزون الا ما كنتم تعملون يعني اول قيامت

كوني بر كوندركم هيچ نفسه انده ظلم اولمز كرك مؤمن نفس كرك كافر نفس هيچ
برينك عملندن اكسك ارتق اولجق دكلدر هر نكم اشلدلر اكا كوره جزا اولنورلر خير
عمللرنه خير عوضلر وشر عمللرنه شر جزالر وعقوبتلر اولنورلر پس عقل اولنلر كرك
دركه سعيني خير عمللرا ازرنه قلالر تاكه يارن انده خير عوضلرله عالي مرتبه لره ايرشلر
عمل شرله كندولري عذابه مبتلا قلميلر چون حق تعالى قيامت قيماغندن خبر وردي
بوكز اول كونده خير عمللرله ورنلره اجماق اچنده نه مرتبه بولودلر اندن بعضسندن
بو اراده خبر ورديتاكه اول كونك هولندن قورقب شر عمللردن الچكالر كوركلو عمللر اشليلر
اول جنته بولردن برشوق رغبت قيا بوندن اوترى بيورديكم ان اصحاب الجنة اليوم في
شغل فاكهون يعني بدرستي بو اجماق اهل اول قيامت كوننده شغل ايچنده بمشلنب تنعملر
ايدرلر اما اول شغل نه شغلدر انده اختلاف قلدلر كلبي ودخي مقاتل ديمشلركم اجماق اهلي
اول بر دلوده جنت اچنده بكر حورلرله صحبته مشغول اولب طامو اهلنك حالندن خبردار
اولميلر بلكه انلر هيچ خاطرلرنه دخي دشميلر كندولره اول صحبت صفاسي شويله لذت ويره كه
طامو وانونك اهلي هيچ بولروك خاطرلرنه دشميا زيد بن ارقم رسولدن م روايت قلوركم
ايدر بدرستي حق تعالى اجماق اهلنك هر برنه يوز كشني قوتنجه قوت وشهوت ويره ييمكده
اچمكده وحورلرله ارشمكده رسول م بويله خبر ويرجك اهل كتابدن بر كشي ديكه يا رسول
الله شول كمسنكم ييا ايچه اكا قضاء حاجت واقع اولمزمي رسول م ديديكه هر بري ييب
اچدكدن صكره بدنلرندن اول طعام دركبي سيزوب چقا شويلكم مسك قوقوسي كبي ولا
قرنلري كروانجلب يرنه اوتوره آجغالر هيچ طعام يمش كبي اولالر ودخي بيورديكه
هم وازواجهم في ظلال على الارائك متكئون يعني بو اجماق اهل اول جفتلرله كم حورلر

اولوكوشكلر اچنده شول برنمش تختلر اوزرنده آنك اوزرنده دخی حجابلر اولا یعنی درلو
درلو حریرلر له برنمش چادرلر كبی او اولا اچنده اجماق خاتونلری توررلر حللرلریله بو حالده
كم حریردن یصدقلره تكیه لنب تنعم ایدرلر اغلركولكه سنده بوستانلر اچنده ودخی
بیوردیكه لهم فیها فاكهة ولهم ما یدعون یعنی حاصل اوله اول اجماق اهلنه جنت
اچنده درلو درلو یمشلر كه شكل بر برنه بكزر اما لذت بكزمز ودخی بیوردیكه بونك
برله جمیع نه آرزولری واریسا آنلره انده حاصل اولا ودخی بیوردیكم سلام قولا من
رب رحیم یعنی بولره حق تعالی طرفندن قرشو هدیه لر له فرشتلر كلوب سلام تحیت
ارشدرلر ودخی دمشلركم جنت اچنده بر برنه صتاشب حق تعالی طرفندن بر برنه سلام
تحیت قلالر ودخی بیوردیكم وامتازوا الیوم ایها المجرمون یعنی اول قیامت كوننده
حسابدن صكره ندا اولنه كه ای كافرلر مؤمنلردن سچلك كم بدرستی مؤمنلر فوز سعادت
بولدیلر وای منافقلر مخلصلردن سچلك كه بدرستی مخلصلر سعادت فلاح بولدیلر وای عاصیلر
مطیعلردن آیرلك كه مطیعلر بوكون عافیت وراحت بولدیلر ودخی بیوردیكه الم اعهد
الیكم یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان انه لكم عدو مبین یعنی بو محشر اهل بر برندن
سچلدكدن صكره حق تعالی كافرلره ومنافقلره خطاب ایدب سرزنش برله دیكم بن سزه
بوندن اول كتاب كندروب خبر ورمدمیكم سز شیطانه مطیع اولمیاسز بو آیتده حق تعالی
مطیع اولمقلغی طپمقلق لفظیله بیان قلدی زیرا ابن عباس ایدر هر كشی كم بر كمسنیه مطیع
اولسه اول نه درسه طوتسه اول اكا طپمش اولور یعنی ای آدم اوغلی بن سزه عهد ایدب دمدمیكم
شیطانه مطیع اولمك اول شیطان سزوك آشكاره دشمانكزدر دمدمی وان اعبدونی هذا
صراط مستقیم یعنی بنی برلك وبكا مطیع اولك كه دوغری یول توحید یولدر اول یوله كدنلر

كلمدن صایمدن جنته اولاشورلر اولو سعادت بولور ودخی بیوردیكم ولقد اضل منكم جبلا
كثیرا افلم تكونوا تعقلون یعنی اول شیطان بدرستی سزدن چوق خلق آزدردی
ایكی جهانده محروم لردن قلدی ابدی هلاك لكه برقدی شوكا نظر ایدب عقلله بر فهم ایدر
اولمزمسز كم سزدن اول كچنلره نه اشلدی تا اندن بر عبرت آلوب اول شیطانه مطیع اولمیا
سلامت قورتیلا سز چون اول كافرلری ومنافقلری وعاصیلری سوروب جهنمه التلر تجن طامو
قپوسنه یقین وارسلر اول طامو خزینه دارنه ارشسلر بولره دیلر هذه جهنم التی كنتم
توعدون اصلوها الیوم بما كنتم تكفرون یعنی اشبو شول جهنمدركم سز بوكا كرمكلكه
دنیاده وعده لنوب طورورسز اما سز آنی كرچكلمدوكز شیطانه اویب یلانلدوكز كرك امدی
بوكون اول جهنمه شول سببدن اتروكم دنیاده اكا انانمایب كافر الدوكز اول دنیادكی كفر كوزك
عقوبتی بودركم اكا كروب معذب اولاسز ودخی بیوردی الیوم نختم علی افواههم وتكلمنا ایدیهم
وتشهد ارجلهم بما كانوا یكسبون یعنی بو كافرلر قیامت كوننده انكار ایدب دیلركم
والله ای بزم ربمز بز سكا شرك ایدنلردن دكلوز بر بریله خصومت ادلر قونشولری واهل
اولادی وقوم قبیله لری بر بری اوزرنه طانقلق ویره لركم بولر مشركلردر بولر انكار ایدب آند
اچلركم بز مشركلردن دكولز پس حق تعالی ایدر بوكون اولكوندركم بولرك اغزلرنه مهر
اورورز سوزدن قلا الری بزه سویلیا وایقلری طانقلق ویره شول نسنه اوزرنه كم دنیاده
كسب ایلدیلر شركدن ومعصیتلردن چون اول قول كوره كم كندو اعضالری كروكندو یا طانقلق
وردی عتاب ایدب اعضالرنه دیدیكم ای رحمتدن ایراق اولك هلاك كلك سزه كلسون بن سزی
اوددن قورترمغیچون چالشورن سزه نه كلدیكه كندو هلاكلكو كوزه طانقلق ویررسز
انلر دیلر بزم الومزدن نه كلور قمو نسنی سویلدن پادشاه بزی دخی سویلتدی پس عقل اولن

بوندن متنبه اولوب كندوي معصيتدن چكمك كرك نفسنه عتاب ايدوب دمك كرك

اي نفس اوتن الله دن صاقنمغلكه سن كناه اشليه سن كمسه كورمز حق تعالى حاضر ناظردر فرشتلر

سنوكله بله دور طانقلرك خود اشدن بلكده كتوروب يوردسن يارن محشرده طانقلق ويجك

رسوايي اولسرسن پس اول رسوايلغي اكوب شمديدن كندوكي ديوشر تا كه سلامت قورتلاسن

ودخي حق تعالى بيوردي كه **ولو نشاء لطمسنا على اعينهم فاستبقوا الصراط فانى يبصرون**

يعني اكر بز دلسوز بولروك كوزلرن اول ضلالته نظر قلمقدن هدايته دندريك وكفرلرن

محو ايدوب كدريك بولر دخي طريق حقه سبقت ايدوب كدلردي بولرك كوكللري قساوت

ازره اولدي طريق هدايتي قنده كورسرلر اما كلبي ايدر بز دلسوز انلرك كوزلرن كور

قليدوق نتكم كوكللري كوزي كور اولمشدر تا كه هيچ بو طورد قلريا وتوردقلري يري

كورميكردي نته كم قوم لوطي كورنسز قلدق شول وقتكم لوط يكلندلر قنوقلرنه ال اورمق

دلدلر ودخي بيوردي **ولو نشاء لمسخناهم على مكانتهم فما استطاعوا مضيا ولا يرجعون**

يعني اكر دخي دلسوز بو كافرلري كلسن اول ضلالتدن اتروصورتلرني محو ايدوب طاشه دندرو

ريدك شويله برلويرنده قالردي كه بدنلرنده جان قلميايدي نه الرووارمغه طاقتلري يتيدي

نه كروو وارمغا ودخي دلسوز يا محمد سنك بو قومكي كلي صورتين طوكره وميمونه دندريدك

نتكم موسي قوميله عيسى قومن دندردك تا كه وارمغا كلمكه طاقتلري قلميا ودخي بيوردي كه

ومن نعمره ننكسه فى الخلق افلا يعقلون يعني يا محمد بو قوم عمرلرنه مي مغرورولار ولورلر

وقوتلرنه مي الدنورلر ايلي صنورلركم اول عمرلك دوكنمسي اولميا واول قوتك ضعفي وعاجزلغي

اولميا بزم خود ستمز ايلدركم هركسنك كم عمرين بيرلكا دندروز بولر اول حاللري

هيچ مشاهده قلمدلرمي كم برعقلله تدبير ايدوب بلالردي كم بو حاللري قلمغا اولكندولر

اوزون قالاوز عاقبت انلك عظيم قصي تبديل تغيير قلور ظفر وريجي اكي بو كوز هو قوتي ضعيفلغنا وكتلكين ٢

معبوددوتندقلري نك قدرتلري يتمز بلكه اني اشليين اول معبود حقدركه نظير يقدرتا اني

فهم ايدوب بر ليلردي هلاك يولندن چقوب سلامتلق يولينا كرلوردي ودخي بيوردي **وما علمناه**

الشعر وما ينبغي له ان هو الا ذكر وقرآن مبين بو آيت دخي اولكافرلره انك جوابيدركم

درلردي بو محمد شاعردر اول اوقدوغي قرآن دكل شعردر پس حق تعالى بو آيت ايندردي

بيوردي كه بز اول محمده شعر اكرتمدك يا اكا شعر ايدرمدك واول محمد اكا لايق دكلدركه

شاعر اولا واوقودغي شعر اولا دكلدر اول محمد الا بزم رسولمزدر واول اقودغي دكلدر الا

ذكردر يعني وعظ نصيحتدر دخي قرآندر كم حق باطلدن وحلال حرامدن بيان قلجيدر

اكر ايدرلرسا كه روايتا ولندي رسول عم دلندن شعر كلدي نتكم ديدي • انا النبي لا كذب

انا ابن عبد المطلب • ودخي ذكر اولندي كه بر كون سرجب مبارك اياغي طاشه طوقندي

ديدي كه • هل انت الا اصبع دميت • وفي كتاب الله ما لقيت • پس بو شعردكلدر بز ايدرز كم

بو كلمكلر رسولدن شعر قصديله كلمدي بلكه دلنده كلام ميدي سويلدي شعره موافق دشدي

نتكه قتاده ايدر عايشه يه رضي الله عنها صوردم ديدمكه هيچ رسولدن شعر كلدمي عايشه

رضي الله عنها ديدي كه سوزلرك كي كرهي انك قتنده شعر ايدي هركز اول شعر اوقيمادي الا

قرنداشم ابن قيسك بيتن اوقودي انده لخي لفظن وتركيبن ايرقسي اوقودي ابو بكر

صديق رضي الله عنه درديكه يا رسول الله بو بيت بويله دكلدر رسول عم درديكه بن شاعر

دكولم وبكا لايق دكلدركم دلمدن شعر اولا پس بوندن بوني فهم ايتماكم شعر اوقمق مطلق

يرامز اولا شول شعركم انكله تغني ايدب اردلرلر يا خود اچنده يلان وباطل سوزلر وار اني

اوقمق حرامدر مذمومدر اولن اولدر اما اول اشعار ابيات وعظ نصايح اولا قرآنه حديثه

موافق اولا يا الله ورسول مدح ايتمك اولا اول حلالدر مذموم دكلدر بلكه اني اوقمقده ثواب

وارقجن كه اوقيانك مرادي اصلاح نفس اولا شهوت نفس اولميا عقل اولنلر بوندن جوق معنلر
ادراك ادرلر ودخي بوندن صكره حق تعالى بيوردي لينذر من كان حيا ويحق القول على
الكافرين يعني بز بو قرآني اول محمده اندردك تا كه اول محمد انكله قورقده شول كسلركه انوك
عقلي اولا وطاعته رغبت اولا حق تعالىنك علميله هدايت بولمش اولا اما حق تعالى نوك
عذاب واجب اولدي شول قوليله كم اندا جب دردي عزتم حقيچون جهنم طولدوردم سكا ورسوله
كافر اولنلريله پس عقل اولن بوكا نظر قلسون كه حق تعالى بيوردي كه بو قرآني بن انكيچون اندردم
كه محمد انوكله قورقده شول كمسنايكه دري اولا دري اكر مراد بودر لكدن اشبو كوده جان اولب
حركت قلماغسه بو خود كافرلرده دخي وار اشكه صغرده دخي وار پس بوندن مراد بودر لك
دكل بلكه كوكل درلكدر زيرا مقصود حيات اولدركم كشي كندويه دنيي واخرتي اصلو و
زيانلو نسنه بلكدر آني فكر ايده زياني اولجق يرلردن صاقنوب اصلو نسنه لري كندويه
حاصل قله جون كافرلرده بو اكلمقلق اولمدي حق تعالى انلري اوللردن صايدي كرك كم
عقل اولن كندوي بو نسندن قورترب كافردن تميز ايده عقلله بندن صكره حق تعالى لطف
برله ترحم قلب قوللرنه وعظ نصيحت قلورتا كه انوكله عبرت الوب وكتلنلر اولاكم بر
سعادته ارشلرنتكم بيوردي اولم يروا انا خلقنا لهم مما عملت ايدينا انعاما فهم لها
مالكون يعني يا محمد نظر ادوب كورمزمي بوسنك قومك كه بز بولر ويكيچون كندو
قدرتمز برله دوه لر وصغرلر وقيونلر يرتدق كه بولر انلرك كلسنه مالك اولمشلردر بنرلر
يوكلرن اوردلر واتن بنرلر وسودن اچرلر ويكلرندن اولر وطونلر ادب كيرلر ودخي بيوردي كه
وذللناها لهم فمنها ركوبهم ومنها يأكلون يعني بز اول يرتدوغمز انعام بولره مطيع
ومسخر قلدق بنوب يوك اوروب نريادلركنا سوردلركدرلر بولرنا شحكوب اندن يغلمزلر

كمسن بغزليوب اتلرن يغلرن برلر انلر دخي بونلره مطيع منقاد قلدق هر نه درلرسه بيون
ويردلر بزم امرمزله ودخي بيوردي ولهم فيها منافع ومشارب افلا يشكرون يعني واردر
دخي بولره اول انعامدن درلو درلو منفعتلر نتكم ددك بنمك ويوك اورمق واتن يمك ودوه
يوكندن عبالر كيمك وقوين يوكندن كچلر ايدوب اولر ادنمك وكپنكلر ادب كيمك دخي
سودلرندن بونجه منفعتلر حاصل اولمق ياغ كبي ويغرد پنير كبي ودخي نيجه بوكا بكزر نعمتلر
نولدي بولره كم اشبوكا نظر ادوب بو نعمتلري بولره يودو ورنه شكر ادوب آني برلمزلر
واجب بودر بولره كم برليوب اكا شكر ادلر ودخي بيوردي كه واتخذوا من دون الله آلهة
لعلهم ينصرون يعني يا محمد بوسنك قومك اشبو نعمتلري يردن معبود ترك ايدوب
اندن ار توغي معبود طوتدلر شويله ظن ادرلر كه اول معبود طوتندقلري انلره يارديم ادب
بزم عذابمزدن قورتره لا يستطيعون نصرهم وهم لهم جند محضرون يعني حال بودركم
اول ظن اتدكلري باطل انلرك قدرتلري يتمزكم بزم عذابمز انلردن دفع ادلر ودخي بوكافرلر اول
طبندقلري بوتلرك لشكر دركه انلرك قتنه جمع اولورلر قوللر خادملر كبي انلره خدمت قلورلر
نتاكه دنياده بوتلر قتنه جمع اولورلردي يارن قيامت كوننده دوكلي كرو غذابده جمع اولكلر پس
عقل اولنلر بو آيت معنيسندن بوني اكلمق كرك كه دوكلي نعمت اكا الله دندر پس دكلي
منت شكر دخي الله كرك دخي بر كمسنيه اتمك كرك زيرا اولسكا نعمت ويرن كشي اوزنده
بر سببدر انوك كوكلي الله قدرت قبضنده در نيجه دلرسه دنده رر پس اولسكا ويرلن
سنوك رزقكدر تا وقت يتنجه انوك قتنده امانتدر قچن وقت يتسه حق تعالى اني دخي
برنسنيا محتاج قلور ودخي انوك كوكلنه ايله برغزكم اول نسنه سكا ويرمينجه اول
حاجت يرنه كلمز پس چاره دوناچار آني سكا ويرور اما ور دودن حق تعالى در اكر اكا دخي بر دعا

قلورسك اولدخی سندن اکا عطادر ثواب ایسی اولورسن اما سکا اولدعا قلب منت قلمق
انوکیچون واجب دکل بلکه الله ایچون قلمق واجبدرکه منعم حقیقی اولدر بوندن صکره دوت
حق تعالی رسولینک خاطرین تسلی قلمق ایچون بیوردی فلا یحزنك قولهم انا نعلم ما
یسرون وما یعلنون یعنی یا محمد بو کافرلر سکا انکار ایدوب یلنلد قلدقلری سنی غصه‌یه
برقسونکم بز بولرک کزلو اشکاره سزوکله نجه عداوت قلدقلرن بلورز تیز اولا که انوک
انتقامن انلردن الاوز ودخی بیوردی اولم یر الانسان انا خلقناه من نطفة فاذا هو
خصیم مبین یعنی کورمزلرمی بو کافرلرکم بز بولری بر قطره صودن یوغکن نجه وار قلدق
که شمدی کلب کیرو قیمغا انکار ایدرلر آشکاره خصومت ایدوب دمشلرکه بو آیت ابی ابن
خلف حقنده نازل اولدیکه بر چورمش سکوکی الوب رسول قتنه کلدی ءم دیدیکه یا محمد
اشبو چورمش سکوکی کیمک الندن کلورکه دیری قله پس حق تعالی کندو قدرتن اظهار
ایتمک ایچون بو ایتلری تنبیه ایچون بیوردیکه بونوکله عبرت الوب اکلیا کم یوغکن بر طمله
صودن وار ایلین قادردر یوغ ایتدکدن صکره کیرو وار ایلیه پس اول کافرلرک خصومتن
بیان قلدیکه بعثه انکار ایدوب حجت قلدی وضرب لنا مثلا ونسی خلقه قال من
یحیی العظام وهی رمیم یعنی اول کافر ابی ابن خلف بزم قدرتمزه انکار ایدوب بزه مثل
قوربایدرکه اشبو چورمش سکوکلری کم دیرکوردر هیچ کندونک یردلدوغنه نظر قلمزکم
اندن عبرت الوب اکلیه انی اونتشدر فکر ایدوب خاطرنه برقمز ودخی بیوردی قل
یحییها الذی انشاها اول مرة وهو بکل خلق علیم یعنی ایت یا محمد اول سکا حجت
ایدن کافره کم اول چورمش سکوکلری کیرو دیرلتمکا قادردر اول پادشاه که اول دفعه
سنی یوغکن وار قلدی اول سنی اول یوغکن وار قلمقلغه دخی علیم بلورو سنی کیرو نجه

قوپرمقلغه دخی علیمدر ودخی بیوردی الذی جعل لکم من الشجر الاخضر نارا فاذا انتم
منه توقدون یعنی ایت یا محمد اول سوکوکلری دیرلدر شول پادشاه که تازه اغجلردن سزه
اود یرتدی که انوکله یقب منفعتلر طوترسز کلبی ایدردوکلی اغجلر اودطوترصقلر اما عناب
اغجی اودطوتمز اندن اترودرکم کازرلر انک ازرنه بزدوکزلر یعنی دمک اولورکه
اول خالق که اغجده اودصقلر قادردرکه سزی کیرو دیرکوره ودخی بیوردیکه اولیس الذی خلق
السموات والارض بقادر علی ان یخلق مثلهم یعنی اول یرلری کوکلری بو عظمتله یرتمغا
قادر اولن پادشاه اکا قادر دکلمیکم بولر جلین کرو تصویر ایدوب اخرتده کیرو دیرکوره
یعنی قادردر دیرکوردمک اولورنتکم بیوردی بلی وهو الخلاق العلیم یعنی بلی قادردر اول
الله کیرو دیرکورمکا که اول یردجیدر یرتمقلغی کی بلجی پادشاهدر ودخی بیوردی انما امره
اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون یعنی اول خالقک حکمی نیه دلرسه یرتمقده بودرکم
اولدیا همان اولا بلکه هیچ دیمک حاجت دکل همان دلدوکین لین اول وجوده کلور اما
بوکن دیدکی بزه تیزجک یرتمقلغن اکلتماغچوندرکه بلورز نجه تیز یرد ودخی بیوردی
فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء والیه ترجعون یعنی سز تنزیه ایدب ارلک اول
پادشاه که دوکلی نسنلر خزینه‌لری انک قدرت الندهدرکه دکلی نسنیه قادردر والمدن
صکره کیرو دونب ودخی یرلوکوز اندن یکا درهر برکوره عملکوزه کوره مکافات قلسر کیمنه
فضلله کیمنه عدلله که انک حکمنده حیف ظلم یوقدر امام ابو اللیث ایدر رحمة الله علیه
ابی بن کعب دخی روایت قلدی رسولدن ءم که بیوردی هر نسنک کوکلی وار قرانک کوکل
یس سوره سیدر هرکیمسکم یس سوره سن اوقسا مرادی اندن تنکری رضاسی اولسه اول کشی
یرلغنور دخی جمیع قرآنی اون اکی کز اوقیجه اکا ثواب یازلور ودخی قنقی مسلمانکم جان

نزعنه كلسه وآنوك قاتنده يس سوره سي اوقنسا حق تعالى آنوك هر حرفنه اون فرشته كندره
كلرآنوك الينده صف دوتب طورلر آنكچون رحمت دليوب يرلغنمق طلب ايده لر آنك روح
قبض اولنجه بله حاضر اولالر ودخي يومقده دفن اتمكده وجنازه سن كتورب نمازن قلمقده بله
حاضر اولالر ودخي ملك الموت آنك روحني قبض اتميا تا اجماق رضوانندن برسي كلوب اكا جنت
شرابندن اچرمينجه هنوز دخي دوشكنده يا توركن آندن ملك الموت روحن قبض ايليه تا قمنشله
آخرته كده وسنلده قمنشله يتا وكرو قيوجق قمنشله قوبه وحساب وقتنده قمنش اولا هيچ
بر پيغامبرك حوضندن اچمكا محتاج اولميا تا اكا دكن كه قمنشله اجمعه كره حق تعاليدن
دلرزكه بوقمنقلغي جمله مؤمنلره لطف برله ميسر قله سورة الصافات مائة وثمانون آيات

بسم الله الرحمن الرحيم والصافات صفا ابن عباس ايدر رضي الله عنهما
يعني حق تعالى فرشته لر صفنه آنداجرنتكم مؤمنلر صفنه آنداجر نمازاچنده يعني اول
فرشته لر صف چقيچون بعضلر ديمشلر كم حربده غازيلر صف چقيچون ياخود مسجدلرده
جماعت اولب نماز قلنلر صف چقيچون في الجمله بو آيتده طاعتده صف طوتمقلغك فضيلته
اشارت قلدي نتكم اول رسولك حديث بونك فضيلتنه اشارت قلدي بونده چوق حديث
صحيح وارددر اكر بوصفك فضيلتي اولمسه حق تعالى عظمت برله آنداجميدي زيرا
آنداجلمز الا برنسنيكم اول آنداجن قتنده اولعزيز شريف اولا ودخي بيوردي كم فالزاجرات
زجرا يعني شول فرشتلر چقيچون كه آدم اوغلنلريا ذرنه موكل اولب آنلردن شرلري
منع ايدرلر ودخي ديمشلر كم شول كتابلر چقيچونكه كوكدن اندرلمشدر حق تعالى قوللرين
كنا هلردن منع اتمك ايچون ودخي بيوردي كه فالتاليات ذكرا يعني جبرائيل چقيچون كه
تنكري كلامن پيغامبرلره اوقدي وبرنيچه لر ديمشلر كم بوندن مراد شول مؤمنلردركه

قرآن اوقورلر ودخي بيوردي كه ان الهكم لواحد مجاهد ايدر بولروك كلسنه حق تعالى
قسم اتدوكندن مراد كندو وحدانيتن اثبات قلمغچوندر كا نه حق تعالى دركه فرشتلر حقي
وكنا هلردن يغچي كتابلر حقي وقرآن اندورن جبرائيل حقي وقرآن اوقين مؤمنلر حقي
حقيقت بلوك كم سزك ربكز وخالقكز ورازقكز بردركم آنك شريكي يوقدر ونظيري
يوقدر ودخي بيوردي كه رب السموات والأرض وما بينهما ورب المشارق يعني سزك ربكز
اولدركم كوكلري يرتدي ويرلري دخي برله كوك اراسنده نكم موجودات وارآني يرتدي
دخي هر كون كنش طغدوغي مشرقلري وطولندوغي مغربلري يردن سزوك ربكز درو دخي
بيوردي كه انا زينا السماء الدنيا بزينة الكواكب بز سزك اول ربكز زكم دنيا كوكني
يلدزلرله بزدوك كيجه قركوسنده سزه چراق اولا وشعله ويره آنكله يولكز اكليا سز
هلاك اولجق يرلردن صقنا سز ابن عباس ايدر روايت اولمشدركم بويلدزلر كوكده شول
قنديل كبي اصلمشدركم اول تختيه اكسري قاقلمش كبي كوكا بركيمش درآنده شعله ويررو دخي
بيوردي كه وحفظا من كل شيطان مارد يعني سزوك ربكز اولدركم يلدزلري كوكا
زينت ايچون وسزه چراق اولمغيچون يرتدي هر شيطاندن كه قوتلودر وقتي سركشدر آنلر
كوكا چقمق استسلر فرشتلر آنلري اول يلدزلر شعاعندن اودآلوب آنلري آترلر ودخي
بيوردي كم لا يسمعون الى الملأ الأعلى ويقذفون من كل جانب دحورا يعني بوشياطينلر
اودله آتوب قوسدقلري آندن اترودركم بولر چقوب اولحق تعاليك حكملرين يازجي
فرشتلره قولق دوتب دكليوب خبر آللر كه كلوب يريوزنده اولكندولرك دوستلرنه
كم اربه صالجلر وصويا باقجيلر درومنجملر درآنلره خبرويرب خلق اچنه فتنه برغلر
پس بولر كوكا چقمق استسلر بولري كوكك هرطرفندن اودله آترلر سورلب خوراولمغيچون

نتكم مسلسل روايتدر ابن عباسدن ايدر و قتلزده بركون رسول اصحابندن بر جماعتله
اوتورمشدي ناكاه بر يلدز آتلدي شعللندي رسول ءم ددي يا اصحاب قچن شويله اولسه
سز بوكا نه درسزدي دلركه يا رسول الله بز ايدرزكم بر اولو كشي اولمك لكوك علامتدر
رسول ءم بيوردي اول آتلدوغي كمسنك نه اولومي چوندر ونه دريلكي چوندر اما قچن حق تعالى
بر حكم ايلسه آني ايشدوب عرش كوتورن فرشتلر تسبيح ادرلر و يدنجي قات كوكك فرشتلري
عرش فرشتلرنه درلركم ربمز نه حكم ايلدي انلر بولره خبر ويردلر تا كه هر كوكك اهل
بر برنه خبر صوروب خبر الورلر تا اكا دكن كه خبر كلوب دنيا كوكنه انه بو جنيلر شياطين
دخي دلرلركم چقلر اول خبردن خبر اوغورليوب انلر فرشتلر انلري طويرلر اودله اترلر
اما بن كلمزدن اول چقوب اول خبردن آلوب دوستلرنه خبر ويررلردي و اول حق خبر اوزرنه
بونجه زياده يلانلر قتارلردي خلق فتنيه برغورلردي لكن شمدي يوللري قطع اولنمشدر
چقمغا مجال بولمزلر اودله سرولرلر و دخي بيوردي كه ولهم عذاب واصب الا من
خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب يعني بو شياطينلره خبر المق يوقدر اول ملأ اعلادن
كه عرش فرشتلريدر لكن شول فرشتلر طويمدين اوغورلين چقب كوك فرشتلرندن خبر
قپدقلريدر آني دخي تيز جك فرشتلر طويب كيرو اردنجه اوديتوررلر آني يقارلر آخرتده
دخي اول شياطينلره عذاب دايم واردر نهايت بلمز شهاب ديو لغتده هر آق نسنه يه
درلركه نورلو اولا ثاقب يلدزيجي نسنيه درلر مقصود بوندن اول اوددركم شياطينه
اتارلر و دخي بيوردي كم فاستفتهم اهم اشد خلقا ام من خلقنا يعني يا محمد صور بو
مكه اهلنه كه كيرو قوپمغا انكار ادرلر خبر ويرب تقرير قلسونلر كه بولر الدكدن صكره
كيرو ير تمقمي دشواردر يوقسه هيچ اول يوغكن وار ايدوب يرتمقمي قتيدر و دخي بيوردي كه

انا خلقناهم من طين لازب يعني فكر ادوب كورمزلرمكم بز بولروك اصليني كه آدمدر بن
يا يپشق بلچقدن يرتدق بولر كلي آنك نسلدر بولر اول بالچق ايچنده قنده يدي بوندن
نته عبرت المزلر انكار ايدوب درلر و دخي بيوردي كه بل عجبت ويسخرون واذا ذكروا
لا يذكرون واذا راوا آية يستسخرون يعني يا محمد بلكه سن عجبلرسن كه سكا كوكدن
وحي ايندرلور بو كافرلر آني اشدوب سني مسخريه الورلر سوزوكي يلانلرلر و دخي
قچن بولره وعظ ادوب اوكلرنده واقع اولجق حاللري اكدرسلر بولر انكله اوكتلنمزلر
وقچن سنك پيغامبرلغك كرچك لمكيچون برنشان كسترسوز ايكي پاره اولمق كبي
بولر آني كوردرلر مسخرلغه آلورلر و دخي بيوردي كه وقالوا ان هذا الا سحر مبين يعني
درلركم بو اولن علامت دكلدر الا آشكاره سحردر جادولقدر و دخي كيرو قوپمغا انكار
ايدوب درلركه أئذا متنا وكنا ترابا وعظاما أئنا لمبعوثون او آباؤنا الاولون
يعني قچن بز السوز قرو سكوك قالسه وز يعني بز كيرو مي درلب قپارز بزدن الروكچن
اتالرومز ددهلرومز كرومي قوپارلر هيچ بو عقل قبول ادجك نسنه دكلدر پس حق تعالى
بيوردي قل نعم وانتم داخرون فانما هي زجرة واحدة فاذا هم ينظرون يعني ايت
يا محمد بلي كرو قوپرسز بو حالتده كم سز خوروذليل اولبن اول قوپمقلغكز موقوفدر
بر صيحيه كم اول صور چالنمقدر محتاج اولمزكه بر دخي چالنه ناكاه اول وقت بو خلايق
كلسي سنلرندن چقبن كوكا نظر ادلر كوررلركه اول كوك نجه تغيير اولدي و ير نظر قلب
كورلركه يرنجه دندرلدي چونكه اولكيرو قوپدقلرن معاينه كوررلر انكارلري كتر وللب
اول رسوللر نوك سوزلرين اكالركم بولره دررلردي آلبتن كيرو قوپمق حقدر بولر اكا ايناميوب
مسخريه آلورلردي نته كم حق تعالى بيوردي قالوا يا ويلنا هذا يوم الدين يعني بو قيامته انكا

ادنلر اول وقت دیلر که ای وای بزوم هلاکلکمزه کم اشبو کن جزا و حساب کونیدر اول
رسوللردن اشیددوک آنلر دیرلردی بز انانمزدق اوش بو کون نکه ایتدک بولیسر اول آنلرک
اوزرنه موکل اولن فرشتلر آنلره جواب ویروب دیرلر که حق تعالی بیوردی هذا یوم الفصل
الذی کنتم به تکذبون یعنی بو کون اول فصل قضا کونیدر کم سزه خبر ویررلردی رسوللر که
سز بونی یلانلردوکوز درلو درلو حجتلر کتوروب انکار ایدردکوز پس مؤمن علامت
بودرکم بو آیتلری خاطرنه برغوب اول واقع اولجق کوبجون اعتقادن محکم قلب
آنوک براغندن اولا کافرکبی وعظ نصیحت اشیدجک مسخره یه آلوب انکار قلمیا و اکا اوکوت
ویرنلری دشمن دوتمیا اکرچه کافرلر دلله وکوکلله انکار ایدرلردی اما مؤمنلر انکار
فعلله درکم اشیدجک دلله حقدر درلر اما عمله کلجک سوزنه مخالف اشلرلر یعنی بو ایش
اشلرکه هیچ آخرته اعتقادی اولنلر ایشنه بکزر نعوذ بالله بو دخی مسخره یه طوتمقدر
که اشیده حق دیه دونه آنک خلافن اشلیه بو خود محضا منافقلقدر منافقلر طامونک
آلک آشغه سندن اولیسرلر ودخی حق تعالی خبر ویروب بیوردی احشروا الذین ظلموا و
ازواجهم وما کانوا یعبدون من دون الله فاهدوهم الی صراط الجحیم یعنی حق
تعالی قبلندن ندا اولنه که سورک جمع ایلک شول کمسنلری که کافر اولدیلر ودخی آنلرک
امثاللرین معاونلرن دخی شول شیاطینلری کم بولری اغوا ادوب آزدوریدی و اول معبود
لرین که الله قویوب اکا طپرلردی سورک التک بولروک کلسینی اول جحیم جحیم طاموسنه
جون اول عذاب فرشتلری بولری سوروب اول جحیمه التلر حق تعالی بر فرشته ویریسا که
اول عذاب فرشتلرنه حق تعالینک خبرن دکوره کم بیوردی وقفوهم انهم مسئولون
یعنی حق تعالی بیوردیکم بولری طورغورک کم بولر صورلسلر کرک شوندنکه کلمهٔ توحیدی

ترک ادوب پیغامبرلرومزی یلانلدلر کتاب ویردم انا غدلر چون بولر آندن حبس اولوب
سؤال اولنلر عاجز اولوب متحیر قلالر حق تعالی قبلندن بولره دنیله که مالکم لا تناصرون
بل هم الیوم مستسلمون یعنی نه اولدی سزه کم بر بر کوزه یاردم ادشمزسز و بربری
کوزدن بونی دفع ایتمکا سعی ایتمزسز دنیاده باطل حجتلرله کندوکوزدن حقی منع
ایتمکا یردملشدوغکوز کبی بلکه آنلرک نطق طوتلوب باشر آشغه برغوب سقادوللرنکم
حق تعالی بیوردی واقبل بعضهم علی بعض یتساءلون یعنی بربرنه قرشو اولوب خصومتله
صورشلر کجیلری اولولرنه دیلر کم اکر سز اولماسکوز بز اول رسوللره اویاردق
بزی سز منع ایلدوکوز کلک امدی بو عذابدن بزی قورترک یا خود بر ز عذابمزی سز
آلک اول اولولری دیدلرکم اکر بزه هدایت ویرلسه سزی دخی دلالت ایدردوک
شمدی دوکلیمز بو عذابده برابروز کرک قتلنالم کرک قتلنمیالم بزه قورتولجق یر یوق
ودخی اول یوته طپنلر بوتلرنه دیلر بز سزه دنیاده آنوکیچون طپردق کم بو کون بو عذابدن
بزی قورتراسن اول بوتلر دخی سوزه کلوب دیلر که بزم نه سزدن خبرمز وار نه طپدغو
کوزدن بز بر جانسز نسنه یدوک کیمومز التوندن و کیمومز کومشدن بر نیجه مز
دموردن و طاشدن و اغجدن کوزمز کورمز قلاغمز اشتمز ودیلمز سویلمز بزدن
سزه منفعت نیدکی طپردکوز بز بیزاردوک سزوک بزه طپدوغکوزدن بزی
دعوت ادوب کلک بزه طپک دمدوک بزی سزه معبود دوزن و بو ایشه یلتین شیا
طینلر ادی سزوک معبودکز حقیقتده آنلردرکه آنلرک اغواسنه اویدوکوز وارورک
کروسزی اول شیاطینلر قورترسونلر پس بو کز شیاطینله خصومت قلالر اول دخی
دیا که بنم الومدن نه کلور اوزردوکوزه قلج وچوماق دوتب اشلتمدم کوکلوکزه

وسوسه برغوردم همان اويردوكوز اول رسوللركوز دخي بونجه حق وعده لرله سزه
خبرويردلردي انلره نيتا اويمازدوكوز هيچ بني ملامت قلمق واروك كندوكزي ملامت
قلوك كه صوكوكزي فكر ايتمدوكوز بوبلايه مبتلا اولدوكوز واروك نه بنم سزه مددم
وارنه سزوك بكا مددكوز وار بوكون ديه ودخي بيوردي **قالوا انكم كنتم تاتوننا**
عن اليمين يعني اول ضعيفلري قويلرنه وكچيلري اولولرنه ديلركم سز بزه قوي
جيلرله كلوردوكوز بزم عمللرومزي بزه كوكجك كوستررددوكوز بز ضعيفلردق سز بزم
اوزرمزه قويلر ايدوكوز عاليلردكوز الوكوزدن قورتلمغه چارمز يوغدي سزوك
سببكوزايله بزاوش مبتلا اولدق ابدي عذابه اوغردق امام قتبي ايدربوسوزي برير
شياطينلرك مشركلري ديلركم سز بزم صاغمزدن كلدوكوز بوكلامك حقيقتي اكا اشارت
دركم ابليس مردود اولدوغ وقت آند ايچب ديديكه سنك عزتك حقيچون بن بولرك
صاغلرندن كلم صوللرندن كلم اوكلرندن كلم آرتلرندن كلم سن بولروك چوغني سكا
شكرايدجلردن بولمياسن اهل تفسير ديمشلردركم شيطان صاغندن كلدوكي
اول دين طرفندن كلور باطلي اكا اول حقي كوستروب حقي باطل له اورته قوروصولندن
كلدوكي بوكم آخرته انكار ايدرلر طامو بوقدر ديوب ضلالته برغورر اوكندن كلدوكي
بودركم آني درويش ايكله قودردو صوكوكه قلادن اهل بيتك واوغلانجقلرك
درويش اولب اج قلهلر ديو قوم قبيلدن كسر بولره نسنه ويردمز وزكوة دخي
ايتدررجون مشركلر اول قرينلرنه بوخبري ديلر انلر دخي بولره جواب ويره لر ديكم
حق تعالى بيوردي **قالوا بل لم تكونوا مؤمنين** يعني ديه لركم اولدن حق اوزره دكلدكز
كه بز سزه آني تلبيس ايدوب حقدن منع ايديدك **وما كان لنا عليكم من سلطان**
واغلامجقلروك درويش اولب اج قلهلر ديو قوم قبيلدن كسر بولره نسنه ويردمز وزكوة دخي منع ايتدر
رغورجون بو مشركلر اول قرينلرنه بوخبري ديلر انلر دخي بولره جواب ويره لر ديكم حق تعالى بيوردي صح

كلدوكي بوكم آخرته انكار ايدرلر طامو بوقدر ديوب صلالته برغورر
بودكم آني درويش ايكله قودردو صوكه قلادن اهل بيتك

بل كنتم قوما طاغين يعني ديلركم بزم سزوك اوزركوزده سلطنتمز يوغديكم
البته جبر ايدوب ديلرديلمز سزه اول اشي اشلديدك بلكه سز بر آزغون كمراه
قومدوكوز بزم نه صوچمز وار دردر **فحق علينا قول ربنا انا لذائقون** يعني واجب
اولدي بزم كلمزا اوزرنه اول ربمزك قولكم ابليسه ديدي البته بن جهنمي دولدر
سرن سنوكله دخي سكا اويانلرك كليسيله پس چون بز اول ابليسه اويدق البته
حق اولدركم اودا ايچنده اول عذابلري داد وز ودخي بيورديكه **فاغويناكم انا كنا**
غاوين يعني اول كافرلروك اولولري اول كچيلرنه ديه لركم بزسزي هدايت يولندن
آزطوروب ضلالته برقدق بزدخي سز چليين آزغون اولدق پس حق تعالى بولروك
حقنده بيوردي **فانهم يومئذ في العذاب مشتركون** يعني بوكافرلروك وشيا
طينلرك آزاني دخي آزدوراني اوداچنده عذابه بله شريك اولورلر قيامت كوننده
ودخي بيورديكه **انا كذلك نفعل بالمجرمين** يعني بزوم معاملمز بوعاصيلرايله
اشبويله اولسر بلكل اي عزيز بوكجن آيتلر معنسندن بو فهم اولنوركه عقل اولن
بر كمسيله مصاحب اولمق كرككم آنوك صحبتندن آنك دينينه وآخرتنا ضرر اولا
خير اولميا وجهد ايده كندودخي صلاح اوزره اولا وتنكري تعالى قوللرين دخي
صلاحه يلتيه زيرا معلوم اولديكه آزانلر وآزدورانلر حالي جهنمده عذابه
اولمقدر اوجماقدن ودخي ذاردن محروم اولمقدر پس اوكن اكن واكدورن كشي اوجماقده
حق تعالى قوكشلغنده ابدي سعادته اوغريب عذابدن نجات بولور امابوخلقك اكثر
اوكمغي وآزمغي عالملر اوجندندر حق تعالى بوقوللرينك انتقامن بولردن قوميه
الاكه بولركلسي اولوسي كچسي ايت كبي دنيايه حريص اولب ظالملر وعوانلر قپوسين

طواف ایدرلر شول علم کم وعظ نصیحت اچوندر واصلاح نفس وکسب آخرت ایچون
اولا ومحبت الله حاصل اتمکچون کلمشدر آنی عزدنیایه خلق اچنده حرمت بولب منصب
حاصل قلمغه آلت قلدیلر شول صناعت اهلی کبی کندو علمه خدمتکار اولجقکن علم
کندولره خدمتکار قلدیلر زنهار عقل اولنلر شیمدیکی زمانه عالملرنک صحبتندن
شول یاوزیلدن قچر کبی قچمق کرک بلکه بولردن دخی ارتوق حذر قلمق کرک که
یلان آغوسی دنیا حیاتن فوت ایدر امّا بولرک صحبتی وسوزلری آغوسی خیرات ابدی
فوت ایدر نعوذ بالله پس کرو حق تعالی بیوردی انهم کانوا اذا قیل لهم لا اله
الا الله یستکبرون یعنی بو کافرلر اول عذابنده ابدی قالدقلری وعذابه مبتلا
اولدقلری آندن اتروردرکم دنیاده اول رسوللرمز بولره درلردیکم کلوک حق تعالینک
برلکینه اقرار ایدوب لا اله الا الله دیک بو تکبرلک ایدب اول کلمه‌دن یوز دوندررلر
دی تکم حق تعالی بیوردی ویقولون اینا لتارکوا آلهتنا لشاعر مجنون
یعنی اول عنادلرندن وکفرلرندن درلردیکه بز یعنی بو معبودلرمز عبادتن قویالم
ترک ایده‌لوم بر شاعر دلو سوزی ایچون اویالم پس عاقبت اول فعللری آنلری آنک کبی
عذابه کرفتار قلدی پس مؤمن اولن کرک که الله ذکر اتمکا اولونمیا دایم دلنده
الله ذکرن عادت قلا تا که حق تعالی آنی رحمتله اکوب کندونک قربین حاصل قلا والله
یولنده سعی ایدوب دمیا که آتالرمزدن کوره کلدوکمز عادتلری قویالم بر طریق دخی طوتالم
بو دخی شقاوت آثاردر دلیل وسعادت دکلدر ودخی بیوردیکه بل جاء بالحق وصدق
المرسلین یعنی بزوم اول رسوللمز بولره کتوردوکی حقدرکه اول قرآن در دخی کلمهٔ
توحیددرکم دلندن بیان قلوب خبر ویرر جمیع حقدر کرچکدر آنده کمان یوقدر

امّا سزای کافرلر وای ظالملر آنی یلانلیب اینانمدوکوز وعناد ایدب مطیع اولمادوغکز
بودرکم حق تعالی بیوردی انکم لذائقوا العذاب الالیم یعنی سز البته بر عذاب طادسر
سزکه آنک وجعی وبلاسی کی انجیدیجیدر بو عنادکزه سبب اولدر ودخی بیوردیکه
وما تجزون الا ما کنتم تعملون یعنی جزا المزسز الا شول شرککز ومعصیتکوز
سببیله که دنیاده آنی کسب ایتدکوز بوندنصکره حق تعالی مؤمن مطیع قوللرنی استثنا
قلب کافرلردن سچب چقردی ودخی بیوردیکه الا عباد الله المخلصین یعنی بو کافرلر
الله تعالینک عذابندن قورتلمزلر الا اللهک شول قوللریکم آنلرک کوکللری شرکدن
وکفردن پاک اولمشدر وطاعتلری ریادن خالص اولمشدر ودخی بیوردیکه اولئک لهم
رزق معلوم یعنی بو مخلص قوللر بولره حاضر اولا دوام ازره رزقلری که هیچ کسلمسی
اولمیا پس کرو اول رزق بیان ایدب بیوردیکه فواکه وهم مکرمون یعنی
رزق معلوم انواع یمشلردر شکل مختلف بر برینه بکزمز هیچ بر وقت کچرد کلکه
بولنمیا بولر اول یمشلردن ییلر بوحالتده که الله قتنده مکرم ومعزز اولب تنعم
قلالرکه صوکنده هیچ اهانت اولمیا ودخی اول رزق بیان ایدب بیوردیکه فی جنات
النعیم علی سرر متقابلین یعنی اول الوان یمشلر ونعمتلر وبوستانلر جنت اچنده
درکم غایت کرکلودر کورجک کوزلر سونشودر لر بوحالتده کم اول مخلص قوللر تختلر
ازرنه بربرینه قرشو اوتوروب صحبت قلالر ودخی بیوردیکه یطاف علیهم بکأس
من معین بیضاء لذة للشاربین یعنی آنلرک اول خدمتکارلری بولرک ازرنه
طولنلر آللرنده ماء معیندن طولو قدحلر ایله کم لونی آق ایچنلره لذت ویرب آرزولرن
یرینه کتوررر ودخی بیوردیکه لا فیها غول ولا هم عنها ینزفون یعنی شونک کبی

خمردرکه آندن باش آغرتمق وبرنفسه خوش کلمجك وانجمجك نسنه یوق واچنلره
کناه یوق وعقللرن دخی ضایع ایتمز ودخی بیوردیکه وعندهم قاصرات الطرف عين
یعنی اول مخلص قوللرك قاتنده شول حورلر اولاکه کوزلرنك نظرن کندو جفتلری اوزرنه
قانع اولمشلردر دخی برکمسنه یه کوزاتوب نظر قلمزلر وانلرك کوزلری غایت کورکلو
دورکه قراسی کی قرادر وآغی کی آقدر وکوزلری بویکدر ودخی انلرك وصفنده بیوردیکه
كأنهن بيض مكنون یعنی اول حورلرك آقلغی کاته دوه قوشی یمرده سنه بکزرکم اسدن
وصوقدن کیزلنوب آل ارشمش دکلدر بوکلامی حق تعالی عرب قاعده سی اوزره اندرمشدر
زیرا عربك عادتلری بویدی غایت آق اولن نسنه یه دوه قوشی یمرده سنه بکزدرلردی
اندن اوتری حق تعالی دخی بویله دیدی وبرنجلر دیدیلرکم بيض مكنون دیدوکی شول
یمرده قابینك التنده غی ترقابه بکزدرکه کزلودرآکا آل ارشب یا اسی صوق ارشب
مکدر قلمز ودخی اول مخلصلر صفتنده بیوردیکم فأقبل بعضهم على بعض يتساءلون
یعنی اول مخلصلر بربرنه قرشو تختلر اوزرنه اوترب دنیده کی حاللرندن صورشلر
آنوکله سرورلری ادتب زیاده تنعم قلالر ودخی بیوردیکه قال قائل منهم إني كان لي
قرين یعنی یا محمد بو اجماقاهل بربریله سویلشورکن برسی دیکم بنم دنیده برقرینم واردی
عجب انوك حال نه اولدی بو اول قضیه دورکه حق تعالی الكهف سوره سنده بیان قلدی
بوآیتده کم بیوردی واضرب لهم مثلا رجلين جعلنا لأحدهما جنتين من أعناب
بولر ایکی قرنداشلر ادی آتلری الدی بولره مال میراث قالدی اکسی مالی اولشدلر برسی
کندو یه دکن مالی دنیا عمارتلرنه وباغه وبستانه وقوله وخلایقه ونفس هوالرنه
خرج ایلدی دنیا یه اعتبار قلدی زیرا کافرادی آخرته ایمان یوغدی اما اول بری مؤمندی

کندو نصیبن آخرته خرج ایلدی دنیا یه اعتبار قلمدی عاقبت اول مؤمن برنسنه یه
محتاج اولدی طورب اول کافر قرنداشنه کلدیکه اول حاجتن اندن دلیا جون حاجتن اکا
عرض ایلدی اول کافر اکا دیدیکه مالوکی نه قلدك که کلدك بکا محتاج اولدك اول مؤمن اکا
دیدیکه آنی آخرته زواده کوندردم که بن وار یجق اندن حاضر بولم اول کافر دیدیکه
سن آخرتی کرچکلیجی مسین نتکم حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه يقولون أإنك لمن المصد
قين أإذا متنا وكنا ترابا وعظاما أإنا لمدينون یعنی اول مؤمن قرنداشنه دیدیکه
سن اول قیامت کوننی کرچکلیجیدنمسن که مالوکی اکا خرج ایلدك ای عقلسزدلو یعنی
اشبو اولبطبراغ اولدوغمزدن صکره کرودرلوب محاسبی اولورز بونه اولجق نسنه در
یوروارکه سنك بنم قاتمده حاجتك بتجك دکلدر پس اول مؤمن جنت اچنده اول
قرنداشن اکوب بو قضیه یی خبر وردکدن صکره اول اصحابنه صوره نتکم حق تعالی
بیوردیکه قال هل أنتم مطلعون یعنی اول مؤمنلره دیدیکه ای یارنلر هیچ بنم اول قرنداشم
مطلع اولدوکزمی کم نه یرده دزتا که کوریدك نه حاله واقع اولدی اول اصحاب اکا دیلرکم
بزدن یکرك آنی سن بلورسن طلب ایت که اکا سن مطلع اولاسن حق تعالی خبر وردیکه
فاطلع فرآه في سواء الجحيم یعنی اول مؤمن اوچماقدن طامو اچنه نظر قلدی حق تعالی
اول قرداشنك حالن اکا کشف ایدب کستردی کوردی یوزی قره کوزلری چقرعذاب
اچنده مبتلا چون اول آنی کوردی ندا قلدی نتکم حق تعالی بیوردی قال تالله إن
كدت لتردين یعنی ای قرنداشم والله سن بکا قصد ایدب یقین اولدیکه سنجلین بنی
دخی اغوا ایله ازدرب هلاك ایدیدك بنی دخی سنك حالکه برابر قلیدك ودخی بیوردیکه
ولولا نعمة ربي لكنت من المحضرين یعنی حق تعالی انعام ایدب بکا اسلام نعمتین ودر

قلمسا شمدي شول عذابده سنوكله بن دخي بله حاضر اولوردم الحمد لله كه بني صقليوب سنك اغواكه دشورمدي پس اول مؤمن كرو قرداشندن يونني دندروب بو اجماقه اچنده يارنلرنه حق تعالينك لطف انعامن خبر ويروب ديدیکه افما نحن بميتين الا موتتنا الاولى وما نحن بمعذبين اكرچه لفظ استفهامدر مراد بوندن نفيدر يعني اي اصحاب بز ايروق الوردكولزهمان الوم طاتمق شول اديكه دنياده طتدق بوكلامي اول وقتن ديسرلركه الومي حق تعالى بر قوچ صورتنده قلب امراده كتوررلر طامو يله اجماق اراسنده بغزليلر اجماق وطامو اهلي كلسي بلرلركه ايروق الوم يوقدر بولره شمديدن كيرو مقاملو مقامنده تخليد تأبيددر بو بشارتله ديلركم بز طامو اهلي كبي عذاب اولنوردكلوز ابدي نجاته ايرشدك ودخي بيوردیکه ان هذا لهو الفوز العظيم لمثل هذا فليعمل العاملون يعني اشبو كامل نجات وابدي سعادت بزه جنت اچنده حاصل اولديكه اولو نعمتدر اشبونك كبي ابدي دولت اچون دورشسون دورشن بنوكبچون زحمت چكوب خلقك زحمتلرن كتورسون كتورنلركه عاقبت اشبونك كبي سعادته ايرر ودخي بيورديكه اذلك خير نزلا ام شجرة الزقوم يعني اشبو اجماق اچنده وصف اولنن مي خيرلودر مقام منزلت يونده انلره كم ايمان كتوروب عمل صالح قلدلر يخسه اولطامو اچنده زقوم اغجندن ييوب عذابه مبتلا اولمق مي خيرلودر انلره كم كافر اولوب حقه مطيع اولمديلر ودخي بيورديكه انا جعلناها فتنة للظالمين يعني اول زقوم اغاجيني ذكر ايتدوكمزي بز بو ظالملره فتنه قلدق قچن كه حق تعالى شجرة زقومدن رسوله خبر ويردي بولروك رسول حضرتنه انكارلري زياده اولدي بربرنه ديدلر ديكم محمد سزه خبر ويرديكم اوداچنده اغچ واربو اندن دلولكينه دليلدر زيرا اود اچنده اغچ اولمق

محالدر اود البتده طبيعت بودركه كويندرر حق تعالينك قدرتنه نظرلري يقدر كورلردر ادراك ادرلر اني فهم ايتمزلركه اود دخي بر مخلوقدر حق تعالى حكمته مسخردر انوك حكم اولمنجه برجب كويندرمكه قدرت يتمزنتكم نمرود اودي ابراهيمي كويندرمدي چونكه امر اولندیكه صوق اولا اني يقميا بوندن صكره حق تعالى زقوم اغاجيني وصف ايدوب بيورديكه انها شجرة تخرج في اصل الجحيم يعني اول زقوم اغاجي بر اغجدركم جحيم طاموسنك اورتسنده بتوب چقمشدر ودخي بيورديكه طلعها كانه رؤس الشياطين يعني انك يمشي بعينه شول شياطين باشنه بكزركه زشتلكده شول اولويله نلردركه بقن اندن اوركر بوني دخي حق تعالى شياطين باشنه انونكيچون تشبيه قلدي تاكه انك زشتلكين انوكله فهم ايدلر بوندن صكره انلروك يمكلرين ذكر ايدوب بيوردي فانهم لآكلون منها فمالئون منها البطون يعني اول جهنم اهل زقوم يمك يمشلرندن بيلر بو حالتده كم قرنلري اول يمشله طولو اولا روايتده ابن عباسدن ايدر رسول عم بيوردكم اي خلايق قورقوك الله دن اولماسون الكوز الا اسلام اوزرنه اولسون اكر اول كفرله كدنلرك يدكلري زقومك بر قطرهسي بو يريوزنه دوشسايدي بودنيا اهلنك كلي معيشتلري اغويه دونيدي حالينا ددر شول كمسنك كم يدوكي اولا يعني زقوم اولا اندن ارتوق طعام دخي اولميا ودخي بيورديكه ثم ان لهم عليها لشوبا من حميم ثم ان مرجعهم لالى الجحيم يعني اول زقوم بولره اچورمك اچون اولقينمش جهنم صولرندن قرشدوره لر اچورلر اندن صكره كيرو دوندوب وارجق يرلري جحيم طاموسدركه بولره اندن قورتلمق يوق نه المكله نه صلو ورمكله زيرا انده الم يوق عذاب دخي ابديدر اخري يوق اندن صكره حق

تعالی بونی بیان قلدیکم بولره عذاب ندن واجب اولدی انهم الفوا آباءهم ضالین
فهم علی آثارهم یهرعون یعنی بوطامو اهل عذابه مستحق اولدقلری بوندن اوتری
اولدیکم بولر دنیایه کلوب آتالرنی ددلرنی کمراه وآزغون بولدیلر بولره بن رسول کوندردم
کلب هدایت یولنی بولره کوستردی بلدردی آتالری طریق ضلالتده یدوکین بولره بلدردی
معلوم قلدی بولر فهم ایدوب اول رسوللر سوزین اکلمدیلر اکا التفات ایتمدیلر انلر کرو
قدملرن آتالری ازلرنه یصب اول آزغون یوله یلشدیلر ودخی بیوردیکه ولقد ضل
قبلهم اکثر الاولین یعنی حال بودرکه بلور بولردن اوک ابلیس ودخی نیجه امتلر
ضلالته دوشوب جوقلری آزغون اولب عاقبتلری نه ایرشدی تاکه بولر دخی اول ضلالتله
نه ایرشدیلر ودخی بیوردیکم ولقد ارسلنا فیهم منذرین یعنی یا محمد تحقیق بز رسوللر
کندردک اول قوملر اول رسوللرینک عذابله قورقتدقلری خبرلره اینمیوب یلانلدیلر
بز دخی انلری آخرت عقوبتندن اوکدن دنیا عقوبتیله مبتلا قلدق فانظر کیف کان
عاقبة المنذرین الا عباد الله المخلصین یا محمد نظر قل کورکه اول قورقودیلب ایمانه
کلمینلرک عاقبتی نه اولدی مجموع بزوم عقوبتمزله هلاک اولدی الا اللهک شول خالص
قوللری قورتلدی که ایمانه کلوب شرکدن کفردن کندولری آرتدیلر ودخی بیلدی بر براول
کچن رسول کندولری نجیسی نجاته ایرشدردلر وهم مؤمنلر دخی کلیلر که اولحقه مطیع
اولمیوب آتلری وددلری عادتلرندن کچمینک حالی نه اولدی شولکه سنة محالفدر
انده تنکرینک ورسولنک رضاسی یوقدر ترک ایدلر اول بدعت عادتلری قویلر سنت یولن
وایلروکچن صالحلر یولین طوتلر آتدن ودددن اشبونی کوره کلدک شونی اشلرز دیمکی
قویلر بوکافرلر محتدیدرکرک کم بولر ایمان نوریله حق باطل تمیز ایده لر کندولری کافرلردن

سجلر سنتله عمله مشغول اوللرتاکه کندولروک سببیله آتلری ددهلری دخی قورتلالر
پس حق تعالی بیوردیکه ولقد نادینا نوح فلنعم المجیبون یعنی اول نوح بز قومنه
کندردک طقوز یوز اللی ییل بزوم عبادمزه دعوت قلدی انلر اندن اعراض ادب اکا
جفالر قلدیلر عاقبت عاجز قلب انلردن بزه شکایت ایلین کتوردی دیدیکه انی مغلوب
فانتصر یعنی بوکافرلر بنم اوزرمه غالب اولدیلر بکا یاردم ایله جون اول قوم اوزره بو
دعای قلدی پس کرکلو مجیب بنم که اول دعای قبول ایلدم نتکم بیوردی ونجیناه واهله
من الکرب العظیم یعنی بز قورتردق اول نوح ودخی انک اهلنی کم انلر سکسن کشیدی
آردن عورتدن که نوحه ایمان کتورمشلردی اول اولو قورقو بوعقوبتدنکه غرق
اولمقدر وجعلنا ذریته هم الباقین یعنی اول ذریتکم سام وحام ویافث در انلر
دخی بله صقلدقکم هلاک اولمدیلر نتکم ثمرة بن جندب رسولدن روایت قلور وبیورد
دیکه سام عرب آتسیدر وحام حبش آتسیدر ویافث روم آتسیدر بو اوج جنس
بو اوجیندن وجوده کلوب اورمشدر طوفاندن صکره ودخی حق تعالی بیوردی
وترکنا علیه فی الآخرین یعنی بز اول نوح اوزرنه کرکلو اکمقلو والدکدن
صکره تا قیامته دکن کلن امتلر اچنده اکا کرکلو ثنالر بزله اکدق نتکم بیوردی
سلام علی نوح فی العالمین یعنی سعادت وبرکت نوحک اوزرنه اولسون جمیع عالم
اچنده انا کذلک نجزی المحسنین یعنی بو کلی ثنا جمیع عالمده اول نوحه مخصوص
دکل بلکه هر عملین کرکلو قلنلره بز دخی انجلین عمل قلورز انه من عبادنا المؤمنین
یعنی اول نوح بزم مؤمن موحد قوللرمزدن درآنوکیچون بوکرکلو ثنایه مستحق اولدی
ودخی بیوردی ثم اغرقنا الآخرین یعنی نوح ذریتیله قورتردق اندن باقیسین

که کافر قومدی هب عذاب ایله غرق ایلدک **وان من شیعته لابرهیم اذ جاء ربه**
بقلب سلیم یعنی یا محمد بلکل کم ابرهیم دخی اول نوح اتباعندن در وانک ملتنه
نصرت ایدجلردندر چونکه اول ابرهیم اقبال قلدی ربنک طاعتنه بر کوکلله کم اول
کوکل شرکدن نفاقدن پاک خالصدر نور ایمان ایله طلودر ودخی بیوردی **اذ قال لابیه**
وقومه ماذا تعبدون ائفکا آلهة دون الله تریدون یعنی اول ابرهیم چون بونی
ربک عبادتنه دوندردی اول آتسنه وقومنه دیدیکه ایشبو سز طپدوغکز بوتلر
نه نسنه درکه طپرسز یعنی الله دن ارتوق سز یلان بر معبود دخی می طوتندوکز
دلرسزکه الله قویب اکا طپاسز **فما ظنکم برب العالمین** یعنی اول عالملر تنکریسنه
ظنکز ندر یارین اکا ملاقی اولجق نه جواب ویررسزکه بکون آنی قویب ایروغه
طپرسز ودخی بیوردیکه **فنظر نظرة فی النجوم فقال انی سقیم فتولوا عنه مدبرین**
بعضلر بو آیت معنیسنده دمشلرکم اول ابراهیم قومنک بیراملری کونی اولدی اول
قوم کلی اولوسی کچیسی شهردن طشره بیرام قلمغه چقدلر نمرود ملعون ایله آتسی
وقوم قبیلسی کلب ابراهیم دخی دعوت قلدیلرکه انلروکله بیله چقا شول اسیده کم انلرک
شول سرورلرین وسیرتلرین کورب دینلرینه رغبت قلا پس ابرهیم کندوی انلردن
قورترمغیچون یلدزه نظر قلدی دیدیکه بن صیرووین علتم وار وارمزین چون
کوردلر ایلتمزلر اندن اعراض ایدوب قودلر کتدلر اما بر نچلر ایدرا اول قومک
عادتی بو ایدی کم انلر صیرولغی شوم کوررلردی صیرودن قچرلردی ابرهیم اندن اوتری
دیدکم بن خستیم تا که انلر اندن قچب آنی کندو حالنه قویلر ابو هریره رسولدن
عم روایت قلورکم ابرهیم پیغامبر هیچ یلان سویلمدی الا اوچ کز اکیسی الله

تعالی ذاتنه تعلق اولن نسنه در و برسی ساره حقنده در اول اکه بری بو ایدیکم
بن خستیم دیدی خسته دکل ایدی حق تعالی اکا خستلق ویرمش ایدی اکنجی بوتلری
اوادی بولری اولوبت اوادی دیدی اما حقیقتده اکسی دخی کرچک ایدی اکرچه ظاهرا
یلان کبیدر زیرا مجموع آدم اوغلانی بو دنیاده الم دوشکنده در پس هب خسته در
ودخی اول بت صیجق اکا صوردلرکم سنمی صیدوک دیدی آنی اودن ایشبو اولو بوتدر انلر
صندلرکه آنی اول بت صیدی اما ساره حقنده دیدکی بو ایدیکه ساره آلوب دمشقه کدر
کن ناکاه بر ظالم جبار بکوک ایلنه کیردلر سارهنک دخی اول عصر اچنده نظیری
یوغیدی ابراهیم اکا دیدیکه یا ساره ایشبو جبار ظالم بلجک اولورساکم سن بنم حلالمسن ظلم
ایدب بنم ازرمه غلبه قلامسنی بندن الا اکر سکا صوررلرساکم بو سنک نکدرسن
بویله خبر ویرکم بن بونک قرنداشیم یعنی اسلام اچنده زیرا یر یوزنده شمدی
سنوکله بندن ارتوق اهل اسلامدن کمسه کورمزن چون اول یره کیردلر اول ظالمک
اعوانلرندن برسی سارهیی کوردی فی الحال اکا خبر ایرکوردی دیدیکه سنک ملکوکا
بر عورت کیردیکه سندن ارتوق کمسیه لایق دکل اول ظالم آنی اشدوب فی الحال آدم
صالدی سارهء آلوب کتوردلر ابرهیم آنی کورب ایرق جاره بولمدی نمازه شروع
قلدیکه الله له مناجات قله ونصرت اندن دلیه چون سارهیی اول ظالمک قاتنه
کتوردلر اول ظالم آنی کورب طاقتی قلمدیکه صبر ایدیدی فی الحال اندن یکا ال اوزتدیکه
دوتیدی الی الینک حق تعالی قوتین آلدی شویلکه هیچ اصلا طوتمغا مجالی قلمادی
پس بو ظالم سارهیه یلواردیکه بکا دعا قل حق تعالی اللرومک کرو قوتین ویرسون
سکا زیان دکورمیم ساره دعا قلدی اللرینک قوتی دفعی برنه کلدی کیرو صبر

ایده میوب آل اوزتدی اللری اولکدن دخی بتر طوتمز اولدی کوردکم چاره بولمز ساره یه کیرو
یلوردیکه بکا دعا قل دعا قلدی کیرو با یغی کبی اولدی صبر ادمیوب کرو آل اوزتدی بوکز اللری
اول ایکی کز دوتلدوغندن دخی قتی مبتلا اولدی کیرو ساره یه دیدیکه سنوکله بنم آرمده
عهد اولسونکه ایروق سندن یکا شرله آل اوزتمیم دک بوکز دخی دعا قل ساره دعا قلب
اللری کیرو با یغی کبی اولدی پس آلوب کلن کشی قغردی دیدی سن بکا آدم کتورممش سن
بری کتورمش سن کتوروب هاجرآدلو بر خلایق واردی آکا بغشلدی عذر دلدی اولکشیه
دیدی الت بونی کیمدن الدوکسه آکا دکور اصمرله کم اکسی دخی ملکمزده طورمیب چقسونلر
کتسونلر پس ساره دونب ابرهیم قاتنه کلدی ابرهیم دخی کوروب نمازدن فارغ اولدی
دیدیکه یا ساره خبر نه ساره دیدیکه خبر خیرکه حق تعالی اول ظالمک شرین بندن دفع ایلدی
قضیه نته اولدوغن ابرهیمه خبر ویردی دیدیکه اوش بکا بر خدمتکار ویردی ابوهریره
حدیث روایت قلدی دیدیکه یا قبایل العرب سزوک آتاکوز اول هاجردر اندن اتروکه
روایت خبرده ایله کلورکه ساره اول هاجری ابرهیمه بغشلدی اول جاریدن ابرهیمک
اوغلی اسماعیل طوغدی بو عرب قبیلسی کلی انک نسلندن وجوده کلدی پس حق تعالی
بیوردیکه فراغ الی الهتهم فقال الا تاکلون مالکم لا تنطقون یعنی اول ابرهیم قوم
اندن اعراض ادوب بیرام لرنه کتدلر ابراهیم دخی میل ادوب انلروک بوتخانه لرنه
کلدی کوردیکه قپوسی اچق دیارکمسه یوق اچرو کردی کوردیکه بولروک النده انواع
طعاملرله طبقلر دزلمش طورر ابراهیم چون انی کوردی دیدیکه الا تاکلون یعنی
نیچون اشبو طعاملردن یمزسز بولر خود کلسی جماد التوندن وکمشدن و توجدن
وباقردن وطاشدن واغجدن دزلمشلر هیچ بولردن جواب کلمدی بوکز ابرهیم دیدیکه

مالکم لا تنطقون فراغ علیهم ضربا بالیمین یعنی نه اولدی سزه کم بر سیلیب جواب
ویرمزسز کوردیکه هیچ جواب یوق بشلدی بوکز بولری بالیله بر بر اوردی تیغ
قوتیله اورب حق تعالی غیرتنه کم انی قویب اکا طیرلردی بوردن کلسنی اوروب
بالتیی اولو بتک الینده قودی کتدی ودخی بیوردیکه فاقبلوا الیه یزفون یعنی چون
کافرلر بیرام لرین تمام ایدب کیرودندلر اشتدلرکم ابرهیم بوتخانیه کیروب بوتلرین
اوتدی سرعتله یلشوب آکا کلدلر دیدلرکم یا ابراهیم بولره بواشی سنمی قلدک قال
اتعبدون ما تنحتون والله خلقکم وما تعملون یعنی ابرهیم بونلره دیدیکم طپرمسز
شول کمسنیکم کندو الوکزله یونرسز دوزرسز حال بودرکه سزی دخی اولدزدکوز
دخی یاردن حق تعالیدر نیچون خالقی قویب بوبر جانسز سویلمز وکورمز وایشتمز
نسنیه طپرسزکه یوزندن سکک قورمغا قدرت یتمز اصسی یوق زیانی چوقکه
معبود حق قودکوز باطله طپرسز قالوا ابنوا له بنیانا فالقوه فی الجحیم یعنی اول کافرلر
چون ابرهیمدن بو جوابلری اشتدیلر دللری طوتلب سویلمکه مجاللری قلمدی عاجز اولب
دیدیلرکم بوندن اتروبر کلخان بنیاد قلک که اچنده اود یاقب بونی اول اوده برغوزکه
غایت اولو اودا اولا حق تعالی بیوردی فارادوا به کیدا فجعلناهم الاسفلین
یعنی انلر دیدلرکم ابرهیمه کید ایدوب اوده برغلر یقلر الدرلر برا برهیم بولرک ارزنه
غالب ویوجه قلدق بولر خود حقیر قلدق که ابرهیم دنیده وآخرتده سعادت بولدی
بولرزیانکار اولدلر چوق زمان کجمدی حق تعالی انلری هلاک ایلدی ودخی حق تعالی
بیوردیکه وقال انی ذاهب الی ربی سیهدین یعنی اول قوم هلاک اولدلر ابرهیم
انلروک شغلندن قورتلدی دیدیکه بدرستی بکا حق اولدیکه بو مکاندن هجرت قلوب

اول ربم طاعتنه توجه قلم اولا که اول بنی صقلیه توانلر یولا دلالت قلب بنی کندودن
ارتقدن غنی قلوب محتاج قلمیه و دخی بیوردیکه رب هب لی من الصالحین فبشرناه
بغلام حلیم یعنی ابراهیم بابلدن قدسه هجرت قلب عباده مشغول اولدی صوکره
بر خیر خلف قلسون دیو دعا قلدی دیدیکه ای بنم ربم بکا برا اوغل بغشله کم سنک
صالح قوللرکدن اولا چون دعا قلب اوغل دلدی بز دخی اکا فرشته لر کوندروب بر اوغلله
بشارت قلدق که اوغلنلغی وقتنده دخی حلیم ایدی و اولولغی وقتنده دخی حلیم ایدی
و دخی بیوردی فلما بلغ معه السعی قال یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحک
فانظر ماذا تری یعنی چون ابراهیمه اسمعیل وردک برز کوکلنک میل انک محبتنه
رغبت قلدی بز غیرت قلدق که انک کوکلنده اوغل سوکوسیله بزم محبتمز جمع
اولا اول محبت قطع اتمک اچون ابراهیمه بیوردق که اوغلی اسمعیل قربان قله وهم
ابراهیم بزدن بر صالح اوغول دلدیکم انک صلاحیتن اکا کوستره وزبله که اول
دلدوکی اوغول بودر تا که کوکل مطمئن اولا پس چون ابراهیم دخی و اوغلی اسمعیل
دخی امرمزه مطیع اولب چقدلر بیت الله دن یکا یوندلر و بر روایتده قدسه یوندلر
بعضلر بونده اختلاف قلدلر دیدلر قربان اولان اسحاقدر بو قول علیدن و کعبدن
و ابن عباسدن روایت اولنمشدر عکرمه و قتاده و عبد الله بن سلام قولی دخی بودر
اما انلر کم دیدلر قربان اولان اسمعیلدر انلر دخی حجت قلدلر قرآنله وهم حدیثله
اما قرآن دلیل بودر کم اول قربان قصه سن بیان قلدی اندن صکره بیوردیکه وبشرناه
باسحاق اکر اسحاق قربان اولسه بو بشارتله اسمعیل ذکر ایدیدی اما حدیث دلیل بودر که
رسول بیوردی انا ابن الذبیحین یعنی بن ایکی قربان اولمشلرک اوغلیین مراد بوندن

برسی اتاسی عبد الله ایدی و برسی اسمعیل ایدی و روایتده خبرده بویله کلدیکه ابراهیم بر
کیجه اویوردی دوشنده اکا دنلدی حق تعالی بیوردی اوغلوکی قربان ایدسین ابراهیم
قورقوب ایله اویانوب کلدی دیدیکه شیطاندن الله صغنورم اول کیجه ارتیادک عبادت
قلدی ایکنجی کیجه دخی کیرو اول دوشی کوردی اویانوب شیطاندن الله صغندی کیرو عبادته
توجه قلدی چون اوچنجی کیجه اولدی اول دوشی بعینه کیرو کوردی اویقودن اویانوب
دیدیکه بو دوش اکر شیطاندن اولیدی دفع اولیدی اول دوشی بعینه کیرو کوردی
پس حکم الله قبلندندر ضایع اتمیوب یرینه کتورمک کرکدر ابراهیم اوغلی اسمعیل
یاننده یاتوردی النی کوکسنه اوروب صباحه دکن اغلدی چون صباح اولدی حق تعالی
امرینه مطیع اولدی اسمعیل اناسی هاجره دیدیکیم یا هاجر بن دیلرم که چقم الله بکا
بیوردوغی طاعتی یرینه کتورم اوغلم اسمعیل بنمله بله کوندر هاجر طورب اسمعیلی
دزدی قوشدی بله کوندردی ابراهیم بر بچاق و بر ایپ توروبه قویب بله کتوردی
کعب الاحبار ایدر شیطان اول وقت دیدیکه اکر بونلری بن شمدی فتنه بر اغورسم
بر قدم والا ایروق ابدا بر غوسر دکلم پس چون ابراهیم اوغلی اسمعیل بغزلمغا الدی کندی
شیطان اسمعیل اناسی قتنه کلدی دیدیکه یا هاجر ابراهیم اوغلو کیله قنده کتدی
هاجر دیدیکه صباح اتاسی الوب انی بر حاجت اولمشلکا الدی کتدی شیطان دیدیکه
ابراهیم اوغلنی حاجت الوب کیتمدی بلکه انی بغزلمغا کتدی هاجر دیدیکه سبب ندرکه
ابراهیم اوغلنی بغزلیا شیطان دیدی ربی ابراهیمه شویله امر ایلدیکه اوغلن قربان ایلیه
هاجر ایتدی چون ربی امر ایلدی خوش واردی کرکدرکه البته ربی حکمنه مطیع اولا
شیطان بونی ایشدوب همان طاقتی طاق اولدی سویلکا مجال قلمادی دندی بوکز اسمعیله

اتاسی ابرهیم اردنه دوشدی یتب اسمعیله دیدیکم یا اسمعیل بو اتکله قنجا کیدرسن
اسمعیل دیدیکه بر حاجت اولدی اکا کیدرین شیطان دیدیکم اتك سنی حاجته التمز
بلکه اولدرمکا الدر اسمعیل ایدر سبب ندر کم اتام بنی اولدرر شیطان ایدر دنی اکا
شویله امر ایلدیکم سنی بغزلیا اسمعیل دیدیکه والله اکر اتامه حق تعالی بویردیسه
البته کرکدر کم اتام بواشی اشلیه شیطان انی اشدوب اندن دخی امیذی کسلدی
انی قودی بوکز ابرهیمه واردی دیدیکه یا ابرهیم بویله صباح وقتنده بو اوغلوکی
قنجا الوب کیدرسین ابرهیم دیدیکه بر حاجت اولدی اکا کیدرز شیطان دیدیکه انکله
هیچ حاجت اولب کیتمزسن بلکه انی بغزلمغا التسن ابرهیم دیدیکم بن انی نیچون
بغزلیم شیطان ایدر انکیچونکه حق تعالی سکا ایله بیوردی پس ابرهیم دیدیکم چونکه
الله ایله حکم ایلدی والله بن البته کرککم اول الله حکمنه مطیع اولب یرینه کتوردم
اندن دخی نومیذ اولب حسرتله قودی کیتدی اول مرادندن محروم اولدی وهم دخی حق
تعالی بیوردیکه فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ
فَانْظُرْ مَاذَا تَرَى یعنی چون ابرهیم اوغلیله قربان یرینه کلدی دیدیکه ای اوغلنجغم
بن دوشمده کوردم بکا ایله حکم اولندیکم سنی بغزلیام سن بو اشی نیجه صواب کوردرسن
ایت انی ایله ایدلوم اسمعیل دیدیکم يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّابِرِينَ یعنی یا اتا سن اشلکل شول نسنیکم سکا امر اولندی ان شاء الله
سن بنی بو اشده صبر ایدنلردن بولاسن نکم الله امر ایدربن اکا مطیع اولوردم بو اشی
تعجیل قل تاخیر قلما غل اولاکه شیطاندن بر علت ارشه سن الله قتنده معاقب اولاسن
پس حق تعالی دخی بیوردی فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ یعنی چون ابراهیمله اسمعیل

اکیسی راضی اولب حق امرینه مطیع اولدلر ابراهیم الله یولنه اوغلن تسلیم قلدی
اسمعیل نفسین تسلیم قلدی ابراهیم اوغلنك النی یانی اوزرنه بر قدیکه
بغزلیا حق تعالی اسمعیله وحی قلدیکم سنك بنم قاتمده دعاك مستجابدر بو وقت
اچنده دعا قل قبول ایده یم اسمعیل دیدیکه ای چلابم بن سکا دعا قلورم دعامی
قبول ایلکل الهی اولدن اخره قنقی قلوك که سکا شرکت کتورمیب توحیدله سنك
حضرتکه اولشه سن انی یرلغایب اجماغه قویکل چون اسمعیل بو دعای قلدی اتاسی
کوزیاشیله اه فراق برله اوغلنك ساچینه یاپشدیکه بغزلیا اوغلی دیدیکم یا اتا
دکله سکا اوج وصیتم وار دیایین اندن سکا حکم یرینه کتورمك اسان اولا اول وصیتم
بودرکم بنم الی ایاقمی محکم بغلیاسن تا که جان اچیسیله حرکت ایدوب سکا الوم دوقنمیا
بن اول سببله الله قتنده معاقب اولمیم واکنجی وصیتم بودرکم بنم یوزمی یر اوزرنه
برغاسن تا که یوزمی کوروب اسرکیوب قیمیاسن دخی انکله الله قتنده عقاب اولناسن
واوجنجی وصیتم بودرکم بنی بغزلدقدن صکره کوکلکومی انامه ایلته سن قتنده صقلیا
تا که انی کوروب بنی اونتمیه چون بو وصیتلری قلدی بچاغین ابراهیم النه الدی واول
نازك بغازنك اوستنه قودیکه چالیدی حق تعالی انك بغازی اوزرنه بر بقردن
تخته یرتدی اما ابراهیم انی کورمزدی ابراهیم نقدرکه بچاغی چالدی بغازنده یر دخی
ایلمزدی دکلکه کسمك چون ابراهیم کوردی بغازین کسدرمز بوکزین اوغلین یوزی
اوزرنه برقدی اکساسندن چالدی حق تعالی اول تختی اکساسنده دخی قلدی نقدر چالدی
کیر وکسدرمدی ابراهیم قاقیب بچاغی طاشه چالدی بچاق طاشی اکی پاره قلدی ابرهیم
انی کوروب تعجب قلدی دیدیکه اشبونك کبی نازك انی کسمزدی اول قاتی طاشی نیجه کسدی

حق تعالی امریله بچاق دله کلدی دیدیکه یا ابراهیم انکه حق تعالی کسدرمدی بنم
نه قدرتم وارکیم آنی کسم ابراهیم بچاغله بو خبری سویلشورکن حق تعالیدن
بشارت کلب بیوردیکه وناديناه ان يا ابرهيم قد صدقت الرؤيا انا كذلك
نجزي المحسنين یعنی بز ندا قلب دیدکه یا ابرهیم سکا دوشکده امر ایتدوکمزی
تمام یرینه کتوروب وفا قلدوك اول قربان یرینه کلدی هر وعده سینه وفا قلنلره
بز شول عوضلر قلورزکیم سکا قلدق زیرا احسان ایدنك جزاسی کیر و احسان اولور
نتکم شر ایشلینك جزاسی عقوبت اولور ودخی بیوردیکه ان هذا لهو البلاء المبين
وفديناه بذبح عظيم یعنی یا ابرهیم اشبو حکم کیم بز سکا قلدق بو ابتلاء ظاهردی
دلدك که بزم محبتمز سنك کوکلکده اوغلوك محبتندن غالب دوغی ظهوره کتو
روزکه سنی دوست طوتندوغمزه سبب اولدرکیم جمیع یرکوك اهلی بونی بلکر ودخی
سن بزه دعا قلب صالح اوغول دلدك سکا بز اسمعیل هبه قلدق که انك صلاحین
دخی سکا ظاهر قلورز چون بوکلی ظهوره کلوب آشکاره اولدی اول اوغلك قربانین یرینه
بر عظیم شریف قوچ فدیه کوندردك آنوك یرینه آنی قربان قلاسن پس ابرهیم حق
تعالی یه شکر ایدوب تکبیر قلدی اول قوچ قربان قلدی ودخی حق تعالی بیوردی
وتركنا عليه في الآخرين یعنی اول ابرهیمك کرکلو معامله سندن اترو بز آنی
تا قیامته دکن قوم اچنده ایله قلدق کیم هر ملت آنی کرکلو ثنا یله اکلر سلام على ابرهيم
كذلك نجزي المحسنين یعنی بز ثنا قلدق جمیع دللر ازره ابرهیم اچون بزمله کرکلو
عمل قلنلره بز شویله عواض ایدرز وبشرناه باسحق نبيا من الصالحين یعنی بشارت
قلوب اول ابرهیمه اسمعیل قربانندن صکره اسحاق مشتلدی کیم پیغامبر اولب صالحلر

بولکندن اولسر زیرا بو اسمعیل اسحاقدن اون اوچ یاش اولیدی ودخی بیوردیکه وباركنا
عليه وعلى اسحق ومن ذريتهما محسن وظالم لنفسه مبين یعنی بز مبارك و برکت
قلدق اول ابرهیم اوزرینه ودخی اسحق اوزرینه برکت قلدق دیدوکی اولدیکه اوغلین
قزین ومالن چوق قلدی شول قدر ذریت اوردی که حساب اولنمزدی ودخی اول
ایکسنك ذریتلرندن محسنلر اولسر دیدوکی موسی وهرون کبی ودخی داود وسلیمن و
عیسی کبی وکتابلر اهلنك مؤمنلری کبی ودخی انلرك ذریتندن آشکاره کندو نفسنه ظلم
ایدجلر اولسرلر دیدوکی شول کافرلردر که حق تعالینك ایتلرنه انکار ایدوب یلانلدلر
ابن عباسدن ایله روایت اولندیکه حق تعالیدن قوچ که قربان اچون کلدی اچماق اچنده
قرق ییل اوتلمشدی اول قوچ ایدیکیم هابل که آدم اوغلی قربان قلدیدی حق تعالی آنی دیریله
قبول ایدوب کوکه کتوروب اچماق اچنده صقلدی تا اکادکن که اسمعیل بولنه فدا کوندردی
اسمعیلدن بغزلنمغی انوکله دفع ایلدی چون حق تعالی بو قصیه بیان قلدی بوکز بر قصیه
دخی بیوردیکه ولقد مننا على موسى وهرون ونجيناهما وقومهما من الكرب العظيم
یعنی بز انعام قلدق موسی یله هرونه اوزرینه پیغامبرلك ویرمکله ودخی اول ایکسنی دخی
انلرك قومنی که انلره متابعت قلوب ایمان کتوردلر اول اولو عقوبتدن نجات ویروب
قورتردق یعنی دشمنلرینی نیله غرق ایدوب انلره قومیله نجات ویردك ودخی بیوردی
ونصرناهم فكانوا هم الغالبين یعنی بز موسی یه وهرونه اول قومیله نصرت یاردم
قلدق که انلر فرعون اوزرینه غالب کلدلر وآتيناهما الكتاب المستبين یعنی بز موسایله
هرونه کتاب ویردوك کیم حقی باطلی بیان ایدجیدر وحلال حرامی بیان ایدجیدر وهديناهما
الصراط المستقيم ودخی اول موسی یله هرونه ثابت قلوب دلندردك طغری یول

اوزرینه کم اول اسلام یولیدر وترکنا علیهما فی الآخرین ودخی اول اکیسیچون
آنلردن صکره کلنلرك دللرنده کرکلو ثنالر قلدقکه آنلروکیچون ثنالر قلدلر سلام علی
موسی وهرون انا کذلك نجزی المحسنین انهما من عبادنا المؤمنین یعنی بزدن
سلام وتحیت ومغفرت رحمت اولسون اول موسی ایله هرونه کم آنلر بزم خالص و
مخلص صدیقلرمزدندر بزمله معامله سن کرکلو قلانلره بز دخی کرکلو معامله قلورز
پس عقل اولنلر بو قصه لردن ایله اکلیلر کم هرکیم حق اوزره محکم اولا وهرنه عمل که
اشلر خالص الله ایچون اولا حق تعالی دخی آنوکله کرکلو معامله قلب دنیاده هراشنه نصرت
قلب آخرتده رحمت مغفرت قلور ودخی حق تعالی بیوردی وان الیاس لمن المرسلین
یعنی بدرستی الیاس دخی بنی اسرائیل پیغامبرلرندن مرسل پیغامبردر بر نججه دمشلردر
الیاس دکلری خضردر اما صحیح بودرکم الیاس آیرقدر قروده یوریر خضر دکزده یوریر
جزیره لرده یوریر عرفه کون عرفاتده بر بریله بولشوب جمع اولورلر واول الیاس یوشع
بن نون ذریتندندر حق تعالی آنی بعلبك قومنه رسول کوندردی آنلر آنی یلانلدلر
حق تعالی آنلری قزلغله هلاك ایلدی الیاسه دیدی یا الیاس دله بندن نه دلرسین
سکا ویرین الیاس دیدیکه الهی دلرین بنی سندن یکا کترسن حق تعالی آنی کتوردی
کوکا بر زمان بر آهلی یدی بر زمان کوك اهلی اولدی هم آدمیلردن هم فرشته لردن
اولدیکه فرشته لرله بیله اوچردی ودخی بیوردی اذ قال لقومه الا تتقون
اتدعون بعلا وتذرون احسن الخالقین الله ربکم ورب آبائکم الاولین
یعنی چون الیاس قومنه کندردك کلب قومنه دیدیکی یا قوم الله دن قورقمز میسز یعنی
قورقلك الله دن نولدی سزه کم اول بعله طپرسزکه بر اصی سز منفعتسز یوتدر

طپرسز واول خالقك کرکلوسنی ترك ایدرسز اکا طپرسزکه سیزوك دخی آتالرو
کوزك دخی پروردکار خالقی اولدر ودخی بیوردیکه فکذبوه فانهم لمحضرون
الا عباد الله المخلصین یعنی اول نفسنه ظلم ایدن ظالملردن بزوم رسولمز الیاس
یلانلدلر بدرستی آنلر اول یلانلر سببیله اود عذابنه حاضر اولسرلر الا مکر آنلر
حاضر اولنمزلرکه شرکدن کفردن کندولری خالص قلب حق تعالینك قوللری اولدلر
ودخی بیوردیکم وترکنا علیه فی الآخرین سلام علی الیاسین یعنی بز اول الیاسدن
صوکنجه کلنلر دللرنده الیاسیچون کرکلو ثنالر قلدق بزم سلاممز ورحمتمز اول
الیاس اوزرینه ودخی اکا متابعت ایدن مؤمنلر اوزرینه اولسون ودخی بیوردی
وان لوطا لمن المرسلین اذ نجیناه واهله اجمعین الا عجوزا فی الغابرین
ثم دمرنا الاخرین ودخی بدرستی لوط دخی بزم مرسل پیغامبرلرمزدندر چون
آنی دخی قومنه ویردك واروب آنلری کلمهٔ توحیده دعوت قلدی آنلر دخی آنی
یلانلدلر اکا اویمدیلر بز دخی لوطه اکا متابعت قلن اهلیله جمله قورتردق الا عورت
عجوزی هلاك اولنلر ایچنده بله هلاك ایلدك ودخی اندن ایروغن بیله قومیله هلاك
ایدوب اوزرلرنه طاش یغدردق ودخی بیوردیکم وانکم لتمرون علیهم مصبحین
وباللیل افلا تعقلون یعنی پس حق تعالی مکه قومنه خطاب ایدوب بیوردیکه یا مکه
اهل قچن کم سفر قلاسز اول هلاك اولن قومك کویلرنه صباح وقتنده وکیجه وقتنده
اغررسز وکچرسز هیچ بر آنلرك حالنه نظر قلب کندوکزه بر عبرت المزسزده انسانیت
واکلامقلق وارمیسا بو حالدن عبرت آلب انصاف ایدیدوکز اما سزده صفات حیوانیت
که احمقلقدر وطبیعت کندلکی واردرکه غالب اولمشدر آنوکیچون بو حاللردن متنبه اولمز

وهركيمسكم وعظ نصايح قبول ايتمسه حقه منقاد اولب طاعته يديلسه اولدخي انلردن
اولور ودخي بيورديكه وان يونس لمن المرسلين اذ ابق الى الفلك المشحون يعني بدرستي
يونس دخي بزم مرسل قوللرمزدن جونكه بز آني نينوا قومنه رسول كوندردك وارب
اول قومه دعوت قيلدي اول قوم آني يلان طوتب اكا اويمديلر بز ديلدك كه اول قومه عذاب
كوندره وز امر ايتدك يونسه كه سن اهلك ايله بونلرك ايچندن چق بونلره بر عذاب
كوندرورزجون يونس حق تعالى دن بو حكم اشتدي اهلين آلوب ايچلرندن چقدي
كتدي واول قومنه ديديكم سزجون بنم دعوتمه اويب اول باطل بوتلري قويب حق معبوده
طپمدوكز حاضر اولك ايمدي كه سزه اوچ كوندن صكره عذاب كلسر بو قوم آنك سوزنه
اعتبار قلمدلر يونس بولردن اوغورلين كيجه ايله اهلين آلوب كتدي يارندهسي اول
قومه عذاب آثاري بلوردي ايكنجي كون دخي زياده اولدي اوچنجي كون عذاب بلوردي
كلوب بولري قپلدي جون بولر يقين بلدلركه عذاب كلسر بلدلركم يونسك سوزي
حق اولدي جوريكا سكردب يونسي استدلركه اكا مطيع اولالر اول نه درسه طوتلر
تاكه بو عذاب بولردن دفع اوله نقدركه استدلر يونسي بولمدلر جون عاجز قلدلر ديلركم
يونس غايب اولديسه آنك تنكريسي حاضردر كلك اكا يلوارلوم پس اولو كيجي از عورت
جمع اولب باش اچب الله تضرع قلديلر اخلاص ايله حق تعالى اول عذابي انلردن دفع
ايلدي اول اخلاص ايله دندكلرندن اتروجون اوچ كون كچدي يونس اشتديكه بولره
عذاب ايمدي يونس غصه يه كلوب ملول اولدي اما ملول اولدوغ حق تعالينك تقديرينه
دكل ايديكه بولردن عذاب منع ايلدي اندن اترو ملول اولديكه اول قوم ايچنده آدي
يلانجي اولا وهم اول قومك عادتلري بويديكم ايچلرنده بركمسنك يلانجلغي ظاهر اولسه

آني اولدررلردي پس يونس بلمديكه بولردن عذاب دفع اولندوغي انلرك اسلام سببندن
در ايله صندكه بولره عذاب كلمدي انلر كبر وكفر اوزرنه دركندو انلرك قتنده يلان
اولدي عذاب كلوردي كلمدي بو قمغله اول قومي قودي كتدي دكز كنارنه كلدي
كورديكم بر قوم بر كميك ايچنه تمام طولمشلر كيتمكا قصد ايدهيوررلر يونس دخي ديدي بني
دخي بيله كميه آلك يونس دخي بيله كميه آلوب كتدلر پس حق تعالى بيورديكه اذ ابق الى الفلك
المشحون ديدوكي معنيسي بودر بوندن صكره بيورديكه فساهم فكان من المدحضين يعني
يونس كميه كيردي بر زكتدي دخي دكز موج اوزره اضطرابه كلدي دكز قيندي يقين
اولديكم هلاك اولهلردي دلركم اورتمزده بر تنكريه عاصي قول واردر آنوكجون حال بويله اولدي
آني بولب دكيزه آتمق كرككم بز بو آفتدن سلامت اولوز پس واردلر قرعه برقدلر يونس
آدنه چقدي زلت آنوك اوزرنه ثابت اولدي يونسك حجت قلمادي كتورب يونس دكيزه
اتدلر تنكريم حق تعالى فالتقمه الحوت وهو مليم يعني حق تعالي امريله پس بالوق حاضر اولب
طورمشيدي في الحال آني بر لقمه كبي اول بالق يوتدي بوحالتده كم اول فعل اوزرنه ملامت
قلورديجوز الله دستور نسز بو قوم قويب كيدردي بو عقوبته اوغرايدي پس مليم ديو
اولكمسيه درلركم ملامته لايق اولا كرك ملامت ايتسونلر كرك ايتمسونلر جون يونس
بالق قرنينه ايندي اوچ قت قره كولق آني قپلدي بر كيجه قره كوسي بر دكز قره كوسي بر بالق قرني
قره كوسي اول اوچ قره كوليق التنده حق تعالي يه تسبيحه تقديسه مشغول اولدي نتكم
حق تعالى انبيا سورهسنده بيوردي فنادى في الظلمات ان لا اله الا انت سبحانك
اني كنت من الظالمين پس اول تسبيحه ذكره مشغول اولدوغي سبب اولدي آنوك بالق
قرنيندن خلاص اولمغنه نتكم حق تعالي بو بيوردي فلولا انه كان من المسبحين للبث

في بطنه الى يوم يبعثون يعني اكر اول يونس بالق قرننده تسبيح ايدجي دكلسه
عزتم حقي تا قيامته دكن بالق قرننده قلسردي آنك قبري اول اولسردي پس مؤمن
بوندن بوني اكلمق كرك كم كيشي الله عبادت قلوب ذكره تسبيحه مشغول اوليجق هم دنيا
بلاسندن قورترورهم آخرت بلاسندن قورترور نجات روزي قلور ومعصيته
مشغول اولمق ايكي جهان بلاسنه مبتلا قلور ودخي بيوردي كم **فنبذناه بالعراء وهو
سقيم** پس يونس بزه تسبيح قلجلردن اولدي بالغه امرايتدك كم آني كنارنده دكيزك بر
يره آتسون انده نه بنياد واردي نه اغج ونه خود اوت واردي بو حالتده كي اول يونس
خسته يدي خبرده بويله ذكر اولنديكه اول بالق قرننده آتي اريمش ايدي وطرنغي دوكلمش
ايدي وبدننده قل قالمامش ايدي اول بالق آني اول يره آتدي شول طفل اوغلن كبي كه هيچ توي
قلمامش ايدي كه دبر نوبله زيرا قرق كون اول بالق قرننده اكلمش ايدي جون جقدي كوديسي
كون اسيسنه طاقت كتورمدي حق تعالى بيورديكه **وانبتنا عليه شجرة من يقطين**
يعني اول يونسك اوزرنه بر قبق اغاجن بتوردك كه اكا كولكه ايليه هم انك يبراغ
نا زكدر كودسنه اري دوقنب زحمت ايتمز ودخي خبرده كلمشدركه جون يونس بالق
قرنندن دريا كنارنه آتلدي بيجك اچه جك نسنه يوغيدي حق تعالى امريله بر كيجك
اكا كلور كدردي اول آنك سودندن اجردي اول قباق اغجي كولكسنده اوتوردي
تا اكا دكن كه اتي كيرو بركلدي قوتلندي اندن صكره اول اغج قوردي يونس آني كوروبن
غايت غصه لندي واغلدي حق تعالى بيوردي **وارسلناه الى مائة الف او يزيدون
فآمنوا فمتعناهم الى حين** يعني يا يونس بدرستي وتحقيق بز سني پيغامبر كوندردك
بر قومه كه يوز بيك ايدي بلكه دخي ارتق كه يوز يكرمي بيك ايدي انلروك هلاك كلوكي

اچون بويله قيرمدوك بر قبق قورودوغنه نه يولق قيردوك غصه لندك سن انلري
قودك قجدك حال بودركه انلر كلي ايمانه كلدلر سكا انابت بني برلدلر آنوك اچون
عذابي انلردن دفع ايلدك بر زمان دخي دنياده قودقكه اجللري مدتنه ايرشه
اندن صكره اولوم طتدوروز زيرا دنياده اولنلر عاقبت اولوم شربتن اجمنجه اولمز لر
اكر بيك ييل دخي عمر اولورسه پس يونس طوركلوب نينوي شهرندن يكا سير ايلدي ناكاه يولده
بر اوغلانه اوغرادي كه قيون كودر يونس اكا ديديكه يا اوغلان قنغي قومدن سن اوغلن
ديديكم يونس قومندنم يونس اكا ديديكم قچن دونه سن اودن يكا وده سن اول قومه ديكلكم
بن يونسي كوردم اوغلان ديديكم انلر والله بر قوم دركم قچن بر كيشي بر سوز سويليسه آني
طانغله اثبات قلمسا والله ديلرلر بندن طانق استرلرسه نه دياين يونس ايدر اشبو
يرلر كلي سكا شهادت ايدرلر اشبو اغجلر كه سوزك كرچكدر پس اول اوغلن دونب اوه
واردي اول پادشاه خبر ويرديكه بن يونسي كوردم سزه سلام قلدي انامدلر تا كه چقوب
اول كوردوكي يره كلدلر اول يرلر اغجلريله طانقلق ويردلركم اوغلن خبر ويردكي كرچكدر
جون اول پادشاه آني ايشتدي اول اوغلانك الين الوب تخته كجردي ديديكم جون سن
يونسي كوردوك بيره انك بشارتن دكوردك پس بو مملكه شاه اولمغه سن بندن لايقرقسن
تمام قرق ييل اول اوغلان انلره پادشاه اولدي يونسي خبر ويردوكيچون پس عاقل اولن
بوندن بوني اكلمق كرك كم عاشقلره معشوق خبرن دكورنكي حرمتلو اولسه كرك
مؤمن دعوي قلوركم بن الله ورسوله سورم بو عجبدركم بولره معشوقلرندن خبر
ويرن خور حقير دشمن دوتلمق قتلرنده اولدر بو دلالت قلوركم دعوي يلاندر آنك
اچون خبر ويرن حرمتسوز اولور ودخي بوندن صكره حق تعالى بيورديكه **فاستفتهم**

الربك البنات ولهم البنون يعني يا محمد بو مكه قومنه صوردكم سيزوك ربكوزك
قيزلري مي واردر و سيزوك اوغلانلروكوز مقاتل ايدر بو قصيه سبب بو درکم قرشلرده
بر طايفه واردركم اكا جين ديرلر ابليس دخي انلردندر كافرلرك بر نيچلري ديرلركم بدرستي
الله تعالينك اول جنيلر ملوكي قزلريدر ابو بكر آني اشدوب انلره ديدكم انلرك آتلري كيمدر
ديرلركم جنيلرك اولولري پس حق تعالي بوندن اوترو ديدكم صور يا محمد مكه اهلنه كم بولر
نته كندولره ارلر اختيار قلورلر و بزلرنه قزلر اختيار ايدرلر نتكم حق تعالي بيوردي ام خلقنا
الملائكة اناثا وهم شاهدون يعني يا محمد بولر قتمزده حاضر اولوب كورمي دورلردي
بز فرشتهلري دشي ياراتدق بولر آني كوروب خبر ويررلر الا انهم من افكهم ليقولون
ولد الله وانهم لكاذبون يعني يا محمد آگاه اول خبردار اولكم بو سوزي دخي بولروك
يلانلرندندركه ايدرلر الله اوغلي قزي وار حقيقتا بولر يلانجلردرلركم سوزلري
افترادر و دخي بيوردي كه اصطفى البنات على البنين يعني يا محمد بو كافرلر ديرلركم اول قزلر
اختيار قلديكه اوغللري اوزرنه ايت بولره كم ما لكم كيف تحكمون افلا تذكرون
يعني نه اولدي سزه يا مكه قومي كم اول حقه بونك كبي باطل حكملري ايدرسز عقلوكوزده دوشوب
اوكوتلمزسزكه اول پادشاه اوغلدن قيزدن منزهدر و قيز اوغول قلمقدن بريدر بو باطل
سوز آنك شان شريفنه لايق دكلدر اول يوجه در بونسندن كه سز وصف ايدرسز و دخي
بيوردي كه ام لكم سلطان مبين فأتوا بكتابكم ان كنتم صادقين يعني يا محمد ايت
بولره كم سزه نه اولدي كم درسز ظاهر حجتكز و دليلكوز مي واردر شول كتاب اچندهكم
سزه اندورلدي كتوروك حجتكز و عذركوز بو سوز اوزرنه كم ديرسز كورالوم اگر بو دعويده
كرچك ايسكوز وجعلوا بينه وبين الجنة نسبا ولقد علمت الجنة انهم لمحضرون

سبحان الله عما يصفون الا عباد الله المخلصين يعني بو مكه كافرلري ديرلردي كم
بدرستي ابليس رحمان قرنداشيدر حق تعالي بو آيه كندردي و بيوردي كه بو قبيله قريش
اللهله ابليس اراسنده قرابت و نسبت مي ثابت قلدلر ايدرلركم بو ملائكه لر جنيلردندر
الله قزلريدرلر بدرستي اول ملائكهلر دخي كلي بولركم انلر و كچون تنكرينك قزلريدر
ديرلر اول ايله دينلروك كلسي اوده حاضر اولسرلر ديلكه اول فرشتهلر دستور ويرلساييدي
كه انلروك حقنده بو سوزي ديرلر آول انلر اوليدي اول دينلري التبطاموية قوينلر حق
تعالي اندن بريدر منزهدر اول ظالملر وصف ايتدكي سوزدن حقيقتا انلر اوده عذابنه حاضر
اولسرلر الا شول قوللر حاضر اولمزلركم انلر الله برليوب مخلص قوللردن اولدلر بونك
كبي سوزلردن ايراق اولدلر و دخي حق تعالي بيوردي كه فانكم وما تعبدون ما انتم عليه
بفاتنين الا من هو صال الجحيم يعني بدرستي سز دخي اول نسنهكم سز طپرسز الكوزدن
كلمزكم بر كمسنهيي گمراه قلوب آزدورهسز الا شول كمسنهيي آزدوررسزكه بز علم ازلده آنوك
ضلالتيني و جحيم طاموسنه كرمكلكني تقدير ايتمشوز اوكرمق آزدرمق يا اولمق
يا آزمق سيزوك الكوزده دكل اما هر بر كوزه شول قدر ارادت و اختيار ويرمشوز
هر نيه قصد ايتسكوزكم اشليه سز اگر خير اگر شر اكا كوچكز يتر و قچن كم ايودن
ياوزدن بر نسنيه قصد ايتسكوزكم اشليهسز سيليا سز بز سزه قدرت ويرورزكم
سز هر نكم اشلرسز اول سزوك كسبكوزدر انكله جزا اولنورسز خير سا خير شر سا
شر سني لر اعتقاد بو در ز نهار جبريلر اعتقادينه وارمهكم نه كركسا اشليا سين
دخي بنم المدن نه كلور اشلتدي دياسن بو باطلدر بو سوزدن لازم كلوركه كوكدن
اينن كتابلر يلان اولا و كلي پيغامبرلر يلانن اوله نعوذ بالله بو سوزدن كفر لازم كلور

مؤمن اولن كركدركم. بوندن صقنه ايماننى آخر وقتده شيطانه نصيب قلميه ودخي
حق تعالى بيوردي كه وما منا الا له مقام معلوم وانا لنحن الصافون وانا لنحن
المسبحون يعنى اول كافرلر فرشتهلر حقنده افترا ادوب بونك كبى باطل كلمات دىدلر
حق تعالى انلرك باطللرين آشكاره قلماغچون امر ايلدي جبرائيله كم يا جبرائيل ار محمده
خبر ويردكو لزبز بو فرشتهلر جماعت الاهر برمزك معلوم مصلاسي واردر كم انده
بز الله عبادت قلورز ودخي بز دوكلمز اول صفده عبادتده صف دوتب دررمشز
اول معبود قديمه تسبيح ايدوب طاعت قلورز مجاهد روايت قلور ابى ذردن
وابى ذر دخي رسولدن ايدر رسول بيوردي كه اطت السماء وحق لها ان تئط
الحديث يعنى كوكلر اكلدي حقدر اكا كم اكلدي زيرا اول كوكلر اچنده برقرش
ير يوقدر الا انده بر فرشته النى قويب سجده يه وارمشدر معنيسي اكا اشارت
قلور كلي فرشتهلر حق تعالينك قولدر اكا طاعت ايچون يارد لمشدر اول كافرلر سوزي
يكلشدر و باطلدر حق تعالى اندن منزهدر ودخي حق تعالى بيوردي كه وان كانوا
ليقولون لو ان عندنا ذكرا من الاولين لكنا عباد الله المخلصين يعنى بو مكه
قوم كافرلردرلركم اكر بزه دخي بر كتاب و بر رسول كلسيدي اول يهوديلره
ونصرانيلره كلدوكي كبى بز دخي ايمان كتوروب الله ك مخلص قوللرندن اولوردق
آنى بركردك فكفروا به فسوف يعلمون يعنى بز محمدي انلره كوندردك واكا قرآن كبى كتاب
اندردك انلر اول سوزلرنه طورميوب محمدي وكتابمزي يلان نليب كافر اولدلر اما تيز
اولا كم بيلاسلر اول كفرلرينك جزاسي بونلره دنياده دپلنمك اولا واهل اولادلري اسير
اولب ماللري غنيمت وآخرتده طامو عذاب ابدي اولا ودخي بيوردي كم ولقد سبقت كلمتنا

لعبادنا المرسلين انهم لهم المنصورون وان جندنا لهم الغالبون يعنى يا محمد
بزم كلاممز ازلده بويله سبقت اتمشدركه بز رسوللرمزه نصرت قلورزنتكيم حق
تعالى بر آيتده بيوردي كتب الله لاغلبن انا ورسلي يعنى حق تعالى تقدير قلوب فرض ايلدي
بيوردي كه عزتم حقي بن دخي ورسوللروم دخي دشمنلر اوزره غالب اولور بدرستي بنم
منصور قوللرمدرلر دنيده دشمنلر اوزرنه غالب اولنر ودخي حقيقتا بزوم لشكرمزكه رسوللر
ومؤمنلردر دنياده دخي غالبلردر حجتله وآخرتده دخي غالبلردركه مغلوب اولمزلر
ودخي تسلي قلب اول رسولنا بيوردي كم فتول عنهم حتى حين وابصرهم فسوف يبصرون
يعنى يا محمد بو كافرلردن يوزوكي چور وقتلن شول وقته دكين كه بولره قتال امر ايدم زيرا
بو قصيه دخي قتال بويرلمزدن اول ادي ودخي بلدركه تيز اولا بللر اول وقت كه كوزلريله
كورلر بولره نه عذاب اولنسر افبعذابنا يستعجلون يعنى بونلر بنم بكى بادشاهك عذابنه
اوغرامغا اوزلرمكم كلوب سكا ديرلر يا محمد اول بزه وعده ويروب قورقتدوغك كرچكسا
كتور كورلوم يعنى بولر ايلي زعم ايدرلركه بزوم عذابمزه طاقت كتوررلر فاذا نزل بساحتهم
فساء صباح المنذرين يعنى قچنكم اول بزم عذابمز بولروك يقيننه اينه نه يوز صباحدر
كورسين سن اول عذابله قورقودلنلرك صباحلرين روايتدر رسولدن ءم شول وقت كم
اول رسول كلب خيبر اوزرنه قندي ديدي كم خيبر هلاك اولدي زيرا قچنكم بز بر قومك ميدانه
قونساوزكه انلر قورقودلمش قوم اوللرو دخي ايمانه كلميلر انلرك صباح نه يوز صباح اولودكم
انلره الله ك عقوبت اينسر كرو اكنجي كره حجت تاكيدا ولماغچون مبالغه برله بيوردي كه
وتول عنهم حتى حين وابصر فسوف يبصرون يعنى يا محمد بو كافرلرك سنكله قلدقلري
اشاطرلغنما بولري قورقودب بنم عذابمدن خبر ويرتا اكا دكين كه بولره قتال بيوردم

ومكه‌یی كیروسكا فتح ایدوردم بولر اول وقت كولركه نیه اوغریسرلر دربندن صكره حق
تعالى كندو ذاتنی كافرلر سوزندن تنزیه ایتمك ایچون بیوردی سبحان ربك رب العزة
عما یصفون یعنی یا محمد سنك ربك كم عزت وقدرت ایسیدر منزهدر اول نسنه‌دنكه
كافرلر آنی وصف وسلام على المرسلین یعنی حق تعالینك سلامی اول رسوللر اوزرینه
اولسونكم بنم خبرلرمی قوللرمه ایرشدردیلر تقصیرلق ایتمدیلر بو آیتده دلیل واركه
مؤمنلر جمیع رسوللره سلام ایدلر وعزتله اكالر ودخی بیوردیكه والحمد لله رب العالمین
یعنی چوق شكر وثنا اول الله‌كم اول كافرلری هلاك ایدوب مؤمنلره نصرت وردی ودخی
حق تعالی حمد ایدوب اكا تنبیه قلدیكه قوللری داخی اكا دایم حمد ایدوب شكر قلالر

سورة ص ثمانون وثمان آیات بسم الله الرحمن الرحیم

ص والقرآن یعنی حق تعالی بیوردیكه ص بونك معنسی متشابهدر كیمسه بوكا دیمزكه
بونك معنسی حقیقت بودر اللهك مرادی بوندن نیدوكین كیرو الله بلور اما تفسیر
اهل هربری عقل ارشدوكی قدر حق تعالی الهامیله تاویل قلدیلر اما مقصود الله تفویض
قلدیلر بعضلر دیدیلركم ص معنسی یعنی الله وعده سنك صادق قدرنكه دیدی یرینه كتوروز
خلاف ایتمز عمل صالح ایشلینلره جنت ودیدار وروردیوز عمل ایشلینلرك شركدن ایروغن
فضیلیه یارلغار یا خود عدل ایدوب كناه قدر عذاب عقوبت ایدر آندن صكره عفو ایدوب
كروجنته قویرا كر ایمانله كیتسا وبرنجلر دیدیلر ص قسمدر یعنی آند ایچمكدر و
القرآن دیدوكی دخی اكا عطف اولنور اول آندر معنسی دیمك اولوركم آند ایچرین سوره
صاده دخی قرآنه ابن مسعود ایدر ص والقرآن معنسی دیمك اولوركم سز قرآن
تصدیق لك آنی حقیقت كرچك بلك تاكه حقدن باطل تمیز ایدوب بلاسز اما ضحاك

ایدر ص معنسی الله تعالی انكم بیوردی كرچكدر دیمك اولور آندن صكره بیوردیكه
والقرآن ذی الذكر یعنی قرآن حقی كه شرف عزت ایسیدر ودخی آندن اوكدین اینن
كتابلرك قضیه‌لرینك بیانی آنك ایچنده‌در بل الذین كفروا فی عزة وشقاق یعنی
بو كافرلرك قرآن یله نلیب ایمانه كلمدكلری بوددكلكم بر ظاهر حجتلری اولا انكله
عذر ایدلر بلكه بولر غایت تكبرلك ایچنده‌در كم دنیاده خلاف ایدرلر بلكه بولر غیرت
جاهلیت برله عداوت دوتب كندولر نجاتدن ایراق قلورلر بندن صكره بولری
انذار ایدوب بیوردیكم كم اهلكنا من قبلهم من قرن فنادوا ولات حین
مناص برنجلر دیمشلركم بو آیت اول حق تعالی قسم ایتدوكینك جوابیدركم ص حقی وقرآن
حقی بولردن اوكدین برنیجه امتی بز هلاك قلدق اول كتابمز ورسوللرمزیله انلدقلرندن
اتری انجاچاغرشوب دنیاده مدد دیلدلركه بولره قچه‌جق یر بولنمادی تاكه عذابمزدن
خلاص بولالر كلبی ایدر یعنی اول كافرلرك مؤمنلرله قتال ایتدكلری وقت عادت بویدیكم
بعضسی بعضسنه دیرادی مناص یعنی یمن لغتنده دیمك اولوركم برا وغردن حمله ایدك
كندو كوزی بولره اورك اولن اولسون قورتلن قورتله پس چونكم بولره عذاب كلدی
كیرو اول عادتلری اوزرنه بربرنه مناص دیو چاغرشدلر حق تعالی بیوردیكه ولات حین مناص
یعنی شمدی سزه قچجق یر یوقدركه بو عذابدن قورتله‌سز ودخی بیوردیكه وعجبوا ان جاءهم
منذر منهم یعنی بو كافرلر عجبلدلر آنیكم بولره قورقودجی كیرو كندولردن كلدی یعنی بولر
عرب ایدیهم بولره كلن رسول دخی عربلرك فصیحیدیكه اول محمددركه سید كاینات‌در ودخی
بیوردیكم وقال الكافرون هذا ساحر كذاب یعنی چون اول رسول الثقلین كلب رسالت
دعوسین قلدی بو كافرلره غیرت كلوب آنی كترمدلر دخی دیدلركم اشبو محمد ساحردر

یلواجلردندکه بن اللهك رسولیردنم در اجعل الالهة الها واحدا ان هذا لشيء عجاب یعنی
بو محمد کلدی بو دعوی قلورکم الله بردر اندن ارتوق اله یوقدر بو بر تنکری برزم حاجتلرمزی
بترمکا نجه قدر یتر یا نجه بشر برزم بو نجه معبودلرمز واردخی کلیسنه ایرشمز اشبو
اشلری که عجب اشدر ودخی بیوردیکه وانطلق الملأ منهم ان امشوا واصبروا علی الهتکم
ان هذا لشيء یراد امام ابو اللیث ایدر عباسدن بویله روایت اولندیکه ابو طالب چونکم
خسته اولدی قریشدن بر جماعت دیرلب انك قتنه واردلر دیدلرکه یا ابا طالب سنك
اول قرنداشك اوغلی بزوم معبودلرمزه سکر بونك کبی سوزلر دیر و بونك کبی اشلر اشلر بز
اندن قتی انجیندك اکا برکمسه وربی بو سوزدن یغه والا جهان خرابه وارد بس ابو طالب
اکا کشی وربدی که آنی بو سوزدن نهی ایده ابو طالبك یاننده او تورجق بو شجا یر واردی
ابو جهل لعین قورقدیکه اول رسول کلب عموسی یاننده اول یره او توره ابی طالب اسرکیا اکا قتی
بتون سوز سویلمیا بولروك دخی مقصودلری برنه کلمیه اول قورقودن ابو جهل صیجریب
اول یره کجدی او توردی ابو طالبك وربدکی کشی رسوله واروب دیدیکه سکا عمك ابو طالب
سلام ایدوب سنی قغردر رسولم فی الحال طوروب عمسی قتنه کلدی او تورجق یر بولمندی
الا قپو قاتنده بولندی او توردی ابو طالب اکا دیدیکم یا قرنداشم اوغلی محمد بو سنك قومك
قبیلك سندن شکایت قلورلر بویله دیرلرکم سن بولروك معبودلرنه بنك کبی سکوب
اشلرادرمش سن نجون بویله ادرسن رسولم دیدیکه یا عمی بن بولردن نسنه دلمزین
الا بر سوز دلرمکه دیلرزدخی قورتیلالر تاکه جمیع عرب اول سوزله بولره مطیع اولب حرمت قیلالر
ودخی عجم قومی اول سوزله بولره خراج ویره لر ابو طالب دیدیکه اول نه سوزدر رسولم
بیوردیکه دیلر لا اله الا الله بونی اشدوب اول قوم قورقوبرله طورو کلدیلر اکیلرندن طونلرن

برغب دیدیلرکه بو محمد بو دکلی معبودلری ترك ایدوب بر معبودمی دوتر بو اش کی عجب نسندرکه
بو بر معبود بو نجا معبودلر بشرمدوغی ایشی نجه بشاور بس اول اشرفلردن بر بولك جماعت
دریلب ابو طالب قتنه واروب بر برنه دیدلرکم ثابت اولك دولنك صبر ایلك بو معبودلرو
کوزك عبادتی اوزرنه که مراد بو بیر اهل وجوده کلمکا سبب بودر بولرسز هیچ ایش تمام
اولمز ودخی بیوردی ما سمعنا بهذا فی الملة الاخرة ان هذا الا اختلاق یعنی اول کافرلر
دیدلرکم بزه بو سوزی که محمد دیر هیچ اشتمدك دخی ملت اچنده که یهودی نصاری دور
دکلدر بو سوز والا بریلان سوزدرکم کندو کندودن بیزه دورمشدردلرکم بو خلق یلان
سوزله الدیه کندویه اویدره نتکم شمدی مسلمانلر سویلر انلروك حقنده که خلق اچنده
حق یوله دعوت قلب فساد اشلردن نهی ایدوب طاعته یلترلر دیرلرکه بو دخی بر دکان
قورمشدر انی کندویه سبب ادنمش که خلقدن عزت بولا انکله سبب ادنوب دیلك ادنه
اکرچه بو دیدکلری حقدر بونك کبی ایدر طایفه دخی چوقدر بلکه اکثر بودر اما اخلاص
اهل دخی اکسك دکل لکن بولر نظرلرین همان کلیسنا بر قلورلر عقلله ادراك ایدوب تمیز قلمزلر
قطع حکم ایدوب دیرلرکم هب ریا اهلندندر بو سوزدن اوکش خطایه دوشرلر خبرلری یوقدر
ودخی حق تعالی بیوردی ءانزل علیه الذکر من بیننا بل هم فی شك من ذکری بل لما یذوقوا
عذاب یعنی تعالی خبر ورورکه بو کافرلر حسدلرندن دیرلرکه بو محمدمی مخصوص اولندی
بزم ارامزده کم نبوت بوکا ورله کتاب بوکا ورله واندله بولر بو سوزی تحقیقله دمزلر
بلکه بولر بزم کتابمزه شك ادوب کمان ادرلر حقدوغینا اعتماد اتمزلر و بزم برلکومزه انکار
ادوب برلمزلر بلکه بو شك بو انکاری اندن اترو ایدرلرکم هنوز بولر دخی بزم عذابمزی
طاتمدلر اما تیز اولاکه طادلر کمانلری کنو دوله بر یرده کم اصلا فایده قلمیا ودخی بیوردیکه

أم عندهم خزائن رحمة ربك العزيز الوهاب يعني حق تعالينك رحمتي خزينه‌لرينك مفتاح
بولروك النده مدركم كما دلرلرسا نبوت اكا ورلر بلكه بويله دكل حق تعالى الندەدر فضل
آنوكدر كما دلرسا اكا ورركه ملكنده غالب درکیمه دلرسه ور و وهابدر عطاى چوق
قلور ودخی بیوردیکم أم لهم ملك السموات والأرض وما بينهما فليرتقوا في الأسباب
يعني بو يرله كوك ملك ودخی بو يرله كوك آراسنده نه وارسه بو ظالم كافرلرك ميدركم
بو پيغامبرلغي كيمه دلرسه اختيارا دوب اكا ويرلر بلكه جميع ملك اللهكدر اول كيم دلرسه
مختار اولدر اول كيمي دليب اكا وحي ايلدي رسول اولدر اكر بو كافرلر حق تعالى حكمته مطيع
اولمزلرسه واناك فعلنه راضی اولمزلرسه كندولره برچاره ايدنسونلركه كوكلر قپوسندن
يقاري چقلر بزم حكمزي منع ايدوب كندو ديلكلرين يرنه كتورلر بو سوزلر كلي اولطالمڵره
سرزنشدر وهم آنلره عاجزلغين بلدربب قورقتمقدر بو حكمله منزجر اولب يغلنلر زيرا
قول اولن كرك كيم مولاسي حكمنه راضي ولا هر نه حكم ادرسه اكرچه كندو نفسنه اول حكم
خوش كلمزسه دخی چون منع ایتمك الندن كلمز ودخی بیوردیکه جند ما هنالك مهزوم
من الأحزاب يعني بو كافرلر قچن بزم رسولمزي اولدرمك قصدين ايدرلر بلسونلركه بولر
صنمش هلاك اولمش چريدركه نصرت بزم رسولمزكدر بولروك مقصود يرنه كلجك دكلدر
حق تعالى بو سوزي بدر غزاسي واقعسندن اولجق نسنه‌دن خبر ورب تنبيه قلمقدركه
بو نصرت آنده رسوله واقع اولدي قريشك جميع اعيانلري هلاك اولدي هم قيويه برقدي
ودخی حق تعالى رسولنك خاطرين رعايت ايدوب ملول اولمامغيچون بيوردیکه كذبت
قبلهم قوم نوح وعاد وفرعون ذو الأوتاد يعني يا محمد بو كافرلرسني يلانه نلدقلرينه خاطرك
ملول طوتماغلكه بو مكه قومندن اول نوح قوم نوح يلانه نلدلر وعاد قوم هود يلانه نلدلر

وفرعون دخی محكم بنيادلر اسيدي غايت قوتلو يدي ومیخلر اسیدی يعني فرعون دورت
ميخ دوزدرمشدي هر كيمه قاقسه اولدورت ميخله آنی میخلردی اولدخی قومیله رسولمز
موسايي يلانه نلدي ودخی بیوردیکه وثمود وقوم لوط وأصحاب الأيكة أولئك الأحزاب
يعني يا محمد يلانه نلينلر انجق بولر دكل بلكه ثمود قوم دخی صالحی ولوط قوم لوطي وميشه
قوم دخی شعيبي يلانه نلدلركه بولر كلسي پيغامبرلري اوزره جمع اولدلركه آني هلاك ايدلر
بو قريش دخی اول جماعتلردن برسيدر سنك اوزركه هجوم ايتمك دلرلر إن كل إلا كذب
الرسل فحق عقاب يعني دكلدر بو كلسي الا آنلردركيم كلن رسوللرمزي يلانه نلدلر بزم دخی
عذابمز آنلره واجب اولديكم هر برين بردرلو عقابله هلاك ايلدك وما ينظر هؤلاء إلا
صيحة واحدة ما لها من فواق يعني يا محمد بو سنك قومك دخی منتظر دكل الا شول بر
صورچالنمغه منتظردركم قچن واقع اولسه كيرو رجوع اولمق يوقدر اول وقتين اولر دخی
برحيرته واقع اولب قورقودن عقللرني يا وقلب شول اسروكه دونلركه هركز كيرو آنلره
آيلمق بولنميه وبر محنته اوغريلركه صوكنده راحت بولنميه ودخی حق تعالى خبر ويرب
بيوردیکه وقالوا ربنا عجل لنا قطنا قبل يوم الحساب ابن عباس بو آيتك سبب نزول
بويديكم رسول ام قريش قومنه ديديكم هر كيمسكم الله ايمان كتورميه وبني كرچكليه يارين
قيامت كوننده آنوك برائتي صول النه ويرلر اول قريش قوم رسولك سوزين مسخريه آلوب
ديدلركم اي بزم ربمز بزوم برائتمز بره دنياده تعجيل قلور دكل حساب كوني كلمزدن اوكدين يعني
بو سوزي انكار يوننده‌دن ديدلر رسولك مبارك خاطري يولق طارلغندي حق تعالى كرو آنوك
خاطرين اجماغيچون بيوردیکه اصبر على ما يقولون واذكر عبدنا داود ذا الأيد إنه أواب
يعني يا محمد صبر ايله بو كافرلرك سوزلريا اوزرنه كيم سكا ديلر وسني يلانه نليلر دخی يا محمد

اك اول بزم قلومز داوودي كم طاعته بجه قويدي دايم بزم طاعتمزه اقبال ايدجيدي
بزه مطيع قوللرندندي **إنا سخرنا الجبال معه يسبحن بالعشي والإشراق** بز طاغلري
مسخر ومطيع قلدق اول داووده كه قچن اول بزه طاعت ايدوب وتسبيح اتسا هر كونك اولنده
وآخرنده طاغلر دخي انكله بزه بيله تسبيح ايدرلر طاوس روايت قلور ابن عباسدن كه
اول اصحابنه ديديكه هيچ قرآنده قشلق نمازي بولدوكوزمي ديدلركم يوق ابن عباس ديدكم
حق تعالى بيوردوغي كه والإشراق ديدوكي اول قوشلق نمازدركم داوود ع م قلوردي ودخي
والطير محشورة كل له أواب يعني يا كوز داووده طاغلري مطيع قلدق بلكه قوشلر
دخي انك قتنه جمع اولوردي كلسي اكا مطيع اولوب انكله بزي تسبيح قلورلردي ودخي
بيورديكم **وشددنا ملكه وآتيناه الحكمة وفصل الخطاب** يعني بز انك صقليجلرني
قوي قلدق ودخي اكا علم وفهم وپيغامبرلك وردك دخي قوللر ارا سنده طانوغله
وانداليله حكم اتمك وردك مقاتل ايدر هر كيجه داوود پيغامبره ع م صقلردي محرابنده
اوتوز اوج بيك كشي حق تعالى آنوك ملكني قوتلي قلدق ديدوكي بودر ودخي خبرده
كلمشدر شونكله روايت اولنديكه بر كشي اوغلانه ظلم ايدوب اكوزين آلدي اول اوغلان
اوكوزين دعوى قلوب سويلدوكيچون اول كشي آني شبلايله دخي وردي اول اوغلن
آنوك ظلمندن ياردم دليو داوود پيغامبر قتنه كلدي اول كشيدن اوكوزي دعوى
قلدي اول كشي انكار ايلدي داوود اوغلندن طانق استدي طانق بوليمادي داوود
حكم تأخير قلدي اول كيجه دوشنده حق تعالى اكا شونكله الهام قلديكم اول كشي الدوره
اول اوكوزي آلوب اول اوغلانه تسليم ايده داوود اويانوب كلدي ديدي بو دوشله عمل اتمك
اولمز شايد سهو اولا اولدم جبرائيل كلوب آشكاره حكم اوزره وحي كتوردي داوود

اول حكم بني اسرائيله خبر وردي بني اسرائيل آني اشدوب طرلغندلر ديدلركم بر كشي بر اوغلانه
بر شبله اورمش سن آني اندن اترو دپلرمسن داوود ع م ديديكم بو بر بير قدركم حق تعالى
بيورمشدرچون بني اسرائيل بلدلركم حق تعالى امريدر ابسم اولوب مطيع اولدلر داوود اول
كشي حاضر كتوردي اكا ديديكم حق تعالى بكا امر ايلدي ايله بيورديكم سني الدورم اول كشي
ديديكه كرچك ايتدوك يا تنكري پيغامبريكه بن آنك اتاسني الدايوب اغاج ارا سنه التوب
الدردم اوكوزين آلدم پس داوود دخي آني الدردي اوكوزي كيرو اوغلانه وردي تسليم
قلدي بو سببدن داوودك هيبت عظيم اولدي پادشاهلغي قوتلو اولدي ديدلركم داوود
نه حكم ايدرسه الله تعالى وحيله در بوندن صكره حق تعالى كوكدن بر زنجير اندردي
شونكله معلق اصلمش ايدي بيورديكه يا داوود شمديدن كيرو خلق ارا سنده بو زنجيرله
حكم ايلكل هر كيشكم الين صونوب اول زنجيره ايرشدي بلكلكه اول حق اوزره در اول كم
صونوب ايرشميه باطل اوزره در بر زمان دخي حكم بونك اوزره اولدي زمانله بر كشي
مكر بر كشيدن كوجله بر دانه انجو صين آلدي الندكي عصانك ايچين اويوب اول انجوي
انده كزلدي انجو ايسي انوكله دعوى ايدوب داووده كلدلر انجوي دعوى ايدن ديديكه اشبو
كشي بنم انجومي آلدي كوجله بن سوزمده كرچكن يلان دكلن الين اوزتدي زنجيره ارشدي
واول انجو ايسنه ديديكه مه اشبو عصاي دوتادرجون اول عصايي الينه آلدي اول كشي
ديديكه بن انجوسني بكا دكوردم سوزمده يلان دكولم كلدي اول دخي زنجيره صوندي
الي ايرشدي داوود بو ايشده متحير قلدي پس اول وقت زنجير كيرو كتردي حق تعالى امر
ايلديكم اندن كرو طانغله انداله حكم ايده حق تعالى اكا حكمت وفصل خطاب وردوك
ديدوكي بو ايدي ودخي بيورديكه **وهل أتاك نبؤا الخصم إذ تسوروا المحراب** يعني يا محمد

اول دعوی بجلرک خبری سکا ارشدی شول وقت کم محرابه چقدلر داودک محرابنه
صوردلر بیردن یقارو بوجه اولدوغیچون حسن بصری ایدر داود ام کونلرنی درت
بولک اتمشدی برکون خاتونلریله مصاحبت ایدردی برکون خلق آراسنده حکم ایدردی و بر
کون الله ایله خلوت اولب عبادت ایدردی و برکونی بنی اسرائیل اچون قومشدی که آندن
نسنه صورب و کرکلر برکون داود بنی اسرائیله صوردیکه قنقی کوزوک کوجی یترکه برکون
الله عبادتنه فارغ اوله شیطان هیچ بر وجهله اکا نسنه ارشدرمیه دیدلرکم یا تنکری
پیغامبری هیچ برمزوک الندن کلمز داود کوکلندن بچردیکه مکر بنم کوجم یتا کلب محرابنه
کردی قپوسن بغلدی محرابه قرشو طورب نماز قلوردی بر قوش کلدی غایت کورکلو زینتله
بزنمش کلب داودک بقیننه قوندی داود اکا نظر قلدی غایت کوکلنه خوش کلدی آندن
کوکلنه بر نسنه دشدی اکا یقین واردی که طوتا قلقب اکا دخی یقین کلدی حریص اولب
طمعله صوندیکه دوتا کیرورک قجدی اوج کره قرودی دوتمدی دردنجده الی ارقاسنه دوقندی
اما کیرو خطا ایدی دوتمدی قلقب محرابک دریچه سنه قوندی اول محرابک آردنده بر حوض واردی
بر خاتون آنده غسل ایده یوروردی داود کیرو الین صوندیکم آنی اول دریچه ده طوته یدی کرو
طوتمدی قوش آشغا ایندی داود اردنجه نظر ایلدی ناکاه کوزی طوش کلب کوردکه بر عورت
غسل ایدر اول خاتونک دخی کوزی طوش کلدی فی الحال صاچینی چوزب آنوکله کودسنی بورودی
داودک کوکلنه اول خاتونک نظری دوقندغندن بر وسوسه واقع اولدی آنوکله نمازندن
حضوری بوزلدی تیزجک محرابندن آشغا ایندی اول خاتون دخی طورب کیدی اوینه کردی
داود طشره چقدیکه اول خاتونک اوینه واره اکا صورکم سن کمسن واردی آنی بولب صوردیکه
سن کمسن اول خاتون خبر وردی کمدر داود دیدیکم سنک حلالک وارمیدر اول خاتون دیدیکم

بنم حلالم اوریا درخنا اوغلی داود دیدیکم شمدی اول قنده اول خاتون دیدیکم فلان لشکرله
فلان یره کیدب درر آنی اشدب دوندی اوه کلدی اول صوباشیسنه کم کوندرمشدی اکا برات
یزدی دیدیکم قچنکم بنم براتم سکا ارشا اوریا اوغلی اوریای اول آتلو لشکرینک مقدمی
قلاسن چون بتی اکا ارشدی اول سوزبرنه کتورب آنی چری باشی قلدی الر وردتدی چون دشمنه
مقابل اولدلر اولا اول اغرشدی آنی دوشرب آنده شهید قلدلر داود آنک چون وفاتن اشتدی
کویدی تا اکا دکن که عدتی یتشب تمام اولدی آندن صکره آنی دیلیب جفتلندی و قتلرده برکون
داود ام محرابنده اوتورمشدی ناکاه ایکی فرشته چقا کلدی قپو بغلو یکن داود آنلری کورب
قیغی قورقیا دشدی نتکم حق تعالی بیوردی اذ دخلوا علی داود ففزع منهم قالوا لا تخف خصمان
بغی بعضنا علی بعض فاحکم بیننا بالحق ولا تشطط واهدنا الی سواء الصراط اول فرشتلر
داودک قرقدوغن بلدلر دیدلرکم یا داود قرقما غل بز ایکی دعوجیوز بر برمزه حددن کجا ظلم
ایلدک سکا کلدوک که بزم آرامزده عدلله حکم ایلکل جور حیف ایلمکل و دخی طغری یوله دلالت
ایلکل آندن داود دیدیکه دیک دعویکوز ندر اشدیین بولر خبر وردیلر نتکم حق تعالی بیوردی
ان هذا اخی له تسع وتسعون نعجة ولی نعجة واحدة فقال اکفلنیها وعزنی فی الخطاب
یعنی اول ایکی فرشته لرک برسی دیدیکم اشبو بنم قرنداشمدر بونک طقسان طقوز قیونی وار بنم بر
قیونم وار بکا سوزله البتده غالب اولب دیدکه اول بر قیونی دخی بکا ور اولدخی بنم ملکوم اوله
اولسون دیرسزنه دیرسز یا داود داود بولره شویله دیدیکم حق تعالی نتکم بیوردی قال لقد ظلمک
بسؤال نعجتک الی نعاجه وان کثیرا من الخلطاء لیبغی بعضهم علی بعض الا الذین آمنوا
وعملوا الصالحات وقلیل ما هم یعنی داود اکا دیدیکه حقیقتا بو قرنداشک سکا ظلم صریح
اتمشکم سنک اول بر قیونکی آلب کندونک طقسان طقوز قیونینا قتوق دلمش بدرسی بو شریکلرک

بعضسي جوغي بعضيسنه ظلم ايدر الا مكر شول كمسلر كم الله ايمان كتوروب عمل صالح ايشلدلر
انلر ظلم ايلمزلر بولر دخي آزدر كم بر برينه عدل ايليه ظلم ايتميلر جون داود انلرك آراسنده بويله
حكم ايلدي بو فرشتهلر ديلدلر كم كندولري اكا بلدورلر تا كه بو دعويدن مقصود نيدوكين
داود فهم ايليا زيرا اول طقسان طقوز قيوندن مراد اول داوده تنبيه قلماغيدي كم انك طقسان
طقوز عورتي واركن اول اوريانك عورتين دخي كندو الموق ديلدي پس اول ايكي فرشته بر برينه
باقب كلشدلر دخي داودك كوزينه قرشو كوكا كترلدلر داود جون آني كوردي بلدي يقين
حق تعالى آني اول ايكي فرشتلرله اول حكمده امتحان ايدب ابتلا قلدي نتكم حق تعالى بيوردي
وظن داود انما فتناه فاستغفر ربه وخر راكعا واناب يعني داود يقين بلدي كم بز آني
اول فرشتلرله ابتلا قلدوق صوجيني اكا تنبيه قلدوق پس اول دخي بزدن مغفرت طلب ايدب
توبه ايله اللهك طاعتنه اقبال ايتدي قرق كون سجديه واروب باشني يردن قالدرمدي الا نماز
قيلرنده قالدررردي اندن كيرو سجديه واروب اغلرديي اول خطاسندن اوترونه طعام
ييردي نه صو اچردي تا اكا دكين كه حق تعاليدن وحي كلدي يا داود كتور باشوكي سنك
صوجكي عفو ايلدك اما كلبي ايدر ابن عباسدن رضي الله عنهما بيله روايت قلديكه قرق
كون داود سجديه واروب اغلدي كوزي ياشندن ويرده ياتمقدن يوزنك دريسي جوردي
دشدي كوزي ياشندن اوتلر بتوب باشي اچندم قلدي نيازايدب ديديكه يا رب سن بني نته
اسركيه سن بن بيلورم كه سن بندن انتقام ايدرسن اول خطامدن اترو جونكه داوددن
بو تضرعلر كلدي الله تعالى جبرائيل وريدي كلب داوده ديديكم يا داود الله تعالى سكا
سلام قلدي ديديكه وارسون اوريانك قبرندن حلاللق دلسون فلان كون آنوك قبرندن
اكا كوره نه اواز كله تا بز آني يرلغياوز پس اول كون كيجسندم داود واروب اوريانك قبري

اوزرنه چاغردي حلاللق دلدي اول قبردن آواز كلدي كه يا تنكري پيغامبري حلال قلدم
داود كرودندي اوينه كلدي جبرائيل كلدي ديديكه اوريايه خطاكدن خبر وردكمي كم اكا
نيلدوكدي يوق جبرائيل ديديكه پس كرو شول همان ضايع دريوري وار خبر وير كورنه جواب
كلور پس داود طوردي كيرو واردي كندودن نه واقع اولدوغن بر بر خبر وردي دخي
حلاللغن ديلدي جواب كلديكه يا داود بن آخرتده سنوكله دعوجي قوپرن حلال ايتمزن
داود آني ايشدوب غصه لندي كرودندي ملامت آني قيلدي قرق كون كرو تمام اغلدي تا كه
حق تعالى آني رحمت برله اسركدي جبرائيل كندردي كلب ديديكه يا داود بيز سنك صوجكي
اول قولمزدن ديلدوك بزوم رضامز اچون سني عفو ايلدي باشكي قالدر يا شكي سيلكه
بز دخي سني يرلغادوق نتكم حق تعالى بيورديكه فغفرنا له وان له عندنا لزلفى وحسن
مآب يعني بز اول داودك كناهن يرلغدوق انك بزم قتمزده قربت ومرتبسي وار دخي آخرتده
دونب كلجك كركلو مقام وار اما بعض اهل تفسير دمشلر كه بو قضيه داود حقنده صحيح
دكلدر كه پيغامبره بونك كبي ايش ظن اولنا كه حاشا اول كناه قصد ايليا اما صحيح بودر كه
جون اول ايكي دعوجي كلب قضيه لرين خبر وردلر داود انك حقيقتين صوروب بلمدين اول
دعوجي سوزيله آني ظلمه نسبت قلدي ديدي اول سكا ظلم ايلمش كه دلمش قيونكي قيونيا قتا
همان خطاسي بوايدي بوندن اوتروا اغلدي بوندن صكره حق تعالى دن اوتندوغندن تا
اولنجا باشني قلدروب كوكا بقمدي پس مؤمن اولن كركم بو حالدن كندويه انصاف ايده
ديه كم داود تنكرينك پيغامبريكن شول دكلو سوجي عفو اولنمدي تا تمام قرق كون
مسجدن اغليب تضرع قلماينجه عجب بنم بو دكلو جوق اولو كناهلرم قچن يرلغانسركم
اورتده بر كناهمه پشيمان لغم يوق بلكه كناه ايشلرم سويئورم اغلمق خود قنده قلدي حال بودركم

بن ولي دكولم بني دكولم پس اول قودقودن باكا كيجه وكندز ايشم كناه معصيت اورتدي براغليوب سوجم دلملك يوق ديب اخلاصله توبيه كلب الله طرفنه دونه اميددركم كناه عفو اولنه حق تعالى فضليله ودخي بيوردي كه يا داود انا جعلناك خليفة في الارض فاحكم بين الناس بالحق ولا تتبع الهوى فيضلك عن سبيل الله يعني برخطاب عزت برله ديدكم يا داود بز سكا اكرام قلدق پيغامبرلك ويرمكله ودخي سني يريوزنده خليفه قلدق خليفه اكا ديرلركم كندودن اولو كيمسنه لرك يرنه طوره پس داوددن اوكدين پيغامبرلك بركمسه ديدي پادشاهلق بركمسه ديدي اكسيني بله حق تعالى داوده جمع ايلدي هم پيغامبر هم پادشاه قلدي واكا ديدي كه خلق آراسنده عدل ايله حكم ايليكل ساقين كه هواي نفسه متابعت قلب جورله حكم ايليه‌سن كه اول هواي نفسه اويمق سني الله يولندن سرجدر طاعتدن معصيته برغود ان الذين يضلون عن سبيل الله لهم عذاب شديد بما نسوا يوم الحساب يعني شول كمسنه‌لركم نفسي هواسنه اويوب طاعتدن ايقلرن سرجبدي ايمان مقتضاسنجه عمل قلمدي انلره قتي عذاب اولسردر اندن اتروكم اول حساب كوني اونتدلر آخرتدن قورقب بر اكا لايق عمل قلمدلر پس بو ايتدن دخي متنبه اولب اوكتلمك كرك شول كمسنه‌لركه تنكري قوللري اوزرنه حاكم اولا يا بكلكله يا نايب لكله يا قاضي لغله يا صوباشيلغله كي صقنا كه كندو نفسي دلكيچون ياخود برايرق كشي دلكيچون تنكري قوللرينه ظلم حيف قلميا تا كه كندوي اولقتي عذابدن خلاص ايدب قورتره ودخي بيوردي كم وما خلقنا السماء والارض وما بينهما باطلا يعني بز بو يرلري وكوكلري دخي بولروك آراسنده نكه وار ساهيچ بريني عبث وباطل يره يرتمدك كه اول يرادلدوغنده برحكمت وبرمصلحت اولميا بلكه بز انلري يرتدوغمزدن كمي اولدي كجدي وكمي اولي يوردركمي دخي اولسر ذلك ظن الذين كفروا فويل للذين كفروا من النار

يعني بو نسنا اول كافرلرك ظني دركم ديرلر بو يرله كوك اكسي دخي برهيچ يرده لمش نسنه‌دركه انده برمصلحت يوقدر انوكيچون دركه آخرته انكار ايدرلر هلاك لك اول كافرلره طامو عذابندن كه الله تعالينك بو حكمته انكار ايدرلر ودخي بيوردي كه ام نجعل الذين آمنوا وعملوا الصالحات كالمفسدين في الارض ام نجعل المتقين كالفجار بو آيتك دخي سبب نزولي بو ايديكم مكه نك كافرلري ديرلردي كم بو ايمانه كلن مفلسلر و درويشلر صنورلر اولا بزوم كبي غنيلر وشريفلر واركن اول آخرتده بولره اكرام وعزت اولنيا اكر اول آخرت ديدكلري كرچك اولورسا دخي انلره ويرلندن بزه دخي آرتق ويرلر پس حق تعالى بو آيتي اندردي كم انلرك ظني باطل دوغني معلوم قله معنيسي بودركم بز برابر مي قلورز شول كمسه‌لري كم ايمان كتوروب عمل صالح اشلدلر انلروكله كم بزه شرك كتوروب كافر اولدلر ياخود بز قورقب مطيع اولن قوللرومزي شول بزدن قورقميوب عاصي اولنلر كبي مي قلورز بو محال وباطل سوزدركه ديرلر ودخي بيوردي كه كتاب انزلناه اليك مبارك ليدبروا آياته وليتذكر اولوا الالباب يعني يا محمد بو قرآن بزكا بدركم جبرائيل سكا اندردي بو مبارك كتابدر بركتي چوقدر شول كمسه‌ركم ايمان كتوروب آني كرچكليا واونك اچنده‌كي يله عمل ايليه وبو كتاب بزاندن اتروا اندردك كم انك آيتلريني اوقيب معنيسنده تفكر قله‌لر وعقل اولنلر انكله اوكتلنلر بو آيت اكا دلالت قلوركم هركم قرآن اوقسه تدبر ايدوب آنوكله اوكتلمسه وعدا آيتلرندن طاعته وعبادته رغبت قيمسا وعيد آيتلرندن اچنه قورقودوشوب كناهلرندن يغلمسا اول احمقدر جاهلدر عاقل دكل كركسه جميع علومي اول كوكلنده حفظ ايلسون زيرا دكلي خطانك اصلي دنيا سومكدر اكثر علمانك خود شمدي محبت اكادر قرآنك اكثر آيه‌ده دنيائي ذم ايدربولر حق تعالى ذم ادوب تحقير قلدوغي نسنيه حريص

اولب منازعه قلورلر پس قچن بولر قرآنله متعظ اولب اوکندلر که بولروك بو فعلنك
ضرری کندولره لازم اولیدی اما تعدی قلب ضرری عام اولدی زیرا بولر خیرا اولمدوغنی
بلب اشلرلر اما عوام الناس مستحل اولب دین لرن دخی یغمایه ویردیلر نعوذ بالله منه ودخی
بیوردیکم **وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ** خبرده کلمشدر کم داوود اوردیا
عورتن جفتلندی اولشرطله الدیکه داوودك صوکنده اندن طغان اوغلن خلیفه اوله
پس اندن سلیمان طغدی کیرو یرینه خلیفه اول اولدی حق تعالی عظمتیله آنی مدح ایدر
بیوردکه بز سلیمانی داووده عطا قلدق نتکم ابن عباس دخی ایدر بزم اوغلمز قرمزدن حق تعالی
عطا درکرك کم شکرن برنه کتوره وز آنلری کرکلو ادبلریله تعلیم اده وز تا سویب تنکری یه
عاصی اولمیلر کورکه حق تعالی اولکرکلو ادبندن اترو سلیمانی مدح ایدب دیرکه اول
سلیمان نه کوکلو قولدرکه اواب در یعنی بزم دایم طاعتمزده در بر وقت عبادتدن
غافل اولمز نتکم اشبو ایتده دخی بیوردی **إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ**
دمشق اهل نصیبین اهل جمع اولب اتفاق قلدلرکم سلیمان ایله مقاتله ایدلر جون کلوب
محاربه قلدلر سلیمان انی قهر ایلدی طاغتدی هلاك قلدی بولردن سلیمانه غنیمت بیك
عربی آت دکدی آنی سلیمانه کتوروب عرض ایلدلر اکندو وقتیدی سلیمان آتلره نظر
ایدوب آنلروك حسننه تعجب قلوردی تا آنلره شول قدر مشغول اولدیکه کونش طولندی
اکندی نمازندن غافل اولدی جون کون طولندی نمازن اکدی کندو حالنه غضبه کلدی
نتکم حق تعالی خبر ویردی **فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ**
یعنی جون اکندو وقتنده اولکرکلو طازی آتلر اکا عرض اولندی اکا مشغول اولب نمازی
فوت اولدی دیدیکم یعنی بن اختیار می قلدم اول آتلر محبتن بنم ربم عبادتی اوزره تاکه کون

واردی حجابه کردی **رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ** یعنی دوندرك اول
آتلری کرو بکا کتوروك دوندروب کرو کتوردلر بشلدی قلجله کیمنك بوینن کیمنك انجوکین
قیردی تاکه اول بیکدن طقوز یوزین هلاك ایلدیکه اکا عرض اولندی یوز باقی قلدیکه
اکا عرض اولنمادی اول عربی آتلرکم شمدی خلق الینده واردر اول نسلدن قلمشدر بعضلر
دمشلردر کم اول آتلرك قندی واردر جن شیاطین آنلری دکزدن جقرمش ایدی بر نجلر
دمشلر کم آنلرك بوینن وانجوکین کسب قردی اما قلجله بوینلرنده انجکلرنده نشان
ادوب الله یولنه سبیل قلدی زیرا بونك کبی منکر فعلله نته توبه اولا توبه خود فعل
منکردن اولسه کرك اما بو قدر جایز اولاکه اول وقتده انك کبی اشلمك مباح ایدی اول
دنیا مالین تحقیر قلماغیچون دخی حق تعالی نك فریضسی فوت اولدوغیچون ودخی حق
تعالی بیوردیکه **وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ** بو آیتك
قضیتسی دخی بویدکم حق تعالی سلیمانه امر ایلدیکه بنی اسرائیلدن جفتلنه اول بنی
اسرائیلدن جفتلنمدی ایروق قبیلدن جفتلندی حق تعالی اندن اترو عقاب ایدب
قرق کون ملکنی آلدی دیوه ویردیکه اکا صخر دیرلردی سلیمانك عادتی بویدکم حاجته
وارجق یوزکنی چقروب بر جاریه یه اصمرلردی جقیجق کرو آلوردی سلیمانك عادتی بویدکم
ایدردی اولدیو جاریه صورتنه کردی حاضر اولدی یوزکنی آلدی سلیمان صورتنده تختنه
اوتردی ملکه حکم ایلدی سلیمان جون حاجتدن فارغ اولب جقدی کوردکی سلطنت
تختنه بر سلیمان دخی اوتورمش بلدیکه بو اشده بوکا حق تعالیدن بر عقوبت واردر غایب
جقدی سیاحته قصد ایلدی قرق کون تمام غربت چکوب بونجه واقعلره اوغردی
عاقبت حق تعالی کرو ملکن ویردی پس بو آیت معنسی بودرکم بدرستی سلیمانه ابتلا

قلب بز ملکنی الندن الدق انک تختی اوزره بر دیو اوتردق اندن صکره کرو ملکن
اکا ویردوک دونب کرو تختنه کلدی اما ابن عباس ایدر کعبه بو آیتک معنیسندن
صوردم ایله خبر ویردیکه بر دیو واردی اکا صخر دیرلردی برکون سلیمان اکا صوردی
که یا صخر بو آدم اوغلنلرینه نجه مکر ایدرشدررسین اول صخر دیدیکه یوزوکی کتور
بکا کوستر خبر ویرین سلیمان یوزکین چقروب آنوک الینه ویردی کتوردب اول صخر
دیو آنی فی الحال دکیزه آتدی ملک سلیمانک الندن کتدی تختنه اول صخر دیو اوتوردی
سلیمان دخی آنی کورب کندونی غربته صالدی اول صخر سلیمانک عورتلریله مصاحب
اولوردی اما انلره آل صونمزدی بونلر اول صخرک حالنه وفعلنه نظر ایدب انکار ایدرلردی
دیرلریدی که سلیمان مدد تخسه دکل بو صخر درادیکه بن سلیمانم بونلر درلردیکه سن
سلیمان دکلسین سنک حالک وفعلک هیچ سلیمان فعلنه وحالینه بکزمز بولر بو حالیله
حیرتده قلدلر بلمزلردیکه سلیمانک حالی نولدی سلیمان دخی غربته دوشب یورردی
ناکاه برکون اکا بر بالیق صدقه قلدی بر عورت سلیمان اول بالغی الب بریان ایلدی
که بیا ناکاه یزکن اول یوزک بالق اچندن چقه کلدی آلوب آنی فی الحال بر مغنیه کجردی
حق تعالی یه حمد ثنا قلدی اول ملک سلطنت کیرو الینه کردی اول صخر دیو قچب دکزه
کردی ثم اناب دیدکی بودر پس سلیمان چون تختنه اوتردی جندن وشیاطین کندردیکه
واروک اول صخر دیو بولک کتوروک واردلر اول صخری بولدلر کتوردلر امر ایلدی سلیمان بر طاشی
اویدلر اول صخری اچنه قویدلر اغزنی برکتدلر دره دکیزه صالدلردیلرکه بو سنک زندانک
اولسون تا قیامته دکن اما مفسرینک برنجسی بویله تحقیق ایدرلرکم بو ذکر ایتدکلری
روایت معنیسنده صحیح دکلدر زیرا حق تعالی حکیمدر هر نسنیی یرلو یرنجه دوزر آنوک

حکمنه بولایق دکلدرکه دیو بز دیو سغامبر تختنه اوتردی سلیمانک حکم اوزره
آنی مسلط قلدی اما بو آیت قضیه سنده تأویل نیدوکین بیلورکی الله قتنده در اما اهل
تحقیق دیمشلرکم سلیمانک بر اوغل جوغی واردی برکون ملک الموت سلیمانک زیارتنه
کلدی قتنده اوتوردی اول اوغلنجوق ملک الموتی کورب قورقدی بکزی متغیر اولدی
آنوک هیبتندن صیرو اولدی سلیمان آنی کورب بیله امر ایلدیکم اوغلنی یقاری
کتورب بلوت اوزره قودی تاکه اول حالی آندن زایل اولاجون ییل آنی بلوت اوزرنه
قودی اول اوغلانک وعدهسی تمام اولدی ملک الموت آنی انده قبض ایلدی اول اولمش
جانسز کودهنی ییل کتورب سلیمانک تختنه قودی پس حق تعالی بز آنوک تختی اوزرنه
جسد برقدق دیدکی اول اولمش اوغلانک کودهسیدر زیرا جسد دیو لغتده اکا دیرلرکه
اول طعام یمیا صو اچمیه پس سلیمان آنی کورب خیل جزع ایدوب اغلدی اندن
اوتروکم بردخی اندن ارتوق اوغلی یوغدی حق تعالی اکا تنبیه قلدیکی فرشته
کندردیکه کلب سلیمان قاتنه کردلر سلام قلدلر برسی دیدیکه یا سلیمان اشبو کشی بنم
اکنم اچینه کردی یوردی بصدی هب فساده ویردی نه دیرسین سلیمان اکا دیدیکه
نیچون بونک اکینی اچنه یوریب فساده ویررسین اولدیکه یا سلیمان بو کشی اکین
خلقک کچجک یرنه اکمش ایروق کچجک یر بولمادم چاره سز اوغردم سلیمان دونب
اکا دیدیکم نیچون سن اکینک خلقک یولی اوزرنه اکدک بلمزمیدک که بو خلق البته اول
یولی یوریسلر کرک پس اول فرشته دونب سلیمانه دیدیکه کرچک دیرسین ندن اوتروسن
بو اولوم یولنده بو اوغل قز اکیسن اکدک بلمزمیدک بو خلایق کلی اول اولوم یولنه یوریسرلر
بونی دیب اول فرشته لر غایب اولدلر سلیمان بو سوزدن کندو حالنه متنبه اولب خطا

قلدوغن بلدي توبه ایدوب اللهك طاعتنه توجه قلدي ثم اناب معنیسی بودر ودخي
بوندن صكره عجایب دخي بكا دیلدركه حق تعالی سلیماندن خبر بیوردي قال رب اغفر لي
وهب لي ملكا لا ینبغي لاحد من بعدي انك انت الوهاب یعني بنم ربم بنم صوچمي عفو
ایدوب بني یرلغا بكا بر ملك ویركه بندن صكره انك كبي ملك حكم دخي بر كمسنه یه ویرمیاسن
بدرستي سلیمانك بو آرزوی ایتدوكی اندن اوتوروی ایدیكه اول ملك سلطنت اكا معجزه اولا
انك نبوتنه علامت اولا ودخي اول ملك سلطنتلرندن بر كمسنه یه دخي ویریلسه
اولاكه نفس طاقت كتورمیا صبر ایتمیا حق تعالی یه عاصي اولوب مخالفت قله انوكله ابدي
هلاك اولا ودخي حق تعالی بیوردیكم فسخرنا له الريح تجري بامره رخاء حيث اصاب و
الشياطين كل بناء وغواص وآخرين مقرنين في الاصفاد یعني بو دعاي قلمزدن
اوكدين اكا ییل وشیاطین دخي مسخر اولمامشدي چون بو دعاي قلدي حق تعالی اكا ییل
وشیاطین دخي مسخر ومطیع قلدي انوكیچون بیوردیكه بز اول سلیمانه ییل مسخر قلدق
انك امریله هر قنغي طرفه دیلرسه اسر بو حالتده كم یمشق لطیف نجادلرسا اكا مطیع و
شیاطین دخي اكا مسخر قلدق كه انوكچون نجادلرسا بنیادلر قله كیمي طلغوجلر دركم دكیز
اچندن انجولر وجواهرلر چقررلر ودخي اول شیاطینلر ول مردلرین دلردلمز مطیع
قلدق كه دمردن بیونلرنه باغ ایلیب زندانلري تاكمسنیه شرلري دقمیا ودخي بیوردیكه
هذا عطاؤنا فامنن او امسك بغير حساب یعني دیدك اول سلیمانه كم یا سلیمان بو كلي
سكا بزم عطامزدركم انكله سكا كرامت قلدق وبو شیاطینلرك قنغیسن دلرسك صالو
آزاد قلب یولنه قو یوه قنغیسن دلرسك طوتب نه دلرسك اشلت وبند اوروب زندانه برق
كم بولردن اوتروسكا آخرتده حساب عقاب یوقدر ودخي بیوردیكه وان له عندنا لزلفى

وحسن مآب یعني بدرستي اول سلیمانك بزم قاتمزده تقرب وار ودخي دوب كلجك كركلو
مقاملري وار پس مؤمن اولن كرككم بو سلیمان حالندن عبرت آلا دیكم شول سلطنتله
بو دنیا اكا دخي وفا قلمدي بنم خود المدمز واردیكرك بودركم الده وارني آخرت عمارتنه
خرج ایلیوب انده باقي قلمتاكه بنم ابدي سعادتمه سبب اولا ودخي بندن صكره حق
تعالی بر قضیه دخي بشلدي بیوردیكم واذكر عبدنا ايوب اذ نادى ربه انى مسنى
الشيطان بنصب وعذاب یعني یا محمد بو مكه كافرلرنك زحمتنه صبر ایدوب طرلغنما
اكغل آول بزم قولمز ایوبك صبرني بز آنك بدننه خستلقلر ومشقتلر ویردك ومالنه
هلاك لك ویردك اولدتنه ندا قلب تضرعله دعا قلب دیدیكه شیطان بكا زحمت ایرشدردي
اسر كیجي پادشاه سنسن بز اكا دیدكم اركض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب یعني
چون بزه التجا قلب تضرع برله دعا قلدي بز اكا نظر رحمت قلب دیدك كه یا ایوب صاغ
آیاغوكي یره قق چونكه آیاغینك التندن بر بكار چقدي الحق اندن غسل ایلدي جمیع بدني
صاغ اولب چقدي جبرائیل دیدیكه بر آیاغك دخي قق اني دخي ققدي بر بكار دخي چقدي
صوي صووق اندن اچدي اچندكي علتلري دخي ارندي شفاي كامل حاصل اولدي دخي
بیوردیكه ووهبنا له اهله ومثلهم معهم وذكرى لاولي الالباب یعني بز اول
ایوبك اهلین واولادین كه هلاك ایتدوكدي اول صبردن اتروكرو دكورب اكا عطا
قلدق وبر اول قدر دخي انكله احسان ایلدوك نظري رحمت قلوبن عقل اولنلره اوكت
اولماغیچون ابن عباس ایدر اكا اهلینك مثلین ویردوك دیدوكي بودركه حق تعالی
اهلینك یكتلكن كیرو ویردي تاكه اندن صكره یكرم درت اراوغلان دنیایه كتوردي
ودخي حق تعالی بیوردیكه وخذ بيدك ضغثا فاضرب به ولا تحنث انا وجدناه صابرا

نعم العبد انه اواب يعني ايوبك عورتنه شيطان ايله تلقين قلديكه اكر سز شيطان
آدنه بر قربان بغزلرسكوز ايوب شفا بولوردي كلوب عورت ايوبه خبر دكوردي ايوب
اكا غضب ادوب ديديكه بن اول شيطان لعينه بر آوج طپراق دخي ورمزن بونه
سزدركم سويلرسن والله اكر بن صاغ اولسي اولورسم سكا يوز اغج اوروم چونكه حق تعالى
صحت ويردي اول آندن يرنه كتورمكا حق تعالى يه نياز قلدي حق تعالى بيورديكه يا ايوب
الوكه بر باغ چبق آل كم آنك ساغشي يوز اوله آنكله اهلوكي بر كز اور آندوك يرنه كله
حنث اولمياسن پس ايوب يوز تازه مرسين چبغين بر دسته ادوب بغلدي آلينه
آلوب آنكله بر كز اوردي اندندن بري اولب قورتلدي پس اول صبرندن اوترو
حق تعالى آني مدح ايدوب ديديكم بدرستي بز آني صابرلردن بولدق كه اول ايوب نه كوكلو
قولدر بزم طاعتمزه اقبال ايديجيدر وهب ايدر ايوب يدي ييل اول رنجه مبتلا اولدكه
بدننه قورتلر دشديكه اتني درسني سكوكينه دكين يدلر اول صبر ادوب دليله حق تعالى
ذكرنه مشغول ادي پس مؤمن اولن كرك كم بو حالدن عبرت آلوب صبر كندويه عادت
قله حق تعالى دن نه كلورسه صبر ايليه آنوك حكمني يرنه قويه طرلغنوب كندوي مخالفته
بر قميه كه آنك قربندن سعادت بوله ودخي حق تعالى بر قضيه دخي بيورديكم واذكر
عبادنا ابرهيم واسحق ويعقوب اولي الايدي والابصار يعني يا محمد اكغل بزم اول
قوللرومزي كه ابراهيم در واسحاق له يعقوب دخي كه اوغلانلري در بولر بزم عبادتمزه
قوتلولردي وبزم امرمز يرنه كتورمكده بصيرت اسلريدي انا اخلصناهم بخالصة ذكرى
الدار وانهم عندنا لمن المصطفين الاخيار يعني بز بولري اندولدك تخصيص
قلما غله بزي ذكر اتمكده وجنت اكوب دايم آنوكچون سعي ايلكده كه هر كز آنلروك

آخرت همندن ارتوق همري يوغدي دايم رجوعلري اللهدن يكا يدي بدرستي بولر بزوم
قتمزده اختيار اولنمشلردندر رسوللكله دخي ورندولردر جنت ايچنده بيورديكه
واذكر اسمعيل واليسع وذا الكفل وكل من الاخيار يعني يا محمد دخي اكغل اول قومك
اسمعيل كه وعده سنده نيجه صادق ايدي دخي اول يسعي كه الياسك خليفه سي ايدي واول
ذا الكفل دخي كه يوز پيغامبري طيورمغا كفيل اولمشدي بولر كلسي بزم يانمزده
اخيارلردندر كه بزوم يولمزه بونجه جفالر چكوب صبر ايلدلر عاقبتلري محمود اولدي
ودخي بيورديكه هذا ذكر وان للمتقين لحسن مآب يعني اشبو سورده ذكر اتدوكمز
پيغامبرلرك فضيلتري كلي حق تعالى عظمتن بيان قلمقدركه بصيرت اولنلر بونوكله
اوكتلنوب عبرت آلالر كندويه تقوي آزوغن آلمق اوزره اولالركم متقيلر ديدوكمز اول
بستانلر وكوشكلردركه آنده دروب مقيم اولجق بيردر قپولري اول متقيلر چون آچلمشدر
قنقي قپودن دلرسه كره متكئين فيها يدعون فيها بفاكهة كثيرة وشراب يعني اول
متقيلر جنتده تختلر اوزرنه تكيلنوب اولدرلر اودرلو چوق يمشلردن وانواع ايچجك شربتلردن
كه آرزو ادرلر آنكله تمتع قلالر وسرور حاصل قلالر وعندهم قاصرات الطرف اتراب يعني
اول متقيلرك قتنده شول خاتونلر اولا كه آنلر نظر ادوب غيريه بقميلر بو حالتده كه اولر كلسي
بر ياش اوزرنه اولالر اولوكچي اولميا هذا ما توعدون ليوم الحساب يعني بو ثوابلر وكرامتلر
كه سزه وعده اولنمشدر سزه حساب كوننده حاصل اولا ان هذا لرزقنا ما له من نفاد يعني
بو ذكر اولنان اوچمق قمو نعمتلريله بزم عطامزدر متقيلر ايچون كه آنك دوكنمسي يوق دخي
كرو بيورديكه هذا يعني اشبو نعمتلر كه رزق ايلدك كلسي متقيلركدر پس متقيلر سوزي بونده
چون تمام اولدي باشلدي بوكز اول طاغيلروك مقامندن خبر ورردكه وان للطاغين

لشر مآب جهنم يصلونها فبئس المهاد يعني بدرستي بو كافرلر جون دونب وارجق ياوز
مقاملر واردر كه اول جهنمدر انكا كيررلر نه ياوز وارجق مقامدر اول كه اندن اورتوق
طورجق يير دخي بولنمز كه بر نفس راحت اولالر هذا فليذوقوه حميم وغساق وآخر من
شكله ازواج يعني اشبو صو بر صودر كم اسلكي غايته ارشمشدر طادسونلر آني بو طاغيلر كه
عناد ايدوب حقه مطيع اولمدلر دخي اجسونلر اول غساقدن كه اول طامو اهلينك دريلرندن
سزوب جقمشدر كه غايت صوقدر انكا زمهرير جهنم درلر جهنم اسلكيندن قتي كويندردر
اول صوقلوغندن كويندردر اما غايت اسي ييردن اول دخي آقتدر ودخي حميمله غساقدن
زياده بولره بكزر بر عذاب دخي اولا اول دخي انواع اولا محنتي بر بريندن قتي اولا ودخي
بيوردي كه هذا فوج مقتحم معكم لا مرحبا بهم انهم صالوا النار يعني اول كافر
لرك اولولرينه اتباعيله جون جهنم كتوررلر جهنم خزينه دارلري اول اولولرينه ديلر كم
اشبو جماعت كم سزوكله كلدلر بولر دخي دلردلمز اول اوده سزوكله بله كيرجلردر كم
حق تعالى بولري شاد قلمسون بولره يوللق ويرمسون كه بولر اوده كيرجلردر قالوا بل انتم
لا مرحبا بكم انتم قدمتموه لنا فبئس القرار يعني اول اويلر دخي اولولرينه ديلر كم حق
سزه دخي بوللق ويرمسون وراحتلق ويرمسون كه بزه دخي اول كفر سز اوكرتدوكز بز دخي
سزه متابعت قلوب اشبو عذابلره كرفتار اولدق كه بونه يوز قرار ايدجك مقامدر انلري
قويب بوكز حق تعالى يه نياز ايدوب ديلرلر كم حق تعالى بيوردي قالوا ربنا من قدم لنا
هذا فزده عذابا ضعفا في النار يعني اي بزم ربمز هر كيسكم اشبو كفره شركه بزدن مقدم
اولبن اوكرتدلر بولره عذابلريني زياده قلب اكي بزم عذابمزجه قلور كه بزي دخي آزدوردن
بولرادي بوندن صكره جون بقب اول رسوله ايمان كتورن درويشلري استيلر كوره ميلر

دخي ديلر وقالوا ما لنا لا نرى رجالا كنا نعدهم من الاشرار يعني ديلر كه نولدي بزه
كم بقب بونده اول آدملري كورمز انلري بز دنياده شرلولردن صيردق آنا كوزدكوز
دينن آزدر دكوز سز ازغونلردن اولدكز ديردوك اتخذناهم سخريا ام زاغت عنهم
الابصار يعني بز انلري دنياده مسخريه طوتردق طعن ايدوبن كلردك عجب بولر بونده حاضر
دكللرمي تخسه بو بزم كوزلرومز خيره واقع اولب بولردن كرومي دوندورلدي كه بولري كورمز
حق تعالى كرو بيوردي كه ان ذلك لحق تخاصم اهل النار يعني اشبو طامو اهل بر بريله خصومت
ايدوب سويلشجكلري حقدر كم اولسر فايده سي ندامت حسرت اولسر قل انما انا منذر
وما من اله الا الله الواحد القهار يعني حق تعالى ايدر ايت يا محمد بو كافرلره كم بن هان
بر قورقودجيين كه كلدم سزه اللهك برلكي بيان ايدرم انكا اويميلري آنك عذابيله
قورقودورم بلك كه هيج بر معبود يوقدر الا اول الله دركه قهاردر صفت قهريله
دلسه كم جميع ياردلمشي قهر ايليه كمسه انكا مانع يوقدر رب السموات والارض وما
بينهما العزيز الغفار يعني اول الله در اولكم يرلرك كوكلرك رب اولدر دخي يرله
كوك اراسنده يردلمش نه وارسه كلسنك مالكي اولدر انكا طبينلري هلاك ايتمكه قهريله
غالبدر انكا طبينلري يرلغار غفاردر ودخي بيوردي كم قل هو نبأ عظيم انتم عنه
معرضون يعني ايت يا محمد بو قومكا كم بو قرآن خبري عظيمدر زيرا اول عالملر پروردكار
كلامدر كندونك عظمت مخلوق اوزرنه نجه يسه كلامنك عظمتي دخي مخلوق كلامي اوزرنه
ايلدر اما سز اندن يوز دندرمش سز آني ترك ايدوب ايمان كتورمز سز آنك عظمتندن
بيخبر سزكه آنك اچنده بنم پيغامبرلغمه دليل برهان واركه آدم قصه سي واندن بروكچن
رسوللرك قضيه لري هب آنده در بلرسزكه كتاب اوقمدم وقلم طوتب يازو يازمدم

بس بو کلی کیم سزه خبر ویرودم دکلدر الا وحیله تنکم حق تعالی خبر ویرور ما کان لی من علم
بالملإ الاعلی اذ یختصمون یعنی علمم یوغدی بنم بلمزدم که کوکلرده فرشتلر حق تعالی ایله
سویلشدیلر شول وقتکم حق تعالی انلره یر یوزنده بن آدم یراده یین دیدی انلر دیدیلرکه
یاراد مسن بر کسنیکه انلر یریوزنده فسادلر ایدوب قانلر دوکلر بن بونی سزه خبر ویردکم
کورمکله یا کتابدن اوقومغله دکل بلکه وحیله در تنکم حق تعالی خبر ویردی ان یوحی الی
الا انما انا نذیر مبین یعنی بو خبرلر بکا وحی اولنمادی الا اندن اتروا اولورکه بن ظاهر
رسولم سزی قورقتمغیچون کلدم بنم سوزمده هیچ خلاف یوقدر بکا اویان نجات بولور
اویمیان ابدی هلاک اولور ودخی خبر ویردکه اذ قال ربک للملائکة انی خالق بشرا
من طین یعنی یا محمد خبر ویر بو مکه کافرلرینه چونکه سنک ربک بو فرشتلره دیدیکم
بن دیلرم که بالچقدن بر آدم یارادم فرشتلر دیدیلرکم بز سکا حمد وتقدیس ایدرز بزدن سن
انی یاردوبکم فساد ایلیه لر حق تعالی دیدیکم بن بلورم شول نسنه یی کیم سز بلمزسز
فاذا سویته ونفخت فیه من روحی فقعوا له ساجدین یعنی چون صورتنی
شکل ایدوب جمیع اعضالرینی برلو برنجه دزدوک انک اچنه جان ویردوک امر ایتدوک
که فرشتلره اکا سجده ایدوک جمیع بر دفعه کلیسی اکا سجده قلدیلر تنکم حق تعالی
بیوردیکه فسجد الملائکة کلهم اجمعون الا ابلیس استکبر وکان من الکافرین
یعنی کلی امر مرطوب آدمه سجده قلدیلر الا ابلیس تکبر ایدوب سجده اتمکدن یغلندی
کافرلردن اولدی پس عاقل اولکن بو سوزدن فهم ایتدک کرککم الله مخالفت قلب امرین
طوتمین انکاردن اتروا اولورسا فی الحال کافر اولور اکر کاهلکدن اتروا اولور قورقو
واردکم آخر وقتده ایمان سلب اولب ختم شر اولوردرنه اولا پس حق تعالی بیوردیکم

قال یا ابلیس ما منعک ان تسجد لما خلقت بیدی استکبرت ام کنت من الظالمین
یعنی حق تعالی خطاب عتاب برله دیدیکه نه نسنه منع ایلدی سنیکه بنم قدرت الرومله
یرتدوغم آدمه سجده ایلمدوک اولولنب تکبرلک میاتدوک یخشه بنم امرمه مخالفت
قلوب کندوکی بحالردن می صیدوک برنجا اهل تفسیر دیدیلرکم بز بو آیة اوقورز بوکا ایمان
دخی کتوررز اما حق تعالی الروملیله یاراتدم دیدیکنک معنیسی ندر انی بلمازز اندن مراد
نیدوکین کرو الله بلور اما برنجالر دیدیلرکم بز انی تفسیر ایدوب حق تعالی دیدکیلین
دیرزکه آدمی کندو الیله یرتدی اما الی تفسیر اتمرز و برنجالر دخی دیدیلرکه بز الی تفسیر
ایدرز شول نسنیلهکم حق تعالی صفتنه لایق اولا یعنی ایدرزکم حق تعالی آدمی یرتدی
قدرت ودیلکیله ودخی حق تعالی بیوردی قال انا خیر منه خلقتنی من نار وخلقته من
طین یعنی ابلیس دیدیکم بنم فضیلتم بکرکدر اول آدمدن انکچون که بنی نوردن یرتدوک
انی بالچقدن یرتدوک بنم اصلم نور انوک اصلی قره کولی نور قره کولیه قچن سجده قلاچون
اول خبیث الله ایله بو رسمه مخالفت قلدی حق تعالی بیوردی قال فاخرج منها فانک رجیم
وان علیک لعنتی الی یوم الدین یعنی یا لعین چق بو کوکلر عالمیندن و بو فرشته صورتندن
که سن بنم حضرتمده سرلنلردن اولدوک حقیقتا سنی رحمتمدن ایراق قلدم تا قیامتدکن
ابد سکا رحمت اولجق دکل ابدی جهنمی اولدوک کافرلر ایله چون اول خبیث مطرود ملعون
اولدوغن بلدی صورت دندرلدی کوکلردن قولدی اوتمدن حیاسز لعیندن جزات ادب
دیدی تنکم حق تعالی خبر ویردی قال رب فانظرنی الی یوم یبعثون یعنی ای بنم دنم چون بنی
حضرتدن اراغ ایتدوک آدمدن اترو لرینی سندن که بکا المدن امان ویره سین
شول کونه دکین که اولنلر کرو قوپا حق تعالی انک دیلکنی قبول ایدوب بیوردیکه

قال فانك من المنظرين الى يوم الوقت المعلوم يعني يوري وارسن اول مهلت ويلمشلردن
اولكه سكا الوم اولميا اول قيامت كوننه دك چون اول ملعون الدن امان بولدي بوكز
انداجب ديديكه نتكم خبر ويردي الله تعالى قال فبعزتك لاغوينهم اجمعين الا
عبادك منهم المخلصين يعني اول خبيث ابليس ديديكه يارب سن بني بو آدمدن اترو
لعنت قلدك عزتك حقيچون بن دخي بونك ذريتن كلسين تا قيامتدكن اغوا ايدب
آزدورم چوغني سكا شكر ايدجي بولمياسن وسكا طابجي بولمياسن جميعين بكا اويدرب
جهنمي قلم الا منكر سنك مخلص قوللرك اولاكم سكا التجا ايدب عصمتك ايجره اولالر
انلر قورتلالر چون اول ملعون آنداجدي آزدورم ديو حق تعالى دخي آنداجب بيوردي كه
قال فالحق والحق اقول لاملأن جهنم منك وممن تبعك منهم اجمعين يعني
يا ملعون بن حقم سوزم دخي حقدر وحق ايدورنكه عزتم حقي سنك ذريتوكله وسكا
اويانلرله بن دخي جهنمي دولدورم پس مؤمن اولن بوندن عبرت آلوب اكلمق كركه كم حق
تعالىدن سوزي كرچك كمسه يوق نكه ديدي قلورسن كه بر آدم اوغلانين برسننه اشلكه
انداجسك جهان خلقي ديرلوب يكمز البته آنداجدم اشلرم ديرسن عجب حق تعالى اندن
ضايع قلي برنه كلميامي ديرسن اول ملعون آنداجديكي آزدوره عجب اسركيا فارغمي اولا ديرسن
پيغامبرلر انك اغواسندن امين اولمادي اوليالر آنكله كلسي عمرلري مجاهده ده كچردلر
سن خود بولردن الروك كلسن نه خوش فارغ سن مكر كندوكي اكا خاص قول ايلدك اندن
اترو فارغ سن بنك كبي حالدن الله صغنورز ودخي حق تعالى بيوردي قل ما اسئلكم عليه
من اجر وما انا من المتكلفين يعني ايت يا محمد بو كافرلره كم بن سزي حقه دعوت ايدوب
بو قرآنله خبر ويردوكمدن اترو سزدن حق دلمزن يا خود بن سزي دعوت قلمغا كندو

كندومدن كلمدم بو تبر قلري سزه بن كندم قلمازين ان هو الا ذكر للعالمين يعني دكلدر
بو قرآن كم بن آنكله خبر ويرورن الا حق تعاليدن نصيحتدر انسه وجنه ولتعلمن نبأه
بعد حين يعني حق تعالى عزتيچون بلسرسز بو قرآنك حقدوغن كه شك يقدرر الدكوكوزدن
صكره يا اسلامه كلدوكوكوزدن اما بو بلمكدن فايده اولجق دكل عقل اولن شمدن تدارك
ايدب اشين اكلمق آردنجه اولا بو نصيحتلردن كنديه نصيب آلوب سعادته سعي ايده

سورة الزمر سبعون وخمس آية مكية

بسم الله الرحمن الرحيم

تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم اشبو كتاب كه قرآندر اندورلمشدر اول الله حضو
رندن كه عزيزدركمه دلرسه نعمتله انعام قلور مانع يوق ودخي حكيمدر امرنده نه دلرسه
اشلر هر اشي يرلو يرنجه اشلر پس عقل اولن كرككم آنك حكمته منقاد اولا تضجع ايدب
طارلغمميا كندونك صلاح انديدي اندن اترو ايله تقديرا ولندي اول حكيم مطلقدر ودخي
بيوردي كه انا انزلنا اليك الكتاب بالحق فاعبد الله مخلصا له الدين يعني
يا محمد سكا جبرائيل اندردك بو كتابله اوقويب بزي برلمك لك اوزره قايم اول غل وبزم
عبادتمزه مخلص اولبن دايم اولغل اكرچه حق تعالى بو خطاب رسولنه قلدي مراد
بوندن قومدر زيرا رسول توحيده وعبادته مجبولدر انوك اوزره يارادلمشدر اما مقصود
بودر ايت يا محمد اول قومكا كم بني برلسونلر عبادتلرين بكا خالص قلسونلر دمسونلر كم
طپمقده آنك شريك واردر الا لله الدين الخالص يعني يا محمد دكل بو قومكا آگاه اولسونلر
كه ولايت ووحدانيت خالص اللهكدر ودين خالص كه اسلام ديندر اندن ارتق دينلر
آنك حضورنده مقبول دكلدر ودخي بيوردي كه والذين اتخذوا من دونه اولياء ما نعبدهم
الا ليقربونا الى الله زلفى يعني شول كمسنلر كم اللهدن ارتوق كمسنلري معبود دوتندلر كم

اولردن اجي وزيان كلمز امادرلركم بز بولره طپمازز الا اندن اترو طپارو زكم
بولر سبب اولا بزه الله قتنده يقينلق بولوز ومرتبه حاصل ايده وز حق تعالى ايدر
إِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ يعني بدرستي حق تعالى بولرك اراسنده
حكم ايدر شول نسنده كم بولر دنيده اختلاف ايدرلر إِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ
كَفَّارٌ يعني بدرستي حق تعالى دلالت ايتمز دين اسلامه شول كمسنيكه انك حقنده افترا
قلب يلان سويلردركه فرشتلر انك قزلريدر عيسى انك اوغلدردرلر حق تعالى بوجدر
بو نسنه دن ارودركه انلر وصف ايدرلر بس بولره توفيق هدايت ويرلمز تا بو يلانلرين
ترك ايدوب دين اسلامه رغبت ايتمينجه ودخي بيورديكه لَوْ أَرَادَ اللّٰهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا
لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يعني اكر حق تعالى دلسيديكه كندوا وغل قرده تا نتكم
سز درسز بو يرتدوغي مخلوقدن دلدكن اختيار ايديدي سُبْحَانَهُ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
حق تعالى كندوي اول سوزدن تنزيه ايدوب ايدركه اول الله پاكدر اريدر انلر ددكلري
نسندنكه انك شريك يوقدر بردركم دلرسا يرتدوغندن قهر ايتمكه قادردر اما حكم
تعجيل ايتمز تأخير ايدركه تأخير ايله دفع اولنماز بوندن صكره كندونك برلكي بيانينده
بر دليل بيورديكه مخلوق كل اندن عاجزدر خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ
اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ دردي يعني اول بر الله دركم كوكلري يرتدي
ويري يرتدي وانك حقيچون كه انده بونجا حكمتلر وار يعني باطل يره يرتمديكه بر
منفعت وبر مصلحت اوليا دخي كيجه كوندوزه دورر وكوندز كيجيه دورر يعني
كندزك بر زين كيجيه كورر كندز قصه قلور وكيجه اوزون ايلر ودخي كيجه
كندزه دورر يعني كندزك بر زين كيجيه كورر كندزي قصه قلور وكيجه اوزون ايلر

ودخي كيجه كندزه دورر يعني كيجه نك دخي بر زين كندزه كورر كون اوزون ايلر
كيجه قصلدر كون كيجه دن كيجه كندزدن نصيب الور ودخي بيوردي وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ يعني ايله كونش حكم ايتندن
مسخر ومطيع قلديكه هر بري فلكنده سير ايدر يريوزنده حق تعالى قوللرينه ايدنلق
وروشنلق سچار تا قيامته دكين دخي بونجه مصالحنه قوللرك سبب اولور اكاه
اولك كه اول عزيزدر غالبدر حكمني اجرا ايدر انتقام برله شول كمسنه كم توبه ايدوب
شركدن دونمدي ودخي غفاردر شول كمسنه كم توبه قلدي ودخي بيورديكم خَلَقَكُمْ
مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ
يعني اول الله دركه اول كم سزوك كلكزي ادمك نفسندن يرتدي اول ادمك جفتكه
حوادر اني دخي ادمدن يرتدي ودخي سيزوكيچون سكز درلو حيوان يرتديكه كيمنه
بنرسز وكيمنه يوك ورورسز وكيمن بغزليب اتن يرسز وسودين اچرسز ودخي
بيورديكه يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ يعني
يرادرسزي انالركوز قرننده بر يرتمقدن صكره بر يرتمق دخي اول بر طمله قيو صو قلدي
اتالركوز بلنده اندن كتوردب انالركوز رحمنه برقدي اندن اول صوي بر اويوشمش
قانه دوندردي اندن صكره بر چينمش اته دوندردي اندن صكره اكا صورت نقش ايدوب
يلو يرنجه اعضالرين دزدي اندن صكره اكا جان ويردي قلدي بو كلسي اوچ قات
قره كولق اچنده قدرت برله وجوده كتوردي بر انانك قرني قره كولكي بر اول رحم
قره كولكي بر دخي اول مشيمه قره كولكيكه اوغلانك اچنده اولور اوغلانك دوغجق
اولدخي بله دوشر ذَٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ يعني

اول نسنه‌لركم بو ايله حالدن حاله كتورب يرادن اول سيزوك رتكزدركه جميع ملك سلطنت
انوكدر اندن ارتوق معبود خالق يوقدر الا خالق اولدر پس نه اولدي سزه كم بو كلسني
يرادن اولدوغن بلوركن انكار ايدوب اير وغادوب عبادت ايدرسز بوندن صكره
بيوردي كه ان تكفروا فان الله غني عنكم ولا يرضى لعباده الكفر وان تشكروا
يرضه لكم يعني اكر سز حق تعالينك برلكينه انكار ايدوب طپمز سكوز اول سيزوك اقرار
كوزدن وعبادتكوزدن ده مستغني در احتياجي يوقدر اما حق تعالى بو قوللرك كندولره
كفر دين ادندوكلرنه رضاسي يوقدركم انك وردوكي نعمته انكار ايدوب كافر اولالر
اما اكر بو نعمتلري اندن بلوب اكا ايمان كتوروب اني برليجك اولورلرسه بولردن
راضي اولوب اولدين قبول ايلر بولره اجر عظيم روزي قلور ولا تزر وازرة وزر اخرى
ثم الى ربكم مرجعكم فينبئكم بما كنتم تعملون انه عليم بذات الصدور يعني هيچ بر
كشي دخي بر كشينك كناهندن اترو اخرتده عذاب اولنمز بلكه هر كشي كندو كناهيله
معاقب اولور بوندن بوني تنبيه قلوركه شول حقه دعوت ادنلره اويماييب باطله
اويانلروك اويمد قلرينك زياني ومحنت كروا اول اوينلره در اول باطله يلتينه اول
يلندن اترو عذاب اتمزلر بلكه كندونك يلتندوكندن اترو عذاب ايدرلركه
كندو فعلدر اما حقه يلتينه دخي اول اويما دوغندن اوترو زيان يوق زيرا اكا
واجب اولن اول حقي بلدرمكدر انجق البتده اويدرمق واجب دكل كه اول اويمايجق
اكا عذاب ايدلر اما قچن حقي كزلسه تنكري قوللرينه اني بلدرمسه اول وقت اكا
دخي عذاب اولور حقي كزلدوكيچون پس هر نه حال الله اولورسكوز دونب وارجق يركز
اخرتده ربكز حضرتدركه سيزوك خيردن شردن نه اشلدكوز سيزه خبر ويره اول

دفترلروكوزله يازلوب احصا اولنمشدر اندن اول عملكزه كوره سيزه جزا قلسر
اكا كزلو نسنه يوقدركوكللر ايچنده كي اسرارلري بلور پادشاهدر ودخي
بيوردي كه واذا مس الانسان ضر دعا ربه منيبا اليه يعني عجبدر بو ادم
اوغلانينك حالكم قچن انك بدنينه بر بلا يا مالينه بر زيان ارشا اول مولاسينه
تضرع برله اقبال ايدوب اكا دعا قلور ويلوارر ثم اذا خوله نعمة منه ونسي
ما كان يدعوا اليه اندن صكره اول بلايي كتروب كندو قتندن اكا عافيت وبر
انعام قلسه اول رحمت يرنه راحت قوسا اول وكي حالن اونوتوب اولدعاسن
تضرعن ترك ايدر وجعل لله اندادا ليضل عن سبيله بشلر الله شرك كتوروب
اكا شريك قشارناكه كندو نفسن دخي ايرق كمسلر نفسن دخي ازدروب الله
طاعت يولندن چقاره شيطان عبادتينه التة قل تمتع بكفرك قليلا انك من
اصحاب النار يعني ايت يا محمد اول كافره كم بر زمله بو معامله قلور هله سن بر
قچ ازجق كون بو دنياده هواي نفسله درل اول كفركله كم تحقيق سن طامو اهلندن
سن المدن صكره حال نه اولور بلاسن ودخي بيوردي كه امن هو قانت اناء الليل
ساجدا وقائما يحذر الاخرة ويرجوا رحمة ربه يعني شول كمسنكم اول كيجه
وقتلرنده قيامه طوروب ركوع سجده برله نمازلر قلا واخرت عذابندن قورقه
واللهدن رحمت ومغفرت اوما برابرمي در اول كمسيله كم اول نماز قلميا اخرت
عذابندن قورقميه ورحمت مغفرة اميذي اولميه بو ايكينك برله كوكچه ارا قلغي
واركم عاصيله مطيع برا اولمزصو كتورنله دستي صيان برا اولمز ودخي بيوردي كه
قل هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون انما يتذكر اولوا الالباب

یعنی ایت یا محمد اول کافرلره کم بلنلر بلمین برابرمیدر یعنی شول کمسه کم حق تعالی
نک برلکین بلیب اکا مطیع اولدی برابرمی اولور اول کمسه ایله کم اکا انکار ایدوب مخالفت
قلا انک نعمتلرن ییوب ایرو غاطیا بنم بو صنعمی و قدرتمی کوروب شول کمسهلر عبرت
آلورلر کم آنک عقل و زیرکلکی اوله پس بوندن اکلمق کرک کم جاهل الله عالم مرتبهسی
برابر دکلدر جاهل اولدرکم بلدوکیله عمل قلمیه نقدر عالم ایسه دخی عالم اولدرکه
بلدوکیله و اشتدوکیله عمل قلا اکر درس اوقیوب یازو دخی یازمدیسه زیرا عالم
حقیقی اولدرکم مقصودی علم ندر بله آنی حاصل قله چون اول مقصودی همان جاهلدر
شول کمسهیه بکزر کم الینه بر نفیس جوهر کردی اول آنی بلمدی که جواهردر و واردی بر بوله
صتدی یا خود جوهر ایدوکن بلدی اما خمار ایدی حالته سکرندن عقل یاری قلمز کن
واردی بر خسیس نسنهیه صتدی الن آلدی کندی آیلدقدن صکره بلدیکه نه زیانه
اوغردی کروآله کتورمک خود محال پس اول کمسه کم عالم اوله علم جواهرلرین جمع
اولمش اوله اول نوکله آخرت سعادتن حاصل قلمیه آنی آلت ایدوب مناصب دنیا
و عز دنیا حاصل قلا پس اول محبت دنیا آنی مخمور قلمشدرکه اول خماردن اوله جواهرلری
بو خسیس دنیانک فانی و حقیر عزتنه ویروب ضایع قلدی اولدن صکره آیلجق بلکه نه زیانه
اوغرمشدر بو کلیسله دعوی قلورکه اول دخی علما زمرهسندندر هیهات هیهات بو
نسنه بعد المشرقیندر انصاف اولن بو سوزدن حالن اکلر اما اولکه اهل انصاف کلدر
بو سوزه اکا شول یغیر طوره قشغی طوقنورکبی طوقنور زیرا حق اهل اولمیان انصاف ایتمز
و دخی بیوردیکه قل یا عباد الذین آمنوا اتقوا ربکم یعنی ایت یا محمد بنم بو قوللرمه کم
ایمان کتوردیلر قورقک اول ربکزدن ثابت اولک توحید اوزرنه هیچ بر اشدن اکا عاصی

اولمق کرک آز اولسون کرک چوق اندن بیوردیکه للذین احسنوا فی هذه الدنیا
حسنة یعنی هر کمسه کم دنیاده کرکلو عمللر اشلدی اکا آخرتده اجماق وار اول کرکلو
عمللردن برسی اولا کلمهٔ توحیددر زیرا اول اولمایجه کروقلن عمل فایده قلمز و دخی بیوردیکه
وارض الله واسعة انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب یعنی یا محمد اکر بو مکه
کافرلری سنی انجتدیسه حق تعالینک یرلری کیک بوندن انتقال ایدوب مدینهیه وارک
آخرتکوز ایچون عمل صالحه مشغول اولک و طنلو کوزدن آیرلدوغکزه صبر ایلک که حق
تعالینک اجماغی بولدر صبر ایدوب طاعت قلنلره ثوابلری و مرتبهلری کامل ویرلسر نهایت
یوق صاغش یوق سفیان روایت ایدر رسولدن عم بیوردی بن سزوک یوردجوکزم حوض
قتنده و دخی سفیان ایدر اول وقتکه اشبو آیت کلدی من جاء بالحسنة فله عشر امثالها یعنی
هر کمسه کم بر زوم حضر تموزه بر ایلک اشلیب کلسه بز اکا اون اولقدر عوض ویرورز رسول
اول وقت دیدیکم یا رب بنم امتمدن ایلوکک دخی زیاده قل حق تعالی بو آیتی کندردیکه
مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبلة
مائة حبة یعنی شول کمسهلرک مثلکه الله یولنه مالارنی خرج ایدرلر شول بردانه بغدای کبیدر
کم یره بر غورسن اندن یدی بداق چقب یدی باش اولا هر باشنده یوز دانه اولا یعنی هر کمسه کم
بر حسنه اشلسه بز اکا یدی یوز عوض ایلک ایدرز رسولم کرودیکه یا رب بنم امتمه دخی
زیاده قل بوکز بو آیت کلدیکه من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا فیضاعفه له
اضعافا کثیرة یعنی هر کمسه کم مالندن الله اوزنج ویره یعنی الله انک ثوابلرنی قت
قت زیاده قله رسولم کرودیکه یا رب بنم امتمه خیرولکی دخی زیاده ایله بوکز
حق تعالی بو آیته اندردیکه انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب قل انما امرت

ان اعبد الله مخلصا له الدين يعني بو آيت قضيتسي بو درکم قريش كافرلري رسوله ديدلر
كم هيچ نظر اتمزميسن بو آتك ددك ملتنه و بو قوملرك اولولرنه كم بوته طپرلر نیچون
بولره رغبت قلمزسن حق تعالی جبرائیل‌له بو آیتی کوندردي دديكه ايت يا محمد بن اكا
بويرلدم كه الله برليم آني دين دوتب عبادتمي خالص انكچون قلم وامرت لان اكون اول
المسلمين يعني دخي بن اكا امراولندم كه بوشهرم اهلندن اول الله برليجي و الله حكمنه مطيع
اولجي بن اولم ودخي بيوردي قل الله اعبد مخلصا له ديني فاعبدوا ما شئتم من دونه
يعني ايت يا محمد بن ديني خالص الله ايچون قلب اكا عبادت قلورم واروك سز اندن ارتوق
كيمه طپر سكوز طپك اكرچه بو امر كبيدر ظاهرده اما تهديد ايدوب قورقتمقدر حقيقتده
بركشي قولنا قاقيب ديركه يور وار نه دلرسك اشله بوندن مقصود نه كركسه اشلمكا ايو يوز
دستور ويرمك دكل بلكه سن نه دلرسك اشله بن سنك حقكدن كلم ديمك اولور بو دخي
انجلين دروچون قريش كافرلري رسولك بو خبرن اشدوب اميذلري كسلدي اندن كه رسول
انلرك ملتنه دونه دلركه يا محمد سن چون اتك ددك ملتين قودك زيان كارلردن اولدك
حق تعالی بیوردیکه قل ان الخاسرين الذين خسروا انفسهم واهليهم يوم القيمة الا
ذلك هو الخسران المبين يعني ايت يا محمد بدرستي زيان كار انلردركه قيامت كوننده
كندولري دخي واهلين دخي واولادلرين دخي طامو عذابنه مستحق قلدلر بن زيان كار دكلم
زيانكار سز سز اكاه اولوب بلك كم اشكاره زيانكارلق اولدركم اهل بيتكز له نفسكز بله
زيان كار اولدي ودخي حق تعالی بیوردیکه لهم من فوقهم ظلل من النار ومن تحتهم
ظلل ذلك يخوف الله به عباده يا عباد فاتقون يعني يا محمد يارين قيامت كوننده
بولروك اوزرندن اود قتليا والتلرندن اود قپليا يعني اورتلري دوشكلري اوددن اولا

اشيو نسنه كم حق تعالی ذكر ايلدي قرآن اچنده انكله قوللرين قورقدرتا كه ايمانه كلب
كفر ترك ايده لر بونكيچون ددي آيت آخرنده كروكه اي بنم قوللروم بندن قورقك ودخي
بيورديكه والذين اجتنبوا الطاغوت ان يعبدوها وانابوا الى الله لهم البشرى
يعني شول كمسنلر كم كندولري بوته طپمقدن وعيبدن سوبليجلره انمقدن يغدلر
اكا اعتقاد ايدوب مطيع اولمدلر حق تعالی عبادتنه اقبال ايتدلر جنت بولروكيچون
آخر الوم وقتنده فرشتلر كلب اكا جنتله بشارت قلورلر وسنلدن قوپچق دخي
بشارت قلورلر ودخي حق تعالی امر ايدوب بشارت ايت ديونتكم بيوردي فبشر
عباد الذين يستمعون القول فيتبعون احسنه يعني يا محمد مشتله جنتله دخي
بنم رحمتمله وديذارمله شول قوللرومه كه سندن قرآن اشدلر ودخي انوكله عمل ايده لر
حلاللي حلال بلب اكا سعي ايده لر حرامندن اجتناب ايده لر كلبي ايدر يعني بركشي كلب برقومله
مصاحب اولب اوتره انلرك سوزلرينك ايوسين يا تلوسين دكليا قنقي سوز كركلو بيسا
آني سقليا انوكله عمل ايليا ودخي هر اوتوردغي يرده آني خبرويره اولكه يرامز سوزلردر
آني سويلمكدن واشلمكدن يغلنا ودخي قرآن دكليا وحكملرين اكليا هر يرده كم زجر قصاص
اتمك اكلوروبا نجا عوف اتمك خيردر ديو بله ذكرن ادرا ول عوف اتمكي دتا كه احسندر اول زجر
اتمكدن اما كندو نفسنك سوچنه كندويه زجر اتمك يكرك در عوف اتمكدن كه كندويه
عادت طتميا بوندن صكره بيورديكه اولئك الذين هديهم الله واولئك هم اولوا الالباب
يعني بولر انلردركه حق تعالی بولره توفيق ورمشدر اشك كركلوسين اشلمكا بولره كلمة توحيد
برله اكرام عزتلرن زياده قلمشدر عقل اسلري دخي بونلردركه كندولره حاصل قلدلر
ودخي بيورديكه افمن حق عليه كلمة العذاب افانت تنقذ من في النار يعني شول

کیمسکم علم ازلده ایله سبقت اولدیکم نار واجب اولدی اکا یعنی یا محمد سن قورترمغی
طلب ایدرسن شول کیمسنه کم اکا بزوم علممزده اود واجب اولمشدر اول قبیح خبیث عملندن
اترو بوندن صکره کندودن قورقنلر احوالین بیان ایدوب بیوردیکه **لکن الذین اتقوا
ربهم لهم غرف مبنیة تجری من تحتها الانهار وعد الله لا یخلف الله المیعاد**
یعنی شول کیمسنلر کم ربلرندن قورقدلر انی برلیوب امرلرنه مطیع اولدلر انلره اوجماق
اچنده یوجا یوجا کوشکلر وار بربری اوزرنه بربرندن یکرک دخی تحتلرینک کوشکلرینک
التندن درلو درلو ارمقلر اقر بونسنلر انلره حق تعالی دن قرآن اچنده وعده اولنمشدرکه
اول وعدیه خلاف اولنمق دکل ودخی بیوردیکه **الم تر ان الله انزل من السماء ماء فسلکه
ینابیع فی الارض ثم یخرج به زرعا مختلفا الوانه** یعنی یا محمد کورمزمسن حق تعالی
بوکوکدن یغموری نجه اندردی یر اچنده انی یوردوب بکارلر وچشمه لر چقردی یریوزی
انوکله تمام مزین اولوب اکینلر سونوزکن **ثم یهیج فتریه مصفرا ثم یجعله حطاما
ان فی ذلک لذکری لاولی الالباب** یعنی اول تازه لکینه نظر ایدوب مغرور اولمشکن
ناکاه قورر کوررسن که صبر ایدوب اندن صکره اوآب اوزیلور شول جرومشه دونر هلاک
اولور عقل اولنلره بونک اچنده کفایت ایدجک اوکت نصیحت وارکه بنوکله اوکتلنه
زیرا اوغلانلق حالی تازه لک کبیدر یکیتلک شول تمام اولب اکن قوامه کلدوکی کبیدر اول
صراردوغی بیرلک وقتدر اونب دوکلدوکی البطیر اغه کردوکی کبیدر اندن اترودرکم
حق تعالی عقل اولنلره بوندن اوکت واردی انک که عقل یوق اوکت ورسک دشمن
دوترشدی زمانه خلقنک چوغی بو حال اوزره دردودخی بیوردیکه **افمن شرح الله
صدره للاسلام فهو علی نور من ربه** یعنی شول کیمسنک کم حق تعالی کوکلنی کیکتدی

ویمشتدیکه انک برلکنی قبول ایتدی اول شول کیمسه کیمدرکه انوک کوکلنه مهر اورلمدی
الله برلکه هدایت بولمدی پس اول کوکلی کیکین بلک الله دن اکا نور فیض اولب کوکلی منور
اولمشدر اندن ایجی توحید له طاشی عبادتله مزین اولمشدر قچن که بو آیت اندی رسولم
صوردلرکه بو کوکل کیکیمک نجه دررسولم بیوردیکه قچن بر کوکله نور کرسه اول کوکل
اچلور کیکردی ایتدیلر یا رسول الله هیچ انوک علامتی اولورمیکم انوکله بلنه رسولم
بیوردیکه انوک علامتی اولدرکم انک کبی کوکل بو دنیادن که غرور اوددر اوزکر قچر اخرتکه
بقا اوددر اندن یکا یونلور وبلورکه واردرکه اولسر اولکلمزدن اوک انک یراغنده اولور نورلو
کوکلروک علامتی و نورلو اولمق بوددر **فویل للقاسیة قلوبهم من ذکر الله اولئک فی ضلال
مبین** یعنی هلاک لک وقتی عذاب شول کمسلره کم انلروک کوکلی قودیب قتی اولمشدر تنکری
ذکرندنکه انده خیر قلمامشدر بو قتی کوکل علامتی انک عکسیدرکه اخرتدن اعراض ایدوب
دنیایه یونلمشدر الومن اوندوب دنیا عمارت وعظ نصیحت اثر ایتمز پس بونک کبی طایفه درد
اشکاره ضلالت اچنده اولر هیچ صلاحه قابل دکل بونک کبی کوکلدن الله صیغنور زوده حق
بیوردیکه **الله نزل احسن الحدیث کتابا متشابها** بو ایتک دخی قضیسی بو یدیکه مسلمانلر
اول یهودلره که ایمانه کلمشلردی انلره درلردکم بزه اول توریتدن خبرورروک که اولکلرک
وآخرکه لروک علم اندن جمع اولمشدر پس حق تعالی بو آیت اندردی یعنی حق تعالی سزوک
اوزروکزه سوزوک کوکلوسن اندردیکه قرآندر دکل کتابلردن بو افضلدر یکرکدر زیرا
بوانمکله کوکلی کتابلر دخی توحیده یلتمکده وبرنجه حکملرنده قرآنه موافقدر اورند
کتابدر بونک اچنده تحقیر ایدجک نسنه یوقدر وبرنجه ایتلرینک دخی تاویل مشکل که
عالملروک کی راسخلری انی قطع تاویل ایدمدلر دیدلرکه بز بو ایته ایمان کتوررز حقدر

اما تأویلن اللهدن ار دوتق کمسه بلمز و دخی بیوردیکه **مثانی تقشعر منه جلود الذین**
یخشون ربهم یعنی بو قرآن بر کتابدر کم بونک اچنده فاتحه سوره سی وار در ایکی کز اندرلمشدر
و دخی اچنده خبرلر و قصصلر وار که تکرار بیان اولنور و دخی قورقلو آیتلر وار کم آنی اوقیجق
اللهدن قورقن قوللرک اعضالری درتریب بندکشلری شیشلور یقین اولور که هلاک اولالر
ثم تلین جلودهم وقلوبهم الی ذکر الله یعنی بو قورقلو آیتلرندن صکره رحمت مغفرت
آیتلرین اوقیلر اول رحمته امیدطوتبن اعضالری و کوکللری کرو ساکن اولوب شوقله و
ذوقله عبادته مشغول اولورلر **ذلک هدی الله یهدی به من یشاء ومن یضلل الله**
فما له من هاد یعنی اشبو قرآن حق تعالیدن هدایتدر و توفیقدر کمی دلرسه الله تعالی
بونکله دین اسلامه دلالت قلور هدایت ویرر بونکله سعادت بولور اما هر کمسنی کم اول
مخذول و مطرود قلدی هیچ بر کمسنک الیندن کلمز که آنی ارشاد ایدوب صلاحه کتوره
زیرا اعتقاد باطله سونیله سرشت اولبدر که اندن ایرلمق محالدر نتکم بر بویه سکمش
بزی آغرسون دیو نقددر یورلرسه آغرمق محالدر اکر دکزلر صوین درلو علاجلرله ازرنه
دوکرسک کوکلی مهرلنمش کشی دخی انجلین درجمیع علوم انک قلاغندن کوکلنه دکسی اولورسک
صلاحه کلمک محالدر و دخی حق تعالی بیوردیکم **افمن یتقی بوجهه سوء العذاب یوم**
القیمة یعنی شول کمسکم قیامت کننده اوده کروب اولقی عذابلری یوزیله ایده یعنی
یوزنی اول عذابه قلقان یرنه قرشودوتا انک حالی شول کمسه حالی کبیمدر که جنت اچنده
یوزی نور اولب حق لقاسنه نظر قلا مراد بوندن بودر که ازغون کشی کم ضلالتله یوزنی
اوده اولشدوره اول هدایت بولب یوزنی نوره اولشدورنله برابر اولمز **وقیل للظالمین**
ذوقوا ما کنتم تکسبون یعنی یارین قیامت کوننده بونک کبی ظالملرکه کندولره ظلم

ایتدلر هدایت قویوب ضلالته دوشدلر آخرت قویوب دنیایه مشغول اولدلر الله عبادتی
اوزرنه شیطان عبادتن اختیار قلدلر اللرین ایقلرین دمورلیوب اوده آتلر یوزلری اوزرنه
دخی دیلر که ای ظالملر طدوک امدی اول عذابلری که کندوکزه قزندوکز اول قرآن و رسولم
نصیحتلرین یلانلیب اوتمادوغکزله بوندن صکره رسولنه تسلی ایدوب بیوردیکه
کذب الذین من قبلهم فاتیهم العذاب من حیث لا یشعرون یعنی یا محمد بولر سنی
یلانلدوغنه ملول اولب طرلغما که اول اتدکلری انلره قلمجق دکلدر نتکم بولردن الروکی قوم
رسوللرنی یلانلدلر اکا اوبمدلر بولره هیچ صنمدوقلری و اوممادقلری یردن بولره غافلکن
عذاب کندربب ایله هلاک قلدقکه آثرلری دخی قلمدی **فاذاقهم الله الخزی فی الحیوة**
الدنیا ولعذاب الآخرة اکبر لو کانوا یعلمون یعنی حق تعالی انلره دنیا عذابن طتدردی
اول قبیح فعللرندن اترو اما اول سهل عذابدر اندن آخرت عذاب اولدرکه ابدی ردراولب
قورتلماسی یوقدر اکر عقللری اولب بلورلرسه لیکن بولرک عقللری یوقدر که فهم ایدوب
آنی اکلیه لر بس عقل اولن بو وعیدلره نظر ایلیوب کندو نفسنه انصاف ایلیوب اول حال
واقع اولمزدن اول اوکتلمک کرک اولکافرلر کبی حقه عناد ایدوب تا که کندوی آخرتده
هلاک قلمیه و دخی بیوردیکه **ولقد ضربنا للناس فی هذا القرآن من کل مثل لعلهم**
یتذکرون یعنی بدرستی بز بو قرآن اچنده هر نسنی امثاللریله بیان قلدق اولا که
بولر آنی اشدوب اوکتلنلر بو ازغونلق یولندن چقب هدایت یولنه کرلر شقاوت قویب
سعادت کسب ایدلر و دخی بیوردیکه **قرآنا عربیا غیر ذی عوج لعلهم یتقون**
یعنی بز اندردک بو قرآن عرب دلی اوزرنه بولره آسان اولمغیچون انک کبی قرآن اندردکم
بونده خلاف یوق اکسک و عبث یوق و بزم قدیم کلامزدر مخلوق دکل آنوکیچون اندردک

که بولر اشدوب معنیسنی فهم ایدلر اولا که برکوکللرنا قرقودوشب کندولری شرکدن
وکفردن صقلیلر بندن صکره حق تعالی ضرب مثل قوروب بیوردیکه ضرب الله مثلا
رجلا فیه شرکاء متشاکسون ورجلا سلما لرجل هل یستویان مثلا یعنی حق جل و
علا مثال ایدوب بیان ایدرکه برقولکه برقچ کیشنك قولی اوله هربری اکا مخالف حکم ایلیا
بری بر اشی اشله دیو بیوره بری کروا اول اشی اشلمه دیو بیوره اول قول اشلرسه برندن
قورقا اشلمزسه برندن قورقه اورتاده متحیر قلمش نه ایدجکن بلمز دایم زحمت اچنده در
برقول دخی خالصجه بر کیشنك قولی اولسه بیوردوغن دوترد دخی فارغ اولور اورتاده نزاع
یوق بو ایکیسنك حالی مثلده هیچ برابر اولامی اولمز شول کمسکم کافردر اول جمیع شیاطینلرك
قولی اولمشدر هربری درلو فساده یلترکجه کندوز اول فساد اچنده راحت کورمز عاقبت
هلاك اولور اما اولکه مؤمندر خالص تنکری قولیدر شیاطینك اکا حکم کچمز یلوکوزجه
مولاسی بیوردوغن دوتر آنوکله عمل ایدر دنیاده وآخرتده سلامت اولور پس بو ایکیسی
قچن برابر اولا اما برنجه اهل تحقیق دیمشلرکم بو مثل دنیایه حریص اولنلرله دنیادن یوز
چوروب زهد وتقوی طوتنلر مثلدر شول کمسکم رغبت آنك محبت دنیایه غالبدر آنی
درلو درلو آرزولر ومختلف اشلر مولاسی عبادتندن کوکلنی براکنده قلور قچن
کلوب عبادته مشغول اولسه برساعت اول اندیشلردن کوکل فارغ اولمز که مولاسنه لایق
ایکی رکعت نماز قله اما اول کمسکم زاهد اولب جمیع دنیا شغللرندن فارغ اولب ال چکمشدر
مولاسی حضرتنه کوکل فارغ لغیله عبادت ایدر اول قورقودنکه آخرتده عقوبت اولنه
ودخی امید دوتبنکه فضلیله اسرکیوب اکا رحمت قله جنتله دیدار دوزی قله پس بو
ایکینك آخرتده منزلی برابرمی اولا برابر دکل زیرا اول دنیاده آرزولری قولی اولدی بو خالصجه

تنکری قولی اولدی نفس قولی حرمتی تنکری قولی حرمتیله قچن برابر اولا بو مثلدن صکره
حق تعالی بیوردیکه الحمد لله بل اکثرهم لا یعلمون یعنی حمد شکره لایقدر اول الله کم
اختیار قلوب مؤمن وزاهدی کندو قتنده فضیلت اهلندن قلب سعادته اولشدردی
اول کمسلردن قلمدیکه کافر اولب رغبت حرص دنیایه غالب اولدی مولا عبادتندن
ایراق اولب شقاوته اولشدی اما بولروك چوغی بلمزلر اول بردبه ایمان کتوروب خالص
اکا عبادت قلمق خیرلودر براکنده باطل معبودلره عبادت قلمقدن بندن صکره حق
تعالی بیوردیکه انك میت وانهم میتون بو آیت اندوکینه سبب بو ایدیکم قریشك
کفارلری مکرلر ایدوب رسوله فتنه ارشدردمدلر بکزنا چاردرلرکم ایرق چارمز قلمدی
محمدك الندن قورتلمغا اندن آرتوق کم کوزدوتب منتظر اولاوزتا اکا دکن کم الا
قورتلاوز پس حق تعالی بیوردیکه بو کافرلر ایلمی صنورلرکه سن الاسن بونلر دنیاده
باقی قلا خبر ویرکم سنده اولورسن بولر دخی الورلر برنجه لر دمشلرکم حقیقتا سنده الورسن
انلر دخی الوردر دمك اولور زیرا هرکشی کم دنیایه کلدی البته السر اکا کمان یوقدر اول
نسنه همان واقع اولمش کبیدر اندن اتروا لودیو خبر ویردی ودخی بیوردیکه ثم انکم یوم
القیمة عند ربکم تختصمون یعنی الدوکوکزدن صکره قیامت قوپب کرودرلسرسز حق
تعالی قتنده بر بر کوزله خصومت ایدسرسز یعنی مؤمن کافرله ومظلوم ظالمله بر برندن
حقلو حقن دعوی ادسرلر اکر ایدرلر ساکم حق تعالی برآیتده بیوردیکه لا تختصموا لدی
یعنی قتمده خصومت قلمك کم فایده سی یوقدر زیرا بوندن اوکدین سزه قورقو ایتلری
کوندروب بو حال اولجغن بلدردم ایدی پس بونده خصومت ایدلر دیدوکنك معنیسی ندر
جواب بودرکم قیامت کوننك طودجق یرلری چوقدر بعض موقفده خصومت اولمیا

بعضسنده اولانتکم بر بر ده فهم لا يتساءلون ديو ذكر ايلدى يعني بونلر بر بريله صورشميالر
وبر برده ايدر في جنات يتساءلون يعني بونلرك بعضسي بعضسنه اقبال ايدب صورشلر
در بودخي انجلين بعض موقفده قورقو غالب اولب صورشمغا مجال اولميا وبعض يرده قورقو
دفع اولا بر بريندن صورشلر قرآنده بنك كبي آيت چوق كلورنتكم رواتيدر رسولدن كه بيوردي
يارين قيامت كننده خلق آراسنده خصومت زايل اولميه تا اكا دكين جان خصومت قلا
كوديله كوده جانه ديه كه بن بر تيا نه بر غلمش اغاج كبيدم كه المدن هيچ نسنه كلمز بو اشلره
سنك اوجكدن اوغردم جان دخي كوده يه ديكم بن بر بيل كبيدم كه المدن هيچ نسنه كلمز
بو اشلره بو وافعلره سنك اوجكدن اوغردم پس بو ايكيسنك حالني كتوروملكه كوز سوزه تمثيل
قلمشلر كم ايكي بر باغه كردلر كترم باغ اچنده نه دورلو يمش وار دوغن كوردر ليكن يورميز
ايني الا اما كوز سوز يوردى بلور ليكن يمش قنده وار كورمز پس بو كوز سوزا ول كترومي كتوردي
باغ اچنده يوردي كترم اول كوردكي يمشلردن دردي ايكسي بيله يدلر پس عقوبته ايكسي بله
مستحق اولدى جان كوز سوز در كوده كترمدر اول باغ بو دنيادر ايكسي بله جمع اولما غله بو
كناهلري قزندلر انكچون هر عقوبته ايكسي بله مستحق اولدلر عقل اولن بوندن چوق نصيحت
الا ودخي بيوردي كه فمن اظلم ممن كذب على الله وكذب بالصدق اذ جاءه اليس في جهنم
مثوى للكافرين يعني بر كمسه يوقدر اندن ظالمرق كم الله اوزرنه يلان سويليه ديا كم انك
شريك وار يا اهل اولادى وار يا خود اكا بر كرچك خبر كلسا قرآن كبي اول ايني يلانليه تكبرلك ايدب
اكا باش اندرميه كافر اولا بلمز ميكم كافرلرك طورجق يري جهنم در ودخي بيوردي كم والذي
جاء بالصدق وصدق به اولئك هم المتقون يعني شول كسكم قرآنله كلدي ابي بكر صديق
كرچك لدي يا خود كلي اصحاب كرچكلدي يا خود كلي مؤمنلر اني كرچك لدلر كرچك متقيلر بولر

دركم شركدن فواحشدن كندولري صقلدلر لهم ما يشاؤن عند ربهم ذلك جزاء
المحسنين يعني بو متقيلره حاصلدر نه كم آرزو ايدرلر اجماق اچنده مولالري قتنلغنده
كه الله برليوب اكا اخلاصله مطيع اولنلرك جزاسي بودر ودخي بيوردي كم ليكفر الله عنهم
اسوء الذي عملوا ويجزيهم اجرهم باحسن الذي كانوا يعملون يعني بو محسنلر عملرني
احسان ايدب الله مطيع اولدقلري اندن اتوردركه الله تعالى بولردن عفو ايدب محو
ايده شول قبيح عملرني كه الله برليوب مطيع اولدقلري ايچون يا خود برلدكدن صكره انك
امرينه مطيع اولوب هواي نفسه اوميوب مخالفت قلدقلري ايچون ودخي حق تعالى بولره
شرجزا قلميه زيرا بولرده خطا وذلت قلمدي صدقله چون استغفار ايدب عملرن كركلو
قلدلر ودخي بيوردي كه اليس الله بكاف عبده ويخوفونك بالذين من دونه بو آيتك
دخي اندوكنه سبب بو ايديكم مكه كافرلري رسول حضرتنه ددلركم يا محمد سن دايم
طورميوب بزم معبودلرومزه سوكرسين كي صقين كه بولردن سكا بر زيان يا بر بلا ارشميا
حق تعالى بو آيتي كوندردى اما بر روايتده سبب بوني دمشلركم بو كافرلرك بر اولويتلري
واردي اكا عزي ديرلردى رسولءم خالد بن وليد كندردي كه واره آني اوده يدي اول بوته
خدمت قلن قيم اكا ديكه يا خالد كي حذر قل كه بونك بر قوته وار كمسا بوكا قرشو طورمز
بونك بر شرنه اوغرسين خالد الرويوريب بالتا يله اول بت صورتنده جالدي برنني
كسدي حق تعالى بو آيت اندردى معنسى بودركه يا محمد الله تعالى قولينك جميع اشلرين
برنه كتورب دكلي بلالردن صقلمغا يتمزمي وقادر دكلي كم بو كافرلر سني الله دن آرتوق
لكسيله قورقودرلر اول قورقودقلري كندولري صقلمغا دخي قادر دكللر ومن يضلل الله
فما له من هاد يعني شول كسكم حق تعالى اني هدايتدن محروم مخذول قلدي اكا كمسه يار دمجي
اولب هدايت ايرشدرمز ومن يهدي الله فما له من مضل اليس الله بعزيز ذي انتقام

يعني هر كيسه كيم حق تعالى توفيق ورب هدايت اوزره دوتدي هيچ بر كمسه آني آزدرجي
دكلدر سورنك اولنده بو آيتك معنسيني بر ذكر ايلدوك زنهار وزنهار بونك كبي آيتلركه
كلور شيطان سني كلوب جبر له كندو اعتقادنه الّتمسونكه ديسن قول نه ايشلرسه حق
تعالى ايشلدر اكر خير اكر شر بو خطادر باطلدر قولك فعلنده ارادت واردر دنياده
آخرتده قوللر اوزرنه اولن عذاب عقاب كندونك كسب ايتدوكي مقابله سندهدر اكر
خير اكر شر كوردمزمسن بر كيشي بر كمسنيه سوكه يا اورسه آني دوكرلر الدرسه يرنه الدررلر
اوغورلق قلسه الن كسرلر سجي ايجسه يا كندو عورتنه يا بر كوعورتنه يا زانيه ديو سوكسه
اول عورت ده دوكلين اولمسا اكا حد اوررلر ايرق طانقلغي دخي قبول اولمز پس بو لركلي
اولكيشنك نعلندن واقع اولدوغيچوندر اكر ايدرسا وزكه بولري حق تعالى ايشلدر دونر
كرو عقوبت ايدر بو خود ظلمدر الله ظلم اطلاق ايتمك خود كفردر إِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
يعني بدرستي حق تعالى ذره قدر كمسنيه ظلم ايلمز ودخي بر آيتده بيوردي كه وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
وَلٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ يعني حق تعالى بولره ظلم ايلمدي ليكن بولره كندو نفسلرنه ظلم
ايلدلر دخي بونجا بونك كبي آيتلر كيم قولك كندو فعلدر كندو كسبدر قرآن ايچي طبطلودر
بو بابده سوز چوق سوز سويلر كتاب طويل اولور عقل اولنه بو قدر تنبيه يتر ودخي بلسنكه
حق تعالى ملكنده حكمن اجرا قلمقدن عاجز دكلدر غالبدر اكا دشمن اولنلره انتقام ايچيدر
مؤمن اولنلر كركدر انك انتقامندن قورقب مخالفتدن بولنميا ودخي بيوردي كه وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ يعني يا محمد بو كافرلر طالملر دخي
بلورلركه اول طبدقلري برتمقده عاجزلردر قدرت بزم مدرليكن عنادلرندن بزه مطيع
اولمزلر زيرا اكر بولره صورسك كيم ايشبو يرلري كوكلري كيم يراتدي درلر ديكه الله يراتدي
بوكا انكار ايده مزلر زيرا بلورلر اول طبدقلري بونسنده عاجزدر قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ

مِنْ دُونِ اللّٰهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ
مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ يعني يا محمد ايت بو كافرلره كيم خبر ويردوك بكا شول نسنه دن كيم سز
الله قويب اكا طبرسز معبود آني طوترسز اكر حق تعالى ديلسه كيم بنم بدنمه بر بلا وير
صيرولق ارشدوره يا خود دنياده معيشتمي طارلغله قلا اول بوتلر وك كوجي يترمكم آني
بندن دفع ايليه ارشدرميه وكر حق تعالى ديلسكم بكا انعام احسان خيرلر ارشدوره
هيچ بوتلر وك اليندن كلمي كه آني بندن منع ايدوب ايتدرميا قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ
الْمُتَوَكِّلُونَ يعني ايت يا محمد حق تعالى بكا كافيدر يتر كه جميع شرلردن بني صقليوب دوكلي
خيرلري بكا ايرشدوره بن اكا اعتقاد ادب ايشومي اكا اصمرلردمكه جميع اعتماد ايدب
اينانجق اولدربن دخي اكا اينانم سزدن وبوتكزدن بكا خوف خشيت يوق بو آيتدن
دخي عقل اولن اكلركه كيشي اللهدن ارتوق كمسدن قورقميا وآندن ارتوقدن نسنه
اوتميا ايشن اكا اينانوب اعتماد دين اكا قلا كندو اخلاصله طاعتده بولنه ودخي بيوردي كه
قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ
عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ يعني يا محمد دخي ايت بو قومكا كيم سكا ايدرلر اكر سن بو بوتلرمزه سوكمكدن
سكوت ايتميا سي اولورسك بزسني هلاك ايتمكه سعي ايدرز ديدكلركه يا قوم واروكوز هر بريكوز
كندو مرتبكز جه منزللرو كوزده كوجكوز يتدوكي قدر دورشك بنم هلاكمه بن دخي
جهد ايدين سزوك هلاككو كوزه كه تيزا ولا بلسيز حق تعالى نك عذاب كلوب كمي خورلغله
دنياده هلاك ايدر ودخي بلسنركه آخرتده اول آخري دوكمز محكم عذاب كيمه واجب اولور
وحق تعالى نك نصرت وعنايت دنياده وآخرتده كيمه ايرشور قورترروبوندن صكره بيوردي كه
إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدٰى فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا

انت عليهم بوكيل يعني يا محمد بن سنك اوزركه جبرائيل اندردك قرآنله بو خلقچونكه سن
آنلري اول قرآنله حقدين يكا دعوت قلايسن كلمهٔ باطلدن كلمهٔ توحيده قغرسن حق اولدردر
هركسكم بزي برليوب قرآن كرچكلدي آنوكله عمل ادوب سعادت قپوسن آچدي وشقاوت
قپوسن ياپدي وهركم بزي برلمكدن يوز دندردي قرآنه ايمان كتورمدي وسني يلانلدي
حقيقت بلسونكه عقوبت كندو نفسني اوزره واجب قلدي يا محمد بن سني بولرك اوزرنه
آلبتده مسلط وصقلیجي قلمدقكه دلردلمز ايمانه كتوره سين سندن همان واجب اولان
بولره بزم خبرومزا ايرشدرمكدر انجق بوآيت دخي بيغامبره كافرلره قليج اورموق حكم
اولمزدن اوكدي اما صكره غزايه بيورموق آيتلري كلدي بو حكملر قلدي رسول طنميا همان
دعوت ايده قيا دون دونه دونمين دونمیه بلك بلك دعوت قلوردي دون قورتلدي
دنمنلر قليج آلتنده هلاك اولدي الله يارد ميله ودخي بيوردیكه الله يتوفى الانفس
حين موتها والتي لم تمت في منامها فيمسك التي قضى عليها الموت ويرسل الاخرى
الى اجل مسمى كلبي ايدر حق تعالى بو آدم اوغلنلرنك جانلريني قبض ايدر اولملري وقتنده و
الميننك دخي روحني قبض ايدر ايقولري وقتنده اما اولمسكم اول ايقو اچنده الومي تقدير
اولنب وعده سي تمام اولمش در آنك روحني دوترکرو بدننا کندرمز اول ايقوده الو ذكرو
طورمز اما اولمسنكم دخي عمري مدتي تمام اولمامشدر آنك روحني كيرو قويوردكلب
بدننه ايرشجك كروا يا نور طورب نه ايش اوزرنيسه كروا كا مشغول اولورتا اول تقدير
اولنان عمر آخره ايرشنجه ان في ذلك لايات لقوم يتفكرون يعني بو اويقو اچنده دوكلي
قوللرومزك كيمن دريلدب آخر عمرنه دك تاخير قلدوغمزده بزوم وحدانيتمزه دليل
نشان واردر شول كم آنلروك معبود ديوطپدقلرنك هيچ برسي برنسنيه قادر دكل بوني

اشليلر يا خود بوندن بواشي منع ايده لر اما بوعلامت اکلمق بلمك شول قوم اچوندركم آنلرك
عقل اولب بومعنيده فكر ايليلر ودخي بيوردیكه ام اتخذوا من دون الله شفعاء قل اولو
كانوا لا يملكون شيئا ولا يعقلون يعني يا محمد بو كافرلر اللهدن ارتق اول بوتلره
طپرلرمیكم آنلر شفيع اولالر بولاري قودترالر آيت يا محمد سزه شفيع مي اولور شولكسلركم
كندولردن برنسنه دفع ايتمكه مالك دكللر بولر آنلره طپدوغني دخي آنلر اكلمزلر زيرا جماد
اولانك نه ادراك وارکه اکليا بيله بوملعون كافرلر آندن دخي ادراكلري يوقدركه
طپدقلري برجانسز حجردر ناشجردركندو اللريله دوزنجه باشلرنه بيك چكوج ياكسر
اوردلر دونب كيرو آنلري شفيع دوتب اكا طپرلر بولر اولردن دخي خسيس دركه آني
ادراك ايده مزلر ودخي بيوردیكه قل لله الشفاعة جميعا له ملك السموات والارض ثم
اليه ترجعون يعني آيت يا محمدكه جميع اشلرده امر اللهكدر دخي شفاعتده اذن اللهكدر
كه آنك دستورنسوز هيچ بركمسه شفاعت قلمزنتكم بريرده دخي بيوردیكه من ذي الذي
يشفع عنده الا باذنه يعني هيچ بركمسه يقدرکم آنك قاتنده شفاعت ايليه الا آنك
دستوريله بوني دخي اول كافرلرك زعملرن باطل قلما اچون دديكه آنلر بوتلرينه دِرلرکه
بولر بزوم شفاعتچوندر ودخي بيوردیكه واذا ذكر الله وحده اشمأزت قلوب الذين لا يؤمنو
بالآخرة واذا ذكر الذين من دونه اذا هم يستبشرون يعني قچن اول الله واحد اكلسه بو
كافرلره دسلر دیك سزدخي ايدك لا اله الا الله اول آخرة ايمان اولميلرك كوكلي بو كلمهٔ
دمكدن اوزكن قجر وغصه لر بولدي درت يانلرين قبلر اما قچن اللهدن ايروغي اكلسه
يعني كندو بوتلري اكلسه كوره سن بولريكه شاد اولب سونرلر آنلر اكلدوغنه بونك قضيتسي
بوبيدكم رسول ءم اول وقتكم والنجم سوره سن اوقدي بولر الله عظمتن اشدوب ورسولك

آنك قتنده يقين لغين وكرامتين بلب غايت ملالت دكزنه غرق اولدلر صنايدك كه
جانلري حلقومه كلدي چونكه بو آيت ارشدي افرايتم اللات والعزى ومناة الثالثة
الاخرى يعني بولر غايت سونديلر صناسن كم اولري درلدي زيرا لات وعزي ومنات
بولروك اولو بوتلرينك آدلريدر بولروك قضيتيسي والنجم سوره سنده ان شاء الله بيان
قلورز ودخي حق تعالى رسولنه بو آيتي تلقين ايدوب بيوردي كه قل اللهم فاطر السموات
والارض عالم الغيب والشهادة انت تحكم بين عبادك فيما كانوا فيه يختلفون
يعني ايت يا محمد اول اللهدركه كوكلري يرلري يرادجي وكزلويي آشكاره بلجي وقوللروك كوكلنه
دوشمشي ودوشجكي بلجي واشلروك اولمشني واولجغني بلجي يا دين قوللروك آراسنده سن حكم ادوب
بيان ايده سن شول دينه اوزره كه اختلاف قلدلر حق قنقدر بولره ظاهر اولا ودخي بيوردي كه
ولو ان للذين ظلموا ما في الارض جميعا ومثله معه لافتدوا به من سوء العذاب
يوم القيمة وبدا لهم من الله ما لم يكونوا يحتسبون يعني جميع يريوزينك خزينلري واملاكي
كنيلروك اولسه كم ظالم اولب كافر اولدلر واول دخي بلسنده اولسه كلسيني كندو نفسني اول قيامت
عذابندن قورترمغيچون فديه ويرلردي دك قبول اولنيدي اما قبول اولجق دكل ودخي اولا
بو كافرلره حق تعالى دن شول وقت كه سنلدن قويلر شول دنياده هيچ اومدقلري نسنه
يعني دنيده خير عملر اشلرلردي واما ظن لردي كه آخرتده آنلره ثواب حاصل اولا بولره اول
اومدقلري حاصل اولميه زيرا شركله عملك منفعت اولمز ضايع اولمقدن آرتق وبدا لهم
سيئات ما كسبوا وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن يعني ظاهر اولا بولره اول اشلدكلري
يرمز عمللرك عقوبتلري ودخي واقع اولا بولره اول مؤمنلري ورسول وقرآن وآخرت
عذابلرندن اشدوب استهزا ايلدقلرينك عقوبتلري كه آكا طاغلر طاقت كتورميا ودخي

بيوردي كه واذا مس الانسان ضر دعانا ثم اذا خولناه نعمة منا قال انما اوتيته على علم
بل هي فتنة ولكن اكثرهم لا يعلمون يعني قچن اول ابو جهل كافره بر بلا وبر زحمت ايرشا
يا دخي غيرنه بزه دعالرين تضرع برله اخلاص ايدركه هيچ آنده ريا يوق قچن بز فضل ايدب
اول بلايي وزحمتي كدرب آنك يرنه صحت وعافيت وراحت انعام قلسا وز بوكز ديركه
حق تعالى بوني بكا آندن اتروويردي كه بن بوكا لايق ايدم وهم بونك بنم قتمده دواسي وار
ايدي اولدوايله بونسنه بكا حاصل اولدي حق تعالى ايدر بلك اكا واقع اولان بلايه عطا
بردن بزه ابتلادركه قولا نكله ابتلا اولنور تا كوروز شكرلو قوللردنمدر يوقسه نعمتمزه
انكار ايدن كافرلردنمدر لكن بولروك چوغي آني فهم ايدب ادراك اتمزلر قچن بربلايه
بر زحمت تقديرا نسا وز آنوكله تكبرلك ايدوب بزي اونددرمز كه بو نعمت بكا
آندن كلور ايرشور بكا واجب دركم اكا شكر ايدم اول حالده واجب اولن حقلركه زكوة درصدقه
درو آنوك رضاسي اولدوغي يرلره صرف اتمك دركه اول نعمت دنياده زياده اولب آخرتده
ذخيره اولا آنوكله ابدي سعادت حاصل ايدم اما هواي نفسه خرج ايدب دنيا عمارتلرنه
مشغول اولورسه كه صوكي فنا وخرابدر ايكي جهاندن اول سببله محروم اولور ودخي حق تعالى
بيوردي كه قد قالها الذين من قبلهم فما اغنى عنهم ما كانوا يكسبون يعني بو سوزلري
يلكز بو مكه كافرلري دمدلر بلكه بولردن اوكدنكلر دخي ددلر دي قارون وشداد كبي عاقبت
آنلري هلاك ايلدك هيچ اولجمع ايدب دردكلري مال بزوم عذابمزه قرشو دوروب دفع اتمكده
فايده قلمدي فاصابهم سيئات ما كسبوا والذين ظلموا من هؤلاء سيصيبهم ما كسبوا وما
هم بمعجزين يعني آنلره اول اشلدكلري يرامز افعاللرك عقوبتلري بلالري ايرشدي وبو مكه
كافرلرندن دخي شول كمسنلركم بزه وبزم كتابمزه انكار قلمغله كندو نفسلرنه ظلم ايلدلر تيز

اولا که انلره ارشاد قیلدین اول فعللرینك عقوبتی بولره دخی ایریشه زیرا حق تعالی دنیاده کم
بولره عذاب ایدر بولرولر الریندن کلمزکه آنی کندولردن دفع ایدوب کتره بیلرلر دخی بیوردیکه
اولم یعلموا ان الله یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر ان فی ذلك لآیات لقوم یؤمنون
یعنی بیلمزلرمی بو کافرلرکه بدرستی حق تعالی بو رزق کیمه دیلرسه بول ویرمه دیلرسه قیت
قیلور غنی قیلر دخی اول فقیر قیلر دخی اول عقل اولنلره کلمزکه بو رزق کیمه بول و کیمه آز قیلد
غرده برنم وحدانیتمزه دلیل واردر شول قومکیم الله برلکینه اقراری وایمانی واردر
زیرا اکر بر تنکری دخی اولسه اورتده مخالفت اولیدی بری بای قیلدوغن بری درویش
قیلیدی وبری درویش قیلدوغن بری بای قیلیدی پس بو قانون محکم تبدیل تغییر اولماز
دلالت قیلورکه اول حاکم مطلق بردر انك مثلی یوقدر و دخی بیوردیکه قل یا عبادی الذین
اسرفوا علی انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعا انه هو
الغفور الرحیم یعنی ایت یا محمد شول قوللرمه که کناه اشلمکده حددن کچدلر نه قیتی
ظلم ایتدلر نفسلرینه الله رحمتندن امید کسب دمسونلرکه بز بو دکلو کناهلر
اشلدك بزه مغفرت اولیسر بلکه حق تعالی جمیع اولو کناهلری دخی کچی کناه
لری یارلغار تجنککه توبه ایدوب اخلاصله اکا دونسکونلرکه اول توبه ایدنلره غفوردر
یرلغار تجنککه توبه ایدیب اخلاصله و رحیم در توبه دن صکره دخی قوللرین اسرکر
روایت در قتاده دن ایدرکه بر قومه شرك اچنده یکی اولو کناهلر حاصل اولمش ایدی قورقر
لردیکه اکر ایمانه کلسوز بو کناهلرموزه عفو اولنمیه پس حق تعالی بو آیتله اول قومی
دعوت قلدیکه ایمانه کلهلر امید کسمیلر برنیجه لر دمشلرکه بو آیت حمزه‌یی الدورن
وحشی حقنده کلدی دیدیکه ایمانه کلیدی اما آدم دپلمش و زنا قلمش ایدی قورقردی

مغفور اولمیا حق تعالی بو آیتی اندردی بونی ایشدوب ایمانه کلدی پس کرك کم هر
کیشینك نقدر چوق کناهی اولورسه دمیه کیم بکا رحمت اولمز بلکه توبه ایدین کرك کم
توبه قله امیدین کسمیه زیرا اول امید کسمك دخی اولو کناهدر اندن دخی توبه ایتمك
کرك و دخی بیوردیکه وانیبوا الی ربکم واسلموا له من قبل ان یاتیکم العذاب ثم لا تنصرون
یعنی کناهلرکزدن رجوع ایدوب اول ربکز طاعتنه اقبال ایدوك انك برلکینه اقرار
ایدوب حکمنه مطیع اولوب منقاد اولك شوندن اوکدین که سزه عذاب کله هیچ برکیسه
سزه نصرت ایدوب اول عذابدن منع ایتمیه اما محققلر بو آیتی معنیسنده دمشلرکه
رجوع ایدوك الله دن بکا و تقصیر ایتدوکوزدن عذرلر دیلکله و عملرکزی الله اچون
اخلاص قیلغله و اشلرکزی اکا اصمرلمق برلکه چن بویله قلساکوز اول وقت انابت قلمش
اولورسز و عذابدن قورتلمش اولورسز و دخی بیوردیکه واتبعوا احسن ما انزل الیکم من ربکم
من قبل ان یاتیکم العذاب وانتم لا تشعرون یعنی سز متابعت قلوب مطیع منقاد
اولك شول کوکلوکه حکملره که قرآن اچنده سزه کندورلدی اول ربکزدن کیم سزی وارقلر
آلواین نعمتلر ایله بسلر شول که سزه حلال قلیدی اکا سعی ایدوك اول که حرام قلیدی اندن
یغلینك اندن اوکدین اکسزده سزه عذاب کله سزك خبرکوز اولمیا و دخی بیوردیکه
ان تقول نفس یا حسرتا علی ما فرطت فی جنب الله وان کنت لمن الساخرین یعنی سز
مطیع اولك اول ربکزدن ایدولرن کتابك حکمنه که قرآندر قورتولك اول الله دن
شوندن اوکدین که نفس اولمدوغی عذابلره اوغرایب دخی پشیمان اولوب دیا که وای بنم
حسرتلرمه که الله تعالی طاعتلرنی ترك ایدوب ضایع قلدم انك ذکرنی قویوب طاعتلرنده
تقصیرلق قلدم دخی بن انك دنیاده اندردکی قرآن استهزا قلوب اندن غافل اولدم

آنی بلمکده تقصیر قلدم ودخی بیوردیکه اوتقول لو ان الله هدانی لکنت من المتقین
یعنی سیز الله مطیع اولب قرآنله عمل ایدوك شوندن اوکدین بوقیغرجلر فریاد انکار ایدب
دیسز اکر حق تعالی بزه حقدن باطل بیان قلسا یدی بز دخی ایمانه کلوردك مؤمنلر
اولوردق هیهات ای مسکین صنمغل کم بو انکارله قورتلهسن بونجه حجتلر دلیللر
طرغرسز سنك اوزدوکه که مجموع نسنه سکا خبر ویلدی هیچ اسباب نجاتدن
واسباب هلاکدن سکا بیان قلنمدیمی اما هوای نفسه اویب اکا متابعت قلمدوك
هیچ بر عذر ادجك مجالك قلمیادلردلمز مطیع اولب اشو کا حسرتلر بیاسن نتکیم حق
تعالی بیوردی اوتقول حین تری العذاب لو ان لی کرة فاکون من المحسنین یعنی
دونك الله شوندن اوکدین که نفسکز اول عذابلری کورجك دیا که ای کاشکه دستور
ورلیدی بر کز دونب کرو دنیایه واریدم بو انکارلری بو شرکه ترك ادب الله ورسولنه
مطیع اولیدم بن دخی الله برلیوب مؤمنلردن ومحسنلردن اولیدم بو حسرتك انده
هیچ بر نفسه فایده سی اولجق دکلدر اول وقت سکا دیسرلر که بلی قد جاءتك آیاتی فکذبت بها
واستکبرت وکنت من الکافرین یعنی حقیقتا سکا کلدی بزم کتابمز که جمیع اسباب
نجات وجمیع اسباب هلاك آنك ایچنده بیان اولنمشدر لکن سن آنی عناد ایدب یلانلدك
باش کتوروب تکبرلك قلدك اول حقله باطل اراسنده تحیرده قلب فکر ایده مدك شیطان
اوزدوکه غالب اولب سنی الله برلکینه انکار قلدردی کافرلردن اولدوك بس لایق اولدی
سکا کم عذابلیمده مخلد قلاسن ودخی بیوردیکه ویوم القیمة تری الذین کذبوا
علی الله وجوههم مسودة الیس فی جهنم مثوی للمتکبرین یعنی قیامت کوننده کوره سن
شول کمسنلرك یوزینی کم الله اوزرنه یلان دعوی قلدلر دیدلر کم آنك شریك وار یوزلری

قرا اولسر بس لایق دکلدر بونك کبی تکبرلوه مقاملری جنت ایچنده اولا ودخی محققلر
دمشلر کم عذاب یونلدن بوخلقك کی قلبی قیامت کوننده اول اولا کم الله تعالی
حقنده بر نسنه دعوی قله کم اول الله لایق اولمیا کندو حالندن الله یقین لق
دعوسن قله وتقوی دعوسن قلان دعوسنده کرچك اولمیا بولر دخی کلی اول الله
اوزرنه یلان دعوی قلنلردن اولور اکر بو حالتده توبه قلمدین کیتسه انك دخی
یری جهنمدر بس مؤمن اولن کرك کم الله یولنده ایشی قلبلغله اولمیادلر ساکم
قوتلمش لردن اولا نتکیم حق تعالی بیوردی وینجی الله الذین اتقوا بمفازتهم
لا یمسهم السوء ولا هم یحزنون یعنی حق تعالی نجات ویرب شول کمسنلری قورتور
که انلر کندولری صالح عمللر اشلیوب شرکدن ومعصیتدن صقلدلر شول سببلره
یا یشدلر کم انوکله فوز فلاح حاصل اولور بس انلره هیچ عذاب ایرشمز وحزن غصه
دخی اخرتده یول بولمز سرور اچنده ابدی سعادت حاصل قلورلر ودخی بیوردیکه الله
خالق کل شیء وهو علی کل شیء وکیل حق تعالی بونی دلدیکه اول بوتلره حقارتین
بلدره اول اکا معبود دیوب طپنلره زیرا دیدیکه حق تعالی دکلی نسنك یرده جسد ربس
اول بوتلر دخی اول یر دلمشدن بر سیدر شول کم کندو نفسنده بر عاجز مخلوق اولا اول
معبودلغا نیته لایق اولا ودخی هر عبادت ایدن قومك عزت وکرامت اولطیدوغی
عزتنه وکرامتنه کوره اولور چون اول معبود دوتندقلری کندو خور حقیر اولا کندوی
بر مختندن قورترمغا چارسی اولمیا اکا طپنلروك نه عزت وکرامتی اولا بلکه اول معبود
لرندن انلر دخی خور حقیر اولا ودخی بلکل که حق تعالی جمیع مخلوقك رزقلرینه
کفیلدر واشلرین باشرمغا قادر در هر کمسکم اکا اعتماد قلوب ایشن اکا اینانه

جميع خير قپولري اكا اچلوب اشي صلاحه كله دنيا و آخرت مقصودلري هپ ميسر
اوله هيچ مشكل اشي قلميا بندن صكره حق تعالى كندونك قدرتن بيان ايدوب بيورديكه
له مقاليد السموات والارض والذين كفروا بآيات الله اولئك هم الخاسرون
يعني يير كوك خزينه لرينك كليدلري انك قدرت اليندەدر اول كوكلر خزينه سندن
برسي يغمورلر خزينه سيدركه قوللري اوزره صچر و يير خزينه لرندن برسي اوتلري
ويمشلري بيترمكدركه اول يغمورلر سببيله المشكن قورو ييردن و اغاچلردن انواع
يمشلر و اوتلر بيتورر قوللرينه و حيوانجقلرينه رزق قادر شول كمسنه لركه بو قدرت
لري كوره طورركن حق تعالينك ايتلرينه كافر اولسالر اول قوانلر دخي محمد
مصطفادر حقيقتا انلر زيانكارلردركه ثواب قوب عقاب اختيار ايتدلر الله
رسولنه اويماغي قودلر شيطانه و هواي نفسه اويماغي اختيار ايتدلر جنتي و حور
لري و تاجلري و حله لري و تختلري و سرايلري طامويه و زقومه و قيزصولره و
يلانلره عقربلره و زبانيلره و اوتدن طونلره و تاجلره و قطراندن پيراهنلره دكشر
دلر بندن اوله نه زيان اوله و دخي بيورديكم قل افغير الله تأمروني اعبد ايها
الجاهلون يعني بو ايت نزولنه سبب بو ايديكم رسول حضرتنه مكه كافرلر
ديرلرديكم يا محمد اتك ددك ملتن ترك ايدوب ازدوك سن دخي باشكا بر دين دوزر
غوردك كه هيچ كمسه بو رسيم بو قاعدلري كه سن ايشلرسن كوردكلري يوق كل بو قومكا
قبيلكا مخالفت قلماكل و بزوم دينمزه متابعت قل دوكلمز شيني اولوادنلوم مالمز سنك
يولكا خرج ايدلم بس حق تعالى رسوله بو ايت كندردي ديديكه يا محمد ايت بولره كه يعني
بكا ايليمي بيوررسزكه الله قويم اندن ارتغا طپيم اي بيچاره كورسز جاهللر اكر سزوك دخي

عقلكز وار ايسه ذره قدر توفيق يار ي قلسا كيجه و كندز يوزو كوزي اول بنم معبودم قپو
سنده يره اوروب خدمتده اوليدوكز كما انك قپوسي فضل كرم قپوسيدر نيجه صوچلولرك
صوچي انده عفو اولب ابدي دولته ايرشر و دخي بوندن صكره بيورديكه ولقد اوحي
اليك والى الذين من قبلك لئن اشركت ليحبطن عملك ولتكونن من الخاسرين
يعني ايت يا محمد سكا دخي و سندن الروكي پيغامبرلره دخي الله وحي اولوب سورلدي
الله بر ليلر اكا شرك كتورميلر اكر يا محمد سن اول كافرلره اويوب الله شرك ايدجك اولرسك
عزتم حقيچون عمللروك يوليوب باطل اوله و دخي حقيقتا سن بنم قاتمده نقدر حرمتلو
و مكرم دخي اولدوكسه دنياده و اخرتده زيانكارلردن اولاسن خصوصا كه سندن
ارتق كيشي بكا شرك كتوره بلك انك حالي نتا اوله بلكل اي قرنداش حق تعالى بلوردكه
رسول اكا شرك كترجك دكلدي لكن بو خطاب رسولنه قلدوغي انك امتنه تنبيه
ايدوب بلدرمكيدي كم هر كمسكه ايمانه كلدكدن صكره كرو الله شرك كترسا جميع
عمللري يوليوب هباء منثورا اولور اول نقدر الله قتنده حرمتلو دخي اولرسه كورمزمسن
كم بر كيشي دنيا بكي قتنده نقدر مقرب اولسه دونه كلوب انك قتنده بر صوچ ايشلسا
اول نقدر مقرب ايسايا اولدرر يا منصبندن عزل ايدوب قپوسندن قوار خور حقير
اولور الله صوچلو اولماغي دخي بندن قياس قلغل اول جميع پادشاهلرك پادشا
هدر و دخي بيورديكه بل الله فاعبد وكن من الشاكرين يعني يا محمد اول كافرلرك
اغواسنه اويمه الله بر ليوب اكا مطيع اول انك عبادتنده محكم در اول سكا پيغامبرلق
و رسوللق ويردي سن اول نعمته شكر ايدوب شكرلو قوللردن اول الله تعالى شكر
قوللرين سوور بو خطاب دخي اكرچه رسوله در جميع مؤمنلره بنده كرو تنبيه

واشارت وار زیرا رسول عم دایم شاکر لردندی بندن مراد بو امتدر کم بولر دایم
حق تعالی یه شکر ایده لر شول نعمتلره کم بولره انعام قلدی وکندنک برلکن بلدر مکله
بولره اکرام و توفیق هدایت و روب دین اسلام بولره عطا قلدی و دخی بیوردیکم
وما قدروا الله حق قدره والارض جمیعا قبضته یوم القیمة والسموات مطویات
بیمینه بو آیت سبب دخی بو ید کم یهودلر حق تعالی حقنده سوزلر دیرلر دیکم حق
تعالینک شاننه لایق دکلدی حق تعالی بو آیت کندوروب بیوردیکم یعنی بو یهودلر
وصف ایدمدیلر اول الله نیتکیم اکا لایقدر و دخی انی اولمدیلر شیله کم اکا لایقدر زیرا
اول بر باد شاهدر کم انک مثل یقدر جمیع یرلر و کوکلر انک قدرتی قبضه سنده در انک
ملکنده و انک حکمنده در کم هیچ بر کمسنک انک سلطنتی اوزرینه دخی سلطنت یقدر
کوکلر دخی قیامت کننده انک قدرة قبضه سیله دورلب کتورلسر مجموع فنایه وارب اثری
قلماسر بندن صکره حق تعالی اول کافرلر سوزلرندن کندویی تنزیه ادب بیوردیکه
سبحانه وتعالی عما یشرکون یعنی حق تعالی اریدر و یوجه در اول سوزلردن که
کافرلر اکا شرک کتوروب سویلرلر پس بو آیتده دخی مؤمنلره تنبیه و اشارت وار که
اول کافرلر سوزلری کبی بولر دخی حق تعالی حقنده کلام ایتمیلر بلکه الله تعظیم ادلر
شیله کم کرکدر انک شاننه لایق سوزلریله مدح ثنا ادلر تا که انک قتنده قربت بولب
سعادته ارشلر و دخی قیامت احوالندن خبر وردیکم اشدنلر انکله اوکتلوب انک
یراغنه اولالر کافرلر یساکفر ترک ادب ایمانه کللر مؤمنلر ساغفلتلرین ترک
ادب زیاده عمللره مشغول اولالر اول کوبجون استعداد ادلر نتکیم بیوردی ونفخ فی
الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله یعنی یجن کم صور

اوروله جمیع یرده وکوکده کم وارسه هب هلاک اوله الا شول کمسنلر قلاکه حق
تعالی انلروک قلدوغین دلر روایت اولندی رسولدن عم اندن صوردیلر
کم یا رسول الله صور نه نسنه در رسول عم خبر وردیکه اول بر بوینوز کبیدر کم
انک اوازی چقن یروک دکر ملکی یرله کوک اراسنجه در بر کز اوروله جمیع
خلایق قورقو یه دوشب متحیر قلالر اندن صکره بر کز دخی چلینا یز کوک
اهلی هب هلاک اولالر یجن اوبجنجی اورلمک وقتی اولا جمیع اروا حلر اول صور
ایچنا جمع اولالر اندن صکره بردخی اوروله اول روحلر کلسی شول قواندن اروچقر
کبی چقوب کودلو کودسنه طاغله پس حق تعالی یرلرده وکوکلرده صاعقه اولا
دردوکی بودرکه جمیع اللر الا شول که حق تعالی دلر اول قلا اول جبرائیلدر و میکائیل
در و اسرافیلدر و ملک الموتدر و دخی اول عرش چورسنن کی شهیدلردر که قلچلر
بوینلرندن حمایل اولمشدر و دخی بیوردیکه ثم نفخ فیه اخری فاذا هم قیام ینظرون
یعنی اول اوتل صوردن که جمیع اللر اندن صکره بر صور دخی چلالر ناکاه کلسی
باش طبراقدن قلدروب کوکا نظر قلالر کورلرکه اول کوکلر پاره پاره اولب
یجه کدرو یرلره نظر قلالر که بولری حساب یرنه یجه دعوت قلورلر و دخی
نظر قلالر کورلرکه بولردن شفقت یجه کترلمش هر بری کند و نفسلرنه مشغول
اولمشلر و دخی کورلرکه اول دعوجلر بر برنه نلر ایلرکه ذره قدر کمسنک کمسن
حقی قلمز کرک پادشاه کرک سلطان اولسون بردر ویشک حقین اندن الورلر
کم اول دنیاده اکا ظلم اتمش اولا یا دکمکله یا سوکمکله یا مالن الماغله صوچسز یره و
دخی حق تعالی بیوردکه واشرقت الارض بنور ربها یعنی اول وقتکه قیامت

قوپا يريوزي نورله وعدلله روشن اوله ظلم قرنكولغى كتروله كمسه يه حيف اولنميا
وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ يعني حساب ديوان
قوروله خلقك عمللري دفتري كمك صاغنه وكمك صولنه ويرله وجميع پيغامبرلر
وشهيدلر كلسي بريره كترلله اندن صكره بو خلق آراسنده عدلله حكم اولنا
ظالملرله مظلوملر آراسنده وپيغامبرلرايله امتلر آراسنده سؤال جواب اولنا
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ يعني هيچ ظلم اولنميا ثواب اهلينك ثوابي اكسلميا وكناه
اهلينك اشلدوكندن ارتق لسنه دفترنده بولنميا جزاسي اكا كوره اوله اول دخي
بندن صكره بيورديكه وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ
يعني هر نفسه اتدوكي عمللروك جزاسي تمام اولنه كرك خير كرك شر حق تعالى
يكرك بلجدركه بولرنلر اشلدكربس بولري جمع ادوب حسابه دوتب دفترلرين
اللرنه ويردكلري اندن اتروردركه اول اشلدكلرني بر بر كوره لر اوقيلر بلرلركه
بولره اولين ظلم دكل كرو كندونك عمللرينك جزاسي در اما پادشاه كريم در درلسه
فضليله عفو ايدر دلرسه عدلله كناه قدر عذاب ايدر اندن صكره ايمانله كدنلري
چقروب كره واجماغه التهايمانسز كدنلري طامودة مخلد قله بندن صكره حق تعا
لى اجماق اهلين اجماغه طامو اهلين طامويه نجه وارر لري بيان ايدوب بيورديكه
وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا يعني حسابدن
صكره حق تعالي زبانيلره امر ايدركم بو كافرلري حقارتله شول خر كله سورر كبي سوركو
جهنمدن يكا قچنكه اول جهنمه كلنلر انك قپوسي بولردن يكا اجله وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا يعني

جهنمك خزينه دارلري انلره صورركم سزه كندو جنسكوزدن واچكوزدن رسول كلمدمي
كم حق تعالى نك كتابلرني وحيلرني سزك اوزركزه اوقيالر وبو كوندن اشبو عذابلره اغرشمكدن
سزه قورقودب خبر ويرلر اي شقيلر تا كه سز انلروك خبرلرين اشدوب دعوتلرينه اويايدوكز بو
بلالردن قورتلايدوكز قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ يعني بو
كافرلر اول وقت اقرار ادوب ديلر بلى بزه رسوللر كلدلر بو كلسن بزه خبرويردلر لكن
بز اويمدق هم دخي حق تعالى نك اول اندا جوب بنم عزتم حقي ايچون البته بن جهنمي كافرلرله
طولدررم ددوكي واجب قلدي بوعذاب كافرلر اوزرنه چون طامو خزينه دارلري بو سوزي
بولردن اشدلر ديلركم قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ يعني
كروك اي شقيلر اول جهنمك قپولرندن بو حالتده كه سز انده مخلد سزكرو چقمق
يوق چون سز تكبرلك ايدوب كلمه توحيددن قچدوكز رسوللره مطيع اولب حق تعالى
نك كتابلرينه اينانمدوكز كوروك امدي اول تكبرلك ادنلروك يرلرنه كم اول نه يوز
طورجق يردر بس اهل عقل اولنلر بو ايتلر معنسندن كندويه نصيحت بوني اكلملر كرك
كيم انلر حق تعالى كلامنه وكلن رسوللر كلامنه اعتبار اتميوب اول عذابه مبتلا
اولدلر مؤمن كركدركم اوقدوغي واشتدوكي كتابنه اعتبار ادوب ورسول سوزلرني
كندويه دليل ادوب شمدي دن اوكله عمل ايليا غفلت اويقوسندن كندويي اويره
كافرلر كبي طامو عذابنه اوغرمجق اصي سز فايدة سز حسرتلر يميا چون حق تعالى طامو
اهل حالني بيان قلدي عقل اولنلره تهديد ايچون بوكز مؤمنلر مطيعلر حالني بيان
ادوب بيورديكه وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ
أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ يعني انلركم بو

شرکدن وکفردن و یرامز اشلردن صاقندیلر و تکبر ایدن و قدلر انلر دخی
بلکی براقله کی دوجلرله اوکلرنجه و یانلرنجه فرشتلر عزتله و کرامتله
جنته التلر جحیم بولر دخی اوجماق قپوسنه وارسلر اجماق قپولری دخی بولره اچله
واول اجماغک خزیندارلری تعظیمله بولره قرشو کلوب دیلرکم سلام اولسون سزه کم
سلامت مقامنه ارشدوکز خوش وارد کز برایچ کون دنیاده ایو عمللره مشغول اولدکز
اوش شمدی قورتاجات بولب ابدی سعادته اولشدکز کرک اول جنت اچنه بو
حالتده کم سزانک اچنده مخلد سزکر و چقمیوچون بو جنت اهل دخی بو کرامتله اجماغه
کرلو مقاملو مقامنده ساکن اولالر حق تعالی یه حمد ثنا قلالر نیتکم حق تعالی خبر وردی
وقالوا الحمد لله الذي صدقنا وعده واورثنا الارض نتبوء من الجنة حيث نشاء
فنعم اجر العاملين یعنی اول کوزلر کورمدوکی و قولقلر اشتمدوکی و کوکللردن کچمدوکی
مقاملری و نعمتلری و حورلری و کوشکلری و تختلری و تاجلری و حللری کوردکلر
وقتده دیلر شکر اول پادشاه کم بزه رسول کوندروب قلدغی وعدلری اوشهب یرنه
کتردی اجماغی کندو قتیلغنده بزه قرارکاه قلدی که بز نرده دلرسوز اولورز انده
یورتلنورز هر نه ارزو ایدرسوز بولورز نه کوکلو نسنه در بو عمل ادب تکریا مطیع اولن
لروک ثوابلری و مرتبلری پس کرک و عقل اولنلره بو ایتدن اوکت الب کرک کندزکم
کندوی بو سعادتدن ایراق ادیجک اشلردن کسه رسول سنتیله و حق تعالی کتابیله
عمل ایده فاسقلر و مفسدلر صحبتن ترک ادوب صالحلردن و عالملردن اولا منصب
عزتن سوکسندن کچب خلوت اختیار قلمش اولا کا دخی یکرک سعادت اجله و دخی
حق تعالی بیوردیکه **وترى الملائكة حافين من حول العرش يسبحون بحمد ربهم**

وقض

وقضي بينهم بالحق وقيل الحمد لله رب العالمين یعنی یا محمد کورسن اول
فرشتلریکه عرشک چورسنی قپلیوب اول ربلرنه حمد ادوب تسبیح ادرلر بو سوزی
دخی حق تعالی رسوله بیان قلدغی بزه تعلیمدر دیرکه بز دخی الله دایم حمد تسبیح
ادوب انک قربنده اول سعادت اونده مقامده تمغا لایق اولاوز و قضي بينهم
دیدوکی کرو بو ارادة اول اولکی سوزلرین تاکید قلمغچوندر یعنی قیامت کننده
حق تعالی قوللری اراسنده عدلله حکم ایلیا کمسنک ازرنه نسنه قلمیا قوللرانی کورب
حق تعالی یه شکر ثنا قلدر دیلرکم شکر اول عالملری یرادن پروردکاره کم بزی اول
ظالملردن قرتردی پس عقل اولن کرک کم کمسیه دخی کندو نفسنا دخی ظلم حیفا ایلیا
یارین حق تعالی حضرتنده اول دخی ظالملر جماعتیله حشر اولب کندوی عذابه کرفتار
قلمیا **سورة المؤمن ثمانون وسبع اية** بسم الله الرحمن الرحيم
حم روایتدر ابن عباسدن که بو حامیملر سوروسی کلی مکیه انمشدر محمد بن حنفی
دخی بویله روایت قلور ابن مسعوددن ودخی دمشلرکم حامیم سورلری قرانک دیباجسیدر
اما قتاده ایدر بو حامیم قرانک ادلرندن برادر و دخی دمشلرکم بو اسم اعظمدر و دخی
دیدلرکم بو قسمدرکه حق تعالی اندا اچوب در بو حامیم سوروسی حق بر بخلر دمشلرکم بونک معنیسی
دیمک اولورکم حکم اولنوب تقدیر اولندی شول نسنلرکم اولجقدر اما درست قول بودرکم
بو حامیم متشابهاتدندر بندن مرادی نیدوکن الله بلور بزه واجب بودرکم بوکه ایمان
کتوروزکه حقدر تنکری کلامیدر انجق تعالی بیوردیکه **تنزيل الكتاب من الله العزيز**
العليم یعنی اشبو قرانی کم محمد سزه ولا اوزره وکره اوقر الله قتندن اندرلمشدر شاعرلر
وکاهنلر سوزی دکل اول الله سوزدر که ملکنده عزیزدر حکمنده غالبدر دخی یرتدوغی خلق

وانلروك نه اشلدوكن بلور عليم در ودخي بيوردي كيم غافر الذنب وقابل التوب
شديد العقاب ذي الطول لا اله الا هو اليه المصير يعني اول الله كناهلري
ستر ادوب بغشليجيدر ويارلغيجيدر شول كمسه‌لردن كه توبه قيلدلر وتوبه قيلنلرك
دخي توبه‌سن قبول ايدجيدر شول كمسه‌لردن كه اخلاص ايله شركدن وكفردن دونب
لا اله الا الله ديدي وايدوكي كناهلره پشيمان اولب الله‌دن قورقب توبه قيلدي
خلقدن قورقب يا اوتانب يا اشلمكدن عاجز اولب كوجي يتميوب توبه قيلميا كه بو توبه
تكري ايچون اولماز هر عمل كه اول تكري رضاسي ايچون اولميا اول مقبول اولماز ودخي اول
الله‌ك عقاب عذابي قتيدر شول كمسه‌لره كم شرك كفرا اوزرنه والله عاصي اولموت
اوزرنه دنيادن كيتدي كلمهٔ توحيد ايتمدي وقلدوغي كناهلره استغفار قيلمدي
عقل اولنلر بوني فهم ايتمك كركدر كم بو آراده حق تعالى كناهلري يارلغايجيدر وتوبه‌لري
قبول ايدجيدر ديدوكندن صكره ديديكيم عقابي دخي قتيدر بوكا اشارت قيلديكيم قول كرك
دزدايما الله‌دن قورقجي اولا كه ايدوكي عمل مقبول اوليا ديب كروي يوزنه اوروله وهم
اميددار كنه كرمندن فضليله قبول ايدوب اكا ثوابلر واحسانلر قيله كناهي
چوقلغنا باقوب توبه‌يي ترك ايتميا رحمتندن اميد دوتب توبه قيله والله‌ك كرمنه
مغرور اولب نه كركسه اشلميا بلكه عقابي دخي قتيدر كند وضعيف درانك عذابنه
طاقت كتورمز بندن صكره ديديكه حق تعالى قوللري اوزره فضل عطا قيلجيدر اول
غني در رحمت بولدر اخلاص ايله اكا دوننلره زيرا كه اول بر پادشاهدر كم انك مثلي و
بكدشي يقدر جميع قوللرك عاقبت دونب وارجق يرلري انك حضرتيدر هر بريك
عملنه كوره جزا ايدجي اولدر اكر خير اكر شر ودخي بيوردي كيم ما يجادل في آيات الله

الا الذين كفروا فلا يغررك تقلبهم في البلاد يعني حق تعالى اول رسولنه كا نه
ايله بيوردي كيم يا محمد چون بز غفارلغمز وتوبه‌لر قبول ايدوب وعفو ايدوكمز وعقابمز
قتيلوغن وقوللرمزه احسانمز چوقلوغن سكا آيت ايندروب بيان ايتدوكي بودر كه
بوني اشيتدوكندن صكره سنوكله خصومت ايدوب مجادله قيلوب بزم آيتلرمزه
انكار ايدوب ايناتمزلر الا انلر كه كافرلردر سن بولروك اول الله‌ك دنياجكلري
بول اولب اشتغا يتار ووارب كلدكلرنه وتجارت ايدوب اوب صندقلرنه بقا اول
حاللري سني مغرور قلمسون ديمه كم بولر كلمهٔ توحيددن وتوبه‌دن فجرلوكر و دنيادن
خوش تمتع ايدرلر بولره بو نسنه اشيدرا جدركه بن بولري هيچ خبرلري يوغكن اك
سوزين طوترين بندن صكره بولره تهديد قلب اشلرندن حذر ايتدرمك ايچون
بيورديكه كذبت قبلهم قوم نوح والاحزاب من بعدهم وهمت كل امة برسولهم
ليأخذوه وجادلوا بالباطل ليدحضوا به الحق فاخذتهم فكيف كان عقاب
يعني حق تعالى ديركه يا محمد بولر سني يلانجيلوب سكا يوز قصد ايدوب مجادله
قلدقلرنه طارلغنما كه بولردن اكدن نوح قومي نوح دخي يلانجيلدلر ودخي نوح
قومندن صكره كوندردوكمز رسوللرمزي دخي يلانجيلدلر هر امت رسوللرنه قصد
ايلدلر كه اني طوتب الدرلر وباطل حجتلر ايله شرك اوزره انلروكله مجادله
قلدلر تا كه اول دين اسلامكه حقدر اول حجتلر ايله باطل قيلالر واول رسوللردكي
خبرلري رد ايدلر اكسوزين انلره عقوبت قلوب عذابمزله ايله دوتق كه بركمسه
اني كندودن دفع ايتمكه مجال بولمدي پس يا محمد سن بنم بو عقابمي نته كوررسن اول
قوم اني حق بولمدلرمي صبر ايت كم بولره دخي تيز زماندن اول عقاب واقع اولا ودخي

بیوردیکه وكذلك حقت كلمة ربك على الذين كفروا انهم اصحاب النار یعنی
یا محمد ازل آزالده حق تعالینك كلامی بویله سبقت قلوب واجب قلدی بو كافرلر
اوزرینه كم بونلر اوداهلندندر البته اول وعده یرینه كلسه كركدر بونلرك
ایمانه كلمدكلرنده مكول اولب طارلغنما ودخی بیوردیکه الذين يحملون العرش و
من حوله يسبحون بحمد ربهم ويؤمنون به ويستغفرون للذين آمنوا یعنی
عرشی كوترن فرشتلر ودخی شول فرشتلركم عرشك چورسنده عرشی طواف قلورلر
بونلر جملسی حق تعالی یه حمد ثنا قلوب تسبیح ایدرلر وانك برلكنه وازلغنه تصدیق
ایدرلر ودخی حق تعالیدن دایم یرلغنمق طلب ایدرلر شول كیسلر چونكه انلر قوانه
ایناناب الله وانك رسولنه ایمان كتوردیلر پس بو ایتدن بو معلوم اولدیكم مؤمنلرك
الله حضورنده اولو فضیلت واركم انلروك كبی مقرب فرشتلر عرشی التنده وچورسنده
بولوره دعاجی اولالر اما مؤمن اولب فرشتلر دعاسنه اول وقت مستحق اولوركم هر
وجهله كندوسی عذابدن وعقوبتدن امین قلمش اولا بو امن دخی حاصل اولمز الا
شول كیسیكم ثمرهٔ ایمان انده حاصل اولا یعنی تنكریدن قورقا كناهلرندن یغلنا
طاعته وعبادته شوقی اولا اللهك عظمتی كوكلنه دولدروب كندو وجودینی
یوق بله عزهٔ دنیادن كچوب عزهٔ بقایی اختیار قله قچن بو وجهله مؤمن اولسا اول
فرشتلر انكا دعا قلوب دیدلركه ربنا وسعت كل شيء رحمة وعلما فاغفر للذين
تابوا واتبعوا سبيلك وقهم عذاب الجحيم یعنی دیرلركم ای بزم ربمز سنك رحمتك
بولدر وعلمك جمیع نسنه یی قبلمشدركه سنك علمكدن طشره نسنه یقدر یارلغاغل
وصوچلرین عفو ایلكل شول كیسلركم شركدن دونب اسلامه كلدی ومعصیتدن دونب

طاعته

طاعته كلدی سنك یولكا متابعت قلدیكه اول قران سنت یولیدر دخی بونلردن
اخرت عذابلرین دفع ایلكل قتاده مطرفدن روایت قلوركم ایدر بز تنكری قول
لرندن كروالله قوللرنه كی خیر صابنجی فرشتلری بلدقكه دایم بولورلر صلاحی
دیلرلر وتنكری قوللرندن بو الله قوللرنه كی خاین وكی شر صابنجی بو شیاطینلری
بولدقكه دایم بولورلرك ضلالتین وازغونلوغین دیلرلر پس هر مؤمنكه مؤمنلره
خیر صابنجی اولا اول الله قتنده مقرب فرشتلر مرتبسنده اولور وهر كیسكم مؤمنلره
خیر صانوجی اولمیا اول الله حضورنده شیاطین مرتبسنده اولور كم مردود اولور
ودخی اول فرشتلر بو دعاء قلورلركم ربنا وادخلهم جنات عدن التي وعدتهم
ومن صلح من آبائهم وازواجهم وذرياتهم انك انت العزيز الحكيم یعنی ای
بزم ربمز سكا ایمان كتورنلری كوركل اول عدن اجماغنه كم انلركچون وعد قلب
طورورسن دخی بونلروك اتلرندن ددهلرندن واهل بیتلرندن واوغوللرندن
قولرندن شول كیسلریكم اشلرن صلاحه كوتوردیلر فساددن وباطل اشلردن
دوندیلر سكا مطیع اولب طاعته وعبادته توجه قلدیلر انلری دخی بو اوجماغه بله
كوركل كه سن ملكوكن عزیزسن حكمك غالبدر كمسه مانع اولمز دخی اشكل حكیم
سن كه هر نه اشلرسك یرلو یرنده اشلرسن ودخی بیوردیكم وقهم السيئات ومن
تق السيئات يومئذ فقد رحمته وذلك هو الفوز العظيم یعنی ای بزوم ربمز
صقله بو مؤمن قوللروكی كه دنیاده كفره ومعصیته واقع اولمقدن هر كیسیكم سن
بوكون بو معاصیلردن صقلیاسن تحقیق اخرتده سن انكا رحمت ایدوب عذابلردن
قرترسن پس اول كامل نجات اولدركم قولكی دنیاده سكا عاصی اولمقدن صقلیاسن

بو کره حق تعالی اول کندو یه کافر اولنلرک حاللرندن خبر وردیکم اشدنلر اولکتلوب
انکله نفسلرینی صلاح کتورلر اول کچن دعالره لایق اولکو ودخی بیوردیکم ان الذین
کفروا ینادون لمقت الله اکبر من مقتکم انفسکم اذ تدعون الی الایمان فتکفرون
یعنی شول وقتکم کافرلری جهنمه التلر کوزلریله اول عذابلری کورلر دخی کره لو
کندو نفسلرینه غضب ایدوب دشمن دوتلر وکندولری اول معاصیلرله ملامت
قلالر پس اول وقت اول طاموا خزینه دارلری انلره ندا قلوب دیلرکم ای بیچارهلر
حق تعالی دشمن دوتقلغی وکندو نفسکزه غضب قلمقلغی سزوک غضبکزدن کم
نفسکزه قلورسز اولدر اولودر وانک عقابی قیدرا اندن اتروکم سز دنیاده ایمانه دعوت
اولنوردوکز اکا انکار ایدوب کافر اولدوکز پس اول انکارکزوک حاصلی اشبو عذابلره
کرفتار اولدوکز کره وجمق یوق ودخی بیوردیکه قالوا ربنا امتنا اثنتین واحییتنا
اثنتین فاعترفنا بذنوبنا فهل الی خروج من سبیل یعنی اول کافرلر دیلرکم
ای بروم ربمز سن بزی ایکی کز اولدردک ایکی کز دیرکوردک بز شمدی کناهلرومزه
اقرار ایلدک کرو قیمق چقمش هیچ بزه بو عذابدن چقمغه یول وارمیکم بو اشلرومزدن
دونوز اما بو ایکی الکن وایکی دیرلکن اختلاف قلمشلردر ابن مسعود ایدر اول
بر نطفه یدی حق تعالی انی دیرلدوب جان وردی دنیایه کتوردی اخروعدسی
یتجک کرو اولدردی یارن قیامتده کرو دیرکوررنیکم حق تعالی برایتده دخی
بیوررکم وکنتم امواتا فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم یعنی سز الی یدوکزبن سز
دری قلدم اندن صکره کرو اولدرب اندن کرو دیرکوررین اما برنجلر دیدلرکم
اول برادم صلبنده یکن قدرت ال برله چقروب دیرلتدی کندو برلکنه

طانقدوتب کرو اولدردی بر دخی دنیاده اولدرسر وعدسی تمام اولجق اخرتده کرو
دیرکریسر بر نجلر دیدلرکم بر الملک دنیاده دیر الملک سنلدن دوزکه انده دیرلب منکره
ونکیره جواب وردکدن صکره کرو الیسر ودخی حق تعالی بیوردیکم ذلکم بانه اذا
دعی الله وحده کفرتم وان یشرک به تؤمنوا فالحکم لله العلی الکبیر یعنی اول کافرلره
دیسرلرکم سزه بو عذاب مخلد اولدوغی اندن اتروردرکم هر قچن سزه دسلرکم
لا اله الا الله دیک سز اکا انکار ایدوب کافر اولوردوکز انک ازرنه قایم اولوب
دوررردکز اما قچنکم اکا شرک کتورمکه ویو ته طمعا قعزلسکز انی کزچکلیوب اندن
یکا سکردرسز بو حکم بکون سزه اول پادشاهلر پادشاهندندرکم دوکلی مخلوقاتدن
یجادر مجموع مخلوق انک قهر التنده مسخردر وقدرتله وکمال مرتبه سیله اولو اولدر
مثل یوقدر ودخی بیوردیکم هو الذی یریکم آیاته وینزل لکم من السماء رزقا وما
یتذکر الا من ینیب یعنی چونکه حق تعالی بولره قیامتده اولجن واقع اوزره
بلدردی اندن صکره کندونک عظمتن بیان ایدوب بو مکه اهلنه کندونک قادرلغنه
دلیللر ذکر ایلدی تاکه اشدوب ایمانه کلهلر دیدیکه سزه بونک کبی دلایللر کسترورز
که کوکلردر یرلردر ای وکنش ویلدزلردر وکیجه کندز ویاز کوزدرکه هر وقتده
مختلف احواللریله دنیاده متغیر اولورلر ودخی کوکلردن سزه یغمورلر اندروب
انواع نعمتلر بتروررز اما سز بو دلیللره نظر ایدوب براو کتلمزسز بو قرانله اوکتلمز
الا شول کمسهلر اوکتلرکه الله تعالی طاعتنه اقبال اتمشولر ودخی بو عجایب
صنیعتلره بقوب انک برلکن وقدرتن اکلیوب انی برلمز الا شول کمسهلر کم اندن
یکادونمشولر ودخی بیوردیکم فادعوا الله مخلصین له الدین ولو کره الکافرون

يعني حق تعالى كا انه مؤمنلره امر ايدوب بيوردي كه اكر كافرلر بونه انكار ايدوب
عبادتيزدن اعراض ايدوب قلمزلرسه سز اولا انك جزاسني بوللر اما سز اول
الله اخلاص ايله عبادت قلك كم دين خالص اللهكدر اكرچه كافرلر اول سزك
عبادت قلدوغكز مشقت كلوب خوش كورمزلرسه دخي ودخي بيوردي كه رفيع الدرجات
ذو العرش يلقي الروح من امره على من يشاء من عباده لينذر يوم التلاق يوم هم
بارزون يعني سز عبادت قلك اول الله كم انك مرتبه‌سي عاليدر و كوكلري يرلري
يارادجدر يارادوب بر بري اوزرنه طبقه طبقه قلدي ودخي دنيا خلقنك دنيده
مرتبه‌لرين يوجلدجيدر واخرتده اجماق اچون دخي يوجه درجه‌لر ويرجي اولدر
وعرش ايسي اولدركم عظمتله عرشي يرادوب يردن كوكدن يوجا قلدي و دخي
جبرائيل وحي ايله اندررقوللرندن كيمه دلرسه كم اول پيغمبردر اول وحي اولنان
قرائله قورقوده شول قيامت هولندن كه يراهل كوك اهل جميع اكا صتاشور شول
كوندكم باش طپراقدن قلدروب طورو كلورلر اول حاللري بولره ظاهر اوله لا يخفى على
الله منهم شيء يعني بويراهلنك وكوك اهلنك عمللرندن هيچ برنسنه كزلو
دكل هب اكا ظاهردر ودخي بيوردي كه لمن الملك اليوم لله الواحد القهار بر بچلر شول
وقتده كم اول صور اورلب مجموع خلايق هلاك اولالر يرو كوك اهلندن دري قلميا
دنيا تموسي سوز قلماه اول وقت الله تعالى ديكم قاني اول ملك بنم دين دعوي قلنلر
كورك بكون ملك كمكدر هيچ بركسنه بولنميالركم اكا جواب ويره كر وكندو كندويه
جواب ويروب ديكم بوكون ملك اللهكدركم قهاردر قهرايله قوفنايه ويروب ملك
اللرندن الدي وبو بچلر ديدلركم حق تعالى بو كلامي قيامت كوننده جميع خلايق

اوزرنه

اوزرنه ديسر كه بكون ملك كمكدر جميع خلايق اقرار ايدوب ديلر كم ملك اول
واحد قهار پادشاهكدر حق تعالى ديكم اليوم تجزى كل نفس بما كسبت لا ظلم اليوم
ان الله سريع الحساب يعني بوكون اول كوندركم هر نفسه نه عمل قلدي ايسه خيردن
وشردن ازدن وچوقدن كركدركم انكله جزا اولنه زيرا بكون ظلم يقدر بدرستي
حق تعالى نك حسابي تيزدر برساعتده جميع قوللري حساب ايدوب قصاص ايدر
مخلوقه حقلو حقين الي ويرر يرلو يرنه كندرر ودخي بيوردي كه وانذرهم يوم
الازفة اذ القلوب لدى الحناجر كاظمين ما للظالمين من حميم ولا شفيع يطاع
يعني يا محمد قورقت بو قومكي شول كندنكم كلمكي يقيندر اولمشدر انك كبي كوندر
اول كونكم انك قورقولري هيبتندن يوركلري اغزنه دكلنه كلوب طشره چقانه
وارروب يرنه اوتره بو حالتده كم اچلري غصه ايله طولمش اوله بر نفس راحتله ورميلر
ودخي اول ظالملره اول وقت بر دوست و بر شفاعت ايدر قوم بولنميالركم انلرك
قتنده شفاعت قبول اولنه قورتلالر ودخي بيوردي كم يعلم خائنة الاعين وما
تخفي الصدور بو ايت معنيسي اول اولكدن كچن ايت معنيسنه اشارت قلوركه
دري هيچ برنسنه الله تعالى اوزرنه كزلو دكل يعني كوزلرك خيانتله نظر
قلدوغن دخي بلور نظرنه كوره جزا قلور بس كركدركم دايم مؤمن اولان نظرني عبرتن
قله و كوكلن فكرتده قله حق تعالى بقمغا حرام قلدوغي يرلره بقميا و كوزيله كمسيه
اشارت قلميا كوكلني يرامز خلقلردن صافي قله تاكه كندوي بو وعيددن
قورتروب سلامت قله ودخي بندن صكره بيوردي كه والله يقضي بالحق والذين
يدعون من دونه لا يقضون بشيء ان الله هو السميع البصير يعني حق تعالى حقله

حكم ايلر ثواب اولجق يره اشلك ديو بيورر عقاب اولجق يره يغلينك ديو بيورر
اما شول نسنه كم الله قويب سزا كا طپرسز انلروك هيچ بر نسنه قدرتلري يوق كم
ياخير يا شر اننه حكم ايده لر حاكم مطلق الله دركم سميع در بو كافرلروك نه ديدكلرين
اشيدر و نه اشلدكلرين كورر انلره موافق جزاسين قلور و دخي بيورديكه اولم
يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين كانوا من قبلهم كانوا هم
اشد منهم قوة واثارا في الارض فاخذهم الله بذنوبهم وما كان لهم من الله من
واق يعني يا محمد بو مكه كافرلري بو يريوزنه سير ايدوب يورمزلرميكم اول كندو
لرندن اوكدنكي لروك يرلرنه يرتلرنه وحاللرنه نظر ايدوب كندولره بر عبرت
الالوكورلرنكم انلرك صوكلري نيه ارشدي حال بو دركم انلر قوت شوكت يوزندن
وچقلق يوزندن ودنيايه حريص اولب ايراق ايراق سفرلره كدوب دنيا جمعن
طلب اتمك يوزندن بولردن ارتغدي عاقبت انكارلري وكبرلري كناهندن
اترو حق تعالى انلري عقابله ايلدوتدي كه هيچ بر كمسه بولمدي كه انلردن
حق تعالى نك عذابن منع ايده بله پس اول عذابه انلرندن مبتلا اولدوغن دخي
خبر وروب بيورديكه ذلك بانهم كانت تاتيهم رسلهم بالبينات فكفروا فاخذهم
الله بذنوبهم ان الله قوي شديد العقاب يعني اول عذاب بولره واقع اولدوغنه
سبب بو ايديكم نجن بولره اول رسوللري بر ونم طرفمزدن كلوب دعوت ايدوب
بزدن يكا قغرساو بتركدن وكفردن منع اتسادخي بولره دوشن دليللر كتروب
بر ونم بر بكمزه اثبات قلسا بولر اول رسوللره دخي اول كتوردكلري دليللره دخي كافر
اولب انكار ايدرلردي پس اول كناهلري سببيله حق تعالى انلري عقوبتله طوتديكه

اول الله بدر سبحي قويدر قادردركمي دلرسه عقوبتله طوتمغا انك مانعي يوقدر دخي
عقاب قتيدر شول كمسلره كم عقاب ايده و دخي حق تعالى كره وكجنلروك قضيتسندن
بولره بشليوب خبر وردي بو كره انلروك حاليله اوكتلوب ايمانه كللر ديو بيورديكه
ولقد ارسلنا موسى باياتنا وسلطان مبين الى فرعون وهامان وقارون
فقالوا ساحر كذاب يعني يا محمد تحقيق بز كوندردك موسيء اول طقز ايتله كه انك
رسوللغنيه طانقلق وردي دخي ظاهر حجتلرله اول فرعونه و دخي هامانه كم
انك وزيريدي و دخي اول قارونه كم دنيايله مغرور اولب بزي اونتمشدي انلر
بزم رسوللمزه ديدلركم بو ساحردر يلانجيدر اكا اينانمدلر فلما جاءهم بالحق من
عندنا قالوا اقتلوا ابناء الذين امنوا معه واستحيوا نساءهم وما كيد الكافرين
الا في ضلال يعني چونكه موسي بولره كلدي بزم قتمزدن رسوللكله وطغري يوله
دلالت اتمكله بولره اكا مطيع اولميوب ديدلركم اول موسي يه ايمان كتورنلروك
اغلنلري قزني الدروك عورتلرني الدرمك يعني بولر بو كيدي قلدلركم اول ايمانه
كلنلره اجغ اولب كرودونلر انلر خود ايمانلرني محكم قلمشلردي اكر كندولري
الدرلرسه كرودونمزلردي پس دكلدر بو كافرلروك قلدقلري كيد الا ظاهر
خطا دروضايع در و دخي حق تعالى بيورديكم وقال فرعون ذروني اقتل موسى
وليدع ربه اني اخاف ان يبدل دينكم او ان يظهر في الارض الفساد يعني بو
فرعون قومي اول فرعونه ديدلركم بو موسي قرنداشي هرونله سوزملكو كدن
چقسونلر كتسونلر بولري الدرمكل تا كه سنك ملكو كا فساد كلميا فرعون ديدكه
قوك بني موسيء الدريين كه بن بلورم بنم ملكموك صلاحي اني الدرمكده در واسون

اول موسی یلورسون کورین انی بندن بخه قورتاردربن قورتارین اکر موسی
المیجک اولورسه سزوك دینکزی دوندرب بندن یکا ایرو غاطیندوره یاخود
یریوزنده دخی فساد لرظاهر ایده سزی بندن ایرو غاد غوت قلە ودخی بیوردیکه
وقال موسی انی عذت بربی وربکم من کل متکبر لا یؤمن بیوم الحساب یعنی
موسی جون فرعونك بو قصدلرین اشتدی انك شرندن الله صغنوب دیدیکه
صغنرم اول ربمه دخی سزك ربکزه هر متکبرك شرندن کم تکبرلك ادوب ایمانه
کلمزلر واول حساب کوننی کرجکلمزلر که کشی انده نه اشلدیسه هب حسابلولنسا
کرك ودخی بیوردیکه **وقال رجل مؤمن من ال فرعون یکتم ایمانه اتقتلون رجلا
ان یقول ربی الله** یعنی بر کشی کلوب فرعونه دیدیکم سن دیکرمسن بر کشی کم اول
ایده کم بنم ربم الله در خزبیل درلردی بر کشی واردی انك اتاسی فرعون قبیلسندن
ادی وآناسی بنی اسرائیلدن ادی فرعونك عموسی اوغلی یدی اما فرعوندن اغزلین
موسایه ایمان کترمشدی جون کوردیکه موسی اولدرمك قصدین اتدیلر جقا کلوب
بو خبری سویلدی ودخی بیوردیکم **وقد جاءکم بالبینات من ربکم وان یك کاذبا
فعلیه کذبه وان یك صادقا یصبکم بعض الذی یعدکم ان الله لا یهدی من هو مسرف
کذاب** یعنی اول خزبیل دیدیکم سز اولدرمسز بر کشی کم اول ظاهر دلیللر کتروب سزه
رسالتن تحقیق ایلدی بو نجه معجزه عصا ایله اشلدی والنی یقاسنه جکوب اق
نور کبی جقردی بیلیکز دخی سزانی اولدرلوممی درسز اکر اول موسی قلدغی دعوید
یلان ایسه اول یلانك وبالی کرو کندویه اغزر هیچ انی سز اولدرمك کرکمز حال
بودرکه انك یلان ایدوغنه سزوك دلیلکز محتکز دخی یوق اما اکر اول موسی

دیدوکی سزلرده کرجك ایسه کم سزانی یلانلرسز انك اول وعده قلدغی عذابلرك
بعضیسی دنیاده ارشه کوره سز بدرستی حق تعالی ایرشاد ادوب کندو دیننه توفیق
ورمز شول کمسلره کم سوزنده مسرفا ولوب کندویه یلان بخلیق عادت ایدنه ودخی
حق تعالی خبر وردی **یا قوم لکم الملك الیوم ظاهرین فی الارض فمن ینصرنا من
بأس الله ان جاءنا** یعنی خزبیل انلره دیدیکم یا قوم هله بوکون بو مصراچنده خبر
وروك بکا کم اکر موسی اولدروب اول موسی تنکرسندن بزه عذاب کلسی اولرسه
اول اللهك عذابندن بزی کم منع ایدر فرعون اول مؤمنك بو خبرلرین دکلدی دیدیکم
قال فرعون ما اریکم الا ما اری وما اهدیکم الا سبیل الرشاد یعنی فرعون دیدیکم
بن سزه بیورمزین اشلك دیوا لا شول نسنه بیوررم کم انی بن کندو نفسمده حق
وصواب کوررم بن سزی یلتمزین الا دوغرو وصوابلو یولا یلترین ودخی حق تعالی
بیوردیکه **وقال الذی امن یا قوم انی اخاف علیکم مثل یوم الاحزاب** یعنی اول
ایمانه کلن خزبیل دیدیکم یا بنم قوم قورقرین سزوك اوزروکزه کم اول موسایی
یلانلدوغکز سببیله عذاب کله اول الرو کجن امتلر عذاب کبی کم کمسه اکا مانع
اولمیا **مثل دأب قوم نوح وعاد وثمود والذین من بعدهم وما الله یرید ظلما للعباد**
یعنی سزه ارشه شول عذاب کبی کم نوح قومنه دخی عاد قومنه ثمود قومنه ارشدی
ودخی انلردن صکره کلنه ارشدی حق تعالی قوللره ظلم ایلمز که کناهلری یوغکن
انلره عذاب کوندره بلکه هر قومه کم عذاب کندررز اول کندولرك شوملغندندر
ودخی بیوردیکم **ویا قوم انی اخاف علیکم یوم التناد** یعنی اول مؤمن دیدیکم یا قوم
بن سزوك اوزروکزه قورقرین اول کندنکه هر قوم انك عملی عملیله قیغرلر تا که

اول عملرینه كوره جزا اولنلر اول شول كندرکم حق تعالی خبر ویردی يوم تولون
مدبرين ما لكم من الله من عاصم ومن يضلل الله فما له من هاد يعنى اول عملرله
قيغلين كون اول كوندر كه سزي انده طامودن يكا سورسر كرسزه معاينه اولنه حسابدن
صكره دونب كر واره دوكزه قجاسز اول وقت سزه دنلكم بزیه قجر سز بوكون اول الله
عذابندن سزي صقلايجي يوق ومنع ايدیجي يوق شول كمسه كم حق تعالى توفيق ويروب
هدايته كترميا اني بر كمسه ارشاد ايدوب هدايته كترمز ودخي حق تعالى بيوردیكم
ولقد جاءكم يوسف من قبل بالبينات فما زلتم في شك مما جاءكم به حتى اذا هلك
قلتم لن يبعث الله من بعده رسولا يعنى اول خربيل كرو فرعون قومنه ديدیكم بدرستى
تحقيق اول يوسف سزه كلدي موسى دن اوكدين سزه ديدوكندن فرعون قوم يوسفى
كورمدلر اما يوسفك اردنجه كلن فرعون قوميدي يعنى اول يوسف بو مصر اهلنه
كلدي بينات ايله موسى دن اوكدين بينات ديدوكي يعنى دشلر تعبيرا ايتكله سز وسزوك
اتالروكوز دخي شك كوكلوكزدن زايل ايتمدوكز اول دوش تعبيرين كرچكلمكن كم
يوسف اني خبر ويردي تا اكا دكين كه يوسف وفات ايتدي سز ايتدوكز كه يوسفدن
صكره ايرق رسول كندرلمز كذلك يضل الله من هو مسرف مرتاب يعنى حق تعالى
اشبو نجلين باطل سوزلر سويلمكله كمراه ادوب در شول كمسلري كم اول شركين حدن
كچه دخي حق تعالى نك برلكينه شك ايدیجي اولا ودخي حق تعالى بيوردیكم الذين
يجادلون في آيات الله بغير سلطان اتيهم كبر مقتا عند الله وعند الذين آمنوا
كذلك يطبع الله على كل قلب متكبر جبار يعنى انلركم حق تعالى نك كتابلرندن
ايتي ايتلرندن ودخي ويربيلن رسوللرندن دليلسز وبرهانسز مجادله قلب حقدن

عناد ايدلر انلره الله دن ودخي مؤمنلردن اولو دشمان طوتلمق حاصل اولور بس
اشبو نجلين مجادله قلد قلرندن اترو حق تعالى كفرله مهر اورور هر متكبرك كوكلنه
اول جبارلق ايدوب حقه مطيع اولمز عناد ايدوب الله برلكن بندن صكره حق تعالى
اول فرعونك سركشلكندن خبر ويروب بيوردیكه وقال فرعون يا هامان ابن لي
صرحا لعلي ابلغ الاسباب اسباب السموات فاطلع الى اله موسى واني لاظنه كاذبا
يعنى اول فرعون سركشلك ايدوب وزيرنه ديدیكه يا هامان بنمچون بر يوجه كشك
بنياد ايله اولا كم بن اول كله بو كوكلر طرفنه چقوب اول كوكلر قپوسنه ايرشم واول
موسى نك معبودنه مطلع اولب نظر ايدم كه دعوي ايدربني اول كندردي ديربن
شيله ظن ايدرنكه اول موسى بو سوزنده يلانجدر ودخي حق تعالى بيوردیكه وكذلك زين
لفرعون سوء عمله وصد عن السبيل وما كيد فرعون الا في تباب يعنى شيطان
فرعونه اول قبيح يوز عملرين تزيين ادوب شيله كوكجك كوستردیكم اني دين يولندن
وتوحيد يولندن دندردي دكلدر اول فرعونك اشلري الا اخرتن زيان كارلقدر
زيرا بر متاع اختيار قلدیكه ازدر فاني در وبر متاعي ترك ايتدكه نهايت يوق باقي در
بندن قيتي زيان دخي نه اولا ودخي بيوردیكه وقال الذي آمن يا قوم اتبعون اهدكم
سبيل الرشاد يعنى اول خربيل كرو فرعون قومنه ديدیكم اي بنم قوم كلك بكا مطيع
اولك كه سزي طغري يوله وصوابلو دينه دلالت قلايين ودخي بيوردیكم يا قوم
انما هذه الحيوة الدنيا متاع وان الاخرة هي دار القرار يا قوم اشبو دنيا لذتنه
مغرور اولب الدنمك كه بو دنيا كلسي بر از نصيب دربيليكن دخي هنوز بقاسي
يوقدر فناسي يقيندر بولت كلكسي كبي تيز جك كچر شو ايقوده دوش كورر كبيدر كه

اویاشن سنه‌یوق دوشه مغرور اولن احمقدر اصلو دکل سعی ایدرسکز آخرت
ایچون سعی ایدوك کم طورجق یر اولدر یعنی باقی اولری یقلمز ایچنه کرن آلمز
طونلری اسکمز زوال یوق عقل اولن آکا سعی ایدرلر فاتحه اوقورلر ودخی بیوردیکه
من عمل سيئة فلا يجزي الا مثلها ومن عمل صالحا من ذكر او انثى وهو مؤمن
فاولئك يدخلون الجنة يرزقون فيها بغير حساب یعنی کیسنککم عمل الله شرك
کتورمك اولا آکا جزا اولنماز الا آخرتده اودله زیرا شرکك مقابلی اوداولور
وهرکم اردن یا عورتدن ایمان کتوروب عمل صالح ایشلسه انلردرکه اجماعنه کروب
انواع نعمتلرله رزقلنورلرکه انلر اول نعمتلرك حساب مقداری یوق آکا ایدرسك
کم حق تعالی هرکیسکیم سیئات ایشلسه آکا اودله جزا اولنوردیدی یا ار یا عورت
دیو اکمدی بندرکم عمل صالح ذکر ایلدی یا اردن یا عورتدن دیو بیله بیان قلدی
حکمت نیدی بز ایدرز که عمل صالح ایمانله اردن عورتدن بیله ایشلمك کرکلودر
الله قتنده بس تحریض جهتندن اکسن بله اکدی اما بو یوز عمل اردن کلمك
زشتدر وعورتدن کلمك اندن دخی زشترکدر اول قباحتندن اترو ذکر ایتمدی
ودخی حق تعالی بیوردیکم ویا قوم مالی ادعوكم الى النجاة وتدعونني الى النار تدعونني
لاكفر بالله واشرك به ما ليس لي به علم وانا ادعوكم الى العزيز الغفار یعنی
اول خربیل دیدی کروکم یا قوم نولدی بکاکم سزی دعوت ایدرین الله بر لمکاکه
اول سزه عذاب ابدیدن قورتلمغه سببدر واچماق اچنده ابدی سعادته اولشمغه
سببدرسز دوبنی بنی اوده کرمکا دعوت ایدرسز بنی دلالت قلورسز که الله
کافر اولم و بن بلمدوکم نسنیله آکا شرك قلم بو حوده عمل ناردر هرکم بو عمله مشغول

اولا انك جزاسی ابدی اوددر بن خود سزی اول الله دعوت ایدرم که ملکنده عزیز
در حکمتنده غالبدر توبه ایدوب آکا دونلری یرلغار غفاردر ودخی بیوردیکه
لا جرم انما تدعونني اليه ليس له دعوة في الدنيا ولا في الاخرة وان مردنا
الى الله وان المسرفين هم اصحاب النار یعنی سز بنی یلترسز اول بوتدن یکا
حال بودرکم انك قدرتی یوق و بر دلك وحاجت ایشدوب قبول اتمك اندن
کلمز نه دنیا منفعتنده نه آخرت فایده‌سنده بزوم کلمز ولك دونب وارجق یری
قیامت کوننده الله حضرتیدرکه انلرکم الله شرك کترمکده حدن کچمشلردر
انلر ابدی اوداهلیدر ودخی حق تعالی بیوردیکم فستذكرون ما اقول لكم وافوض
امري الى الله ان الله بصير بالعباد یعنی اول خربیل دیدیکم اکرچه شمدی عناد
ایدوب حقی ایستمزسز اما تیز اولاکم اوززکوره عذاب ایچنك بله سزکم بنم نصیحتلرم
هب حقدر اما اول بلمك صیر واولدقدن صکره علاج اتمك کبیدر عبث یره
چون سز بنم نصیحتم قبول اتمزسز سزی ترك ایدوب بن نفسم امرنی وتدبیرلرمی
الله اصمرلدم که اول قوللرینك حالنی بلور نه ایشلدوکنه واقفدر هر برینه عملنه
کوره مکافات قلور چون اول قوم خربیلك بو سوزلرین ایشتدیلر قصد ایتدیلرکم انی
الدورلر بولردن قچوب کتدی فرعون اژدنجه ایستیو ادم صلدی نقدرکه
دوشدیلر بلمغا چاره اولمدی نتکم حق تعالی بیوردیکم فوقيه الله سيئات ما مكروا
وحاق بآل فرعون سوء العذاب یعنی حق تعالی اول خربیل صقلیوب اندن دفع
ایلدی اول شرکم انلر دیلدیلرکه آکا ایدلرکرو اول یوز قصدلرنك شری کندولره
اغز دیکه عاقبت غرق اولدیلر بس عقل اولنه بو سوز اشارت قلورکم یوزلنه قصد

ادني الله اصمرلیلر كه حق تعالی انك انتقامین یرنه كتورر ودخی بیورر دیكه النار
يعرضون عليها غدوا وعشيا ويوم تقوم الساعة ادخلوا آل فرعون اشد
العذاب ابن عباس ایدر رضي الله عنهما یعنی بو كافرلرك جانلری ارتن كجه
اوداوزرینه عرض اولنور ابن مسعود ایدر انلرك جانلری بر قره قوشك اچنده
در كنده اكی دفعه اول اوده اچنده منزللرینه سیر ایدرلر اما ابن شرحبیل ایدر
شهیدلرك روحلری بر یشل قوش اچنده در اجاغ سیر ادوب واردر عرشه التنده
اصلمش قندیله قونر فرعون النوك جانلری بر قره قوش اچنده در بر كجه وقتنده
بر صباح وقتنده طامویه عرض اولنور بس بو آیت حجت لازم قلور اول كمسلره كه
سینن عذابنه انكار ادرلر زیرا بو آیت انك اثباتنه دلیل در كم بو اوده عرض
اولنماق كنده اكی كز فقرا اچنده در بندن صكره قیامتده جهنمه كرجكلرین ذكر
ایلدی دیكه اول كون كه قیامت قوپا بو ال فرعونه دیلركم یا ال فرعون كورك
اول عذابك قتیسنه كم طامونك اشغا طبقسیدر ودخی حق تعالی بیورر دیكه واذ
يتحاجون في النار فيقول الضعفاء للذين استكبروا انا كنا لكم تبعا فهل انتم مغنون
عنا نصيبا من النار یعنی قچنكم طامو اهل طامویه كیرلر دخی اوداچنده بر بریله
خصومت قلهلر انلر كه دنیاده ضعیفلردر ویشلرادی سوزلری بكجز دی
اول بیوجكلرنه ورئیسلره نه خصومت قلوب دیلركه بز دنیاده دینكزده سزه
تابع ایدوق هیچ سز دخی شمدی بزه واقع اولن عذابدن بر زن الوب كتوروررز
مسز نتكم بز دنیاده سزه اتباع ادوب اول دنیا زحمتلرین سزدن دفع اتكه یاردم
قلوردق قال الذين استكبروا انا كل فيها ان الله قد حكم بين العباد یعنی اول

اولولری ورئیسلری دخی اول ضعیفلره نه جواب ویروب دیلركم بز بوم كلمز اوده
اچنده هر بریمز حصتلو حصه سنجه كناهمز قدر عذابن یوز هیچ بریمزك دخی برینه
مدد قلمغه چاره سی یقدر بدرستی حق تعالی قوللری اراسنده حكم ایلدی هر بریمزی
منزللرمزه قندردی كه تبدیل اولنماز ودخی بیوردی وقال الذين في النار لخزنة
جهنم ادعوا ربكم يخفف عنا يوما من العذاب یعنی اول طامو اهلنك طامو اچنده
عذابلری قتی اولب حدن یكچسه چاغرشوب طامو خزینه دارلرینه دیلركم دلك
اولرنكزدن بر یوم عذابمزی شول دنیا كونی مقدارنجه بر ز تخفیف ادورسون
تاكه بر ز راحت اوله ور اول خزینه دارلر بنلرك سوزلرین رد ادوب بو جواب
ویرلركم حق تعالی بیوردی قالوا اولم تك تأتيكم رسلكم بالبينات قالوا بلى
قالوا فادعوا وما دعاء الكافرين الا في ضلال یعنی اول خزینه دارلر دیلركم
سزه رسوللر وركز كلوب بو احواللری حجت و برهان برله خبر ویرمدیمی دیمدیمی
كم كر و قو پسر سز الیكزده صراط وار حساب وار جهنم عذابلری وار كه ابدیدر
قورقك اللهدن بو كفركزدن دونك كلمه ء توحید قلعسته كیروك كم قوتلدا سز
سز انلری یلان نلدكز انلره مطیع اولمدوكز انلر دخی دیلركم بلی بزه خبر ویردكر
بز باطل حجتلر یله انلره معارضه قلدوق اینانمدوق خزینه دارلر دیلركم دیك امدی
نقدر دیلرسكز یلوارك كه هر كز قبول اولجق دكل زیرا بو كافرلرك دعاسی جمیع
خطا اچنده در ضایع در فاید قلمز ودخی حق تعالی بیورر دیكه انا لننصر رسلنا والذين
امنوا في الحيوة الدنيا ويوم يقوم الاشهاد یعنی بز نصرت ادرز ویردوكمز رسول
لرومزه حجتلریله برهانلرله دخی اول كمسلره كم دنیاده بر وم رسوللرومزی كرجكلیوب

بونه ایمان کتوردیلر شول کننده کیم جمیع خلایق حاضر اولالر اول پادشاهڭ زوال
قتنده یعنی اول کافرلر انکار ایدرلرکه بو رسوللر کلوب بزه خبر ویرمدیلر بولره
اینانمدق رسوللر دخی دیلر کیم بز بولره خبر ارشد ایتدک بولر بزه اینانمدیلر پس بو
قضیه اوزرنه اول فرشتهلر کیم ادم اوزرنه حق تعالی حضرتندن طانقلق ویررلر کیم بز بلورز
کیم بو رسوللر هیچ بر وجهله خبری بولره ابلاغ ایتمکده تقصیر ایتمدیلر بولر عناد ایدوب
انلری یالاندیلر پس حق تعالی رسوللرمزه دخی ایمان اهلنه نصرت ایدرز دیدوکی
بودرکیم مؤمنلروڭ سوزی حق اولسه و دخی حق تعالی بیوردیکه یوم لا ینفع الظالمین
معذرتهم ولهم اللعنة ولهم سوء الدار یعنی رسوللرمزی کرچکلیوب اول منکر
لری رسوای ایدروز شول کنده کیم اول کافرلروڭ هرگز عذرلری مقبول اولمیا و اندن
اونلره ذره قدر منفعت اولمیا حاصللری حق تعالینڭ غضبیله جهنم اوله که
مقاملروڭ کی یاوزی اولدر پس بوندن عاقل اولن اکلرکه عذروڭ منفعت
دنیاده اولورمش اخرتده اولمزمش پس کرک کیم کشی هر صوچی ایچون بنده اکوب
اخلاص ایله توبه کلوب اللهدن عذرین دیلمک کرک بندن صکره کرو حق تعالی
بیوردیکه ولقد اتینا موسی الهدی واورثنا بنی اسرائیل الکتاب هدی وذکری
لاولی الالباب یعنی حق تعالی کرو حبیبنه تسلی قلوب دیدی کافرلر انجندوکنه
ملول اولمه زیرا پیغامبرلرڭ عادت بودرکیم الله یرمزه اشلر و سوزلر کورسه و
اشتسه قتی تاصلنز یقین اولورکه قیقدن کندوی هلاک ایده انکیچون بو قراندن
چوق یرده رسولڭ کوکلن تسلی قلوب صبره یلترنبن دخی دیدوکی اولورکیم یا محمد
بو کافرلر همان سنی و سکا اینن قران شریفی یالاندلر سندن اوڭ بز موسی یه

توریت ویردک که انڭ اچنده دلیل هدایت وار که کشی ضلالتدن صقلردی و
دخی بنی اسرائیله کتاب ویردک که توریت انجیل زبوردر انلرڭ اوزرنه اقدلر
بو کلی هدایت ایدیکه ضلالتدن بولری قورتردی و هم بولروڭ اچلرنده حبیبم
محمدڭ صفتلری بیان واریدی دخی اوکتلر نصیحتلر واریدی انلره کیم عقللری
وار زیرا نصیحت حیوان جماد قبول ایتمز الا اول که ادمدر عقل وار هر ادم که بو قران
نصایحلرین ایشدوب قبول ایتمیا اول دخی اشکدن صیغردن و طاشدن اغجدن بتر سیدر
بلک انلردن منفعت وار بولرده یوق زیرا اول حیوان طاش اغج عاصی اولب طاموه
کیرمز بو ادم مکن تنکریه عاصی اولب جهنمه کرورایله اولحق انڭ کبی ادمدن
اشکدن یک طوکزدن دخی یک عقل اولن بو سوزه انصاف ایدوب انکار ایتمز منکرلرله
برنوم اشومزیوق بلک حق اهلیلکدر بندن صکره حق تعالی رسولنی صبره بیوردوب
دیدیکه فاصبر ان وعد الله حق واستغفر لذنبک وسبح بحمد ربک بالعشی والابکار
یعنی یا محمد صبر ایله بو کافرلر سنی انجندکلرنه که حق تعالینڭ وعدسی حقدر
البتده انلر دلرسه دخی دلمزسه دخی سنڭ دینڭ جمیع دینلر اوزرنه غالب
اولسه کرک اول بیت الله سکا فتح اولنسه کرک وار انلرڭ ایذاسندن نفسڭ
انجنب طارلندوغیچون استغفار ایله و دخی امتڭ کنا هلریچون مغفرت طلب
ایله حق تعالی اکا استغفار ایت دیو بیوردی لیغفر لک الله ایت کلمزدن اوکدی
وسبح بحمد ربک دیدوکی اکندو وقتنده نماز قل دیدوکی اولور و بر نچلر دیدیلر کیم
یعنی کیجه و کندوزده دلوکله تسبیح حمد ایلکل ملول اولمه کیم حق تعالی کافرلردن
انتقام الور پس عاقل اولن کرک کیم الله یولنده مجاهده ایدوب دورشه انجندکلرنه

ملول اولمیا ایشتی الله اصم کیوب دایم تسبیحده اولا و ذکرده اولا حق تعالی انک
حقتی صانع ایلمز ودخی بیوردیکم ان الذین یجادلون فی آیات الله بغیر سلطان
اتیهم ان فی صدورهم الا کبر ما هم ببالغیه یعنی یهودلر دجال حقنده مجادله
قلوب دیرلردیکم بزوم صاحبمز آخر زمانده کلسه انک سلطنتی وار که دکزکوه طغلر
وارماقلر انک یانجابله اقرلر اول بو ملکی کرو بزه اصمرلیسر بو سببدن اتروحق
تعالی بو آیت کوندردی دیدیکه شونلرکم حق تعالی نک آیتنده مجادله قلورلر یعنی
دجال دخی حق تعالی نک علامتلرندن بر علامتدرکه قیامت قپمغینک اثری
اولکه درا نکچون آیات دیدی یعنی انلرکم دجالچون مجادله قلورلر هیچ بر
حجتلری دلیللری یوقکم الله قتندن کلمش اوله دکلدر بو سنه الا انلرک
کوکلنده اولجقدرکه درلر دجال بزدندرکه ملکی کرو بزه دندر بولر امدقلری
اوجنه ایرشجک دکلدر اول دلکلری صانع اولسر بندن صکره بیوردیکه
فاستعذ بالله انه هو السمیع البصیر یعنی یا محمد صغنغل الله اول دجالک
فتنه سندنکه حق تعالی سنک دعاکی دخی اشیدر اول یهودلرک سوزلرین دخی
اشیدرکه نه دیرلر و دخی بصیردر دجالک فتنه سن سندن دفع ایدر اول دجال
امرین بیلورکه نه اولسر و دخی بیوردیکه لخلق السموات والارض اکبر من خلق
الناس ولکن اکثر الناس لا یعلمون یعنی یا محمد بو خلق سکا انکارمی ایدرلر
بز انلری اولدکدن صکره کرو بعث ایدوز بد دیشی بو یرلری کوکلری یرتمقلق اولو
دراخی بوعوامی یرتمقدن بولری بو عظمتله یارتمغا قادر اولن انلری اولدکدن
صکره یارتمغا قادر دکلمی بلی قادردرکه کوز یوب اجنجه جمیعسن کرو وجوده

کتوره لکن بو خلقک چوغی بلمزکه بو دجال دیدکلری اللهک مخلوقاتندن بر مخلوق
در حق امرندن طشره بر چوب دبرتمک الندن کلمز پس انی یردوب کتوردن دخی
بولری یاردوب قپرن دخی الله در و واحددر لکن بو کافرلر عناد ایدوب انی
کرچکلمزلر و دخی بیوردیکه وما یستوی الاعمی والبصیر والذین آمنوا وعملوا
الصالحات ولا المسیء قلیلا ما تتذکرون یعنی یا محمد بو کافرلر دیرلرکه اکر
سزوک اعتقادکزجه بو قیامت قپاسی اولورسه اشبو بزوم کبی شریفلر غنیلر
وارکن شول حقیر نسنلر و مفلسلرمی مرتبه بولورلر بو بعیددر دیرلر یعنی یا محمد
نیتکم کوزلو ایله کوزسز برابر دکلدرکه ایشن کوره مصالحن قیوره اکرچه اول کوز
سز اولن سلطان نسلیسه دخی چون یدیجیسی اولمیا یاردن اوجوب چقرلره دشب
دکنلره دولشوب برافته اغرداشا کوزلو اولن کورمکلکی سببیله کندوی مهلکه
دن قورترر نقدر دخی اصلی حقیر اولورسه پس شول کمسنهکم ایمان کتروب عمل صالح
اشلدی اول شول کوزلو کبیدرکه کوکل کوزیله نظر ایدوب حقی دوتب باطل ترک
ایلدی دنیاده آخرتده کندوی مهلکدن قورتردی برابرمی اولسه شول کمسنه ایله
کم انک کوکلی کوزی کور اولب حقه باطل نظری اولدی قرآن کندویه یدیجی قلماد
عاقبت اول جهنم یارلرنه اوجب وطاموچقرلرنه دوشب واوددن دکنلره دوشب
درلودرلو آفتلره اغرادکر انتیی پیغامبر دخی اولورسه پس عاقله بو سوز یترکه
خیر اشلینله شر اشلین بر اولمز خیر عملده اولن سعادته ایرر نقدرد روش اولب
اسکی طون اجنن دخی اولورسه شر عملده اولن شقاوته ایرر سلطان اولب حریر دخی
کیرسه زیرا کرامت الله قتنده عملدر مال الله اولوغلق دکل دخی بیوردیکم ان

الساعة لآتية لا ريب فيها ولكن اكثر الناس لا يعلمون يعني يا محمد تحقيق
اول قيامت كلجكدر كه اندن شك كمان يقدر لكن بو خلقك چوغي اكا ايمان كترمز
واني اشدوب اوكتلمز ودخي بيوردیكم وقال ربكم ادعوني استجب لكم ان الذين
يستكبرون عن عبادتي سيدخلون جهنم داخرين يعني سزوك ربكز بيوردراندره
كم ايمان كتوردي بكا دعا قلك كم دعاكوز قبول ايدين وكافرلره ديركم بني برلك
سزي يرلغايم اما انلركم تكبرلك ايدوب بروم عبادتمزدن بجرلر بره مطيع
اولب بربكمز اقرار اتمزلر اولاكم انلر خور حقير اولبن جهنمه كرلر پس چون حق تعالى
دعايه بيوردي اول دعاي قلمقن دخي ادبلر وار كم يرنه كتوره تا دعا مقبول
اولا وال لا اول ادبلركم بولنمسا قلدوغي دعا باشندن يقاروجقمز اول بري يدوكي
لقمه حلال كرك وكيدوكي طون حلال كرك وقلدوغي دعا نمازاردنجه كرك
وشريف وقتلرده كرك اخشاملة يتسو آراسن احيا ايدوب دعا قلة يا دون
نمازندن صكره يا سحر وقتلرندن ودخي شريف كونلرده وجمعه كون بحق اجنن
وعرفه كونلرينده كه اورج اولا دعا قله ورمضان اجنن اولا خصوصا كه انك
اول اخر اون كنند اولا هم اعتكافده اوترمش اولا ودخي رجب اينك اول جمعه سي
كيجه سن وبيغامبرلروك وولي لروك تربسي قاتنن بو كلسنن ابدستله قبليه
قرشو اكي ديزي اوزرنه چوكوب اكي اليني يقاروباشنه برابر يا يوزنه برابر
كتوره اما باشن يقاروطوتب كوك يوزنه بقميا بويني اكوب زارلغله مسكين
لكله اده تكبرلك ايله قلميا جهد ايده كم كوزندن برطمله ياش كتوره كم اول دعا
قبول اولدوغنك نشانيدر وكوكل دعا وقتنده غافل اولميا كندوي شويله

حاضر دوتاكم كانه شويله حق تعالى كوردوركبي يلواره ودخي علمانك بو
بكا دعا قلك ددوكنده اختلاف واردر بر بخلر ديمشلردر بكا دعا قلك غفلت
سزبن دخي قبول ايدم مهلت سز يعني تيزجك وبربخلر ايدرديمك اولوركم
بكا دعا قلك جفاسز يعني طاعتده وعبادتده اولك ودعا قلك وكناه ومعصيت
وظلم اجنن دعا قلمك تاكه بن دخي وعديه وفا قلوب قبول ادم ودخي سز بكا
اخلاصله دعا قلك خطاسز تابن دخي عطا قلوب قبول قلم مهلتسز نعمان بن
بشير رضي الله عنه حضرت رسولدن عم روايت قلورکم بيوردي ان الدعاء هو
العبادة يعني بو دعا قلمق همان عبادتدر بلكه دكلي عبادتك خلاصه سي دعادر زيرا
حق تعالى اول بيوردیكم بكا دعا قلك صكره ديدي كم هركم بنم عبادتمدن تكبرلك ايسه ديدي
دعامدن تكبرلك ايسه ديمدي بكا اشارت قلديكم دعا عبادتدر وبو دعا حقنده دخي
سوز چوقدر اما عقل اولنه بو قدر اشارت يتر ودخي حق تعالى بيوردیكم الله الذي
جعل لكم الليل لتسكنوا فيه والنهار مبصرا ان الله لذو فضل على الناس ولكن اكثر
الناس لا يشكرون يعني سزي يوقدن وار قلن الله دركه سزكيچون كيجه ير تدي
تاكه انده قراردتب راحت اولاسز وخلوت اولب ربكزله صحبت قله سز حاجت
لروكزي انك قپوسنه عرض ايده سز وكندزي دخي سزه روشن منور قلدي كون
چراغيله تاكه اول رزق سببنه ومعيشتكز جهتنه سعي اتمك كركز اولاوهم اول
قركولقدن ايدنلقدن بصيرتله بقوب كندوكزه برعبرت الاسز بله سزكم كفر
قراكولقدر ايمان ايدنلقدر كناه اشلمك قراكولقدر وطاعت اشلمك ايدنلقدر پس
كشينك سعي كركدركم اول ايدنلغه اولا قراكولقدن ال چكوب فارغ اولا يعني كفردن

معصیتلردن ال چکوب فارغ اولا اشلمیا که بدرستی حق تعالی بو خلق اوزرنه
فضل ایدر دایم عطا قلور کیجه وکندز یردن اغجدن انواع نعمتلر بتورمکله وبدن
لرنه واعضالرینه صاغلق ویرمکله اما بو خلقک چوغی ربلرینک نعمتینه شکر ادوب
اکمزلر که انی بر بیلوب اکا مطیع اولالر ودخی بیوردیکم ذلکم الله ربکم خالق کل شیء
لا اله الا هو فانی تؤفکون یعنی اشبو کلی نسنلری یارادوب سزه انواع احسانات
ایدن اول ربکزدر که کلینک خالقی اولدر معبود حق اولدر اندن ارتق بر معبود دخی
یقدر که سز اندن یوز دندروب وانی یلانلیوب قنجاوارسز که هو تلسز کذلک یؤفك
الذین کانوا بایات الله یجحدون یعنی اشبو بخلین یلانلیوب انکار ادوب یوز دندرلر
دلر حق تعالی نک ایتلرنه کم بولره ایندرلدی بولردن اکدنکلره دخی اما کورکه عاقبتلری
نیه ارشدی ودخی بیوردیکم الله الذی جعل لکم الارض قرارا والسماء بناء وصورکم
فاحسن صورکم ورزقکم من الطیبات ذلکم الله ربکم فتبارک الله رب العالمین
یعنی اول الله درکم بو یرلری سزه قرارکاه قلو ویردی وکوکلری اوزرکزه یوجلتدی
حیوان قلدی وبو اکسینک ارسنده سزی یرتدی وصورتکزی کورکلو صورت اوزره
قلدی کرو قلن حیوان صورتینه یرتمدی که انلر رزقلرین یردن اغزلریله الوب
یرلر سزه ال ویردیکه انکله صنوب الورسز انلره کمی اجی کمی اکیشی وتلر یرادوب
رزق ایلدی سزه انواع لذتلو طعاملر یرادوب حلال قلدیکه انی یه سز امدی انك
کلسینی یارادن سزوک ربکزدرکم انک مثلی یوقدر یجادر اول الله سنک جمیع تصورکدن
که اول عالملروک ربدر جمیع برکاتلر انک قتنده ندر و بندن صکره کندونک بقاسین
ذکر ادوب بیوردیکم هو الحی لا اله الا هو فادعوه مخلصین له الدین الحمد لله

رب

رب العالمین یعنی بو سزی وجوده کتروب جمیع نسنه یردن خالق حی درالمز
معبود حق اولدر اندن غیری معبود یقدر سز عبادتکزی اکا قلك اخلاصیله که
دینی انکدر انی برلك وانك احسانلرین ذکر ادوب ایدك الحمد لله هزار هزار
شکر اول عالملری یرادن پادشاهکم موجودات یرادوب بزه بو انعاملری قلدیکه
کندونك وحدانیتنی وقدرتین بزه بلدردی ودخی اول رسولنه خطاب ادوب
بیوردیکه قل انی نهیت ان اعبد الذین تدعون من دون الله لما جاءنی البینات
من ربی وامرت ان اسلم لرب العالمین یعنی ایت یا محمد اول مکه کافرلرنه کم بنم
ربم بنی نهی ایلدیکم طپنیم شول نسنلره کم سز طپرسز الله قیوب چون بکا دوشن دلیللر
کلدیکه اول قراندر بکا بیان قلدیکه الله دن غیر معبود کلی باطلدر اکا طپمقدن حذر
یقدر ابدی هلاك لکدر وبن امر اولندمکه ربمه مطیع منقاد اولم وانی بر لمکدن
استقامت اوزره اولم اندن غیریه میل اتمیم جمیع مصالحمی وامورمی توجهم
اندن یکا قلم بو سوز دخی اشارتدر عقل اولنه که اللهدن غیریه اعتماد اولمیا
وکلی عبادتنی اکا ایدوب جمیع حاجتلرین اندن دلیه ودخی بیوردیکه هو الذی
خلقکم من تراب ثم من نطفة ثم من علقة ثم یخرجکم طفلا ثم لتبلغوا اشدکم
ثم لتکونوا شیوخا ومنکم من یتوفی من قبل ولتبلغوا اجلا مسمی ولعلکم
تعقلون یعنی اول الله درکم سزوك اول اتکز ادمی طپراقدن یرتدی اندن صکره
سزی اتا صلبندن بر نطفه دن یرتدی واول نطفه دندروب انا رحمنه ایوشمش
قان ایلدی اندن سزه جان نفخ ایدوب اول طفل حالنده انا رحمندن دنیا یه
چقردی تا که اول حالدن حد رجاله ایرشوب پیر اولاسز تا اکادکین که اول

مقدر اولان اجل مسمی یه ایره سز اندن اخرته انتقال ایدرسز و بر نجکز اول یکیتلک
وقتنه ایرشمدن اولم شربتن طدسر تا بله سز کم بو الملک دایم بیر لکا موقوف دکل
اوغلانلقده و یکیتلکده اولم اولورمش هر حالده عمره مغرور اولمیوب اول الم یراغنده اولا
سز تا که بو اندیشه لری فکر ایدوب سبب سعادته سعی ایدرسز و دخی بیوردیکه هو الذی
یحیی و یمیت فاذا قضی امرا فانما یقول له کن فیکون یعنی اول الله در که الو نطفه کن
سزی دیرکوردی دنیایه کتوردی یجنی وعده کوز تمام اولسه کز و اولدرر اندن صکره
بعث ایچون کیرو دیرکورر یجنکه بر نسنه یه یرتمق دلسه اول دیسه اولور بلکه اول
دمک حاجت دکل همان اولمق دلدوکی کبی اولور قادردر که یوز بیک بونک
کبی یرلری کوکلری کوز اجوب یومنجه وار ایلیه دلرسه یوق ایدر که بو نسنلر انکا اسان
در مشکل دکل پس بوکا قادر اولان قادر دکلمیدر که سزی کرو قباره بلی قادردر نیه
دلرسه عجزی یوق و دخی بیوردیکه الم تر الی الذین یجادلون فی ایات الله انی یصرفون
یعنی یا محمد نظر اتمزمیسن شول کمسلره کم بزم سکا اندردکمز کتابمزده مجادله
قلوب انکار ایدرلر بو اللهدن دکلدر درلر عجب بو کربو قرانی قیوب و حقه
اویمیوب که بزی بر لکدن قچرلر دخی نریه دوینرلر که قورتلهلر الذین
کذبوا بالکتاب و بما ارسلنا به رسلنا فسوف یعلمون یعنی شونلر که بزوم
کتابمزی یلانلدلر دخی شول نسنه یه بلکه بز رسوللرمزا انکله کوندردک
انی یلانلدلر که اول کلمه توحیددر دخی بزوم بیر قلرمزدر کم کمن اشلیکر
و کمن اشلمیلر تیز زمانده بللر که انلره اخرتده نه واقع اولسر اندن صکره حق
تعالی اول واقع اولجق نسنلری بیان ایدوب بیوردی اذ الاغلال فی اعناقهم

والس

والسلاسل یسحبون فی الحمیم ثم فی النار یسجرون یعنی بزوم کتابمز حقدوغن
شول وقت بللر که اللری بیونلرنده مورلنه دخی زنجیرده قوب زبانیلر اول
غایت قینمش اسی سوکروک اوزرنه که اوده دمشدر یوزلرا اوزرنه سوریکلر اندن
کتوروب اوداچنه برغلر که شول دتروق کبی دوتشلر بندن صکره زبانیلر بوله
توبیخ ایدوب سرزنشله صوردقلرین بیوردیکه ثم قیل لهم اینما کنتم تشرکون من
دون الله قالوا ضلوا عنا بل لم نکن ندعوا من قبل شیئا کذلک یضل الله الکافرین
یعنی اول طاموخزیندارلری انلره صورلر که قنی اول الله قیوب طبدوغکز بوتلر
که سز انی الله ارتق قتردوکز کلسلر سزه یاردم ایدوب قورترسلر نه انلر دیلرکم
اولر دخی کندو نفسلرنه مشغول اولب بزی اونتدلر و دخی دیلرکم بلک بز
دنیاده بر نسنه یه طپمدوق که بزه منفعت حاصل اوله حق تعالی یارین قیامت
کننده کافرلرک اول حجتلرین شیله ازدررکم اول حجتلری کندولره دخی عذاب
ارترر ذلکم بما کنتم تفرحون فی الارض بغیر الحق و بما کنتم تمرحون یعنی جهنم
خزیندارلری دیلر اول جهنم اهلنه کم اشبو عذابلر سزه واقع اولدوغی اندن
اترودرکم سز دنیاده مغرور اولب یلب بر باطل اشن تکبرلک ایدردوکز الله
و اللهک رسولنه مطیع اولمیوب قوانه انمدوکز و عاصی اولب مسلمانلری دخی
مسخره یه طوتردوکز کولردوکز بو کلی اول فعلکز جزاسیدرکه اوش بولدوکز پس عقل
اولنلر متنبه اولب دنیاسنه و منصبنه مغرور اولب بیلمیالر کندولردن
اشغلری حقیر کوروب انجتمیلر تنکری سوزنه مطیع اولب یدله عاصی اولب
تکبرلک قلمیا تا که اول دخی جهنمیلردن اولب عذابه مبتلا اولمیا نتکم حق تعالی

بیوردی ادخلوا ابواب جهنم خالدین فیها فبئس مثوی المتكبرین یعنی دیلر
اول الله و رسولنه مطیع اولمیوب عاصی اولنلره كه كروك اول جهنمك قپولرندن
قنقیسندن دیلرسكز بو حالتده كه سزانده مخلدسزلر و چقمق یوق نه یوزدر اول
متكبرلرك طورجق یری كه حقه اویمدقلرندن اترو و تكبرلك قیلدیلر كلمهٔ توحید
دن جحد لر و دخی بیوردیكه فاصبر ان وعد الله حق فاما نرینك بعض الذی نعدهم
او نتوفینك فالینا یرجعون یعنی یا محمد بو كافرلرك انجحد كلرنه ملول اولمه
صبر ایله كه بدرستی حق تعالی نك وعدسی حقدر یا سكا كسترورز دنیاده بولره
وعده قلدوغمز عذابلروك بعضیسی كه اول قتال در هر یمدرز كه كن سنك الكده
الدروزكن صیوب طاغدوب اغلی قزیله اسیر ایدوب مالنی غنیمت الاسن یاخود
سنی دنیادن انتقال ایدورز بولروك دنیاده بو عذابلرین سكا كوسترمدین
عاقبت بولروك دخی دونب وارجق یرلری بزدن یكادر اخرتده كوره سن كه بز
بولروك اول عمللرینه نجه مكافات ایدرز و دخی بیوردیكه ولقد ارسلنا رسلا
من قبلك منهم من قصصنا علیك ومنهم من لم نقصص علیك یعنی یا محمد بدرستی
سندن اوكدن دخی رسوللر كوندردك هر برین بر قومه اول رسوللروك بعضیسن
سكا بیان قلدق كه بلورسن و بعضیسن سكا خبر ورمدك انلری بلمزسن كلی اول
رسوللرمز قوملرینك بلاسنه و زحمتنه صبر ایدوب قتلندلر عاقبت اول قوم
هلاك ایدوب كندولری قرتردق سن دخی انلر جلین صبر ایله یا محمد كوره سن
كه بولروك دخی عاقبتلری نیه ایرشور و دخی بیوردیكه وما كان لرسول ان یاتی
بایة الا باذن الله فاذا جاء امر الله قضی بالحق وخسر هنالك المبطلون

یعنی

یعنی هیچ بر رسولك الندن كلمز و قدرتی یتمز كه كندودن دلایل و برهان
كتوره و معجزه كستره كندونك رسول لكنه الا حق تعالی امریله در اكر بولر
انلره ایناغمیلر و یلانلیلر اول رسوللره زیانی یوق اما قچن كه قیامت كله بولر
اول عذابلریله حكم اولنه اول انواع عذابلریله عذاب اولنه كه اول عذاب اولدغی
بولره عدلدر ظلم دكلدر زیرا كندو فعللریله كسب ایلدیلر اكر مؤمنلر كبی انلر دخی
مطیع اولسلر عذابدن سلامت اولوب سعادته ایررلردی پس اول عذابه
اغرادقلری وقت زیان كارا اولسرلر انلر كه شمدی ایشلری بطلان اوزره در
ظالملر مشركلردر اندن صكره حق تعالی انعاملری ذكر ایلدی بولره كم اوكله بر
انصافه كلب عبرت دوتلر دیو بیوردیكه الله الذی جعل لكم الانعام لتركبوا
منها ومنها تاكلون ولكم فیها منافع ولتبلغوا علیها حاجة فی صدوركم وعلیها
وعلی الفلك تحملون یعنی اول الله در كه سزكیچون قیون صغر و دوه یراتدیكه اول
دوه لره بنه سز اول قیونك صغرك اتلرین ییاسز و سودلرین ایچه سز و دخی
انلرده سزه چوق منفعت واردر دریلرنده و یوكلرنده بلك ترسلرنده دخی و دخی
ارقلرنه بنوب بر شهردن بر شهره وارب اول كوكلوكزدكی حاجتلره ایرشه سز
وقت اولا كه قورودن اول حیوانجقلره بنوب مقصودكزه ایرشه سز وقت اولا كه
دكزدن كیدوب كمیلره بنوب هر مصالحكزه انكله بتارسز ویریكم ایاته فای
ایات الله تنكرون یعنی اشبولر كلی دلیل برهاندر حق تعالی نك وحدانیتنه
كه كوسترورسزه تا بر فهم ایدوب انصافه كلسز پس سز بو ایتلری كوروب قنقی
برینه انكار ایدوب دیه سز كه بو اللهدن دكلدر و دخی بیوردیكه افلم یسیروا

في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم كانوا اكثر منهم قوة وآثارا
في الارض فما اغنى عنهم ما كانوا يكسبون يعني ايت يا محمد بو منكرلر هيچ ير
يوزنده سفر ايدوب يورومزلر كه مكم نظر ايدوب كورهلر اول كندولردن اوك
انكار ايدنلرك عاقبت نيه ارشدي كندولر هلاك اولوب يورتلري مكانلري
ويران اولدي انلره تيز عقوبت قلدوغز رسوللريني يلانليوب انكار قلدق
لريچون قلدق حال بودركم انلر بوسنك قوملردن دخي چوغدي قوتده دخي
بولردن ارتق ايدي وعمرلري وملكلري ويريوزنده سعيلري بولردن
دخي زياده ايدي بو بيلهكن دخي هيچ بردروشب اول اشلدكلري بولره
منفعت ايدوب برزوم عذابمزي انلردن دفع ايدمدي پس عقل اولنكرك
كم عمرنه ومالنه وقولنه يا قوم قبيلسنه بقوب مغرور اولميادميه كه آخرتده
بولردن بكا منفعت اولا كشيه هممان منفعت كندو سعيندن اولور اكر قدرت
يتركن خيرا تهسعي ايدوب شرلردن كندوي يغرسه ودخي حق تعالى بيوردیكه
فلما جاءتهم رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم وحاق بهم ما كانوا
به يستهزؤن يعني چونكه قوملرنه رسوللري كلدلر برزوم بربلكونه ظاهر
دليللر ومعجزلر كتوردلر بولر اول كندولرك ناقص ابتر عقللرنه وكم بلدكلرنه
راضي اولدلر هيچ اول رسوللر كتوردكلري دليللره ومعجزلره نظر قلوب التفت
ايتمدلر اشغا يقاروا ايراق ويقين اول بجارتجكلرنه الدنديلر كلن رسوللرمزي
استهزايه الدلر عاقبت كروانلره اولشدي اول استهزا قلدقلرنك عقوبت
انلر ايله صنورلرديكه اول انلره قله سلامت قورتلدلر فلما راوا باسنا قالوا

آمنا بالله وحده وكفرنا بما كنا به مشركين يعني چونكه انلر دنياده برزوم عذابمزي
كوزلريله كوردلركه اوزرلرنه اندرلدي ديدلركه بز ايمان كتوردك اول الله
كه بردر برى وبيزار اولدق اول بوتلردنكه الله شريك قلوب انلره طپردق
حق تعالى بيوردیكه فلم يك ينفعهم ايمانهم لما راوا باسنا سنت الله التي
قد خلت في عباده وخسر هنالك الكافرون يعني اول منكرلر ايمان
كتوردكلرنك ذره قدر منفعت اولمدي چونكه برزوم عذابمزي كورمنجه اينان
مدلر پس حضرت رسولك حديثيله ثابت دركم هر كافر اخر وقتده ايمان
كتورسه قبول اولنمز زيرا جهنمده اكا يرين كوسترلر ضروري ايمان كتورر
اول معتبر اولمز ودخي شول مؤمن كه اكا اول فسادنك عقوبتلرين كسترلر
اني كوروب توبيه كلور بوكا دخي توبه ء يائس ديرلر مقبول اولمز پس كركدكم
مؤمن جان حلقومه كلمدين كه اكا حالة غرغره درلر توبه قلمق كرك كه
سلامت اولا وحق تعالىنك سنتي شيله جاري اولمشدر بوكجن امتلر
اچنده كه عذابلري اشكاره كورنجك ايمانه كلورلر اما اول ايمانك منفعت
اولمز ودخي سنت الله آيتله دركم كافر ايمانه كلمسه دنياده اخرتده عذاب
قلور پس اول كافرلر اول وقت زيانكار اولور كه كلمه ء توحيددن نجرلر
مؤمن كرككم دايم اول كلمه ء دلندن ايروطوتميا تاكه دنياده واخرتده انك
سعادتنه سبب اولا سورة حم السجدة خمسون واربع آيات مكية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تنزيل من الرحمن الرحيم يقاروكجن سورده ديدككه بو حاميم معنيسي

متشابهدر الله دن ارتق کمسه بلمزکم بوندن مراد ندر واما انلرکه علم اچنده
راسخلردر انلره حق تعالی مکاشفه‌سی قدر بر معنی کشف ایتمش سیلمشلردر اما انلر
دخی دیمزلرکه مراد بندن حقیقت بودر بلکه کرو الله تفویض ایدرلر درلرکه
یکرکن الله بلور پس حم دیمك اولورکم حکم اولب تقدیر اولندی ویازلدی
لوح المحفوظده شول نسنه‌لرکم اولسردر تا قیامت کوننده‌ك وبر نچه‌لر دیمشلرکم
بو حم قسمدرکم حق تعالی اندا جواب بیورورکه بو سوره حقیچون اشبو قرآن بنم حق
کلامدرکم جبرائیل انی اندردی اول رحمان قتندن که رحیمدر اندن یکادون
قوللرین اسرکیوب رحمت ایدیجیدر ودخی بیوردیکه کتاب فصلت آیاته قرآنا
عربیا لقوم یعلمون یعنی اشبو قرآن اندی اول رحماندن رحیمدن بو بر کتابدرکه
بونك دلیللری وحجتلری بیان اولنمشدر وحلال حرام وحق باطل بونکله معلوم
اولنمشدر شول قومه کیم عقللری وار فهم ایدوب بنك اچن کن بلورلر انکچون
بو قرآن عرب دلی اوزره اندرلدی که کندو دللریدر ایرق دل اوزره اندرلسه
بولر انی فهم ایدوب بلمزلردی ودخی بیوردیکه بشیرا ونذیرا فاعرض اکثرهم فهم
لا یسمعون یعنی بو قرآن اندرلدی بو حالتده کم مشتجیدر اویماغله وحق تعالی
نك دیدارین کورمکلکله وقیامت احواللرندن وطاموا عذابلرندن قورتلوب
سلامت اولمغله اول کمسلره کم ایمان کتوروب عمل صالحه مشغول اولدلر هوای
نفسدن کچوب لذت دنیای ترك ایتدلر آخرت سفینه درشدلر ودخی بو قرآن
قورقودیجیدر اجماقدن محروم اولماغله ودیدار حقدن وابدی زوالسز نعمتلردن
محروم قیلمغله وقیامت قورقولرنه وطاموا عذابلرنه اوغرمغله شول کمسلره کیم

ایمان کتورمکدن جحد لر باطل اشکره مشغول اولدلر کوکللرین دنیا عزتنه بغلیب
آخرت عزتندن یوز دوندردلر چوقلری بو دنیایه مغرور اولب بونك لذتنه الدنلر
آخرتدغی ابدی سعادتدن یوز دوندردلر بو مکه اهلنك چوغی بو حق کلامی
اشدوب قولقلرنه قویمزلرکه بولره منفعت اوله اشتمك اول وقت حقیقت
اولورکم اول قولاغه دوقنن سوزدن سوزدن اشدنه عمل بلوره شول بمشق یره
یغمور دوقنز کبیکم اندن نسنه بته والا چون اشدوب اندن عمل کلمیه شول قتی
چورق یر کبی درکم یغمور دوقنب طاینه کله اکا نسنه بتکمیه کم اندن نسنه بتر
میا کم بر منفعت اوله ودخی حق تعالی اول کافرلرك حجتلرین دن خبر ویروب بیوردیکه
وقالوا قلوبنا فی اکنة مما تدعونا الیه وفی آذاننا وقر ومن بیننا وبینك حجاب
فاعمل اننا عاملون یعنی یا محمد بو کافرلر دیدلرکم بزوم کوکلمز بر ده اچنده ارتلب
قیلمنشدر بز نه دیدوکوکی فهم ایدوب انلایمزوز اول سن دعوت قلدوغك نسنه
بزوم کوکلمزه ایرشمز اول حجاب انی منع ایدر ودخی قلاغمزده صاغرلق وار سنك
کلامك بزه اثر ایتمز وار سن کندو معبودك اشنه مشغول که سکا بیوردی بز
دخی کندو معبودمزله روایتدر محمد بن کعبدن که عتبه بن ربیعه بر کون قریش
اچنده اوتورر کن دردیکه یا قریش قومم نه دیرسز طورین وارین اول محمده بر نچه
کلام سویلیاین وبر نچه اکا مصلحت کوستره‌ین اولا که اول سببله بزدن سوزنی
منع ایده بونی اول وقت دا ایشوب دیدیکه کوردی وار دقچه رسولك اصحابلری هر
کون ارتدی چوغلدی پس اول قریش قومی دیدلرکم یا ابا الولید طور وار اول محمده
نه مصلحت ایدرسك ایت اولا که بر مصلحته اویا پس عتبه بن ولید که مشرکلرك اولولرندن

ادي طوروب اول سيد المرسلين قاتنه كلدي اوتوردي ديديكه يا قوداشمز
اغني سن دخي بزدن سين بر قوم دخي اندن اندن مرتبه مز اولوغمز نيدوكن
بيلورسين بدرستي سن بو قومك اچنه بر اولو ايش كتوردك بولوكك دركلرين
جماعتلرين طاغتدك وطيدقلري معبودلري عيب ايدوب دينلرين باطل قلدك
كچن آتالرين دخي كفره نسبت ايتدك اكر بو سوزي چقروب سويلدوكدن
مرادك مال ايسه مالمزدن جمع ايدوب سكا اولقدر مال ويرلوم تا كه سن دولتمند
مالدار اولاسين وكر عزت استرسك دولتمز اوستنه سني عزيز وشريف
قيلالوم تا كه هيچ بر ايشمز سندن ايرو وسندن طاشقره اشلمیه وزاكر اكي
ديلرسك كه سن بزوم اوزرمزه حكم اولاسين اوزرمزه سني حكم دكورز سنك
حكمكدن طشره اولميالوز وكر بو سويلدوكك سوزلر سكا اولدوشكن كورينوب خيالاردن
ايسه كه غالب اولب عقلكي بورر كندكدن اني دفع اتمكه كوجك يتمز كلسز سني
سيلدورالم دخي طبيبلردن بر علاج ويره والشتلوم مالمزي سندن يولمز صرف
ادلوم تا كه اول نسنه دخي سندن دفع ادوب قوترلوم چونكه عتبه سوزن سويلوب
فارغ اولدي رسول عم باشلدي بو آيتي شول ساعت اوقمغا بسم الله الرحمن الرحيم
حم تنزيل من الرحمن الرحيم كتاب فصلت آياته يدك اقدي بو كلسي اول آيته
وارنجه كه حق تعالى بيوردي فان اعرضوا فقل انذرتكم صاعقة الاية اشتعا
كلسز عتبه بوني اشدب طوردي اصحاب قاتنه كلدي بولر دخي كوزلدلر كيم عتبه
كلور بر بري نه ديدلركيم والله بدرستي بو ابو وليد بزه بر صورتيله كلوركيم اول كيدركي
صورت دكل چون كلدي بولرك قاتنه اوتوردي بولر صوروب ديدلركيم انيوكن نه

خبر وارايت عتبه ديدي بن بر سوز اشتدم كه هيچ انجلين دخي بر سوز اشتمدم
يوق والله بن اول سوزي نه شاعر سوزدر نه خود ساحر سوزدر نه كهنه كهنلر
سوزيدر ديدين يا قريش جماعت كلك بكا مطيع اولك اول كيشي كندو حالنه
قوك نه كرك ايسه ايتسون بز دخي كندو وقتمزده اولك ديديلركه يا ابا الوليد
والله اول محمد سني سحرلدي ديليه اول ايش كه سني دخي كندويه اويدره عتبه ديديكه
هله بنم سوزم فكر كورن ناخوش كلورسه دخي اني اشلك بس حق تعالى رسولنه بيوردكيم
قل انما انا بشر مثلكم يوحى الي انما الهكم اله واحد فاستقيموا اليه واستغفروه
وويل للمشركين الذين لا يؤتون الزكوة وهم بالآخرة هم كافرون يعني ايت
يا محمد بولره كيم بن دخي سز چلين بر آدم اغلنيين اولكيم بزه خبر ويردوم بسم
مولامدن وحي اولنور بكا انك خبر يدرركيم بره ديدوكم بلك حقيقت كه سزك
معبودكز وخالقكز خالق واحددر كه شريكي يوقدر بس اني بر بيلوب اقرار اوزره
محكم طروك شديد يدك اكا ايشدوكوكز شركدن بري اولب اندن بر لقتماقي طلب
ايدوك هلاك اولسون اول مشركلره كم كلمه توحيد بر له كندولره ارلق حاصل قلمدلر
حق تعالى امرينه منقاد اولب الله يرينك زكوة ويرمدلر انك فرضيتنه اقرار ايتمدلر
دخي بو كلسيله بولر اندن صكره كر وقيمقه دخي انكار ايدرلر بوندن صكره مؤمنلر
صفتين بيان ادوب بيوردي كه ان الذين آمنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غير
ممنون يعني انلركم الله بر لدلر وانك امرنه مطيع اولدلر حرامدن وشهولر
اشلردن كندولري يغدلر حاصل اولور انلره شول كامل ثوابلركيم هيچ اكسلمز
نقدر منعيف بيراولورسه ويردلرين يرنه كرمكر وصاغنك كتورة كلوري كبي

توابلري ديوانلرنه يازيله بندن صكره كر و اول كافرلره زجر تهديد ايدوب
بيورديكه قل ائنكم لتكفرون بالذي خلق الارض في يومين وتجعلون له
اندادا ذلك رب العالمين يعني ايت يا محمد اول مكه كافرلرنه كم سز كافرمي
اولورسز انكارمي قلورسز اول خالقڭزه كم بو يرلري كوكلري يرتدي ايكي كونده يعني
يكشنبه كون باشلدي دوشنبه كون دوشدي تمام ايتدي سز انڭ كبي پادشاه
شريكمي قوشرسز و انڭ معبودلغنه انكار قلب اورتيمي قترسز كه جميع عالملروڭ
ربي اولدر يعني اول معبود كه يرلري يرتدي جميع مخلوقڭ دخي يرديجيسي اولدر
اكر دلسيدي حق تعالى بو يرلري كوكلري بر لحظه ده ياردیدي قادر ايدي عاجز
دكلدي اما بو برنج كون اچنده يرتمقده حكمت بو ايدي قوللرنه تعليم ايدردي
اشده اوجك اولميلر هر اشيكم طوترلر كللو بجه طوتلر اما اخبارده كلمشدركم
دكلو اشلرده تاني يله طوتمق خيرلودر اما برنج اشده تعجيل خيرلودر اول
كناهدن توبه قلمق ثانيا بورج اودمك ثالثا فريضه اولن طاعتلري وقتي
كلجك يرنه كتورمك دردنجي قنق كلسه اوكنه طعام كترمك بشنجي جنازه چقرتق
التنجي قز بلوغه ارشه اره ويرمك يدنجي خيره نيت ايتسه ترجك اشلمك بو كرك
كلسنده اوب ترجك اشلمك خيرلودر بولردن ارتوغنده او ممك خيرلودر
پس حق تعالى يري يكشنبه كون يرتمغه ابتدا قلدي و دوشنبه كون دوشيب
تمام قلدي وجعل فيها رواسي من فوقها وبارك فيها وقدر فيها اقواتها
في اربعة ايام سواء للسائلين يعني اول يرلري يردن خالق انڭ اوزرنده
محكم طاغلر دخي يرتدي بو يرلر انوكله ثابت اولا حركته كلوب چلقنميه تاكه بو

يردلمش مخلوق انڭ اوزرنده قرار دوتب اندن منفعت الالر و دخي اول
طاغڭ بركتني چوق قلدي اندا اغجلر صولر يرتمغله بو مخلوق هر مصالحلرين
انوكله قيررلر و اول ادمله انس دوتميان وحشي حيوانجقلر اول طاغلر
قوننده مغارلر اچنده و قيلر قلتوغنده يرتكر طوتب وطن قلالر و اول
طاغلروڭ يمشلرندن يبوب و صولرندن اچوب خالقلرنه فصيح دليله تسبيح
تقديس قلالر و دخي حق تعالى اول يرلر اچنده انواع مخلوقه رزقلرين و سبب
معيشتلرين دخي هر برينڭ عمر اولدقجه رزقلرن تقدير ايدوب كمينه از كمينه
چوق يردي ويردي درت كون اچنده دنيا كونلرندن دلينلره برابر عدل
يونندن رزق ويرمكده يعني حق تعالى جميع مخلوقڭ رزقلرين يرتدي
هر برينه مقدارلو مقدارنجه تقدير قلدي دلرسه دخي ويرر دلمزسه دخي
ويرر كافره و ويرر مؤمنه دخي ويرر دلمكله رزق اكسلمز دلمكله دخي ارتق
ويرلمز اما چون حق تعالى بندن دلك ديوا امر ايلدي اول بويروغي يرنه
كتورمكچون دلمك يلوارمق كرك زيرا حق تعالى قوللرينڭ كندوبه يلوار
دوغن سور ابن عباسدن روايتدر ايدر اول نسنكم حق تعالى يرتدي
اول قلم ادي امر ايلدي اكا كم يا قلم ياز ديديكه يا رب نه يزين ديديكه ياز
شول نسنيكم تقدير اولدي بوكندن تا قيامته دكن اولجقدر اندن صكره بالغي
يرتدي اندن اول صوڭ بخارين يرتدي اندن يري دوشدي اول بالغڭ
ارقسي اوزرنه بالق حركته كلدي ير چلقندي قرار طوتمدي طاغلر يله حق تعالى
بو يرلري محكلدي تاكه قرار دوتب منفعته يرادي و دخي ابن عباس رضي الله

عنه ایدر بو آیتك معنیسندن رسوله عم صوردم بیله دردیكه حق تعالی بو
جانلری كوده لردن درت بیك ییل اول كوردی یراتدی درت كون ایچنده بو
روایتجه اول درت كون آخرت كونلریدر دنیا كونلریله دكل زیرا آخرتك بر
كونی دنیانك بیك ییلی قدردر ودخی بیوردیكه ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ
فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ یعنی چون حق تعالی
یری یراتدی اول چونكم كوكلره توجه قلدی دلدیكه اول كوكلری بخاردن یراده
زیرا اول وقتیكم حق تعالی عرشی یراتدی عرشك آلتنده صودن ارتق نسنه
یوغیدی عرش صو اوزرنده یدی نتكم بیوردی وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ اندن اول
صویه اسلك بر قدی اول صو قیندی اندن اول صو اوزرنه ییل حواله قلدی
اول صوی چلقدی اندن كوپك جمع اولدی یری اول كوپكدن یراتدی كوكلری
اول دوتندن یراتدی كه صوییك بخاریدر اندن اول كوكله یره بیوردیكه بنم طاعتمه
كلك منقاد اولك دلرسكز اختیاریله دلرسكز اختیارسز بلك بنی كه بن سزوك
خالقكز ورببكزون حال دلیله یرلر وكوكلر دخی دیدیلركه بز سنك امركه
مطیع منقاد اولب كلدك اختیارله ودخی دیمشلردركم حق تعالی اكیسنه بیله
بیوردی كلك بكا مطیع اولبن اول اچكزدكی كیزلدوكوم خزینه‌یی چقروك كم
یراتدوغم خلق اندن منفعت طوتلر كوكلر خزینه‌سی یغمورلردر ویرلر خزینه‌سی
بترمه‌در پس حق تعالی بولره امر ایلدیكه دلرسه دخی دلمزسه دخی چقرلر
بولر اكیسی دخی دیدیلركه بز كلدوك سكا مطیع اولبن اختیاریله یعنی اچلرنده
كبی مطیع اولبن چقردلر كرهله چقرمادلر وهب ایدر حق تعالی بیوردیكه یا كوك

ایوكی

ایوكی كونكی یلدزلروكی آشكاره ایله دلرسك رضا ایله دلمزسك كوجله بو كلام بر
مثل وجهیله سویلنز اما حقیقت بودركه اكسن دخی یراتدی امر ایلدیكه كز لولرن
ظهوره كتوردلر كتوردلر عاقل اولنلر بونی فهم ایتمك كركه مخلوق اولن البتن
خالقنه مطیع اولسه كرك اكر سركش اولب مطیع اولمق دلسه البته خودانی دلر
دلمز قهریله كندویه مطیع قلور انك ملكندن خود چقوب كتمكه امكان یوق پس
خیر اندردركم كندو اختیاریله مطیع اولب امرین یرنه كتره دلرسه كه اكی جهانده
یوزی آق اولا ودخی بیوردیكه فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ
سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ
یعنی حق تعالی بو یدی كوكلری اكی كونده چون یراتدی هر كوكده بر بیورق قودی
و فرشتلردن بر طایفه یراتدی هر برینی بر درلو طاعته قودی و بیوردیكم بز دنیا
كوكنی چراقلرله بزدوك كه زینت اولا وهم بو مخلوقاتك اسباب معیشتنه یاردم
اولا ودخی انكله صقلیه‌نله كه شیاطین چقوب اوغرلین كوكلرده اولنن
حكملردن كه فرشتلر آراسنده سویلنز انی اشدوب كلوب یر یوزنن كندو
دوستلری كه ار بجلردر وصویه بجلردر ومنجملردر انلره بر كوچكه اون یلان
قتوب خبر ویرمك دلسه اول یلدوزلر نورندن اوده لب فرشتلر انلری اترلر
كوندررلر تا كه كلوب یلان خبرلرله خلق اعتقاد ایدوب ایمانلرنه زیان
دكورمیه امدی بو كلی ذكر اولنلر انك صنعندن اول عزیز علیمك تقدیرلریدر
ملكنده حكم غالبدر دخی قوللرینك نه اشلدكلرین بلور علیم در ودخی بیوردیكه
فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ یعنی حق تعالی

بیوردیکه یا محمد اگر بو کافرلر بر یوم بو قدر تلومزدن و عظمتمزدن که بو کره
وصف ایلدك بو کوکلر یرلر بر تمقدر و بو اکسیلند آراستن براده لی عجایبلردن
عبرت الميوب اسلامه کلمکدن اعراض ایدرلرسه ایت کم بن انذار ایدوب قورقو
دورم بر عذاب ایله کم اول عذاب عاد قومنه و ثمود قومنه واقع اولوب هلاك
اولدیلر بیزده دخی انلره اولن عذاب کبی عذاب ایرشوب هلاك اولسیز مقاتل
ایدر عاد ایله ثمود ایکی قرداش اوغلانلری ایدیلر و الیاس ایله یسع ایکی قرداش اوغلانلری ایدیلر
و عیسی ایله یحیی ایکی قرداش اوغلانلری ایدیلر و دخی حق تعالی بیوردیکه اذ جاءتهم
الرسل من بين ايديهم ومن خلفهم الا تعبدوا الا الله قالوا لو شاء ربنا لانزل
ملائكة فانا بما ارسلتم به كافرون یعنی اول عاد ایله ثمود قومنه چونکم
رسوللری کلدیلر اول کوکلرینی کی آخرت و ر قویله و طامو عذابلری ایله قورقتدیلر
و اجماق نعمتلرندن خبر ویروب اکا رغبت ایتدوردیلر و انلردن الرو کلرلر بو دعوته
مطیع اولمیوب کلمهء توحیددن قجدیلر بخیسی هلاك اولدیلر و مطیع اولنلر نجیسی
قورتلدیلر و دخی دیدیلر کم دنیا فانیدر بقاسی یوق اندن اعراض ایدوب آندن کوزه
آخرت عذابلری کلب بیزه یتدیرر کهاك اول بو معبوده طیك کم معبود حق
اولدر اندن غیری باطلدر چون اول رسوللر بو خبرلری انلره دکوردیلر اول
قوملری انلره ایله جواب ویردیلرکم اگر اول بر یوم ربمز بزی کندویه دعوت
قلمق دیلسه کوکدن بر فرشته اندریدی بزجلین بر ادم کوندرمیدی بدرسهی
اینانمزز شول نسنه یکم بیزکلدوکز خبر ویردشز پس کرو حق تعالی خبر ویردیکم
بو عاد ایله ثمود نه نسنه یه مغرور اولوب ایماندن قجدیلر بیوردیکم فاما عاد

فاس

فاستكبروا في الارض بغير الحق وقالوا من اشد منا قوة اولم يروا ان الله
الذي خلقهم هو اشد منهم قوة وكانوا باياتنا يجحدون یعنی اول عاد
قوم تکبرلك ایدوب نفسلرن هیچ بر وجهله اولولغنه استحقاقلری یوغکن
اولو طوتدیلر ایماندن اعراض ایتدیلر و دیدیلر کم بزدن قوتلوکم اولا کم بز اکا مطیع
منقاد اولالار زاول بزه حکمن یوره اول قوت جثه لرینه مغرور اولوب الدندیلر کم
ایکی کشی استمداد ایتسه یرلرندن طورمغه مجاللری قالمزدی پس حق تعالی بیوردیکه
عجب بونلر نظر ایدوب کورمزلر میکم اول الله کم بونلری بر ضعیف نطفه دن یراتدی
بونلره بر قوت ویردی دخی عطا قلدی انلرك قوت و قدرت بونلردن ارتقدر
نیچون بونلر انلره بقوب بر عبرت المزلر و انی بر لیوب اکا مطیع اولمزلر اول
انلره کندیدکلری رسولکم هود در ایدیلر انلرکه و انك ویردکی خبرلرینه اینانمزلر
اینکار ایدرلر فارسلنا عليهم ريحا صرصرا في ايام نحسات لنذيقهم عذاب
الخزي في الحيوة الدنيا ولعذاب الاخرة اخزى وهم لا ينصرون یعنی
چون اول عاد قوم قوتلرنه انانوب اتش چکدیلر بر ایمان کترمیوب و اول رسوللر
انکار قلدیلر بز دخی انلرك اوزرنه بر قتی اوازلو صوق یل حواله قلدق کیم
شول اوده بجه یقارسه اول یل دخی انله یقردی شول نحس شوم کونلر اچنده
که انلره عذاب اولدی اتاموزلره مبارك کونیدی کم کندولره سلامت
اولدیکم اول کافرلرك زجرندن قورتلدیلر ایدی بز اول عذابی انلره دنده
اتروکندیدك که اول انلری رسوای قلعیله هلاك ایدیجیدر عذاب انلره دنیاده
طاتدردوز اخرتده و دزدن اولدی اخرت عذاب خود دنیاده کدن قتیرقدر

بولره آگاه غزیسرلردر هیچ بر کمسه اولمیه‌که انلره یاردم ایدوب اول عذابدن
قورتره. چون عاددن خبر ویردی بکا ثموددن خبر ویررکه اول دخی نیه مغرور
اولوب ایماندن یوز دوندردیلر هلاک اولدیلر و دخی بیوردیکه وأما ثمود فهديناهم
فاستحبوا العمى على الهدى فأخذتهم صاعقة العذاب الهون بما كانوا
یكسبون یعنی عاددن صکره اول ثمود قومنه صالح رسول کوندروب حقدن باطلی
کفردن ایمانی انلره بیان قلوب بلدردک انلری طریق ضلالتدن طریق هدایته
دعوت قلدوقده دنیاده واخرتده بلالردن قورتیلرلر وایکی جهانک سعادتنی
حاصل قلالر اما انلر کفری ایمانه اوزره اختیار ایدوب ازغونلق یولنه کیتمکی
سودیلر طوغری یوله یوریوب دولته ارشمکی ترک ایتدیلر رسوللرینه اویمادیلر
بز دخی انلرک اوزرینه بر خور قلیجی فتی عذاب کوندردک انلری دخی انو کبی
هلاک قلدق اول شرکلرندن کفرلرندن اتروکه کندولره حاصل قلدیلر
ونجينا الذين آمنوا وكانوا يتقون یعنی انلری هلاک ایدوب قورتردق شول
کمسنه‌لریکه صالحه ایمان کتوردیلر انک دعوه‌سنی الدرمکدن وکندولری دخی
شرکدن ویرامز عمللردن ایراق اولدیلر و دخی حق تعالی بیوردیکه ويوم يحشر
أعداء الله إلى النار فهم يوزعون یعنی یا محمد ذکر ایت اکدر بولره شول کونکم
سورله اول تنکری دشمنلری طامودن یکا بو حالتده‌که اول وارنلر حبس
اولنوب یعلالر طورلر طامو قپوسنه تا صوکی دخی واروب انلره اولاشنجه حتى
إذا ما جاؤوها شهد عليهم سمعهم وأبصارهم وجلودهم بما كانوا يعملون
یعنی اول کافرلر ومنافقلر چنکم اول طامویه کلوب کوزلریله کورلر معین

اول وقت جهنم خزینه‌دارلری انلره صورلرکه قنی اول الله شرک قلوب
کندو اعتقادکزجه معبود دوتندوغکز ایدک امدی کلسون سزی بو الله
عذابندن قورترسون بولر اول وقتده کندو شرکلرینه انکار ایدوب دیلرکم
والله ای بزوم ربمز بیز سکا شرک کتوردکلردن دکولز. پس اول ساعت انلرک
اغزینه مهر اورله اول دللریله کز لیوب انکار قلدقلری شرکلرینه ونفاقلرینه
قلقلری کوزلری طانقلق ویره‌کم بولر حق تعالی وحدانیتنه و کلن رسولک
صدقینه دلالت ایدر سنکری کوردلر یلدانلدلر و دخی کرو قلن اعضالری
نکم اشلدلر بر بر طانقلق ویروب رسوای اولالر دونب کرو کندو اعضالرینه
عتاب قلالر نتکم حق تعالی وقالوا لجلودهم لم شهدتم علينا قالوا أنطقنا
الله الذي أنطق كل شيء وهو خلقكم أول مرة وإليه ترجعون یعنی
بولر اول فرجلرنه وکرو قلن اعضالرنه دیلرکم ای هلاک لک سزه کلسون
بز سزی اوددن قورترمغیچون انکار ایدرز سزه نه کلدیکم کندو هلاک
لککز اوزره طانقلق ویردکز اول اعضالری دیلرکم بزوم المزدن نه کلور
بزی سویلتدی اول الله‌کم جمیع حیوانلره دل ویروب سویلدر اول الله درکم اول
سزی دنیاده یوقدن وار ایتدی دل ویروب سویلتدی قادردر اول دلی سویلدنکم قولغی
کوزی دخی سویلته دیرا دل دخی بر پاره اتدر قولق دخی بر پاره اتدر حقه
انکار ایدوب دنیاده مطیع اولمادکز اوشیمدی دونب کلجک یر کوزانک
حضرتی اولدی پس عاقل اولنلره بو ایتدن متنبه اولوب کندولری دوشرلر
الدن فرصت وارکن استغفار ایدرلر دمیلوکه بر خلوت اولراجنی یاطغلر

درلر اچندن کناه اشلرز بزی کورمز صنماسنلر کر وکندولر طانقلرین بـله
کتوریورلر یباندن طانقلر محتاج دکللر خصوصا حق تعالی کندو ناظردر بلور
بر اشی کم قاضی کندو بلور اولا اکا خود طانق استمک حاجت دکل بوکی اولر
قوتدر ایمانی اولن بوکا اعتقاد ادوب نفسنی هوالردن ییغق اردنجه اولمق
کرک و دخی الله تعالی بیوردیکه وما کنتم تستترون ان یشهد علیکم سمعکم ولا
ابصارکم ولا جلودکم ولکن ظننتم ان الله لا یعلم کثیرا مما تعملون یعنی ای
کافرلر سزوك یقینکز بوعدی ایله صنمز دکز سزوك اول اشلدوکوکز قبیح عمللر
کورنه بوقلقلر کوزو کوزلو کوز والکز ایاغکز طانقلق ویره سز رسوای اوله سز
لیکن سز ایله اعتقاد ادردوکزکم حق تعالی سزوك اشلدوکوکز اشلری بلمز
درلودرلو فساد اشلره و باطل سزلره مشغول اولمغله عمری ضایع ایتدکوز وذلکم
ظنکم الذی ظننتم بربکم اردیکم فاصبحتم من الخاسرین یعنی حق تعالی بیوردیکم
سزك اول یوز کمانکز ادیکه اوش بوکون سزی هلاك ایلدی مغبونلردن اولدکز
ابوهریره روایت قلور رسولدن که بیوردی حق تعالی بیوردیکم بن قلومك
اعتقادی قتنده یم بن انوکله بلینه هریزده کم بنی اکر حسن بصری بو حدیث
معنیسندن بیورمش کم شول که خالص مؤمندر اول الله اعتقادن کرکلو
ادوب کرکلو عمللره سعی ایدر اکر کناه دخی اشلرسه اعتقادی بودرکم حق تعالی
غفاردر ستاردر رحیمی بولدر توبه ادوب دونلره فضل برله رحمت قلور
کناهلرن یرلغار عیبلرن ارتر اکا امید طوتب و عقابندن قورقار اخلاصله
توبه قلور اندن الروکجن تقصیرلر ایچون کوز یاشن دوکوب ایو عمللره مشغول

اولر امّا اولکم منافقدر حق تعالی یه اعتقادی کرکلو قلمز ایله صنرکه ابوك
نه قلدوغن الله بلمز یاخود بلور لیکن اعتبار قلمز حق تعالی نظرین سهل کورر اول
یرامز فواحش اشلره سعی ایدر بنجی اچر نماز قلماز زنا ایدر زکوة ویرمز یلاون
سیلر تنکریدن قورقمز مسلمانلری دکمکله ومالرن المغله ابجدر اخرت عذابن
اکمز کناهلری اشلر توبه اکمز الله رحمتندن امیدن کسر توبه قل دینسه
جواب بودرکم ایدر بنم یرم طامودر بو دکلو کناهله بکا رحمتی اولر توبه قلب
ندین چونکه قبول اولمز دنیاده اخرتده زیانکار اولر نعوذ بالله منه بولرك
حقنده حق تعالی بیوردیکه فان یصبروا فالنار مثوی لهم وان یستعتبوا فما هم
من المعتبین یعنی بو حال ایله عمر کچرنلرك اخرتده یولری اوددر کرك صبر اتسنلر
کرك اتمسنلر بو انلره شول سزلرینك جوابدر که دنیاده بر برنه دیرلردی صبر
ادوك اتالروکوزدن کورده کلدوکوکز عادت قومك کندوکزه بر درلو دخی دین
وطریق طوتغمك حق تعالی دخی انلره جواب ویروب بیوردیکه اکر انلر اول عادت
لرندن صبر ایدوب دونمزلرسه عاقبت وارجق یرلری اوددر اولسه اکر اول وقتده
عذرلری کتروب کرو دنیایه وارمق طلب ایدرلرسه اول عذر مقبول اولنوب اکا
دستور ویرلجك دکل بس عقل اولنلك عذر دیلجك وقتی شمدی درکه قصورلری
یرنه کتورمکه چاره وار هنوز دخی عمرسرمایه سی الدن چقمدن و دخی بیوردیکه و
قیضنا لهم قرناء فزینوا لهم ما بین ایدیهم وما خلفهم وحق علیهم القول فی
امم قد خلت من قبلهم من الجن والانس انهم کانوا خاسرین یعنی حق تعالی
ایدر اول برنه یوزطنه ادوب عادتلرندن دونمنلره شیاطیندن یولداشلر مسلط

قیلورزکم انلره اول حساب کوننه وآخرته ثواب عقابه اوجعنلر یلان کبی اول
باطل اعتقادلری کوکلو کوسترر لر آخرت امرنده شکلرن ارتورب دنیایه رغبت
لرن زیاده قیلورلر اول اتالری عادتلرن خوب کوسترر لر پس بونکله انلره عذاب
ابدی واقع اولور اول اوداجنده کندولردن الرو کجن امتلرله کرک جندن
کرک ادمدن که بولر دخی یعنی مکه اهل اول الرو کجنلر کبی حقیقتا زیانکار
لردن اولدیلر که ثوابدن محروم اولب عقوبته اغردیلر بوکز حق تعالی اول کافرلر
قولندن حکایت ایدب خبر ویردی وقال الذین کفروا لا تسمعوا لهذا القرآن
والغوا فیه لعلکم تغلبون یعنی حق تعالی ایدر اول ابا جهل اتباعله که بزه
کافر اولب دین اسلامدن اعراض ایدلر دیرلر که چون محمد یا انک اصحابندن
برکمسنه ایشیتسکز که قرآن اوقورسز قتی اوازله چاغرشوب انلرک یوزنه قرشو
ابیات اشعار اوقیک تا که انلروک اوقدقلرین تلبیس ایدرسز سز اول غلبکز
انلرک اوزرنه غالب کله انلری ذکدوره سز حق تعالی دخی انده جواب انلرک
حقنده بیوردیکه فلنذیقن الذین کفروا عذابا شدیدا ولنجزینهم اسوأ الذی
کانوا یعملون یعنی عزتم جلالم حقی طتدورم بن دخی اول کافرلر قرآنی
استهزایه النلره دنیانک قتی عذابلرنی که کمسنی اسیر ادم مالرن عورتلرن
مؤمنلره حلال قیلم انلری قهر ایله مؤمنلر قلج التنه هلاک قیلم انکله دخی
قومیم بتمام حقیچون اول ایتدکلری یوز عمللرنه موافق آخرتده دخی اوداجنده
ابدی قیلم و دخی بیوردیکه ذلک جزاء اعداء الله النار لهم فیها دار الخلد
جزاء بما کانوا بآیاتنا یجحدون یعنی اول تنکری دشمنلرینک عذاب اول اودر که

انلرکیچون

انلرکیچون اول اوداجنده طورجق مقاملر وار اول اود بزم کتابمزه و رسولمزه
انکار قیلدقلرینک عوضیدر پس عقل اولنلر کرکدر کم بو ایتلرله او کتلنوب قرآنه
ورسوله اویمقلغی کوکلوا ایره دلیله حق دیوب فعلیله انکار قلمیه زیرا چون
انانمقلق اثری بر فعلنده بولنمیا اول انانمش اولماز بلک اعتبار اتمیوب مسخریه
طوتمش اولور منافقلر بلوکنه قارشوب طامونک اشغا طبقسنه کیدر زیرا
کوکلده ایمان شول تلقوقدن بالله بکوزر البته بر طاشنه سزسه کرک کوکلده
اعتقاد خالص ولجق اعضالره کوکلو عمللر سزر اما چونکم اعتقاد فاسد اولب
یارمز اولسه اول کوکل سجی تلوم کبی نجس اولور اندن طاشنه یرمز عمللر سزر
فهم ایله ای قرنداش که بو سزدن سکا معنیلر اچله بندن صکره حق تعالی اول
کافرلروک عاصیلرک طاموا جنده نجه حسرتلر یسرلر انی بیوررر وقال الذین
کفروا ربنا ارنا اللذین اضلانا من الجن والانس نجعلهما تحت اقدامنا
لیکونا من الاسفلین یعنی اول عاصیلر طامله اوداجنده چاغرشوب دیلر کم
ای بزم ربمز کوستر بزه شول ایکی طایفه‌دن که جن وادم اوغلنلری دربزه باطل
اشلری خوش کوستروب حق یولدن ازدیلر تا که بز دخی بوکون بو اوداجنده انلری
ایقلرمز التنه بر عوب خور حقیر قلوز نیتکم انلر بزی اغوا یله حقارتلره بر قدیلر
پس عقل اولنلرا کلرکه بنوک کبی سوزلری حق تعالی خبر ویردکی بو امته غایت
فضل عنایت اولدوغندندرکه تنبیه ایدر تا که اول اسبابلردن کندولری اراغ
ایدلر انلرک کبی اوده کروب حسرتلر یمیلر بندن صکره انی دخی خبر ویردی که
مؤمنلر نیلمک کرک تا اولوم وقتنده اکا فرشتلر کلوب خبر بشارتلر ویرلر بیوردیکه

ان الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا يعنى بدرستى شونلركم اخلاص ايله
ديدیلر بزم ربمز الله در اندن انوك اوزرنه طغزولغله دردیلر دیدکلری دين
اوزرنه قلبلغله طورمدیلر منافقلردن کندولری ازدب طاعت اوزرنه محکم
طوروب حق تعالینك فرضلرن يرنه کتوردیلر عملرن دخی خلاص ادب ریادن
صقلادیلر و رسولك سنتلرنه ملازم اولدیلر نتکم شول ربمز الله در دیدکلرنه
محکم طوروب دنمدیلر کرك انوك طاعتنه دخی بيون و يروب ايله مطيع اولالر بلکه
ويرن اولدر و منع ادن اولدر اصی زیان ارشددرن اولدر بس اندن ارتقدن
نسنه اممیالر و اندن غيردن قورقميلر جون بو اعتقادله بو عمللر اوزره محکم طوردیلر
عوضلری بودرکم حق تعالى بيوردیکه تتنزل عليهم الملئكة الا تخافوا ولا تحزنوا
وابشروا بالجنة التي كنتم توعدون يعنى انلرك اوزرنه فرشتلر انوب
بشارت قلورلر شول وقتكم اروحلری قبض اولنه دیرلرکم ای تکری دستلری
الیکزدکی عقبلردن قورقدکم اندن سلامت بزصوکوزده قلن اهلکز و اولادکز اجون دخی غصلنمك که حق تعالى انلره دخی کافی در اشلرن قيورر اما مقاتل
ایدر فرشتلر انلرك اوزرنه اتر قيامت کوننده کوکلردن دیرلر که بزی بلورمسز
انلر دیلرکم بلمزز اول فرشتلر دیلر که بز سزك عملکز يازن فرشتلرز بشارت
اولسون سزه شول اجاغلهکم دنیاده وعده اولنمشدی بو بشارت اوج يرده اولسر در
بر الم وقتنده و بر قبر اچنده و بر قيامت قپدغی وقت لیکن بو بشارتلر شول
کمسنلره اولسر کم اول دنیاده دایم قورقده و غصدیدی اخرحالوم نه اوله دیو اول
قورقدغندن انی قورترمغجون بو بشارتلری قله لر زيرا خبرده رسولدن عم ایله

گلمشدرکم دنیاده قورقن انده امين اولسه کرك دنیاده امين اولن انده قورقده
اولسه کرك ایکی قورقیله ایکی امینلك بر يرده جمع اولماز و دخی حق تعالى بیوردیکم
نحن اولياؤكم في الحيوة الدنيا وفي الاخرة ولكم فيها ما تشتهي انفسكم ولكم فيها
ما تدعون يعنى اول عمل فرشتلری دیلرکم بز سزك دنیاده دخی دوستلروکز
اوشنمدی اخرتده دخی دوستکزز بشارت اولسون سزهکم مجموع کوکلکزدلکلری
و سودکوکز نسنلر اجماق اچنده هب سزه حاصل اولمشدر دخی نکم دلرسز ويرلر
نزلا من غفور رحيم يعنى اجماقده سزه ويرلن نزل يونندن برحاضر طعامدرکه
ويرلمشدر اول اسرکیوب کناهلری يرلغايجی پادشاهدن که انك عطاسنك نهايت
يقدر و دخی حق تعالى بيوردیکم ومن احسن قولا ممن دعا الى الله وعمل صالحا
وقال انني من المسلمين يعنى کمدر سوز يونندن غايت کوکلو شول کمسدنکم اول
الله قوللرنی الله طاعتنه یلترکنده و دخی کوکلو عمللر اشلر دخی دين اسلام اوزرنه
محکم طورر بر بجلو دمشلردرکم بو ايت پيغامبر حقنده درکم اذان اوقيوب مسلمانلری
نمازه قيغررلر کندولر دخی اذان اوقيب اذانله قامت اراسنده نماز قلورلر و
بر بجلو دمشلرکم بو عام درشول علما اوزرنه که مسلمانلره دينلری امرن بلدررلر
امر معروف ادوب منکر اشلردن يغوب دنیده اخرته یلترلر خلقدن نه
کلورسه صبر ادرلر کتوررلر الله رضاسن حاصل قلماغجون سعی ادرلر ارکان
اسلامه قوتلندررلر زيرا حقيقت بلورلرکم اول اجماق بشارتلرن اشدوب اجماعه
کرجك سببلوکی قوبيي بودرکه الله قوللرنه خير صنعتدرکم کندولر عمل ايدرلر
هم الله قوللرن اول طاعته قغرر و دخی حق تعالى بيوررکم ولا تستوي الحسنة

ولا السيئة ادفع بالتي هي احسن فاذا الذي بينك وبينه عداوة كانه ولي
حميم بو ايتك سبب دخي اَيتمك بويديكم اول ابوجهل لعين رسول عم انجدردي
رسول انك يوزن كورمكي غايت كره كورب دشمن دو تردي حق تعالى رسولنه
خلق اكردوب بيوردي كه يا محمد ايلو كلە طرلغانب صبرسزلق ايتمك براولماز ايو
سوزله انوك اول يرامز قبيح سزلرن دفع ايلكل كجي ايله ايلسك اول سنوكله اولا الله
عداوة اولن كيشي سكا شول قرابتي واركبي دوست اولور وما يلقيها الا الذين
صبروا وما يلقيها الا ذو حظ عظيم يعني ويرلمز اول كركلو سوزله يرامز
سوزدفع ايتمك وصوجلري حليملك برله عفو ايتمك الا انلره ويرلركه انلر خلقك
اذاسن كترمكا صبر ادوب الله تعالى طاعتين برنه كتوردلر وفضلرن وقتيله ادا
قلەلر امدي بوخلقي كندويه حاصل ايتمز يعني يوزلق ادنه ايلك ايتمك ولا اله
الا الله كلمه سن ايتمكله شرك دفع ايتمك ويرلمز الا شول كمسلرەكم اول اخرتده اولو
نصيب ايسدروو دخي بيوردي كم واما ينزغنك من الشيطان نزغ فاستعذ بالله انه
هو السميع العليم يعني يا محمد اكرسنك كوكلوكه شيطاندن بر وسوسه ايرشجك
اولورسه كه سني صبرسزلغه يلتيه واول زحمت كوترمكدن طارلغمغه يلتيه سن
انك شرندن الله صغن اول صبرالدن قوما احتمال قلكم اول الله سنك صغندغكي
ايشدر قبول ادر دخي اول كافرلر سكا نه ديدكلرن ونه سويلدكلرن عليمدر بلور انلره
عقوبت ادجك وقت دخي بلور بس حق تعالى بوخلقي رسولنه بلدردكي امتنه تعليم
ايجون ايدي تاكه اول امتك دخي عادتي كرك دين اجنده صبر ادب خلقك زحمتن
جكلر صوجلري عفو ادلر يوزلق ادنه ايلك ادلر تاكه اول دخي عار ادوب او تنه

ايضافه كله يوزلغي ترك ايده ايو خلقي عادت ادنه دشمانسه دوست اولا ودخي
حق تعالى بيوردي كه ومن اياته الليل والنهار والشمس والقمر لا تسجدوا للشمس
ولا للقمر واسجدوا لله الذي خلقهن ان كنتم اياه تعبدون يعني حق تعالى بوكوز
اول كافرلره كم ايه وكنشه طپرلر كندونك برلكي دليللرن بلدرب انلره
طپمقدن منع ادوب بيوردكم اي كافرلر حق تعالى نك برلكنك علامتلرندندر بو
بكيجه كندز كلوب كيتدوكي بو ايله كون طوغوب طولندغي دايم برقرار اوزره دوز
ايتدوكي كه اي سلطنت بكجه كون سلطنت كندوز بو كلسي دلالت قلركه الله تعالى
بردر شريك يوقدر نيه دلرسه قادردر عجز يقدر عقل اولنلو كركدركم بولره نظر
ادوب انلري ياردنك برلكن اكلەيوب بلەسز اكا طپه سز كه دكلنك خالقي
اولدر بس بو ايه كونشه طپمك كه بولر مخلوقدر معبودلغه لايق دكل اول الله سجن
قلوب عبادت قلك كم بولرك خالقيدر اكر بو ايه كونشه طپمقدن مرادكز الله
رضاسي حاصل اولماغسه اللهك رضاسي انك درکم اکا مطيع اولب طپه سز
اندن غيريه طپميه سز ودخي بيوردي كه فان استكبروا فالذين عند ربك يسبحون
له بالليل والنهار وهم لا يسأمون يعني يا محمد اكر بولر تكبرلك ادوب الله
طپمغي ترك ادرلرسه بزه ضرريوق شول كمسلركم سنك ربك قتنده در يعني
فرشتلركم يقينلق مقامنده در انلر بكجه كندز دايم الله تسبيح تقديس ادوب
عبادت قلورلركم هركز انك ذكرندن عبادتندن برساعت سست اولب ملول
اولمزلر بو ايتدن دخي بوني بلدردكه بزوم عبادتمزدن اكا منفعت يوق وكناهمزدن
ملكنه زيان يوق طاعت قلورسه وز منفعت بزم نفسومز عذابدن قرتلە ومعصيت

قلورسه وزيان بزوم درکم نفسمزی عذابه مبتلا اولاو دخی بیوردی ومن آیاته
انك ترى الارض خاشعة فاذا انزلنا عليها الماء اهتزت وربت ان الذي
احياها لمحيي الموتى انه على كل شيء قدير يعني حق تعالى نك برلكنك علامت
لرندن بريسي دخی بودركم سن اشبو يري كورسن كه قورومشدر قورو طپراقدر كه
هركز اوزرنده كوكرو اوت يوق اماقجن كه بز انك اوزرنه كوكدن صو اندرسوز
اول ير قيرپ حركته كلور انواع اوتلر ودانلر وچچكلر بتوب طونانب تازه لنر
ابدي اول الله كم اول يري الدكدن صكره دركوره كرو الدره ادمیه دخی الدكدن
صكره دركورب طپراقدن كرو چقره زيرا اول الله قادردر نيه دلرسه قدرتي يتر
ان الذين يلحدون في اياتنا لا يخفون علينا افمن يلقى في النار خير امن
يأتي امنا يوم القيمة اعملوا ما شئتم انه بما تعملون بصير يعني يا محمد انلركم
بزم كلامزه ايمان كتورمكدن و بو ايتلرمزه نظر ادب بزم برلكومزی اكلمقدن
باطل جهتنه ميل ايدرلر بولروك كوجي يتمزكه بزوم عذابمزدن كندولريني
كزليلر بو عقلسزلر بر فكر ايلسونلر كورسونلركه شول كمسه مي يكدركم انى كتوروب
خور حقير كلخانه اودنا تركبي اوده اتلر يا اولمي يكدركه قيامت كوننده كلي
قورقلردن امين اولب كله كله جنته كروب اول اول سعادته ايرشه ايت يا محمد
بولره كم هله بوكون سز نه دلرسكز اشلك كه بدرستي الله تعالى سزنه اشلدكوزی
بلور كوردر يارن جزا كوننده اول عملكزله جزا اولنسز ايمي مسكين ادم اغلمي اكر
اشبو قورقوي سكا بز دنيا بكي قلسه طاغدن طاغه قچوب دلكلر قومیوب سز تيدك
بونه عجب درکم اول الله قورقسي سنك اچكده بر ضعيف ادم اغلیي قورقسنجه يقدر

بوكلي

بوكلي ايمانك ضعيف لغنه دليلدر نعوذ بالله منه وبندن صكره كرو بيوردي
ان الذين كفروا بالذكر لما جاءهم وانه لكتاب عزيز لا يأتيه الباطل من بين
يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد يعني انلركم قرآنه انكار قلدیلر چون
اول قرآن بولره كلدي حال بودركم اول قرآن بر عزيز كتابدر نتونه منكر قلنه و
كريمدر الله قتنده دكلي كتابلردن صكره ايندروب انلرك حكمن بونكله منسوخ قلدي
ودخي بو بر كتابدركه بونك اچنده باطل كلام اولمقدن بريدر عاليدر وچوق
فايده لر وثوابلر حاصل اولمقده اكا ايمان اولب اوقينلره بونك كبي بر دخي
يقدر و بوندن اوكدن كلن كتابلردن بر كتاب كلمديكه بوني يلانليه بلكه كلسي
بونك كلجكني بيان ادوب كرچك ايلچي يدي و بندن صكره بر كتاب دخي كلجك
دكلدركم بوني يلانليه و شيطانك دخي طاقتي يتمزكم قرآنك حقنه باطل ديوبله
يا بر باطل سوز قرآن اوزره زياده قلهر روايتدر عليدن رسولدن صورديلردكم
يا رسول الله سن خبر وردككم سندن صكره بو امتك متفرق اولب بلك بلك
اولسلر كرك هر بري بر مذهب طوتوب طريقلرين ازدرسلر خبر ويريوكم
اول وقت نجات نيله اولر رسول عم ايدر نجات اول كتاب عزيزله دركم انده اولك
اني يلان ايلچي بر كتاب كلمدي وانده ن صكره دخي كلجك دكلدركم اول ايندرلمشدر
اول الله دنكم امرنده حكيم در وجميع اشلرنده كوكلودر و اكلمشدر هركم قرآندن
غيري نسنه دن علم طلب قلدي حق تعالى اني كمراه قلوركم كه قرآن حكمن قيوب ايرو غيره
حكم ايلدي الله تعالى اني قهريله هلاك ايدر طغرو يول قرآن يولدر اشكاره نوردركم
كفر معصيت قرنكولقلرندن قورترسز دن الرو كلوك خبري انوك اچنده درسزدن

صكره اوجقلرك دخي بيان انك اچوندر قطع حكم سزك اچكزده قرآن حمدر كه
انده هزل باطل يقدر زمان بحكلة اسكمز انك عبرتلري دكمز وعجايبلري اكسلمز
ودخي بيوردیكه ما يقال لك الا ما قد قيل للرسل من قبلك ان ربك لذو مغفرة
وذو عقاب اليم يعني يا محمد صبر ايله بو كافرلر سكا نه ديرسه كه بولر ديمزلر سكا
الا اول اولكي رسوللره نكم ديدیلرسه سكا دخي اني ديرلر يلانلر ور وساحر
وشاعر ديرلر انلره اول سوز طبيعت اولمشدر اتادن دده دن قانون سنت قلمشدر
عجب لمه غل ودخي سكا بيورلدي الا شول نسنه بيورلدیكه سندن اولكي رسوللره
بيورلدي بولر بيوره سن الله طبلر الله دن ارتقني ترك ايدلر ودخي بلكل كه يا محمد
سنك ربك مغفرت ايسدر شول كمسلره كم شركدن و معصيتدن توبه ايدهلر و قتي
عقاب ايسدر شول كمسلره كم توبه قلمادي كفر معصيت ازرنه الدب ودخي بيوردر ولو
جعلناه قرانا اعجميا لقالوا لولا فصلت اياته ءاعجمي وعربي قل هو للذين امنوا
هدى وشفاء والذين لا يؤمنون في اذانهم وقر وهو عليهم عمى اولئك ينادون
من مكان بعيد يعني اكر بز بو قرآني اعجمي دلنجه اندرسوز ديلر ديكه نيچون بوني
تفصيل ايدب بيان قلمدي بو نه عجب كه قرآن اعجمي رسول عربي اولا انلري يلانلمقه
بو دخي قتي سبب اولا يدي ايت يا محمد اول قرآن شول كمسلره كم ايمان كتوردیلر شركدن
كفردن صقندیلر هدايت در ازغونلق يولنه يورمكدن صقلر ودخي شفادر كه كوكل
كوزي كوزاولشلرك نورني ارتورر كوز سوزلكدن قورترر اما انلرك كم اخرته ايمان
يقدر انلرك قلقلرينه اغرلق وصاغرلق وار دركم اشتمزلر اول قرآني بوكرك او زرنده
مجتدر انلر كلي اول طايفه دركم حق سوزي اشدوب فهم ايلمزلر صناسن كه بولر اراقدن

قعزرلر وقيامت كنده انلرك كبيه اراقدن ندا اولنور اول قبيح ادلرله چاغرلر كه
يا فاسق يا منافق يا كذاب يا فلان بن فلان اوكنلرك كوكدركم كندولري حق سوز
اشدجك صاغرلقه اورميه لر كوكل قلاغيله دكليوب انكله عمل ايدهلرتا كه
انلر جليين يا دن ادلري فاسقلق ومنافقلق برله قعزلميه ودخي بيوردیكم ولقد
اتينا موسى الكتاب فاختلف فيه ولولا كلمة سبقت من ربك لقضي
بينهم وانهم لفي شك منه مريب يعني بدرستي بز موسايه توراية ويردك
اول قومك بعضي اني كرچكلدي وبعضي يلانلدي اكر بزم اول ازلده بولردن
عذاب تاخير ايتدوكمز واجب اولمامش اولسه تا قيامته دكن بز بولره عذاب
كندروب اول يلانلدقلرينك جزاسني قلوردق نتكم بولردن الروكلره قلدق
اما بولر بزم اول عذابمزدن كه قيد قلرندن صكره اولسه ظاهر شك اچنده دررلر
ودخي بيوردیكه من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعليها وما ربك بظلام
للعبيد يعني يا محمد بو كافرلرك انكارندن بزه ضرر يوقدر هر كمسكم ايمانه كلب
عمل صالحه مشغول اولدي انك منفعتي كنه كندو نفسنه دركه سعادته ايرشوب
سلامت اولورهر كم اول كفر اچنده قلدي انك ازره الدي زيانه كندو نفسنه دركم
ابدي عذابه اغريوب محنتيدن قرتلماز سنك ربك يا محمد قوللرنه ظلم ادیجي
دكلدر عذابه مستحق اولميته عذاب ايتمز اني دخي كناهي قدر ادر ارتق اتمز ودخي
بيوردیكم اليه يرد علم الساعة وما تخرج من ثمرات من اكمامها وما تحمل من انثى
ولا تضع الا بعلمه ويوم يناديهم اين شركائي قالوا اذناك ما منا من شهيد يعني
يا محمد بو كافرلر سكا صوررلر اول بزه وعده قلدغك كون نه وقت اوليسر كرچكسك

بزه خبر ویر ایتکل که اول کونک علمی الله یه رد اولنور یعنی انک نه وقت وقوع بولاجغنی الله
دن ارتق کمسه بلمز دخی آغاجلر بداغندن طومورجغی اچندن نقدر یمشی چقر انی الله
بلور و دخی شول عورتلرکم حامله اولورلر انک اچندن اول اوغلانمی قزمیدر
و نه صفتلو درر الله بلور و طوغدقدن صکره دخی عمری مقداری نقدر اولسه الله بلور
هرکم بو نسنه لره قطع بن بلورن دیو حکم ایلسه کافر اولور ابدی جهنمی اولور زیرا
حقه انکار ایتمش اولور و اول قیامت کونینه بو کافرلره ندا اولنور دینله کم قانی اول
بکا شریک دوتب بنی قویب طپندغکز کلسه سزی بو عذابدن قورترسه بولر دیدیلر کم بز سکا
خبر ویررب دیدک کم بزدن هیچ بر کمسه یوقدر که اول سندن ارتق کمسنک قلوین دیو
طانقلق ویرمش اوله یعنی دنیاده الله شریک طوتدقلرندن صکره بیزار اوله لر
اول طپندقلرنه انکار ایدرلر وضل عنهم ما كانوا يدعون من قبل وظنوا ما لهم
من محيص یعنی اول دنیاده الله قویب عبادت قلدقلری بولردن ضایع بلورسه
اولا شیله یقین شکسوز بله لر که بولره هیچ تنکری نک عذابندن قچوب قورتلجق
یر یوقدر نیه سعی ایدرسه فاینده سی یوق ضایع اولمش بس کرک کم عقل اولنلر دایم
سعیی الله رضاسن بولمغچون ایده خلق قویه زیرا خالق رضاسن قویب خلق رضاسن
کوزدن درلو درلو فسادلر و معصیتلر و بدعتلره قارشسه کرک وقت اوله که
انلرک رضاسی کوزدب دینی دخی ضایع ایده کفره کروب ابدی جهنمی اوله و دخی
بیوردیکه لا يسأم الانسان من دعاء الخير وان مسه الشر فيؤس قنوط یعنی
بو ادم اوغلنی هیچ کندویه خیر دلکدن ملول اولمز بدنینه صاغلق دلیوب ایی
جلابم بکا عافیت ویر دیو طلب ایدر بنم رزقمی بول قلور دیر یلوارر قچن بر بلا و بر

قتلق

قتلق و درویشلک واقع اولسه اول خیردن امید کسوب تنکری نک رحمتندن نومید
اولور اول معبودلرنی اوندر ولئن اذقناه رحمة منا من بعد ضراء مسته ليقولن هذا
لي وما اظن الساعة قائمة ولئن رجعت الى ربي ان لي عنده للحسنى یعنی
قچن کرو بز انلره اول بلادن و زحمتدن ارشدکدن صکره بدنلرنه عافیت ویروب
نعمتلر عطا قلسوز ایدرلر که بز بو نعمته و بو عافیته مستحق اولمشدق بزه البته
حقیدی که بو نسنه اولا ایدی درلر بزم فضلمزه انکار ایدرلر و دخی درلر کم هیچ بز
اعتقاد ایتمزز کم قیامت قوپه بو نعمتلر زایل اولا اکر اول محمدک زعمنجه قیامت قوپه سی
اولورسه کرو اول وقت دخی اجماق بزمدر حق تعالی بیوردیکه فلننبئن الذين
كفروا بما عملوا ولنذيقنهم من عذاب غليظ یعنی حق تعالی اندا جواب
ایدرکم بنوم عزتم و بقام حقیچون البته کرکدرکم اول بزه کافر اولنلره اول
جنت عملرینک جزاسن ایدم ای خبر ویرم و اول وقت عذابلری انلره طتدورم
که هیچ بر ساعت اول عذاب انلره تخفیف اولمیه واذا انعمنا على الانسان اعرض
ونأى بجانبه واذا مسه الشر فذو دعاء عريض یعنی بو کافرلر ازره قچن کم
بز انعام ایدوب نعمتلر و عافیتلر ویرسوز اول کافرلر بزدن اعراض ایدرلر اعاندن
و عبادتدن یوز چویررلر کندو کندویه باش چکوب بزه یلوارمقدن و ایماندن کلمکدن
ایراق اولورلر اما قچن بر بلا و بر زحمت حاصل اولسه کوره سن اوزون اوزون
چوق چوق یلوارب دعالر قلور که بو زحمتی بندن کدر ایدرسک یقاد وکجه ایتن
ایتدی قچن شر بلا ارشه امید کسر یلوارمز بو ایته دیدیکه بلا ارشسه چوق چوق
یلوارر بس بو ایکی آیت معنیسی نجه تفریق اولنه بو ایدرزکم بو بو اعتبار شخصدر

یعنی کیشی واردرکم بلا ارسه امید کسر کیشی وارکم امید کسمز یلوارر و بکا دخی
یررکم الله دن غیر معبوددن امید کسر بلور که اندن شفا کلمک محالدر و بز
الله یلوارر امیدی کرک مؤمن عاقل اولن که بو معنیدن حظ الا بو کافرلر
کبی نعمته مغرور اولمیه معبودی عبادتن او نعمتیه صاغلیجغنه بقوب بیلمیاکم
انک صوکینه خستلق وار و اول خستلقدن الم وار الکنده بکلکنه و منصبنه
الدنیاکه انک صوکینده معزوللق وار بلک هر حالینه اول پادشاهنه یلوارمق
و عبادت کتمیه دیلرسه که دکل مرادیرنه کله و دخی بیوردیکه قل ارأیتم ان
كان من عند الله ثم كفرتم به من اضل ممن هو في شقاق بعيد یعنی یا محمد
ایت بو کافرلره کم خبر ورک بکا کم اکر اشبو قرآن الله قتندن اندرلدیسا که
سز انی کورب بلوب انکار ادیسز اول وقت کم سزه عذاب کله نه دیسز نه
جواب ویرسز یا خود اول عذابدن قرتلمغا نه چاره ادرسز و دخی ایتکم
کم اولاشوندن قتی ازغون کم اول اللهله بیوک کبی ایراق و اوزاق مخالفتلر قلهلر
بر انصافه کلوب نظر ادوب حالن اکلمیا و بندن صکره بیوردی سنريهم اياتنا
في الافاق وفي انفسهم حتى يتبين لهم انه الحق اولم يكف بربك انه على كل
شيء شهيد بو آیتک دخی سبب نزولی بو یدیکم ابو جهل لعین رسوله کلوب دیدیکه
یا محمد اکر حق رسولسک بزه بر علامت کستر رسول ایه اشارت قلدی ای کوکن
ایکی پاره اولدی ابو جهل لعین دیدی یا قریش قوم بدر بیتی محمد ای ایکی پاره قلدی
چوره اطرافلره صلوک اکر جمیع اطرافده ای ایله کوردیلرسه بلهوز که علامتدر و الا
همان بنده کورندیسه بلک که سحردر پس هر ولایتده ادملر صلدیلر خبر بلدیلر که

جمیع

جمیع ولایتده اول علامت ظاهر اولمش اول لعین اشدوب کرو انکار قلدی دیدیکم
بو سحردرکم دکلی اطرافده اولمشدی پس اول وقت بو آیت اندی بیوردیکه یا محمد بز
بولره یوزم آیتلرمزی جمیع اطرافده کسترسوزکه تا بولره ظاهر اولا بیلهلر سنی حق
رسولسن نه خبر ویررسک کلی حقدر و بر نچلر دیدیلرکم اطرافده آیتلرمز کسترسوز
دیدیکی معنیسی بودرکم یعنی یوزم یرلکنه دلالت قلن و قدرتمزه نشان اولن نسنه
لری بولره کسترسوزکم یرده کوکده ویر کوک آراسنده بو مصنوعاتدرکه هر برن بر
نوع ایله صنعه کتردک بر برنه بکزمز وکندولرده دخی بزوم وحدانیتمزه دلالت
قلن نسنه لر ترکیب ایدوب یراتدق اکر بصیرت ایله نظر قلورلرسه اکلرلرکه باشدن
ایاغا اجلری طاشلری بو عجایب اعضالر ایله ترکیب اولنمق اول خالق واحدک
صنعیدر یا محمد سنک ربک اول یترکم بولره وحدانیتک دلیللرن کستروب رسول
کندردی حق باطلی بولره بیان ایدوب بلدردی و دخی سنک ربک طانقلغی کفایت
ادرکه بو قرآن الله دندر و انک کلامیدر و اول ربک دکلی نسنه اوزرنه حاضر
درطانقدر بولرک نه اشلدکلرن بلورکه بولر انکار ادرلر الا انهم في مرية من
لقاء ربهم الا انه بكل شيء محيط یعنی اکاه اول بل یا محمد که بولر کرو قوپوب
اول الله حضرتنه سؤال یرنه جمع اولمقلغاشک کمان ایدرلر نه اکا انکارلری وار
اما بندن دخی اکاه اول کم اول ربک دکلی نسنه ای بلور علمیله قبلمشدرکه انک
علمندن طشره نسنه یقدر بولرک ایتدکلری عملرن دخی بلور و بولره ادجک عقو
بتن دخی بلور پس مؤمن اولن کیشی کرککم هر یرده الله حاضر کوره برایشه ویرسه
مشغول اولمیاکم انی الله کوره و ایشده یارن قیامت کوننده انک عقوبتنه مستحق اولا

سورة شوری خمسون وثلث آيات بسم الله الرحمن الرحيم

حم عسق اگرچه بو دخی متشابهدر اما ابن عباسدن رضي الله عنهما بيله روايت
اولنديكه حي حكم اللهدر ميم ملك اللهدر عين علو اللهدر سين ثناء اللهدر قاف
قدرة اللهدر يعني حق تعالی ايدر كم بنم حكمم حق وملكوم حق ويوجلكوم حق وقدرتم
حق بن عذاب ايتمزن شول قلومه كم لا اله الا الله محمد رسول الله ديدي دخی عمل صالحه
مشغول اولب كناهلردن يغلندي اما قتاده ايدر حم عسق حق تعالينك آدلرندن
برادر وبر نجلودلركم قرآن آدلرندن برادر بندن صكره بيوردیكم كذلك
يوحي اليك والی الذين من قبلك الله العزيز الحكيم يعني يا محمد الله تعالی سكا وحي
ايلدي حم عسق برله نيتكم سندن الرو كلره وحي ايلدي بو سوزه دلالت قلور كم
بو سورهدر حم عسق حق تعالينك آدلرندندر اندن بيوردیكم الله العزيز الحكيم
يعني غالبدر انتقام ايدر شول كمسنهلره كم رسوللرينه اجابت ايدب مطيع اولميالر حكيم
در حكم ايدر سكا وحي ايندرمكله ودخی بيوردیكه له ما في السموات وما في الارض وهو
العلي العظيم يعني يركوك اچنده يارتلمش نه وارسه كلي انك خاص ملكيدر بر
كمسنه آكا شريك دكل واول يوجه پادشاهدر كه انك قدرتي اولودر انك مثل بر
دخی يقدر پس بو آيتدن عقل اولنان كلركم دكل ملك انك كندو دخی انك قوليدر
قول خود الندن نيه مالك اولورسه مولاسنك اولسه كرك كندو دخی النن مالي
دخی افنديسي تصرفندهدر اولا اول اشله دديكن اشليه اشلمه دديكن اشلميه والا آيله
ايتمزسه افنديسنك عقوبتنه واقع اولور فهم اولنان كيشي فهم فكر ايدرسه بو معنيدن
دخی چوق قبوللر اچلر آكرسن دخی انلردن نسك فهم ايتمكه آكليهسن ودخی بيوردیكم

تكاد السموات يتفطرن من فوقهن والملائكة يسبحون بحمد ربهم
ويستغفرون لمن في الارض الا ان الله هو الغفور الرحيم يعني حق تعالی قيامتد
يقينلغندن خبر ويروب بيوردیكه يقين اولدي حق تعالينك عظمت هيبتندن
كوكلر يارلوب پاره پاره اوله بو تنبيه ايتمكدر قوللريكم غافل اولب دنيايه مغرور اولميلر
اول كوكجون يرا قده اولالر بو في برهبلدرديكی دخی انك عين عنايتندندر ودخی بيوردركم
فرشتهلر اول ربلرينه تسبيح ايدوب حمد ايدرلر ودخی ير يوزنده كلر جونكه مؤمنلردندر الله
مغفرت دلرلر بلكلكم الله تعالی كناهلري يرلغايجدر وايركيجدر نجيكم توبه
ايدهلر بو سوزه آكا اشارتدركم اول فرشتهلر كناهدن ومخالفتدن اركن حق تعالیدن
قورقب دايم انك ذكرينه مشغوللردر حال بودركم انلر طاموية كروب عذاب اولنحق دكللر
اي آدم اوغلنلري سزه نه اولديكم بو نجه مخالفت ومعاصيله الله ذكرن اونتدكز
قيامت بيله يقين كلدوكن بلمشكن وتوبه سزكدنلر عذابه مستحق اولدغن اشتمشكن
دخی بر غفلتدن ايلمز سز توبه قلوكيكم الله تعالی غفوردر رحيمدر ودخی بيوردركم
والذين اتخذوا من دونه اولياء الله حفيظ عليهم وما انت عليهم بوكيل
يعني شول كمسنهلركم اللهدن ارتق كمسنهيی دوست دوتب آكا طيرلر حق تعالی
انلروك ايتدكلري عمللريني عالمدر بلور فرشتهلره يازدروب دفتر قلب صقلايجدر
يارن برربراني حساب قلب جزاسن قلجدر يا محمد سن بولرك اوزرينه مسلط دكل
سن كه البته جبرله ايمانه كتورسن همان سندن واجب اولن اولدركم بزم خبرمز
انلره دكوره سن باقی حسابلري بزم اوزرمزهدر ودخی بيورديكه وكذلك اوحينا
اليك قرآنا عربيا لتنذر ام القری ومن حولها وتنذر يوم الجمع لا ريب

فيه فريق في الجنة وفريق في السعير يعني يا محمد اشبو نجلين سنك
ازركه جبرائيل اندردكم انلرك دليا وزره قرآن سكا اوقيا تاكه اشدلر فهم ادلر وهم
سن اول قرآنله بو مكه اهلني قورقدس سن وانك چورسنده كي شهرلري قورقداسن
يلكز قرآنله دكل بلكه اول جمعه كوني كه قيامت كونيدر خبر وروب انوكله دخي قورقدسن
كه انك كلمكندن كمان يقدر اللهله مؤمنلر قتنده اكرچه بو كافرلر شك دخي قلورلر
اول باطل در معتبر دكل بس حق تعالى اول كونه جمعه كوني انكچون ديديكم يرلر وكوكلر
اهل اول واخر كلي انده جمع اولسه اندن صكره ايكي بلوك اولب بر بلوكي كه مؤمنلر
مطيعلر در اجماعه كيدسرلر وبر بلوكي كافرلر عاصيلر در طاموبه كيدسرلر جنته
كيدن قوم درلو نعمتلرله تنعم قلسه لر طاموبه كيدن قوم درلو محنتلرله اولسه لر تا كه
كورسه لر جنته كيدنلر كوشكلرده تختلرده پادشاه اولسه لر طاموبه كرنلر عذاب درلرنده
فرياد قلسه لر جنته كرنلر براقلره بنوب احماق نجلرنده سيران ادسرلر طاموبه
كرنلر اتلرن يلانلر واتلر ددسرلر جنته كرنلر ديدار مجلسنه وارب زيا ده
سعادت بولسه لر طاموبه كرنلر زبانيلر يوزن كوتكله زياده محنتلر كورسه لر
عقل اولن بو ايكي حاله نظر ادوب نجيديدن اسباب سعادته سعي ادوب كندوني
كركدكم نجاته اولشدره اول محنتلردن قورتره ودخي بيوردي كه ولو شاء الله
لجعلهم امة واحدة ولكن يدخل من يشاء في رحمته والظالمون ما لهم من
ولي ولا نصير يعني اكر حق تعالى دلسيدي بو خلقي كلي بر ملت ازره قليدي كه
اول اسلام در ليكن اول دين اسلامله اكرام ادر دنياده كيمه دلرسه تحنكم اول
اسلامه اهل اكا لايق اولا واخرتده دخي اول كرامتله جنته قوب ابدي دولته

ارشد درر اما انلركم كندو نفسلرينه ظلم ايدوب كافر اولديلر حقه اويمدلر انلره هيچ
بر كمسه بولنميا كم اللهدن عذابني انلردن منع ايده وانلره يارديم ادوب قورتره ودخي
بيوردي كه ام اتخذوا من دونه اولياء فالله هو الولي وهو يحيي الموتى وهو على كل
شيء قدير يعني يا محمد بو لر دوستي دوتدلر اللهدن ارتق كمسني الله تعالى
يكو كدرد دوست طوتمغا وخذمت اتمكا كه بولرك مصالحلرينه اول والي در بولره
وقبيله يغورلر يغدرر ويردن اغجدن نعمتلر بتوردر وصيره اولسه لر صاغلق
ويرر بولرك كوكلرك رب وخالق اولدر كفرله الميش كوكلري معرفتله دزكورر
الدكلرندن صكره دخي كرودرلدب ابدي حياة ويرر جنت اهلنه راحتله وطامو
اهلنه محنتله كه نيه دلرسه قدرة يتر قادردر ودخي بيوردي كه وما اختلفتم فيه
من شيء فحكمه الى الله ذلكم الله ربي عليه توكلت واليه انيب يعني يا محمد
ايت بولره شول نسنه دن كم سز بو دينن امرنده اختلاف ادرسز حق باطله وباطل حقه
نسبت ادرسز اني بلمكلكي اللهك كتابنه تفويض قلك كم انك حقيقتني بلمك الله قتنده
درسزه بو نسنه لري ذكر ايدوب بيان قلق بنم ربم درر كم كلي امرمي بن اكا تفويض قلب
اندن يكا اقبال قلدم طاعتله بو ايتدن دخي عاقلر اكلرکم دينده ودين بابنده مجادله
قلمق كشي خطايه التزمش نتكم اول مجادله سببيله اهل دين مذهبلرن ازدوب
يتمش اوچ بلك اولديلر كه انلرك كلسي طامولقدر الا بر بلوكي اجما قلقدر انلر اهل سنت
جماعتدر بس مؤمنلره كركدكم اول اهل سنت جماعت مذهب كه امام ابو حنيفه
اعتقاد قلدغيدر اصحابيله طوتب الدن قوميه النجه انك ازرينه سعي ايده دينده
اختلاف اتمكي قويا ودخي بيوردركه فاطر السموات والارض جعل لكم من انفسكم

ازواجا ومن الانعام ازواجا يذرؤكم فيه ليس كمثله شيء وهو السميع البصير
يعني ايت يا محمد رسول الله كم بن سزي اكا دعوت ادرم اول يرلرك و كوكلرك
خالقي در و دخي اولدر كم سزك كندو نفسكزدن ازكك دشي ياردب بر برنه جفت
ادرانوكله نسلكز جوغلدر و قبيلكز ارتر ر دخي صيغركزدن قيونكزدن ازكك
دشي ياردب انلرك نسلين دخي جوغلدر سزه انلردن منفعت ارتر ر و سزي اول رحم
قره كوسي اچندن ياردب دنيايه كترر انك قدرته كبي هيچ بر نسنه يوق اكا بكداش يقدر
كه بولرك نه سويلدكلرن اشيدر و نه اشلدكلرن كورر عملرنه كوره جزا قلور انك
نظري يقدر زيرا اول خالقدر و كل نسنه يي بلجدر نيه دلرسه قادردر حي در قيوم در
بو صفتلر اندن ارتقدن اراقدر موجود دكلدر و طمعنه يرار معبود دكلدر طپمق
و عبادت قلمق الا اول خالقه لايقدر هر فعلي محمود در و بو كلي موجوددن اول
مقصوددر و اني قيوب ايوغه طپن انك رحمتندن محروم مطروددر و بندن صكره
بيوردي كه له مقاليد السموات والارض يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر انه بكل
شيء عليم يعني يرلرك خزينلري انك قدرته النده دركه كوكلردن و يرلردن
نعمتلر بترر كيمه دلرسه رزقن بول قلور زيرا بلور كم انك صلاح اندردر اول جميع
نسنلري بلور پادشاه دركه بول قلمق كرك و كيمه قيت ايتمك كرك بلور حكيم در هر
صيره و يه شيئا اولجق نزبت اجرر و دخي بيوردي كه شرع لكم من الدين ما وصى به
نوحا والذي اوحينا اليك وما وصينا به ابراهيم وموسى وعيسى ان اقيموا الدين
ولا تتفرقوا فيه يعني يا محمد حق تعالى سزه دينلردن بر دين اختيار ادوب اني سزه
بيان ايلديكم اول دين اسلام در سزه انكله اكرام قلدي اول دين دركه اول كم نوحه دخي

انكله

انكله وصيت قلدي اول قومني اكا دعوت قله كندو دخي اول دين اوزره قايم طوره
و دخي اول دين دركه سكا وحي ايلدك خلقي اندن يكا دعوت قله سن و دخي ابراهيمه
و موسايه و عيسى يه وصيت ايتدك كم اول دين اوزرنه محكم طورك توحيد يولندن
چقمك اول توحيد اوزره اختلاف قلوب دينني پراكنده اولمك و انك عبادتنده
اخلاص اوزره اولك و دخي بيوردي كه كبر على المشركين ما تدعوهم اليه الله يجتبي
اليه من يشاء ويهدي اليه من ينيب يعني كي اولو كلدي مشركلر اوزرنه شول
توحيد اخلاص كم سن انلري اكا دعوت ادرسن دين اسلام اوزره جمع اولك اهل
كتاب كبي دينكزي اختلافله پراكنده قلمك ديرسن اول انلره قتي زحمت كلور اما
الله تعالى كمي دلرسه اول دينه كم لايقسه اول دينچون اني اختيار ادر دخي اول ديندن
يكا كيمه دلرسه هدايت ورب ارشاد ادر شول كمسيكم دينه رغبت وار حق علمنده انك
دكنمكي مقدوردر كل و دخي بيوردي كه وما تفرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا
بينهم ولولا كلمة سبقت من ربك الى اجل مسمى لقضي بينهم وان الذين
اورثوا الكتاب من بعدهم لفي شك منه مريب يعني بو مكه مشركلري پراكنده اولب
دينلرن طاغتمدلر پراكنده قلمادلر الا محمد بونلره ظاهر چقدلرده كلدكدن صكره
و بو اهل كتابلرنده محمدك كلجكي بيان اولدقدن صكره بونلر نعتيني صفاتيني اوقيوب
بلورلرديكه محمد حق رسولدر و دخي پيغامبرلك ختمدر شول كندو اغلاه بجقلرني نجي
بلمكده شكلري يوغسه محمد بلمكده دخي ايلديلر ليكن حسددن انكار ايتدلر هوا
لرنه اويدلر خبرده كلمشدركه هر نسنه نك افتي وار دينك افتي هوادر زيرا
غيرت جاهليت دركم اتلرمز عادتدر ديرلر ترك ايتمزز ديرلر نتكم شمدي مسلمانلره

سنت ترك ايدب بنجه بدعت حرام اشلري اشلرلر حجتلري اول كافرلر حجتدركم دركه
الرودن قانوندر عادتدر اولي كلدي اشلرورزدرلر بكا نظر قلمزلر كه بو ايش تنكري
قاتنده پيغامبر قاتنده خشنوددر لو اشمدر يوقسه دكلمدر يا بو ايش صالحلردن وليكه
دن مي قلدي يوخسه ظالملردن ديپنسوزلر دني قلدي اصلن بلمدن قرو حجتيله
بونجه فسادلري وظلملري اشلرلر عاقبت كندولري اللهك عذابنه وعقابنه
اغردرلر بندن اتروددي حق تعالى بو ايتده كم اكر اول علم ازلده بو امته عذابلرن
قيامتده دكن تاخير ايتمك تقديري اولندغي اولمسايدي بولره هلاك لك حكم اولنب
اشلري تمام اولوردي الا اول تقديردركم وقتنه كيدررر ودخي شول كمسلركم انلره
توريت انجيل وزبور ويرلدي اول الروكجن پيغامبرلردن صكره اولر دخي بو قرانه ظاهر
شك ايدب كمان ايچنده درلر اول هواي نفسه اويب بس حق تعالى بيورر **فلذلك**
فادع واستقم كما امرت ولا تتبع اهواءهم وقل امنت بما انزل الله من كتاب
وامرت لاعدل بينكم الله ربنا وربكم لنا اعمالنا ولكم اعمالكم لا حجة بيننا
وبينكم الله يجمع بيننا واليه المصير يعني يا محمد بن بولري اول قرانه وتوحيد
دعوت ايله قغراول سكا بويرلن ايش اوزرنه قايم اولب محكم طوربولرك هوالرنه
وارزولرنه اويماغل يعني اول كافرلر رسول كندواتلري ددكري دينه يلتردي
حق تعالى دخي رسولنه بو ايتله حجت كندردي دريكم ايت يا محمد بن ايمان كتردب
كونجلدم بكا انن كتابه ودخي بندن الرو رسوللره انن كتابلره دخي بن اكا امر اولندم
كه سزك ارا كوزده اول كلمه توحيدي ايدب سزي اكا دعوت قلم كه اينه شر لا اله
الا الله اكر اويرسكز سعادت سزك اكر اويمز سكز بلك كه اول الله بزم دخي ربمزدر

سزك دخي ربكزدر سزك دينكز سزه بزم دينمز بزه بز سز كله برزوم ارامزده حجت حاجت
دكل الله سز كله بزي قيامتده بر يره جمع ايليه اول وقت معلوم اولا بله بزكم حق قنقدر
كلمزك دنب وارجق يري الله دن يكادر ودخي بيورديكه **والذين يحاجون في الله من**
بعد ما استجيب له حجتهم داحضة عند ربهم وعليهم غضب ولهم عذاب
شديد يعني بر بجه كشي اسلامه كلدكدن صكره طمع قلديكه كرو اول اوكي جا
هليتده دنه حق تعالى كرو بو ايت كندردي وبر بحلر ديرلر بو ايت كلدكنه سبب
بو يديكه يهود له نصاري كلب دين اوزره رسول الله حجت قلدكر ديدلركم بزم كتابمز
سزك كتابدن اوك كلدي وبزم پيغامبركومز سزك پيغامبركزدن اوك كلدي
بزوم دينمز سزك دينكزدن خيرلودر حق تعالى انلره جواب بو ايت ويرديكه
شونلركه حق تعالى دينده حجتلو قلرلر خلق اسلامه كردكدن صكره انلرك خصو
متلري باطلدر حجتلري مقبول دكلدر انلرك اوزرنه حق تعالى نك غضبي واراندن
اتروكم حقه اويمايب كندو عقللريله مكابره ومجادله قلورلر دخي اخرتده انلره قتي
عذابلر واردر اول باطل خصومتلرندن اترو ودخي بيورديكه **الله الذي انزل الكتاب**
بالحق والميزان وما يدريك لعل الساعة قريب يعني سزي وجوده كترن الله در
كه سزه كتاب اندردي حق بيان قلماغچون دخي ميزان اندردي يعني اورتكزده عدل
قودي وبيورديكه عقليله انصاف اين سز حق بيوردغي احكاملره وحدودلره مطيع
منقاد اولاسز بو حجتلري ترك ايدب اخرته انكار ايتميه سز نه نسنه بلدردي سكا يا محمد
بو قيامت احوالني اولا كه اول قيمقلق كوني يقين اولا ايچون بو كافرلر منازعه قلوب انكار
ايدرلر كندولره ظلم ايدرلر كلمه توحيد بولنه كورمزلر ودخي بيورديكه **يستعجل**

بها الذين لا يؤمنون بها والذين آمنوا مشفقون منها ويعلمون انها الحق الا ان الذين يمارون في الساعة لفي ضلال بعيد يعني اول كافرلر ديرلردي كه اول وعده
قلدوغكز كون نه وقت اولسه خبر ويرك اكر كرچكسكز حق تعالى ايدر شونلركم اول
قيامت كوننه انكار ايدرلر اكا ايمانلري يوقدر بلمزلر كه اول كونك شدتي نجه در
استهزا ايدوب تعجيل ايدرلر نه وقت اولور ديو طلب ايدرلر اما انلركم اكا اعتقاد
وار اول كونك كلمكندن قورقرلر بلورلر كه اول قيامت كلمك يكي حقدر اول ثواب
عقاب كونيدر و ترازو يله حساب كونيدر احوالكري قتيدر قاضي رب العالمين در
محضرلري زبانيلردر زنداني جهنمدر انده كرنلرك يدكلري زقومدر اچدكلري
حميم در كيدكلري قطراندن طونلردر آتشلري يولدآتشلري يلاندن عقربدر اورتلري
اودشكلري اوداولري اوداني حق بلنكر اندن قورقوب انكچون المدن يراق
ايدرلركه اندن خلاص بولالر انلركه اول كونه كمانلري وار انكچون جدال خصومت
قلرلر انلر اولوضلالتده در شبهه حقدن اراق اولمشلردر تيز اولا بلكركه نيه واقع
اولسه لركه انلردن برينك دنياطولو التوني اولسه كندوي قرترمق اچون اني ورسه
يارن قيامت كوننده اول اندن قبول اولنمق دكل اما شمدي بر كلمه يله قرتلوروكي
انك قدريني بلمز و بندن صكره حق تعالى كندو لطفني بيان قلدي بيورديكه
الله لطيف بعباده يرزق من يشاء وهو القوي العزيز يعني الله تعالى لطيفدر
قوللرينه كمه دلرسه رزق ويرر كافراولسون مؤمن اولسون عاصي اولسون مطيع
اولسون دنياده اجلعنله هلاك قلمز انلري هلاك قلمغه قوي و غالبكن ودخي
بلكل كم اللهك لطفنك قوللرينه نهايت يوقدر كرلرمركب اولسه و اعجلر قلم ويركوك

اهل يازجلر اولسه انك لطفنك بيكده برين يازوب دكه ميلردي و انك لطفندن
بريسي اولدركم هر قولك رزقني انجيدك براغزدن ورمدي كندو خزينه سنده
كزلدي قوشوكرك اولدغي قدر ويردي بوني بويله قلدوغندن لطفلر و حكمتلر
وار زيرا هركشيه انجه تقدير اولنن رزقني كلي ورسه صيغجق ير بولميادي
بركشي بريللق رزق كوتررقو يجاق يربولمز بونجه يللق حاصل نريه صيغه يدي
اكر صيغجق ير دخي بولسه وقت اوليديكي كمي چوريدي وكمي يييه يدي هلاك اوليدي
ياخود اغري وحرامي الي اريدي ياخود بركندودن قوتلوجه غالب اولب ظلمله الندن
الايدي كندو درقسوز قلوب هلاك اوليدي و بر دخي بوكم نه وقت اجلي معلوم
اوليدي كيجه كندوز لقمه ء ازيبوب تشويشده اوليدي كه الپتن بو رزق دكنجك
بن الرم ديو و دخي بر بوكه عمرلري شيله معطل كچيدي دهيچ بر مصلحته الصونميه
لردي دنيا خراب اولب معمور اولميادي پس عقل اولنلره كركدركم حق تعالى نك
بو لطفلرندن فكر ايدوب دايم انك ذكرنه و شكرنه مشغول اولالركم اول لطيفدر
دنياده لطف ايشلدكنلين اخرتده دخي لطف ايله حسابدن عقابدن قرتروب
نجات ابدي روزي قله و بندن صكره دنيانك و دنيا طلب ايدنلرك خستلن و
اخرته طالب اولنلرك فضيلتن بيان قلوب بيورديكم **من كان يريد حرث
الاخرة نزد له في حرثه ومن كان يريد حرث الدنيا نؤته منها وماله في
الاخرة من نصيب** يعني هر كمك كم طاعتندن و عملندن مرادي اخرت سعادتي
اولسه بز انك دنياده اخرتده دخي مرادلرين يرينه كتوروب زياده درجلر حاصل
قلورز اما شول كمسنك عملندن و سعيندن مراد دنيا سعادتي اولسه بز اكا اول

دنیاده شول قدر که دیلرز ویرورز اما آخرتده نصیب قلمز زیرا عمل تنکری ایچون اولمدی
شول عمل که تنکری ایچون اولمیا اول هباء منثور در آخرتده آنک ثوابی اولمز بندن
اتورودی رسول کونین من کان نیته الاخرة جمع الله شمله یعنی هر کمک کیم
عملندن مرادی نیت آخرت اولسه حق تعالی آنک طاغلمش ایشلرن جمع ایدر و بایلغ آنک
کوکلنک ایچنده ایدر دنیایی آکا حق تعالی دیلر دیلمز کتورر اومدوغی یردن رزقلندرر
اما هر کمک کیم نیتی دنیا اولسه حق تعالی آنک ایشلرن براکنده قلور و درویشلکی
ایکی کوزنک اوکنده دیکه نقدر جهد ایدب دورشورسه کلمز آکا الا شول که تقدیر اولندی
اول کلور بس عقل اولنک کرک کیم دایم مرادی آخرت اولا و سعی جهدی انکچون اولا دولت
بی قیدرکم دیلرسه ایکی جهانده مرادین بولا اما شول کیمسه کیم آخرتی قویب دنیا مرادین
طالب اولا دنیادن دخی محروم درکه عاقبت الندن اولر آخرت خود اولدن
فوت اولب کیدوب درر کیسندن بله زیانکار در نعوذ بالله منه و دخی حق تعالی
بیوردیکه ام لهم شرکاء شرعوا لهم من الدین ما لم یأذن به الله ولولا کلمة الفصل
لقضی بینهم وان الظالمین لهم عذاب الیم یعنی یا محمد بولرک بندن ارتق
معبودلری وار که بولره دخی بر درلو دین طریقین بیان ایدوردی شول دندن
که حق تعالی انی بیورمدی و انی حقده دیوب کتاب ایندرمدی اکر اول علم ازلده تقدیر
اولمسا که بو امتوک عذابلری آخرته تأخیر اولندی بولره تعجیل عقوبت دنیده اولمز
بولوره الروکی امتلر کبی دنیاده عذاب ایندروب هب هلاک اولیدی که بدرستی ظالملره
بزوم قاتمزده اینجدیجی عذابلر وار که انوک نهایت یوق تری الظالمین مشفقین
مما کسبوا وهو واقع بهم یعنی یا محمد کورسن قیامت کوننده اول ظالملری که نفسلرنه

ظلم

ظلم ایدوب بزه و کتابمزه و رسولمزه انکار قلدیلر و اولخبیث باطل عمللر له عمرلرن چورتدیلر
غایت قورقیجی کورسن شول نسنه لردن اتوکم ایشلدیلر حال بودر که اول قورقدقلری نسنه
واقع اولب درر لرکه خیرلری یوق والذین آمنوا وعملوا الصالحات فی روضات الجنات
لهم ما یشاؤن عند ربهم ذلک هو الفضل الکبیر یعنی انلرکم بزه و بزم کتابمزه
و رسوللرمزه ایمان کتوروب کوچکلدیلر و بیوردوغمز فریضه لری و قتلریله ادا قلوب
و رسوللرک سنتلرنی بیرنه کتوردیلر انلرک مقاملری اجماق بوستانلری ایچنده در
یوجه کوشکلر اوزرنده و التوندن کمشدن تختلر اوزرنده نیکم ارزو ایدوب دیلرلر
الله قاتنده حاصلدر درلو درلو کرامتلر و کوز کورمدوکی و قولق ایشتمدوکی نسنه لر
انلره هب حاضر در المسز یاشله و زوالسز دولتله و عزلسز بکلکله دخی
اللهک خشنودلغیله که صوکنده عقاب یوق بو کلیسی حق تعالیدن قوللرنه کی اولو
فضلدر که قلور هیچ بر کمسه بو دولته عملیله مستحق اولمز و دخی بیوردیکه ذلک
الذی یبشر الله عباده الذین آمنوا وعملوا الصالحات قل لا اسألکم علیه اجرا الا
المودة فی القربی ومن یقترف حسنة نزد له فیها حسنا ان الله غفور شکور
یعنی شول ثوابلرکم حق تعالی انی قوللرنه مشتلردینه کندو کلامیله اول قوللرکم
کوکلو اعتقاد بر له ایمان کتوروب صالح عمللره مشغول اولدیلر دایم جهدلری حق
تعالی رضاسن کسب ایتمک اولدی ایت یا محمد بو مکه اهلنه کم شول نسنه کم بن انی
سزه کتوروب بیان ایلدم انکچون سزدن اجر و حق طلب قلمازن الا شونی ایسترکم
بنم قرابتمه دوستلق قلوب اینجدمیه سز و دخی شول عملری سوسزکم سزی الله یقین
قلور زیرا هر کیمسه کیم ایو عمللر و کرکلو خیرلر کسب ایتسه بز اول حسنه سندن اترو

دنیاده توفیقن ارتورب اخرتده ثوابلرن ودرجه‌لرن زیاده قلورن که حق
تعالی کناهلرندن توبه قلنلره غفوردر ونعمتلرینک شکرن یرنه کتورنه شکرن
قبول ایدر از عملنه چوق ثوابلر ویرر پس عاقل اولنلر کرک کیم المزدن اوک دلیلن
استغفار رجوعلده وکوکلنده پشیمانلک ارتوره اخلاصده مشغول اوله کیم محل قبوله
واقع اوله ایکی جهان دولتی میسر قله ودخی بیوردیکه ام یقولون افتری علی الله
کذبا فان یشاء الله یختم علی قلبک ویمحو الله الباطل ویحق الحق بکلماته انه
علیم بذات الصدور یعنی بولر ایدرلرمی که اول محمد بو سوزلری کندو نفسندن
دوزر سیکر الله بیوردیغی سنلردن دکلدر یلان ندر درلر حق تعالی ایدر یا محمد اکر
حق تعالی دلسه سنک کوکلوکی شیله صقلیه کیم هیچ بولرک سزلرندن سنک کوکلوکه
بر ذره شبهه ومشقت یول بولمیا وجمیع باطللری هلاک ایدب محو ایلیا ودین
اسلامکه حقدرانی ظهوره کتورب اشکاره قله کندو کلامیله کیم قرانددر دخی نصرتیله
که عالمدر محمد کوکلنده‌کی قورقوی دخی بلورو کافرلرک کوکلندکی یلنلد قلرن دخی
بلورهر برینک نیتنه کوره جزاسن قلور ودخی بیوردیکه وهو الذی یقبل التوبة
عن عباده ویعفو عن السیئات ویعلم ما تفعلون یعنی اول الله درا اولکیم قللرندن
اخلاصله وکوکلندن ندامتیله اولنن توبه‌لری قبول ایدوب توبه‌دن اول اشلدکلری
کناهلری عفو ایدوب بغشلر وبولروک نه اشلدکلرن هب بلور خیر نه خیر وشر نه
شر جزالر ویرر پس بلکل کیم توبه ایکی قسمدر بر شرکدن توبه درکیم اول کافرکفرندن
دونب ایمانه کله وبر قسم دخی شرکدن غیر کناهلردن دونب توبه قله بو دخی
کرو ایکی قسمدر بر کناه اولدرکیم کندو ایله الله آراسنده اوله بر کناه اولدرکیم قولیله

قول آراسنده اوله اما اولکیم قولیله تنکری آراسنده اوله نماز قلمامق وزکوة
ویرممک وحجه کوجی یتوب وارممق ورمضان قصدله یمک دخی بوکا بکزر نسنلر
که بولرک توبسی انلری کرو ادا ایتمکدر همان استغفارله دکل اکر بنجی احک وزنا
قلمق ووعده مخالفت قلمق دخی بولره بکزر نه که وار بولره اخلاصله توبه
قلسه عفو اولنور اما اول کناه که انده بر قول حقی متعلق اوله اول حلاللق دلنمجه
قبول اولنمز غیبت کبی ویلان وبهتان کبی یاخود کمسنک عرضین یقمق وسکمک
کبی یاخود کجله یا اغرلغله مالن یمک کبی بولرک کمسنسن حلاللق دلنمجه توبه
قبول اولنمز یا قیسن بندن قیاس ایلیه محمد بن مطرفدن روایتدر ایدر بعض
کتب منزله‌ده کوردم که حق تعالی ایدر وای نه عجب در بو ادم اغلینی که بر
کناه اشلر بلور که بندن ارتق کناه یرلغار کمسه یقدر دونز اول کناهندن استغفار
ادر بن انی یرلغارن نه اول کناه ترک ایدر نه رحمتدن امیدن کسر قرشو اشلدکجه
توبه ادر یا فرشتلرم بن بیری طانق طوتدم که اول قولم یرلغدم ایدی بو قرشو
اشلدکجه توبه ادر دیدکی بو دکلکم اول توبه دلله اولا کوکلدن اخلاصله اولمیا
دخی اول یارلغنه اول خود اصلا قبول دکل بلکه انک کبی توبه اول اشلدکی
کناهندن دخی اولو کناهدرا کا دخی توبه کرک مراد اول توبدن که دیدی اولدرکیم
اخلاصله توبه قله نیتی اولدرکیم ابرق صیما کرو اول کناه دنیه اما هوا ونفس و
شیطان اکا غالب کلب کرو دندره اول دخی پشیمان یوب کرو صدقله توبه
ایلیه کی فهم ایلیه سن شیطان سنی بو سوزله غروره یرقسون ودخی حق تعالی
بیوردیکه ویستجیب الذین آمنوا وعملوا الصالحات ویزیدهم من فضله

والكافرون لهم عذاب شديد يعني حق تعالى دعالرڭ قبول ايدوب انده دكلري
وارسه ويرر شول كسنه‌لره كم الله اعتقادلري كوكلو اولوب صالح عمللر ايشلديلر و دخي انلرڭ
دلكلري اوزرنه فضيليله زياده قلور ويرر ثوابلرين واجابتدن دخي دلكلرين ارتورر اما
كافرلر چون قتي عذاب واردر انلردن تخفيف اولمز و دخي بيورديكه ولو بسط
الله الرزق لعباده لبغوا في الارض ولكن ينزل بقدر ما يشاء انه بعباده
خبير بصير يعني اكر حق تعالى بو قوللرنڭ كليسنه بومال رزق بول قلورسه هيچ
اشلمدن نعمتلر حاضر اوله ويرسه كلي هب طاغي اولب الله عاصي اولورلردي ليكن هر
برنه شول صلاح اولديغي قدر بول اوله ويرر امام ابو الليث ايدر سفيان ثوري ابن زهيددن
روايت معتبرسندن ايتدي روايت قلديكم اكر حق تعالى هيچ كسب ايتمدن قوللره رزق
ويرسيدي مجموع فارغ اولب يريوزنه فساد قلورلردي هيچ بر خيره كيسه الا صوفيه
يدي ليكن بولرڭ هر برن بر دولو كسبه مشغول قلدي انوكله القلوب فساد اشلردن
يغيلديلر اما بو كسبه دخي اعتقاد قلمقدن خلقلق اوچ مرتبه‌يي واردكيسي باطل بر
حق اول بر بودركم رزقم كسبمدندر ديو اعتقاد ايدن تكري اوني بو كفردر زيرا رزقي
كندو فعلندن كورمش اولور و بر دخي بودركم رزقم تكريدندر هم كسبمدندر ديه بو
بيله اعتقاد ايدن مشرك اولور زيرا كندو فعلني الله شريك قلمش اولور رزق حاصل
ايتكده بو ايكي اعتقاد باطلدر اما اول كي حق اعتقاد دركم ايني رزاق الله در قادر
دركم بن ايشلمدن رزق ويرر ليكن هر بر نسنه‌يه بر سبب قومشدر بو بم دركشدكوم
دخي بر سببدر رزق ويرن الله در بيله اعتقاد ايدن خالص مؤمندر پس حق تعالى
بو قوللرينڭ حالني كورجدر بلیجدر يعني حق تعالى ايوي دخي بلور ياوزي دخي بلور

باطل اعتقادي اولني دخي بلور حق اعتقاد اولني دخي بلور هر برنڭ فعلنه كوره يارين
جزاسين قلور و دخي بيورديكه وهو الذي ينزل الغيث من بعد ما قنطوا وينشر
رحمته وهو الولي الحميد يعني سزه رزق ويرن الله دركه اول رزق اسبابلرين
يرلو يرنجه دزمشدركه انلردن بري يغمور دركه كوكدن سزه يندررر انواع نعمتلرين
يوددن ايجكدن سزه بيتورركه اني يبوب شكرين يرينه كتوره سز نجه اول شكرده قاصر
اولب اول نعمتلرڭ قدرين بلمسكز اول يغمور كه انڭ اسبابندندر اني حبس ايدوب
طوتريره ايندرمز اول نعمتلرين از بيتورركه انڭ قدرين بلوب انڭ يكايوز
طوتب اكا تضرعيله يلوررلر تا اكا دكين كيم اميدلري كسلوب نوميد اولالر اوميكر
كه بولره يغمور ويريه كرو اول الله دركيم اميدلري كسلدكدن صكره اول يغموري بولره
مدد ايدر كورر اول رحمت يغمورين بولرڭ اوزرنه صچركه اولدغموره ولي حاكم
اولدر قشو وقتدن وقته كرك اولديغنجه ايندرر اكا لايقدركه اول عطارندن
اثر و حمد ثنا قلنا كه فضل برله احسان دايم قوللرنه عام درر و دخي بيوررکم
ومن اياته خلق السموات والارض وما بث فيهما من دابة وهو على جمعهم
اذا يشاء قدير يعني حق تعالى نڭ وحدانيت و كمال قدرته نشانلرندن بري
بو كوكلر و يرلردركه يراتمشدر و دخي بو اكيسنڭ ايچنده يردي لكن مخلوقدركه حركت قلورلر
زيرا بو يرلر كوكلر ايكي اولو مخلوقدركه اني يرتمغه ادم اوغلنڭ قدرت يترسنه
ايرغك بس اول الله كه بو عظمتيله و بو قدرتيله بولري فنايه ويره و فنا قلدقدن
صكره كرو وجوده كتوروب جمع ايتكه دخي قادر در عجزي يوق بس بو كافرلر بو قدرته
نظر قلمزلر ميكم بو بعثه انكار ايدرلر كه حشر نشر يغدر درلر و بندن صكره بوني

بلدردیکه کیشیه هر نه کلورسه کندو فعلندن کلور تاکه انی بلوب انصاف
ادلر شیطانه یکی شر اشلیوب الله دندر دیمیلر جبر اهلندن اولمیلر کندو اختیار
لرندن بلوب استغفاره مشغول اولالر نیتکم حق تعالی بیوردیکه وما اصابکم من
مصیبة فبما کسبت ایدیکم ویعفوا عن کثیر وما انتم بمعجزین فی الارض وما لکم
من دون الله من ولی ولا نصیر یعنی نه مصیبت که سزک نفسکزه وما لکزه ایرشور
اول سزک یوز عملکزدن و معصیت اشلدوککزدن ایرشورکه دنیده انک عقوبتدر
اما انک چوغنی حق تعالی عفو ادر فضل برله عقوبت اتمز امیر المؤمنین علی رضی الله
عنه دیرکه یا قوم رسول ازرنه انی ایتلوککی امیدلو تجق ایت قتقسیدر سزه خبر
ویرینی دیدلرکه بکا خبر ویر بو ایتی اوقودی انلرک ازرنه دخی دیدیکه کلی معصیتلرکم
ادم اوغلننه ایرشور هب کندو کسبلردرکه کناهندن ایرر اما حق تعالینک عفو
اتمکلکی چوقدر شول نسنه دنکه حق تعالی عفو ادوب دنیده عقوبت قلدی اول الله
کرم ودر مردکرمدر اندن اول عفو ایتدکندن اخرتده کرو عقوبت قلمه ضحاکدن
روایتدرکه بیوردی هیچ بر کمسه اولمیاکم قرآن اوکرنه اندن کرو اونده الا اول دخی
کناه شرندندر اول دخی بو سوز اوزره بو ایتی اقدی پس نه مصیبت اولاکم اول قرآن
اونتمقدن دخی اولو معصیت اولا یعنی حق تعالی دلسه کم سزه اول کناهکزدن
اتر وجزا و عقوبت قله سزا کا قادر دکلسز که انک عذابن سزدن منع ایده سز
البته اول سزه جزا ایسن ایدر یعنی اللهدن غیر سزک بر ولیکز یقدرکم الله
عذابندن سزی صقلیوب منع ایده الا مکرکم الله رحم ایلیه و دخی بیوردیکه ومن
آیاته الجوار فی البحر کالاعلام ان یشأ یسکن الریح فیظللن رواکد علی ظهره

ان فی ذلک لایات لکل صبار شکور یعنی حق تعالینک وحدانیت و قدرة
نشانلرنک برسی دخی بودرکه کمیلری طاغ یکی صو اوزره سیر ایدرلر سهل مدتده
ایچنده بر اقلیمدن بر اقلیمه ادکوررلر اکر دلرسه اول کمی سورن یلی ساکن قله اول کمی
صو اوزرنده دکنوب طوره زمانلرله دیرنکم مجال اولمیه کمسنه لر اندن کلمیه که اول
یلی کتروب کمیی یوروده یاخود یلسوز اول کمیی بر ادم الروالته یوسنلر ایچنده دخی
نشانلر وار حق تعالینک برلکنه شول کمسنه لره کم انک طاعتنه صبر ادوب نعمتلرینه
شکر ادیجیلردر مراد بندن مؤمنلردر زیرا طاعتنه صبر اتمز و نعمتنه شکر اتمز الا
شول کمسنه کم انک الله ایمانی واردر پس عقللولرنه بو عجایب مصنوعاتلردن عبرت
الوب صانعنک کمال قدرتن الکلیه بلهکه عبادت اوکمنعا اول لایقدر دایم انک
عبادتنده اولب صبر ایلیه و دخی بیوردیکه او یوبقهن بما کسبوا ویعف عن کثیر
ویعلم الذین یجادلون فی آیاتنا ما لهم من محیص یعنی اکردلرسه حق تعالی
اول کمیلری هلاک قله اول کناهلری شرندن اترووکه کسب ادوب قزندلر یو نه
طیبدلر شرک کتوردیلر الله حقنده لایق اولمیان سوزلری سویلدیلر اما اول الله تعالی
لطف برله انلرک چوغندن کرو عفو ادر انلرک فعلنه کوره قلمز کندو فضلنه
و کرمنه لایق اشلر و دخی حق تعالی عالمدر بلورکه انک کتابنه تکذیب ادوب مجادله
قلنلر کملردر قچن دلسه حق تعالی که انلری هلاک قله هیچ بر کمسه یوقدر اول
حقارتدن انلری صقلیوب عزیز قله پس اول عزیز قلدوغن کمسه ذلیل قلماز
اول ذلیل قلدوغن کمسه عزیز قلماز معز مذل اولدرکم نه دلرسه اشلر قدرة
کاملدر مانعی یوقدر و دخی بیوردیکه فما اوتیتم من شیء فمتاع الحیوة الدنیا

وما عند الله خير وابقى للذين آمنوا وعلى ربهم يتوكلون يعني شول
سنلكم بره ورلدي اول بر نجه كون آلكزده دنيا منفعتيدر كه كوريق او لسر
اما شول نسنه كم اول الله قتنده در آخرت كرامتلري وابدي سعادتلري اول خير
لودر و باقيرقدر شول كمسنه لره كم الله ايمان كتوروب شركدن و معصيتدن صاقندلر
الله امرن يرنه كتورمكه مشغول اولب كندو اشلرن الله اصمرلدلر ديلركه قول
وللعتي كرك قوللك اكسوككي مولاقيرر جون انلر ايله اعتقاد قلدلر حق تعالى
دخي مهماتلرن يرنه كتوردر اول سعي ادوب درشنلردن انلره دخي زياده فضل
احسان قلدي و دخي بيوردي كه **والذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش**
واذا ما غضبوا هم يغفرون يعني اول آخرت دولتلري و عزتلري دخي
شول مؤمنلره خيرلودركه انلر دنياده شول كناهلردن اراق اولب كه حدلركه انلردن
انلره حد لازم اولوردي و آخرتده عذاب اولوردي و دخي قچن بر كمسنيه غضب
قلسلر اول غضبلرني يودب اندن عفو ادرلر اندن انتقام طلب اتمزلر و دخي
بيوردي كه **والذين استجابوا لربهم واقاموا الصلوة وامرهم شورى بينهم ومما**
رزقناهم ينفقون يعني اول باقي سعادتلر و ابدي كرامتلر دخي شول كمسنه لره دركم
انلر اول ربلري دعوت قلدغي عبادته اجابت ادوب مطيع اولدلر و بيوردغي
نمازلري وقتيله كركلو ادا قلدلر و قچن بر ايش اشلمك حاجت اولسه بر بر نه طانشوب
اشلدلر كندو فكرلرنه اكتفا قلمدلر دخي بز انلره رزق ادوب ورد كمز نعمتلردن
بزم رضامز اولدغي يرلره خرج ايتدلر هواي نفسه مخالفت قلدلر و دخي بيوردي كه
والذين اذا اصابهم البغي هم ينتصرون يعني اول الله قتنده كي خيرلو مقاملر

وكرامتلر دخي شول كمسنه لركدركم قچن انلره بر كمسنه دن ظلم ارشسه انلر عدل ادوب
انصاف بر له اندن قصاص ادوب انتقام كوررلر كه خلق اچنده حوز قلنلر و انتقام
قلمغه قادركن دخي سورلركه عفو ايدلر بس عقللولنلر اكلولركم بونسنلر كلي
مكارم اخلاقدندركه رسول انوكله خلقلنمغه بيوردي كرك مؤمن اولنكشي
بو خلقلري كنديه حاصل قلوب ايدي فلاحه اولشه و دخي بيوردي كه **وجزاء سيئة**
سيئة مثلها فمن عفى واصلح فاجره على الله انه لا يحب الظالمين يعني هر كمسه
دلو سكم كنديه بر زحمت اركورن كشيه اول دخي مكافاتن قلا كرك اول
كنديه نه مقدار قلديسه اول دخي او مقدار قلا امدي بوني رعايت قلمق قت
مشكلدر اندن اتروديكه هر كمسه اول ظالمندن عفو اتسه اول عفو ايله انى صلاحه
كتورسه انك اجر الله ازرنه دركه آخرتده وره كندو وعد سيله بدرستي حق تعالى
ظالملري سومز مادام كه ظلم اوزرنه اولالر قچن توبه قلسلر كرو الله دوستلر الله
انلري سوركه تائبلردن اولدلر زيد بن اسلمدن روايتدركه بولر اوج طائفه در
بر بلوكي مدينه در اكي بلوكي مكه در اول اكي بلوكدن برنك عادتلري عفو ادب
صبر قلمقدر و بر بلوكي انتقام طلب اتمكدر اول اول كه آيتكه **والذين استجابوا**
اول مدينه كلري حقنه اندي بو آيتله كه **والذين اذا اصابهم** ايتدر اما انلركم
صبر ادوب عفو ايدرلردي انلرك حقنده بو آيت انديكه حق تعالى عظمتيله انلره
ثنا قلدي بيورديكه **فمن عفى واصلح فاجره على الله** انلركم ظالملردر كندلره و مسلمانلره
ظلم ادرلر انلرك حقنده بو آيت اندرلديكم **انما السبيل على الذين يظلمون**
الناس روايت قلندكم ابو بكر صديق رسول ع م قتنده اوترردي منافقلردن

برکشی اکا سکردی ابو بکر دنمزدی رسول دخی سکوت ادوب تبسم قلوردی بشلدی
ابو بکر دخی اول منافقه جواب ویره رسول عم طروکلدی کیتدی ابو بکر اردنجه
واردی دیدیکم یا رسول الله مادام که اول بکا سکردی سن اوتوررداک چونکه
بن جواب ویرین دیدم سن طوروب کیتدک سبب نیدی رسول عم بیوردیکه اول
سکا سکرکن بر فرشته ایمشدی قرشوسندن طرفکدن جواب ویردی چون سن
جوابه بشلدک اول فرشته طوردی کیتدی بر شیطان یرنه کلدی بن بر یرده اوتر
مزن که انده شیطان حاضر اولا اول وقت بو آیت اندیکم فمن عفا واصلح فاجره
على الله ودخی محمد بن منکدردن روایتدر ایدر قیامت کوننده قغرجی قغره ایدکم هر
کموک کم الله قتنده حق وار طورکلکم انلر دنیاده کندولره ظلم ادوب انجدنلره عقوبت
ادوب اصلاح ادرلر بندن صکره بیوردیکه ولمن انتصر بعد ظلمه فاولئك ما عليهم
من سبيل یعنی شول کمسلرکم کندولره ظلم اولدقدن صکره عدل ادوب قصاص ایدرلر
حقلرن الدلر شول یرده کم قصاص ایتمک حلال اولا انلره اول اشده کناه یقدر اما شول
یرده کم قصاص اولمیه اول یرده ظلم ایتمک روادکل یعنی بر کمسه بر کویه لعنت قلدی
یا بر وجهله سکدی که هیچ بر وجهله اول لعنته سکولمکه لایق دکلدی اما ظلم یوندن
اولدی اولدخی دیمیه کم بندخی انتقام ادوب اکا لعنت ادیین یا سکیین زیرا ظلم مقابله سنی
کرو ظلم ایتمک حلال دکلدر بلکه عفو ایتمک اولیدر زیرا وقتا اولاکم سن اندن اوتوق
وراسین بکزانک حقی سنده اوزدکن اولاسن خصم اولجغکن اول سکا خصم اولا
مظلومکن ظالم اولاسن اول ظالمکن مظلوم اولا ودخی حق تعالى بیوردیکه انما
السبيل على الذين يظلمون الناس ويبغون في الارض بغير الحق اولئك لهم عذاب

اليم یعنی اثم کناه طریقندن یورمک شول کمسلره ارزندر کم مسلمانلرك سوجی
یوغیکن انلره ظلم ادرلر یریوزنده یاغی اولب الله مخالفت ایشلرده اولالر سعیلری
دایم فساد ایشلره اولا عذابك کی انجدجسی انلره حاصلدر ودخی بیوردیکه ولمن
صبر وغفر ان ذلك لمن عزم الامور یعنی هر کمسکم کندویه ظلم ایدکلرنه صبر
ایتسه اول ظالمندن قصاص طلب ایتمسه بلکه عفو ادوب اندن کچسه بو صبر ادوب
عفو ایتمك ایشلرك اولوسیدر بس عقل اولنلر بو آیت معنیسندن خلق اکر نوب
عفو ایتمکی عادت طوتر وصبر کندویه پیشه قلور خلقك زحمتن کوتورر کندو
کمسیه زحمت ایتمز حق تعالى نك ثناسنه لایق اولب انك جوارنده فوز سعادت
بولور وبندن صکره بیوردیکه ومن يضلل الله فما له من ولي من بعده وترى الظالمين
لما راوا العذاب يقولون هل الى مرد من سبيل یعنی هر کمسیکم حق تعالى
مخذول قلا اکا هدایت قپوسن اچمیه انی شول خلقه ظلم ایتمك حالنده نه ایرق
انك بر قرینی ومعینی یقدرکم انی دین حقه اوزره ارشاد اده حق تعالى اندن
توفیقن الوب خذلان اچندن قودقدن صکره یارن قیامت کوننده کورسن یا محمد
اول ظالملری عاصیلری کحتکم اول عذاب کرنلریله کورلر دیلرکم عجبا هیچ بره
بر چاره اولا یکم دونب کرو اول دنیایه وارورز سکا ایمان کتوروب کرکلو عمللر
قلاوز بس اول وقت بر تمنی قلرکم اولمقلغی محال اولا عقل اولن شمدی اول
ارزوی ادجکن الذیکن ادجکسه اتسون ایله دتسونکم اول حاله واقع اولدی
اول ارزوی قلدی دیکن یرنه کتوروب انی دنیایه کتوردلر کورلوم که نه
بهادرلق ادر اکر دعوسنن یلان دکلسه ودخی بیوردیکه وتريهم يعرضون

عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ يعنى يا محمد كورسن اول
ظالملري كه سورلكر اولطامواد زره شول حالتده كم غايت قورقولرندن واوتندقلرندن خور ذليل مقهور باشلري اشغا كوك يوزنه بقميكر زيرا يوزلري اوزرنه
سوريلورلر بلكه كوكلر كوزلريله بقالر اوغرلين وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ
مُقِيمٍ يعنى قيامت كوننده اول مؤمنلردن مظلوملر ديلركم بدرستي حقيقتا
زيان كارلر شول كمسلردركم كندو نفسلرنه واهللرنه زيان كارلر
اولدلركه مسلمانلره ظلم ايلدلر قرندقلري حسناتلري اول ظلم ايتدكلري
كشيلرك دفترلرنه يازلدي كندولر مفلس قلوب جهنمي اولدلر اهللري
عيالري اكابله قرشوب ظلمله معاون اولدلر اكاه اولك كم حقيقتا ظالملر
دايم عذاب اچنده اولورلر حق تعالى بو كلامي بيان قلدغندن مراد بو اولا كم
مظلوملر بلكر كم اول ظالملري حالي نيته اولسه صبر ادوب تحمل قلالر كندولر
دخي اول ظلمه ال اوزتميلركه انلره واقع اولن بولره دخي واقع اولا حق تعالينك
قوللرنه غايت عنايت اولدغندندركه تنبيه قلدي تا كه صكره حسرت ييميلر
ودخي بيورديكم وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ
يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ يعنى بو ظالملره قيامت كوننده بر كمسه يقدر كم
الله دن ارتق بولره نصرت ادوب عذابدن قورتارا بو سوزله حق تعالى اكا تنبيه
ادركم شمديدن مؤمن اولن الله كنديه دوست دوتنه اندن ايرغدوسيلغن
ترك ايدكم بنياد يقدر شول اوزمجذ اوي كبي يا يلماسي دخي تيز جك اولور

فايده سي يقدر زهر كم الله دوستلغن ترك ادوب اندن غيري دوست طوتدي اول
ضال كمراه اولور هر كمسيكم حق تعالى هدايت بولندن ضلالت يولنه برغه اكا
ايرق هدايت يولنه كورمكه چاره ودليل بولنمز سعادت انك كم حق تعالى اكا
هدايت يولنه توفيق وروب كندو خدمتنه لايق قلدي ودخي بيورديكه
اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَإٍ
يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ يعنى اجابت ادك اول ربكز دعوتنه كم سزي ايمانه
وطاعته قغرر شول كون كلمزدن اكدين كه تمني قلب دنيايه كلمكي ارزو ايدن سز
سزه چاره اولميه ودخي اول كون كلمزدن اكدن الهك عذاب كلمكه كمسه اني
دفع اتمكه چاره بولميه ودخي اول كون سزه اول عذابدن قجوب صغنجق ير وصقلنجق
ير بولنميه ودخي سزه بر كمسه بولنميه كم اول عذابي سزدن تغيير ادوب دندره عقل
اولن اول كونه واقع اولمدين شمديدن كرو كندويه الله وانك طاعتي صغنجه ادنه
كم يارن انك نجاتنه سبب اوله وبندن صكره كرو بيورديكه فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا
أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ يعنى يا محمد بو مكه اهل اكر
برزوم دعوتمزدن اعراض ادوب ايمانه كلمزلرسه وبزم امرمزه مطيع اولمزلرسه
سن طارلقما غل كه بز سنى بولارك ازرنه صقلايجي كندرمدك كم البته بولري
ايمانه كترسن جبرله وسكا واجب اولدي شول كم بزوم خبرمزي بولره ارشد ده سن
باقي حسابلري بزوم ازرمزه در ودخي بيورديكه وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا
رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ
يعنى بو ادم اوغلنلرنه انواع درلو نعمتلر ارشدوردز برزم قتمزدن اول انكله

شاد اولوب بیلمز نه دیجکنی بیلمز هوای نفسه اویوب بزم طاعتلرمزی ترک ایدر
مخالفت یوللرندن سکردر اول نعمتی بز ویردکمزی اوندر خاطرنه دخی دشمز شکرین
ترک ایدر اما قچن بولره بر زحمت و بر قتلق ایرشسه کندولر اشلدکلری کناهلر
سبندن کوره‌سن بو آدم اوغلانلری هپ بزم نعمتلرمزه کافر اولورلر بزدن
یکادل اوزدوب کمه دکلرسه شکایت قلورلر نعمت و قتنده بزه شکر ایلمزلر بو
آیت دخی اکا اشارت قلور کم عقل اولن نعمت اله کرجک فساد لره دشمیه و بر
معصیت ایرشجک صبر ایدوب الله‌دن کمسیه شکایت قلمیه ایمان مقتضاسی و
مؤمن صفتی بودرکم بیله اوله و دخی بیوردیکه لله ملك السموات والارض یخلق
ما یشاء یهب لمن یشاء اناثا و یهب لمن یشاء الذکور او یزوجهم ذکرانا و
اناثا و یجعل من یشاء عقیما انه علیم قدیر بو آیتده حق تعالی کندونك
عظمتنی و پادشاهلغنی ذکر ایدوب و قوللرونك عاجزلغنی و کندونك قوللره احسانی
و عطالرنی بیان قلور بیوررکه یرلرو کوکلر ملکی کلی هپ الله مخصوصدر کمسنه‌نك
انده شرکتی یوقدر قادردر بو کلیسنه قدرتی یتر نه دلرسه یرادر و نه صورت
اوزره دلرسه وجوده کتورر کیمه دلرسه نسلندن قز عطا قلورکه اچلرندن بر
ار اوغلان یوق و بر نجه‌لره نه هم ار هم قز اکیسن بیله عطا قلور و بر نجه‌لرك رحمی
عقیم قلور نه ار ویرر نه قز ویرر اول پادشاه علیمدر بلورکه هر کشیه نه نسنه
صلاح اولور اکا کوره ویرر و بو نسنه‌لر ایزره دخی قادردر نه دلرسه اشلر مانعی
دخی یوقدر و دخی بیوردیکه وما کان لبشر ان یکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب
او یرسل رسولا فیوحی باذنه ما یشاء انه علی حکیم بو آیت انك ایچون سبب بودرکم

یهودلر کلوب رسوله عم دیدیلرکم نچون اول الله سکا سویلمز یا سکا نظر ایلمز نتکیم
موسایه سویلدی اکر کرچك پیغامبرسك کرك بولر اولیدی حق تعالی بیوردیکه
هیچ بر آدم اوغلی یوقدرکه حق تعالی انوکله سویلشه الا کلام وحیله‌در یعنی الهامله
قلاغنه بر آواز ایشدلر اول انی فهم ایدوب اکلار دخی انك مقتضاسنجه عمل ایدر
بو جایزدکل حق تعالی یوزه یوز آشکاره عیان دنیاده کمسیله سوز سویلشه یا خود
حجاب اردندن سویلشه نتکیم موسا ایله سویلشدی آغاج اردندن یا خود جبرائیلی کندررر
کلر انك وحیسنی اوقر اول انی بلوب عمله مشغول اولور حق تعالی علی حکیمدر یعنی
یوجه‌در اندن که انی دنیاده کمسه کوره یا انوکله عیان مواجهه اولا سوز سویلشه و دخی
حکیمدر اننله حکم ایلدیکه هیچ بر کمسه انی دنیاده کورمیه و انوکله عیان کلیجی قلمیه
و دخی بیوردیکه وکذلك اوحینا الیك روحا من امرنا ما کنت تدری ما الکتاب
ولا الایمان ولکن جعلناه نورا نهدی به من نشاء من عبادنا وانك
لتهدی الی صراط مستقیم یعنی یا محمد کرو انجلین سکا جبرائیل کندردك بزم
امرمزله یا خود قرآنله امام قتبی ایدر روح دیدکلری اولدرکم بو جسملر انوکله حیات
بولورلر حق تعالی قرآنه دخی روح دیدی زیرا بونکله جهلدن و کفر اولمندن حیات
بولورلر و دخی یا محمد بز سکا قرآن وحی ایتمزدن اول سن نه قرآن اوقیه بلوردك
و نه ایمان بلوردك یعنی بو خلقی ایمانه نجه دعوت ایتمك کرك انی دخی بلمزدك
لیکن بز جبرائیل قرآنله سکا ایندردك کم اول قرآن نوردر ضیادر کیشی کوزلکندن
قرتر انی اکا بیان قلور شول کمسلره کم هدایت بولمغا اهل و لایق اوله قرآنله اکا
توفیق ویروب هدایته کتوررز بدرستی سن بو خلقی دین اسلامدن یکا دعوت

قلورسن انجق هدايت ويرب يولده كتورن بزوز وبندن صكره دخي بيوردي كه
صراط الله الذي له ما في السموات وما في الارض الا الى الله تصير الامور يعني
سن بولري شول الله يولنه دعوت قلورسن كم يرلركوكلر انجوننه وارسه كلي
انوكدر دكلي اشلرك عاقبت اندن يكا دونكدر عقل اولنلر كركدركم بو الله كيدن
طغري يول اوزره قدمي محكم بصوب طاعت عبادت ارزوعن بلسنن كتوره
تاكه اول حضرت قدسه ايرب سعادت تختنه اوتره متنعم اولا سورة الزخرف
ثمانون وسبع آية بسم الله الرحمن الرحيم
حم والكتاب المبين حم معنيسين يقاروكي سورده بيان قلدق تكرار
حاجت دكل اكا نظر ايله بلهسن اما والكتاب المبين يعني بز اندردك بر كتاب
كم اول كتاب بيان ايدر هدايت يولني ازغونلق يولندن دخي بو امتك هر نسنكم
احتياجي وار حلالدن حرامدن كه اني بلملر كلسن بو كتاب بيان قلجيدر ودخي
بيوردي كه انا جعلناه قرآنا عربيا لعلكم تعقلون يعني حق تعالى اند ايجر
بيوررکم بو كتاب مبين حقيچون بز جبرائيل ايندردب قرآن وصف ايدب بيان قلدق
عرب دلي اوزره تاكه اني اشيدوب اولا كه فهم ايدب معنيسن اكليه سز اكر ايروق
دل اوزره ايندرسوز سز اني فهم ايده مز دكز بس كندو دلكزجه ايندردك كم اكليه سز
محتلر قلميه سز ودخي بيوردي كه وانه في ام الكتاب لدينا لعلي حكيم يعني اكرسز
بو قرآني بلنلر سكز اكا نقص يوق كه اول بزوم قتمزده لوحه صقلنمشدر يجيدر
شريفدر محكمدر اكا باطل قرشمز حكيمدر يعني حلالك حكمن دخي وحرامك حكمن
دخي محكم قلمشدر تبديل اولجق دكل بو كتاب دكل كتابلر اوزره حكيمدركم انلرك

حكمن

حكمن بوزدي امّا بونك حكمي باقيدر قيامته دكن بو حرام قلدوغي حلاله دونمز
وحلال قلدوغي حرامه دونمز هر كيم قرآن حلال قلدوغنه حرام ديسه يا حرام
قلدوغنه حلال ديسه مجموع علما اتفاقيله كافر اولور ايدوكي حسنات هب باطل
اولور عورتي بوش اولور مؤمن اولن كركدركم بوندن احتراز ايده ودخي بيوردي كم
افنضرب عنكم الذكر صفحا ان كنتم قوما مسرفين يعني سزه وحي ايندردب امر
نهي ايتمكدن وسزي عذابله قورقتمقدن بالكليه ترك ايدب اعراض مي ايدلوم
بونكله كه سز شرك ايتمكده مسرف اولب حددن كجدكز يعني البتّه سزه انذار
ايدب عذابله قورقدرز ايوا اشلره بيورب يرامز اشلردن يغارز اولا كه بر
انصافه كلب كندوكزي دوشره سز والا اخرتده اول قورقمق اثري ظاهر اولا
عيان كوره سز ندامتله انجه حسرت ييه سز كه منفعت قلميه ودخي بيوردي كه
وكم ارسلنا من نبي في الاولين يعني نجه پيغامبر كندردك الروكلر اچنه
نيتكم سني كندردك بو قومك اچنه سني بو قومك نجه انجدرسه اول امتلر
دخي انلري ايله انجدردي كوكلوكي طاردوتب ملول اولما بروم سنتمز ايله
اولمشدركه هر ابراهيمك بر نمرودي وار وهر موسينك بر فرعوني وار سنك دخي
ابو جهلك وار البتّه بر صالحك بر دشمني وار تاكه اول انك اذاسنه صبر ايدب
تحمل قلدقجه بزم قتمزده تقرب ايدر تا مرتبه سي يوجله ودخي بيوردي كه وما ياتيهم
من نبي الا كانوا به يستهزؤن يعني هيچ بر پيغامبر كلمدي اول امتلره الا انلر
اني استهزا ايده اوب مسخره يه طوترلردي فاهلكنا اشد منهم بطشا ومضى مثل
الاولين يعني اول بزوم رسوللرمزي مسخره يه طوتنلري بز كلسن هلاك ايلدك

کم اولمقده متمتع بولردن دخی قتلولردی سکا خبر ویردک اول هلاک
اولنلرک قصه‌لری وسنتی کچدی ایله صنمسونلر سنک بو قومک انلر هلاک
اولدی بولر سلامت اولاسی عالمه رحمت ویردم اندن اترو درکم بولره عذاب
لری دنیاده تعجیل اولنمز اما اخرتده کورلرکم دیدکلری حقدر بحسه ناحق ودخی
بیوردیکه ولئن سألتهم من خلق السموات والارض لیقولن خلقهن العزیز العلیم
یعنی یا محمد اکر بو مشرکلره صورارسک که بو یرلری کوکلری کم یرتدی انکار ایتمیوب
سکا دیرلرکم بولری اول الله یرتدی کم ملکنده عزیزدر یرتدیغی ازره غالبدر و
انلرک نیلدکن بلور علیمدر بحسی انکار ایدرلر بکا کم کنشی کبی روشندر معلوم
کم اول بتلری بر اوز یر تمغا قادر دکل نه یرتمق بلک یوزلرندن سکک قومغا
کوجلری یتمز انلرکبی عاجزلری بونک کبی عظمتلو کوکلر ویرلر طاغلر ودکزلر
یرادنلره ودخی بیوردیکه الذی جعل لکم الارض مهدا وجعل لکم فیها سبلا
لعلکم تهتدون یعنی بو یرلری کوکلری یرادن اول اللهدرکم بو یرلری سزه
دوشک قلوردی ازرنده درلو مصالحکز سعی ایدوب منتفع اولرسز ودخی سزه اول یر
اچنده شهردن شهره وکویدن کویه یوللر قلوردی تا کرانی بلوب اول مقصود
لره ارشوب هدایت بولنه کره سز واول نعمتلر نیدکن دخی بلدرمکیجون بیوردی
والذی نزل من السماء ماء بقدر فانشرنا به بلدة میتا کذلک تخرجون
یعنی اول سزه انعام ایدن منعم اولدرکم کوکلردن وزنله مقدارله صو کراندرر
اندن اول صو ایله یری احیا ایدوب اولمش یرلری دیرکوردر یعنی شول یرلرده بر
کوکر اوت یوغکن قوریب کچمشکن انواع تازه اوتلر بتوردر جچکلرله طاغلری

ویازلری وباغلری وبخچلری برزیس اخرته نیچون انکار ایدرسز که سزوک اول
سنلکزدن دیرلوب قپمق دخی انجلین در والذی خلق الازواج کلها وجعل لکم
من الفلک والانعام ما ترکبون یعنی اول الله درکم سزکچون انواع درلو اوتلر
وحیوانلر یرتدی ودخی سزکچون صو ازرنده کمیلر یرتدیکم سزی هر اطرافه مقصود
لرکزه وارسز کلسز ودخی سزکچون قیون صغر یرتدی که انلرک هر نسنیله منفعت
طوتاسز وحیوانلر یرتدی که بنه سز ودخی بیوردیکه لتستووا علی ظهوره ثم تذکروا
نعمة ربکم اذا استویتم علیه وتقولوا سبحان الذی سخر لنا هذا وما کنا له
مقرنین یعنی اول الله تعالی سزه دوکلر اتلر قترلر یرددو ویردی که سز انلرک ارقلرنه
بنه سز چقنکم بنوب دولتب اوترسکز اول نعمتک قدرن بلوب اول سزه نعمت ویرن
ربکزی اکا سز دخی دیه سزکم برتنزیه ایدوب ارلورز اول پادشاهی کم بو حیوانی بزه
قدرتیله مسخر منقاد قلدی بز یه دلو سوز بنوب کدرز اکر اول فضل عنایت برله
بزه مسخر قلمسا بزم بوکا طاقتمز یتمزدی که کندومزه مطیع قلیدق دخی بوکا مالک
اولب تصرف قلیدق وانا الی ربنا لمنقلبون یعنی عاقبت بز دخی بو دخی اخرتده
اول ربمزدن یکا دونجی یوز کلمز انک مخلوقیوز خالقمز اولدر بدرستی روایت
قلر عثمان ابن اسود مجاهددن که بیوردی کچن بز کیشی بر طوره بنسه بسم الله الرحمن
الرحیم دمسه شیطان انک ارد نه بیله بنر دخی اکسره بر اورر اکر اول کیشی ارلمق و
ازکی بلورسه شیطان اکا ارله دیو قندر ویرر انی ارلدر و اکر ارلمق بلمزسه ایدر
سیله یعنی باطل سزلره یلتیوب هرزلر سیلدر ودخی علی بن ابی ربیعه ایدر بر کون
امیر المؤمنین علی ایله بر طوره ار تلشدم چقنکم بنمکا ایغن ازنکو یه وردی دیدیکم

بسم الله چون بنوب طغروا اوتردی دیدی الحمد لله اندن صکره بو کجن آیت اقتدی
بن کرکدر مؤمن اولن شیطان کندودن ایراق قلمق ایچون دایم دلنده بسم الله کلمه‌سی
هر نیه بشلرسه الله ایله بشلیا تا که ایشی تمام کله ودخی حق تعالی بیورد دیکه
وجعلوا له من عباده جزءا ان الانسان لکفور مبین یعنی بو مشرکلر حق تعالینک
قوللرندن بعضیسن آکا شریک قلدیلر بدرستی بو آدم اوغلنلری حق تعالی ویردوکی
نعمتلره انکار کافرلردر شکرن یرینه کترمزلر کیم سبب زیاده اولا هم اول نعمت ثابت
محکم اولمناسب اولا زیرا رسول عم بیورمشدرکیم بو نعمتلر شول وحشی حیوانلر کبیدرلر کیم
اول وحشی بغلنمایینجه قرار طوتمز پس بو نعمتلر دخی شکر باغیله بغلنمایینجه آلده طورمز
عقل اولن کرک کیم دایما اول کندویه انعام ایدن منعمه شکر خدمتینی یرینه کتوره
دلرسه انوک قتنده قدر حرمتی دخی زیاده اولا بندن صکره حق تعالی بیورد دیکه
ام اتخذ مما یخلق بنات واصفیکم بالبنین واذا بشر احدهم بما ضرب للرحمن
مثلا ظل وجهه مسودا وهو کظیم بو آیتک دخی سبب نزولی بودرکیم بنی ملیح
قبیله‌سی دیرلردی کیم بو فرشتلر اللهک قزلریدر دیرلردی حق تعالی انلرک
اول باطل سوزلرن رد ایتمک ایچون بیوردیکیم یعنی اول الله کندو یرتدوغی نسنه‌دن
کندویه قزلرمی طوتر تعجب سیلرلر بو ظالملر شیلمی اولدیکیم حق تعالی سزه
اختیار ایدب ارا اوغلنلر ویره کندویه قزلر اختیار ایده حال بودرکیم هچ سزدن
برکوزک بر قزی طوغب کلب سزه مشتله سلر بکز کز متغیر اولب انی کره
کوردر غصیله کوکلو طیبطلو اولر شول نسنه کیم سز کندو کزه راضی کورمیوب کره
کوره‌سز کوکلوکز خوش اولمایوب یوزکوزه غصه قره کولیعی اتوره انی سن

الله

الله نته روا کوره سز بو نسنه سزک غایت حماقتکزدن وجهلکزدندر زیرا
عقل اولن بر سوز سیلمز کیم اول الله حقنده نه محال اولا حق تعالی بو جدرمنزه‌در
اندن کیم بولر دیرلر ودخی حق تعالی بیوردیکه اومن ینشؤا فی الحلیة وهو فی
الخصام غیر مبین یعنی حق تعالی کندویه قزلرمی طوتر شول کمسلری کیم انلر
التون کمش وبزکلر وحللر ایچنده تربیت اولنه دایم محتلری انلر اوزرینه اولا
حال بودرکیم انلر بر سوزه کلجک فصاحتلری یوق انلر فصاحت کبی نته‌در سز
کیم بولر اللهک قزلردر تعجب باطل سوزلر کوکز وار کیم خالقکزه بیله افترا قلورسز
ودخی توبیخ طعن ایدب بیوردیکه وجعلوا الملائکة الذین هم عباد الرحمن اناثا
اشهدوا خلقهم ستکتب شهادتهم ویسئلون یعنی بو عقلسوز کافرلر یا محمد بو
فرشتلرکه تنکرینک قوللریدر حق تعالی یرتدوغی وقتده بولر انده حاضر اولب کردیلر
بلدیلرمیکیم بو فرشتلر دیشیدر یا ارککدر بولر خود اول وقت موجود دکللردی پس
نه وجهله طانقلق ویررلردی تیز اولا کیم بولرک طانقلقلری دفتر اولب یازله
قیامت کوننده بولردن سؤال اولنه کوره لرکه بز انلره اول سزلرندن اترو
نجسی انتقام ایدرز پس عاقل اولنلر کرکدرکیم دللرن ذکره تسبیحه حرکت ایدره
یرمزسزلردن منع ایده خصوصا که الله قتنده افترا و یالان باطل سوزلره مشغول
قله نعوذ بالله منه اول سزلر کیشی جهنمده مخلد قلور بوکز حق تعالی اول کافرلرک
اول باطل محتلرندن خبر ویررکه وقالوا لو شاء الرحمن ما عبدناهم ما لهم بذلک
من علم ان هم الا یخرصون یعنی بو کافرلر دیرلرکیم اکر حق تعالی دلسیدی
که کندویه طپیندق بز فرشتلره یا بتلره طپنمزدق حال بودرکیم بولارک بو سوزه بر

مجتلري يوق دكلدر بو سوز بولردن الا دليل سز محتسين يلان و باطل سزدر بو
دخي شيطان صفتيدركه الله امرنه مطيع اولمدي عاصي اولدي دنه كلب كندو
كناهني الله عاصي اولب نسبت ايدب ديديكم سن بني ينجون ازدردك پس بو كافرلر
دخي شيطان جماعتيدر انكچون بو باطل سوزي حجت ايدرلر و هر كيمسه كم كناه معصيت
ايشليه دخي ديه كم الله ايشلتمسه ايشلمزدم ديه اول دخي شيطان جماعتيندندر مذهب
جبر مذهبيدر اعتقادي باطلدر عقل اولن بو سوزدن كندوي ايراق ايدر بلكه بنك
كبي كيشلرك صحبتندن قجر اغولو يلاندن قجر كبي و يرتجي جانوردن قجر كبي زيرا
بولرك زيانی دينيدر انك زياني اخرته دكين اخري بولنماز عذابه اغرر و دخي
بيورديكم ام اتيناهم كتابا من قبله فهم به مستمسكون يعني بو كافرلر بو سوزي
كندولردن بر علمي كتورب ديرلر يقسه بز بولره قراندن اكدن بر كتاب دخي
اندرب اندن نه كركسه ايشلك ديومي بويردق كه بولر اني تمسك ايدب انوكله
علمي ايدرلر بل قالوا انا وجدنا اباءنا على امة وانا على اثارهم مهتدون
بلكه بولرك مجتلري بودركم ديرلر بز اتالرومزي ايشبو دين اوزرنه ديرلر بولدق
بز دخي انلرك ازن ازليو انلرك طريقنه قدم اوردق كدروز وكذلك ما ارسلنا
من قبلك في قرية من نذير الا قال مترفوها انا وجدنا اباءنا على امة وانا
على اثارهم مقتدون يعني يا محمد بو بخليلين كم سكا درلر هيچ سندن اكدين
بر قرقدجي پيغامبر كندرمدك الا اول قومك بايلري و متكبرلري اول رسول
دعوتنه مطيع اولمايوب ديدلركه بز اتالرومزي ايشبو سنت ايشبو قاعده اوزرنه
بولدق بز دخي كروا انلره اقتدا قلدق كه اول قاعده اوزرنه كدرز انلر خود كافرلردي

بو شيطان

بو شيطان مجتلري قلمق انلره عجب دكلدي اما عجب بودركم بو حجت مسلمانلر
دندن كلور نقدر بدعت سنت مخالف ايشلر وارسه ايشلنز نيچون بو ايشي ايشلوسز
ديجك مجتلري كافرلر كبي بودركم اتادن دده دن ايشلنو كلدي عادتدر درلر
بلمزلركم اوّلا بو ايشك اصل كمدن قلدي پيغامبرلردن يا وليلردن صالحلر
دنمي قلدي ياخود كافرلردن وفاسقلردن و بدعت اهلندنمي قلدي خبري
يوق اني بلوركه اتادن عادت قلدي چوق بدعت حرامدركه ايشلرلر اوزرنه سنت
ركن ايسلامدر او نودلدي قلدي بدعته صايلر مؤمن مسلمان اولدركم هر
ايشلكنن ايشك اصلين صوره ازليه كوره كم بو قاعده كمدن قلدي اكر پيغامبردن
قلمش سنت اولسه يا انوك خليفلرندن و اصحابندن قلمش قاعده اولسه
يا اوليالردن ياخود شول مشايخلردن قلمش عادت اولسه كه انلر اهل سنت
جماعت مشايخليدر جبريدن و قدريدن و معتزلدن و رافضيلردن دكلدر اول
وقت اني ايشليه چونكه شريعته مخالف دكل اما قجن بولردن اولسه معلومدر
اول بدعتدر اصحاب شيطاندركه انك الهاميله دزلمشدر كركدر اني ترك
ايده كورمز مسن حق تعالى بوكا اشارت قلوب بيورديكه قال اولو جئتكم باهدى
مما وجدتم عليه اباءكم قالوا انا بما ارسلتم به كافرون يعني ايت يا محمد بو
كافرلره شول سننكم بن سزه كتوردم اول صوابلورق و كوكلورك دكلدر شول
سننلردن كه اتلركوزي انك اوزرنه بولدكز ايشليو كلدكلر حق بودركم بن كتردم
اول عادتكزي قوك كلك بكا اويك اول اتالركوز جبارلق ايدب كلن رسوللرنه
ايمدلر ديدلر شول سز بزه كتورب خبر ويردوكز سننلره بز اناغز ز وبزه مطيع

حجتلري يوق دكلدر بوسز بولردن الا دليلسز حجتسز يلان و باطل سزدر بو
دخي شيطان صفتيدر كه الله امرنه مطيع اولمدي عاصي اولدي دنه كلب كندو
كناهي الله عاصي اولب نسبت ايدب ديديكم سن بني نيچون ازدردك پس بو كافرلر
دخي شيطان جماعتيدرلر انكچون بو باطل سزي حجت ايدرلر و هر كمسه كم كناه معصيت
اشليه دخي ديه كيم الله اشلتمسه اشلمزدم ديه اول دخي شيطان جماعتيندندر مذهب
جبر مذهبيدر اعتقادي باطلدر عقل اولن بو سزدن كندويي ايراق ايدر بلكه بونك
كبي كشيلرك صحبتيندن قچه اغولو يلاندن قچر كبي و يرتيجي جانوردن قچر كبي زيرا
بولرك زياني دنيده در انلرك زياني اخرتده دركم اخري بولنماز عذابه اغرور دخي
بيوردي كيم أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ يعني بو كافرلر بو سزي
كندولردن بر علتمي كتوروب ديرلر يقسه بز بولره قراندن اكدن بر كتاب دخي
اندروب انده نه كركسه اشلك ديو مي بويردق كه بولر اني تمسك ايدب انوكله
عمل ايدرلر بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ
بلك بولرك حجتلري بودركم ديرلر بز اتالرمزي اشبو دين اوزرنه ديرلر بولدق
بز دخي انلرك ازندن ازليو انلرك طريقنه قدم اوردق كيدرورز وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا
مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا
عَلَى آثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ يعني يا محمد بو بخلينكم سكا درلر هيچ سندن اكدين
بر قرقدجي پيغامبر كندرمدك الا اول قومك بايلري و متكبرلري اول رسول
دعوتنه مطيع اولمايوب ديدلركه بز اتالرمزي اشبو سنت اشبو قاعده اوزرنه
بولدق بز دخي كروانلره اقتدا قلدق كه اول قاعده اوزرنه كيدرز انلر خود كافرلردي

بو شيطان

بو شيطان حجتلري قلمق انلره عجب دكلدي اما عجب بودركم بو حجت مسلمانلر
دنده كلور نقدر بدعت سنته مخالف اشلر وارسه اشلكز نيچون بو اشي اشلرسز
ديجك حجتلري كافرلر كبي بودركم اتادن دده دن اشلنو كلدي عادتدر درلر
بلمزلركم اول بو اشك اصل كيمدن قلدي پيغامبرلردن يا وليلردن صالحلر
دنمي قلدي ياخود كافرلردن و فاسقلردن و بدعت اهلندن مي قلدي خبري
يوق اني بلوركه اتادن عادت قلدي چوق بدعت حرامدر كه اشلرلر اورتده سنت
ركني اشلامزدر او نو دلدي قلدي بدعته صايلر مؤمن مسلمان اولدركم هر
اشلكن اشك اصلين صوره ازليه كوره كم بو قاعده كيمدن قلدي اكر پيغامبردن
قلمش سنت اولسه يا انوك خليفلرندن و اصحابندن قلمش قاعده اولسه
يا اوليالردن ياخود شول مشايخلردن قلمش عادت اولسه كه انلر اهل سنت
جماعت مشايخلريدر جبريدن و قدريدن و معتزلدن و رافضيلردن دكلدر اول
وقت اني اشليه چونكه شريعته مخالف دكل اما كچي بولردن اولسه معلومدر
اول بدعتدر اصحاب شيطاندر كه انك الهاميله دزلمشدر كركدر اني ترك
ايده كورمزميسن حق تعالى بو كا اشارت قلوب بيوردي كه قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَى
مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ يعني ايت يا محمد بو
كافرلره شول نسنه كم بن سزه كتوردم اول صوابلورق و كوكلورك دكلمدر شول
نسنلردن كه اتلركوزي انك اوزرنه بولدكز اشليو كلدكز حق بودركم بن كتردم
اول عادتكزي قوك كلك بكا اويك اول اتالركوز جبارلق ايدب كلن رسولكرنه
اويمدلر ديدلر شول سز بزه كتوروب خبر ويردكوكز نسنلره بز انانمزوز سزه مطيع

اشارات

اولمز زدلر بر کورک عاقبت نیه ارشدي حق تعالی بیوردیکه فانتقمنا منهم
فانظر کیف کان عاقبة المکذبین یعني انلر اول رسوللرنه انکار ادوب
اویماد قلریچون بزدخي انلره عذابله انتقام ایتدك هر برن اصلیله هلاك
ایتدك بر نظر ایت کورکم اول رسوللري یلان تلینلرك اخراشلري نیه ارشدي
بولرك دخي حاللري ایله اولسرچون سکا انمیه لر عقل اولن بو سزدن انلرکه
رسوله مخالفت قلوب سنت ترك ایدن اهل بدعتدن اولن دخي جهنمده کافرلرله
بله معذب اولورلر بس کرکدر ایمان اهل اولن کنذویه نجات استرسه بدعت
عادتلري قویب هر اشیده سنت ارزه قله تاکه الله قاتنده و رسول قتنده سوکلو
اولب سودکي نسنلر اکامیستر اولا کورمزمسن ابرهیم اتاسنه و قومنه نه
دیدیکن حق تعالی بیان ادوب بیوردیکه واذ قال ابرهیم لابیه وقومه انني
براء مما تعبدون یعني ابرهیم سزنیش قلوب قومنه و اتاسنه دیدیکه بن
بیزارم و بري اولمشم سزك معبودکزدنکه طپرسز الا الذي فطرني فانه سیهدین
الا اول الله دن بري دکلم کم بني یوقدن وار ادوب وجوده کتردي بد رسبي
اول الله تیز اولاکه دین اسلامه ارزه بني ثابت قله و محکم طوته وجعلها کلمة
باقیة في عقبه لعلهم یرجعون یعني اول کلمهء توحیدي حق تعالی
ابرهیمك ذریتنده و نسلنده ثابت قلوب باقي قلدي تاکه اکا رغبت قلوب
کفرلرن ترك ادوب ایمانه کلهلر ابرهیمك اول حق ارزه ثابت اولب کلمهء توحیدي
تکرار قلدوغي برکتیدي که تا اخره دکن انك نسلندن ایمان اهل کسلمدي بس
هرکمسکم دلنده دایم اول کلمهء ثابت قله انکله الفت طوته امیذ درکم حق تعالی

اني

اني و انك نسلني دخي عصمت اچنده طوتب صقلیا شیطان انك ایماننه ضرر
ارکورمیه و بندن صکره حق تعالی بیوردیکه بل متعت هؤلاء وآباءهم حتی جاءهم
الحق ورسول مبین یعني یا محمد بونلر ایله صنما سونلرکه کندولر و اتالري
و اول مال نعمتلرله تنعم و تمتع قلهلر بلکه کندولرني و اتالرني اول مال نعمتلرله
تنعم و تمتع قلدورن بنم دلرم که بن بولري اول ابدي نعمتلرله دخي تنعم قلدرم
تاکه بولره اول قران دخي رسول کلدي بیان و ظاهر حجتلرله طریق حقه دعوت
قلجدرکه اشدوب اول دعوته اجابت قلهلر کفر ترك ایدوب اسلامه عادت
طوتلر اول سببدن ابدي سعادت بوللر ولما جاءهم الحق قالوا هذا سحر
وانا به کافرون یعني چون اول قران بولره کلدي بولر اکا انکار ادوب دیدلرکم
اشبو محمد سیلدوکي سحردر و کنذو ساحردر بز اول محمدن دخي و اول خبر وردکنه
دخي منکروزدرلردي و دخي عزت جاهلیت بولره عناد ایتدرب اول رسول
لرمزي حقیر کوروب دیرلرکه وقالوا لولا نزل هذا القران علی رجل من
القریتین عظیم یعني اکر بو قران حقسه نیچون بو طائفله مکدن بر اولو
کشي ارزنه انمیدي بر یتیمه انیدي یعني کرکدي که مکده ولید بن مغیره
انیدي یا خود طائفدن ابو مسعود ثقفیه انیدي بو ظالملر صنورلردیکه کندولر
قتنده مال اهل یا خود اصل نسب اولو اولنلر حرمتلو اولدغنلین الله قاتنده
دخي اولو و حرمتلو اولورلر بلمزلرکه الله قتنده حرمت تقوا ایله و طاعتله
و کفردن شرکدن بري اولماغله اولور بس حق تعالی انلرك کلامن رد ادوب
بیوردیکه اهم یقسمون رحمة ربك نحن قسمنا بینهم معیشتهم في الحیوة

الدنيا ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات ليتخذ بعضهم بعضا سخريا
ورحمة ربك خير مما يجمعون يعني حق تعالى ايدر بنم رحمتم و عنايتم خزينه‌سنك
مفتاحی بولرک الندە میدر کم بولرکە دلرسە رسوللك و پیغامبرلك ویرلر
دلمدکلرن رد ایدرلر مختار برز اختیار بزم قتمزده قوللرمزدن کمی دلرسوز
رسوللکی اکا ویرورز شولکم رزقدر سبب معیشتدر پیغامبرلك مرتبه‌سندن
ادنادر اینکن دخی ازرلرنه انی دخی بز قسمت قلدق نفسلرنک اصلاحنه کوره بو
دنیا سرای اچنده انک اختیارنی بولرک الندە قلمدق بر سهل نسنه‌یکن اول
رسالت بر افضل اولو نسنه‌یکن انی نیته بولره تفویض ایده‌وزکم کندولرکمه
دلرسه رسالت ویررلر بز بولرک بربخشن بربخشی ازرنه تفضیل قلدق
دنیده مالله و عزتله و ریاستله تاکه بعضی بعضسنی کندویه مسخر قلوب
خدمت قلدوره کمی مولا اولا کمی قول کمی راعی اولا کمی رعیت بولر ایله صنورلر
کم انلره ویرلن اول دنیا ریاستی یاخود اول بر کچ کونلك فانی مالری
و ریاستلری خیرلو اولاسنك ربوکك رحمتی خیرلودر و دار اسلامه من
اول باقی عزت و دکمز مال و ابدی نعیم خیرلودر و دخی بیورردیکم ولولا
ان یکون الناس امة واحدة لجعلنا لمن یکفر بالرحمن لبیوتهم سقفا من
فضة ومعارج علیها یظهرون یعنی حق تعالی بیوررکم بو کافرلر ایله
صنمسونلرکم اول دنیانك بزم قاتمزده رغبت واریا مالی چوق اولنك عزة وار
دنیاده ریاستی و مالی اولمایان بزم قاتمزده خوردلیلدر بو ظن فاسددر بیله
دکل بلکه بو خلقك اول کفره رغبت اتدکلری احتیاط دکلمسته چکنکم بو کافرلر

بودرلکنه کوردکلر عزتم حقیچون اول بره کافر اولنلرك اولرلرنی و اولرلرنك
سقفینی کلی کمشدن ادیدم کە اولرینك ازرنه چیقجق نردبانن دخی کمشدن
ادیدم که انك ازرنه چقلردی و دخی بیورردیکه ولبیوتهم ابوابا وسررا
علیها یتکؤن وزخرفا وان کل ذلک لما متاع الحیوة الدنیا والاخرة عند
ربك للمتقین یعنی دخی اول مؤمنلرك کورین جزع ادوب کوکلری پریشان
اولمقلغی دکلمسته بو کافرلرك اولری قپولرن و اولری اچنده تختلرن کە ازرنده
اوتررلر و یاتورلر کلیسن التوندن و کمشدن ادیدم و دنیایی بولرك ازرنه
یغوررکی یغدرردیم و هرکز دنیاده بولرك باشن اغرتمایدم دایم بدنلرنی
صحتده دوتیدم اکر بویله دخی قلسوز بو کلیسی دکلدر الا کورمتاع دنیادرکه
بقاسی یوق فانیدر اخرت دولتی و جنت سعادتی باقیدر یکرکدر ربوک
قتنده شول کمسلره جونکم تنکریدن قورقوب شرکدن و کفردن و الله سومدوکی
اشلردن صاقنوب اراغ اولدلر بس عقل اولنلرك اکر الله کلامنه شکری
یوغسه بو سوزلردن اکتالوب بو دنیانك بر کچ کونلك بو بنیادسز فانی
دولتنه کندوی مغرور قلوب بو فنا اونك عمارتنه مشغول اولوب بقا اونی
خراب قلمیه بلکه الدکی دنیا ایله اول بقا اوین عمارت قله کە واروب طورجق یری
اولدردر بو مقامدن خودکیجه کندوز کلب بجحکله اخرتدن یکا سفر ادوب کیدیوررز
ناکاه بر کون عمر اخره ادوب ایق الم دزاغنه طوتیلورکرو قوتلمغا خود چاره
یوق حسرتله و ندامتله وار لجغن دو کوب عریان اخرته اونه انتقال ایدر بو
دنیاسندن صویلب عریان قلدوغی سهل ادی کروا کابدل بولنوردی

مشكل بودركه عملدن عریان مفلس اولا نعوذ بالله منه اکر اول سبب اولب اخروتده ایماندن مفلس عریان قله ایکی جهانده زیان کار اوله عقل اولنه بوقدر سوز کفایت ادرکه متعظ اوله والا نیجه سوزك فایده سی اولمز بردم بتنل ادی یر نیکه کدرکه تیمار ادب اکا تخم صحاسن بته یوزدم چوراق یردن که تیمار ادب تخم صحاسن بتمیا تخمك دخی بیانه کین ضایع اولا فهم ایتکم بو سزدن مقصودندر اکلیاسن و بندن صکره کر وحق تعالی بیورديکه ومن يعش عن ذكر الرحمن نقيض له شيطانا فهو له قرين وانهم ليصدونهم عن السبيل ويحسبون انهم مهتدون یعنی هر کمسکم قرانه ایمان کترمیوب حق مشاهده قلمقدن کوزن کور قلب کلمهٔ توحیددن اعراض ایتسه وقرانله عمل قلمقدن تحاشی ایدرسه انك ازرینه بر شیطان مسلط قلورزکم انك دنیده ازدرمغا قرین اولور واخرتده دخی انکله اول شیطان بر زنجیره بله دوزرکه عذابده دخی قرین اوله بدرسی اول شیاطینلر انلری دین اسلامدن وقرانله عملدن منع ادر اول عملری بونلره قرین ادب خوش کسترر بونلر دخی انیله ظن ادرلرکم کندولر حق ازرینه درو عملری هدایت ازره در حتى اذا جاءنا قال يا ليت بيني وبينك بعد المشرقين فبئس القرين یعنی بونلر بوحال ازره ثابت اولب کروحقه دونمزلر تا اکادکن که هر بری اول قرین شیطانیله یارن بزوم حضرتمزه کلکلر اولحقه انکار قلنلر اول شیاطین سوزیله نه محنته اغردقلرن کوزله مشاهده قلجق هر بری اول شیاطیننه دیکم ای کاشکا بنوم ایله سنك ارکده مغرب مشرق قدار اسنجه اراقلق اولیدی سنی کورمیدم سن بکا دنیده نه یوز یار اولدك کم بنی حقدن منع

ایدوب بوحاله اغرتدك وبکون دخی بکا نه یاوز یولداش اولدك که سنکله بله عذابه کرفتار اولدم پس عقل اولنلر بو کلامدن دخی کرکدرکه متعظ اولاحق تعالی ذکرندن وقرانله عمل قلمقدن اعراض اتمیا بلك جد ادوب عمله مشغول اوله الله ذکرا غلی کندویه قلعه ادنه تا ادلرسالم اول شیاطیندن اکا قرین اولمقدن دنیده اخرتده خلاص بوله چونکه اخرتده پشیمان اولب حسرت یپیسرانی شمددن یوب حقه متابعت قلا که اول خیرلودر زیرا انده اول قصورن کرو تدارك ادوب یرنه کتورمك محالدر بنده تدارکه امکان وارکم هنوز عمردن سرمایه وار باری انی دخی ضایع اتمیه ودخی بیورديکه ولن ينفعكم اليوم اذ ظلمتم انكم في العذاب مشتركون یعنی اول کافرلر عاصیلر قیامت کوننده حاللرن مشاهده قلجق دیلرکه ذل اجوب الله حاللرندن عذر کترهلر حق تعالی دیکم بکون سزك عذرکزك سزه منفعت یوقدر چون سز دنیاده کفرله وشرك معاصیله کندوکزه ظلم ایلدوکز پس ایا انکز وایدرانکز هب عذاب اچنده مشترك سز سزه اندن خلاص یوقدر دنیده مؤمن اولن کندویه خیرلو یار طوتنه که انك دیننه معاون اولب اکرسین طعز ولدو ویره انی هلاکتلك یوللرندن دندرب نجات وزیوللرنه کتوره دنیادن اخرته وفساددن طاعته وکاهلکدن شوقه نشاطه یلتیا طاعت بولنده تاکه یارن جنتده دخی بله معارن اولب ابدی سعادته اولابندن صکره حق تعالی اول رسولنه بیورديکه افانت تسمع الصم او تهدي العمي ومن كان في ضلال مبين یعنی بیوردکه یا محمد بو صاغرلره سن حقی

اشتدرمي صاونورسن يا بو كورسزلره يول كستروب طغرو يول وارمي صنرسن
چون بولروك كوكل قلاغي صاغر اولب وكوكل كوزلري كور اولدي وبونلر
بزوم علممزده ايلدركم ظاهر ضلالت اچنده درسنك قندن قدرتك يتهكم
بو صاغرلره سوز اشتدروب بو كزسوزلري طغرو يوله كترسن پس عقل اولن
بندن اكلرشول كمسهلركم وعظ نصيحت اشدوب دخي فسادندن بكميه اول
حق تعالى كلامندن ورسول سوزلرندن انك كوكلنه براثري اولب ايضا فنه
كلميه معلوم دركه اول دخي اول كوكل كوزي كور وقلاغي صاغر اولب اهل
ضلالتدن اولنلردن اولا پس انك دخي حاصل بو اولا كم حق تعالى
بيورديكه فاما نذهبن بك فانا منهم منتقمون او نرينك الذي وعدناهم
فانا عليهم مقتدرون يعني يا محمد سن بولري حقه اوندرمزمسن اما يا
بودركه سني بولروك اچندن انتقال ايتدروب بزم حضرتمزه كتوروز اول
بولره وعده قلدغمز عذابلري سكا كوسترمزدن اكدين اندن صكره بز بولره
انتقام ايدوب اول عذابلري وعده سن برنه كتوروز انكچون دردي قتاده
كم رسول كتدي قتاده برنه قلدي ودخي درديكم بزه ايله ذكر اولنديكم رسولدن
صكره امتنه نه ارشجكني اكا كوسترديلر اندن صكره تا دنيادن كدنجيه كين
كمسه اني سرور اچنده كورمدي اول حزن اچنده ملول كتدي ودخي حق تعالى
بيورديكه يا محمد يا خود بولره وعده قلدغمز عذابلري حياتكده سكا دخي كوستره
كورهسن كه بز بونلره اوزرنه دخي قادرز قدرتمز يتر پس مؤمن كركدركم
دايم حق تعالى خاطرنه برغوب ديكم حق تعالى قادردر كوزيوب اچنجه مجموع

عالي قدرة وقهر بزله فنايه ويره هيچ قيرمايه زيرا ملكنده نسنه نقص اولمز
بنوكله دايم كوكل قوقدو اولا كه بندغي قورقو اخرت امين لكنده سبب اولا زيرا
حق تعالى اكي قورقوي بر كوكلده جمع اتمزكه هم بونده هم انده قورقه بلكه بونده
قورقن اولن انده امين اولور وبنده الله قورقسندن امين اولن انده قورقو
اچنده اولسه كرك رسولدن عم حديث صحيح بيله كلمشدر ودخي حق تعالى
بيورديكه فاستمسك بالذي اوحي اليك انك على صراط مستقيم وانه
لذكر لك ولقومك وسوف تسئلون يعني يا محمد چونكم بو كافرلر سنك
دعوتكا اجابت قلب سكا مطيع اولمدلر بولري قوغل محكم طوتغل شول قرانكه
سكا وحي اولندي بدرستي سن طغرو يول اوزره سن ودخي اول قران سكا و
سكا ايمان كتورنلره دخي دنياده اخرتده شرف حاصل ادرتيز اولا كم اول
سنك قومكه عربدر بو قران نعمتندن سؤال اولنلر انك شكرن برنه
كتوردلرمي يخسه كتورمدلر زيرا قران اولو نعمتدركم حق تعالى قوللرنه اندردي
كندولره هدايتك سبيلري وقورتلمق سبيلري نيلدر انك اچنده بيان
قلدي ودنيلري نيله تمام اولجقدر هب احكاملرني بلدردي بندن اولو
نعمت دخي نه اولا وبندن صكره دخي بيورديكم واسئل من ارسلنا من قبلك
من رسلنا اجعلنا من دون الرحمن الهة يعبدون يعني يا محمد سندن
الرو كلن رسوللرمزه صور كوركم هيچ بر رسول كلديمي كم اول قومني اللهدن
غير كمسنه طپمغه دعوت قلا بو خطاب اكرچه پيغامبره در مقصود بندن
بو امتدر يعني دمك اولوركم صورك سزدن الرو كتاب اهلنه كم هيچ بر

رسول کلدیکم امتنی اللهدن غیری کمسنیه دعوت قلمیه هر کلن رسولک دعوتی
اللهدن یکادر نیتکم سن دعوت قلرسین اما بونلرک عنادلری اشدوب حقه
مطیع اولمایوب کلتنی استهزا ایله الورلر ایتدی اولاکم اول فعللرینک جزاسین بونلره
ودخی بیوردیکم ولقد ارسلنا موسی بایاتنا الی فرعون وملائه فقال
انی رسول رب العالمین یعنی بدرستی بز موسایی کوندردک فرعونه بزم
جهتمزدن معجزاتلر ایله واروب اکا دخی اعوانلرینه دردیکم حقیقتا بن سزه رسول
کوندرلدم عالملرک ربندن فلما جاءهم بایاتنا اذا هم منها یضحکون
یعنی چونکه موسی کلدی انلره آیتلرمز ایله یعنی معجزاتلر ایله کم اول عصادر ودخی
الی نورا ولمقدر بونلر انی کوروب استهزا ایله الوب کولرلردی بونلرک بو حالی اتادن
دده‌دن عادتلری ایدی یلوکز سکا ایتدکلری بونسنیکم ایدیلر وما نریهم من آیة
الا هی اکبر من اختها واخذناهم بالعذاب لعلهم یرجعون یعنی بز بونلره
هیچ بر عذاب و بر نشان کوسترمدک الا اول کوستردکمزدن صکره غیری دخی اولوغ
اوکل قزیلق کوندردک انصافه کلمدیلر آردنجه باغلرنه و عشلرنه آفت کوندردک
انصافه کلمدیلر آردنجه طوفان کوندردک یقین اولدیکم نوح طوفانی کبی هلاک
اوله‌لردی کرو انصافه کلمدیلر بو کز چکرکه کوندردک شویله کم اولرینک اکلرندن
آرتدن دوشکدن بولدقلرن اکنلرنده قفتانلرندن بروسن یدیلر ساچلرین
و صقللرین یدیلر و اولرینک قاپوسن یدیلر و صوسن یدیلر کرو انصافه کلمدیلر
بو کز تخیل بتی کوندردک تخیللرنک بتنی یدی قورتدی اولری وقبلری چچقلری
طولدی بر لقمه بولمزلردی بتسوز یو بیلمزلردی کرو انصافه کلمدیلر بو کز قربغا کوندردک

شول حالده اولدیلرکیم ایقلرین بصحیح یر بولمزلردی بیتجق استلیو نه شول قدر یغلور
لردی که دیزنکا مجاللری قلمزدی هنوز کرو انصافه کلمدیلر بو کز اجدکلری
صولرن قانه دوندردک مسلمانلر الورلر اچرلردی انلر اجحک قانه دونردی
کرو انصافه کلوب ایمانه کلمدیلر نقدرکیم انواع عقوبتلر ایله جزا ایلدک اول
طینتلرکی معبودک ضعیفلغنی انلره بلدردک که هیچ بر عقوبتمزی انلردن
دفع ایتمکه چاره بولمدیلر اولاکم بر ایمانه کلدیلر و بزدن یکادنلردی
اولامی دیدک دینمدلر یحنکم اول عقوبتلرمزدن برسی انلره کلسه کلب اول
رسولمزه دیرلردیکم وقالوا یا ایها الساحر ادع لنا ربک بما عهد عندک اننا
لمهتدون فلما کشفنا عنهم العذاب اذا هم ینکثون بونلرک اچنده کی عالم
اولانه کی ساحر دیرلردی انلرک ازتاسنده انک امری و مرتبه‌سی کی اولو
اولوردی اندن کلوب موسی پیغامبره دیدلرکم ای ساحر یعنی ای عالم بزیچون
دعا قیل اول ربکه شول نسنه حقیچون که سکا انی بیوردی بزی اکا دعوت
ایدرسین بو عقوبتی بزدن کدرسون بز اکا ایمانه کلوب انی بیلوروم موسی
دعا قیلدی بزه اول عقوبتی انلردن کتوردک کرو همان عهدلرن صیوب
ایمانه کلمدیلر دخی بتر اولدی فرعونک طغیانی ارتوب قومی اول ضلالته یلتردی
نیتکم حق تعالی بیوردیکم ونادی فرعون فی قومه قال یا قوم الیس لی ملک
مصر وهذه الانهار تجری من تحتی افلا تبصرون یعنی فرعون قومن
جمع ایدوب انلرک اچنده خطاب ایدوب چاغردی دیدیکم ای بنم قومم بو مصرکه
کوردیکز قرق فرسخ اچنده بنم ملکومدر کلدیکده بو نیللر معی بنم تحت یدمدن

دکلدر بنم کوشکلرم و باغچەلرم آراسنده آقرمی بولر کلی دلیل دکلمیدر کم موسی
اوزرنه بنم فضیلتم وار کوررمیسز کم موسی مفلس بر کویه مالک دکل اول نه
متابعت ایدەجک کیشیدر کم انک سوزنه اویوب آتالرکز دیننی و قاعدەلرینی
ترک ایدەسز ام انا خیر من هذا الذی هو مهین ولا یکاد یبین یعنی
حقیقتا بلکم بن یکرک اشبو موسادن که اول خور و حقیردر بنم بو فصاحتمه
نظر قلمزمیسز کم دلمده کلامم نیجه فصیحدر اول موسایی کوررک که یقین اولماز
که دلندن بر حجتین بیان ایدە بله یعنی اول دلی که اوددن یقوب اکا کلامندن
عقده حاصل اولمشدی طوتلوسیلردی اندن اترو فرعون بو سوزی دردی
ودخی فرعوندن خبر ویروب بیوردیکه فلولا القی علیه اسورة من ذهب
او جاء معه الملائکة مقترنین یعنی فرعون قاعدەسی بو ایدیکم قوللرینه التون
بلزک کیورلردی اول موساده بو غذی یس اندن اترو دیدی اول فرعون ظالم
که اکر موسی حق رسول اولسه نیچون بو کا مال ویرلمیدی یا التون بلزک کلمیدی
یا اکر حق پیغامبر ایسه نیچون بلسنجه بر فرشته کلوب اکا متابعت قلوب انک
کلامین تصدیق لیمیدی و اکا معاون اولمیدی بیچاره ملعون صنوردیکه همان
عزت اول مال الله درر بلمزلردیکه الله قتنده دنیانک مقداری اوتر قدر بیله دخی
یوقدر و دخی بیوردیکه فاستخف قومه فاطاعوه انهم کانوا قوما فاسقین
یعنی بو قومنه اول فرعون دیدیکه بن کندو نفسمه نه صواب کوررسم سزه دخی
انی صواب کوررم که هیچ بو موسایه متابعت قلمقده خیر یوقدر اکر وارسه اول
بن متابعت ایدردم بو سوزلرله اول قومنی یلتەویروب یبلدی ویردیکه انک

سوزنه اناب اکا مطیع اولمایلر زیرا بدرستی بولر فاسق قوملر درکه عهدلرین
صیجلردر اللهله عهد ایدوب کروصیمقی اولو کناه درکه استهزا و استخفاف
قلمقدر بو خود کفر مطلقدر الله استخفاف ایدوب حرمتله طوتمیلر پس حق تعالی
ایدر فلما اسفونا انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعین یعنی بو فرعون قومیله
چون حددن چکوب بزی قاقتدلر بز دخی عذابمز انلره واجب اولدی انلرک
کلیسنی غرق ایدوب هلاک ایلدک که انلردن برکمسه باقی قلمدی روایتدر
سماک بن فضلدن که ایدربز عروه بن محمد قتنده یدق وهب دخی انده بلهیدی
کوردک بر قوم کلوب کندو عامللرندن عروه یه شکایت قلدلر انک ظلمنی انک
اوزرنه اثبات قلدلر عروه نک الندە بر عصا واردی وهب صونوب اول عصایی
عروه الندن الدی اول عاملک باشنه اوردی باشن یاروب قانی یوزنه
روان اولدی عروه اکرچه امیردی اما حلیم ایدی وهبک اول اشنی خوش
کورمدی دیدیکم یا ابا عبد الله بزم قاقدغزی بزدن عیب کوررسن کروسن
قاقرسن وهب دیدیکم نولدی قاقیم حال بودرکم بو ادملری یاردن پادشاه
قاقرکوررمسونکم حق تعالی ایدر فلما اسفونا انتقمنا منهم یعنی چون
بولر بزی قاقتدلر بز دخی بولردن انتقام ایدوب هلاک ایلدوک بو آیت اکا
دلالت قلورکم الله مخالفت قلوب عاصی اولنلره جزا ایدوب غضب ایتمک روادر
زیرا حق تعالی دکن اسلامده بو حدودلری دخی قودغی مفسدلری عاصیلری
زجر ایتکچوندرکه ادم اولدرنی یرنه اولدرلر و اوغرلق ایدنک الین کسلر اولو
اولب زنا ایدرسه طاشله رجم ایدلر اکر اولب زنا ایدرسه یوز اغاج اوروب

شهردن سورلر خراجسه سکسن اغچ اورلر بر کنک عورتنه زنا لفظیله
سکسه یوز اغچ اورلر ایرق طانقلغی درست اولمیا وکرو قلنلری دخی بو کره
قیاس قلنغل اکر بو زجر و عقوبتلر اولمسا بو خلق حال ضبط اولنموب رکن
اسلام قایم اولمزدی پس کلیتدع بو قانون سیاست دخی بو زواجر شرعی دخی
کرکدر بو خلق اراسنده استعمال اولنه دین قاعدهسی تمام اولمغیچون پس
بندن صکره کر و حق تعالی بیوردیکه فجعلناهم سلفا ومثلا للآخرین یعنی
بز بو مکه اهلندن اول کی کافرلر هلاک ادوب بو صکره کی امت محمده انلری
مثل و عبرت قلدق که اتلری انلری اشدوب او لاکی اوکتلتوب بولر انصافه
کللر بزدن یکادنلر کندولری عذابدن سلامت قلهلر دیو اما هیچ برکسه
بولردن متعظ اولوب کندویه انصاف ورمزکه کفرندن و عصیانندن رجوع
ادوب ایمانه و طاعته توجه قله و دخی بیوردیکه ولما ضرب ابن مریم مثلا
اذا قومک منه یصدون یعنی چون اول مریم اغلی سزه شبه و صفا ولندی
سنک قومک تعجب ادوب اوازلرین کتوروب دیرلرکم چون نصاری لر دیرلرکم
مریم اغلی عیسی ابن عبدالله در چون عیسی یه اوغل اولمق روا اولسه نصاری
قولنجه بیچون بزوم بزلرمز روا اولمیه فرشتهلر الله قزلریدر دیدکمز بیچون
جایز اولمیه بو سوزله مکه کافرلری رسوله معارضه قلوب چاغرشورلردی
أآلهتنا خیر ام هو ما ضربوه لک الا جدلا بل هم قوم خصمون
یعنی اول مشرکلر چقوب معارضه قلدیلر چاغرشوب دیدیلرکم بزم معبود
لرمزمی یکدر یخسه عیسی چون عیسییه اوغل اولمق جایز اولجق کرک

بزم معبودلرمز دخی که فرشتهلر و بوتلردر اکا شریک اولمقدن روا اوله
اکر اول عیسی اوغول دوتلد غیندن اترو اوده کرمک روا اولورسه بزوم
بوتلرمز دخی بله اوله حق تعالی دیرکه یا محمد بو کافرلر سکا بو سوزلرله
معارضه قلمزلر مثل کتوروب الا مقصودلری باطلله بر جدل قلمقدر بلک
بولر اولکدن قتی مجادله قلیجلردر باطلله اول انلره طبیعتدر بندن صکره
حق تعالی عیسایی وصف ادوب بیوردیکه ان هو الا عبد انعمنا علیه وجعلناه
مثلا لبنی اسرائیل ولو نشاء لجعلنا منکم ملائکة فی الارض یخلفون یعنی
اول نصاری که عیسی حقنده اعتقاد قلرلر اول افترادر باطلدر بلکه اول
عیسی دکلدر الا الله تولیدر اول الله قولی اولوب عبادت قلمقدن عار کلمز
انا بزاکا بیغامبرلق نعمتن انعام قلدق و انوکله انی مکرم قلدق دخی بنی
اسرائیل قومنه انی مثل قلدق که انی قدرتمزله اتاسز وجوده کتوردک تاکه
اکا نظر عبرت قلوب بزم کمال قدرتمزی اکلیالر و بزدن غیر معبودلرک
عاجزلغن و حقارتن بیلهلر و کر بز دلسوز یر یوزنده سزک مکانلرکزده
فرشتهلر قلیدق سزوک یروکزده انلره خلف قلوردی اکا دخی قادردق
ولیکن دخی اراده. ارادت وارینه کلسه کرک پس کرودوب عیسی نک
بعض وصفندن خبر وروب بیوردیکه وانه لعلم للساعة فلا تمترن بها
واتبعون هذا صراط مستقیم یعنی بدرستی عیسی نک انکلکی علامتدر
اول قیامت قیمق لغنوک روایتدر ابو هریرهدن که بیوردی تاکه عیسی یر
یوزنده کورلمنجه که امام اولا عادل اولا بن ایاله امارتن که عیسا یله برصفرده

طعام يمينجه المايم هر كمسكيم سزدن اول عيسايه بولشوب كورسي اولورسه بندن
اكا سلام دكورسز پس ابا هريره نك بو سوزلري دخي اكا اشارتدركم نزول
عيسي يقيندر جونكه اول انه همان قيامت قوپسه كركدركم غرور ترك ايدوب
عمارت دنيايي قويوب دين اخرت عمارتنه مشغول اولاسز ودخي حق تعالى ديركم
يا محمد ايت بو قومكه كم سز اول قيامتك قوپمقلغنا شك ايتمكيكم حقدر اول باطل
دين قويوب بكا متابعت قلك و بكا مطيع اولك كه سزي ذكل عذابدن قورتروب
الله رحمتنه واصل قلن طغرو يول بودر ولا يصدنكم الشيطان انه لكم عدو
مبين يعني كي حذر قلك كم شيطان سزي بونك كبي طغرو يولدن دندروب
ضلالته كمراه ليق يولنه براقسون كم اول شيطان سزه اشكاره دشمندرنته سي
دشمن اولميه اي عزيزكم ادم سببندن لعنت اولنوب اجماقدن سورلدي وكوكلر
دن قولدي وييتمش بيك يللق عبادت هب يوزنه اورولدي ادي عزازيل
ملعون اولدي بونك كبي دردده اغزين عجبا سنكله نجين دوست اولا عقل
اولن بندن الكسون كه شيطانك بونجه عبادت هباء منثورا اولوب انك
كبي عزتدن دشدكي بر بيرق صدغندن اتروولديكه ادمه سجده قل ديدي
قلمادي بو عجبدر كه حق تعالى بو ادم اوغلنلره نه بيوردي بكا سجده قلك و بنم
بيرغم طوتوب بكا مطيع اولك بولركلي بو يرغي ترك ايدوب هواي نفسه اويمقلردر
دايم اشلري بو يرق صمقدرديارن الله قتنده بو كله اوملركه عزت وكرامت بولالر
اجماعه كرلر ابدي دولتده ارلر بو مقصود عجبا نجين حاصل اولاكه بر كشينك
بر قولي افندسينك هيچ خدمتين بولنمسه اول ديدوكي يرلرده اولمسه افندسي

اندن خشنود اولمسه بو كلسيله افندسنه كلوب دسه كم بكا ات ويرطون ويربني
اوررازاده قل و بكا مال نعمت وير عجبا بو دلك حاصل اولا مي اول افندسنه عاصيكن
سنك حالكي الله بندن قياس ايله جهد ايت كيم المزدن اكدن توبه قلوب
مولاكه مخالفت ترك ادوب شيطان دشمن بلوب اكا مطيع اولماغي قوياسن
طريق هدايت ارزره اولاسن كه قورتلهسن ودخي بيوردي كه ولقد جاء عيسى
بالبينات قال قد جئتكم بالحكمة ولأبين لكم بعض الذي تختلفون فيه
فاتقوا الله واطيعون ان الله هو ربي وربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم
يعني حق تعالى بيورركم جونكه عيسى اول قومنه كلدي بزم قاتمزدن اول كتابله
كم انجيلدر وا كا اندردوك انلره خبر وروب ديديكم يا قوم تحقيق بلك كم بن سزه
كلدم پيغامبرلغله ودخي اول علامتلركه كم اولوي دريي قلورن صاغرلروك
صاغرلغني ودلسوزلروك دلسوزلكني كدرورن ابرصلروك كودهلرندن
الالغني كدرورن اوكوزده كز لوسننلردن كورمدن سزه خبر ويرورن بلچقدن
قوش دوروب اررن اوجر كدرهب كلسي بو سننك بكا الله قتندندر ودخي
انكچون كلدم كه شول بر نجه حلاللرن حرامن اختلاف قلدوكز بعضكز ايدر بو
حلالدر و بعضكز ايدر بو حرامدر كركدركم اني سزه بيان قلم شبهه كز كدره
كلوك يا قوم اللهدن قورقك بكا مطيع اولك بيوردغم طوتك اللهك وحدانيته
اقرار ادك كه بنم ربم دخي اولدركه بيردر شريك يقدر كلمز انك قوليوز بزي
يارادن خالقمز اولدر اكا طبك كه طغرو دين يولي اسلام يولدر اندن ارتوغي
قبول اولنز دكل فاختلف الاحزاب من بينهم فويل للذين ظلموا من عذاب

يوم اليم يعني چون عيسى كلوب بولره بو سوزي سويلدي اول قوم متفرق
اولب عيسى حقنده هر زمره مشغول اولديلر اولوسزلره ديل اوزتديلر ديديلركم
بو ساحردر يعني اول يهوديلر متفرق اولب عيسايي اولدرمك قصدينه اختلاف قلديلر
كم نه وجهله اولدرلر هلاك لك شول قومه كم بونك كبي ايشه قصد ايدكم كندولره
ظلم ايلديلر كورلركم اول عظيم اولو كوننده نه عذابه اوغريسرلر هل ينظرون الا الساعة
ان تأتيهم بغتة وهم لا يشعرون يعني بولر بو انكارلرله محكم طوروب منتظر
اولمزلر الا شول قيامت كوننه كه كيرلركه اول كون ايك سوزين هيچ صنمد قلري وقتده
كلهبولرووك انددن خبر اولمايه نيجه حسرت لر ييلركه هيچ فايده قلميه بس عقل اولنلر
كركدركم اول كون كلمدن كوزني اچوب حالني تدبير قلمق كرككم عاقبت نه اوليسر
شيطان اغواسنه اويوب شيطان اتباعنك فتنسنه دوشوب يولني ازتميالكم انلر
شول قرانله حديثله عمل اتميين دانشمندلردركه عالم صورتنده حراميلردر مسلمان
لروك ماللرن يرلر حرام وجهله كم قاضي اولب رشوتله وحقلري اولماديغي يردن
حيف ايدب الماغله كم بكلر وزيرلر خدمتنه دوشب بولدغني ديوشمكيله كم
ظاهرين صوفي صورتنده دوزب اديني خلق اچنده صوفي چقروب باطني دنيادن
يكا ودنيا عزتن طلب قلمغله شهرت افتنه مبتلا اولمشدر خلق اكا صالح ديو
اعتقاد ايدرلر برنسنيكه هديه وجهيله كتوررلر اول الوب يرلركم وعظ دزوب
منبرلر اوزرنده مقري اولب خلقك مالني يير مقصودي خلقك صلاه حيث
كلمك يكي ككلاي كاشكه بوددكلر مز باري بو مسلمانلرك ماللرن زيان اين لردي
كه نه وقت ايسه اولجقدي اما قتي مشكل بودركم انلرك دينلرن زيانه ويررلر

بونكله كم ادلري عالم صوفي واعظ خلق انلروك حالنه ودنيايه حريص اولب
حلال حرام بولد قلرن جمع ايتدكلرن كوروب وحرام بدعت ايشلره بولشد قلرن
كوروب انلره متابعت قلردي دينلري دخي خرابه وارربلك چوغي بونلروك
بو خلقي تنكرينك كرمنه مغرور قلب منكر ايشلره يلتركندو دخي ضال كمراه اولب
خلقي دخي ازدرر عقل اولنكرككم بولروك صحبتندن قچا اغولو يلاندن
تجركبي بولري كندويه دوست دوتمياكم يارين قيامت كوننده پشمان اولا
نتكم حق تعالى بيوررركه الاخلاء يومئذ بعضهم لبعض عدو الا المتقين
يعني شول دوستلركم دنياده بربرنه الله عاصي اولمقده يارنلردر دوستلر
اولمشلردر كجه كندوز اچكو صحبتنده في الجمله حق حرام قلدغي ايشلرده دوست
يار اولب عمرلرن ضايع ايتدلر يارين قيامت كوننده انلر بربرنه دشمن اولسرلر
نتكم اول دوست يارن يعني قيامت اولب اشلدكلري ايشك جزاسن كوزلريله
كوررلر الا مكر شول كمسلركم تنكرييدن قورقجلردر انلر بربريله يار اولب دايم
سعيلري علم مجلسنه وصالحلر صحبتنه ومسجدلره وذكرلر صحبتنه يلتمك
اولرانلرك دوستلغنده فايده وارهم دنياده هم اخرتده عقل اولنلر دوست
طوتمز الا شول كمسلري كه بربرن كورجك كوكلرنه الله قورقسي دشه كلمه اخرت
فكري والم انديشه سي اكا والا بندن ارتق دستلر سكا دشمندر الك اولوب
اوده اتر خبرك يوق كلبي ايدر هر دوست كه سكا طاعت يولنده دوست اولميا اول
سكا دشمندر عبدالله بن عمر ايدر بركشينك اوچ دوستي واردي بعضسي
بعضسندن خاصيدي ناكاه اكا بر واقعه اولدي اول دوستلرك خاصسنه

واردی دیدیکه یا فلان بکا اشبونک کبی نسنه واقع اولدی دیلرن که بکا متابعت
قلمشن اولدیدیکه بن سکا یاردم ایدردکلم و بنم سکا اصتم دوقنماز یوروار اول بر
دوستکا وار که اول سکا دیسر که یوری بن سنوکله بلیم شول یره دکن کم سن وارسرسن
اول آرادن بن کرودنزم سنی انده قورم اندن اوجنجیسنه وارکم اول سکا دیسر
سن قنده وارسک بن سندن ایرلمزم سنوکله بلیم عبید ایدر اول اوچنجی دوست
مالدرکم الم واقعسنه اغریجق اکا فاینه سی دوقنب اصجی ایلمز یوزدندرور برکو
کسه سینه کدر ایکنجی دوست اهل و قوم قبیلسیدر که سنلیدک بله وارر لر اندن
کرودنرلر واوجنجی دوست عملدرکه هیچ برحالده اندن ایرلماز ودخی روایتدرکم
امیر المؤمنین علیه بو آیتک معنیسندن صوردیلرکم بر نیجه دوستلر یارن بربرینه
دشمن اولسه لر الا المتقین انلر که متقیلر اولالر بونک کیفیتی نیتادر دیدیلر علی دیدیکم
ایکی دوست که مؤمن اولادخی ایکسیندن بریسی الله دخی اول قلان اکا خیر دعالر قلوب
نه یرده اولورسه مدح ایده یحتی که اولدخی الله ایکسینک روحلرن بر یره جمع ایدرلر
اول وقتده هر بری بر برنی مدح ایدبدرلر که نه کوکلو یاردک سن بکا و نه
خوش کرچک دوستیدک سن بکا و ایکی دوستلر دخی که کافر و عاصیلر اولالر
وانلرک دخی ایکسیندن بریسی یحتی کم الله اول قلان اکا شر دعالر قلب نه یرده
اولورسه انک شرا اکا یحتی اول دخی السه ایکسینک روحلرن بر یره جمع ایدرلر
انلر دخی بر بره نه دیلر نه یاوز یاردک سن بکا و نه شرلو قرداشدک سن بکا
بس مؤمن متقی اولن دوستلرک بر برنه هم دنیاده خیر وار هم آخرتده خیر
وار عاقل اولدرکم کندویه صالحلری دوست ایدنه ودخی حق تعالی اول متقی

قوللرحقتنده بیوردیکم يا عباد لا خوف عليكم اليوم ولا انتم تحزنون يعني حق تعالی
اول کندودن قورقن قوللرنه یارن قیامت کوننده دیسر که ای بنم قوللرم بوکون سزه
قورقو یقدر و غصه دخی یقدرکم بن ایکی قورقویی بر قولده جمع ایلمزن که هم دنیاده
قورقه اولاهم آخرتده قورقوده اولابنده چکدک قورقویی غصه یی انده چکودکز بوکن
سزه فرح کوندردر دونبکر و اول متقیلری وصف ایدوب بیوردیکه الذين آمنوا بآياتنا
وكانوا مسلمين يعني بزم اول قورقن قوللرمز انلردرکم بزم ایدردکمز آیتلرمزه
اعتقاد ایده خالص مسلمانلر اولوردرکم اللهک هر بویرغنه یدلکلر اشلیجک بویرق
لری اشلیلر و نهی ایتدکی اشلردن ایراق اولالر کرک از اولسون کرک چوق
ودخی اول قوللرنه دیرکم ادخلوا الجنة انتم وازواجكم تحبرون يعني قوللرم
کروک اجماعه سز دخی واهلکز دخی بو حالتده کم قتی سروروده اولوب مکرم
ومتنعم اولاسز واول نعمتلرندن دخی بیوردیکم يطاف عليهم بصحاف
من ذهب واكواب وفيها ما تشتهيه الانفس وتلذ الاعين وانتم فيها
خالدون يعني اول قورقجی قوللر ازرنه اجماعده چکرنب طواف ایده یتمش التوندن
طبقلر هر طبقده بر درلو طعام برندکی دخی برنده یوق دخی شول بردقلر
طواف ایده که نه آمزوکی وار نه اغزی دکرمی بردقلر اولاو دخی هر نفس
ندنکه ارزو قلورسه حاصل اوله و کوزلر بیجق لذت الجق نسنلر انده هب
یرقلنمشدر بو حالتده کم سز انده مخلد سزکر و چقق یوق ودخی بیوردیکم وتلك
الجنة التي اورثتموها بما كنتم تعملون يعني اشبو جنتکم سزه وصف ایلدم
سزکچون حاضر اولوب درلنمشدر شول عملرکچون که دنیاده درشدکز دیی

لكم فيها فاكهة كثيرة منها تأكلون ودخي حاصلدر سزه اول اجماق اچنده چوق
چوق يمشلر كم دکنورده كل وقت يجوب دوكنوب بولنماز دکل كم سز اندن يديكسز
جميع اعضالركز اندن لذت آليرجانه وبدنه راحت اولور حق تعالى اول
قورقجي قوللرك وصفندن خبر ورديكه جنت اچنده نيته اولور بوكز اول
عاصيلرك فاجرلرك حالندن خبر ويروب بيورديكه ان المجرمين في عذاب
جهنم خالدون لا يفتر عنهم وهم فيه مبلسون يعنى انلركم مجرملردر
بزه ورسوللرزه مطيع اولمديلر دايم عذاب اچنده مخلد اولورلركه قرتلدقلرنه
دكلرندن منفعت اولورلرکه چقالر کوز اچوب يمش قدر هيچ عذابلري اكسلميا
بوكلسيله انلر عذاب اچنده حق تعالى رحمتندن اميدلري كسله زيرا حق
تعالى نك رحمتي مؤمنلره ومحسنلره يقيندر بولر خود ايماندن واحساندن
محروم قلمشلردر پس ايمدي بولره رحمت اولميا ودخي حق تعالى بيورديكه و
ما ظلمناهم ولكن كانوا هم الظالمين يعني بو مجرملره صوچسز وكناهسز
يره عذاب قلمازز كه ظلم اوله ليكن بولر كندولره ظلم ايلديلركه بن بنلره كتاب
ورسول كوندردم وكندولره عقل ادراك ادي وردم كم اول رسول خبرندن كه
ايشدرلر فكر ادوب اكليالر حقي باطلي انكله تميز ايدلر اولكم سبب نجاتدر
اني دوتلر واول كه سبب هلاكدر اندن اراق اولالر ليكن بولر انك
عكسين دوتدلر حقه يون ورميوب تكبرلك ادوب شيطانه وهواي نفسه
متابعت قلدلر كندولر كندولره ظلم ايلديلر لا جرم بو عذابه مستحق اولديلر
ودخي حق تعالى بولرك عذاب اچنده حاللري نيته اولور اندن خبر ويروب

بيورديكه ونادوا يا مالك ليقض علينا ربك قال انكم ماكثون يعني جهنمكم
اول مجرملرك عذابلري قتي اولا بلالري حددن كچه الم اررزوادب جهنمك
خزينه دارنه چاغروب ديلركم يا مالك بز مجون اول ربكا دعا قلكم بوزوم
روحمزي قبض ايليا باري يوقاولب بو عذابدن قرتلاوز يا باري روح كدوب
بو بدنمز جانسز قلب بر جماد اولاوز عذاب اول بدنمزه اولينا اجوسن والمن
طويمياوز ابن عباسدن بيله روايت قلنديكم بيك ييل انلر بو رسمه مالكه
يلوارلر بولره جواب كلميا بيك ييلدن صكره حق تعالى مالكه وحي ايليا انلره
جواب ويره كم بو عذابدن قرتلمق يوق انك اچنده مخلدسز ودخي بولره سرزنش
قلوب بيورديكه لقد جئناكم بالحق ولكن اكثركم للحق كارهون يعني
اول مجرملره عتاب ادركه بيوررسز اول عذاب ابديدن قرتلمق دکلسز كه
تحقيق سزه جبرائيل كوندردك اول قرآنله كه حقدر سز اني اشدوب انكار قلدكز
اول حق سوزلر سزه اجي كلدي خوش كورمدكز پس ايله وعن قلمشوزكه كتابمزه
ورسوللرمزه انكار ادوب مطيع اولميانلري اول عذابه ابدي ومخلد قلاوز وعدمزه
خلاف اولب حكم ازلي تبديل اولمق دکل بو عذابدن نجات طلب ادنكركم
دنياده ايكن معصيتلردن چكافدمي طاعت بولنه بركت بصاتاكه ابدي سعادته
ايره ودخي حق تعالى بيورديكم ام ابرموا امرا فانا مبرمون بو آيتك سبب
نزولي دخي بويديكم مكه كافرلرنك برادرلري واردي خلوت يرده اكا دار
ندوه درلردي يحي بركون طانيشقلري اولسه اول اغيانلري كندولر اعتقا
اصلولري انن درلوب طانيشق ادرلردي جون اول سيد المرسلين انلرك

اچنده چقوب دین اسلامك ظهوره كتوردی اول دین باطل رد ایلدی نیتكم
كون طوغوب كیجه قراكوسن سوردیسه اول كافرلر قتی اجدلر كه كندو دینلری
باطل اولدی دین اسلامك ظاهر اولدی بر كیجه بو جمله ملعونلری اتفاق ایدوب
اول دار ندوه ده درلدلر كه اول حبیب الله بو جمله هلاك ایتمكه طانشق ایدرلر
تاكه اندن قورتلوب كره كندولرك باطللرن ثابت قلهلر پس ابو جهل لعین
و عمرو و ابو البختری كه بو كرلكی هشام اغلنلریدر جمع اولدلر دیدیلركم بو تدبیرمزی
اكل اكل سیله شلوم قتی قتی سیله میلوم اولا كم محمدك تنكریسی اشدوب اكا خبر
ویره ابلیس لعین انلرك اول اتفاقنی اشتدی كندوی بر پیر صورتنه دوزوب
كلدی بولارك اراسنه اوتردی بولر اكا دیدیلركم بزم سرله كلجمز وار بز انی سكا
اشكاره قلمازز سن بزوم ارامزدن چق بونه نیلرسن ابلیس لعین دیدیكم سز بندن
اوشنمك امیننم سزك سرگز بنم قاتمده فاش اولمز بن چوق زمان كورمش كشیم پیرم
چوق صنامشم بو تدبیركزده بن سزه معاون اولم چون بونی اشتلر سزلرن فاش ایدوب
تدبیرلرنه مشغول اولدلر برسی دیدیكم بنم تدبیرم بودركه بو محمدی طوتلوم بر اوه
قویلم قپوسن صوایلوم النجیه دك اچنه قلسون ابلیس ایدر بو اشن خطا قلدك
بو فكر صواب دكل زیرا قومی قبایلی انك چوقدر كلب انی چقررلر قیوودرلرسنه
انی منع ایتمك الكزدن كلمیا و برسی دخی دیدیكم انی دتلوم بر وحشی دوه یه بغلیلوم
انی بر صحراده ازكدی ویرلوم واره طاشه اغجا اوره هلاك اوله یا خود بر ایرق
یاد یره واقع اولا بنده سیلدوكی سزی انی دخی سیلیا طوتلر الدررلر كرو
ابلیس ملعون دیدیكم سن دخی فكركن خطا قلدك زیرا قوم قبیلسی اشوب الدن

الالر

الالر یا خود بر ایرق یره واره اول فصیح لطیف سوزلرله انلری مغرور كندویه
دندره دونب انلرله كلوب سزكله محاربه قلهدیدیلركم یا شیخ كوكلو سیلدرك
بوكز ابو جهل لعین دیدیكم بن ایله صواب كوردورم كه یوز كشی جمع ایدهوز یوز
قبیلهدن كه انلرك اعیانلرندن اولا جمع اولب انك ازرینه اشكاره غلبه قلوب
الدرلر عرب بك جمیع اعیانلرن خود اندن اترو قرجق دكلكر پس دیت اوزره
مصالحه ایدرلر بن یوز دوه ویرب انك دیتنی ادیم قرتلهوز ابلیس دیدیكم
ها بو سوزك فكرك صوابلو در او فكر ایلدك دیوب بو اتفاق ازرینه عهد بركدب
طاغلدلركم واروب انی اشكیلر پس حق تعالی بو ایت اندردیكم ام ابرموا امرا
فانا مبرمون ام یحسبون انا لا نسمع سرهم و نجویهم بلی و رسلنا لدیهم
یكتبون یعنی بولر جمع اولب دیرلدلركم بزم رسولمزه زیان ارشدرلر
بزوم دخی تقدیرومز جمع اولب بر كلشدركه انلره عذاب ایدهوز و انلره خوشی
كلمیان دین اسلامك دلو دلمزه اشكاره ایدهوز یعنی ایلمی صانورلركه بز انلرك
سرله چولدیله كلجكلرن اشتمازز بلی اشدورز و دخی انلرك قتنده بزم الچلرمز
واردر كه انلرك نه سیلدكلرن بر بر دفتره ایدوب یازرلر یارن قیامت كوننده
بر بر اولكرلو اشلدكلری اشلرن زعم ایدرلر دیكه كمسه كورمز و كمسه بلمز هب
دفترلرنه نقیردن قطمیره دكن اكسوك سز بولالر و انوكله جزا اولنلر
و دخی بیوردیكه قل ان كان للرحمن ولد فانا اول العابدین یعنی ایت یا محمد
بو مكه كافرلرنه كم اكر اول رحمانك ولدی اولیدی اول سزدن اكدن اعتقاد
ادیجی بن اولایدم اما بنم الهم منزهدر بو نسندن كم سز درسز نیتكم حق تعالی

كندو ذاتن تنزيه ايدوب بيوردي سبحان رب السموات والارض رب العرش
عما يصفون يعني اول كوكلري يرلري وعرشي ياردن پادشاه منزهدر پاكدر
اول نسنه دنكه بو ظالملر انك حقنده وصف ايدوب سويلرلر فذرهم يخوضوا
ويلعبوا حتى يلاقوا يومهم الذي يوعدون يعني يا محمد قوسن بو كافرلري
اول يلاشدقلريله كم بو عذا بلرده ايا غزلر اول باطل لريله مشغول اولوب ندرلرسه
ايتسونلر تا اكا دككه اول اكلرينه وعده اولنان قيامت كوننه صتاشنجه اول
كونلريله كوررلر كم بو وعده لري حقدر بخشسه باطل ودخي كندونك وحدانيتن
وعظمتن ذكر ايدوب بيوردي كم وهو الذي في السماء اله وفي الارض اله
وهو الحكيم العليم يعني اول كافرلركه يريوزنده بزي قوب بزدن
غيري معبودلر طوتمشلردر انلر كلي بر مخلوق عاجزدر كه معبودلغه لايق دكل
اول الله كه كوكلرده معبود در كوكلر اهلي اكا طبرلر يرلر اهلي معبودي دخي
اولدركم اول يراتدي كرك بو يراهلي دخي كلي اكا طبرلركه حق معبود يرلرده
كوكلرده اولدركم امرنده حكيمدر بجه دلرسه ايشلر وقوللرينك جميع احواللري
اكا معلومدرنه سويلدكلرين بلور اكا مخفي نسنه يوقدر بوندن صكره كندو
ذاتنك عظمتن ذكر ايدوب بيوردي كم وتبارك الذي له ملك السموات
والارض وما بينهما وعنده علم الساعة واليه ترجعون يعني اول كافرلر
وصف ايتدكلرندن عالي ومنزهدر اول الله كم يرلر وكوكلر ملكي ويرلر له
كوك اراسنده نكه وار موجودات ومخلوقات كلي انكدر خاص ملكيدر انده
هيچ بر كمسنه نك اشتراكي يوقدر ومجموع انواع نعمتلركه كوكدن يغورلر اينوب يرتر
كمي

كمي حيوان غداسي كمي انسان غداسي بومر ذوقاته كلي انك خزينه سندن
تقسيم اولنورلر هر شخصك صلاح وكفافي قدر خالق رزاق مقدر قلمش تا
قيامته دكين نكه اولسه واول قيامتك دخي نه وقت اولجغني اول الله بلوركه
تقدير قلمش علم ازلنده بو مجموع خلايقك عاقبت دونب وارجغي يري اول حضرت
الهيدركه بولري يوقدن وار ايلدي كروينه ايليسه اول بو يوقلقدن كرو وار
قلوب حضرتنه جمع ايدسه اول ويردكي نعمتلرك شكرندن سؤال ايدسه شاكرلري
اجماعنه قوب كافرلري طاموية قيوسه ولا يملك الذين يدعون من
دونه الشفاعة الا من شهد بالحق وهم يعلمون يعني بو كافرلركه الله
قيوب فرشتلره ودخي غيره نه طبرلر هيچ بريسي بولري شفاعة الوب عذابدن
قورترمغا مالك دكل قدرتي يتمز الا مكر شول مسلمانلر كم اخلاصيله كوكلدن
الله طانقلق ويرديلر بردر شريكي يوق انلر بر برينه شفاعت ايدوب قورترلر
بس چون بلندي كه الله راضي اولمدوغي قوللره شفاعت فايده ايتمز بس كشي
كركدر كم المزدن اول عمل خيرله كندودن الله راضي قله تا كه كندو دخي
شفاعته محل اوله تا شفاعت كچه وبوندن صكره كندو خالقلغين ذكر ايدوب
بيوردي كه ولئن سألتهم من خلقهم ليقولن الله فاني يؤفكون يعني يا محمد
بو كافرلر دخي بلورلر كم خالق مطلق بزز اول عاجز وضعيفدر اكر بولره صورسك
كم سزي كم يراتدي بولر البته ضروري جواب ويررلركه الله يراتدي زيرا
حقيقتا بلورلركم اول معبود طوتندقلري بر چوب دير نكا قادر دكلدر دكلكه
يراتمق بس اكا نيجه انكار قلسونلر ضروري اقرار ايدرلر ودخي بيوردي كه

وقيله يا رب ان هؤلاء قوم لا يؤمنون فاصفح عنهم وقل سلام فسوف
يعلمون يعني يا محمد بو كافرلر ايلي صاوورلر كم بولرك بز سزلرن وفسلديلرن
وجولديلرن و محمد حقنده نه سيلدكلرن بلميه وز قيامتك علمي دخي بزوم
قتمزده در اول محمدك قولني دخي بلورز ايدر يا رب اشبونلر بر قومدركه بولر
ايمانه كلمزلر كفرلرده ثابت اولمشلردر يا محمد بولردن اعراض ايت بولره
سن صوا بلوسوزلري سيله تيز او لا يقين زمانده بلدركه ايش نتدر حق
كمك ايكن در انجه حشرتلر بيلر فاين قلميه قتمشله اجماعه كره حق تعالى دن
دلروزكم بو قانعقلي جمله مؤمنلره لطف بر له ميسر قله سورة الدخان خمسون وتسع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

و دخي حق تعالى بيورديكم حم والكتاب المبين اول حي حليم مالك الملك
حقيچون و دخي اول كتاب حقيچونكه قراندر حق باطل وحلال حرام بيان قليجدر
انا انزلناه في ليلة مباركة انا كنا منذرين يعني حقيقتا اندردك بز اول قرآن
بر كيجه مباركده كيجدركه اول قدر كيجسيدر انك بركت مؤمنلر ازرنه چوقدر
بجلره اول كيجه مغفرت رحمت اولور و اول كيجه اندردك دمكك معنيسي بودركم
قرانك جملسن اول كيجه لوح المحفوظدن دنيا كوكنه اندردي اول كرام سفره
فرشتلره كم يازديلر اندن صكره جبرائيل ع م ايت ايت و سوره سوره هر قضيه
اولدقجه كرك اولن ايتلري متفرق اندردي و بر روايت دخي بودركم اول
كيجه دخي بر اول كيجيه دكين اول ييل اجنده نقدر حكم اولسه انكجيله دكين
اني لوح المحفوظدن دنيا كوكنه اندردي اندن صكره قرشو قضيه اولدقجه

ايت ايت اندردي في الجملة معنى بودركم حق تعالى ايدر بز بو قرآن اندردك
اندن اتروكم انكله بو قوللرمزي قرقدورز اولا كم بز اكتلنوب اول كفرلرن ايمانه
دكشورلر و دخي بيورديكم فيها يفرق كل امر حكيم امرا من عندنا انا كنا مرسلين
رحمة من ربك انه هو السميع العليم يعني اول كيجه اجنده كه قرآن اندردك
كرو اول كيجه اجنده حكم اولنور بو ييل يوزندن اولجق ايشلره بو ييلدن كلسي ييله دكن
نه قدر يغمور يغيسه قنغي يرده قزلق و قنغي يرده اوجزلق اوليسه نه نسنه بولنه
اوليسه و نه نسنه قت اولسه و دنيادن اخرته كم كديسه و دنيايه كم كلسه قنغي
ولايت خراب اولسه قنغي ولايت عمارت اولسه و بلالر محنتلر مي جوغلسه يا نعمتلر
راحتلر مي جوغلسه بو كلي اول قدر كيجسنده بر ييلق حكم ظهوره كلوب براتلر يازلب
كمي جبرائيله كمي ميكائيله كمي عزرائيله اصمرلنور تا اول ييل تمام اولنجه اول دفترلرنده
يزلمش بولد قلري حكم يرنه كتوررلر اكسوكسز بس اي عاقل بو نه غروردركم
كيجه كندز كوكلوكا دشمش بو دنيا تشويشلري اردنجه بانشوكه اشمش بر برموق
با چون بونجه اروتك اغولو زخمن يرسن اچوك طاشك اول اغودن شيمش
سن ايله صنورسن كه بو لنعمتالو كاكردي تنعم ادوب ييوب اچوب سمردك
كوزك اچلوب غفلت قوكولني كترلجك كورسن اول اتدكلرك تنعملر سكا
راحت مدر يخسه عذاب محنت مدر هيچ بوني خاطره برقرسن كه بو ييلق دفترلرده
اولا كه ادك اولولردن يازلمش ولابرايلق يا بر هفتهلك عمرك قلمش اولا سن
مغرور طول امل اجنده دنيا عمارتنه مشغول و دين عمارتن خراب قلمغه مشغول
بلمزسن كه كيا جك كفنك بزازلرده كاندره يوغش حاضردر رو تابوتك تختدري

بخارلرد کاشنه یارلمش یغلوطورسن اندن غافل اول جرک عزتکا الذنوب
مغرور اولمش سن نیتکم سندن اوکدنکی الذنب مغرور اولمشدی کلا امدی کورک
اج حالوکا مغرور اولب الدغاکه عاقبت پشیمان یماسن شول قوش کبی کم دانه یه
الذنوب بوینی دزاغه بکدی عاقبت هلاک لکه ارشدی و دخی بلکلکم حق تعالی
ایدر بز بو حکم و بو امرلری که اول کیجه بیوردق کلی برنم قتمزدندر حکم محکمدر
تبدیل تغییر اولمز و وقت ارشدکنلین ظهوره کلور برساعت الرد و برساعت کرو
اولمز اول کیجه یی و اول کیجه اچنده قرآنی اول حبیبم رسول‌الله سزه کندردکمزی ذکر دن
بلکم سزه رحمتدر اکر ایمانکز وارسه بلک کم اول الله سمیع در اشد رحقدن
باطلدن نه سیلرسکز و علیم در بلورکز لو اشکاره نه تدبیر ادرسکز رب السموات
والارض وما بینهما ان کنتم موقنین لا اله الا هو یحیی ویمیت ربکم
ورب آبائکم الاولین بل هم فی شک یلعبون یعنی سزک اول سمیع علیم
دبوکزدر کوکلرک یرلرک و یرله کوک اچنده کلرک ربی دخی اکر انک
برلکنه شکوکز کما نکز یوغسه اعتقاد کز حقسه اندن ارتق بردخی معبود
یوقدر الا بالحق اولدرکی دلرسه دیر کورکی دلرسه الدر سزک ربکز دخی
سزدن الروکی اتالرکزک ربی و خالقی و رزق ورجسی اولدر بلکه بولره
نقدر وعظ نصیحت ادرسک اعتقاد اتمزلر شول شک کمان اچنده اول
باطل اشلرنه طالب عمرلرن جر درلر فارتقب یوم تأتی السماء بدخان
مبین یغشی الناس هذا عذاب الیم یعنی یا محمد جون بو قریش کافرلری
بزی بر یوب کتابمزه انانمدلر و سنی کر چکلمدلر منتظر اول سن دخی کرت شول

کونکم بولره قرلق و قحطلق کله بولری اجلق عذابیله مبتلا قلا و زکه اول
اجلق دکلنی قبلیا هیچ بری راحتلق بولمیاکه بو اجلق عذاب ایکن قیتی انجدجی
عذابدر بس حق تعالی اول قرلقنه قحطلغنه دخان دیو ذکر ایلدی قرلغنی دوتونه
و بخاره بکزتدی بونده مناسبت ایکی وجهله در بری اولدرکم قحط برکسنی غایت
اجقسه یرله کوک اراسی اکا دومان کبی کورنور کوزطونر ضعیف اولور و بری
دخی اولدرکم قحط یغمورلر یغمسایر لر قورسه و اوتلر بتمسایر یوزی هب
غبار اولور ادم ایاغندن و یل اسدکندن توز هوایه کتر لب بخار و دوتون
کبی اولور دو ایتدر مسروقدن که ایدر وقتلرده بر کون برکسنی مسجدده حدیث
ایدردی اکا بو ایتک معنیسندن صوردلر اول ایله خبر وردیکه قچن قیامت
کونی اولسه کوکدن دوتون انه منافقلرک قولقلرن و کوزلرن طوته طولدره بقیلر
و سوز اشیتمیلر اما مؤمنلر شول زکام ایرشمش کبی اولالر مسروق ایدر بو سوزی
اشیدب واردم عبدالله قتنه کردم بو سوزی اکا خبر وردم عبدالله تکیه لنوب
اوتوردردی چون بونی اشیتدی طرب طغروا اوتوردی دردیکه ای خلایق سزدن
برکمسه بحکم نسنه صوره اکر کرچک بلور سه خبر ویرسون اکر تحقیق بلمدکی
نسنه اولسه دسونکه الله اعلم بلور بو ایتک قضیه سی بودرکم اول قریش قوم اول
وقتکه رسول علیه السلام نک دلدلر رسول علیه السلام انلره یاوز دعا قلوب دردیکه ای جلیم
بو مضر قومی ارزه بلاکی قیتی قلور بولره اول یوسف زمان قتلغنی حواله قل حق
تعالی انک دعاسن قبول ادب انلره قحط و رب اجلق عذابن حواله قلدی
تاکه مردار اولمش یدلر و کلبلری یدلر اجلقدن شیله اولدلرکم کوکا باقچق

کوزلو نه یرله کوك ارسی دوتون کبی کورنوردی انکچون دخان کونی دردی
چون بو بلایه مبتلا اولدیلر اول قومك اولولری ابو سفیان و عتبة بن ربیع
و عاص بن وائل دیدیلر رسول ع م کلدیلر دیدیلر کم یا محمد اول ربکا دعا قیل کم بزدن
بو بلایی دفع ایلسون بز ایمانه کللوم دیتکم حق تعالی خبر ویردی ربنا اکشف عنا
العذاب انا مؤمنون انی لهم الذکری وقد جاءهم رسول مبین رسول
ع م دعا قلدیکه ای بزم ربمز بو قوممزدن بو اجلق عذابن سن دفع ایله کم بولر شرط
ایدوب دیدیلرکم بدرستی بو عذاب بزدن کشف اولرسه بز مؤمنلردن اولورز
حق تعالی بیوردیکه بولره بو توبه و بو نصیحت نیچون فاین قلسرکم بندن اوکدن
بولره رسول کلوب بو وعدلری خبر ویردی بولر انانمدیلر حال بودرکه کندردکم
رسولی کرو کندولردن دونلر دیدیلر کندی ثم تولوا عنه وقالوا معلم مجنون
بو ییلکن دخی انلر اندن اعراض ایدوب یوز چوردیلر دیدیلر کم بو دلودر نکه سیلکر
جبر له یسار دن اکونب سیلکر یعنی انلر ایکی کیشیدی اکرو کجنلرك قصه‌لرن
دفترلر ایدوب اقرلردی رسول ع م انلره قرا اندن خبر وروب اول کجی امتلرك
قصه سن سیلیجك بو ظالملر اشدب دیرلردیکه اول جبر له یسار دن بو محمد اشدب
کلوب بزه خبر ویرر دیرلردی رسوله ع م انا مایب یلانلر لردی حق تعالی خبر ویروب
بیوردیکه انا کاشفوا العذاب قلیلا انکم عائدون یوم نبطش البطشة الکبری
انا منتقمون یعنی اکر بز بولردن سهل وقت اول بلایی کتورسیاولور سوز بولر
کرو تیزجك اول کبی اشلر نه کرودونرلر بولر عهد بکلر طائفه ده کولکردر اما
بز دخی بولر کرودونیی اولرسه اول اولو عقابله طتمقلغز کبی اکسونلر که

طوتسرز

طوتسرز بدرستی بز بولره انتقام ایدسارز اول بدر کنیدی که انلرك اولولری
کلیسی رسولك قلیجی التنده هلاك ایلدوك انلره انتقام ایدوب دکلن برقیو یا
برقدردی اول کفرلرندن اثرو بعضلر دیدیلرکم اول اولو طتمقلق کونی دیدکی
قیامت کونیدر انده ابدی عذابله طوتسرز که ایرق قرتلمغا امکان و مجال اولمی
دکلدر و دخی دمشلرکم اول دخان کونی دخی قیامت کونیدرکم نیچون سنلرندن
بو خلایق چقسلر کوکدن دوتون کبی دومان ایوب خلایق هب قبلیه مؤمنلر
شول زکام کبی اولا اما کافرلرك و منافقلرك اغزلرندن بورنلرندن
و قولقلرندن کروب انلری شیشوره هر کافر بردوه کبی اولا محشر کنی پس
اول وقت دیکلر بو کافرلرکم ای چلبمز وای ربمز بزدن بو عذاب کشف ایدور
بزی دنیایه الت که وارب انی سکا ایمان کتوره‌وز حق تعالی اینکه بولره بو
اکلتمك یمدی نه فاین ایدی ویره کم بندن اوك بولره رسول کلوب بو خبرلری
دکوردی بولر انکا اجابت ادوب قبول اتمدیلر یمدیکه کوزلو ایله کوروب نفسی
بلدلرسه کرو دنیایه رجعت دیلرلر اکر بز بولری کندوز عملرنجه کرو
دنیایه رد ادرسا وز دخی همان بایغی اشلرنن اولسرلر که بولر یلانجلردر
و دخی حق تعالی بیوردیکه ولقد فتنا قبلهم قوم فرعون وجاءهم رسول
کریم ان ادوا الی عباد الله انی لکم رسول امین یعنی یا محمد سنك
قوممکدن اوکدن فرعون قومنی دخی بو عقوبتلر له مبتلا قلدق انلره بزم
قتمزدن بر رسول کندردکم اول بزم حضرتمزده کریملردندرکم اول موسی در
ع م کلوب انلره دیدیکم یا فرعون بو تنکری قوللرنه طب رحمت ور بو بنی اسرائیل

بكا تسليم ادوب كلوك بنم دينمه كروب بكا متابعت قلك كم بن سزه رسول
امينم بكا وحي كلمزدن اوك دخي بن اجوكزده امينم بندن بر نقل خيانت
كورمدكز بكون بكا نيله تهمت ادرسز بن سزه كندمدن كلمدم الله قتندن
كلدم وان لا تعلوا على الله اني اتيكم بسلطان مبين يعني يا فرعون قومي
الله امرنه مخالفت قلمك وانك بر يكنه اعتقاد ادوب آكا عبادت قلمغا تكبر للك
قلمك باش چكوب فساد لره مشغول اولمك كه بن سزه ظاهر حجتلرله كلدم كم كوردكز
يعني عصا اژدها اولمق والني ايتاسنه قيوب كروالق نور كبي چقرمق دخي بوكره
بكرزنسنلر واني عذت بربي وربكم ان ترجمون وان لم تؤمنوا لي فاعتزلون
يعني بن صغندم اول تنكري يا كم بنم دخي سزك دخي ربكز اولدر كم بني صقلياشوندن
كه سز بكا زيان دكورسز ياخود الدرسز اكر بكا مطيع اولب ايمان كتورمسي اولورسكز
الكي جهانده سلامت اولدكز واكر بني كرچكلمياجك اولورسكز بندن ايرلوك
كم كورسز حال نيتا اولا فدعا ربه يعني موسى ربنه دعا قلدي دديكه ان هؤلاء
قوم مجرمون يعني يارب بولر مجرم قوملردندر بكا مطيع اولب سكا ايمانت
كتورمزلر بني بونلردن سن قورتغل پس حق تعالى بويورديكه فاسر بعبادي
ليلا انكم متبعون يعني حق تعالى وحي قلدي ديديكم يا موسى كيجنك اوتلنده اول
سكا ايمان كتورن قوللرمي الغل سفر ايتكل تاكه اول فرعون لشكريله سزك اردكزه
اوياكورسن كم بز دخي آكا نه عذاب تقدير قلمشوز پس موسى عم حق تعالى دستوريله
اول بني اسرائيل قوميله كه آكا ايمان كتوروب متابعت قلمشدي كيجنك اوتلنده
فرعون قوم اويقويه وارمشكن جميعي الوب سفر قلدي شام طرفندن يكا چون

كلب نيلك كنارنه ارشدلر حق تعالى بيورديكه يا موسى عصا كله اول موسى اورغل
موسى عم عصاسيله اول نيل صوينه اوردي صو يارلب قورو يول اچلدي موسى عم
قوميله كروب كچدلر موسى عم دلديكه كرو عصايله اول صويي اوره كلب اوكل
كلين كرو قريشه تاكه فرعون كلوب كچمكا يول بولميا حق تعالى كرو موسى يه وحي
ادوب بيوردي واترك البحر رهوا انهم جند مغرقون يعني يا موسى قوغل اول
دكيز اورمغل شيله اجوق قورو يول اولب دورسون كه فرعون قوميله آكا كروب
غرق اولسه كرك چون فرعون بلديكه موسى كندي قومن الوب كتمش لشكريله
اردنه دوشدلر موسى نيل كچوب قوميله اوترمشدي فرعون قوم دخي نيل كنارنه
كلدي بقدي كوردي صو بر يكا طاغ كبي اولمش طورر آراسي اولو قورو يول اولمش
طورر دلديكه كره لشكريله كچه بولركي ايغره بنمشلردي نقدر كم ديه كوردلر بري
اول صويه كرمدي جبرائيل عم حق تعالى دستوريله بر غريب صورتين بر يوندن
بنوب كلدي بولرك اوستنه صويه اغزدي اول ايغرلر كوروب بولر دخي صويا
كردلر تمام شول كلسي كردكي وقت حق تعالى دستوريله اول طاغ كبي يغلمش
صولر اولك اوزرنه يقلب اغزدي مجموعني التنه الب يوردي هلاك ايلدي
اول باغلري بوستانلري وكوشكلري سرايلري يرندن قلدي نيتكم حق تعالى
بيوردي كم تركوا من جنات وعيون وزروع ومقام كريم ونعمة كانوا فيها
فاكهين كذلك واورثناها قوما اخرين يعني اول فرعون قوم غرق اولب
نيجه بستانلر واقرار مقعدلر واكنلر وكوكلو سرايلر ويوردلر يرنده قودلر
ودخي اولجوق مالدري وبول نعمتلركه انوكله كوكس كروب تكبرلكله تنعم

قلورلردی ناچار هب یرندن دوکب کیتدیلر بزه عاصی اولدقلری ایچون بز انلری
قهر و مزله اول ملکلرندن مالرندن شویله چقاردق انلرک صوکینی بنی اسرائیل
و منه میراث قلدق کلب یورتلرنه اوتردیلر عورتلرنه مالرنه حاکم اولب
تصرف قلدیلر پس عقل اولنلر کرک کیم بو حالدن کندویه عبرت اولوب اکتلنه
کندو حالنه مغرور اولمیه بو عزت منصب الندن دایم اوله صانمیه بو دنیا منصبی
الدیکی اوکله باقی منصبی کندویه حاصل قله شویله بله کیم بو دنیا بر دکیز در الندن
اول منصبی و دنیاسی بر طوز قدر کندو بر او جیدر بو دکیز کنارنه کلمشدرکه اول
طزغله بو دکیز ایچنده کی جواهرلردن اولیوب کندو یا برسننه حاصل قله که
کندو یا ابدی باقی حاصل قله اما بر نیچه کیشی نفس هواسنه مبتلا اولمش
اول دکیزه اغ براغب بالغی اولرکه یبوب نفسن سمرده و بر نیچه کیشی همتن
یوجه طوتب بلیق ارزوسندن کچمشدر اغ بر غوب دایم صدف اولرکه ایچندن
اکا درلو حاصل اوله انکله انواع درلو مقصودلر یرنه کله پس انلرکم منصبین
و النده کی مالجوغزین کرو دنیا عزتن و دنیا نعمتن ارتر معنا الت طزق ادنمش
اولا اول بالغی اوجیدرکم هوای نفسدن یخز اکا مبتلا اولمشدر انجو و جواهر
رغبت یوق اما اولکم دنیای و منصبنی الت طزق ادنب اخرتن حوریلر و کوشکلر
تختلر و باغلر و تاجلر و حله لر و بوستانلر اولر اول همت یجا کیشیدرکم بالق
ارزوسندن کچوب انجودن اتر و صدف اولر عقل اولنه بو قدر سز کفایت قلورکم
فهم ادبندن زیاده سزلر اکلیا و دخی حق تعالی بیوردی فما بکت علیهم السماء
والارض وما کانوا منظرین بو ایتک معنیسنده ابن عباس رضی الله عنه

بیوردیکه هر مؤمنک کوکده بر قپوسی وارکم اندن انک یقارو عمل طاعت
چقر و اندن اکا رزق ایرشور اول مؤمن وفات قلسه اول قپو که کوکه انک
طاعت چقر قرق کون اول ایچون اغلرکم انک کوکه طاعت چقر اولدی و انک
نماز قلدیغی و ذکر ایتدکی یرلر اسوز قلدی پس حق تعالی خبر ویردیکیم اول فرعون
قوم بر قومدرکم انلرک هلاک اولدقلری ایچون نه کوک اغلر و نه یر اغلر و نه
بولره عذابدن مهلت ویرلور بو ایتده اکا اشارت قلورکم مؤمن مطیع قوللرک
الله قتنده حرمتلر و کرامتلر وار و یرکوک اهل انلر ایچون قرق کون ملول
محزون اولب اغلر و فاسق فاجر و منافق ظالم قوللرک الله قتنده عقاب
وارکه انلرک اولومیله یرکوک اهل شاد اولورلرکه دنیادن بر فساد اهل
اکسلدی الله بر معصیت قپوسی یپلدی پس عاقل اولدرکم کندوی صالحلردن
قله الله قتنده و یرکوک اهل قتنده کرامت بوله مغفور مرحوم اوله فاسق ظالم
اولمیاکم الله قتنده دخی یرکوک اهل قتنده دخی دشمان طوتیلوب عذابه کرفتار
اوله و دخی حق تعالی بیوردیکه ولقد نجینا بنی اسرائیل من العذاب المهین من
فرعون انه کان عالیا من المسرفین یعنی چون اول بنی اسرائیل قوم بزوم
رسولمزه مطیع اولب بزه ایمان کتوردیلر و کتابمزه اناندیلر بز انلری اول فرعونک
قتی خور عذابندن قورتردق که ارا اغلنجقلرین الدرب قزلرن کندولره قوللغجی
ادنب اشلدرلردی و اولولرن قتی اشلدب بلا قلرلردی بدرسنی اول فرعون
ظالملردن و متکبرلردن ادیکه کندوی اولوکوربدن کچردی ایکچون
انلری هلاک ایلدک و بنی اسرائیل انلرک شرندن قورتردق نیتکم حق تعالی بیوردی

ولقد اخترناهم على علم على العالمين واتيناهم من الآيات ما فيه بلاء
مبين يعني بز اول بني اسرائيل قومني ارندو قلوب كزيده ايتدك كندو زمانلري
قومنك ازرنه زيرا بز علم ازلده بلوردك كه انلر ارندو اولقلا لايقلردي بز انلره
دزلودرلو علامتلر و نشانلر وردك كه بزم وحدانيتمزي حق بلوب مطيع اولدلر
زيرا اول ايتلر اچيندن بزوم ازلده علمومزده كزلو حكمتلري اشكاره قلمق نسنلر
واردي اندن اتروده كيزي موسايه اكي يارادق وعصايي اژدها قلدق دخي نيجه
بونك كبي عجايبلر كستردك تاكه منكر و كافر كيدر و مؤمن مطيع كيمدر ظهوره
كله جون فرعون و قوميله اهل انكاردن اولدلر انلري هلاك قلدق و موسي
و قوميله مطيعلردن اولدي انلره نجات وردك اول منكرلرك يوردلرن انلره
ميراث قلدق بندن صكره دونب حق تعالى بو مكه كافرلرن ذكر ادب بيوردي
ان هؤلاء ليقولون ان هي الا موتتنا الاولى وما نحن بمنشرين فاتوا
بآبائنا ان كنتم صادقين يعني يا محمد بو مكه كافرلري درلركم بزم دكلدر
بو اولمك لكمز الا همان شول بر اول الدو كمز درلركم اولوزكيدرز ايرق كرو
قمازز اندن صكره و دخي يا محمد سكا درلركه اكر بو بزه كرو قپارزدي كوكرده
كرچكسكز كتزك امدي اول الن اتالرمزي درگورك كورلوم حق تعالى بيوردي كه
اهم خير ام قوم تبع والذين من قبلهم اهلكناهم انهم كانوا مجرمين يعني
يا محمد بو سنك قومنكمي خير لودر يخسه تبع قومي خيرلودر انلري يله نلد قلرندن
اتروهلاك قلدق دخي انلردن الروكلري هلاك قلدق ايلمي صاونرلر بولركم
بولري هلاك قلميا و زنشيله سلامت قرتيله لر حق تعالى بو اراده تبع قومن اكدي

اندن اترو ديكه انلرك هلاك اولمقلغي بو مكه قومنه يقينيدي چوق زمان
نچمش دكلدي بو تبع دخي اول قومك پادشاهلريدي اول تبع شعيب پيغمبره دم
ايمان كتوروب مسلمان اولمشدي اما اول قوم اكا ايمان كتورمدي حق تعالى اول
قوم هلاك ايلدي اندن اتروكيم الله شرك كتوروب انلر مجرملردن اولدلر بندن
صكره دونب بو كره حق تعالى كندونك عظمتندن و كمال قدرتندن خبر وردكيم بولر
انكله بر اكتلنوب اول غفلتدن اويانلر انى بر لمكا كوكلرندن بو دعبت قوپسا
بيوردي كه وما خلقنا السموات والارض وما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا
بالحق ولكن اكثرهم لا يعلمون يعني بو كافرلر بو كوكلره و يرلره نظر ادب كورمز
لرمي و بولرك يرادلمالغنده بر فكر ايتمزلرمي كه بو كوكلري و يرلري و بولرك
آراسندغي بو كلي موجوداتكه يرادلمشدر بز بولري عبث يره يرتمدق الا بر حكمت
چون يرتدق كه اولسر و دخي بو آدم اغلانلر نه عبر نچون يرتدق كه بقوب اندن بزوم
عظمتمز اكليالر و بولر اتله محكم طرب تبديل تغيير اولمادغندن بزم وحدانيتمز اكليلر
و دخي بولري بز انچون يرتدق كم كوكدن يره كتاب اندروز كه انك ايچي طولو
امر نهي اوله و اجماعه رغبت ادب طامودن حذر ايتدرمك اوله بيرق طوتب
طاعت ادن و نفسني كناهدن يغن اول اجماعه لايق اوله و بيرق طوتمايوب معصيت
قلن طاموده مستحق اوله ليكن بو خلقك چوغي بو نسنه دن غافلدر بلمزلركم بو يوكك
نه مصلحتدن اترو يرادلدي بر نظر عبرت قلوب فكر ايلمزلر كندولري غرور بر غوب
هواي نفسله عمرلرن ضايع ادرلر بندن صكره كرو تهديد ادوب بيوردي كه ان
يوم الفصل ميقاتهم اجمعين يعني انلركم يرلره كوكلره بقوب بزم بو عظمتمزي

وقدر تمزیی کلیوب ایمانه کلمزلر حقیقتا بلسونلر کم اول فصل کونی بولرکیجون
وعده لنمشدر کم جمیع اول کلر واخر کلر انده جمع اولنسار اول قلد قلری عمللرک
جزاسنی هب بولسر پس حق تعالی قیامت کوننه فصل کونی دیو ذکر ایلدی یعنی
ایرلق کونی آتا اوغلدن وقرداش قرداشدن وار عورتیدن ودوست دخی دوستندن
ایرلجق کوندرکم هر برنه کندو باشی قیوسی اولادخی برنك قیوسی قلمیا پس اول
کون نه کوندر حق تعالی بیان ادوب بیوردیکه يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا
وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللّٰهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ یعنی اول فصل کونی اول
کوندرکم هیچ بر دوست بر دوستندن و بر یا قینجق قوم قبیلسندن شفاعت
برله نصرت ادوب حق تعالی نك عذابنی دفع ادمیا بلکه کندو نفسنی دخی اول عذابدن
قورتمغا چاره بولمیا الا مکر شول کمسلر شفاعتله کندوی و برکوی قورترهکم
انلره حق تعالی نظر عنایت قلوب رحمت اتمش اوله اندن اتروکه انلر دنیاده
اللهك برلکنه ایمان کتوروب رسوله انانذلر کرو اول ایمانلریله کم اخرته
کتدکلر انلر بر برنه شفاعت قلوب عذابدن قورترلر کم اول پادشاه عزیزدر
یعنی حکم غالبدر کافرلره عذابله انتقام اتمکا و دخی رحیمدر مؤمنلری
ایرکیوب عفو اتمکا و دخی بیوردیکه إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ طَعَامُ الْأَثِيمِ كَالْمُهْلِ يَغْلِي
فِي الْبُطُونِ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ یعنی اول فصل کوننده اول بزه مطیع اولمینلری کم طاموده
قیاوز بدرشتی اولز قوم اغجیکه بر طاموده یرتدق انك یمشی اول عاصیلرك
طعام اولسر شونك کبی یمش کم ییجك قرنلرنك اچنده شول ارمش توج و قلی
کبی قاینیه شول اسی صو قزن اچنه قیناد غنلین تاکه اچلرن طغروب اشغا

دوکا واولز بانیلره ایده لر کم خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ
مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ إِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ
یعنی طوتك یا زبانیلر اول ظالم ابو جهل و اول ولید و عتبی و شیبی و دخی انلره
بکزر اول عاصیلری که برزه انانماوب کتابمزی یلان دلر و رسوللرمزی انجدلر
سورك بولرك کلیسنی اول جحیم طاموسنك اورتاسنه دك دلمز عنقله اندن یوز
لرنك ازرنه بر عنب تا اول یوزلرتی بندن ایرو غاندروب عبادت ایدکلرنك
وذللویله شرك کتوروب کفرلره سیلدکلرنك جزاسن بولالر و دخی اول غایت قینامش
اسی صولری باشی ازرنه دوکك وا کادیك کم دی امدی طادغل بو عذابلری که سن
دنیده کندو اعتقادکده عزیز مکرم کشیدك دیردك کم بو مکه بلادنده بندن عزیز
شریف کمسه یوقدر عار ادردك کم اول رسوله متابعت قلیدك اول رسول سنی
بو عذابلرله قورقدوب خبر وردی سن اکا اناناموب کمان قلوردك باق امدی اشبو
عذابلر اول عذابلردرکم سز بکا دنیده شین ادوب انکار قلوردکز اوش اول انکارك
عاقبت سزی بوکا ارشدردیکه ابدی بو عذابده قله سز نه الب قورتله سز نه حیا تکوردن
سزه منفعت اولاجون حق تعالی اول عاصیلر و ظالملر تبسن بیان قلدی تهدید
برله بوکز اول مؤمنلر مطیعلر مرتبلرن ذکر ادوب ترغیبجون بیوردیکه إِنَّ الْمُتَّقِينَ
فِي مَقَامٍ أَمِينٍ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ
یعنی انلرکم بزوم برلکومزه ایناندلر و اول رسوللرمزی کوچلیوب ایندردکلمز کتابله
عمل ایلدلر شرکدن و کفردن بری اولب کندولری کناهلردن بقندلر انلر یارن
اخرتده اول امینلك مقامنده اولسرلرکم اچماقدر اول بوجاکو کلومنزللرده اوتروب

عذابدن و بلادن و دکلی زحمتلردن و الومدن امین اولالر و اولکوشکلرنده چهره
یانلری بستانلر اوله و انواع یمشلر برله باغلر و بستانلر بزنمش اوله و اول سوددن و بالدن
و خمردن و اول بیمز قوقمز اری صودن ارمقلر اقه اوله و اول سندسدن و استبرقدن
طونلری کیلر تختلر اوزرنده بربرنه قرشو اوتوروب صحبت برله تنعم قلهلر هرکز انلره
بر ملامت تشویش عارض اولمیاسر و ابدی اچنده باقی اولالر و دخی بیوردیکه
کذلک وزوجناهم بحور عین یدعون فیها بکل فاکهة امنین یعنی انلره اشبو
ذکر اولنن اوجماق مرتبهلریکم ویرله بیز انلره حورلر دخی جفتلندوررز که
یوزلری غایت اق و یکاقلری قزیل و کوزلری کوکلو و لا بدنلرنک نازکلکی اتلمش
ینبه کبی اوله و هر اعضالری شویله منور اولهکم بقن صورتن اینه کبی انک اچنده
کوره و هر نه یمشدنکم اول اوجماق اچنده ارزو ادوب طلب قلهلر همان اکلرنده
حاضر اوله بو کلیسله دکلی قورقولردن امین اولهلر و اول طعاملرینه واقع اولان
زحمتلردن هیچ برسی بولره یول بولمیا نتکم حق تعالی بیوردی لا یذوقون فیها الموت
الا الموتة الاولی ووقیهم عذاب الجحیم یعنی اول اوجماق اهل اوجماق اچنده هرکز
الم طتمیلر الا شول المکه دنیاده طتمشلردی اندن صکره ایرق الم اولمیا اول جحیم عذابلرندن
حق تعالی انلری صقلیا قرترهکم هرکز سرورلرنه هم شرور قرشمیا و دخی بیوردیکه
فضلا من ربک ذلک هو الفوز العظیم یعنی بو اوجماق اهل اول ابدی تنعمه واصل
اولب عذاب جحیمدن صقلنوب سلامت اولدغی یا محمد سنک ربکک اولو فضل ایچی
درکم حلقی دوتنلره بونک کبی اولو نجات کامل دورزی قلورسی بو کلامه اکا اشارت
قلورکه کشینک عمل البتن کشیه اوجماق واجب قلمز بلکه واجب قلن حق تعالی نک

اول وعده سیدرکم علم ازلده سبقت قلدی تا طاعت اشلینه عوض کندو فضلیله اوجماق
ویره و مخالفت قلوب معصیت اشلینلری عدلیله طامویه قویا پس بو تقدیر تبدیل اولمز
و بو وعدیه خلاف اولمز نتکم سنک قوللک سنک بویرغک طوتب اشلک بترمکله البتده
سنک اوزرکا حق واجب قلمزکه اجرته طوتلمش کشی کبی قرشو اشلدکجه اکا حق ویرسن
همان حقی اولدرکم یلنجاق واچ قومیهسن اکسوجکن قیودور ویرسن پس حق تعالی
دخی هر قوللک دنیاده مصالحن قیوروب بونجه انعام احسان اکا ارشدردیکه اول
عمری اولدقجه طاعت قلدوغی صاغلق نعمتی شکرنک یرنه طورمز خصوصا بو کوکلن
نعمتلرده کلندن اولو نعمتکه قوله ویردی بو اسلام نعمتیدر اکر بیک یل عمر اولب
کشی طاعت قلسه انک شکرن یرنه کتورمیهسن خود الی التمش عمر اچنده نقدر طاعت
ادسن که انکله بو نعمتلرک شکر ادنه دخی اوجماغه لایق اولاسن پس معلومدرکم
حق تعالی کشیه دنیده و اخرتده دخی ویردکی کندونک فضل احساندر برزم اکا
استحقاقمز یقدر و دخی حق تعالی بیوردیکم فانما یسرناه بلسانک لعلهم یتذکرون
فارتقب انهم مرتقبون یعنی یا محمد بز بو قرانی سنک قومکا کلرلر قلوب کرو
سنک دلوکجه اندردک تاکم اشدوب فهم ادهلر بلکلرکم بونک بلاغت فصاحت
انسان کلامندن دکلمز انی بزم حق کلامیمز بلوب اولاکم انکله اوکتلنهلر کندولری
عذاب ابدیدن قورترلر چون بولر سکا اویمادیلر بزوم اول کتابمزی یلانلدیلر
اکا کوز طوتب منتظر اولدیلرکه سن اوله سن انلر قتلا اولنتکم انلر سکا کوز طوترلر
سن دخی انلرک هلاککلکنه منتظر اولب کوز طوتغیل که بز دخی کوربجه هلاک
ادورزیس بو کلامه دخی اکا اشارت قلورکم هرکمسهکم سکا یاوز صناسن انک

اشيني الله اصم له حق تعالى اني يرنه كترر سنك حقوقي اندن الي ورر صنايع اغز
روايت در عبد الله بن عيسى دن كه خواص قرآنه كلمشدر هر كمسه كم بو دخان سوره سن
جمعه كجه سن اقسه اكا اعتقادني كوركلو ادوب ثوابني الله دن امسه صباح يارلغنمش
طروكله والسلام سورة الجاثية سبع وثلثون ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم حا ميم معنيني يقاروده بيان قلدق تكرار قلمق
حاجت دكل يعني حق تعالى بيورركم اشبو كتابكم قرآندر انديرلمشدر اول الله دن كم حكيم
غالبدر حاكم مطلق اولدر بجه دلرسه حكم ايدر مانعي يوق ودخي بيوردي كه ان في السموات
والارض لايات للمؤمنين يعني بدرستي بو كوكلر اچنده يردلن كون واي ويلدزلر
وبو افلاككم دورايدر ودخي بو ير اچنده يردلن طاغلر درلر واغجلر ارمقلر ودكزلر
وانواع درلو مختلف اوتلر وچچكلر ويمشلر وبولردن غيري دخي نكه عجايبلر وار كلسي
ظاهر دليللر ونشانلردر حق تعالى نك وحدانيتنه وكمال قدرتنه شول كمسنلره كم الله
ايمان كتورروب مؤمن اولدلر كفر شرك نجاستندن كندولري پاك ايدب ارديلر ودخي
بيوردي كه وفي خلقكم وما يبث من دابة ايات لقوم يوقنون يعني حق تعالى نك
وحدانيتنه دليل يلو كرا اول ذكرا ولنن دكل بلكه سزي يرتمقده دخي اولو نشانلر
واردر انك بر يكينه كه بر طاله صوي اتا بلندن صزروب چقردي اكي بول يولندن كچوب
انا رحمنه برقدي اندن اول صوي قانده دندردي وقان بر پاره ات ايلدي اندن
باش كوز وبورن قلق ايلدي ويرلو يرنجه كرو قلاه ن اعضالرن دوزدي وقرت
اچنده بو نجه عجايبلر يرتدي ايكن وبعز ويورك وبوكرك واودو قوتق وبعز صوق

ومعن ودخي اتله دري ارسنده طمرلر سكولر يرتدي بو بدن تركيب انكله دوزلب
اوتو مناظر مغنا اسان اولا وسوكولر دخي يرتدي كه بدن انكله قايم اولا في الجمله بو
ادمده يردلن عجايبلر سويلرسوز اني يز معنانه قلم يترنه كاغد بو قدر اشارتدن
عاقل اولنلر با قيسن دخي اكلرلر وبو عجايبلر ومختلف حيوانلر كم كمي انسي كمي وحشي
عجايب اشكال صورت ارزره بر بر طله صودن يرردلمشدر صدق ويقين اولنلره عبرت
ودليلدر كلي حق تعالى نك بر يكينه ودخي بيوردي كه واختلاف الليل والنهار يعني
بو كيجه قركولغي كلوب جهانه طولدغي وكون نورن ظلمات بردسيله يوردكي واندن
صكره كوندزا ايدين لشكر بصودن چقه كلب قركولق لشكرن صيوب قودغي جهان كن
نوريله كرو منور اولدغي وكاه كيجه اوزايب كندزقصلدغي وكاه كندز اوزايب كيجه
قصلدغي بو كلي دليلدر روشن كه الله بردر اكيجيسي يوقدر انك كه زهن وعقل
واردر اكلر بلورلركم الله بردر مثل وبكدشي يوقدر ودخي بيوردي كه وما انزل الله من
السماء من رزق فاحيا به الارض بعد موتها وتصريف الرياح ايات لقوم يعقلون
يعني شول يغركه الله تعالى كوكدن انددرر قوللرنه يردن اغجدن رزق بتر مكاسب
اولور وبو المش قرومش يرلري كرو انكله ديركروب تر وتازه قلور ودخي اول يلر كه
اسدرر بعضسي رحمت يلدركه اسر قوللره راحت نعمت حاصل اولور وبعضسي عذاب
محنت يلدركم اسر بو نجه ولايتلر خراب قلوب اهلن هلاك ايدر كاه جنوبدن
شماله اسدرر كاه شمالدن جنوبه اسدرر بولر كلسي دليللردر وعلامتلردركم الله
بردر قادردر نه دلرسا اشلر عقل اولن قوم بوني اكلر بلورلر انكار كوكلدن چقاروب
يرنه ايمان قورر كشلكي ترك ايدب يرنه اسلام انقياد قورر ودخي بيوردي كه تلك ايات الله

نتلوها عليك بالحق فبأي حديث بعد الله وآياته يؤمنون يعني يا محمد اشبو
كچي ذكر اولنن سنك ربوك وحدانيتنه نشانلري وعلامتلردر كه جبرائيل ورديك
سنك اوزركا اوقورز جميع حقدركه اكاريب كمان يقدر بو سنك قومك بو حق تعالى
نك كلامنه تصديق ادوب ايمان كتورميجه يا كيمك كلامنه تصديق ادوب ايمان
كتورورلر بربنك كبي دخي حق كلام واردركه بونلر اكا اعتقاد ادوب برم كلامنه
يه نيلر ويل لكل أفاك أثيم يسمع آيات الله تتلى عليه ثم يصر مستكبرا كأن
لم يسمعها فبشره بعذاب أليم يعني يا محمد اول ويل دره سنده هلاك لك حاصل
درشول كمسنه لركم برم كلامرزي يلانلجيلردر فاجرلر عاصيلردر اشيدرلر برم
آيتلرمزي كه انلرك اوزرلرنه اوقونور انلر انك حكمندن اعراض ادوب يوز چوررلر
تكبرلك ادوب ايمانه كلمزلر كويا اول كفر غرتك اوزره قايم اولب طورر گويا شيله صناسن
كم بولر اني هيچ اشتمادلر مشتله خبر ور سن يا محمد انلره اول فعللرنك جزاسي بر عذابله
كم ابديدر قتي الدلم ايدوب انجيدجي درو بوايتدن عاقل اولنلر اكلرلر كم حق تعالى نك
كلامني اوقيوب يا اشيدوب كرو يا يعني اشنه وفساده مرتكب اولوب هيچ قيرمسه
اشيدوب اشتمازه اوسه اندن كوكلنه بر قورقو واقع تشكردن وقسه اول حق تعالى
نك سرني استخفاف ادوب يعني دكمش اولور انك كلامني يعني طوتوق الله يعني
طوتوق اولور الله يعني طوتوق حوذ كفر عظيم در نعوذ بالله منه كفر حوذ صاحبي
ابدي طاموده جقمز ايمن مؤمن عاقل اولدركم حق تعالى نك كلامني اشيدجك
اكا تعظيم ادة الكهدن اوته وقرقه كناهلردن الحي چكا توبه استغفار
قلوب طاعته عباده بوزلنه دلرسه كم كندوي بو خطرلردن قورتره وحق تعالى

بيوردكه وإذا علم من آياتنا شيئا اتخذها هزوا أولئك لهم عذاب مهين
يعني قچن بر كمسنه برم بو كلامرزدن اشتسه كه قرآندر اندن اني مسخره يه الوب
دسكه بو دخي رستم واسفنديار سوزلري كبي بر حكايتدر بوكا نه اعتبار دسه التفات
قلمايوب نه دلرسه اشلسه بو فعللرنك جزاسي حاصل اولور انلره انك كبي عذابلركه
صاحبيني قتي خوار قلور من ورائهم جهنم ولا يغني عنهم ما كسبوا شيئا ولا
ما اتخذوا من دون الله أولياء ولهم عذاب عظيم يعني بو برم ايتلرمزي استهزا
قلنلرك ايليلرنده جهنم واردركه اكر نلرك عذابني اول كسب ادوب جمع مال
قلنلرك مالي جوعزلري ياخود اغلي قيزي اني اول عذابدن قورتمغا چاره سي
اولميا واول الله قويوب الله دن غيري دوست طوتديغي كمسه اول عذابدن اني
منع ادميا كه انلره عذابك اولويي واقع اولاكم قرتلمغا هيچ ايمديا قليا ودخي
حق تعالى بيوردكيم هذا هدى والذين كفروا بآيات ربهم لهم عذاب من رجز
أليم يعني اشبو قرآن هاديدر حق باطلدن وهدايت ضلالتدن بچيجيدر اما
شول كمسنه لركم كافر اولب اول ربلرنك كلامنه انكار قيلدلر انلره اخرتده قتي
انجدجي واجدجي عذابلر واردر عقل اولنلر كركدركم قرآنه اعتقاد ادوب هدايت
بولنلر طوته ضلالتده دوشب شيطانه يارادقليا شيطان كبي مغرورلق ايله دينين
هلاك لك قيولنه صرف قدر هلاك اولدرول صانور كندويه كركوكلو اعتقاد واخرتلو
اشلده بوردر بلمزكم كندوي ايله هلاكيه برقشدر صندي يردن هلاك اولور
نيس بندن صكره حق تعالى نعمتلرن ذكر ادوب بيوردكه اندن بر عبرت الوب ايضا قه
كلمر اول انعام ادندن منعك خدمتنه مشغول اولالر الله الذي سخر لكم البحر لتجري الفلك

فيه بامره ولتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون يعنى اول الله در اول کم کمیلری
سزه مسخر قلدی تا که انک بویروغیله انک اوزرنه طاغ کبی کمیلری ییل سوروب اچندن
کمیلری متاعلریله اقلیمدن اقلیمه ایلتب غرقدن صقلیوب مقصودلره کوره اولاشاسز
انکله حق تعالیدن زیاده رزق و اصیلر طلب ایده سز اولکم اول سزه بو لطف و بو
انعام ایتلکینه شکر ایدوب اول نعمت حقینی یرینه کتوره سز تا که حق تعالی اول نعمتکزی
دخی زیاده قلوره ودخی بیوردیکه وسخر لكم ما فى السموات وما فى الارض جميعا منه
ان فى ذلك لايات لقوم يتفكرون يعنى دخی اول الله درکم سزه کوکلرده کیلری
و یرده کیلری مسخر مطیع قلدی آی و کونش و ییلدزلر کلی فلکلرنده و زنله مقدارله
سیر ایدوب سزوک مصالحلرو کوز یرینه کتورر کاه ربیع فصلی کلوب اوتلر بتر که حیوانلر
اوتلیا اندن سود حاصل اولا اول سوددن درلو درلو طعاملر حاصل اولا یاغ کبی
و یغرت و کش و پینیر و دخی بونلره بکزر نسنه لرکم واردر و دخی چچکلردن اچلوب
یپرورنده و اغجلر باشی بدقلریله نقل اولب بز بز تا که اول چچکلردن اوک اروجقلر
طشیوب سزک ایچون انک کبی لذتلو باللر درزلرکم سزه اندن شفا اولب چوق
منفعتلر حاصل اولا و اول بالی اچندن سزه موم حاصل ایدرکه انی یقوب کیجه قرکو
لرندن قرتیله سز و اول اغجلر چچکلرندن دخی درلو درلو یمشلر بتروب انکله سزی
یمشلندررر و هم عقل اولنلره بولردن عبرت حاصل اولب اکلرکم اول بولری
بو المش قرو یردن و اغجدن وجوده کتورن پادشاه دردرکه اولدکدن و فنادن
وارد قدن صکره بو مخلوقی کرو دیرکوره هر برینه عملینه کوره جزا قله خیره کوره خیر
شره کوره شر و بندن صکره یاغی فصلنی کوندررکم کون اتنک حرارتی یره برغه اول

سنبله بو یردن بتن دانلر اوزرنه باشی طوتب اوین بغلیه و اغجده یمشلر کوینه
و بستانلرده قوون قربز و خیار ایرشه و اندن کوز فصلی کلوب اول حاصللری
دیروب دیرشدیرز انبارلره ادوب صقلیه سز قجنکم انک اوزدیجه قیش فصلی کله انی
دخی بر حاصل ایدرشجه زواده ایدنب اولسز نعمتلروزن الله عبادت قله سز
هم بو فصللرده واقع اولن احواللردن عبرت الوب اخرت حاللرین اکایز اول
نعمتلردن اول راحتلقلردن اجماق راحتلغنی و انک دکمز نعمتلرین اکایز
اول ایسلکدن و صووقلردن طامو عذابلرین اکایز تا که بو سببدن اچوکز بر قورقو
حاصل اولب طاعته و عبادته شوق قکز و رغبتکز ارته فی الجمله سوزجق بس بونی
اکلیکلرکم یرده کوکده هر نکم حق تعالی یرتمشدر کلی سزک مصالحکز ایچون یرتمشدر
و سزه جمیع انک حکمیله مطیع منقاد اولمشدر نه دلو سکز اشلرسز بو کلسی اندن
سزه فضل و رحمتدر و بونک ایچنده چوق دلیللر و عبرتلر وار شول کمسنه لرکم انلر
فکر اهلیدرر فکر ایدوب انک وحدانیتن و عظمتن و قدرتن اکلرلر و کندولرک
ضعیفلکن و عاجزلکن اکلرلر و انک عظمتنه کوره اکا خدمت قلورلر اما
تفکر قلمق بو حق تعالینک یرتدوغی نسنه لرده روادر حق تعالینک کندو ذاتینه
و صفاتینه فکر ایتمک روا دکلدر نتکیم رسول عم بیوردیکه تفكروا فى الخلق ولا تفكروا
فى الخالق یعنی بو یرتدلمشه فکر ایدک که اول یرتدنک عظمتن و قدرتن اکلیاسز
اول یرتدنه فکر ایتمک که شیطان سزی غلط یره برغب کفره اولشدره زیرا اول حضرت
رسالت بیوردیلرکم عم بدرشی شیطان سزدن بریکوزنه کلور ایدر بو کوکلری کم
یرتدی ایدرلرکم الله یرتدی و یرلری کم یرتدی درلرکم الله یرتدی و دخی درلرکم الله

کم یرتدی فخی سزدن برو کز کندودر بو فتنی طویسه دسونکم بن ایمان کتوردم الله ورسولنه انك ایتم اندن صوڭ یانینه تکرسونکم شیطان اندن منع اولنه ودخی حق تعالی بیوردیکه قل للذین آمنوا یغفروا للذین لا یرجون ایام الله لیجزی قوما بما کانوا یکسبون بو آیتك انمکلکنه سبب بو ایدیکم مکه‌ده قریش کافرلرندن بری عمره سکدی رضی الله عنه عمر قصد قلدیکه انی طوتب عقوبت قله حق تعالی بو آیتی کندروب دیدیکه ایت یا محمد شول کسلره کم ایمان کتوردیلر یعنی عمر رضی الله عنه عفو ایلسونلر عقاب ایتمسونلر شول کسلره کم انلر حق تعالی‌نك عقوبتندن قورقمزلر کم انلردن اولوکی قوم هب عقوبتله هلاك قلدق بز انلری بره قوك تاکه بز هر برینك عملنه کوره آخرتده جزا قلورز اما بو عفو ایدوب الله قومق اول وقتدیکه هنوز دخی قتال آیتی که فاقتلوا المشرکین الآیه در هنوز دخی اینمامشدی بو آیت اینجك حق تعالی بیوردیکه بو مشرکلری نه یرده بولورسکز اولدرك بو عفو ایتمك وانك زحمتنه صبر ایتمك ایتلری نکم وارکه بو آیتدن اوك کلمشدر انلرك حکمی بو آیتله منسوخدر بو یلدی بو آیت حکم ثابت اولب محکم اولدیکه انلری نرده بولورسه اولدرلر تجنکم خواجه مطیع اولمیلر بس عقل بونی تقاضی قلورکم بو عفو ایتمك حکم اکرچه کافرلر حقنده منسوخدر اما مؤمنلر حقنده ثابتدر رسولك ع‍م بو حدیثله کم بیوردیکه من اقال عثرة اخیه المؤمن اقال الله عثرة فی الآخرة الحدیث یعنی هر کیم بر مؤمن قرداشنك صوچنی عفو ایلسه اندن عقوبتنی ترك ایتسه حق تعالی دخی آخرتده انك صوچلرندن عفو ایلیه هم بو کا نص قرآن دخی واردر کم حق تعالی بیورر والعافین عن الناس الآیه یعنی اجاق یردلوب یرقلمشدر شول کسلر ایچون کم خلقدن صوچلرن عفو ایدرلر زیرا بو عفو ایتك دخی کوکلو خلقلرددندر

کم کیشی

کم کیشی انی کله الله قتنده یقینلق حاصل ایدر و ودخی حق تعالی بیوردیکه من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعلیها ثم الی ربکم ترجعون یعنی هر کمسکم کوکلو عملر ایشلسه انك فایدسی کر و کندو نفسنه ایرشور و هر کمسکم یوز و یرمز عملر ایشلسه انك دخی عقوبتی و بلاسی کر و کندو نفسی ایرر نه‌در یعنی حق تعالی بو آیتله اکا اشارت قلدیکم کشینك عمل ضایع اولمز خیر شر ازچوق نه ایشلرسه بولور و ودخی بو کا اشارت درکم قوللرك طاعتندن حق تعالی منزه مستغنی‌در نه ایو عملر ایشلیوب مطیع اولمق انك ملکنی و سلطنتنی ارتورر نه مطیع اولمایب اکا عاصی اولمق انك ملکنه زیان ایرر اما طاعت عبادت قلما علیه الله قتنده کرامت حرمت بولورو کناه معصیت قلما علیه کندویه عذاب محنت ایرر بس بو خیر عمل و بو شر عمل قلنلرك دخی عاقبت دونب وارجق یرلری اول پادشاه حضرتیدرکه انده جمع اولب هر بری ایدوکی عمله مجازات اولنسر بس اختیار کشینك النده ایکن حق ظاهر اولدی دیلرسه خیر ایشلیوب فوز نجات بولسون دیلرسه شر ایشلیوب عذاب عقاب بولسون ایروق عذر یوق و ودخی بیوردیکه ولقد آتینا بنی اسرائیل الکتاب والحکم والنبوة ورزقناهم من الطیبات وفضلناهم علی العالمین یعنی بدرستی بز حقیقتا یعقوب اوغلنلرنه که موسی وداود وعیسی‌در علیهم السلام کتاب وردك که توریة انجیل زبوردر دخی انکله بولره فهم علم وردك که کتابلرمزی فهم ایدوب انکله قوللرمز آراسنده حکم ایلیلر ودخی انلرك ایچنده نبوت یعنی پیغمبرلق وردقکم انلرك ذریتندن بیك پیغامبر کتوردك وانلره حلالدن رزق وردك که ارزاقلرنه فرق بیل بادیه‌ده تیهده کز نکبین له بلدرجین یاغدردق ودخی فرعون قومیله هلاك ایدوب مالترن یورتلرن انلره میراث قلدق وانلری اسلام نعمتله

اولرماتلري قوم ازرنه تفضيل ايدوب يكلدوك ودخي حق تعالى بيوردي كه وآتيناهم
بينات من الامر فما اختلفوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ان ربك
يقضي بينهم يوم القيمة فيما كانوا فيه يختلفون يعني بز بولره كتاب ويردك
كه اول كتاب حلال حرام بيان ايدجدر وكندولردن اولوكجنلوك حاللرن وقضيه
لرن بلدرجدر بس بولره اول محمدك صفتني وحقيقتني كتابلرنده بلدردكمزدن
صكره بولر اول دينده اختلاف قلدلر كندو دينلرني ترجيح اتمك استدلر محمد دينني
ازره كندو حسدلرندن وضلالتلرندن كه كندولره عزت كرامت طلب ايدرلر
محمد تحقير ايدرلر بدرستي حقيقتا يا محمد سنك ربك يارين قيامت كوننده اول اختلاف
قلدقلري دينده بولرك آراسنده حكم ايليا اول وقت بلورلر كم دين حق قنقسيدر ودخي بيوردي كه
ثم جعلناك على شريعة من الامر فاتبعها ولا تتبع اهواء الذين لا يعلمون يعني
يا محمد بز سني بر مذهب وبر طريق ازرنه قودق كه انك اچنده سكا احكام حدود
فرايض امر ايلدك كه يرنه كتورسن بوسنك قومك كلوب سني كندو ملتلرنه مي
دعوت قلورلر كه بو ملت حق قوب انلره دونسن سن اول بزكترد كمز طريق ملت
ازره ثابت اولوب محكم طوتغل اول بزوم وحدانيتمزه انكار ايدن جاهللرك هوالرنه
اويمغل انهم لن يغنوا عنك من الله شيئا وان الظالمين بعضهم اولياء بعض والله
ولي المتقين يعني يا محمد اكر سن انلره اويوب بو دين اسلامي ترك ايدسي اولورسك
انلرك الندن كلمز كم الله عذابندن بر نسنه يي سندن منع ايده بلكه بدرستي
انلركم بزه وبزوم كتابمزه انكار قلما غله ظالملر اولدلر انلر بر بر نه دوست اولوب بر برنك
دين ازرنه اولور اما الله تعالى شركدن صقنوب اخلاص ايله ايمان كتورنلره دوست اولور

وانلري سوزوبندن صكره بيوردي كه هذا بصائر للناس وهدى ورحمة لقوم
يوقنون يعني اشبو قرآن وبو دلايل بو خلايقلره بر بيانرد كم بولرك كوكللري كوزلرن
اچوب كندولره اصلوسنلري وزيانلو سنلري كستررحرام حلال ندر بلدرد
ودخي هدايت دركه ضلالت يولندن طريق صوابه يلتر ورحمتدركه انكله عمل
ادنلري عذابدن قورتروب ابدي سعادته اولشدر امدي بو دلايل قرآن بصيرت
هدايت ورحمت اولدغي شول قومدر كم انلرك الله اعتقادلري محكم اولور وانك اشيا
بني كوكدن ايدرن الله در قللرنه فضل يونندن بو دكل كه قول اول نعمته كندو فعللريله
مستحق اولالر انكچون ايدر وبندن صكره حق تعالى اول كافرلرك صولرن يوماغجون
كه ديرلردي اكر بز اخرتده كرو قياييسي دخي اولورسوز بز انلردن تنكري قتنده يكرك
اولورز زيرا بز اشرافدونز انلر خود بر درجي اچ عر بكره در بو ايت ايندردي ام
حسب الذين اجترحوا السيئات ان نجعلهم كالذين امنوا وعملوا الصالحات سواء
محياهم ومماتهم ساء ما يحكمون يعني يا محمد ايلمي صنورلر شول كسنلركم بزه شرك
كتوروب كتابمزه انانمدلر هوالرنه اويوب درلو معاصيلره مرتكب اولدلر بز انلري
برابر قلاوز شول كسنلركم انلر ايمان كتوروب عمل صالح اشلدلر يا خود انلرك اولمين
ودرلكلرن برابر قلاوز اكر بويله ظن ادوب اكا اعتقاد ادرلرسه نه يوز حكم ادرلركم
بو حكملرني زيان ادرلر دركلري اولحق دكل مجاهد ايدر مؤمن دنياده دخي اخرتده ايمانيله
بلهدر زيرا مادام كه دنياده در ايماننه شرك وكفر خطرلرندن صقلر الحق دخي ايمانيله
كيدركر وقوبجق دخي ايمانيله قوبر اول ايمان وسيله اولوب انكله ابدي سعادته ايرشور
ديدارة مستحق اولور اما كافر مادام كه دنياده در كندوي ايماندن نورندن محجوب اول

کفر ظلمات ایچنده قلورلر ایچلك دخی اول کفر ازره اولور قوپجق دخی کفر ازرنه قوپر
اول کفر وسیله اولب انکله ابدی شقاوتله عذابه مبتلا اولورلر وهم جابر حدیثی دخی
بو کا دلالت قلورکه بیوردی یبعث کل عبد علی ما مات علیه یعنی هر قول نتك
ازرنه اولسه کرو انك ازرنه قوپر مؤمن که ایمانله الهکر وایمانله قوپر کافر کفر
ازرنه قوپر ومنافق نفاق ازرنه قوپر بس عقل اولن کرککم عمل خیر ازرنه سعی
ایدوب انی کندویه عادت طوته تا که اخر وقتنده کرو الی انك ازرنه اوله ولاو قیمتلیق
دخی خیر ازرنه اوله بس حق تعالی کرو بیوردیکه وخلق الله السموات والارض
بالحق ولتجزی کل نفس بما کسبت وهم لا یظلمون یعنی حق تعالی بو کوکلری
یرلری که یراتدی عبث یره یراتمدی بلکه انك یراتدیغنده بونجه حکمتلر وار بصیرت
اولنلر اکا نظر ادوب اکلرلر که بونك بر خالقی وار غایت قدرتی کمالده در بونی
اول حکمت ازره وجوده کتوردی تا که انك عظمتنی اکلیوب اکا عبادت ایدلر تا که
اول معبود دخی کندویه طپنه خیر عوضلر ویروب مقام قربت روزی قله واول کیسیکم
اول معبود حقی قویوب ایروق باطل معبوده طپنه انلره دخی اول فعللرنه موافق
جزا ویره نتکیم ایتده اشارت ادوب بیوردیکه ولتجزی کل نفس یعنی بز بو یرلری و
کوکلری انکچون یراتدق که بو قوللرمزی انکله ابتلا قله وز کوره وزکه قنغی قوللرمز بزوم
عظمتمزی اکلیوب وحدانیتمزه اقرار ادوب بزه عبادت ادر و قنغی قوللرمز هوای نفسنه
اویوب بزی قورر ایروغه طپر تا که اول وعده قلدوغمز کون کلیجك هر نفسه نه کسب ایتدیسه
اکا کوره مکافات قله وزکه هیچ بر نفسه ظلم اولنمیا ثواب اهلنك ثواب نقص اولنمیا ومعصیت
اهلنك اشلدوکی ازرنه زیاده اولنمیا شول اشلدوکی قدر جزا اولنه و دخی بیوردیکه

افرایت

افرایت من اتخذ الهه هواه یعنی یا محمد کوردکمسن شول کمسنلریکه کندو نفس هوالرن
معبود طوتنوب اکا طپدیلر زیرا هر کمسنکم نجه کندو برنسنه نك محبتنی کوکلنده محکم قلب
انك سعینده اولا اول انك معبودی اولور انکچون دردی رسول عم تعس عبد الدینار
والدراهم یعنی هلاك اولدی التونله اقچه قولی زیرا انلرك محبتی انلره اولدی الله
عبادتنی ترك ایلدی انلرك قولی اولب انلری معبود ادنمش اولور واضله الله علی
علم وختم علی سمعه وقلبه وجعل علی بصره غشاوة بس حق تعالی بلوردیکه
اول اهل هدایتدن دکل اندن اترو عنایت توفیق برله اکا نصرت ویرمیوب مخذول
قلدی کوکلنه و کوکلی قلاغنه مهر اوردیکم حقدن یکا رغبت اتمز و حق کلامنی اشتمز
و دخی کوکلی کوزنه حجاب چکدیکه حق تعالی نك مصنوعاتنه نظر قلب اندن استدلال
ادوب انك وحدانیتنی اکلیومز اول حجابله محجوب اولب ضلالت ایچنده قلور فمن
یهدیه من بعد الله افلا تذکرون یعنی کمدرکم اکا هدایت ویروب طوغری یوله
کتوره حق تعالی انی کمراه ادوب ضلالته برقدقدن صکره هیچ بر بو سوزله متعظ
اولب اوکتلنمزمیسزکم الله تعالی دیننه اقبال اتمینه و انك طاعتنه رغبت اتمینه اول
دخی توحید یولنه کرمکا اکا هدایت ویروب اسلام کرامتن روزی قلمز بس قولدن
حقدن یکا اولا بو نلك کرك تا که حق تعالی دخی هدایتده اکا توفیق ویره زیرا هیچ
بر کمسه کلوب قاپو قاقمینجه اکا اول قپو اچلمز و دخی حق تعالی بیوردیکه وقالوا
ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت ونحیا یعنی بو کافرلر اخرتی کرو قوپمغی انکار
ادوب دیدلرکم دکلدر بزوم دیرلکمز الا همان اشبو دنیاده در بز اولورز دیرلورز
بز ایروق قوپمدزوز و دخی بز اصل یردلکدن الروا لوبدك دیرلدك وجوده کلدك

وما يهلكنا الا الدهر يعنى بزى الدرب هلاك ايلمز الا بو زمان كچمك بزى هلاك
ايلر اندن كرو دركلك دكلدر **وما لهم بذلك من علم ان هم الا يظنون** يعنى
بونلر بو سوزدركم سويلرلر حقيقتا اول سوزك اصلن بلمزلر بلمدن جهلله سويلرلر بونلر
اشلرنده وبو سوزلرنده دكلدر الا غايت جاهللردر زيرا بوندن قتى جاهللق دخى
نه اولا اشكاره حق تعالى نك برلكنه دليللرى كوره طورركن انكار ايليا بو شول كمسنه
بكزركم كوكك كونش كوره طرركن انكار ايدوب كون يوقدر ديه بو خود ظاهر دلولك
در پس بوندن صكره كرو حق تعالى بيوروديكه **واذا تتلى عليهم اياتنا بينات ما
كان حجتهم الا ان قالوا ائتوا بآبائنا ان كنتم صادقين** يعنى قچنكم بزوم اول
ظاهر روشن اياتلرمزكم حلال حرام و وعد و وعيد بيان قلجيدر بونلرك اوزرنه
عرض اولنوب اوقنسه بونلرك ايرق حجتلرى وجوابلرى قلمز الا ديرلركه آكر
بو ديدكلركز كرچكسه كه قيامت وار بز اولدكدن صكره كرو قوبارز كلك امدى
اتالرمزى دده لرمزى دريلدك كورلوم حق تعالى كرو انلره جواب ويروب
بيوروديكه **قل الله يحييكم ثم يميتكم ثم يجمعكم الى يوم القيمة لا ريب فيه ولكن اكثر
الناس لا يعلمون** يعنى يا محمد ايت بو قيامته و بعثه منكر اولنلره شول الله كيم
سزى اول نطفه دن يوغيكن دريلى قلوب وار ايلدى سزه دنياده عمر ويردى قچن اول
عمركوز نهايتنه ايرسه كرو سزى اولدرر اندن صكره وعدى قيامت تمام اولسه كه
انك قياسنده مؤمن اولنلره شك يقدر اول وقت اول قيامتى قوبروب سزوك اولكرى
اخركزى كلى بريرده جمع ادركه اول قلدوغوكز عمللرله سزه مكافات اولنه ليكن بو مكه
قومنك چوقى بونسنه جاهل غافللردر بلمزلر اماتين اولا كه بلكر ولى اول بلمك

محشردن ارتوق فايدهسى اولميه پس حق تعالى كندونك قدرتن وعظمتن و
انلرك آنلادسن وعاجزلغن بلدرمكچون بيوروديكه **ولله ملك السموات والارض
ويوم تقوم الساعة يومئذ يخسر المبطلون** يعنى يا محمد بو سنك قومك اول
ما لجوغزلرنه وبو قاچ كون اللرنده كى عاريت ملك چوكزلرنه مغرور اولوب بزدن
اعراض قلمسنلركم اول يرلرو كوكلر ملكى كلى اللهكدركه بونلرك اچون انده حكم
نافذدركه كمسنه منع ادمجى يوق بو قاچ كون صبر قلسونلركم اول وعدهمز كونى يرنه
كلب اول قيامت قوپا اول كون اچنده اى نيجه بعثه منكر اولوب باطل اشلرده اولنلر
قتى زيان كار اولالر و دخى اول قيامتك بعض صفتلرندن خبر ويروب بيوروديكه **و
ترى كل امة جاثية كل امة تدعى الى كتابها اليوم تجزون ما كنتم تعملون** يعنى
يا محمد اول قيامته انكار ادنلرى كورسن سن اول كون اچنده كلسى جمع اولوب دزلرى
اوستنه چوكمش اولالر و هر برسى انلرك حسابچون اول كتابلرندن يكا قغرلركم
جميع قلدقلرى خير و شر انك اچنده سطر اولوب هب قلمه كلمشدر منا ديلرندا قلوب
ديلركم يا قوم بو كون اول كوندركم اول قلدوغكز خير شر عمللرك جزالرنى بولسز
آكر آكر چوق و دخى حق تعالى قبلندن انلره دنله كه **هذا كتابنا ينطق عليكم
بالحق انا كنا نستنسخ ما كنتم تعملون** يعنى اى قوم اشبو سزه ويردكمز براتلر بزوم
شول بتكرمزدركه سزك اوزركزه حقله طانقلق ويررلر ارتوق اكسك سويلمزلر زيرا
بدرسيى بز سزك اوزركزه حفظه فرشتهلر و دوقكه اردن چوقدن نه اشلدكزسه
و نه سويلدكزسه دفتر ايدوب انى يزدرلر آكر خير و آكر شر تاكه بو كون انكله جزا
لنه سز خيره خير عوض شره شر جزا امام ابو الليث رحمة الله عليه سند صحيحله

رسولدن دخی خبر ویروب دیدیکم رسول حضرت بیوردیکم اول نسنه که حق تعالی یرتدی
اول قلمدی اندن اول قلمه امر ایلدی یازدی دنیاده هر نه اشلنجکسه خیردن شردن
قیامته دکین اندن حق تعالی انلری بو برا اتلر اچین جمع ایلدی تا هر قوله اشلدکنی
اکدوری ویریچون دیرا بز استنساخ قلدق دیدکی دلالت قلور که هب اولاجق
نسنه یازلوب فارغ اولنمشدر هر کشی اول یازلنی عمله کتورر کندونك ارادت
واللهك تقدیر برله اما ابن عباسدن بویله روایت قلدلر که حق تعالی فرشتلر
موکل قلمشدر که اول لوح المحفوظدن یازلندن هر ییل رمضان کچسن یزب مکتوب
قلورلر تا کلسی رمضانه دکین هر قول نه اشلیجکسه هر پنجشنبه کون اکندودن
صکره اول فرشتلر یازدقلری دفترلری اول قوللرنه موکل اولن حفظه فرشتلرك
که صاغندن صولندن یازجلر در انلرك یازدقلری دفترلرنه مقابله ادرلر بربرینه
موافق بلورلر که نه اکسوکی وار نه ارتوغی ودخی قبتی ایدر بدرستی اول حفظه فرشتلر
جمیع قولدن نه کلورسه هب یزرلر هفتده بر کون لوح المحفوظدن اولانله مقابله
ادرلر شول نسنه که اندن ثواب اولور یا خود عقاب اولور انی اول دفترده
ثابت قلوب قورلر اول عملدن که نه ثواب اولا ونه عقاب اولا انی محو ادرلر حق
تعالی بیوردغیله یمحو الله ما یشاء ویثبت بو معنیه اشارتدر ودخی حق تعالی
بیوردیکه فاما الذین امنوا وعملوا الصالحات فیدخلهم ربهم فی رحمته ذلك
هو الفوز المبین یعنی اما شول کسلرکه اعتقادلرنی الله که کلو قلوب صالح
عمللره مشغول اولدیلر فساد اشلردن کندولری یغدیلر اول پادشاه یزوردکار
انلری کندونك فضل ورحمتیله اول مقام سعادته اولشدروب ظاهرا فوز نصرت

وعزت وکرامت میسر قلور واما الذین کفروا افلم تکن ایاتی تتلی علیکم فاستکبرتم
وکنتم قوما مجرمین اما شول کسلرکه کافر اولدیلر بروزم برلکمزه انکار ادوب کتابمزه
ورسولمزه ایانمدیلر یارن انلره اول میعاد کوننده دینلسرکه سزوك ازرکزه بنم ایاتلرم
اوقنمدیمی سزانی اشدوب تکبرلك ایتدوکز حقه مطیع اولمایوب مجرم قوملردن اولدکز
واذا قیل ان وعد الله حق والساعة لاریب فیها قلتم ما ندری ما الساعة ان نظن
الا ظنا وما نحن بمستیقنین یعنی دخی قچن سزه دیسلرکه حق تعالینك وعدسی حقدر
المدن صکره کرو بعث اولجقدر اول قیامت قوبمقلغا شك یوقدر جواب ویروب ایدر
دوکزکه بز بلمززکه اول ساعت دیدوکز نه نسنه درر بز انکا اعتقاد قلمزز الا انك اولماغنه
شك ادرز بز انك اولجغنه یقینمز یوقدر پس حق تعالی کرو بیوردیکه وبدا لهم سیئات
ما عملوا وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی ظاهر اولب اشکاره اولدی بولره اول
یوز عمللری که دنیاده اشلدلردی اول الدری ایتلری طانقلق ورنکله ودخی اولشدی
بولره اول واجب اولن عذابلری اشدجك استهزایه الورلردی انانمزلردی صانور
لردی که اول عذاب انلره واقع اولجق دکول پس حق تعالی خبر ویروب بیوردیکم وقیل
الیوم ننسیکم کما نسیتم لقاء یومکم هذا ومأویکم النار وما لکم من ناصرین
یعنی اول طاموخزینه دارلری انلره دیلرکه یا قوم بوکون اول کوندرکه بز سزی اول
اود عذاب اچنده ترك ادوب اونودوز ابدی انده قله سز نتکم سز دنیاده ایمان و بو
کونه اولشمق ایچون عمل ترك ادوب اونتدوکز کرك امدیکه سزوك مکانکز و
قرارکاهکز اود درکه سزی اول عذابدن منع ادوب قرترجی یوقدر ابدی هلاك
لك اچنده قلسز ذلکم بانکم اتخذتم ایات الله هزوا وغرتکم الحیوة الدنیا

فاليوم لا يخرجون منها ولا هم يستعتبون يعني اشبو عذاب سزه واقع اولدغي اندن
اتوردركم سز حق تعالى نك ايا تلرني استهزايه الدوكز اكا ايمان كتورمدوكز اول
دنيانك باطل فاني درلكي سزي مغرور ايلدي صندوكزكم اول حيوة سزه مقرر اولا
انكله اخرتده باقي حياتدن اعراض قلدوكز بس انك مكافاتي اولدركم بو كون اول
ابدي عذابه كرن سزه ايروق اندن چقوب خلاص اولمقلق اولميا و دخي بونا ره
كرنلره كرودكدن صكره دخي كلام اولنميا و عتاب دخي اولنميا بلكه اول عذابده
ترك اولنوب قوتله و دخي بيوردي كه **فلله الحمد رب السموات ورب الارض رب
العالمين** يعني حق تعالى خبر ويروب بيوردي كه چون اول كافرلر كفرلري ايله اول
عذابه مبتلا اولالر انلري كوروب مؤمنلر ديلركم شكرني عدد اول پادشاهه كم
يرلرك وكوكلرك الهي و پروردكاري اولدر و دخي جميع يرادلمش مخلوقك خالق
ورب اولدر دوكلي حمد ثنا اكا لايقدركم بزه بو انعام احسان قلدي و اول عذابلر
دن بزي سلامت قلب سعادت ابدي روزي قلدي **وله الكبرياء في السموات
والارض وهو العزيز الحكيم** يعني عظمت دخي قدرت و عزت سلطنت دخي يرلرده
وكوكلرده اول الهكدركم ملك اچنده عزيزدر دخي حكمنده و جميع افعالنده حكيمدر
كم نه اشلرسه نقص يوق كمالدر لايقدركم يرلرده وكوكلرده جميع يرادلمشك حمد
و عبادتي اكا مخصوص اوله **سورة الاحقاف وهي خمس وثلثون اياة**

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تنزيل الكتاب من الله العزيز الحكيم يعني اول حي قديم و ملك عظيم حقيچون بو
قرآن اندرلمشدر اول الله قتندن كه ملكنده عزيزدر حكمنده كچمكن غالبدر هر نه

اشلرسه يرلو يرنجه اشلر حكيمدر و بو قرآن كه اندرلدي انك كلامدر قديمدر
مخلوق دكلدر و مخلوق كلام دخي دكل بو ايت دخي زجر ايدوب منع ايتمكچوندر شول كمسنلره
كم قرآن مخلوقدر و مخلوق كلامدر ديدلر ضال كمراه اولديلر عقل اولنلو كرككم
كندولري بو فاسد اعتقاددن ايراق طوتب اهل صلاحدن اولالر و دخي حق تعالى
بيوردي كه **ما خلقنا السموات والارض وما بينهما الا بالحق واجل مسمى والذين
كفروا عما انذروا معرضون** يعني حق تعالى بو ايتده اكا اشارت قلوب بيوردي كه
شول كمسنلركم بنم كلامم انكار ايدوب توحيدي بولنه كرمزلر صنورلرميكم بز
انلري شويله مسيب و ياوز اول قلدقلري شويله عبث كبي اكا مكافات اولنميا
بر نظر قلسونلر فكر ايلسونلركم بز اشبو كوكلري كه اوزرلرنده قبه خضرا قلدق و يرلري
التلرنده دوشك قلب انلره مطيع قلدق دوكلي مصالحلرن انك اوزرنده انلره دوزدي
وردك و يرله كوك ارسنده نكه يرتدق و اسبابلركم دزدك بو كلسني بز عبث يره
يرتمدق الا بزم عظمتمزي و قدرتمزي ظهوره كتورمكچون يرتدق و بنلري دخي
ابدي بقا ايچون يرتمدق بلكه بنلره دخي براجل مسمي تقدير قلدق كه اول اجل
تمام ايدنجه بو ايكي كون و يلدزلر فلكلري سير ايدوب اسباب دنيا مرتب اولا و بو
مخلوقك ارزاق قوامه كلب ضبط اولنه اما چن اول مدت كماله ايرسه كوكدركه
قدرتمزله بو يرلري وكوكلري فنايه ويروب بر امر عظيم اشكاره قلاوزكه بو يرلر
وكوكلر و بولرك اچنده كي مخلوق كلي اول امر عظيم ايچون يرادلمشدركه اكا قيامت
كون ديرلر هر شخص نه قلديسه خير شر كوركدركم اول كونده مكافات اولنه اما انلركم
كافر اولديلر حق باطله اورتدوقدلر نقدركم انلره بو كونله انذار اولنوب قورقدلر

آنلر اندن یوز چوروب اعراض ایدرلر اینکله اوکتلنمزلر و بر عاقبتلرن فکر ایدوب
ایمانه کلمزلر اکا واقع اوله‌جق بیلکر که حال نیه اوله و دخی بیوردیکه قل ارأيتم ما
تدعون من دون الله اروني ماذا خلقوا من الارض ام لهم شرك في السموات یعنی
یا محمد ایت شول قومکه بوته طپوب ایدرلر بولر بزم خالقمزدر معبودمزدر کلک
ایمدی بکا خبر ویروك وکسترك کیم بولر بو یریوزنده نه نسنه یرتدیلر ینتکم اول بنم
خالقوم یرتدی یوخسه بولر بو کوکلری یرتمقده بنم خالقله اورتقلق دعوسینی
قیلورلر ائتوني بكتاب من قبل هذا او اثارة من علم ان كنتم صادقين یعنی
دخی ایت بولره یا محمد کتورك بکا بر کتاب اشبو قرآندن اوکه انك اچنده بیان
احکام یزلمش اوله که سزدرسز ینتکم بن کتوردم یا خود شول انبیالر و علمالر سزلرکه
روایت اولنمش سزدخی انجلین بر کلام کتورك اکر بو قولکزده کرچکسه کوزکم
درسز بولر دخی معبوددر الله برزه بیوردیکه بولره طپاوزچون رسول ع م بو قول
آنلره دیدی آنلر ملزم اولب عاجز قلدیلر ناچار سکوت ایتدیلر پس عقل اولن
بندن آکلیه بر سوز دعوی ایدوب سیلمیاکه انك عاقبت فضاحت شرمسارلق اولا
فایدسی اولمیا و دخی بیوردیکه ومن اضل ممن يدعوا من دون الله من لا يستجيب
له الى يوم القيمة وهم عن دعائهم غافلون یعنی کم اولا کفردر و ضلالتدن
شوندن قتی ازغونکم الله‌دن ارتق معبود دعوی قیله حال بودرکیم اول معبود
دیو دعوی قلدغی برکمسه درکم تا قیامته دکن اکا دعا قلوب یلورسه هیچ اول
اکا بر جواب ویروب حاجتن یرنه کتورجك دکل بلکه اول یلوردغی کمسه انك
اکا عبادت قلب یلوردغندن دخی نی خبردرکم حکایتده کلور بر کافر یتمش

ییل

ییل بوته عبادت قلدی عاقبت اکا بر مهم ایش واقع اولدی طوروب اول پوتك
قتنه کلدیکه یلوروب اندن دلیا تا اول حاجتنی انك اول پوت یرنه کتوره کلدی
اولکجه ارته یدك انك الیندن زارلقله یلوروب یا صنم دیو چاغردی هیچ اکا جواب
کلمدی چون عاجز قلدی کوکلنه الهام الهی ایرشدی دیدیکه جمیع عمرمی بونك عبادتنه
فنایه ویردم عاقبت بکا بر حاجت واقع اولدی کلوب بوده کلوزارلقله یا صنم دیو
چاغردم هیچ بر جواب کلمز پس وقت اولدیکه صنم ادنی صمد دکشوردم یا صمد دیو
چاغرم اولا که بوده کلوم انك قاتنده تمام اولاچون اخلاصله یوزن الله‌ه دوندوب
بر کز یا صمد دیو چاغردی حق تعالی عظمتیله اکا لبیك دیو جواب ویردی
فرشتلر انی اشدوب تعجبه قلدیلر دیدیلرکم ای بزم الهمز بو نه عجب اشدرکم
بر کمسه یتمش ییل عمرنی پوت عبادتنده کچره بر کون سکا سجده قلمیا بو نجه کز
اول پوته چاغره اندن جواب کلمیه بر کز سکا چاغردغیله سن اکا لبیك دیو جواب
ویرسن حق تعالی آنلره دیدیکه یا فرشتلر اکا چاغردی جواب کلمدی بره چاغردی
اکر بز دخی جواب ویرمساوز صنمله صمد ارسنده نه فرق اولیدی کل ایمدی
حق تعالینك فضلنه نظر قل نه حاجتك وارسه صدقله اکا عرض ایله کم مقصودك
یرنه کله والا دکلندن نومید اولورسن پس بندن صکره حق تعالی کرم اول بوته
طپنلرك حال نه اولسه قیامت کوننده انی خبر ویردی واذا حشر الناس كانوا لهم
اعداء وكانوا بعبادتهم كافرين یعنی قچن اول قیامت کونی اولب خلایق محشر
یرنه جمع اولنسه‌لر اول پوتلر که آنلره طپرلردی کره اول کندولره طپنلره دشمان
اولب انکار ایدرلر آنلردن بیزار اولالر دیرلرکم ای احمقلر بز بر کندو نفسمزدن

عاجز بر جماد مخلوق قدق بر دن معبودلغه لایق نه فعل کوردکز که برنه طبید کوز
برزم نه سزدن خبرمز وار نه برنه طبیدوغکزدن برنسزدنده و عبادتکزدندن بیزارز
بس اول کافرلرک فضاحت و خجالت و حسرت اول وقت زیاده اولسه انلره طبیدقلرنه
پشیمان اولسهلر حق تعالی دخی انلره زیاده توبیخ ایچون بیوردیکه وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ
آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ یعنی نجق
بو ظالملروک ازرنه اوقنسه برزوم اول ایتلرمزکم حلال حرام و امر نهی بیان قلجیدر
و دخی برزم وحدانیتمزی اظهار ادیجی و روشن دلیللر کستریجیدر بو کافرلر دیرلردی
اول برزم حق کتابمز بولره کلجک دکلدر بو برزم ازرمزه اوقنن الا آشکاره سحردر
و دخی بیوردیکه أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ یعنی
یا محمد بو کافرلر دیرلرمیکه محمد بو کتاب کندو کندودن دزدی برنه خبر ویرور
بو کوکدن اینمش کتاب دکلدر سن ایت بولره کم ای قوم اکر بو کتاب الله ازرنه بن افترا
قلوب دوزتمش اولورسم حق تعالی اندن اترو بکا عذاب قلسه که سزک هیچ برکزک
الندن کلمیسرکه اول عذاب بندن منع ایلیه سز نه کرکسه دیک که الله تعالی کی بیلجیدر
سزوک اول فعلکزیکه اکا طلب قرآن حقندن یلانلر سیلرسز الله تعالی بکا طانوق
یتر شول حال ازرنه کم سزوکله بنم ارمده واردر اما اکر توبه ادب بو حالکزدن
ایمانه کلورسکز اول الله غفوردر سزی یرلغار و رحیمدر اسرکر عصیانکزی ستر
ادوب رحمت قلور و دخی بیوردیکه قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا
يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ یعنی ایت

یا محمد بولره کم اول کندرلن رسول سزه بن دکولم بندن الرو دخی نیجه رسوللر
کندرلدی بن دخی بر قولم بیلمزم کم بنوم ایله دخی سزکله نه اشلنسه بو آیتک سبب
نزولی بو ایدیکم رسول عم دوشنده کوردیکم مکهدن چقوب بر اغجلو یره کیدر طوروب
انی اصحابنه خبر ویردی اصحاب ایله صاندیلرکم بو نسنه رسول عم وحیله خبر
ویردی بو نسنهیه شاد اولوب سویندیلر بنک ازرنه بر زمان کچدی هیچ بولره بر
نسنه ظاهر اولمدی دیدیلرکم یا رسول الله اول دیدوککزدن هیچ بر اثر معلوم اولمدی
رسول عم بیوردیکه اول سزه خبر ویردوکوم دوشدی کوکدن اینمش وحی دکل بیلمزم که اول
نه نسنه در اولمی اولمیامی بن دخی سزه انی خبر ویردم که بکا وحی اولنور پس حق تعالی
رسولنک سوزن تصدیق ایتکچون بو آیت کندردی چون رسول بو آیت اوقیوب
بولره خبر ویردیکه اول کندرلن رسول بن دکولم بندن اوک چوق رسول کلدی
بن بیلمزم که حق تعالی بکا دخی سزه دخی رحمتمی قلسه یوخسه سزه دخی بکا دخی
عذابمی قلسه بویله دیجک دیدیلرکم یا رسول الله ایله اولجق سنوکله برزوم ارمزده
هیچ فرق یوق نته کم سن برنه نه اولاجغن بیلمزسن بز دخی سکا نه اولسه بیلمزز پس بو
سوزی اشدوب اول مشرکلر مسلمانلره طعن ادوب عیب ایتدلر دیدلرکه اتاکوزدد کز
دیننی قیوب اویمدکز الا بر سحرلنمش کشیه اویدوکزکه کندو دخی بیلمزکم کندویه
نه اولسه پس حق تعالی رسولنک خاطرن تسلی قلماغچون بو آیت کندردیکه تَبَارَكَ
الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا یعنی بو کافرلر دیدلرکه نیچون بو کرچک رسولدر
نیچون بر فرشته اوب بنک رسوللکینه طانقلق ویروب دایم بنوکله بیله دعوت
قلمیا یا نیچون کوکدن بکا بر خزینه اغنیه کم بوانی نفقه قلوب تصرف قلمیه که محتاجلقدن

قرتله يا نيچون بكا بغلر و بوستانلر ويرميه كه بواندن بيه بدرسيني اويمدكزسز الا
سحر كتمش عقلن بو قلمش كشيه اويدكز پس حق تعالى بيوردیكم يا محمد اولو اولديبه كت
چوق اولدي اول الهه كه سن حق رسول قلدي دكرسه اول الهه قله سكا انلر
ديدكلرندن دخى يكرك بغلر و بوستانلر كه اغجلرنك التندن ارمقلر اقر وانك
اچنده سكا دخى بوجا بجا سرايلر قلوره سن صبر ادوب تحمل قلغل خاطروكي ملول
طوتماغل انلر سكا مسحور ديدكلرنه يارن قيامت كننده مسحور كم ايدوكي معلوم اولا
سن ايتكل كم بن سزي همان بر اشكاره قورقدجيم ايلچيوكز دكى قرقلوكوني سزه
اكدجيم يارن سزكله نه اشليجكن الله بلور ودخى بيورديكم قل ارايتم ان كان
من عند الله وكفرتم به وشهد شاهد من بني اسرائيل على مثله فامن واستكبرتم
ان الله لا يهدي القوم الظالمين يعنى يا محمد ايت اول قومكا كم خبر ويردك كه اكر بو
قران الله قتندن ايندرلبسه سز بكا كافر اولب انكار ايدرسكز بو حالتده كم بني
اسرائلدن بكا طانقلق دخى ويرمش اولا حقيقتا سز نه جواب ويرسز عكرمه ايدر
اول طانوق بني اسرائلدن عبد الله بن سلامدركه توريتله طانقلق ويرديكه قران
حقدر محمد حق رسولدر بعضلر ديدلركم حق تعالى بيوردي كه طانوق طانقلق
ويردي بني اسرائلدن مثل ازرنه اول طانوق ابن يامندر عبد الله بن سلام ملك
قرداشيدر اوغلى ومثل ديدوكى عبد الله بن سلامدر يعنى نتكم ابن سلام طانقلق
ويردي قران دخى رسول دخى حقدر وغنه ابن يامن دخى ايله طانقلق ويردي حال
بودر انلر ايمانه كلوب مؤمن دخى اولدلر سز بوكلسيله تكبرلك ادوب كندكزي
اولو كوروب ايمانه كلمدوكز كه توريت دخى قران كبي اولكلردن قلمش درزمه سوزدر

موسى دخى محمد لين يلا بجدر بوكله ظالم اولب كمراه اولدكز بدرسيني حق تعالى
ظالملره هدايت ويرمز ما دام كه اول ظلم ازرنه طوره اندن رجوع اتميا ودخى
حق تعالى خبر ويرديكه وقال الذين كفروا للذين امنوا لو كان خيرا ما سبقونا
اليه واذ لم يهتدوا به فسيقولون هذا افك قديم يعنى شول كسنلركم كافرلردر
ومشركلردر ويرئيسلردر اول مسلمانلرك ضعيفلرن كرجك ديرلر ديكه اكر اشبو
محمد دينى حقيسه بزم كبي عزيزلر شريفلر وارکن اشبو نلرك كبي حقيرلر ضعيفلر
بزدن اكر تلرمدي اول دينه كرمكا بلمزلركم حق تعالى اول دينه كم لايق اولورسه
انى اختيار قلور كندونك فضلدر كمه ديلرسه اكا ويرر اكر دنيا جهتندن نقدر حقير
ضعيف دخى اولورسه واما شول كه دين اسلامه لايق دكلدر اكا ويرمز نقدر دنيده
عزيز شريف دخى اولورسه نتكم بر يرده دخى بيورمشدر فضل الله يؤتيه من يشاء
الاية پس چون كافرلر ايمان كتوروب قرانله هدايت بولمدلر اول سعادتدن محروم
قلدلر كوردلركه اول ضعيف ديوب تحقير ايتدكلري ايمان نوريله منور اولب طاعتله
اعضالري بزندي حسدلرندن ديرلر ديكه بو بزاولدن قلمش يلاون سوزدر
بونك اعتبار يقدر نتكم شمديكى خلق اجلرندن برسى الله توجه ادوب طاعته
عبادته شروع اتسه هم مسلمانلري هم كندو نفسني اصلاح قلمغه ملازم
اولسه عالم جاهل قلمزكلى اكا طعن ديلن اوزدوب اغولو سوزلريله يوركن مجروح
ايدرلر انى دنمه ادوب كندولري تفضيل ايدرلر مقصودلري دلكلري بودركه كندلرك
عيب اچلميه شول عالم كه سنتله عمل ازرنه اولا سنتي ترك ادوب بدعته دوشن
عالملرله بلكه حلالي قويب حرامه دوشنلرله مثل شوكا بكزركم براغز قركو ده

كلب بر مسلمانك اون دله يورردیكه كروب انك واركجه متاعنى الوب انى
مفلس قويه ناكاه بر كيشى بر طوتم چرايله ازرنه كلدى اول اغزويه اول كچن
خوش كله كه رسواى اولب اغزلغى طويولدى بلكه فرصت بولسه انى الدرردى
بس نيمديكى عالملرك چوغى دخى بو غفلت قرنكولغندن مسلمانلرك كندولرك
يوز فعللريله دينلرن وايمانلرن يغما وررلكن ناكاه بر توفيق ورلمش قولجغه
كلوب حق اشكاره قلسه بولرك بزلرى طارلب البته انكله عداوت بغليوب بولدق
لرى ضعيف دليللرله تأويل ادوب حقى ارتمك استرلركه فضاحتلرى ظاهر
اولميا حق تعالى انلرك كبنك وجودندن ازقلسون كه حق تعالى وقللرنه خير صوزلر
يوق ودخى حق تعالى بيورديكه ومن قبله كتاب موسى اماما ورحمة وهذا
كتاب مصدق لسانا عربيا لينذر الذين ظلموا وبشرى للمحسنين يعنى يا محمد
بو قراندن اوكدن موسايه كتاب اندرلديكه اول مقتدا اولب خلق اكا قلده كر
تاكه اول كتاب رحمت اولا اول كمسلره كم اكا ايمان كتوروب انكله عمل ادلر اما
اشبو كتاب كه قراندر سكا اندرلدى عرب دلى ازرنه كندودن اوكدن
كتابلرك حقدغن كرچك ليجدر بس بو كتاب سنك قومكا كندو دللرى ازرنه
اندردك اندن اتروكه معنيسندن فهم ادوب حقى اكليلر بولره تلبيس اولميه
وهم سنك انذار ادوب بولرى بزم عذابمزدن قورقدسن كه حق ترك ادوب باطل
طوتماغله كندولره ظلم ايلديلر وهم بشارت قلوب سوندرسن اجماغله وبزم
ديدارمزله اول قوللرمزى كه بزى بر ليوب كتابمزى كرچك لدليلر سنى حق رسول
بلديلر محسنلردن اولديلر ودخى بيورديكه ان الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا

فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون اولئك اصحاب الجنة خالدين فيها
جزاء بما كانوا يعملون يعنى شول كمسنه‌لركم يوت عبادتن ترك ادوب اخلاصله
شركدن برى اولب ديدلركم بزم ربمز الله در اندن اول سوزلرنه اعتقاد قلبله
طوغر وطردلر اول الله حكمنه منقاد اولب يدلدلر رسولنه مخالفت قلميوب دكن
طتدلر و قرانله عمله مشغول اولديلر انلرك ازرنه هيچ اخرت قرقسى يوق والدكلرندن
صكره دنياده قويب كتدكلر اهل عيالچون دخى عجب حاللرى نه اولادى و عصلرى
دخى يوق زيرا حق تعالى صالحلرك صوكنه كندو خلف اولب انلروك مصالحلرنه
كفايت قلور بس انلره كم كافى الله اولا قچن انك اشى ضايع اولا امدى بونك كبى
قوم كم سوزنن فعلنن استقامت ازرنه اولا باطله وبدعته ميل اولميا بولر كلى
اجماق اهليدركه انده مقيم مخلد اولب حق تعالى قربنده تنعم قلهلر اول دنياده كى
كركلو عمللرك عوضلركه بر قاج صبر ادوب انى اشلدلر نفس هوالرنى ترك ادوب
مخالفت طاشيله طشلدلر ودخى بيورديكه ووصينا الانسان بوالديه احسانا
حملته امه كرها ووضعته كرها وحمله وفصاله ثلثون شهرا حتى اذا بلغ
اشده وبلغ اربعين سنة قال رب اوزعنى ان اشكر نعمتك التى انعمت على
وعلى والدى وان اعمل صالحا ترضيه واصلح لى فى ذريتى انى تبت اليك وانى
من المسلمين بعضلر ديدلركم بو ايت ابو بكر صديق رضى الله عنه حقنده اندرلدى
وبعضلر ديدلركم بو جميع خلايق ازرنه عامدر زيرا سبب نزول خاص اولمق حكم عام
اولماغنى منع ايلمز بو قاعده‌در يعنى حق تعالى بيورديكه بز بو ادم اوغلنلرنه وصيت
قلدق كه اتالرنه وانالرنه احسان ادلر انلروك خاطرن رعايت قلب صاقنلركه

برم رضامز انلرك رضاسي اچون در تچون آتا آنا اغلدن قزدن خشنود اولميا
بر دخي اولردن خشنود اولمازز تا انلر خشنود اولماينجه زيرا اول آنا مادامكه انلره
حامله اولا تا طوغرنجه بلالر و زحمتلر چكر انك اغرلغيله اندن صكره دنيايه
كتوردر بونجه اجلر و مشقتلر چكمكله يقين اولركه اوله اندن صكره اكي ييل دخي
امزرمسي زحمتين چكر كيجه و كوندز راحتلق كورمز قرننك كوترمسيله امزردكي
مدتي تمام اوتوز آي اولور يعني اقل مدت حمل التي آي در كه التي آي دخي
اغلان طوغز اكي ييل دخي امزردكي تمام اوتوز آي اولور علي دن رضي الله عنه
روايتدر كه بر كيشي اكا كلدي يا امير المؤمنين بن اولنددم بر قز الدم بكر صاغ سلامت
عليتي يوق هيچ اكا بر نسنه نه كمانم دخي يوق اما التي ايده اغلان دنيايه كتوردي
امير المؤمنين علي رضي الله عنه والوالدات ايتيله بو ايتي اكا اقدي دديكه
التي آي كه حمل مدتي يكرمي درت آي كه اكي ييل اولور رضاع مدتي اوتوز آي
اولور اغلان سنك اغلكدر تعجب قلما غل بس بو اصلدر كه التي ايدن ازده
طوغن اغلانك نسب اتادن ثابت اولمز زنادن اولور واجب اولور كه انلري ايركه
بس اول روايت جه كه بو ايت ابو بكر حقنده درچون اول عقل كامل اولب اوتوز اوج
ياشنه ارشدي اندن قرق ييل تمام اولدي رسول عم كرچك ليوب اكا ايمان
كتوردي دديكه يارب بكا الهام ايدب بلدركل شول نسنكر يكه اونكله بكا انعام
قلدوغك نعمتلرك شكرن يرنه كتوروم و اتامه آنامه انعام قلدوغك اسلام نعمتيله
تاكه سكا شاكر قوللردن اولب نعمتكه كافر اولنلردن اولميام و دخي سكا كوكلو عملر
قلدم كه سن اندن راضي اولب قبول ايدسن يورماورميه سن و دخي ديلرن كه

بم

بنم ذريتمي اصلاح ايدسن يعني بولره توحيد برله اكرام ايدسن يورمارمياسن
بولري صالح مسلمانلردن قلهسن انك دعاسني حق تعالى قبول ايدوب كلسينه اسلام
روزي قلدي و دخي دديكه يارب بن سندن يكا اقبال ايدب اخلاصله توجه قلدم
كه بن مسلمانلر ديني اوزرهيم دنياده اخرتده بني اسلامدن ايرمغل و دخي بيوردديكه
أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ يعني ابو بكر دخي انك اتاسي و اناسي
و انك ذريتي و دخي انلره بكزر كمسلردن كه بز انلرك كوكلو عملرن قبول ايدب
اولو ثوابلر ويرورز و كناهلرن دخي عفو ايدرز كه توبه دن اكدن اشلدكلر اندن
اترو عقاب اولنميلر اجماق اهليله اولر تنعم قلهلر شول بزوم كرچك وعدمز
چونكه بولره قلدق ددك كه بزه كرچك صدقله كلنه و بزه رسولمزه مطيع اولنه
جنت ويدار ويرورز بس بزم وعدمزه خلاف يقدر يرنه كلسه كركدر و دخي
حق تعالى بيوردديكه وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ
خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ يعني شول كمسلركم اتاسنه اناسنه يوزنه
قرشو اف ددي يعني بز برمز سوز سيلديكه انلري ملول قلدي مراد بندن
عبد الرحمان دري ابو بكر اغلي اتاسنه آناسنه فتي سيلوب اكا مسلمان اول ددكلر
چون انلره دديكه يعني بكا وعده قلورسز قبردن قدرسز ايدرسزكم سن الدسن
اولدكدن صكره كرو قبورسن بو خود هيچ اولجق نسنه دكل النسي انسي ايدرلر
لر دديكه واي سكا يا عبد الرحمن مسلمان اول اخرته ايمان كتوركه قيامت حقدر

اول ایدردی دکلدر بو سزك سوزکز الا شول اولکلردن قلمش یلان سزلردر یازلیب دررر دیك ایدی اکر بو سوزکز حقیسه شول فلان فلان سنله لرندن چقرك کوریم بولر ایرق چاره بولمیوب الله یلوردلر ددلرکم ای برم الهمز بوکا سن هدایت ویروب ایمان روزی قلور لیس حق تعالی اول عبد الرحمن سوزندن اتروکه اتاسنه اناسنه ددی بو ایت ایندردی اولئك الذین حق علیهم القول فی امم قد خلت من قبلهم من الجن والانس انهم کانوا خاسرین یعنی اولددکی قوم انلردرکم نجی امتلر اچنده بولردن اول کچمشلردر جنی کافرلرندن وادم کافرلرندن بدرستی انلره عذاب واجب اولمشدرکه انلر کلیسی حقیقتا زیان کارلردر اخرت عقوبتنه مبتلا اولمشلردرکه چون عبد الرحمن رسولدن بو ایتی اشیتدی وهم اتاسنك اناسنك دعاسی اجابت اولنب حق تعالی اکا توفیق وردی انده ایمانه کلوب اسلامینی کرکلو ایلدی زیرا اتانك انانك اوغل قزه دعاسی مستجاب اولور کرك خیر اولسون کرك شر اولسون اما سعادت انلکم انلری خشنود قلوب خیر دعالرن الا یاوز دعالرندن صقنه ودخی حق تعالی بیوردیکه ولکل درجات مما عملوا ولیوفیهم اعمالهم وهم لا یظلمون یعنی هر کمسکم اخرتده مرتبسی وار شول نسندن اتروکه دنیاده عمل قلدلر خیر اشلینه ثواب عملنه کوره وشر اشلینه عقاب فعلنه کوره نه ثواب اهلنك ثواب اکسك اولور نه عقاب اهلنك کناه وعقوبتی زیاده اولور بلکه انلره عدل اولور ظلم حیف اولنمز زیرا کشی بو دنیا بازارنه کرسه الننده سرمایسی نه مقدار اولورسه اخرت متاعندن دخی اول قدر الور ودخی بیوردیکه ویوم

یعرض الذین کفروا علی النار اذهبتم طیباتکم فی حیوتکم الدنیا واستمتعتم بها فالیوم تجزون عذاب الهون بما کنتم تستکبرون فی الارض بغیر الحق وبما کنتم تفسقون یعنی شول کونکم بو کافرلرك کوزلرندن حجاب کترله بولر اول جهنم عذابلری ازرینه عرض اولنلر کوزلریله اول عذابلری کورلرکه دنیاده اکا انکار ادرلردی اول طامو اخزینه دارلری انلره دیلرکم اولدنیاده سزه خبر وردکلری عذابلر ومحنتلر اشبولردرکم سز بوکا انکار ادوب شك ایدکوز اول عمرسرمایلرن دنیانك فانی درلکنه راضی اولوب معزورلغیله ضایع ایدکز اول مکدر صفالرلذتلریله منفعت لنوب تنعم قلدکز بو ابدی دولت اول فانی درلکه صتدکز پس بوکون اول کوندرکه سز جزا لنسز اول قبح خوارلق عذابلرله شوندن اتروکم باطله اویوب ایمانه کلمکی ترك ایدوکز تکبرلك ادوب عار ایدکز ودخی اندن اتروکه الله عاصی اولوب امرنه مطیع اولمادکز پس ای عزیز عقل اولکن بو ایت معنیسندن کرکدرکم کندیه چوق درلو اعتبار حاصل ادوب کندو حالنه متنبه اوله اکتلنه بو دنیا لذتنه معزور اولوب عمر سرمایسن فنایه خرج ادوب اخرت تنعمندن محروم قلمیا اول شهوت اسیری اولوب نفس شیطان قولی اولن داننشمندلرك سزلرنی قولقلرنه قویمیاکم درلو بنلرکبی ایتلر کافرلر حقنده در مؤمنلره دکل کرچك کافرلر چون کلدی اما بو قوانك ظاهر معنیسنه قلب اول باطننه لبتی ولبتنك لبتی یعنی اچی واچنك اچی ترك ایتدك شوکا بکزرکم برکشی ایه قوزدیدکلری شول یمرو قزل قابدر بوخود غایت جهلدر زیرا قوزدن مراد قاب دکل بلکه اچیدر دخی اچنك اچیدرکه یاغدر اچندن چقر

بو خود ظاهردر کافر مؤمن بونی ادراک ایدر اول قاب دخی اعتبار اولنوب بله
معدود اولدوغی انک حرز وحارسی اولدیغیچون درکه انی فساده ورمقدن صقلر
حال بودرکم رسول علیه السلام بیورمشدر ان للقرآن ظهرا وبطنا ولبطنه بطنا الی سبعة
ابطن الحدیث یعنی بو قرآنک طاشی وار دخی ایچی وار ایچنک ایچی وار تا یدی قتا
وربجه اکر همان قرآنک ظاهر لغت معنیسی اولسا یا خود اول سبب خاص اولسه
کم انکچون ایندرلدی پس بندن کرسول بیوردی علیه السلام قاینغ نیدی یا خود علی رضی
الله عنه دیدوکی که اکر بکا دستور اولسه قرآن تفسیر اتمکا یلوکز فاتحنک تفسیرندن
فرق دوه یکلدیدم اکر مراد ظاهر اولسه بو معنی فایق ورموزی دقایق واظهار
دقایق بو لفظ لغتدن نجه مفهوم اولنیدی پس معلومدرکه اول ظاهر معنیدن طکب
قلمق کوکل اول معانی باطنیدن محجوب اولمغله درکه مشاهده ایدرمز یا خود اسیر
نفس اولوب اول مکدر منغص فانی لذتلره صبی کبی میل ادوب قلمشدر امرکه اکی
راحت بله جمع اینمه بو تمنی حاصل اولمق عزیز الوجوددر اکر بو تمنی قاینه قلوب
مثله امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه نته دییدی بونی بندن اراق ادوب
کیدرک شول وقتکم صودلدی اکا بر قدح بال شربتی کتوردیلر الینه الوب قدحی
دوراندی یعنی براکلیدن براکلینه وبرندن دخی برنه اندن اچمایوب اتا بر
عنزیه صوندی دیدیکه بنک لذتی کچر اما حساب وانتقام یرنده قالور صوروب
دیدیلرکم نیچون بو اچمایوب کرودورایلدک عمر دیدیکه قورقدم اکر اچرسم
بو ایت اهلنک زمرسندن اولم تاکه اخرتده بکا دیلرسن تنعمک دنیاده
کچدک بو کون کرککم هونه اغزیاسن عجبا اول عمر رضی الله عنه بو ایت

کافرلر حقنده نازل اولدوغنده جاهل میدی ادراک قلمدیمی سخلیدن مغرور اولب
تمنیه دشمدی حاشا اعلم علما اولدی که مکتوب القلبدی علم اصلندن ومنبعندن
الوب خبر ویردی ودخی مشهور روایتدرکم عمر ایدر رحمه الله برکون رسول الله
اززنه کردم علیه السلام کوردم بر حصیر اوزرنده یاتور اول حصیرک ایلری مبارک بدنینه
اثر ادوب یول ایلمش انی کوروب اغلدوم رسول علیه السلام دیدیکه یا عمر نیچون اغلرسن
بن دیدمکه یا رسول الله اول کسرا ایله قیصر که روم وچین پادشاهلردر اللهک
دشمنلری انلره بو دکلو مال خزاین ویردی بول نعمت برله تمتع ایدرلر سن که
اللهک حبیب ورسولیسن سنی اشبو حالده کوردم رسول علیه السلام دیدیکه یا عمر انلر بر
قومدرکم دنیده انلرک معیشتلری تعجیل قلنمشدر بز بر قومزکم بزوم معیشتلرمز
اخرته تاخیر اولنمشدر بودخی اشارتدر قلورکم معیشت دنیا کفافدن زیاده اولسه
اخرتده ضرری واردر پس اهل بصیرت اولنلر کندولری ضرر اولجق نسنه دن
پرهیز قلورلر معلومدرکم اول صفت بشریت صفت ملکیت اوزره غالب کلمشدر فقها
قاتنده بودخی قاعده درکم حکم غالبکدر واز باقی سن بندن قیاس قل بندن
صکره حق تعالی بیوردیکه واذکر اخا عاد اذ انذر قومه بالاحقاف وقد خلت
النذر من بین یدیه ومن خلفه الا تعبدوا الا الله انی اخاف علیکم عذاب
یوم عظیم یعنی یا محمد صبر ایله بو قومک سکا سیلدکلرنه اول هود کبی کم
برادری عاد قومنه رسول کندردک وربوب اول قومنی جونکم احقافله انذار ادوب
قورقتدی بعضیلر دیمشلردرکم احقاف شامده بر طاغدر اما قتیبی ایدر احقاف دیو
قومدن دیابه درلرکم یوجه اولا وقشو یقلوب اقراولا یعنی اول احقافدن بولره

عذاب كلوب هلاك ايده جكندن قورقدردي حال بوكه اول انذار هودك
كندودن الرو قوم اچنده دخي اولوب كچمشدر وكندودن صكره دخي اولنددي
بونكله كه يا قوم سز طاپمك الا اول الله طاپكز كم بردر انك شريكي يوقدر نيچه دكلسه
اشلر قادردر قورقرم كه سز اكا ايمان كتورميه سز اندن اولو عذابلر كله
قهر ايله سزي هلاك ايليه ودخي بيوردي كه قالوا اجئتنا لتأفكنا عن آلهتنا فأتنا
بما تعدنا ان كنت من الصادقين يعني اول هود قومي ديدلركم يا هود كلدك بزي
آكا مي ايلترسنكم قوبه سن بزي معبودلرمز عبادتندن دوندره سن كندو
معبودكا طپدره سن يوري وار كر چكسك اول بزه وعده قلدوغك عذاب كتور
كورلوم حق تعالى خبر ويردي كه قال انما العلم عند الله وابلغكم ما ارسلت به
ولكني اريكم قوما تجهلون يعني هود اول قومه ديديكه يا قوم اول عذاب
ابخك وقتك علم الله قتنده در بن اني بلمزم نه وقت كه الله حكم ايده اول وقت كلور
بكا شول واجبدركم بو يرلغ نسنه ي سزه ارشاد دم سزي اول ربكز عبادتنه واني
بر لمكا دعوت قلم عذاب كتورمك بنم المده دكل لكن بن سزي كوردم غايت
جاهل قوم سز بو سزه دينلن خبرلره بر نظر ايدوب فكر ايلمزسزكم بو سزلره
اولن انكارلرك عاقبت عذاب كلمكدر نيتكم سزدن الرو كلره واقع اولدي
بولر اكا التفات قلمزلردي ودخي حق تعالى بيوردي كه فلما رأوه عارضا
مستقبل اوديتهم قالوا هذا عارض ممطرنا بل هو ما استعجلتم به ريح
فيها عذاب اليم يعني چون اول هود قومي يلاونلدلر اكا اويمدلر حق تعالى انلره
محظوروب كوكدن درت ييل يغمور طوتدي بر طمله ايندرمدي بولر قتي اجلقدن

محنته اغرمشلردي آنا دخي ايمانه كلمدلر حق تعالى دلديكه بولره عذاب كندره
امر ايلدي طامو خزينه دارلر كم طامونك زنجيرلرندن واودلرندن يالكلرندن
انلرك اذرنه حواله قله وانلرك يقيننده بر دره واردي اكا وادي عنيث
ديرلردي هر قچن كه حاجت يغمور يغسه اول بولت اول دره دن قپردي پس
حق تعالى امر ايلديكه بولت اول عذابلري كتوروب اول دره دن چقدي بولر
چون اول بولتي كوردلركم اول درلرندن ارقو چقدي انلر سويندلر ديدلركم
ها اشبو شول بولتدركم كلوب بزم اكنلرمزه وباغچلرمزه ياغدرر هود عم انلره ديديكم
يا قوم بو كلن اول بولت دكلدركم سزه منفعت قله بلكه بو كلن بولدك اچنده شول
نسنلردن واردركم هنوز دخي وقتي كلمدن سز اني طلب ايدوب استردكز كلنجه
ايوردكز اول كلن بولتدركم انك اچنده قتي ييلله عذاب وار روايتدركم
بو ايت ايندكدن صكره رسولك عم عادتي بويديكم هر قچن كم كوك كنارنده بولت
چقسا مخالف ييللر اسسه صورتي متغير اولوب كيردي چقردي واروردي
كلوردي صوردرلردي كه يا رسول الله نه حال اولدي درديكه قورقرم كه بو كلن
بولت اول عاد قومنه كلن بولت كبي اولا كه انك اچنده عذاب اولا مطر
رحمت اولميا تا كلب يغمور يغمايچه رسولك عم خاطري فرح بولمزدي
پس رسولك بو فعلي دخي اكا اشارتدركم قول كركدركم دايم اللهك عقابندن
امين اولميا اندن قورقه طوره ودخي حق تعالى بيورديكم تدمر كل شيء
بامر ربها فاصبحوا لا يرى الا مساكنهم كذلك نجزي القوم المجرمين
يعني هود عم اول قومنه ديديكم بو كلن بر قتي عذاب ييلدركم اول ربنك

امر ایله هر نیه ارشورسه هلاك ادر شول حاله دوشرلر كم بولرك آثارلری
بلورمز الا مسكنلری كورنورا ایچون بز رسولمزی یلانلینلری اشبو عقاب
قهر له هلاك ادرز بو قضیه ء حق تعالی رسولنه خبر ویردی تسلی خاطر ایچون
كه قومنك ایجتدكلرنه طارلغنب ملول اولمیا بلكه بو انسان عادت مجبولدر
انك ارزه كم كندونك هواسنه مخالف سیلینه عدو اولا ودخی اول مكه
قومنه وعید درکم اشدوب رسول قولندن مجاوز اتمیلر عناد ترك ادلر
تاكه عذاب كلب انلری دخی هلاك قلمیا ودخی بیوردیكه ولقد مكناهم فیما
ان مكناكم فیه وجعلنا لهم سمعا وابصارا وافئدة فما اغنی عنهم سمعهم ولا
ابصارهم ولا افئدتهم من شیء اذ كانوا یجحدون بایات الله وحاق بهم
ما كانوا به یستهزؤن یعنی یا محمد ایت بو سنك قومكا كم حق تعالی اول بزدن
الوكی قومی بد رستی حقیقتا مكانلندردی اشبو مكانلره كم بزی مكانلندردی
وانلری ملك لندردی بزی ملك لندردكی یرده ودخی انلره قولاق ویردم
انكله حق اشدوب اكلتلر وكوز ویردیكم بو مصنوعاته نظر قلوب اللهك
برلكن اكلیلر وكوكل ویردیكم انوكله فكر ادوب بو حق تعالی یرتدغی عجایبلر
دن انك قدرتن اكلیوب ایمانه كلر انوكله نجات بولب عذابدن قرتله
لر بولری اول كوز وقولاق واول كوكل عذابدن قرترمدی چونكم انلر اول
التی محلنه صرف ادمدلر قولقلریله هدایت طریقن اشدوب طوتمدلر و
كوزلریله بو مصنوعاته نظر قلب اللهك وحدانیتن اكلمدلر وكوكلریله
بو مخلوقاتده فكر ادوب انك قدرتن ادراك اتمدلر اول نجاته سبب اولجق

انلری كندولره سبب هلاك ادندلر زیرا حق تعالی نك ایاتلرنه انكار قلدلر
وانی استهزایه الوب اعتبار قلمدلر لاجرم بولره ارشدی اول استهزا قلدقلرنك
جزاسی كه انلری اصلیله هلاك قلدی ودخی بیوردیكه ولقد اهلكنا ما حولكم
من القری وصرفنا الایات لعلهم یرجعون یعنی یا مكه قوم بد رستی بز
هلاك قلدق سزوك چورهكزده کی کویلردن شهرلردن انواع درلو عذابله ودخی
حجتلر ودلیللر اظهار قلدق بزم قدرتمز و وحدانیتمز بلدرمكچون تاكه هلاك
اولمزدن اول انصافه كلب اول كفرلرندن دونلر اسلام طریقنه قدم اورلر فلولا
نصرهم الذین اتخذوا من دون الله قربانا الهة بل ضلوا عنهم وذلك
افكهم وما كانوا یفترون یعنی نیتا بولره یاردم قلوبن بزم عذابمزدن قرترمدی
اول اللهدن غیری معبود طوتنب طبدقلری نسنه كه انوكله الله یقینلق طلب
ادرلردی دیرلردیكم بز بولره طپنمازز الا اندن اترو طپارزكه بولر بزی
الله یقین قلابس انلره نه اولدیكه شفاعت قلوب بزی عذابمزدن قرترمدلر
بلكه انلر كندو نفسلرنه مشغول اولب بولره منفعتلری طوقنمدی اول عبادتلر
هب باطل اولب ضایع اولدی اول یلاندن سزلردیكم اولری حقدن منع ایلدی
نتكم شمدی اشبو مكه قومنی منع ادر ودخی انلرك اختلافلری وافترالردر كه
بولری دخی منع ادرلر بولرك دخی عاقبتلری انلر جلین هلاك یكه دو نیتر
نتكم انلره فاین اولمدی بولره دخی اولمایسر بس بو ایت دخی كا دلالت قلورکم كشی
الله دن غیریه اعتماد قلوب یا مالنه یا عمل سز علمنه یا جاهنه عزتنه یا اصلنه
مغرور اولب هوای نفسنه اویسه اخرت سعیتی قوسه اكا فاین اتمز حسرتدن

ارتق و دخي بيورديكم وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا
حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ابن عباس ايدر بو
آيتك دخي سبب نزولي بو ديديكم چون رسول حضرتي عم دعوته كندردي شيا
طين كوكلره چقوب فرشتلردن سوز اوغرلقدن منع اولندي اوديله اوروب
منع ايدرلر كوردلر بو شياطين كه بونلري بغلندي درلوب ابليس قتنه كلديلر اكا
اول خبري كوردلر ابليس دديكه كره بر يكي واقعه اولمشدر بو ايش انكچوندر يورك
وارك مشرق ومغربي دوردوك اولا كم بر اكا مطلع اولاسز بس اولردن بر طايفه
سير ايدركن كلوب رسولي بولديلر بر خرمه اغجي التنده نماز قلور وكيع سفياندن
روايت قلور بو روايت معنيسنده كه اول كلنلر طقوز شخصدي انلرك برسي زوبعه
يديكه اول خرمه اراسنده كلوب رسولي بولديلر كرو انه حاضر اولديلر رسول
عم يتسو نمازن قلوردي جهرله قرآن اوقردي بولر اني اشدوب ديديلركم سكوت
ادوب دكلك بو اوقودغني بس ايشدم اولب رسولك اوقودغن دكلديلر چون رسول
عم نمازدن واوقمقدن فارغ اولدي انلر دخي دونب اول قوملرنه كلديلر مؤمن
ومنذر اولوبن يعني شركدن كفردن قورقدجي اولوبن ينتكم حق تعالى بيوردي
قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي
إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ يعني اول جني بلوكي دونب قومنه كلوب ديديلركم
اي بزم قومز بدرستي بز اشتدك محمددن بر كتاب كه موسيدن صكره اندرلدي
اول كتابلره موافق انلري كرچله يجي و شركدن كفردن قوللري الله عبادتنه
واني برلمكا دعوت ادجي ينتكم اندن الروكي كتابلر دعوت ادردي ودخي طغرو

يولا دعوت ادجي كه اول دين اسلامدر اني اكرلك يعتدر هركم كفر يولندن
چقوب اول يوله قدم اوردي ايكي جهانده سلامت اولب قرتلدي و دخي حق تعالى
خبر ورديكم يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ
مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ يعني اي بزم قومز اول الله قبلندن سزي دعوت ادن رسوله
اجابت ادوب مطيع اولك اكا ايمان كتوروب انك كتابني كرچلك تاكه اول
الله سزوك كناهلروكزي يارلغيا واول طامونك قتي اينجدجي عذابلرندن سزي
خلاص قله وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ
أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ يعني هركمسكم اول الله قغرجي رسوله اجابت
قلوب ايمان كتورمسه اكله بلسونكم اول الله عذابندن قچوب قرتلمغه ملا قتي
يتمز كرك مشرقه كرك مغربه كتسون كرك يرلروك التنه انسون حق تعالى
اني دتممه عاجز دكل الله دن ارتق دخي بر كمسه اني عذابدن قرترمغه يار
دمجي و ناصر يقدركه اول عذاب اندن منع ايده بس اول كمسلركم اول رسوله
متابعت قلميلر واللهه بر ليوب اكا تصديق اتميلر اولركلي اشكاره ضلال خطا
اچنده در خبرده ذكر اولنديكم چون اول رسوله عم بولشن جني جماعت كلب
اول قوملرنه انذار ادوب قورقتدلر اول جنيلروك اولولرندن درلوب بر جماعت
اولب رسوله كلديلر مكيه بطحاده. بولشدلر رسول عم بونلروك اوزرنه قرآن
اوقيوب انلري ايمانه دعوت قلدي ايمانه كلديلر رسول عم انلره امر معروف
ادوب منكر نسنلردن يغدي انلر اشدوب مطيع اولديلر عبد الله بن مسعود
دخي اول كيجه رسولله بليدي رسول عم انكچون بر دايره چزدي ديديكم اشبوندن

طشره چیقاغل اگر چیقجق اولورسك ایرق قیامتده دکین بنی کورمزسن یعنی انلرك هیبتنه طاقت کتره میوب الرسین دیمك اولورچون رسول عم انلره دین احکاملرن اگردوب کندردی عبدالله قیتنه کلدی عبدالله رسوله عم صوردیکم یارسول الله بدرسنی بن ایکی هیبتلو اوارده اشیتدم اول نیدی رسول عم بیوردیکم انلر بندن رزق دیلدیلر انلره بن سکوکی کندولره رزق ویردم و ترزکی طورلرته رزق ویردم وارد لر کیتدیلر ودخی حق تعالی بیوردیکم اَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ یعنی بو اخرته منکر اولنلر عبرت الوب فکر ایلمزلرمی کم شول الله که یرلری وکوکلری یرتمقدن قادر اولا بنك کبی عظمتله هیچ اکا بولری یرتمقدن بر عجز حاصل اولمیا ینتا اول بو المثللری دری قلمقدن عاجز اوله بلکه انوك قدرتی کامل درنیکه کرکسه یرتمقه کوجی یتر قادردر بونی اندن اتروردی حق تعالی که بو کافرلر دخی اگرچه اخرته وبعثه انکار ادرلردی اما یری کوکی الله یرتدغنه انکارلری یوغیدی انکچون بو ایتن یری کوکی یرتدغنی صورت قلوب بعثه حجت قاطعه بیان قلدی ودخی بیوردیکم وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ یعنی اول قیامت کوننده کم بو کافرلری وعاصیلری طامودن یکا سورلر بولرك کوزلرندن حجاب کترلوب اول عذابلری اشکاره مشاهده قیلالر بولره اول وقت دیلرکم یا ظالملر اشبو عذابکه کورورسز دنیده بوکا انکار ادردوکز نه درسز حقیدر بوقسه دکلمیدر انلر دیلرکم بلی ای بزم ربمز حقدر على اليقين

شمدي بلدك بز وقتمع اقرار ادرلرکم انلره زرجه منفعت یوق بس اول وقت انلره دیلرکم شمدی بلمکوك سزه اصسی یوق طدوك امدی اول عذابلرك لذتنی انك مقابلسنده کم دنیده الله قویوب انك غیرینه عبادت ایتدك سزه غایت لذت ویردی کفر حلاوتلو کلوب ایمانه کلمك سزه اجی کلوردی بس عوض بودرکم انك اغوسین بوکون طادسز بله سزکم اول حلاوت یمش هر مؤمن عاصیلرنه دخی یارن بویله دیسه لرکه اول دنیده الله عاصی اولوب کناه اشلمك سزه لذت ویردی کلمك امدی بوکون اول حمزاجوب زنا ایتمك ومسلمانلره حیف ظلم ایتمك ویلان غیبت قلمق لذتنی یمش کورك بس عقل اولنلر کرك کم شمدی وقت الدیکن توبه یه استغفاره وخلقله حلالشمغا کوجی یترکن کندوی قرتارمغا سعی اده ودخی حق تعالی کرو رسولنه اسما لیجون بیوردیکم فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ یعنی یا محمد صبر ایله بو کافرلرسنی یلانلیوب انجتدکلرنه نتکم سندن اول اولن عقل ایسی قرداشلرك رسوللردن امتلرنك جفاسنه صبر ادوب حق ازره قایم طوردیلر نوح وابرهیم واسحاق وموسی کبی ودخی بولردن غیر عليهم السلام بونی حق تعالی رسوله عم انکچون بیوردیکم قصد قلدیکم اول قومه ازره یاوز دعا قله حق تعالی اکا صبره امر ایلدی تاکه مقاتله ایتی اسنه انلرکله حرب ایدوب جهاد قله نتکم اولکی رسوللره امر اولندی اندن اتروردیکه یا محمد صبر ایله ایوب بولره تز جك عذاب دیلمکلکه اول عذاب بولره یقیندر اول کونکم انلر اول عذاب کورلر شیله ظن ادلرکم بولر دنیده سنلك

اكلمدكلرى الا شول كوننك بر ساعتی کبی کم کچه نتکم بیوردی لم يلبثوا الا ساعة
من نهار بلاغ فهل يهلك الا القوم الفاسقون يعنى جميع عمرلريكم دنياده
كچدى واول زمان طويل كه سنلرده يتماغله كچدى انك راحتلغى انلره اول عذاب
كورجك شول بر ساعت كچمش كبى اولا بس عقل اولنلر كركدركم شول بر ساعت راحتچون
ابدى راحتلغى ترك ايتميالر ابله احمقدر اولكم بر برمق بالچون طاسله اغواجه كندوى
هلاك ايده وحق تعالى بلاغ ديدكى ديمك اولورکم يا محمد اشبو كلام كه بز قومكه ديدك
تمام وعظ نصيحتدركه اشيدردك بو وعظ و بو نصايحى اشتدكدن صكره عاصى
اولب هلاك اولمز الا شول قومكم حقه عناد ادوب قبول ايتميا فاسقلردن اولا
وحق تعالى بو ايتده هلاك اولمز الا فاسقلر اولوردى كافرلر اولور ديمدى
بس اول فاسق لفظيله ذكر ايتدوكى اكا اشارت قلديكم بو عموم ازره دلالت قلا
اول فاسق كرك كافر اولسون كرك مؤمن چون قران اكدن اشدوب طوتميا
اول فسق فسادن ترك ايتميا كندوى اول هلاكلك مقامنه ايلتن مبتلا قلور

سورة محمد عم اربعين اية مدينة بسم الله الرحمن الرحيم

الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله اضل اعمالهم كلبى ايدر بو ايت اول
بدر غزاسنده اول مكهنك رئيسلرى ازرنه وانلرك حقنده ايديكه هشامك اكى
اغلى دربرى ابوجهل و برى حارث دخى ربيعه نك اكى اغلى برى عتبه و برى
شيبه دخى خلفنك اكى اغلى برى اصى و برى امية ودخى بولردن غيرى كيم
وارسه بولر اول بدر غزاسنه چقحق وقت خلقه طعام كندروب رسول الله ايله غزايه
چقمقدن منع ايدرلردى بس حق تعالى بو ايت كندروب بيوردى شول كسنلركيم

اللهك وحدانيتنه انكار ادوب قران ايله انلدلر وتنكرنك قوللرينى الله يولنده
غزا قلوب فرض يرنه كتورمكدن منع ايدلر حق تعالى انلرك جميع حسناتلرن
باطل قلديكه دنياده اشلدكلرى زيرا هر عملكم ايمانسز اولا اول ضايعدر باطلدر
وبعضيلر ديدلركم بو ايمانسز عمل باطل اولمق جميع كفار حقنده عامدر دخى بر ايتده
والذين كفروا اعمالهم كسراب بقيعة الاية يعنى انلركم كافر اولديلر انلرك
عمللرى اول او وايرده سرابه بكزركه صوصامش كشى انى كوروب صوصنه سونه
كلى كوره كه يرك بخار كتورلمش نسنه يوق كر صوصزلغى ازره محروم قلور
كافرلر دخى خير وحسنات قلوب ثواب اميدوغى شيئله اولسه ودخى بيورديكه
والذين امنوا وعملوا الصالحات وامنوا بما نزل على محمد وهو الحق من ربهم
كفر عنهم سيئاتهم واصلح بالهم يعنى شول كسنلركم اللهك وحدانيتن تصديق
قلدلر و رسول حق پيغامبر بلوب ايندلر وكندولره بويرلن طاعتلرك فريضه
لرن سنتلرن وقتلو وقتيله ادا قلدلر ودخى اول جبرائيل عم محمد ازره ايندردكى
وحيه و قرانه ايمان كتوروب حق بلدلركه اول باطلدن تنا قضدن بريدر كلام
الله در حق تعالى انلرك اول كفر اچنده اشلدكلرى كناهلرنى عفو ادوب محو ايلدى
رسوله عم ايمان كتردكلرى سببله والله بيوردى طاعت يرنه كتورب غزا قلدقلريله
وانلرك حاللرنى اصلاحه كتوروب دين اسلام اچنده ظاهر قلدى تا كه خلقه مقتدا
اولدلر دين اسلام انلركله قوت دتدى بندن صكره حق تعالى بونى بلدردكم
اول كافرلرك عملن ابطال ادوب مؤمنلرك عملن اصلاح ادن نه نسنه در
بيورديكم ذلك بان الذين كفروا اتبعوا الباطل وان الذين امنوا اتبعوا الحق

من ربهم كذلك يضرب الله للناس امثالهم يعني بو كافرلرك عمللري باطل
اولوب سرابه بكزدكي اندن اثر واولديكم اول شرك وكفر ايمان اسلام ازرينه
اختيار قلوب انلر ازرينه ثابت اولدیلر واسلام ازره رغبت قلدلر ونفسلريني
وهوالريني دخي الله رضاسي ازره اختيار قلدلر واما اول مؤمنلرك حاللري
اصلاحه كلوب مقتداي خلق اولدیلر الهيه رسول قتنده قربت بولدیلر وكناهلرندن
خلاص بولدیلر اندن اثر اولدركم اولر حقده متابعت قلوب قرآنله عمله مشغول اولدیلر
كفرله شرك ترك ايدوب ايمان اختيار قلدلر دخي الله رضاسيچون هوالري رضاسن
ترك ايدلر حق تعالى اشبو بجليني ضرب مثل ايدوب مؤمنلرك وكافرلرك عمللريني
بيان ايدر تا بو ايكي طائفه بيله لركم عمللري بولري يارين نه مرتبيه ارشددر
تا انكله متنبه اولوب احواللرين اصلاح ايدلر بندن صكره حق تعالى مؤمنلري
كافرلر ايله مقاتله قلمغه قندرمغچون بو ايتي بيوردیكه فاذا لقيتم الذين كفروا
فضرب الرقاب حتى اذا اثخنتموهم فشدوا الوثاق فاما منا بعد واما
فداء حتى تضع الحرب اوزارها يعني اي مؤمنلر قچن كافرلرله اغرشسكز
انلرك بوينلرين اورك تا اكادكنكه انلري سست ايدوب قهر ايده سز واسير قلدیكز
انلرك اللرين ايقلرين محكم بغلك اندن صكره دلرسكز رايكان احسان ايدوب
ازاد قلسز يا خود اول كندو ماليله سزدن نفسني فديه ويروب صتون الاقو
ويرسز بو ايتك ظاهريله حجت ايدوب بعضلر ديدلركم اسير قتل ايتمك مكروهدر
يا ازاد قلدلر يا مالندن فديه الوب قيوويررلر اما ابراهيم نخعيدن رحمه الله
روايتدركم بيوردي امام بونده مخيردر دلرسه مالندن فديه الوب قيوويره

دلرسه الدره دلرسه قول ايدنوب كندويه خدمتكار ايدنه وهم ابو بكردن رحمه
الله روايتدركم اول بيوردیكه بن اسيري فديه الوب قيوويرمزين اكر ايكي مد
التون دخي ويرسه ودخي بيوردیكه قچن كافر اسير الكزه كرسه سز اندن
فديه طلب ايتمك بلكه الدرك كه بر مشرك الدرمك بكا دكلي نسنه‌دن سوكلودر
بو خبرله بزم امامكرمز ديدلركم اسيري الدرمك قيورمقدن روادر اما ابن جريج
ودخي اندن غيري اهل تفسير روايت قلدلركم بو مشركلر اسيرلرين قيوويرمك
ايتلري منسوخدر بو ايتله كم حق تعالى بيوردیكه فاقتلوا المشركين حيث وجد
تموهم الاية يعني مشركلري دیلك هر قنده بولورسكز زيرا رسول دخي مكي
فتح ايدوب الدقده ابن حنظل مسلمانلر لشكري اچنده اسير بولوب الدردي اما
مسلمان اسيريله فدا قلمق اول ضرورت مسلمان خلاص اتكچون روادر اما مالين
الوب فدا قلمق ضرورت اولمانيجه روا دكلدر زيرا اول اسيرلر مقاتله‌دندر
كافرلره رد ايتمك كرو اهل كفره قوتلرين ارترمقدر بو مكروهدر نتكم انلره
الت سلاح صاتمق مكروهدر پس كركدركم اول مشركلري قرلر واسير الكرين
وايقلرين بغليلر تا اكادكنكه اردن حرب كتورله انلر اسلامه كله يا خود
مسلمانلره بوين ويروب خراج ويرمكه مطيع اولالر وبعضلر ديدلركم حتى تضع
الحرب اوزارها معنيسي بودركم سز مشركلري قيروك اسير ايدوك قوللنوك تا
اكادكنكه عيسى چقه بو تلري اوده نشر كلر كتورله الله طيله جهان عدلله طوله
قرت قيونه صتاشوب كچه كن زيان دكورميه ودخي بيوردیكم ذلك ولو يشاء
الله لانتصر منهم ولكن ليبلو بعضكم ببعض والذين قتلوا في سبيل الله

فلن یضل اعمالهم سیهدیهم ویصلح بالهم ویدخلهم الجنة عرفها لهم
یعنی شول نسنه‌یه کم بن سزه بیوردم انی ایشلك اول کافرلرله مقاتله ایلك اگر حق
تعالی بولره انتقام قلمق دلسه بولری عذاب ایله هلاك ادردی هیچ قتال سزه
دخی یکن دلدیکم قتال الله یزوك ثوابی واجماق ایچون مرتبهٔ حاصل قلمقلغنه
طالب اولنگز. قتلدر وجانبه قتمایب اول ثوابدن قچنگز قتلدر انی ظهوره کتورب
بیان قله بس شول کیسلرکم الله دشمانلریله کندولرك دینلری دشمانلریله الله
رضا ایچون مقاتله قیلدلر دخی اول یولده بلندلر حق تعالی انلرك عملرینك
ثوابنی ضایع وباطل قلمز امّا بیزاولارکه حق تعالی انلری هدایت ایدر ثابت قلب
آخرت احواللریندن خلاص قلوب حاللرنی صلاح ایدر قلوره واخرتده انلری
اجماغه قویه وهر بری منزللرینه قلاوز ایله ویره ابو سعید خذری ایدر رحمه الله
رسولدن ع‌م روایت قلوب بیوردیکم رسول ع‌م ایدر یارن قیامت کننده اجماق
اهلینه قچن کم اجماغه کرمکا دستور اولا هر بری شول دنیاده منزللومنزللرن بجه
بلورلرسه انده غی منزللرن دخی یکرك بلکر هیچ یاکلمدن منزللو منزللرینه
وارلر ابن مسعود ایدر شول دنیاده اولرندن چقوب جمعیه کیدوب جمعدن کرو
چقوب طفلوب هر بری شول اونی یاکلمدن طوغرو بجه منزللرینه کلورلرسه اجماق
اهل دخی جنته کرجك منزللرینه شیله وارلر حق تعالی انلرك معاشلرنی
دنیاده دخی کرکلو قلوره واخرتده دخی کرکلو قلوره ودخی حق تعالی مؤمنلری
غزایه قندرب کره بیوردیکم یا ایها الذین آمنوا ان تنصروا الله ینصرکم ویثبت
اقدامکم والذین کفروا فتعسا لهم واضل اعمالهم یعنی ای انلرکم ایمان

کتوردیلر اگر سز کافرلرله مقاتله ادوب الله دیننه یاردم قلورسکز الله تعالی
دخی سزه یاردم قلوب اول کافرلر اوزرینه سزی غالب قلاور قدملرکزی
انده ثابت قلوره کافرلر منهزم اولب سز قایم طورسز امّا انلرکم کافر اولدیلر
هلاك لك ورحمتدن ایراق اولمقلق وباشلری اشغا اولب نومیذ اولمقلق انلره
اولا ودخی بلکل کم بو آیت معنیسی دینه نصرت قلمقده یلوکز بو غزایه مخصوص
دکل بلکه الله یولنده محکم طوروب شول شریعت یولندن چقوب منکر وفساد
ایشلره دشنلری وسنت یولندن قوب بدعته دشنلری کمن نصیحتله کمن زجرله
کرو طریق مستقیمه دعوت قلمق ونفسنی هوالرندن منع ادوب وساوس شیطانه
اویمق دخی کلسی الله دیننه یاردم درکلکه اخلاص‌له الله یولنده امر معروفده
ونهی منکرده مشغول اولسه دین اهلنك دیننی فساددن یغماغچون حق تعالی
اکا دخی توفیق ویروب عنایتله یاردم ادر بس انلرك اول ثوابلرنی باطل
قلمندر انی بیان قلوب بیوردیکم ذلك بانهم کرهوا ما انزل الله فاحبط
اعمالهم یعنی انلرك اول عملرنی باطل قلدیغی ولدرکم انلر محمد اوزرینه
اندرلن نسنه‌یه انکار قلوب اکا ایمان کترمکی کره کوردیلر بس اول نسنه
انلرك حسناتلرنی ابطال ادوب ثوابلرنی ضایع ایلدی کرودنب بولره
قرقمغله عبرت الغا بیوردی ددیکم افلم یسیروا فی الارض فینظروا کیف
کان عاقبة الذین من قبلهم دمر الله علیهم وللکافرین امثالها یعنی بولر
بویر یوزنده برسفر ادوب یورمزلرمی کم اول کندولردن اکدن کلنلرك
آخر ایشلری نیه ارشدی بر انلروك دیارلرنه ومسکنلرنه نظر ادوب عبرت

آنلری كوردكلركم اول انكارلرندن اترو انلری حق تعالی نیجه عذاب ایدوب هلاك
ایلدی تا بلكه بو كافرلره دخی انجلین عذاب وار و بندن صكره بیوردیكم
ذلك بان الله مولى الذين آمنوا وان الكافرين لا مولى لهم یعنی اول مؤمنلره
نصرت اولدیغی اندن اترودركم الله تعالی مؤمنلرك ناصری و یاردیمجیدر
انی بركیوب ایمان كتوردكلری ایچون اما بو كافرلر مخذول اولوب مقهور اولدیغی
اندن اترودركم بونلرك ناصرلری و یاردیمجیلری یقدر اول معبودلری طوتوب طپدقلری
لری قادر دكلدركم انلره نصرت قلوب انلره كلن عذابلری منع ایدهلر انكچون دایم
مؤمنلر منصور اولوب انلر مقهور مغلوب اولورلر اكرچه قتلرده بر مؤمنلره
دخی انهزام اولیور اول دخی یا نیتلرنده خلل واقع اولورا خلاصلری محكم اولمز
یاخود نفسلرنده عجب واقع اولور نیتكم حنین غزاسنده رسولك لشكرینه واقع اولدی
بندن صكره حق تعالی اول مؤمنلرك و كافرلرك یارین قیامت كوننده قرار
طوتجق یرلرن بیان ایدوب بیوردیكم ان الله يدخل الذين آمنوا وعملوا الصالحات
جنات تجري من تحتها الانهار یعنی بدرستی حق تعالی شول كمسنهلركم ایمان
كتوروب عمل صالح ایشلدیلر بویرلن طاعتلری یرینه كتوردیلر انلری شول اوجماقلره
قیاكم انلرك اغاجلری بستانلری درو اغجلر دروا اول اغجلرك التندن ارمقلر
اقر و اول اغجلرك هر بداغنده درلو درلو یمشلر واركم نه شكلی بر برنه بكزر
لذتی والذين كفروا يتمتعون ويأكلون كما تأكل الانعام والنار مثوى
لهم اما شولركم كافر اولدیلر اول دنیا وارلكنده نسنهلره مغرور اولوب
معیشت ایدرلر شول حیوان كبی دایم همتلری یمك ایچمك و دیشلرله قرشمغه بغلنمشدر

اول باقیلده تلری اونتمشلردر تا كه اوتماغی انكاره ارشدرمشلردر كه عاقبت
منزللری و قرارلری طامودر اوداجندن بو آیتده دخی حق تعالی قوللرینه انی تنبیه
قلدیكم چوق یبوب ایچمك مؤمنلر صفتی دكل كافرلر و حیوانلر صفتیدر اندن كیشیه
كوكل قاتیلغی و طاعتدن سستلق و كاهلك حاصل اولور شهوت غالب اولوب شیطان
انكله اكا ظفر بولور نه درلو معصیت وارسه انی اكا كلكز ایدوب ایشلدر دنیده
اخرتده زیان اتكار قلور بو چوق یمكك زیانی وار یمكك فایدهسن اكر تفصیل ایدوب
قلمه كتوروز بر بنك كبی كتاب اولور اما عاقل اولنه بو قدر تنبیه یتر و دخی حق تعالی
بیوردیكه وكأين من قرية هي اشد قوة من قريتك التي اخرجتك اهلكناهم
فلا ناصر لهم یعنی ای نیچه كوی و شهر اهلی كه انلر قوتلولردر لشكر یوندن
و سلاح یوندن و دخی مال یوندن یا محمد بو سنك شهرك اهلیندن كه مكه قومیدر
سنی ایچلرندن چقردیلر واروب مدینهیه یورتلندك چون انلر بزی و كتابمزی یلان
لدیلر بز دخی عذاب كندروب انلری هلاك ایلدك هیچ بر كمسه ناصر بولمدیلركم
بزم عذابمزی انلردن منع ایده بولر دخی كی حذر قلسونلركم عاقبتلری انلر جلین
اولوب عذابه اغریلور بر كمسه انلره دخی ناصر بولنیا كم انلری عذابمزدن قورترلر
و دخی بیوردیكم افمن كان على بينة من ربه كمن زين له سوء عمله واتبعوا
اهواءهم یعنی شول كمسنهكم الله دن اكا توفیق ارشوب امور حق اكا ظاهر اولدی
اول انكله هدایت بولوب استقامت ارزه اولدی برابر میدر شول كمسنهیه كم انك
اول یوز قبیح عمللری اكا خوش كوسترلوب جمیع عمری كفرله و فسق و فسادله كچدی
اول باطل ایشلره طلب بوت عبادتنده عمرلرن ضایع قلدیلر هوای نفسنه

اویوبن یعنی مقصود بودرکم کافرله مؤمن مرتبه ده برابر دکل سلطانک
سراینه اوتوروب سلطان خونینه خدمت قلن قنده برابر اوله شول کمسنه‌یله که کلوب
یاتغنده طوروب کیجه کوندز کلب طعامنه خدمت قله عقل اولنه بو کلامدن فهم
ادب نصیبی اوله و بو سوزدن مراد ندر بیلوره ودخی حق تعالی بیوردیکم *مثل الجنة
التی وعد المتقون فیها انهار من ماء غیر آسن وانهار من لبن لم یتغیر طعمه
وانهار من خمر لذة للشاربین وانهار من عسل مصفی ولهم فیها من کل الثمرات
ومغفرة من ربهم کمن هو خالد فی النار وسقوا ماء حمیما فقطع امعاءهم* یعنی
شول اجماغک صفتی که شرکدن و یرامز اشلردن صقنب تنکریدن قورقنلره ایچون
وعده اولنمشدر بودرکه انک ایچنده صو ارمقلری واردر هرکز قوقو بیمز ولذتی
متغیر اولمز ودخی سود ارمقلری واردر هرکز اکشیمز بنکم طورجق دنیا سودلری
اکشیر ازیمکا یرامز اولور ودخی خمر ارمقلری واردرکم ایچنلره غایت لذت ویرر
باش اغرتمز عقل کیدرمز ایچوب دکمز ودخی بال ارمقلری وارکه دنیا بالی کبی
دردیسی و بلاهنی یوق بو درت ارمق کلسی کوثر ارماغندن اقب جمیع اجماق
اهلینه ایرشور ودخی واردر بو اجماق اهلینه انواع یمشلر دنیا یمشلرینه نه شکلی
بکزر نه لذتی نه صفاسی نه لطافتی بینلرک جمیع اعضالری اندن لذت الور
کوزلری انی کورمکله لذت الور ودخی اول اجماق اهلینک دنیاده قلدقلری
کناهلری حق تعالی اخرتده عفو ایدر بس شول کمسنلرکم مغفور اولوب جنت ایچنده
بنک کبی تنعمده اولالر انلر برابرمیدر شول کمسنلرله کم طامو ایچنده عذابیله
مخلد اولالر اول قیمش صولری انلره ایچورلر تاکه اول صو اسیسندن ایچلری

اریوب طوغرنب دوکله عاقل اولنلر کوکدرکم بو ایکی حاله نظر قلوب فکر ایلیه
قنغسی خیرلو ایسه انی اختیار قله اختیار قلمق معنیسی دخی بودرکم اول یکرک
اولنک حاصل نه سبیله اولورسه دایم جدینی و سعیینی اکا قله حقی ایشدوب
مطیع اوله واونکله عمله مشغول اوله شول منافقلر کبی اولمیالرکم حق تعالی بیوردی
*ومنهم من یستمع الیک حتی اذا خرجوا من عندک قالوا للذین اوتوا العلم ماذا
قال انفا اولئک الذین طبع الله علی قلوبهم واتبعوا اهواءهم* سبب قضیه بو
یدیکم رسول عم جمعه کون خطبه اقدی اول منافقلر انی خطبه سنده عیب
ایدرلردی حتی انلرک بعضیسی عبد الله بن مسعوده صوردیکم شمدی بو رسول
نه دیدی حق تعالی انلردن خبر ویروب بیوردیکم یا محمد بو منافقلردن کمسنلر
وارکم سنک خطبه کی و وعظکی دکلرلر تن قلاغیله کوکللری اندن غافل ایکنکم
سنک قتکدن جقلر اول عبد الله بن مسعودکم علم ویرلمشدر اکا صوررلر استهزایله
که محمد شمدی نه دیدی بو دکلکم بلمدکلرندن بلمکیچون اولا بس انلریچون دیدی
حق تعالی که انلر شول کمسنلردرکم الله تعالی انلرک کوکلنه مهر اورمشدر اول
فعللرینک عوضی که انلر نفسلری هوالرینه اویوب اللهله بو معامله‌یی قلدیلر
بو ایت دخی اکا اشارت قلورکم حق تعالی کلامی و کتابلری و رسول حدیثنک
نصیحتلرین هر کمسه کم کوکل و جان قلاغیله دکلمیه و انک مقتضاسنجه عمله
مشغول اولمیا اول خاصیتی نه قدر مقتضای ایمان دکلدر بلکه اکر اول دکلدکی
قران حدیث نصایحلرن حقیر کوروب استخفاف قلسه جقرب استهزایله خبر
ویرسه کافر اولور مجموع قلدیغی حسنات محو اولوب بو یلور عقل اولنلر کوکدرکم

بونى دخى احتياط قلە بندن صكره حق تعالى اول كرچك مؤمنلرك بياننده
بيورديكه والذين اهتدوا زادهم هدى وآتيهم تقويهم يعنى شول كسلركم الله
ايمان كتوروب اول رسولنك سوزينه جان كوكلله كوركلو قلاغ طوتب دكلرلر
ونه كم اشيدرلرسه كوكلنه انى ذخيره قلوب صقلرلر وانكله عمله مشغول اولورلر
حق تعالى دخى انلرك دين اچنده بصيره تلرنى ارتورر ورسولنك كلامنه
انلرك تصديقنى ارتورر انكله طريق حقده هدايتلرن زياده قلور وتقوى
طريقنى انلره دوشن قلب طوتلجق سوزلر دخى انلره الهام ايله لطف ايدوب
معلوم قلور تاكه انلر عملارينى حفظ ايدوب مردود اولميلر بس مؤمن صفتى
وعظ نصيحت دكلمكدر بو طريقله كرككم هدايتلرى زياده اوله الله قتنده
تقرب بولالر ودخى حق تعالى بيورديكه فهل ينظرون الا الساعة ان تأتيهم
بغتة فقد جاء اشراطها فانى لهم اذا جاءتهم ذكريهم يعنى يا محمد بو سنك
قومك ايمان كتورمدكلرندن منتظر اولمزلر الا اول وعده قلدوغمز قيامت
كوننه منتظر اولورلركه اكسزين بوله كلب ارشه حقيقت انك خود علامتلرى
ظاهر اولدى زيرا اول علامتلردندركه اى كوكى اكى پاره اولدى ودخان
چقوب عالمى طوتدى وآخر انبيا رسول حضرتدر دنيايه كلدى وراوايدر
حذيفهدن رحمه الله كه بيوردى رسوله عم صوردلر ديدلركم يا رسول الله قيامت نه
وقتدر رسول عم ديديكم انك علم الله قتندهدر ليكن قيامتك يقين اولدوغنك
علامتلرى واردر بريكى بازارلر كساد اوله و وقتسز يغمورلر يغوب اوتلر
بتورميه خلق اچنده غيبت ظاهر اولاز نادان اغلنلر دنيايه كله ماللو كشيلره

تعظيم اولنوب درويشلر حقير كورله و مسجدلر اچنده غيبت و ما لا يعنى سوزلر
سويلنه فاسقلر و اهل منكر حق اهل ازره غالب اولالر و بو علامتلركم رسول عم
بيورمشدر بو كلى انك قربنه دلالت قلوركه كلمك لكى يقيندر بس شمدى اكا ايمان
كتورميوب اول شركدن معاصيدن توبه قلميلره اول قيامت كلدكدن صكره فجى
بولورلر الى ارهكه اولكتلنوب توبه قلهلر و قلورلرسه دخى مقبول اولنب مرضى
اولا بلكه اول توبه مردود اولب صاحبى مطرود اولا عقل اولندر تداركى
شمدىدن قلمق كرككم وقت الدهدر كيشى اولكزليوب كندويى صقنمق يارددن
اچمادن كرك چون ايغى طيراتب يارددن اوجه اندن صكره اوكينه بقمق فايده قلمز
ودخى بندن صكره بيورديكم فاعلم انه لا اله الا الله واستغفر لذنبك وللمؤمنين
والمؤمنات والله يعلم متقلبكم ومثويكم يعنى يا محمد شولكم برزم وحدانيتمزه
دليلدر برانى بيان قلدق قصور قمدق سن بو قول لا اله الا الله ازره محكم
طوروب ثابت اولغل و اول قومكى بو كلميه دعوت قلغل ودخى سنك كناهكون
و مؤمنلرك ارنلرى و عورتلرى كناهيچون دخى مغفرت دلكل بندن اتروديكم
رسول عم ايدردى بن كندوه يتمش كز و بر روايتده يوز كز استغفار ادرم دردى
كناهدن پاكلكن برنه واجبدرکم کندوه بيك كز استغفار ادوز زيرا بحر كناهه
غرق اولب طورورز هم اولا كيشيه كندو نفسنه مغفرت دلمك بو ايتله تنبيه
اولندى كم حق تعالى رسولنه عم اول كندو نفسنكا مغفرت دلهديو بيوردى زيرا
بر كمسهكم براولو قتنده كندو صوچلو اولا اول صوچلو وار بر ايروق صوچلينك
صوچن بغيشلمغا اول اولويه يلوارسه سوزى قبول اولمز بس واجبدركم اول

کندو صوچن دیلیه اول اولو قتنده بر بری اولا اندن صکره بر کوصوچن
دیلمکا یررا ولا نتکم روایتدر ابن جریحدن رحمه الله ایدر بن عطایه صوردم
دیدیکم مؤمنلر چون فریضه نمازلری قلدوغم وقت استغفار ایدرم بکا دکل کیم
اول کمک ایچون دیلایم عطا دیدیکم اولا کندو نفسیچون دیلکل نتکم رسوله ع م
حق تعالی اول کندو نفسنه استغفار قلمغا امر ایلدی ودخی حق تعالی بو ایتک
اخرنده بیوردی الله تعالی سزول کندوزن طاغلوب نه اشلدکوکزی بلور و
کیجه مسکنوکزی. کلب دخی نه قلدوغکزی بلور مراد بندن دخی تنبیه درکم غافل
اولب بو قوللر کندولری اهمالله معصیتلر. برغوب صکره اجیوب حسرت یمیلر
ودخی بیوردیکم ویقول الذین امنوا لولا نزلت سورة فاذا انزلت سورة
محکمة وذکر فیها القتال رایت الذین فی قلوبهم مرض ینظرون الیک
نظر المغشی علیه من الموت فاولی لهم طاعة وقول معروف بو ایتک
دخی سبب نزولی بو بدیکم مؤمنلر رسوله ع م تیز تیز وحی ایتمکا التمس طوتمشلردی
اول مولیلرنک خبرلرن اشتمکله فرح بولورلردی برز وقت وحی اغیوب اکلنسه
قت طارلغنزلردی بولره وحشت کلب اول وحیه قت مشتاق اولورلردی
پس حق تعالی انلردن خبر ورب دیدیکم یا محمد شول کمسلرکم سکا ایمان کترمش
لردر برزم وحیمزه مشتاق اولب دیرلرکم بیچون سوره انزال اولدی تحکیم بوکره
بر محکم سوره ایندرلکه کم حکم ثابت اوله منسوخ اولمیا و انک اچنده قتال ورسوله
ع م مطیع اولمق بیورله مؤمن خالص اولنلر فرح اولب سونورلر اما انلرک کم
کوکلی شک نفاق رنجیله صیرودر کورسن انلریکم شول الم خستلیغی غالب اولوب

عقل

عقل التمش کشی بجه بقرسه انلر دخی سکا ایله نظر ایدرلر یعنی کوزلرن دکوب
سکا قت بقرلر اول قران ایندکن کره کوربن ایت یا محمدکه ویل سزه حذر
ایدک اول عذابدنکه اول سزه خوش کلمیجک عذابلر سزی قبلیسر سز بو ایتلر
ایندکن کره کوردکوکز ایچون سزه بو خیرلو یدیکه اللهدن ایت ایوب سزی طاعة
وعبادته وکرکلو سزلره دعوت قلیدی طیب قبلیله اشیدک مطیع اولدق دیه
یدکوز سزه خوش کلب فرح بولیدکوز فاذا عزم الامر یعنی قچن اول قتال وقت
کلب سزه امر قتال واجب اولسه اول حکم سزه یکلنسه سزانی کره کورسز کوکلو
کز اندن نفرت ایدر بوندن صکره دنب بیوردیکم فلو صدقوا الله لکان خیرا لهم
فهل عسیتم ان تولیتم ان تفسدوا فی الارض وتقطعوا ارحامکم یعنی اکر بولر
اول رسولمزی کرچکلسلر اکا مطیع اولب یدلسلر بوکره اول شرکدن نفاقدن
اول خیرلو یدیکه ابدی سعادت بولورلردی ایت یا محمد بولره کم اکر بو امت ارده
سز والی اولیدکز بولرک امر سزه اصمرلنیدی اولاکه سز یر یوزنده معصیتلره
وفسادلره مشغول اولب ارحاملرکزی قطع ایدوب قومدن قبیلدن کسلیدکز
بعضلر دیمشلرکم بو ایت معنیسی دیمک اولورکم اکر سز بو الله تعالی دیندن کم
اسلامدر اعراض ایدرسکز اول رسول ع م کتوردکی خبرلره اینمایب یر یوزنده
قتلر دکمکله ودرلو قزلرکزی یره کومب قوم قبیلدن کسلمکله فسادلر ایشلرسکز
بنک کبی صفتلو قومی الله تعالی مخذول قلوب رحمتندن ایراق ایدر نتکم بیوردی
اولئک الذین لعنهم الله فاصمهم واعمی ابصارهم یعنی بولرک کبی قوملرکم
اللهدن لعنتنه مستحق اولب رحمتندن ایراق اولورلر حق تعالی بولرک کوکلی

قلاغن صاغر قلورکم حتی اشتمزلر و اشدب هدایت امرنده فکر ایتمزلر و دخی
کوکللرین کور قلورکم هدایت یولین کورمزلر کمراه اولوب ضلالت یولینه قلورلر
ابدی سعادتدن محروم قلورلر اول انکارلرینک عقوبتندن اترو و دخی حق تعالی
بیوردیکه **أفلا يتدبرون القرآن أم على قلوب أقفالها** یعنی یا محمد بو
قومک بو قرآنی اشتمزلرمیکم اندن عبرت الوب اول اندرلرین و وعد و وعیدلرندن
و اول قرآنک عجایبلرندن فکر ادوب بلکلرکم بو حقدر الله قتندندر مخلوق کلامی
دکلدر بلکه بولرک کوکلری ازره کلیدلر اورلمشدر عقللری کوکلری اونده مهر
لنمشدر انکچون انده فکرلری قاصردر فهم ایده مزلر و دخی بیوردیکم **إن الذين
ارتدوا على أدبارهم من بعد ما تبين لهم الهدى الشيطان سول لهم وأملى
لهم** یعنی شول کمسنهلرکم دین اسلامی انلره ظاهر اولدقدن صکره و رسولک
صفاتنی کتابلرنده بولدقلرندن صکره کرو کافر اولوب شرکه دوندیلر و شیطان بولره
اول هدایت ترک ادوب ضلالته اولمغی کوزلرینه بزیوب خوش کوستردی انلک ازرینه
محکم طوردی حق تعالی دخی انلره امهال ادوب عقوبتلرینی تاخیر قلدی اول
رسولنی یلانلد قلدیغچون عقوبتلرینی تعجیل قلمدی تاکه ضلالتلری اوزادقجه
عقوبتلری دخی زیاده اوله و دخی بیوردیکم **ذلك بأنهم قالوا للذين كرهوا ما
نزل الله سنطيعكم في بعض الأمر والله يعلم إسرارهم** یعنی اول بولره لعنت
اولب صاغرلق و کوزسزلک و تاخیر عذاب اولدیغی اندن اترودرکم بولر
دیدیلر اول بنی قریظه یهودلرینه و بنی النضیر قبیلهسنهکم انلر الله تعالی اندردکی
قرآنی خوش کورمیوب اکا ایمان کتورمکی ترک ایدلر بز سزه بعض اشلرده مطیع

اولب

اولب معاون اولاوز و اول محمدی انجدمکده یاردمجی اولاوز بس حق تعالی خبر ویردیکم الله تعالی
انلرک کیزلو اشلرن بلورکم اورتلرنده نه سویلشرلر تا بو کرصتمیلر انلرک ایتدکلری بلنمز نه کرکسه
اشلیلر بندن صکره انلری الملریله قورتدوب خبر ویردیکم **فكيف إذا توفتهم الملائكة
يضربون وجوههم وأدبارهم** یعنی نیلیسرلر بولر شول وقتکم ملک الموت اول
اعوانلرنی قورقدیجی و هیبتلو صورتلرله انلره کندره کلب طرنقلرندن دیلرندکن
انلرک جانلرین بدنلرندن چکلر شول یاش بوکا چالو اورمش کبی دده دده چقرلر
و یوزلرنی اکسلرنی اود یالکلریله دوکلر بو رسمه جانلرنی قبض ایدوب عذاب فرشته
لرینک الینه ورلر تا قیامته دکن دخی سنکده لجه کندرز انلره اودله عذاب ادلر
ذلك بأنهم اتبعوا ما أسخط الله وكرهوا رضوانه فأحبط أعمالهم یعنی اول
جانلری قیلغیله النوب بولری یوزره اکسره دکدکلری اندن اترودرکم بولر حق تعالی
سومیوب خشم ایتدکی نسنهلره ملازم اولدیلرکه اول کفردر و رسول یلانلیوب
قرآنه انکار ایتدکلردر و دخی بولر حق تعالینک خشنود اولدیغی عمل ترک ادوب
انک رضاسی اولمدیغی عمله مشغول اولدیلر حق تعالی دخی انلرک حسناتلرینک
ثوابلرنی باطل قلدی نتکم بیان ایلدک کچدی و دخی حق تعالی بیوردیکم **أم حسب
الذين في قلوبهم مرض أن لن يخرج الله أضغانهم ولو نشاء لأريناكهم فلعرفتهم
بسيماهم ولتعرفنهم في لحن القول والله يعلم أعمالكم** یعنی ایلیمی صانورلر
شول کمسنهلرکم کوکلری شک نفاق رنجیله مبتلا اولمشدرلر انلرک اول کوکللرندکی
نفاقلرنی و مؤمنلره کزلدکلری خیانتلرنی و اول رسولمزه قلدقلری عداوت
لری اظهار قلمیاوز و انلرک فضاحتلرن اشکاره قلمیاوز بلکه نه قلورلرسه و نه سیلرلرسه

كلمسين آشكاره قلوب انلري رسواي قلم وكرك دلسوز شكا اول منافقلري كستروز
بلدروز انلرده علامتلر وميشوزكم انلرك نفاقلرينه دليلدر سن انلرك اول
خبيث علامتلرين كورجك بلسنكم انلر دينلرين حاصل ديكللردر ودخي يا محمد بو
كندن صكره تيز اولا كه سن منافقلري سوزلريله سيلشدكلرندن بلسين كم ديللرينه
كيدبلري ظاهر اولا ايت بولرم كم حق تعالى نه اشلدقجكوكز بيزوك هنوز اشلمدن بلور
اكاكوز بوسننه يوق اشلدوكوكزدن صكره بيتابليا ودخي بيوردديكم ولنبلونكم حتى
نعلم المجاهدين منكم والصابرين ونبلوا اخباركم يعني حقيقتا بز سيزي
قتاله امر ادوب ابتلا ادوز تميز ادوب چقاروز اركز دن شول كمسلريكم الله
امرنه رضا ورب جانني ونفسني الله يولنه صبر ادوب فدا قيلالر مجاهدلردن
اولالر ودخي شول كمسلريكم بزم حكومز انلره فتي كلب طار لغنورلر اول اين
ايتلرمز ازره كره كوردرلر تاكه اول عمللريله انلري ظهوره كتوروز اول ايمانلرينده
صادق اولنلرله كاذب اولنلر ارسنده بو علامتلرله تميز اولنلر ودخي بيورديكم
ان الذين كفروا وصدوا عن سبيل الله وشاقوا الرسول من بعد ما تبين لهم
الهدى لن يضروا الله شيئا وسيحبط اعمالهم يعني انلركم كافر اولب اللهك
وحدانيتنه انكار قيلدلر واسلامه كلمكه قصد ادنلري منع ايتدلر وقومدلركم
اسلامه كللر الله ورسوله دشمان اولب دينه مخالفت قيلدلر دين اسلام حق
ايدوكي ومحمد حق رسول ايدوكي كتابلرندن بيان اولندقدن صكره بولر عناد ادوب
حقه منكر اولدلر اما انكارلرندن ذره قدر اللهك ملكنه زيان ايترلركم انك
ملكي اكسلا ياخود انك سلطنتنه وپادشاهلغنه زيان اولا بلكه كندو

نفسلرينه

نفسلرينه زيان اولركه دنياده قلدقلري عمللروك ثوابلريني حق تعالى باطل قلور
هيچ بر عمللريني قبول ايتمز بس عاقل اولن بو ايتدن بوني فهم ادركم بر كناهكار قول
كناهندن توبه قلوب طاعته يونلمك استسه بر كمسه اني منع ايلسه قومسه حال بودركم
كناه ترك ادوب توبه قلمق فرض دروغن والله عاصي اولميوب مطيع اولمق واجبدرغن
بلوركن بويله قلسه كرك بك اولسون كرك وزير كرك اولو اولسون كرك كچي كرك
ار اولسون كرك عورت فرقو واركم اول دينيبني كوروب الله عاصي اولمغي روا
كوروب طاعتدن توبه دن يغدوغي اخر وقتن سبب اولا دنيادن ايمانسز كدوب
بو ايت اچنده اكلنلردن اوله مسلمان اولن كوكدر كندوي يهودي ونصرانيلر عمل
لرندن اراق قلا تاكه انلرك بلوكندن اولمقدن قرتلا بندن صكره حق تعالى
ايمان اهلنه خطاب ادوب بيورديكم يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول
ولا تبطلوا اعمالكم يعني اي انلركه ايمان كتوردلر اكر ايمانكزده صادقايسكز
شول ظاهركزده الله ورسوله نجه طاعت كستروسكز باطنكزده دخي ايله مطيع
اولك يعني الله تعالى سزه فرض قلدوغي طاعتلري ورسول سزه بلدردكي سنتلري
اشكاره جماعتله اولجق نجه يرنه كتوررسكز خلوتلركزده اولجق دخي ايله يرنه
كتورك هيچ بر امره مخالفت قلمك اشكاركزده ايمان طاعت كوربن خلوتكزده
كفر عصيان اشلمك انوكله اول ظاهرده قلدوغكز طاعتلروك دخي ثوابلريني
باطل قلمك ابو العاليه ايدر رسولك اصحاب ايله ظن ادرلرديكم نتاكه شركله
عملك فايده سي يوقدر ضايع اولور ايمانله دخي كناهك زياني يوقدر عفو اولنور
صانورلرديكم بر نجلري دخي اسلامه كلدكلرينه منت ادوب سيلرلردي حق تعالى

بو آیتی ایندردی آنلروك اول زعملرن و اول مثللرن دفع ایتمکچون تا بیلهلر که ایماندن
صکره کناهدن دخی زیان وار در اکر توبه قلمدن کیدرسه اولورسه آنن عقوبتی اولنور
و دخی بیلهلرکم منت اللهکدرکه آکا توفیق ویروب اسلامه کتوردی والا کندوسی
شیله محروم اولب قلوردی بو آیتدن دخی عقل اولنور اکلرکه ریا ایله دیلمك
که خلق اچون صوفی اولا خلوتده فاسق و ظاهرده زاهد اولا باطنده کلب کبی
دنیایه حریص فی الجمله اشکاره حالنه کوره حالی موافق اولمیا مخالف اولا ایله
اولجق منافق مرائی اولور انوکله اول ظاهرده قلدغی عملری دخی باطل اولوب
ثوابلری ضایع اولور شول اکینجیه دونرکم دوردی شور تارلهسنه دوزر قوشر اچنه
چورك تخم صچر خلق آنك تارلهسن دوز دکنه بقوب خوش اکینجی صانورلر بیلمزلرکم
طپراق اچنده کزلدوکی تخم چوردکدر بتوب حاصل ویرمز محروم قلور و دخی
حق تعالی بیوردیکم ان الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله ثم ماتوا وهم کفار
فلن یغفر الله لهم بو آیتك دخی سبب نزولی بودیدیکم برکشی کلوب رسوله بیوردیکه
یا رسول الله بنم آتام اکرچه کافردی اما قتی احسانلری و خیراتلری چوغیدی
آنك حالی نیه اولدی رسول عم جواب ویردیکه سنك آتك و بنم آتم و ابرهیم عم
آتاسی کبی اودا اچنده در اول کشی آنی ایشدوب اغلیو دوندی کیتدی حق تعالی بو
آیتی کوندردی رسولنك قولنی تصدیق ایتمکچون بیوردیکه شونلرکم بزوم برلکومزه
انکار ایدوب بزوم یولومزه کرمکه قصد ایدنلری منع ایدوب کرمکه قومدیلر آندن اول
کفرلری اوزرنه اولدیلر الله تعالی آنلری یارلغمز بس بو دخی آکا اشارتدر قلورکیم
برکشی الله قوللرینی طاعتدن منع ایدوب ذکر عبادت اهلینی انجدوب فاسقلره ظالملره

یاردجی اولب تو بسنز اولنلر دخی مغفرتدن ایراق اولوب اللهك عقوبتنه اغرلر
و دخی بیوردیکم فلا تهنوا وتدعوا الی السلم وانتم الاعلون والله معکم ولن یترکم
اعمالکم یعنی کندوکزی دشمانه ضعیف کسترووب آنلری صلحه دعوت ایلمك
مادامکه سز غالب اولا سز دشمان ضعیف اولا اول وقت سزه صلح ایتمك روا
دکلدرکه ماله میل ایدوب غزایی ترك ایدیسز اما قچنکم دشمان غالب اولب سز ضعیف
اولسکز اول وقت اکر صلح ایدهسز قیزمز حرج اولمزکه عاقبت سزوك اولکز عالی
اولسز زیرا اللهك یاردمی و نصرتی سزوکله در هیچ سزوك عمللروکزوك
ثوابلریندن نسنه نقص اولنماز و سزه ظلم حیف اولنمزکه اللهك سزه فضل عظیم
دربوندن صکره بو ایمان اهلنه دنیانك حقارتن بیان قلمغچون بیوردیکه
انما الحیوة الدنیا لعب ولهو وان تؤمنوا وتتقوا یؤتکم اجورکم ولا یسألکم
اموالکم ان یسألکموها فیحفکم تبخلوا ویخرج اضغانکم یعنی بدرستی حقیقتا
بلککم بو دنیانك دریکی و معیشتی شول عقلسوز اغلنجقلر اوینی کبی بر باطل
فرحدرکه اصلی یوق اکر سز اول باطل دریکی و اصلسز فرحی ترك ایدوب
ایمان طریقی اوزره قدمکز برك یصوب طغرو طورهسی اولورسکز حق تعالی سزه
قلدوغکز عمللروکوك ثوابلرینی تمام کامل ویره و مرتبهلروکزی عالی قله و دخی
سزوك جمیع مالکزی دیلمزکیم انفاق ایدسز بلکه شول سزدن زیاده اولن نسنه
دیلرکم آنك یولنده انفاق ایدوب آنکله تقرب بولاسز زیاده درجهلر حاصل قلسز
اکر الله تعالی سزه الحاح ایدوب جمیع مالکزی دیلسه اول چوق دیلککی سزی مشقته
برقسه سز آنی ویرمکدن بخل ایدیدکز سزوك اول کوکلوکزده کی کرا هتکزی

والله دخی رسولنه و دخی مؤمنلره دشمانلغکزی چقروب اشکاره قلیدی و نفاقکز معلوم اولیدی و دخی بیوردیکم **ها انتم هؤلاء تدعون لتنفقوا فی سبیل الله فمنکم من یبخل ومن یبخل فانما یبخل عن نفسه والله الغنی وانتم الفقراء وان تتولوا یستبدل قوما غیرکم ثم لا یکونوا امثالکم** یعنی آگاه اولک سز یا مؤمنلر جماعتی که دعوت اولنور سز الله طرفندن بیر لورسزکم انک یولنده انک رضاسی قزانمغچون تصدق قیله سز و دخی ویره سز ضعیفلره معاونت قیله سز اما سزدن بعضکز الله یولنده انفاق قلمقدن بخل ایدر و رمز بیس بلسون شول کمسه کم بخل ایدوب جفا نلق ایدر اول کندو نفسنه جفا نلق ایدر که اول الله یولنده انفاق اتمک ثوابلرندن کندوی محروم قوز الله تعالی خود سزک مالکزدن و عملکزدن دخی کلی مستغنی در ذره قدر آکا احتیاج یوق ولیکن سز اولک انک فتندیعی ثوابلره و رحمته و مغفرته احتیاجکز وار که اسبابلرن یرنه کتوروب انی طلب ایده سز اکر سز اول الله بیوردیغی نسنلردن ترک ایدوب اندن یوز دوندرر سز اول سزه فرض قلدیغی طاعتلری یرنه کتورمیه سز اول دخی قادردرکم سزی هلاک ایدوب یرکوره بر ایروق قوم کتوره که اول قوم سزدن خیرلو اولالر و الله رسوله کی مطیع اولجلر اولالر الله عاصی اولمقن سزه بکزمیلر قچنکم بو آیت اینزدی دیدلرکم یا رسول الله اول نه قوم درکم اکر بز اعراض ایدر سوز الله انلری بزوم یرومزه خلف قویا رسولک اول وقت سلمانک قتنده اوتوررادی رسول علیه السلام الینی کتوروب سلمانک چکنینه قودی دیدیکه اوشبو بونی خلف قوز قومیله ودخی دیدیکه اکر بو ایمان یا خود بو علم فلک اعلاده اصلمش اولسه بو فارس

اغلنلرندن ارنلر اولیدیکه آکا ارشوب حاصل قیلوردی بو حدیث سلمانک الله قتنده مرتبه سن و شرفنی بیان قیلور بیس عقل اولنلر بو اخر آیتدن دخی بونی نصیب الورکم هر کمسنه ثواب حاصل اولمز الا عملی مقداری اکر خیر و اکر شر و دخی عقاب حاصل اولمز الا عملی مقدار از اولورسه از و چوق اولورسه چوق بیس کرکدر کم آکا کوره استعداد قیله عاقبت پشیمان اولمیا **سورة الفتح تلثون آیة مدینة**

بسم الله الرحمن الرحیم

حق تبارک و تعالی بیوردیکه **انا فتحنا لک فتحا مبینا** مقاتل ایدر اول وقتکه مکه بو آیت اندیکه **وما ادری ما یفعل بی ولا بکم** یعنی بن بلمزم که بو بنوم ایله و دخی سزوکله نه اشلنسر یقار و احقافده بونک بیانی کچدی اول مشرکلر بو آیتی اشدوب مؤمنلره طعن دیتی اوزدوب دیدلرکم نته متابعت ایدرسز بر کشیه کم کندویا و آکا اویانلره نه اولجغندن خبری یوق چونکه مکه دن مدینه یه کلدی اول مدینه منافقلری دخی انلرجلین طعن ایدوب اول مؤمنلری عیب ایدلر مؤمنلره بو سوزلردن ثقیل ملالت واقع اولوب آکا قولرکوکللرنه فرح حاصل اولدی حق تعالی خود بو نسنیه عالمدی بلوردی اول مؤمنلرک و رسولنک کوکلندن اول حزنی دفع اتمکچون بیوردیکه **انا فتحنا لک فتحا مبینا لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک وما تأخر ویتم نعمته علیک ویهدیک صراطا مستقیما وینصرک الله نصرا عزیزا** یعنی یا محمد بز بزوم حکمومزسکا ظاهر اشیله تقدیر اولنديکه بز سنی اسلام ملکه مکرم قلب سکا رسالت خلعتن کیوردک و سکا امر ایلدک که بو خلق اول اسلامه دعوت قلسن بو کلیتی سکا اندن اتردقلدق که الله تعالی سنک وحی کلمزدن اول وکی کناهلروکی

ودخی وحی کلدکدن صکره اوکن کناهلروکی یرلغیه واول پیغامبرلق نعمتنی
سکا تمام قلوره بو دین اسلامی آشکاره قلماغله ودخی سنی هدایت اوزره ثابت قلوب
سندن اولوکی پیغامبرلر یولنه سلوک ایتدره و سکا نصرت ویروب دشمنلر اوزره
غالب قله دایم اللهک عزیز نصرت اچنده اولاسن چون بو آیتلر کلدی اصحاب
انی ایشتدیلر دیدیلر کیم یا رسول الله بو آیتلر کلی سنکچون یا بزوم چون ندر حق تعالی
بو آیتی ایندردیکه لیدخل المؤمنین والمؤمنات جنات الآیه دخی دیدیلر کیم بزوم چون
ندر حق تعالی بو آیتی کوندردیکه ویعذب المنافقین والمنافقات پس چون حق تعا
دیدیکه یا محمد بز سکا فتح نصرت ویردک اول حدیبیه یدی حدیبیه بر قیودر
اول یره انوکله اد ویرلمشدر اول قیو دخی رسولک عم معجزاتلرندندرکه رسول عم
حدیبیه غزاسنه قصد ایدوب چقدی کافرلر انک صوین چکوب دکتدی تا که
مؤمنلر کلوب صو بولمیلر چون رسول عم انی ایشتدی کوردیکه قیوده صو یوق
رسول عم مبارک اغزنه بر اوچ صو الوب مضمضه ایلدی اول قیو اچنه اغزندن
دکدی اول قیونک صوی دبندن قینایوب چقدی طبطولو اولدیکه الوب اکسلمزدی
ودخی بیوردیکم هو الذی انزل السکینة فی قلوب المؤمنین بو آیت انمکلکنه دخی
سبب بو یدیکه رسول عم هجرتک التنجی یلنده ذی القعده آینده یرق قلدیکه مکه یه
واروب عمره قله بلسنن بیک التی یوز کشی بله وبر روایتده بیک درت یوز کشی
بله چقدلر و یتمش دوه قربان اچون بله سوره کتدی قریش قبیلسنه مکده خبر
ایرشدیکم محمد اصحابیله مکه یه کلورلر دخی اتفاق ایدوب بر بلوک لشکرله خالد
بن ولیدی کوندردیلرکه واروب رسولی منع ایدوب کرو دوندره مکه یه کلمکا قیاچون

رسول

رسول عم اصحابیله کلب عسفانه قوندی دیدیکه یا اصحاب بدرستی قریش قوم بزمچون
جاسوس کوندروب کوزجی قودی کلمدرکه بره دلیل اولوب ثنیه یولنه چکا مسلمانلردن
بر کشی دیدیکه بن دلیل اولاین یا رسول الله پس اول کشی دلیل اولوب رسول عم
اصحابیله الوب ثنیه یولنه کتدی چون کلب ثنیه اوزرنه چقدلر رسول عم
ثنیه‌دن ایندی عقبه دینه ایچنک رسولک دوه سی که بنوب طوروردی اکا قصوی
درلردی یورمدی چوکدی رسول عم نقدرکه جهد قلدی طورغرمدی اصحاب
کلب اوکوروب طورغرمدکر دیدلرکه بو قصوایه حرونلق واقع اولدی رسول
عم بیوردیکه حرونلق بونک خلقی وعادتی دکلدر ولیکن اول اصحاب فیلک
فیلنی یورمکدن منع ایدن پادشاه بونی دخی منع ایلدی یا اصحاب بلکم بو مکه
قوم کندولرله بنم ارمغنه دلک دلرلرسه کندو حرمتلرن اولومچون بن
بولردن انی قبول ایلیم چون رسول عم بو کلامی قلدی اول دوه طروکلدی یوردی
کلب حدیبیه قیوسنه قندلرکه دبنده ازجوق صو قلمشدی اول دخی متغیر اولوب
قوقشدی انی دخی چکدکر قیوده صو قلمدی رسول عم دیدیکم کمدرکه بو قیونک
دبنی دپردو ویره که صو چقه بر کشی دیدیکه بن ایناین یا رسول الله رسول اکا
صوردیکه ادک ندر اول کشی دیدیکه ادم مره در رسول عم دیدیکه سن اوتور بر
ایرق کمسه طورسن پس بر کشی دخی دیدیکه بن ایناین یا رسول الله رسول عم اکا
دخی ادین صوردی اول کشی دیدیکه ادم ناجیه در رسول عم اکا بیوردیکه سن این
اول کشی ایندی رسول عم اکا قرمه ویردی بر قاج قزدی همانذم صو چقدی
اما عبدالله بن دینار و عبدالله عمر رحمه الله روایتنده بودرکم اول قیونک دبندکی

صودن بر قوغه صو چکدي رسوله کتوردي رسول ع م اندن ابدست الدي اول
مبارك اغزنه مضمضه قلدیغی صویی اول قوغنك اچنه دوكدي بيوردي كه اول قوغايله
صويي كرو قيويه دوكلر چون اول صويي واروب قيويه دوكدلر صو قيونك اغزنه دك
طبطلو اولدي اللريله قبلرن طولدروب الورلردي هيچ چكمكه حاجت دكلدي
پس اول مكه مشركلري رسولك ع م اصحابيله كلوب حديبيه ايكسندن قندوغن
ايشتدلر فتنه و قيه دشوب بر اريه دردلر اتفاق ادوب برغه مشغول اولدلر كه
رسول ع م منع ادوب مكيه كرمكه قومیلر رسول ع م عمر قیغروب ددي وار يا عمر بزم
ايچون اذن طلب ايله قريشدن تا بز عمره قلوز بر زمله بيت الله ارا سن خالي قلسونلر كه
بز عمره دن غيري نسنه دلمزز پس عمر رضي الله عنه رسوله ع م ددي بنم قومدن بر
كمسه يوقدر كه بكا يردم ايليه يا رسول الله قريشه عثمان كندر زيرا انك مكده اقرباسي
چوقدر اكا يردم ادرلر پس عثمان چقوب مكدن يكا سير ايلدي ابان بن سعيد
بن العاص اني قرشولدي عثمان اكا بني قومدن كرله ددي تا رسولك خبريني انلره
دكورنجه ابان بن سعيد عثماني اردنه الوب مكيه كتردي پس عثمان قريشدن
بيت الله كرمكه اذن طلب ايلدي قريش ايبا ايدوب اذن ورمدلر ابان عثمانه
ايتدي دلرسك سن طواف ايله عثمان بن رسول الله دن اكردي طواف اتمزن ددي
اوچ كون عثمان انده اولدي پس رسوله ع م اصحاب ددلر كه عثمان قتل اولندي
رسول ع م اصحابه ددي بنمله بيعت ايلك اسلام ازرنه اولمقلغا الجيدك
پيغامبر ع م بر اغاج التنده اوتردي اصحاب رسولدن بيعت اتدلر موت ازرنه
يعني الجيدك اسلام ازرنه اولمقلغا پيغامبر ع م ايتدي بن عثماني بر بيعته

يلتشمايه

يلتشمايه ديو قرقن بن بيعت ادرم عثمان ايچون صاغ الم صول الم ازرنه قومغله
اندن صكره عثمان كلوب قريشك اذن ويرمدكلري خبرين وردي ودخي قريشه
بيعت خبري يتشدي اول بيعت انلرك قتنه اولو اولدي قريش قوم يزيد بن
الحارث الكناني يه محمد بزم ازرمزدن كدر ددلر رسول ع م اصحابه قربانكز
الكه سورك ددي تا قريش قوم قربانكز كورلر بدرستي قريش قوم قربانه اولولر
پس اصحاب قربانلرين الكه سوردلر و قتاكه يزيد بن الحارث الكناني اصحاب
اوكجه قربانلرني سوردكلرني كوردي ايتدي بن بر كشي كورمزدم كه بو قربانلر
دندرمكله قتله پس يزيد بن الحارث الكناني قريشه واردي ددي كه سز دندرمك
بو قربانلر بن قرقن كوكدن سزه عذاب اينه ديو پس قريش قوم عروة ابن
مسعود ثقفي رسوله ع م كندردلر كلدي رسوله اوتردي دخي ايتدي يا محمد قومكي
بو كره مدينيه الكت ديو ايله رسولك مبارك لحيسته اشارت ادردي
مغيرة بن شعبه رسولك قتنده طوردي عروه نك اليني بر دكنكله اوردي
چك اليكي رسولك لحيسندن سزه عذاب كلمزدن اول كه سز اول عذاب كوره دردز
دكز عروه ايتدي يا محمد بو كيدر رسول اكا ددي كه بو سنك قرداشك اغلي مغيرة بن شعبه در
پس عروه قريشه كلدي قريش قوم عرويه ددلر كه خبرك نه يا ابا يعقوب عروه
قريشه ددي محمد منع ايلمك بيت الله طواف اتسونلر تحقيق بن كسريه و قيصره
و نجاشيه واردم محمد جلين بر پادشاه كورمدم كه لشكري اكا مطيع اوله قريش اكا
ددلر سن اندن قورقدكدن ايكنك شيشدي اندن صكره مكه كافرلري سهيل بن
عمرويه واربزدن محمدله صلح ايله ددلر چون سهيل رسوله كوردي دخي ايتدي

تحقیق مکه اهلنك امری آسان اولدی سهیل چون قریشدن بربلك کشیله محمده
کلدی دخی ایتدی یا محمد اصحابکی بو ییل الت کت مدینیه کلر ییل بیزم ارزمه کلسون
سنی واصحابکی بیت الله طواف ایتدرمك دخی هر آدم سزدن سلاحله کرسون سزکله
صلح ایدلم شول شرط اوزرینه که سز بزمله مقاتله ایده سز نه بز سزوکله اکی ییل
رسول ع م بو صلحه راضی اولدی سهیل دیدیکه یا محمد بزمله سزوك آراکزده بر
صلح نامه یازك رسول ع م علیه امر ایلدی بز مقلیعا علی بشلدی صلح نامه یازمق
لغه دیدیکه بسم الله الرحمن الرحیم سهیل دیدیکه بن رحمانی بیلمزن علی آکا دیدیکه یا
بحه یزین دیدی یز باسمك اللهم علی رضی الله یزدی باسمك اللهم هذا ما
صلح علیه محمد رسول الله ینه سهیل دیدی اکر بن محمد رسول ایدوکن بلسم محمده
تابع اولب ایمانه کلوردم نیچون آتاسی ادیندن چقرسین یز مرسین علی ایتدی
والله محمد اللهك رسولیدر سنك یوزك اوزرینه یصوب رسول ع م ایتدی بن محمد
رسول الله دخی بن محمد بن عبد الله یا علی محمد بن عبد الله یز دیدی زیرا بن شیله
عهد ایلدم که بنلر بندن دیلیلر بر شیء که کندولروك حرمتلرین اولولر اوله
الا بن انی قبول ادم پس علی یز دیکه بو صلح نامه در شول اوزرینه که محمد بن
عبد الله دخی سهیل بن عروه بربرله مقاتله قلمیلر بز دخی انلره مقاتله قلمیه وز
اکی ییل شول اوزرینه که نقض عهد اولمیا دخی بزوم عهدمز اوزرینه کم دلرسه
کرسین سزوك عهدکز اوزرینه دخی کم دلرسه کرسین دخی شول اوزرینه که سز
کلر ییل کلب مکه یه طواف ادب اوچ کون طوروب کروکدیسز دخی شونك
اوزرینه بزدن سزه هر کم کله سز انی قبول اتمیه سز بزه وسز دخی هر کم سزدن

بزه کله اول بزم اوله بز انی سزه ویرمیه وز بو شرط مسلمانلر اوزرینه قتی کلدی
اصحاب ایتدیلر که یا رسول الله هر کم انلردن بزه کله بز قبول اتمیاوز وهر کیم
بزدن انلره وره اول انلرك می اولسون رسول ع م ایتدی هر کیم بزدن انلره
وره الله انی بزدن ایراق قلسون اول انلره لایقدر اما انلردن هر کیم بزه کله
الله تعالی انلره آسان یول ورسون چونکه ابو جندل بن سهیل کلدی اغسقلر
یورر کبی اوه اوه مسلمان اولب بنی خود سهیل حبس ایتمشدی شول وقتکه قدی
که پیغامبره وره مسلمان اولدیغیچون ایمان نوری ابو جندلك قلبنه ظاهر اولدی
پیغامبره کلدی ایتدی بن مسلمانم ابو جندلك آتاسی سهیل بن عروه ایتدی
شمدی بز عهد نامه بوزمدقمی عمر بن الخطاب ایتدیکه یا رسول الله الیس الله
حقا وانت نبیه رسول ع م ایتدی بلی یا عمر ینه رسول ع م ایتدی یا عمر بز
مؤمنلرز انلر کافرلردر ینه عمر ایتدی بلی یا رسول الله ایو دیرسن الا بز دینمزه
کرنی انلره ویرمزز رسول ع م ایتدی یا عمر عهد نامه شمدی یزلدی عهد بوزلمی
پس عمر ابو بکره واردی ایتدی یا آبا بکر الیس الله حقا و محمد رسول الله ابو بکر
بلی حقدر بز مؤمنلرز انلر کافرلردر عمر ایتدی بلی ینه عمر دیدیکه یا آبا بکر
بز دین اسلامه کلن انلره ویرمزز ابو بکر ایتدی رسولك اردنجه یوری عهد نامه
شمدی یزلدی پس عمر دنب ابو جندله کلدی ایتدی یا آبا جندل تحقیق بر کشی
آتاسی کافر اولدیغیچون قتل اتسه تحقیق کافرك قانی کلب قانیله برابر اولسه
دخی قلجنی آکا یقین ایدوردی اول قلج الوب آتاسنك بیننی اورسین
ایچون پس ابو جندل عمره ایتدی سکا نولدیکه آتامی الدرمزسین عمر ایتدی بنی رسول

نهی ایلدی ابوجندل عمره ایتدی سن بندن رسوله مطیع اولمغا لایقسن بن
اتامی قتل ایتزن سهیل بن عمروه اول آنجق بدآغندن بر بدق قیردی دخی ابو
جندل یوزره اوردی اندن اول مؤمنلر آغلشدیلر رسول عم ایتدی قوک اتایله اغل
آرسنه کرمک الله تعالی ابوجندلك صدقی بلوراندن نجات ویره پس رسول
سهیله ابا جندلی بکا بغیشله دیدی سهیل بغیشلمزن دیدی مکرز بن حفص ایدر
اتاسنه یلورب انجون امان دلدم که مکیه ورنجه لسنه دمیه اول دخی امان
ویروب راضی اولدی رسول عم دونب مدینیه کلدکدن صکره حق تعالی ابا
جندله انلرك الندن خلاص ویروب قرتردی چقوب دکز کنارینه کلدی
یتمشه یقین کشی انك قتنه جمع اولدیلر که اسلامه کلمشلردی مشرکلر آرسندن در
مقلیغی کره کوردیلر رسوله دخی وارمدیلر زیرا بلورلردی اول عهد تمام اولنجه
کلنی رسول قبول ایتمزدی پس اول آراده طوروب قریش کافرلرینك یولن قطع
ایدوب کلن کیدن کاروانلرن اورلردی اول مشرکلر انی ایشدوب فتی طارلغه
واقع اولدیلر انلری اله کتورمکا یاخود دفع ایتمکا چاره بولمدیلر دیدیلرکه چاره بودرکه
محمده خبر کندروز انلری کندو قتنه قغره تا بز انلردن خلاص بولاوز پس
مشرکلر رسوله عم قسم بیرله تأکید ایدوب آدم کندردیلر دیدیلرکم یا محمد بز اول
عهدن وازکچدك که ورمزن قبول ایتمیاسن بزدن سکا کلم واروسه قبول ایلیکل
کم انلردن بزه فتی زحمت واقع اولدی پس رسول عم ابا جندله اتباعیله قتنه دعوت
ایلدی کلوب مسلمانلره قرشدیلر اول مسلمانلر رسولك صلح ایتدکن خوش کورمدیلرکه
دی بلدیلرکه صواب وخیر رسول ایشلدکندر پس رسول امر ایلدی هدیه دوه لرن

قربان ایدوب بغزلیلر وصچلرن دخی یلدلر اولردن هیچ برکمسه رسول ددوکن
ایشلمدیلر رسول عم اول سفرده خاتونلردن ام سلمه یله طوته ورمشیدی رسول
عم انك قتنه کردی ایتدی یا ام سلمه عجبلمزمسن بو خلق بن بولره بیوردم که نحر
ایدوب صچلرن یلدلر هیچ بری بنم امرمه التفات قلمدیلر ام سلمه ایتدی یا رسول
الله طورسن اول قربانکی بغزلیوب صچوکی یولدانلر دخی سنی کوروب سکا اقتدا
قلالر پس رسول عم چقوب کندو قربانن نحر ایدوب صاچن یولدی مجموع خلایق
اکا اقتدا قلوب قربانلرن بغزلیوب صاچلرن یولدیلر وقصر ایتدیلر رسول عم
انلره دعا قلوب دیدیکم الله رحمت قلسون اول کمسنلره کم صاچلرن حلق ایتدیلر قصر
ایدنلر دیدیلرکم یا رسول الله قصر ایدنلره دخی بله رسول عم بیوردیکم حق تعالی
رحمت قلسون حلق ایدنلره دخی قصر ایدنلره دخی چون عمرهٔ حرمندن قرتلوب
حلال اولدیلر رسول عم دونب کرو مدینیه کلدی انی ایندردیکی انا فتحنا
لك فتحا مبينا ایتی نتکم بیان قلندقتا اول آیته کلنجاکه حق تعالی بیوردی
هو الذي انزل السكينة في قلوب المؤمنين ليزدادوا ايمانا مع ايمانهم ولله
جنود السموات والارض وكان الله عليما حكيما یعنی اول اللهدر اولکیم مؤمنلرك
کوکلنه سکونت ودکلك ایندردی که قوت سکا منقاد اولوبن عهد بیعت قلدیلر
تاکه انلر اول تصدیقلری اوزرینه دخی تصدیق زیاده قلا اول شجری اعتقاد
کوکلرندن دخی رسخ اوله علي بن ابي طالب ابن عباسدن ایله روایت قلدیلرکم
زیاده تصدیق اوزرینه بودردکم اول لاحق تعالی وقلرینه کلمهٔ توحید فرض قلدی
انجق رسولنی کندردیکم اول کلیله بو وقلری الله قبوسنه دعوت قلاجون

کلمهٔ توحید قبول ایدوب اول فرض اعتقاد برله یرنه کتوردیلر بوکره انک اوزره نماز
فرض ایلدی چون اکا دخی تصدیق ایدوب ادا قیلدیلر انک اوزره زیاده زکوة فرض
ایلدی چون اکا دخی تصدیق ایدوب اول فرض دخی ادا قیلدیلر انک اوزره صوم حج و
جهاد فرضن زیاده قیلدی هر برینه اعتقاد ایدوب زیاده تصدیق حاصل ایدیلر
انکله تعرتبلری دخی زیاده اولدی و دخی بیوردیکه یرلرک و کوکلرک لشکری هب
اللهکدر و ملک انکدر کوکلر لشکری فرشتهلر و یرلر لشکری جنک و انسک
مؤمنلریدر که هیچ بر کمسه الله لشکری اوزره غالب کلمز مکر کم اراده الله ایله اوله
که حق تعالی یرتدیغی خلقک افعالنی عالمدر بیلور و امرنده حکیمدر بیجه دیلرسه
ایشلر که مؤمن قوللرینه نعمت قیلور و کافرلره محنت خذلان و دخی بیوردیکه لیدخل
المؤمنین والمؤمنات جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ویکفر
عنهم سیئاتهم وکان ذلک عند الله فوزا عظیما یعنی یا محمد حق تعالی سکا فتح
نصرت و کناهلر یرلغمق وعده قیلدوغی اندندر اتروکم برزوم وحدانیتمزه و
سنک رسالتکا تصدیق ایدنلری و عورتلری کوره شول بستانلره کم انلرک
کوشکلری و اغاجلری التندن ارمقلر اقر بو حالتده کم انلر انده دایم مقیم اولالر
اوم لذتن طتمیلر و اندن چقوب دخی کتمیلر و دخی حق تعالی انلرک کناهلرن
عفو ایدوب انک مقابلسنده خیر عوضلر روزی قیله کندو جوارنده که بو اجما عنه
کوروب صوچلرن بغشلمق و انلری انده دایم ابدی قلمق اخرتده کی اولو
کامل سعادتدر و وافر نجاتدر که انک کبی انجیدجی عذابلردن خلاص قلوب
نهایتسز سلطنت روزی قیله بندن صکره بیوردیکم ویعذب المنافقین والمنافقات

والمشر

والمشرکین والمشرکات الظانین بالله ظن السوء علیهم دائرة السوء وغضب
الله علیهم ولعنهم واعد لهم جهنم وساءت مصیرا یعنی حق تعالی رسولینه
و مؤمن قوللرینه فتح نصرت ویروب بوکره امتلری اخرتده انلره وعد قیلوب بیان
قیلدوغی اندندر اتروکم اول منافق ارنلره و منافقه عورتلره و مشرک ارنلره و
مشرکه عورتلره عذاب قیلمغیچون که انلر اول بوت عبادتی اوزره قایم اولوب دایم
اولدیلر و الله یوز کمانلر اتدیلر کمانلری بو ایدیکم اکر بز الله و محمد تصدیق
ایدوب اکا اویرسوز قرقرزکم اول الله محمد نصرت قیلمیه اول مخذول مقهور اولا
بز دخی انکله مبتلا اولاوز بو قورقودن تصدیق ترک ایدرلردی حق تعالی بیوردیکه
کرو انلرک اوزرینه واقع اولیسر عاقبت اول قورقدقلری خذلان هزیمت دنیده و
بی نهایت عذاب اخرتده بونکله الله غضب سخط قیلوب دنیده مؤمنلرک قلجلری
التنده انلره حقارتله هلاک ایدوب اخرتده رحمتندن دخی ایراق قیلدی و جهنمی
بونلره مقام ابدی قیلوب یر قیلدی که اول جهنم دونب و دخی یرلرک کی نه لوسی
در اول مقامه ساکن اولمز الا شول کمسنهلر کم الله و رسول امرینه مطیع اولمیوب
هوای نفسه اویوب شیطان دزاغنده اسیر اولاکه اول دنیا سوب اخرتی ترک
ایتمکدر و کرو بیوردیکم ولله جنود السموات والارض وکان الله عزیزا حکیما
یعنی یرلرک و کوکلرک ملکی کلی اللهکدر و بونلرک ایچنده کی مخلوق نه درلو جنس
وار ایسه کلی انک لشکریدر که مطیع منقاددر هیچ بر مخلوق بو قدرکم انده هیبتی
التنده قهر اولنمیشدر کورمز میسن کم نمرود کبی متکبر و جبار قوتلی اکا عاصی
اولدیغیچون لشکرندن کی ضعیف جیسی که اوز لشکریدر نمرودا اوزرینه انی حواله قلوب

لشكريله كلي هب آكاه هلاك ايتدردي يا كعبه يي يقمغه وارن ابرهه لشكريني ابابيل
قوشيله هلاك ايلدي و فرعون ازرنه نخل بيتن و قوربغه و چكركه لشكرين حواله
قلوب دردلو بلالره اغرتدي پس عقل اولنلر كركدركم هيچ بر وجهله اللهك غضبندن
و مكرندن امين اولميالركم اول غالبدر انتقام اتمكله شول كسنه لركم كفر نفاق
ازرنه اللر ياخود توبه سز كناه ازره مصر اولوب كيدرلر و دخی اول حكيمدر رسولنه
و آكا اويننلره نصرت فتحيله حكم ايدر و آكا اويمينلره قهر انهزاميله حكم ايدركه كمسنه
انك حكمنه مانع و معارض اولمز و دخی بيورديكه **إنا أرسلناك شاهدا ومبشرا**
ونذيرا لتؤمنوا بالله ورسوله وتعزروه وتوقروه وتسبحوه بكرة وأصيلا
يعنی يا محمد حقيقتا بز سنی اول امتكه شاهد كوندردك بزم وحدانيتمز خبرن
انلره ارشد ايتمكله تاكه يارين قيامت كوننده ديمیه لركه بزه كمسنه كلوب بو قضيه لر
دن خبر ارشد ايتمدی و دخی سنی مشتجی و بشارتچی كوندردك اجماعله و ديدارله
شول كسنه لركم سنك دعوتكا اجابت قلوب سكا مطيع اوله و دخی سنی قورقدیجی
كوندردك جهنمله و انك دردلو دردلو عذابلريله شول كسنه لركم سنك دعوتكا
التفات قلميوب حقه مطيع اولميه كاتنه حق تعالی بو قوللرنه بيورديكم ای
قوللرم بن سزی انكچون يوقدن وار قلوب وجوده كترمدم كه بنم برلكومه
ايمان كتوروب بزه كوندردكم رسوله كرچكليه سز و اول نه بيوردسه انی
طوته سز و انك دیننه قلچ اوده سز و آكا تعظيم ادوب عزت اكرام قلاسز
و اول سزی يردن خالقه كچه كوندز عبادت قلوب انك امرنه منقاد اولاسز
تاكه دنيا و اخرت بلالرندن نجات بولوب سعادته ايرشه سز عقل اولنلر كركدركه

بو سوزدن متنبه اولوب سعی اوله لركه الله دن ايروغه عبادتدن بوينی ازاد
قلا خالصا لوجه الله قولی اوله لر و انك قپوسنه ملازم اوله لر تاكه ابدی سعادت
اچنده كرامت عزت بوله لر و دخی حق تعالی بيورديكم **إن الذين يبايعونك**
إنما يبايعون الله يد الله فوق أيديهم فمن نكث فإنما ينكث على نفسه ومن
أوفى بما عاهد عليه الله فسيؤتيه أجرا عظيما يعنی شول كسنه لركم حديبيه
كوننده اول اغاچ التنده سنكله عهد و بيعت قلديلركم اول عهد انلره بنم رضام
حاصل قلدی انلر ايله بلسونلركم انلر كاتنه بنمله عهد بيعت قلديلر زيرا كه
رسول بيعت قلمدی الا الله امريله قلدی پس كاتنه انوكله بيعت قلمش اولديلر
انك رضاسن طلب قلمغچون ايله اولحق اللهك عنايتی و نصرتی الی بوكرك
اول الله امرنه مطيع اولوب بيعت قلنلری ازرنه در پچق انلر اول عهده
وفا قلوب طاعت ازره محكم طورسه لر حق تعالی دخی انلره ثواب درجات ويرمكی
وفا قلور و هركم اول عهد ازره طورميوب كری بوزسه بدبختی اول عهد صيماغك
عقوبتی كری كندو نفسلری ازرنه واقع اولسر اما هركم الله ايچون كندو ازرنه
قلديغی عهده وفا قلسا اول بيعت ازرنه تمام طوروب رسوله معاون اولسه تيز
اوله كه الله تعالی آكا اولو مرتبه لر ويروب چوق چوق ثوابلر روزی قلا عاقل
اولنلر انكلرلركه عهده وفا قلمقدن نه مرتبه لر وار و عهدن بوزمقدن نه
عقوبتلر وار پس جهد قلوككه وافيلردن اولوب تقرب بولاسز عهد صيوب
منافقلردن اولميه سز و دخی حق تعالی بيورديكم **سيقول لك المخلفون من**
الأعراب شغلتنا أموالنا وأهلونا فاستغفر لنا يقولون بألسنتهم ما

ليس في قلوبهم قل فمن يملك لكم من الله شيئا ان اراد بكم ضرا او اراد بكم نفعا
بل كان الله بما تعملون خبيرا بو آيتك دخي سبب نزولي بودركم رسول عم اول
حديبيه كيتدكده كم مكيه سفر قلدي اسلم و اشجع و غفار كه منافقلردن ايدي
منزللري مكيله مدينه آراسنده ايدي رسول عم بونلري طلب قلدي كه مكيه بيله
كيدلر بونلر بر يره جمع اولوب طانشدلر ديدلركم بز بونكله طرب بر قومه نجه وارلوم
كه اول قوم كلب بنوكله جنك ايدلر اصحابني قرلر كنديه بر هزيمت واقع اولا بز
اول قومله دشمان اولوب بنوكجون مقاتلمي قلالم بس بر علت ايدوب كرو قلالم
تا اورب كرودنجه بو اتفاقي ايدوب كلديلر ديديلركم يا رسول الله بزوم سلاح حشمز
و يرغمز حاضر دكل بز ورك بز بر قاج كوندن صكره اردوكردن بزه ايرشورز
رسول عم كيتدي بونلر علت ايدوب كرو قلدلر ديدلركم كرو صاغ سلامت اصحابيله
كلجك اولورسه عذر ايدوب ديه وزكه اهلومز مالمز بزي مشغول قلدي و رمدق
صجومزي عفو ايت ديه وز اول بزه اناب عفو ايليا بزم اتفاقمزدن خود اول خبردار
كركلدر بس حق تبارك و تعالى رسول عم دونب كلوركن هنوز بولده ايرشمدن
انلرك اتفاقني و يلان عذر ديليجكلرني رسولنه بو آيتله خبر ويروب بيوردي كم
يا محمد بيز اولا كه اول سندن تخلف ايدوب كرو قلنلر عربلردن سكا استقبال
ايدوب عذر كتورب ديلركم اهلومز مالمز بزي مشغول ايلدي بز كيدجك اولور
ضايع اولالر ديو قورقدق كه اول اولمسا سوكله بيله جقردق بز سنك قتوكه
صوجلو اولدق بزمجون مغفرت طلب ايله بو بزم سوزدركم سكا سيلرلر اما كوكللرنده
هيچ استغفاره رغبتلري يوق كرك سن انلرجون مغفرت دله كرك دلمه انلر

كلب

كلب سندن بو عذري دليجك يا محمد سن انلره دكل كم اكر حق تعالى سزه بر مضرت
ارکورمك دلسا قتلله يا هزيمتله يا بر بلايه اغرتمغله يا خود سزه بر منفعت ارکورمك
دلسه نصرت ويروب دشمان اوزره غالب قلماغله كمك قدرتي يتركم اول اللهك
عذابني سزدن منع ايدبله يا اول منفعتي سزه ايرشمكدن دفع ايده بله الله دن ارتق
بو ظاهردركم هيچ بر كمسه بوكا قادر دكل سز صنماكوزكم نه قلدغكز الله بلميا بلكه
اول الله عليمدر بلور بو كرو قلمقدن مرادكز نيدي سز بو عذركزده يلانجلرسز
بل ظننتم ان لن ينقلب الرسول والمؤمنون الى اهليهم ابدا وزين ذلك
في قلوبكم وظننتم ظن السوء وكنتم قوما بورا يعني سزوك كرو قلدغكزه هيچ
بر عذركز يوق بلكه سز ايله ظن ايتدكزكم رسول عم اول مؤمنلرله كلي انده هلاك
اولسهلر هيچ بري انلرك صاغ سلامت كرو مدينيه دونب اولرنه اهللرنه
اولشجق دكل هر كز اندن اترو اول كرو قلمق كوكلوكزه خوش كستردي كه ياوز
قبيح كمانلر ايلدكز انكله تخلف قلدكز هلاك اولمشي قوملردن اولدكز و بندن
صكره بيوردي كم ومن لم يؤمن بالله ورسوله فانا اعتدنا للكافرين سعيرا يعني
شول كمسلركم ظاهرده اينانديغلين الله و رسولنه باطنده ايناغمسا سزي آشكارسنه
مخالف اولسه بز انك ظاهر حالنه اعتبار ايدوب اول ايماننه اندن قبول ايتمزوز
همان كرو اول كافرلر جماعتندن در بدرستي بز بر قليوب حاضر قلمشز سعيره
طاموسنك عذابلرني اول كافرلرجون بس عقل اولن مؤمن كركدركم بو آيتلردن
اعتبار الوب ظاهرين باطننه موافق قله معامله سن اللهله طغرو قله دينني
طريقنده خاين اولميا بلكه صلوب اولب دينه خلل ايرشجك كشلرله صحبت

قلمیا کرك عالم اولسون کرك جاهل تا که دینینی فساده وروب اول دخی اهل
سعیردن اولمیا ودخی حق تعالی بیوردیکم ولله ملك السموات والارض
یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء وکان الله غفورا رحیما یعنی حق تعالی
قوللرنه کندونك غناسین وفضلین وعدلنی بیان قلب بیوردیکم یرلرك
کوکلرك خزینلری اللهکدر هر نجه دلرسه حکمتی مستقر قدرکه دلرسه فضل
ادوب یارلغار لطف احسان قلور که دلرسه صغیره کناهلر ایچون دخی عذاب
قلور عدلنی ظهوره کتوردیکیچون حق تعالی غفوردر توبه قلنلرك کناهلرین
یارلغار ورحیمدر اکا یلورنلری اسرکر بس کرکدر کم عقل اولنلر فقرنی اکا
عرض ادوب اندن اومرلرکه یرك کوکلك خزینلری انکدر وکناهلرنه بقب رحمتدن
امید کسب توبه یی ترك اتمیلر ورحمتنه کرمنه مغرور اولب دخی یلب کناهه
مشغول اولمیلرکم فضل وارسه عدل دخی واردر عاصیلردن انتقام ادر وبندن
صکره کرو بیوردیکم سیقول المخلفون اذا انطلقتم الی مغانم لتأخذوها ذرونا
نتبعکم یریدون ان یبدلوا کلام الله قل لن تتبعونا کذلکم قال الله من قبل
فسیقولون بل تحسدوننا بل کانوا لا یفقهون الا قلیلا یعنی یا محمد اول حدیبیه
کتندن سندن تخلف ادوب کرو قلنلر تیز اولا که دیکلر کجن سز اول خیبره اوزره
غنیمت المغه کیدرسز بز دخی سزکله بیله کیدلوم بو غزاده بیله اولالم دیکلرکه الله
تعالی نك حکمنی تبدیل تغییر ادلر یعنی حق تعالی رسولنه بیورمشدیکم اول
متخلفلر دخی بر غزایه سندن دستور دیلرلرسه سن انلره بیله کتمکه دستور ورن
مکل بس ایت کل انلره کم سز بزم بیله بو خیبره ورمقلغه دستور یوقدرکه کلب

غنیمت شریك اولاسز الا مکرکم مقطوع اولاسز ورسز کله سز غنیمتدن سزه نصیب
اولمیا سزك حقکزده حق تعالی بویله بیوردی بندن اوکدن حدیبیه غزاسندن
دخی اما کجن اول متخلفلر سزدن بو کلام اشتسلر دیلرکم حق تعالی بزی نهی
ادوب منع اتمدی بلکه سز بزه حسد ادرسز که اول غنایم نصیب دکمیه امدی
اول سوزی انلر دمزلر الا اندن اترودرلرکه ادراك ادرلر دخی اول نفاقلرن
ترك اتمکه رغبتلری دخی یوقدر نه ازدن نه چوقدن ودخی بیوردیکه قل للمخلفین
من الاعراب ستدعون الی قوم اولی بأس شدید تقاتلونهم او یسلمون
فان تطیعوا یؤتکم الله اجرا حسنا وان تتولوا کما تولیتم من قبل یعذبکم
عذابا الیما یعنی یا محمد ایت شول سکا تخلف قلن عربلره کم قتالدن اترو
حدیبیه دن کرو قلدلر تیز اولا کم سز دعوت اولنه سز بر قومله قتال قلمغا کم
انلر قتی قوتلولردر حرب ارنلریدر بعضیلر دیمشلرکم اول قوم یمامه درکه
رسولدن صکره ابو بکر صدیق رضی الله عنه مقاتله قلدی اصحابله سعید بن
جبیر دیدیکم اول قوم هوازن ثقیف قبیلهسیدر بس سزه امر اولنه کم انلرکله
مقاتله ادسز تا اکا دکین کم مسلمان اولالر اکر اول امره مطیع اولب اجابت
ادرسکوز که نیتکزی اخلاص ادوب الله رضا ایچون مقاتله قلسز الله تعالی
سزه اخرتده کرکلو ثوابلر ویره درجاتلرکزی رفع اده اکر اول حدیبیهده اعراض
قلدوغکز کبی بوندخی اعراض ادرسیز اولورسکز حق تعالی سزه انك مقابلهسنده
قتی عذابلر ایلیسر که غایت مولم اولا چونکه بو ایت کلدی اول قوم کترلری
وضعیفلری دیدیلرکم یا رسول الله اکر اول قتال بزه دخی امر اولنورسه حالمز نیجه

اولاكم بزم قتاله طاقتمز يتمز كرو چقامز حق تعالى بزه دخى عذابمى قلسه
حق تعالى انلرك حقنده بو ايتى اندرديكم ليس على الاعمى حرج ولا على الاعرج
حرج ولا على المريض حرج ومن يطع الله ورسوله يدخله جنات تجرى من
تحتها الانهار ومن يتول يعذبه عذابا اليما يعنى شول كمسنه لركم كوزسز وكوترم
اولالر ياخود خسته اولب ضعيف اولالر انلر تخلف ايدوب كرو قلورلرسه
انلره كناه يوق انلر اخرتده معاقب اولمزلر اما شول كمسنه لركم بو عذرلردن
برى اولب اول غزاده الله ورسوله مطيع اولالر بونلرك ظاهرلرين اخلاصله
مزين قلالر كوكللرنى نفاق خباثتندن اردلر حق تعالى انلرى اجماعه
كوروب بستانلر و كوشكلر ازرنده انواع حللرله و تاجلرله طاشلرن بزر
وكندونك لقاسى نوريله كوكللرن بزر و اول ارمقلر شربتلريله انلرى
صورتلركم سرايلرنك و اغاجلرنك التندن اقر اما شول كمسنه لركم عذرسز الله
ورسوله مطيع اولميا تخلف ايدوب غزايه وارميا حق تعالى اكا جهنم اچنده
رنجى عذاب قلر كه طعامى اودلر اچدكى اودلر وكيدوكى اودلر و دخى
حق تعالى بيورديكم لقد رضى الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة
فعلم ما فى قلوبهم فانزل السكينة عليهم واثابهم فتحا قريبا يعنى يا محمد
بدرستى حق تعالى راضى اولدى شول مؤمنلردن كه سنكله ام غيلان اغاجى
التنده مبايعت قلدلركم بيك درت يوز كشيدى اما عثمان مكه ده وارمشدى
انده حاضر دكلدى رسول عم بيورديكه بدرستى عثمان الله و رسول حاجتچون
و مؤمنلر مصلحتيچون بوردن غايب اولمشدر اوش بو بيعت عثمان ايچون اولسون

ديوب بر اليني بر الينك ازرنه قودى كندو مبارك اليله عثمانچون بيعت قلدى
پس حق تعالى اول بيعت قلنلرك كوكللرندكى صدق قلرندن و فالرين بلدى انلرك
كوكللرنه وقار سكونت اندردى و اولردن راضى اولب فتح خيبرله اكا عطا قلدى
نتكم بيوردى ومغانم كثيرة يأخذونها وكان الله عزيزا حكيما يعنى حق تعالى اول
مؤمنلره خيبر غنيمتن عطا قلدى كه نى حساب انى الدلر اول بيعتلرنك عوضنكه
الله تعالى عزيز غالبدر و دخى حكيم در مؤمنلره نصرت غنيمتله حكم ايدر و كافرلره
قتل هزيمتله حكم ايدر هيچ بر كمسه يرده كوكده انك حكمنه مانع معارض يوق و دخى
بيورديكم وعدكم الله مغانم كثيرة تأخذونها فعجل لكم هذه وكف ايدى
الناس عنكم ولتكون اية للمؤمنين ويهديكم صراطا مستقيما يعنى حق
تعالى رسولنه مؤمنلرله بله خطاب ايدوب بيورديكم حق تعالى سزه چوق غنيمتلر وعده
قلديكه انى الاسز كمين رسولله كمى رسولدن صكره تا قيامته دكن اما بو فتح خيبر
غنيمتن شمدى سزه تعجيل قلدى و دخى اول مكه اهلندن اسد و غطفان و دخى
بولردن غيرى دليكم اول اهل خيبره معاونت قلب سزوكله حرب ايدرلردى الله تعالى
انلرك اليني سزكله حرب اتمكدن منع ايلديكه رسول الله عم مصالحه قلدلر انك ازرنه
كم رسولله اصلا حرب اولمز سازيا انلرى دخى اولميا و دخى اول فتح خيبركم سزه عطا
قلدق يلوكز اول غنيمتچون دكل بلكه سزدن صكره مؤمنلره دخى عبرت اولاكه ايمانلرن
محكم قلالر زيرا اول فتح خيبرده مسلمانلر لشكرى سكز بيكدى و كافر لشكرى
يتمش بيك ايدى بو عبرت قدرتدر كه كلدرركم سكز بيك كشى يتمش بيك كشيه غالب
كله بو ظاهردركه اللهك نصرتيله در اللهك نصرت دخى اولمز الا مؤمنلره اولور

اول ایمانلري اخلاصلري اولدیغیچون ودخي بیوردیکه اول مال خیبر سزه غنیمت
قلدیغمز دخي اندن اترودرکه سزي طریق مستقیمه ازرنه ثابت قلاوهم فعلکز
وقولکز استقامت ازرنه اوله ودخي بیوردیکه واخری لم تقدروا علیها قد
احاط الله بها وکان الله علی کل شیء قدیرا یعني حق تعالی سزه بر غنیمت دخي
وعده قلمشدرکم سزك اکا قدرتکز یتمزکه مالك اوله بلسزکه اول فتح مکه در حق تعالی
نك علم احاطه قلمشدرکم سز تیز زماننده انی الله نصرتیله فتح ادوب غنیمتن الیسز
سزکه الله تعالی هرنیه دلرسه قادردر قدرت یترکمه دلرسه فتح نصرت
ورر کمه دلرسه محنت هزیمت ورر ودخي بیوردیکه ولو قاتلکم الذین کفروا
لولوا الادبار ثم لا یجدون ولیا ولا نصیرا یعني اکر اول حدیبیه کتنده
مکه کافرلري سزکله مقاتله قلسلر ادلرنه دوب صیغنب کرو قچلردي
اندن کندولره بر دوست بولمیلردیکه انلره اصسي طوقنه وبر یاردیجي بولمیلر
دیکم بولره یاردم قلب هزیمتدن صقلیه ودخي بیوردیکه سنة الله التي قد
خلت من قبل ولن تجد لسنة الله تبدیلا یعني اشبو دوستلرنه نصرت
قلوب غالب قلمق ودشمنلرنه قهرادوب منهزم قلمق الله تعالی نك سنتیدندر
که ازلی ازالدن تقدیر اولنمشدر هیچ بر کمسه الله نك سنتین تبدیل تغییر ادر
که نصرت یرنه انهزام اوله یاخود هزیمت وقتنده نصرت اوله ودخي بیوردیکه
هو الذي کف ایدیهم عنکم وایدیکم عنهم ببطن مکة من بعد ان اظفرکم
علیهم وکان الله بما تعملون بصیرا بو ایتك دخي سبب نزولي بویدیکم رسول
حدیبیه کتندکم مکیه وردي بر جماعت مکه اهلندن تعظیم طریقندن

چقوب رسول ازرنه مطلع اولالر دخي رسول طوتلردي رسوله انلري
طوتدي اما انلره ضرر قلمدي کرو صلي وردي اول وقت بو ایت اندرلدي بیور
دیکم اول الله در اولکم انلرك الکرن سزدن منع ایلدي وسزك الکزي انلردن
منع ایلدي که نه انلردن سزه ضرر ارشدي نه سزدن انلره ضرر ارشدي اول
مکه اورتسنده بندن صکره کم سزي انلرك ازرنه مسلط حواله قلمشدي هرنیه
کم سز اشلرسز الله تعالی بصیردر انی کورر اکا کوره نسنه یقدر ودخي بیوردیکم
هم الذین کفروا وصدوکم عن المسجد الحرام والهدي معکوفا ان یبلغ محله
یعني بو مکه اهل شول کمسلردرکم الله نك وحدانیتنه انکار ایتدلر وسزي مسجد
حرام طوافن قلمقدن منع ایتدلر واول هدیکزي دخي محلنه ارشوب انده ذبح
اولنمقدن منع ایتدلرکه حاجلر هدینك محلي منا یدي وعمره قلنلر هدینك
محلي صفا قتنده یري ودخي بیوردیکه ولولا رجال مؤمنون ونساء مؤمنات
لم تعلموهم ان تطؤهم فتصیبکم منهم معرة بغیر علم لیدخل الله في رحمته
من یشاء لو تزیلوا لعذبنا الذین کفروا منهم عذابا الیما یعني یا محمد اکر
اول مکه ده شول مسلمانلر ارنلر ومسلمه عورتلر دکولمسه سز انلري بلمزسزکم مسلمان
لردر دخي بلمزلکله انلري دخي مشرکلردن صنوب بونلرن قلجله اریدکوز
وایقلرکز التنده بصیدکز انلردن سزه بلمزلکله دیت لازم اولیدي که خطایله
مسلمانلري الدریدکز ومشرکلر دخي سزي تعیب تعییر ادوب دیلردیکه کندودینلري
اهلن دخي دیلدلر نیتکیم بزي دیلدلر اکر اول مکه ده کروب بویله دخي قلسکز حق تعالی
انلردن کمي دلرسه کندو رحمتنه کوردردي سزول خود انلر کنا هکرز بوغدي

وآگر اول مؤمن ارنلر و مؤمنه عورتلر کندولری اول مشرکلر اراسندن تمییز
ادوب بچلوب بر یکا چقسلردی عزتم حقیچون اول مکه اهلندن مشرکلرنه
سزک قیلجلرکزی الیندن قتی عذاب ادردوک اما اول مسلمانلر انلره قرشوب
بیله اولدیغی اول عذابی اولردن منع ایلدی بو کلامه اکا اشارتدر قلوبلرکم هر قتنغی
یرده الله دوستلریندن بر کمسه اولسه انک صلاحی و دعاسی برکاتندن اول اهلرندن
اولدیغی قومک اذیلرندن نیجه افتلری منع ایدر نیتکم اول مؤمنلر سببیله کافرلردن
محنت گیتردی ودخی بیوردیکم اذ جعل الذین کفروا فی قلوبهم الحمیة حمیة
الجاهلیة فانزل الله سکینته علی رسوله وعلی المؤمنین والزمهم کلمة
التقوی وکانوا احق بها واهلها وکان الله بکل شیء علیما بو ایتک دخی
سبب نزولی بودیکم اول مکه کافرلری دیدیلرکم بو محمد بزم اتالرمزی و قرداشلرمزی
اولدردی بوکز کلدی بز ایکه بزم اذرمزه کروب منزللرمزی و یورتلرمزی الا والله
بز قومزز که انلر بزم اذرمزه کوره کلمزین ایشبو حمیت چون ویردی حق تعالی
انی رسولنه خبر وروب بیوردیکم چونکه اول کافرلر کوکللرینه حمیت قیلدیلر
اول جاهللر حمیتی حق تعالی رسولی ازره و مؤمنلر ازره سکونت و دلکلک
ایندردی اول حمیتلرین انلردن دفع ایتمکچون تاکه رسول اصحابیله ساکن اولوب
مطمئن اولدیلر انلرکله مصالحه قیلدیلر کرودندیلر حق تعالی اول مؤمنلره کلمهء
تقوای الهام ادوب کوکللرینه برقدیکه لا اله الا الله کلمسیدر تاکم انی کوکللرندن
دللرینه کتوردیلر اول کلمه درکم انلری دنیده هر عیبدن صقلدی نفرت ظفر
بولدیلر و اخرتده طامو عذابلرندن نجات بولب ابدی سعادته ارشدیلر بولر

الله تعالی نک

الله تعالی نک اولی علمیدر اول کلمیه احق و لایق اولدیلر اندن اترو مکه
اهلندن اول خلعتی بولره کیدردی انلره کیدرمدی بس حق تعالی کلی نسنه‌یه
علیمدر ایمان اهل اولنی بیلور اکا ایمان معرفتی وروب کندویه مقرب قیلور
اول که اهل دکل انی دخی بیلور قبوسندن رد ادوب مطرود محروم قیلور بس
مؤمن اولن کرک که بو نعمتک قدرین بیلوب شکرنه ملازم اوله تاکه اول
نعمت تمامی دخی زیاده اوله دنیده اخرتده غنی اوله و بندن صکره حق تعالی
کرو بیوردیکه لقد صدق الله رسوله الرؤیا بالحق لتدخلن المسجد الحرام ان
شاء الله امنین محلقین رؤسکم ومقصرین لا تخافون فعلم ما لم تعلموا فجعل
من دون ذلک فتحا قریبا بو ایتک دخی سبب نزولی بودیکم رسول عم اول
حدیبیه‌یه هنوز چقمزدن اول دوشنده کورمشدیکم اصحابیله مکه‌یه کروب
طواف قیلورلر بو دوشنی رسول اصحابه خبر ورمشدی اول که خالص مؤمنلردی
بشارتی قلوب سوندیلر انلرکم منافقلردی یورکلرنه دوکن اولدی چون چقوب
رسول حدیبیه‌یه و رجوع کافرلر رسول عم مکه‌یه کرمکدن منع ایلدیلر منافقلر
دیدیلرکم محمدک دوشی یلان اولدی اکر کرچک ایسه نیچون منع اولنادی دیو
سویندیلر مؤمنلر انلرک کلامین ایشدوب ملول اولدیلر حق تعالی اول منافقلرک
سوزین رد ادوب مؤمنلرک کوکلنه سرور کورمکچون بو ایتی کندروب بیوردیکم
بدرستی حق تعالی رسولنک دوشنی تحقیق قلدی و ما قلب کرچک لکله یا محمد
سندخی اول مؤمنلر دخی عزتم و بقام حقیچون کلسی یل کرسز اول مسجد حرامه
ان شاء الله بو حالتده کم دشمانلر سزندن امین اولاسز و بعضکز باشکز یولدجی

اولب بعضکز صاچکزدن قرقدجی اولاسز دشمانلردن قورقمیه سز حق تعالی
عالمدر بلورانی که سز بلمزسز یعنی حق تعالی بلور که سز کلسه یل بیته کروب
طواف ایدرسز امّا سز انکچون کوکلوکزه بو اندیشه‌لری دوشروب ملول اولورسز
بس حق تعالی سزه بو مکه‌نک فتحندن اول فتح خیبری وغنائم قلدیکه انکله غنیمت
بولاسز اندن صکره بو مکه‌یی فتح ایدوب فتوحلر بولاسز ودخی بیوردیکم هو الذی
ارسل رسوله بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین کله وکفی بالله
شهیدا یعنی اول الله درکم اول رسولنی کلمهٔ هدایتله کوندردیکه اول لا اله
الا الله در یعنی طانقلق ویرمکدرکه الله دن ارتق طیمغا لایق معبود یوقدر
الا معبود حق اولدر ودخی حق دینله کوندردیکه اول دیندن غیری دین الله
قتنده مقبول دکلدر اندن اتروکوندردیکم اول دین اسلامی جمیع دینلر اوزره
اظهار قله وهیچ بر اهل دین قلمیا الا کرککم قیامتدن اکدن بو دین اسلامه
کرلر اکرچه بو کافرلر سکا انکار ایدوب یلانلرلرسه سنک رسوللکگه طانق
لق ویرمزلرسه الله تعالی سکا طانق یترکه سن انک رسولیسن بونی اول وقت
بیوردی حق تعالی که سهیل رسولا ع م مصالحه قلجق حجت یازمق طلب ایلدی
رسول محمد رسول الله دیو یازدی نتکم بیان ایلدک سهیل ددیکه بز سنک
رسول ایدکک بلمزز و طانقلق دخی ویرمزز حق تعالی بیوردیکه اکر اهل
مکه و سهیل سکا طانقلق ویرمزلرسه که سن رسولسن حق تعالی طانق
اولدغی سکا یتر ودخی بیوردیکه محمد رسول الله والذین معه اشداء علی
الکفار رحماء بینهم تریهم رکعا سجدا یبتغون فضلا من الله ورضوانا

یعنی محمد کیم رسول الله در دخی مؤمنلردن شول کمسنه‌لر که انکله برله درلر انلر کافرلر
اوزره ایری سوزلولردر و جز انلولردر امّا بری بری ارسنده شفقتلولردر و
اسلام اهل ضعیفلرینه ایرکجلردر و بربرینی سوجلردر هر قچن که بونلری کورسن
رکوع ایدجلر و سجده ایدجلر کورسن یعنی چوق نماز قلجلر کورسن که حلالدن
کسب ایدرلر اللهک رضاسن طلب قلمقدن یکا سعی ایدرلر و بربجه اهل تفسیر
دیمشلر کیم والذین معه دیدکی ابا بکردر اشداء علی الکفار دیدکی عمردر رحماء بینهم
دیدکی عثمان در تریهم رکعا دیدکی علی در یبتغون فضلا من الله ورضوانا دیدکی
طلحه و زبیر در دخی سعد سعید و عبد الرحمن بن عوف و عبیدة بن الجراح در رضی
الله عنهم که بونلر کلیسی عشرهٔ مبشره در یعنی بونلر اولان کیشی درکم حق تعالی
انلری رسولنه اهل جنتدندر دیو خبر ویرمشدر رسول انلره مشتلمشدر ودخی
حق تعالی کرو بونلرک بیاننده بیوردیکم سیماهم فی وجوههم من اثر السجود
ذلک مثلهم فی التوریة ومثلهم فی الانجیل کزرع اخرج شطاه فآزره فاستغلظ
فاستوی علی سوقه یعجب الزراع لیغیظ بهم الکفار وعد الله الذین امنوا وعملوا
الصالحات منهم مغفرة واجرا عظیما یعنی انلرک علامتلری یوزلرنده صروق
درکم دتله‌لرده اویانقلقدن اولمشدر و بربجلر دیمشلردرکم اول وقار خشوع
نوردر که قیامتده یوزلرنده ورووب انکله بللو اولالر و بو صفتلرکم بونلره ذکر
اولندی قرآن اچنده توریتده دخی بونلرک صفتی ایله بیان اولنمشدر امّا بونلرک
انجیلده مثللری شول دانه کبی درکم اکی بیرق اولب اول بیردن بتوب چقدی
اندن اکا قوت حاصل اولب بوغنلدی اوزدک اوزره طوغرلوب طوردی شیله کیم

اول اکنجی اکا نظر ادوب سوندی پس بو محمد دخی اول بر دانه کبی بتوب ظهوره
کلدی اولا ابو بکر ایمان کتوروب متابعت قلدی رسولا نکله برز قوت بولدی
اندن بر بری اردنجه چون اصحاب ایمانه کلوب چوغلدلر رسول ع م انلرک
چوقلغیله فتح بولب سوندی تا که مکه کافرلری انلرک چوقلغن کوروب مسلمان
لرک قوتلندوغن کوروب خوش کلیوب طارلقنلر وارد قجه یورکلرندن جراحتلری
ارته پس حق تعالی وعده قلدی رسوله ایمان کتورنلره کناهلرن یارلغغله و
اولو ثوابلر ویوجه مرتبلر ویرمکله ودخی شول کمسلره کم ایمان کتوروب عمل صالح
قلهلر تا قیامته دکین ودخی روایتدر رسولدن ع م کم بیوردی هر کم انا فتحنا
سورسن دایم ورد ادنوب یا نماز اچنده یا نمازدن طشرده اوقسا رسول الله مکی
فتح اتمکن حاضر اولنلرجه حق تعالی اکا ثواب ویره سورة الحجرات وهی مدنیة
ثمان عشر آیات بسم الله الرحمن الرحیم حق تبارک وتعالی بیوردیکم
یا ایها الذین آمنوا لا تقدموا بین یدی الله ورسوله واتقوا الله ان الله سمیع
علیم بو سورنک اولنده بر قاچ آیتلر کم کلمشدر حق تعالی رسولنک یارنلرنه بنکله
ادب اوکرتمشدر که انکله ادب بلنب رسولک حرمتن صقنیلر انی کندولرکب یا
خود بر غیر ادم کبی طتمیلر تا که مرتبلری عالی اولب اخرت عقوبتندن قرتلهلر
پس اولا بیوردیکم ای انلرکم ایمان کتوردکز الله دن والله ک رسولندن اوکرتمک
یعنی حق الله تعالی سزه بر نسنه بیورسه کم اشلیه سز انی اشلک دیدکی وقت
کلمزدن اوک اوب اشلمک ودخی اول رسول سزه بر نسنه بیورسه اندن اوکدب
سز انی اشلمک تا اول اشلماینجه یا اشلمکه دستور ویرماینجه سبب بویدیکم قتادت

بیرامنن

بیرامنن بر جماعت رسول ع م بیرام نمازن قلمزدن اوک قربانلرن بغزلدلر
رسول ع م نمازدن صکره انلره بیوردیکم اول قربانلکز رواد کلدر ایرق بغزلک
که انی وقتندن اوکدن بغزلدکز پس حق تعالی بو آیتی کوندردی که ایرق هیچ
بر اشده رسولدن اوکمیلر ودخی رسول ع م بولره سیلماینجه بولر اوکردوب
اکا سیلمیلر مسروق ایدر رمضانک شک کوننده بز عایشه قتنده یدق رضی الله
عنها سود کتوردلر بن دیدمکه اروجلیم اجرم عایشه دیدیکه بو اوکرتمک نهی اولنمشدر
کوزمزمیسکم حق تعالی کلامنده نه بیوردی بو آیتی اقدی دیدیکم بو آیت بو
اوروج حقنده در دخی بندن غیری نه که وار بو کا بکزر کلر حقنده در اما
مقاتل ایدر بو آیت اینمک لکنک سببی اوچ کشی حقنده در قضیه بودر کم
رسول ع م بر بریه چری کوندردی منذر بن عمرو انلره امیر دیکدی بونلر کدر کن
بئر معونه قتنده بنو عامر بن صعصعه چقدی بولری منع ادوب قردی همان
اوچ کشی قرتلوب قاچدی چون اول اوچ کشی مدینه یه یقین کلدلر ایکی
کشی بنی سلیم قبیلسندن رسوله کلوب صلح ادوب کرو کیدیوردلردی
رسول ع م انلره هدیه ویروب طون کیورمشدی اول اوچ کشیه ناکاه صتشو
کلدلر انلره صوردلرکم سز نه قبیلدنسز انلر دخی بنو عامر قبیلسی مدینه یه
یقنجق اولماغن دیدلرکم بز بنو عامر قبیلسندنوز بلمدلرکم بولر بنو عامردن
قچوب قرتلدلر فی الحال اول اوچ کشی اول ایکی کشی اولدروب طونلرن صویدلر
الوب رسوله کلدلر رسول ع م کوردیکم اول کندو کیوردکی طونلر انلره دیدیکم
بو اشده تعجیل ایتدوکز نیچون سزه بیورلمین نسنه اشلدکز پس حق تعالی

اول وقت بو آيتى ايندردى انلرى اكسيلتدى بيوردیكم اى ايمانلرين صادق
اولنلر اشين اوجى اولمك رسول الله طانشماينجه كيمسى آلدرمك كتابه سنته
مخالف ايش ايشلمك قوقك اللهدن بيوردوغن طوتب متى ايتديكى نسنهلرده تك
يقلينك الله ورسول امرنه مخالفت قلمك كه حق تعالى آمان دلينلرك وقولن
ايشيدر واولدى كيمى آلدرندوكو كوكلرن نيتلرى بيلديكى بلورد بو آيت
اچيندن حق تعالى نك مؤمنلره رأفت وشفقتى وارديغى معلوم اولديكم بولسه
كناه ايشلدكدن صكره كرو ايمان كوترلر ديو اولرن مؤمنلكله اكدى اى
عاصى اولنلر ديو اكدى وهم بوكله معتزله مذهبين باطل قلديكه انلر ايدرلر
كيمسى كباير كناه ايشليجك ايماندن چقر درلر ايله اولسه حق تعالى اول آدم آلدرنلره
اى ايمان اهلى ديو خطاب قلماردى ودخى بوندن صكره حق تعالى كرو بيوردیكم
يا ايها الذين آمنوا لا ترفعوا اصواتكم فوق صوت النبى ولا تجهروا له بالقول
كجهر بعضكم لبعض ان تحبط اعمالكم وانتم لا تشعرون بو آيتك دخى سبب
نزولى بويدكم بنى تميمدن رسوله ع ايلچى كلدى سكسان كيمسى انلردن برسى
اقرع بن حابس ايدى وبرى زبرقان بن بدر ايدى وعطارد بن حاجب ايدى
كلوب رسول قتنه سيلشلدركه ديدلركم يا محمد بزه سن سيلكيا برزم شاعرلرمزه
وخاطبلرمزه سوز سيلكا دستور وير ديو دردتيكادن چاغرشوب غوغا
قلدلر رسولك ع سوزن بصردلر بس حق تعالى بو آيتى كندروب انلرى
دخى نصيحتلدى بيوردیكم اى انلركم ايمان كتوردكز آوازكزى كوتروب
شول دكلو چاغرشمكم رسولك آوازن بصرسز ودخى شى بر بر كوزنه ادن

ايدوب قيغردغكز لكن اكا دخى اداديله چاغرمك بكلكيا اكا تعظيم قلوب حرمتله
وقارله سيلك يا رسول الله ويا نبى الله ديو سيلك اكر اول حرمتسزلكله سيلكيب
اولورسكز اول فعللركزدن سزك حسناتلركز ويوبكيدر دريك انلردن خبركز اولمزبز
بلمزبز بو آيتى دكيل كوتروب درلركم كناهلر كيشينك عملين يويرا اما بز ايدرز
كم كناه عمل باطل قلمز مكركم كفر سيلكيا ياخود حق تعالى حرام قلدوغنه حلال
ديا يا حلال قلدغنه حرام ديه ياخود شريعت اسلامن تعظيم اولنيجق حرمت
قلنيجق نسنهلره اول سهل كوروب استخفاف ايده شنلكيمى كم قرآنى يا قرآن اوقيانى
حقير كورسه بو دخى نيه كرك ديسه چلغويه وچلغوچيلره حرمت قلسه ذكيليجك
سنته بودر ديسه ياخود ابدستسز وجنبله مصحف طوتسا يدرنيش طوتحق ديسه يا
جنبله مسجده كورسه يا مسجدى اچيندن قصدله بر كناه ايشلسه بدرنيش بو دخى ابرق اولز
كبى بر اولدر ديسه ياخود ابدستسز قصدله نماز قلسا ياخود حق تعالى فرض قلديغى
طاعتلرى ترك ايسه اولدنيم نه مضحكوده بزرهم ايشليين ديسه ياخود قبله نيتى بوب
قصدله ايرق قلسا ياخود ديسكم ايشبو كناهلر ايشلمك يعنى بيجى ايچمك وزنا
قلمق وصوجسز آدم الدرمك وظلم بركونك مالن الوب يمك وبركوبى ايجدب
دكمك سوكمك نه كولو نسنهدر خوش صفا بى وار دسا وبو طاعتلرى ترك ادوب
ايشلمك نه لذتلو نسنهدر ديسه اتفاق اهل سنت قتنده كافر اولور مجموع عملى
يويلور عورتى بوشنور اما بر كناه حرامدغن بلوب ايشلسه نفسى تيكسا اولى ايشى
ايشلمك خوش دكل ايدكى بيلسا قصد ايندن توبه قلمق ارزه اولسه ايمكله عمل باطل
اولمز اما بو آيتين عمل باطل قلور ديو ذكر ايتدكى رسوله استخفاف ايتديدى

رسوله استخفاف قلمق خود كفردر اندن اترو ابطال عمله ذكر ايلدي چون بو آيت
ايندي ثابت بن قيس اوونه كروب اغلردي ايدردي يكم بن طامو اهلندن اولدم زيرا انك
قولاغي بر ز بركدي رسول قتنده كلجك قترق سويلنكز ايدي چون حق تعالى
قتي سويلمكي رسول قتنده نهي ايلدي اول كندو حالنه ملول اولب اغلردي كلوب
رسوله انك حالندن خبر ويرديلر رسول عم اني قغروب كتوردي ديديكم يا ثابت
سن جنت اهلسن طامو اهلي دكلسن سنك غيركدركم على سنجلين اولميا بس
ثابت ديديكم يا رسول الله بندن صكره ابرق سوز سويلميام الا سزله سويلديكم
اوازم چقرميم چون اول ثابت بو عهدي قلدي حق تعالى بو آيتي كندرديكم
ان الذين يغضون اصواتهم عند رسول الله اولئك الذين امتحن الله قلوبهم
للتقوى لهم مغفرة واجر عظيم يعني شول كمسنه‌لركم اوازلرن الچغ دره
ايكل سويلر رسول قتنده انلر اولدركم حق تعالى انلرك كوكلني اخلاص نوريله
منور قلوب معاصيلردن پاك صافي قلدي و تقواي انلرك كوكلنه دولندرديكم
هر اعضالري انلرك كوكلنه تابع اولب انواع عبادتله مزين اولدي زيرا
بو معلوم دركم بك صالح اولجق رعيت دخي صالح اولور مملكت عدلله معمور
اولور قچن بك ظالم فاسق اولسا رعيت دخي هب اكا تابع اولور مملكت ظلمله
وفسقله خراب اولور كوكلي اعضالري بوكا قياس قلغل زيرا حديث رسول دخي
بوكا شاهددركم بيوردي الا اولدكه بو ادم اغلنك بدننده بر پاره ات وار
قچن اول صلاح ارزه اولسه جميع اعضا صلاح ارزه اولور قچن اول فساده وارسه
جميع اعضا فساده وارر اول دلدركم كوكلدر بس قچن كشينك كوكلي تقوي مقام

اولسا واعضالري انكله صلاحه كلسا انلرك دنيده كناهلرينه مغفرت اولب
اخرتده اولو ثوابلر و بو جه مرتبه‌لر حاصل اولور ودخي بيورديكم ان الذين
ينادونك من وراء الحجرات اكثرهم لا يعقلون بو آيتك دخي سبب نزولي
بو ديكم رسول عم اسامة بن زيد لشكرله بني عنبره قبيلسنه كندردي ورب
اول قبيله اوردي مالن الوب ذريتلرن اسير قلدي الوب رسوله كلدي اول
قبيلدن بر جماعت ديرلب رسوله كلديلر كه اسيرلرن فديه ويروب صتون الالر
ايله وقتيدي رسول بعض خاتونلرنك حجره‌سنده ايدي زيرا هر خاتوننك باشلو
باشنه بر حجره‌سي واردي اول قوم كلب رسوله چقنجا صبر ايده مدلر حجره اردينه
كلب رسوله چاغرديلر رسول عم حجره‌دن چقدي بونلر الوردرب اول ذريتلر
لرچون سويلديلر رسول عم انلردن برنه ديديكم سن حكم ايله بينماكه حكم ايدني
بن قبول ايدم اول كشي ديديكم بن شويله حكم ايدرم كه اول اسيرلرك نصفني قويورسن
ونصفني برزه صتاسن رسول انك حكمني مسلم دتوب انلرك يارسن ازاد قلدي
يارسن بهايه كسوب بهاسن الديلر اول وقت حق تعالى بو آيتي اندروب بيورديكم
بدرستي يا محمد شول كمسنه‌لركم سكا حجرات ارديندن چاغررلر سن چقنجا صبر
اتمزلر انلرك چوقي عقلسزدركه سنك حرمتك و ادبك صقلمزلر ولو انهم
صبروا حتى تخرج اليهم لكان خيرا لهم والله غفور رحيم يعني يا محمد اكر
اول كلوب سكا چاغرنلر سن انلره چقنجه صبر قلسلر انلره اول دخي خير اولوردي
اما الله تعالى غفوردر توبه ايدنلري يرلغار رحيم در توبه قلدقدن صكره اثركر
كرو رحمت قلور بس اي عزيز بو آيتلر كلي تاويلندن بوكا دكن اكا اشارت قلوركم

هر كشيه ادب صقلمق واجبدر زيرا بو ادب صقلمق اولولر قتنده ومشايخ صحبتنده
واخرت عالملري قتنده كيشي يوجا ايتمكلره ارشد دردنيده اخرتده اكا خير سعادت
قپولرن اچر ورر بندن اترو بيوردي رسول ع م كم بنم ربم بني ادبلدي وادبمي
كوركلو قلدي زيرا ادب صقلين سنتي دخي صقلر وسنتي صقلين فريضي دخي صقلر
وفريضي صقلين الله قتنده قربت بولب ايكي جهانده سعادته اولاشر اما ادب
ترك ادندن فريضي دخي ترك ادر ياخود كوركلو ادا قلمز نيجه كركسا اشلر قچن بويله
اولسه اول كيشي اللهدن ارق دوشب امورلرندن محروم قلور ابن عطا ايدر بو
ايتلر كلي اكا دلالت قلورلركم اشغام تبلو كيشيلر كندودن يقارو ومرتبلولره
حرمت قلاه اندن يقارو اولورمعا طلب قلميا وانلرك قتنده چاغروب سيلميا
باش اشغا قلب ادب برله اوتره اكا سيلرلرسه جواب ويره سيلمزلرسه
طلميا خصوصا كم مريد شيخي قتنده وشاكرد استاد قتنده اكرچه صناعت
اهل دخي اولورسا اكر علما شاكرد اولورسه خود البته بو ادب لازمدر ودخي
اوغل قرنداشي قتنده وخاتونلر حلاللري قتنده خصوصا كم يادارلر اولا
ودخي اول غلاميلر افندلري قتنده ورعيتلر بكلري قتنده ادب صقلمق
كركدركم انلرك قتنده نه كركسه سيلميلر اولور اولمز نسنه يه كلميلر و
وانلرك ايلينجه يورميلر وسوزلرنه حجت ورميلر نه بيوررسه طوتلر
اكر كناه اولمحق ايش اولورسه اكا مطيع اولميلر اكر دوكب سوكرلرسه دخي
زيرا حقيقت اهل حق تعالى نك كلي امرني واجب كوررلر اني تعظيم ادوبن
هيچ بر بويروغني مستحب كورمزلركم اشلمزلرسه كناهكار اولميلر بلكه اللهك

امرني ترك ادنلر كناهكار اولوردرلر قنغي امر كركسه اولسون هم بولرك
سوزلري قويلغنه بو ايتلرك اخري دلالت قلوركم اول صبر ادميوب چاغرنلري
حق تعالى جنوننه نسبت قلب عقل اولردن نفي ايلدي ودخي بيورديكم صبر اتسلر
اوله خير لويدي بس صبر اتمامك ضد خير اولديكه اول شردر بس شره مبتلا
اولمز الا اول كم عقل نقص اوله ودخي اظهر وروشن دليل بودركم ايت اخرنده
الله تعالى غفور رحيم دردي بس بو غفران ورحمت ذكر اولنمز الا بو موضعده
كم اندن اول بر نوع له معصيت ذكر اولنمش اولا بس معلوم اولديكم اول اللهك
ادب ارزه قلدغي امرلرن دخي ترك اتمك معصيت ايمش انكچون بو تعليم ادبدن
صنكره والله غفور رحيم ديو ختم ايلدي بو بابده دخي سوز چوق اما كامل عقل اولنلره
بو قدر بيز كفايت قلور چونكم اهل حق اولا ومرادي حاصل حضرت الهي اولا اما
اول كم نفسنه اسير اولب عقلي انك هواسي تدبيرنده انواع حيللر برله تصرف
قلورلركم حضرت امراية واصل اولا اول مرجوم در ايركمك كركم عقلي شيطان
حبط اتمشدر برزم انلر كله كلام يوق ودخي بندن صنكره حق تعالى بيورديكم
يا ايها الذين امنوا ان جاءكم فاسق بنبإ فتبينوا ان تصيبوا قوما بجهالة
فتصبحوا على ما فعلتم نادمين بو ايتك دخي سبب نزولي بو يديكم رسول ع م وليد
بن عقبي بني المصطلق قبيلسنه كندردي كه وارب انلرك زكوة لرين
عشرلرن جمع ادوب رسوله كتوره اول قبيله رسولك الجيسي كلدكن اشدب
تعظيمدن اتروا اكا قرشو كلوب جقدلر بو وليد بولرك جمع اولب كلدكلرن
كوردي قرقدي كه بوني طتلر الدرلر زيرا حالت جاهليتده اسلامه كلمزدن

الرو بونكله انلرك ارسنده عداوت واردي ابني اكوب كرو دوندي رسول حضرتنه
كلدي ع م رسول صورديكم حال نيته اولدي وليد خبر ويرديكم يا رسول الله چون
اونره واردم كوردم قوسیله حلنوب بكا قرشو چقديلر بني زكوة ويرمكدن منع ايدوب
قوديلر قصد دخي قلديلركم بني اولدره لر رسول ع م اني اشدوب قصد قلديكم اول قومه
لشكر كوندره وروب انلركله قتال ايده لر اول قوم دخي بو قصدي اشدوب ديرلوب
رسوله كلديلر ع م ديديلركم يا رسول الله چون سنك ايلچك كلدكي خبر بزه ايرشدي
بز اني تعظيم قلمقدن اوترو استقبال قلدق سنك حرمتك صقلدیون بو همان
بزي كورجك دوندي كرو يوريو ويردي بز تعجبه قلدق بلمدك كم حال نيته اولدي
رسول ع م بو قضيه يي اشدوب ملول اولدي اول وليدك ايشنه كم ايشلدي پس
اول وقت حق تعالى بو ايتي ايندروب بيورديكم اي انلركم ايمان كتورديلر قچنكيم
بر فاسق سزه بر يلان خبر كتورسه سز اني اشدوب في الحال اينانمك بلكه توقف
ايدوب انك حقيقتين بلمكي طلب ايدك تاكه جهليله بلمدين بر قومه زيان ايرشدرميه سز
صكره اول ايشكوزه پشيمان اولاسز فايده اولميه كل امدي نظر قل كم حق تعالى بويلدون
خبر ويروب فاسقلغيله ذكر ايلدي بوني بلدرديكم فسق اول خمر ايچمكا مخصوص دكل
بلكه اللهك امرندن طشره اولمق كلي فسقدر واكا مرتكب اولن فاسقدر كرك
خمر ايچك اولسون كرك اوغري پس شول كمسه لركم ايكي يوزلو اولب بر دوستدن
بر دوسته يرمز خبرلر دوزوب ايرشدره دخي انلري بر بريله دشمان ايدوب
ايرشدره اول دخي اول فاسقلردندركه اكا قوجي ديرلر هر جماعتده كم انلرك
بري بيله اولا انلرك دعاسي قبول اولمز اكر اول دعا قلن پيغامبر دخي اولورسا

زيرا بو مشهوردركم موسي پيغامبر ع م اوچكز استسقايه چقوب دعا ايلدي حق تعالى
قبول ايدوب انلره يغمور ويرمدي موسي ع م مناجات قلوب ديديكه الهي بو سنك قللرك
اوش اوچكز اولديكه سكا يلوروب صوديلر نيتادركم بولرك دعالرن قبول ايتمزسين
حق تعالى وحي ايدوب ديديكه يا موسي بن بولرك حقنده نه سنك دعاك قبول ايدرين
نه كندولرك زيرا سزك ايچكزده بر غماز واركه دايم قوجلقي عادت طوتمشدر موسي ع م
ديديكه يا رب اول كمدر اني بزه بلدركم ايچمزدن چقرلوم حق تعالى بيورديكه يا موسي
بن سزي قوجلقدن منع ايده يوروين بن كرو سزه قوجي مي اولايين ايت اول قومكا
جملسي توبه قلسونلر اول دخي اراده انلر وكله بله توبه قلدي تاكه انلره يغمور ويرم چون
قو توبه قلدیلر حق تعالى يغمور ويردي ودخي ابن عمر رضي الله عنه روايت قلور
رسولدن ع م كه بيوردي شول وقت كم حق تعالى اجماغي يرتدي ديديكه يا جنت
سويله حق تعالى امريله اجماق سويلدي ديديكه بندر سيتي سعادت بولدي شول كمسه لر
كم بكا كردي حق تعالى بيورديكم يا جنت عزتم جلالم حقي سكز طايفه سنك ايچكده
يوردلنميا بر اولكه دايم خمر ايچجي اولا و بر دخي زنا قلجي اولا و بر دخي قوجي اولا
و بر دخي ديوث قرطبان اولا يعني عورتني يادلرله اوترب كلچي قلدوغن كوره
مقيد اولميا غيرت ترك ايليا و بر دخي عوان اولب مسلمانلري انجدجي اولا و بر دخي
اولكم عورت كبي كندويي اره طوت وره و بر دخي اولكم قومدن قبيله دن كسيله
و بر دخي اولكم اللهله عهد ايدوب يرنه كتورميه عقل اولن مؤمنكره بوندن حذر
قلمغا بو قدر يتر والا عقل اولميا نه چوق سويلمك حوذ فايده سوز باش اغرتمقدر
پس اندن سكوت ايكركدر ودخي حق تعالى مؤمنلره بيورديكه واعلموا ان فيكم

رسول الله لو يطيعكم في كثير من الامر لعنتم ولكن الله حبب اليكم الايمان وزينه
في قلوبكم وكره اليكم الكفر والفسوق والعصيان اولئك هم الراشدون فضلا
من الله ونعمة والله عليم حكيم يعني اي مؤمنلر بيلك اول رسول كم سزوك ايچكزده در
سزوك پيغمبره كوزدر واختيار كوزدركه اول سزوك سيلدكوكز سزلروك اولدوغنه
اويب سزدكوكز اديجك اولورسه سز كناهكار اولب يارين قيامت كنين هلاك
اولورسز بو كون حالو كوز نيته اوله يعني بو اصحاب رسول دركه كادن قندر
ويرلر ديكه بني مصطلق قومنه جزيه كندروب اورلر حق تعالى انكچون بو ايتي
اندروب انلري ادبلدي كم حكم ادوب رسوله عم بنك كبي كلام سيلمكلر رسول نه
بيوررسه انك حكمنه مطيع اولالر ودخي اول انلره قلدغي احسان ولطف خبر ويروب
ديديكه سز اول رسوله حكم اتمكي قول ليكن اول نعمتك شكرين يرنه كتورمكا سعي
ادك كه الله تعالى سزوك كوكلوكزه ايمان سودروب مزين قلدي واني قبول اتمكا
سزه توفيق ويردي وقطع دليللر له اني كوكلوكزده محكم قلدي كه انك مقتضاسنجه
اعضالركز له عمل قلب اول وعن قلنن ثوابلري كندكوزه حاصل قلا سز ودخي
سزه كفري وفسوق اشلري ومعصيتلري كره كسترب دشمان طوتدردي انك عاقبت
عقوبت عذاب اولدوغن سزه بلدردي تا كه اندن اجتناب ادوب عقوبتلردن
خلاص اوله سز اندن صكره خبر ويرديكه هر كيك كم حالي بو اوله ايمان اكا محبوب اولب
كفر اكا مبغوض مكروه اوله هدايت بولمش قوللر اولردر پس بو ايمان سزه محبوب اولب
فسق معاصي مبغوض مذموم كسترلدكي اول اللهدن سزه فضل احسان واولو نعمتدر
واجبدر كم انك شكرين يرنه كتوره سز كه اول الله عليم در سزوك شكركز بلور اكا كوره

عوضلر ويرر ودخي حكيم در بنجه دلرسه حكم ادركه انك كلي فعلي يرلو يرنجه در
پس عقل اولنلر فهم ادركم بو ايتده دليل واردر انك ازرنه كم مؤمن اولنلر كرك
كم فسق ومعصيت سومبلر واني اشلينه دخي مصاحب اولميلر زيرا جون حق تعالى
انلري كره قلدي كرك كم اول دخي كره كوره والا خوش كوروب محبوب ادنورسه
الله كلامنه اعتقادي اولمامش اولور انك كلامنه اعتقاد قلماموق دلالت كفردر نعوذ
بالله اما مؤمن اكر اول فسقه ومعصيته مبتلا اولسه اولورسه دخي اول اني سو
دكندن مبتلا اولمز بلكه اول شهوت وغفلتدركم اني اول معصيته يلتروا
اول معصيتي سوب اشلمز اني اول كمسه سودركم اول شقي در اثر سعادت اندن يوقدر
ودخي حق تعالى بيورديكم وان طائفتان من المؤمنين اقتتلوا فاصلحوا بينهما
فان بغت احديهما على الاخرى فقاتلوا التي تبغي حتى تفيء الى امر الله فان
فاءت فاصلحوا بينهما بالعدل واقسطوا ان الله يحب المقسطين بو ايتك دخي
سبب نزولي بو ايديكم رسول عم اشكنه بنب جقديكه انصارله بر قاج كلام ادر بر
مصلحتدن اترو كلب برارده طوردي اشكي ازرندن كلجي ادردي اول ارده
اشكي بول ايلدي اول منافق عبدالله بن ابي ديديكه بو اشكوكي خلقك يولندن كيدرك
يلدن يانلرني طوتدك اشكوك بول قوقوسيله خلق بغندك بو سوزي ديوب اف
ديدي دخي بورنن طوتدي بنك بو ايشي رسوله عم مشقت كلدي انك سوزنه طارلغندي
اني كوروب عبدالله بن رواحه دندي اول منافقله كلام قلدي ديديكه بو سوزسن
رسولك اشكندن اتروي ديرسن والله اول اشكوك بولي قوقسي سنك بدننك
قوقسندن كوركلودر عبدالله ايله اول منافق ارسنده منازعه قوبدي مقاتله

قیلدیلر عبد الله بن رواحه‌نك قومی دیرلدیلر كه اوس قبیله‌سیدر و اول منافقك
قومی دخی دیرلدیلر كه خزرج قبیله‌سیدر بونلرك آراسنده نعلینله و یمرغله و خرما
بداغیله مقاتله قیلدیلر رسول علیه السلام دونوب حجره‌سنه كلدی حق تعالی بو آیتی كوندروب
بیوردیكه اگر ایكی طایفه مؤمنلردن بر بریله قتال ایتسلر سز ایكیسنك آراسنده
مصالحه قیلك پس رسول علیه السلام قصد قیلدیكه مصالحه قیله انلرك بعضیسی مصالحه‌یی خوش
كوروب دیدیلر بوكز بویله امر ایندرلدیكم مصالحه اوله اگر اول ایكی طایفه‌دن
بری باغی چقوب صلحه راضی اولمسه سز اول كه مقاتله ایلك تا الله امرینه
راضی اولوب صلح ایلیه اگر اول اشیدندن دونوب صلحه راضی اولرسه سز دخی اورته
لرینه حقله صلح ایدك هیچ برینه حیف اولمیا جهد ایدوب اول ایكیسنك آراسنده عدل
ایدك میل محاربه قیلمككه حق تعالی عدل ایدنلری سورپس بو آیتك حكمی جمیع مسلمانلره
عام اولدیكم چون ایكی مسلمان جماعت بر بریله منازعه ایدوب مقاتله قیلسه‌لر
واجبدر مسلمانلره كم دیرلوب انلرك آراسنده صلح ایدلر اگر بر بلوكی ظالم اولوب
مطیع اولمزلرسه انلركله مقاتله ایدلر صلحه راضی اولنجه و دخی بیوردیكه
إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
یعنی بدرستی مؤمنلر بر برینه معاونت قیلمقده شول ایكی قرداش كبیدر زیرا
دكلی بر دین ارزه‌در و بر قبو قوللقلریدر نیتكم رسول علیه السلام بیوردی مؤمن
مؤمنله شول بر بنیاد كبیدر كه بر برین بغلر یعنی طاش یا كریج تا دام كه
ایرو ایرو اولا اول محكم بنیاد اولمز چونكم بر برین بغلیو یاپسلر اول وقت محكم
دیوار اولور دكمه تسندن اكا خلل ایرمز پس مؤمنلر دخی چون حق ارزه بر برینه

معاون اولسلر امر دین و امر دنیا محكم اولوب نه ایمانلرینه خلل ایرر نه معیشتلرینه
و دخی اول رسول علیه السلام بیوردیكم مؤمنلر كلیسی بر اعضا كبیدر چونكم كیشینك بر اعضاسنه
زحمت واقع اولسه انك دكلی اعضاسی بله زحمتن اولور ارتیه دك كوزنه اویقو
كلمز پس مؤمنلر دخی ایله كرك كم بر مؤمن قوله مصیبت واقع اولوب ملول اولسه
بله ملول اولالر و اگر شادلق واقع اولسه شاد اولالر اگر شویله اولرسا كه بر
مؤمنه غصه واقع اولسه كرو قلاقی سونلر و اگر شادلق واقع اولسه انلر ملول
اولالر بو حسودلقدر و منافقلق صفتیدر ایمان اهل صفتی دكل و دخی حق تعالی
بیوردیكم يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ
وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ بو آیت دخی اول حجرات ایدندن
جماعتلر حقنده ایندرلدیكه مسلمانلرك ضعیفلرنی عیب ایدوب مسخره‌یه طوترلردی
و بر مجلسده دیدیلركم ثابت بن قیس حقنده كلدیكه بر كون رسول قتنه كلدی اوترجق
یر بولمدی بر ارده اوترمق استدی اكا یر چكز كلدی ورمدیلر اول یر كلدی
ورمین مؤمنی تعییر ایدوب سرزنش قیلدی حق تعالی بو آیتی ایندروب ایدی بیوردیكم
ای ایمان كتورنلر هیچ بر مؤمن سزدن بر مؤمنی عیب ایدوب مسخره‌یه طوتماسون
اولا كم اول عیب ایدوب مسخره‌یه طوتدیغی كیشینك مرتبسی الله قتنده انده نیكرك
اولا و دخی بر مؤمنه خاتون دخی بر مؤمنه خاتونی عیب ایدوب طعن ایتمسون اولا كم
اول عیب ایدكی خاتون منزلتی الله قتنده اندن خیرلو اولا بونی دخی حق تعالی عایشه
حقنده دیدی اندن اوتروكه عایشه ام سلمه حقنده دیدیكه اول ام سلمه كی جمیله در حبش
خوبدر اما عیب بودركم بویی برز قصه‌در شول دكلو سوز چون حق تعالی اكا عتاب

ایتن ایندردی بزم حالمز بنته اولا که دکومز دایم خلق عیب ادب طعن ایتمک ایچوندر
زیرا بو آیتک دخی حکمی جمیع ارنلر و خاتونلر اوزره عامدر هیچ بر کمسه اردن عورتدن
روا دکلدر کم بر یارنی یولداشنی عیب ایده حق تعالی یرتدغندن بر کمسیه سرزنش
قلب مسخره یه طوتدانکچون دردی ابن مسعود نقل ایدر که کیشینک سوزنه موکلدر
قورقرن اگر بر کلب مسخره یه طوتم بنده دخی انجلین اولام و دخی حق تعالی بیوردیکم
ولا تلمزوا انفسکم ولا تنابزوا بالالقاب بئس الاسم الفسوق بعد الایمان
ومن لم یتب فاولئک هم الظالمون یعنی ای ایمان کتورن مؤمنلر بعضکز
بعضکزی طعن ایتمک زیرا مؤمنلرک کلی نفسلری بر نفس کبیدر هرکیم بر مؤمن
قرداشنه طعن ادب سرزنش قلسه کندو کندویه طعن ایتمش اولور و دخی
بر برکوزه لقب طقمک محمد بن کعب ایدر لقب اولدرکم بر کیشی کفردن ایمانه کله دخی
آکا کرو اوزکی دینیله چاغرلر یا یهودی یا نصرانی دیلر و اما امجی بودرکم هر لقب کم
سن بر کمسیه دیه سن اول آکا خوش کلمیه خاطری انجنه حق تعالی نهی قلدیغی اولدر
اندن حذر ایتمک کرک زیرا خبرده کلمشدر که مؤمن مؤمنه چاغرجق برادله
قیغرمق کرک که اول انک کوکلنه خوش کله انجنمیا زیرا مؤمنک قاینی دکلک بنجه
حرامسه انی انجتمک دخی حرامدر هرنه وجهله اولورسه و بر بنجه تفسیرده ذکر
اولنمشکم بو آیت مالک بن ابا مالک عبد الله بن حذره حقنده نازل اولدی اما
حکم جمیع مؤمنلر اوزره عام اولدی سبب بریدیکم اول مالک نسنه قسمت ایدردی
اول عبد الله آکا کلب یا اعرابی دیو چاغردی مالک دخی آکا یا یهودی دیو چاغردی
رسولم انی ایشدب ایکیسنه دخی امر ایلدیکه اوزرنه کرمیکر تا توبه قلمایینجه

بندن اترو بیوردی حق تعالی کم اذلرک یاوزی و قبیح مؤمن قرداشکزی ایمانه
کلدکدن صکره بودرکم سز آکا کفر لقب ادیز یا یهودی ویا نصرانی دیو قغرسز
هرکیمدنکم بو فعل صادر اولسه کرو توبه قلمسا انلر ظالملردن اولرلرکیم
کندولری آلکریله عذابه مبتلا قلورلر پس اول عبد الله له مالک ایکیسی دخی توبیه
کلب عهدلرنی محکم قلدیلر تا که حق تعالی توبلرنی قبول ایلدی رسول اوزرنه
اندن کردیلر و دخی حق تعالی بندن صکره اوج معصیتدن دخی نهی ادوب
بو آیتی ایندردی یا ایها الذین امنوا اجتنبوا کثیرا من الظن ان بعض الظن
اثم یعنی ای انلرکیم ایمان کتوردیلر بر مؤمن قرداشکزک حقنده یاوزکمان
التمکوک چوغندن صقنکزکم بو ظن ایتمکوک بعضیسی کناهدر یعنی سز بر مؤمن
قرداشکزه حقیقتن بلمدن اول شیلدردیو کمان التمکوزکه کناهه مرتکب اولاسز
اما سفیان دمشدرکم ظن ایکیدرلودر بر ظن اولدرکم انی ایتمک کناهدر و
بری اولدرکم انده کناه اولمیا اما انده کناه اولان ظن اولدرکم اول ظن ادوب
شیله اوله دیدکک نسنه نک حقیقتن بلمدن چقوب کیمه کرکسه خبر ورسن
اما اولکیم کناه اولمز اولدرکم کوکلکده کمان ادسن اما انی کمسیه خبر
ورمیه سن زیرا حق تعالی مطلق ظن ایتمک حرامدر کناهدر دمدی اما
بعضی ظن ایتمک کناهدر دردی و هم اول نسنه کم کناهدن کوکلده دوشه
کسنی انی دله کتورمیه یاخود عمله کتورمیه حق تعالی انی عفو ادبدر انکله معاقب
اولمز مکرکم انک اوزرنه قصدینی محکم قله رخصت بولجق ایشلیه اول وقت
کناه اولور انکله معاقب اولور اما بو نهی اولان ظن اولدرکم نفس کوکل

اندن یکا حقیقتدر دیو میل ایده اکا دلنه دخی خبر وره مثلا شونک کبی کم
بر کیشینک اغزندن سکا بر منو قوطو قندی سکا روا دکلدر کم انی خمر ایچمش اوله
دیو ظن ایدوب خبر ویرسن یاخود بر مؤمنی کوردک بر خلوت یرده بر عورتله
کلمه ایدر سکا روا دکلدر که انک حقنده یاوز کمان ایده سن زیرا امکان واردر کم اول انک
حلالی اوله یاخود کندو محرمندن اوله ودخی قچن بر مؤمنی کورسک که بر کافر
مجلسنده کافرلرله طورر سکا کرکمزکم اکا یاوز ظن ایدوب خبر ویرسن زیرا احتمال
واردر کم اول کافرله انک بر مصلحتی ویا بر معامله سی وار اوله یاخود سر کیجوک طلبنده
اوله الحاصل کوزوکله حقیقتا انده بر شرعه مخالف کناه اولمجق نسنه کورمینجه
یاخود بر غایت اینانمجق مسلمان کشیدن اشتمینجه که اول دخی کوزومله بن دخی
کوردم دیه کمسنه یه یاوز کمان التمیه سن زیرا بو نسنه یه یلتین کشی شیطاندر
انک خود مرادی دایم اولدر کم تنکری قوللرینی کناهدن خالی قلمیه اما مؤمن
اولن دخی جهد ایدوب کندوی تهمت اولنجق یرلردن صقنمق کرکدر که مسلمان
لری کمانه برغب انک ایچندن کناهه کرمیلر ودخی حق تعالی بیوردیکم
ولا تجسسوا یعنی ای ایمان کتورنلر بر بریکوزک حالنی صوروب اردمک
زیرا بو تجسس ایدوب صوروب اردمک معنیسی دخی اول یاوز کمان التمکلک
ثمره سیدندر کم چون برکو حقنده بر نسنه کمان ایلدی کوکلی اکا قانع اولمز
بوکز صورر ایدر کم انک حقیقتن بله مرادی اولدر کم اول مؤمنک اللهله کندو
ارتاسنده مستور اولن اشنک برده سن یرتب خلقه اشکاره ایلیه اما مؤمن
اولنک صفتی بودر کم کوردوکی عیب ستر ایلیه تاکه کندو عیبنی دخی یارن

قیامت کننده الله ستر ایلیه پس بو صوروب اردمک دخی حرامدر معصیتدر
نیتکم ظن ایتمک معصیتدر ودخی بوندن صکره بیوردیکم **ولا یغتب بعضکم بعضا**
ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه میتا فکرهتموه واتقوا الله ان الله تواب
رحیم یعنی ای ایمان کتورنلر بر بریکوزی غیبت ایتمک سورمی سزدن برکز
کم اولمش قرداشنک اتن ییه پس سز انی ییمکی نیجه که کره کورر سز سزه خوش
کلمز پس اللهدن قورقک بر مؤمنک ارد نیجه اشدوب خاطری ملول اولجق
سوز سویلمک ای عزیز عقل اولنه غیبتدن یقلنمغا بو آیت کفایت قلور اکر
اکو معنیسندن تأمل ایدرسه زیرا بر نظر ایله کورکم حق تعالی غیبت قلمک
دیوب نهی ایتمکله قومدی بلکه اوج قبیح نسنه ایله تأکید قلدیکه ادم اتن
ییکدر وادمن دخی کندو قرداشیدر وقرداشی اولدقن دخی دیری دکلدر اولمش
قرداشیدر پس نیجه مسلمان اولنلرکم بو حاله راضی اولا کرچک ایمان اولن کرکدرکم
بونکله غیبتدن کندوی منع ایلیه خصوصا کم جابر له ابی سعید الخدری بیله
رسولدن ع م روایت قلدلرکه بیوردی **ایاکم والغیبة فانها اشد من الزنا الحدیث**
یعنی یا مؤمنلر غیبتدن حذر ایتمک سزه لازم اولسون که اول غیبت
کناه وعقوبت زنادن قتیدر زیرا وقت اولورکه اول زنا ایدن توبه قلور حق تعالی
انک توبه سن قبول ایدوب عفو ایدر اما غیبت قلانک توبه سن حق تعالی قبول
ایدوب یرلغمز تا اول غیبت قلدوغی کشی اکا حقین حلال ایتمینجه ودخی
انس رضی الله عنه روایت قلدیکم رسول ع م بر کون بزه وعظ ایدوب ربانک
کناهلرن ذکر ایلدی قتی تهدید برله خبر ویردی بیوردیکه بر انجه که کشی

دبادن کندو حاصل قلەاندك کناهی شول قدر اولور الله قتنده کم اوتوز الت
کز زنا قلمقدن ارتوق اولور اما کاه اولدر بیلکم اول دبادن دخی اولورکه
مؤمنك عرضینی یتقدر بو حدیث دلالت قلورکم غیبت عقوبتی ربا عقوبتندن
و زنا عقوبتندن دخی قتی در و دخی سدیدن روایتدرکم سلمان فارسی بر
جماعتله سفرده ایدی عمر دخی انلروکله بیلەایدی کلب بر یره قوندیلر چادرلرین
قوردیلر و طعاملرین اورتیه کتوردیلر سلمان اویقوده ایدی بولره چادر قورمقنا
یا طعام بشورمکه یاردمی طوقنمدی اول جماعتك بعضی انك حقنده دیدیلرکم بو
بر کشیدرکم طعامك حاضرین و چادرلرك قورلمشین کوزدر چونکم سلمان اویاندی
دیدیلر اکاکم یا سلمان یوری رسول اللهدن بز ایچون قاتق دیله کم انکله قاتقلنوز
سلمان طوروب رسوله کلدی دم خبر دکوردی رسول علیه السلام دیدیکم یا سلمان وار انلره
خبر دکورکم انلر قتقلندیلر قتق حاجت دکل کلب سلمان بولره خبر وردی بولر
دیدیلرکم بز هنوز دخی طعام طاعدق اما رسول خود یلان سویلمز طوردیلر
رسول قتنه کلدیلر دیدیلر یا رسول الله سنك قوللك حقدر اما بز دخی طعام
یمدك بونك کیفیتی نه در بزه بیلدر رسول علیه السلام بیوردیکم اول صاحبکزی اویورکن
سویلدوککز سوزلر سزی قتقلندردی بونی خبر وردی بو ایتی انلرك اوزرینه
اوقدی دیدی بیلدکزمی کم غیبت ایتمك ات یمکدر ات یمك خود قاتقلنمق
اولور ایدی پس انلر انی ایشدوب سلماندن حلاللق دیلیوب توبه قلدیلر مؤمن
اولنلره هب واجبدر بو غیبتدن توبه قلەلر زیرا ایت اخرنده حق تعالی توبیا
اشارت قلوب الله تعالی تواب رحیم دردیکی دلالت قلورکم غیبتدن دخی

توبه

توبه رواودرا اما امام ابو اللیث رحمه الله بویله بیورمشدرکم بو غیبتدن توبه
قلمقده علما اختلاف قلمشلردرکم اول غیبت قلدوغی کشیدن حلاللق دیلمدن
توبه جایز اولامی اولمیامی بو مسئله بزوم قتمزده ایکی وجه اوزره درکه اول
غیبت قلەن کشینك سوزینی اول غیبت قلدوغی کشی ایشتمدن فی الحال توبه قلسه
کوکلینی انك اوزرینه مقرر قلسه کم ایرق اول کناهی قلمیه توبسی جایزدر اما
اول کشی ایشتدکدن صکره توبه قلسه توبسی جایز دکلدر تا اول کشی حقنی
حلال ایلمینجه اما اکر اول غیبت قلدوغی کشی الیسه بنی دخی چاره بودرکم
صدقله توبیه کلب دلینی غیبتدن یلاندن و فحش سوزلر سویلمکدن اریده طاعت
عبادته ملازم اولب کندنك اوزرینه حق اولنلر ایچون دعا قلوب مغفرت طلب
ایده زیرا مؤمنك مؤمن اوزره غیبتده دعاسی مقبولدر اولا کم حق تعالی اونکله
مغفرت قلب عفو ایلیه یارین بندن حق طلب ایتمکه محتاج اولمیلر امدی
ای عزیز قردشم اکر بو ایتك تفسیرینك مناسبتله خاطره دوشنی قلمه کتوروب
تفصیل ایدرسوز سز اوزانور بو کتاب انی کتورمز اما کوزلو اولنه قرکوددن
قرتلمغچون بر چراغ یتر کوزسز اولنه بیك چراغ دخی اولورسه فایده ورمز
زیرك اولنلر بو سوزدن مقصودندر فهم ایدرلر زیاده تفصیل حاجت دکل وبندن
صکره حق تعالی بیوردیکم یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر و انثی وجعلناکم
شعوبا و قبائل لتعارفوا ان اکرمکم عند الله اتقیکم ان الله علیم خبیر
بو ایتك دخی سبب نزولی بو ایدیکم ثابت بن قیسك بر قولاغی اغر ایشیدی
ارقدن سوز ایشیدمزدی اندن اترو کندویه عادت قلمشدیکم رسوله یقین

اوتوردي وعظ ايشتمكچون ناكاه بر كون كجه‌رك قلدي خلق كلب مجموع يرلو يرنه
اوتوردي اول صكره كلب خلق ادمليو ادمليو رسولك قتنه دك واردي اول
قومدن بر كيشي ديديكه بوكا كه بر يربولدغي يرده اوتورمز. بونيوز بصا بصا
الكودكدر ثابت ايشدوب ديديكه بو سيلين كيدر ديدلركم فلانك كيشيدر ثابت اكا
اناسيله تعيير ايدوب ديديكه يا فلان نه عورت اوغلي سن سن ميسن ديلرسن اول
كيشي اول سوزله جماعت ايچنده خجيل اولوب اوتندي باش اشغا قلدي بو ايت
انده ايندرلدي رسول عم ديديكم اول اناسيله بركويه سرزنش قلن كيدر ثابت
ديديكم بنم يا رسول الله رسول عم بو ايتي انك ازرنه اوقدي ثابت ايشدوب
استغفار ايلدي وبعضيلر ديدلركم اول وقت كم رسول عم مكه‌يي فتح قلدي بلاله
امر ايلديكم اذان اوقيا حارث بن هشام ديديكم اشبو قره غدن ازنق ادم بولمديكم
اذان اوقيه يعني بلال قره اوغلاغن حقير كوردي انلر صانورلر ديديكم عزت
كرامت الله قتنده دخي دنيا اهلي كبي مال ايله يا اصل اولوغيله اولا انوكله فخر
ايدرلردي پس حق تعالى بو ايتي كندروب بيلدردي كه الله قتنده كرامت عزت
نيله‌در بيوردي كه اي خلايق بن سزي بر ار كاكله بر ديشيدن يرتدم كه ادميله
حوادر انده‌ن سزي بد قلندروب بلوك بلوك قبيله‌لر ايلدك مضر كبي وربيعه
كبي وبني سعد وعامر كبي تا كه انوكله بر بركوزك نسبي معلوم اولا بلنسه كيم
قنغكز نسبدندر انكله سزك بزوم قتمزده كرامتكز وعزتكز ظاهر اولمز
كه فلان قبيله‌دندر ديوب اكا اكرام ايدوز واول فلان قبيله‌دندر ديوب تحقير
ايدوز بلكه حقيقت راست سزك كي اكرمكز عزيزرغكز بزم قتمزده اولدركم

بزدن كي قورقجي اولا وبزدن كي قورقنك دخي علامت اولدركم بزه عاصي اولوب
كناه اولجق يرلردن كي صاقنجي اولا وبزم امرمزه كي يدلجي اولا وتقديرمزه راضي
اولب بزدن شكايت قلجي اولميا ودخي روايتدر رسولدن عم بيوردي قجنكم يارن
قيامت كون اولا حق تعالى ايده كم سز دخي دنينه كند كوزجون نسب قلدكز بن دخي
كند يچون نسب قلدم سز كندو نسبكزي دنينه يجا قلدكز بن فلان اوغلي فلان
اوغليم ديمكله بنم نسبوم كه تقوي‌در اشغا برقدكز يعني بزدن قورقوب طاعت
قلجيلري خور حقير كوردكز اول نفيس طونلر وكزله كندوكزي عزيز كوروب اولبوم
متقي قوللروك عبالرني كوروب ذلتنه طوتدكز بوكون اول كوندركم بن كندو
نسبمي يوجلدوب سزك نسبكزي اشغا برغم بن سزه ايت كوندروب ديدم كه سزك
كي اكرمكز الله قتنده تنكريدن كي قورقجكوزدر سز اكا نظر قلمايوب ديدكوز
كم بن فلان اوغليم سن فلان اوغلسن امدي بن بكون اول متقي قوللرم كم بكا
منسوبلردر انلر تبكرني رفع ايدوب اولو كرامتلو ايرشدرين كوربين سزوك
اول نسبكز دخي سزي نه مرتبه‌يه ايرشدرر بو دخي تنبيه‌در عقل اولنلره
كركدركم بلالر الله قتنده كرامت اندن قورقب كناهلري ترك ايتكدن وانك
امرن يرنه كتورمكدن يمش اصل اولولقدن ومالدن ومنصبدن دكولمش تا كه
انلر كله فخر ايتكي ترك ايدوب عمل سعينه اولالر ودخي بيورديكم قالت
الاعراب امنا قل لم تؤمنوا ولكن قولوا اسلمنا ولما يدخل الايمان في
قلوبكم وان تطيعوا الله ورسوله لا يلتكم من اعمالكم شيئا ان الله غفور
رحيم بو ايتك دخي سبب نزولي بو ديديكم بني اسد قبيله‌سنه قزلق وقحط واقع

اولدی کوردیلر کم اجلقدن هلاک اولورلر طرب اهل و اولادلریله رسوله کلدیلر
اوزرلرنه اسلام اظهار ادوب دیدیلر کم یا رسول الله بز کندی اختیارمزله اطاعت
قلوب اسلامه کلدک اهل و اولادمزله سکا کلدک کم بزی مال غنیمتدن طمعلندره سن
دیکن ایو قلره وردوکوکدن بزه دخی زیاده ویره سن حق تعالی بو ایتی اندروب
بیوردیکم یا محمد عرب قبیلهسی کلوب سکا دیرلر کم بز الله و سنی تصدیق ایدوب
ایمانه کلدک سن ایت انلره کم سز شول ظاهر کوزده اقرار ایتدوکوز کبی باطنکزده
تصدیقکز یقدر سز مؤمنلردن دکلسز لیکن ایدک کم بز سزه بیون وروب
مطیع اولدق شول قورقودن کم بزی قروب اهل و اولادمزی اسیر ایدهسز والا اسیرک
کوکلوکزه هنوز ایمان محبتی کرمامشدر که انده بر تصدیق اولا اکر سز شول
ظاهر کزده مطیع اولدغکز کبی الله و رسوله باطنکزده دخی تصدیق ایدوب
مطیع اولورسکز الله تعالی سزوک عملکزک ثوابندن هیچ بر نسنه نقص
ایتمیه سزه کامل ثوابلر ویره کم بدرستی اول الله غفوردر رحیمدر انلره کم کوکلرندن
تصدیق ایتلری اولابندن منکره ایمانلرنده صادق اولنلر کم در حق تعالی انی
بیان ایدوب بیوردیکم إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
یعنی بدرستی ایمانلرنده صادق اولنلر انلردر کم اللهک وحدانیتنه و رسولک
نبوتنه ظاهرده باطننه تصدیق ایدلر اندن اول ایمانلرنه هیچ بر وجهله نه
الله نه رسوله کوکلرنه شک ایتمیلر الله مطیع اولوب انک رضاسی یولنده مالیله
نفسلریله دین اسلام دشمانلرینه قلج صالوب غزا قیلهلر کرچک مؤمنلر انلردر

چون

چون بو ایتی رسول علیه السلام انلرک اوزرینه اوقودی انلر کلوب حمد الله اندا ایدیلر کم بز
باطنمزده دخی مصدقلرز حق تعالی بیوردیکم قُلْ أَتُعَلِّمُونَ اللهَ بِدِينِكُمْ وَاللهُ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ یعنی ایت یا محمد که
سز اندا ایجا کلیمی دینکزی الله بلدررسز که ننک اوزرینه سز اکا بلدرسز کم اول
انی بلمز اولا اول الله در اول کم جمیع یرکوک اهلنک سرلرن بلور اکا بر
نسنه یوقدر که کزلو اوله اولادکلی نسنهیه علیمدر سزک کوکلوکزده کی اکر
تصدیق اولا و اکر تکذیب انی دخی بلور پادشاهدر و دخی بیوردیکه يَمُنُّونَ
عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ إِنَّ اللهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللهُ بَصِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ یعنی یا محمد بو قبیله سنک اوزرکا منت ایدوب دیرلر کم بز اهل اولادله
ایمان کتوروب سکا کلدک سن ایت بولره کم اسلامکزله بنم اوزرمه منت قلمک
بلکه منت سزک اوزرکزه اول اللهکدر کم سزه توفیق هدایت ویروب ایمانه کتردی
اکر بو باطنوزده مصدقلرز دیو دعوی قلدغکزده کرچکسکز بدرستی الله تعالی
حوذ یرکوک اهلنک اچلرندهکی سرلرن بلور سزک سرکوزنیه بلمیاکم اول الله
سزک نه اشلدکوکزی کوره طورر اکر تصدیق اولا و اکر تکذیب سزک اول
فعلوکزه کوره سزه یارین مکافات قلسه بو ایتلر دخی اکا دلالت قلور کیم
مؤمن اولنلر کرک کم عملرینی مخلص اولوب ریایی ترک ایدلر قلدقلری عملرده
عجب ایدوب الله منت قلمیهلر زیرا جمیع منت اللهکدرکه انلره معرفت دوزی قلوب
اهل عبادتدن قلدی و اول عبادته الت ویردی که انکله عمل کوررلر نظر

عبرت قلورسه كوزلندن ذكر وتسبيح ايدرسه دل اندن كلام حقه اشدوب مطيع
اولورسه قولق اندن قوللق اورتن سنى وارلكم منت ايليه صاغلق ورن قوت ورن
اول بس كركدركم منت الله دن كوروب آكا طاعت قله سورة ق مكية وهي خمسون

بسم الله الرحمن الرحيم حق تبارك وتعالى بيورديكم
ق قتاده ايدر قاف حق تعالى نك ادلرندن براددر بعضلر ديدلركم قرآن اد
لرندن برادیدر اما ابن عباس ايدر قاف بر طاغدركم حق تعالى انى يشيل
زمرددن يراتمشدركه جميع عالمى طولنوب احاطه قلمشدر بوكوك يوزى يشيل صفت
كوزكركى اندندر واول طاغ اول حجابدر ادنى دركم كون وارر انده طولنور اول
حجابله اول طاغك ارسى بر يللق يولدر ظلمات قبلمشدر الله دن غيرى كمسه
بلمزكه انده نه واردر بوكوكلروك طرفلرى آكا اولشمشدر وبعضلر ديمشلركم قاف
ديمك معنيسى بودركم الله تعالى اشنى عدلله قايمدركه ذره قدر حيف ظلم
يوقدر ودخى ضحاك ايدر اول برطاغدر دنياى حلقه كبى طولنوب اچنه المشدر
هيچ بر ولايت وبر شهر وبر كوى يوقدر دنيا اچنده الا اول طاغك اندن بر
طمرى اولشمشدر وانك ازرنده بر فرشته واردركه اكا موكلدر اليك ايه سين
انك ازرنه اورمشدر طورر تحنكم حق تعالى بر قوم هلاك اتمك دلسه اول فرشته يه
امر ايدر اول بربك طمرن چكر اول يرزلزله يه كلب قوميله اشغا كچر بس حق تعالى
ق والقرآن المجيد ديدكى قسمدر يعنى انده اچن بيوردكم قاف حقيچون ودخى قرآن
شريف حقيچون يا مكه اهلى سز اولدكدن صكره البته كروقوپسز زيرا بولرك
كروقوپمغا انكارلرى واردى انكچون حق تعالى قسم قلدى اولاكم بر انسانده كلوب

ايما

ايمانه كلكدى ودخى بيورديكم بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم فقال الكافرون
هذا شيء عجيب يعنى بو كافرلرك يلوكز انكارلرى اول بعثه دكل بلكه بونى
دخى تعجب قلورلركم درلر بونه عجب اشدركم محمد بزم نسبمزدن اولا ويره رسول
اولا بونى اكلمزلركم ارادت حكمت الله اكنن دركمى دكرسه اختيار قلور
كرامت عزت ويركمى دكرسه رد ادوب ذلت اهانت قلور ودخى بيورديكم ائذا
متنا وكنا ترابا ذلك رجع بعيد يعنى بو كافرلر اللهك قدرتنه انكار ادوب
ديرلركم اشبو بز الب طبراق اولدغمزدن صكره يعنى كرو يكلنب مخلوق مى
اولسرز بو بر تصور بعيددركم اولمقلغى ابدا ممكن دكلدر زيرا بو كافرلروك
عقل بصيرت يقدركه كندلروك اول يوقلغنى فكر ادوب صكره انا رحمنين بر نطفه دن
نتا وجوده كلدلر انى اكلوب بو بعثه انكار ترك ادرلر ودخى حق تعالى بيورديكم
قد علمنا ما تنقص الارض منهم وعندنا كتاب حفيظ يعنى حق تعالى بيورر
كه بو كافرلر قلدغى تصورى بز بلمزميوز كه طبراق اولدقدن صكره كروقوپمغى
بعيد كورر بدرسنى بز بلورز حقيقتا زيرا انلرك اتلرن يبوب وطمرلرنى
وسكرلرنى چوروب سكوكلرنى دخى فنايه ورر جميع بدنلرنى ترابه مبدل
قلور الا اول اوجا سكوكى قلور انجق كه اكا عجب الذنب درلر اخر صوكا قلوب
چورومين اولدركم كرو ويره دلحق وقت دخى اندن يرادلن اول اولور كروقلنن
بدن انك ازرنه بنيادلنور بزم قتمزده بر كتاب واركم بو جمله ادلحق تقديرلر
انده قلمه كلوب يازلوب صقلمشدر البته اولسه كرك بولروك انكاريله بزم
تقديرمز تبديل اولحق دكل ودخى بيورديكه بل كذبوا بالحق لما جاءهم فهم في

امر مريج يعني بلكه بو كافرلرك عنادي اكا ارشديكم بعثه انكار ايدوب قدلر اول
انديرلكن قرآنه وكندولرك رسوله دخي انكار قلدلركه بونلركلي حقدر پس بو قريش قوم
بر قومدرکم مختلف سوزلر ايچنده حاللري كندولره ملتبس وليشدر كوكللري اضطرابده
دركه هيچ بر قرار بولمز پس حق تعالى بونلره المدن صكره كرو دركورمكا كندو قدرتن
اظهار قلمق ايچون بر دليل بيان قلديكم اول كندونك وحدانيتنه وكمال قدرتنه
كي اولو دليلدر عقل اولنلري اكلرتيكم بيوردي أفلم ينظروا الى السماء فوقهم
كيف بنيناها وزيناها وما لها من فروج والارض مددناها والقينا فيها
رواسي وانبتنا فيها من كل زوج بهيج يعني عجب بو المدن صكره كرودر
كورمكا بزم قدرتمزه انكار ايدنلر هيچ اشبو ازلرينكي كوكلره نظر قلمزلرميكم
بز اول كوكلري نجه بنياد قلدق كه دركسزه قدرتمزله طورر واني يولدزلرله
مزين قلب بزدك كه كيجه قرا كوسنده اي اولمايجق انلره شعله ويره يوللري
اكليلر ودخي بز اني ايله يرتدقكم هيچ انك بر يرتديغي ودولكي وخللي يوق
ودخي بو التلرندغي يره نظر قلمزلرميكم بز اني نته سي بسط ايدوب كعبه التند
يايدق دوشدك وانك ارزنه بجا طاغلري ميخ كبي محكم قلدق تاكه اول يير
قرار طوتوب ثابت اوله انلر انكله منفعت طوتلر ودخي بز بتردك اول يير ايچنده
انواع درلو يمشلر وانواع اوتلركم كمي كندولره غذا اوله كمي طورلره غذا اوله
ودخي بيورديكه تبصرة وذكرى لكل عبد منيب يعني بو انواع مخلوقكه يرده
كوكده بز يرتدق بو كلسنده نظر ايدوب عبرت المقدن اترو يرتدق وفكر
ايدوب اكتلمايچون يرتدق شول قوللريچونكم انلر توحيدلرني اخلاص ايدوب

يونلرني اول معبودلرنه دندرب طورر ودخي بيورديكه ونزلنا من السماء ماء
مباركا فانبتنا به جنات وحب الحصيد والنخل باسقات لها طلع نضيد
رزقا للعباد واحيينا به بلدة ميتا كذلك الخروج يعني دخي بز انندردك
اول كوكلردن شول يغمورلريكه انك بركتي چوقدر ودكل نسنه نك حيوة انكلدر
واول يغمورله بز انواع بوستانلر وباغلر بتردك وبجلجك دانلر بتردك
كه بزه وحيوانه تحقلره قوت غذا اوله ودخي بوجا بوجا خرما اغجلرن بتردك انك
قت قت بر بري ارزنه جمع اولب دانلري چقر اول دكمه ايچندن كه ينلره كي
لذت ويررين بولرك كلسيني قوللرمزه رزق اولمايچون يرتدق كه يبوب بزه شكر
ايدلر ودخي شول يغمورله بز دري قلدق شول الميش يرلريكه انك اوت قوريوب
كجب قوريير قلمشدر كوكروب يوغدي انواع نباتلرله وانواع چچكلرله اني مزين
قلوب ترتازه قلدق كه كورن كوكلره اندن فرح سرور حاصل ايدر پس اي بعثه
انكار ايدنلر بز بو كلسنه نظر ايدوب اكلك كم اول طپراقدن اولوكري دريلوب كرو
چيقمق دخي بو نجليندر بولري يرتمغا قادر اولن اكا دخي قادردركه بو اولنلري
دركوروب يردن كرو چقره يعني نتكم يغمور صويله بو الميشلري يردن اوتلر
بتروب چقردن انجلين چقرةكم بو ادم اوغلنلري دخي الب كدلر يريوز خالي واوز
قله حق تعالى امر ايدوب فرق كون كوكدن يره شول ادم منيسي كبي صو يغدره بو
يرلرك ايچنه سكوب اول ادملرك اتلرن وطمرلرن وسكرلرن وسكوكلرن هب
بتروب بريره جمع ايده اندن حق تعالى بولري كرو دركوره سنلدن چيقه بويله در
ديدكنك معنيسي بودر بندن صكره رسولنك خاطرن تسلي قلوب كافرلر رحمتنه

صبر ایدر ایکن بیوردیکه كذبت قبلهم قوم نوح واصحاب الرس وثمود وعاد
وفرعون واخوان لوط واصحاب الایكة وقوم تبع كل كذب الرسل فحق
وعید یعنی یا محمد بو قومك سنی یلانلدقلری نه طارلغنوب ملول اولمغلغکه
بونلردن اول نوح قومی دخی نوحی یلانلدیلر واصحاب رس دخی پیغامبرلرین یلانلدیلر
الله تعالی انلری دخی هلاك ایلدی رس بر قیودر یمامه قتنده انك قتنده ساكن
اولان قومه اصحاب رس دیرلر ودخی ثمود قوم صالح یلانلدیلر ودخی عاد قوم
هود یلانلدیلر وفرعون قوم موسی یلانلدیلر و لوط قوم لوطی یلانلدیلر واصحاب
ایكه كه مدین قومیدر شعیبی یلانلدیلر وتبع دخی حمیر قومیدر كه رسوللرین یلانلدیلر
وابن معاذ روایت قلورلركم عبد الله بن عباس عبد الله بن سلامه كلب تبعدن
صوردیلر تبع كیمدر عبد الله بن سلام دیدیکه تبع عربدن بر كشیدركه خلق اوزرینه
ظاهر اولدی كلب توریة عالملرندن بر بلوك یكتلر جماعتیله بولشدی اول
انلره سیلردی انلر دخی اكا سیلردی اول تبعك قومی دیدیلركم بو تبع سزوك
دینکزی ترك ایدوب یكتلر دیننه كردی تبع انی ایشدوب اول یكتلره دیدیكم
كورمز میسزكم بو قوم نه سویلرلر اول یكتلر دیدیلركم انلركله بزم ارامزده اولنمز
الا اتش اوله كم كوكدن ایندرجدر بزاوری یقالوم اكا كولوم قنغمزك دین حقسه كرچك
ایسه قرتله اول كم یلانلدركو یوب هلاك اوله تبع دیدی خوش اولا یس براولو
اود یقدلر تبع اول یكتلره دیدیکم دیك ایمدی سزكروك اول یكتلر جمیع مصحفلرن
بوینلرنه حمایل قلوب اوله اوده كردیلر اول اود اکی یرلوب بولره یول اولدی
كچدیلر اندن صكره اول تبع اول قومنه دیدیکم دیك ایمدی سزده كركدر بولره اودرك

وارروب

واروب چون اوده ایشسبی بولره ایرشدی بولر كرو طوردیلر تبع انلره دیدیکم ایلتدن كرسكز
كرك بولر كوده لر چون اول اودك ارتاسنه واردیلر اول یا لکلوب بولری دردت یانلرندن
قبلدی قبقره یانوب هلاك ایلدی تبع انی كوروبن فی الحال اسلامه كلدی عمل صالحه
مشغول اولب صالحلردن اولدی پس حق تعالی بولری رسولنه ذكر ایدوب دیدیکه
یا محمد بولر كلیسی كلن رسوللری یلانلدیلر بزوم دخی عذابمز انلره واجب اولدیکه كلیسن
هلاك ایلدك دكل بو اهل مكیه دخی رسوللرن یلانلمقدن حذر قلسونلر والا اولکی
امتلر كبی انلری عذابمزله مبتلا قلورز ودخی بیوردیکه افعیینا بالخلق الاول بل هم
فی لبس من خلق جدید یعنی بولری یوغكن اول یرتدغمز بزی عاجز می قلدیكم
اولمدن صکره كرو اعاده قلب قیرمق بزی عاجز قله بلكه برنسننك اصل و رسمی
معلوم دكل ایكن انی وجوده كتورمك بزه تدبیر تكلف حاصل اولورا اما شونك كم
رسیم بنیادی معلوم اوله انی اول رسم اوزره كرو تركیب قلمق صانعه اساندر نقدر اول
تركیب بوزولدیسه دخی بو بر تقدیر تمثیلدر اداه ذو والا اولی اخری الله تعالی قدرتند
همان بردركه ارادت متعلق اولمغه موقوفدر یخی الدرمك دلسه الدرر و
دیرلتمك دلسه دیرلورر انك قدرتنه عجز یوقدر بلكه بولر اول شكلی اوزره قایم
دروب اولمدن صکره كرو یردلمغه انكار ایدرلر ودخی بیوردیکه ولقد خلقنا الانسان
ونعلم ما توسوس به نفسه ونحن اقرب الیه من حبل الورید یعنی بدرستی
بز یرتدق بو جمیع ادم اوغلنلرینی كرو بجموعنك كوكلنه نه دشدیكی دخی بلورزكم بز
علموموزله بولره شول بوینلری طمرلری بو بونلرنه بخه یقین ایسه بز اندن دخی یقینوز
كم نتدکلرن بلورز هیچ بر اشلری بزه خفی دکلدر ودخی بیوردیکم اذ یتلقی

المتلقیان عن الیمین وعن الشمال قعید ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب
عتید یعنی چون اول آدم اوغلی بنك اغزندن چقن كلامنی اول ایكی فرشته كه بری
صاغنده وبری صولنده اوتورمشدر قرشو تلقف ایدوب الا البته انی یازرلر ایكی
فرشته كوندزین بله اولورلر بری صاغنده وبری صولنده آخشام كی اغزندن
چقن كلامنی حاضر اولوب یازرلر اگر خیر اگر شر وكون طولنوب آخشام اولسه اول ایكی
فرشته دفترلرین اول الله تعالی یه عرض ایتمكه كیدرلر اول كیجه فرشته لری كورواوزلر
كه وبری صاغنده وبری صولنده صباحه دكین بله اولورلر اول كیجه نكم سیلر اشلر
حاضر اولوب یازرلر اما اول صاغنده كی فرشته صولنده كی فرشته اوزرنه موكلدر
اول یازدیغیجه گناه یازمز تا اول ساعت كه كیدر آدم كم توبه كله اگر توبه
ایدرسه یازلمز عفو اولور والا توبه قلمسا یازرلر پس عقل اولن كركدر كم فكر ایدوب
دایم دفترن اوقیوطوره یعنی حالنه نظر ایده كوره كم نیجه كندوزده الله حضرتنه كندر
دكی نه برابدر كندونك نجات بیتی میدر یوقسه هلاكلكی بیتی میدر اگر یوزاق
اولجق بیتلریسه سعادت انك دخی ارتور كورسون واگر كندونك الله قتنده وجمیع
انبیا واولیا وكوكلر خلقی ویرلر خلقی اچنده یارین رسوای اولوب یوزین
قره ایدوب باشنی آشغا اولجق بیتیسا اول وقت كلمزدن اول یتمیدن توبه صندسیله
اول بیتیسی طوغریوب بیانه اتسون یكی دفتر بغلسون كه یارین حساب وقتنده دلی
طولشوب رسوای اولمیه ودخی حق تعالی بیوردیكم وجاءت سكرة الموت بالحق
ذلك ما كنت منه تحید یعنی حق تعالی كلجكی كلدی دیو خبر وردی زیرا بزنسننك
كم كلمك لكی محقق اولا انك اولمیه كانه اول واقع اولمش كبی در اندن اثر

بیوردیكم اول الم سكراتلری وقتلقلری شكسز كلب بولره واقع اولیسر یا بوكون
یا یارین حقله یا سعادتله یا شقاوتله زیرا الم وقتنده البته اول ایكی حالدن بریسی
كیشیه ظاهر اولور واول وقتده اكادیرلر كم ایشبو اول كوندر كم سن بوكوفی كره كوردوب
بوندن قچردك اوش اول قرقدغوكا واقع اولدك ودخی بیوردیكه ونفخ فی الصور ذلك
یوم الوعید وجاءت كل نفس معها سائق وشهید یعنی قچن بو المدن صكره قیمق
صور چلنسا كه اول عاصیلره وعده اولنن عذابلر ومطیعلره وعده اولنن ثوابلر واقع
اولجق كوندر واول كونده هر نفس اول محشر یرنه سورلوب كلیسر سورجیلری بله وقلدغی
اشلره طانقلری دخی بله واول طانقلر اول دفترلرن یزن فرشتلردر وكیجه له
كندزده دروا اول اشلدكی یرجكرلردر كم خیر شر انك ازدین اشلدی اكا طانقلق
ویرسرلر ودخی كندونك اعضالری طانقدر هر اعضانه اشلدیسا خبر ویرسر اول
وقتده هر نفس كندو حالنه پشیمان اولوب حسرتلر یبوب فاین سززارلقلر قلسرلر
پس حق تعالی قلندن انلره دنلسر كم لقد كنت فی غفلة من هذا فكشفنا
عنك غطاءك فبصرك الیوم حدید یعنی ای بیچاره آدم اوغلی سن ایشبو كونه واقع
اولمقدن غافلدك وخبر ورنی یلا نلیوب ایمانه كلمزدك اما نردك اوش بو كون
اول دیندكی غفلت حجابی سنك كوزكدن اچی ویردك كه اول كوزكا اورتلو اولنی
معاینه اشكاره كوردك كم بكون كوزلرك كورمكلكی غایت ایتی اولدیكه شكا شبه
ایدجك سنه قلمدی خیر نه نیسه حالك سكا معلوم ودخی بیوردیكم وقال قرینه
هذا ما لدی عتید القیا فی جهنم كل كفار عنید مناع للخیر معتد مریب
الذی جعل مع الله الها آخر فالقیاه فی العذاب الشدید یعنی اول فرشته كم

انك براتلرن يرردي اني سروب الله حضرتنه كتورر دخي دياكه يارب بو اوش
اول كيشدركم بني بنك ازرنه موكل قلدكي اوش كتوردم حق تعالى امر اده اول
ايكي فرشتيه كه انك جهنمه هر كافر كم برزوم وحدانيتمه انكار ادوب رسوللرمي
وكتابلرمي يلانلدلر حقدن اعراض ادوب كندو نفسلرنه ظلم ادوب بخيللق قلدلر
اسلامه كلمكدن ومالليرندن زكوة ورمكدن يغلندكو ظالم خاين اولب بركمزه
كمان التدلر بردن ايروغي ملكومزه شريك قتدلر اني كندلره معبود طوتدلر
برغك انلري اول فتي عذابلر اجنه كم اول عملرك لذت ندر طدب كورلر فجى اول
جهنم اهل عاصيلر بوني اشيتسلر ديلركم بزي ازدرمدي الا شيطان ازدردي
حق تعالى خبر ورديكه وقال قرينه ربنا ما اطغيته ولكن كان في ضلال بعيد
يعني اول شيطان كم انك دنين قرينيدي دياكه يارب بن بوني ازدرمدم الا
كندي حقدن ايراق اولب ازاق ازغنلقلره دشمشدي چون بولر الله حضرتنه بر
بريله منازعه دشلر حق تعالى بيوره كه قال لا تختصموا لدي وقد قدمت
اليكم بالوعيد ما يبدل القول لدي وما انا بظلام للعبيد يعني حق تعالى
اول قوله ديكم شيطانله بنم حضرتمده مخاصمه قلب جكشمك كم بن سزه بندن اكدن
كتاب كندروب بو اولجق وافعلري هب سزه بلدرمدي يمدي بو حجتك سزه
فاينده اولمز وبنم بو حكمم وتقديرم تبديل وتغيير اولب بردرلو دخي اولجق دكل
البتنه يرنه كلسه كرك بن كسيا ظلم حيف اتزم صوجسز اولنلره عقاب عذاب
قلمزم وكناهندن ارتوق عقوبت دخي اتزبي بلورم كم بولرنه ضلالتن يدي
وايرقلرن دخي بعاز دردلر انك مكافات يرنه كلسه كرك ايكي سايم

روايت

روايت قلور رسولدن كه بيوردي هيچ سزدن بر كمسه يوقدر الا انوكله بر
جني وبر فرشته بله يولدشدر ديدلركم يارسول الله سنكله ده بله وارمي ديدي
بلى دخي بله واردر اما حق تعالى بكا ياردم قلدي اول جنوم ازرنا كم مسلمان اولدي
بيورمز بكا الا خير بيورر ودخي حق تعالى بيورديكم يوم نقول لجهنم هل امتلأت
وتقول هل من مزيد وازلفت الجنة للمتقين غير بعيد هذا ما توعدون
لكل اواب حفيظ يعني حق تعالى ايدر يارين قيامت كوننده طامو اهل جهنمه
قويلدقدن صكره جهنمه ديه وزكم يا جهنم اول سكا وعده قلب طلدرم ديدكم
عهد تمام يرنه كتوردمي جهنم ديه كم يارب دخي زياده وارسه كتور ديشلركم
جهنم طولدقدن صكره زياده استدكي اول اجندكلره فتي غضب قلدغندن
اترودركه كندو خالقلرنه مخالفت قلوب عاصي اولدلر ابي هريرة ايدر جهنم
طرميا فرشود دخي زياده استيه تا اكادكن حق تعالى اكرو كجستلردن اكا
بر قوم قويا كم جهنم اججي طبطلو اولا شيلكم بر كيتي صيغجق بر قلميه اجي طارله
دياكه يارب يتر يتر وچون جهنم اهليله طوله اجماق دخي بزنب دردلو
زينتلرله يقنجق اولا شول قوميكم بتركدن صاقنوب اولو كناهلردن يغلندلر
شيله يقين اولا كم هنوز دخي كرمدن اكا نظر قلب تفرج ادلر واول وقت
انلره ديلكم هذا ما توعدون لكل اواب حفيظ يعني اجماق اول انواع نعمتلريله
بزنب دنيه يكن وعده اولنمشدر شول كمسلر چونكم اللهك طاعتنه اقبال
ادب هر حالنده اللهك امرن صقلدلر كناهلرندن استغفار ادب اللهدن
يكا توجه قلدلر ودخي حق تعالى بيورديكم من خشي الرحمن بالغيب وجاء

بقلب منيب ادخلوها بسلام ذلك يوم الخلود لهم ما يشاؤن فيها ولدينا
مزيد يعني دخي اجماق انلركچوندركه اول رحمانى وانك عقوبتلرني كورمزدن
اوك اندن قورقب انك بويرقلرني طوتدي واول بيورمديغي يرلردن قاچدي
اللهك طاعتنه يونلمش وطاعتني اخلاص ايله قلمش كوكلي ايله الله حضرتنه اولشدي
يارن انلره دنله كه كرك اول اجماقه سلامتلك ايله كه عذابدن قورتلدكز ايروق
سزه اندن الم يوق وافتلر واقع اولمق يوق كه اول قيامت كوني خلود كيندر اجماق
اهل اجماقدن مخلد دركه اندن چقمق يوق وطامو اهل دخي طامو ده مؤبد دركه
اندن كرو چقمق يوق اما اول اجماق اهل نه آرزو ايدرلرسه انلره هب كلي انلره
حاصل اولور ودخي انلركچون بزوم قاتمزده زيادة ديدار كورمك وانواع كرامتلر
تحفلر وهديه لر دخي حاصل دركه اخري يوق ودخي بيورديكه وكم اهلكنا قبلهم
من قرن هم اشد منهم بطشا فنقبوا في البلاد هل من محيص يعني يا محمد
ايت بو مكه قومندن كم بولردن اوكدن بر نيجه قومي هلاك قلدق كه انلر بو مكه
اهلندن اورب طوتمقده دخي قوتلولردي بولر سفرلرينه تجارتلرينه كروب
طواف ايدوب انلرك يورتلرين مكانلرين كوردلركم نيجه خراب قلمشز بر فكر ايدوب
كورسونلركم هيچ انلر اللهك عذابندن قاچمق وصيغنمق بر بولدلرميكه قورتله
لردي بولر دخي قورتلمق دكللردر ودخي بيورديكه ان في ذلك لذكرى لمن كان
له قلب او القى السمع وهو شهيد يعني يا محمد بدرستي حق تعالىنك بو الروكي
امتلره قلديغي عذابلر وعقوبتلر اچندكم قرآن ايله سكا خبر ويردي سنك قومكا
فكر ايدوب اوكتلنجك اوكتلر وارشول كمسلره كم انلرك عقل وار كوكللري اويانقدر

يا حود قرآنه كركلو قلاق طوتب دكلدي بو حالده كم كوكلي انك حاضر اولا غايت
غافل اولميا پس عقل اولن اولدركه ايشتديكي حق سوزلره كوكلك قلاق طوتب
كوكلي انك ايله حاضر قلا اول ايشتديكي سوزلرك معالين فكر ايليه كوره كم اندن
مقصود اولوب انكله كندوي اوكتليه اكا كوره عمله مشغول اولا تاكه ايكي جهاندن
سعادت كيجنه يول بولوب ابدي غنا حاصل قلا والا بويله قلمسا ابدي هلاك
لك مقامندن كندوي دوكنز نجنه اغزده ودخي بيورديكه ولقد خلقنا السموات
والارض وما بينهما في ستة ايام وما مسنا من لغوب بو ايتك دخي سبب
نزولي بويديكه يهودلر ديدلركم اول وقتكم الله تعالى يرلري كوكلري وبو يرلرله
كوك اراسنده غلري يرتدي فارغ اولدي جمعه ارتسي كون راحت اولدي
دكلندي چون انلر الله تعالىه عاجزلق ويورغنلق نسبت قلدلر حق تعالى
كندودن اول صفت نفي ايدوب قادرلغن وقويلغن بيان قلمغچون بيورديكم
بدرستي بز كوكلري يرلري واكسنده اراسنده غلري كلسي يرتدق كه هيچ
بزه عاجزلق ويورغنلق ارشمدي بدرستي راحت اولب اول كمسه دكلونركم
ايشندن اكا يورغنلق حاصل اولا اما بزم قدرتمز ايله كمالدركم كوز اچوب
يومنجا يوز بيك بنك بكي يرلر كوكلر يرده وزكه هيچ بزه اندن عاجزلق اولميا
پس عقل اولن بو معنيدن بوني فهم ايده كم هر كمسه الله حقنده بو يهودلر سوزي
بكي سوز سويليا اول كافر اولب اول يهودلر جماعتندن يازلور ابدي جهنمي اولور
مؤمنلره واجبدركم الله قدرتين اعتقادني كوكلو قلب شكدن نفيه والا
ايماننه خلل ارشور ودخي بيورديكه فاصبر على ما يقولون وسبح بحمد ربك

قبل طلوع الشمس وقبل الغروب ومن الليل فسبحه وادبار السجود يعني
يا محمد بونلرك كافرلرك سني انجدوب ايلدكلري صبر ايله نه ديرلرسه دسونلر سن ربكك
حمدينه مشغول اولوب اكا تسبيح تقديس ايله كون طوغمزدن اول اوله نمازين قيل
و طولمزدن اول اويله وايكندو نمازين قيل و طولندغندن صكره كيجه اخشمله يتسو
نمازين قيل و وقتلركي انك طاعتنه صرف ايله اندرك تمامنده بتمعيله كم كورسين
كم اندرك عاقبتي نيه ايرشور ليس عقل اولن مؤمن دخي كرك كم كيجه كندزده الله
عبادتنه مشغول اولوب خلقك سوزلرين اردنه اتمه نه كركسه ديدكلرنه مقيد اولميا
يادن اونلا اول سوزلرنه كنديلر پشيمان اولوب حسرت تلر يتيشه لركم فاين اولحق دكل
و دخي بيوردي كه واستمع يوم يناد المناد من مكان قريب يوم يسمعون الصيحة بالحق
ذلك يوم الخروج يعني يا محمد جهد ايدوب درلش عمل ايله قولاق طوت شول كونه كم يقينجق
يردن سكا اسرافيلك صوري اوازي ايرشه شول كوني اول اوازي جميع خلايق
ايشيدلر اول حقدر اولمغندن هيچ شك كمان يوقدر كه خلايق سيله لريندن چقوب
حساب يرينه كلجك كون اولدر اندن صكره ايكي بولك اولوب بري جنته و بري طامن
محنته وارجق كون اولدر و دخي حق تعالى صور اوازين يقينجق يردن ايشيدش ديدكي
اول قدس دركه اسرافيل صورين صخره ارزندن چالسه زيرا قدس كل يرلردن
كوكه اون سكز ميل قدر يقينجقدر دكل يردن يوجادر و دخي بيوردي كه انا نحن
نحيي ونميت والينا المصير يوم تشقق الارض عنهم سراعا ذلك حشر علينا
يسير يعني بدرستي بزز كم نطفدن بونلري يراتدوب حيوة ورب دنيا دري قلدق
كروا اولدرمكجون وكرو اولدردكدن صكره دركوز ميكون كه دو كلي خلايق يقلك

دپز

دنب كلجك يري بزدن يكادر شول كوني كم يرلر پاره پاره اولوب يارله بونلرك
ازرندن اچله بونلر چقوب تيز تيز سرعتيله بزدن يكا كلهلر كه اول خلقي
دريلدوب بريره جمع ايلمك بزم قدرتمزه اساندر مشكل دكل نحن اعلم بما يقولون
وما انت عليهم بجبار فذكر بالقران من يخاف وعيد يعني يا محمد سن
ملول اولمغل كه بز بونلرك ديدكلرين بلورز بزه و سكا واخرتي كروقيمغه انكار
لرين دخي بلورز بز سني بونلرك ازرنه مسلط قلدق كم دكردلمز جبرله سن
بونلري ايمانه كتورهسن اما بز سني بشير كندردك كه ايمانه كلنه اجاغله ورحمتله
بشارت قلهسن و نذير كندردك كم ايمانه كلميلري بزم عذابمزله قورقودسن
تا اكا دكن كه بونم امرمز سكا ارشه بونلركله قتال ايدب قلجك التنه بونلري
قهر ايدوز يعني سن شمدي بونلري اول سكا انذردكمز قرآنيله اجيني كي عقاب عذاب
قورقولريله بونلري قورقت كه بنم عقابمدن عذابمدن قورقن انكله كتلوب ايمانه
كلورز روايتدر حضرت رسولدن ع م هر كم قاف سورهسن چوق اوقسه حق تعالى
اكا سكرات موت كلكن قليوره و محشر قيامتدن اونو كرامت بولب دولته ايرشه

سورة الذاريات وهي ستون آية مكية بسم الله الرحمن الرحيم

والذاريات ذروا فالحاملات وقرا فالجاريات يسرا فالمقسمات امرا انما
توعدون لصادق وان الدين لواقع يعني حق تعالى قسم ايدوب بيوردي كم اول
صاورجي يلل حقي كه اسوب صاورر ابن عمردن روايتدركم بيوردي بويلكم
حق تعالى يرتمشدر سكز يلدر دردي انك رحمت يللردر ناشرات دربري
منتشرات دربري ذاريات در وبري مرسلات دركه هربري بونلرك وكلره

رحمت برکات اولماغچون یره دلمشدر وآما اول کم عذاب یللردر بری عاصفدر
بری قاصفدر وبری صرصردر وبری دخی عقیم یلدر که الرولکی امتلری
حق تعالی بونلرکله هلاک ایلدی ابو الطفیل ایدر علی رضی الله عنه قتنه حاضر
اولدم که خلقه وعظ ایدردی ووعظ اچنده دردیکم حق تعالی کتابندن بکا
صورك کدیره جواب ویرم والله هیچ بر آیت یوقدرکم بن انی بلیم قنقسی کیجه
اینمشدر وقنقسی کوندز اینمشدر پس ابن الکوا صوردیکم ذاریات نه نسنه در علی دیدیکم
یلدر ودخی صوردیکم حاملات وقرا نه در دیدیکه بولتلردرکه یغمورلر کوتررلر ودخی
صوردیکه جاریات یسرا نه در علی دیدیکه کمیلردرکه صولرده یورر الله قدرتیله و
دخی صوردیکم مقسمات امرا نه در علی دیدیکه فرشته لردر اما ابن عباس ایدر ذاریات
اول یلدرکم اسر دروادیکی اول یل اسوب صوردیغی نسنه لردر فالحاملات
وقرا دیدیکی اودر اولو اغر بولتلردرکم صویکی کوترب حق تعالی بیوردیغی
یره کیدرك فالجاریات یسرا دیدیکی اول کمیلردرکم کلکن لکله دکز یوزنده
یورر فالمقسمات امرا دیدیکی درت مقرب فرشته لردرکه بری جبرائیل وبری میکائیل
وبری اسرافیل وبری عزرائیل ادی هر برینک بر ایشی وار اول ایشلرده تقسیم
اولنمشدر انی یرلو یرنه کتوررلرکه انلر اول ایشلرده مدبرلردر بو ایتلر انی
بیان قلب بیوررکم حق تعالی انلرا جرا ایدرکم اول ایچی یللر دخی حقیچون و
اول صو کتورن بولتلر دخی حقیچون واول دکزده یورین کمیلر دخی حقیچون واول
ایشلرده مدبر اولن فرشته لر دخی حقیچون بلك حقیقتا که اول سیزه وعد اولنن
نسنه لر هب حقدر اول جزا کونی البته واقع اولجقدر اولمقلغنك کمانی یوقدر

هرکشی نه قلدیسا انك جزاسن بولجقدر پس بوندن صکره ایت اخرینه هر طایفه
جزا نه اولجقدر انی بیان قلدی دیدیکه طامو اهل اودا اچنده عذابله فتنه لنسه لر
واجماق اهل که متقیلردر اجماقده بکارلر کنارنده وسویلر ارزنده تنعم
قلیسه لردر ودخی بیوردیکه والسماء ذات الحبك انکم لفی قول مختلف یؤفك عنه
من افك یعنی بوندن صکره حق تعالی کوکلره دخی انداجوب بیوردیکه اول کوکلر
حقیچون که کورکلو جمال ازره یره دلمشدر ومحکم بنیاددرکه انده خلل یوقدر بدرستی
سیز اول محمد حقنده مختلف سزلر ازره سیز بر نجه وقت درسیزکم اول ساحردر وبر
نجه وقت درسیزکم مجنوندر زیرا انلرك قتنده کی غایت عالم اولنه ساحر درلردی
وکی غایت جاهل اولنه مجنون درلر پس رسولك عم ایشنده تحیرده قلب کاه ساحر
کاه مجنون درلردی بعضیسی ایمانه کلب بعضیسی کافر اولرلردی پس حق تعالی بلوردیکه
دوندرلر اندن شول کمسهکم دوندرلو ربنك قضیتیسی بویدیکم اول مکه کافرلری مکنك
درت یاننده نه قدر عقبلر وارسه هر برینه ادملر قودیلر اراقدن یردن رسول ایشدب
ایمانه کلمکا کلنلری قومایوب اغوایله کرو دوندررلردی پس اول کلنلرك دخی
بعضیسی انلرك سوزن طوتب کرو دونردی وبعضیسی دونب کرو کیتمزدی رسوله
دم کلب ایمان کتوررلردی یؤفك عنه من افك معنیسی بودرکم اول رسوله ایمانه
کلمکدن شول کمسه اعراض ادب کرو دونرکم حق تعالی انی مخذول قلب ایماندن
دوندرمشدر شول وقتکم ادملر ذریتندن عهد میثاق الدیکمی قبول ادوب
کمن رد ایلدی ودخی بیوردیکه قتل الخراصون الذین هم فی غمرة ساهون یسألون
ایان یوم الدین یعنی لعنت اولنسب رحمتدن ایراق اولنلرکم انلرکم یلانجلردرکه

یدن ایلدیلر و دخی انلرکم جهل ظلمتی ایچنده قالدیلر آخرت امرینی کوزسز اولدیلر الله
امرینی طوتب ایمانه کلمکدن غافل اولدیلر بلکه حتی استهزا ایله طوتب صوردیلرکه یا محمد
اول دیدیککک حساب وقتی نه وقت اولیسر پس حق تعالی انلره جواب ویروب بیوردیکه
یوم هم علی النار یفتنون ذوقوا فتنتکم هذا الذی کنتم به تستعجلون یعنی یا محمد
خبر ویر بونلره کم اول استدکلری کون بولردک اول کوندرکم انلر اول کون ایچنده عذاب
محنت ایله طامواوده ایله کویندرلکه و طاموا خزینه دارلری انلره دیلرکم طادک امدی
شول عذابلریکم بز دنیاده انی استهزا ایدب صوررد کوز نه وقت اوله دیو کلنجه اوردکز
اوش بو اول عذابدرکم واقع اولدکوز بوندن صکره حق تعالی اول مطیع اولب شرکدن
صقنلرک مرتبه‌لرین و ثوابلرین بیان قلب بیوردیکه **ان المتقین فی جنات وعیون**
اخذین ما آتیهم ربهم انهم کانوا قبل ذلک محسنین یعنی بدرستی شول کیسلرکم
الله دن قورقب کناهلردن صقندیلر انلر یارین اجماقده بوستانلر ایچنده وارمقلر
کنارینده اوتورب متصرف اولالر شول نسنه‌لرده کم حق تعالی انلره عطا قیلدی فضل
ایله ویردی اول ثوابلردن و مرتبه‌لردن زیرا بونلر دنیاده بو حالدن اکدن محسن
لردی عمللرینی کرکلو قلوب تکبیر قوللرنه خیر صاحبی اولدیلر **وکانوا قلیلا من اللیل**
ما یهجعون وبالاسحار هم یستغفرون وفی اموالهم حق للسائل والمحروم یعنی
دخی انلرک عادتی بویدیکم کیجه‌دن آز اویورلردی ارتیه‌دک الله‌له مناجاته
مشغول اولورلردی و دخی سحر وقتنه‌دک نمازین قلب سحر وقتی کناهلرین اکوب
کوزلری یاشن اقدوب استغفاره مشغول اولب عذرلرین دیلورلردی و دخی کندو مالارینک
نصیب معلوم قیلمشلردی فقیرلره چونکه انلره دکوررلردی کرکسه اول فقیر دیلنجیلردن

اولسون کرک محروملردن سائل دیو اول درویشلره دیرلرکم یوریوب خلقدن
نسنه دیلرلر و محروم انلره دیرلرکم پرهیزکارلر و متوکللردر کیمسنه‌دن
دیلمزلر و کیسه انلرک تمکانلرین دخی بلمزلرکم الیوب آکا نسنه ویرلر یعنی بونلری
دخی صوروب ایدیوب احسانلرین ارشد درلر و دخی بیوردیکم **وفی الارض آیات**
للموقنین وفی انفسکم افلا تبصرون یعنی حق تعالی کندونک وحدانیتی
و قدرتی اوزره دلیل بیان ایدب بیوردیکم بو یر یوزنده نشانلر و علامتلر وار
درکم یقینلری اولنلره کا نظر ایدب الله تعالی نک وحدانیتین و قدرتین اکلرلر
زیرا بو قوویرلر و دکزلر و طاغلر درلو درلو اکرلر و بکازلر و ارمقلر و انواع یمشلر
کم قوومش آغجدن بتوب ظهور کلور نه داد بر برنه بکرز و نه شکل قالب بربرنه
بکرز بو کلی دلالت قیلورکم الله بردر و انک قدرت کمالی در نه دیرلرسه اشلر عجز یوق
و دخی انک برلکی و قادرلغی نشانی سزونک نفسکزده دخی وار فکر ایدب کورمزمیسز
کم بر قطره منیدن سزی بو مختلف صورتلر اوزره بجه یاراتدی بربر کوزه بکزمزسز
پس بر طمله صوی بویله مختلف اشکال دوزن قادردرکه الدکدن صکره کرودیروب
سزدن سؤال حساب قیله کوکرزی فضیله اجماعه قیوب کلزی عدالله طامویه
و دخی بیوردیکم **وفی السماء رزقکم وما توعدون فورب السماء والارض انه لحق**
مثل ما انکم تنطقون یعنی سزونک کلوکورزک رزق اسبابلری کوکدن کلورکم
اول یغمورلردرکه اول کوکلری یردن خالق سزه بو رزقلری ویرمیادیکم اولیدی
اندن ارتوق کم سزه رزق ویردی و بوداری یردن چقرب و بو یمشلری اغجدن
یرب چقروب کم بتوردی پس بلکم سزونک رزقلرکز اول کوکلر تنکرسند ندرکه

يرلر دخي ويرله كوكلر اراسنده نه وارسه كلي انڭ ملكيدر اول يرتمشدر واول سيره وعده اولنان ثواب عقاب دخي انڭ الندهدر كم مطيع قوللره جنت ثواب ويرر وعاصي قوللره تحت عذاب ويرر ودخي حق تعالى اندا جوب بو قوللرون رزق قلرندن اترو بيورديكه يرلر كوكلر تنكريسي حقيچون بدرشيئ اول رزق كم سزكچون يرتدم البتده اول سزه ايرشر كرك طلب ايدك كرك ايتمك نيتكم شول دلوكزده ديدوكوز كلمهء توحيد حقدر بنم دخي سزه رزق ويرمكلوكم انجليين حقدر شبهه يوقدر ديوايتدر رسولدن ءم كه بنم ربم ديدي ادم اغلنلرنڭ انكوركي واللهڭ رزاق لغنه اعتقادلري ضعيف اولدوغي اكا ايرشديكم الله رزقلريچون انداجدي بوكلسيله دخي ايتمايوب كجه كندز طاعتلري عبادتلري قويب اكاسعي ايدرلر اكر بر يهود يا نصراني بركشيه دسا كم بكون بوكجه رزقڭ بنم بوينمه كل بندن ال دسا اكا اينانب اول كون ايرق يردن رزق طلبن ايتمكي ترك ايديدي اما الله شول قدر دخي اعتقادامز دخي بونكله مؤمنلك دعوسن قلورصيغنرز الله بيز بنڭ كبي حالدن ودخي حق تعالى رسولنه ءم اول ابراهيم قضيتسندن خبر ويروب بيورديكم هل اتيك حديث ضيف ابرهيم المكرمين اذ دخلوا عليه فقالوا سلاما قال سلام قوم منكرون يعني يا محمد سكا خبر ويرلدي مي اول ابراهيمڭ قنقلريندن كم انلر كلدلر جبرائيلله اول بر فرشته يدي الله قتنده اكرام اولنمشلردندي چون انلر كلب ابراهيم قتنه كردلر سلام ويردلر ابراهيم ءم طرو كلب انلره اكرام قلوب سلام ملرن الدي ديديكه بولر بر قومدر كه بن بولري بلمزم زيرا اول وقت سلام يوغدي كمسه سلام ويرمزدي چون انلر كروب سلام ويردلر بلدلركه اولر بوقومدن دكلدر اندن طوروب

اهلندن يكا يوردي شول وجهله كم بو كلنلر اني بلمدلر واروب بر سمز بزاغو قوبان ادب انلرڭ الينه كتوردي نيتكم حق تعالى خبر ويردي فراغ الى اهله فجاء بعجل سمين فقربه اليهم فقال الا تاكلون يعني چون اهلندن يكا واروب بولره سميز بزاغو بريان كتوردي بولرڭ الينه قودي انلر يمدلر ابراهيم ديديكه يمزميسز اولر ديدلركم بز بهاسين ويرمدوكمز نسنهء يمزز ابراهيم ءم ديديكه نيك بهاسن ويروك انلر ديدلركم بنڭ بهاسي ندر ابراهيم ءم بيورديكم بنڭ بهاسي اولدركم يمكا صوڭ بحق بسم الله ديسز يمكدن فارغ اولجق الحمد لله ديه سز بو فرشتلر انڭ سوزن اشدوب بتي تعجب قلدلر ديدلركم زهي پادشاه كم بزي بنڭ كبي ادم نسلندن يروجوده كتورمشدر چون ابراهيم كوردي انلر يمدلر فاوجس منهم خيفة قالوا لا تخف وبشروه بغلام عليم يعني بولرڭ يمدكلرن كورجك ابراهيمڭ ءم كوكلنه بولردن قورقو واقع اولدي بولر دخي ابراهيم قورقدغن بلدلر ديدلركه يا ابراهيم بزدن قورقمغل كه بز سكا بشارته كلدك بشارت اولسون سكاكم حق تعالى سكا بر عالم اوغل بغشلديكه اديا اسحاقدر فاقبلت امراته في صرة فصكت وجهها وقالت عجوز عقيم يعني ابراهيمڭ خاتون ساره دخي انلره خذمتده يدي انلردن اول سوزي اشدوب چاغروب الیله يوزن اوردي اول حالي عجبلیوب ديديكه بن بنجه زمان كچدم اغلنم اولمدي شمدي قرلشم وقتن بندن اغل نچي كلور قال كذلك قال ربك انه هو الحكيم العليم جبرائيل ءم اني اشدوب ديديكه بودوكڭ كرچكدر اما سنڭ ربڭ اول پادشاهدر كم قادردر سندن اغلان كتوره زيرا اول حكيمدر حكم ايدركه سن بيرلدكدن صكره اغلان دنيايه كتورسن ودخي عليمدر اغلان

نه وقت طوغرز انی بلورز کوسندن اوغلان طوغمق ممکن دکلمیسا بزی کندروب
سزه بشارت قلمادی چون ابراهیم ع م بلدیکه بونلر فرشتلردر قال فما خطبکم
ایها المرسلون قالوا انا ارسلنا الی قوم مجرمین لنرسل علیهم حجارة من طین
مسومة عند ربک للمسرفین یعنی ابراهیم اول فرشتلره دیدیکه سزک ایشکز مصلحتکز
ندر ای مرسللر نه مقصوده کلدکز انلر دخی دیدیلرکیم بز کوندرلدک بر قومه انلر
مجرملر و مشرکلردر تاکه انلرک اوزرینه شول کرمت کبی پشمش طاش یغدروب هلاک
ایدوز شول کبی طاش کیم اوزرینه قره و قزل خطلر وار یازلمش که بو طاش اول
فلان اوغلی فلانه تکدر که اول بونکله هلاک اوله اول طاش سنک ربک قتنده مسرفلری
هلاک ایتمکیچوندر ابراهیم ع م انی اشتدب لوط ایچون قتی ملول اولدی که اول قوم
ایچنده یدی پس حق تعالی بیوردیکه فاخرجنا من کان فیها من المؤمنین فما وجدنا
فیها غیر بیت من المسلمین وترکنا فیها آیة للذین یخافون العذاب الالیم یعنی
حق تعالی ایدر چقردق بز اول لوط قومنک ایچندن شول کمسنه لریکیم ایمانه کلمشلردی
بولمدق بز بر اودن ارتق اول لوط شهرلرنک ایچنده مؤمن اولاندن که اول دخی
لوط اویدی یعنی امر ایتدک جبرائیله ع م کیم لوطی قزلریله اول قوم ایچندن چقروب کدردی
ایرقلرنی جبرائیل ع م یرلری و شهرلری و طاغلریله قوپروب قنادی اوزره کوتوروب
کوکلره یقین چقردی اندن باشی اشغه ندروب قیو وردی کلسی انونکله هلاک
ایلدی انلرک اول هلاکلرینی بز نشان عبرت قودق انلردن صکره کلنلره
تاکه انی کوروب عبرت الهلر شول کمسنه لرکیم انلرک قورقولری وار اول قتی عذابلریمزدن
ودخی بیوردیکه وفی موسی اذ ارسلناه الی فرعون بسلطان مبین فتولی

برکنه وقال ساحر او مجنون فاخذناه وجنوده فنبذناهم فی الیم وهو ملیم
یعنی بو موسی قضیه سنده دخی تفکر ایدوب اعتبار الجق نسنه لر واردر
عقل اولب اکلیو بلنلره که چون اول موسایی بز فرعونه کوندردک ظاهر دلیللر
ومعجزلرله که الینده عصا اژدها اولوردی و الی یقاسنه صوقوب کرو چقرسه
نور اولب شعله ویرردی فرعون اول بزم حقده دلیل اولن برهانلرمزی کورب
انکار قلدی یوز چوروب اندن بالکلیه لشکریله اعراض ایلدی دیدیکه بو موسا
ساحردر یا خود دلودر چون اول بزم رسولمزی سحره و جنونه نسبت قلدی
بز دخی انی لشکریله عقاب ایدوب دکزده غرق ایلدک بو حالتده که کندو نفسنی
دخی ملامت قلوردی و خلق دخی ملامت قلوردیکه الله ورسول موسایه
عاصی اولوب بو نیجه قوم دخی کندو شریله هلاکه الغا ایتدی پس لاجرم الله و
رسوله عاصی اولنک حالی دنیاده دخی اخرتده دخی هلاکلکدر و بندن صکره
بیوردیکه وفی عاد اذ ارسلنا علیهم الریح العقیم ما تذر من شیء اتت
علیه الا جعلته کالرمیم یعنی اول عاد قومنک قضیه سنده دخی عبرتلر واردر
عقل اولب اکلیو بلنلره که چون بز اول هودی انلره رسول کوندردک که انلری
باطلدن حقه وضلالتدن هدایته یلتیه انلر دخی اکا چون انکار ایدوب یلدیلر
بز دخی انک مکافاتی انلره قتی یل حواله قلدق که اکا ریح عقیم دیرلر یعنی
منفعتسز یل کیم انده خیر یوق هلاک قلمقدن ارتوق اول عاد قومنک هیچ برینه
طوقنمزدی الا تلف قلب کلی هلاک ایدردی شول قورومش یپراق کبی کیم ایاق التنده
باصلوب اوونور ابن عباسدن روایتدرکیم بیوردی حق تعالی هیچ بر یوزنه بغور

يغدر من الآور بله يغدر در دخی بیر یوزنه بر قیل قدر بیل کندرمز الا اول
دخی الحوبله در الا اول وقت که نوح قوم طاغی اولوب حددن کچدیلر اول وقت سو دخی
خزینه دارلره طاغی اولدی یعنی کچدیلر شول دکلو اذنیله عزیدن شرقده بیر یوزینی
صو قپلدی اول نوح قومنی هلاک ایلدی و دخی عاد قوم چون عاصی اولوب حددن
کچدیلر اول بیل دخی خزینه دارلره غالب کلوب نه قدر جهد قیلدیسه یعنی
بر یوزنک خلقنه صیحق قدر بیل چقدی بیرک آلتیدن آنلرک مجموعنی هلاک
قیلدی اعضالرین ازوب الدی کتیدی کوکدکی شول اوجه کبی یرلو یرین قیلدی و دخی
حق تعالی بیوردیکه وفی ثمود اذ قیل لهم تمتعوا حتی حین فعتوا عن امر ربهم
فاخذتهم الصاعقة وهم ینظرون فما استطاعوا من قیام وما کانوا منتصرین
یعنی اول ثمود قومنک حکایتلرنده دخی عقل اولوب فکر ایدنلره چوق عبرتلر وار کم
کندویی انکله غفلتدن اویره الله و رسوله عاصی اولمیالر زیرا چون صالح پیغامبر ع م
انلره کلوب دعوت قیلدی دیدیکه یا قوم بر قاچ کون عمرکم بیره تقدیر اولندی
بو مقام فانیده کلدی اول مدت اخره ایرنجه دیرلکو کری الله طاعتنده کچرککه انک
صوکنده حیات باقی و سعادت ابدی بولاسز اول باطل قویب حقه اویوک الله امرنده
عاصی اولمک انلر کندو نفسلرنه ظلم ایدوب خالقلرنه عاصی اولوب انک طاعتین
ترک ایتدیلر پس اکسوزین بونلره صاعقه ایرشدی که جبرائیل ع م بر کز چاغردی
انلرک ایقلری آلتیدن اود چقوب انلری کوزلری طوره طوررکن هپ هلاک
ایلدی کوجلری یتدیکه اول عذابه طاقت کتورب طورو بیلکر یا خود اول عذاب
کندولردن منع ایده لر بلکه کلی هلاک اولوب فنایه واردیلر و دخی بیوردیکه وقوم

نوح من قبل انهم کانوا قوما فاسقین یعنی بولردن کلسندن اکدن اول نوح
قومنی هلاک قلدق که بولر انلرک حالندن عبرت الباالله عاصی اولمیلردی زیرا
انلر عاصی و فاسق قومیدی بولر دخی انلردن چون عبرت الوب اویمدیلر انلر کبی
عاصی اولدیلر انلری دخی کلسین بله هلاک ایلدک پس بزم عادتمز ایله جاری
اولمشدرکه بزه و رسوللرمزه مطیع اولمینلری ایله هلاک ایدرز ایت یا محمد سن دخی
بو قومکه اکر بو حاللرندن دونمیلر بزه و سکا اطاعت کتورمیلر انلری دخی
عذابه طوتب هلاک ایدرز و دخی بیوردیکه والسماء بنیناها باید وانا
لموسعون والارض فرشناها فنعم الماهدون یعنی حق تعالی کندونک وحدا
نیتنه و کمال قدرتنه و قوتنه دلایل بیان قلوب بیوردیکه اشبو کوکلری دوب
بز قدرتمز و قوتمز ایله کتوردک که هیچ بر دیرکی یوق کروبزا کا دخی قادرزکه
اول کوکلری بخه دلرسوز ککدورز و دخی بو یرلری بسط ایدوب دوشدک بیش یوز
یللق یول کعبنک آلتیدن که کورکلو خالق بزز نیه کرکسه قدرتمز یتر و دخی بیوردیکه
ومن کل شیء خلقنا زوجین لعلکم تذکرون یعنی هر نسنه دن که بز یرتدق
جفت جفت ایکیشر دلو تا که بر دوم قدرتمز و بر لکومز اندن فکر ایدب انکله اوکت
لنه بیر دیر اکوردک کم هر جنس که بیر یوزینده دیر نور انک ارککی و دیشیسی دخی وارکه
بیر بیرلده جمع اولوب اولردن نسل اوریا و دخی اغلمه قزل و کیجه کندز و ایله کون
و دنیا ایله اخرت و یازله قیش و املمه دیرلک بولر کلیسی دلالت قلور بزم بر لکومزه
بیان قلب ظهوره کتوردک اولا که بر انکله اکتلنوب اول بره انکار کرمیی ترک
ایدوب حقه مطیع اولاسز و دخی بیوردیکه ففروا الی الله انی لکم منه نذیر مبین

ولا تجعلوا مع الله الها آخر انی لکم منه نذیر مبین یعنی حق تعالی بیورر کیم
ایت یا محمد اول قوم مکارمه کم تجك الهه‌ك عذابندن صقنك الهه‌ك رحمتنه و دخی
تجك انکا عاصی اولمقدن صقنك انك طاعتنه و دخی قچوك کناهلردن صقنك توبه
قلمسنه که بن سزه اول الله دن آشکاره اودله قورقدیجی کلدم قورقك اول الله دن
انکا افترا قلوب دیمك که انك شریکی و بکدشی وار یا خود انك اوغلی قزی وار حق
تعالی بر ایدر وار ایدر بو نسنه‌لردن که انك ایشی و اورتغی ولا اکر بو نسنه‌لری
دیسی اولورسکز بیلك کم بن آشکاره قورقودیجی حق تعالینك عذابیله چون
رسول علیه السلام بو خبری قومنه ارشد ایدی انلر قبول ایتیوب همان انکارلری اوزره
قایم اولدیلر دیدیلر کیم بو محمد یا ساحردر یا دلودر کلوب بزی آتالرمزدن طپه
کلدکلری قودروب کندو معبودنه طپدرمق استر بو خود اولیسر نسنه دکل پس
رسول علیه السلام انلردن بو کلامی ایشدوب کوکلی طارلدی ملول اولدی که اولر حقی ایشدوب
اسلامه کلمدیلر حق تعالی اول رسولنك خاطرن خوش قلمغیچون بیوردیکه کذلك
ما اتی الذین من قبلهم من رسول الا قالوا ساحر او مجنون اتواصوا به بل هم
قوم طاغون یعنی یا محمد خاطرك ملول طوتمغل که بولردن اکدنکی قومه دخی
هیچ بر رسول کلمدی الا انلر اول رسوللرینه بو سنك قومك سکا دیدکلری کبی ساحر
دیدیلر مجنون دیدیلر بولر اول قومی کورمدیلر که انلر بولره بو سوزی وصیت قیله‌لر
دیدورلر بلکه بولر بر عاصی قومدر که الله عاصی اولمقدن حدن کچمشلردر کیم قرشو
بری بری ازدنجه کلن قوم اتفاق قلمش کبی سوزلری دللرنده بر اولمشدر که
کلن رسوللرینه ساحر و دلودر دیرلر و دخی بیوردیکه فتول عنهم فما انت بملوم

وذکر

وذکر فان الذکری تنفع المؤمنین یعنی یا محمد چون سن بولره بزم خبرمز
ارشد ایتدك بولر قبول ایتدیلر اعراض ایتدیلر سن دخی بولردن اعراض ایلکل که اول
اعراض قلدغکدن اتروسن بزم قتمزده ملامت اولنمزسن زیرا سنك
اوزرکا فرض اولنی برنه کتوردك که تبلیغ رسالتدر سن وعظ نصیحت قل کندو
اصحابکا کم بو وعظ نصیحت منفعت قلمز الا شول کمسلره کیم انلرك ایمان واردر
و دخی اول کمسلره کیم انلره ایمانه کلمك مقدر اولنمشدر انی ایشدجك ایمانه کلرلر
پس بو سوزا کا دلالت قلورکیم وعظ نصیحت صلاحیته قابل اولنه ایدلر اما اول که
قابل دکل انکا سوز خرج ایتمیلکیم چورق یره تخم صاچمش کبی اولور تخم ضایع اولور
نسنه بتمز و دخی سنکله اوزرنه صاچو صاچمش کبی اولورا لویه قاین سی یوق
وطوکز بوینه التون بغق اصمش کبی اولورکم طوکز انك قدرن بلمز پس نصیحت
ایشدوب قبول ایتمین دخی اولدن بتردرکه قاین طوغز و طوکز انك کبی کیشدر
یکدرکه الهنه عاصی اولب طاموه کرمزنیچون یرادلدسه انی برنه کتورر اول
الله سوزن ایشدب طوعز انکا عاصی اولر طاموه کرر عقل اولان بو سوزدن چوق
نسنه اکلر اکر بصیرتله فهم ایدرسا و دخی حق تعالی بیوردی وما خلقت الجن
والانس الا لیعبدون ما ارید منهم من رزق وما ارید ان یطعمون ان الله هو
الرزاق ذو القوة المتین یعنی بن بر عدم بو جتله ادم اوغلنلرن الا انلدن
اتروکه بنی بر لیکلر و بن انلره نسنه بیورم طوتلر و بر مز اشلردن یغم ایدن
یقلنلر پس بولر توحید عبادتیچون یرادلدکز زیرا اول شکل قامت اوزره و کوز کلو
اعضا کر اوزره که بولری تصویر ایدب یراتدم اول کندو یرادلقلری حس صورتی

دلالت قلورخالقلرینه عبادت قیلەلر والا بولری انكچون بر قدم كه بولر بكا
رزق حاصل ایدی ویرەلر ویاخود بنی طعاملندرەلر یاخود بر دشمندن اولابنی اندن عاجز
ادم بولر بكا یردم قیلەلر بلكه حقیقتا رزاق الله در كه جمیع مخلوقاته رزق ویرن
اولدر دانلری یردن ویمشلری اغجدن بیتورن اولدر ودخی دشمنلری عقوبتیله
قهر ایتمكه قوت ایسی قوت غایت محكم هیچ بر وجهله اكا ضعف عجز حاصل اولمز قوی
قدیم اولدر كه كورزا جوب بو منجا جهان خراب قیلمغا قادردر قدرتی یتر وبو سوز
اكا دلالت قلورکم كیشی سعیله كندیه رزق حاصل ایدمز الا اول الله مقدر قیلدیغی
رزق كلور انجق بخل درمز دورشور دخی قرناج بخلدر ایشم او تورر كنج خزاین
قتینه جمع اولمشدر پس مؤمن اولن كوكدركم رزق ایشن الله اصمرلیوب كندو خدمتنه
مشغول اولە ودخی بیوردیكم فان للذين ظلموا ذنوبا مثل ذنوب اصحابهم فلا
يستعجلون فويل للذين كفروا من يومهم الذي يوعدون یعنی نضربن حارث
كلوب پیغامبره عم دیودیكه یا محمد سن بزی دایم عذابیله قورقودرسن امدی
اكر بو دیدوكك كرچكسه ایت بره كم اول عذاب نه وقت كلور پس حق تعالی
بیوردیكه بدرسنی حاصل اولوب بر قلمشدر اول مكەنك مشركلرینه كه نفسلرینه
ظلم ایدوب شرك كفر اچن قیلدلر عذابدن نصیبلری اول كندولردن الرو كچنلر
نصیب كبی كم عذابه اغزدیلر استعجال ایدوب اومسنلركه وقت یقیندر زیرا اولكم
كلجكدر یقیندر ایراق اولدركم كلجكدكل پس نضربن حارث اوردی حق تعالی
اكا مهلت ویردی تا اول بدر كونی اولجق انی مؤمنلرك قلیچی التنده كلب كبی دپلندی
اول اوكی عذابه جهنمه اولشدی ابدی هلاك اولدی پس كی فی عذاب اول ویل

درسنده حاصلدر شول كیسنلركم كافر اولدیلر شول كوندن اچندركم انلره وعن اولنبدر
كه اول قیامت كونیدر صیغنرز بز الله انك عقوبتندن كه عذابنك اخر اولمیا
سورة الطور كلها مكية وهي اربعون وثمان ايات حق تبارك وتعالى بیوردیكه

بسم الله الرحمن الرحيم

والطور وكتاب مسطور في رق منشور والبيت المعمور والسقف المرفوع والبحر
المسجور یعنی حق تعالی قسم قلوب انداچر شول طاغهكم انده موسی پیغامبرله
مكالمه قیلدی كه اكا طور درلر اذی زبیردر مدین قاتنده ودخی اول كتابه انداچركم
مسطوردر یعنی اول لوح المحفوظكم ادم اغلنلرینك عملریكم وارحیر شرونه دنسه
كه اولدی واولجقدر انده یزلمشدر یاخود اول بتلركم ادم اغلنلرینك دفترلری
دركه صحیفه اولنب یازلمشدر یارن قیامت كوننده هر كیشنك برآتی اجوب الینه
ویرسلركم كندولری اوقیلر بعضیلر دیدیلركم كتاب مسطور قرآندركم مصحفلر اچنده
یزلمشدركه حق تعالینك كلامیدر اكا انداچر ودخی اول بیت المعموره انداچر
كم دردنجی كوكده كعبه برابرنده بر اودركه كوننده یتمش بیك فرشته اكا طواف
قلورتا قیامته دكین بر كلنه كرو نوبت دكمز هنوز ادم یرادلمزدن الرو انی
فرشتلر كوكده بنیاد قلمشلردی ودخی دیدیلركم انی مكه كعبه یرنده اول ادم
بنیاد قیلدی نوح طوفاننده حق تعالی انی كوكه كتوروب كعبه برابرنه قودی
فرشتلر اكا طواف قیلەلر ودخی دیمشلركم حق تعالی یاقوتدن بر اوایردوب
كعبه یرنده قودی ادم زماننده ادم اكا طواف قیلوردی واندن صكره ذریتی
دخی طواف قیلدیلر طوفان وقتنه دكین اندن صكره كوكه كتوردیكه انك اوزرینی

يرله كوك اراسنجه در ودخي اول سقف مرفوعه انداجركم اول كوكلردر يردن
بيش يوز ييللق يول يقادور كتورلمشدر ودخي اول بحر مسجوره انداجركم اول عرش
التنده بر اولو دكيزدر اكا بحر حيوان دخي ديرلر انك صويي شول ادم منيسي كبيدر
كه حق تعالى اني قيامتده يغدرب اولري انكله ديركورسر حق تعالى بو كلسته
انداجوب بوني بيان قلب بيوردي إن عذاب ربك لواقع ما له من دافع
يعني بو كلسيني يردن خالق عزت حقيچون بدرستي اول عاصيلر ايچون يردكي
عذابلر البته واقع اولسر انك وقوعنده شك يوقدر هيچ بر كمسنه قادر دخي دكل
كه اول عذابلر واقع اولدقدن صكره اني دفع ايده بله بندن صكره حق تعالى
اني دخي بيان قلديكه اول عذاب نه كون واقع اولسر بيوردي كه يوم تمور السماء
مورا وتسير الجبال سيرا يعني اول عذابلر واقع اولسر شول كون اچنده كم كوكلر
اول كوننه اچنده كي اهليله دوراودب چكزنه فرشتلر قوودن يربرنه قرشه
موج اوره وطاغلر دخي يريوزندن قوپب بولتلر كبي هواده سيرادر بير
يوزي دبذر اولا فويل يومئذ للمكذبين يعني قتي عذاب وهلاك لك اول يلاندن
جلرايچوندركه بو قيامت كوننى يلانه نليوب انانمزلردي امدي اول يلانه نليلر كملردر
اني بيان ادب بيوردي كه الذين هم في خوض يلعبون يعني اول قيامت يلاندن
ليتلر انلردركم باطل ايشلره طلوب لهوادرلردي وحق سيلينلري استهزايه
الورلردي كولشورلردي ودخي بيوردي كه يوم يدعون إلى نار جهنم دعا هذه
النار التي كنتم بها تكذبون يعني اول قيامت كننده تجنكم اولادلر دلمنه اول
يلانه نليلري طمو اودنه سرب التلر يقين ورجق اول جهنم خزينه دارلري انلره

ديلركم كي بقك اشبو شول اوددركم سز اني انانميوب يلانه نلردوكزكم بو محمد
ساحردر بزه سحر در أفسحر هذا أم أنتم لا تبصرون اصلوها فاصبروا أو لا تصبروا
سواء عليكم إنما تجزون ما كنتم تعملون كورك امدي اشبو عذابكم نفسكزه
واقع اولدي سحرمدر يخسه سز بو اودي كورمزميسز بلكه سزك عقلكز بوعذي
كم اول حقي اشدوب فهم ايدكز امدي اول اوده عذابنه كرك ايدي سزه
اندن نجات يوق كرك اول عذابه صبر ايدك كرك ايتمك ايكسي دخي سزه
برابردر نه صبر ادب قورتيلسز نه صبر ايتميوب قورتلرسز پس حق تعالى چون
عاصيلرك ويلانه نلرك مرتبه لرن بيان قلدي بزه تنبيه وعظ اولسا ايچون كه
كندمزه بر قورتاصل ادب معاصيلردن يغلنوز بندن صكره اول مطيع
متقي قوللري مرتبه لرن بيان ادب بيوردي كه إن المتقين في جنات ونعيم
فاكهين بما آتاهم ربهم ووقاهم ربهم عذاب الجحيم يعني شول كمسنه لركم شركدن
فواحشدن صاقندي لر انلر بستانلر وباغجه لر اچنده ابدي تنعم قلاجقلر بو حالدن
كم اچاق يمشلردن يمشلوب غايت فرحن اولالركم حق تعالى انلره اول كرامتلري
اچاق اچنده كندو جوارننه ارزاني قلدي واول پادشاهلري انلردن جحيم
عذابني اراق قلب صقلدي ويجن انلره اچماغه كرسلر حق قبلندن انلره دينله كم
كلوا واشربوا هنيئا بما كنتم تعملون يعني يا اچاق اهل بيك اول اچاق نعمتلردن
نكه ازدوادرسز ويمشنك هر قنيني يمشدن كه اشتها قلورسز واول انواع شرابلردن
دخي اچوك كه خاطركوزدلرسره اني مباح قلدم كه ارق اليوكزده حساب كوني يوق
نكم بيه سز اچه سز سزه سكوب قوتكز وحسنكز ارتوره كه اندن سزه صفرا ي

وبلغمی و دموی و سوداوی رنجلر حاصل اولمق قورقوسی یوق نته که دنیا طعاملرندن
اولوردی بو کلی نعمتلر و راحتلر سزه اول دنیاده قلدیغکوز عمللرک عوضی درکه خالص
بنم رضام ایچون قلدیکوز و دخی بیوردیکه متکئین علی سرر مصفوفة وزوجناهم
بحور عین یعنی دنیاده اجماق اهلنه کم بیک ایچوک تنعم قلوک تکیه لنوبن اول جواهر
لرله و یواقیتلرله بزنمش تختلر اوزرنده کم بر بری یانینه صف طوتوبن و تمشدر بس
انلر اول تختلر اوزرنده اوتورلر قچنکه ایکی دوست بر برین کورمک ارزو قلسلر تختلری
انلری کتوروب کدلر بر برینه صنتشو کلوب صحبت قلورلر و معاملو معامنه کللر
و دخی حق تعالی ایدر بز انلره جفتلندردک شول اق حوریلرکم کوزلری بیوک
کوکلولردر تا که انلرو کله ایدی صحبت ایچره تنعم قلالر و دخی بیوردیکه والذین
امنوا واتبعتهم ذریتهم بایمان الحقنا بهم ذریتهم وما التناهم من عملهم
من شیء یعنی شول کیسلرکم الله ورسوله واخرته ایمان کتوروب کرچک لدلر
و ذریتلری دخی مؤمن اولوب انلره متابعت قلدلر بلوغیتنه ایرشوب اتالریله
خیر عمللر اشلدلر انلر دخی اجماقین مرتبلره ایچنه اولالر اما اول اوجق ذریتلرکه
بلوغیته ایرشوب خیر عمللر اشلمدن کیتدلر انلر دخی اتالری قرداشلری مرتبه
سندن بله اولالر ابن عباس ایدر حق تعالی مؤمنلرک ذریتلری مرتبلرن
دخی یوجلدور اکرچه مرتبه اتالرندن اشغا اولورلرسه دخی عمل سوز اولدق
لریچون تاکه بر یره جمع اولماغله کوزلری شاد اولوب فرح بولالر پس حق تعالی
ایدر بز اول اتالرنک عمللرندن نسنه اکسمزز اول اغلنلری قزلری انلرک
درجلرندن بله اولدقلری ایچون نه اتالرنک مرتبه سندن اکسلرنه ذریتلرنک

دکلی

دکلی برابردر مرتبه ده بله اولورلر و دخی بیوردیکه کل امرئ بما کسب رهین
یعنی هر کیشی کندو عملنه طوتودر یارین قیامت کیننده عملنه کوره عوض الور
کندودن الر و اخرته خیر عمللر کندررب انی طوتو قلدیسا اجماق ایچنه کوشکلر
سرایلر و حوریلر و ولدانلر و تاجلر حللر و تختلر و باغچلر و درلو درلو انوار معقلر
و کوزلر کورمدکی و قولقلر اشتمدکی و کوکلردن کچمدکی نسنلر عوض الور الله
قونشلغنده پیغمبرلرله و اولیالرله و کندونک سودکی دوستلرله صحبت
قلب تنعم ادر و دخی زیاده الله دیدارین کورمکله فرحلر حاصل ادر سر
اما اکر کندودن اول شر عمللر و فسقلر و ظلملر کندردیسه طاموا ایچنده اوددن
درلو دینه اوددن کوشکلر و بلانلر و عقربلر و اعولو اژدهالر و قطراندن طونلر
ایچنه شیطان قونشلغنده زبانیلرله مصاحب اولب کیدکی اوددوشندکی اود
ارتشی اوددیدوکی ایجدکی اود کی قیزصولر تنکرنک رحمتندن نومید ولقاسندن
محروم ابدی عذاب ایچنه حسرتلر بیسرلر بوندن منکره کر واول متقیلر صفتن
و کرامتن بیان قلوب بیوردیکه وامددناهم بفاکهة ولحم مما یشتهون یتنازعون
فیها کأسا لا لغو فیها ولا تأثیم یعنی بز اول دنیاده مطیع اولوب قرقوجی قوللرمزه
اجماق ایچنه درلو یمشلر عطا قلورزکه جمیع اعضالری اندن لذت الورلردی
هر بخه ات ارزو قلورلرسه انلره و دورز کرک یخنی کرک بریان کرک قوشلر
ات کرک قیون اتی هر نه جنسندن ارزو قلسلر حاضر ادرز بربره جمع اولب
صحبت قلوب اول اجماق ایچنه بر برینه طلو شرابله قدحلر صونسلرکه اول
صحبتلرنده هیچ بر لغو و باطل سزلر اولمیا و اول اجماق شرابلرن ایجکده انلره

اتم كنّاه اولمايا ودخي بيوردي كه ويطوف عليهم غلمان لهم كأنهم لؤلؤ مكنون
واقبل بعضهم على بعض يتساءلون يعني اول اجماق وللدانري الكرن طلو
قدخلرله بوكره خدمت قلدركم هر كيشينك غلمانلري اولا كندونك مرتبه سنه
كوره واول غلمانلر دخي كوكلولكن واقلبني شول صدف ايچندكي اينجويه بكزر
كه هنوز دخي ال دكمه مشدر وكوزلر كورممشدر وقتاده ايدر بره شول ذكر
اولنديكه رسول الله بو آيتي اوقودي اول غلمان صفتي بيان ايدجك بر كيشي طوروب
كلدي ديديكه يا رسول الله خدمتكارلرنك صفتي بويله اولجق اول خدمت قلديغي كشينك
صفتي نه اوله رسول الله بيوردي كه شول تكري حقيچون كه بنم جانم انك قدرتنده الكن
در اول خدمت قلديغي كشينك فضيلتي اول خادم اوزرينه شول بدر اولديغي آي فضيلتي
كبي در يلدزلر اوزرينه يعني حق تعالى ايدر اول اجماق اهلي بريرينه قرشو اوتوروب
اول دنياده كي احواللرندن صورشدرديلركه قالوا اول بزم طارلقلر و زحمتلر چكوب
رزق قازانجون دردشدكلرمز ودخي دنيانك دردلولري واوقفلرينه اغريوب راحتلق
كورمدكمز الحمد لله كه حق تعالى بزي اندن چقروب اشبو نيكي عزتلره ويوجه
مرتبلره اولشدردي اي كاشكي آني وار عمرمزي الله طاعتنده كچوريدك صالحلر
صحبتندن ايرلميادق دخي يكرك مرتبلره كرديكي ودخي حق تعالى آنلردن
خبر ويروب بيورديكه قالوا انا كنا قبل في اهلنا مشفقين فمن الله علينا ووقينا
عذاب السموم يعني اول اجماق اهلي ديديلركم بز بو سلامتلكلردن اول قتي قورقوده
ايدك كه اول طامو عذابلرينه مبتلا اولوب بو سعادتدن محروم قلاوز ديو شكر اول
پادشاهه كه بره فضيليله احسان قلوب رحمت مغفرت عطا قلدي اول اغلو هلاكدن

ادجي

ادجي عذابلردن بزي قورتردي بو سعادت ابديه يه اولشدردي ودخي بيورديكه
انا كنا من قبل ندعوه انه هو البر الرحيم يعني دخي ديديلركم بز بوندن اقدم
دنياده آكا دعا قلوب يلواردق كه بزي عذابلردن صقليوب رحمت مغفرت عطا
قلا اولشي اويرمزكم احساني قليجيدر بزي ايركيوب رحمت قلدي واول دوستلرينه
وعده قلديغي دولتنه وسعادتنه بزي دخي ايرشدردي ودخي بيورديكه فذكر فما
انت بنعمة ربك بكاهن ولا مجنون ام يقولون شاعر نتربص به ريب
المنون يعني يا محمد اكثرله خبر وير بو مكه قومنه شول نسنه يي كه اجماقن مؤمن
ومتقي قوللرمزه بر قلدق ودخي شول نسنه يي كه طاموده اول منكرات اهلنه وكافرلره
بر قلدق بوكرنسكا اكرچه كاهن مجنون ديرلر سني ملول اولمه سنك ربنك رحمت
حقيچون بحمد الله سن كاهن دخي دكلسن مجنون دخي دكلسن سنك سويلدكلك
سوز كاهنلك سوزي دكل بلكه الله سكا وحي ايدر سن سويلرسن ياخود بو كافرلر ديرلرمي
سكاكه بو محمد شاعر دربز كه سويلر كندودن دوزوب سويلر بز هله صبر ايدلم
بنك آتاسي دخي يكيدكي الدي كوز طوتوب منتظر اولالوم تا آكا دخي كه بو روزكارك
بلالري ومصيبتلري آكا دخي ايرشوب هلاك اوله بز قورتلاوز اكر آنلر ايله ديرلرسه
سن دخي ايت قل تربصوا فاني معكم من المتربصين يعني سن آنلره ايت كه
سز بنم هلاكملكومه منتظر اولك بن دخي سزوك هلاكلكوكز منتظر اولاين
كوره لوم كه تقدير الله نه ايلر اهل تفسير ايله ذكر ايتمشلركم اول رسول الله كوز
طوتنلر كليسي رسولدن اوكدن هلاك اولديلر يعني كه بر كيشيه خير صالمق كرك
تا كه كندويه خير ايرشه وكرلا ياوز صانانك صانوبي كر وكندويه طوتنور ودخي

حق تعالى بيورديكه أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُم بِهَٰذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ أَمْ يَقُولُونَ
تَقَوَّلَهُ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ يعنى يا محمد بو كافرلرى يلتين كندو عقل مدركم برى
بكا تقليوب سنى انجدرلر بلكه بولر كراه. وتمردر الله عاصى اولمقلعه حدن كچمش
قوللردركه انصافه كلمزلر ياخود سكا درلرمى كم بو محمدى نه سيكرسه كندودن
سيكر بولر بو سوزلرى ديمزلر الا اندن اتورودرلركم بولر نه برم كتابزى كرچك
لرلر نه رسولمزه انانورلر ظالملقلرندن وحسدلرندن ايت يا محمد بولره كيم
فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا صَادِقِينَ يعنى اكر ديرلرسهكم كندو كندودن
محمد سيكر بو قرآنى دكلدر بولر دخى برا كا بكزر سوز كتورسنلر نتكم سن كتوردك
اكر ديدكلرنده كرچكلرسه ودخى بيورديكه أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ
الْخَالِقُونَ يعنى نه اولدى بولره كم بر كندولره بقوب عبرت المزلركه اول الله
بولرى نجه بر تدريج تاكه انك بر بلكنه اقرار ايدوب اكا عبادت قلهلر يوقسه
بولر شيله بر باطل بره عبث برمى ياراديلدلركه نه قلورلرسه صورلميا
وحساب اولنميا يا بولره بر ايش بيورلميا وبر يرمز ايشدن يعلنميا يوقسه كندولر
و بو خلق كرو برردچلر كندولرميدر ياخود الله ميدر بلكه تحقيق بولرى دخى كرو
قلن خلق دخى بردن خالق مطلق الله در و قيامت كوننى دخى ديركوردت
اللهدركه قادردر دلرسا دركوررايشنه عجز يوقدر ودخى بيورديكه أَمْ خَلَقُوا
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَل لَّا يُوقِنُونَ أَمْ عِندَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُسَيْطِرُونَ
يعنى بولر برم قدرتمزه انكار ميدرلر بر نظر قلوب فكر اتسونلركم اشبو
كوكلرى يرلرى كندولرمى برتدلر يوقسه برردن حقيقتا بلورلركم الله در

كندر

كندلر بونسنده عاجزلردر بلكه دكلنك خالق برزليكن بولرده يقين يوقدركه
اكا اعتقاد ايدلر ياخود سنك ربوكك رزق خزينلرنك ورحمت وعنايت خزينه
لرنك مفتاحلرى بولرك الندهميدركه كندولر نجه دلرسه ايله تصرف قلهلر رسوللكى
كندولر كمه دلرسا اكا ورلر يوقسه بو خلق ازره بولرمى مسلط درلركم بولرك احواللرين
كورب كوزدلر أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ
يعنى بولرك بر سلملرمى واردركم انكله كوكا چقوب اول عالملر تنكرسيندن
سوز ايشدلر دخى ايب انكله حكم ايدلر اكر ايليسه اول چقوب سوز ايشدنلر بر ظاهر
دليل كترسون كورلوم كم اولرك الله قتنده نجه قربت واركه اكا مغرور اولب كندولرى
قوتلمشلردن صيرلر ودخى انلروك جهلن بيان قلماغچون بيورديكه أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ
وَلَكُمُ الْبَنُونَ يعنى ايت يا محمد بو جاهللره كم نته دوا كوررسزكه ديا سز
فرشتهلر اللهك قزلريدر اكر سزدن بروكوزلك قزى طوغسه كلب انى سزه مشتلسلر
يوزكز توردش ايدوب قاشكز چتب ملول اولورسز اغلكز طوغسه سوينب شاد اولرسز
بس اول سزه كره كلب خوش كلمين نسنهء اول الله اضافت اتمكى نته دوا كورسز
بو نسنه سزك اشكاره جاهللغكزه دلالت قلورلركم عقلكز ناقصدر كامل دكل عقل
نته اولا شول قوملكم الله قزلر اطلاق ايدلر كندولره اوغول حق تعالى منزهدر
اهلدن دخى اولادن دخى بس انلرك قول وفعل دخى ظاهر اجنوندر ودخى
بيورديكه أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ
يَكْتُبُونَ يعنى يا محمد سن بولره دينى احكاملرن بلدرمكا وشريعت اكرتمكا حق مى
طلب ايدرسنكه اول انلرك ازرنه اغر بورج كله او ديعيلر اندن اتروا ايمانه

كلمكدن قچلر يعني بولره هيچ اصلا بو ايمانه كلمكدن قچد قلوه نه بر عذرلري
وبر حجتلري يوق زيرا سن بولردن ايمانه كلمكلري ايچون حق استرسن كه اول
بولره كوچ كلمه اندن اترو ايمانه كلميلر يوقسه بولرك قتنده اول علم غيبدن
كتابمي واركه انلر انى يوب اوقورلر دخى انكله حكم ايدرلركم بولر كروقوبجق
دكلر بو علم لوح المحفوظدن سطر ايدب قلمه كتوردك بردن اروق اكا
كيسنك اطلاعي يوق ودخى حق تعالى بيوردكه أم يريدون كيدا فالذين كفروا
هم المكيدون أم لهم اله غير الله سبحان الله عما يشركون يعني بو كافرلر
دكرلرمي كم محمده بر كيد ايدب زيان ايرشدرلر بلمزلركم اول كافرلر كندولره
عذاب كيد نه دوشرلركم هيچ اندن نجات اولجق دكل عجب بولر نته سي انصافه
كلمزلر بولرك اللهدن غيري خالقلري دخى مي واردركم بولري يرادور وبولره
رزق ويرر ياخود بزم عذابمزي اولردن منع ايدلر انلري قورترا حق تعالى
ياكدر منزهدر اول نسنه دنكم كافرلر انى وصف ايدرلر اكا اهل اولاد وشريك
اطلاق ايدرلر حاشا كه حق تعالى بونكله موصوف اولا اول واحددر انك شريكي
يوقدر بس حق تعالى بو آيتلري زجر ايچون ويرديكه مؤمن مسلمان اولن بو
كافرلردن وبو اعتقادلردن كندولري ايراق ايليه حق تعالى يه وانك رسولنه
وكتابنه كوكلدن اعتقاد ايدب انكله عمل صالحه مشغول اوله كه عاقبت نجات بوله
قرتيله اول كافرلر كوكلي كوكلى قتى قليا وعظ نصيحت قبول ايده ميلركم حق تعالى
انلرك حقنده بيوردكه وان يروا كسفا من السماء ساقطا يقولوا سحاب مركوم
يعني بو كافرلر درلركه بز ايمانه كلمزز تا سن كوكدن بزم اوزرمزه بر پاره بولت

اندرميجه حق تعالى بيوردكه يا محمد انلرك كوكل ايله قتى دركم اكر كوكدن بز
انلرك اوزرنه اول ددكلرن دخى اندرسك اولور سوزكه كوزلريله كوررلر دخى
ديكلردي بو دخي بر بولتدر قت قت بربري اوزرنه دايم دورر طاغلر اول
كوكلري قاتلغندن انلره منفعت اولميا ديكه ايمانه كلكردي فذرهم حتى
يلاقوا يومهم الذي فيه يصعقون يوم لا يغني عنهم كيدهم شيئا ولا هم
ينصرون يعني يا محمد قو بو كافرلري تاشول كونلرنه دكين كم كوزلريله معاينه
كوره لركه انك ايچنده انلره اولوم واقع اولور واندن صكره معذب دخى اولورلر اول كون
اول كوندركم انلرك هيچ بر حيله لري وچاره لري انلري بزم عذابمزدن قورترمغا
منفعت قليا دخى هيچ بر كيمسه انلره نصرت ايدجى بولنميه كه انلري شفاعت ايدوب
قورتره ودخى بيوردكه فان للذين ظلموا عذابا دون ذلك ولكن اكثرهم لا يعلمون
يعني بدرستى شول كيمسه لركم كندولره ظلم ايدب كافر اولدلر طامو عذابندن اوك
دخى عذابلر واركه دنيده درلو درلو قاتلقلره وبلالره اغريلره ومؤمنلرك قليجلري
التنده دپلنب اغلري وقزلري اسير اولا ودخى قيامته دكين الدكدن صكره قبر
ايچنده عذاب چكايكن بولرك چوغنك عذابه ايمانلري يقدركه اكا تصديق ايدب
كندولره نجات حاصل ايدر بندن صكره اول كافرلرك زحمتنه صبر ايچون رسولنه
تسلى قلوب بيوردكه واصبر لحكم ربك فانك باعيننا وسبح بحمد ربك حين
تقوم ومن الليل فسبحه وادبار النجوم يعني يا محمد سن شول حق تعالى بيورر
دغني يرنه كتورو بيوردغي نسنه لردن ايراق اولمغل بو كافرلرك سنى يلانجي
انجتدكنه صبر ايله كيم سن بزم نظرمزده سن الله سنك احوالكي مشاهده قلور

اکا کزلسنده بو قدر سن برم حفظمده سن انلر سکا مکر ارشد دمزلرسن
اول ربك بیوردیغی نمازلری قلوب اکا حمد ایلکل حمد ایلکل شول وقتکم طورر
کلسن یعنی ارته نمازی اوله و اکندو نمازی اوله دخی کیجه دن نماز قلکم اول
اخشمله یتسو نمازدر بریخه عالملر دمشلرکم طوردغك وقت تسبیح قل دیدکی کیجه
نمازه طورسك سبحانك اللهم قیل تا اخرنه دکین دخی یلدزلر غایب اولدقدن
صکره قل دیدکی کرو ارته نمازنه اشارتدر بو ایت اکا دلالت قلورکم ارته
نمازن تاخیر ایتمك اسفراره وقتنه دکین افضلدر زیرا یلدز غایب اولمز تا
اسفرار وقت اولمایجه حق تعالی حود ارته نك ایکی رکعتین قلمغا اول وقت بیوردی
بس عقل اولنلر بو ایته نظر قلوب بونی فهم ایدرکم دنیاده الدن کلدکجه امر معروف
ونهی منکر قله فاستعکوك ظالملردن ایجتدکلرنه صبر ایدوب الله عبادتنه کیجه
کندزده مشغول اوله و اکر نصیحت قبول ایتیوب عناد قلورلرسا کندوی خلوت
اولوب الله عبادتنه و انکله مناجاتنه فارغ اولوب کندوی اصلاح ایده سورة النجم
مکیة وهی ستون وست ایات بسم الله الرحمن الرحیم
حق تبارك و تعالی بیوردیکه والنجم اذا هوی ابن عباس ایدر رحمه الله حق تعالی
قراننده اندا ایجرکم رسول اوزرنه ایت ایت سوره سوره ایندردی وقتدن وقته قضیه
واقع اولدقجه تا اول اخر تمام اولنجه یکرمی بر بیل کلدیکه قران تمام اولدی
بعضلر دیدلرکم شول روشن یلدز ربحی یلدزه اندا ایجدی بنك قضیه سی بودیکه
رسول عم بولری دین اسلامه دعوت قلجق قریش قبیلسی درکب رسوله کلدلر
دیدلرکه یا محمد سن اتان ددك دینلرن ترك ایلدك یولی ازتدك سن دخی

ازغون اولدك کندکندودن نه کرکسه سیلرسن بس حق تعالی بو ایتی ایندردیکه
والنجم اذا هوی ما ضل صاحبکم وما غوی وما ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی
علمه شدید القوی ذو مرة فاستوی یعنی اول ایندردکلر کتاب حقیچون سزدك صاحبکز
محمد اتاسی ابراهیم دینن ترك ایتدی کندو دخی ازمدی وکیمسه دخی ازدرمدی و اول
سیلدوکی قرانی دخی کندو هواسیله سیلمدی وجمیع انك سیلدکی دکلدر الا وحیدر
اکا وحی اولنور اول انی خبر ویرر و انی اکا بلدرر وحیله اول الله کم قوی در و قوت
غایت قوتی ایسدر هیچ اکا عاجزلق عارض اولمز و دخی بیوردیکه وهو بالافق الاعلی
ثم دنی فتدلی فکان قاب قوسین او ادنی یعنی اول جبرائیل مشرق طرفندن کندو
خلقتی اوزره مستوی اولب کندوی محمدن کستردی محمد انی اول صورت اوزره کوردیکه
انك ایکی قنتلری واردی بری مشرقدن وبری مغربه انددن قرشو رسوله یقین
اولدقجه اکسلدی تا شول قدر یقین اولدیکه یایك ایکی باشی بر برنه یقین اولدیغی
کبی اولدی تاکه انی جمیع اوقاتنده کوردجك بلکه اول جبرائیلدر اکا شکی اولمیا بعضلر
دیدلرکم اول افق اعلاده مستوی اولب قرار طوتن رسولدی عم که معراج کیجسی عرشه
یقین اولدی قوسین قدر یعنی ایکی ارش قدر بلکه دخی یقین فاوحی الی عبده ما
اوحی ما کذب الفؤاد ما رای یعنی چون رسول عم الله قریب اولدی رتبه یونندن
مکان یونندن دکل زیرا انکله مکان یوقدر زماندن مکاندن منزهدر بس
اول وقت وسیله سز حق تعالی اول مکرم معزز قولنه وحی ایلدی اسرارلردن شونکه
وحی ایتمك دیلردی زیرا ایکی حبیب بریره کلجك ارالرنده سیلکنن خبرلره کمسه مطلع
اولمز انلردن ازتوق انکچون اول وحی نیدکن بلدرمیوب دردیکه وحی ایلدی اول

قولنه شول نسنه‌ده که وحی ایلدی و دخی بیوردیکه محمدک کوکلی کوزی کوردوکی
نسنه‌ده یلان دکلدر یعنی جبرائیلی کورمکن کوکل کوزیله محمد بن کعب ایدر رسوله
صوردق علیه السلام دیدک کیم یا رسول الله ربوکی کوردکمی دیدیکه بکی دیو ربمی کوردم کوکل کوزیله
تن کوزیله دکل و دخی بیوردیکه افتمارونه علی ما یری ولقد راه نزلة اخری
عند سدرة المنتهی عندها جنة المأوی یعنی یا مکه قومی انکار ادب محمدک
کوردوکی نسنه‌یه مجادله‌می قیلورسز که انک کوردوکی حقدر انک سوزینی یلان یقدر
بز اکا اولو آیاتلرمزی کوستردک بدرستی اول محمد جبرائیلی اینشن برکز دخی کوردی
کعب الاخبار ایدر یعنی محمد ربنی برکز دخی کوردی بدرستی حق تعالی موسی
پیغامبرله ایکی کز سویلشدی و رسول محمد علیه السلام کندی ایکی کره کوستردی کعبک
بو خبرن عایشه‌یه دکوردیلر عایشه دیدیکی بو سوز اول سوزدرکم بونک هیبتندن
تنم ار یرب کوزدم دیتردی دیدیلر اکا کیم یا ام المؤمنین انابی حق تعالی بیوردیکه ولقد
راه نزلة اخری عایشه دیدیکه بن بو ایتدن رسوله علیه السلام صوردم بکا ایله جواب
وردیکه جبرائیلی کندو صورتنده ایکی کره کوردم یره افقدن نازل اولدی هم اکثر
تفسیر اهلینک کلامی بودرکم بو ایتدن مراد جبرائیلی کورمکدر سدرة المنتهی قتنده
اول سدرة المنتهی بر اغجدرکه ادی طوبی در اکر بر یکت بر یکرک اتا یوب
انک ازدکی طولنسا اول یکت قوجلیدی هنوز دخی اول بندکی یره کلمیادی
اجماق اهلینک برکلرن و حللرن اول اغج کتورر و دخی هر بداغندن انواع درلو
یمشلر وارکم بر برینه بکزمز نه لذتی بکزر نه شکلی و بعضلر دیمشلرکم سدرة
المنتهی طوبی اغجندن ایرو بر اغجدر یدی قات کوکلرن یقارو عرشک صاغ

یانندهٔ اجماق ادی مقلر انک دیبندن چقر و اکا سدرة المنتهی انکچون دیدلرکم شهید
لرک ارواحلری اکا ایرشور دخی فرشتلر اکا دک چقابلورلر انجق اندن یقارو
بکمزلر و جبرائیلک مقامی دخی اندر حق تعالیدن نازل اولن حکم اکا دک
اینر اندن اشغا جبرائیل ایندرر و یرلردن کوکلردن چقن عمللر و خیرلر دخی
اکا دک چقر انجق اول اره چقن الله عرض اولنورلر کرک خیر کرک شر و جنة المأوی
انکچون دینلدیکه مؤمنلرک ارواحلری اکا اولشر و دخی حق تعالی بیوردیکه •
اذ یغشی السدرة ما یغشی ما زاغ البصر و ما طغی یعنی قپلدی و بوردی اول
سدره اغجنی فرشتلردن شولقدرکه بوردی یعنی هر بداغنده فرشتلر مقام
ادینوب انده الله عبادت قلورلر رسوله علیه السلام صوردلرکم سدره‌یی بورین نیدی رسول
علیه السلام بیوردیکه حق تعالی التوندن چکرکه یرتمشدر اول اغجی کلی بوریب درر و دخی
حق تعالی ایدر اول محمدک کوکلی معراج اولندغی کیجه نکه کوزلری کوردکی خبر
وردی هب کرچکدرکه انک کوزی کوردکیندن اوتا یکوب کورمدکیندن میل ادب
خبر ورمز و دخی بیوردیکه لقد رای من ایات ربه الکبری یعنی اول محمد
بدرستی ربنک اولو ایاتلرنی کوردیکه انک کمال عظمتنه دلالت اولر اولو
ایاتلر اودیکه رسول علیه السلام معراجه چقجق بر یشل دوشک کتوردیلر رفرف ادلو
انک ازرنه اوتوردی شولقدر بویکدی که یدی قات کوکلری یرلرله بورردی
اما ابن مسعود ایدر اول اولو ایت اولدیکم رسول علیه السلام جبرائیلی کوردیکه التی یوز قنادی
واردی و کندسی یرله کوک ارسی طولمشدی چون رسول علیه السلام انی خبر وردی تعجب
ادوب اکا انکار قلدیلر حق تعالی انلرک انکارلرن دفع ایچون خبر وردیکه اول

محمد جبرائیلی بر کز کورمدی بلکه بر دفعه دخی کوردی اول کوردکندن خبر ویرر
نه که در راست ایدر انک سوزنه خلاف یقدر که اول کوردکی ربنک اولو آیات
لریدر ودخی بیوردیکه أفرأيتم اللات والعزى ومناة الثالثة الأخرى
ألكم الذكر وله الأنثى تلك إذا قسمة ضيزى یعنی یا محمد ایت بو کافرلره کم
سز اول لاته عزایه ومناته عبادت قلدیغکز اخرتده سزه منفعت قلهدر سزه
اول سزه منفعت قلمحق دکول بلکه کندو نفسلرندن عاجز سزه نه اصیکری د قته
قتاده ایدر بو اوچ بوت اوچ طائفه نکدر لات طائف اهلنک بوتیدرکه طاپرلر
وعزی قریش قومنک بوتیدر ومنات انصارلرکیدر چوندر بو آدلر بونلره قونلدغنه
دخی سبب بودیکه مشرکلر درلب دلدلرکم اول بوتلره نه کرکلو آد قویلم اتفاق
ایدوب لاته برنه آد الله قومق دلدلر حق تعالی دلرنه لات کتوردی انی قودیلر
وبرنه عزیز قومق استدلر حق تعالی دلرنه عزی کتوردی انی قودیلر اول
برنه منان قومق دلدلر دلرنه منات جاری اولندی انی قودیلر ودخی
دمشلردرکم اول عزی بر خرما اغجیدی طائفه انکا طپرلردی رسول عم خالدبن
ولیدی کندردیکه وروب اول خرما اغجنی کسه اول خالد واروب اول خرما اغجنی کسدی
اچندن بر عورت چقدی کیدی صاچی بره سورنور خالد انک ارتنه دوشدی
یتوب بلطیله اولدردی کلوب انی رسول عم خبر ویردی رسول عم بیوردیکه اول
عزی ایدی که اولدردک اندن صکره ایروق انکا طاپلمز ودخی بنی سلیم قبیلهسی فرشتهلره
طپرلردی درلردیکه بو فرشتهلر الله قزلریدر بزه شفاعت قلهلر اندن
اتردیدی حق تعالی که نجه جاهللرسز کم بنک کبی سوزلر سویلرسز بونیده روا درکم

سزنک اغلوکز اوله انک قزلری اوله بس بو قسمتکز سزنک غایت جور ظلم درکم
سزه اوغول لایق کورسز انکا قزلر حق تعالی بریدر منزهدر سزنک بو تقسیمکزدن
ودخی بیوردیکه إن هي إلا أسماء سميتموها أنتم وآباؤكم ما أنزل الله بها من
سلطان إن يتبعون إلا الظن وما تهوى الأنفس ولقد جاءهم من ربهم
الهدى دکلدر اول بوتلرکم سزه اندن بر منفعت ایرشه الا همین بر ادلردرکم
سز دخی اتالرکز انلره بر اد ارمشسز بر بره کوره اوبوبن حق تعالی سزه بر
حجت ایندرمدیکم اول ددوککز سوزلری انوکله اثبات قلهسز انکا متابعت قلوب
طپدیغکز دکلدر الا بر ظن ایله کمان ایله در یقین بلمزسز که اول الهدر ومعبودلغنه
لایقدر اول اتالرکز دخی نفسلرینی ارزو ایدرلرسه انکا طپوب دین حقی ترک
ایدرلر اول باطله متابعت قلدیلر ودخی بیوردیکه أم للإنسان ما تمنى فلله
الآخرة والأولى یعنی شول کمسنهلرکم بزه شفاعت قلهلر دیو الله قویوب فرشتهلره
طپرلر باطل زعمله انلره اول ارزولری حاصل میاولسر بلکه اولحق دکل هیچ
کمسنهنک یرده کوکده ودنیاده اخرتده وثوابن وعقابن حکمی یکسره دکل الا
حق تعالی نک زیرا کلی ملک انکدر ویرکوک اهل هپ انک قوللریدر اول
ایسر کمدکن کمسنه ایسرکم اول صقلدغی کمسنه رحمت کورمز وكم من ملك في
السموات لا تغني شفاعتهم شيئا إلا من بعد أن يأذن الله لمن يشاء ويرضى
یعنی اول کمسنهلرکم فرشتهلردن شفاعت اوموب انلره طپرلر اول ایشدن منزجر
اولسونلرکم نجه فرشتهلر وارکوکلر اچندهکم انلرک شفاعتی هیچ بر کمسنهیه
فایده قلمز دکل الا شونلردن صکره فایده قلورکم حق تعالی بر کمسنهدن راضی

اولادخی شفاعته دستورویره یعنی اهل ایماندن اولانکه اول شفاعت اهلی اولا و
دخی بیوردیکم إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَىٰ
وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا
یعنی شول کمسنه لرکم آخرته ایمانلری یوقدر و قوبمغه انکار ایدرلر فرشته لره دیشی دیو
ادورلر حال بوکه انلرکم اول سوزلری اوزره برده لیللری و حجتلری دخی یوق متابعت
ایدوب اکا طنلر الا بر ظن ایله کما نله کم هرکز یقینلری یوق اول یقینسز قوکمان
خوداندری اول واجب اولن عذابلردن منع ایدمز بس اول طیدقلری عبث یره کی
جاهللقدن و احمقلقدن در و دخی بیوردیکم فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا
وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ یعنی یا محمد ترک ایله سن دخی شول کمسنه لریکم
انلر بزم کتابمزی ترک ایدوب یوز چوردیلر اکا ایمان کتورووب انوکله عمله مشغول اولمدیلر
انلرک عمللرندن مرادلری بو دنیا معیشتی اولدی دار آخرت مراد اولمدی انلرک غایت
اکلیوب بلدکلری انلرک همان اولدیکم دنیا حیاتن اختیار ایدوب آخرت سعادتنی
ترک ایدلر اول باقی دیرلکدن جاهل اولدیلر آلتون ویروب بقر الدیلر خوری صتوب
دینو الدیلر شکری قویوب صوغنه قناعت قیلدیلر کوشکلری سرایلری قویب مزبلدن
یورد ایدیندیلر بلکه اول دنیای طوتوب آخرت قوینلرک حاللری بودر کلامدن بدتر در
دخی خوردر و دخی بیوردیکم یا محمد سن بولردن اعراض ایت بولری قو بولرک عقوبتنه
مشغول اولمه کیم سنک ربک بیلیدر انلرکم ایدوکن و طغوودینی و اسلام طریقندن ده
کم ایدوکن کیم بلیدر ضال اولنلره عقوبت قیلمغه و هدایت اوزره اولنلره ثواب درجات

ویرمکا

ویرمکا قادردر و قیلله جزاسن یرنه کتوردر بو آیت و دخی بوکا بکزر آیتلرکم صبره بیورر اول
قتال آیتلری کلمزدن اوکدی و دخی بو آیتلره اکا اشارت قلورکم مؤمن اولنلر اول کافرلر
سوزلرینی سیلمیلر و انلرک ایشن اشلمیلر دیرلرسه کم نجات بولوب هلاکلکدن قورتله بندت
صکره حق تعالی کندو ذات پاکنی اولولیوب انلرک عبادتلرندن مستغنی و منزه در
بیان ایدوب بیوردیکم وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ
الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى یعنی بو درستی حقیقتا یرلرکوکلرو یرلرله کوکلر ایچنده کیلر
مجموع خاص اللهک ملکیدر و انک قوللریدر انلرک طاعتندن عبادتندن اول الله
مستغنیدر محتاج دکلدر اما بو عباداته بیوروب معصیتلردن یغدیغی انلرو
دیرکم حق اهلیله باطل اهلی بچلوب تمیز اولنه مطیع کمدر عاصی کمدر معلوم اولا
تاکم اول یوز عمللورنه جزاسن قلوب کوکلو عمل ایشلینلره که الله امر ایدوب فرض قلدیغی
طاعتلری یرنه کتوردیلر و زیاده نافلهلر دخی قلدیلر انلره احماق ایچنده درجلر و مرتبهلر
احسان قله فضیله انلرک احسانلرنه کوره بس اول احسان اهل کمدر کی بیان ایدوب
بیوردیکم الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ یعنی اول کوکلو عمل اهل
انلردرکم اولو کناهلردن صاقندیلر و دخی فواحشدن صقندیلر الا مکرکم صغایردن
زیرا بشر اولن اندن خالی اولمزلر اما بعضلر کبایرله فواحش اراسنی فرق ایتمشلر
دیمشلرکم کبایر الله شرک کتورمکدر فواحش کرو قلن کناهلر در اما بعضلر دیمشلرکم
کبایر اول کناهلر درلرکم انی ایشلینلره حق تعالی طامو ده عذاب ایله وعد قلدی فواحش
اول کناهلره درلرکم انی ایشلینلره دنیده حد لازم اولور و بعضلر دیمشلرکم هر کناه کیم
کیسنی اکا مصر اولادایم ایشلیه اول کلی کبیره در اما شول کم زمانلرده بر سبیله واقع

اولا تیزجک کرو دونه اول صغیره در زیرا رسولک حدیثی بو کا اشارت قلور کم بیوردی
لا صغیرة مع الاصرار ولا کبیرة مع الاستغفار یعنی کیشی دایم مصر اولمغله صغیره
کبیره یه دونر وامّا تیز جک استغفار قلمغله کبیره عفو اولنور ابن مسعود رضی الله
دیدیکم کبیره یدیدر برسی بزک ایله روایت قلدیکم لمم دیو شول کناهه دیرلر کم کیشی
انی اشلیجک تیز جک الله قرقوسن اجنه برغوب اول اشلدکنه پشیمان اولا کندو
نفسنی ملامت ادوب فی الحال استغفار اده امّا انلرکم آخرة عالملریدر معانی
قرانه محققلردر انلر دیمشلر کم الا اللمم دیدکی ولا اللمم دیمک معنیسنه در یعنی اهل
احسان انلردرکم نه کبایر اشلدلر نه صغایر کلسیندن بله اجتناب قلدلر نیتکم بو
سوزه شاهد در رسولک اول حدیثکم بیوردی ایاکم والمحقرات من الذنوب یعنی صقنوق
بزوک ازرکره اولسون شول کناهلردن کم بز انی حقیر کوررز سهل دوترز زیرا
حق تعالینک عقوبتی کناهلر اجنده کزلودر اولا کم سن سهل کوردک کناه اجنده اولو
عقوبته مبتلا اولاسن ودخی دلیل عقلی بودر کم بر نسنه کم اغو اولا عقلی اولان انک
جوغندن بخه قجرسه ازندن دخی ایله قجر هیچ ایترکم اغو اولدغیچون ندر بنوک
جوغنی یامک کرک ازندن نه زیان قیورمز یا اینی دمز جون بلدیکم اغودر البته
زیاندن خالی دکل حال بودرکم اول اغو اکر الدرجک دخی اولورسه الندن بو دنیا
معیشتی و بو فانی درلک فوت اولور انجق اول حوذ اغوی یمسادخی الدن فوت
اولور عمر جون اخره ارشوب فوت اولا جاعذی امّا بو کناه اغوسی مشکل درکم کیشدن
باقی درلکی فوت ادر ابد الاباق تنعمی الدن جقوب انک بدلی طامو عذابلرن حاصل
ادر عقل اولن کرکدرکم اول اغودن ارتوق بو کناه اغوسندن صقنه قصد ادوب

هیچ بر کناه اشلمیه کرک بجی کرک بیوک امّا اکر سهوله او تماغله واقع اولجق اولورسه
حق تعالی فضلیله بو امتدن انی عفو ایمشدر بو قدر سوزی بو ایت معنیسنن او زتدغمز
غایت کوکلو اولدغیچوندیکه غافللره تنبیه اوله عاقللره قوت اوله بو کناهلردن
صقنلره الله رحمت قله ودخی حق تعالی بیوردیکم ان ربک واسع المغفرة هو اعلم
بکم اذ انشاکم من الارض واذ انتم اجنة فی بطون امهاتکم فلا تزکوا انفسکم
هو اعلم بمن اتقی یعنی یا محمد بو عاصیلر بنم رحمتمدن کناهلری جو قلغنه بقوب امید
کسمسنلرکم سنک ربوکک فضل بولدر اغلر صله تو به قلوب بزدن بکادنلری
بر لغیوب رحمت قلورز زیرا بزک اللهکز اول الله درکم بزک اتاکز ادمی طبرادن
یرتدغی وقت بلوردیکم بزا انک ذریتی اولب دنیایه کلسز بز ودخی بز اتاکز
صلبندن انکوز رحمنه دوشدکم بر نطفدن بزی اول قرکوزده یرتدی بزک
کلی حالکزی بزدن یکرک اول بلوردیکم بزدن نه کلسر قنقکز مطیع قنقکز عاصی
اولسر بز کندو نفسکزی کناهدن بری یوز دیب مدح ایلمک یا خود بعضکزی بعضکز
بلمدن یوزنه قرشو مدح ایدوب بو ایو کشیدر صالحدر دیو مدح اتمسونکه بزک قنقکز
بزدن قورقوب کناهدن صاقنجدر انی بز یکرک بلورز نفسکزی بز عیبلرن کوروب
بز ارلر دیمک اول بزی یردن بلورزکم اولکا قنقکز مستحقدر قنقکز مستحق دکل
بندن اتروددی رسول عم اذا رأیتم المداحین فاحثوا فی وجوههم التراب یعنی
قجن بز اول مدح ادنلری کورسکوز کم بر کمسه مدح ادر بز انلرک یوزنه طپراق
صچک یعنی انی تحقیر ادوب اول سوزندن منع ایدک امدی بو مدح اتمک دخی اوچ
وجه اوزره در بری اولدرکم یوزنه قرشو مدح اده و بری اولدرکم ارد ندن مدح اده

اوت بر كمسه قتنده مدح اده كم بولر اول كشي وار ب انك مدح اتدكي اكا يلدر بو ايكسي
منهي و مذموم در اما يخي بر كشي اردينه مدح ايتسه مراد اكا ايشتدرمك اولمسه ايشتدكي
ايشتدكي اكا ير اولسه اول وقت قيورمز اما شول شرطله كم اول كشينك اولدكي صفتلر
وار اوله اكر يوغسه يا حود وارندن دخي زياده اده تق مبالغه ايليديسه كرو يلانجي
اولور كذابلر ديوانينه يازلور بندن قتي حذر قلمق كركدر ودخي حق تعالى بيورديكم
أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ يعني اول وليد بن مغيره رسولك اصحابنه
مالندن بر ز سهلجه نفقه ايلدي دخي طوته قودي ايرق ورمدي پس حق تعالى اندن
اترو ودخي انك كبي ادنلرك حقنده بيورديكم كوردمسن يا محمد شول كمسه يكم حقدن
اعراض ايلدي مالندن بر ز انفاق ادوب كرو طوته قودي كندو كنديه بخل ادوب جفا ايلق
ايلدي **أَعِندَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰ** يعني اول اخرتده حالي نه اولسر اني بيلدمي كم
بويله ادر يا اول لوح محفوظه مطلع اولوب كنديه مقدر اولني بيلدمي كم اول بو
اشي كنديه صواب كوردي حقي باطلله ارته قودي **أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ**
وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ بونك قصيه سي بو ديديكم عثمان مالني
الله يولنه صرف ايلدي وليد بن عقبه كلوب اكا دديكم يا عثمان سن بو مالكي خرج
ادوب كيد درسن يارن درويش محتاج اولجق بخه ادرسن عثمان دديكم بنم كناهم
چوقدر اميدم دركم انوكله كناهمه كفارت اوله وليد اكا دديكم كوتر اول مالكك
برزن بكا ور تا اول كناهلرك يوكني سندن بن الم انك عقوبتني بن اوزرمه اولاسن
قرتلاسن اني ايشدوب عثمان كتوردي مالندن برزن اكا وردي حق تعالى
بو ايتلري اندروب بيورديكم اول وليدك علم غيبه اطلاعي واردركم بويله ادر

يوقسه اول موسايه حق تعالى اندردكي كتابده ودخي اول ابراهيمه اندردكي كتابده
اكا بو حكم بيان اولنب خبر ورلديمي كم بر كوكناهندن اترو دخي بر كمسه عقوبت
اولنمز هر كشي كندو كناهيله معاقب اولور و بو ايتده ابراهيم وفي ديو اكدي يعني
كي وفا ادجي و قاصي بو ديديكم حق تعالى خبرن تقصير اتمدن قوللرنه ارشد دردي
و كندويه امر اولنن نسنلري يرنه كتوردي تا اكادك كم اوغلني قربانه بيوردي
اكا دخي مطيع اولب يرنه كتوردي دخي هر قوشلق وقتنده درت ركعت نماز
قلوردي اندن اترو حق تعالى ابراهيمه وفي ديو اد وردي ودخي بيورديكم **وَأَن**
لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ وَأَنَّ
إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ يعني هيچ بر كشي اخرتده بولسر دكل الا شول كندو سعي ادوب قزندغي
عملرك جزاسن بولور اكر خير اكر شر اكر از اكر چوق تيز اولا كم بي شك اخرتده انك
جزاسن كوره وانك قلدغي عملرك جزالري اكا تمام واوفي ورله كه هيچ نقص اولميه
زيرا عملرك دونب ورجق يرلري و خلقك دخي درلوب اخرجمع اولجق يرلري
اول ربلري حضرتيدر نه قلدلرسه بر بر بولجق يرلري اولدر جقدر بو ايتده اكا
اشارت قلوركم هر كشي كندو عملنك جزاسن بولور دخي بر كشينك كناهندن
اترو بر كويه عذاب اولنمز مكر كم اول دخي انك فسادنه ياردم ايدي ورمني اولا
كوروب منع ايتمكله يا اول اشه يلته يورمكله ودخي حق تعالى بيورديكم **وَأَنَّهُ هُوَ**
أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا يعني اول اللهدركم اوجماق اهلني اوجماقه
كلدردن وطامو اهلني طامو ده اغلدن دخي اولدر و بر بخه قوللرنه دنياده
نعمت راحت وروب كلدرن اولدر و بر بخلرنه محنت بلا و شدت معصيت

ویروب اغلادن دخی اولدر و دنیاده. الدروب یارین آخرتده کرو دیرکرن دخی
اولدر و هر برین حسابه ادوب علینه کوره جزاسین ویرن دخی اولدر وانه خلق
الزوجین الذکر والانثی من نطفة اذا تمنی وان علیه النشأة الاخری یعنی
دخی اول الله دروکم بر نطفه‌دن هم ارکک بر دره هم دیشی یعنی کیم اول نطفه
رحم ایچنه دوکلدکده اولدقده کیشی دخی اندن بی‌خبر و اول دیشی کیم انک رحمنه دوکلدی
انک دخی خبری یوق کیم اول نطفه نه اولسر حق تعالی اندن نه مشکل ادوب وجوده
کتوررسه تا طوغانجه معلوم اولمز. پس حقیقتا اول الله‌دن صکره کرو دیرکونکه
دخی اول قادردر کیم بوغیکن وار قلوب اندن الدروب یوغ این قادردرکیم کرو دیر
کروب وار ایلیه اول دیدکی وعدلری یرینه کتوره. پس حق تعالی بو آیتلرله اینی
بیان قیلوب بیلدردیکیم شول اولکه نظر ادوک کوردک کیم هیچ اصلا وجود یوغیکن
بر نطفه‌دن وار قلن پادشاه قادردرکیم یوق قیلدقدن صکره دیرکوروب وجوده
کتوره. پس بو غایت جاهللقدرکیم ایشبونی ظاهر کوره دوروکن انکار ایدرلر و دخی
بیوردیکیم وانه هو اغنی واقنی وانه هو رب الشعری یعنی اول الله درکیم کیمه
دیلرسه مال ویرر طون ویرر و مسکن و باغ. بغچه ویرر غنی قیلور و بعضیسنه از نسنه
ویرر اکا قناعت قیلور و دخی اول شعرا یلدزیدن اولدر شعری بر یلدزدرکیم جوزادن
صکره طغر بنی خزاعه قبیلسی اکا طپرلر. پس حق تعالی بیوردیکیم اول شعری بر مخلوق
درکیم انک خالقی بنزم معبودلغنه لایق اولدرکیم خالق اوله مخلوق اولمیه حوز دنیاده
فنا بجون یرادلمشدر فنا اولجق نسنه کجن معبودلغه لایق اوله بکا طاپنکیم کم کلی
مخلوقاتک خالقی بنم بقا بنوم جوندر مطلق ایروغه بقا ویرن دخی بنم بندن صکره

تهدید ادوب بیوردیکه وانه اهلک عادا الاولی وثمود فما ابقی وقوم نوح من قبل
انهم کانوا هم اظلم واطغی والمؤتفکة اهوی یعنی اول اولکی عاد دخی هلاک ادن
اولدرکیم هود قومیدر انلردن صکره بر عاد دخی وار ایدی انکچون عاد اولی دیدی و دخی
ثمود قومین هلاک ایلدیکه رسوللری صالح ایدی هیچ انلردن بر کیسه باقی قومدی
و بو عادله ثمود قومندن اول نوح قومین دخی هلاک ایلدیکه انلر قتی کفر
ضلالته ایچنده ایدی زیرا نوح طقوز یوز الّی ییل انلره دعوت ایلدی
اکا اجابت قیلمدیلر بلکه صبر و اوغلنلر صحیح اولنلر وصیت قیلورلردیکیم بز اولورسز
قلیچ اولورسکز دینهارا اکا اناغوبن انک دینه کرو یورمک و دخی اول مؤتفکه
قومکیم لوط قومیدر انلری جبرائیل قولی کوکه چقروب دندردیکه دوشب هلاک اولدیلر
فغشیها ما غشی فبای آلاء ربک تتماری یعنی قیلدی لوط قومنی شول نسنه کم
قیلدی یعنی ازر نه طاش یغدردق طاشله بصدروب هلاک ایلدک اول مؤمنلره
نجات ویروب قورتردق پس یا آدم اغلی سن اول ربوکک قنغی نعمتنه انکار ادوب
درسینکه بو نعمت اندن دکل مجموع خیرلری سزه ایرکورن اول و جمیع شرلری سزدن
دفع ادن اول بو کلسیله سز انک بیکن بر نعمتنک شکرن یرینه کتورمکه دخی ساعیکز
یوق و دخی بیوردیکه هذا نذیر من النذر الاولی ازفة الآزفة لیس لها من دون الله
کاشفة یعنی بو محمد دخی سزه کندردک اول اول کندردکمز رسوللرمزکبی قورقیدیجیدر
نتکیم نوح ابراهیم و هود صالح و موسی و دخی هرکیم کلوب قوملرین بزم عذابمزله قورقتدیلر انلر
اکا انکار ادوب اجابت قیلمدیلر عاقبت کلیسن هلاک ایلدک پس بو محمد دخی بزدن سزی
بر قورقیدیجیدر اکر اکا اجابت قیلورسکز دنیا و آخرت هلاکلکدن قورتلدکز و الا

غول انكارله طورسى اولورسكز. بيلككم اول سزه وعده قلدغمز قيامت كونى يقيندر كلديكم
انك علم الله قتنده در اندن ارتق هيچ بر كمسنه انك نه وقت كلجكنى بيان قلوب كشف
ايدمز اول ظاهر اولجق بيلسزكم ايش نيته اولسه ودخى بيورديكم أفمن هذا الحديث تعجبون
وتضحكون ولا تبكون وانتم سامدون فاسجدوا لله واعبدوا يعنى اشبو قرآن اشيدوب
دخى تعجب ايدوب كلشرميسز دخى يغلانلرميسز اول اجتنيكى وعيد ايتدوكن اشيدوب ابجو كوزه بر
قورقوب اغلشمز بر حال بودر دخى سز اول قرآن استهزايه الوب تغنى ايدرسز اذكيه
طوترسز حالكزدن غافلسز كلك بو غفلت ترك ايدك سجده كزى وعبادتكزى الله قلك واني
برلك والا قوارشكز باطل اولب عاقبت هلاك اولسرسز بو ايت دلالت قيلور كم قرآن
اشيدوب سطيع اولميانلر كره وهمان اول غفلتلرى ازرنه اولنلر حالدرى كبى الله
قتنده مذموم مدر قوقوور كم اول قرآن سهل طتدغيله اخر ايمانسز كدوب ابدي
عذابه كرفتار اوله سورة انشقاق القمر وهي خمس وخمسون ايات

بسم الله الرحمن الرحيم حق تبارك وتعالى بيورديكم
اقتربت الساعة وانشق القمر يعنى جون رسول عم اول مكه كافرلرن ايمانه
دعوت قلدى انلر اندن حق رسول ايدكنه اينانميوب معجزات طلب ايدلر ديدلركم
يا محمد سندن الرو كلن پيغامبرلر هر برى رسول لكنه بر دليل برهان كتوردلر
سن دخى كركرجك رسولسك بزه بر نشان كتور اينانلوم رسول عم ديدكم نه ديلرسز
ايدك انى ايدم ديدلركم اكر حق پيغامبرسك شول بدر اولمش اى اكى پاره ايله
كلوب بره انسون كورلوم اندن كرو كوكا جقوب بتون اولسون پس رسول عم
حق تعالى حضرتنه نياز ايدوب دعا قلدى حق تعالى دن وحى كلديكه يا محمد بونى

سندن اشارت قلمق بردن انى اكى پاره قلمق پس اول مكه كافرلرى جمع اولوب
طوردقلرى رسول عم ايه بر معجزه اشارت قلدى اى ير ندن طوردقى حركت ايدوب
ارتسندن اكى پاره اولدى ابن مسعود ايدر بز رسول الله ايله بلهيدككه اى اكى
پاره اولدى بره ايندى ياريسى حراطاغنك بر يانينه ايندى وياريسى دخى بر يانينه ايندى
طاغ اكيسنك ارسنده قلدى كرو كوكا جقوب اكى پاره جمع اولب بر يره كلدى بتون
اولوب باقى بكى نور وردى ضحاك ايدر جون مكه اهل اول معجزات كوردلر ديدلر زهى
جادودر بو محمد بنك سحرى كوكلره دخى اثر ايدر ابو جهل لعين ديديكه جوره اطرافلره
ادملر صلول كوررلم كم بندن ارتق بر ده دخى بونى كمسنه كورمش وارميكم اى اكى
پاره اولدى اكر بندن غيرى يرده اولمادسه ظاهر بو سحردر پس جوره اطرافلره بتلر
وادملر صالدلر هر يردن خبر ايله كلديكه فلان كجه فلان وقتده كوردككه اى
اكى پاره اولدى بره ايندى كرو جقوب بتون اولدى انى اشيدوب اول كافرلر ديدلركم
زهى قوتلو سحركم جميع عالمه اثرى ظاهر اولدى همان كرو انكارلرنده قالدلر پس
اول وقت حق تعالى بو ايتى اندرديكم اقتربت الساعة وانشق القمر وان يروا
آية يعرضوا ويقولوا سحر مستمر وكذبوا واتبعوا اهواءهم يعنى قيامت
ياقنجوق كلديكه اى اكى پاره اولدى زيرا رسول كلدكى دخى قيامت يقنلغنك
علامتلرندندر اديكه اخر رسول ايدى اندن صكره بر رسول دخى كلسر دكلدى
پس اول اى اكى پاره اولدغى ورسول كلدكى قيامت يقنلغنده علامت اولدغى
ايجون بو ايتى اندروب خبر ورديكم قيامت يقين اولدى اى اكى پاره اولدى اما
بو كافرلر تجنكم حق تعالى نك بر علامتن كورسه كه انك رسولنك كرجك لكنه

دليلدر انلر اندن اعراض ايدوب انكار ايدرلر هيچ بر حقيقتنده فكر ايتمزلر
ايدرلركه بو بر سحردر كه جميع عالمه اثري ظاهر اولدي بزم ايامزي ورسوملرمزي و
قيامت قپمقلغني يلانلديلر اول نفسلري هوالرينه اويوب اول باطل بوتلره طابعي
ترك ايتمديلر ودخي بيوردي كه وكل امر مستقر يعني هر كلامكه حق تعالى دن
بويرلمشدر انك البته بر حقيقتي واردر شول حكمكه دنياده اولجقدر تيز ظاهر اولسر
شول حكمكه آخرتده اولجقدر تيز زماننده اول دخي بلنسر يعني هر كيشي عمللو عملنه
كوره يارين قيامت كوننده حكم اولنوب بر لو يرنده قرار طوتسر اجماق اهلينه ثوابلر
ودرجلر حكم اولنوب جنتده قرار طوتلر وطامو اهلينه عتاب عذاب حكم اولنوب
جهنمده وسعيرده قرار طوتلر سعادت انك كه اوكلي جماعتدن اولا اول اكنجي طايفه دن
كنذي ايراق قيله ودخي بيوردي كه ولقد جاءهم من الانباء ما فيه مزدجر حكمة
بالغة فما تغني النذر يعني بدرستي بو مكه اهلينه اول اروكي كچن امتلرك حاللرندن
شولقدر بيان ويرلدي كه انى بولره وعظ نصيحت اولوب اول شركدن معاصيدن
مزدجر اولوب يغلنجق نسنلر واردي زيرا بو قرآنكي محكم كامل حكمت سوزلردر عقل
اولوب ادراك ادنلره اما بولره بو قرآنلرك منفعتي يوق چونكيم بولر رسوله ايمان
كتوروب اكا متابعت قلميه لر دخي بولره عذاب كله فتول عنهم يوم يدع الداع
الى شيء نكر خشعا ابصارهم يخرجون من الاجداث كانهم جراد منتشر •
مهطعين الى الداع يقول الكافرون هذا يوم عسر يعني يا محمد چون بولره بزم
خبرلرمزي ايرشدروب حجت تمام ايلدك بولر سكا اوعنادلر ترك ايت قو بولري شول
كونده كه اسرافيل قدسك صخرهسي اوزرنده طوروب صورني چله بولري دعوت قلوب

قفزه

قفزه اولو قورقولو وهيبتلو ايشلره كه كورجك بولرك كوزنه قتي منكر كلب نفرت
قيلهلر بو حالدن كه اني كورمكن كوزلري ذلتدن وقورقودن اولا چرروب قله كم بو ممعه
مجالدري اولميا وچونكيم سينلرندن چقلر شول چكركه معدنلرندن چقدغي كبي بلوك
بلوك درت يكا اوچلر كروپ برينه قرلدلر كاه اول يكا صورغب كاه بو يكا صورغلر
بللوبر يكا يوز طوتب كدميلر بولر دخي اول كوندك هيبتندن ايله اولالر خبرده
كلمشدركم قتي سيله اهل سينلرندن چقسلر قرق ييل ويا روايتده يوز ييل شيلة
حيرتده طورلر اول محشر ايتسنده واول دكلو زحمت چكلركم فرياد ايدوب ديلركم
الهي بزي بو مكاندن ايركدر طاموده دخي قويرسك راضي اولدقنك بو زحمتدن
راحت اولالم پس اول وقت اول قفزه جيدن يكا سرعتله ايوشوب اقبال ادلركم اول
داعي اسرافيلدر ايله صنلركم اكا ورمغله نجات بوليسهلر وارلر كورلركم اولدكلو
هيبتلو قورقلو واركه هيچ بر كمسه اكا طاقت كتورمز اني كوروب اول انكار ادوب
كفرنه راضي اولنلر ديلركم اشبو كون بزم اوزرمزه يوق قتي دشخار كوندركه
قرتلماغه اميد يوقدر اندن صكره بولري حسابه يقزلر تا شول بالغ اولدقدن
اليجيدك نكه ايشلدي وسيلدي كرك بريره انك حساب ورسه سعادت انك كه
شمدندن انك جواب ويرمكچون سعي ايده بندن صكره حق تعالى رسولنك خاطرن
رعايت قلوب تسلي يرله بيوردي كه كذبت قبلهم قوم نوح فكذبوا عبدنا وقالوا
مجنون وازدجر فدعا ربه اني مغلوب فانتصر يعني يا محمد بولر سني يلانلدقلرينه
كوكلكي طار طوتمغلكم بوسندك قومندن اول نوح قوم دخي اول قومي نوح
يلانلدلر اكا دلو ددلر ايله ديوب دخي قومدلر بلكه اوزرنده اوشب چرشوب اني اول

قدر دكدلرنكم عقل كذب دشدي چونكم حددن اشدلر كوكلي طاردوب بره دعا قلوب
يلوردي ديديكم الهي بونلر بنم اوزريمه غالب اولوب بكا قهر ايلديلر بكا معاونت قيل قيل بونلره
عذاب ويرمكله چون اول دعا قلوب بره يلوردي بز دخي دعاسن قبول ايدوب مرادن
يرينه كتوردك نتكم بيورديكم ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر وفجرنا الارض
عيونا فالتقى الماء على امر قد قدر يعني كوكلرك قپوسن اچدق اول قتي چوق
دوكلجي يغمورلري ايله ايندردك ودخي يرك صولرينك كوزلرين اچوب روان
ايدوب اقيتدق كوك صويله ير صولري بربرينه قرشدي شول وقت اچنكم
اول اولمقلغي تقدير اولنمشدي وحملناه على ذات الواح ودسر تجري باعيننا
جزاء لمن كان كفر يعني كتردك بز اول نوحي كه اوزرنه كم اول كمي تختهلرله
ومخلرله محكم دوزلنمشدي ساج اغجندن وبر روايتده قوز اغجندن پس اول
كمي صولر اوزرينه سير ايدوب يوردي بزم نظر عنايتمزله وصقلمق لطفمزله واول
كمويه كتوردب نوح قوميله قرتردوغمز عوض يوتندي اول نوحكم اني
اينجتدلر وعقوبت يونندن جزا بيدي اول قومنه كم كافر اولوب اني اينجتدلر
پس حق تعالى نك سنتي بودركم دوستلري اينجدنلري البته يا دنياده قهر ايدر
يا اخرتده زيرا دوست دوستي اينجدنكي خوش كورمز انك انتقام طلب ايدر
عجب بودكلكم كافرلر اللهك دوستلرين اينجدردي زيرا الله دشمنلريدي
اما كه عجب بودركم مسلمانلر ديوب تكري سورز ديلركر والله سون قوللري
دشمان دوتب اينجدرلر اول دوستك ادن قيرق ايتدكلرينه طارلغمزلر اميذ
واركم حق تعالى دنياده اخرتده دخي انلردن انتقام ايده اول كرچك دوستلرنك

حقني

حقني اول يلدن دوستلره قومنه ودخي بيورديكم ولقد تركناها اية فهل من
مدكر فكيف كان عذابي ونذر ولقد يسرنا القران للذكر فهل من مدكر
يعني بدرستي بز اول كمي يه شويله باقي قودك تا اندن صكره كلنلره عبرت اوله
زيرا ديمشلردر كم بزم رسولمزه دنيايه كلمدكلكي يقين اولنمشدي دخي اول كمينك
بعضيسي اول جودي طاغنده طوررردي اما بعضلر ديديلر كم بز انى ايت قودوق صكره
غلره عبرت ايچون ديديكي بو شيديكي كميلر دركم صولر اوزرينه يوررلر عقل اولنلر اندن
عبرت الوب حق تعالى نك عظمتني وكمال قدرتني انكلرلر زيرا نوح كميسندن
الروكي يوغيدي اول جبرائيل ع م نوحه كوستردي ويردي اول درزدي اندن صكره
اكا كوره دوزدلر پس حق تعالى اندن اتردوديكم بز انك كبي عبرت قودق هيچ بر
كمسنه واريكم اللهك صنعينه بقوب عبرت الاكوره كم نوح قومنه نه رسمه هلاك
لك ويردي اول انلكه اكتلنب ايمانه كله يا محمد نتكه كوررسن سن بزم عذابمزي
ورسوللرمز كلب بونلره انذار ايدب بونلر ايمانه كلمدكلرني بونلره بو عذاب حقمدر
يوقسه دكلمدر بدرستي بو قرانى كندودللرينه ايندروب بونلره هم اوقمسي هم حفظ
ايدوب اوزبرلمسي اسان قليويردك هيچ بر كمسنه واريكم اوني كله اكتلنوب كندوي
نجاته ايرگوره حسن رضي الله عنه روايت قلور رسولدن ع م كم بيوردي اكر
حق تعالى بز اول قرانى كلكز قلدق دمسه هيچ بر دل اول قرانى اوقمغا طاقت
كتورميادي دكلكم حفظ اتمك ودخي بيورديكم كذبت عاد فكيف كان عذابي
ونذر انا ارسلنا عليهم ريحا صرصرا في يوم نحس مستمر تنزع الناس
كانهم اعجاز نخل منقعر فكيف كان عذابي ونذر يعني عاد قوم رسوللري

هود ایله انلدکر کوربنم دخی انلره عذابم وانذارم نیته اولدی بدربشتی انلره دخی بر
قتی صووق یلی مسلط قلدق بر کون اچنده کم انلره نحس شوم اولدی تاکه اول انلرك
اوزرنده دایم اولب یدی کیجه و سکز کون اسدی تاکه روحلرنی بدنلرندن نزع ادوب
چقردی واعضالرنی برلو بریرندن اوزوب قپردی اتدی شول بدایی قرلمش خرما
اغاجی کبی کم اوزره دوشوب یتا هر برینك بویی اوزونی اون ایکی ارشدی وبر
روایتده یتمش ارشدی اندن اترو خرما اغاجنه تشبیه قلدی کم اول دخی اوزون
اولور یعنی چون هود پیغامبر ع م انلره اول یل کلب هلاك اده جکن خبر وردی
انلر انی استهزایه الوب کلرلردی واردلر بر اودوه یره چقدلر دزلرنه دکین
چوقرقزوب کندولری دزلرینه دکین کمدلر دیدلرکم یا هود ایت اول یل ایله کم کلسون
ایدی بزی بو یرمزدن کوترسون چقرسون پس حق تعالی امر ایلدی اول یل ایله کم
کلوب یرك التنه کردی بشلدی ایکی ایکی انلری یردن چقروب هوایه کتوردی
هواده ایکیشن برابر نه اوروب یره بر عزدی کرو قلانلری انلره نظر ادوب باقرلردی
دخی کفرلرندن دونب ایمانه کلمزلردی تا کم کلیشن اول رحمه کتوروب یره برقدی
اندن صکره قوم طراق قومدی صاوروب اوزرلرنه برقدیکه طراق التنده قلدیلر هلاك
اولدیلر نیجه کونلر اول طراق التندن اکلدلری ایشدلردی انکچون دردی حق تعالی
که بنم دخی عذابم کور نیته اولدی کرو بیوردیکم ولقد یسرنا القرآن للذکر فهل من
مدکر یعنی بز بو قرانی سنك قومکا کلکز قلیوردق که اوقیوب دکلیوب اکلیلر
انلره بر نصیحت اولا اول قومدن عبرت الوب ایمانه کلکر هیچ بولردن اول قرانله
بر اکتلنوب ایمانه کلور وارمیدر بو تکرار ذکر ایدکی زیاده تنبیه در غایت

عنایتندن

عنایتندن وهم کی بو قوللرك اول اکتلمك مهمی وکدجون تکرار امرلرکم غافل
اولمیلر و توبیخ ترزنشدرکه بونی بر ایکی کز ایشدوب التفات ایتمیلر دخی هوای نفس
ترك ایتمیلر اول باطل قویوب ایمانه کلمیلر انلره تعییب تعییردر اول حالکریر مز
لیعنی انلره تنبیه قلمقدر ودخی بیوردیکم کذبت ثمود بالنذر فقالوا ابشرا منا
واحدا نتبعه انا اذا لفی ضلال وسعر ءالقی الذکر علیه من بیننا بل هو
کذاب اشر سیعلمون غدا من الکذاب الاشر یعنی یا محمد ثمود قوم دخی رسوللرن
صالح انلره کلجك یلانلدکر دیدلرکم اشبو دخی بزدن برچلین بر مخلوقدر ورلوم
بر بزم کبی خلقه متابعت می قلالم اکر بز اتامز دینن قیوب بو بر مخلوقه اویاجق
اولورسوز بو کی کوزسزلکدرکه کندومزی اشکاره خطایه وضلالته برقمش اولاوز
یعنی اشبو بزم اچومزده بونجه اعیانلر ومالدارلر وارکن اول رسوللق اشبوکا می
مخصوص اولدیکم بزدن برومزه ورلمیه بوکا ورله بلکه بو کذابدر الله اوزرینه افترا قلور
کم بن رسولم دیر تکبرلکندن بیلوب بونك کبی سوزسیلکرجون بولر بو سوزی دیدلر
حق تعالی بیوردیکم تیز اولا یارن اول قوم بلکلرکم اول بیلوب یلان سیلین انلر
میدر یوقسه صالح میدر یعنی قیامت کوننده انلره ظاهر اولا بلکلرکم اول بیلوب الله
اوزره یلان سیلین کندولردر صالح نکم دردی قولنده صادقدر ودخی بیوردیکم
انا مرسلوا الناقة فتنة لهم فارتقبهم واصطبر ونبئهم ان الماء قسمة بینهم
کل شرب محتضر فنادوا صاحبهم فتعاطی فعقر فکیف کان عذابی ونذر یعنی
اول صالح قوم دیلدلر صالحدن کم انلره کندونك کرچکلکنه دلیل بر ایت کستره
قیادن بر دوه چقره صالح ربنه دعا قلوب یلوردی حق تعالی اکا وحی ادوب دیدیکم یا

صالح بز اول دوه‌یی بولره چقرورز اما اول بولره فتنه اولورکم انك اوجندن
هلاك اولیسرلر هله سن دخی بولرك زحمتلرینه صبر ایت قتلن بولرك هلاك
لکلرینه کوز طوت منتظر اول ودخی خبرویر بولره کم تحقیق اول دوه‌یی بز چقردق اول
ایچدکلری صو بولرکله دوه ارسنده کرکدر کم قسمت اولنه بر کون اول دوه ایچه بولر
صو المیلر وبر کون بولر اوله اول دوه، کلب ایچه هر برسی کندو نوبتنده حاضر
اولالر انك نوبتنده برسی کلمیه چون اول دوه، حق تعالی دیدکلرینی اول قیادن
چقردی اول صو دوه بولرکله مشترك اولدی بولر انی کوره مدیلر قصد ایتدیلرکم اول دوه‌یی
الدرلر ایکی ظالم فاسق واردی بر مصدع بری قدار انلری دزدیلر کندولرکه واروب
دوه‌یی الدرلر کلوب اول دوه‌نك یولی ارزننه اوتردیلرکم کیجه‌ك اکا زیان ایرشدرلر
چون دوه کلب اغزدی اول مصدع قداره چاغردی که حاضر اول ایشی کلدی دیو
تحقیق یقین کلدی اوقله اوروب اول دوه‌نك سکرین کسدی دوشروب هلاك ایلدی
کوراندره دخی بنم عذابم نیجه اولدی إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ
الْمُحْتَظِرِ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ یعنی بدرستی بز کندردك
انلرك ازرینه جبرائیل علیه السلام کم واروب بر کز قتی صیحه اوروب هیبتله چاغردی
انك هیبتندن کلیسی شول ایوق التنه دوشب اوروب باصلن قورو یپراق کبی ازلوب
کیتدیلر یا خود شول قره کل کبی اولورلرایدی یا محمد بز بو قرآنی سنك قومکا اکت
تنکیچون کلکز قلیورردك هیچ برکسه وارمیکم انوکله اکتلنور ودخی بیوردیکم كَذَّبَتْ
قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ نِعْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ یعنی اول لوط قوم دخی بزم کندردکمز نذیرمزی

یلدنلدر اکا ایمان کتوروب بزی بر بلدیلر بز دخی انلرك ازرینه طاشلر یغدروب
انلری هلاك ایلدك الا لوط قزلریله سحر وقتنده نجات ویروب قرتردق که بزوم
اول قرتردغمز اکا بزم قتمزدن کی اولو نعمت عطا یدی حق تعالی کندویی بربلوب
نعمتلرینه شکر ایدن قوللره بنك کبی عوضلر ویررز دنیاده دخی بلالردن صقلر اخرتده
دخی کافرلرله عذاب قلمقدن قرترر ودخی بیوردیکم وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا
بِالنُّذُرِ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ وَلَقَدْ
صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ
فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ یعنی بدرستی بولری اول لوط بزم عذابمزدن وعقوبتمزدن قورقدوب
خبر ویردی انلر انی یلان طوتوب اول کلمکین شك ایتدیلر اول رسوللرینه انا عدلسر
بز جبرائیل بر قاج فرشتلرله انلری هلاك قلمغه کندردك واروب لوط اوینه قونق
اولدیلر اول کافرلر دخی دروب کلدیلرکم انك اول قنقلریله فساد ایشلیلر بز جبرائیله
امر ایلدك که قندیله انلرك یوزلرن صیغدی کوزلرنك کورمکن کیدروب جمله‌سن کوزسز
قلدق اول نذیر خبر ویردکی عذابی انلره طتدردق صباح وقتنده انلری اول عذاب
کلوب قبلدی جبرائیل شهرلرنی طاغلریله بر لریله قیروب هوایه کوتردی باشی
اشغا دندروب صالی ویردی اوروب هلاك اولدیلر اول دنیا عذابیله اخرت عذابنی
انلره بیله اولشدردق که قیامته دکن عذابده اولالر قیامتده خود دخی اولوسنه
مبتلا اولکرزبانیلر انلره دیلرکم دك طادك اول الله سزی دنیاده قورقتدغی
عذابلری که سز اکا انکار ادردکز ودخی بیوردیکم وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكُمْ

أم لكم براءة في الزبر يعني بدرده اول فرعون قومنه دخي قورقدجي كلدي كه
موسى ايله هرون ايدي انلره ويردكلري اول طوقوز آيتله انلر كليسنه انكار ايتديلر
بز انلري دخي انلري عقوبتيله طوتدق شول قتي عقوبتيله كه انتقام ايدجيدر
كافرلردن زيرا الله قادردر نيجه ديلرسه انتقام قلمغه و رسوللرينه مطيع
اولميانلره بوكزدوكي اول مكه كافرلرينه تهديد ايدوب بيوردي كه يعني سزك كافرلركز
دخي اوكي مذكور انلردنمي كه ذكر ايلدك حق تعالى انلري هلاك ايلدي سزي دخي
هلاك قلمغه قادردر صنمه كزكه عاجز اولا يوقسه سزك عذابدن قورتلمغه براتكز
كوكي وار بو اين كتابلرده بو معلومدر كه يوقدر البته اول عذابلره اوغرشكز كرك
يوقسه بولر كنديلري هماندن قورتلمش مي بيلورلر بو خود ظني فاسددر و دخي بيوردي كه
أم يقولون نحن جميع منتصر سيهزم الجمع ويولون الدبر بل الساعة موعدهم
والساعة أدهى وأمر يعني يوقسه بولر ايدرلر مي كه بز دكلمز اول عذابدن بربرمزي
منع ايدجيوز كمسه بزه غالب اولمز الله تعالى ايدر بيلز اولا كه بولرك اول جمعيتلري
بدر كوننده طاغلوب منهزم اولالر و يوزلرين دونب قاچلر عمر ايدر رضي الله عنه بو
آيت اينديكي بن ايدردم كه بن بيلمزم عجب بونه طاغلقدر اولاجق كه بدر كوني اولدي
رسول كوردم قلقب سلاحن كيوردي بو آيتي اوقودي بيلدم كه اول كافرلره انهزام
واردر و دخي حق تعالى بيوردي كه بز بولري اول دنيا عذابيله قومزز بلكه قيامت
كوني بولرك بر يره جمع اولنجق كوندر كه اول قيامت عذاب دخي اولو دخي قتي در
دنيا عذابندن بوكزا اول آخرت عذابندن وصف ايدوب خبر ويردي كه إن المجرمين في
ضلال وسعر يوم يسحبون في النار على وجوههم ذوقوا مس سقر إنا كل شيء

خلقناه بقدر وما أمرنا إلا واحدة كلمح بالبصر يعني حقيقتا بو مجرملر و بو
كافرلر دنياده قتي ضلالت و خطا ايچنده در آخرتده دخي سعير طاموسنك عذابلري
زحمتنده در شول كونده كه انلر يوزلري اوزرنه اوداچنده سورنه زبانيلر انلري سر
زنش قلوب ديلر كه طاددك اول سقر طاموسنك عذابلرين اول فعللركزه عوض اولمغچون
كه انكار ايدوب اناتمز دكوز حق تعالى ايدر هر نسنه يي كه بز ياراتدق بر بريله
مشاكل و موافق ياراتدق محمد بن كعب ايدر بو آيت قدريلر حقنده ايندي انلر دركه
كه الله دن قدرت نفي ايدوب كنديلره اثبات قلورلر ايوب يوزقول نه اشلرسه
كندو قدرتيله در حق تعالى قدرتيله دكل الله دن قدرت نفي ايدوب عجز اثبات
ايدرلر كافر اولورلر پس يارين قيامت كونده انلري طاموده يوزلري اوزره
سورودوب ديه كه كورك اشبو نسنه دخي سزك قدرتكزله ميدر يوقسه بزم
قدرتمزله ميدرك جميع نسنه يي بز قدرتمزله ياراتدق كه جميع قوللرك افعال
لرنك دخي خالقي بزز ابن عباس ايدر حق تعالى هر نسنه يي بز تقديرمزله
ياراتدق ديدوكنك معنيسي بودر كه هر نسنه يي كه ياراتدي انى اصلاح ايدجك
رزقيله ياراتدي آدمدن حيوانلردن و قوري يير حيوانلرينه و قوشلرينه اصلاح
ايدجك رزق ياراتدي و ويردي و صو حيوانلرينه و صو قوشلرينه دخي انلري اصلاح
ايدجك رزق ياراتدي و ويردي جميع مخلوقه دخي انجلين و دخي الله تعالى بيوردي كه
دكلدر بزم بويروغمز اول قيامت قوپرمغه الا شول كوز آچوب يومنجه در
يعني نيجه ديكسوز كه اول قيامت قوپار و بز كرك امر ايدرز اول دم همان
اولور كوز يوموب آچمقدن دخي تيزكه انى قوپرمغه بزم عجزمز يوق و دخي

بیوردیکه ولقد اهلکنا اشیاعکم فهل من مدکر وکل شیء فعلوه فی الزبر
وکل صغیر وکبیر مستطر یعنی بو دنیاده سزدن مقدم هلاك ایلدك سزك مثللریکزی
وسزك اهل ملتکزی چونکه رسوللرینی یالان ایلدیلر هیچ سزدن برکسه وار میدر
که بوندن عبرت الوب اکلیه که بوکره حق تعالی اللهك عقوبتندن قورقوب
ایمانه کله بوکره ایله صنمشسکز که نه ایلدیلرسه کندیلر قلمه [illegible] نه اشلدیلرسه
ونه سویلدیلرسه اول کتاب اچنده صایلوب قلمه کلمشدر ودخی اولودن وکچکدن
نه قیلدیلرسه لوح محفوظده سطر اولنوب یازلمشدر بریم علومزدن طشره دکلدر
ودخی بیوردیکه ان المتقین فی جنات ونهر فی مقعد صدق عند ملیك
مقتدر یعنی شول کسنه لرکه شرکدن وخبثدن صقنیدیلر وایوق کناهلردن
دخی یغلندیلر انلر اجماقده بستانلر اچنده اقار [illegible] شریف مکرم
یرلرده اوله و قادر پادشاهك قتنده ابدی سعادت اچنده تنعم قیلورلر
بس سعادت اوکنلرکه کیم بو باقی دولت حاصل قلماغچون سعی ایده اول هلاك
لك اسبابلرندن صاقنه ابدی عذابلره کندوی مبتلا قلیه سورة الرحمن جل
وعلی مکیة سبعون وثمان آیات بسم الله الرحمن الرحیم
حق تبارك وتعالی بیوردیکه الرحمن یعنی اول وقتکه حق تعالی آیت ایندروب
بیوردیکه رحمانه سجده ایدك اول مکه کافرلری دیدیلرکه رحمن کیمدر بز رحمانی بلمزز
الا مسیلمة کذابی بلورز حق تعالی کندو ذاتنی بلدرمکچون بونی ایندردی بیوردیکه
الرحمن علم القران خلق الانسان علمه البیان یعنی اول رحمان که سزانی بلمزدیو
انکار قلورسز اولدر اولکه محمد قرآن ایندردی که جبرائیل انك ازرنه اوقیه اول دخی

امته

امته ازرنه اوقیه امته اکرنده انکله عمل ادب دنیاده اخرتلرن معمور ایده لر ودخی
رحمان اولدرکیم ادم اوغلنلرن یراتدی وانلره عقل فصاحت ویروب کرو قلن حیواندن
انلری تمیز قلدی شکل قامت یوزیندن ودخی عقل ادراك یوزیندن ودخی بلدردیکه
الشمس والقمر بحسبان والنجم والشجر یسجدان یعنی ایله کون یراتدیکم
انلرك فلکلری ومنزللری واردرکیم اول منزللرینی سیرایدکلری حسابیله ومقداریله
درکیم اندن تجاوز اتمزلر تا کیم انلرکله بو ایلرك وکونلرك وساعتلرك حساب
معلوم اوله اوزندکی قصدی بلنه هر ایشلرك وقتلری انکله بلنوب اوله ودخی
هر نجیله نجم اوله رحمانه سجده ایدرلر نجم دیو شول نسنیه دیرلرکیم بتیده یرده یابلوب
یقاروا اورودرخی انجوکی یوق قاون قرپوز وخیار قباق ودخی بونکا بکزرلر ونجم
دیو اکا دیرلرکیم انك اوزن طورورخی انجوکی وار اغاجلر ازرنن طورر بوقلیز یعنی بونلرك
کولکه لری صباح وقتن واخشم وقتن سجده قلورلر سجده سی یعنی اولدرکیم هر نسنه نك
کولکه سی اولدکی وقت یره دشب اوزون اولور شو کا بنزرکیم یوزی یره قویوب سجده ایلدی وکون
یقاروقلدقجه صباح وقتن کولکه دورلوب قصلورکا بکزرکیم سجده دن باشن قالدرر
اخشم وقت یعنی اوکیجه دخی کون ایلدکجه کولکه اوزون وزیره دوشورکر و سجده یه
وارر [illegible] بو سجده ایدرده دکلدن مراد بو اولا که بو کلی حال دلیله اللهه تسبیح ایدرلر
تسبیحی حق تعالی بیورمشدر برایت معینده که هیچ بر نسنه یوقدر الا اول الله حمدیله
تسبیح ایدر ودخی بیوردیکه والسماء رفعها ووضع المیزان الا تطغوا فی المیزان
واقیموا الوزن بالقسط ولا تخسروا المیزان یعنی دخی رحمان اولدرکیم کوکلری بیش
یوز ییللق یول قدر یرکدن یوقرو کتوردی ودخی ترازو ایندردی که خلق انکله

طارتلجق تسنكري طاتوب بريره عدل ايدرلر نوح زماننه دك ترازو يوغيدي حق تعالى
اني نوح زماننده امر ايلدي قوللرنه كم اول ترازوده حيف ايدوب ظلمه ميل ايتميلر طارتوده
عدل اوزرنه اولالر خلقك حقلرن كسميه لر الجق وقت ارتق طارتوب الوب
صتجق وقت اكسك طارتوب ويرميه لر ودخي دلك سوزلرين ترازو يله سيكيلر
مددن چوب باطل سوزلر سويلميلر وحق سوزي دخي سويليلر وقاغله يا
اوتماغله كسه قويب دينده تقصيرلق ايتميه لر سويليلر حق ايدوكوترلر كروا
قلن مصلحتلرنده دخي حاجتلري قدر سويليلر ارتق سويلوب كناه يوكن ارتيرميه لر
وعمر كوهرلرين اكسوكنه كركمز يره خرج ايتميلر بلكه اول ارتق سوزلر يرنه
سبحان الله دخي الحمد لله ولا اله الا الله ديوب اوقيلر كم آخرتك كنجلري ذخيره
اولا انوكله باقي اولب دولته ايرشلر ودخي بيوردي كم والارض وضعها للانام
فيها فاكهة والنخل ذات الاكمام والحب ذو العصف والريحان فباي آلاء
ربكما تكذبان ودخي رحمان اولدر كم يري بسط ايدوب خلق ايچون دوشيو
ويردي كه انك اوزرنده مصالحلرين قيورلر ودخي اول يراچنده انلر ايچون انواع
يمشلر بردو ويردي ودخي خرمالر بردو ويردي كم اول قابنك اچندن چقوب
عجايب خلقت اوزره لطيف لذتلرله انواع منفعتلر حاصل اولوركه صايلمز ودخي
دانلر بتردي كم هر بري درلو لذت ويرركي آدمه غدا اولوركي حيوانه كه اول
صمانلر اريه در علفدر وآدمه غدا اولن بغداي در طاري در بقله در ونخود در
مرجك در ودخي رياحين بردو ويردي كم انوكله دماغلرنه كوكلك قوقولر ايرشه
مسك عنبر وكل ريحان دخي بونلره بكزر نيكم كوكلو قوقولر وار يس حق تعالى

سورنك اولنده نعمتلرني ذكر ايدوب جنله انسه خطاب بيوردي كم يا جنله انس
بو اللهك نعمتلرنك قنغيسنه انكار ايدوب دريسز كم بو نعمت اندن دكلدر حق تعالى
بو سورده نعمتلرنده الآء ديو ذكر ايلدي نعماء ديو ذكر ايتمدي زيرا الآء ديو جميع
نعمتلره درلر نعماء ديو مخصوص شول يينلر اچلور كيلور و بينلور نعمتلره درلر ودخي
خذ متكارلره والتونه كومشه وشول كم مال جنسيدر اكا درلر اما الآء ديوهم بونلره
درلر هم بر درلو ايرشوب وبلالر زحمتلر دفع اولديغنه دخي درلر بو سورنك
اچنده بونلر ذكر اولنديغيچون حق تعالى هر آيتك آخرنده كوردي كم سز اول اللهك
قنغي الآسنه انكار ايدرسز بوندن صكره بيوردي كم خلق الانسان من صلصال
كالفخار وخلق الجان من مارج من نار فباي آلاء ربكما تكذبان يعني يرتدي
آدم شول قورو بالچقدن كم سفتي كبي قورولغندن اواز ويردي وجنلر اتاسين
دخي يرتدي كم اول ابليس در اودي يالكندن كم انك دوتوني يوق وبر يخلر درلركم
كوكدن اشغاره يفقه بولت وار اول بولدله كوك ارسنن اوده واركم يلدرم اندن
قيبر اول جنلر اصلي اول اوددن يرادلمشدر كوكه يا قنجق سن كوركي اول بولت اردندن
كوردرسن شول نازك يرده اردينه نسنه كوركي يس يا آدم اوغلي سزي حق
تعالى كلوكزي بر نفسدن يرتديكم آدم در واي جنلر سزي دخي جيعكزي بر
نفسدن يرتدي سز بو نعمتلرك قنغيسنه انكار ايدوب درسزكم بو اللهدن دكلدر
ودخي بيوردي كم رب المشرقين ورب المغربين فباي آلاء ربكما تكذبان
يعني اول رحمان كون مشرقينك ودخي آي مشرقنك دخي ربيدر ودخي كونك
غايت اوزيجق كونش چقديغي مشرقك وغايت قصالجق طوغديغي مشرقك دخي

رب اولدر وایکی کونشک مغربلرینک که طولنورلر انلرک دخی ربی اولدر یاخود غایت
اوزیجق طولندیغی مغربیله غایت قصلجق طولندیغی مغربلرک ربی دخی اولدر
معنیسی بونک اولدرکم ایکی جمله ایش یرکرکسه مشرقدن اولسون کرک مغربدن اولسون
هر قنغی اولورسکز اللهك ملکی ایچون یر شرق غرب کلی انك ملکیدر ویدوککز
رزقی سزه ورن اللهدر وسزی یرادوب وار قلن وهر ایشکوزه یاردم ایدن اولدر
سز بو کلسیله انك قنغی نعمتلرینه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکم مرج البحرین
یلتقیان بینهما برزخ لا یبغیان فبای آلاء ربکما تکذبان ودخی اکی
دکزی یراتدی که بربرینه اولشوق برینك صوی اجی وبرینك صوی طتلو بو
ایکسنك ارسنده حاجز مانع یراتدیکم بربرینه قریشمغا قومز اما عبرت بوندن بو
درکم اول ارده مانع اوبیله شیله لطیف یراتمشدرکه کوزلر انی کورمز بعضیلر دیمشلر
درکم اوزرینه مانع همان اللهك قدرتیدرکم قریشمغا قومز اندن ارتق مانع یوق
یعنی بو دکزلری یراتدی سزك منفعتکز ایچون وسزه اندن عجایب عبرتلر وحکمتلر
ظاهر قلدیکم سز اندن عبرت الوب انك قدرتلرین اکلیه سز سز بو نعمتلره نیته
انکار ایدرسز ودخی بیوردیکم یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان فبای آلاء ربکما
تکذبان یعنی اول رحماندرکم اول اکی دکزدن سزیچون کمی ایری کمی او وفاق انجولر
چقروردیکم هم سزه زینت اوله هم دخی مصالحکزه منفعت قلنسز نیتدر
کم انك اول نعمتلرینه انکار ایدرسز ودخی بیوردیکم وله الجوار المنشآت فی البحر
کالاعلام فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی دخی اول رحمانك قدرتیله درکم
اول کمیلر دکزلر ایچنده طاغلر کبی کوترلوب سیر ایدر انکله بر اقلیمدن بر اقلیمه

کدرسز بو نجه منفعتلر انکله حاصل قلورسز پس قنغی نعمتنه انکار ایدرسزکم اول
نعمت اندن اولمیه ودخی بیوردیکم کل من علیها فان ویبقی وجه ربك ذو
الجلال والاکرام فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی هرنسنه کم یریوزنده واردر
کلیسی فانی اولسردرکه بری باقی قلمز دکل باقی اول اللهدرکم اولو ملك ایسی وعظمت
ایسیدر دخی کریمدرکه کناهکاری عفو ایدرجونکه بو ایت ایندی فرشتلر دیدیلرکم فنا
وهلاک لك ادم اغلنلرینه درکم یریوزنده انلردر پس اندن صکره حق تعالی
بیوردیکم هرنسنه کم وجوده کلدی هب هلاک اولسرلر پس فرشتلر دخی یقین
بلدیلرکه کندولر دخی هلاک اولسرلر بو دخی بر نعمتدرکه اجلك ارین بلدردی
تاکه غافل اولمیوب انك یرغنه اولالر بو قوتب کوجک یره کوکلرین دکلندرمیلر
کانه حق تعالی ایدرکم ای قوللرم الله تعالی سزوك معینکزدر ایشکوزی اکا
اصمرلك هیچ بو خلقه اعتماد ایلمك زیرا بولرجون کندو نفسلرندن هلاککی
دفع ایدمزلر سزه نه منفعتلری ایرشه باقی اول اللهدرکم خلق فنایه وارجق
اکا فنا عارض اولمز سزدن کناهکاری عفو ایدوب اشلرکزه معاون اولن اولدرسز
انك بکی ربکزکم سزی یرادوب احسان ایلدی قنغی نعمتلرینه انکار ایدرسز ودخی
بیوردیکم یسئله من فی السموات والارض کل یوم هو فی شأن فبای آلاء ربکما
تکذبان یعنی کوك اهلی دخی یر اهلی کلیسی هب اندن دیلرلر کوك اهلی یر
اهلیچون مغفرت رحمت دیلرلر ویر اهلی دخی دایم حاجتلرین نه ایسه انی
دیلرلر هر کون اول ایشدرکی عزیز قلورکمی ذلیل قلور کمی الدرر کمی دیرلدر
یکینه ورر کیمندن الور بو ایتك سبب نزولی بو ایدیکم یهودلر دیدیلرکم حق تعالی

جمعه ایرشتی هیچ تشنه حکم ایلمز حق تعالی بو آیتده خبر ویردیکم هر کون
اول ایشده در پس چون بز جمیع حوایجلرکزی اندن دیلرسز انک اول نعمتلرینه
نه انکار ایدرسز و دخی بیوردیکم سنفرغ لکم ایها الثقلان فبای آلاء ربکما
تکذبان یعنی بزدن اوزرکزه عملکزی حفظ ایدوب صقلیا وزای جنلر وای آدم
اوغلانلری تاکه یارین اول عملکزه کوره سزه مکافات مجازات قلورز پس اول اللهك
نعمتلرینه نه انکار ایدرسز که اول بزدن عملکزی ضایع اتمیوب صقلیه بزدك
منع ایلیه دشمنلر کوزارزینه سزه یاردم قله بو کلی نعمت سزه اندن حاصل اولا
پس واجبدرکم سز اکا شکر ایدوب خدمتی یرینه کتورسز و دخی بیوردیکم یا معشر
الجن والانس ان استطعتم ان تنفذوا من اقطار السموات والارض فانفذوا
لا تنفذون الا بسلطان فبای آلاء ربکما تکذبان یعنی حق تعالی خطاب ایدوب
بیوردیکم ای جنلر جماعتی وای آدمیلر جماعتی اکر کوجکز یترسه که الدن
قچوب یرلر کوکلر اطرافندن چقاسز کیم بزم الم سزه ایرشمیه چقك کیدك چقوب
کیدمزسز هر قنده کیم وارسز ملك سلطنت انکدر الم الدن سزه ایرشور ابن عباس
ایدر رضی الله عنه بو خطاب بوکره قیامت کوننده اولسه شول وقتکیم کوکلر یارلیه
فرشتلر هپ اشغا انلر دنیای خلقه کبی قبلیوب دورکر اول روح فرشته دخی
کله باشنه بر صاف اولوبن طوره کیم اول جمیع خلقدن بریکو کوز بلك چوق اوله
اولولق وعظمت یوننده اول وقت انلره دینلکیم یا جنلر ویا آدملر اکر کوجکز
یترسه که بو یرلر کوکلر اطرافندن چقوب کیدوك بو بزم عقابمزدن قرتیله سز چقوب
کیدوب قرتلمزسز الا مکرکیم بر دلیل برهان کتورسز انکله قرتیله سز پس اول

پادشاه

پادشاه بو قیامت قورقولرین سزه بیان ایدوب بیلدردی توبه ایدوب انصافه کلوب
انك قپوسنه دکلیوب اول دخی بر نعمتدر سز انك قنقی نعمتلرینه انکار ایدرسز و
دخی بیوردیکم یرسل علیکما شواظ من نار ونحاس فلا تنتصران فبای آلاء
ربکما تکذبان یعنی حواله اولنه جنلرك کافرلری اوزرینه وآدمیلرك کافرلری
اوزرینه دوتنسز اوذیا لکلری شول اردش توج کبی کیم انکله معذب اولالر هیچ
بری بولردن اول عذابدن یغلنمیلر پس چون بیلورسزکیم اول عذابدن بزی صقلیوب
قورترجی یوق الا اول الله در نیته سز انك قدرتنه انکار ایدوب انی بیلمزسز و دخی
بیوردیکم فاذا انشقت السماء فکانت وردة کالدهان فبای آلاء ربکما تکذبان
یعنی یحی اول قیامت کونی اولوب کوکلر یرلسه انك رنکی شول قزل کل رنکنه دکسه
اقلغنه مایل اولا یا شول کولکون ات رنکی کبی اولساکه هوا قزغون اولجق رنکی
قزللغا مایل اولور هوا معتدل اولسه اقلغنه مایل اولور بولت اولوب صوق اولسه
قزللغا مایل اولور فی الجمله هوا مختلف اولدقجه انك دخی رنکی مختلف اولور
یعنی قیامت کوننده دخی کوکلر یاریلجق آدم اوغلانلرینك وجنلرك کوزلری
هیبتدن مایل اولوب هر بقدر قلدیجه کوزلرینه بر درلو رنك کورینه پس اول کون
کیم یرلر کوکلر متغیر اولا انك هیبتندن و خلق حساب یرینه جمع ایدوب سؤال
حساب قلینه اول شدتدن واول قورقولردن بزی قورترمز الا اول الله قورترر
پس سز انك قنقی نعمتلرینه انکار ایدرسز که اول انك نعمت اولمیه و دخی
بیوردیکم فیومئذ لا یسئل عن ذنبه انس ولا جان فبای آلاء ربکما تکذبان
یعنی قیامت کوننده هیچ بر جنینك و بر آدمینك کناهندن بویله صورلمیه کم

اشبونی سیمی زیرا اول جمله اشلدکی وقت دفتره اولب صاقلنمش و یازلمشدر
صورمغه حاجت دکلدر اوت سز زینش برله صورمزکم ای طریق باشقا سنک اوتمدن
جرئت ایدوب اشبو کناهی سن نیته اشلدک و بعضیلر دیدیلرکم اول سؤال اوتمیان
جنیلردن و آدمیلردن کافرلردرکم علامتلرندن بللو اولورلر اما مؤمنلر
عاصیلری جنیلردن آدمیلردن سؤال اولنه پس چون اول الله قیامت کننده سؤال
ایدوب هر بره کوره ثواب درجات ویره احسان ایچون سز انک نعمتلرینه
انکار ایدرسز و انی بر کیوب ایمان کتورمزسز و دخی بیوردیکم يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ
بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ یعنی اول
کافرلر قیامت کننده یوزلری قرهسندن و کوزلری چقرندن معلوم اولالر
طاموخزینهدارلری حسابدن صکره طوتب انلرک آلترن بوینلرینه دک لیکر انلرک
صاچن کتورب انکله ایقلرن بغلیهلر اردلرندن شیله بر طوب کبی اولالر
کتورب زبانیلر انلری اول حالیله یوزلری اوزره جهنمه آتالر چون سز ایمان
کتورب اکا مطیع اولمازسز اول سزی بو عذابدن قرترر سعادت روزی قلور
پس بو نعمتک سز قنغیسنه انکار ایدرسز اندن دکل دیرسز و دخی بیوردیکم
هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ یعنی اول طامو اهل یحنی جهنمه یقین وارسهلر طاموخزینهدارلری
انلره دیلرکم اشبو شول جهنمدرکم سز بونی دنیاده یلان طوتوب انمازدکز پس
انلری اول جهنمه قیلرلر انلر اول اود عذابیله و اول قتی ایسی قینر صولر ارسنده
طواف ایدهلر یعنی انلرک اوزرنه بر اجلق حواله اولنه طعام استیلر انلره زقوم

کتورلرکم هر سلقوم بر منکردیو باشنه بکزر انی انلره یدرلر بوغزلرینه طوره
آشغا یحییه بوکز قزیاد ایدوب صو دیلیلر اول وقت اول قینر صودن کتورلر بوکز
انی اوب ایجکا کتورسلر یوزلرینه یقین وارجق یوزلرنن آتلری قوپوب انک ایچنه
دشه چونکم ایچلر ایچلری قینایوب جمیع قرنلرینه وارسه طوغیوب آشغا
دوکه اندن صکره کرو اجلق واقع اولا کرو زقومه ایلتلر اندن یوب بغزلرینه
طوره کرو حمیمه ایلتلر کاه انی کاه انی طولندروب یوریلر طواف ایدرلر دیدکی
معنیسی بودر یعنی کاته حق تعالی بیوردیکم یا جن انس بن عقوبتلری سزه خبر
ویردوکم دخی نعمتدرکم اشدوب اول کفردن معصیتلردن یغلینه سز ایمان طاعت
اینه یاپشهسز تا بو هلاکلک قیوسندن چقوب قرتلهسز پس بنم بو نعمتلرمک
قنغی برینه انکار ایدرسز چون حق تعالی سورتک اولندن تا بوکادک بلالرک دفع
ایتدکی نعمتلردن خبر ویردی بوکز بشلیوب بندن آخرنه دکن اول کناهلردن
صقنوب الله دن قورقن قوللره نعمتلر اولشدردغن ذکر ایدوب بیوردیکم وَلِمَنْ
خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ یعنی هر کمسهکم بر معصیت
اشلمکا قصد ایتسه دخی اول قیامت کوندکی حسابلری اکسه اول ایلن طورب
صورلجاغن خاطرینه بر عوب قرقسه دخی اول معصیتی ترک ایدوب اشلمسا آخرتن
حق تعالی اکا ایکی جنت ویرر پس اول الله کم سزدک عملوکزه عوض احسان ویره سزک
اجرکوز ضایع قلمیا انک نعمتلرینه سز نیته انکار ایدرسز و دخی اول ایکی جنتک
صفتن بیان ایدوب بیوردیکم ذَوَاتَا أَفْنَانٍ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ یعنی اول
ایکی بستان ایچنده انواع بدقلر وارکم هر برینن انواع یمشلر وار اغجلرن طاللری

بر برنه كچمشدر يمشلر درلو درلو بر بر نه قريشمشدر پس اول بزه بو راحتلري
ويرن قللري اللهك قنغي نعمتنه انكار ادرسز و دخي بيوردي كم فيهما عينان تجريان
فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول ايكي بستان ايچنده ايكي ايرمق دخي وار
روان اولوب آقرلر شول صودن كم نه دادي تغيير اولور طورماغله نه قوقسي
اولور مقلري بزه تفرج ايچون و زياده نعمت اولمغچون يرتدي پس بزانك
نعمتنه نيته انكار ادرسز و اني بلمزسز و دخي بيوردي كم فيهما من كل فاكهة
زوجان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول ايكي بستان ايچنده هر يمشدن
ايكي درلو يمش وار بري طاتلو بري اكشي زيرا طبيعت دينه كادخي اكر يمشدر
المبتذه ادنوادر نفس آرزو قلدغي حوده هب انده اولسه كرك بعضلر ديدلر كم
هر يمشدن ايكي درلو اولدركم هم ياشي اولا هم قوريسي نيتكم دنياده اولور پس
اول الله كم بزه بنك كبي انواع يمشلر يرادوب راحتلقلر و كوكلر شاد اولجق
نسنلر يرقليو ويره بزانك قدرتنه و نعمتنه نيته انكار ادرسز و دخي بيوردي كم
متكئين على فرش بطائنها من استبرق وجنا الجنتين دان فبأي آلاء
ربكما تكذبان يعني اول ايچاق اهل بستانلر ايچنده تختلر اوزرنده دوشكلر
اوزرنه تكيه لنوب تنعم قله لر شونك كبي دوشكلر كم استارلري يشل استبرق
دن اولا استاري بويله اولجق قياس ايت كم يوزي نيته اولا ابن عباسه صوردلر كم
چون استاري استبرق اولا يوزي ندن اوله ابن عباس ديدي كم يوزي شول
نسنه ندركم حق تعالى خبر ويردي كوزلر اني كورمش دكل و قولقلر اشتمش
دكل و كوكللردن كچمش دكل و دخي يمشلرني درمك قولاي كه اره طوررك صونسه

ايرر

ايرر واوتوررك صونسه ايرر و تكيه لنوب طوررك صونسه ايرر هيچ زحمت
اولمز پس اول الله كم بزه بنك كبي پادشاهانه تختلر و نيجه دوشكلر يرادوب ويردي
بزانك وحدانيتنه نيته انكار ادرسز اكا مطيع اولمزسز و دخي بيوردي كم فيهن
قاصرات الطرف لم يطمثهن انس قبلهم ولا جان فبأي آلاء ربكما تكذبان
يعني اول ايچاق ايچنده شول خاتونلر واركم ارلرنده قانعلردر انلردن غيري
كمسنه يه كوز قلدروب بقمزلر و ار و دخي اترلر هيچ اول ارلرندن اول بر كمسنه
جنلردن نه ادميلردن انلره ال دكورمش دكل چون اول پادشاه بزه انك كبي
مطيع اوليجي خاتونلر يرتدي كم بزدن ايروغه نظرلري يوق پس بزانك
نعمتلرنه نيته انكار ادرسز اندن اول خاتونلري وصف ادوب بيوردي كم كانهن
الياقوت والمرجان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول ايچاق خاتونلرنك
يوزلرنك اقلغي شول مرجان كبيدر و يكقلرنك قزللغي و صفالغي ياقوت كبيدر
حق تعالى انلري بو حال اوزره يرتمشكم بقجق كوزلر كوكل انلردن لذت الور پس
بز اول اللهك وحدانيتنه انكار ادرسز و دخي بيوردي كم هل جزاء الاحسان
الا الاحسان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني دكل اول كلمه توحيدك
عوضي كه ايدرسز لا اله الا الله الا ايچاق در و دخي دنياده قلدغكز احسان
لرك و خيرلرك عوضي دكلدر الا اولدركم الله تعالى بزه اخرتده احسانلر ايليه
كم سز كندو احسانكزي اوندرسز و دخي اللهدن قورقوب معصيتلري ترك ايدنلرك
دكلدر عوضي الا شبو ايتلرده ذكر اولنن نسنلردر اول بزانك احسانكز مقابلنده
بلسنن ايچاقلر و بستانلر و حورلر قلدغي نعمتلري بيان قلدي تا كم احسانكز

ارتورب زياده تا ابلر طلب ايده سز پس بو نعمتلرك قنغيسنه انكار ايدرسز ودخي بيوردیكم
ومن دونهما جنتان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول تكدن قرقلرجون اول
اولكي ايكي اجماقدن غيري ايكي اجماق دخي واردر كم اول ايكي اولكي اجماغك بري جنت
نعيم در وبري جنت عدن در اول ايكي صكره كي اجماغك دخي بري جنت فردوس وبري
جنت مأوي در پس اول الله جون كندودن قرقنلره بونلر كبي اجماقلر يراتدي زياده
كرامتلر ارزاني قلدي پس سز انك فضلنه وكرمنه نته انكار ايدرسز اندن اول ايكي
صكره كي جنتلري دخي وصف ايدوب بيوردیكم مدهامتان فبأي آلاء ربكما تكذبان
يعني اول ايكي جنتك يشللكي دخي شول قدردر كم قوللقدن قرلغنه مايلدر قدر بو نعمتي
دخي ذكر ايلديكي انكجون كم بو حضره وانه نظر ايتكله كوزك نوري وصفاسي ارتر پس سز
انك قنغي نعمتلرنه انكار ايدرسز واكا اينانمزسز ودخي بيوردیكم فيهما عينان
نضاختان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول ايكي جنت ايچنده دخي ايكي بكار
واردر كم چقدغي يردن طلو طلو قينر چقر هيچ اكسلمز پس سز اول دوكنمز اكسلمز
ازمقلري يرادنك نعمتلرنه نته انكار ايدرسز ودخي بيوردیكم فيهما فاكهة ونخل
ورمان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول ايكي صكره كي جنتلرده دخي درلو درلو
يمشلر وار دخي خرما ايله انار وار هر قنغي اغج ديدیكم وار سز انك اندره الوان
وانواع يمشلر بولنز كه صورتن شكلي بربرينه بكزيه اما لذتي بكزميه ودخي
فاكهه ديجك خرما ايله انار صكره ذكر اولندغنك فايده سي نايدي زيرا انلره دخي
فاكهه درلر اما انلري تخصيصله اكدغي فضيلتنه دلالت قلوردر كم دكلي يمشلردن
افضل اولدر ياخود بونلر غدا اولور طعامدن صايلور انكجون يمشدن صكره ذكر

اولندي

اولندي پس سز بونلر كبي نعمتلري يرادن خالقك قنغي نعمتنه انكار ايدرسز
ودخي بيوردیكم فيهن خيرات حسان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول درت
جنتك ايچنده حوريلر واردر كم خلقلري خيرلو ويوزلري دخي كوكلو هيچ بريرمز
خلقله موصوف دكللر ودخي انلرك كي حسن اداناسي بو دنيا اهلنك كي كوركي اعدا
سندن بيك كز بكركدر پس بونلر كبي حسن وخلق خوب خاتونلري يرادنك سز قنغي
نعمتنه انكار ايدرسز ودخي بيوردیكم حور مقصورات في الخيام فبأي آلاء ربكما
تكذبان يعني اول حسنلري وخلقلري خوب خاتونلر قصر اولنمشلردر ارنلرجون
بر دانه انجودن چادرلر ايچنده كه اول چادرلرك كيكلكي بر فرسخ يير در درت
بيك التوندن بر قنتلو قپوسي واردر بو نعمتلري يرادنك قنغي نعمتنه انكار ايدرسز
ودخي بيوردیكم لم يطمثهن انس قبلهم ولا جان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني
شونلر كبي خاتونلر كم هيچ ارنلرندن اولك انلره كمسنك الي ايرمش دكل نه جنيلردن
نه ادميلردن پس سز انك نعمتلرنه نته انكار ايدرسز ودخي بيوردیكم متكئين
على رفرف خضر وعبقري حسان فبأي آلاء ربكما تكذبان يعني اول جنت اهل
تنعم قلورلر تكيه لنوب يشيل دوشكلر ازرنه تختلر استنده دوشنمشدر زيلو كبي انواع
رنكلرله منقش كم قدرت يرله وجوده كلمش مخلوق صنع دكل حسننه باقجق كوزلر
انورايجنلر واي ادميلر بو نعمتلركم ذكر اولندي كي راحتلر ارشدرمك
نعمتي دركم اول پادشاه سزكجون قلدي سز انك قنغي نعمتنه كافر اولوب انكار ايدرسز
كه ديه سز بو نعمت يرنه اندن دكل ياخود كلامم محال وباطل در پس انك نعمتلرنك
قدرن بلوب انك شكرن يرينه كتورمك سعيندن اولك كه ايكي جهانك بكرلردن

خلاص بولب ابدي راحته اولشه بز ودخي بيوردیكم تبارك اسم ربك ذي الجلال
والاكرام يعني اول بو نعمتلري يرن پادشاه اولودر يوجه در اول كافرلر كه انلامندن
كم انك حقنی سيلرلر وانك مرتبه سي اعلادر عظمت ايسدر دخي كريم در قوللرينه
كرم قلور صوچلرن عفو ايدب بغشلر بحق كم صدق ايله اخلاص ايله انده تكادر وتكر
وانده قرقو اوزره اولالر شقاوت ايلرن كم كاه اشمك دراندن صلي ويرب
سعادت ايلر نه يا يشلر كم حق على اشلوب الله كندودن راضي قلمقدر سورة الواقعة
مكية وهي تسع وتسعون اية بسم الله الرحمن الرحيم
حق تبارك وتعالى بيوردیكم اذا وقعت الواقعة ليس لوقعتها كاذبة خافضة
رافعة يعني حق تعالى كا نه شيله بيوردیكم اول بزم نعمتلرمز كه ذكر ايلدك
اگر شكرن يرنه كتورمكا سعي اتميوب كفران نعمه اولورلرسه بز اولره انتقام ادوز
قجنكم اول واقع اولا يعني قيامت قيا قيامته واقعه ديدي اول صور اوازيله واقع
اولديغيچون زيرا اول بر اوازدركم اراقديغي دخي اشدر يقندیغي دخي شونك كبي
قيامت كم قيمقليغنك خلاف شبه يوق وقيديغي وقتده دخي صفت بودركم نيجه قوم
اول قبيح عمللريله ويرمز خلقلريله جهنمك قعرنه دشره ونيجه قوم اول كركلو عمللريله
وايو خلقلريله اجماغك يقادو اعلا سنه چقره ونيجلرك كرامات عزت بر له يقين
لعين ار توروب يوجه مرتبه ارشدره ونيجلرك ذلت حقارت بر له ارا قليغن
ارتورب جهنم درلرنه دشره نيجلري بكلكدن وسلطانلقدن اشغا بر عوب خور
حقير قلا نيجه در ويشلري يوجلدب پادشاه سلطان قلا نيجه متكبرلري قهر ادوب
نيجه ضعيفلري اولو مرتبه يه ايزكورب عزيز قلا ودخي بيوردیكم اذا رجت الارض

رجا وبست الجبال بسا فكانت هباء منبثا وكنتم ازواجا ثلثة يعني بو واقعلر
شول وقت اولورکم يرلر قتي حركته كلوب ساكن اولميا شول قدر چلقنه کم اچنده
نه وارسه هب طشره برغه وطاغلر دخي يرندن قپوب شول ات طوينغندن قوبت
توز كبي هوايه كتورلوب يلورسز اولا واول وقت سزلر كلوكز اوچ بلوك اولاسز اكي
بلوكوكز اجماعه كروب وبر بلوكوكز طاموية كره اول اكي بلوكدن بري سابقلر
اولالر كم انلر مقربلردر وبر بلوكي اصحاب يمين اولالر واول بلوك كم طاموية كرلر
انلر اصحاب شمال اولالر نتكم حق تعالى بيوردیكم فاصحاب الميمنة ما اصحاب الميمنة
واصحاب المشئمة ما اصحاب المشئمة والسابقون السابقون اولئك المقربون
يعني حق تعالى اول طايفهلرك مرتبهلرن بلدرمكچون رسول حضرتنه عم تنبيه ادب
بيوردیكم يا محمد سن نه بلورسن كم اول اصحاب يمنه نك مرتبهلري ندر انلر اول
قومدر كم بيتلري صاغ اللرنه ويرلسر انلره اولوخيرلر ويره كاتلر حاصل ولسر ودخي
يا محمد سن بلمزسن كم اول اصحاب مشامنك مرتبهلري نه اولسر انلر اول طايفه
دركم بيتلري صول اللرنه ويرلسر ودخي ارد لرندن ويرلسر انلكه اولوشرلره وعذا
لره اغزيرلر ودخي اصحاب يمين اولر دركم ادم ذرتيندن حق تعالى عهد ميثاق
الديغي وقت ادمك صاغ يانينه طوروب اللهده معبودلغينه وكندولرك قوللغينه اقرار
ايلديلر دنيايه كلب اول اقرارلرن يرنه كتوردلر قوللقلرن درست ايلديلر عاقبت
قيامت كتنده دخي عرشك صاغ يانينه طوروب اجماق يولن طوتلر ودخي اصحاب شمال
انلردركم اول عهد ميثاق وقتنده ادمك صول يانينه طوروب اللهده معبودلغينه
وكندولرك قوللغينه انكار قلدلر ودنيايه دخي كلب همان اول انكارلري اوزرنه

محكم طوروب دونمدیلر عاقبت قیامتده دخی انلر عرشك صول یانینه طوروب طامو یوزلی

طوتیسرلر ودخی سابقلر انلردركم ایمانه كلمكده ایودیلر وطاعتلری یرینه كتورمكده

وغزایه واروب الله دشمانلریله محاربه قلمغه اوكرتدیلر پس یارین اجماعده كرمكده

دخی اوكدیسرلر ایچون حق تعالی بو اوچ طایفه‌یی ذكر ایلدی دیلدی ترغیب ترهیب

ایچون بولرك مقاملرینی دخی بیان قلدی تا كه اول ایكی طایفه‌نك مقاملرین اشیدنلرك

ایچندن شوق رغبت قوپوب انلرك اسبابلرینه یاپشلر اول دولته كندولری حاصل

ایدلر واول بری قومك حاللرن اشیدوب ایچلرندن قورقو وندامت قوپوب انلرك اسبابلرندن

الدن برغب ترك ایدوب كروسلامت یولینه چقلر پس اولا تعظیم ایچون اول سابقلر

مقامندن خبر ویروب بیوردیكم فِی جَنَّاتِ النَّعِیمِ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَقَلِیلٌ مِنَ

الْآخِرِینَ یعنی اول ایمانه وطاعته اوكردیجلر جنات عدنده تنعم قلیسرلر اما

بولر بو امتك اولكلرندن چوق اولیسرلر اصحاب كبی وتابعین كبی وتبع تابعین كبی

واخرندن از اولیسرلركم فتنه وفساد چوغلوب خلقك یوزلری اللهدن دنیایه

دونه محبت دنیا غالب اولوب طاعت عبادت محبتی از اوله اما بعضیلر دیمشلركم

بو سابقلر اولوكی امتلردن چوق اوله وبو اخر امتدن از اوله بوری وایتدن اول

اوكی روایت صحیحدر زیرا رسول عم بیورمشدركم بو ایكی بولك اوكیلردن

چوق واخر قلردن از اوله بولر ایكی دخی بنم امتمدن اولیسردر ودخی بر حدیثن

روایت قلندیكم رسول عم بیوردیكم اجماع اهل قیامت كننه یوز یكرمی صف اولسر

سكسنی انك بنم امتمدن اوله بو حدیث دلالت قلوركم اول اوكی روایت یكرك

درصكره عدن بولرك حاللرن بیان ایدوب بیوردیكم عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ مُتَّكِئِینَ

عليها

عَلَیْهَا مُتَقَابِلِینَ یَطُوفُ عَلَیْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِیقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِینٍ

لَا یُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا یُنْزِفُونَ یعنی اول سابقلر اجماق اچینده دركله یاقوتدن

والتوندن طوقنمش تختلر اوزرینه اوتوررلر اول تختلر اوزرینه كركلو تنعم ایدیجی

اولالر بو حالدكم بربرینه قرشو اولالر بربرین زیارت قللر هیچ بری دخی برین

ارتدن كورمیه ودخی انلره خدمت قلوب قرشو طولنه اول اجماق ولدانلری

كم انلر مخلدلردر دخی بر یاش اوزرینه دركه تغیر اولمزلر زیرا انلر بقا ایچون

یارادلمشلردر بقا ایچون یرادلنی لابد تغیر اولمسه كرككم زیاده نقصان اوله بعضیلر

دیمشلركم اول خدمت قلن ولدانلر كافرلرك معصوم كیدن اغلنجقلریدركم اولردن

ایمان طاعت بولنمدیكم ثواب ایچه اولالر وكفر معصیت دخی بولنمدیكم معذب اولالر

پس اجماق اهلینه خدمتكار اولالر وبعضیلر دخی دیمشلركم مؤمنلرك معصوم كیدن

اغلنلریدر حسناتلری یوقكم باشلرینه مرتبه بولالر كناهلری دخی یوقكم معاقب

اولالر پس جنتده خدمتكار اولالر امدی اول ولدانلرك خدمتلری بودركم

بعضیسنك اللرنده كومشدن اغزی دكرم قلبسز مشربلر اولاكم اكا اكواب

درلر وبعضیسنك اللرنده اغزی طار رق قلبسز بردقلر اولاكم اكا ابریق درلر

بعضیسنك اللرنده قدحلر اولاكم معین ادلو شرابندن طولو كم اكا خمر بیضا

درلر اخرتده اندن ایچنلرك باشلری اغرمز وعقللری كتمز واجوب دوكمز بلكه

ایچدكجه عقل ارتر ونوری وقوتی ارتر ویمكلكه اشتهاسی ارتر ودخی بیوردیكم

وَفَاكِهَةٍ مِمَّا یَتَخَیَّرُونَ وَلَحْمِ طَیْرٍ مِمَّا یَشْتَهُونَ دخی اول سابقلره ویرله اول انواع

یمشلردن كه انلر ارزو ایدوب اختیار قلورلر ودخی قوشلر اتندن نه ارزو

ادرلرسه بریان دیلرلرسه بریان یخنی دیلرلرسه یخنی یاخود اکسی ایله بورارده
حق تعالی یمش اندن اول ذکر ایدوکی اکادلالت قیلورکم سنت طریق بودرکم
طعام ایله یمش بر صفره ده جمع اولنسه اول یمشی ییلر اندن طعامی ییلر ودخی بیوردیکم
وحور عین کامثال اللؤلؤ المکنون جزاء بما کانوا یعملون دخی اول سابقلره حورلر
ورلدیکم غایت بدنلری اقدر شول انجو یه بکزرکم انک نه یرنه یاپشسه
نازک بکدن باتر وکوزلری سرملو وکوکلو شول صدفدن چقمش انجو یه بکزر
که هنوز اکا ال دکمامشدر وکوزلرانی کورممشدر بوکلی احماق اجنده کی نعمتلر وکرامتلر
انلره اول دنیاده اشلدکلری عمللرک عوضیدر حق تعالی بو ایتده شول عمل اشلمدن
احماق اومنلره تنبیه قیلدیکم اول صانکز سزک هب باطلدر سعی اتمیجه مقصود
حاصل اولمز حکایتده کلورکم ابراهیم ادهم بر کون حمامه کرمک استدی اول حمامجی
اکا دیدیکم یا درویش بلوک وارسه کم ورسن کیریوقسه کیرمه ابراهیم انی اشدوب
اوتردی اغلدی اول حمامجی کروا کا دیدیکم یا درویش طور کیر بلوک کرکمز نیچون
اغلرسن درویش دیدیکم ای قردشم بن انکیچون اغلرم کم حمامه کرمکا قومدک
اندن اتروا غلرم کم سن بر شیطان اونه حقسز کیرمکا قومزسن یارن اول
رحمان اونه عملسز کرمکانه قویلر پس ای عزیز زنهار عمل قاشن سن بوندن
چوغلدی کورکم یارن انده انکله غنا بولب دولت حاصل اده سن وکیم بیوردیکم
لا یسمعون فیها لغوا ولا تأثیما الا قیلا سلاما سلاما یعنی اول احماق
اهل مجلسلرندن فحش ویرمز وباطل سوزلر اشتمیلر وکناه اولجق سوزلر دکلمیلر
وسویلمیلر واول اچدکلرندن اتروا انلره کناه دخی اولمیه الا دیللرنده سوزلری

یربرنه سلام اولا ودخی حق تعالی فرشتلر کوندروب هدیه ایله انلره سلام
ادلر که انلره دایم دکلی تسنلردن سلامتلق اولاچون حق تعالی اول سابقلر
مقامین وانلرک احوالن بیان ادوب بوکره اصحاب یمین مقامن ذکر ادوب
بیوردیکم واصحاب الیمین ما اصحاب الیمین فی سدر مخضود وطلح منضود
وظل ممدود وماء مسکوب وفاکهة کثیرة لا مقطوعة ولا ممنوعة وفرش
مرفوعة یعنی یا محمد سن نه بلورسن کم بر اول اصحاب یمینه نه کرامتلر ونه
خیرلر یر قلدق اندن دیدیکم اول یمین اهل احماقده سدره اغاجلری اراسنده انک
یمشلرن یرلر سدره دیو بر اغاجدر که انک دکنی وارهم یمشی وار بادیه اجنده
بتر اما اول جنت سدره نک دکنی یوق یمشی دخی دنیا سدری یمشنه بکزمز ودخی
طلح یمشلرن یرلرکم منضوددر یعنی موزلرکم بربری ارزنه بودقلرده
بتمشدر انجیره بکزر دخی ایرلرکتمز اورزق کولکلر اچنده تنعم وتنزه قیلورلر
ابو سلمه روایت قیلور ابو هریره دن که ایدر احماقده اچنده براغاج وارکم اتلو کشی
سکزدوب یوزیلده انک کلکسندن چقمیه ودخی اچنده صوار معتلرکم عرش التندن
دکلورسد دن اق بالدن طتلو وقوقوسی مسکه بکزر ودخی هردرلو یمشلردت
ییلر شیله کم حد یوق هیچ بر وقتن وقت کچوب دوکلمز کم دخی بر وقت اولجق
کرو کله بو دنیا یمشلین بلکه جمیع وقتلرده اکسلمز بولنور ممنوع دخی دکل یعنی ایله
دکل کم صوبن ارمیه یا اولاغوسی اولا کرمیه بلکه کی یوجه بودوقلنده اوتورکی
ویتورکی دخی صونسک اوکا کلور ودخی یوجه دوشکلرکه بربری ارزنه دوشنمش
در رسول ع م بیوردیکم اکر یقارو سندن بر دوشک اوچوب اشغه دوشسه یتمش یلده

انجق بره ایردی اما بو جهتله قچن مؤمن اکا چیقوب دلسه اولدر شکر حق تعالی
قدرتیله شول دوه چوکر کبی انجفردر مؤمن چیقوب کیرو قلقار هیچ اول مؤمنه
اینمک چیقمق زحمت اولمز و دخی بیوردیکم اِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا
عُرُبًا أَتْرَابًا لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ یعنی بز تحقیق یرتدق اول اجماق قزلرنی دخی اول
خاتونلریکم دنیادن خیر عمل ایله کلدیلر کلیسی بکر قلدق و ارنلرنی سوجی قلدق
که انلردن غیریه کوز قلدروب بقمزلر و یاشلری دخی بویلری برابر اولا اوتوز
اوچ یاشنده و بویلری التمش ارش ادم پیغامبر بوی دکلو تم اما اول اجماقده یردن
حورلردن بودنیدن صالح عمل ایله وارن خاتونلرک حسن و جمال دخی کرکلو اولا
زیرا بولر عمل ایله وارده لر اول عمل نوردر بولرک حسنی دخی منور قلیوردیکم دخی
زیاده اولورام سلمه رسول الله دن بو ایت معنیسندن صوروب دیدیکم یا رسول الله
حق تعالی بو بکر و ارلرین سوجی یرتدیغی کملر در رسول الله بیوردیکم یا ام سلمه
انلر شونلردرکه دنیاده اکی بوکلب باشی اغرمش کوزلری نوری کتمش چیقلو قرلر درکم
کنا هلردن صقنوب خیر عمللر اشلدیلر انکله اخرته کیتدیلر شونک کبی حال کلدکدن
صکره کیرو حق تعالی بنک کبی یرتدی یکیتلر صاچلری قورجق کوزلری سرملو اول
کرنلرک یوزلری بدر اولمش ای کبی اخر کرنلرک یوزلری کی یلدیزجی یلدز کبی
ارتاجق صورتینی اول جنت یوزنه شول عیشیه بقمش کبی کورر عورتی دخی اری
یوزنه بقسه صورتینی انده کورر الینه بقرسه دخی انجلین دخی انجو کنک الکینه
بقرسه دخی انجلین هر اعضالری انکله منور عیشیه بکزر و دخی انلرده تکرمک
و تمکرمک و حاجته وارمق یوقدر بوکرامتلر و بو سعادتلر کلی اول اصحاب یمین ایچون

درکه اولدن اخرت اشلدن سبی ادب کرکلو عمللر اشلدیلر و دخی بیوردیکم ثُلَّةٌ مِنَ
الْأَوَّلِينَ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ یعنی بو اصحاب یمین بو امتک اولنده دخی چوغدی
و اخرنده دخی چوق اولسه اکرچه سابقلر اخرنده از اولسه لر و یمین اهل چوق اولسه
در و دخی بندن اول اولنجی طائفه کم طامو اهلدر انی بیان ادوب بیوردیکم وَأَصْحَابُ
الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ
یعنی حق تعالی بیوررکم یا محمد هیچ سن بلمزسن که بو شمال اهلنه نه خورلقلر و نه
شرلر واقع اولسه کم بولر طامو ده سموم ایچنده در یعنی زمهریر عذابلری ایچنده کم صوقلغی
یوزلری اتلرین طغرز و بدنلری اتلرین اریدر هلاک ایدر دخی اول حمیم ایچنده درکه
قیتی قیزر صو کرددر بر قطره سی ایچنلرک ایچلرن طوغریوب طشره دوکر و دخی ایسی بخارلر
و توتنلر ایچنده درکم قیقره بورمشدر ایچک صولری صوجق دکل کم اول ایسلردن انی
ایجوب بر راحت اوله لر بلکه ایچدکجه عذابلری ارتر و کوکلری ارتر و دونب و رجق
یرلری دخی بر کریم خوش یر دکل که انده وارمغله برز عذابلری بیله یا خود قرتله لر
ایمدی بو عذابه بولر مستحق اولدقلری اندن ارتر اولدیلرکم إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ
مُتْرَفِينَ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ یعنی بولر دنیاده مالجغزلرنه مغرور
اولب تکبرلک ایدرلردی الله امرنه مطیع اولمیوب ترک ایدرلردی و اکا افترای
ادوب شریک وار دیرلردی بو اولو معصیت ازره دایم اولورلردی بواردده حق
تعالی کا هی حنث دیو ذکر ایلدی زیرا انلر اول شرکلریله انداچوب درلردیکم و الله
الیمی تنکری کیرو قیرمز بونک ازرنه محکم طوروب دونمزلردی وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا
مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ و دخی اول شرکلریله

دیرلردیکم ایشبو بزلر دکدن صکره وآنلر شکول کلمش چورودکدن صکره دیریلوب کره
آدم اولسه‌ز یا اول بزدن الرو کچن آتالرمز طپراق اولوب کیتدکدن صکره کره
دیریلوب صوره‌تنی کلسه‌لر بو اولمقلق ایکی امکان بعید دردر دیرلردی که اللهک قدرتنه
انکار ایدرلردی پس حق تعالی بیوردیکم قل ان الاولین والآخرین لمجموعون الی
میقات یوم معلوم ثم انکم ایها الضالون المکذبون لآکلون من شجر من زقوم
فمالئون منها البطون یعنی ایت یا محمد بو درسیتی اول سزدن الرو کچن امتلر دخی
واخر امتکم بر بر سزک کلونکر دخی البته اول معلوم کون که قیامت کونیدر آنده
جمع اولنسه‌کرک آندن صکره سز ای کمراه لرکم آخرت یلانچیلر سز اللهک عزت
حقیچون اول زقوم آغاجنک یمشلرندن ییه‌سز شویله‌که انک صلقوم لریله قرنکوز طبطلو
اولسه ایچورکزی یا قوب کیوندرب طوغز یسرانک ازرنه بوکرکه اول قیز صولری ایچرسز
شول صوصالق اولمش دوه‌لر کبی که ایچوب قنمیلر یاخود شول یومشاق یرلر که غایت
کون طوتب قزمش اولا دخی صو صبلی ویره‌لر ایچکه اول صو یا قنمازسز دخی شویله اولسه‌سز
نتکیم بیوردی جل وعلا فشاربون علیه من الحمیم فشاربون شرب الهیم هذا نزلهم
یوم الدین نحن خلقناکم فلولا تصدقون یعنی اول زقوم ازره اول قیز صودن
ایچکز شول صوصامش دوه‌کبی که ایچوب قنمیا ایشبو زقوم ییوب قیز صولری ایچمک
واول اودا ایچنده اغولو یلانلر وعقربلر صوقمق کلیسی اول حساب کیندن بولرک
جزالریدر آندن اتروکم بز بولری یوقلقدن یرادب وار قیلدق کندکز دخی بلورکزکم
هیچ نسنه دکل ایکن وجوده کتوردک بو عجب درکیم بولر انکار ایدب بزی کره چکلمزلر
بس لایقدرزکم بو عذاب ابدی قدره یندن صکره بو کرکندکنک اول عجایب صنع

لرندن خبر ویردیکم عبرت الوب انصافه کللر انک برلکنه اقرار ایدب انکار ترک
ایدلر بیوردیکم افرأیتم ما تمنون ءانتم تخلقونه ام نحن الخالقون نحن قدرنا
بینکم الموت وما نحن بمسبوقین علی ان نبدل امثالکم وننشئکم فیما لا
تعلمون ولقد علمتم النشأة الاولی فلولا تذکرون یعنی خبر ویرک بکا کیم
شول نطفه‌کیم سزک صلبکزدن چقوب آنه رحمنه دوشر اول نطفه اول قرق کون طار
یرده قانه دوندرب وقان آته دوندرب واول اتی شکله کتوب صورت کیدرن وانک
ایچنده سکوکلر وسکرلر وطمرلر واولوکچی بنلکشلر دزن وانلدن کمی ارکک وکمن
دیشی یرادب وجوده کتورن سز میسز یوقسه بولری یرادن خالق بزمیوز بلکه سزکن
انلرکن خالقی بزز وبو یرتمقدن صکره سزک ارکزده هر بر کونه اجل مسمی بزلده آلم
تقدیر ایدن دخی بزز کم بعضکز معصوملکن کیدر بعضکز یکیدلکن کیدر وبعضکز پیر
اولور اندن الور ودخی بز عاجز دکلزکم اکر دلسوز سزی هلاک ایدب سزک
مثللکز بر خلق دخی کتوررز که سزدن یکرک اولا والله کی مطیع اولجلر اولا وبندن
دخی عاجز دکلزکم سزک صوره‌تکزی بر شکل ازره یرادورزکم سزک اندن خبرکز اولمیه
یا میمون یا طوکز صوره‌تینه وآنکا دخی عاجز دکلزکم الدکدن صکره کره دوحلو کزی
بدنلرکزه دوندرب دیری قلاوز شول اول یرادلماغکزی تحقیق بلورسزکم انی کما نکز
یوق اول آنا کوزلک قرن ایچنده سزی یرادب بجه یول ویرب دنیایه کتوردوز شول حالکزه
بقوب نته عبرت الوب اکتلمزسز کره ویقلقنه انکار ایدرسز هیچ بر اثر کوزیوغکز
یرتمغا قادر اولن صکره یرتمغا قادردکلمی ودخی بیوردیکم افرأیتم ما تحرثون
ءانتم تزرعونه ام نحن الزارعون لو نشاء لجعلناه حطاما فظلتم تفکهون

إنّا لمغرمون بل نحن محرومون يعني نه اولدي بزه كم شول اكدكوكز اكنددن بز عبرت الوب اكتلنمزيز بكا بز خبر ورك كم شول يز اچنده صاچوب طپره غله اردكوكز تخم لر وكزي يردن بتورب يغمورلر له تربيت قلوب وافتلردن صقلیوب حاصله كتوردن بز ميز يوقسه بز ميوز بلكه اني بترن الله در كم بزي دخي اول يرتدي اكر بز دلسه وزكم اني اول يا يشل لغله تازه لنوب بتدكدن صكره كروقرودوب هلاك ايدروز اكا دخي قادر ز تاشيله قلاوز كم بز پشيمان اولب تعجيللر قلسز كم بو بيله يشل تازه ايكن نته بويله قوروب صارردي ديه سز كم بز بيچاره قلوب معذب اولدق اكنمز كيتدي بلكه بز محروملردن اولدق كه بو اكنمز منفعت بزدن فوت اولدي بز هلاك اولسارز نته بونكله اكتلوب بز عبرت المزميز ودخي بيوردي كم أفرأيتم الماء الذي تشربون ءأنتم أنزلتموه من المزن أم نحن المنزلون لو نشاء جعلناه اجاجا فلولا تشكرون ودخي خبر ورك بكا كم شول طتلو صولر كم اچرسز واكنلركز صودرسز اني اول بولتلردن يره اندرن سز ميسز يوقسه بز مي اندرورز بوني دخي حقيقت بلورسز كم اندرن بززيز دكلسز اكر دلساوز اول صوبي دخي طوزلو واجي قلورز شيله كم اندن بر ايچم ايچمكا قدره تكز يتميا اكا دخي قادرز بس نه اولدي بزه كم اول بنك كبي بزه طتلو صولر اچرن پادشاهه شكر ادب انك وحدانيتنه اقرار قلمزسز ودخي بيوردي كم أفرأيتم النار التي تورون ءأنتم أنشأتم شجرتها أم نحن المنشئون نحن جعلناها تذكرة ومتاعا للمقوين ودخي خبر ورك بكا كم شول اودكم اغاجدن چقوب يقرسز انك اغاجني سز مي يرتدوكز واول اودي اول اغاج اچنده سز مي

كركلدكز كم بز بر نه چقمق چقادخي يقاسز بلكه اول اغاجي واول اغاج اچنده اودي يرادن بزز خلق منفعتي ايچون بس بز اول چقمق اغاجن يرتدق انك اچنده اود كزلدك واني كرك اولجق بجنه چقوب اود چقاجق بزه بلدردك بوني بزه بز اكت اولماغچون يرتدق كه اول اوددن اول اخرت اودين اكوب عبرت الاسز اول انكارلركزي ترك ادهسز ودخي بزاني مقويلره يعني مسافرلره وايسزيرلوه واقع اولنلره كم اني ايل كوي اولميه كه اوده الاكرارقلري دخي دكمش اولا في الحال اولاغجي بر بر نه چقوب اود يقوب ازق بشورمكا الت يراده وردك تاكم بوسننلره بقوب عبرت الوب اكتلنلره اول انكارلرن قوب اقراره كلهلر ودخي بيوردي كم فسبّح باسم ربّك العظيم يعني يا محمد سن اول دتوكلي اولو اذلرن دلوكا كتورب اني چوق ذكر ايلگل ونماز قلغل كم سكا بنك كبي كوامتلر دوز قلوب كنده يا مغرب قلدي بوكرك انكارلرنه ملول اولمه ودخي بيوردي كم فلا أقسم بمواقع النجوم وإنه لقسم لو تعلمون عظيم إنه لقرآن كريم في كتاب مكنون لا يمسه إلا المطهرون تنزيل من رب العالمين يعني بو كافرلركم قرآنه انكار ادب درلركه بو محمد درزمه سوزدر درز سيلر اول ايله كهدركه در كر بن اندا اجرن اول قرانه كم ايت ايت اندرلدي اكر ايمانلري اولب كرچك لرلوسا بدر رستي بز اول قرانه اچدوكمز كي اولو اندر درواكا اچرزكم اول قران كم محمد سزوك ازركزه اوقور اول كلام كريم در قديم لوح المحفوظن خلقدن مستور مكنوندر كم بزدن غيري كمسنه اكا اطلاع يوقدر طوتمزاني الا اول فرشتلركم كناهدن ارايدر ودخي اوقر اول قران وطوتمز اول مصحف الا انلركم ارلردر

عبد الله بن ابي بكر روايت قلورلركم رسول عم انلره بني يردي انلك اچون بوني دخي
بله بر ديكه طيمارلر قرآن الا ازلق ارزنه عبد الرحمن بن يزيد ايدر وقتلرده بر وقت
بز سلمان قتنده اولتوردق چوق قضاي حاجت قلدي كرو كلدي بز آكا ديدك كم يا
ابا عبد الله اولا كم سكا قرآندن نسنه صورهوز چون ابدست آلدك سلمان ديدكم آلومه
الوب طوتمزم اكر ابدست سوز طوتقدن منع اولنزدي اوقوقدن منع اولنمزدي ماشليوب
نه يردن ديلرسوز اوقدي پس بوندن معلوم اولديكم ابدست سوز كيشي قرآن اوقومق
درست در اما مصحف طوتمق درست دكل اما جنب اولنلره نه اوقومق روادر نه
طوتمق مكر كم دعا نيتنه اوقيه شول آيتلري كم دعا آيتلريدر قرآن اوقومق نيتنه
اوقميا ودخي بيوردي كم اول قرآن جبرائيل محمد عم ايندردي اول عالملرك ربندن كه
جميعي يرادن ورزق ويرن اولدر اول كمسه در مسي دكلدر ومخلوق كلامي
دكلدر ودخي بيوردي كم **أفبهذا الحديث أنتم مدهنون وتجعلون رزقكم أنكم
تكذبون** يعني اي كافرلر اشبو قرآنه انكارمي ادرسز يلان تكرميسز وبن سزه رزق
ادب ور دكوم نعمتلره يلاندن شكرلر ادرسز بن يغمورلر يغدردب اكنلر كزي
صوادورمسز بكا شكر ادب ديمز سز الحمد لله اولدرتمز بزه يغمورلر يغدردي
بلكه باطل اعتقاد ادب انى يلدزه نسبت ادب ديرسز كم بوني بزه فلان يلدز
يغدردي زيرا دايم بحر به اولنمشدركم اول يلدز فلان يردن طوغجق يغمور يغر
بوايتده حق تعالى بوكا تنبيه قلديكم كيشي بر مخلوق اللهك قدرتنه تعلق اولن
نسنلره اورتق قوب ديميه كم اول دكل ايسه بويله اولمزدي بو خطادر شركدر
مكر بو وجهله ديكم اكر اول فلاني حق تعالى آكا سبب قلمسا اول بويله اولردي

الله آكا انكله عنايت قلوب ياردم ايلدي ديه بو سوزده چوق درلو معنى فكر ادب
تأمل ادنلر انى اكلرلر تفصيل اتمك حاجت دكل اما بر مثال ايدلوم باقسن اندن
اكليه سن مثلا بر كيشي بر اولو قتنده صوچلو اولدي يا بك يا وزير كم كركسه اولسون
اول كيشي قصد قلديكم اول صوچلوي اولدره ياخود الن كسوب كوزن چقره ياخود
كي قتي دوكب صيلوره بر كيشي شفقت ادب انى دلك ايلدي قورتردي اول بلالردن
ايسدن كيشلر ديميلركم اول فلان دكلمسا اولو اولوردي يا بر بلايه اغرردي بو
خطادر زيرا انى قورترن الله در اكر اول كيشنك كوكلنه الله شفقت برقمسا اول
انى دلمزدي واول بكون كوكلنه دخي ترحم برقمسا انك اول شفاعتن قبول ادب
انى صلى ورمزدي همان اورتن الله انى سبب قلدي اما قورترن اولدر نتكم اكنلر
بتورمكا يغمري سبب قلدي يغمر سوز دخي بتورمكا قادردر كي بو اكني بترن يغمور در
الله دكل ديمك بغه خطا يسه اول دخي ايلدر وار امدي باقسن بوندن قياس
ايله ودخي بيوردي كم **فلولا إذا بلغت الحلقوم وأنتم حينئذ تنظرون ونحن
أقرب إليه منكم ولكن لا تبصرون** يعني اي كافرلر چون آكرده قدرتكز وار
نيچون اول جان بغزه كلمش كمسه دن كيرو مكر قيلكز دريا اغلكز قن كوزدر آلم
اندن منع ادب جاننى قورترمزسز حال بودركم اول وقت انك حاضر اولب كوز كوله
بقه دورركن اول وقت اول انه بزم امرمزله ملك الموت دركلوب جانن قبض
ادرسز دن اول يقين در اما سز انى كورمزسز كه اول انكز نه نسنلره واقع
اولور ودخي بيوردي كم **فلولا إن كنتم غير مدينين ترجعونها إن كنتم صادقين**
يعني اكر سز بو قوتلكوده كرچكسه كز كه ديرسز بز عزيز كرز شريفلر خورلردن

حقیر لردن دکولر وکمسنك مملوکی دکولز بزم نارمز سوزمز کچر محاسب اولنوب
جزا اولنمازز دیدك امدی اول الوم منع ادب ملك الموتی کرو دوندرك که کمسکوزك
جاننی قبض ایتمکا قومیه یز بلکه عاجز یز لر حقیر لر یز که اول جزا کننده اهانت حقارت
برله جمع اولب حساب اولنسه یز قلدغکز عمللرك جزا لرن بولسه یز بندن صکره کرو
اول سوره اولنده ذکر اولنن اوج طائفه بیان ادب بیوردیکم فاما ان کان من
المقربین فروح وریحان وجنة نعیم واما ان کان من اصحاب الیمین فسلام
لك من اصحاب الیمین یعنی اکر اول اولنکز مقربلردن وسابقلردندسه اکا الله
قتنده راحت رحمت انك واول فانی اولمز دکمز اجماق اچنده بول نعمتلر انك
واکر اول اولن اصحاب یمین دنسه انلری جنت اجره سکا قوکنی قلم که دایم انلر
سکا سلام ادلر و فرشتلر الوم وقتنده ورب اکا بشارت قلوب دیلرکم سکا
سلام اولسون قورقما غصه لنمه قبرنده وارجق واروب دیلر سکا سلام اولسون
وقیدغی وقتنده وترازو وقتنده وصراطدن کچدك وقت جمیع شول قورقولرندن
کلوب اکا دیلرکم سکا سلام اولسون قورقمه غصه لنما که سن دکلی قورقودن سلامت
سن ودخی بیوردیکم واما ان کان من المکذبین الضالین فنزل من حمیم و
تصلیة جحیم ان هذا لهو حق الیقین فسبح باسم ربك العظیم یعنی اکر اول
اولنکز اخرته منکرلردنسا وهدایت یولندن ازنلردنسه انلرك قویجق یرلری
جحیم در واججك نزلری حمیم در ویاجك طعاملری زقوم در وحاصللری
دایم عذاب الیم در اشبو فضیلترکم بو سوره اولدن اخره ذکر اولندی اجماق اهلنك
تنعملرندن وطامو اهلنك محنتلرندن واول عبرت الجق ایتلردن که حق تعالی

نك وحدانیتنه وقادرلغنه دلالت قلور کلسی حقدر یقین ارزه که انی کمان
یقدر یعنی یا محمد سن اول ربوکی دایم ذکر ادوب توحیدنه مشغول اولغل وانی
هر یرمز نسنلردن تنزیه ادوب سبحان الله دکل تاکم میدان قربه تنزل ادب
متمکن اولاسن حق تعالی بو امری رسولنه قلدغی اندن اترو دکلدرکم انك ذکرنن
رسول عم غفلتی بولنه بلکه زیاده تقرب حاصل قلما عجوندر هم امته تنبیه اشارتدر
که اول قدر کمالات قدرتیله اکا تسبیحه امر اولنجق بز خود بو دکلو قصور غفلتله
کرکدرکم کلی ایتامز بلکه اوقاتمز بلکه انفاسمز کلی انی تقدیس تحمید قلمقن کچروز
اولاکم انکله بزه دخی اول حضرتدن میدان قربته بر فتح باب اوله عبدالله بن مسعود
ایدر اشتدم رسول الله دن عم که بیوردی هر کمسکم هر کون ورد ادنوب بو اراده
وقعت سورسن اقسه هرکز اکا درویشلك واقع اولمیه سورة الحدید وهی تسع

وعشرون آیة مکیة بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات والارض وهو العزیز الحکیم یعنی حق تعالی نی تنزیه
وتقدیس قلدی وانی ذکر ادوب تحمید توحید قلدی جمیع کوکلر اچنده وارسه
فرشتلردن وایدن کوندن ویلدزلردن ودخی بنلردن غیری نه وارسه وجمیع
یرده دخی نه وارسه جنلردن وادمیلردن ووحوشدن طیورلردن وهوامدن
دخی اغجلر وطاشلر وطاغلردن درلردن واودهلردن ارمقلردن دخی نکم
بولره بکزر وار کلسی اکا خشوع خضوع ادوب کی حال الله کی قال الله تسبیح قلدلر زیرا
هر بری نظر قلوب کندوده انك صنع اثارلرن بلدلرکم کندولر مصنوع در اول صانع
در البته مصنوعدن صانعه خدمت کرکدر یس هر بری کندو حال مقتضاسنه

كوره اكا بر طاعت كوستردي اما بونلر ده غافل همان بو ادم اغلبي درلركم جوع
كندو حالندن غافل درلر كم اول صانع ذكرندن و صنعندن تأملي قلماامشدر بلكه بعضيسنده
غفلت ايله مستولي اولمشدرلركم اول صانع ذكر ادر بر ادم كورسه اكا خوش كلميوب منع
ادر و اني دشمان دخي طوتر نعوذ بالله بندن اثر وددي حسن بصري كه اكر بر شول
اوكز اچندكي تجاري تكركه سز وكله بلدر تسبيحلرن اشديدكز اول او اچن قرار
طوتميه ايدكز و دخي بر روايت قلور رسولدن عم كم اول امتي تسبيحه و ذكره
قندرب بيوردیکم سوزلرك يكركي درت سوزدر سبحان الله والحمد لله ولا اله الا
الله والله اكبر هر نفسن اول ياصوك ايدرسك زيان يوق تك ذلك اتك
ذكرندن غافل قلماكه اول غافلدراني ذكر اتميلردن انتقام ادر حكيم در نه دلرسه
حكم ادر كمسه حكمنه انك مانع دكل و دخي بيوردیکم لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يعني يرلرك كوكلرك خزينلري مخصوص
انك ملكيدركه بر كمسه اكا شريك دكل حكم تصرف انكدر كمه دلرسه ويرر كمدن
دلرسه الور كمي دلرسه درلدر كمي دلرسه الدرر الدرمك دخي انك اليندر
كمي دنياده الدرر و درلدمكا دخي اول قادر دركه اخرتده كرو درلدوب عملارك
جزاسن قلور قادر در اول نيه دلرسه الدرمكا دخي درلدمكا يعني هيچ بر اشدن
عاجز دكل و دخي بيوردیکم هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ يعني كلي نسنه دن اول اولدر و كلي مخلوقك مولاسي اولدر و اول
مخلوق ير ادن اولدر و اول دنياء دخي ير ادن اولدر اول در كم اولي يوق
و اخردر كم اخري يوق اخرت ير ادن دخي اولدر و اخر مخلوقلري دخي ير ادن

اولدر و دخي ظاهر اولدر يعني كلي نسنه لرك ازرنه غالب اولدر و دخي كلي نسنه ء
ظهوره كتورجي اولدر و باطندر كم دخي كلي نسنه ء كزليجي اولدر ظاهر در كم ادم اغلنلرن
ير تدي اشكاره قلدي و باطندركه چنلر ير دب كوزلردن غايب قلدي و دخي ظاهر
باطندركه كزلوي دخي بلور اشكاره ء دخي بلور و دخي ظاهر باطندر ذاتيله كم كمسه
اني كورمز و دخي كزلو اشكاره. تكم ير دلمش وار كلنك خالقي اولدر و بو عجايب افعالرله
كندونك برلكي و واركي ظاهر اما بالذات كندسي باطن كوزلر اني ادراك اتمز و
دخي اول دنيا و اخرت امرني كي بلجيدر كم علميله جميعن قلمشدر انك علمندن
طشره نسنه يوق در و دخي بيوردیکم هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ يعني اول الله در اول كم
يرلري كوكلري التي كونده يرتدي قوللرينه تاني اكر تمكيجون كه ايشي عجله اتميلر
والا قادر ديكه كوز اچوب يومنجه يرديدي و بولري يرتدقدن صكره حكمي عرش
ازره مستولي قلدي انده دخي متصرف اولدي عالمدر بلور كم ير اچنه نقدر نسنلر
وار صولردن كنجلردن و اولولردن و دخي يردن چقن نسنلري بلور اوتلردن
و خزينلردن و دانلردن و اخرتده اولولردن و دخي كوكدن اينن نسنلري بلور
قار يغمور كبي و دخي مخلوقاتك رزقلري كبي دخي فرشتلر كبي و دخي يردن كوكه
نه چقدوغن بلور فرشتلردن و قوللرك ايو ياوز عملريدن و بو جانلردن كه چيقوق
كوكا اغدرلور و انك علم سز و كله بلدر هيچ بر نفس بزدن ايرلمز يعني هيچ بر ير
يوقدر كم بز انده او لاسز اول بزي بلميه يا بر ايش يوقدر كم بز اني اشليه بز اول

انی بلمیه اول الله در اول کم سزك نه ایشلدیککزی کورر بلور اول عمللرکزه کوره
مجازات قیلور خیره خیر و شره شر ودخی بیوردیکم لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَ
اِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ یعنی یرلرك وکوکلرك ملکی هب انك ملکیدر که یوقدن وار قیلدی کمسنك
انکله نزاع یوق انلر که باطل دعوی ایله نزاع قیلدیلر جملهسن اول پادشاه قهر ایله هلاك
قیلدی اول اکا واردقده ملکی کرو انلردن الدی پس مالك الملك اولدر که کمسنك
عاقبت دونب وارجق یری اولدر هر ایشلرك اصلی اندندر که دکلنك خالقی اولدر
کیجی کوندزه کورر وکوندزی کیجیه کورر کوندز کلسه کیجه کیدر کیمسه بلمز قنجا کیدر
وکیجه کلسه کوندز کیدر اول بلور کم قنجه کیدر وقت اولور کم کیجهنك برازن کوندوزه
کورر کوندز اوزدوب اون بش ساعت ایلر وکیجی قیصلدوب طقوز ساعت قیلور
وقت اولور کم کوندزك ارتوغن کیجیه کوروب اوزدر اون بش ساعت ایلر وکوندزی
قیصلدوب طقوز ساعت ایلر بو نه حکمتدر کم کون ایدنلغی کیجه کیرجك قرکویه دونر
وکیجه قرکولغی کوندزه کیرجك ایدنلغنه دونر بو کلیسی انك وحدانیتنه و کمال
قدرتنه وعلمنه دلالت قیلورکم اول جمیع کوکلر ایچنده خیردن شردن نه وارسه
بلور اکا کوره مکافات قیلور پس حق تعالی بو سورنك اولندن تا بو ایت اخرینه دك
نکه بیان قیلدی کندونك وحدانیتنه وعلمنه دلیل اولان نسنلری ذکر ایلدی اکا
اشارت قیلدیکم اندن قورقوب و اکا امید طوتوب انی بر بیلر و انك حکمنی طوتوب
انك رضاسن طلب ایدلر کندولری صلحه قویب نه کرکسه ایشلیوب نه کرکسه سیلیلر
زیرا جملهسن ایشدر بلور یارین انك جزاسن قیلور بندن صکره انکچون بیوردیکم

اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَاَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ
وَاَنْفَقُوا لَهُمْ اَجْرٌ كَبِيرٌ یعنی اول سزی یرادن خالق کلی ایچکزی طاشکزی
اشکاره کوزی وپنهان کزی چونکه بلور اکا کوره جزا قیلور پس انك بر لکنه ایمان
کتورك ورسولنی کرچك طوتك وانك رضاسی حاصل اولجق یرلره و ثواب اولجق
یرلره صدقه ایلك شول یرتم مالکز دن که سزه امانت ویروب سزی انك ارزنده
خلیفه قیلوب مالك قیلدق تا بر قاچ کون وعمرکز تمام اولنجه سزه یتجك قدر
خرجلنا سز قلانن قرنشو یرتم درویش محتاج قوللرمه ویرك هر کم سزدن ایماننه
کلب حق تعالی یه برلسا و رسولنی کرچك طوتسه و اول مالدن یرتم رضامچون
صدقه ایلسه انلره جنت ایچنده اولو ثوابلر و یوجا مرتبلر وار انك اولولغنی
اندن ارتوق کمسه بلمز ودخی بیوردیکم وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالرَّسُولُ
يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ مِيثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ یعنی نولدی سزه
کم اول الله ایمان کتورمزسز حال بو در کم اول رسول طوروب سزی دعوت ایلر کم
اول سزی یرادوب رزق ویرن پادشاهکزه ایمان کتورسز حقیقت خود اول دکر
سزدن عهد میثاق المشدر اول وقت کم ادم صلبندن سزی چقردی بن سزك
ربکز دکلیمیم دیو خطاب قیلدی اول وقتن قوللغه اقرار ایدوب بلی دینکز کرك
کم اول عهد بو کون یره نه کتورسز اکر اول وقتن کرچك مصدقلر اولدوکوزسه
نه عجب درانی بو ادم اغلنی شول شیطان نفس که دایم طوروب انی هلاك اولجق
یرلره یلترکم انلر ظاهر دشمانلردر دنیاده اخرتن انلردن اکا خیر اولجق
دکل هیچ دلیل یز تجسسز انلرك دعوتنه اویارهلاك لکه والله دن رسولدن

اراق دشوب احمق نعمتلرندن محروم قلدیغنه راضی اولور اول اللهله رسول دعوتنه
مطیع اولوب اجابت اتمزکم دکلی سعادت انلره اودعقن در بوکرکی فتی دوست
وخیرخواه بجیلردر که اللهله رسولدر سوزلرینه خلاف یکلش یقدر پس بوکی
جاهللقدن در یاخود ایمان ضعیفلغندندرکه قلبه قلماشه دشمانکن انا نکره
کی کرچک شفقتلو دوستلرینه انانمیکر صیغنرز الله بزی بنلکبی حالدن ودخی
بیوردیکم هو الذی ینزل علی عبده آیات بینات لیخرجکم من الظلمات الی النور و
ان الله بکم لرؤف رحیم یعنی اول اللهدرکم جبرائیل قولی محمده اندردی تاکم
اول قرآن آیتلرین انک ازرنه اوقیه کم اول آیتلر حرام حلال بیان قلور واشلیجک
اشلری بلدرر واشلمیاجک نسنهلری دخی بلدرر تاکه اول قرآن سزی شرک کفر
قرکولغندن چقروب ایمان یقین ایدنلغنه کوره وسزه هدایت توفیق ویروب
ضلالتدن اراق ایلیه کم اول الله سزه رؤف رحیم در اسباب رحمتلری سزه
بلدردیکه اکا التجا قلوب ضلالتدن وطغیاندن خلاص بولاسز ودخی بیوردیکم
وما لکم الا تنفقوا فی سبیل الله ولله میراث السموات والارض لا یستوی منکم من
انفق من قبل الفتح وقاتل اولئک اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد وقاتلوا
وکلا وعد الله الحسنی والله بما تعملون خبیر یعنی نه اولدی سزه کم اول الله راضی
اولدیغی یرلره بو الکزدهکی ماللرکزدن تصدق قلمزسز اول بخیللق ایدوب انفاق
قلمدغکزدن سزه فایده نه اولسه کم یارن الب دکلین ترک ایدوب کیدهسز مال خود
دکلی اللهکدرسزه تصدقه بیورن دخی اول پس فنایه وارمزدن اول الله یولنه
صدقه قلوب احسانلر ایلک والا جمیعکز عاقبت هلاک اولوب یروکوک اچنده کی

خزینلریله کرو الله میراث قلسر که اول دخی اونکدی آخر کرو انک اولسر ودخی
سزدن بروکوز ماالجوعزنی الله یولنه خرج ایدوب تنکری دشمانلریله مقاتله
قلدغنک ثواب فضیلت برابر دکلدر که رسولله قلدی مکه فتح اولمزدن اول
شول کمسه ثوابیله کم اول رسولدن صکره واسلام ظهوره کلدکدن صکره مقاتله
قلوب صدقلر واحسانلر ایلدی اما بو اولک ادنلره دخی صوک ادنلره دخی حق تعالی
جنت اجره کرکلو مقاملر وعده قلمشدر اکسنک دخی حاللری کرکلودر حق تعالی
انلرک انفاق ایدوب مقاتله قلدقلرن بلور اجرلرن ضایع اتمز اما اول رسولله قلنن
عمللر اندن صکره قلنلنه برابر اولمز بو آیت انمک لکنوک سبب بو یدیکم رسول
ع م بیوردی تیزادلا سزدن صکره بر قوم کله کم کندو عمللرنه بقوب سزک عمللرکزی
حقیر کورهلر ازدغنلر اصحاب دیدلرکم یا رسول الله انلر می افضل اولسهلر یوقسه بزمی
رسول ع م بیوردیکم اکر انلردن بریسی احد طاغی قدر التون الله یولنه انفاق ایتسه
سزک بر مد بغدای یا ارپه صدقه قلدغکز فضیلتنه انلر ایرشمیه بلکه نصفنه دخی
ایرشمیا پس بو آیت حق تعالی ایندروب انلرک اول عمللرنی فرق ایدوب بیان ایلدی
رسولنک ع م سوزن کرچکلدی ودخی بیوردیکه من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا
فیضاعفه له وله اجر کریم یعنی حق تعالی ایدرکم اول کم الله ویردکی مالدن
الله یولنه کرو اخلاص له کوکل خوشلغیله دردینشکره وره حق تعالی انک اول عطاسین
قبول ایدوب شول قدر ثوابلر ویرهکم انک حسابن اولمیه واکا کرکلو مرتبهلر حاصل
اوله آخرتده الله قتنده بو آیت دخی جمیع مؤمنلری صدقه واحسانه قندرمق ایچون
ایندردیکم الله یولنه ماللرندن صدقه اخلاص له تکلف سز صدقلر قیلهلر کم

اولو ثوابلر بولالر خلقدن اوتنوب یاخود ایو جومرد کشیدر دسونلر دیو ویرمیه
که اول قبول اولنمز ثواب حاصل اولمز ودخی بیوردیکم یوم تری المؤمنین والمؤمنات
یسعی نورهم بین ایدیهم وبایمانهم بشریکم الیوم جنات تجری من تحتها الانهار
خالدین فیها ذلک هو الفوز العظیم یعنی یا محمد اول قیامت کونی شول کوندر
که سن کوره سین اول ایمانه کلن ارنلری وعورتلری صراط ازرینه که اول دنیاده
الله ورسوله واخرته کرجکلدکلرندن اتروی واول کرکلو عملر قلدقلرندن اترو
الله تعالی نور ویره که اول نور صراط قرا کوسنی انلرک اوکنه وصاغنه صول لرینه
شعله ویره انونکله اول صراطدن کچلر فرشتلر طوروب انلره بشارتیله چاغروب
دیلرکه ای مؤمن ارنلر وای مؤمنه عورتلر سزه بکون بشارت اولسون اجماق
اچنه اولو کرامتلرله واول کرکلو بستانلرله که اغجلرینک التندن ارمقلر اقر
بو حالدن که انده ابدی مقیم اولاسز زوال اولمیه اشبو سعادتلر سزه کلسی اول الله دن
قوز عظیم درکه عذابدن قرتروب بو کرامته ارشدردی ودخی بیوردیکم یوم
یقول المنافقون والمنافقات للذین امنوا انظرونا نقتبس من نورکم قیل
ارجعوا وراءکم فالتمسوا نورا فضرب بینهم بسور له باب باطنه فیه الرحمة
وظاهره من قبله العذاب ینادونهم الم نکن معکم قالوا بلی ولکنکم فتنتم
انفسکم وتربصتم وارتبتم وغرتکم الامانی حتی جاء امر الله وغرکم بالله
الغرور ودخی اول قیامت کونی اولدرکه اول کونده منافق ارنلر ومنافقه عورتلر
اول ایمان اهلنه چاغرشوب صراطده دیسرلرکه بر زجق اکلنک کیدک بره مهلت
ویرک سزک نورکزله بز دخی ایشقلنوز یعنی اول وقتکه خلایق صراط ازرینه

اولالر تاکه بر قرکولق کلوب انلری بوریه اندن صکره حق تعالی قوللری ارسنده
نور قسمت ایلیه هر مؤمنه عمل مقداری نور ویرله اما منافقلر وکافرلر شیله نور
سز قرکوده قلهلر اول مؤمنلرک نورندن انلره اصلا شعله اولمیه نتکم کوز لسو
کیشلرک کوزندن کوزسزلره فایده یوق پس اول وقت دیلرکه یا مؤمنلر بزه کیرو
یورکه نورکزله بز دخی نورلنلوم اول مؤمنلر انلره دیرلرکه دونک دنیایه
وارک نور طلب ایدک که بو نور بزه انده قسمت اولندی بولرانی ایشدوب نور طلب قلما
غچون دونلر کلوب هیچ نسنه بولمیه لر دونب کرو وارنجه اجماق اهلیله انلرک
ارسنده بر دیوار چکله که بر قپوسی اوله اول دیوارک ایچ یوزی جنتدن یکا طاشره
یوزی طاموه دن یکا اوله مؤمنلر اول قپودن کچوب اجماغه کره لر واول منافقلر
دخی ارزو ادوب کلرکم اول قپودن کچهلر اول قپو یابله اولر دیوار ازدینه قاله لر
بو نسنه انلره کندو عملری جزاسیدرکم دنیاده الله دینینی مسخره یه الورلردی اولر
دخی مسخره یه طوتله پس اول دیوار ازدندن اول مؤمنلره چاغروب دیلرکه یا
مؤمنلر بز دخی دنیاده سزکله دینکز ازره دکلمیدک وجماعتده نمازده بله دکلمیدک
بزی بجون قودکوز کیتدکز مؤمنلر دخی انلره جواب ویروب دیلر بلی ظاهرده بزمله
بلیدکز ولیکن سز کندو نفسکزی هلاک ایتدکز کوکلو کزده اول کفرکز یوب دایم
قلدغکزله ودخی کوزدوتب منتظر اولدکزکه اول رسولکز الله یر کرو کفرکز اشکاره
قله سز واول دین اسلامه وکرو قمقلغاشک کتان التدکوز اول دنیانک باطل فانی
درلکلری سزی مغرور ایلدی تا اوش بوکونده دکن که سزه کلدی اول مغرور قلجی شیطان
سزی اللهدن کرمیله الدیوب غرور بر قدی اوش عاقبت بنک کبی تحتله واقع

اولدکز ودخی بیوردیکم **فالیوم لا یؤخذ منکم فدیة ولا من الذین**
کفروا مأویکم النار هی مولیکم وبئس المصیر یعنی بوکون اول کوندرکیم
سزوک نفسکز چون فدا قبول اولنمزکیم سز قورتلهسز نه خود کافرلردن قبول
اولنورکیم اللهک وارلغنه وبرلکنه انکار قیلدیلر انلرک دخی سزوک دخی
ورجعی یر کوز اود عذابدرکه انده مخلد اولاسز اول بخیش کفرلرکزدن اترو
سزه اول اولی درکه انده معذب اولاسزکه دخی کافرلره دخی اول ورجعی یرکوز
نه یاوز ییردر انک بر راحت اولجق یری یوقدرکیم بر ساعت عذابدن امین
اولاسز ودخی بیوردیکم **الم یأن للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم لذکر الله**
وما نزل من الحق ولا یکونوا کالذین اوتوا الکتاب من قبل فطال علیهم
الامد فقست قلوبهم وکثیر منهم فاسقون بو آیتک سبب نزولی بو دیرکیم
رسولک اصحابی برکون ملول اولدیلر دیدیلرکه یا رسول الله بزه بر خبر سویله که
اندن کوکلومزه فرح حاصل اوله حق تعالی یوسف سورهسن اندردیکه قصصلرک
کوکلوسیدر انلره خبر وردی فرح بولدیلر اندن صکره بر دفعه دخی ملول اولدیلر
دیدیلرکیم یا رسول الله بزه بر خبر ورکه کوکلمز فرح بولا اندن قرتله حق تعالی
بو آیتی اندردیکم **الله نزل احسن الحدیث کتابا متشابها** پس رسول عم انلره
قراندن خبر وردی فرح بولدیلر بر دفع دخی ملالت حاصل اولدی کروه دیدیلر
کیم یا رسول الله بزه بر خبر ورکیم ملالتمز دفع اولنه اول وقت حق تعالی
بو آیتی اندردی معنیسی بودرکیم وقت اولمادیمکه بو ایمانه کلنلرک بر قورقو واقع
اولوب کوکللری یومشنه واول قرآن که حقدر بولره ایدی حرام حلال بیان

قلماغجون دخی وقت اولمادیمکه انلرکه اکتلنلر شول کسلر کبی اولمیلرکیم انلره
کتاب ویرلدی بولردن اوکدن یعنی کوکللری قتی اولمقدن اول کندلردن الروکی
یهودیلر ونصرانیلر کبی اولمیلرکه پیغامبر جقردن الرو واردی عمرلری اوزن
اولمقلق انلرک کوکللرن قورتدیکه ایمانه کلمدیلر وقرآنه اینانمدیلر بولردن ارلا
از کمسه اینانديلر بولرک چوقی فاسقلردرکه الله امرنه مطیع دکللر صیغنورز
الله بز شول منافقلر قورقسندنکه طاشندن بر قورقو کستریلر کوکللرنن قورقو
اولمیه قورقو اولدرکیم اول کوکله واقع اوله اندن صکره اجرودن بز بطشره اعضا
لرنه بلوره شول تلوقدن بال سزر کبی تا که اول اعضالری جمیع کناهدن پاک
اولوب اول قورقو سبیله ارنه الله لایق اولابندن صکره دنیایی ذم ادوب بیوردیکم
اعلموا ان الله یحیی الارض بعد موتها قد بینا لکم الآیات لعلکم
تعقلون یعنی بلک که حق تعالی بو قورومش الیش یرلری دیرکورر الدکدن
صکره یعنی اصلاح ادوب تربیت قلور اول یغمورلر صویله که اندن درلو
نعمتلر واوتلر بتوب کمی انسانه کمی حیوانه غدا اولور تحقیق بز سزه قرآن اچنده
علامتلر ونشانلر بیان قلدق تا که عقلی اولانکوزلر اولاکیم بر انکله اکتلنه
یعنی بو بر مثالدر اکت تمنک ایچونکیم شول قورومش یرلری یغمور صولری بجا
تازلندررسه بو قرآن دخی اول الیش کوکللری ایله تازلندررکه اندن ایمان
معرفت وصدق اخلاص وشوق صفا بتر اول صاحبنی ابدی سعادته ایرکرمکا
قوتی غدا اولور ودخی بننه دلالت وارکیم اول قورومش یرلری یغمورله وقتی
اولمش کوکللری قرانله بخه یمشدرسه اول یبرالتنی الولری دخی انخلین دیری

قلمغا قادردر و دخی بیوردیکم إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ یعنی بدرستی اول صدقه ایدجی مؤمن
ارنلر و صدقه ایدجی مؤمنه عورتلر کم تصدق قلورلر الله دن ثواب صدقله
و کوکل خوشلغیله انلرك حسناتلری زیاده اولنور هر بریچون اون دك دخی
یدی یوزه وارنجه و دخی اکادك که حسابنی الله دن ارتق کمسه بلمیه فی الجمله
اول صدقه ایدنك صدقنه و اخلاصنه کوره زیاده اولور و اول ویردکی کشنك مستحق
اولدغنه کوره ثواب زیاده اولور یعنی صدقه ویردکی کشی شول دلنجی درویشلر
اولت اوت بدعت اهلی اولمیا شول یولکلر و قلندریلر و شول دلنجیلر (?) اچوق یوریلر
کبی اما نماز دخی قلمیا انلره ویردکی صدقه دن بر نه بر ثواب اولور انجق اول شول
یره بکزر کم اکر اکر و تخمن کوورز (?) ارتق ویرمز اما اکر اول بدعت اهلی اولسلر،
صدقه قلسه هیچ ثواب اولمز شول چوراق یره تخم صاچمش کبی اولور تخم دخی ضایع
اولور نسنه بتمز و اکر شول درویشلره ویرسه کم نماز اهلی اولا اکر دلنجی دخی
اولورسه بر نه اون ثواب اولور و اکر دلنجی اولمسه و شیخ اولمسه اما کندو
محلسنن یا شهرنده یا کویندن بر نماز اهل عیال بند درویش اولسه نسنه جك
کسب ایدمسه یا ضعیفلقدن یا پیرلکدن یا خود اولو اصل کشی عیال اولسه که
درویش اولدی چقوب نه کرکسه اشلمکه عار ایدر بولرك کبیه ویرمکن بر نه یتمش
ثواب اولور و اکر بوده کلورمز علم اهلی اولجق اولورسه بر نه یدی یوز ثواب اولور
شول یر کبی کم بر داندن یدی باش بتره هر باشده یوز دانه اولا خصوصا اکر
اول ویردکی هم درویش هم عیال بند عالم و هم متقی صالح انك اول ویردکی

صدقتی

صدقتی انك عبادتنه یاردم اولا اول تشویش سز کوکل حاضرلغیله طاعت قلا اول
صدقسنه اول قدر ثواب اولورکم انك حساب اولمز بس عقل اولنلر اشبوکا نظر
ایدوب قنده ارتوجق ثواب اولورسه اکا ویرسونلر تا که اکنجلر کلسنه بر مدورجك
بر وارکن انی قوب مدنه بش مدورن بره اکمز یا مدنه مدورن بره اکمز چوراق
یره هیچ اکمز اشبو سزلردکی فهم ایدن چوق نسنلر اکلر و دخی بیوردیکم وَالَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ
وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ یعنی شول کسلرکم
اللهه بر لکینی کرچك ندلر و دخی جمیع پیغامبرلره اعتقاد قلوب حق دردیدلر کی
کرچك مؤمنلر انلردر و الله قتنده شهید لك مرتبسنه ارن دخی انلردر و یارن
قیامت کننده اولو اجر و کامل نور حاصل ایدن دخی انلردر اما شول کسلرکم کافر
اولدیلر بزم برلکمزه انکار ایدوب رسوللرمزی یلانلدلر و قرانه اینانمدیلر بولر کلیسی
جحیم عذابنه مستحق اولمشلردرکم ابدی انده معذب اولالر بندن صکره اول دنیالکم
انلر اکا محبت کتوروب اخرتی و مشکلدر (?) حق تعالی انی ذم ایدبن حقارتی بر نسنیه
تشبیه ایدوب انلری اندن صودوب اخرته رغبت قلماغچون بیوردیکم اِعْلَمُوا أَنَّمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ
غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ
یعنی ای دنیا معیشتنه مغرور اخرت سعادتن ترك ایدنلر بلك که حقیقتا دکلدر
بو دنیانك عزت و جاه و دولتی الا بر لهو باطل اغلنجقدر او یونجق کبیدر کم عمر

ضایع اولمقدن ارتق فایدهسی یوقدر ودخی بر قاج کونلك بر زینتدر وار کرده
فخر ایتمکدرکه بن فلان فلان اوغلیم سن فلان سن فلان اوغلیسن ودخی مال
چوق قلدشب واوغل قزار دب انکله فخر ایتمکدرکه عاقبت ندامت حسرتدر نتکم علقمه
روایت قلدی رسولدن عم که بیوردی بوللدی بکا کم بو دنیایه میل ایلیم دکلدر
بو دنیا ایله بنم مثلم الا شول یولجی کبیدرکم یای کننده کلوب بر اغاج کولکهسنه قوندی
بر زد کلندی اندن کچوب کیتدی اغاجه کولکه بر نه قلدی پس دنیانك دخی حال
بندن ارتق دکل بر قاج کون طوروب اندن کچوب وطننه کیدر اول قوندغی یر کرو
یرنه قلور بر کمسه دخی کلوب قونر حق تعالی دخی تمثیل ادوب بیوردیکم بو دنیانك
مثلی شولکی حاجت اولبکر که اولدغی وقت یغمور یغوره بکرزکم کوکدن یره ایندر
اکنلر اوتلر بتررار اول اکنجلرك کوکلی اکا بقوب سونر شاد اولورکم اکنلر مز
خوش بولدی اولدی اندن بر لحه بر افت سماوی ارشوب ناکاه انی قورودر رنك
متغیر اولوب یشل تازه ایکن صارولغه دونر ایق التنده اولنب هلاك اولور
بو دنیانك زینتلری دخی انجلیندرکم هلاکی ایکی قریبدر بو ادم اوغلی دخی
بو دنیا ایکن یکیتن تر تازه طوغب انا قرنیدن دنیایه کلور بوی قامت چکوب
بویر یکت اولور یشل قزل رنکلو طونلرله بزنوب صالنور اول قد قامتنه وزینت
لرنه بقوب فخر ادراته وانا اکا بقوب سونرکه بنك کبی خوش شکل قامت
اوزرد نشلوبز اولدی ناکاه بر کون المیکین انك ازرنه اسدر در طوقنوب انك
نورلو تازه صورتنك رنکی صارولغه دندروب قوتی الور اولم دشکنه بر عور
ملك الموت وارب المی ارغیله انك عمری اکین یحر الموت انی طراق ایچنن

دفن

دفن ادرلر ایقلر التنده بصلوب بلورسز اولور اول معزور اولب الدندغی زینت
جکلر کلی بر کویه قلور کندو وارب اخرتده فنی عذابلره اغرر چونکه اول دنیا ایله
فخر ادوب انی اختیار قلدی اما اخرتی اللهك خشنودلغی ورحمتی شول کمسه دردکم
انلر دنیا محبتنی ترك ادوب اخرت اختیار قلدلر پس دکلدر بو دنیانك حیاة
الا شول متاع کبیدرکه مرجدن یا صقسیدن دزلدی انك بقاسندن هلاکی
ایکی تیز در زیرا خطراورر در سهل سندن طوقنسه اوبز اونداقدن صکره
کرو بتون اولمق محالدر همان دنیا دخی انجلیندر پس حق تعالی بو دنیایی
تمثیل ادوب بونسنلره بکزتدکی اندن ارتو دردکم عاقل اولنلر انی ایشدوب
اکلیلر بللر اخرت ثوابی اکا سعی ایتمیلر چون بو رسمه حق تعالی قوللرنه دنیانك
فناسن بلدردی بو کز دونب اول بقا اودن خبر وردی واندن یکا رغبت قلدروب
اندن یکا سعی ایتمکه قندروب بیوردیکم سابقوا الی مغفرة من ربكم وجنة عرضها
كعرض السماء والارض اعدت للذين آمنوا بالله ورسله ذلك فضل الله يؤتيه
من يشاء والله ذو الفضل العظيم یعنی اوکردشکز بربریکوزدن اول ربکزك
مغفرتن حاصل قلمغا کناهلردن توبه قلوب صالح عملر ایشلمکا وجماعته حاضر
اولب امامه اول تکبیرده ایرشمکا ودخی اد شوك اول جماعته کرمکه کم انی انك
برلرکولکلر انجه در یعنی اکرایرلری کوکلری بربر نه اوکسندرسلر دخی شول بحثیان
چکر کبی ازدب دشسلر بیوك ایکی نه مقدار اولورسه جماعتك کیکلکی اندن دخی
بولدر بو بر مثلدر اکلمتجون اول اجماق بر نسنه در کم حق تعالی اندن بول اندت
کیده نسنه بر متدی پس اجماق اول اولغکه واول کرکلو زینتلره بزدلوب

يرقلمشدر شول كمسه‌لر چونكه الله‌ك وحدانيتنه ايناندلر و رسوللريني كرچكلدلر و قرآن
حكمنه مطيع اولوب عمل صالحه مشغول اولدلر بس بو اجماق مرتبه‌لرنه ايرشمه‌لرنك سبب
لريكه توحيد طاعتدر بولر الله‌ك فضلدركم قوللرينه عطا قلور اما كندولكه ديلرسه
اكا ور ديلمديكنه ورمز كه انك فضل عظيمدر و عطاسي بولدر بندن صكره كندنك حكمن
و قضاسن بلدروب خبر ورديكه هر نسنه‌نه واقع اولجق قوللر طارلغنب شكايت دلين
ارددب خطالره واقع اولوب عذابه مستحق اولميه بيورديكم ما اصاب من مصيبة
في الارض ولا في انفسكم الا في كتاب من قبل ان نبرأها ان ذلك على الله يسير
يعني هيچ بر مصيبت يوقدركم اول ير يوزينه واقع اوله يغمور يغماماق كبي و نرخلر
قزلق اولمق كبي و اوتلر اكنلر ازبتمك كبي و يمشلر قت اولمق كبي و دخي اول كم
نفسلركزه ايرشور بلالر زحمتلر كبي و صيرولق و اغرلر كبي و دخي شول نفسه خوش
كلميين نسنه‌لر و دخي نفسه خوش كلن نسنه‌لر الا جميعسي لوح المحفوظده يزلمشدر دخي
اول نفس يرادلمزدن اوك ربيع بن صالح ايدر اول وقتكه حجاج سعيد بن جبير
الدرمكا كتوردي بن قتنه كروب اغلدم سعيد بكا ديديكه نچون اغلرسن بن ديدم
كم ايشبو سكا واقع اولن حالچون اغلرم اول ديديكه اغلمغل بو نسنه الله علمنده برنه
مقدر اولمشدي بز وجوده كلمدن ايشتمدكمي بو ايتي كه بيوردي ايشبو ايتي اقدي اخرنه
دكن بس بو نسنه‌لري ايشلمك الله كگه در مشكل دكل نيه كه كسه قدرتي يتز و بندن
صكره بيورديكم لكيلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما اتيكم ان الله لا يحب
كل مختال فخور الذين يبخلون ويأمرون الناس بالبخل ومن يتول فان الله
هو الغني الحميد يعني بوبزه خيردن شردن واقع اولجق نسنه‌لري كه يزده كه

نفسكزده دخي يرلر يرادلمدن و سزوك نفسكز يرادلمدن تقدير قلوب لوحه يازدغمز
اندن اتروييدي كه قچن سزوك الكزدن بر نسنه كوز فوت اولسه يا هلاك اولسه يا
بدنكزدن صاغلغكز كدوب بر خستلق و بر زحمت واقع اولسه غصلنميه سز بزم تقديرمزه
راضي اولوب ديه سزكم بو الله علمنده برنه يزلمشدي حكم انكدر برنه رضادن ارتق چاره
يوقدر و قچنكم الكزه بر بوللجه نعمت و راحت و صحت قوت حاصل اولسه ديا سزكم بو
دخي الله قتندن برنه عطادر كه ايرشدي برنه بونك شكري واجبدر ديوب انوكله فخر
ايدوب تكبرلك قلمغي ترك ايده سزكه الله تعالى سومز اول كمسه‌يكه اول النه كون نعمتله
فخر ايليه كندوي اولو كوروب اول نعمتك شكرن يرنه كتورميه اميدي انلر اولدر
كم كندو نفسلرنه بخل ايدوب ماللريني برك طوتب صقلرلر الله حقني چقروب فقرايه
ورمزلر و خلقه دخي بيوررلر كه انلر دخي ويرميكز صقليكز اولا كم درويشلك واقع
اولا مالكزي تلف قلوب كدرسكز يا پيرلك ايرشه يا خستلق واقع اولا كسب ادميه سز
بو اول وقت كرك اولا ديوب بر برنه اغوايله بخيللغه و ممسكلكه بيوررلر حق
تعالى بيورديكه هر كم بزم حكممزه مطيع اولمايوب بزم يولمزده مالني نفقه قلمقدن
اعراض ايتسه حق تعالى انلرك نفقه‌لرندن مستغني در احتياج يوق انك جميع ايشلري
كركلودر كه هيچ عيب يوق اول نفقه ايدن و ايتمين دخي يارن عمللرنك جزالرن
بولسر كر ابن عباس ايدر رحمه الله هيچ بر كمسه يوقدركم اول النه‌دن كدنه غصلنميه
و النه كرسه سونميه اما مؤمن عاقل و كامل اولدركم الندن كدنك غصه‌سي يرنه
صبر قوبه ديكه نه وقتيه كدرسه‌دي ها يغمدي كتدي و النه كرانك سونمسي يرنه شكر
قويه ديكه بو دخي طورر نسنه دكل عاقبت الدن كدسر بار ايكتمدن شكرنه مشغول

اولدیلر ودخی حق تعالی بیوردیکم لقد ارسلنا رسلنا بالبینات وانزلنا معهم
الکتاب والمیزان لیقوم الناس بالقسط وانزلنا الحدید فیه بأس شدید
ومنافع للناس ولیعلم الله من ینصره ورسله بالغیب ان الله قوی عزیز
یعنی بدرستی بز کوندردک اول رسوللرمزی آیو اشلره. بیورماغله و یرمز اشلردن
یغماغله وحرام حلالی بیان قلوب. بلدرمکله وانلره کتاب دخی اندردک که امتلرینه
انک احکامین اکردوب بلدرلر ودخی ترازو اندردک که اونکله بربرینه عدل اده لر
المقن ویرمکن ظلم حیف ایتمیلر ودخی بز انلره دمیر ندق انی انلره قوت قلوردک
که قلیجلر آلیوب بزم دشمنلرمزله مقاتله قلالر وکندولره منفعت اولجق آلتلر دزوب
مصالحلرن یرینه کتورلر نجق کبی بالته کسره کبی وبیل قزمه کبی واکنه وصبن دمیری
دخی نکه کرک اولجق واردر انلرن اندن بو کلیسی حق تعالی انکچون قلدیکه کوره بو انلری
وبو سلاحلری قنغیسی الله طاعتنده صرف ادر ورسولنه مطیع اولور اللهینی ورسولنی
قنغیسی کوکلله کرچکلر وقنغیسی یلانلر بدرستی الله تعالی امرینی قویدر کیمسه انی
عاجز قلمز وملکنی عزیزدر که کیمسه اکا غالب اولوب ذلیل قلمز ودخی بیوردیکم
ولقد ارسلنا نوحا وابرهیم وجعلنا فی ذریتهما النبوة والکتاب فمنهم
مهتد وکثیر منهم فاسقون یعنی بدرستی بز نوحله ابرهیم علیهما السلام قوملرینه
کوندردک که انلری بزم طاعتمزه دعوت قلالر واول ایکیسنک نسلندن بز پیغامبرلر
کتوردک موسی وهرون کبی وداود سلیمان کبی ویوسف یعقوب کبی وزکریا و
صالح کبی بولرک هر برینه کتاب دخی ویردک انلرک ذریتلرنک بعضیسی هدایت بولوب
طغری یوله کلدی اما چوقلری اندن اول کتاب ترک ادوب ایمان طرفندن چقوب

ضلالت

ضلالت یولنه کردیلر فاسقلردن اولدیلر ودخی بیوردیکم ثم قفینا علی آثارهم
برسلنا وقفینا بعیسی ابن مریم وآتیناه الانجیل وجعلنا فی قلوب الذین
اتبعوه رأفة ورحمة ورهبانیة ابتدعوها ما کتبناها علیهم الا ابتغاء
رضوان الله فما رعوها حق رعایتها فآتینا الذین آمنوا منهم اجرهم وکثیر منهم
فاسقون یعنی اول نوحله ابرهیمدن صکره انلرک ازینجه بر بر ازینجه دخی رسوللر
کوندردک که واروب اول قوملرن بزه دعوت قلدیلر دخی انلرک ازینجه مریم اوغلی
عیسایی کوندردک عم واکا انجیل دخی ویردک واکا متابعت قلوب ایمان کتورنلرک
وانی کرچک بیلنلرک کوکلنه شفقت سوکو بردق که انی سودیلر وبربرن دخی
سودیلر اول عیسینک دینی اوزره محکم طوردیلر دونب یهودی یا نصاری اولمدیلر ودخی
اول رهبانیتکم کندولر طغوروب اشلدیلر انی بز انلره واجب قلمدق الا انلر
حق تعالی رضاسن طلب قلماغچون انی قلدیلر اما شول که حقدی یرینه کتورمدیلر
دونب کرو کمی یهودی کمی نصاری اولدیلر یعنی عیسی کوکه کتوردکدن صکره چوق
مشرکلر جوق قلدیلر اول مسلمانلری اینجتدیلر انلر دخی اول ظالملردن چقوب طاغلره
کتدیلر واول طاغلرده مغارلری صومعه ادنوب انده بر زمان عبادت قلدیلر
عاقبت اول ایشه نفسلری طاقت کتورمیوب اول حالدن کرو دندیلر کمی یهودی
کمی نصاری اولدیلر حق تعالی ایدر انلرکم اول نفسلرینه واجب قلد قلرینک اوزرنه
ثابت اولدیلر ایمانلرینی صقلدیلر بز انلرک اجرتن اجرلرین اجاق و دینار قلدق
اما انلرک چوقی فاسق اولب کرو یهودی ونصاری اولدیلر آخرتلرنی خرابه ووروب
کندولری ابدی عذابه مبتلا قلدیلر بو آیت اچنده مؤمنلره تنبیه اشارت بوردیکم

هر کمسه حق تعالی واجب قلمدیغی سنتلردن کندو کندویه طاعتدن عبادتدن
بر سنته واجب قلسه کرکدر کیم انی کی صقلیا ترک اتمیه اشلیا و الا ترک ایدیجک
اولورسه کندویه فاسق ادین دوا کورمش اولور بندن اترو صحابه‌لرک بعضیسی وصیت
قلوب دیدیکم دینهار شول تراویح قلمغی رمضان کجه‌لرینه ترک اتمیوب ملازمت
قلوک والا ترک ایدرسکز فاسقلردن اولورسز زیرا حق تعالی واجب قلمدن کندوکزه
سز واجب قلدکز بس کیشی کرککم طاعت وریاضت یولنی استدراجله طوتا ازر از
نفسینی الکردوا الکردوا ترب یقاروچقه تمام قرارنه وارجق انی طوره ایرق یقرو
چقمزسه باری اشغادجی اتمیه والا اولدن نفسی صنامدن بتشرم صانب ایروجق
سنتلره شروع ایدرسه نفسی اکا طاقت کتورمیوب اشغاسنه دبجک اولورسه که اول
کی عادتنه کله کندو دخی فاسق اولب فتنه‌یه دشر که اولا کم بجه مسلمانلر دخی
انک اتلکی حالنه بعوب کرکلو اعتقاد ادوب اکا اویمش اولالر صکره غی حالنه بقب
اندن نفرت قلالر انلرک دخی اعتقادنه سنته اولا کم دخی بر صلاه جیت اهلنه هیچ
اعتقادلری قلمیه انلرک دینلرنه انوکله خلل واقع اولا عقل اولنه بو سوزده چوق
اشارت وار فکر ایدب اکلرسه ودخی حق تعالی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وامنوا
برسوله یؤتکم کفلین من رحمته ویجعل لکم نورا تمشون به ویغفر لکم والله
غفور رحیم یعنی ای انلر کیم ایمان کتوردیلر قورقوک اللهدن وانک بیوردقلرن
طوتمغه مطیع اولک و بیورمدقلرندن قچوک و اول عیسی‌یه و موسی‌یه بجه ایمان
کتوردکزسه انک رسول محمده دخی اناله ایمان کتورک اول اسلامکزه ازره ثابت
اولک تا که اول الله سزه ایکی قات اجر وره وزیاده رحمتلر قله بر اولکی رسولکوزه

ایمان

ایمان کتوردککزچون بر دخی بو رسوله ایمان کتوردوککزچون و دخی یارین صراط
ازرنده سزه نور قیلویره کیم انک شعله‌سنه صراطدن کچوب اول ظلماتدن قورتله‌سز
و دنیاده دخی طریق حق سزه واضح و روشن قله که انکله هدایت بولب طغری یوله وارسز
دخی کناهلرکزی یارلغیوه که اول مؤمنلرک کناهلرن یارلغر غفوردر یعنی
توبه قلسلر اسرکر رحیمدر و دخی بیوردیکم لئلا یعلم اهل الکتاب الا یقدرون
علی شیء من فضل الله وان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم
یعنی تاکه حقیقت بو کتاب اهل بلهلرکیم الله تعالینک فضلندن کندولره حاصل قلمغه
هیچ بر نسنه‌یه قدرت تلری یتمز الا مکر الله عنایت برله فضل ایده زیرا بدرستی بو
ثواب مرتبه‌ور مک الله ارادتنده درکه دلرسه اکا ورر قچن که کوره بر کمسه
و تلودن اکا اهل اولا که اول فضل عظیم استدوردن دخی اولدر اول وردکی بر کوک
اهل درلوب منع ایدمزلر و اول ورمدکی بر کوک اهل درلوب ورمزلر بس کرک
کم عاقل جمیع اشی الله اصمرلیوب کندو نیجون بر دلدیسه اکا مشغول اولا والسلام

سورة المجادلة اثنان وعشرون ایات بسم الله الرحمن الرحیم

قد سمع الله قول التی تجادلک فی زوجها وتشتکی الی الله والله یسمع تحاورکما ان الله
سمیع بصیر عکرمه ایدر رحمة الله بو ایت ثعلبه قزی خویله حقنده ایندی انک
اری اوس بن صامتله اول خویله رسول حضرتینه کلب دیدیکه یا رسول الله بنم ارم
اوس بکا دیدیکه سن بکا انم ارقسی کبی سن پیغامبر اکا دیدیکه خویله بن شیله
ظن ایدرم که سن اول اوسه حرام اولدک اول خویله دیدیکم کی نظر ایله بنم اشمره یا
رسول الله حق تعالی جانم شکافدا قلسون بشلدی رسول الله سوزنی مجادله قلدی

اول وقت عایشه رسولك باشن یویوردی عایشه اول خویلهیه عتاب ایدوب دیدیكم
یا خویله سوزكی قصلد مجادله كی قو كورمزمیسن رسولك مبارك یوزینی كه بجه متغیر
اولدی الله دن اكا وحی اینا یوردی اول وقت بو آیت ایندی تحقیق الله تعالی
اشتدی سوزینی شول عورتك كه اری اللندن شكایت قلب مجادله قلدی دخی
ارندن ایرلمیدیو قرقوب الله تضرع قلدی الله تعالی انكله سنوك بجه سیلشوب
مجادله قلدغكزی اشیدر وانك اریله حال نته اولدغن كورر بلور اكا خفی نسنه
یوقدر ودخی بیوردیكم الذین یظاهرون منكم من نسائهم ما هن امهاتهم
ان امهاتهم الا اللائی ولدنهم وانهم لیقولون منكرا من القول وزورا و
ان الله لعفو غفور یعنی سزدن شول كیسلركم عورتلرنه درلرسن بكا انم ارقه‌سی
كبی سن یا خود سن بكا انم قرنی كبی سن یا انم ایلوقلو كبی سن یا انم فرج كبی سن
یا باشوك انم ارقه‌سی كبیدر دیسه یا یوزك یا فرجك یا بیوك انم ارقه‌سی كبیدر دیسه یا
قز قرداشم ارقه‌سی كبیدر یا اتوك قز قرداشی ارقه‌سی كبیدر یا انمك قز قرداشی ارقه‌سی
كبیدر یا سودن انادكم انمك ارقه‌سی كبیدر دیسه بو كلیسن عورت اكا حرام اولور اما
حق تعالی بیوردیكم بو كرك عورتلری بو كرك انلری دكلدر بو كرك انلری انلردركم
انلری طغردی یا خود امزردی بو عورتلرنك حراملغی بوكره انلری حرمت كبی
دكلدر بوكره كرو كفارت ویرمك ایله حلال اولور بو كرك دلیندن كلن سوز بر
یلان منكر سوزدركم كلور اما حق تعالی صوچلرن بغشلیوب كناهلری یرلغیجیدر
كه سزدن بو سوزكزه حلال تكزه اراسنده ایرلق اولمایجون كفارت قودیكه تجی
انی ایدسز اول حرام اورتكزدن كروانكله كترلده حلال اولا زیرا اول جاهلیتدن

بو سوزله عورتلرنه طلاق اولوردی بربرندن ایرولوردی حق تعالی انی نسخ ایدوب
اكا كفارت بیوردیكم انكله اورتلرنه فرقت اولمیانكم اول كفارتلری بیان
ایدوب بیوردی والذین یظاهرون من نسائهم ثم یعودون لما قالوا فتحریر
رقبة من قبل ان یتماسا ذلكم توعظون به والله بما تعملون خبیر یعنی شول
كیسلركم عورتلرن انلری ارقه‌سنه بكزدلر كرو اول سوزلرندن پشیمان اولوب
دونمك استسلركه عورتلر انلره حلال اولا اول عورتلرله ایرشمزدن اوكدن
كركدركه بر قول ازاد قله كرك مسلمان اولسون اول قول كرك كافر اندن اول
عورتنه یا پیشسونكه حلال اولا اشبو حكم سزه الله دن وعظ نصیحتدركه طوتسز
ایشوكز صواب اولوب طوغرو وله حق تعالی خود سزك نه قلدغكزی بلور بو عهد قلوب
یرنه كتورب وفا قلنكز دخی بلور هر بروكزه فعلنه كوره یارن جزا قلور ودخی
بیوردیكم فمن لم یجد فصیام شهرین متتابعین من قبل ان یتماسا یعنی هر كیسكم
سزدن ازاد ایدجك قول بولمسا وكوجی دخی یتمسا انك ازرنه لازم اولسون كم
ایكی آی تمام اولا شواورج طوتا ارادە بر كونی یمیا عورتنه یا یشمزدن اوك بو
آیت اكا دلالت قلوركم عورته دخی واجبدركم كندوی صقلیا اول كفارت یرنه
كلمزدن اوك ارنه مطیع اولمیه كم انكله صحبت قله زیرا حق تعالی ایكسی بله‌نی
ایلدی بربرنه یاپشمقدن علما اتفاق قلدلركم بو ایكی ایك اچنده بر كون عذرسز
اوروجن ییاجك اولورسه واجب اولوركم كرو باشندن طوتا اول طوتدیغی بوزلور
كیدر اما فجی عذرله یسه كه صیرولق واقع اولسه یا خود بر عذر دخی اولسه
ضروری یسه بوندن علما اختلاف قلدلر عطا دیدیكم فجی عذرله یسا حق تعالی

کریم دیدکه اول عذرینی انك کچوره عفو ایلیه کرو باشندن طوتمسون اما طاووس
ایدر اول کون قضا ایده کرو باشندن طوتمیه اما امام ابو حنیفه ایله اصحاب
قتنده کرك عذر ایله یسون کرك عذرسز چون تتابع بولنمدی اده قطع اولندی
کرو باشندن طوتمق کرك و دخی بیوردیکم فمن لم یستطع فاطعام ستین مسکینا
یعنی کم اول ایکی آی طوتمغه دخی کوج یتمزسه انك اوزرینه لازم اولسون که التمش
مسکین طعاملندره هر مسکینه بر بطمن بغدای یا خود بر بطمن خرما ویره
مدینه اهل وعلیجه اما عراق عالملری قتنده ایکی بطمن بغدای یا خود بر صاع
خرما ویره امام ابو حنیفه ایله اصحاب قتنده بو دیدکم بوچق صاع بغدای یا بغدای
اونی ویره یا خود بر صاع ارپه یا بر صاع ارپه اونی یا بر صاع خرما ویره هر کونچون
و دخی بیوردیکم ذلك لتؤمنوا بالله ورسوله وتلك حدود الله وللكافرین عذاب
الیم یعنی بو کفارتلرکم حق تعالی سزه امر ایلدی بوندن اتروردیرکم بلاسز الله
تعالی سزوك برنه سیله دوکوزی دخی بیلوره تا که الله ایمان کتوره سز و انك رسولنه
تصدیق ایده سزکم بو ذکر اولنان کلی اللهك فرایضلری و احکاملری در ترك ایتمك
اولمز و بو کار انکار ایدنلر کافرلر در و کافرلر اول که الله و رسوله و انك فرایضلرینه
اناغمیله خود قتی اینجیدیجی عذابلر وار و دخی بیوردیکم ان الذین یحادون الله
ورسوله کبتوا کما کبت الذین من قبلهم وقد انزلنا آیات بینات وللكافرین
عذاب مهین یعنی بدرستی شول کیسنه لرکم الله و انك رسولنه دشمان اولالر الله
و رسولی اینجیده لر یعنی الله سوزلری اینجیده لر زیرا کیسنه الله اینجیتمك متصور
دکلدر دکلی انك مقهوردر اما انك مؤمن ومتقی قوللرین اینجیتمك کاتته انی

اینجیدیجی اولورلرکم یارین حق تعالی اندن انتقام ادر پس بنك کبی کیسنه لر خوار و ذلیله
و حقارتیله اللهك خشمی ایچون هلاك اولدی معذب اولورلر نیتکم اندن اول اولیکی
امتلر هلاك اولدیلر انواع ذلتلریله حال بو در کم تحقیق بز بوکره قرآن ایندردك
انك ایچون حلال و حرام ندر و طوغری ندر و طوغرو یوری ندر جمیعنی کوندن ایشکاره
بیان قلدق بولر انی ایشدوب ایشدرمزه اوزدکوز و رسولمزی بلادکر کافرلر اولدیلر
بز اول کافرلر ایچون غایت خوار قلیجی عذابلر حاضرلیوب طوردرزکه اخرنهایت یوق
و دخی بیوردیکم یوم یبعثهم الله جمیعا فینبئهم بما عملوا احصاه الله ونسوه والله
علی كل شیء شهید یعنی بو کافرلره اول خوار قلیجی عذابلر شول کون ایچون در کم
الله تعالی بولرك اوزلرن سیله لرندن قپادوب بر یره جمع ایلیه دخی کم قیلدقلری
خیردن شردن هب بولره خبر ویروب بیلدره تا که حجت بولرك اوزرینه لازم اوله
انکار ادمیه لر زیرا حق تعالی انلرك اشلدکلرن دفتره ادوب صاقلمشدر اولر
انی اشلیوب اونتمشدر در چون دفترلرن اله الوب نظر قیله لر هب اشلدکلرین کلونه
دشه که حق تعالی خود هر نسنه نك اوزرینه حاضر در نه قیلدقلرن بیلور و دخی
بیوردیکم الم تر ان الله یعلم ما فی السموات وما فی الارض ما یكون من نجوى ثلاثة الا
هو رابعهم ولا خمسة الا هو سادسهم ولا ادنى من ذلك ولا اكثر الا هو
معهم اینما كانوا ثم ینبئهم بما عملوا یوم القیامة ان الله بكل شیء علیم بو آیتك
سبب نزولی بو ایدیکم کافرلردن و منافقلردن بر بولك جماعت کیسنه قتنده دورلوب
اغزلین رسول حقتنه چولدویله نسنه سیلکلردی بر نه در لردی کم قتی
جاعز و سیلك تا کم محمدك تنکریسی اشدوب محمده خبر ویرسون اغزلین کندولر

اوسنه بوسنه لری سیلرلردی یعنی کورسلرکم بر مؤمن بوله . بقادورسوزلرن
کسه ورلردی اشیتماسونلر دیو پس حق تعالی بو ایتی ایندروب بولره خبر ویروب بیلدر
دیکم بولر بیرله چولدویله سیلدکلرن الله تعالی بلور بیوردیکم یا محمد بن سکا بیلدرودم
که بدرستی الله تعالی یر اهلنک دخی کوک اهلنک دخی کوکلرنده نه وارن بلور و
کوکلونده اشلدکلرن بلور هیچ اوچ کشی بر یره کلوب چولدویله سیلشمیالر الا
انلرک دردنجیسی الله در و دخی بیش کشی بر یره کلوب سیلشمیه الا انلرک التنجیسی
الله در یعنی اورتلرنه سیلشلکن کونلسنلرن کندولر نیجه بلورلرسه الله تعالی
اولردن دخی یک بلور و دخی بولردن از بولردن چوق نقدر کرکسه اولسون الا
الله تعالی نه یرده اولورلرسه انلرله بیله در حاللرنی بلور صقلریادن قیامت
کوننده نه قلدیلرسه هپ انلره خبر ویرر پس بو ایتله حق تعالی انلری مؤمنلردن
ایرو اوتروب چولدو قلمقدن نهی ایلدی بر زمان انلر دخی یغلوب اتمدیلر اما
صکره اول اشلرنه کرو باشلدیلر حق تعالی کرو بو ایتی ایندروب بیوردیکم الم تر الی
الذین نهوا عن النجوی ثم یعودون لما نهوا عنه ویتناجون بالاثم والعدوان
ومعصیت الرسول واذا جاءوک حیوک بما لم یحیک به الله ویقولون فی انفسهم
لولا یعذبنا الله بما نقول حسبهم جهنم یصلونها فبئس المصیر یعنی نظر قلمزمیسن
یا محمد شول کمسنه لره کم اورتلرنده چولدویله سیلشمکدن نهی اولندیلر که ایروق
سیلشمیه لر بغلنمشکن دونب کرو سیلشرلر اورتلرنده چولدولری یالان سوزلر
وظلم جوردر و الله امرنه و رسول امرنه مخالف اشلردر بو کلسیله یعنی سنک
قاتکه کلسلر سکا الله سلام قلدیغی کبی قلمزلر یعنی اول یهودلردن کلب یعنی

رسول اوزرینه کرسلر السلام علیکم دیرلردی رسول دخی انلره وعلیکم دیو جواب
ویروردی یعنی انلر دیردیکه موت بلا سزک اوزرکزه اولسون رسول دیردیکه سزک
اوزرکزه اولسون بر کون عایشه رضی الله عنها انلرک اول سلامن ایشدوب قاقدی
دیدیکه اللهک لعنتی وغضبی سزک اوزرکزه اولسون رسول عم دیدیکه یا عایشه
ساکن اول کندوکا یومشقلغی عادت ایدنکل بوارلکی و فحش سیلمکی ترک ایلکل عایشه
رضی الله عنها دیدیکه اشتمدکمی یا رسول الله که نه دیدلر رسول عم دیدیکه یا عایشه
سن اشتمدکمی کم بن انلره نیجه جواب ویردم بنم دعام انلرک حقنده قبول اولنور انلرک
بنم حقمده قبول اولمز یهودلر بربرینه سیلشوب دیدیلرکم اکر بو اللهک رسول ایسه
دیدکلمزی اول بزم اوزرمزه وعلیکم دیدکی قبول اولنه حق تعالی اول وقت بو ایتی ایندردی
بیوردیکه یا محمد اول یهودلر کلوب سنک اوزرکه کروب حق بیورمدیغی نسنه یله
سلام ایدرلر دخی بربرینه سیلشورلرکه چون بو حق رسولدر نیچون اول الله اول
رسولنه دیدکمز سوزدن اتوریزه عقوبت ایدوب عذاب ایلمز حق تعالی ایدر بولره اول
جهنم عذاب یترکه دونب ورجق یرلری اولدر اکا کرسلر کیرلرک نه یاوزدر اول
جهنم که دونب اکا ورله و دخی حق تعالی بیوردیکم یا ایها الذین امنوا اذا
تناجیتم فلا تتناجوا بالاثم والعدوان ومعصیت الرسول وتناجوا بالبر
والتقوی واتقوا الله الذی الیه تحشرون یعنی بو ایت دخی سبب بودیکم
رسول عم قچن بر یکا جری کندرسه غزا ایچون منافقلر بربریله اوتروب
چولدو ایدرلردی تا که مؤمنلر انلری کوروب کیدن جرمز صندو لادیو غصه
دشلر اول مؤمنلری غصه لندرمق ایچون اینله سیلشرلردی حق تعالی بو ایتی

ایندروب انلری تمنی ایدوب بیوردیکه ای انلرکم دلکزله ایمان کتوردکز کوکلکزده
ایمان آنری یوق یعنی بر بریکزه ارسنن بریله کلجی قلسکز کناه معصیت و ظلم جور
اولجق سوزلرله چولدولشمک که الله امرینه و رسول امرینه مخالف اوله بلکه کلجکز
الله تعالی بیوردیغی طاعتلرده و عبادتلری یرینه کتوروب معصیتلری ترک ایتمکز
اولسون قورقک الله دن شول منافقلر و یهودیلر قلدقلری کلجلر کبی قلمککه
اولدکدن صکره درلوب جمع اولاجق یرکز اول الله حضرتیدر که انلرک جمیع عمللرکزه
مکافات اولنسر بو آیتدن کوچلی مؤمنلره دخی تنبیه واردر کم بر قاچ کشی بر
یرده جمع اولوب اوتوررکن یاخود سفرده یولداش اولوب کیدرکن بر قاچ اوتروب
یا کیدرکن چولدویله کلجی ایتمک حرامدر زیرا اول بر قاچ مؤمنک کوکلنه انلردن
ملالت حاصل اولور شویله ظن ایدرکم کندو یچون سویلشورلر اکر سفرده اولسه خوف
کوکلنه انلردن احتیاط دخی حاصل اولور مؤمن اولدرکم دخی بر مؤمن قرداشنی
انجیتمک یرده اولمیه بلکه جهد قله مؤمنلرک کوکلنه سرور حاصل قله و کذا دخی
حق تعالی بیوردیکه انما النجوی من الشیطان لیحزن الذین آمنوا ولیس بضارهم
شیئا الا باذن الله وعلی الله فلیتوکل المؤمنون یعنی یحیی منافقلر مسلمانلری
کورسکر بر آریه درلوب چولدوادرلردی اول سنته بو مسلمانلره قتی مشقت کلردی
انجنرلردی حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیکه بدرستی بو منافقلر چولدوقلری
اول شیطانک مکرندندر که انی انلرک کوکلنه کوکجک کستری ویررسیلدر
قصد بودرکم اول مؤمنلری انجنه غصیه برغه حال بودرکم اول منافقلرک چولدو
لرندن بو مؤمنلره بر ضرر ایرشمجک دکل الا انکر اللهک دیلکی و تقدیریله

اولا بس مؤمنلر ایشلرن الله اصمرلیوب اکا توکل قلسونلر که جمیع ایشلره کفایت
قلیجی اولدر انک تقدیر اولماینجه کمسه کمسیه نه ضرر ایرکرو بلوز نه اصقی دک
کندونک معاملسی اللهه کرکلو اولسون و دخی بیوردیکه یا ایها الذین آمنوا اذا
قیل لکم تفسحوا فی المجالس فافسحوا یفسح الله لکم واذا قیل انشزوا فا
نشزوا یرفع الله الذین آمنوا منکم والذین اوتوا العلم درجات والله
بما تعملون خبیر بو آیتک دخی سبب نزولی بودیدیکم ثابت بن قیس رسول حضرتنک
عم مجلسنه کلدی انک بر از قولاجوغی بر کرکدی دکردیکه رسوله یقینجق اوتره
اشتماکچون خلق دخی هب یرلو یرنده اوترمشلردی کلوب اوتورجق یر بولمدی
کمسه یرجوکز دخی کلیدویرمدی شویله ایاغن طوردی رسول عم بیوردیکه
رحم الله من وسع لاخیه یعنی الله رحمت قلسون اکا کم قرداشنه یر جوکز کیکید
ویره اول وقت حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیکه ای انلرکم ایمان کتوردکز یعنی
سزه دینلسه کم مجلسلرده یر کینکدک سز دخی مطیع اولوب یر کینکدک که الله تعالی
سزوک دخی جنتده یرکز کینکه و دخی یعنی سزی بر خیردن بکا دعوت قلسلر
اکا اجابت ایدک یعنی یحیی سزه دینلسه قلقک طغلک نمازدن یکا یا بر حق
ادا قلمغا یا بر کمسه یچون طنقلوق ویرمکا یا یرجوکز کیکید مکا سز اکا اجابت
ایدوب قلقک اول سوز سزه آغر کلمسون که ثواب نفس انجندکی یرده در و دخی
بلوک کم حق تعالی مرتبسن یوجا قلمشدر شول کیشنک کم مؤمن اوله هم عالم اوله
اول کیشیدن کم انجق مؤمن اوله عالم اولمیه متقابل ایدر یارن قیامت کنینده یعنی
مؤمنلر اجماق قیوسنده ایرشلر شول مؤمن کم عالم دکل دیکر کم سن عالم دکلیسن

وار عملوڭ سببیله اجماعه كراول عالم اولنلره دیلركم طورك اجماق فتوسندن
بو خلقه شفاعت قلوك اندن صكره كورسن بس بلوك كم حق تعالی سزوك سوزڭ طوتب
بیر كیكدن كزي دخي بلور وطتمادغكزي دخي بلور اكا كوره جزاسن قلور
ودخي بیوردیكم **يا ايها الذين آمنوا اذا ناجيتم الرسول فقدموا بين يدي
نجويكم صدقة ذلك خير لكم واطهر فان لم تجدوا فان الله غفور
رحيم** يعني اي انلركه ايمانه كلدكوز جون رسول الله سزله كلجي قلسكوز اول كلجيدن
اوكدن بر صدقه ادك كم اول طوتب ورمكدن سزه ورمك خیرلودر دخي سزي
كناهدن پاك ادب ار دجيدر اكر صدقه ادجك نسنه بولمسا كوز حق تعالی
غفوردر ایسر كایه فضل برله رحمت ايليه بنك دخي سبب بويديكم بانكر
رسول قتنه كلوب سزله غول دكلو كلجي قلورلو دیكم درویش قوم نوبت بلمزلردي
كه رسولك كلامن اشدلردي پس رسول الله اول كلامدن بایکره حق تعالی صدقه
بیوردي اول رسول الله سیلتشمزدن اكدن كه انی ورمابنجه سیلشمیلر زیرا اول
وقت دخي زكوة فرض اولمیوب طوررردي پس اول صدقه ورمك انلره اغر
كلدي بو كز واروب اوتوررلردي رسول الله كلامن ایتمزلردي الا علي ادردي انجق
بر التون صدقه ادردي دخي رسول الله كلام ادردي بندن صكره حق تعالی
كرو رخصت ویروب بو آیتی كندردیكم **ءأشفقتم ان تقدموا بين يدي نجويكم
صدقات فاذ لم تفعلوا وتاب الله عليكم فاقيموا الصلوة واتوا الزكوة واطيعوا
الله ورسوله والله خبير بما تعملون** يعني اي دنيا اهل مالومزدكنه صتوب
قرقوب بخیللق مي قلدكوز كه رسول الله كلجدن اوكدن صدقلر ادیدكوز اكر

اشتكوز

اشتكوز سزه اول خیرلو یدي جونكم انی ایتمدك سزه خوش كلمدي ایتمدكوز حق تعالی سزدن
كرو عفو ایلدیكه صدقه كوزدن دخي اول غني در محتاج دكلدر سز جمیعكوز اكا
محتاجسز طورك امدي حضوردله كونكك طهارتله نماز قلوك ومالكوزي حسابلك
بیل تمام اولجق زكوتن ورك دخي الله رسولنه مطیع اولك نیاكه ایشلك
بیوردلر انی ایشلك ندنكه ایشلمك دیو بیوردیلر اندن یعلنوك كه الله تعالی
سزوك خیردن شردن نكه ایشلرسز بلور یارن قیامت كننده اكا جزاسن
قلور هیچ بر عملكوز ضایع اولمز ودخي بیوردیكم **الم تر الى الذين تولوا قوما
غضب الله عليهم ما هم منكم ولا منهم ويحلفون على الكذب وهم يعلمون**
یعني یا محمد كورمزمسن ونظر قلمزمسن شول منافقلره كم واروب اول یهودلره
كندلوره دوست طوتب انلركله اوكت لشرلر حال بودركم انلر بر قوم دركم الله
تعالی انلره سخط قلمشدر اول منافقلر نه حقیقتا سزدندر نه اشكاره انلر
دندر يعني مسلمانلر اولره دیسكركم سز یهودلره دوست طوتدكوز مكر سز دخي
ظاهرده ایمان كستروب باطنده انلركله سز انلر انداجوب درلر دیكم بز ظاهرده
باطنده دخي مؤمنوز بز سزدنوز حال بودركم كندولر بلورلركه اول اندلرنده
يلانجدر ودخي بیوردیكم **اعد الله لهم عذابا شديدا انهم ساء ما كانوا يعملون
اتخذوا ايمانهم جنة فصدوا عن سبيل الله فلهم عذاب مهين** يعني حق تعالی
اول عمللري جزاسي انلركجون قتي عذابلر بر قلمشدر اخرتده كه بولرك حقیقتا نه
یاوز ایشلري واردر يلاندن بره انداجرلر اول يلان اندلرني كندلري قلجدن
قرتمغا قلقان ادنزلركه اولمیوب قرتلالر واعوللري قزلري اسیرلكدن

قرتیله‌لر بو کلیسیله ایمانه کلمکه قصد ایدن خلقی دخی اغزلین منع ایدرلر ایمانه کلمکا
قومزلر بونک جزاسی آخرتده انلره قتی خورلقلو بر اغر عذاب واردر کیم صوکی یوق عزت
بولمزلر و دخی بیوردیکیم لن تغني عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله شيئا
اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون یعنی بونلرک مالرینه و اولادلرینه اعتماد
قلورلر ساکه بزم دنیامز ویرد مجلکمز یوق آخرتده انلرکله قرتیله ورز دیرلرسه
بلسونلرکیم اول مالری و اولادلری انلری الله عذابندن قرتمغه فایده قلیجق دکلدر
انلرکلیسی اول حال اوزره الیسی اولورسه ابدی اصحاب ناردن اولسرلر شول کون
اچندرکه الله تعالی انلرک جمیعسن اوکدن اخرنه یهود قنه نصاری نه اول
منافقلری هب حضرتنه جمع ایدوب بولردن سؤال ایده جککیم حق تعالی بیوردیکیم يوم
يبعثهم الله جميعا فيحلفون له كما يحلفون لكم ويحسبون انهم على شيء الا
انهم هم الكاذبون یعنی شول کونکه حق تعالی انلرک جمیعسن قبروب حضرتنه
کتوره انلردن صوره که نیچون بنم بر کلمه انکار ایدوب رسولمی یلانلدکز انلر
بزه دنیاده یلاندن انلرک اچدکلری کبی آخرتده الله دخی انده اچلرکه والله ای
بزم ربمز بز مشرکلردن دکلدک ایله ظن ایدرلرکیم بو اندلری بولره بر نسنه
منفعت قله و مؤمنلر دخی انلرک آخرتده اندلرن اشدیب ایله صنورکیم بو منافقلر
دخی دنیده دیندن بر طریق اوزره یمش حق تعالی خبر ویره کیم آکاه اولب بلونککیم
بولر اندلرینه یلانچلردر بولر ظاهرلرینه ایمان کستروب باطنلرینده کافرلردی
بو اندلرندن بولره فایده حاصل اولجق دکل و دخی بیوردیکه استحوذ عليهم الشيطان
فانسيهم ذكر الله اولئك حزب الشيطان الا ان حزب الشيطان هم الخاسرون

یعنی

یعنی شیطان بولرک اوزرینه غالب اولوب مستولی اولدی الله بر لمکا و اولمغا بولره
اونتدردی والله عبادتندن منع ایدوب کندو طاعتنه یلتدی بولر جمیعسی شیطان
لشکری اولدیلر آکا متابعت قلدیلر بلک حقیقتا آکاه اولک که شیطان لشکری اولنلر
آخرتده کندو نفسلرینه دخی مالرینه دخی زیان کارلردر هیچ بریندن منفعت
بولجق دکللردر مکرکیم دنیاده یکن اول حاللرندن دونوب کفرلرین ایمانه دکشرلر و
دخی بیوردیکه ان الذين يحادون الله ورسوله اولئك في الاذلين كتب الله
لاغلبن انا ورسلي ان الله قوي عزيز یعنی شول کمسنلرکم الله و رسولنه دشمان
اولوب انلرک امرینه و حکمنه مخالفت قلهلر انلر شول خورلقله هلاک اولمشلردر اچین
طامونک آک اشغارتبسنن اولالرکه آکا درک اسفل درلر اول منافقلر معاندلر
حق تعالی شیله تقدیر قلوب بیوردیکه بن و دخی بنم رسوللرم عزتم حقیچون البته
عاقبت حجتلرله دخی دلیللرله غالب اولسا وز کرک انلرک اوزرینه انلری
قهر ایدوب دوستلرمزی که مؤمنلردر قورتارسا وز کرک الله تعالی عزیزدر
کندو لشکرینی خور قلمقدن منع ایدر کمسه آنک اوزرینه قهرله غالب اولمز کلیسی
قهرایدن قهاردر و دخی بیوردیکیم لا تجد قوما يؤمنون بالله واليوم الآخر يوادون
من حاد الله ورسوله ولو كانوا اباءهم او ابناءهم او اخوانهم او عشيرتهم اولئك
كتب في قلوبهم الايمان وايدهم بروح منه ويدخلهم جنات تجري من تحتها الانهار
خالدين فيها رضي الله عنهم ورضوا عنه اولئك حزب الله الا ان حزب الله هم
المفلحون بو آیت حاطب بن ابی بلتعه حقنده نازل اولدیکه قضیه‌سی اشغا تحتذ سوره‌سنده
بیان اولنمشدر معنیسی بودرکیم یا محمد سن دوست طوترز بلمزسن الا شول قومکیم

انلرك الله ايمان اولا اخرته ايمان اولا و يار اولور بولمزسن شول كمسنه لركم انلر
الله و رسوله دشمان اولب مخالفت قيلدلر اگر انلر اتلري و اغلنلري و قرداشلري
و قوملري دخي اولجق اولورسه يعني تنكريه و رسوله كرچك ايمان كتورنلر الله
و رسوله دشمان اولنلرله دوستلق بغلمزلر اگر كندولرك شول ذكر اتدكمز قوم
لردن دخي اولورسه يعني انلركم الله و رسوله دشمان طوتنلرله دوستلق بغلمزلر
انلر در كم حق تعالى انلرك كوكلرن ايمانله و تصديق برله طولدردي و انلره
معاونت قلوب ايمان نوريله قوتلندردي و ايمان احيا قلمقلق اولو نسندر كه
انلري اجماغه اولشدرب اول بوستانلره كوردي انك كبي بوستانلركم انك
اغاجلري التندن ارمقلر اقار بو حالتده كم اول اجماق اچنده مقيم اولالر الله
تعالى انلردن راضي كه اكا ايمان كتوروب طاعتلر قيلدلر و بولر دخي الله دن
راضي كه اول ايمانلري طاعتلري مقابلسنده انلره جنت ديدار ارزاني قيلدي بولر
كلي الله لشكري در و اگاه اولب بلوك كم نجات بولب سعادته ايرشنلر انلردر كم
ايمان كتوروب عمل صالح اشليوب حضرت رسول عليه دينده حشر اولالله لشكرندن
صايله ابدي سعادته اولشه والسلام سورة الحشر مدينة وهي اربع وعشرون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

سبح لله ما في السموات وما في الارض وهو العزيز الحكيم يعني نماز قلوب
خضوع قيلدي و تنزيه ادب تسبيح قيلدي الله شول كمسنه لركم كوكلرده در فرشتهلردن
و شول كمسنه لركم يرلرده در بو انواع مخلوقدن كمي دكيزده كمي قروده كمي طاغده كمي
اوه ده بس اول الله عزيز در ملك اچنده حكيم در امر اچنده بجه دكرسه ادر كمسنه

مانع يوق و هر ايشك دخي اصلحني اول بلور كه اندن نكرك كمسنه بلمز و دخي
بيوردیكم هو الذي اخرج الذين كفروا من اهل الكتاب من ديارهم بو ايتك
قضيتسي بودركم حق تعالى اول بني نضير يهودلريني يرلرندن ملكلرندن
سوروب چقردي اني مؤمنلره وطن قيلدي بو قضيهنك اول بودركم رسول عم
چري كندردي اوچ يره اول اوچدن بريسي مرثد بن ابي المرثد دي اني يدي كشي
اوزرنه امير ديكدي بر طرفه كندردي سير ادوب كيتدلر تا كه بطن رجيعه
ايرشدلر بر اغج دبنه اوتوردلر بيلكلرندن خرماي عجوه واردي اندن يدلر اول
ارده اول خرمانك چكردكلري يره دوشدي قيلدي انلر كندر كن كنوب كجه يوررلردي
انده اول كون طاغ اچنده كز لندلر بر عورت قيون كدردي اول اغج دبنه واردي
خرما چكردكلرن كوردیكه يتور اول چكردكلرك كجوك ليكنه بقوب درديكه بو بزم
ولايت خرماسي دكل الا مدينه خرماسيدر چاغروب خبر قيلدي كه كلك كلك
اول قوم كلدلر ديدلركم خبر نه درديكه يا قوم نه غافل سزسز مدينه دن كمسنه كلمشدر
كه اشبو چكردك مدينه خرماسيدر اول قوم يا يلوب اول طاغي ايستدلر بولدلر
انلريكم اول طاغده كز لنمشلردي بو قوم ديدلركم كلك انك سزه امان اولسون
تنسنه قلميه وز انلر ديدلركم بز كندو الملرله سزه اسير اولمازز بس مقاتله قيلدلر
اول يدي كشينك بر قاچني الدردلر عبد الله بن طارق مجروح قلوب الدي صابب
قودلر كيتدلر اول قرتلدي انلرك ارسن اماير يلوكز عاصم بن ثابت بن افلح
قلدي بر كشين اوكنده دوكوب انلر كله اوقلشدي تا اكا دكن كه اوق دكندي
اندن صكره حربسن النه الدي انلرله مقاتله قيلدي تا كم اول دخي اولدي قلجي

قلدی اوزکله دخی جنک ایلدی آخر آنی دخی ضعیف قلدیلر پس حق تعالی یه
نیاز قلوب دردیکه الهی کوندز اوکلندن برو سنک دینک ورمغچون دورشوردن
دیلرن که بو کونک آخرنده سن دخی بنم جسمومی بو کافرلر عذابندن قورتاریاسن
پس عاقبت آنی دخی شهید ایلدیلر اول آنلرکی بوریب صویدیلر اول عاصمک ازرینه
حق تعالی صر وجه اری کوندردی کلوب آنی بوریو طوتدی ازرینه درت یاننه
قوندیلر بو کافرلر اول اریدن چاره ایده مدیلر که قاتنه واروب صویه لر قودیلر کیتدیلر
اول کیجه یغمور اولدی سیل کلوب آنی آلدی کیتدی طکله کلوب نقدر استدیلرسه
بولمدیلر اما اول خبیبکم یولداشیله یعنی رجل آخر له اسیر ایلمشلردی الوب مکیه
کیتدیلر قریشدن بر قچ کشی دیرلوب بر عورتیله اول خبیبی صاتون آلدیلر اندن
اوتوروکه آنلرک غزاسنده مؤمنلر کسلرن آلدرمشلردی دیلدیلرکم خبیبی زجرله
آلدرلر اندن انتقام لرن آلهلر اما آنلر اول اسیر اولوب طوتلدیغی وقت اشهر
حرم ایدی اچینده یدی اول وقتدن ادم الدرمزلردی صبر قلدیلر تاکیم حرم
ایلری چقدی اندن صکره اول خبیبی کتوردیلرکم اصا قویلر خبیب آنلره ایتدی
بنی قویک ایکی رکعت نماز قلیین اندن صکره نه قلورسکز قلاسز قودیلر ایکی
رکعت نماز قلدی تیز کرو کلدی ایتدیکم یا قوم اگر اولمکدن قورقوب امان دیلدی
نماز قلمغادی دیوکز قورقدیمی اولمسه دخی زیاده قلوردم اما بیلک که بن اللهک رسول
یولنده اولمکدن قورقمزم دیدی بندن صکره نیاز ادوب ایتدی ای حلیم بونده
بر کمسه یوقدرکم بنم سلامیمی رسوله ایرشدره بو امانتی سکا اصمرلدم بنم سلامیمی
حبیبکا سن ایرشدر اندن صکره اول کافرلردن یکا دونوب دیدیکه الهی بونلرک

صاغلغن

صاغلغن آز ایلکل بونلری هلاک ادوب مؤمنلری غالب ایلکل آنی آنده شهید
قلدیلر اما خبیبک یولداشی که انوکله بیله اسیر اولمشدی آنی صفوان بن امیه
صاتون آلدی دخی قتل ادوب شهید ایلدی زیرا بدر غزاسنده مؤمنلر اتاسن آلدرمشلردی
و بری دخی رسول عم محمد بن سلمه ء اصحابیله عراق طرفنه کوندردی چقوب
کیتدیلر محمد بن سلمه نک یولداشلرنی عراق یولنده شهید ایلدیلر محمد بن سلمه الکر
آراسنده قورتلدی و بری دخی عامر بن مالک رسوله عم یتی کوندردیکه بونلره
بر آدم کوندره اول بنلره قرآن اکرده و دین علمن اوکرده آنلر بونلرک حفظندن
اولالر رسول عم بونلره منذر بن عمر و الساعدی مهاجرلردن و انصارلردن
اون درت کشی چقوب سیر ایتدیلر بئر معونه دن یکا چقجک بئر معونه یه کلدیلر
عمرو بن مالکک موت خبرین ایشتدی منذر بن عامر مدینه یه مکتوب کوندردی
رسولدن آدم طلب ایلدی رسول عم اصحابدن بنلره درت کشی کوندردی عمرو
بن امیة الضمری بری حرث بن صمة بری سعد بن ابی وقاص و بر کشی دخی بیله
چقوب سیر ایتدیلر تا بئر معونه یه کلدیلر دخی عامر بن مالکک اوغلنه که ربیعه در
مکتوب کوندردیلر دیدیلرکه بز سنک و آتاکک امانینه یورز سکا ورلوممی یوخسه
یوق ربیعه بن عامر آنلره دردیکه سز بنم حفظمده سز پس بولره کلمکه اقدام ایلدیلر
پس اول کافرلردن عامر بن طفیل و برعل و ذکوان و عصیه بولره قارشو چقوب
اسم قبیله اسم قبیله اسم قبیله
مقاتله ایتدیلر آنلرک کلیسنی قتل ایتدیلر الا عمرو بن امیة الضمری و حرث بن صمة و
سعد بن ابی وقاص قلدیکه بونلرکرو قلوب بر آغج دبنده اینمشلردی اول آغاجک
باشنده قوشلر کوردیلر بونلرک ازرنه اویوشمش قان دوکرلر بیلدیلرکه بو قوشلر

قان ایچمشدر بولرك بعضیسی بعضیسنه دیدیلر كه تحقیق بزم یولداشلرمز قتل اولنمشدر
دیوب طاغ ارزینه چوق بعدلر كوردیلر كه اول قوم قیرلمش یاتورلر اوزرلرنه قوشلر
اونمش حرث بن صمة ایتدی بن یولداشلرم قتل اولندیغی یره وارمینجه اولمزن چون حرث
بن صمة اول كافر لشكرنه قرشو واردی بولر وكله مقاتله ایلدی بولردن ایكی كشی
قتل ایلدی اندن صكره انی دخی طوتب دیدیلركم سن نیجه دیلرسك بز سكا انی ایدهلم
حرث بن صمة بو قومه ایتدی بنی یولداشلرم قیلدوغی یره الدك چون كه انده
التدیلر بولر حرث صلوردیلر حرث بولر وكله مقاتله ایلدی بولردن ایكی كشی دخی
الدردی اندن صكره انی شهید ایتدیلر بس عمرو بن امیه اوكله ایكی كشی بله مدینهدن
یكادندیلر بنی كلابدن رسوله ع م ایكی كشی كلمش ایدی ایجلكه رسول انلری خلعتلیوب
كوندرمش ایدی ناگاه اول ایكی كشی عمرو بن امیهء ضمریه بولشدیلر عمرو بن امیه
بولره صوردی قنغی قبیلهدن سز دیدی انلر دیدیلر كه بنی كلابدن عمرو بن امیه بو
ایكی كشی الدردی اوزرلرندن سازو سلبن الدی چونكه مدینهیه كلدیلر رسوله اول
ایكی كشی الدردكلرن خبر وردیلر رسول ع م عمروه ایو وارممشسن اول ایكی
كشی الدرمشسن دیدی و قتال بر كیجه ایچنده اول اوچ لشكرك خبر رسوله ع م
كلدی اول كون صبح نمازن قلدی ایكنجی ركعتنه ایتدی اللهم اشدد وطأتك
على مضر اللهم اجعل سنهم كسنی یوسف اللهم العن رعلاء و ذكوان و بنی لحیان
اللهم غفارا غفر الله لها و اسلم سالمها الله و عصیة عصت الله و رسوله بس اول
وقت رسول ع م بنی كلابدن برنچ كشی كلدی عمرو بن امیه ضمری الدردكی ایكی
كشینك دیتن استیو كلدیلر رسول ع م اول وقت كه مدینهیه كلدی بنی نظیره مصالحه

قلدیكه

قلدیكه انلر رسوله معارضه ایتمیلر رسوله انلردن زیان اولمیه بس رسول ع م اول
ایكی كشینك دیتندن اوترو انصار قبیلهسندن یاردم طلب ایتدی خبر چون علیه ارشدی
اول دخی ایتدی بو بنی نظیر قوم رسول الله ع م اند لشمش قوم در انلردن دخی معاونت
طلب ایدهلم رسول ع م ابو بكر و عمر و علی الوب بنی نظیر قومنه كلدی ایتدی بكا ارشن
دیتاسن دخی یاردم قیلوك حیی بن اخطب اول قومك اولوكیدی رسوله ع م ایتدی
یا ابا القاسم اوتر هله بز سكا اول طعام ورهلم اندن صكره نه دیلرسك ورورز رسول
ع م اوتروب اول اوچ یاریله اوتردیلر حیی بن اخطب اصحابنه دیدیكم یا قوم بو محمد
اوچ كشیله الهكوردی هیچ بندن یكرك فرصت اله كرمز انی الدرك ایرق ابدا بز شر كورمیهیز
چون بولر بو اتفاق قیلدیلر جبرائیل ع م كلوب بولرك بو اتفاقلرن رسوله ع م خبر وردی رسول
ع م فی الحال بر حاجت واقع اولمش كبی سرعتله قلقوب اصحابیله مدینهیه كردیلر بر
كشی كلدردی مدینهدن اكا صوردیلر رسولدن اول كشی ایتدی كوردم رسول الله مدینهیه
كلدی اول ارشدكی یرده بر اوه كردی انی اولن قوم طوردیلر حیی بن اخطب اول
قومه ایتدی ابو القاسم كیتمكا اوزدیلرزكم انی طعام لندردوز اندن صكره دیلدكن ورورز
انلر اول یره قدیلدی چون رسول ع م دونب مدینهیه كلدی خلق جمع ایلدی جریله انلره
واردی مقاتله قلدی حیلی ادم هلاك ایلدی بعضیلر دیدیلركم كعب بن اشرف دخی اول
مقاتلهده الدردیلر رسول ع م محمد بن ام سلمی و ابو نایلی و ابو قتادهیی ایكی كشی دخی بله بنی
نظیره كوندردی وارب انلردن ادبخ خرمه استایلر محمد بن سلمه چوق یولداشلریله كیجه
ایچنده انلره كلدیلر دیدیلر بزدن ادبخ خرما استیو كلدك الروارد دیكم بولر كله سیلكشه
طوتب انی دپلدیلر قلیج دونب رسوله ع م كلدیلر رسول ع م جری جمع ایدب اول بنی نظیره واردی

دیدیلر کلوب یرکزدن چقوب کیدک قجنکم یمشوکز ایرشه کلسز کسب ایله کدسز انلر راضی
اولمدیلر بس رسول علیه السلام انلری حصار ایلدی اکرتدی جون عاجز اولدیلر دیدیلرکم یا ابا القاسم
بزم یرمزدن دکرسن سکاویررز رسول علیه السلام دیدیکم یوق البته اشبو قلعه کزدن چقوب کیدک
دخی بر دوه یوکی کتورک بلدکجه رختکزدن بیله الک سلاحدن ارتوغن انلر کرو
راضی اولمدیلر رسول علیه السلام انلری اون بش کون اکرتدی دخی امر ایلدی که خرمالری اغجلرن
کسدیلر واولرنی دلدیلر جون اول یهودیلر انی کوردیلر که اولری دلندی اول اولردن
چقوب ایرق اده کردکر منافقلر دیدیلرکم بولره یاردم ایدلرز زیرا منافقلر انلره دمشلردیکم
اکر سزی یرکزدن چقرسیه اولورلرسا بز دخی سزکله بیله چقارز اکر سزکله مقاتله
قلورلرسه سزه نصرت قلاورز بو عهد ایتمشلردی جون بولر کوردیلرکم اغزیجقلری بلادیه
اغزدیلر اول عهد ادنلردن هیچ برسی بلورمدیلر بر یرنه طانشب دیدیلرکم بو خرملرمز
کتدکدن صکره بزه بونده طورمقدن فایده نه اولسر دیدیلرکم یا ابا القاسم نه دیلرسک
سکاویرلم شول شرطدرزه کم بزم بشومزی ازاد قلاسن چقاورز کیدورز بس رسول علیه السلام
انلری شهرلرندن سروب چقردی بر دوه یوکی رختلرندن بیله ویردی سلاحلرندن
ارتوق باقی قلان مالترن الوب مهاجرلر اراسنده قسمت ایلدی انصارلردن هیچ
برنه نسنه ویرمدی الا ایکی کشیه ویردی انجق که اولر دخی مهاجرلر کبی محتاجلردی
بر سهیل بن حنیفدی وبری سماک بن خرشه یدی دوجانه کنیتی اول وقت حق تعالی
بو ایتی اندردیکه هو الذی اخرج الذین کفروا من اهل الکتاب من دیارهم لاول
الحشر ما ظننتم ان یخرجوا وظنوا انهم مانعتهم حصونهم من الله فاتیهم الله
من حیث لم یحتسبوا یعنی اول الله درکم اول اهل کتابدن کافر اولنلری سروب

یرلرندن یرتلرندن چقردی که اول شهرلرندن درلوب چقوب سورکن انلر اولدیلر
عکرمه ایدر هرکم محشر یری شام مدغنه شک ادرسه بو ایتی اوقسون که حق تعالی
بیوردی زیرا قجنکم انلره دنلدی شهردن چقک انلر دیدیلرکم نه یره چقلوم رسول
علیه السلام دیدیکم محشر یرنه چقک یعنی شامدن یکا بس عکرمه بونکله تمسک قلوردیکم محشر
یری شام اوله بس حق تعالی بیوردیکم یا مؤمنلر هیچ سز ظن ایتمزدکوزکم بولر یرلرندن
چقالر یعنی اول بنی النضیر قومنک عزتلرنه وغالبلقلرنه بقوب هیچ یرلرندن چقوب
کیدلر دمزلردی بو بنی نضیر قبیلسی دخی شویله صانورلردیکه اول قلعه لری انلردن
اللهک عذابنی منع ادر قرتررحق تعالی اول انلره ومن قلدغی حکمنی وعذابنی هیچ
انلر امتد قلدی وصنمد قلدی یردن انلره ایندردیکه اول اولری کعب بن اشرف
دیبلدیلر ودخی دمشلرکه رسول علیه السلام جون جریله انلردن یکا چقدی حق تعالی انلرک
کوکلنه قورقو برقدیکه صوقلرنک اغزنه اولوا اوقیورکر ایلدیلر انکله اولرن صقلیلر
مسلمانلر بشلیوب اولرن دلوب اچروکیردیلر اول یهودیلر انی کوروب طاملرنک
انلر دخی بریانن دلوب یجی کردیلر نیتکم حق تعالی بیوردی وقذف فی قلوبهم
الرعب یخربون بیوتهم بایدیهم وایدی المؤمنین فاعتبروا یا اولی الابصار یعنی
حق تعالی انلرک کوکلنه قورقو برقدیکه اولرن کندولر الریله یقدیلرکم کندولرکیدلر مؤمنلر
اوترمسون دیو یقدیلر مسلمانلر دخی کلوب بریکادن یقدیلرکم محاربه قلغا قولایی
اولا ای کوکلری کوزی اچوق اولنلر حق تعالی نک بو امرنه نظر قلوب عبرت
الوک که نه حکمتلری وار در ودخی بیوردیکم ولو لا ان کتب الله علیهم الجلاء
لعذبهم فی الدنیا ولهم فی الاخرة عذاب النار یعنی اکر حق تعالی نک اول

تقدیرده کوکلیسه که بونلری جزیره عربدن سوروب چقاروب شام ولایتنه التیرسه دنیاده بونلره
عذاب قلیدی مؤمنلرک قلیجی ایله نتکم هلاک قلمغله واوغلن قزن اسیر ادوب ماللرن غنیمت
قلمغله واخرتده دخی اوده عذاب قلیدی لیکن تقدیر ماسبقده کلسه کرکدیدی و
دخی بیوردیکم **ذلك بانهم شاقوا الله ورسوله ومن یشاق الله فان الله شدید العقاب**
یعنی اول سوروب یوردلرندن دنیاده اواره اولمق واخرتده اود عذابنه مبتلا اولمق بونلره
اندن اتردی اولدیکم بونلر الله ورسوله دین اچنده مخالفت قلدیلر دشمان اولدیلر بس هر کیمسه کم
الله ورسوله مخالفت قلوب حقه باطل وباطله حق دیه دنیاده کندو خالقنه دشمان اولور
بس اخرتده دخی حق تعالی انلره قتی عقابلرله عقوبت قلورکم هیچ بر کیمسه انلره ناصر
بولنمز و دخی حق تعالی بیوردیکم **ما قطعتم من لینة او ترکتموها قائمة علی اصولها**
فباذن الله ولیخزی الفاسقین عکرمه ایدر اول مسلمانلر بنی النضیر اوزرنه واردیلر
بشلدیلرکم اول خرمالری اغاجلری کسلر بر بخلر انلری منع ادوب قومدیلر دیدیلرکم حق تعالی
بزه قومدم ادوب حوزلدی اول اکنلری فساده ویردیکلریچون بر بخلر ایدردیکم کسوک
حق تعالی بزه یرده بیورمشدرکم بز دشمانه نه کیم ارشد درسز اول کلی یزلوب تقدیر اولمشدر
چون بو اختلاف واقع اولدی حق تعالی بو ایتی کندروب بیوردیکم شول نسنه کیم سز اول
لطیف کوکلو خرمالردن کسدکوز اول الله دستوریله در واول کسمایوب قودوغکوز دخی
الله دستوریله در کسلمکی تقدیر اولنی کسدکوز کسلمکی تقدیر اولمیانی قودکوز ابن عباس
ایدر هم چون رسول ع م امر ایلدی که اول خرمالری کسلر بنی النضیر قومنه اول غایت قتی
کلدی ایدیلر مؤمنلره دیدیلرکم سز شیله اعتقاد قلورسزکم فساد ایتمزسز حال بودرکم
فساد کردیریورسز سز انکر سز بوکز کسرکی کمدلر قودلر حق تعالی بو ایتی ایندردی بیوردیکم

اول کسدوکوز اول خرمالر واول قودوغکوز خرمالرکه عجوه دردکلی الله دستوریله درکم
اول عهدلرن صیجی عاصیلری خور حقیر ادوب رسوای قلاسز بندن صکره بیوردیکم
وما افاء الله علی رسوله منهم فما اوجفتم علیه من خیل ولا رکاب ولکن الله
یسلط رسله علی من یشاء والله علی کل شیء قدیر یعنی اول وقت که رسول ع م
بنی النضیر قومنک ماللرن جمع ادوب الدی بو عرب قومی رسولدن انی طلب قلدیلرکم
اول بدر مالین قسمت قلدوغیلین انی دخی جمیع مسلمانلر اراسنده قسمت ایلیا رسول
ع م ایله ایتمدی مهاجرلر اراسنده قسمت ایلدی انصارلره ویرمدی اول قوم انی خوش
کورمیوب بربرله سویلشدیلر حق تعالی بو ایتی اندروب بیوردیکم شول نسنه یی که حق
تعالی رسولنه ویردی بنی النضیر مالیندن انی سز انلرک اوزرنه اتلر ودوه سکردوب غزا
وجهله المدکز بلکه یایان یورییوب کلدکوز لیکن حق تعالی رسول محمدی انلر اوزرنه مسلط
قلدیکه سز انی فتح ایتدکوز حق تعالی دلدکی نسنه یه قادردر قدرته یترکم رسولنه نصرت
ادوب مال غنیمت ویره اول مال غنیمت رسولکدر کندولکه دلرسه ویره بندن صکره اول
مال غنیمت کملره ویرلسه کرکدوکن بیان قلوب بیوردیکم **ما افاء الله علی رسوله من**
اهل القری فلله وللرسول ولذی القربی والیتامی والمساکین وابن السبیل کیلا
یکون دولة بین الاغنیاء منکم وما اتیکم الرسول فخذوه وما نهیکم عنه فانتهوا واتقوا
الله ان الله شدید العقاب یعنی شول مال غنیمت که حق تعالی رسولنه ویردی اول بنی النضیر
و فدک و خیبر مالیندن حکم انک اللهکدرکم نجه دلرسه تقسیم ایده اول بنی النضیر مال خالص
رسولکدرکه صلح ایله فتح اولندی قهرله فتح ادوب المدکوز دخی اول مال رسولک قرابتنک
درکندن ارتسه یتیملرک مسکینلرک دردخی ابن سبیلکدر مالک بن انس ایدر اوچ نسنه

صافيه رسولك در بر بني النضير و بر دخي فدك و بر دخي خيبر اما بني النضير كندونك خاصدركه
كندو حوائجي چون قوللنشدر اما فدك ابناء سبيل چوندر و اما خيبر دخي اوچ قسم ايلدي ايكي قسمي
مسلمانلر اراسنده تقسيم قلدي بر قسمي اهل بيتنك نفقه سيچون قودي اندن ارتنين كرو مسلمانلر
فقراسنه اولشدردي تاكه اول اغنيالرك اكالكري اير ب فقرالرنه غالب كلوب كندولرارلرنن
تفرق قلوب تداول ايتميلركه كاه شونك الينه كاه بونك الينه اولا شول نسنه دي كه بره رسول
مال غنيمتدن وردي الي الوك و امر ديندن نكه سزه بيوردي انوكله عمل ايلك و شول نسنه دن
كه سزي منع ايلدي اندن ينلك و قورقك الله رسولنه مخالفت قلمككه الله نك عقاب عاصي
اولنلره كي قتي در بوندن صكره اول مال غنيمت مهاجرلره حقدوغن بيان ايدوب بيوردي
للفقراء المهاجرين الذين اخرجوا من ديارهم واموالهم يبتغون فضلا من الله و
رضوانا وينصرون الله ورسوله اولئك هم الصادقون يعني اول مال غنيمت شول فقرانكدر
كه هجرت ايدوب مالكرن يرلرين وشهرلرن ترك ايدوب رسول الله بله كلدلر يعني اول
اول مهاجرلره وركه مكه اهل انلري يرلرندن يورتلرندن چقردي مالكرن ترك
ايدوب كلوب سزه اولشدلر سز دخي انلرك حقين بلوك كه انلر بو نسنه ده اول الله نك رضاسين
وجنت اچون فضلن طلب قلماغچون ايدي و دخي انلر الله و رسولنه مطيع اولب قلج اورركلر انلرك
امرندن طشره اولمزلر انلر كلي ايمانلرنده صادقلردر چون انصار انلرك حقين بو ايتي
اشتدلر كوكلري خوش اولب سوندلر دديلر كم اول مال غنيمت كليسي انلرك اولسون بز دخي
دخي انلرك اولسون چون بو انصار دخي اول حكمه راضي اولب بو جواب وردلر حق تعالى
انلره دخي ثنا قلب بيوردي كم والذين تبوؤا الدار والايمان من قبلهم يحبون من هاجر
اليهم ولا يجدون في صدورهم حاجة مما اوتوا ويؤثرون على انفسهم ولو كان

بهم خصاصة ومن يوق شح نفسه فاولئك هم المفلحون يعني شول كمسنه لركم مهاجرلر كلمزدن
اكدن انلر مدينه ايچنده وطنلنوب متمكن اولدلر دخي رسول انلره كلمزدن اوك انلر كوكلرن
ايمان اوزره دلندروب قرار طوتدلر مؤمنلردن كيم كه مهاجرت ايدب انلره كلسه اني سوررلر و انلره
وررلر نسنه يچون طارلنوب كوكلرنده حسد ايتمزلر وملول اولمزلر اول مال غنيمت
قسمت ايتمكده اول مهاجرلري كندو نفسلري اوزرنه اختيار ايدب ددلر كه كلي اول انلرك اولسون
بلكه بزوم ملكمزله اولسون كندولرك حاجتلري واركن دخي انلري اختيار ادرلر هر كمسه كم
كندو نفسندن حفانلغي صاقنسه هواي نفسني ترك ايدب بر ايري اختيار قلسه بت
يمز سم قيرمزتك اول يسون دسه فلح بولب قورتلمشلر انلردر و دخي ابو هريره رضي الله عنه
ايدر بو ايت انصارلردن شول كشي حقنه كلدي كم انك اونه بر قنوق كلدي اونده زواددن
همان كندولره واوغلنجقلرنه يجك نسنه واردي كندولر دخي اوردي ارنه
اصمرلديكم ايركن اوغلنجقلري اويوت كيجه اول وارجه طعام اول قنوق ايلينه كتور
چراق فتيلن دوزر كبي اولدي كلندر بر قره كوده يير كبي الكم يميالم اول قنوق يبوب
قرني طويورسن اولدركه اول سببدن حق تعالى بره رحمت قلدي اول كيجه ايله ايلدلر
كندولركره واچ يتدلر اول قنوق طويوردلر حق تعالى بو ايتي اندردي انلرك حقنه و دخي
ديمشلر كم انصارلردن بر كشيه بر بشمش باش هديه كتوردلر اول ددكه شول فلان
قونشم بندن دخي محتاجدر اولا اول باشي اكا كندردي اول دخي ددكم اولا كم فلان قونشم
بندن دخي محتاجدر اولا اول دخي اكا كندردي بورشمه اول باش التي اوه چكروب يدنجي
كره ينه اول اولكي اوه كلدي بربرلرن كندو نفسلري اوزره اختيار قلدلر كندولرك اكا
احتياج واركن دخي بس بو ايت انلرك حقنه كلدي ليكن ثواب درجاتده ركدكي حكم خاص

دكلدر عام درهر كم انلر جليٓن بخيللغى وجهانلغى كندو نفسندن كدروب كندنك حاجت وارايكن دخى كندو يمويوب بر درويشه يدرسه لاجرم انلره ويرلن مرتبه اكا دخى ويرلور حق تعالينك فضلى عام دردر وايتدر رسولدن عليه السلام هر كيمسه كم زكوتني ويرسه و قونغى اوكنه طعام كتوروب حرمت قلسه و بر واقعيه اغرمش كشيه مالندن نسنه ويرسه اول دخى جهانلغندن بريلمش اولور جون حق تعالى اول مهاجرلري مدح ايلدى ايكنجى انصارلري مدح ايلدى بندن صكره اوجنجى شول كمسلري مدح ايلديكه انلرك طريقنن اولديلر نتكم بيوردى والذين جاؤا من بعدهم يقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين سبقونا بالايمان ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين امنوا ربنا انك رؤف رحيم يعنى فلح بولب قرتلن انلردر كم اول مهاجرلردن وانصارلردن صكره كلديلر كه انلره تابعين درلر يعنى رسولى كورمديلر اما رسولى كورنلري كورديلر انلرك طريقنه متابعت قلديلر كندولردن الروكجنلره دعا قلوبن ديرلر ديكه اى بزم ربمز يارلغا غل بزي ودخى اول بزدن الرو ايمانله كجن قرداشلرمزي دخى يارلغا غل انلر مهاجرلر و انصاردر دخى بزم كوكلمزده اول كجن ايمان اهل قرداشلرمز جون خيانت وحسد وعداوت قلما غل كه اى بزم ربمز سن مؤمن قوللركي اسركيوب رحمت ايدجسن بو ايتن دليل واركم هر كيمسه كم صحابه ازره ترحم اتسه وانلر ايجون مغفرت طلب اتسه هيج كوكلنى انلر ايجون خيانت حسد اولمسه مسلمانلقدن حظ وار و صحابه اجرنجه اكا دخى اجر حاصل اولور هر كم اول صحابه ديو زلغله اكسه انلرك ازرنه ترحم اولمسه ياخود كوكلندن انلره خيانت طوتب حسد قلسه انك مسلمانلقدن حظ اولمز زيرا حق تعالى اول مهاجرلري ذكر ايلدي اندن صكره انصارلري و تابعين ذكر ايلدي كم انلرك اردلرنجه كلديلر انلرك

سيرتى طوتب انلر ايجون دعا قلديلر و بو ايتده دخى دليل واركم مؤمن اولنلره و اجدر كم كجمش مؤمن قرداشلر ايجون دعا قلالر دخى اتالري ددلري ايجون واستادلري وشيخلري ايجون دعا قلالر كه انلره دين احكاملرن وعبادت طريقلرن وادب ازكانلرن اكرتدلر بوندن صكره حق تعالى منافقلر حقنده بيوردى كم الم تر الى الذين نافقوا يقولون لاخوانهم الذين كفروا من اهل الكتاب لئن اخرجتم لنخرجن معكم ولا نطيع فيكم احدا ابدا وان قوتلتم لننصرنكم والله يشهد انهم لكاذبون يعنى يا محمد نظر اتمزمسن اول منافقلره كم اول بنى النضير يهودلركم كفر ايجنده انلرك قرداشلريدر انلره ديدلركم اكر سزي بو يوردكزدن سوروب جقاررلرسه والله بز دخى سزكله بله جقاررز شول سزه حقارت اولن يردن هركز بز محتاج اولمياوزا كا يارديم قلمياوز اكر سزكله مقاتله قلوب محاربه ادرسه والله يارديم ادروز حق تعالى طانقلق ويروب بيوردى كم لئن اخرجوا لا يخرجون معهم ولئن قوتلوا لا ينصرونهم ولئن نصروهم ليولن الادبار ثم لا ينصرون يعنى بو منافقلر سزلرنده يدى بخلر درهمان سزلري دللرندر كم سيلرلو كوكللرندن انك اصلا حقيقتي يو قدر شول ايمانلري كبى اكر اول بنى النضير يهودلري سرلب جقر كورسه انلريله جقاجق دكللر و انلركله مقاتله قلنسه انلر اولره يارديم قلجق دكللر و اكر يارديم قلالم درلرسه دخى انك ازرنه محكم طوره جقق دكللر بلكه يوز دندروب قجسرلر اندن صكره انلر نصرت اولنجق دكللر و اول هزيمت كندولردن منع اتمك دخى الرنده كلمز ودخى بيوردى كم لانتم اشد رهبة في صدورهم من الله ذلك بانهم قوم لا يفقهون يعنى يا مؤمنلر جماعتى سزوك قورقوكز بو منافقلر كوكلنده دنياده اللهك اخرتده غي عذابلري قورقوسندن دخى قتى درامدي بو كراتله اولدوغى اندندركم

بونلر بر قومدرکه اللهک عذابلرنی و عقابلرنی فکر ایدوب اکلیومزلر عقللری و
ادراکلری یوقدر اول سزک قلبلرکزی التنده بر نفسنه جان ویروب املک زحمتن
ارتوق کورورلر اول آخرتک ابدی عذابلرندن بندن صکره اول یهودلرک حربده مقاتلده
عاجزلقلرن و ضعیفلقلرن بیان ایدوب بیوردیکم لا یقاتلونکم جمیعا الا فی قری
محصنة او من وراء جدر بأسهم بینهم شدید تحسبهم جمیعا وقلوبهم شتی
ذلك بانهم قوم لا یعقلون یعنی بو یهودلر سزکله مقاتله قلمغه عاجزلقلرندن
صحرالره چقوب مقابل اولمزلر الا اول قلعه‌لری و اولری ایچنده ایدرلر یاخود دیوارلری
اردندن ایدرلر اما نیچون بونلر بر برله محاربه قلسلر اراونن محاربلری و مقاتللری
کی فتح اولورکه بر برینه قیوب هلاك ایدرلر اما نیچون مؤمنلرله قلسلر عاجز قلوب قلعه‌دن
قلعیه قچرلر سن بونلری آنله صانورسنکم اول یهودلرله منافقلر کوکلندن بر برله اتفاق
اوزره درسوزلری بر دربلکه کوکلری مختلف برا کمز درنه یهودلر کوکلی اول منافقلره درلر
نه منافقلرک انلره بر سوزدرکم دلنه سیکرلر امدی بولرسن ده بر اولوب کوکلری مختلف
اولدغی اندندرکم بونلرک عقللری یوقدر الله تعالینک عذابنه تعرف ادهمزلرکه فکر ایدوب
اکلیه‌لر اندن نجات بولمناسی ایدلر بندن صکره حق تعالی بونلره مثل قلب بیوردیکم کمثل
الذین من قبلهم قریبا ذاقوا وبال امرهم ولهم عذاب الیم یعنی بنی النظیر
یهودلرنک مثلی شول کندولردن اکدن اولن بدر قوم مثلی کبیدرکم بونلره یقین زمان
ایچنده اولدیکه اکی ییل قدر اولدی انلر کافرلرنک عقوبتنی طتدلر آخرتده انلره قتی
عذابلر اولسر بونلرده نجه اولدلر ودخی اول منافقلرله یهودلر مثلی که بر برینه یردم
ایدوزدیو عهد قلدلر عهدلرنده بکادن بولندلر انلرک دخی مثلی شول شیطان کبیدرکه بر
کمسیه

کمسیه کفر تلقین ایدر کافر اول سنی قورترین دیر نیچون کافر اولسه دیرکه بن سندن
بیزارن بو آیتدن اول راهب برصیصا حکایتدرکه روایتدر ابن عباسدن رضی الله عنه
یعنی قصنه بودرکم بنی اسرائل ایچنده بر راهب واردی چوق زمان الله عبادت قلمشدی
نقدر دلولر و صیرولر کتورسلر اکا عزایم اوقیوب دعا قلوردی خوش اولوب کیدرلردی
بر کز بر قز اغلن کتوردیلرکه عقلی قرشمشدی غایت جمیله ایدی قرداشلری واردی
کتوروب انک قتنده قودیلرکه اکا علاج ایده شیطان لعین انک اردنجه اولوب اول دکلو وسوسه
قلدیکه انکله زنا قلدی اول قز اندن حامله اولدی چونکم حملی ظاهر اولدی بوکز شیطان انی
بر قورقویه برقدیکه سن بر زاهد کشیسک خلق سکا اعتقاد قلمشلردی بو نجه صیرولر
دعاکله شفا بولوب صاغ اولورلردی شمدی بر ایش قلدک که کلوب قز قرداشلری
بونی حامله کوره‌سی اولورلرسه متعیندرکه سندندر ایرق خود بو یرده کمسکر یوق
سنی طوتوب رسوای لقیله اولدرسرلر باری بو حال سکا واقع اولمدن اول قزی سن اولدر
دفن ایله کلوب صوررلرسه دکل که اول جنی که انی طوتردی بر دفعه کلوب شیله
قپتی طوتدیکه بوغدی اولدردی چاره ایده مدم ایلتدم دفن ایلدم دی شیطانک بو سوزیله
انی اولدروب دفن ایلدی اندن شیطان بر ادم صورتنده کلوب اول قزک قرداشلرنه
اول برصیصانه قلدیسه بر بر خبر ویروب اول بکلری قلعه غنه دکدی اول بکلری
خلق جمع ایدوب الدی کلدی صومعه‌سندن اشغا ایندروب اول ایشه اقرار ایتدردلر چون
اقرار ایلدی اول بک بیوردیکم انی اصا قویلر اصا قودلر شیطان قرشوسنده کلوب اکا
بر صورتله کورندی دیدیکه ایشبو بلالره سنی هب بن اوغرتدم کل امدی بر سجده ایله یعنی
انی طموتب بکا مطیع اول سنی کره و قورترین دیدیکه ایت نه درسن شیطان دیدیکم بکا

سجده ایله دیدیکه اصلمش بکا سجده قیلدیغن دیدیکه باشوکی آشاغا اکوب اشارت ایله بکا
یتر اول آنی باشن آشاغا اکوب اشارت قیلدی کافر اولوب ایمان سز جان ویردی شیطان دخی
بن سندن بیزارن اول عالملر تنکریسندن قورقرن دیوب قوودی کتدی پس بو منافقلر دخی
اول یهودلره بز معاونی اولاورز دیو عهد قیلدیلر عاقبت اونتوب انلری مخذول حقیر
قیلدیلر نتکم شیطان اول راهبه قیلدی پس عقل اولن کرککم فاسقلر جاهللر سرزنه
الدنوب کندو دیننی اخرتن حقارتن قومیالر ایدرسه صالحلر و علمیله عمل قلن عالملر
سرزنه اویه شول عالملر صحبتندن قچاکه منصب عزت سوکیسی و تنعم دنیا سوکوسی یورکی اچندن
شول اکج قوردیکی یراتمش اولوب بیله یوردر یقین ومشدرکم قوردوب هلاک ایلیه انك صحبتندن
نقدر منفعت طوتاسن نتکم حق تعالی بیوردیکم کمثل الشیطان اذ قال للانسان اکفر
فلما کفر قال انی بریء منك انی اخاف الله رب العالمین فکان عاقبتهما انهما
فی النار خالدین فیها وذلك جزاء الظالمین یعنی اول منافقلرك مثلی اول یهودلرله
شیطان مثلنه دندیکه اول راهبه دیدیکم کافر اول سنی قورتارین چونکه اول کافر اولدی
شیطان آکا دیدیکه بن سندن بیزارن پس اول شیطانله اول راهبدی عاقبتلری بو اولدیکه
ایکیسی دخی اود عذابنده مخلد اولالر و اول منافقلر یهودلر جزاسی بخیللق اولسرکه کفردن
جقیوب ظالملردن اولدیلر و دخی بیوردیکم یا ایها الذین امنوا اتقوا الله ولتنظر
نفس ما قدمت لغد واتقوا الله ان الله خبیر بما تعملون یعنی ای انلرکم
ایمان کتوردیلر قورقوك الله‌دن آنه مطیع اولك هر بر کوز کندو نفسکز نظر قیلسون کورسن
که یارین قیامت کوننه کندویه نه ذخیره کوندردی که کندویه بوله زیرا هر کشی انبارنه
نه قورسه اروغی اولسر پس کرکدرکم کشی نظر قلوب فکر ایلیه آخرت انبارنه نه عمل کوندردی

اکر ذکر تسبیح و نماز و زکوة و صدقه و احسان و اورجلر و یتیملر و ضعیفلره ترحم قلب
خیرلر قلمق و مظلوملری ظالملر الندن قورترمق و تنکری قوللرینه خیر صانمق و کناهلردن
صاقنمق و صالحلری و طاعت عبادت اهلنی تنکری ایچون سومك و انلره دین اوزره یاردم
ایتمك و فاسقلری ظالملری تنکری رضاسی ایچون دشمن طوتب انلره قرشو دخی بولره بکزر
نسنلرکم وارکندودن اول کوندرب انی آخرت انبارینه صقلدیسه خوش دولت و سعادت
کنجلرن کندویه یرقلدی که یارین انوکله بای اولب سعادت تختنه سلطان اوله و الا کندودن
اول نی نمازلقلر و کندویه بخیللق ایدوب زکوةلر و صدقلر ویرمك فسقلر فسادلر اشلمك
و تنکری قوللرینه اسرکیوب ظلملر ایتمك و بدعت اهل شیخلری سوب انلرکله صحبت قلوب
انلره خیر ادب بدعتلره یاردم ایدیویرمك دخی بولره بکزر کبی اشلر کندردیسه بو
سعینه زیان کار اولب عاقبت بوله قیامت کوننده حسرتلر یبوب بیجه پشمانلق ایله
سکك کبی باشنی دوکه که فایده ایتمیه پس حق تعالی بو ایتده دونه دونه تکرار الله دن قورقك
بزوك خیر شر نه قلدغکزی اول الله بلورذدکی غایت عنایتندن و کرمندن بزه تنبیه
ایدوب اشارت قلورکم طاعتلره و عبادتلره و خیرلره و احسانلره سعی ایدککم بنم رضام
انلردر فسقه و فسادلره الدانمیك که بنم غضبم و عقابم انلردر جون حق تعالی هر کشیه
امر ایلدیکه نظر ایده کوره کندودن الروته کندردی پس عقل اولن بو امره مطیع اولب کندو
حالنه نظر قلمق کرك کورمك کرك که بو دیدکمز اشلردن قنغیسنه مشغولدر اکر اول
اول دیدکمز اچلق سببلره نه مشغول ایسه صدق اخلاص ایله توروب دخی یکرك مشغول
اولسون شکر ایلسونکم الله توفیق ویروب انی کندو قبوسنه لایق قلدی و اکر شکره
دیدکمز طامو اسبابلرنه مشغولسه عمر سرمایسی الدن کیدوب کتمدن اول حالدن توبه

قلوب شیطان قپوسندن چقوب رحمان قپوسنه کلسون باقی قلان عمرینی اول قپوده خدمتده
کچورسن جدله محکم طوروب سعی ایلسون اولا کم اول پادشاه کریم اولکی تقصیرلقلرن دخی توکلیله
فضل ایدوب عفو ایلیه بندن صکره کرو حق تعالی مؤمن قوللرنی اوکتلیوب بیوردیکم ولا تکونوا
کالذین نسوا الله فانسیهم انفسهم اولئک هم الفاسقون یعنی ای ایماننده صادق اولنلر
زنهار سز دخی شول یهودلر و منافقلر کبی اولمک که دللریله بزی بر بیلورلر کوکللریله انکار
ایلیلر بزم بیوردغمزی طوتمیوب بیورمادغمز اشلره مشغول اولورلر چون انلر الله امرین اونتدلر
وانک عذابنه و عقابنه انکار قلدلر حق تعالی دخی نصرتین و توفیقین انلردن کسدی اول
نفسلرنه یارن کرک اولجق نصیبلرن انلره اونتدردیکه هیچ اکوب اولدیغی یمزلر بولر کلیسی
فاسقلردن و عاصیلردن اولدیلر چون انلر تنکرینک اول عظمتن و قهارلغین اکوب انی
بلمکی ترک ایتدیلر الله تعالی دخی انلری توفیق رحمتله امکنی ترک ایلدی انلر اول اللهه
قلدقلری عهدی صیدیلر یعنی محمد کلسه بز اکا ایمان کتورورز دیو عهد قلدیلردی اول وقت که
توریتک اچنده و انجیلده انک صفتن اوقیوب بیلدیلردی صکره اول عهدلرن حسد ایدوب
کرو صیدیلر کتابلری حکمن اردلرنه اتدیلر حق تعالی دخی انلره کندو حاللرن اونتدردی
تا کیم بر نفسلرن قورترجق عمل اشلیوب کندولردن اول اخرته کندرمدیلر بولر اول عهدن
صیانلردن اولدیلر پس مؤمن اولن کرک که کندوی بولرک عملندن ایراق قله ادنی مؤمنک
فاسقلر دیوانینه یزمیه کندودن الو خیر عمللر کندرمک جهد ایده اولا اللهک عظمتن
و صفت قهرن اکا طوره اونتمیا تا کیم الله تعالی دخی انی توفیقله و رحمتله اکابندن صکره حق
تعالی اول الله ذکر ایدوب مطیع اولنلرک و اونیدوب عاصی اولنلرک معاملرنی ذکر ایلدی که
اول مطیعلرک دخی نیکرک شوقی ارته اول عاصیلرک دخی کوکلرندن بر قورقو قپوب اندن

بکادونلر

بکادونلر بیوردیکم لا یستوی اصحاب النار واصحاب الجنة اصحاب الجنة هم الفائزون
یعنی طامو اهلیله اچماق اهلی دنیده اخرتده اکیسی برابر دکل شول که اچماق اهلیدر دنیده
دخی انلر کرامتده درکه اولوکچی باقی یوقسول انلره اکرام ایدوب انلرن اویب تبرکا اندن
دعالر ارزلر زیرا انلر توفیق ویرلمش قوللردر معصوملردر کناهلردن الچقوب طاعت
عبادت یولنده سعی ایدرلر اخرتده دخی دکلی خلق قورقوده اولچق انلر عرشک التنده راحتده
اولسرکو بچکلره شفاعت قلوب عذابدن قورترسلر کرک اولوکرامتلر و بوجهه تشبکره
ایرشسرلر اما انلرکم طامو اهلیدر دنیاده دخی تنکری قوللری اراسنده خور حقیردر کمسه
اکا کوز یوزله باقمز مکر کرو کندو جنسی اولا اخرتده دخی خور مخذول الله دن فضل عنایت
اولمایجق هیچ بر کمسه اکا یاردم قلوب عذابدن قورترمز پس اچماق اهل طامو اهلیله
قنده برابر اولا کم اچماق اهل الله قوللرینک پیغامبرلر صحبتنده التوندن و یاقوتدن
و زبرجددن کوشکلر و کوشکلر اچنده حورلرله مزین تختلر ارزره انواع حله لریله درلو
نعمتلر اچنده ابدی تنعم قلدلر اما طامو اهل شیطان قوللرینک زبانیلر اراسنده اوددن
طونلر کیوب اوددن درلو اوددن [illegible] لر اچنده دوشکلری اود اورتلری اود یدکلری
اود اچدکلری اود پس بو ایکی حال نیجه برابر اوله انکچون حق تعالی بیوردیکم اچماق اهل
فایزلردر یعنی سعادت بولب قرتلن انلردر و طامو اهل دخی شقاوت بولب هلاک
اولن انلردر پس هلاک اولنله قرتلن معلوم قنده برابر اوله صکره بندن صکره وعظ ایدوب
بیوردیکم لو انزلنا هذا القرآن على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من خشية الله و
تلك الامثال نضربها للناس لعلهم يتفكرون یعنی اکر بو قرآنی بز بر طاغه ایندرسیدک
ادمه ویردکمز تمیز وادراک اکا ویرسیدک دخی اکا ایندرسیدک اول وعد و وعیدلرکم قرآنک

ایچنده در اول طاغ اوله ایجاق شوقندن و طاموقورقوسندن طاقت کتورمیوب پاره پاره
اولیدی بو آدم اوغلینی نته طاقت کتوروب ایچندن ایجاغه بر شوق و قورقو یا طامودن
قورقوب کندوی صلاحیت یولینه یوریتمز پس بو آدم اوغلانینک کوکلی اولو طاغدن قتیدن
دخی قتیدر که بو قورقو ایتلرن اشدوب کندوی معصیتلردن یغمز یاخود اول وعد
ایتلرن اشدوب کتلوب بر ایجاق عملی ایشلمکه شوقی ارتمز حق تعالی نک بو مثاللرندن
عبرت اولوب بر انصافه کلمز انک کبی ادمدن طاش طوپراق یکدر که حال دلیله خالقنه
مسبحدر عاصی اولمز و دخی حق تعالی بیوردیکم **هو الله الذي لا اله الا هو عالم الغیب**
والشهادة هو الرحمن الرحیم یعنی اول معبود حق که عبادت اکا لایقدر دکلدر اول
الا الله در که جمیع مخلوقک خالقی اولدر و جمیع مرزوقک رازقی اولدر و جمیع مصنوعاتک
صانعی اولدر قوللرک کزلو ایشلرن دخی بلور آشکاره ایشلرن دخی بلور و دنیاده حاللری
نه اولسه بلور و آخرتده حاللری نه اولسه بلور و دخی نه اولدی نه اولجقدر بلور بو عالمک
اولنی ایشلری و اولجق ایشلری بلور اکا خفی نسنه یوقدر جمیع مخلوقه رزق ویرر و دنیاده
مقصودلرن یرینه کتورر رحمان در و مؤمنلره آخرتده رحمت مغفرت قلور رحیم در و دخی
بیوردیکم **هو الله الذي لا اله الا هو الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن العزیز**
الجبار المتکبر سبحان الله عما یشرکون یعنی معبود حق اولدرکم اندن ارتق الله یوقدر
الا اولدرکم جمیع یر کوک پادشاهی اولدر که انک سلطنتنه زوال یوقدر جمیع عیبدن و نقصدن
واهل عیالدن و شریکدن منزه مقدس سلطاندر زماندن مکاندن و جهتدن پاک
منزهدر فی الجمله خلق انک ذاتنه تصور قلدقلرندن اول عالی در انک ذاتنک حقیقتی
وحدتدن غیری کمسه ادراک اتمکه بلمز دخی اول بوددر کمی نسنه‌لردن سلامتدر

اکا زوال و فنا عارض اولمز سلطنتنه تبدلات تغیرات واقع اولمز اکا مطیع اولن
قوللره دخی ابدی سلامتلق ویرن اولدرکم انلری آخرت عذابندن سلیم قلسر و دخی
و دخی مؤمندر که اکا ایمان کتورنلری آخرت بلالرندن و دخی دنیا بلالرندن دخی امین
قلور و ایمان کتورن قوللرینک ایمانینی قبول ادوب وعدلرینی انلره یرینه کتوروب کرچک
ایچیدر و کافرلره و منافقلره وعید قلدقلرینی دخی یرینه کتورجیدر انک وعدلرینه
خلاف یوقدر و دخی مهیمندرکم قوللر او عزلیّن آشکاره نه ایشلرسه انک آزرینه شاهد
در و دخی عزیزدر که انک مثلی یوقدر حکم آزره غالبدر نه دیلرسه ایشلر عاجز دکلدر
دخی جباردر که قهریله عالمی کندویه مسخر قلور کمسه کندوی اول قهر ایلیندن قورتر
مز انک مقهوریدر و دخی متکبردر که انک کبریاسنه و عظمتنه کمسه ایرشمز جمیع
اولودن اولو اولودر و جمیع اولولرک اولولغی انک عظمتی قتنده بر اوز قندی مقداری
یوقدر بو قدر عجبدرکم بو کافرلر اول پادشاهه لایق اولمین سزلرله انی وصف
ایدرلر که بولردن کندن اول منزه در و مقدسدر و دخی بیوردیکم **هو الله الخالق**
الباریء المصور له الاسماء الحسنی یسبح له ما في السموات والارض وهو العزیز
الحکیم یعنی اول الله در اول کم انالر رحمنده مخلوق یرر در خالقدر و دخی اتالر صلبندن
نطفه‌لر یرر در اول نطفه‌لری رحم ایچنده درلو درلو صورتلره بعضلرن بر برینه بکزمز که اول
مصوردر و دخی اول باریدر که اول مصور اولان جسمه روح ایجاد ادوب انی حرکته
کتورر و جمیع اعضالرده اول روح متصرف کوز انوکله کورر قولق انوکله اشدر دل انکله
سویلر ال انکله طوتر ایاق انکله یورر دخی بو روح اولمسه کوده بر پاره آغج کبی جماد اولوب
قلور هیچ بر اعضادن مقصود حاصل اولمز پس اول پادشاه اولو پادشاهدر انوک کوکلو

اذلري واردركه طقسان طقوز زاده درهر كم دلنن ذكر ادوب صيسه و كوكلنن معنلرن
فكر ادوب هر آندن كنديه بر نصيب الوب الله خلقيله خلقلنسه اول اجماعه كيرر ابو
هريره روايتنده كلمشدر رسولدن عليه السلام ودخي يرلرده كوكلرده كم وارسه جميع
انك عظمتيني ذكر ادوب تواضع مسكنت قلورلر واكا تسبيح تقديس ادرلركه اول
ملكنده عزيزدر وامرن يرنه كتورمكده حكيمدر هيچ بر كمسه انك حكمنه مانع دكلدر سورة

الممتحنة كلها وهي ثلثة عشر آيات بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوي وعدوكم اولياء تلقون اليهم بالمودة يعني
بو آيت اول حاطب بن بلتعه حقنده نازل اولدي قضيه بودركم رسولك عليه السلام عادتي
بويديكم قچن بر يره غزايه كيتمك يراغن قلسه قنغي يره كدجكن كزلردي ياخود بر ايرق يره ديو
براق يردي ورجعي يري معلوم قلمزدي منافقلر انلره خبر اولشدره ديو قوردي ار
اصحابلره شونلكم خاصلري بدرانلر بلورلردي كر وقلن قومدن كمسه بلمزدي تا چقوب قصد
ادوب كيتمينجه وقتا بر كون رسول عليه السلام جري يرغن دزديكه مكيه كيديدي ناكاه
اول مكدن بر مغنيه عورت كلدي يعني ساز چلوب ايرلجي رسول قتنه كلدي رسول ع م
اكا صوردكم نه نسنيه كلدك اول عورت ديديكه انكچون كلدم كه بكا نسنه ويرسن رسول ع م
اكا ديديكه قريش يكتلرندن الدغك عطالري نه ايتدك اول عورت ديديكه بدرده انلري
قردك كمسه قلمدي الومه از نسنه حاصل اولور رسول ع م بيورديكه اكا نسنه جك ويره لر
دونه كروكين چون رسول ديدكن ويردلر اول عورت قصد ايلديكه دونه كين حاطب اول عورته
كلوب ديديكه سكا بر طون ويريم اون التون يله شول شرطله كم مكه قومنه بندن بو بتي
اولشدره اول عورت قبول ادوب بتي الدي كيتدي هماں ساعت جبرائيل كلوب خبر

وردي رسول ع م علي ايله زبيري دخي مقدادي قيغروب ديديكم اوچكز دخي تيز روضه
زبير خانه ارشوك انده بر عورت كيديورر بلسنده بتسي وار اول بتي اندن الوك بولر
دخي تيز چقوب اول روضيه ارشدلر كوردلركه اول عورت كيديورر يتشوب طوتدلر
ديدلركم سنده بتي وار چيقار اول عورت ديديكه بنوملده بتي يوق الحاح ادوب بجد طوتدلر
انداچيدكم بنوملده بتي يوق ديو بولرانمدلر طونني صويوب چقردي انلره ات ويردي
اردلر بتي بولمدي بوكز رختن اردلر بتي انده دخي بولمدي بربرنه ديدلركم دونلوم كدلم
بنده بتي يوق علي رضي الله عنه ديديكم جبرائيل كلوب رسوله خبر ويردي جبرائيل سوزندن
بنك سوزمي كوچكدر والله دونب كيتمزم تا بتي بندن الماينجه ياخود بنك باشني التم رسول
قتنه ديوب علي قلجن چكديكم انك باشني چله في الحال ساچي اراسندن چقروب بتي
ويردي الوب بتي رسوله كلدلر اقدلر يازلمش كه حاطب بن بلتعه دن سلام قبول ايدن
يا مكه قومي بلاسزكم رسول قصد بودركم سزدك ازدكوه واره غافل اولميه سز بو رسمه
خبرلر يازلمش انلره دوستلق كسترره عمر رضي الله عنه اني اشدوب غضبه كلدي طور
كلوب ديديكه يا رسول الله بكا دستور وير بو منافقك بويني اورين رسول ع م دونب اول
حاطبه ديديكه يا حاطب بو نه اشديكم قلدك حاطب ديديكه بكا امان وير اومه يا رسول الله
خبر ويرين بنم اول قريش قبيله سيله اولشقلغم واردر اما بن انلردن دكولم بو سوكله كلن
مهاجرلرك كلسينك اول مكه قومنم قبيلسي دركم كندولري انلره وكله صقلرلر بن دخي ديلدم
كه انوكله انلرك اچينده بر بيرادينم بنم قبيلم دخي انوكله صقلنه بن بو ايشي كافر اولوب
ومرتد اولوب اشلمدم بنم اسلامدن صكره كفره رضام يوقدر بن حقيقت بلورم كه حق
تعالي رسولنه ع م وعدن قلدغي نصرت البته يرينه كتورر خلاف يوقدر رسول ع م

چونکه اشتدی دونب عمره دیدیکه یا عمر بو حاطب بدر کیننده بر زمله بیلدی نه بیلورسن
اولا که حق تعالی اول بدر کیننده حاضر اولنلره نظر رحمت قیلوب دمش اوله که یا بدر اهل
نه دیلرسکز ایشلك که بن سزدن عفو ایدوب یارلغادم پس اول وقت بو آیت کلدیکه یا ایها
الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء تلقون الیهم بالمودة وقد کفروا
بما جاءکم من الحق یخرجون الرسول وایاکم ان تؤمنوا بالله ربکم ان کنتم خرجتم
جهادا فی سبیلی وابتغاء مرضاتی تسرون الیهم بالمودة وانا اعلم بما اخفیتم
وما اعلنتم ومن یفعله منکم فقد ضل سواء السبیل یعنی ای انلر کم ایمان کتوردیلر
سز دوست طوتمك شول کمسنه لری کیم بنم دشمنم اوله لر سزوك دخی دشمانکز اوله تا که سز
اکا دوستلق ایدرسز. نفرت قیلوب بیچ کندره سز نصیحت قیله سز حال بو دورکیم انلر حق تعالی
دن سزه کلن قرابته و رسوله کافر اولوب یلنلر سزی دخی رسول مکه دن چقروب سزلر
اول ربوکزك وحدانیتنه ایمان کتوردوککزدن اترو اکر سز بنم یولمده رضام ایچون غزا
قیلمغا چقدکز سه سزله بولره دوستلق کستروب خبر اولشدرمك بن سزوك کزلو اشکاره
نه قیلدغکز بلورم اشکاره ایمان کتوره سز دخی سزله کافرلره. دوست اولا سز اکر سزدن
بروکز ثمدن صکره بونی اشلیجك اولورسه بدرستی اول طوغرو یولدن خطا ایتمش اولور
بندن حذر ایتسونلر پس بو آیت صریحدرکیم مؤمن اولنلر کافرلرله دوست اولمیالر انلره
رضا کوزیله بقمیالر اکرچه اتالری و اوغلانلری و قرنداشلری دخی اولورسه و دخی بیوردیکم
ان یثقفوکم یکونوا لکم اعداء ویبسطوا الیکم ایدیهم والسنتهم بالسوء وودوا
لو تکفرون یعنی اکر اول کافرلر غالب اولوب سزی طوتابیلورسه دشمانلقلرن
اول وقت سزه اشکاره قیلوب سزی عذاب ایدب اولدرمکه الاوزدلر و سوکب انجتمکا

تخش

تخش سزلرله دیل اوزده لر سزدن انی ارزولدلر که انلرك دیننه کروب انلر جلین
کافر اولاسز و دخی بیوردیکم لن تنفعکم ارحامکم ولا اولادکم یوم القیامة یفصل
بینکم والله بما تعملون بصیر یعنی اکر بو بیچ کندروب انلره دوستلق کستردوك قوم
قرابتدن اترو ایسه سزوك اول قرابتکز و اوغلوکز قزوکزه که مکه ده وار دریارن قیامت
کوننده سزه منفعت ایدجك دکلدر زیرا سز و کله انلروك ارسنده ایرولق اولیسر انلر ناره
کیدوب سز جنته کیده سز ابدا نه سز انلری کورورسز نه انلر سزی کورور الله تعالی سزوك
نه ایشلدوککزی کورور سزه انوك مکافاتن قلور و بر ایش ایشلك که حیرلو مکافات بوله سز
و دخی بیوردیکم قد کانت لکم اسوة حسنة فی ابراهیم والذین معه اذ قالوا لقومهم
انا براء منکم ومما تعبدون من دون الله کفرنا بکم وبدا بیننا وبینکم العداوة
والبغضاء ابدا حتی تؤمنوا بالله وحده الا قول ابراهیم لابیه لاستغفرن لك وما
املك لك من الله من شیء ربنا علیك توکلنا والیك انبنا والیك المصیر ربنا
لا تجعلنا فتنة للذین کفروا واغفر لنا ربنا انك انت العزیز الحکیم یعنی بدرستی
سزه واجبدرکیم بونسنه ابراهیمه کورکلو اقتدا ایده سز ندن اترو اتز سز اول ابراهیمك طریقی
کورکلو طریقدر سز اکا اویوك نیتکیم اول ابراهیم کندیه ایمان کتورن مؤمنلرله اول کافر
اولن قوملریله دیدلرکیم بز سزدن و دخی دینکزدن و اول تنکری بیقوب طپدغکز معبود
لرکزدن بیزاروز سزوك بو قیلدغکز ایشلره. بز منکروز سز و کله بزم ارمزده دشمنلق ظاهر
اولدی ابدا هیچ دوستلق اولمیجق دکل تا اکادك که اول اللهك برلکنه سز دخی ایمان کتوره سز
پس سزه دخی واجبدرکیم اول ابراهیمه مؤمنلر دیدکلرین دیه سز اول قومکزیله مکر ابراهیمك
اول سز نه اقتدا قیلمیه سز اتاسنه دیدی بن سوکرون اللهدن دعا قیلوب هدایت دلیم کم

سکا هدایت روزی قیله و الا بنم المدن کلمز که تنکرینك عذابلرندن بر نسنه ایله سندن
منع ایده بیلم قورقرم اگر ایمان کتورمزیسك ویکن سزدك سزوکز بو اولسون کیم دیه سز ای بزم
ربومز ایشومزی و اهل اولادمزك ایشلرینی سکا توفیض ایلدك اصمرلدق بز سنك طاعتکه
اقبال ایلدك که اخر دونب وارجق یرمز سنك حضرتکدر و دخی ایدك که ای بزم ربومز
بزم حالمزی بو کافرلره فتنه قیلورمکل یعنی بزم دینمزی قت ایلیوب انلرك بول ایلکل
تا شوله ظن ایدلر کیم کندولر حق اوزرینه در بز باطل اوزرینه یوز و دخی انلری بزم اوزرمزه
غالب و مسلط قیلمغیل که بزه طعن ایدوب دیمیلر که اکر دینکز حقیتا اول معبودکز بزه نصرت وریدی
بزم المزده سزی حقیر قلمیایدی ای بزم ربومز بزم کناهلرمزی سن یارلغاغیل کیم عزیز حکیم
سنسن حکمك دکلنه غالبدر نه دیلرسنك بر کیمسنه مانع دکل بو ایتله حق تعالی اول حاطب بن
بلتعیه تعلیم قیلدیکه نیچون سن ابراهیم دیدکلرینی دیمدك سن دخی دشمنلر الندن هلاك
اولمقدن قورتلایدوك دروب انلره دوستلق کوستریدوك اکرچه بو ایت انك حقنده
ایندی اما حکمی جمیع مؤمنلره عامدر تا قیامته دکین که بونکله کتلنوب ایشلرین الله اصمرلیلر
کندولری عبادته توجه قیلهلر مؤمن وارکن کافرله دوست اولمیلر و دخی بیوردیکم لقد کان
لکم فیهم اسوة حسنة لمن کان یرجوا الله و الیوم الاخر و من یتول فان الله هو الغنی
الحمید عسی الله ان یجعل بینکم و بین الذین عادیتم منهم مودة و الله قدیر و الله
غفور رحیم یعنی بدرستی سزه لازمدرکه اول ابراهیمله قومنه متابعت قیله سز اکر الله دن
وقیامت کیننك احوالندن قورقرسکوز الله دن ثواب اوموب اخرت مرتبه‌لرین ایسته
سکوز اکر سزدن برکوز حقدن اعراض ایدوب انك حکمی طوتمقدن یعلنورا اولورسه
بدرستی حق تعالی مستغنی درانلردن که انك اعراضندن انك ملکته خلل ایرمز بوکلمسیله

اول الله اعراض ایدنلره دخی کورکلو معامله قیلور رزقنی کسوب ایروغه وردمز ورزقنی
عمرینی قصه قیلوب دنیادن چقرمزچون حق تعالی بو خبرلری بونلره وردی که ابراهیم
اتاسیله بجه دشمان اولدی بو مسلمانلر دخی قوملرا اراسنده دشمانلق اشکاره قیلهلر اما
بر بجه سنه اول نسنه مشقت کلدی حق تعالی بو ایتی ایندردیکم عسی الله ان یجعل بینکم و
بین الذین عادیتم منهم مودة والله قدیر والله غفور رحیم یعنی یا مؤمنلر بو حکم
سزه مشقت کلمسون اولا کیم الله تعالی اول مکه اهلیله که سزه دشمان اولمشلردر سزوك
ارکوزده کرویه دوستلق بر غایرابر کوزله منفعتلنه سز الله تعالی بو نسنیه قادردرکه
رسولنی اول مکه اهلی اوزرینه غالب قیله انلری کا مسخر قیلوره و دخی الله کناهلرین یارلغیجیدر
انلرکه توبه قیلهلر و توبه دن صکره ایرکوب رحمت ایدیجیدر بوندن صکره حق تعالی اول مؤمنلر
دشماندو تمیان و انلروکله معاتله قیلماین قومی که بنی خزاعه قومیله بنی مدلج قومیدر انلره
صله رحم ایدوب وارب کلمکا و هدیه قلمغا رخصت وریوب بیوردیکم لا ینهیکم الله عن
الذین لم یقاتلوکم فی الدین ولم یخرجوکم من دیارکم ان تبروهم و تقسطوا الیهم
ان الله یحب المقسطین یعنی ای مؤمنلر حق تعالی سزی نهی ایدوب یعرمز شول قوملره وکوزه
واروب کلوب هدیه قلمقدن که انلر سزوکله دین غیرتینه معاتله ایتمدیلر یا سزی یوردکزدن
سروب چقرمدیلر سز انلره واروب کلمکله احسان ایدوك و انلروکله قیلدوغکز عهد اوزره وفا
قلوب عدل ایلك الله تعالی عدل ایدب عهده وفا ایدنلری سور و دخی بیوردیکم انما
ینهیکم الله عن الذین قاتلوکم فی الدین واخرجوکم من دیارکم وظاهروا علی اخراجکم
ان تولوهم ومن یتولهم منکم فاولئک هم الظالمون یعنی بدرستی حقیقتا حق تعالی
سزی نهی ایدر صله رحم ایدوب دوست دتمقدن شول کمسنه‌لرکم انلر سزوکله دین غیرتینه

ادوب محاربه قیلدیلر یعنی مکه اهلی دخی شول کیمسهلرکم انلره معاون اولدیلر سزی یوردکزدن چقردیلر
یاخود چقرانلره معاونت قیلوردیلر هر کیمسهکم انلردن بریني سزدن دوست دوتسه کز خیر
صاووب نصیحت ویرسکوز سز دخی انلر جانبنی کوزدوب نفسنه ظلم ایدنلردن اولورسز ودخی بیوردیکم
یا ایها الذین آمنوا اذا جاءکم المؤمنات مهاجرات فامتحنوهن الله اعلم بایمانهن
بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکم رسول عم حدیبیه یلنده مکه اهلیله مصالحه قیلوب کندویله
انلرک آراسنده عهدنامه یازدیکم مسلمانلردن کیمکه چقوب مکه اهلینه اولشا انلروک اولا کوو
ویرلر لیس بو عهدنامهدن صکره بر عورت چقوب مکهدن رسوله کلدی عم ادی سبیعه ایدی
اردنجه اری استیو کلدی رسول عم دردیکه انی کرو ویرکیل بزم تسوکله بزم آرامزده شرطمز ارکلره در
عورتلره دکلدر اول وقت حق تعالی بو آیتی کوندردی بیوردیکم ای انلرکم ایمان کتوردیلر چون
بر عورت هجرت ایدوب ایمانه کلوب سزه کلسه سز انی صنک کوردک ودخی اندویروب صوردک
که بو ایمانه کلوب سزه اولشدغی اول اسلامه حرصی وشوقی اولیمی چقدی یوقسه ارندن کره سبب
یا برایروقبی غرضدن اوتردیمی چقدی کلدی الله تعالی خود انلرک سزلرنی بلورکه صدقیله
میدر یوقسه یوق ودخی بیوردیکم فان علمتموهن مؤمنات فلا ترجعوهن الی الکفار لا هن
حل لهم ولا هم یحلون لهن وآتوهم ما انفقوا ولا جناح علیکم ان تنکحوهن اذا آتیتموهن
اجورهن ولا تمسکوا بعصم الکوافر واسألوا ما انفقتم ولیسألوا ما انفقوا ذلکم حکم الله
یحکم بینکم والله علیم حکیم یعنی چون دکیوب بلسکوز که انلر حقیقت مؤمن اولوب کلدیلر
ارلرندن چقوب کلدیلر یا برایرق غرض ایچون کلدیلر ایسه سز انلری کرو کافرلره ویرمک که
مؤمنه عورته کافره نکاحلنمق حرامدر ومسلمه عورت دخی کافری نکاحلنمق حرامدر اما
چون مسلمانلردن بریسی انی چفتلنمک استسه اول کافرلرینه انلرچون مهرندن نه خرج ایتدیسه

ویرسون اندن چفتلنسون اکر مسلمانلردن هیچ بر کمسه انی چفتلنمسا اول کافرلرینه نسنه ویرمک
لازم دکل ودخی سزوک اوزروکزه کناه یوق اکر انی چفتلنهسز چون که انلره مهرلرینی ویرهسز
بو آیتله اولرینه مهرین ویرمک منسوخدر و بو آیتک دلیل وارکم چون بر عورت دار
حربدن چقسه ارندن باین اولور وهم بو روایت امام ابو حنیفه قولنه قوتدرکم بیوردی انک
کبی عورته عدت لازم دکل اما امام محمد له امام ابو یوسف قتنده اکا عدت لازمدر ودخی
حق تعالی بیوردیکه سز انی کافرلرک عصمتنه یکن دوتمک یعنی چون بر عورت کافر اولوب دار
حربه اولسه اریله انک آراسنده عصمت زایل اولور اول اری نهی اولوراندن کسلدکدن صکره
انی طلب ایلیا جایز اولور اول اره کم اول عورتنک قرندشی الا یاخود اندن ارتق درت عورت
دخی چفتلنه بس اولاره بو قدرکم اول عورت ایچون عدت کوزده اوچ عورت ارینه بر دخی المیا
ودخی حق تعالی بیوردیکم اول دار حربدن چقوب کلن عورتک ارینه صوردکم سز بونلروک
ارینه مهردن نه خرج ایلدکون تا که انلری دخی طلب قیلالر اول مسلمان اولان عورتک
مهرندن نه ویردیلر بو آیتک حکمی کلی منسوخدر شوندن اتروکم حق تعالی بیوردیکم نه مسلمه
عورت کافره وارمق حلالدر نه کافرلر مسلمه عورته چفتلنمک حلالدر اما مسلمانلر انلری
چفتلنمک حلالدر چونکه مهرلرینی انلره تسلیم ایدهلر اشبو حکملر الله تعالینک امردر ونهی
در اوتا کوزده حکم اولور الله تعالی علیم در سزه قنغی نسنه یکرکدر اول بلور حکیم در نیجه
دلرسه حکم ایدر مانعی یوق ودخی بیوردیکم وان فاتکم شیء من ازواجکم الی الکفار
فعاقبتم فآتوا الذین ذهبت ازواجهم مثل ما انفقوا واتقوا الله الذی انتم به
مؤمنون یعنی اکر سزدن بریکزک عورتی مرتد اولوب دار حربه اولشه اندن صکره سز غالب
اولوب دشمانی قهر ایتسکوز اندن مال غنیمت چقرسکز اول چفتلری مرتد اولنک کیشلره اول

مال غنيمتدن انلره يعني مرتد عورتلرك مهر ويردكلري قدر نسنه ويرك باقيسن قسمت
قلوك بو آيت دخي جميع علما اتفاقيله منسوخدر الا اشبو منسوخ دكلدركه آخرنده بيوردي
وروك شول اللهدن كه سز آكا ايمان كتوردكز آني كرجكلدكز ودخي بيوردي كم يا ايها النبي
اذا جاءك المؤمنات يبايعنك على ان لا يشركن بالله شيئا ولا يسرقن ولا يزنين ولا
يقتلن اولادهن ولا يأتين ببهتان يفترينه بين ايديهن وارجلهن ولا يعصينك
في معروف فبايعهن واستغفر لهن الله ان الله غفور رحيم يعني يا محمد چون مسلمان اولوب
سكا اول كافر عورتلري كلسلركم سنوكله عهد بيعت قلهلر شول شرط اوزره كم الله هيچ بر وجهله
شرك كتورميلر يعني اللهدن غيريه طپميلر دخي حشرين كمسنك ماللرن ماليني دخي حرام ايله
بربره جمع اولميالر دخي قيزلر طوغجق قيزلردن اولدرميالر واوت اچوب يوكلرن دوشرميلر ذكر
اولنديكه چون رسولم مكي فتح صفا ازرنده اوتروب ارنلري بيعت قلدي چون ارنلر
بيعتدن فارغ اولدلر عورتلرله دخي بيعت قلدي كه الله شرك كتورميلر اغزلق اتميه لر
ابي سفيان عورتي ديديكه يا رسول الله بن ابي سفيانك مالندن نسنه الدم بلمزم كه
حلال ميدر يوقسه حرام ابوسفيان ديدي بكي غول نسنه كه تمديه دك دخي بكم الاسين سكا
حلال اولسون رسولم ديديكه حق تعالى دخي كچنلري عفو ايليه چون رسولم بيعت اچنده
ديديكه زنا قلميلر ابي سفيان عورتي هند ديديكه يا رسول الله حره عورت ده زنامي ايدرلر
ودخي رسولم ديديكه كچوك قيزلريني اولدرميه لر هند كرو ديديكه يا رسول الله كچوكلكن بسليوم
بيوديجك اولدرلوم رسولم آني اشدوب كولدي ودخي رسولم ديديكه ارلرينه بهتان
قلميلر يعني ايروق اردن اوغلن طغروب ارلرينه بو سندندر ديميلر بو بهتاندر كرو هند
ديديكه يا رسول الله بو بهتان كي افحش واقبح نسنه درسن بزه بيورمزسين الا صوابلو

نسنلو بيوردرسين ودخي بيوردي رسولم ديديكه حق تعالى شويله بيوردركم سن بيعت قل اول
عورتلر جماعتيله كه سن بيوردغك نسنه دن عاصي اولميلر يعني سن نهي ايتدوكك نسنه دن
يغلنلر صاغو صقميلر طونلرين يرتميلر يادارنلرله خلوت اولميه لر دخي بوكا بكزر نسنه
لركه واردر بوني اشدجك كرو هند ديديكه يا رسول الله بز اشبو مجلسه اونكچون اوتور
مدق كه كوكلمزده سكا بر نسنده مخالفت بوليه ودخي رسولم ديديكه حق تعالى بيوردي كم
اكر بوديدكوك شرطلره مطيع اولسى اولورلرسه بولوركه بيعت ايلديكچون بيعت قلسلر بولركچون
اللهدن مغفرت ديله كل اول شرك كفر اچندن اشلدكلري چون كه بدرستي الله تعالى غفوردر
اسلامه كلنلرك جميع شركلرين يارلغر رحيم در باقيسني دخي اسركيوب عفو ادر ودخي
بيوردي كم يا ايها الذين امنوا لا تتولوا قوما غضب الله عليهم قد يئسوا من الاخرة
كما يئس الكفار من اصحاب القبور يعني بو آيتك سبب نزولي اولدركم مسلمانلروك
درويشلرينك بعضيسي عادت قلمشلر ايدي كه يهودلرله اوتوروب انلره مسلمانلردن خبر
ويررلر ايدي اني سبب ايدوب كندولره وارب كلورلر ايدي انلرك طعاملرندن ويمشلرندن
كندولره نره ودخي حاصل ايدرلر ايدي حق تعالى انلري اول اشدن نهي ايدوب بيوردي كم
اي انلر كم ايمان كتوردكز سز دوستلق بغلمك بر قومله كم الله تعالى انلره غضب قلمشدر انلر
آخرتدن اميدلريني كسمشلردر شول نسنه دن كم انلره بر حظ حاصل اوله آخرتده اول رسوله
عناد ايدوب اوعد قلرندن حال بودر كم حقيقتا بلورلركم اول رسولدر زيرا صفتلريني توريتده
اوقيوب بلوبدرلر شول كافرلر سنلدكي اولولرندن اميدلرين كسمشلردر دركه بولر ايروق
قوبجق دكلدر بو يهود دخي الله قتنده غي دولتلردن ايله اميد كسمشلردر بس مؤمن اولنلره
دوا دكلدر كم بولرك بكي محروم قومله دوستلق بغليا سورة الصف مدنية وهي اربع عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

سبح لله ما في السموات وما في الارض وهو العزيز الحكيم يعني حق تعالى يه حمد ثنا
قلورلر شولركم كوكلرده وانلركم يرلرده در اول پادشاه ملكي اچندن عزيزدر حكم نيا
دلرسه بجرر حكيمدر ودخي بيورديكم يا ايها الذين امنوا لم تقولون ما لا تفعلون كبر
مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون بونك دخي سبب نزولي بو ايديكم رسولك اصحاب
احد غزاسندن اوك ديدلركم اكر بز بلسيدك عملروك الله قتنده قنغيسي سوكلودر بز انى
ايشليايدك حق تعالى انلري بو سوزله احد غزاسنه ابتلا قلدي چون غزايه واروب جهد لر
حق تعالى انلري اول عهدلرنده وفا قلمدقلري چون تعييب ايدوب بيورديكم اي انلركم ايمان
كتوردكلر نيچه سويلرسز شول نسنه يي كم سز انى ايشلميه سز الله تعالى قتنده اولو دشمان طوتلمش
انلردركم سويلرلر شول نسنه يي كم ايشليالر بو سوز عامدر شول كمسلر حقنده كم خلقه نصيحت
ويررلر كندولري طوتميلر بونك كبي كيشيلرك مثلي اول كيشيه بكزركم كندونك قويننه
عقرب كرمشدر صوقرانى كيدروب كندويي قورترمز الينه سكك اوشليجك اوب خلقك
سككني اوشلر ياخود شول كيشيه بكزركم دكلي عالم خلقنه دوروب طون دكر كندو يلنجق
عقل اولي بوندن چوق نسنه فهم ايدر ودخي حق تعالى بيورديكم ان الله يحب الذين
يقاتلون في سبيله صفا كانهم بنيان مرصوص يعني بدرستي حق تعالى سور شول
كمسلركم كندو يولنده دشمانلريله صف دوروب مقاتله قيلالر اول صفلرين شيله محكم طوتلر
صنا نسكم قيلدندر كليش بنيادر هيچ اكا خلل ايرمز پس حق تعالى انلري اول قيلدي ديواره تشبيه
ايلدي شول دشمانلري ازره اتفاق ايدوب اتفاق قلدري محكم اولوب بربرنه مخالفت قلمدقلري چون
پس مومن مومنه الله يولنده معاونتي شيله قلق كركدركم دكلي بر نفس كبي اوله اتفاقدن هيچ

مخالفت اولميه تاكم الله قتنده محبوب اوله ودخي حق تعالى بيورديكم واذ قال موسى لقومه
يا قوم لم تؤذونني وقد تعلمون اني رسول الله اليكم فلما زاغوا ازاغ الله قلوبهم
والله لا يهدي القوم الفاسقين يعني بدرستي موسى ع م اول كافرلره ديديكه يا قوم بني
نيچون انجدرسز يلان نليوب سوكلكله حال بودركم تحقيق بلورسز بن سزه رسول كلدوكم چون
انلر حقدن باطله ميل ايتديلر طريق حقدن تجاوز ايتديلر حق تعالى دخي انلرك كوكلني
هدايت يولندن دندردي انلري مخذول قلوب اول يهوديلك اوزره ثابت قيلدي الله تعالى
دين اسلامه ارشاد قلمز شول قومه كم انلر عاصيلر يلان بحكدر حقدن يكا رغبتلري يوقدر
وعيسى دن خبر ويروب بيورديكم واذ قال عيسى ابن مريم يا بني اسرائيل اني رسول الله
اليكم مصدقا لما بين يدي من التورية ومبشرا برسول يأتي من بعدي اسمه احمد
فلما جاءهم بالبينات قالوا هذا سحر مبين ودخي چون عيسى بني اسرائيله ديديكه يا بني
اسرائيل بدرستي بن سزه رسول كلدم كه سزي دين اسلامه دعوت قلام ودخي بلوك
كم بن سزه بر كتاب كتوردم اول بندن اوكدن كلن توريت كتابنه موافقدر سزي اللهك
وحدانيتنه دلالت قلمغا ودخي اونك بعض احكاملرنه امر ونهي در ووعد ووعيد در
سزي الله جوارنده دولته سعادته ايرشمكا كفيلدر وكفر معصيت قلوب اول سعادتدن
محروم قلمقدن قورقدورر ودخي بن سزه مشتجي كلدم بر رسول لله كه اول بنم اردمجه كلسه اننك
ادي احمددر جميع رسوللرك سيدي اولدركه حبيب رب العالمين اولدر بخت سعادت
اننك اكا ايمان كتوره شقاوت ابدي اننككم اكا انكار ايده اكا مطيع اولميه چون عيسى
عليه السلام انلره كلدي بو نجه ظاهر عجايب اياتلر كتوردي اولولري ديركورمك كبي صاغرلري
ايشدر قلمق كبي كوزسزلري كوزلو قلمق كبي دخي نجه بونك كبي عجايبلركم حد حصر يوقدر اكا

انکار ایدوب دیدیلرکیم بو آشکاره سحردر و آیتدیلر خالد بن سعداندن که رسول حضرتنه
صوروب دیدیلرکیم یا رسول الله بزه کندو نفسوکدن خبر ویر ایشدلوم رسول م دیدیکیم بن
اتم ابراهیمك دعا قلوب دیلدوکیم و قرنداشم عیسی نك بشارت قلدیغیم و دخی انم بکا حامله‌یکن
دوشنده کوردیکه بنم که انك ارقسندن بر نور چیقوب تابوندن شامدك شامك و بصرنك
کوشکلری و سرایلری هب آشکاره ظاهر اولدی و دخی حق تعالی بیوردیکم ومن اظلم
ممن افتری علی الله الکذب وهو یدعی الی الاسلام والله لا یهدی القوم الظالمین
یعنی شول کمسه‌دن قنی ظالمرق کم اولا کیم کندودن یلان نلر دوروب الله اوزرنه سیلیه و انك
کتابلرنه و کلن رسوللرنك انکار ایلیه حال بودرکیم انی اول کتاب رسول دین اسلامه دعوت
قلورکیم اول دین محمد در م یعنی بونك کبی ظالملری حق تعالی ایرکوب هدایت یولنه یورتمز
مادام کیم اولار اول ظلم کفر اوزره دایم اولالر مکر اولکیم اندن اعراض ایدوب حقدن یکا
انابت قلالر بو آیتلر کلی آکا اشارت قلورکیم بر کمسه خلق الله یولنه دعوت قلسه دیدکن
کندو طوتمسا اول الله قتنده اولو دشمان طوتلمشلردن اولور و اکر اول دعوت قلسلر اهل حق
اولوب مرشدی صاحب اولسا عیسی موسی کبی ناصح حق اولوب نصیحت اتسه آکا متابعت قلمیلر
دخی ظالملردن و فاسقلردن اولورلر اکر مسلمان اولوب ناصحنه منکر اولسه حال بودرکیم
اول آکا نصیحت قلنه هیچ بر شرعه مخالفت منکر ایش اولمسه قورقارکیم اول دخی عمری
آخرنده ایمان نزع اولنوب ایمانسز کیده نعوذ بالله و دخی بیوردیکم یریدون لیطفؤا نور
الله بافواههم والله متم نوره ولو کره الکافرون یعنی بو ظالملر دیلرلرکیم
اللهك دینینی باطل قلالر اول باطل هرزه سوزلریله که اغزلردن چقر الله تعالی
کندینك وحدانیتنی و کتابنك حقیقتنی البته آشکاره قلیجدر یهود له نصاری

کرکسه

کرکسه انی خوش کورمسون کرك کورمسون بونلروك مقدارلری وار که الله آشکاره قلدیغی
نور اسلامی بولر باطل سوزلریله محو ایدلر یکه بولری بو سوزله استهزا قلمقدر که بونلروك
مثلی شوکا بکزرکیم بر کیشی یردن یقادوکوکا واروب اول نور ویرن نورك نورینی سو
یندرمك استیه اول بغایت محال ایسه بو باطل سوزلریله دین حق دخی محو ایدلوم دیدکلری
ایله محالدر و دخی حق تعالی بیوردیکم هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق لیظهره
علی الدین کله ولو کره المشرکون یعنی اول الله در اولکیم رسولنی هدایتله و کلمه توحید
آشکاره قلماغله کوندردیکم اول دین حقی اظهار ایده جمیع دینلر اوزرنه اکر اول مشرکلر انی
خوش کورمزلرسه دخی بدر یعنی بو کلی بیمدی اولمشدرکیم هیچ بر دین یوقدر الا دین اسلام
انك اوزرنه غالب کلمشدر ملت اسلام دکلی ملت مقهور و مخذول قلمشلردر و دخی بیوردیکم
یا ایها الذین آمنوا هل ادلکم علی تجارة تنجیکم من عذاب الیم یعنی حق تعالی
کوردیکم بو قوللر آخرت بازارینه بقا اصطری قزنمغی ترك ایدوب فانی تجارته مشغول
اولوب عمرلر سرمایه‌سنی ضایع قلورلر بونلره ترحم ایدوب کمال عنایتدن تنبیه ایدوب
بیوردیکم ای انلرکیم ایمان کتوردیکز سزی بن بر بازرکانلغه دلالت قلیم کیم اول
بازرکانلق سزی اول انجدیجی عذابلردن صقلر بو بازرکانلق کیم سز قلورسز اول
سزی عذاب الیمه اغزدر عاقبت حسرت و ندامتدر زیرا نفس هوالرنه اویوب
المقده صتمقده خیانت قلورسز یلان سوزلرله بکه یلان اندلر اچکله متاعلر کوز
یگدرورسز ترازوده کلکه ارتق اکسوك طوترسز مسلمانلره تمام صاتمزسز عاقبت اول
سزی عذاب الیمه ایلتر کوررسز یعنی اول عذابدن قورترن بازرکانلغی بیلدوکی خبر ویروب
بیوردیکم تؤمنون بالله ورسوله وتجاهدون فی سبیل الله باموالکم وانفسکم ذلکم

خيرٌ لكم إن كنتم تعلمون يعني اول سزي عذابدن قورتريجي بازركانلق اولدركم الله
ورسوله قلدغكز تصديق اوزره محكم طوره سز انى ضايع قلمجق سوزكر سويلميه سز و
كناهلري جوق اشلمكدن حذر ايدوب صقنه سز والله يولنده مالكوزله وهم نفسكوزله
مجاهده قلوب درشه سز مال الله حاصل اولن طاعتلري كه اول زكوة وصدقه وحج وخير
حسنات كبي نفسه مخالفت قلوب ويره سز اول نفسله حاصل اولن طاعتلري دخي كه
اول نماز درو اوروج طوتمق ذكر تسبيح ايدوب قرآن اوقمقدر بونلري دخي يرنه كتوره سز كه
بونلري اشلمك سزه خيردر ترك ايدوب اشلمه مكدن اكر حق تعالى ثوابلرنده واول
جنتده وعد قلدقلرنه اعتقادكز وارسه بوندن صكره دوب اول اخرتده اولجق اصلري
بيان ايدوب بيوردكم يغفر لكم ذنوبكم ويدخلكم جنات تجري من تحتها الانهار خالدين
فيها ومساكن طيبة في جنات عدن ذلك الفوز العظيم يعني اول اخرت تجارتينك
اصلري بودركم حق تعالى كناهلركوزي يرلغايوب سزي شول بستانلره كوره كم اغجلرنك
التندن و كوشكلرنك جوره سندن ارمقلر اقر اول ابدي مقام اچنده دخي كركلو ساكن
لنجك يرلر وار دركوزلر كوردكي يوق حق تعالى بونلري اول سعادتلرو كامل تجارتلر
دركه فضيله عطا قلور ودخي بيوردي كم وأخرى تحبونها نصر من الله وفتح قريب
وبشر المؤمنين يعني بو اچماق نعمتلرندن و ثوابلرندن ومغفرتلرندن زياده
دنياده دخي سزه اول تجارتكزدن بر اولو نعمت دخي حاصلدركم سز اول نعمت غايت
سوره سز اول نعمت دخي اولدركه الله سزه نصرت ويره دشمانلركوز اوزرنه تيز جلد ظفر
بولوب دنياده بو مرادكوز حاصل اوله يارين اخرتده دخي اول مرادكوز حاصل اوله بونلري
بيان قلدقدن صكره حق تعالى رسولنه بيوردكم يا محمد بشارت قل مؤمنلره اول

مؤمنلره كم ايمانلري اوزره ثابت اولوب صدقيله بو تجارت حاصل قلالر اول قلدغكز
وعدلري انلره يرنه كتورزكه بزم وعدمزده خلاف يوقدر ودخي بيوردكم يا ايها
الذين آمنوا كونوا انصار الله كما قال عيسى ابن مريم للحواريين من انصاري الى
الله قال الحواريون نحن انصار الله فآمنت طائفة من بني اسرائيل وكفرت طائفة
فأيدنا الذين آمنوا على عدوهم فأصبحوا ظاهرين يعني اي انلركم ايمان كتوردكلر
سز الله رضاسيچون دين حقه معاون اولوب اول رسولنه نصرت قلوك نتكم حواريون
عيسى يه نصرت قلوب دين حقه معاون اولدلر شول وقتكم عيسى م انلره ديدكم دين
اوزره بنم معاونلركم سزدن كيملردر اول حواريون ديدلركم بز سنك معاونكوزز الله‌ايله
كم الله دينني يقارو كتوروب اندن ارتق دينلري اشغا بر قمنا يارد مجيلرز بونلره حواريون
ديوانكيچون ديدلركم طونلري اغدي ودخي كناه ومعصيت كيرندن كوكللري دخي
پاك اولوب اغزمشيدي شول نازك اتمكلره دخي حوارا ديرلر اول كيكدن و قوردجق
تشنه دن اريتوب خاصدن اولديغيچون پس بر جماعت بني اسرائيلدن عيسى يه ايمان
كتوردلر و بر جماعت كتورميوب كافر اولدلر بز دخي اول ايمان كتورنلره نصرت ويروب
قوي قلدق اول ايمان كتورميين دشمانلري اوزرنه كم بزم نصرتمزله جهتله انلرك
اوزرنه غالب اولدلر انلر خور مخذول اولدلر پس الله تعالى نك سنتي بودركم اهل
حق اولوب دينه ودين اهلنه معاون اولنلره اول دخي ايكي جهانده سعادت قپوسن
آچار ويرر دنيا و آخرت مرادلرن آكا ميسر قلور فضل عنايتيله والسلام •

سورة الجمعة مدنية وهي احدى عشرة آيات بسم الله الرحمن الرحيم

يسبح لله ما في السموات وما في الارض يعني يرلر اچنده وكوكلر اچنده نقدر مخلوقكه

وار در جمیع اول پادشاهه مسبحدرلر کا تسبیح و تهلیل ادر حق تعالی بو سوره‌ لروك اولنن
قرشوبنی تکرار قلدیغی کندینك عظمتینی چوق ذکر ایتمك قوللر واجبدر غفلتدن تنبیه ایدرکه
اونتمیالر زیرا انسان نسیاندن مشتقدر ودخی بیوردیکم الملك القدوس العزیز الحكيم
یعنی انك کبی پادشاه تسبیح تنزیه ایدرلر کلی یرادلمشه اول مالکدر انك پادشاهلغی و
مملکتی زایل اولمز ودخی اول پادشاه تقدیس ایدرلرکه اول جمیع عیبلردن واغولدن
قزدن و انك ملکنده شریك اولمقدن اریدر ومنزهدر عزیزدر ملك ایچنده حکیم در
بجه‌ دکرسه حکم ایدر ودخی بیوردیکم هو الذی بعث فی الامیین رسولا منهم یتلوا علیهم
ایاته ویزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفي ضلال
مبين یعنی اول الله در اولکم امی عربلر ایچندن که اوقیق یازمق بلمزلر انلروك
قومندن انلری رسول کوندردی تا که حق تعالی نك اول ایاتلرندن که اکا ایندرلمشدی
انلروك ازرنه اوقیا و انلری اول شرکندن توحیده دعوت قله و اول بوتلره عبادت ایتمك
نجاستندن انلری پاك ایدوب اریده و نفسلرن اصلاح ایدوب زکوة امر ایدر قرآن
اکر در حرام کم حلال بونلره بلدررزیرا دکلدی بولر اول رسول بونلره کوندرلمزدن اول
الا ظاهر اولشرك خطاسیچون مبتلا اولمشلردی انوکله بولره هدایت بولدیلر ودخی
بیوردیکم وآخرين منهم لما يلحقوا بهم وهو العزيز الحكيم ذلك فضل الله يؤتيه من
يشاء والله ذو الفضل العظيم یعنی دخی بر قوم کم بولروك اردنجه کلسرلردر عربدن
غیردن مسلمان اولوب صالح عملر اشلیسرلردر اولر دخی انلره اولشسرلر انلرجلین هدایت
بولوب سعادته اولشسرلرکه اول الله عزیزدرکمی دیلرسه عزیز قلور حکیم درکمی دیلرسه
سعادتله حکم ایدرکمه دیلرسه شقاوتله حکم ایدر پس بو اسلام خلعت وایمان کرامت

حق تعالی نك فضلیدرکمه دیلرسه اکا ویروب انوکله اکا اکرام ایدر بچنکم اول کرامته اول
لایق اولوب مستحق اولا الله تعالی اولو فضل ایسی در احساننك غایت یوقدر بوندن صکره
حق تعالی اول اوقدقلرینی دتمینلری حیوانلروك کی ابلهمنه تشبیه ایدوب بیوردیکم مثل
الذين حملوا التوراة ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفارا بئس مثل القوم
الذين كذبوا بايات الله والله لا يهدي القوم الظالمين یعنی شول کمسلروك صفتی که انلره
توریة ویرلدی وانلره امر اولندیکم انك ایچنده کیله عمل ایده‌لر انلر انکله عمل ایتمدیلر
محمدك نعتینی اورته قیوب کزلدیلر حسدلرندن اکا ایمان کتورمدیلر انلر شول اشکه بکزر
طبیعتلری کند و احمق اولمقده که ارقسینه کتاب یوکی کتوررلر ایچنده وار اندن خبری اولمیه
نتکیم یهودیلر توریت کتوررلر ایچنده کندن خبرلری یوق نه یوز صفتلو قومدر اول قومکم
مثللری بونك کبی اولا حق تعالی نك ایندردکی کتاب و کوندردکی رسول حقده غنی بلورکن
انکار ایدوب یلان دیلر حق تعالی انلروك کبی ظالملره هدایت ویروب ایماق یولنه دلالت
قلمز مکر کم اول حالدن دونوب حقه انابت قلالر امدی بو ایت اکرچه یهودلرکه سبب
خاص یهودیلردر اما حکم عامدر هر ملتکم انلروك ازرنه کتاب ایندرله و رسول کوندرله
انلر اول کتابدن کندولره حظ نصیحت همان شول اوقومیسله معیندرس ایتمك ایله
حاصل قلالر اوتا انوکله متعظ اولوب عمل قلمیالر که مقصود کتاب وارسال رسول اولدر دلیلدر
خوش تحقیق معانی اولا بونجه وجوهلر ایله هر ایتی و هر کلمی دقتنه دوشوب تأویللر ایله
تقریر ایده هیات کلام و معانی و بیان و اصول و فروع و میالروك ازرنه درج ایده اما
عمل جهتندن مفلس محروم جاهل مغرور صورکم اول دخی کندوی بر خوش اشن دربلمز که
الله قتنده صوچلو اولمق یونندن کی اولوا اولدیکم سیلر اشلمز همان کندینك غرتینه

وجاهنه الت اديمشدر كه اول حرام حلال شبهه لو طعاملري يوب بدن سمرده الله قتنده
دخي بر مغضوب مطرود اولانلردر رسول حضرتي عم ان الله يبغض الحبر السمين يعني حقيقتا
الله تعالى كريه كوروب دشمان دوتر شول عالمي كم اول سمز اولاردر اثر علم بودر كه
عالم اولنلرك بدني الله قورقسندن و رياضتدن اوديكه اريده حالنده مراقب اولوب متعظ
اولا بو سمزلك دليل غفلتدر غفلت دليل جهالتدر جهالت سبب ناردر نعوذ بالله عقل
اولنلره بو قدر تنبيه كفايت ايدر اما انلره كم جنونت مستولي اولمشدر نصيحت سيلياني
دشمان طوترا كا سوز خرج ايتماكوك فايده سي يوقدر نتكيم مقرريه در ياقوت نثار قلسن
كي فهم ايتكم بو سوزدن معني طو ياسين والسلام و دخي بيوردي كم قل يا ايها الذين
هادوا ان زعمتم انكم اولياء لله من دون الناس فتمنوا الموت ان كنتم صادقين
ولا يتمنونه ابدا بما قدمت ايديهم والله عليم بالظالمين يعني حق تعالى بيوردي كم
يا محمد ايت شول كمسنلره كم دين اسلامدن و حقدن دونب يهودلكا رغبت قلدلر
اكر بوني دعوي قلوب ديرسكز كم بز اللهك دوستلري يوز بزي مؤمنلر سوز دكل
اكر بو دعوده كرچكسكز كلوك اميدي اللهدن الوم دلك ايدوك ديدكم اي چلبوم
بزي الدرسكا قوشلوم زيرا بز سننده كه كيشي معشوقنه اولمشدر مناسب اولا اول اني
سوجي اولورا مدي انلري دخي بزه اولمشدرمز الا الوم اكر بو محبت دعواسنده بولر
كرچكسه انلري بزه ايرشدرن الومدر اني ادزو قلسونلر اما ابدا بونلر الومي ادزو
قلمزلر شول قبيح عملرندن اتردوكم كندولرندن اوك اخرته كوندردلر بلورلركم
انده وارجق دخي ارتق محنته اوغرزلر الله عليم در بو ظالملرك حاللرنه كم بونلر
الومي ادزو قلمزلر و دخي بيوردي كم قل ان الموت الذي تفرون منه فانه ملاقيكم

ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون يعني ايت يا محمد
اول يهودلره بدرستي شول الوم كه سز اني كريه كوروب اندن قجرسز بدرستي اول الوم
البته سزه ايرشسردر اندن قرتلمغا چاره يوقدر اندن صكره كرو قوپوب اخرتن اول
پادشاه حضرتنه جمع اولسرسز كم يرلرده و كوكلرده نه وار ايدوغن بلور و سزوك
كزلو اشكاره اشلدكوكزي بلور اول دنياده قلدوغكز عملري بر بر سزه خبر ويرور
اندن اول عملوكزه كوره جزاسن قلور كه هيچ بري ضايع اولمز پس عقل اولنلر بو
حاله نظر قلوب كركدركم اول وقت كلمزدن اوك انك تداركن ايدوب قرتلمق چارسن
ايده قرتلمق چاره سي اولدركم حق ازره اولوب عمل صالحه مشغول اولاكم موت اكا اسان اوله
و الومدن صكره غم عقبلردن قرتلا مراد يرنه كلوب سعادته ايرشه بوندن صكره حق تعالى
مؤمنلره نصيحت ايدوب بيوردي كم يا ايها الذين امنوا اذا نودي للصلوة من يوم الجمعة
فاسعوا الى ذكر الله وذروا البيع ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون يعني اي انلر كم ايمان
كتوردكز قجنكم جمعه كون جمعه نمازيچون اذان اوقنسه اول الله ذكر ادوب نماز قلمغچون
اندن يكا سعي ادوك و اروب اول خطبيه قولاق طوتب انوكله كتلنك سنه صتماغي ترك
ادوك اكر دي صتماغي اكذي صتون الميي الكذي درسكوزا كسي بله مقصود در يعني المماغي
صتماغي ترك ادوك دمك اولورا اما علما بوندن اختلاف قلمشلردر بعضلر ديدلركم اول
خطبه اذانندن صكره سنه النسا صاتسه بيع جايز دكلدر زهري ايدر امام منبره
چقنجا قلدغي جايزدر اما امام ضحاكدن روايتدر كه ايدر قجن جمعه كون كون زوال دت
ايرلسا المق صاتمق حرامدر اكر بن قاضي اوليدم اول بيع كرو دندردم و دخي عكرمه ابن
عباسدن روايت قلور كم جمعه كون قجنكم نمازيچون ندا اولنسه اول نماز وقت چقنجه المق

صتمق جایز دکلدر اما فقهادن عامهء اهل فتوی دیشلر کم حکم شرعده بیع جایزدر زیرا
نهی اولندوغی نماز ایچوندر بر غیری معنیدن اترو دکلدر کم اول بیعده بولنه انکله بیعنه
خلل ارشه بو سهل اعتباردر عقل اولنلر کرک که علماء خاص وفقهاء اخرت کلامنه
اعتبار قلهلر که ذکر ایتدک زیرا دین احتیاط اوزرنه در احتیاط اول اولکلر قولدر که دین
اولردن متنفر اولمشدر کورمزمسز که حق تعالی الملک صتمکدیو منع ایتدکدن صنکره بیوردی که
البیعی صتماغی ترک ایدهسز جمعهیه سعی ایتدوکوکز وخطبه دکلدکوکز سزه خیرلودر اول المقدن
صتمقدن حقیقت بلورک ایچون تأکید له الله تعالی سکا اول خیرلودر دیو طانقلق ویره نیچون
انی ترک ایدوب نمازه وخطبهیه سعی قلمیهسز علما بویله دمشدر بو اخرته رغبت ضعیف
اولدیغندن ودنیایه حرص قوی اولدیغندندر بونک اخری ندامتدر شونکه ارزهکم اول
حریص اولوب جمعه سعیلرین ترک ادوب دیرروب درشروب جمع ایتدوکی اخر الم کلوب
فوت اولسر اول اخرت سعادتیچون جهد ادوب سعی ایتمک خود دنیاده یکن فوت اولوب
کتدیکی دنیا محبتیچون بس اکیسی دخی بیله فوت اولوب محروم ومغبون قلسرسز کی حذر
قلکم بوزینلو بزارهالذنوب انی مغبون اولمیاسین ودخی اول جمعهدن فارغ اولدقدن
صکره نیه مشغول اولمق کرک انی بیان ادوب بیوردی کم فاذا قضیت الصلوة فانتشروا
فی الارض وابتغوا من فضل الله واذکروا الله کثیرا لعلکم تفلحون یعنی چون نمازدن
فارغ اولسکز چقوب یریوزینه طاغلوب اللهک فضلن طلب ایلک یعنی تجارت
وکسب ایتماکله حلال رزق طلب ایلک دخی هر نسنه کم انده اللهک رضاسی وار انی
حاضر اولک صیرت صورمق کبی وجنازهیه حاضر اولمق کبی وعلم مجلسنه وصالحلر
زیارتنه وقومه قبیلهیه اولشمهیه یا بر مؤمن قرداشک خیر حاجتین یرینه کتورمکا

دخی بونلره بکزر وارسه انده سکا ثواب اولور اکا سعی ایدهسن کناه اولجق یرلردن صقنهسن
ودخی الله دیله وکوکلله چوق ذکر ایدهسین تا اولا کم بو ذکرو کوزو خیرلو یرلره سعی ایتدوککز
سبب اولا انوکله نجات بولهسین ودخی بیوردیکم واذا راوا تجارة او لهوا انفضوا
الیها وترکوک قائما قل ما عند الله خیر من اللهو ومن التجارة والله خیر الرازقین
بو ایتک سبب نزولی بو ایدیکم مدینهده قحطلق واقع اولمشدی دحیة الکلبی کاروانیله
شامه تجارته کیتمشدیکم بغدای کتوردی خلق اکا منتظرلردیکم نه وقت کله هم عادت
بویدیکم قچن کاروان سفردن کلسه طبل چالوب خلق اکا قرشو واررلردی ناکاه جمعه کون
خلق مسجدده ایکن رسول منبره چقمشدیکم خطبه اوقیا طبل چالندی خلق بلدیلرکم دحیه شامدن
کلدی رسول منبرده قویوب طاغلدیلر اکا قرشو کتدیلر اول وقتده بو ایت کلدی حق تعالی
انلروک اول فعللرین کره کوروب دیدیکم قچن بو قوم اول کاروانی کورسلرکم تجارتدن کلور
اول لهوه ایشتسلر اندن یکا چقوب طغلورلر سنی منبر اوزره شویله طورغزو قورلر ایت یا محمد
اولره کم شول نسنه کم الله قتنده در ثوابلردن سزه اول خیرلودر اول لهودن دخی اول
تجارتدن ودخی رزق ورنلروک کی قویسی وخیرلوسی اللهدر رزاق حقیقی اولدر ایروغی
کلی مرزوقدرلر که رزقی اندن اومرلر جابر رضی الله روایت ایدر رسولدن عم ایدر بر رسول الله
جمعه ایدیکه رسول خطبهیه چقدی ناکاه کاروان کلوب طبل چالندی خلق طاغلوب
کتدیلر رسول منبرده طورو قلدی جماعتدن اون ایکی کیشی قلدی وبر عورت رسول خطبهء
اوقیوب انلروکله جمعهء قلدی دیدیکه اکر بو قلنلر دخی قلموب اول اولکیلرله بیله اولسلردی
بودره یا لکلوب انلروک کلیسنی قپلیوب هلاک ادیدی پس عقل اولنلر کرک کم بو ایتله
متنبه اولوب رزق طلب قلماغچون نماز جماعتله قلمه ترک ایتمیهلر طاعته عبادته محکم

طوروب سعی ایده‌لر بیلورلرکیم رزقه الله ضامندر تا اول نیجه رزق مقدردر کلوب بر کمسه‌یه بر
کمسه‌نك لقمه‌سن یچمز هر دیش هر چکه کندو لقمه‌سن اوگدر تا اول نیجه اول چکار رزق
اکمکدن خالی اولمز بس اول الله ویرجکدر انی اکا اصمرلیه اول ایش کیم کندویه بیورلمشدر
انی یرینه کتورمکه جهد ایده والسلام **سورة المنافقین وهی احدی عشرة آیات**

بسم الله الرحمن الرحیم حق تبارك وتعالی بیوردیکیم
اذا جاءك المنافقون قالوا نشهد انك لرسول الله والله یعلم انك لرسوله والله
یشهد ان المنافقین لكاذبون بو آیت اول منافقلرك حالیندن وغرورندن ویالنجیلقلرندن
رسوله اعلام ایدوب بیلدرمکیچون ایندردی بیوردیکیم یا محمد نجن اول منافقلر سکا کلسه‌لر
دللریله دیرلرکه بز طانقلق ویرورز سن اللهك رسولیسن اما کوکللرندن انکار ایدرلر
بو طانقلغی ویرمزلر الله دخی بیلورکیم سن انك رسولیسن یکن الله طانقلق ویرورکیم بو
منافقلر یالانجیلردر کوکللرندن تصدیقلری یوقدر بولرك ایمانلری آزره کلدر بلکه سوزلری
همان دللرندندر ودخی بیوردیکیم **اتخذوا ایمانهم جنة فصدوا عن سبیل الله انهم**
ساء ما كانوا یعملون یعنی بو منافقلر اول یالان انداری کندولره پرده ایدندیلرکیم
انونکله کندولری اولمدن صقلدیلر شول مقاتله اهل حرب وقتنده کندولری قلقان ایله
اولمدن صقلدقلری کبی بوندن صکره دونوب خلقی دخی منع ایدرلر کلوب بو دین اسلامه
کرمکدن بدرتبی بونلر نه یوز ایشلر قلورلرکیم ظاهر اسلامی اشکاره قلورلر کوکللرندن
کزلرلر وخلقی اسلامدن منع ایدرلر ودخی بیوردیکیم **ذلك بانهم آمنوا ثم كفروا فطبع**
علی قلوبهم فهم لا یفقهون یعنی بولر اول انداچوب خلقی دیندن منع ایدرلر منع ایتدك
لری بوکیم بولر اشکاره ایمان کتوردیلر دیلله کوکللرنده کفر طوتدیلر بولرك کوکلی مهرلندی

اول

اول کفر آزره اندن اترو هدایت یولنی اکلیومزلرکه اندن یکا بر رغبت ایده‌لر ودخی بیوردیکیم
واذا رأیتهم تعجبك اجسامهم وان یقولوا تسمع لقولهم كانهم خشب مسندة یحسبون
كل صیحة علیهم هم العدو فاحذرهم قاتلهم الله انى یؤفكون یعنی اول منافقلردن
بریسی عبد الله بن ابی ایدی کی محتشم کشیدر هم دلنده فصاحت واردی کورنلره بر خوش
مشکل وفصیح کورنردی اندن اترو حق تعالی بیوردیکیم یا محمد نجن سن بونلری کورسك
بولرك جسم وفصاحت سکا خوش کلور وکر سکا سوز سویلسه‌لر سن دکلیوب کرچکلرسن
صنورسن کیم بولر سکا کوچك ایمان کتورمشلردر سوزلری حقدر بولر شول جانسز اغاجلردر
کیم دیواره سویکنوب طورلر اکر اول دیوار اولمسه دوشرلردی بولر دخی خوش تمام بر شکل
صورتدر که اول جان بونلره دیوار کبیدر اکا طیانوب طورلر هیچ طوردقلرنك منفعتی
یوق نتاکیم اول دیوارده اول اغاج نسنه‌نه ایشمز ونسنه فهم ایتمز بونلر دخی انلر جلین
در ودخی انلرك کوکلی شیله قرقودر کیم هر کمسه کیم کلوب رسوله بر سوز سویلیا
قرقویه دوشوب شیله صانورلرکیم بولرك منافقلغندن خبر ویررلر یا ناگاه بر کیشی
چاغرسه شیله ظن ایدرلرکیم بولرك نفاقی اشکاره ایلر بولر دشمانلردر دیو خبر ویررلر
بس حق تعالی رسولنه انلری بیلدروب بیوردیکیم یا محمد بولر دشمانلردر سن بولردن
حذر ایله ظاهرلرینه مغرور اولوب شرلرندن ایمن اولمه حق تعالی بولری لعنت ایدوب
هلاك ایلسون که بولر نه یالانجیلردر ونیجه حقدن دونمشلردر ودخی بیوردیکیم **واذا قیل لهم**
تعالوا یستغفر لكم رسول الله لووا رؤسهم ورأیتهم یصدون وهم مستكبرون
یعنی اول عبد الله بن ابی که منافقلردندر اکا دیدیلرکیم یا عبد الله سنوك حقوکا غایت
تهدید لو آیت کلدی رسول الله وار کیم سنکیچون اللهدن مغفرت طلب ایده صوچوکی دیله

انی ایشدوب اول منافق باشن صالدی دیدیکه ایمان کتوردم دیدکوز کتوردم زکوة ویردم دیدکوز
ویردم همان بر محل بحث ایتمز قلدی مکر وار وز بحث ایدوز بوندن حق تعالی بو آیتی
کوندردی بیوردیکم هیچ بو منافقلره دیلسالرکم کلوك رسول الله سزکچون مغفرت طلب ایدی
ویرسونکم یاز لعنته بز باشلرن صالوب اول استغفاردن یوزلرن دوندردلر و ایمانه کلمکا
دخی تکبرلك ایدرلرکز لر اول کفرلری اوزره محکم طورلر بوکز حق تعالی انی خبر ویروب
بیوردیکم اول استغفارك انلره منفعتی یوق چونکم انلر اول نفاقدن دونملرنه کم بیوردر
سواء علیهم استغفرت لهم ام لم تستغفر لهم لن یغفر الله لهم ان الله لا
یهدی القوم الفاسقین یعنی یا محمد اکر کسه سن بونلر ایچون مغفرت طلب ایله کرك
ایلمه ایکیسی بونلرك حقنده برابردر که الله بونلره مغفرت قلماز مادام که بونلر نفاق
اوزره اولالر زیرا حق تعالی فاسقلری هدایت یولنه دلالت قلمز چونکم اول فسقلری
اوزره ثابت اولالر و دخی بیوردیکم هم الذین یقولون لا تنفقوا علی من عند رسول
الله حتی ینفضوا ولله خزائن السموات والارض ولکن المنافقین لا یعلمون
یعنی اول منافق عبد الله بن ابی بر غزاده رسول الله بله یدی اول کندو اصحاب منافقلره
اوکت ویروب دیدیکم سز بو محمدك یاننده غلره سنه ویرمك که بونلر نفقه بولمیجق طاغلوب
کیدرلر بز دخی قورتلورز بوندن اکی کشی چکشدیلر جهینه قبیله سندن بری بنی غفار
قبیله سندن اول بنی غفاری انك اوزرینه غالب کلدی اولردن بریسی موافق عبد الله ایدی
که اول جهینه قبیله سندن اولنه دیدیکم یوروك وارك انده لشکر عسکر کیشکوه کم سزه یاردم طلب
ایلیه اول اولو منافق دیدیکم والله بو محمدك بزوم ایله مثلی شول سوزی سیکین مثلنه دونمش
دیدیکم ایتوکی سمرد تا که کروسنی ییابز بوکا یاردم قلدوغز جه بونلر بزی باصنجق ایدندلر

والله اکر بز بو دفعه دونب کرو مدینیه وارورسوق لرکم عزیزلردر حقیرلری البته مدینه دن
بو دفعه چقروب سورلر کیدرلر بر اغلنجق اندن اول سوزی ایشدوب طوردی رسوله
کلوب خبر ویردیکم اول عبد الله بویله دیدی رسول علیه السلام دیدیکه یا عبد الله بویلمی دیدك
عبد الله دیدیکه یا رسول الله یوق اول اوغلان دیدیکه والله یوق بنم بو سوزده غلطم یوقدر
بن ایشتدم که ایله دیدی حق تعالی اول اوغلنجغك سوزین کرچك قلمق ایچون بو آیتی کوندردی
بیوردیکم یا محمد بو منافقلر دیرلرکم اول محمد قتنده غلره سنه نفقه ویرمکه تا که
طاغلوب کیدرلر بیرنك کوکلك خود خزینه لری الله الندر کوکدن یغدرن اول ویردن
بتورن اول دکلنه رزق ویرن اللهدر لیکن بو منافقلر اللهك امرندن و حکمتلرندن
بی خبرلردر اکلیومزلر دخی دیرلرکه اکر بز بو دفعه مدینیه وارسیدق عزیزلرمز
و قویلرمز اول حورلری و ذلیللری سوروب کیدریدی چون بو آیتی ایندی رسول علیه السلام
اول اغلنجوغك قولاغن طوتوب بیوردیکم یا اغلن قولاغك صقلوالسون که سنك
حقکده ایت ایندی سنك سوزکی کرچکلدی بیوردیکم یقولون لئن رجعنا الی المدینة
لیخرجن الاعز منها الاذل ولله العزة ولرسوله وللمؤمنین ولکن المنافقین
لا یعلمون یعنی بو منافقلر دیدیلرکم اکر بز دونی مدینیه وریسی اولورسه وزاولد عزیزلر
ذلیللری چقروب سورلر یعنی عزیزلر کندولر و ذلیللر رسول و اصحابی حق تعالی
خبر ویروب بیوردیکم عزت دخی قوت دخی اللهکدر و انك رسولنکدر و اکا اوین
مؤمنلرکدر حق تعالی قوتلندروب انلره نصرت ویردیکه عزت قوت ایمان اسلام
عزتدر و انك قوتدر لیکن بو منافقلر انی بلمزلرکم ایمانلرنی تحقیق ایدوب تصدیقه
دکشورلر بونلر صانورلرکم عزت مال الله یا اصل نسبیلهدر بلکه عزت ایمان ایله و اسلام

شرفیله در عقل اولنلر تقوی اینه محکم یپیشور عبادت میداننده قدملرن برک
بصلر تا که الله قتنده عزت ابدی بولالر بوندن صکره حق تعالی کرم و مؤمنلره
نصیحت قیلوب بیوردیکم يا ايها الذين امنوا لا تلهكم اموالكم ولا اولادكم عن ذكر
الله ومن يفعل ذلك فاولئك هم الخاسرون یعنی ای انلرکم ایمان کتوردیکز حذر قلوک
کم مالکوز واوغلوکز قزلریکز الله طاعتندن غافل قلمسون هر کیمسه‌یکم مال واوغلی وقزی
الله عبادتندن غافل قیله انلری بشر معنا وانلری اصلاح اتمکا مشغول اولوب عبادتلری
ترک ایده یا خود وقتیله ادا قیلدیغی وقت دخی کوکلی انلرک تشویشندن براکنده اوله بر رکعت
نماز حضوریله قلمیادی نیاده واخرتی دنیا نکارلرکه دندر بوندن صکره حق تعالی مؤمنلره
مالکزدن صدقه قلمغا امر ایدوب بیوردیکم وانفقوا مما رزقناكم من قبل ان ياتي
احدكم الموت فيقول رب لولا اخرتني الى اجل قريب فاصدق واكن من الصالحين
ولن يؤخر الله نفسا اذا جاء اجلها والله خبير بما تعملون یعنی الله یولنده صدقه
ایلک شول مالکزدن کم الله تعالی سزه رزق ایلدی شول وقتدن اوکدن کم سزدن برکزه
الم کله دخی اول مالدن خیرلر قلمدوغنه پشیمان اولوب ارته قلدوغن بله ودخی دیکم
ای بنم ربم نولیدی بنی براز کرو عمر ویروب دنیایه کوندریدک تا کم اول مالمدن صدقه‌لر
ایدوب سنک اول صالح قوللرکدن اولیدم ضحاک روایت قلدی ابن عباسدن رضی الله عنهم
که اول بیوردی هر کیسنک مالی اوله زکوة ویرمیه یا خود کوج یته حجه وارمیه اول
وقتده کرو دنیایه ارزو قلسه که اول قصورنی کلوب یرینه کتوره ابن عباس بونی دیجک
بر کیشی دیدیکم اللهدن قورق یا ابن عباس اول دنیایه کرو کلمک استین کافر اولسه کرک ابن
عباس اکا دیدیکم دیلرسک بو سوزمه طانق سنک اوزکا قران ایت دخی اوقیاین دیلوب

بو ایتی اوقدی اول کیشی ایشدوب دیدیکم یا ابن عباس نقدر مالده زکوة واجب اولوردیدی
ایکی یوز درهمه یتیشه درهم واول کیشی کرو دیدیکم حجه نقدر نسنه‌یله وارمق واجب اولور
ابن عباس دیدیکم واروب کلنجه زواده‌یه وبنه قدرتی یته اول وقت واجب اولور پس کیشی
اجل تمام اولوب الم کلمزدن اول بو خیرلره اقدام اتمک کرکدر زیرا کلدوکده اجل
مدتی تمام اوله هیچ بر نفسه حق تعالی بر ساعت دخی تاخیر قلمز کیم بر قصورینه تدارک
قیله الله تعالی خود سزوک نه قلدیغکزی بلور اکر خیر اکر شر جزاسن دخی قلور سعادت انلرکیم
سعی خیر ازرنه اولوب خیر جزالر حاصل قیله عاقبت ندامت اولمیه والسلام سورة التغابن
مدنية وهي ثمانية عشر ايات بسم الله الرحمن الرحيم
يسبح لله ما في السموات وما في الارض له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير
یعنی یرلرده وکوکلر اهل جمیع اول الله تسبیح تقدیس ایدرلرکیم زوالسوز ملک انوکدر دایم
ایو وغنه فنا وارو جمیع حمد ثنا اکا لایقدر کیم هر ایشنده محموددر وجمیع خلایق انوک
نعمتیله ترتیب اولنور واجبدر کیم هر حالده اکا حمد ایدرلر اول الله دکلی نسنه‌یه قادردر
قدرتی یتر حمد ایدنلره زیاده نعمت ویرور وشکر ترک ایدنلره فتی عقوبت قلور ودخی بیوردیکم
هو الذي خلقكم فمنكم كافر ومنكم مؤمن والله بما تعملون بصير یعنی اول الله دورکیم
سزوک کلوکزی بر نفسوک بلندن دنیایه کتوردی سزوک بعضکز مؤمن اولدی
اللهک توفیقیله و بر بخکز کافر اولدی انک خذلانیله وبعضکز خالص مؤمن اولدی
ظاهرا وباطنا وبر بخکز ظاهرا مؤمن اولوب باطنده کافر اولدی که اول منافقلردر
یعنی یاردلمقده کلوکز برابردر مجموعکزک اعضالری وخلقتی وشکل شمایل ادم اولمقده
برابر لیکن احوالکز مختلف بعضکز اول خالقوکزه مؤمن اولوب ایمان کتوردکز وبعضکز

آكا انكار قلوب كافر اولدكوز الله تعالى خود سزوك ايمانڭزدن كفرڭزدن نه قلدغڭزي بلور

يارين كره آكا مكافاتن قلورو دخي بيورديكم خلق السموات والارض بالحق وصوركم

فاحسن صوركم واليه المصير يعني اول الله كوكلري يرتدي دخي يرلري يرتدي كه

حق ظهور بولماغچون و اول ثواب عقاب جنتلري تحقيق اولماغچون كه آكا بقوب استدلال

ايده لر ديه آكركم بولري يرتمغه قادر اولهن آكا دخي قادر اولور آكا قادر اولدقدن صكره

كروكدر كو ردر سوال وحساب ايدوب خيره ثوابلر و شره عقابلر جزا قلاه و دخي اولدم

اچنده سزي كه انواع صورت اوزرنه مصور قلدي و صورتكزي احسن صورت قلدي كه

قلق حيوان شكلندن قلمدي بونجه عطالري سزه انعام قلدي كى احتياط قلوك آكا كافر

اولمك كه عاقبت دونوب و رجعت يره كوز اولدر و دخي بيورديكم يعلم ما في السموات والارض

ويعلم ما تسرون وما تعلنون والله عليم بذات الصدور يعني اول الله كوكلرده و يرلرده

نه وارسه بلور آنڭ علمندن طشره نسنه يوقدر سزوك دلكوزله سويلدكوكزي دخي بلور و

كوكلوكزدن كچني دخي بلور و كوكلوكزدن نه كچسه آني دخي بلور صنما كوزكم سز نه كزكسه قلاه سز

و نه كزكسه سويليه سز اول آني بلميه و آندن حساب اولنميه سز بلكه آنڭ عقوبتي سزه دنياده

دخي اولور نيكم حق تعالى تنبيه ايدوب بيورديكم الم يأتكم نبؤا الذين كفروا من قبل

فذاقوا وبال امرهم ولهم عذاب اليم يعني بدرسيتي بلمدكوزمي سزه اول سزدن اوكركي

خبرلري كلمدمي اشتمدكوز حقيقت بلدكوزكم آنلر اول قلدقلري عملك عقوبتني

دنياده طتدلركم اول آنلره كناه كفارت دكولدي كه اول كله اخرتده قرتلالر بلكه زياده

اخرت عقوبتلريني كورسكز بوندن صكره اول عذاب بولنلره نه سببدن اترودر آني

بيان ايدوب بيورديكم ذلك بانه كانت تأتيهم رسلهم بالبينات فقالوا ابشر

يهدوننا فكفروا وتولوا واستغنى الله والله غني حميد يعني اول عذاب عقوبت

دنياده اخرتده واقع اولدغي آندن اترودركم اول رسوللري آنلره ظاهر مجزلرله

و دليللرله كلدلر آنلر آكا متابعت قلوب اويماديلر دلركم بو دخي بزجلين ادم كلوب

بزي آتلرمز ددلرمز دينندن ايروق دينه مي دلالت قلور آكا كافر اولوب كابرزه انكار

قلدلر و ايمانه كلمكدن اعراض قلدلر الله تعالى خود بونلروك ايمانلرندن مستغنيدر

هركز آكا احتياج يوق ايمانه كلمسلر آكا ضرر يوق و كلسلر دخي آكا منفعت يوق بلكه ضرر

و منفعت كندولره در هم دنياده هم اخرتده و دخي اول الله حميددر يعني كلي اشلرندن محموددر

كه قوللرندن آز عبادت قبول ايدوب چوق ثوابلر ويرر و دخي بيورديكم زعم الذين

كفروا ان لن يبعثوا قل بلى وربي لتبعثن ثم لتنبؤن بما عملتم وذلك على الله

يسير يعني بو عربك مشركلري شيله زعم ايدرلركه اولدكدن صكره كرو قوبجق دكللر

ايت يا محمد بلى اول ربم حقيچون البته كرو قوپسز اولدكدن صكره آندن صكره دنياده

نه عمل قلدكوز سه عزتم حقيچون بنه سزه بر بر خبر ويرسه كركدركه آندن عمللروكزله جزا

بولسكوز كركدر كه خير شر از چوق بونلري اشلمك الله كوچ دكل آسان در آنڭ قدرتنه

عجز عارض اولمز و دخي بيورديكم فامنوا بالله ورسوله والنور الذي انزلنا والله

بما تعملون خبير يعني چون بلدكوزكم كوكلري و يرلري اول الله يرتدي و سزي بو

شكل صورت اوزرنه مصور قلدي و سزوك نه قلدغڭزي و نه سويلدغڭزي بلور آكا

كزلو دكل و سزي اولدرب كرو دركورسز و عمللروكزه كوره جزالر قلسر بو كلسندن دلروكزكم

نجات بولوب آسانلغله قرتلالسز كلوك امدى اول الله ايمان كتوروب رسولني كرچك لك

و اول اندردكمز نوره كم قرآندر جبرائيل آني محمده اندردي كه آنكله ضلالت طريقندن دونش

اولدیغی حرام حلال ندر انلره معلوم اولدیغی اوّل الله تعالی سزوک کی اینجه دقیق عمللرکزی
بلور که ذرّه قدر نسنه اکا علمندن خفی دکلدر اول عمللرکزله سزه مجازات ایدر وک دخی
بیوردیکم يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا
يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ یعنی حقیقتا سز قوپرسز شول جمع اولدوغکز کونکه مجموع بیرک اهلی
اوّلکلر اخرکلر انده جمع اولورلر اول مغبونلق کونیدر یعنی کافرکره جنت یرینه نار اولسه و
شربتلر یرینه حمیم اولساکرک طعام یرینه زقّوم اولسه وآی نجه عاصیلره کم نعمت راحت
اومرکن عذاب محنت اوله بوندن اولو دخی نه مغبونلق وزیانکارلق اولا اما انلر کم
ایمان کتوردیلر عمل صالح قلدیلر وانلرنه فرض اولدی عبادتلری وقتیله ادا قلدیلر
الله تعالی انلرک کناهلرنه کفارت قلوب یارلغیه وانلری شول بستانلره قویا کم
انک اغاجلرینک التندن ارمقلر اقر انلر انده ابد مخلد اولالرکم زوال وعزل اولمیه و
نفسلرنه اینجنجک حال واقع اولمیا ابدی سرور وفرح ایچنده اولالر بو نسنه الله‌دن
اولا اولو نجات وکامل سعادتدر ودخی بیوردیکم وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ یعنی انلرکم ایمان کتورمیوب کافر
اولدیلر وبزم کتابمزی ورسوللرمزی یلان طوتدیلر انلر دخی طامو اهلی اولدیلرکم اول عذاب
ایچنده مخلد اولالرکه نه یاوز دوندر ونه جق پیردر اول طاموکه دکرا اکر بیللردی
جمیع دنیا انلرک اولسه قورتلمغچون فدیه ویررلردی تک اندن خلاص بولکردی لیکن
یاردن اندن بو نسنه ممکن دکل اما بو کون قورتلمق استاندکم بر کز کلمهٔ توحید
ایدرسه اول عذابلردن قورتلوب ابدی راحتلنه اولسور ودخی بیوردیکم

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
یعنی هیچ بر ادم اوغلانینه بر مصیبت ایرشمز یا مالنه یا نفسنه یا اوغلنه قزنه اولوم
کبی وصیرولق کبی ومال تلف اولمق کبی الا حق تعالینک دیلکیله وعلمیله در انک دیلکنسز
بر چوب دیبرنمز هر کم بو کا ایمان کتوروب اعتقادین کرکلو قلسه بلسه کم الله دندر طار
لغنوب کیسیه شکایت قلمسا حق تعالی انک کوکلنه هدایت ویروب دلنه استرجاع
کلمسین کتوردرا انکله اول اکا صابرلر مرتبه‌سین میسر قلور الله علیم در صابرلره
نه ثواب ویرجکین بلور فضیلیله اکا عطا قلور ودخی بیوردیکم وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ یعنی سز الله مطیع اولک
فرض قلدوغی طاعتلری یرنه کتورک انک تقدیراتندن سزه نه ایرشورسه حکمنه
راضی اولک اکر سزه خیر ایرشورسه شکره مشغول اولک اکر سزه زحمت بلا ایرشورسه صبر ایدوب ثواب
اومک سز شکایت دلن اچوب نه کرکسه سویلمیه سزکه ثوابدن محروم قلوب دخی اولو
بلایه اوغرامیه سز ودخی رسولمه مطیع اولوب سنتلرنی یرنه کتورک اول نجه
الله یولنده کافرلرک قهرلرین وبلالرین چکوب دینی نته قایم قلدیسه سز دخی
اول اخرته ایمانی ضعیفلرک والله دلیله سونلرک نکته‌لرنه وتشنیع‌لرنه
قتلنوب طاعت عبادت یولنده محکم طورک بر وقت اولاکم اولر اول حالکزه پشیمان
اولوب سزک حالکز اردوسنده نجه باشلرین دوکلر فاین قلیا اکر بوددکلر لکن
الله ورسوله سز دخی مطیع اولمیاجق اولورسکوز که بو حکملردن اعراض ایده سز بدرستی
اول رسوله ارزمنده واجب اولن همان سزه الله خبرین ایرشدرمکدر حسنات الله
قتنده در انده وارجق بلسزکم حال نته اولسردر ودخی بیوردیکم اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى

الله فليتوكل المؤمنون يعني بو جمله مصنوعات صنعيله وارقلان اول الله دركم اندن
ارتق معبود قادر و خالق و صانع يوقدر الا اولدر كوجك ايمان اولنلر كرك كم جميع
اشيئي اول الله ارزنه تفويض ايده كم قوللرك جميع اشلرنه كفايت قلن اولدر وكندو همان
ازرنه واجب اولن طاعتلري برنه كتورمكا فارغ اولا اكر بر وجهله كسب دخي ادرسه
همتن اكا دنميه كم رزق اندندر زيرا انك اول حركتلري ودرشمكلري وبر سبب برنه
كتورمكدر يردن اعجدن نسنه بترمكا قادر دكلدر بلكه الله هدر وررزاق دخي اولدر
بو نسنيه اعتقادني كوزكلو ادوب كندوي هيچ بله تاكم توكل كرچك اولوب مراد
برنه كله و دخي بيوردكم يا ايها الذين امنوا ان من ازواجكم واولادكم عدوا
لكم فاحذروهم وان تعفوا وتصفحوا وتغفروا فان الله غفور رحيم بو ايتك سبب
نزولي بويدكم بر قوم مكن اسلامه كلدلر دلدلركم چقوب مدينيه رسول قتنه
كدلر هر برنك اوشوب اوغلي وقرني منع ايلدلركم ددلركم بزي ضايع ادوب و بو
يورتلروكي ترك ادوب نه يره كدرسين چون انلر طوروب رسول قتنه كلدلر كوردلركم
اول كندولردن الروكلن مسلمانلر هر بري دين اچنده عالم اولمشلر بولرا كا
اچيوب دلدلركم اهلنه واولادلرنه عقاب ادلر حق سبحانه وتعالى بو ايتي
كندروب بيوردكم اي انلركم ايمان كتوردلر حقيقت بلوكم سزوك اهل اولادكزدن
بعضى سزه دشمانلردركم سزي رسول اردنجه وارمقدن منع ادرلر قومزلركم واروب
انده دينكز اصلاحه كتوره سز انلروك فتنلرنه واقع اولمقدن صقنوك حذر قلك
اما اكر انلردن صوچلرن عفو ادوب عقاب اتمكي ترك ادرسكز اول دخي كركلودر
بدرستيكه الله غفوردر مؤمنلروك كناهلرن يارلغر رحيم در انلره هم اسركيوب رحمت

ادر

ادر و كرو بيوردكم انما اموالكم واولادكم فتنة والله عنده اجر عظيم يعني اي مكه
اهل سزوك اهل اولادكز سزه فتنه دركم الديوب معزور قلوب سزي كندوهوالرنه
قول ادنمشلردركم رسول اردنجه هجرت اتمكا قومزلر اول باقي دولتدن سزي محروم قلمشلردر
بلمزسن كم نه تبلروك اولوسي الله قتنده در شول كمسكركم ايمان كتوروب اوغولدن قزدن
اتر والله عاصي اولميلر انلره ايلك ارشدرمكيچون كندولري هلاك قليلر بوندن صكره
بيوردكم فاتقوا الله ما استطعتم واسمعوا واطيعوا وانفقوا خيرا لانفسكم ومن يوق
شح نفسه فاولئك هم المفلحون يعني اي ايمان اهل قرقك الله هدن شولقدركم طاقتكز
يترا اول وعظ نصايح سزه بيورلمشدر انى اشدوب قبول ادك الله ورسولنه مطيع اولك انلرك
امرينه مخالفت قلمك واول مالكزدن تصدق قلوك كم سزوك نفسكزه اول خيرلودر جهانلق
ادوب وير مكدن كه صكره قالان دشمانلر اردني اولور سندن الروكوندررد كل اجماقي سند
ازغك اولور بس هر كمسكم كندودن بخيللكي وجمانلقي دفع ادوب اليني وارني الله يولنه
كوندرسا كندويه اخرت ذخرادة سن ادنسه سعادت بولوب قورتلن انلردر و دخي بيوردكم
ان تقرضوا الله قرضا حسنا يضاعفه لكم ويغفر لكم والله شكور حليم عالم الغيب
والشهادة العزيز الحكيم يعني اكر الله يولنه مالكزي ادنج وير جك اولورسكز كوكل
خوشلغيله الله تعالى سزوك اول ادنجكزي زياده قلي وير بردن اوندك اوندن
يتمشدك و يتمشدن يدي يوزه دكن و دخي اكا دك حسابي الله هدن ارتق كمسه بلميه كم
حق تعالى شكوردر ار نسنيي لطفيله بتول ادوب فضيلة چوق عطا قلور دخي حليم در
قوللرنك صوچلرنه بقوب تيز جك عقوبت اتمز قوللروك صدقله واخلاصله وردكلرت
دخي بلور غرضله ريايله وردكلرين دخي بلور هيچ برين ضايع اتميوب بر لو بريجه عوض

ویرر انك یادی شاهلغی اولور اندن که کمسه یه حیف ایلیه عزیزدر اول سلطنت اچنده
حکیمدر حکم ایدر نجه دلرسه مانع یوق **سورة الطلاق مدنیة احدی عشر آیات**

بسم الله الرحمن الرحیم حق تبارك و تعالی بیوردیکم
یا ایها النبی اذا طلقتم النساء فطلقوهن لعدتهن یعنی حق تعالی رسولنه خطاب
ایدر ولیکن امتی دخی بله مراددر یالکز رسوله کل زیرا جمله خبر ویروب بیوردیکم یا
محمد سن دخی و سنك امتك دخی قچن اهلکزه طلاق ویرسکز شول وقت اچنده طلاق
ویرکم عذرلرندن اریوب یاك اولالر دخی کرو انکله جمع اولمدن اولا علی رضی الله
ایدر اکر بو خلایق عورتنه طلاق ویرمك طریقن اوکت صقلسلر هیچ بر کشی عورتنه
طلاق ویردکنه پشیمان اولمیدی یعنی ارندقدن صکره کرو جمع اولمدین طلاق ویرسا
اکر کوکلنه خوش کلسه اولورسا کرو طوته کلمیاسی اولورسه یولنه قیوویره و دخی عکرمه
ابن عباسدن رضی الله روایت قلوب ایدرکم بو طلاق ویرمك دردت وجه اوزره در ایکی
وجه اوزره طلاق ویرمك حلالدر ایکی وجه اوزره ویرمك حرامدر اما اول کم حلالدر بری
ار بحق جمع اولمدین طلاق ویرمکدر و بری حاملیکن طلاق ویرمکدر اما اول که حرامدر
بری عذر کوربدرکن ارنمدن طلاق ویرمکدر و بری حامله انوکله جمع اولدقدن
صکره طلاق ویرمکدر و دخی بیوردیکم **واحصوا العدة واتقوا الله ربکم لا تخرجوهن
من بیوتهن ولا یخرجن الا ان یاتین بفاحشة مبینة وتلك حدود الله
ومن یتعد حدود الله فقد ظلم نفسه لا تدری لعل الله یحدث بعد ذلك
امرا** یعنی قچن اهلکزه طلاق ویرسکز انك عدتنی صقلك یعنی صیوك زیرا انلرك
عقل ناقصدر و غفلتلری غالبدر وقت اولا کم صقلیومیلر قورقك اللهدن انك

امرنه مطیع اولك اهلکزه طلاقی حلال وجه اوزره ویرك حرام وجه اوزره ویرمك اکر
بر کمسه اول حرام وجه اوزرنه طلاق ویرسه جمیع فقهالر سنن عورتنه طلاق واقع
اولور و کندو کناهکار اولور و دخی قورقك اللهدن طلاق ویروب انی اوکردن
چقرمك تا عدتی تمام اولمایجه زیرا اول عدت تمام اولنجه ساکنلکی و نفقه سی کرو
ار اوزرنه در اندن کرکدر ظلم ایلمیا و اول عورتنه دخی یوقدر که عدت تمام اولنجه اول
اردن چقیا مکر کم زنا قلاه صرتی قبحسیا بر نه کورمکیجون چقرلر امام شعبی دخی
قتاده دیدیلرکم عدتی اچنده اول عورت چقوب یوردکی فاحشه در و اول ار دخی
چقردوغی معصیتدر پس امدی بو طلاق سنت اوزره ویرمك و عدتی صقلیوب کوزتمك
حق تعالینك حکملرندندر هر کمسه کم اول حکملری ترك ایتسه و اول بیوردوغی
لین طلاق ویرمسه کندو نفسنه ظلم ایدوب زیان ایتمش اولور زیرا بلمزکم اندن
صکره حق تعالی اکا نه ایش قلسر کرك کم طلاق ویرجك بر طلاق رجعی ویره
تا کرو محبت اولورسه الا هیچ خلق دویمدن کرو نکاح حاجت اولمدین عدت
اچنده رجعت قلاه اول عورت دخی کرك راضی اولسون کرك اولمسون عدت
اچنده رجعت روادر که شهوتله یا پیشا یا تقبیل رجعت تمام اولوب کرو عورت
الور یا خود بر طلاق باین ویره که کرو کوکلندن محبت قویرسا بر سبیله المغا
ممکن اولا تیز جك تجدید نکاح قلمغله اکر اوچ طلاق ویرجك اولورسا کرو
المغا محبت اولسه نه رجعت روادر نه خود تجدید نکاحله الموق بلکه اول
اردن عدتی تمام قلوب بر ان دخی ویرمق کرك تا که اول ار انکله جمع اولا
اندن طلاق ویره بر عدت دخی ابکجون تمام ایلیه اندن صکره اکا المق

حلال اولا وقت اولا که اولورسه دخی معیشتلری و مجتلری بربرنه اول کلایین
اولمیا اول برابرلده دخی جمع اولدوغی الکوب کوکل نفرت اده ودخی بیوردیکم فاذا
بلغن اجلهن فامسکوهن بمعروف او فارقوهن بمعروف واشهدوا ذوی
عدل منکم واقیموا الشهادة لله یعنی چون اول عدتلری مدت تمام اولسا اوج عدد
کورمکله اکر کورنلر دیسا یا اوج ای بجکله عدد کورمز دیسا کر والغا کوکلو کز ومجتکز
اولورسه خوشلغله اولک اکا ذیان دکورمک اکر بر طلاق یا ایکی ویرلمش اولورسه والا
المغا مجتکز اولمز سه کر و خوشلغله ایرلوک اکا ضرر دکورمک لیکن ایرلجق اولورسکز
یا خود رجعی طلاق ویروب کرو رجعت ایتمک ایستسکوز ایکی مسلمان کیشی لری اول طلاق
اوزره یا رجعت ایتدوکوکز اوزره طانقلق طوتک که بو مستحب در اکرچه طانقلق ویرلمسا
دخی طلاق ویرمک و رجعت ایتمک درستدر اما اولکی اولدیکم طانق طوتار اما اکر
نکاح ایکلیوب الموق ایستسا اول نکاح اوزره طانق طوتمق واجبدرکم طانق اولمیجه
نکاح صحیح اولمز ودخی حق تعالی اقیموا دیو خطاب قلدوغی اول طانقلر دیدیکم بیوردی
ای طانقلر جماعت اول کتوردوکوکز طانقلغی حاکملر قتنده عدلله شول بلدکز لین
یرنه کتوروب ادا قلوک الله حقی یرنه کتورمکیچون و انک امرنه مطیع اولمغیچون و
دخی بیوردیکم ذلکم یوعظ به من کان یؤمن بالله والیوم الاخر ومن یتق الله
یجعل له مخرجا ویرزقه من حیث لا یحتسب یعنی اشبو نسنهلر سزه امر اولندی
که بونکله اکوت لنه سز انک الله و اخرته ایمان اولا کرکدکم اول بلدکی طانقلغی کزلیا
هرکم اللهدن قورقوب عورتنه طلاق سنت اوزرنه ویرسا کم کرو مراجعت قلمق اکا
میسر اولا حق تعالی اکا اومدغی یردن رزق ویره ودخی هرکم بو دنیا زحمتنه صقنسه

صبر ایلیوب الله مطیع اولسه حق تعالی انی اول زحمتدن چقروب رزقنی بول ایلر ودخی بیوردیکم
ومن یتوکل علی الله فهو حسبه ان الله بالغ امره قد جعل الله لکل شیء قدرا
یعنی هر کمسه کم الله اعتماد ایدوب رزا قلغنه اینسه رزق امرنده ایشن اکا اصمرلسا
الله تعالی انک اشلرن یرنه کتورمکا کفایت قلور سالم ابن جعفر روایت قلورکم اشجع
قبیلسندن بر کیشی دشمان اسیر قلدی اتنی طوروب رسوله کلوب ع م اغلونک حالن
خبر ویروب کافردن شکایت قلدی رسول ع م اکا بیوردیکم وار صبر ایله الله اصمرله وار
صبر ایلدی حق تعالی اغلنه خلاص ویروب کافردن مال غنیمتلر چقردی اتسنه کتوردی
اما عبد الله ابن عباس روایت ایدر عوف بن مالک اشجع رسول ع م کلدی دیدیکه یا رسول
الله اغلومی دشمان اسیر قلدی انسی فتی جزع ایدر بکا نه بیوررسن رسول ع م دیدیکه
سکا دخی اکا دخی کرکدکم وار لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیمک بکی
چو قلدیز دوب عوف اونه کلدی رسولک بیوردوغن اهلنه خبر ویردی خاتون
دیدیکه نه کوکلوسندن بیوردوغی ... اول کلمه مشغول اولدیلر اغلنه
حق تعالی خلاص ویروب کافرلک بر بلوک قیونن سروب اونه کلدی حق تعالی
اول وقت بو ایتی اندردی بیوردیکم هرکم حق تعالیدن کلن زحمته صبر ادوب اللهدن
قورقسه شکایت ترک ادوب حمد ثنا قلسه حق تعالی انی اول طارلقلردن چقروب صنمدغی
یردن اکا رزق ویره و هرکم ایشن الله اصمرلسه الله تعالی انک جمیع اشلرن یرنه کتورمکا
کفایت قلور بس اول بلادن خلاص بولوب قرتلمق ایکی وجه اوزرنه در بری اولدرکم اول
بلایی حق تعالی اندن دفع ادوب قرتله و بری اولدرکم حق تعالی اکا صبر ویروب قله رضا ایله
اکرام قله که اللهدن کلدی دیو اکا راضی اوله طارلقده غنیا اوله ترابلر حاصل قله بلکه

الله تعالى حكيمدر و للاري اوزرينه كوره جيدر خوشلغيله دخي زحمتله دخي هر بلايه
و هر راحته حق تعالى بر وقت و بر اجل معلوم قلمشدركم بلا وقت كلسه ابتدا اولدن
واقع اولورسه انى دفع ايدمز و خوشلق و راحت وقت كلسه ابتدا اولدن واقع اولور
كلسه انى دفع ايدمز هيچ برى بر ساعت وقتندن الرو ياصكره اولمز حق تعالى نك
ارادتيله و دخي بيوردكم واللائي يئسن من المحيض من نسائكم ان ارتبتم
فعدتهن ثلثة اشهر واللائي لم يحضن واولات الاحمال اجلهن ان يضعن
حملهن يعني اول وقتده كم ايت كلوب حق تعالى بيوردكم طلاق ويرلمش عورتلر
منتظر اولوب كندولري كوزدسونلر تا اكا دكين كه اوچ عدد كورلر اندن صكره
عدتلري تمام اولوب دخي بر كيسه وارلر معاذ بن جبل رضي الله عنه صوردكم يا
رسول الله اكر اول عورتلردن ايسه اولوب عدد كورمز اولورسه اول نيجه عدت چكا
اول وقتده حق تعالى بو ايتي كوندردي كم اكر اول خاتونلر و كوزدن بر كيسه اولورسه كم
ايسه اولوب حيض كورمز اولا يرده انك عدتنه شك ايدرسز عدتي اوچ آي چكله
تمام اولور بوني اشدجك بر كشي دخي طوروب كلوب ددكم يا رسول الله بالغه اولمدق
عورت اولورسه انك عدتي نته اولا حق تعالى بيوردكم اول كمسنه لر هيچ حيض كورمزلر
انلرك دخي عدتي اولا ايسلر عدتي كبي اوچ آي چكا كله تمام اولا اندن بر كشي طوروب
كلوب ددكم يا رسول الله اكر حامله اولورسه عدتي نته اولا حق تعالى بيوردكم اول عورتلر
كم حامله يكن طلاق ويرله انلرك عدتلري اول بو كلرن دنيايه كتورجك تمام اولور
اكر بو شندغي كون دنيايه دخي كلورسه حلال اولور كم براره دخي وره بوندن صكره
دخي بيوردكم ومن يتق الله يجعل له من امره يسرا ذلك امر الله انزله اليكم

ومن يتق الله يكفر عنه سيئاته ويعظم له اجرا يعني هر كم اللهدن قورقوب طاعتلر
عبادتلر زحمتنه قتلوب معصيتلردن ييلنجق اولورسه حق تعالى جميع ايشلرن اكا اسان
قلور طاعتلره توفيق ويروب معصيتلردن صقلي ويرر اشبو نسنه لركم ذكر اولندي حق
تعالى نك حكمدر و فرض قلدغي و بيوردغي كه قرآن ايچنده رسولنه ايندروب سزه بيان
قلدي هر كم اللهدن قورقوب بو حكملرده عمل ايدوب بو فريضه لري يرنه كتورورسه بز انك
كناهلرنه كفارت ايدوب اخرتده جنت ايچنده اولو ثوابلر ويررز بوندن صكره اول طلاق
ويرلن عورتلرك حكمن بيان ايدر بيوردكم اسكنوهن من حيث سكنتم من وجدكم
ولا تضاروهن لتضيقوا عليهن وان كن اولات حمل فانفقوا عليهن حتى
يضعن حملهن يعني اول طلاق ويردوككز اهلوكزي سز نرده ساكن اولورسكز انى
دخي انده ساكن اولندررك طاقتكز يتدوكي دكلو طلاق ويردك انلره ضرر دكورمك كه
نفقه لرنى و ساكن اولنجك يرلرنى انلره طارلق كوسترب زحمت ويرمه سز اكر اول طلاق
ويردوككز حامله اولسه تا يوكني قوينجه يه دكين انى نفقه لندررك بندن اتر و علما اتفاق
قلدلركم طلاق ويرلن عورت حامله اولسه اوغلنجغي دنيايه كلنجه نفقه ويرلر اما
قچن حامله اولمسا رجعي طلاق ويرلمش اولسه اكا دخي اتفاقدركم نفقه ويروب اوني
ساكن اولندره عدت تمام اولنجه و اكر باين طلاق ويرلمش اولسه عراق مفتيلري قتنده
اكا دخي سكني و نفقه واردر اما بر نچه لر قتنده سكني وار نفقه يوق بوندن صكره
بيوردكم فان ارضعن لكم فآتوهن اجورهن وأتمروا بينكم بمعروف وان تعاسرتم
فسترضع له اخرى يعني قچن اول طلاق ويردوككز اهلوكز سزوك اوغلنجغكزي
امزورسه سز انلره اول امزردكي حقين ويرك زيرا نفقه اته اوزرينه دردر اول

امزرمك حقي دخي نفقه ندر اول دخي اته ازرنه در اول وقت كه عورته طلاق ويرلمش اولا
دخي بر بركوزله ايلك ازرنه طانشوب ايلك كه اكو كوز بر بر كورنه موافقت قلهسز انصاف
ازرنه نه عورت اكسوك ويروب مزراده نه عورت اردن ارتق طلب ايدوب اكا زيان
ايتمك استيه اكر بر بركوز اكتلشميجق اولورسكز يعني ار راضي اولميا كه اول عورت اوغلن
امزره عورت دخي راضي اولميا كه اني امزره يعني ار نوق حق طلب ايده ار اول لدكندن
اكسك ويرمك استيه اوكتلشميلر اول وقتده بر ايو وق امزدجي عورته ويره اكر كندو طلاق
ويردكي عورتدن اكسوكه امزرسا اكر اول امزردكنه اتسي دخي راضي اولورسه اكا ويره لر
ودخي بيوردكم لينفق ذو سعة من سعته ومن قدر عليه رزقه فلينفق
مما آتيه الله لا يكلف الله نفسا الا ما آتيها سيجعل الله بعد عسر يسرا يعني هر كم
عورتنه طلاق ويرسه اكر الندن نعمت بول اولوب باي اولسه اول كوجي يتدوكي دكلو اكا نفقه
ايتسون واكر درويشه شول قدركم الله تعالى ويردي اول دخي اندن كوج يتدكجه نفقه
ويره حق تعالى هيچ بر كمسيه تكليف ايدوب كوج يتدوكندن زياده نفقه بيورمدي
اكر اللهك امرنه مطيع اولورسكز تيز اولا كه دشخوارلقدن صكره اسانلق ودرويشلكدن
صكره بايلق اولا ودخي بيوردكم وكاين من قرية عتت عن امر ربها ورسله
فحاسبناها حسابا شديدا وعذبناها عذابا نكرا يعني اي نجه شهر اهلي كم ربنك
امرنه مخالفت قلوب عاصي اولدي ييلب حددن كجدي دخي انك رسولنه مطيع اولمديلر
اخرتده بز انلري قتي حسابه دوتب منكر عذابلر ايليه وزكورن اندن نفرت ايده
دنياده انلردن نصرت كتوروب مخذول قلدق برزم عنايتمزدن محروم قلدلر ودخي
بيوردكم فذاقت وبال امرها وكان عاقبة امرها خسرا اعد الله لهم عذابا شديدا

فاتقوا الله يا اولي الالباب يعني اول قريه اهلي اول اشلرنك رسوايلقلرن دنياده دخي
طتدلر عاقبت اخرلري دخي پشيمانلق وندامت و زيانكارلق اولدي اول دنياده واقع
اولن بلا ومحنت انلروك كناهلرنه كفارت اولمديكم انكله اخرت عذابندن بار قرتلالر
جون كناهلري كفر ايدي اندن رجوع قلمدلر اندن اوترو اخرت عذابلرندن دخي برقلد
كه انك نهايت يوق پس اي عقل ايسي مؤمنلر اللهدن قورقوك الله ورسولنه مطيع
اولوك دلرسكوز كم اول عقوبتدن قورتلهسز ودخي بيوردكم الذين آمنوا قد انزل الله
اليكم ذكرا رسولا يتلوا عليكم آيات الله مبينات ليخرج الذين آمنوا وعملوا
الصالحات من الظلمات الى النور يعني شول كمسنكم الله ايمان كتوروب انوك
رسولني كرچك لدلر بلك بدرسيني حق تعالى سزه قرآن ايندردي كم انده وعد وعيد
ذكر ايلدي مطيعلره عاصيلرچون ودخي سزه رسول كندردي كه كلوب سزوك اوزكره
حق تعالى نك اول ايتلرن اوقياشيله كم واضح روشن انوكله سزه حرام حلالي بيان
قله بو لطف بو احسان حق تعالى اندن اتروقلدي كم اول الله بر ليوب رسولني كرچكلين
كفر شرك قرانقولغندن چقروب ايمان طاعت نورنك ايدنلغنه كوره انكله ابدي
سعادته اولشلر ودخي بيوردكم ومن يؤمن بالله ويعمل صالحا يدخله جنات تجري
من تحتها الانهار خالدين فيها ابدا قد احسن الله له رزقا يعني هر كم الله ايمان
كتوروب ايمان اوزره محكم طوروب صالح عملر اشلدي اوزرنه فرض اولن طاعتلري
يرنه كتوروب رسولك سنتله عمل ايلدي حق تعالى اني اخرتده شول بستانلره كوره
كه اغچلرنك التندن ارمقلر اقر بو حالتدكم انلرك اچنده مقيم مخلد اولالر ابدا
انلره زوال اولميا كم حق تعالى انلره كون كركلو نعمتلر و مزين متاعلر اچاق اچنده

ير قلوب طورر هيچ كوزلر اني كورمش دكل و قولقلر ايشتمش دكل و دخي بيوردكم الله الذي
خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن يتنزل الامر بينهن لتعلموا ان الله على كل
شيء قدير وان الله قد احاط بكل شيء علما يعني بو احكاملري سزه ذكر ايدوب
بو دولته دعوت قلدن اول اللهدركم يدي قات كوكلري و يدي قات دخي ايجلين
يرلري يرتدي و كوكلردن يره وحي ايندروب احكاملر و بويرقلر بيوردكم انك حكمي
يرلرده و كوكلرده بيجي دركمسه مانع يوق و بو كلسي اندن اترو قلدكم تا سزا كا نظر قلوب
بله سزكم تحقيق الله تعالى دوكلي نسنه يه قادر بولنلري الدكدن صكره كرو دزكورر مطيع
لره جنت و دينار و عاصيلره عذاب و نار ويرر و بوني دخي بلكزكم اول الله علميله دوكلي
نسنيي قبلمشدر هيچ بر نسنه انك علمندن طشره دكل اول بلمدوكي نسنه يوق هر كوكل
ايچنده نه اولورسه بلور و هر يرلرده نه وارسه بلور بر چوب حركته كلدوكن بلور و ساكن
اولدوكن بلور و بونلره كوچي يتر ددكندن اكا اشارت قلورلركم بو قوللر نه اولورسه اشلير
و نه كركسه سيلميلر بلكز كه الله بلور كرو انتقام قلوب مكافات قلمغا قادردر يا دنياده
عقوبت قلور يا اخرتده بلكه اكسنده بله عقوبت قلور هيچ بر كمسه بولنمز كه اكا ياردم
ايدوب عذابدن قورتره حقدن فضل اولميه جق اولورسه والسلام سورة التحريم مدنية
اثني عشر ايات بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها النبي لم تحرم ما احل الله لك تبتغي مرضات ازواجك والله غفور رحيم
بو ايتك سبب نزولي بو ديديكم رسول عم خاتونلريله قسم ايتشدي طقوز خاتون واردي
بر كون بريجه بريله اولوردي بر كون بريجه بريله اولوردي تا طقوز كيجه بو
رسمه دوراداردي و قتلرده بر كون كه نوبت عايشه يه دكشدي رسول عم ماريه ادلو

قبطلرندن بر جاريه سي واردي انكله اول كون خلوت اولدي ناكاه رسولك خاتونلرندن
حفصه رسولك ازرنه چقاكلدي خلوت اولمشكن رسول عم اكا ديديكه يا حفصه بو سري
صقله عايشه يه بلدرمه كه بو ماريه بكا حرام اولسون ايروق بونكله خلوت اولميام حفصه
رسولك سرين صقلميوب عايشه يه خبر ويردي حق تعالى ايني رسولنه بلدرديكه حفصه
خبري عايشه يه ويردي رسول عم قاقيوب حفصه يه طلاق ويردي حق تعالى جبرائيلي
ويبردي كلوب ديديكه يا رسول الله حق تعالى بيوردكم اول ماريه قبطيه وارميم ديوب
كندوكا حرام قلدغيچون كفارت ويرسن كه حق تعالى حلال قلدوغي سن حرام قلمق
اولمز و دخي اول حفصه يي رجعت قلوب كرو نكاح ايتكل كه اول چوق اوروجلو و تهجد
وچوقدن نمازلرن قلجيدر پس اول وقت بو ايت كلوب بيوردكم اي بزم پيغامبرمز
حق تعالى سكا حلال قلدوغي نسنيي نيچون حرام قلورسن اهلوك عايشه رضاسني طلب
ايدرسن كه انك كوكلي خوش اولمغيچون الله حكمي بردر لو دخي قلادسن الله تعالى غفوردر
اول جاريه يي نفسكا حرام قلدغن صوچكي يرلغدي رحيمدر كه اندن اترو سكا عقوبت
قلمدي و دخي حفصه يه دخي سنك حقكده قلدوغي صوچني عفو ايلدي اشيكوب اكا دخي
عقاب قلمدي و دخي بيوردكم قد فرض الله لكم تحلة ايمانكم والله موليكم وهو العليم
الحكيم يعني حق تعالى اول اندوكزدن اترو سزه انذ كفارتلرن بيان قلديكه
اول سو لاكزدر و سزي صقليجيدر و دخي عليمدر حفصنك ماريه حقنده عايشه يه
نه ديدوكن بلور حكيمدر حكم ايدر كه كفارت يمين ويروب انك كاهندن قورتلالر
و دخي بيوردكم واذ اسر النبي الى بعض ازواجه حديثا فلما نبات به واظهره الله
عليه عرف بعضه واعرض عن بعض فلما نباها به قالت من انباك هذا قال نباني

العليم الخبير يعني چون رسول عم خاتونلرنك بعضنه سرله كلجي قلديكه اول اني
كمسنه‌يه خبر ورميه چون حفصه اول سري كزلميوب عايشه‌يه خبر وردي حق تعالى
اول حفصه‌نك خبر وردوكن رسولنه بلدردي رسول عم حفصه‌يي قغزوب كتوردي
اول عايشه‌يه بنجه خبر وردوكن دن بربنجه‌سن اكا خبر وردي بربنجه‌سن ورمدي
بوندن اترو درلركم كريم كشي عتابين چوق اتمز چون رسول عم حفصه‌يه اول كندودوكي
خبرلردن خبر وردي حفصه ديديكم بوني سكا كم خبر وردي يا رسول الله رسول ع م
ديديكم بكا بوني خبر وردي اول كم عليمدر خبيردر جميع كزلو واشكاره ايشلري بلور اكا
معلومدر كرو انك جزاسن قلور ودخي بيوردي كم ان تتوبا الى الله فقد صغت قلوبكما
وان تظاهرا عليه فان الله هو موليه وجبريل وصالح المؤمنين والملائكة بعد
ذلك ظهير يعني يا عايشه يا حفصه اكر اول رسول حقنده ديدوككز سوزه اكر توبه
ايدوب دونرسكوز بدرستي كوكلوكز كرو حقدن يكا ميل ايدر حق تعالى توبكوز قبول
ايدوب سزدن كرو عفو ايدر واكر سز بربركوزه رسول اينجتمكا يردمجي اولورسكوز
اكا عاصي اولاسز ايكي كورك مثلي اول نوح عورتيله لوط عورتي مثلي كبيدر اولر كه
انلر دخي بر ايش اشلدلركه الله‌ك رسوللرن اينجتدلر واكر سز دخي اني اينجدرسز
بلوككم بدرستي انك الله دوستي ويردمجيسيدر ودخي جبرائيل ومؤمنلرك صالح
لري كه ابوبكر وعمر وعثمان وعلي درودخي باقي اصحاب رضوان الله تعالى عليهم
اجمعين كلسي اكا يردمجي در وبولرك كليسله فرشته‌لر دخي هب اكا يردمجي و
معاوندر سز ايكوز قچن بونلره مقاومت ايده بلورسزكه اكا عاصي اولورسز ابن
عباس ايدر رضي الله عنه عمرله بر حجه واردم بعض منزللر چون كلوب قوندوق

بن ديدم كه يا امير المؤمنين اول ايكي عورتلر نه عورتلردركم بو ان تتوبا الى الله ايتي انلرك حقنده
كلدي كاكنه عمر بو صوردوغمي خوش كورمدي ديدي كه عجبلرن سني يا ابن عباس كه بلمزمسين انك بري
بنم قزم حفصه‌در وبري عايشه‌در كه ابوبكر قزيدر كرو عمر ديديكه يا ابن عباس بز قريشدن
بر قوميدق كم عورتلر ازرنه غالب اولمشدق كه انلر بزه مسخر ايدي چون مدينه‌يه كلدك
كوردك بو مدينه قومي كه عورتلري بونلرك ازرنه غالب بولر انلره مسخر اولمشلر انلردن
بزم عورتلرومز اكرنوب بزومله يازجوادرلر اولدلر بر كون اوه اهلومه قاقدم كوردم اول دخي
بكا قرشو غضبله سيلدي بن اكا ديدم كه يعني بكا قرشو يرجومي قلورسين اول بكا ديديكه بن سكا
سيلدكمي كوچ كتورمسين والله رسولك خاتونلرندن دخي رسوله يرجوادرلر انلردن برسي اوش
بكون كيجه‌دكن رسولدن قچوب ايروا تردي قاتنه وارمدي عمر ايدر طوردم حفصه قتنه
واردم بو سوزي اكا سيلدم ديدم كه بو خبر كرچكمي حفصه ديدي كرچكدر بن ديدم كم سزدن قنقوكزكه
رسوللله بوني اشلدي بدرستي اول زيانكار اولوب نوميد اولدي يعني اي حفصه سزدن بركوز
آمين مي اولورسزكه اول غضب ايتدوكي سببله الله سزه غضب ايده اولمسون كه رسوله قرشوله
يرجو ايدوب اني قاقدرسين اندن نسنه ناديلمكل نه ديلرسك بندن ديلكل عمر ايدر انصارلردن
بنم بر قونشم واردي بن رسول قتنده كلكن رسوله عم وحي اينسه اول كلوب اني بكا خبر
وررديكو بن انده يكن وحي كلسه اول انده اولمسه كلوب بن اكا خبر ويررديم بر كون
بني قغزدي طوردم اكا چقدم ايدر بوكون بر اولو ايش واقع اولدي بن ديدم كه نه اولدي
ديدي كه رسول بو كون خاتوننه طلاق وردي اني اشدوب ديدم كه كوردكمي حفصه زيانكار اولوب
نوميد اولدي وردم حفصه قاتنه كوردم اوتروب اغلر ديدم كه يا حفصه سزدن بركوزه رسول
طلاق وردي ديدي كه بلمزم بو كون بنم اومدن هجرت ايدي كلمدي طوردم رسول قتنه واردم

کوردم بر حصیر اوزرنده تکیلنوب اوتورر حصیر ایزلری اول مبارک تننه اثر ایلمش دیدم
که یا رسول الله خاتونکا طلاقمی ویردک دیدی یوق یا عمر بن ایتدم که یا رسول الله الله اکبر
بلمزمیسن که یا رسول الله بز قریش قومی خاتونلری اوزرنده غالب ایدک چون مدینه‌یه کلدک
بر قوم بولدق که عورتلری بونلرک اوزرنده غالب بزوم اهلمز دخی بونلردن اوکرنوب
بزم ایله برجوادرلر اولدیلر رسول ء انی ایشدوب کلمسدی زیرا رسول اول خاتونلرینه قاتی
غضب قلمشدی اول ایشلرندن اوتوری کم رسولک سرینی کزلمیوب بر برینه خبر ویررلر رسول
اندن انجنوب انداجی برآی انلرک قتنه وارمیه اول وقت بو سورهنک اول آیتلری ایندی
رسولک اندن نه کفارت بیوردی و عایشه‌یله حفصه حقنده دخی توبه‌یه اشارت قلدی نتکیم
بیان ایلدک بوندن صکره حق تعالی بیوردیکم عسی ربه ان طلقکن ان یبدله ازواجا
خیرا منکن مسلمات مؤمنات قانتات تائبات عابدات سائحات ثیبات وابکارا
یعنی حق تعالی اول رسولک خاتونلرینه رسولندن ایرلماغله تردید قلوب بیوردیکم ای خاتونلر
اکر سز رسولی انجیدن سز اول قاقیوب سزه طلاق ویره اندن ایرلاسز اولا که انک ربی و مولاسی
سزوک یرکوزه اکا سزدن دخی یکرک خاتونلر چقلندره کم انلر رسولک امرینه یدیجی اولالر
و دینه امرینه اکا ایدیجی اولالر اللهدن [دن] و رقوب الله و رسولنه مطیع اولالر و دخی کناهلر
توبه ادیجی اولالر و بیجه کندز عبادت قلیجی اولالر و کندزلرین اوروجله کچوریجی اولالر
کیمی انلرک ار کورمش اولا و کیمی بکر اولالر که یرده اجنن بیو مثللر اولالر بعض اهل
تفسیر دمشلردرکم حق تعالی بو ار کورمش عورتی و بکر دیدکی رسولنه چقلندره اول اکا
وعده قلدیغیدر که اخرتده اجنده چقلندرسر اول عورت فرعون عورتی اسیه در و قز اغلان
عیسی انسی مریم در اخرتده اجنده حق تعالی قتلق ایدوب اخرت اهلینی نعمتلرله و خلعتلرله

قنقلیوب اول کسنی رسولنه چقلنده دورر بوندن کرو مؤمنلرینه نصیحت قلوب بیوردیکم
یا ایها الذین امنوا قوا انفسکم واهلیکم نارا وقودها الناس والحجارة علیها ملائکة
غلاظ شداد لا یعصون الله ما امرهم ویفعلون ما یؤمرون یعنی ای انلرکم ایمان
کتوردیلر کندو نفسلرکزی صقلک اوده واقع اولمقدن الله و رسوله مطیع اولماغله و دخی
اهلکزی و اولادکزی و الکز التندغلری دخی بلک صقلک اول اود عذابندن انلری
طاعته بیوروب کناه اولنجق یرلردن ییغماغله و انلره ادب اوکرتمکله شونک بکی اوددن
کم انک دوتونی ادم اغلنی اولاو کوکردی کبریت طشلریدر کم انکله یاکلنز اندن صکره
اودنی ادم اغلانلریدر کم اترلر او کافرلردن دو توتوب یانرانلروک ایسیله مؤمن
لروک عاصیسنه یقار و طبقه عذاب ایدر کناهلری قدر و اول طامونک اوزرینه موکل
فرشتهلر واردر کم سوزلری غایت اری و غایت قتلودر کیمسه اسرکمزلر الکیله بجه
طوتارلرسه ایقلریله دخی انله دوترلر هیچ الله امرنه عاصی اولمزلر دنیا بکلری و عوان
لری کبی دکللر که رشوت الوب قیو ویره‌لر بلکه نه بیوردلرسه تقصیر ایتمیوب یرینه
کتوررلر بوندن صکره کافرلره خطاب ایدوب بیوردیکم یا ایها الذین کفروا لا تعتذروا
الیوم انما تجزون ما کنتم تعملون یعنی قیامت کننده اول کافرلر دلایوب عذر ایتمک
استیلر فرشتهلر انلره دیلر کم ای دنیاده الله و رسوله کافر اولنلر دلکودتک بوکون
عذر ایلمک که عذرکز قبول اولمز شول قلدوغکز معصیتلرله کورکدریکم بوکون معاقب و
معذب اولاسز بوندن صکره کرو مؤمنلری توبه‌یه بیوروب دیدیکه یا ایها الذین امنوا
توبوا الی الله توبة نصوحا عسی ربکم ان یکفر عنکم سیئاتکم ویدخلکم جنات تجری من
تحتها الانهار یوم لا یخزی الله النبی والذین امنوا معه نورهم یسعی بین ایدیهم وبایمانهم

يقولون ربنا اتمم لنا نورنا واغفر لنا انك على كل شيء قدير يعني اي انلركم ايمان
كتوردلر توبه ايدوب اللهدن يكادونك شونك كبي توبه كم توبهء نصوح اولا توبهء نصوح
اولدركم جميع كناهلرنه كوكلدن صدقيله پشيمان اولوب دليله استغفار قله و قصدي
محكم قلاكه ابروق اول اشلردن يكا آلوده اوزلميا النجيدك فحي بو توبهء قلسا كوز
اولاكه سزك ربكوز سزوك اول كناهلروكزي يارلغيه و اول جنتلره كوره كم اغجلرنك
التندن ارمقلر اقار شول كون اجندهكم حق تعالى رسولني انده خور قلوب عذاب ايلمز يا
كمه كركسه شفاعت قلدرمغيجون عتاب ايلمز و دخي شولركم رسوله ايمان كتوردلر انلروك
اول عبادتلري نورلري صراط اوزرنده اوكلرنجه و صاغلرنجه بله سعي ايدهلر انكله صراط
كچلر اما انلركه منافقلردر حق تعالى انلرك اول عملرنه موافق جزا قله نتهكم انلر دنياده
دين اسلام استهزا قلورلردي ظاهرده مؤمن و باطنده كافر اولورلردي انلر دخي اكا كوره
جزا اولنه كه حق تعالى بر سهلجه اشقلق ويره ايقلرن قلدرلر كه يوريوب كچلر في الحال اول
اشق كروسونه قرکوده قلوب بصلومه ديلر اشنادرلك اسفله دوشلر پس اول
مؤمنلر انلروك نوري سونديكي كوروب بزم ده سونه ديو قرقلاردر ديلر كه اي بزوم ربمز
بزم نورلرمزي تمام قليوير و صقليو ويرلكن كناهلرمزي عفو ادوب صقليو ويرليو
ورکه سن نه که ارکسه قادرسن يرلغا معنه دخي و نورمزي تمام قلمغا دخي و دخي
بيوردكم يا ايها النبي جاهد الكفار والمنافقين واغلظ عليهم ومأويهم جهنم
وبئس المصير يعني يا محمد غزا قل بو كافرلره قليج اورمغله و منافقلره تهديد قلوب
كتي قرقتماغله محكم طوروب اري سيلكل اولاكم دوتنبا يمانه كلدر اكر دنيوب ايمانه
كلمزلرسه بولروك دونب وارجغي يرجهنمدرنه ياوز يردر و دخي بيوردكم ضرب الله

مثلاً للذين كفروا امرات نوح وامرات لوط كانتا تحت عبدين من عبادنا صالحين
فخانتاهما فلم يغنيا عنهما من الله شيئاً وقيل ادخلا النار مع الداخلين يعني اول
مكه كافرلري رسول استهزا ايه اولوب درلردي كه محمد بزوم قوممزدر يارين قيامتده
شفاعت قلهقرتره درلردي حق تعالى انلره مثل قويوب بيوردي اول مكه كافرلري
محمددن شفاعت امدقلرنك مثلي اول نوح عورتيله لوط عورتي مثلي كبيدر برنك اذي
واعله و برنك اذي واهله ايدي بو اكسي اكي صالح قولمزك التنده ايدي اول اكسي
اول قوللرمزه مخالفت قلوب دنياده خاين اولدلر نوح عورتنك خيانتي بويديكه نوحك
رسالتنه انكار ادرردي ايمانه كلمدي لوطك عورتنك خيانتي بويديكم فحي اولرنه قنوق
كلسه اول ظالملره خبر ورردي كم كلوب اول قنوغله لواطه قلهلر پس اول ارلرنك
صلاحيتي انلره فايده قلوب دنيا عذابندن قرترمدي واخرتده خودكنه اول اكسنه
ايدسلركه وارك كروك اول اوده اول كرجلرله بله پس بو مكه كافرلري اول رسولك
اهل بيتي فحي كم رسوله مخالفت قلهلر كه عاصي اولالر انلرجلين رسولك شفاعتي
وصلاحيتي بونلره دخي فايده قلمز بلكه عذابه مبتلا اولورلر بوكره حق تعالى مؤمنلره
مثل قلوب بيوردكم ضرب الله مثلاً للذين امنوا امرات فرعون اذ قالت رب ابن لي
عندك بيتاً في الجنة ونجني من فرعون وعمله ونجني من القوم الظالمين يعني
حق تعالى كافرلرا النه رحمت چكن مؤمنلره مثل قلوب بيوردكم انلر بزوم يولمزده بلا و
رحمت چكدكلري شول اسيه مثلي كبيدركه فرعون النده زجرله الذي نقدركه فرعونك
دينكدن دونب ديوسيلردي چاره قلمدي بوكره درت مخله اكي النه اكي اياغنه چارميخ
ايدوب كونه اسي سنه قرشو كره قودي كوكسي اوزرنه دخي بر دكرمن طاشني بصترردي

اول بلا و محنت ایچون صبر ایدوب حق تعالی یه دردیکه ای بنم ربم حالمی کوردسین بنم ایچون
سنک قتکده اوجماق ایچنده بر او بنیاد قیلورکل بنی بو فرعونک عذابندن و بو ظالم قوملردن
سن قورتارکل حق تعالی آنک دعاسین قبول ایدوب کوزندن حجابی کوتردی اول اوجماق
ایچنده مقامین آکا کوستردی انی کوروب جمیع زحمتن اونتدی دخی کلدی اول قتنده غلر دیدلرکم
بودرلودرکه عذابده ایکن کلدی اول شوقیله جانن تسلیم قلدی سعادته اولشدی جمیع دین ارزنه
الله یولنده انجذوب جان ویرنلر مرتبه سی دخی بویله در و دخی بیوردیکم ومريم ابنت عمران
التي احصنت فرجها فنفخنا فيه من روحنا وصدقت بكلمات ربها وكتبه وكانت
من القانتين یعنی یا محمد دکوز بونلره اول عمران قزی مریم که یهودلر جفالرنه ومحنت
لرنه صبر ایلدی کندو عفتن دوتوب فواحشدن صاقندی بز آکا جبرائیل کندروب ییقاسندن
اوزدک بزم روحلرمزدن بر روحیله کم اول عیسانک روحی ایدی اول آندن حامله اولوب
عیسی دنیایه کتوردی بکر حالنده هیچ کمسه قتنه وارمدی اول مریم اوغلی عیسایی ودخی اول
جبرائیل که بز بشارتله کوندردک کرچکلدی اول پیغامبرلره انن کتابلرنه ایمان کتوروب
تصدیق قلدی والله مطیع اولنلردن اولدی بو آیتلر دخی حق تعالی مومنلره هم بشارت هم
قندرمقدرکه الله یولنده دین ارزه محکم طوروب درستلر منافقلروک وکافرلرک زحمتنه
صبر ایدرلر تاکه ابدی سعادت ایچنده دولت بولالر والسلام سورة الملك ثلثون آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

تبارك الذي بيده الملك وهو على كل شيء قدير یعنی حق تعالی کندو عظمتیندن خبر
ویروب بیوردیکم تبارک یعنی یوجه اولدی واولو اولدی وذات واحسان دائم اولدی
برکاتی کثیر اولدی وانعام ثابت اولوب قوللرنه ارزه شول وجهله صادر اولدی عقل انی

ادراکی

ادراک ایتمز وصیوب حسابه کلمز ابدی پادشاهدرکم وارلغنک اولی یوقدر واخردرکم
اخرنک نهایتی یوق زوالدن وفنا عارض اولمقدن پاک منزهدر الذی بیده الملک یعنی
اول پادشاهدر اولکه کوکلر و یرلر ملکیدر و عالم جسمانی و عالم روحانی و عرش و کرسی
و آندن یقاروده وارسه و نکم اولدی و نکم اولجقدر کلی آنک قدرت قبضسنده مقهوردر نیجه
دلرسه تصرف ایدر امری نافذدر کمسه مانعی یوق وهو علی کل شیء قدیر یعنی اول پادشاهدر
اولکم اونک قدرت کمالنده در هیچ نسنه انی عاجز قلمز کمی دلرسه عزیز قلور وکمی
دلرسه حقیر قلور کمه دلرسه ملک ویرر کمدن دلرسه ملکن الور کمی عالم قلور وکمی جاهل
کمسینی عاقل قلور وکمسینی غافل کمین سعید قلور وکمین شقی قلور کمین فاسق قلور کمین
عابد قلور و دخی آنک حکمتنه واسرارلرنه عقول عقلا ادراک تصور قلمز متحیردر الذي
خلق الموت والحيوة یعنی اول پادشاهدرکم اولمی ودیرلکی یاراتدی یعنی دنیایی یراتدی
بونک اهل موت ایچون وفنا ایچوندر و دخی اخرت یاراتدیکه آنک اهل بقا ایچوندر مقاتل ایدر
اولم یراتدی دیدکی نطفه در آتا صلبنده و دخی علقه در و مضغه در آنا رحمنده که جان
یوق وحیات یراتدی دیدوکی رحم ایچنده تصویر ایدوب آکا جان ویروب حرکته کتردوکیدر
کلبی ایدر حق تعالی اولمی یراتدی بر ابلق قوچ صورتنده هیچ برکمسیه اغروب یکمیه وقتیی
آکا ارمیه الا کوکدرکم الله و دخی دیرلکی بر ابلق قوچ صورتنده یراتدی هر کمه اغرسه کجسه
حیوة بولور و دخی اولمی مقدم ذکر ایلدی حیوة ارزه یقینلغن اکدروب قتی تماغجون کم
آنک یراغنه اولالر بعید صانوب غافل اولمیلر دخی بونی بیلدرمکیچون هر میتک
موتی وهر دیرنک حیاتی آندندرکم خالق الاعیان وخالق الصفات اولدرکی کمی دیرکوردر
کمی الدرر و بو داعی فقیر ایدر اولمی مقدم ذکر ایتدوکی حیوة ارزه اصل اعتبار اولدرره

اولا که اول عدمدر اندن وجوده در پس اول وقتکه هنوز نطفه وجوده گلمزدن
اکدن موت منزلسنده اولا واول وجوده گلوب صورت انسان کیوب نفخ روح اولدیغی
حیات منزلسنده اولا والله اعلم یررکم الموم مقدم طوتدیغی فی نفسه قریب اولدیغیچون
اولا زیرا بو قوان نزولی اولدیغی وعظ نصایح ایچوندر و بو موت اچنده کی کامل نصیحت وار عقل
اولوب ادراک ایدنلره نتکیم رسول ع م بیوردی کفی بالموت واعظا یعنی اگر بر تقدیر اولمدن
صکره بعث و سؤال و حساب و صراط و ترازو و برات و شدت احوال قیامت واوده کرمك اولمسا
دخی دنیا لذتنه مغرور اولمیوب اعراض اتمکالم یتردی خصوصا که اولدن صکره که بو نجه عقبلر
موجوددر لا عقل اولنلر بونلری ذکر ایدرکن بو فانی مقامك لذتنه و عزتنه مناصبنه نته
مغرور اولوب سعادت ابدیه ترك ایدر زیرا بو دنیا مقام ابتلادر تا که بقایی سونلر له
فنا سونلر بوندن تمیز اولوب ظهوره گله نتکیم حق تعالی بیوردیکم لیبلوکم ایکم احسن
عملا یعنی الله تعالی بو موت وحیوة ندن اتر ویردیکم بو اکیسنك اراسنده ابتلا طریق
اوزره سزوك قنقکزك محبت الله و اخرتك عیش بقاسیه اولوب انی سعی ایدر و قنقکزولك
محبت بو دار غروره اولوب جدنی سعیینی بوکا ایدوب حقدن اعراض ایدر و ابن عمر رضی الله
روایت ایدر رسولدن ع م بو ایت معنیسنده بیوردیکه حق تعالی ظهوره گتوره سزدن قنقکز
کرکلودکدر عقل یوزندن و قنقکزی صاقنجیدر حق تعالی حرام قلدیغی نسنلردن و قنقکز
طاعتلره اوجیدر و قنقکز اللهدن کی قرقیجیدر و عملی کورکلو قلیجیدر و بونك بیان بودر کم
حق تعالی اجماق یرتدی و انا کرمکا لایق قوم یرتدی و طامو یرتدی و انا کرمکا لایق قوم
یرتدی کلسی قرشدروب دنیایه قو وردی و بونلری عمله ابتلا ایدوب امر و نهی ایتدی
امرنه طوتوب اول نهیدن اجتناب ایدنلره جنت و عن قلوب مخالفت ایدنلره عذاب ناری

وعید

وعید قلدی تا امره طوتنلر جنته مستحق اولوب طوتمینلر طامو عذابنه مستحق اولالر پس
الله تعالی ابتلا وامتحان دردیکی بو قوان اچنده هر یرده که گلور حقیقت مراد دگلدر زیرا
صنمق وتجربه اتمك شول کمسه حقنده متصوردر کم هر نسنه‌نك مالی نه اولور بلمیا اما حق
تعالی حقنده قلمق کندو علمنده کی علمی ظهوره گتورمکدر وهو العزیز الغفور یعنی اول الله
غالبدر قهریله کافرلره انتقام ایدوب عذاب قلمغه که هیچ بر کمسه انا مخالفت قلوب بوردن
صیمغله انی عاجز قلمازانا انتقام اتمکدن و دخی اول الله تعالی غفوردر کناهلری یرلغار
شولردن که توبه ایدوب ضلالتدن یولندن چقه هدایت یولنه گره الذی خلق سبع سموات
طباقا یعنی اول عزیز غفور اولان پادشاهدر قدرتی بر له یدی قات گوکلری یرتدی
طبقه طبقه قات قات بر بری اوزره قبه گبی که هر گوك قالکلغی بش یوز یللق یولدر
واراغی دخی اول قدردر کعب ایدر بو دنیا گوکی بر موج کبیدرکه هواده درمشددر معلق
خالق قدرتیله و ایکنجی گوك اق مرمردن در و اوچنجی گوك دمردندر و دردنجی گوك
توجدندر و بشنجی گوك بقردندر و التنجی گوك التوندندر و یدنجی گوك قزل یاقوتندندر
و گوکلردن یقاروحجابه واریجه یدی دکز وار بوندن اول حجابلر اوزره موکل اولان
فرشتنك ادی قیطان طرشددر بوندن صکره حق تعالی کندو کمال قدرتنی بیان ایلکیچون
بیوردی ماتری فی خلق الرحمن من تفاوت یعنی حق تعالی خطاب ایدوب رسولنه
ع م و دخی هر کمسکم انك گوکلرده نظری وار گوکلره بق گورکه هرگز سن یا محمد
بر عیب گورمیه سن اول رحمانك یرتدیغی گوکلرده یا بر خلل یا بر نسنه که اندن فوت
اولوب نقص اولمش اولا بلکه انلر بر اعوجاج یوق استقامت اوزره شیله مستوی لیدر که
بعضی بعضیسنه متصلدر انفصال یوق اندن گرو دونوب بیوردیکه فارجع البصر هل

ترى من فطور يعني نظر ويكي كروندزكي كى جدله بق كوكلره هيچ اندن بر يرق
وير تق كورمزسين بلكه انده بر نقص خلل بولميوب بزم كمال قدرتمزه الكلوب عبرت
آلاسن وكرو تكرار امر ايدوب بيورديكم ثم ارجع البصر كرتين يعني ايكنجي كره نظر
ايله بو تكرار بقمغه امر ايدوكي اندن اتروديكم بر كسه بر نسنه يه بركز بقمغله انك
عيبنه مطلع اولمز دندرو بقمايجه پس الله تعالى كانه خبر ورديكم اكرسن يا محمد تكرار
دندرو دندرو اكا بقاايسه اولورسك دخي سن انده بر عيب وخلل بولسي دكلسن بلكه
ينقلب اليك البصر خاسئا وهو حسير يعني اول كوز بقمقدن عاجز اولوب دنه كروسندن
يكا بو حالتده كه چونكه نظردن كوكا بقمقدن انده بر عيب بولميوب متحير قلا بوندن صكره
او سمانوك زينتندن ومنفعتندن خبر ويروب بيورديكه ولقد زينا السماء الدنيا
بمصابيح يعني تحقيق بز بزدك اول كوكي بزه يقيندر اكا نظر وكوز ارشور روشن
چراقلرله كه يلدزلردر حق تعالى يلدزلري چراق ديو ذكر ايلدي عادت اوزره نيتكم بو ادم
اوغلنلري اولرن مسجدلرن روشن چراقلرله بزرلر اچندن جمع اولور طردلر شول چراقلركم
بزاول چراقلروكزدن دخي روشن تاكه انوكله كجه قره كولرنن قورده دكزده يولكوز
الكلوب هدايت بولسز ودخي بر منفعت اولدركم بيوردي وجعلناها رجوما للشياطين
واعتدنا لهم عذاب السعير يعني قچن اول دشمانلر وكز شيطانلر قصد ايتسلركه كوكا
چقوب خبر اغزليكز فرشتهلر ارسندن اولان احكاملردن تاكه ايندوب كندوكاهنلره
خبر ورهلر دخي انك اوزرنه كندولردن زياده خبرلر قتوب يرااهلنه خبر ورهلر امر
ايدوز فرشتهلر اول يلدزلردن اوداوب انلري اتلركه ارشوب يقاركك عقلن الوب
مصروع ايدر شول غول كبي ادمه از دررزد دنياده عقوبتلري بودر واخرتنه دخي انلركچون

سعير

سعير طاموسي يرقلدق عذابلردن وللذين كفروا بربهم عذاب جهنم وبئس المصير يعني
دخي بز يرقلدق شيطانلردن وانسانلردن جهنم عذابلرن شول كسلره چونكم حق تعالى نك
وحدانيتنه انكار ايدوب كافر اولدلر يمن بولورك وارجق يرلري نه يوزيردركم انك
عذاب بونلري يقار كلى احراق ايدر اذا القوا فيها سمعوا لها شهيقا وهي تفور يعني اول
شيطانلرك وانسانلروك كافرلريني تجتكم اول زبانيلر كلوب اول اوددن قيجلركتورب
انكله يريرطوتوب اول اوددن يكااتلر شول اتك اغزميسي كبي اوازلر انلردن ايشدلر اول
اودك قينمسي اوازا ولا ياخود بولردن اوكدن ايتلك قوم اوازي اولا بو حالتده كم اوده قينايوب
انلري اكرده كوينديرر تكاد تميز من الغيظ كلما القي فيها فوج سألهم خزنتها الم يأتكم
نذير يعني يقين اولوركم اول جهنم كافرلره خشم ايدوب كوكرمكله قاينادغندن يرتلوب
پاره پاره اولا ايتلره وهر پاره كه ايتلره اول اوده اچنه اول قومدن بر جماعت صوره بولره اول
جهنم خزينه دارلري سرزنش ايدوب عذابلري اوزره عذاب حسرت ارتورمغچون ديكر
يا قوم سزه هيچ بر رسول كلمدى ميكم بو نسنه لردن خبر ويروب سزي قرقديدي تا سز بوندن
حذر ايدوب ايمانه كليدكز بو حاله واقع اولميدكز قالوا بلى قد جاءنا نذير فكذبنا
وقلنا ما نزل الله من شيء اول قوم بو خبرلري اوددن ايشدجك ديكرلركم بلى بز تحقيق
رسول كلدي بو خبرلري بزه دكوردي اما بز اول رسوللري يالانلدق ديدك كه سز يلانجلرسز
الله اوزره افترا ايدرسز الله بزه نه كتاب ايندردي ونه رسول كوندردي ان انتم الا
في ضلال كبير يعني ديدك اول رسوللره كه دكلسز سز الا اولو خطا اچنده سزكم كلوب بزي
اتامزدن دده مزدن دينلرندن چقروب ازدرمق ايسترسز ودخي جايزدركم بو سوز اول زبانيلر
سوزلري اولا كه اول قومه خطاب ايدوب ديكر اول سوزلرنه جواب اولا يعني يا قوم دكلشسز

الآ کبی اولو ضلالت ایچندە ایمش سز رسولکز بونک کبی کلامم ایتمش ایدی سز انلرک سوزلرینی
اشتماش سز وقالوا لو کنا نسمع او نعقل ما کنا فی اصحاب السعیر یعنی دیدیلر کم اگر
اول رسولدن بز اول حق سوزی اشیدیدک دخی عقلومزە یوروب اولمز اخرمز فکر ایدیدک
غمدە بز بو اودە اهلیندن اولمزایدک فاعترفوا بذنبهم فسحقا لاصحاب السعیر یعنی
اول کافرلر اقرار ایدرلر سز کلرنە کفرلرینە بر وقتدە کم بونلرە منفعت اولمقدن یا عذرلری
قبول اولمقدن یوقلق ارا اقدر و دخی دیمشلرکم سحق جهنمە بردرنک ادیدر کم عذابلری
قتی در او کافرلر چوق بر قلمشدر ان الذین یخشون ربهم بالغیب لهم مغفرة واجر کبیر
یعنی تحقیق شول کسنلرکم اللهدن قورقرلر گورمدن گوزلرینە غیبکن و دخی انک عذابلرندن
قورقرلر کم هنوز غیبدر مشاهدە قلمدیلر بدرستی بونلرکیچوندر قیامتدە مغفرت کە گناهلری
یارلغنە و اولوغ تبلر دخی جنت ایچندە بو دنیادە قورقودە اولنلرکدر اما قورقمق نرسی
بودرکم منهی نسنلردن و حرام افعاللردن ییغلنە حق تعالی امرینە مطیع اولە و دخی بوردیکم
واسروا قولکم او اجهروا بە انە علیم بذات الصدور بو ایتک سبب نزولی بو یدیکم کافرلردن
بر جماعت رسول حضرتینە دل اوزدوب طعن ایدرلردی جبرائیل ع‌م انی کلوب پیغامبرە
خبر ویردی بو کافرلر انی اشیدوب بر برینە گزلو سویلشورلردی کە قتی سویلشمک کە محمد
تکریسی اشیدوب محمدە خبر ویرە حق تعالی امر صیغەسین خبر ویروب بیوردیکە سز
سوزکزی گرک گزلو گرک اشکارە بدرستی حق تعالی گوکلر ایچندە حیزدن نرەدن نە
وار ایسە بلور سزوک سیلدوکزینە بلمیا الا یعلم من خلق وهو اللطیف الخبیر یعنی
سزوک سرو گوز اول نتە بلمیا کە اول سزی اشکارە یردن اولدر قوللروک گوکلندن نە واردر
نتە بلمیا کە اول گوکل یردن اولدر بر مخلوق ادم اشلدکی ایشک ایوسین یگلوسین بلور اول

پادشاه

پادشاە یرتدوغی مخلوقی نتە بلمیا کە انوک علمی لطیف دردر کلی معلوماتی احاطە قلمشدر علیلە و خبیردر
جمیع دقایقلری بلور اگا خفی نسنە یوقدر یر التندە یاتن مخلوقی بلورکە بچە یورور وقت گلجک
انی طپراق التندن لطف برلە لطیف تارە بتورور اول ضعیف یمشق یپرجغی اول قتی یری یاروب
چقە گلور و اول قتی چکردککلر ایچندن لطف برلە تارە لطیف اکی یپرق بتورور اگا قوت ویرر
اوزادر و یوغنلندرر اندن بودق ویروب انواع یمشلر چقروب حیوانجقلر قرنندە روث
ارسندە طتلواق سود ویرر صقلرانی کم بر قطرە قاندن و روثدن اول سودە قرلمز و انا
رحمندە بر نطفەیی دیلدر صورتە قویار انوک انا بچە یتدوغن بلور اندە مدت قرار تمام
اولنجا یاتوروب رزق ویرور اندن انی لطف برلە یول ویروب اول طار یولدن اول مقدار
جثیلە وجودە گتورر هزار بونک کبی لطایفلر انک علم و قدرت برلە ظهورە گلور یردن
و گوکدن بولری بلن پادشاە قوللروک سرن نتە بلمیا عقل اولن بو سوزلرلە اکتلنە ایچن
طشن خیرلە مزین قلوب یرمز افعاللردن صیقنە بوندن صکرە حق تعالی قوللرینە نعمتن ذکر
ایدوب خبر ویردی تا کە اول نعمت بلوب شکرین یرنە گتورلر هو الذی جعل لکم الارض
ذلولا فامشوا فی مناکبها یعنی اول الله در اول کم بو یری سزلکچون یرادوب سزە مطیع منقاد
قلدی و یمشق ایلدی و سرقدن عزبە دکن دیدرزد شدی و طاغلرلە انی برکیتدی تا کە
اندن نە درلو مقصودکز اولورسە یتورسز باغلر و بوستانلر واکنلر اداسز و قیولر وارمقلر
اقدەسز و انک اطرافنە نە یردە دلرسکز اراق یقین یوریسز انواع منفعتلر گورنتورسز
وکلوا من رزقە والیە النشور یعنی اول یرادرنە بتن یمشلردن یاسز و انک شکرین
یرنە گتوررسز و دخی بلسز کم سنلدن قوپ دونب و دخی یرو گورز اولدر مقصود بوندن
اولدرکم حق تعالی اولا گوکلر یرتدوغن خبر ویردی اندن یرلر یرتدوغن خبر ویردی

اندن کرو قیمقدن خبر وردی اکا اشارت قلدیکه بو کوکلری و یرلری یرتمغا قادر
اولن یردن المشلر دخی دیری قلمغا قادردر تاکه اول بعثه ایمان کتوروب انکار اتمیلر
بوندن صکره اول بعثه منکر اولنلری تخویف ایدوب خبر وردیکم ءامنتم من فی السماء
ان یخسف بکم الارض فاذا هی تمور یعنی امین می اولورسز عقوبتیدن اول اللهدن
کم کوکلرده در و بو کوکلرده دیدکی ایکی وجه اوزره در مکان اطلاق اتمک دکل بر وجه
بودرکم امین می اولورسز اندن کم انک ملکوتی کوکلردر یعنی فرشتهلر مسکنی اندر
و دخی عرش و کرسی و لوح محفوظ اندر کتبلری و احکاملری و امرلری و نواهیلری
اول کوکدن نازل اولور و ایکنجی وجه اول مشبههلر اعتقادی اوزره در کم حق تعالی تشبیه
ایدرلر یعنی امین می اولورسز اندن کم زعم ایدرسز اول سماده در والی حق تعالی عالیدر اندن
که مکان معینه اولا یا مکانه احتیاج اولا یعنی دیمک اولورکم قورقک اول اللهدن کم انک ملکی
سماده در تاکه عذابیله یره کچوره نتکم قارونی کچوردی تا اول یرسزی دوراندوره تا قیامتدکن
یدی قات یره اندوره و دخی قورقوی تأکید اتمکچون ام امنتم من فی السماء ان یرسل
علیکم حاصبا فستعلمون کیف نذیر یعنی یا خود امین می اولورسز عذابندن انک کم
اول علاده در تاکه سزوک اوزرکزه طاش یغدره نتکم لوط قومی اوزره یغدردی هلاک ایلدی
یتزاولا بلاسیزکم بنم سزی عذابیله انذار ایدکوم نیجه ایتا اوله اول قورقودلی نسنلری کورکز
کورجک بلسز بس اول وقت اندن بلمکک منفعتی اولمیا بوندن صکره حق تعالی بیوردیکم ولقد
کذب الذین من قبلهم فکیف کان نکیر بو ایت نزول رسول عم تسلی خاطری درکه رسول
عم اول کافرلری اسلامه و توحیده دعوت قلدی انلر رسول عم تکذیب ایدوب دعوتینه اجابت
اتمدیلر رسولک مبارک خاطری طارلندی انلری تکذیب ایتدکینه بس حق تعالی بو ایتیله انک

خاطرن تسلی ایدوب ایدرکه یا محمد یلو کوز بو کافرلرسنی تکذیب اتمدیلر بلکه بولردن اولکی
امتلر دخی کلن رسوللرنی یلانلدیلر اشتدک که عاقبتلری نیه ارشدی صبرایت نظر قیل
کورسنکه بولر دخی بنم عقوبتم و انکارم نیته اولسر بوندن صکره کندونک دلیل وحدانیتن
و قدرتین بیان ایدوب بیوردیکم اولم یروا الی الطیر فوقهم صافات ویقبضن ما یمسکهن
الا الرحمن انه بکل شیء بصیر یعنی بو منکرلر کوروب عبرت المزلر می اوزرلرنده قوشلر اوچجی
قوشلری که حق تعالی انلری نیته یر تمشدر و اول قنتلردن و چلکلردن نیته درز مشدرکم
هواده دوشیو قیوب اچرلر التندن اوستندن طورری یوق کاه قنتلرین اچرلر کاه حرکت
ایدوب کمدولر ضم ایدرلر انلری صقلمز انی الا اول رحمان که انلره دخی ترحم وار تاکه
اول اجماغله مقاصدلرینه یتشلرچون یوریوب وارمغا عاجزلردر بدرستی اول پادشاه کریم
هر نسننک صلاحی نیله در بلور اول صلاح اوزره یر دوب امرنی تدبیر ایدر و دخی بیوردیکم
امن هذا الذی هو جند لکم ینصرکم من دون الرحمن یعنی ای کافرلر کتورک بکا خبر
ویرولکم کمدر اشبو طیند قلرو کزدن سزه قوت بردم ایدوب سزی رحماندن غیری عذابدن
قورتاره نچن کم اکا عاصی اولاسز جون جواب ویرمکه عاجز قلدیلر حق تعالی بیوردیکم ان
الکافرون الا فی غرور یعنی دکلدر بو کافرلر الا الدنوب باطل اشلرده قلمشلر در
وکرو بیوردیکم امن هذا الذی یرزقکم ان امسک رزقه یا خبر ویرک اشبو الهکزدن
کمدر سزه رزق ویره اکر اول الله تعالی سزدن رزق منع ایلیسی اولورسه تحقیق معلوم
درکی اللهدن غیری رزق و رجی یقدر بل لجوا فی عتو و نفور بیلکن بو کافرلر سرکشلک
ایدوب حقدن نفرت ایدرلر ایمانه کلمکدن اراغ اولورلر صنورلرکم بز طوغرو هدایت
اوزره یوز افمن یمشی مکبا علی وجهه اهدی امن یمشی سویا علی صراط مستقیم یعنی شول

باشنی اشغا یوزی اوزره یورینی طوغرو یورر یوخسه شول کیشی ایاغ اوزره طوغرو قامت اوزرینه
یورینی صواب اوزره یورر یعنی الله تعالی تمثیل ایدر مؤمنلره کافرلر حالی اوزره شولکیم
کوکلری کوزی کور اولوب کفر شرک قرکولکلرنده قالهلر انلر شول یوزی اوزره یورور کبیدر
انلرکیم اسلام نوری اوزره وعبادت طریقی اوزره اولهلر انلر شول کیشی ایاغ اوزره طوغرو
یورر لر کبیدر اما قتاده ایدر شول کافرلرکیم کفر شرک اوزره دردلر ایمانه کلمدیلر حق
تعالی انلری قیامت کوننده یوزلری اوزره حشر ایدر واول مؤمنلرکیم ایمان وطاعت اوزره
اولدیلر انلری طوغرو هدایت اوزره حشر ایدوب جنت یولنه یوریده ودخی بیوردیکم قل هو
الذی انشاکم وجعل لکم السمع والابصار والافئدة قلیلا ما تشکرون یعنی حق تعالی
رسولنه خطاب ایدوب بیوردیکم یا محمد ایت اول کافرلره اول الله در اول کم سزی یوغیکن وار قلدی
وسزه قولاق ویردیکم انکله حقی اشیدهسز وکوز ویردیکم انکله حقی کورهسز وکوکل ویردیکه انکله
هدایت یولن ندر فکر ایدوب اکلیهسز بو کلیسی سزه طاعت ایتلری دکه ویردی تاکه یارین حجتکز
قلیه وسزه بیورلن بویوقلری یرنه کتورمکا قوت بولهسز انی الله طاعتندن ایرق یرلره الت
ایدندکز انی بریوب اکا طاعت ایتمدکوزکز بو اول نعمتلره سزوک شکر کوزاز اولدی ودخی
بیوردیکم قل هو الذی ذراکم فی الارض والیه تحشرون ودخی ایت یا محمد اول الله درکه سزی
یریوزنده اته صلبندن نطفه ایدوب انه رحمنه برقدی اول رحمده نطفهیی قانه دندردی
وقانی اته وسوکه دندردی جان ویردی دنیایه کتوروب سزی چوغلتدی عاقبت یکروالدکدن
صکره دوب ورجق برکوز اولدر ودخی بیوردیکم ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین
یعنی حق تعالی خبر ویرر اول کافرلردنکه کلوب رسوله دیدیلردیکم اول وعد قیلدیغکز
کونکم کلسرنه وقتدر بزه خبر ویرک اکر کرچکسکوز پس حق تعالی انلره جواب ویرمیجون

بوایتی

بوایتی اندردی قل انما العلم عند الله وانما انا نذیر مبین یعنی ایت یا محمد اول قیامت
قپمقلغنک علم الله قتنده در بن سزی تحقیق بر قورقدیجیم اشکاره بردلیله سزی قورقودب خبر
ویرورم که بلورسز کلورسز اولا که بر انصافه کلوب فهم ایدوب ادراک ایدهسز ودخی
بیوردیکم فلما راوه زلفة سیئت وجوه الذین کفروا وقیل هذا الذی کنتم به تدعون
یعنی وقتیکه اول کافرلره اول قیامت علامتلری ظاهر اولوب یقین اولدغن کوررلر اول
قدر غصه قپلیه انلریکم شول یدوب دیلمکا التدکلری ادم یوزی کبی ملالتدن قره
وقیامت کوننده اول عذابه یقین وارجق اول قدر ملالت غالب اوله که یوزلری شول
دتلمش کسنه دونه قره زبانیلر انلره دیلرکیم اشبو اول کوندرکیم دینسز او بن صوردکز
کم نه وقت اولسه واشدوبن یکهنلر دکوز حقی قوب باطل دعویلر ایدردکوز دیردکزکم بز
البت جریوب سکو کلمز طپراق اولدقدن صکره کروی دیرلورز دیو انکار ایدردکز ودخی
بیوردیکم قل ارایتم ان اهلکنی الله ومن معی او رحمنا فمن یجیر الکافرین من عذاب
الیم یعنی کافرلر رسوله ومومنلره یوز دعا قلوب هلاکلیک دیلرلردی حق
تعالی بیوردیکم یا محمد دیکم بن مومنلروز اکی خیردن برینه کوز طوتمشوز یا بودرکم
حق تعالی بزه الم ویروب الدره دوب ورجق یرمز جنتدر یا موددبزه ترحم ایدوب
سزدن اوزدکوزه نصرت ویروب غالب قیله سزی الدروب غازی اولاوز اولو اجورکر
بولاوز سزی الدروب عذابه التسه اول عذابی یمدن بو کافرلری کیم قورتره
ودخی بیوردیکم قل هو الرحمن امنا به وعلیه توکلنا فستعلمون من هو فی ضلال مبین
یعنی ایت یا محمد بزم اول خالقمز رحماندر فضل بولدردکر سابزه عذاب ایلیه دکرسه
رحمت ایدوب یرلغیابر اکا ایمان کتوردک واشومزی اکا اصمرلدق ودخی بوبلیکک

بزه اونك عذابندن قورتارور ورحمتندن اومارز واكر بزه عذاب ادرسه اولورسه كناهمزدن
اوتوردر واكر رحمت ادرسه اولورسه فضل عطاسيدر اما سزكم كافرلرسز اونك عذابندن
سزي كيم قورتاره اما عاقبت بلسزكم اول اشكاره ضلالتده اولن مؤمنلرمدر يوخسه
سزميسز ودخي بيوردي كم قل ارايتم ان اصبح ماؤكم غورا فمن ياتيكم بماء معين يعني
ايت يا محمد خبر ويروك بكا كم اي مكه كافرلري اكر حق تعالى سزوك اول زمزم صويني
يره غور ايدرسه اولورسه كه هيچ اكا ير قوغا ارشميه كم اولا كم سزه اقچيلين بر پاك اري
اقچي صو كتوره الله تعالى دن غيري ابو هريره رضي الله عنه روايت قيلور رسولدن ع م
كه رسول بيوردي قران اچنده بر سوره واردر كم اوتوز ايتدر اكا ملازمت ايدوب
اوقيان اول شفاعت ادر تا اكا دكين كم يارلغنه اول سوره تبارك در وعبد الله بن
مسعود ايدر فقتي بر اولوي قبره قوسلر منكر ونكير باشندن يكادن كلوب سؤال اتمك
دلسلر باشي دله كلوب ديركم بندن يكادن سزه يول يوقدر بو كا سؤال ايدن سز زيرا
بو دايم بنمله تبارك سوره سين اوقردي دوروب ايقدن يكادن كلسلر ايق دخي بندن
يكادن سزه يول يوقدر بو كا سؤال ايدن سز زيرا بنم اوزرمه طوروب تبارك سوره سين
اوقردي يس بو سوريه سوره منجيه دخي درلر يعني قورتارجي در اوقياني قبر
عذابندن واونك فتنه لرندن سورة نون وهي اثنان وخمسون اية بسم الله
الرحمن الرحيم ن والقلم وما يسطرون ابن عباس ايدر رضي الله عنه نون اول
بالقدر كه حق تعالى يرلري اونك اوزرنه دوشدي واول بالق حركت ايلدي يرلر
سلكندي حق تعالى طاغلري يراتوب بو يرلري انكله محكم قلدي بدرستي بو طاغلر
يرلر اوزره فخر ادرلر تا قيامته دكين اما حسن له قتاده ديدلركم نون دوات دركم

قلم

قلمله ذكر اولنمشدر ودخي ديمشلركم نون الله تعالى نك ادلرندن برادك اول حرفدر وبر بجلو
ديدلركم رحمن ادنك حرفيدر اما قلم اولدركم حق تعالى اني اول يراتوب ديديكه يا قلم ياز
قلم دخي ديديكه يا رب نه يازايين حق تعالى بيوردي كه يازشول كه تقدير اولندي وتقدير اولجقدر
تا قيامته دكين پس الله تعالى قسم ايتدي اول بالقه وقلمه تعظيم ايدوبن زيرا انك يرادلمسنه
وطوغرو اولماغنده حق تعالى نك اولو حكمتلرنه دلالت وار ودخي بونده چوق فايده لر وار
ومنفعتلر واركه وصفلرني احاطه قلمز ودخي جايزدركم قسم بونده نونه وقلمه يرادن
حقيقيون دمك اولا وما يسطرون دخي شول نسنه حقيقيون كم حفظه لر اني يزرلر ادم
اوغلنلرنك عملرندن ويزجلر يزرلوح محفوظ اوزره ما انت بنعمة ربك بمجنون
بو جواب قسمدركم حق تعالى بيورر نون حق وقلم حق واول حفظلر سطر ايدوب يزدقلري
حق يا محمد اور ربكك نعمتلر نه سن مجنون دكلسين نتكم اول كافرلر زعم ادرلر بيان قضيه بودر
كم اول نسنه كه قراندن ايندرلدي اقرا سورسيدي اكادكين كم مالم يعلم ديدي وجبرائيل ع م
رسوله ع م كلوب نماز اكرتدي رسول قلدي كافرلر اني كوروب ديدلركم محمد دلو اولدي كاه اتز
كاه چقر رسول ع م شاعردن مجنوندن فخر ايدي چون كندويي اكا نسبت ايتدلر اول اكا قتي
مشقت كلوب طارلغندي حق تعالى انك خاطرن تسلي ايدوب قسم برله بيوردي كم يا محمد سن بنم
رسولمسين كه قوللرومه دعوت كندردم اول انعام كم سنك ربك سكا عطا قلدي پيغامبرلق
ويردي وسكا قران ايندردي سن بو نعمتلروك شكرين يرنه كتورمكدن عاجز دكلسن ومجنون
دكلسين نتكه اول مكه كافرلري ديرلر وان لك لاجرا غير ممنون يعني يا محمد اول كافرلرك
انجتكلرنه تحمل صبر ايدوكوكدن اترو سكا جنت اچنده اولو نعمتلر واجرلر ومرتبلر واردركم
هركز انقطاع يوق وسنك ازكا دخي اول نعمتلره شكر ادرلر ودخي بيوردي كم وانك لعلى

خلق عظیم یعنی یا محمد سن اول اولو خلق اوزره یرادلمشسن کوکلکی بو کافرلرک مقالاتندن
اوتوری طارلمغل یتس رسولک ام خلقینی نیتکم کوکلو یدی خلیق دخی ایله ایدی عزت صقلردی
ایرلرق ترردی واجلر طویررردی که اغرسه اولو یجه دمزدی سلام ویرردی
هیچ بر حاجته کلنوک حاجتن رد اتمیوب یرنه کترردی وصبرولری صوره واررردی کرک
مطیع اولسون کرک فاجر اولسون ومسلمانلروک جنازه لرنه حاضر اولوردی وقوتنلرنه
کوکلو قوتنلقلر ادردی وبیرلره اهل اسلامدن حرمت ادردی طعامه دعوت
ایتسلر اجابت ادردی صوچلولردن صوچن عفو ادردی ازمشلری اصلاح ادردی
جود کرم سخا انک عادتیدی قاقیلغی یودوب عفو ادردی خلقک کی بهادری وکی
حلیم اولدیدی کمسیه حیف اتمیوب عدل ادردی ودخی بر نامحرم عورت انک الینه
یا پشمدی وبرکجه بلسن بر اقچه ایله یتمدی زیاده. الندن اقچه قالوب کجیه ارشسه انی
بر محتاجه ویرمینجه اوه وارمزدی واهل بیت ایچون بر یللق زواده دن ارتوق ذخیره
اتمزدی اولدخی اربه دن وخرمادن ایدی انی دخی کرو الله یولنه قومشدی کم کلوب دلسه
ویررلردی کرو اول کسلکی یرنه قوردی کندو نعلین یمردی وطونن یمردی اونده هر
نه ایش اولسه ایشلردی کمسنک یوزنه چروبقمزدی حیاسندن واکر بر قول وبر جاریه
دعوت ایتسه وارردی کتوردکلری هدیه یی قبول ادردی اکر بر اچم سود وبر طوشن اولیغی
دخی اولورسه کرو اول کتورنه نسنه جک عوض ادردی اندن یردی صدقه یمزدی
نفسیچون ودنیا ایچون هرکز کمسیه قاقمزدی قاقتاکر ایچون ودین غیرتیچون
قاقردی حتی الو طوتب چوررردی اکر اندن کندویه واصحابنه ضرر دخی اولسایدی
نقدر بر دخی حاجتی اولسه کافری کندویه معاون اتمزدی وقت اولوردی اجلقدن

یوردکی

یوردکی اوزره طاش بغلردی نه بولورسه یردی حلال طعاملردن پرهیز اتمزدی
خرما بولسه اتمکسز یردی اربه اتمکی وبغدای اتمکی تنقیسنی بولورسه یردی وحلوا
وبال بولسه یردی سود بولسه اتمکسز اچردی قناعت ادردی قون قوزی بولسه یردی
وسیکنوب طعام یمزدی وخون اوزرندن دخی یمزدی الن سلجکی ایچی الت طوینجه
یمزدی یلو کوزرده اولورسه یوررردی دشمانلر ارسنده کی تواضع ادیجی اولدی کمه
اغرسه کولر یوزله بقردی ویجه طون بولسه کیردی ونیه کرکسه بنردی اردنه ادم
دخی الوردی وقت اولوز یالن ایق وباشی اچوق ردا ایله ازاریله یورردی وقت اولوردی
رداسز دخی یورردی کوکجک قفوی سوردی فی الجمله انک اوصافنی کمسه وصف ادر
دکل بیکن شول قدردرکم قرآن اچنن نقدرکم امر وار کلیسی یرنه کتورمشدر کرک
وجوب ایچون وکرک مندوب ودخی نواهیدن نه وارسه کلندن امتناع قلدی کرک تحریم
اولسون کرک تنزیه ایچون دیدی عایشه رضی الله انک خلقی صورجق که انک
خلق قرآندر یعنی اکا کرچک امت اولنلر ایله کرکدرکم انک خلقلریله خلقلنه تا
اکا اقتداسی تحقیق اولا وبوندن صکره حق تعالی بیوردیکم فستبصر ویبصرون بایکم
المفتون یعنی حق تعالی ایدر یا محمد تیز اولا که کوره سن بلسین واول کافرلر دخی بلکلر
کورلر شول وقتکم زبانیلر اوددن عمودله یوزلرن وارقلرن دکلرسزوک تفکر مجنوندر
مؤمنکر می دکوردر یوقسه اول کافرلر ان ربک هو اعلم بمن ضل عن سبیله وهو اعلم
بالمهتدین یعنی تحقیق یا محمد سنک ربک کی بلجیدر شول کمسه که طریق اسلامی
ازتدی ضلالته دشدی وانی دخی یکرک بلوردکم طریق هدایته کمدرسن صبر
ایله که اول جزا کتیندن ضال اولن وهدایت اوزره اولان دخی کمدرکی معلوم اولا ودخی

بیوردکم **ولا تطع المکذبین ودوا لو تدهن فیدهنون** بو آیتک سبب نزولی اول ایدیکم اول مکه مشرکلری رسول علیه السلام دیدیلرکیم یا کل بر زمان سنک معبودک طپ بر زمان دخی اتک ددک معبودلرینه طپ اندری ترک ایلمه تا سنی ایچمکی بز دخی ترک ایلیه وز پس حق تعالی بو آیتی ایندروب بیوردیکم یا محمد زنهار مطیع اولمغل بو یلانجی ظالملروک سوزلرینه کیم اللهک وحدانیتنه اینماوب یلان لر بونلر سوز لرکیم سن دخی کافر اولاسن بولر دخی کافر اولالر سکا ایمان کتورمیلر دیمکدر سن مداهن اوله سین انلر دخی مداهن اولالر **ولا تطع کل حلاف مهین هماز مشاء بنمیم مناع للخیر معتد اثیم عتل بعد ذلک زنیم** بو آیت ولید بن مغیره حقنده نازل اولدی رسولک کی اولو عدوسی اول ایدی یعنی حق تعالی بیوردکم یا محمد مطیع اولما غلهر یلان انند ایچجلره خصوصا کم اول ولیدا اولا اول الله تعالی دیننی یلانه تلبجید ریلان یره چوق اندلر ایچجی در حقیر فاجر در رأی و تمیز یوقدر و دخی اول ولید طعن ایدیجی و کمنت ایدیجی مغتابدر دخی خلقلر سنی تمام لعنله بیورجی در دخی خیردن منع ایدیجیدر که توحید کلیند دینی منع ایدر و بخیلدر مالیله نه کندو منتفع اولور نه ایرقلر و دخی کندو نفسنه ظلم ایدیجی در فاجر در عاصی در و دخی چوق یبوب چوق ایچیجیدر جسمی صاغ ایچی رنجور ظاهری خوش باطنی خرابدر بوندن بو کلسیله زنیم در یعنی حرام زاده در شهر بن حوشب نقل ایدر رسولدن علیه السلام روایت قلورکم بیوردی لا یدخل الجنة جواظ ولا جعظری ولا العتل الزنیم یعنی اجماعه کرمز جواظ و جعظری و دخی عتل زنیم جواظ اولدرکه مال جمع ایده و اول مال حقلرن نفسنی منع ایده جعظری اولدرکم قتلو اولا قرنی کیک اوله چوق ییجی اولا و چوق ایچجی اولا خلقه ظلم ایدجی اولا تحقیق کم بو آیت ایندی ولید بن مغیره آناسنه کلدی

ددیکه یا آنا محمد بکا اشبو یله دیدی کرچکمیدر آنا سی دخی زناسنه اقرار ایتدیکم اول اندن طوغدی و دخی بیوردیکم **ان کان ذا مال و بنین اذا تتلی علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین** یعنی یا محمد مطیع اولمه سن بو صفتلر له موصوف اولان ظالملره اگرچه اول چوق مال و اولاد ایسی دخی اولورسه اول اهل و اولاد و اول مال چوقلغی انی مغرور ایدوب بیلمشدرکه حقی انوک ارزینه بزم آیاتلرومزی او قنا انکار ایدوب دیدرکیم بو اول کچنلروک یلانلری و باطل سوزلریدرکه یازلمشدر و دخی بیوردیکم **سنسمه علی الخرطوم** یعنی تیز اولدکیم قیامت کوننده بز انی علامتلیوز بر قبیح علامتیله کیم جمیع کافرلر آرسنده انوکله مشهور اوله انکیم دشمن طوتدی بزم رسولمزی عداوت ایتدی خلق ایچینده مشهور اولدی مقاتل ایدر اول علامت قیامتده اول اولاکیم حق تعالی یوزنی قره کوزنی اق ایلیه و دامردن بیونی دامرلر له اوده دمشدر الکرنی بو یننه دامرلیکر یوزی استنه جهنمه ایلتلر پس حق تعالی یوزی ارزره داغ ایندوردکی کی غایت خورلغنه و حقارتنه برغوردمک اولورکیم نتکیم یوزنی داغ اولمق اولو عیبدر هیچ انک اثری محو اولوب کتمز الله تعالی دخی اول ولید وصف ایلدیکی یلاندن اندلیه و خورلغله و قوجلقن یورمکله دخی بخیللغله و ظالملغله و عاصیلغله دخی حرام زاده لغله بو کله آکا بر عار اولشدرکه اندن نه دنیاده ایرلور نه آخرتده و دخی بیوردکم **انا بلوناهم کما بلونا اصحاب الجنة** یعنی حق تعالی ایدر بز بو مکه قومنی ابتلا قلدق ییی ییل قرلغله نتکیم اول بوستان اهلنی ابتلا قلدق که انلر مؤمنلر و اهل نمازدی اول بوستان انلروک آتالرنک ایدی یمن طرفندن صنعادن ایکی فرسخ یرا کو ایدی اول آتالری عادت بو یدیکم اول بوستان و اکینی حاصلندن بریللق نفقه

الى ويردي باقين الله يولنه صدقه ويردي يكيتكم يمشين كسيدي كسنلردن
برنه قلنلري مسكينلره ويردي يكي خرماسن ديرسه آغج التنه برشي دوشردي
اول دوشكه دوشني كمندو آلوردي اشوردوشنلري مسكينلره نصيب قيلوردي
يكي اكين بيچسه اوراقدن قلانلري مسكينلره ويردي ودخي خرمن دوكردي چوره
صاچلني وچاچ التنده قلانني مسكينلره ويردي ويكي باغن اوزم كسسه كيجه
لردن قلانني درويشلره ويردي يكي كسوب فارغ اولسه اوزومنك كرو عشرين
ويردي وصكره اول اوزملردن قورين اوزمك عشرين ويرردي وبكمزدن عشر
ويردي يكي اول بكمزدن حلوا وبالوده بشورسه عشرين ويردي حاصلدن
بچوب ويردي ودسته قلدقدن صكره دخي عشرين ويردي فيالجمله بغدايدن
واوتندن واتمكندن عشرين ويردي تكرار كه چون مالك موته كلدي اوچ اوغلي ميراث
يديلر وحاصل وقت دخي ايرشدي بو اوچ قرداش جمع اولوب طانشدلر ديدلركم بزم آتامز
بر عقلسز كيشيدي بزم بو نجه اهل اولادمز وار اول ايدوكن بز اتمكا باشريمزز نيتكم حق
تعالى بيوررکم اذ اقسموا ليصرمنها مصبحين يعني بو اوچ قرداشلر اند لشدلركه صباح
طوره لر خلق طورمدين ومسكينلر طويمدين وارلر خرمالري كسلر ولا يستثنون يعني
انشاء الله ديمدلر قطعي حكم ايلديلر واروب كسمكلكا فطاف عليها طائف من ربك وهم
نائمون يعني اول كيجه حق تعالى اود ويردي اول باغجلري قبقره كويندردي شول
قرا كوكيجه دندي بو حال بودركه اولر اويقوده ايدي فاصبحت كالصريم فتنادوا مصبحين
يعني اول بوستان قوردي شول اوده قولنمش يره دندي بولرونك خبرلري يوق صباح
وقتنده طوروب بربرينه چاغرشدلر ان اغدوا على حرثكم ان كنتم صارمين يعني

قلقك ايرتلك ارجرك واروك اول اكنوكز باغكزه اكر كسمكا قصد كوزوارسه مسكينلر
كلمزدن اكدين فانطلقوا وهم يتخافتون ان لا يدخلنها اليوم عليكم مسكين
يعني قلقوب كيتديلر اول خرمالرندن يكا بو حالده كم اوغرلين كزلو سيلرلر ايدي
مسكينلر ايشدوب اردمزه اويلرديو تاكه واروب اولرو كله باغچلرنه كره وغدوا على
حرد قادرين يعني ايرتلوب اردرك اول باغجلري يولنه قصد ايدوب كردلر شاذ اولب
سونوكدرلردي صانورلرديكم اول يمشلري دررمكا بولر قادرلردر فلما راوها قالوا
انا لضالون بل نحن محرومون يعني چونكم يقين واردلر اول باغلرنه نظر ايتدلر
كوردلر قبقره كويمش بربرينه ديدلركم بز بو باغمزك يولني يكلدك بو باغ بزم دكلدر
اكليوب بقوب تفحص ايتدلر علامتلرندن بلدلركم باغلردر ليكن عقوبت ايرشدر ديدلر
كم بز يول يكلدك اما بو باغمزك حاصلندن بز محروم قلدق كه حق تعالى هلاك
ايلمش قال اوسطهم الم اقل لكم لولا تسبحون يعني اورتلارينكي اصلولري
وكي بلورلري وطوغروسيلري ديدي كه بن سيزه ديمدمي بويله ايتمك ومسكينلري
محروم قومك ودمدمدي كه نيچون انده كوره استثنا ايدوب سبحان الله ديمدكوز
زيرا اول وقت استثنا ايتمك تسبيح ايتمكدي پس اول اشلرنه پشيمان اولوب حسرت
ايدلر نيتكم حق تعالى خبر ويردي قالوا سبحان ربنا انا كنا ظالمين يعني ديدلركم
بز تنزيه ايدرز اول ربومزي تعظيم ايدرز انا كا عاصي اولدق درويشلري
منع ايدوب كندو نفسمزه ظلم ايدوب ظالملردن اولدق كه بونك كبي اولوزيانه
اوغردق فاقبل بعضهم على بعض يتلاومون يعني باشلوب بربرينه اول اشلرندن
اتروملامت ايدلركم نيچون بويله قلدكوز محروم اولدكوز قالوا يا ويلنا انا كنا

طاغين يعني بونلر بربرينه ديدلركم سن ايلدك اول ايلدي سن ايلدك ديو بن اتفاق اولوب
جلنجيه ديدلركم اي ويلنا بز طاغيلردن اولدوق وعاصيلردن اولدق مسكينلري
منع اولوب بزده محروم اولدق يني اميدا ولدر الله رحمتينه طوتوب ديدلركم عسى ربنا
ان يبدلنا خيرا منها انا الى ربنا راغبون يعني بونلر بز ايشمزه پشيمان اولوب
ربمز حضرتينه توجه قلدق اميد طوتدق اولا كه اول ربمز اول باغدن يكرك بر
عوض ويره جنتي ايچون يعني حق تعالى بيوردي كم كذلك العذاب ولعذاب الآخرة اكبر
لو كانوا يعلمون يعني بخيل اولوب فقرا حقلرين منع ايدنلرك دنياده عقوبتي بويلهدركم
مالدرين ايلادوب ايدرز اما آخرت عذابي دخي اولدركم اول كيسه كم كناهدن توبه
ايتدين اوله وهنك كافرلري دخي دنياده املق وعقوبتي شيلدركم قلدق آخرت عذابي
دخي اولودر اگر ايمان گتورمزلرسه اگر اول بخيلر بيلكردي كه ايشي بويلهدر هيچ بخيللق
اولوب مالدرين صقلمزلردي يعني حق تعالى بونلر كافرلرك عقوبتن بيان ايلدي بوكز
مؤمنلرك توبهلرين بيان ايدوب بيوردي كم ان للمتقين عند ربهم جنات النعيم
يعني تحقيق حاشيلردن قورقول مؤمنلر كم شركدن ومعاصيدن صقنديلر اول جنات كم
آنك ايچي نعيم خالص درقدري يوق اول ربلري حضرتنده كم كريم در كرمنك نهايتي
يوق چون الله تعالى جنت نعمتلرين ذكر ايلدي عتبه بن ربيعه ديدي كه اگر محمدك ديدكي
كرچكسه كم اخماق وارسا انلرك حالي بزوم حالمزدن يك اولسه دگل نتكم دنياده
بز نعمتله عصيلنلرك اودرز نه تفضيل ايدوك آخرتده دخي يكرك اولسمز غايت
بولا برابر اولالر حق تعالى بونلرك سوزلرين رد ايدوب بيوردي كم افنجعل المسلمين
كالمجرمين ما لكم كيف تحكمون يعني حق تعالى ايدر بز اول مؤمنده حيف ظلم ميايدرز

مؤمنلره

مؤمنلر حالني مجرملر وكافرلر حالي كبي ايده وز حاشا كه مؤمنلره ذلت اهانت اوله
بلكه عزت كرامت اوله وانواع حقارتلر واهانتلر عذابا ايچون اول كافرلره اوله كم
تكبر ايلك اولوب ايمانه گلمديلر وايل بز بونلرك يمي حكمي ادررسز ام لكم كتاب
فيه تدرسون ياخود سزونلرك كوكدن اينمش كتابلروكز مي واردر كم انده يازلمش دركه
يازدين سز يني اختيار ايدرسكوز اول اوله ان لكم فيه لما تخيرون ياخود سزونك ايچون
اول كتابده ايچون يازلمش مدركم سزنه تمنا ايدرسكوز اول اوله ام لكم ايمان علينا بالغة
الى يوم القيمة ان لكم لما تحكمون ياخود سزونك بزوم اوزرمزده عهدكوز وايمان مغلظ
كوزمي واردر يا بزانده ايچون بزه ديدكم قيامتدن بزنه دلرسكوز بزه انى ويرروز
بزبويله دن حكم ايده بز كه آخرتده كافرلر مؤمنلردن يك اولر يا انلرله كلا برابر اوله
ودخي بيوردي كم سلهم ايهم بذلك زعيم يعني صور بونلره يا محمد كم بونلردن قنقيسي كفيل
اولديكه بونده دكلري بونلره حاصل قلوره ام لهم شركاء فليأتوا بشركائهم ان كانوا
صادقين ياخود بونلرك طانقلري واردر كم بونلر ديدكلري حقدر انجاقدن مؤمنلره
نه اولورسه بونلره دخي اول اوله جقدر كوترسنلر اول طانقلرين كودلوم اگر سوزلرين كرچكدر
لرسه بو ايشنها ملدو كلامندن كه حق تعالى خبر ويردي ماه بونلره زجر وتوبيخ در
اول اونده قلرندن بونيده ايكدن كه اول بونلره اوچوج دگل بس بونكره الله تعالى
اول قيامت احوالرين خبر ويروب بيوردي كم يوم يكشف عن ساق ويدعون الى السجود
فلا يستطيعون خاشعة ابصارهم ترهقهم ذلة يعني يا محمد اكدر بونلره شول كونيكم
اول بلاء اوقتي وقتي قوتلو اشدلر اول اوله اول وقت بلدركم بيغمبر اوندو ديدكي حقدرر
اول عذابلر عقابلر اولاده اوله جقدر بو كشف ساق ديدكي عرب قاومدن درر ديدكمي بز

قنی قرقلوایش واقع اولسه عجب درکه انجکلی جلدی عبارتدر اندن قورقودن چرموب
قچلر انجکلری اچله قیامت قوپسن دخی حق تعالی اول قواعداره ذکر ایلدی یعنی اول
قیامت هولنده بولر سجده یه دعوت اولنلر طاقتلری یتمیه بوکلوب سجده اده بیلمزلر زیرا
اول کافرلرك و منافقلرك بیللری وارقلری شول صیغر بوینوزی کبی بردم بتوی اوله
ایکلومیه لر ابا موسی اشعری روایت قلور اشتیدم که اول ایدر اشتدم رسولدن ع م ایدر
یعنی قیامت کونی اولسه هر بر قوم دنیاده نیه طپدیسه اول معبودلری مصور اولوب بولره
کورنه هر طایفه معبودلی معبودینه واره توحید اهلی یرینده طورو قلوا انلره دیلرکم خلق
کتدیلر سز نیه منتظرسز اولر ایدرلر بزم دخی ربمز واردی دنیاده اکا طپردق بزانی
کورمزدك انلره دیلرکم اکر اول معبودکزی کورسیکز اولورسکوز بلمیسز انلر دیلر بلی بلورز
دیلرکم دنیاده کورمدکوکزی نیته بلیسز بونلر دیلرکم اندن بلورزکم انك مثلی یوقدر
و بکزری یوقدر هیچ بر نسنه اکا بکزمز پس حق تعالی کمال کرمندن بونلردن حجاب
کوتره الله تعالی یه نظر اده لر دخی سجده یه وارلر و قلن قوم که کافرلردر و منافقلردر
ارقلری بوینوز کبی اوله دیلر که سجده اده لر طاقتلری یتمیوب قفالری ارزنه دشکر
الله تعالی اول مؤمنلره دیکم باشوکز کوتورك که سزوك هر بریکوزه چون بو یهودیدن نصرانیدن
بری فدیه ویردم که انلری طاموبه الترسزی انجاعنه الترلر ابو برده ایدر بو حدیث بن
عمر بن عبد العزیزه سویلدم دیدکه اول اللهدرکه اول که اندن ارتق معبود یوق الا اولدر
تحقیق اتك اشبو حدیث سویلدمی ابو برده ایدر اوچکز انداجدم اکا کم اتاندن اندن عمر
دیدیکم اهل توحید حقنده بن هیچ بونك کبی سوکلو حدیث اشتمدم پس اول مؤمنلر باشلرن
قالدروب کورلر اول یهودلر و نصاری و منافقلر کوزلری قورقودن چرری قلمش و غصه

و ندامت یوزلرینه غالب اولوب قرارمش و کندولرك یوزلری قرادن دخی قرارمش اوله
پس بونلرك سجده یه طاقتلری یتمیوب محروم قلدیغی سبب بودرکم حق تعالی خبر ویردی
وقد كانوا يدعون الى السجود وهم سالمون یعنی تحقیق بونلر دنیاده سجده یه چغرلورلردی
کلوك اول واحد حقه عبادت ادوك حالبوکه اولر اول وقت صاغلر صحیح لردی کلوب سجده
اتمدیلر قاچدیلر یتمدیکی حالده بونلره سجده یه دستور ویرلور پس بوندن معلوم درکه شول
کمسنه کم دنیاده صاغ سالم اولوب یوزینی قبلیه دندرمیه و نماز قلمیه الب سنکیه قویدقلری
وقت که یوزینی قبلیه دندرلر حق تعالی انك یوزینی قبلدن کرو دندررلر و دخی بویردیکم
ذرنی ومن يكذب بهذا الحديث سنستدرجهم من حيث لا يعلمون بو دخی رسول
ع م حضرتنه تسلی درکم ایدر یا محمد ملول اولمه بو کافرلرك ایشن بکا قوکه قرآن تکذیب
ادوب انترلردی بن بلوردم بونلره نه اتمك واجبدر سنك طاقتك یترسه که بولردن
انتقام الستن بن قادرم عاجز دکلوز تیزاولا بن استدراجله بونلری بربره ایندررز
که هیچ خبرلری اولمیه الله تعالی بو عاصیلری استدراج ایدوکی بودرکم انلره صاغلق
و عافیت ویره دخی حق تعالی چوق نعمت ویره بولر اول نعمته و صاغلغه ویردوکنه
بقوب مغرور اولالر بو نسنه انلره اللهدن فضل انعامدر بونلرك الله قتنده بر
مرتبه لری واردر بلمزلر که حق تعالی انلری غافل قلوب از از درجه درجه صنعتلری
یردن یره بلا یه اوغردوب اوکله هلاك ایدرز نیکم بیوردی واملي لهم ان كيدي متين
یعنی بن بونلره مهلت ویروب اوزدوردین عقوبت اتمزین تا شول وقته دکین که وعد
تمام اوله بلولك حقیقت بنم عقوبتم کی شدید درشانله دو ترم که هیچ قوتلمغا چاره یوقدر
حق تعالی ویردوکی انعاملرنه کید دیو بیان ایلدی کید کید صورتنده اولدیغیچون از از

سبب اولوب انوکله هلاك لکه واقع اولوردی بیوردیکم أم تسئلهم أجرا فهم من مغرم
مثقلون بو کلامه دخی یقاروکی کلامه متعلقدر کم بیوردی ام لکم کتاب یا محمد
سن بونلردن اسلامه دعوت قلدیغکیچون حقکی دیلرسین مالرندن که انلره اول اغر صلغون
اوله یوك سنگر یعنی دیمك اولورکم یا محمد سن بونلردن هدایت ازره اجر استرسین که
بونلرك ازرنه یوك کلوب مالرنه قیمیلر دخی اول سبیله ایماندن امتناع ایدرلر ودخی
بیوردیکم أم عندهم الغیب فهم یکتبون یعنی یا خود لوح محفوظ بونلرك قتنده میدر که
بونلر نه سیلرسه اکا بقوب اندن اوقیوب می سنکله مجادله کتوررلر قیامته وقرآنه انکار
ایدرلر فاصبر لحکم ربك ولا تکن کصاحب الحوت اذ نادی وهو مکظوم یعنی یا محمد
صبر ایله اول ربوکك حکمنه کی سکا مقدر اولندی بونلر سکا نکه قلورلر ربکك حکم قضاسی
بونلره قلورلر اول وعده کم بز سکا قلدق دشمنلر ازرنه نصرت ویرمك در سن انی اراق
صنما غل ایدکلسن اول یونس بن متی کبی اول عجله که اول قومنه عذاب دلدی بز عذاب کوندردك
اول قوم انی کوروب ایمانه کلدیلر بز دخی عذابی انلردن دفع ایلدك یونس انلره عذاب کلوب
هلاك اتمدی دیو طارلغندی بز انی بالق قرننده حبس ایلدك کوکلی ملو غم وغصه اولوب
بزه ندا ایدردیکه سندن ارتق معبود یوق الا سنسین ای بنم منزه سلطانم بن کندو نفسمه
ظلم ایلدم ارحم الراحمین سنسین دیو قرق کون بالق قرننده اواز ویردی لولا ان تدارکه
نعمة من ربه لنبذ بالعراء وهو مذموم یعنی اکر الله تعالینك رحمت عطالری اکا
ایرشمیا دیکه اول توبه قلمیادی ایلتیدی بالق قرننده اول صحرایه کم انده نه اوت نه اغج
واردیکه انی اوتر بیدی بو حالتده کم مذموم خوار اولوب لیکن چون توبه قلدی حق تعالی
انی قبول ایدوب یارلغادی اول بالق قرننده انی بر صحرایه برقدی ازرنه قبق

اغجن

اغجنی بتوردی انی کولکه لدی نتکیم قصه سی یقاروکچدی فاجتباه ربه فجعله من الصالحین
یعنی چون توبه قلوب حالنه معترف اولدی اول الله تعالی انی کزین قلوب مرسل پیغامبر
لردن قلدی حق تعالی بو ایتده رسولنه ع م اکا اشارت قلدیکم قول حق تعالیدن کلن
مقدراته راضی اولوب طارلغمیا واکر صبر اتمیوب طارلغانورسه تیز حلك استغفاره
کله که الله تعالی قبول ایدوب کرو یارلغیه پس کرو دنب حق تعالی مکه کافرلری قصه سین
خبر ویروب بیوردیکم وان یکاد الذین کفروا لیزلقونك بابصارهم لما سمعوا الذکر
ویقولون انه لمجنون یعنی یا محمد یقین اولدی بو کافرلر که سنك قرآن اوقدغك
اشدوب کوزلریله نظر ایدوب سنی نرجه کدر دوشوب هلاك اولیسین سنك امرکه حیرتن
قلوب طبیعتلری سندن نفرت ایتدکیچون سنی جنه نسبت ایدوب درلرکم بلکه محمد
مجنوندر حال بودرکم سندن عقللو یوغدغن دخی بلورلر لیکن حسدلرندن بو کلامی
ایدرلر کلبی ایدر بنی اسد قبیله سنده کوز چکر واردیکم بعضیسی اوچ کون اچ اولوردی اندن
هرنیه بقوب دیسه هیچ بن بو بخلین کورمدم دیسه فی الحال کوزی اکا ایردی وعیبدن
کمسه اولوردی کم بر کون ایکی کون طعام یمزدی دخی اجوغنك بر یانن اچردی
اکر دوه یا قوین کچسه ایدردی هیچ بن بونك کبی دوه یا قوین کورمدم که بونجلین کرکلو
اوله سهل یرا کاروورمدین دوشردی وبعض قبایلدن کمسه واردیکم بر سمز دوه یا صیغر
کچسه اکا کوز اوررزدی دخی خدمتکارنه دیردیکم الچیله زنبیل ال وار شول دوه نك اتندن
کتور سهل یر ورمدین دوشردی تیز بو عزلر لردی پس اول مکه کافرلری اتفاق
ایدوب اول کوز چکردن کتوردلر رسول ع م نظر ایدوب دیلر کم بز بونك کبی وبونك
حجتی کبی کورمدك دیلر اکا کوز ایروره لر هلاك ایده لر حق تعالی انی عصمتنده طوتب

صقلدي اندن كه ضرر ادوره لر بو آيتي حق تعالى ايندرمكلكا سبب بو ايدي انكچون ديدي رسول
ءم العين حق بدرستي بو كون بجه ادمي سنلكيه قويوب و بجه دواي جولمكا قويريس
بجن بر سننيه بقوب كوز كوزه حوش كلسه ايدك كه حق تعالى تبارکات ويرسون
حسن ايدر كيم كوزا فيتي ايرسه دواسي اولدركم بو آيتي اوقيا شفا بوله پس حق تعالى بيوردكم
وما هو الا ذكر للعالمين يعني بو كافرلر اول قرانه انكار ادرلر حال بودركم دكلدر اول
قرآن الا جميع عالم خلقنه جنه وانسه وعظ نصيحت در بونك كبي قرآن كتورنه نيته مجنون
درلر جنت حقيقي انلر در كم انك عقلنك كمالن بلورك اني جنته نسبت ادرلر سورة الحاقة
مكية وهي اثني وخمسون آيات بسم الله الرحمن الرحيم
الحاقة ما الحاقة بو كلمه دخي قيامتك ادلرندن برسيدر يعني بر ساعتدر كم واقع اولمقلغي
واجبدر و كلمكلكي ثابتدر كه انده شك كمان يوقدر حاقه ديو تسميه اولندي اندن
اترو كه اشلروك حقيقتي انده ظاهر اولور و هر كشي عمليله نيه مستحق اولدغي حقيقتي انده
معلوم اولوركمك عملنه ثواب درجه حق اولوراني اولور وكمك عملنه عقاب عذاب اولور
انجا لوريس اول كوننك امر هولي عظيم اولدغيچون بيوردي كيم حاقه نه نسنه در بر ديوب قومدي
بلكه تكرار رسولنه دم خطاب ادوب بيوردي كيم وما ادريك ما الحاقة يعني يا محمد سن
نه بلورسن اول قيامت كون نه اولو كوندر انك شاني يولق عظيم در پس انك عظمتين
و شدتين ذكر ايلدي ذكر ايتدكيندن صكره بشليوب اول قيامتي تكذيب ادنلروك حاللرين
بيان ادوب بيوردي كذبت ثمود وعاد بالقارعة يعني اول صالح قوم و هود قوم اول
قارعه كوننى يلانلرلر يعني قيامت كوننى حق تعالى قارعه ديو ذكر ايلدي انكچون كه
اول كونن درلو درلو قورقولر وار در بو كوكلره طوقنور و دخي اول يلانلينلروك عقوبتين

بيان ادوب

بيان ادوب بيوردي فاما ثمود فاهلكوا بالطاغية يعني چون اول ثمود قوم صالح پيغامبري يلانلر
لدیلر اول طوغيانلري سبب اولدي هلاكلكلرنه اوزرلرندن عذاب كلوب اولري اشناكجوردي
واما عاد فاهلكوا بريح صرصر عاتية واما عاد قوم دخي هلاك اولدلر قتي صوق يليله خزينه
دارلرنك حکميندن ارتق طشره چقدي حق تعالى حكميله بر بريله دخي سخرها عليهم سبع ليال
وثمانية ايام حسوما يعني حق تعالى اول يلي مسخر قلدي انلروك اوزرنه يدي كيجه سكز كون
دايم اولوب هيچ بر ساعت سستلوب ساكن اولمدي فترى القوم فيها صرعى كأنهم اعجاز نخل
خاوية يعني يا محمد اكرسن انده حاضر اوليدك كوريدوك اول قومكه اول سكز كون اچنده
اول ديارده اول يل ارهسنده هلاك اولوب تمشلردي مانندكه اولار شول بر قوپرلمش
بر غلمش خرما اغاجلري كبي يتورلردي ابن عباس ايدر رضي الله عنه حق تعالى كوكدن بر قطره
صو اندرمدي الا اوزنله اندردي و دخي ازجه بر يل اسدرمدي الا كيله الا عاد قومنه
و نوح قومنه عاد قومين هلاك اتمكه يل تجاوز ايتدي خزينه داري حكميندن اكا مقدار اولمدي
وكمسه منع ادەمدي و دخي صو ده تجاوز ايتدي خزينه داري حكميندن اكا كمسه مانع اولمادي
كلسين هلاك ايلدي نيتكم حق تعالى بيوردي فهل ترى لهم من باقية يعني يا محمد نظر ايت
بقكم هيچ بر بولردن باقي قلمش كمسه كوررمسن يعني اينله هلاك قلدق بر بقيه قلمدي بوندن
صكره فرعون خبر ويروب بيوردي كيم وجاء فرعون ومن قبله والمؤتفكات بالخاطئة يعني
فرعون دخي كلدي و اندن الروكي كافرلر عاد كبي نمرود كبي دخي انك عزي كبي و اول
لوط كوي قوم كبي كه زير زبر اولدلر بولر جمليسي خاطئه يله كلدلر يعني شرك وخبيث عمللر له
فعصوا رسول ربهم فاخذهم اخذة رابية اول مولى لرنك رسوللرنه عاصي اولوب اطاعت
اتمدلر پس حق تعالى بونلري قتي عقوبتله طوتدي شدتي قتي زياده ايدي نيتكم انلر قبا يلدرن

ومخالفلرین زیاده قیلدیلر ودخی بیوردیکم انا لما طغی الماء حملناکم فی الجاریة یعنی چون صو
طاغی اولدی خزینه داری اذننه نوحک طوفان کیننده ودوکلی نسنه یوجلوب اون بیش
اریش صو یوقاری قلقدی بز سزی یا امت محمد اول وقت اتالریکوز صلبنده کمی ایچنده کوتوروب
غرقدن صقلدق لنجعلها لکم تذکرة وتعیها اذن واعیة یعنی نوح قومنی غرق ایله هلاك
ایدوب سزه نجات ویردوکمز عبرت اولوب اندن اعتبار ادب اوکتنه سز انلروك فعلین
سز دخی اشلیه سز که انلر چکدیکی هلاك اولاسز امدی اشبو خبرلری ایشیدن قولق کیم
ایشدوب صقلیجیدر اول ایشتدوکی ایله عمل ایدوب منفعت بولیجیدر بوندن صکره کرو سورهٔ اولنك
کی قیامت بیاننه واردی بیوردیکم فاذا نفخ فی الصور نفخة واحدة یعنی اول یوم حاقه
واقع اولمقلغی شول وقتدرکیم اسرافیل بر کز صور اوره وحملت الارض والجبال فدکتا دکة
واحدة یعنی بو یرلرکه ازرنده کی اوتلر واغجلر قیالر وطاغلر دخی یرلو یرندن قپالر دخی بربرینه
طوقنوب پاره پاره اولالر شول یومشق طپرقدن دکلر اولالر اندن طاغلر ویرلر کلی شویله یله
صورلمش توز کبی اولا بلورسز اولالر فیومئذ وقعت الواقعة وانشقت السماء فهی یومئذ
واهیة یعنی اول کونده قیامت قوپه کوکلر یاریله فرشتلر انکله واول کوکلر اول کونده
حق تعالی هیبتندن ضعیف اولوب پاره پاره اولالر والملك علی ارجائها یعنی فرشتلر اول
وقتده کی اول صور اورله هنوز اولمامش اولالر بو کوکلک کنارنده اولالر ویحمل عرش ربك
فوقهم یومئذ ثمانیة یعنی اول کون یا محمد سنك ربنك عرشنی کوتوره سکز فرشته بو
خلایقك ازرنه وبعضیلر دیدیلر کیم فرشتلردن سکز بخش اولالر کرو بیلردن اما عددینی
اللهدن غیری کمسه بلمیه اما خبرده کلمشدر پیغامبردن ع م که بیوردی اول عرش کوترن
فرشتلرك هر برینك باشی عرش اوزرنده کتورلمشدر ایاقلری یدی قات یردن اشغا

تحت

تحت الثری یه ایرمشدر وقولاغنك یمشغندن بوینی کنارنه دکن یدی یوز ییللق یولدر کی غایتن
قتی اوجی قوشك اجماعیله انلروك تسبیحلری بودرکیم ایدرلر سبحانك حیث کنت یعنی
اولوق سن که هر نه یرده اولورسك ودخی وهب ایدر فرشتلردن درت فرشتنك
عرش چکنلری اوزره در اول فرشتلروك هر برینك دردر یوزلری واردر برینك صیغر یوزی
بری ارسلان یوزی بری کرکس یوزی وبری دخی ادم یوزی ودخی بیوردیکم یومئذ تعرضون
لا تخفی منکم خافیة یعنی اول قیامت کنی صورلسز حساب یرنه عرض اولنه سز حساب
وقصاص ارتلر او قمیچون که سزدن بر کوز هیچ اول الله تعالی حضرتنه کزلو دکل و
علما دیمشلر کیم قیامتده اوچ عرض اوله واردر بریسی عرض حساب دروبریسی دعوجیلر عرضی خصو
متدن قصاصیچون بری دفترلر او قونلغیچون عرض اولنور ودخی بیوردیکم فاما من اوتی
کتابه بیمینه فیقول هاؤم اقرؤا کتابیه اما هرکمك برات صاغ یانندن صاغ الینه ویرله
که ایچنده حسناتلر یازلمشدر انی کوروب سرور حاصل اوله واصحابنه ندا ایدوب قیره دیکم
کلو کابریم اشبو بیم بیتومی کورن اول بن نه سعادته ایرشدم انی ظننت انی ملاق حسابیه
یعنی بن دیدن شیله یقین بلوردم قیامت کیننده اشبو حساب وبو براتی کورسم بحمد الله
که خیر له ملاقات اولدم فهو فی عیشة راضیة فی جنة عالیة قطوفها دانیة یعنی
شول کمسنه کیم حالی بویله اوله اول اوجماغه کروب بر خشنودلق درلکده اوغرایه کیم اول یوجه
کوشکلر ازرنده اول توره یوجا خرما واوزوم اغجلری اوله واول انواع درلو اغجلرك یمشلرن
درمك اکا اسان اوله اوروطورکی صونسه ایرشه اوترکی صونسه ایرشه تکیه لنوب
طورکی صونسه ایرشه کلوا واشربوا هنیئا بما اسلفتم فی الایام الخالیة یعنی اوجماغك
رضوانلری وخدمتکارلری دیکلر انلره ای مؤمنلر یك بو اوجماق یمشلرندن واچوك

بو ازمقلردن که ینکشینی سزه و تمتعلق اولنسون شیله که هرکز بو طعامدن و بو صولردن
علت رنج حاصل اولماز و موکینمز بول عنط اتمک دخی یوق وحساب دخی یوق نقدار ییسکوز
هیچ الله تعالیدن ارتق کسدن سزه منت یوقدر و نه ادرسکوز کناه دخی اولمز و دخی ایدیله
بو مرتبلر سزه اندن ارتر ویردیکم اول ایام دنیاده صالح عمللر اشلیوب سزدن اکدیکن
کوندردکوز و اول دخیلر طوتوب تنلروکوز ار قلندردکوز و موسن جکر کروکوزی یقدکوز دیلک
بو سزه انک عوض درایرا تنعم ادوک که بونک صوکی و دوکنمسی یوق بوندن صکره حق تعالی اصحاب
شمالدن خبر ویروب بیوردیکم وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ وَلَمْ
أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ یعنی شول کسکردنکم براتلری صول یاندن ویرلدی ایدن کی ای کاشکه بو برات
بنم الومه ویرلمیایدی و اندن صکره کرو قوپمق اولمیایدی و بو حسابلری بلمیایدم و بو حاله
ارمیایدم يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَهْ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ یعنی ایدن که ای
کاشکی اول اولم که بکا واقع اولدی ایدی اول بکا قطعی اولیدی که ایروق کرو قوپمیایدم و اول اسرافیل
اردکی صور بعثه سبب اولیجه المه سبب اولیدی که بن بو شدتده و محنتده صتشمیایدم و اول
دنیاده دوشردکم مالی کوردورینکه بوکون بکا منفعتی یوق و بنی بو عذابدن قورترمز
و اول دنیاده قلدغم حجتلرم باطل اولدی کتدی عذرم قلمدی و اول دنیاده قلدغم حکملر
و خلقه ارزه مسلط اولوب عزتله دردکم ضایع اولدی کتدی بوکون اوش حقیر ذلیل
اولدم پس حق تعالی بیوردیکم خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ
ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ یعنی طوتك بو ظالمی بوینونی دمرلك و الینی دخی بوینونه دمورلك دخی
اول جحیم درکنه برغك زنجیرلریله که انك اوزونی یتمش ارشندر فرشته ارشیله یعنی او
اوجینا غزندن صوقوب اشغا دبرندن چقرك ارتن اوجلرین بوینونه صره قوك و اول

شیطانکه

شیطانکه اکا اغوا ایدوب ازدردی انی دخی اول زنجیرله درونك که اول عذابه مشترك
اولالر حدیثده ایله روایت اولندیکم اکر اول زنجیرك بر خلقه سن ترازونك برکفه سنه
قوسلر و دخی دنیا یردلمدن قیامته دکن نقدر دمور یردلدیسه کلسنی برکفه سنه
قوسلر اول بر خلقه انلردن اغر کلیدی و بر حدیثده دخی کلوبدر که اول زنجیرك بر خلقه
سن قاف طاغی ازرنه قوسلر اسیسندن اول طاغی ترایه دکن اریدیدی بو روایت حدیث
اکا دلالت قلور کم طامو اهلنك جسم بویوق عظیم اولور که بو قدر زنجیره کوتورمکا طاقت
کتورر پس حق تعالی بو اصحاب شماله بو عذاب محنت اولدغی نه سببدندر انی بیان ادوب
بیوردیکم إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ یعنی بو عذابلر
انلره اندن اتردردکم اول دنیاده اولو الله ایمان کتوروب انك بیرلکن تصدیق اتمدیلر
و درویشلر طعاملندرمدیلر و کمسی دخی قندرمدیلر که طعاملندرلر فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا
حَمِيمٌ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ بوکون بونك بر شفقتلو اوزی
کوینور دوستی یوقکم شفاعت ادهقرتره و دخی اول عذاب جحیمدن اکا ییجك طعام
یوق الا غسلین وار دیکم اول طامو اهلنك کودلرندن سزونی اقن ارکلو صادو صولردر
اول دخی اودن بتر ییجی کوینددجیدر یمز اول غسلینی الا اول خطا ادجیلر که حق یولدن
کمراه اولوب ضلالت یولنه یوردیلر و دخی حق تعالی بر کلامه دخی شروع ایدوب
رسولی اول کافرلر دیدکی سوزدن تنزیه اتمکیچون بیوردی فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ
وَمَا لَا تُبْصِرُونَ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ یعنی حق تعالی ایدر بن قسم ادرم شول
نسنلره که کوررسز بو جهانده یرده و کوکده و دخی اندن اچرو شول نسنلر که سز انی
کورمزسز کوکلر عالمنده عرش و کرسی و فرشتهلر کبی و لوح و قلم کبی و دخی کندکرده

بدنلروکز واعضالروکز کبی وکورمدکوز جانلروکز وکوکلوکز ونفسکوز کبی بو
کلیسنه انداجرم کم تحقیق اول قرآن جبریل کریمک دلیندن اوقنمش سوزدر اول رسول که
کم محمددر عم اول دخی الله قتندن کرامتلو عزیزدر اولدر انک دلیندن رسالت برله اوزدکوزه
اوقونور اول شیاطین خبری دکلدرکه دیرلر وما هو بقول شاعر قلیلا ما تؤمنون یعنی
بو قرآن شاعر کلامی دکل ودخی محمد شاعر دکلدر نیتکم اول ملعون ابوجهل ایدر محمد شاعردر
مجنوندر لیکن سزوک ایمانکوز ازدر که اکا اعتماد اتمزسز ولا بقول کاهن قلیلا ما
تذکرون یعنی دخی بو قرآن کاهنلر کلامی دکلدر نیتکم سز انکله اکتلمزسز تنزیل
من رب العالمین بلکه بو قرآن ایندرلمشدر محمده عم اول جمیع عالمک ربندن که قادر مطلقدر
ولو تقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا منه بالیمین ثم لقطعنا منه الوتین یعنی
اول کافرلر دیرلردیکم محمد اول قرآنی کندودن دوزر حق تعالی ایدر اکر اول محمد
بز وحی اتدکموز قرآن اوزرینه کندودن بر حرف ارتردی یا بر حرفی نقصان ایدیدی
عزتم حقیچون بز انی الی طوتب قوتله اکا عقاب ایدوب بیونی طمرلرین کسوب هلاک
ایدیدک نقدر بزم قتمزده خلقک اکرمی وافضلی دخی اولدیسه بو کلامک اکا اشارتی
قلورکم الله تعالی هیچ برکمسیه محابا قلمز اکا عاصی اولنلره ودخی تهدید عامدر
رسولدن غیرینه تاکه حق تعالی کلامندن بر نسنه تغییر اتمیلر ودخی بیوردیکم فما
منکم من احد عنه حاجزین یعنی هیچ برکمسنک سزدن قدرتی یتمزکم اکا عذاب
اتکدن بزی منع ایلیه ومانع اوله وانه لتذکرة للمتقین یعنی بدرستی اول قرآن
وعظ نصیحتدر شول کرولره که شرکدن ونفاقدن وفواحشدن صقنه ودخی رحمتدر مطیع
لره که معاصیدن صقنه وانا لنعلم ان منکم مکذبین بدرستی بز تحقیق بلوروز

ای مؤمنلر که سزدن چوغکوز اول قرآنه ومحمده ایله تلیجیسز یعنی منافقلر وانه لحسرة
علی الکافرین یعنی بو قرآن حسرت ندامتدر کافرلر اوزرینه قیامت کوننده که اکا ایمان
کتورمدیکی دنیاده ترک ایتدکی شول وقتده که توحید اهلینک اجماعی اچنده منزللرین کوررلر
والله تعالی لطفیله انلره کرامتلر قلدوغین کوره لر دخی قتی حسرتلر یرلرکم قرآنه
اعتقاد ایدوب رسول عمه کرچک دیمدکلرینه وانه لحق الیقین یعنی بو حسرت وندامت
یارین کافرلره اولمقلغی حقدر کم بونده شک یوقدر بوندن صکره حق تعالی رسولنه
بیوردیکم فسبح باسم ربک العظیم یعنی یا محمد اول اولو ربک ادینه تنزیه کتوردیکله
انی ذکر ایله انک شاننه لایق اولمیان نسنلردن انی تنزیه ایت واشوکی اکا تفویض
ایت که ناصر اولدر سورة المعارج مکیة کلها وهی اربع واربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

سأل سائل بعذاب واقع للکافرین بو آیتک سبب نزولی بو ایدیکم عثمان بن مظعون
رضی الله مکه مسجدینده اوتوردی صحابه برجماعتله نضر بن الحارث ملعون دخی اوتلرینه
بلیدی قرآنی مسخره یه طوتردی عثمان اکا دیدیکه یا نضر قورق تکریدن بونک کبی هرزه سویلمه
که محمد عم نکه سویلر حقدر اول ملعون دیدیکه بن نه سویلرسم حقدر حق سویلرم عثمان دیدیکه
محمد ایدر لا اله الا الله نضر ایدر بن دخی ایدرم لا اله الا الله لیکن دخی ایدرم فرشته لر
اللهک قزلریدر بوندن صکره دونب اول ملعون دیدیکه اللهم بو محمد دیدکی کرچک ایسه
طوغری ایسه بزم اوزرمزه کوکدن طاش یغدر یا بردرلو دخی عذاب کوندر پس حق تعالی
جبرائیلله بو آیتی کوندردی معنیسی بودرکم یا محمد اول دعا قلوب عذاب دیلیجی کم در کرسه
حقیقت بلسونکه اول عذاب انکسز واقع اولجقدر آخرتده کافرلرچون لیس له دافع

من الله ذي المعارج يعني اول عذاب كافرلره واقع اولور هيچ بر كمسنه انی دفع ايدەمز اول
اللهدن كه يوجادر كوكلر اسكيدر واول درجات ايسدر تعرج الملائكة والروح اليه في
يوم كان مقداره خمسين الف سنة يعني فرشتلر دخي جبرائيل عم ايزلر چقرلر انوك
امر نازل اولديغي يره شول كونده كم انك مقداري اللي بيك ييل قدردر في الجمله ديمك اولوركم
اول عذاب واقع اولور الله تعاليدن كافرلره قيامت كوننده كه انك مقداري اللي بيك ييل
قدردر بو دنيا ييللي صاغشنجه ودخي حق تعالى بيوردي كم فاصبر صبرا جميلا يعني اول
نضر بن الحارث اول بن عذاب ديلدكي رسول عم استهزا ايله اولوب دخي وحي ايتدوكي يلان طوتق
ارزه ايدي رسولك عم آكا كوكلي طارلغنشدي اندن اترو بيوردي كم انهم يرونه بعيدا ونريه قريبا
يعني بو كافرلر كوكلري قتيلغندن اول قيامت اولمق ليعني بعيد كورورلر بلكه اولمجق دكل ديو
انكار ادرلر اما بز اول قيامت كوننك كلمك لكن ايكن يقين كورورز زيرا بزم وعدمزه خلاف
يوقدر البته اولجقدر بو كز اول كوننك صفاتندن خبر ويروب بيوردي كم يوم تكون السماء
كالمهل وتكون الجبال كالعهن ولا يسئل حميم حميما يعني اول قيامت كوني شول كوندر كم
كوكلر اول كونده شول ارمش كومش وبقر كبي اولوب پاره پاره اولاداجق وطاغلر دخي شول
درلو درلو بويامش يوكا دونه يعني شول يوز كبي كوكا قلقا ودخي شول حلاج يايندن اتلجق
درلو درلو بويلرنجه كوردرنسه بو طاغلر دخي كمي قزل وكمي اق كمي صارو كمي قره كورنه
هيچ بر قوم قبيله ودوستلر بر برني اول كونده صورميا حالك ندر نيه دردي ديه زيرا هر
كيشي كندو شغلنده اوله وصورمغه مجال اولميا يبصرونهم يود المجرم لو يفتدي من عذاب
يومئذ ببنيه وصاحبته واخيه وفصيلته التي تؤويه ومن في الارض جميعا ثم ينجيه
يعني حق تعالى بيوردي كه يبصرونهم اول كونده قوم قبيله بر برني كوره كرلر اما هر بري

كنذ

كندو نفسنه مشغول اولدغندن بر برندن صورمزلر والا كورمكدن دكل زيرا قيامت
كوننده هيچ بر مخلوق يوقدر الا كندينك صاحبي كوزنك قرشوسنده اولورلر كرك ادمي
اولسون كرك جني اولسون هر كيشي انك اتاسيني واناسيني وقرداشيني واوغلنجوغيني كورر
بلورلكي قيامت قورقوسندن صورشمزلر زيرا اول كونده نيجه مجرملر اني تمني ايدرلر
كم اي كاشكه بندن بو كوننك عذابندن قورتلمغچون فدا قبول ادلردي اوغلنجقلري
صتيدم عورتمي صتيدم وقرداشمي صتيدم ودخي قوملرمدن قبيلمدن وبكا نسبت اولنلردن
كم وارسه ويريورزنكي كلي نه وارسه بنم اولسه ويريدم تك قبول ادلردي بو نفسومي
قورتريدم حق تعالى خبر ويردي كلا انها لظى نزاعة للشوى تدعوا من ادبر وتولى
وجمع فاوعى يعني باري تعالى بيوردكم حقا كم انلروك اول اردولري يرنه كلجك
دكل انلر قورتلجق دكل بدرسني اولا ودكم كا لظى دررلر اول بر اوددر باشوك دريسني
باشدن واعضاري كوددن قوپروب ايرجيدر ودخي اول لظى كندي يا دعوت ادوب
قغرر شول كمسنه لريكه توحيددن وايماندن اعراض ايلدي يعني ادوب چاغررلر كم يا كافرلر
ويا منافقلر بندن يكا كلوك كه سزوك قرارطو نجق يروك بنم دروز ودخي شول
كمسي قغررلر كم دنيىده مال جمع ايلدي حق الله ويرميوب منع ايلدي ودخي بيوردي كم ان
الانسان خلق هلوعا اذا مسه الشر جزوعا واذا مسه الخير منوعا بدرستي
بو ادم اوغلي صبرسز وبخيل وممسك يرادلدي يعني كم درويشلك واقع اولسه صبر
سزلق ايدوب طارلغنوزرچي بايلق واقع اولسه حق تعالى فرض ايتدكي حقلري
منع ايدوب ويرمز الا المصلين الذين هم على صلوتهم دائمون الا اشونلر صبرسز
وبخيل اولمزلر كه انلر مومن منكردر نمازلرقلجي لردر حق تعالى حقيني ادا ايدوب دخي

نمازلري اوزره دائم اولوب صقنلر در والذين في اموالهم حق معلوم وديخي انلردركم
كندولرونك مالليرنده معلوم صاغنلو حق واردر زكوة وصدقه كبي كه اخرت ازغين
ادينمشلردر هر كون وررلر للسائل والمحروم شول ديلنجيلره جونكه قپولره كلورلر ديلنلر
وبر ديخي محروم لره جونكه بعضيلر ديمشلركم محروم اولدركم احتياجلرين كمسه يه بيلدرمزلر
ديلنمزلر وكمسه انلري درويشدر ديو بيلمزلركم نسنه ورلر وبر نجه لر ديرلركم
محروم اولدر ويشدركم بايكن ديرلكه كمسه بلميا وديخي محروم اولدركم ايش اشليا
ايشي الرونكميه وپيغامبردن بره خبر ايله ارشديلم صوردكلر انكا محروم كيمدر اول ديدكي
اول كمسه دركم باغ بنجيسي اولا يمشي بتميا وتارلسي اكني اولا حاصل اولميا وقيوني صيغيري
اولا سود ورميه وديخي بيوردلركم والذين يصدقون بيوم الدين وديخي مؤمنلر انلر
دركم رسول ءم باكه قيامتدن خبر وردي اني كرچكلدلر انونك يراغنه اولدلر
والذين هم من عذاب ربهم مشفقون وديخي انلر دركم مولالرنك عذابندن
قورقلر امين اولمزلر ان عذاب ربهم غير مأمون يعني تحقيق اول ربلرنك عذابي
امين اولجق نسنه دكلدر خصوصا شولره كم طاعتده قصورلري ديخي واردر ومعاصيدن
ديخي حذر ايتمزلر بدرستي شولركم قيامته اعتقاد يقين اولا كمان اولميا وكندو فسق
فساددن اولدغي ديخي بله لا يقدر اكركم عذابدن امين اولميا والذين هم لفروجهم
حافظون وديخي انلر دركم فرجلرين حق تعالى حرام قلدغي نسنه دن صقليه لر وطونلري
باغني كمسه اوزرنه شيشميه لر الا على ازواجهم او ما ملكت ايمانهم فانهم غير ملومين
يعني الا طونلري بندلرني كندولرونك نكاحله حلال لري اوزرنه شيشلر دردكن ياخود
كندولرونك ملكي اولان جاريه لريله شيشلركه انلر مالله مالك اولدلر يا ميراثله

يا هبه يا وصيتله اكر بو جاريه لري يوز ديخي اولورسه يا ديخي زياده اولورسه انلروكله
مصاحبت قلمقدن بولره ملامت اولمزلر بر كيشينك دورت نكاحلو عورتي اولسه بر ديخي الموق
استسه هركم اني كريه كوروب اني ملامت ايتسه كافر اولور جونكه حق تعالى حلال قلدغي خوشن
كورميه كريه ديتا امّا اكر ملامت بو وجهيله اولورسه كه بودكلو حلاليلرونك وجاريه لرنك
حقوق قلدرنيره نه كتورمز نفقه لرين كسرلر يريرلو يرنجه دورمزلر ديخي اولوب كندو يا
مظلمه ارتق نسنه كركدر ديه بو وجهيله كافر اولمز امّا غيبت ايتمش اولور اكر اردين سيلدنه
اكر يوزنه سيكرسه نصيحت اولور بونن ضرر اولماز اكر اول كيشيه خوش كلمزسه امدي بو كلام
جاريه لر حقنده دركه ملك اولجق حلال اولا نقدر جوق ديخي اولورسه امّا اوغلانلر حقنده بر
ديخي اولورسه انكله لواطه قلمق حرامدر زيرا اول ملكنده اولمق اصل حرام مباح قلمز
خمر ايجمك كبي يا خنزير اتن يمك كبي ايمان اهلنه نه بيع صحيحدر نه بيوروب ايجاسي
زيرا رسول ءم بيورمشدر كم ان اخوف ما اخاف على امتي عمل قوم لوط يعني بنم كي
قورقدغم امتم اوزرنه لوط قومنك عمليدر وبر روايتده ديخي بيوردلركم لا ينظر الله تعالى الى
رجل اتى رجلا او امرأة في دبرها يعني الله تعالى نظر رحمتله نظر ايلمز شول كمسه يه كم
بر ارككله يا بر عورتله دبرندن جماع اده اكر كندو حلالي ايسه ديخي وديخي علي رضي
الله بيوردلركم هيچ بر اركك بر اركله قضاي شهوت ايتسه يارين قيامت كوننده اني بر
ساعت يوجنه اصاوريلر كم طاموا اهلي دكلي بيلدركم بو لوطي عملين ايتمشدر وديخي ابن
عباس ايدر رضي الله عنه ياريني محشرده اول لوطي عملين ايشليانلر شيله حشر اولنه قبرلرندن
بونلرك ذكري يرنك دبرنده اولا كلب جاتشور كبي جميع محشر اهلي اوزرنه اول حال الله رسواي
اولدلر وخمر ايجن اسرك قيه قدحي الندن وادم الدرن الندن يا ني يجق كندو يه اوده الدره

کرودرلرله تا افضل قضا تمام اولنجه کرو قلان مصیبت اشلینلری دخی بوکا کوره قیاس ایت
بونی سیلکجك کلام چوغدی ولیکن بو تنبیهات ازره اقتصار ایدك عاقل اولنلره بو قدر
سوز کفایت ایدر ودخی حق تعالى بیوردیکم فمن ابتغى وراء ذلك فاولئك هم العادون
هرکیم بو ذکر اولنان حاللردن قناعت ایتمیوب اوته حرامه کچوب انی طلب ایدرسه اول
ظالملردن اولورکه حرام حلال ازره اختیار ایلدی والذين هم لاماناتهم وعهدهم راعون
یعنی دخی مؤمنلر انلردرکم امانتلری صقلیجی اولالر صاحبینه کرو اکسوکسوز دکورلر
وعهدلرین دخی رعایت ایدرلر وشول امانتلر وعهدلرکه کندولریله الله تعالى ارا سنده
درنذرلر وکفارتلر کبی وفرض اولنان عبادتلر کبی که کمی اشلکله ادا اولنور کمی ترك ایدب
بیلمامغله ادا اولنور غیبت یلان کبی دخی زنا وریا کبی ودخی بونلره بکزر نسنه وارسه کبایر
کناهلردن ودخی اول امانتلر وعهدلرکه سنوکله بر خلق ارا سنده درانی دخی رعایت ایدرلر
کم بونده مخالفت قلمق منافقلق صفتیدر نتکم رسول عم بیوردی آیة المنافق ثلثة وان
صام وصلى وزعم انه مسلم اذا حدث كذب واذا وعد اخلف واذا اؤتمن خان یعنی
منافقلك علامتی اوچدر اگر اوروج طوتب نماز دخی قلورسه وکندوی مسلمان
دخی صنورسه اول خالص منافقدر بو اوچ صفتکه انی اولا بیری اولکم سویلسه یلان
سویلیه وبیری اولکه وعده قلوب کیسیله مخالفت قلوب یرنه کتورمیه وبیری دخی امین
دیوب امانت قونلسا کا خیانت ایلیه کرك اول امانت مال اولسون کرك سر ایله
سوزلرینی اولسون کرك بر کیشینك اهلینی واونی اولسون باقی نیکم بکزر وارسه ودخی
بیوردیکم والذين هم بشهاداتهم قائمون ودخی حق مؤمنلر انلردرکم اشیدکلری کی نقلیجی
صقلیلر اگر انده وزدیو ورلرسه بونه قیلر تاکم حاجت اولوب تعرید قلدری وقت کرو مدت

وارلر حاکم قتنده طانقلق ویرلر شول وجه ازره کم کوردکلریه اشیدکلرا نوك ازرینه
یلان قتوب یه نقصان ایتمیالر ودخی تاکید ایچون کرو بیوردیکم والذين هم على
صلواتهم يحافظون ودخی مؤمنلر اولردرکم نمازلرینك اداسینه دایم اولورلر وقتیله
ملازم اولالر اشغال دنیایه مشغول اولوب انی وقتندن فوت ایتدرمیلر ورکوعنده وسجودنده
وقیامنده وقراءتنده وجمیع ارکانلرنده خلل ونقصان ایرکورمیه وخطاب ادوب صقلمق معنیسی
بودرکم نمازدن طشره اول التی شرط که واردر بدنی ارتمق وطونی ارتمق وستر عورت
ایتمك وقبلیه یونلمك وتکبیر ایتمك بونلری اوکات صقلیه اولکی ایتدی دائمون وصکره نچی
ایتدی يحافظون دیدوکی اشبو معنیلره دلالت ایدرکم ذکر ایلدوك بوندن صکره حق
تعالى بیوردیکم اولئك في جنات مكرمون یعنی اولردرکم اشبو ذکر اولنان صفتلرله
موصوف اولسلر کامل مؤمنلر اولوب جنات اچنده ثوابلر وهدیه لرله اکرام اولینورلر
وفرشتهلر انلری دایم زیارته کلوب سلام ایدرلر حق تعالى دن ارمغانلر کتورورلر و
بوندن صکره کرو بیوردی فمال الذين كفروا قبلك مهطعين عن اليمين وعن الشمال
عزين یعنی حق تعالى بیوردیکم یا محمد نه اولدی بو کافرلره کم بونلری سندن یکا طوتب
ایکی کوزلریله سکا چرودبقرلر خشمله بلوك بلوك کلوب صاغکی کمی صولکی خلقه
خلقه اولوب اوترورلر اندن اتوردکلرکم سنکله مؤانست ومصاحبت قلوب علمکله
ووعظکله منفعت طوتلر بلکه سنك عیبکرون تفحص ادوب چقوب ظهوره کتورمکچون در
ايطمع كل امرئ منهم ان يدخل جنة نعيم یعنی اول مشرکلر بر برنه دیرلر دیکه
اکر محمدك اصحابنه جنت کرو ویرلرسه بزه انلردن اول کرو ورورلر واکر انلره اجماق
نعمتلری ویرلورسه بزه انلردن ارتوق ویرلور پس حق تعالى انلرول امیدلرین قطع ادوب

بو ایتی اندردی بیوردی که اومرمی هر بر کشی بولردن اول جماعه کروب نعمتلر لــه تنعم ایدلر کلا مرتدع و منزجر اولسنلر بو سوزلر که حقا اومولری اولاره حق دکل مادام که اول کفرلرنده اولالر انا خلقناهم مما یعلمون یعنی تحقیق بز بولری یره تدق شول نطفه‌دن و علقه‌دن که بلورلر جمیع ادم اوغلنی بز اندن یره تدق و بز ایله حکم ایلدوک بو ادم اوغلنلرندن هیچ برکمسه جنته کرمیه الا اولر که ایمان کتوروب صالح عمللر اشلیلر بولرده چون نه ایمان وار و نه عمل صالح نیله اومرلر که اول جنته کرلر پس حق تعالی بو کلامی محکم قلوب قسم ایلدیکه فلا اقسم برب المشارق والمغارب انا لقادرون علی ان نبدل خیرا منهم وما نحن بمسبوقین یعنی الله تعالی بیوردکم بن قسم ایدرم شول مشارقلر ربی حقی که کون اندن طوغر و مغاربلر ربی حقی که کون انده طلوع اولور و مشارق دیو جمعله کتوردی اول اعتبار ازره که هر کونک بر مشرقی وار کم کون اندن طوغر یوز سکسن مشرق دبیله صیغنوک وار یوز سکسن کونده قیشوک وار و مغارب دخی بو تجلیلر فی الجمله حق تعالی بیوردکم بنم کمال قدرتم حقی که کونشی بر یلده بو نجه مشرقلره و مغربلره سیر ایتدورورن اکا دخی قادرورز که بونلری کلی هلاک ایده وز بو لروک یرینه بر خلق دخی یره ده وز که اولار بونلردن خیرلو اولالر بزم قدرتمز اندن عاجز دکلدر که بر نعمتا قومتز یتمیه فذرهم یخوضوا ویلعبوا حتی یلاقوا یومهم الذی یوعدون یعنی یا محمد قو بولری نه دلرلرسه سیلیلر و نه دلرلرسه اشلیلر و اول باطله طلب عمرلرن دنیا لهواتنده چوردلر بزم طاعتمزدن و ایمانه کلمکدن یوز دندردلر تا کوزلریله مشاهده ایدوب کورنجه اول کونلریکه اولر دکجون وعده کلنشدر پس اول کونی بیان ایدوب بیوردیکم یوم یخرجون من الاجداث سراعا کانهم الی نصب یوفضون

یعنی اول کوندر اولکم یرالتیدن اسرافیل صوری اوازن اشدوب باش قلدروب طوروکلکلر محشر یرنه سرعت ایدوب دورشلر و یلشلر شول صنغونن جری کبی کم علم ما بحق دبنه سکردشلر رسیلری قتنه یاحود شول بوته طیجلر کبی کم بوتلرندن یکا سکردرلر خاشعة ابصارهم ترهقهم ذلة ذلك الیوم الذی كانوا یوعدون بو حالتده کم کوزلری یولق قورقنجی اولا تا بر قیقلری بر قیغا اوزرنه یوملیه قورقدن و حوزلق و یوز قرالغی اولری بورمش اولا اول کوندر اولکم دنیاده انلره وعده اولوب قورقودلمشدر سورة نوح ع مکیة وهی عشرون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

انا ارسلنا نوحا الی قومه یعنی تحقیق بز نوح بزی بر ملکجون رسول قلوبن قومنه کندردک که سریان دلنجه اکا اسان دمک اولور بیوردق اکاکم ان انذر قومك من قبل ان یاتیهم عذاب الیم یعنی قو قداخرت عذابیله و دخی اکت ویر دعوت ایله که کفردن ایمانه دنکر وضلالتدن هدایته کلالر اندن اکدن کم انلره عذاب الیم نازل اولا یعنی ایجدنجی و دردلو اولالکه اول طوفاندر و غرق اولمقدر و دخی بیوردکم قال یا قوم انی لکم نذیر مبین یعنی اول نوح بزم امرمزله رسالت ارشدرمکجون کلدی اول قومه دیدی ای بنم قومم و قبیلم سزه بن او کیجی و قورقدجی کلدم اشکاره بزدیالله کم سز اول دلی بلورسز اول قوم دیدلرکم نه اکت ویرسن ایت اشیدلوم حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه ان اعبدوا الله واتقوه واطیعون یعنی نوح علیه السلام دیدیکه انی اکت ویررم که الله بر لیه سز و بوتلری قویب اکا عبادت ایده سز و اندن قورقوب معصیتلرندن یغلناسز و بن نه درسم اکا مطیع اولاسز یغفر لکم من ذنوبکم ویؤخرکم الی اجل مسمی ان اجل الله اذا جاء لا یؤخر لو کنتم تعلمون یعنی نوح ع م دیدیکه اکر بنم بیوردوغم طوترسکوز حق تعالی کناهلروکزی یارلغار که شمدیدک

قلدوغوڭز كفردن شركدن وسزه امان ويرر عافيتله اول عمركوز آخرنه دك كه وعد
اولمشدر بدرسيكه الله تعالى نڭ چون عقوبت وعذاب كله هيچ بر كمسنه مكافات ايتمزكه انى منع
ايدوب تأخير ايده اكر سزوك منفعت ادر عقلكز وبلوركز وارسه چون نوح م بو رسالتي
دكوردي اما انلر مطيع اولمدلر اما اكر درلرسه كه نته ديدي اول نوح م اول قومه كه سزي
تأخير ايليه خبر ويرر طورركي كه اجل كلسه تأخير اولنمز بويله اولجق حكم تناقض اولور بز ايدرز
مثلا حق تعالى حكم ايلمشدر نوح قومنه اكر ايمان كتوررسكز عمرلري بيك ييل اوله والا كفر
اوزرنه باقي قلورلرسه طقوز يوز ييل تمام اولجق اولري هلاك ايليه پس نوح م اول
وجهله معلوم اولمشدي انوكچون ديديكه ايمان كتوروك تا اجلكوز تأخير اولنه مسمايه دكن
كه تقدير اولنمشدي اما قچن اول اجل اطول كلسه بر نفس دخي تأخير اولنماز پس نوح م
طقوز يوز ييل اللي ييل اول قومى دعوت ايدوب اكتلدي اول قومدن ارتورمدي كندويه
الا ايلنلمق وسوكلمك ودوكلمك ارتوردي كوردي كه هيچ بولردن صلاح كلمز بو كز
حق تعالى يه توجه ايلدي نتكم حق تعالى خبر ويردي قال رب اني دعوت قومي ليلا
ونهارا فلم يزدهم دعائي الا فرارا يعني نوح م ديديكه يارب بن بو قومي على الدوام
كيجه كوندوز كزلو واشكاره توحيد اوزره دعوت ايلدم بن دعوت قلدقجه بولروك دخي
ايماندن اراقلغي وقجقلري ارتر ودخي بيوردكم واني كلما دعوتهم لتغفر لهم جعلوا
اصابعهم في اذانهم واستغشوا ثيابهم واصروا واستكبروا استكبارا بدرسيكه بن هر
باري كه بولري دعوت قلدم سني بر بيلدر كفردن شركدن بري اولهلر تا سن بولري يارلغيه سن
بولر برمغلرني قولقلرنه صوقرلر تاكم بنم كلاممي اشتميلر واكر قيرق بندا قلورسم اتكلريله باشلرين
بورلر تاكم دعوتمي اشتميلر اول كفرلري اوزره قايم اولوب طوررلر اول عزتجكلري انلري

كي

كبره برغوب ايمانه كلمكدن تكبرلك ايدرلر ودخي بيوردكم ثم اني دعوتهم جهارا ثم اني
اعلنت لهم واسررت لهم اسرارا يعني نوح م ديديكه اندن بن بونلري دعوت قلدم
ايمانه آشكاره ايدن هم كزلوهم آشكاره قلدم يعني اولا امر معروف نهي منكر ايتمك طريقي اوزره
يمشقلغيله بيرله دعوت قلدي كوردي انوكله اولمزلر بو كز آشكاره جدله قوتله دعوت
قلدي كوردي انكله اولمزلر بو كز جدني دخي ارتوردي هم كزلو هم آشكاره دعوت قلدي
نتكم بيان ايلدك ودخي بيوردكم فقلت استغفروا ربكم انه كان غفارا يعني بدرسيكه
نوح قومي چون نوح م ايله تلقين مدتن كچدلر بو نجه دعوت اولدقدن صكره حق تعالى
انلردن يغمري طوتدي وعورتلرني عقيم قلدي وقرق ييل نسللري كسلدي مالري
هلاك اولدي باغلري وبوستانلري قرودي وصولري صوغلدي نوح م انلره ديديكه يا قوم
اول كفركوزدن وشركوكوزدن توبه ايدوب ربكزه دونك كه حقيقت اول غفاردر توبه
ايدنلري يارلغار اكر توبه ايدرسكوز يرسل السماء عليكم مدرارا ويمددكم باموال
وبنين ويجعل لكم جنات ويجعل لكم انهارا يعني شركوكزدن توبه ايدرسكوز حق
تعالى قبول ايدوب حاجتوكز اولديجه كوكدن يغمر كه يغدرر وهم سزه مدد ايدوب مالكوز
واوغلوكزي قوزكرو ويره ودخي باغلروكزي وبوستانلروكزي كره وتاره لنده ده وارمقلروكزي
اقن نعمتلريني سزه بول ايدي ويره بو سوزني دخي قبول ايتمدلر بو كز باشلدي انلره حق
تعالى نڭ عجايب قدرتلرندن كه كندولره واردر انكله تذكره ايدوب اكتلدي نتكم الله
تعالى خبر ويردي ما لكم لا ترجون لله وقارا وقد خلقكم اطوارا يعني نوح ديديكه
نولدي سزه كم اول اللهك عظمتندن قورقمزسز واونك عظمتي حقني بلمزسز حال
بودركم اول سزي ياراتدي حالدن حاله كتوردي بر نطفه يكن قانه دوندردي وقاندن

بر پارۀ آتە دوندردی اندن سکوکلر و طمرلر و سکرلر و اعضالر یرتدی صورتە
کتوردی و اول صورتە جان ویروب قرق کون یردن دنیایە کتوردی اشبو نتک کبی قدو قامت
ویردی نیچون انی قویوب طپرغە طپرسیز بوکز بونی قیوب کوکلر و یرلر عجایبندن خبر ویرر
تنبیە ایتدی حق تعالی خبر ویروب بیوردی الم تروا کیف خلق الله سبع سموات طباقا
وجعل القمر فیهن نورا وجعل الشمس سراجا یعنی نظر ایتمز میسز اشبو کوکلرە کم عبرت
آلاسز الله تعالی نیجە یرتدی بویدی کوکلری طبقە طبقە بری بری اوزرینە کم هر کوک
قالکلغی بیش یوز ییللق یول قدردر و آرالغی دخی بش یوز ییللق یول قدردر و دخی ای بو کوکلر
اچندە نور قلدی کە جمیع کوکلر ایدنلق ویرر جملە یر اهلینە شعلە ویرر و کونشی دخی چراق قلدی
کە کندوزی انوکلە روشن قلورتا مصالحکزی یرندە کورمک آسان اولا و دخی المدن
وکرو قمقدن خبر ویردی بیوردی والله انبتکم من الارض نباتا ثم یعیدکم فیها
ویخرجکم اخراجا یعنی الله تعالی سزوک آتاکز آدمی بوطپرقدن یرتدی سزی دخی
اندن یرتدی وجودە کتوردی عاقبت کرو الدروب طپرق اچندە قرشدورسز اندن
صکرە کرو چقرسز شویلە چقرمق کە هیچ برکز اول یری قلجق دکلدر و دخی خبر ویروب
بیوردی والله جعل لکم الارض بساطا لتسلکوا منها سبلا فجاجا یعنی نوح علیه السلام اول
قومنە دیدیکە کورمز میسز کە الله تعالی بو یری سزە نیجە دوشیو ویردی تاکە انک اوستنە
اوترە سز طوراسز و اکنلر اکوب باغلر دیکاسز و اول طاغلر درلر اچندە یوللردە یوریاسز
قنغی حاجتکز اولورسە ویرسز پس اول پادشاه کە سزە بونلری انعام قلە سز انی قویوب بیر
اصیسز یاسز لتنسنیە طپمق روا دکلدر کلوک انی برلک ویکا مطیع اولوک اندن اکدن
کە عذاب کلە نوحک علیه السلام بو نلر نصیحتلرینە و وعظلرینە اشیتدلر دخی بتر عنادلری

ارتوروب نوحە علیه السلام سوکدلر انجیتدلر نوح علیه السلام کوردیکە بونلردن هیچ بری ایمانە رغبت ایتمز
بوکز حق تعالی یە توجە ایدوب عرض حال قلدی نیتکم حق تعالی بیوردی قال نوح رب انهم
عصونی واتبعوا من لم یزده ماله وولده الا خسارا ومکروا مکرا کبارا یعنی نوح علیه السلام
دیدیکە یارب تحقیق بنم بو قومم بکا عاصی اولوب مطیع اولمدیلر برکمسەیە متابعت ایدوب
مطیع اولدیلر کە انلروک دنیادە مالی و اولادی انکار ارتورمدی الا زیانکارلغی ارتوردی
یعنی اول رئیسلری و مقتدالری بونلرە دین اچون حیلە اکردیلر و قیدلر کە نوحی علیه السلام
سوکلر و دکلر و اولری منع ایدرلر انک سوزینی اشیدوب ایمانە میل ایتمکدن نیتکم حق تعالی
خبر ویردی وقالوا لا تذرن الهتکم ولا تذرن ودا ولا سواعا ولا یغوث ویعوق
ونسرا وقد اضلوا کثیرا ولا تزد الظالمین الا ضلالا یعنی اول رئیسلری کرو قلەنی
اشغا حاللو قومە دیدیلرکم سز نوحک سوزینی اشیدوب بوالهلرکزوک عبادتنی ترک ایتمک و دخی
الوکز یجکک عبادتیندن اول بوتلرکزکە وار در دخی سواع در و دخی یغوث و یعوق در و نسر در
دایم بو بیش صنمکزە عبادت ایلک بولری ترک ایلمک نوح علیه السلام ایدر الهی بو بوتلر سبب اولوب
نیجە قومم ضلالتە برقدر کرسن دخی اول بوتە طپن مشرکلرە خساری تدن ارتور و عذابدن
ارتورکە بونلر ظالملردر و دخی حق تعالی بیوردی مما خطیئاتهم اغرقوا فادخلوا نارا
فلم یجدوا لهم من دون الله انصارا یعنی بو نوح قوم اول سیئاتلری و خطالری سببلە
دنیادە صویە غرق اولدیلر و قیامتدە اودە کیروب عذابە غرق اولسەلر پس اول نوح قومی صو
عذابنە واقع اولوب نە اول طپدقلری صنملردن و نە اول رئیسلرندن بر یاردم ایدجی بولمادیلر
کیم اولری اول عذابدن قرتارە لر یارین قیامتدە دخی عذابدن قرتلجق دکلدر چون کوردی
نوح بولر ایمانە کلمزلر و دخی حق تعالی آکا وحیلە بلدردی کە شول ایمانە کلنلردن ارتق

دخی بر کمسه ایمان کتورجك دکل پس نوح علیه السلام دخی انلری هلاك ایلدی نتکم حق تعالی خبر
ویروب بیوردی وقال نوح رب لا تذر علی الارض من الکافرین دیارا انك ان تذرهم
یضلوا عبادك ولا یلدوا الا فاجرا کفارا یعنی نوح علیه السلام دیدیکه یا رب بو کافرلردن بو
یر یوزنده دار لر اچنده کمسه دیر قومه کلی هلاك ایله که سن بونلری قوب هلاك
ایتمیجك اولورسك بونلر سنك اولیا نه کلمش قوللروکی دخی ازدررلر و بونلردن دخی اولاد
وجوده کلمز الا که فاجر و کافر کلورسنك عبادکدن اعراض ایدوب ایروغه طپرلر بو کلام
شول رسول علیه السلام دیدکی کلامه کبیدر که بیوردی الشقی شقی فی بطن امه یعنی شقی اولدرکم اول
انسی قرننده شقی اوله بونلر دخی انلردن دی بوندن صکره نوح علیه السلام کندو نفسیچون و اتاسی
و اناسیچون دخی مؤمنلرچون مغفرت دیلوب دعا قلدی نتکم حق تعالی بیوردی
رب اغفر لی ولوالدی ولمن دخل بیتی مؤمنا وللمؤمنین والمؤمنات ولا تزد
الظالمین الا تبارا یعنی نوح علیه السلام دیدیکه یا رب بنم کناهلرمی سترایله و دخی اتم انمك
کناهلرن دخی سترایله و بنم کناهلرم ایله بنده عقوبت ایلمه و دخی شونلرکه کناهلرین برلیکه
که بنم دینمه کردیلر سفینه مه دخی کردیلر و دخی جمیع مؤمنلر و جمیع مؤمنه عورتلره بیله
رحمت ایدوب برلیکه تا قیامته دکن بو دعا امت محمده ایچوندر عکرمه روایت قلور ابن عباسدن
رضی الله عنهم ابن عباسك عادتی بویدیکیم کیجه قرآن اوقورکن بر ایته ایرشه کچیدیکه اندن
اکا ذوق صفا حاصل اولسیدی دیدیکه یا عکرمه یادین اشبو ایت بکا اکر تکل بر کیجه بو ایتی
اوقدیکیم نوح علیه السلام دیدیکه یا عکرمه یادین بونی بکا اکدرکیا رندسی انی کا اکدردم دیدیکه
یا عکرمه بدرستی اول نوح پیغامبر علیه السلام اول کافرلره دعا قلدی هلاك ایچون و مؤمنلره دعا
قلدی مغفرت ایچون کافرلر حقنده قبول اولوب هلاك اولدیلر و مؤمنلر حقنده دخی قبول اولوب

مغفور اولدیلر انك دعاسیله رسولك علیه السلام بعض اصحابندن ایله روایت اولندی دیدیکه مؤمنلرك
نجاتی اوچ نسنه ایله در بری بر نوح دعاسیله بر اسماعیل دعاسیله که قربان وقتنده قلدی بیری
و بر دخی بزم رسولمزك شفاعتیله در کناهلر حقنده سورة الجن مکیة ثمان وعشرون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

قل اوحی الی انه استمع نفر من الجن یعنی حق تعالی بیوردیکم ایت یا محمد خبر ویر اول مکه کافرلرینه
که الله تعالی بکا وحی ایلدی و قرآن اچنده خبر ویردی بدرستی جنیلردن بر بلوك که اول طقوز شخص
ایدی نصیبین اهلندن که اول یمندریدی و جنیلرك اشرافلرندن دی و سعید ابن جبیر ایدر رحمه الله
ابن عباسدن ایله اشتدم که دیدی رسول علیه السلام اصحابندن بر جماعت قصد ایدوب سوق عکاظه کیدرلر
اول وقت شیطانلر کوکلره چقوب خبر اوغرلقدن منع اولندیلر بو کلمه که انلری اودله اتدیلر چقمغه
وتمدیلر اول شیاطین دیدیلرکم اشبو حال اولدغی دکلدر الا بر نبیدن اترودر که یکی کوندرلدی
سفر ایلیك کورك که بو مشارقده یا مغاربنده نه ظهوره کلمشدرکیم بز منع اولندق پس بوجنی شیاطین
یر یوزنده طاغلوب ایشدیلرکم تا نه حادث اولدی بولر انلردن بر بولکی تهامه دن یکا چقدیلر
رسول علیه السلام نخلده اصحابیله ارته نمازینی قیلوردی رسولك قرآن اوقدیغی آوازن ایشدیلر طوروب
دکلدیلر پس تعجب ایدوب دیدیلرکم والله اشبودرکیم بزه حایل اولدی کوکدن خبر المقدن پس اندن
دونوب کرو قوملرینه کلدیلر اول اشتدکلرندن خبر ویردیلر نتکم حق تعالی بیورر فقالوا انا
سمعنا قرآنا عجبا یهدی الی الرشد فآمنا به ولن نشرك بربنا احدا یعنی تحقیق پس دیدیلر
یا قوم بز بر قرآن ایشتدك عزیز شریف کریم که انك مثل عزیز بولنمز انك کبی قرآنك هدایته
دعوت ایدر و طریق صوابه یلتر که اسلام توحیددر و دخی کوزکلو اشلره دعوت ایدوب یرمز
دعوتلردن و اشلردن نهی ایدر پس بز اول قرآنه تصدیق ایدوب الله ایمان کتوردك و بلدك

که محمد رسول الله در قرآن حق تعالی آکا انذر مشدر و اعتقاد قلدق که خالقومز بردر
و آنك شریکی یوقدر هیچ برکمسه‌یی آکا شریك قلمز و دخی بیوردیکم وانه تعالی جد ربنا
ما اتخذ صاحبة ولا ولدا یعنی یوجلدی بزم ربومزك عظمتی و ذکری و سلطنتی
قو تصوردن و دخی اول کندویه زوجه طوتمدی و اوغل قز طوتمدی انك عظمتی و سلطنتی
یوجه درانلردن که اول اولاد اهله احتیاج اوله و دخی بیوردی وانه کان یقول سفیهنا
علی الله شططا یعنی اول بر تیلر بربرنه دیدلرکم بدرستی اولوردی اول بزم سفیهمز
ایدردی ابلیس در تکریدن ارتق تکری وار دیوب بزی آکا دعوت ادردی
و اول جنیلردن دخی بزم عقلسوزمز جاهللق لرندن الله اوزرنه بو سوزی دیرلردی
کذب جور یونندن بولرکلی یله بجلرمنی بز بلدك کم الله تعالی بولرددکلرندن عالی
و منزهدر و دخی بیوردیکم وانا ظننا ان لن تقول الانس والجن علی الله کذبا یعنی بو
جنیلر دیدلرسه کم بزوم ظنومز بو ایدیکم بو جنیلردن و آدمیلردن کمسه الله اوزرنه افترا
اتمزلر و بو بزم کافرلرومز و آدملر کافرلری که درلردی بو بوتلر بزم تکرلرومزدر اول
تکریدن ارتوق بز انانوردق یلاندکلر صنوردق شمدی بره بو قرآنله بیان اولندیکم
انلرك سوزلری هپ افترا ایمش بو دیاکن اول جنیلر خبریدرکم حق تعالی خبر وردی
بندن اشنا حق تعالی کلامیدر که بیوردی وانه کان رجال من الانس یعوذون برجال
من الجن فزادوهم رهقا یعنی بو آدمیلردن حالت جاهلیه‌ده کمسلر وارکم کیجه
سفردن کلوب بردره‌یه و بر اسوز یره و تنسلر جنیلرك شرندن صغنوب درلردی
که اعوذ بسیدی هذا الوادی یعنی صغنورز بز بودرنك جنیلرنك اولوکرته که بزی
ایرقلرندن صقلیالر اول سوزله انلر اول کیجه انده امان اچنده اولورلردی بو

آدمیلر انده صغندیغی انلروك کبرین و طغیانین ارتوردیکه درلردی بزم دخی آدمیلوغمز
آکا ار شدیکم جن انس بزدن امان دیلر و دخی بیوردیکم وانهم ظنوا کما ظننتم ان لن یبعث
الله احدا یعنی یا مکه اهلی اول جنیلر کافرلری دخی سز صندیغکز کبی صنورلردیکه
الله تعالی اولدن صکره برکمسه‌یی قبردن چقرجق دکلدر دیو ایمان کتورمزلردی نیتکم سز
کتورمزسز و دخی ایله صنورلردی که حق تعالی ایروق هیچ رسول کوندرجك دکلدر
نیتکم سز صنوردکوز بدرستی الله تعالی محمد رسول کوندردی حق تعالی کرو جنیلر کلامندن
خبر ویروب بیوردی وانا لمسنا السماء فوجدناها ملئت حرسا شدیدا و شهبا یعنی جنیلر ایدر
بدرستی بز کوکا چقدق که سوز اوغرلیه‌وز نیتکم اولاشدوب اوغرلدق بولدق اول کوکی
که حارسلر طیبطلو اولمش قوتلو فرشته‌لر دخی یلدزیجی یلدزلر که چقانومزی انك یا یکی برله
اترلر و دخی خبر وردیکم وانا کنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن یستمع الان یجد له شهابا
رصدا و دخی دیدلرکم بدرستی بز بوندن اول کوکا چقوب اوتورجق یرلرده اوتوردق
قولق طوتوب ذکرلرك فرشته‌لردن که اونجی تنسلردن اراولرینه سویلشورلر اما
شمدی هر کم قولق طوتوب خبر المغه چقسا انی کورچی ملائکه‌لر بولوراني اوتله اترلر یقرلر
کویندررلر و دخی بیوردیکم وانا لا ندری اشر ارید بمن فی الارض ام اراد بهم ربهم
رشدا یعنی اول جنیلر بربرنه دیدلرکم بز بلمزز اشبو حالکم کوکك ظاهر اولدیغی حق
تعالی انی یوبر اهلنه بوکله خیرمی دلر یوخسه شرمی دلر تاکم ایمان کتورمین هلاك
اوله و ایمان کتورن هدایت یولن بوله یا خود حق تعالی رسول کوندردکیدن یوبر اهلنه عذابی
دلر انی تکذیب ادنلره یا خیرمی دلر بونلره رسول کوندروب طریق هدایت بلدرمکه و
دخی بیوردیکم وانا منا الصالحون ومنا دون ذلك کنا طرائق قددا یعنی اول جنیلر دیدلرکم

بزه دخی بر طریق و بر ملت اوزره دکلوز بدرستی بعضمز بزدن دخی مؤمنلردر صالحلر دروبعضمز کافرلردر فاجرلردر برزوم هوامز مختلف در هر برمز بر طریقده در و دخی بیوردیکم **وانا ظننا ان لن نعجز الله فی الارض ولن نعجزه هربا** و دخی اول جنیلر دیدیلرکم اکر اول پادشاهمز عذاب ایتمک دلسه یقینا شکسوز بلوررز کم هیچ برمز اندن قورتلمغه چاره بولمزدر و دخی قجوب انک ملکندن چقمغه قادر دکلز زیرا عالم ملک و عالم ملکوت انکدر و دخی بیوردیکم **وانا لما سمعنا الهدی امنا به فمن یؤمن بربه فلا یخاف بخسا ولا رهقا** یعنی اول جنیلر دیدیلرکم بز اول قرآنی اشتدک که هدایت یولنه دعوت ایلر انکا تصدیق ایدوب الله ایمان کتوردک و محمد حق رسولدر بلدک و هر کمسه کم اول ربنه ایمان کتوردی اول هیچ قورقمسون که عملنک ثوابی نقص اوله یا خود انکا ظلم حیف اولوب کناه اوزره ارتق یازله یا بر ارق کیشی کناهی ایچون انکا عذاب اولنه و دخی بیوردیکم **وانا منا المسلمون ومنا القاسطون فمن اسلم فاولئک تحروا رشدا واما القاسطون فکانوا لجهنم حطبا** یعنی اول جنیلر دیدیلرکم بزدن کمسنه وارکم طریق حقه اولوب الله بیلوب انک حکمنه مطیع و منقاد اولمشلردر و دخی کمسنه وارکم طریق حقدن چقمشلردر جوراید جیلردر و اول کمسنه کم اسلامه کلدی اولردر که طریق حق طلب ایدوب صوابه قصد ایدرلر اما اولرکم حق طریقنی قویوب باطله رغبت ایدرلر اولردرکم کندولرین جهنم اودینه طوترق ایدرلر اودونی کبی و دخی بیوردیکم **وان لو استقاموا علی الطریقة لاسقیناهم ماء غدقا لنفتنهم فیه ومن یعرض عن ذکر ربه یسلکه عذابا صعدا** یعنی حق تعالی بیوردیکم اکر بو مکه اهلی هدایت اوزره کلی طوررلرسه بز اولره کوکدن طتلو و چوق صولر نعمتدریدق و اوکره بول نعمتلر بتریدک که معیشتلری بول اولیدی

و دخی بز اول نعمتلر ایچون انلری ابتلا قلیدق که اول نعمتلرون شکرین یرینه کتوروب برزوم طاعتمزه می صرف ایدرلر یوخسه کفران نعمه اولورلر اما بعضیلر دیمشلردرکم اکر بولرون کلیسی کفر طریقی اوزره طوغرو طورسلر و کفرلری اوزره ثابت اولسلر دخی بز اولره قتیله چوق نعمتلر ویریدق و بول نعمتلر بتوریدک مالارین طوارلرین ارتریدق اول نعمت ایچون انلری ابتلا قلمق ایچون تا انلر انوکله فتنه یه دوشلردی ایله صانه لردیکم اول انلره ویرلن خیردر بلمیالردیکه اول حال انلره مکر استدراجدر ازانوکله عذابه و عقوبته دوشرلر اما اولرکم حق تعالی اندردکی قرآنی و محمدی تصدیق ایتمکدن اعراض ایلدی اول دینی بلمدی اول کمسه یوریا جهنمده قتی دشوار عذاب ایچنه اولا و بو اولدرکم اول کافرلری سورلر بر صیره چقه اوددن قیه اوزره چقمغه الایق اولوب اول قیا چقق استیلر الری ایقلری یلکلنه یناکوینه قرق یلدک اول قیا اوزرنه چقر تمام اوزرنه چقجق طایبوب کرو اشغه دوشرلر کرو سورلر چقوک دیو دایم بو عذاب اوزره اولالر عذاب صعد دیدکی بودر و دخی بیوردیکم **وان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احدا** حق تعالی بیوردیکم مسجدلر الله ایچوندر بونوکله خلقه مسجدلرون شرفین بلدردیکم انکا تعظیم ایدهلر و اندن بیوردیکم بز اول مسجدلرده الله ایچون قلدغکوز عبادته بر کمسه انکا دخی اورتق قتمک یعنی اول یهود نصاری کنیسالرنه کروب عبادت ایدرلر اول عبادتده شرک کلری وار پیغامبرلردن بعضیسی تصدیق ایدوب بعضیسی اتمزلر پس حق تعالی امت محمد مؤمنلرنه بیوردیکم اول اخر کلدن جمیع پیغامبرلری تصدیق ایدنلر و مسجدلره کروب عبادتلرنی خالص الله ایچون ایدلر دخی بر نسنه انکا شریک اتمیلر و بعضیلر دیدیلرکم مساجد دیدکی اول یدی اعضادرکم انوکله سجده اولنور بری

الن بورن يعني يوز واولن اكي ايسي واكي دز كوزي واكي اياغوك بر متلري ايتيك
بس حق تعالى بيوردكم بو سجده ايدجك اعضالر بنم ملكمدر بن يرتدم بن ملكمي ايرغا
نذمت ايدرمك بني قيوب اول اعضالر له ايرغا سجده ايتمك سجده كوزي بكا تخصيص
ايدك ودخي بيوردكم وانه لما قام عبد الله يدعوه كادوا يكونون عليه لبدا حق تعالى
خبر ويرركم وقتي كم اول محمد بطن نخلده طوردي بعض اصحابيله ارته نمازين قلوب
جهرله قرآن اوقودي اول جنيلر بجرگي اني اشدوب طوردلر دگلدلر اول قرآن انلره
خوش كلوب صفا ويردگندن ودخي رسول سوزندن رغبتلري زياده اولدغندن بربري
اوزرنه قت قت اولوب يقين اولوردي كه رسولك اوزرنه اشكر ودخي بيوردكم قل انما
ادعوا ربي ولا اشرك بربي احدا يعني ايت يا محمد بن مخصوص اوز بومه عبادت ايدرين
دخي بر كمسني عبادتمده اكا ارتق قمزين ودخي بيوردكم قل اني لا املك لكم ضرا
ولا رشدا قل اني لن يجيرني من الله احد ولن اجد من دونه ملتحدا ودخي ايت
يا محمد بو مكه كافرلرينه كه بن حق تعالى نك قوليم بنم الدن حق تعالى خبرن ارشدر
تكدن غيري نسنه يوقدر نه سزه ضرر ايردرمكه طاقتم يتر ونه هدايت ويرمكه زيرا بو
ايكيسي دخي بنم مولام مالكدر ايت دخي يا محمد كه اگر بنم مولام بكا عذاب قلمق دلسه
هيچ بر كمسه الندن گلمزكه بني اندن كنده صقنجاسنه اولوب عذاب بندن منع
ايده بن هيچ اللهدن ارتق يجوب صقنجق بولمدم اكا صقنم ودخي بيوردكم الا بلاغا
من الله ورسالاته يعني بن حق تعالى نك عذابندن قورترمز الا شول كه بكا وحي
اولنان قرآن خبرلرن سزه ارشددم ورسالتيني سزه كتوردم اكا عاصي اولميم ومن
يعص الله ورسوله فان له نار جهنم خالدين فيها ابدا يعني هر كم الله عاصي اوله

اني بر لميه وانك رسولنه مطيع اولميا واكا انن قرآن تصديق ايتميا بدرستي قيامت
كتنده انك خاص قراركاهي جهنم عذابيدر ابدا كه انده مخلد اوله ودخي بيوردكم حتى
اذا رأوا ما يوعدون فسيعلمون من اضعف ناصرا واقل عددا يعني پيغمبره م
اول كافرلري زبانيلرله قورقدي طاموا چنده بو كافرلر ددلركم يا محمد اول بزي
قورقدغك زبانيلر اون طقوز زبانيه يمش بز بو دكلو جو قلمله او لر بزه نه طاقت كتوره لر
حق تعالى بو ايتي اندروب بيوردكم يا محمد اول كافرلر بو اشتدكلري عذابلري اول وقت
كه كوزلريله كوردلر اول وقت بلالركم كمك يردجيسي ضعيفدر وكمك لشكري ازدر اول
مؤمنلر يردجيسي وانلرك مولالري حربي مي قوتلودر جوقدر يوخسه اول كافرلر
معاونلري مي قوتلودر يا انلرك مي لشكري جوقدر ودخي بيوردكم قل ان ادري
اقريب ما توعدون ام يجعل له ربي امدا يعني اول نضر بن حارث كافر كلدي رسول
ءم دديكه يا محمد اول عذاب كم بزي اگله قودرسن اول نه وقت اوليسر بزه خبر وير
يوخسه مرادك بوندن بزي مسخره يه المقميدر حق تعالى بو ايتي اندردي بيوردي ايت
يا محمد اول كافره كم بن بلمزم اول سزه وعده اولنان كون يقينمدر يوخسه اول كونله سزوك
اراكوزدن دخي اوزك مدتمي قلدي عالم الغيب فلا يظهر على غيبه احدا يعني
غيبلري بلجي اولدر اندن ارتق كمسه بلمزكه اول قيامت واول عذاب كوني سزه نه وقت
كلسردر هيچ بر كمسني اول غيبا اوزره مطلع قلمز كه اني بله الا من ارتضى من رسول
فانه يسلك من بين يديه ومن خلفه رصدا الا مگر بر كمسني پيغمبرلرندن اختيار
ايدوب بر نجه غيبلرن اكا بلدره اول اندن خبر ويره اكا اول معجزات اولوب دليل اوله
پيغمبرلغنه بدرستي اول الله تعالى اول غيبي تجنكم بر پيغمبره نه بلدرمكجون فرشته كندره

فرشتهلر دخی وحیله اردنجه کلیرلر کیجه کوترجی اولوب صقلرلر تا که شیاطیندن بر
کمسه آکا حاضر اولوب اول عیندن خبر الوب بو رسوله خبر ویرمدن انلر اول خبری فاش
ایده لر تا خلق آراسنده اول معجزات یرنه کلمیه بو بویله اولدوغنی بلمکیچوندرکم لیعلم ان قد ابلغوا
رسالات ربهم تا بو خلق بلکه لرکم بونم رسوللرم انلره ارشد ردکلری خبر اول ربلری سوزیدر
حقیقتا آرتغی اکسکی یوق وتبدیل تغییر یوق ودخی اول رسوللری بلکه لرکه اول آکا وحی اولنن
اول مولاسی سوزدر قبل حقدن در جهت شیطاندن دکل واحاط بما لدیهم واحصی کل شیء عددا
یعنی الله تعالی علمیله احاطه قلمشدر جمیع پیغامبرلری بجه تبلیغ رسالت قلدغن بلور ودخی
خلقدن دخی کیم قبول ایتدی وکیم ایتمدی بلور زیرا جمیع مخلوقاتک یرده وکوکده صنفلرینک نه
مقداردر بلور انک علم ایچنده کلی معدوددر انک علمندن طشره نسنه یوقدر سورة المزمل

تسع عشر آیة بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها المزمل قم اللیل الا قلیلا نصفه یعنی حق تعالی خطاب ایدر رسولنه بیوررکم ای
کلیم بورنوب یتن طورکیجه نمازه مشغول اول اول کیجه دن ارتق دق که نصف دراتی ویوغسه
او انقص منه قلیلا او زد علیه ورتل القرآن ترتیلا یاخود اول نصفدن بر از نقص ایت
کم کیجه نک ثلثی اوله ثلثانی اویاسن یاخود اول نصف اوزرینه بر از زیاده قل کم ثلثانی احیا
ایده سن ثلثی اویاسن ودخی اوقی قرآن ترتیل بر له ترتیلله اوقیق اولدرکم آوازین قیوویرم ساکنی
ساکن اوقیه حرفلرین بربرندن بجه حرکتلرین یرلو یرنجه ادا ایده ایمدی بو رخصت ویرلدکدنر
رسولم دون نمازین نه که یاری سن قله یا اوچ بخشدن بر بخش قله یا اوچدن ایکی بخش قله
زیرا کیجه ساعتلرین حقیقتا نه کچدی ونه قلدی بلمز الا الله بلور اما بعضیلر دیشلرکم دون
نمازی وبیش وقت نماز فرض اولدی جمیع امتلر اوزرینه چون بو امته بیش وقت نماز فرض اولدی

بولردن

بولردن دون نمازی فرض کوتردی مستحب اولدی کیم قلورسه حق تعالی یه یقین لقی اولور واولو
مرتبلره وکرامتلره حاصل اولور قلمزسه بو مرتبلر حاصل اولمز وکناهکار دخی اولمز اما رسول
اوزرینه فرض ایتدی مخصوص زیاده. قربتدن اوترو ودخی بیوردیکم انا سنلقی علیک قولا ثقیلا
یعنی یا محمد القا ایده سروز سنک اوزرکا بر قرآن که غایت اغر قدر وعظمتی وار وانک ایچنده
امر ونهی واردر دون نمازلرین قلمق کبی ومعاصیدن صقنمق کبی انکله عمل ایتمک نسنلره
ثقیل کلور اما تحمل ایدوب عمل ایدنلرک دخی یارین قیامت کننده ثوابلری ترازوسی اغر
کلور ودخی دیشلرکم قرآنک انکلکی اغردر نتکیم حق تعالی بیوردیکم اگر بو قرآنی بر طاغه ایندرسوز
اول آکا طاقت کتورمیوب پاره پاره اولیدی بوندن اوترو دیدیلر کیم رسولمه دوه اوزرینده ایکن
وحی کلسه اول وحیک ثقلندن دوه نک کوکسی یره ایردی دیز چوکمکا طاقت قلمزدی تا اول وحی
تمام اولنجه ودخی بیوردیکم ان ناشئة اللیل هی اشد وطأ واقوم قیلا یعنی یا محمد کیجه
ساعتلری که بربری اردنجه قوپوب کلیجیدر انک ایچنده عبادت قلمغک نشاط وصفاسی
ارتغ قدر کوندوزدن ودخی کوکله رقت حاصل ایدیجیدر الله دن ثواب امیجی اولنلره وقربت
طلب ایدوب مناجات قلنلره ودخی اوقدوغی قرآنک معنیسین فکر ایدوب صواب اوزرینه فهم
ایتمکا اول قریبرقدر اندن اوتروکم کیجه لرده اوازلر کسیلور واینقلر حرکتی قطع اولور کوز کیمی
کورمز قولق کیمی ایشتمز کوکل بر یره جمع اولور ودخی اگرچه دنله طورمق نفسه ثقیل کلور لیکن
ثواب مرتبه دخی زحمته کوره اولور ودخی بیوردیکم ان لک فی النهار سبحا طویلا واذکر اسم
ربک وتبتل الیه تبتیلا یعنی یا محمد سکا کوندوزده شغل طویل وارکیم حوایجکون یرنه
کتورمکده متصرف سن وار کلورسن باری کیجه کندوکی فارغ قل عبادت ایچون اول
ربکک ادینی ذکر ایله انوکیچون مناجات ایدوب نمازلره مشغول اولوب ایروق اشغالدن

كندوكي قطع ايله توجهكي الله خالص ايله تا عبادتك و دعاك و مناجاتك كلي خالص اوله
نيتكم اول يني رسول ايكن كزين قلدي سن دخي انلردن ارتوقدن محبتوكي قطع ايله انك محبتني
وانك عبادتني كزين قل توكلكي اكا ايدوب اشوكي اكا تفويض ايله و دخي بيوردكم رب
المشرق والمغرب لا اله الا هو فاتخذه وكيلا يعني يا محمد سنك ربك اول الله دركم
مشرقك و مغربك خالقي اولدر و اندن ارتق معبود مطلق يوق الا اولدركه واحددر شريكي
يوقدر كندنه دوست و ناصر و صاقليجي اني ايدن اكا اعتماد ايت و كافرلر سوزنه بقوب
كوكلكي طار طوتمه واصبر على ما يقولون واهجرهم هجرا جميلا يعني صبر ايله يا محمد اول مكه
كافرلري سكا كذاب و مجنون ديدكلرنه طارلغنما كندوكي بونلردن ايرغ ايت كوكلكه
جزع قلمه و فحش كلام ايتمه وذرني والمكذبين اولي النعمة ومهلهم قليلا يعني حق
تعالى خلق عادت ازره بيوردكم يا محمد سن كوكلكا بو غصه يي براقكه كافرلره نه اداسن
كه انلردن انتقام آلسين اول ما نجغزلرنه و نعمتلرنه مغرور اولوب سكا تكذيب ايدنلري
بكا قو انلره انتقام اتمكا بن كافيين بر قاج كون بونلري مهلت قوكه بن بونلره نه قلسرين
بو دنيا كونلري بونلره اوزون كلوب بيلرلر اما بو ازدر تيز كچر ينه بولرول عقوبتين
بيان ايدوب بيوردكم ان لدينا انكالا وجحيما وطعاما ذا غصة وعذابا اليما يعني تحقيق
بزم قتمزده بو كافرلر ايچون ايق باغلري وار درلو درلو عذابلركه و جحيم طاموسنك اوطلو
اودلري وار دخي شول دكنلو طعاملر واركه انلر بوغزه طيقلور نه اشغا انر و نه يقرو چقار
اول دنياده قلدقلري تنعمه جزاسي و بو كلسيله بولرك قتي ايلام ايدجي عذابلر دخي وار
و دخي بيوردكم يوم ترجف الارض والجبال وكانت الجبال كثيبا مهيلا يعني بونلره وعد
اولنان عذاب اول كونده كه انده بو يرلر قتي حركت ايدوب طاغلر زلزليه كلوب شيله كه طاغلر

شول اقو قوم كبي اوله قرار طوتميه حق تعالى هيبتندن و دخي بيوردكم انا ارسلنا اليكم رسولا
شاهدا عليكم يعني يا مكه كافرلري بز محمدي سزه رسول كندردك و طانوق كندردك
سزوك اوزركزه تا قيامت كننده طانقلق ويره كم بنم خبرم سزه ايرشدردي سزوك بر بجكوز
اني تصديق ايدوب بربجه كوز يلانلدي و دخي خبر ويردكم كما ارسلنا الى فرعون رسولا
فعصى فرعون الرسول فاخذناه اخذا وبيلا يعني نتكم موسى ابن عمران فرعونه رسول كندردك
فرعون تكبرلك و سركشلك ايدوب موسانك پيغامبرلغنه انمايوب يلانلدي و بز دخي
قتي عقوبتله طوتدق كه نيله غرق ايلدك و اكر سز دخي انجلين محمدي يلانليه سزهم قادرز
كم سزي دخي انجلين هلاك ايدوز و دخي بيوردكم فكيف تتقون ان كفرتم يوما يجعل الولدان
شيبا السماء منفطر به كان وعده مفعولا يعني سز اكر كافرلر اولوب كفر ازرنه كيدسي
اولورسكوز كندولري بجه صقليوسز سز شول كوننك عذابندن كه اكر اول كونك اغلنجقلر اوليدي
انك هيبتندن باشلري اغز بيدي يعني اول فزع كنننكه اول صور چالنه حق تعالى هيبتندن
كوك ايكي پارليه پاره پاره اوله تاكم اول حشر و حساب و مؤمنلره جنت و كافرلره اود وعده
اولنمشدي جميع يرنه كله اشلنا و دخي بيوردكم ان هذه تذكرة فمن شاء اتخذ الى ربه سبيلا
يعني اشبو ايتلركم ذكر اولندي تمام وعظ بليغدر هيچ اكسوكي يوق يلكه دلرسه بونوكله اوكت
لنوب اول ربدن يكا طوتسون دلرسا كم سعادت بوله زيرا اختيار دكيل ظاهر اولدي عذر قلمدي
و دخي بيوردكم ان ربك يعلم انك تقوم ادنى من ثلثي الليل ونصفه وثلثه وطائفة من
الذين معك يعني يا محمد سنك ربك بلورکم بو كيجه كردن سن نه مقدار طوررسين كاه اولور
ثلثا نندن اكسوكرك طوررسين و قتا اولور نصفين اوترورسين و قتا اولور ثلثين طوررسين
يعني حسن بصري رحمه الله چون قم الليل ايتي انزيدي دون نماز فرض اولدي بر ييل بعض مؤمنلر

اكا ملازم اولدیلر رسول عم اولر قتی زحمت اولدی زیرا جمیع مؤمنلر ملازم اولمدیلر پس الله
تعالی بو ایتی اندره رخصت چون اندروب بیوردیكم والله یقدر اللیل والنهار علم ان لن
تحصوه فتاب علیكم یعنی حق تعالی تقدیر ایدی بو گیجه‌نك وگوندزك ساعتلرینی كه اندن
ارتق كیمسه بلمز حقیقتنی پس الله تعالی بلدیكم سزوك طاقتكز یتمز بو گیجه ساعتلرینی رعایت
قلوب حق تعالی بیوردغنلین بیره نه گوره سز زیرا گیمسلر اولوردیكم وقتیره نه گوروب صقلیو
سیم دیوار تیدك اوینق اولوردی حق تعالی ترحم ایدوب بو ایتی گوندروب دون نمازنك فرضیتن
بولردن گوتوردی چونكم گیجه ساعتلرین صقلمقدن عاجز قلدیلر انلردن عفو ایدوب بغشلدی نافله
قلدی تا كه نه دلرسه و نه وقت دلرسه دون اچنده طاقتی یتن زیاده مرتبه استین طوره قله ودخی
بیوردیكم فاقرؤا ما تیسر من القران علم ان سیكون منكم مرضی یعنی حق تعالی بیوردیكم قراندن
نقدر میسر اولورسه اوقوك دون نمازنده ودخی غیر نمازده، وزیرا حق تعالی بیوردیكم سزدن
بعضكز زحمتده اولوردون نمازی اوزره طورمغا طاقت گتورمز واخرون یضربون فی الارض
یبتغون من فضل الله واخرون یقاتلون فی سبیل الله ودخی بعضكز یر یوزنده سفر
ایدوب الله تعالی مقدر قلدیغی رزقدن معیشتیچون طلب ایدرلر وبعضكز دخی الله یولنده
مقاتله ومجاهده قلورلر بو دون نمازینی بشرمزلر بو ایت دلالت ایدركم كسب حلال دخی غزا
مرتبه سنده در زیرا حق تعالی ایكیسن بر یرده جمع ایلدی ودخی علقمه‌دن روایتدركم رسول
عم بیوردی ما من جالب یجلب طعاما من بلد الی بلد فیبیعه لسعر یومه الا كانت منزلته
عند الله منزلة الشهداء یعنی بر كیشی اولمیاكم اول بر طعام الوب بر شهردن بر شهره التسه
دخی اول نرخ ننك اوزرنه ایسه اكا صتا الا انك مرتبه سی الله قتنده شهیدلر مرتبه سی گبیدر
بو ایتی اوقدی رسول عم بو حدیث مصداقنده وكرو بیوردیكم فاقرؤا ما تیسر منه واقیموا الصلوة

واتوا الزكوة واقرضوا الله قرضا حسنا یعنی یا محمد اول قراندن اوقوك میسر اولدیغی قدر
وبش وقت فرض اولین نمازلروكزی گیجه گندزده شرایطلرن صقلمغله قلوك وما لكزدن
فرض اولنان زكوة ویرك ودخی صدقلر واحسانلر ایدوب الله تعالی یه اودنج ویرك كه خوش
گوكلله اری نیتله كه ریادن خالص اوله تا انوك عوضنی دنیاده مالكز ارتمغله واخرتده ثواب
مرتبه حاصل اولمغله بولاسز ودخی بیوردیكم وما تقدموا لانفسكم من خیر تجدوه عند الله
هو خیرا واعظم اجرا واستغفروا الله ان الله غفور رحیم یعنی نه نسنه كم اوكدرسز
نفسوكز ایچون بو صالح عمللردن وخیراتدن كه گوكجك نیتله واخلاصله اشلمش اولاسز انك
ثوابنی سز الله قتنده بلورسز كه اول سزه خیرلودر جهانلق ایدوب ویرمدوكزدن ودخی اول
اولور قدر سزه ثوابا ولمقتنه دنیاده دخی معامله ایدوب تجارت ایتمكدن وگناهلروكز ایچون
استغفار ایدوب مغفرت طلب ایلك كه الله تعالی گناه سز ایدوب عفو ایدیجیدر قوللری
اوزره رحیم در توبه ایدوب اكا دونلره سورة المدثر خمسون اية المكية بسم
الله الرحمن الرحیم یا ایها المدثر قم فانذر یعنی بو ایتك سبب نزولی بو یدیكم رسول عم حراغنده
جبرائیل اول دفعه كه گوردی رسالتده گلدوكی وقت هیبت الوب قرقدی خدیجه اونه گلدی
دیدیكه یا خدیجه بنی اورتكل خدیجه عم طوروب رسولی بر كلیمله اورتدی رسول عم باشنی بورییوب
یاتوردی جبرائیل عم گلدی دیدیكم ای بورنوب راحتلق استین قلق یقارو راحتلق انندر كه
بلوكی بغلیوب بو خلقی بنم قبومه دعوت ایده سن قلق بو خلقوكی بزم عذابمزله قرقوت بو
لری كفردن ایمانه دعوت قل وشركدن توحیده یلته تا كه مخالفت یولندن چقوب موافقت
یولنه گرلر وانكار طریقندن چقوب اقرار یولنه گرلر سلوك اده لر ودخی بیوردیكم وربك
فكبر وثیابك فطهر یعنی طور نماز قل اول ربوكی اولوغل اندن اول بو تدطیبنلر اونك

حقنده سیلر ر ودخی طونکی پاك ودخی بعضیلر دیمشلردر که طوندن مراد کوکلدر یعنی کوکلکی توبه ایله
معصیتلردن اریت ودخی بوتیله کوکلکی بزدن غیریدن اریت پاك ایت ودخی دیمشلردر که مراد
عملدر یعنی عملکی ریادن وعجبدن اریت که بزه یارار اوله اما زجاج ایدر طونکی قیصه ایلکل
زیرا طون قیصه اولجق نجاستدن اراغ اولور واوزون اولسه نجاسته اورتکدن امین اولمز
ودخی بیوردیکم والرجز فاهجر ولا تمنن تستكثر ولربك فاصبر یعنی یا محمد نفسکی پاك
ایله معاصیلری ترك ایله وهر نسنه که سنی عذابه ییقیجق ایلر سن اندن اراق اول ودخی
عملکی اوزرنه منت قلما که انی چوق کورورسن ودخی کمسیه عطا ایتمکل که اندن سن دنیاده
چوق عوض اومارسن واول ربکك عظمتیچون انك امری اوزرنه صبر ایلکل اول کافرلرك
ایذالرینه ملالتنمه ودخی بیوردیکم فاذا نقر في الناقور فذلك يومئذ يوم عسير على
الكافرين غير يسير یعنی یا محمد صبر ایلکل تیز زمانده چوق صور اوریله اول کون قتی دشوار
کوندر کافرلر اوزرنه کلوز دکلدر بو آیت دلالت ایدر که اول کون مؤمنلر اوزرنه آسان اوله
ودخی بیوردیکم ذرني ومن خلقت وحيدا وجعلت له مالا ممدودا وبنين شهودا ومهدت
له تمهيدا بو آیت ولید بن مغیره حقنده نازل اولدی یعنی یا محمد کوکلکی مشغول طوتمه ایشنی
بکا اصمرلغل شول کمسنك که بن انی یالکوز یراتدم بلمسن نه مالی واردی ونه اولادی
واردی بن اکا چوق مال رزق ایلدم واوغول قیز ویردم مجاهد ایدر اون اوچ اوغلی واردی
حق تعالی ایدر بن اکا اوغللر ویردك انك قتنده حاضرلردی مالری ونعمتلری چوغ
اولمغین احتیاجلری اولمزدیکه سفره یا تجارته کیدرلر ودخی اول قدر مال بسط ایدی ویردك
اکا کم نیه کرکسه قدرتی یتر ونه درلو نسنه دیلرسه یرنه کتورمکه قدرتی یتر ودخی
بیوردیکم ثم يطمع ان ازيد كلا انه كان لاياتنا عنيدا سارهقه صعودا یعنی اول

ولید بو کلی نعمتلر که بنم رسولمه فخر ایدردی ودخی اومر که بن اکا زیاده مال واوغول ویرم
حقا که بو اولجق دکلدر بن شمدیدن کرو نه مالن ارتورسوز نه اوغللرین بلکه اکسلیسه کرك
پس اندن صکره نه مال قلدی نه اوغللری کلی هلاك اولدی حق تعالی ایدر اول ولید عناد
ایدوبن بنم آیاتلرومزی تکذیب ایدوب تصدیق ایتمکدن اعراض ایدر تیز اولکم بن اکا تکلیف
ایدوب حواله قویاوز سقر طاموسنك بشنجی قپوسنده بر طاغ بنجق طاغه چقمغه که چقمسی غایت
دشواردر نه الی الجك یری وار ونه ایاق الجك یری واردر دیلرز اکا چقمغه الحاح اولنه
الن اوره چقمغلغه الی اریه الن کدرسه کرو بایغا ولا بوکرز ایاغنی بصه که چقا ایاقلری
اریه شول زحمت مشقتله چقا تا اوجسنه چقجق طاغنه کرو یمش یللق یول قدر اشغه دوشه
تکلیف ایدوب کرو سورلر چقمغلغه تا اشبو زحمه سقر اچنده اکا عذاب اولنه بوندن صکره حق
تعالی انك خبیث افعاللرینی بیان قلدی اول عقوبته واجب قلجیدر بیوردیکم انه فكر وقدر
فقتل كيف قدر ثم قتل كيف قدر بو آیتك سبب نزولی بویدیکم مکه کافرلرینك اولولری
دارالندوه یه جمع اولدیلر دیدیلرکم رسول امرینه بر تدبیر ایده لر دیدیلرکم اوش بوکون عربلرك
موسم کوندر خلق جمع اولورلر بو محمدك سوزی جمیع خلقه یایلوب فاش اولدی بو خلق شمدی اندن
بزه صورارلرسا نه جواب ویررسز دیدیلرکم دکودر دیلوم بر مجنون دیدیلرکم ویره لر انکله سیلنلر
انك فصاحتنی وعقلنی کوره لر بزدك سوزکوز یلان اوله دیدیلرکم شاعردر دیلوم بر یخشی دیدیلرکم
بولر عربلردر شعر کوروب دررلر انك سوزی هیچ شعره بکزمز کرو سزی یلانه اوله دیدیلرکم
کاهندر دیلوم بر مجنون دیدیلرکم بولار کاهنلری کورردیلر غیبدن خبر ویررلر هیچ قیورمزلر
بوخود اولجق سوزی یا انجی استثنا اغیجه سیلمز کرو سزی یلانلرلر پس ولید بن مغیره یه
دیدیلرکم سن نه فکر ایدرسن نه دیلوم اول ملعون بر ساعت بولردن یوزین دوندب فکر ایلدی

كرو بونلره دونب ديديكه بن امرينى فكر ايلدم نه ديمك كركن بلدم اكا ساحر ديلوم كه سحرلري اري
عورتندن ايرر و قوم بر برندن ايرور پس ايتفا قلري بونك اوزره جمع اولدي صورتنه ساحردر
ديلر حق تعالى بو آيتي اول ملعون حقنده بيوردي يعني اول وليد فكر ايلدي محمد امرينى كه بز اكا
نه دييالوم و تقدير ايلدي كندودن بر سوز كم اكا ساحر ديالر لعنت اولوب دبلنسون اول كوردتنا
تقدير ايلدي و كرو لعنت اوزره اولوب دبلنسون اول كوركم نيتا تقدير ايلدي كه اكا ساحر ديلر
ودخي بيوردكم ثُمَّ نَظَرَ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
يُؤْثَرُ إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ يعني اندن نظر ايتدي محمدك امرينه اندن يوزي ترش
اولوب لوني متغير اولدي ايمانه كلمكدن تكبرلك ايدوب اعراض ايلدي ديديكه دكلدر
بو محمد سيلدوكي الا سحردر كه اثر ايلر جادولراني بر برندن اكر بور قريش ديدلركم بونك
سحرنه نه جواب وردكم اري عورتندن ايرور اتلري اوغلدن ايرور و قرداشي قرداشدن
ايرور واني صاحب يمامه مسيلمه دن روايت ايدردكل بو سيلدوكي الا ادمي سوزيدر
قرآن دكلدر ودخي بيوردكم سَأُصْلِيهِ سَقَرَ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ
يعني تيز اولا كم بن اني سقره كوررم كه اول طامونك بشنجي طبقه سيدر انك هيبتني وعظمتني
فهم ايتدرمكچون بيوردكم سكا نه نسنه بلدردي يا محمد كه اول سقر نه هيبتلو نسندر پس
بيان ايدوب خبر ورديكه اول سقر ات قومز دري قومز سكوك قومز الا كويندرر نه دري
قوركم حياتندن اچي بولا نه اولدوب قورکم عذاب قرتله لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ
يعني اول سقر كوده لري كويندرجيدر يوزلري بريان ايدوب قبيح ادجي در و اعضالري
قبر جيدر انك اوزرنه مسلط اولان اون طقوز فرشته دركم بونلر طامو خزينه دارلرنك
رئيسلريدر و اتباع زبانيلرنك صاغشني الله دن غيري كمسه بلمز اما مراد بو اون طقوزدن

اول مالكلردر دخي انلر و كله اون سكز فرشته واركم كوزلري يلدرم كبيدر ازغلرندن
اود يالكي چقار اولردن اير كمكلك كوترلنسدر دايم اول طامو اهلينه غضب ايدرلر ولولرك
بري يتمش بيك ادمي كوتوروب سقره اتر بو آيت ايجنك كه اول طامونك مالكلري اون طقوز
در اول وليد ملعون ديديكه بشينه بن كفارت ايدرين و هر ايكي اغلوم بر نه يتر اونين
اوغلنلر و مله بن دفع ايدرم كرو قلانين طقوز دخي مكه قوم دفع ايدلر و مشركلردن بر دخي
كه غايت قوتلو يدي ايدر يا يالكوزانك كلسين دفع اتمكايه بن صاغ چكونمه اونين صول
چكنمه طقوزين دفع كلسين سورونباوده اترم نيز كچه نيز كيدرسيز واروب اجماعه كررسيز
چون بونلر بو كلامي قلديلر حق تعالى بو آيتي انزال ايدردي وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا
مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا يعني بز مسلط قلمدق اعوان نار
الا فرشتلردن قلدق زبانيلر دراري سوزلولردر و قتي قوتلولردر و هيچ كمسه انلره
غالب اولمز ودخي انلروك عددلرين اون طقوز قلدوغمز دكل الا ابتلايچوندر كه مؤمنله
كافر تميز اولنه تا كافر بونا ايدوب فتنه يه دوشه بونك كبي كلامي مكر سيلكيه و مؤمن ايدوب
كوكلنه قرقو دوشه اندن قرتلمق اسبابنه سعي ايده ودخي حق تعالى بيوردكم لِيَسْتَيْقِنَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْمُؤْمِنُونَ يعني بز اول زبانيلرك كه اولرك ايشلري در صاغشين اون طقوز قلدوغمز
اندنتر اتروردركم يهودلرك يقيني ارته محمدك سوزنه موافق زيرا انلرك كتابنده دخي
ايله خبر وردك چون كندولر كتابنه موافق ايشدلر اعتقادلرده لر محمد ديدكي حقدر عم و دخي
مؤمنلر ايشتدلركم شول خبر وردكي توريته موافق انلرك دخي تصديقلري و بلمكلكلري
زياده اوله اولركم اهل كتابدر يهود و نصاري كبي شك كمان اتمياله اول سوره كم

کتابلرنده موافقدر ومؤمنلرک دخی گمانلری دفع اولاجون حکم قرآن اونلرکی کتابلره
موافق کلدکی دخی بیوردیکم ولیقول الذین فی قلوبهم مرض والکافرون ماذا اراد الله
بهذا مثلا یعنی بز اول زبانیلرک عددندن اونقدر قلدق اندن ارتوردی اوکه کوکللرنده
نفاق صیرولیغی اولنلر ودخی اومشرکلر دیدیلرکم بو مثلدن اللهک مرادی ندرکه بو طاموخزینه
دارلرینی اون طقوز دیو ذکر ایلدی تاکم بو قضیه منافقلرک وکافرلرک ضلالتلرین ارتره
واکر بو حق تعالی سوزیسه نیچون ایتمیایدی یکرمیدر بو صاغشلر ارسین بری اکسک
اولدی نیچون بو اون طقوزه مخصوص قیلدی حق تعالی بیوردیکم کذلک یضل الله من یشاء
ویهدی من یشاء ایلدرکم الله تعالی انلری اول مقدار صاغشله مخصوص قلدی تاکم بو
مثلله یول کستره انلره کم اول یوله لایقدر ویولدن منع ایده انلری کم اول یوله لایق دکل
وارلرکم طوغری یول اهلدر ایشدوب اقرار ایدر عمله مشغول اولوربونک کبی ایتلری ایشدجک
وارلرکم طوغری یولدن مردودلردر بنک کبی ایشلری ایشدجک اعراض ایدرلر نیچون بویله
اولدی دیو بکا مشغول اولوربوندن صکره حق تعالی لشکرینک قوتین وچوقلغین بیان
ایدوب بیوردیکم وما یعلم جنود ربک الا هو یعنی یا محمد بز اوعدده مخصوص که ذکر
ایلدوک اندن ارتوق دکل که فرشتهلرومز اولاسنوک دربوکلک لشکرینک قوتنی وصاغشنی
کمسه بلمز اللهدن غیری ودخی بیوردیکم وما هی الا ذکری للبشر یعنی اول سقر طاموسینی
ذکر ایتمک الا وعظ ونصیحتدر ادمیچون دربو ادم اوغلنلرینه تاکم بو نکله کنلوب اندن
نجات بولمغیچون دورشلر بوندن صکره حق تعالی قسم ایدوب بیوردیکم کلا والقمر واللیل
اذ ادبر والصبح اذا اسفر یعنی حقا کم بو امر اخرت بولرزعم ایتدکلری کبی دکلدر کم انلر
دنیاده کلین بره قوت مال ورلد ملکت بولاو زدیالر بزم قدرمز حق کرائی بره تدق دنیایه

شعله

شعله ویرز ودخی اول کیجه ظلماتی کیدروب صباح روشنلغین کوسترن قدرتوم حقیچون
انها لاحدی الکبر نذیرا للبشر یعنی اول سقر دیدکلری طامونک کی اولو سیدر زیرا طامو
یدی درکهدر اول درکه جهنم ایکنجی لظی اوچنجی حطمه دردنجی سعیر بشنجی جحیم التنجی
هاویه یدنجی بر سقردرکم ذکر ایلدوک جمیع خلقه قورقدجی اولمغیچون که انک عذابندن
قورقوب اللهدن دونلر ودخی بیوردیکم لمن شاء منکم ان یتقدم او یتأخر یعنی بز اول کفر
شرک اهلنک مقاملرینی وتوحید وطاعت اهلینک مرتبهلرینی ذکر ایتدوکمز اندن
اتوردرکم دیلرسه ایشدوب الروکلاه کفردن ومعصیتلرندن توبه قلوب مؤمن
موحد اوله سعادت بولهوکم دیلرسه کرو طوره توحیددن طاعتدن ایراق اولا شقاوت
اهلی اولوب سقر عذابینه مبتلا اولا ودخی بیوردیکم کل نفس بما کسبت رهینة الا اصحاب
الیمین یعنی هر نفس قیامت کوننده حساب وقتینه کندو عملینه طوتوردر هر عمل ایتدیسه
اکا کوره جزاسن بولور الا اولنلرکم میثاق وقتینه ادمک عم صاغ یانینه طورمشلردی
قیامتده دخی عرشک صاغ یانینه طوروب بتلری صاغ اللرینه کلور ودخی اول اهل اسلام
اغلنجقلریکم عمل فرض اولمدین الدیلر انلر عمللرینه مرتهن دکلدر بلکه اولور فی جنات
یتساءلون عن المجرمین ما سلککم فی سقر یعنی بو اصحاب یمین اجماق بستانلری ایچنده
اوتوروب اول کافرلری کورلرکه سقر ایچنده عذابه مبتلا اولمشلر انلری مسخره طوتوب
سرزنش برله صورلرکم نه نسنه ایلدوکزکم سزی سقره وردی حق تعالی اولرک
جوابلرین خبر ویردیکم قالوا لم نک من المصلین ولم نک نطعم المسکین وکنا نخوض مع
الخائضین وکنا نکذب بیوم الدین حتی اتانا الیقین یعنی اول سقر اهلی جواب ویروب
دیلرکم اول نمازک فرضیتنه اقرار ایدوب انی قلمدن اولمدق وزکوة فرضیتنه دخی

اقرار ایدوب نمازدن مسکینلری طعاملندرمق ودخی مسلمانلری استهزا ایلینلرله بله
استهزایه اولوردق وباطل سوزلر سویلینلر وباطل اشلر اشلینلرله بله سویلردك وبله اشلردك
وقیامت کونی اولماغنه انکار ایدردق واندن خبر ویرنلری یلانلردق تا اکا دکین اول اشتدوکمزی
اوکوزمزله کوردك کلمزکیدی پس حق تعالی خبر ویردیکه فما تنفعهم شفاعة الشافعین
فما لهم عن التذکرة معرضین کانهم حمر مستنفرة فرت من قسورة یعنی قیامت کوننده
پیغامبرلرم وفرشتلردن واولیالردن وباقی صالحلردن که شفاعت قیلهلر بولردن هیچ
برینك شفاعتی انلره منفعت قلمیا که نجات بوله لر پس نه اولدی بو مشرکلره کم بو قرآنك
اوکتلریله کتلمکدن اعراض ایدرلر نجه کم صناسن بونلر وحشی اشکلردر اوجی الندن قچرلر
یا خود ارسلندن اوازن اشدوب اورکوب قچرلر الله تعالی بولری وحشی اشکلره بکزتدی قرآندن
قچدقلریچون بو ایت اشارت قلورکم هر مؤمن علم مجلسندن وقرآن وحدیث ونصیحت المقدن
قچا اولردخی بولردن درودخی بیوردیکم بل یرید کل امرئ منهم ان یؤتی صحفا منشرة یعنی
بو ایتك نزولنه سبب اولدرکم بو مکه کافرلری دیدلرکم بنی اسرائیلدن برکشی قچن بر کناه اشلسه
کیجه یتوب صباح طوروکلسه اول ایتدوکی کناه ودخی انك کفارتی باشی وجننده بر صحیفیله یزلمش
بولردی سن نیچون بزه انجلین کتورمزسین اکرکرچك پیغامبرسك حق تعالی بو ایتی ایندروب
بیوردی بو مکه اهل هر بری دیلرلرکم هر برینه بر صحف یازلمش اینه که اچنده کناهلری وتوبه
لری یازلمش اوله کلا یعنی بو دیدکلری هیچ اولسر دکل ابدا و بیوردر بل لا یخافون الاخرة یعنی بولر
بونسنه دیلدکلری کتلمکچون دکل بلکه اول اخرته اینمایوب وعذابندن قورقمیوب بونك
کبی بیهوده سوزلر سویلرلر ودخی بیوردیکم کلا انها تذکرة فمن شاء ذکره وما یذکرون الا
ان یشاء الله هو اهل التقوی واهل المغفرة یعنی ایش ایله دکلدرکم بولر ظن ایدر بلکه حقیقتا

اول قرآن وعظ ونصیحتدر جمیع خلقه کوندرلمشدرکم دیلرسه بو قرآن تأمل ایدوب انوکله اکتلنه اکت
لنسون بو ایت کلدکده ابوجهل ملعون دیدیکم بزم دیلکومز قودلر بز خود دیلمزوز اول قرآنله اکت
لنورز حق تعالی بیوردیکم سزوك دیلکوکزده دکل بلکه اول قرآنله اکتلنمزلر الا اولرکم حق تعالی
دلیه اول الله تعالی یه لایقدرکم اندن قورقله وانك برلکنه ایناتله واکا شرك کتورلمیه ودخی
لایقدر اولکم انی بر بلوب اکا مطیع اولنلره مغفرت ایدوب یرلغیه والله اعلم سورة القیمة مکیة
وهی اربعون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

لا اقسم بیوم القیمة یعنی کافرلریچون بعث قیامته انکار ایدرلر حق تعالی انلروك کلامن رد
ایدوبن بیوردی لا یعنی اول کافرلر دیدکلری کبی دکلدرکم دیدیلر بلکه بن قسم ایدرین اول قیامت کوننه
که البته اولسردر اولمسنده کمان یوقدر ودخی بیوردیکم ولا اقسم بالنفس اللوامة یعنی حق تعالی
ایدر بن قسم ایدرین اول نفسلره که صاحبنی ملامت قلور بره عاصی اولدقلریچون نتکم ابن عباس
رض عمردن رض روایت قلورکه اول بیوردی هیچ بر نفس یوقدرکم اول کندوی ملامت قلمیا اکر نفس
محسنه اولورسه کندوی ملامت قلوب دیرکم ای کاشکا بوندن دخی ارتق احسانلر قلیدم وکر نفس
مسیئه اولورسه دیرکم ای کاشکا بونی اشلمیایدم پس معنی بو ایله اولدیکم بن انداجرین قیامته
ودخی اول نفس لوامیه که البته قیامت قوبرمدن صکره ودخی بیوردیکم ایحسب الانسان الن نجمع
عظامه بلی قادرین علی ان نسوی بنانه یعنی ایله ظن ایدر اول ابی ابن خلف بزانك الب
چوردکندن صکره سوکلرن کیرو جمع ایدوب دیرلتمکا قادر اولمیاوز بلکه اول قادردر شول بر
مقلروك سوکلرین جمع ایدوب یرلو یرنده قوب اول اولکی ایاسین کیرو اکا اولشدر معنا بونیله
اوغکن بو نسنه یه قادر اولان اول سوکلری جمع اتمکا قادر اولمیا می بلکه قادردر انك کبی شول دوه
طبنی کبی یا اتك یا صیغر طبنی کبی قلاکه هیچ الیله بر نسنه اشلمکه قدرتی یتمیا ودخی بیوردیکم

بل يريد الانسان ليفجر امامه يسئل ايان يوم القيمة يعني اول ابي ابن خلف بو سوزندن
دلركم كناهلرين الروطوته و توبه سن تأخير ايده يم كه دخي كوملر كونلر چوق الوم وقت كلجك
توبه ايدم كانه معنيسي بو يله اولديكم بلكه دلر بو ادم اغلبي كه قيامت كونني تكذيب ايده حال
بودركه اول كون بولوروك اليندهدر اول كا استهزا ايدوبن صورديكم اول قيامت كوني نه وقتدر
حق تعالى خبر ويروب بيورديكم فاذا برق البصر وخسف القمر وجمع الشمس والقمر يعني اول صور دقلري
قيامت كوني غول كون اوليركه كوزلر اول كون چرسه كرك انك هيبتندن و انك عجايب واقعلرندن
حيرت و دهشت غالب اوله كوزلرن يومغا وقلر ودخي اول كونده ايوك نوري كيده ايله كنش
ايكي قوشلمق كوز كبي نورلري كيتمش كيدوب بريره كله يقول الانسان يومئذ اين المفر يعني
اول كونده اول انكار ايدنلر حيرته دوشوب درت يكا بقوب ديكركم قچوب صغنجق ير قندهدر
حق تعالى بيورديكه كلا لا وزر الى ربك يومئذ المستقر حقا كه اول كونده اولره نه صغنجق
طاغ وار نه كزلنجك يير وار نه بر قلعه واركم اكا كرمكله عذابدن منع اولنلر همان او
كونده دونب وارجق يير و قرار طوتجق ير حق تعالى دركه ينبؤا الانسان يومئذ بما قدم
واخر يعني صورله خبر ويرله بو ادم اغلنلري ودخي جزا اولنه اول كونده عملدن نه كه تقديم
ايديسا و اول ماليدن نه كم خيرات ايديسه ودخي مكنده صالحدن وسيئه دن وورثيا
مالدن نه قودي كيديسا كلسي صورلوب مكافات اولنه ودخي بيورديكم بل الانسان على نفسه
بصيرة ولو القى معاذيره يعني بلكه هر انسانك اوزرينه كندو نفسندن كوزجي وطانق
واردر كه انك اوزرينه هر نه ايشلديسه وسويلديسه طانقلق ويره كر زيرا هر اعضا بر برينه
اوزرينه رقيب درنه فعل ايدرسه كه قدرت يتمز كه بر ايشي كزليه يا خود انكار ايده
واكر عذر ديلن اجوب سويلسه و حجتلر كتورسه هيچ عذر و حجت قبول اولنمز نقدر دنياده

اول

اول كناهه برده اچنده دخي ايشلديسه كرو اخرته كرلميوب كندو كندويا طانقلق ويره
بو سوز تمام اولدي بو كز بر سوز دخي بيان ايدوب بيورديكم لا تحرك به لسانك لتعجل
به ان علينا جمعه وقرانه فاذا قرأناه فاتبع قرانه ثم ان علينا بيانه بو ايتك سبب
نزولي بو يديكم وقتي كه جبرائيل عم كلوب وحي كتوردي جبرائيل ايت تمام اوقمدين رسول
عم اوندم ديو وتروب ايتك اوائلندن تعجيل ايدوب اوقوردي پس حق تعالى بو ايتي اندروب
بيورديكم يا محمد او بن دلوك حركت ايتدرمكله تعجيل ايتمه تا جبرائيل وحي تمام ايتمينجه بزوم
اوزرمزه در اني سنك اوزركا جمع ايدي ويرمك و انك اوقمقلغني كلرسه ايلمك پس قچانكه
جبرائيل اوقيا عم فارغ اوله اندن صكره سن اوقمقلغه شروع ايله حرام حلال قنقدر ايسه
بزوم اوزرمزه در انك احكاملرندن سكا بيان ايدوب بلدرمك بو احكامي بيان قلوب كرهو
بيورديكم كلا بل تحبون العاجلة وتذرون الاخرة يعني بو كافرلر بعثه انكار قلدقلري
بلمدكلرندن دكل بلكه بولر بو حيوة عاجله كه نقدر اني سودكلري و اول حيوة باقي كه اخرتدر
اني ترك ايتدكلري برينه درلر ديكه نقد قويوب نسيه يه راضي اولاوز بو كا مغرور اولوب
اخرته ترك ايدوب قيامته انكار ايدرلر پس اول قيامت كوننك حاليندن خبر ويروب بيورديكم
وجوه يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة يعني بعضه يوزلر قيامت كونده تازه لنوب اول عمل طاعت
وذكر تسبيح نورلريله يوزلنوب روشن اوله ربنك لقاسنه نظر ايديجي او لا ووجوه
يومئذ باسرة تظن ان يفعل بها فاقرة واي بعضه يوزلر دخي ترش اولوب طوتولمش اي
كبي قرره و بولر بيلدركم بولره بر قتي دشوار عذاب واقع اوله بيلدرني صيره ودخي بيورديكم
كلا اذا بلغت التراقي وقيل من راق وظن انه الفراق يعني بو كافرلر كه كمان التدكلري
دكلدر ايش بولره اسان اوله و الم وقتي انلره عذاب اولميا حقا كه ايله دكلدر بلكه قچن

انلروڭ جانی کلوب خلقومه کلوب و بوینی چنبرنه ارشسا اونوڭ قوم قبیله سی چوره سنه
درلوب اوتورسلر انی اسرکیوب دیلر هیچ بوکا افسون اوقیوب دوا ایدیجی وارمی معنیلر
دیدلرکیم اول وقت که حالت نزع اوله رحمت فرشتلری کلور بر جماعت و عذاب فرشتلری
کلور بر جماعت پس بو عذاب فرشتلری رحمت فرشتلرنه دیرلرکه بونڭ جانینی الوب کوکه
سز می ترقی ادرسز یوقسا بزمی اگدرلوم اول وقت یقین بلور اول خسته کیم کندویله قوم
قبیله ارسنده فراق اولور و جانیله تن ارسنده فراق اولور ودخی بیوردیکم والتفت
الساق بالساق الی ربک یومئذ المساق یعنی اول لنك ایکی اینجوکی طولشور شول وقت
که کفنه صارلر ودخی دیمشلرکیم ساق قتی دشوارلغنده واقع اولمغه درلر بو معنیه اوزره
مراد بودرکیم دنیانڭ عمرنڭ اخر کونی که سکرات موت واقع اولور و اخرتڭ اول کونی الب
سینه کروب سؤال منکر و نکیر واقع اولور بر کوننه ایکی قتلق جمع اولدیغنه ساق ساقه
طولشدی درلر عرب قاعده سنجه حق تعالی دخی انلروڭ قاعده سنجه ذکر ایلدی یعنی
اول ایکی قتلق جمع اولدیغی کون سنڭ سوروب ربکدن یکا ورجعو کدر ودخی بیوردیکم
فلا صدق ولا صلی ولکن کذب وتولی ثم ذهب الی اهله یتمطی بو ایت ابو جهل
لعین حقنده نازل اولدی که حق تعالی ایدر ابو جهل بر ایمان کتوروب تصدیق ایتمدی و اسلامه
کلوب نماز قلمدی لیکن بزی یلان ایلدی بروم طاعتمزدن اعراض ایلدی اندن دونوب
اهلنه کتدی یورمک لکن صالنوب اولی لک فاولی ثم اولی لک فاولی بو وعیددر وعید
اوزرنه معنی بودرکیم ویل سکا و شرلر سکا که هلاک لکا یقین سین بو کلملری قلدی تهدید
تاکید قلماغچون اندن صکره بیوردیکم ایحسب الانسان ان یترك سدی یعنی ایلمی صنور
بو ابو جهل که شیله صالمه قیو ورلمش اوله که امر و نهی اولمیا شیله عقوبت سوز و ثوابسوز

قوتله بو کلمه که اول رسولدن و امت کاوینلره بنجه جور جفا ایدی الم یك نطفة من منی
یمنی ثم کان علقة فخلق فسوی یعنی انك اصل یرادلماغی نطفه دکلمیدیکه تا صلبندن
انا رحمنه دکلدی اندن بر پاره اویوشمش قان اولدی حق تعالی انی انه قرننده یرادوب صورت
ایلدی طوغرو قامت ویروب ایکی طوتراق ویردی و ایکی یورر ایاق و ایکی کوز و ایکی ایشدر قلاق
و بر سویلر دل ویردی و جمیع اعضالری یرلو یرنجه دزدی فجعل منه الزوجین الذکر
والانثی الیس ذلك بقادر علی ان یحیی الموتی یعنی حق تعالی اول منیدن ایکی جنس
خلق یرتدی بری دیشی و بری ارکك کرو بونلردن اوتیا نسل اوردی والله برلیوجیلر چوق
اولایس اشبو نسنلری اشلمکه قادر اولان اکا قادر دکلمی که المشلری کرو دیرلتمکه قوله
بلی الله تعالی دوکلی نسنلره قادردر قدرتیره عجزی یوق نه دیرسه اشلر سورة هل اتی
مکیة وهی ثلثون ایات بسم الله الرحمن الرحیم
هل اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا یعنی تحقیق کلدی ادم اوزرنه
روزکاردن بر وقت که اول قرق یلدن هیچ بر کمسه بلمزدیکه ادی ندر و بوندن مقصود
ندر الا الله بلوردی انجق یعنی الله اچون دلدیکه ادم یرده امر ایتدی جبرائیله یردن
طپراق جمع ایله باشرمدی اندن اسرافیله امر ایلدی ام اولدخی باشرمدی اندن عزرائیله
امر ایلدی ام اول جمع ایدوب کوتردی بونڭ قصه سی یقاروده بقره سوره سنده تمام سویلنمشدر
پس اول طپراق یوغرلوب بالچق اولدی اندن صکره صلصال اولدی یعنی قوریوب شول صاخسیه
دندی او تردی اندن صکره شول قوقمش قره بالچغه دندی که قرق ییل مکه کافرلری ارسنده یاتدی
هیچ بر اکلور نسنه دکلدی ودخی دیمشلردرکیم اخر مخلوق که یرادلدی ادم یرادلدی که و قدامن
حیوان کلی ادمدن اول یرادلمشدر انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج نبتلیه فجعلناه

سميعًا بصيرًا يعني بز آدم اوغلانلريني يرتدق بر قرشق نطفه‌دن كه اول ارله عورت صويدر
ارككك قيو وعورتك صارو دردق صوق ايكيسي رحم اچينده جمع اولوب صورت بغلدي
درت طبيعت مختلف اوزره يرتدق كه بري اود ودري صو ودري يل ودري طپراق قدرتمز
برله بونلري جمع ايدوب صاقلدق تا كه بز بونلري خيرله وشرله ابتلا قلورز انلره سمع ويردك
اشيدجي دروكوز ويردك كورجي قلدق تا انلري امر ونهيا تمكله ابتلا قلورز كوررز كه اول قولق
لرله امرمز ونهيمز اشيدوب اكا طاعت ادرلرمي وكوزلريله بزم وحدانيتومزه دليل اولان
انلري كوروب تصديق ادرلرمي تا اول نعمتوك شكرين يرينه كتورر يوخسه ترك ايدوب كفران
نعمه مي اولورلر انا هديناه السبيل اما شاكرا واما كفورا يعني بز اول انسانه طريق خير
وطريق شري وطريق ايمان وطريق كفر وطريق سعادت وشقاوت بيان ايلدك تا كوررز كه
قنغيسي موحد اولور وقنغيسي مشرك اولور وقنغيسي مطيع اولوب نعمتومز شكرين يرينه كتورر
وقنغيسي عاصي اولوب كافر اولور بوندن صكره اول كافر اولنلره يرقلدوغمز عذاب بيان
ايدوب بيوررز كيم انا اعتدنا للكافرين سلاسل واغلالا وسعيرا يعني بز تحقيق يرقلدق
اول كافر اولنلر ايچون زنجيرلر وبيون دمرلركه انلروك صاغ اللرن بيونلرينه زنجيرله دكور
كيه لر برابر انلري قدروب صول اللرينه كله اندن اول سعيرطا موسنه التلر كه يلكلنوب
انلر ايچون يرقلمشدر ودخي اول شارلر كه كافر اولمقدن بري تمالرن بيان ايدوب بيوررز
ان الابرار يشربون من كاس كان مزاجها كافورا عينا يشرب بها عباد الله يفجرونها تفجيرا
اولر كيم ايمانلرنده صادقلردر اچكر اوچاق خمردن بر قدح دنكه اول خمروك طبيعتي صوقلقده
كافور كبي اوله وقوقسي مسك كبي ولذتي زنجبيل كبي اوله ليكن هيچ بري دنيا كافورنده ودنيا
مسكنه بكزمية اما بونلركله وصف ايدوكي كلدره اكلمق اچوندر واول كافور بر چشمه نك

ادیدر

اديدر جنت اچنده كي اكا خمر قرشوررلر الله تعالي نك دوستلري اچماق اچنده اندن اچكر
ودخي اول چشمه بر يرده دكل كه قرشوب اچمك وقتنده جمع اوله لر بلكه اولر ارميغي دلرسه
اقدلر اقتق دخي كندولروك فعللرندن دكل بلكه مجرد كوكل دلكيله اقمقي يره درسه اقه كرك
يقارودن كرك اشغه‌دن يقارو حق تعالي دستوريله بوندن صكره انلروك دنياده افعاللري
واول مرتبيا استحقاقلري بيندي بيان ايدوب بيوردي يوفون بالنذر ويخافون يوما
كان شره مستطيرا يعني بز مله قلدقلري عهدلرنه وفا قلورلردي وفزا يضلرن يرنه
كتوررلردي زيرا اشول كم كندو اوزرلرنه بر نسنه‌ي اشلكي كندو واجب قلسا انى تقصير
اتميوب يرنه كتوررسه حق تعالي واجب قلدوغن دخي يكرك سعي ادرلر ودخي اچماق اچنده
اول كافوريكارندن اچنلر انلردركم قورقرلر اول قيامت كوننده‌ن كه انك هولي وعذاب ظاهردر
كوكلر يارلوب يلدزلر دوكلوب فرشتهلر فزعه اغزلوب تقدر صولر وارسه صوغلجق كوندر
ودخي بيوردكم ويطعمون الطعام على حبه مسكينا ويتيما واسيرا يعني طعام لندررلر طعام
كندولروك دخي حاجتي واردركي واركن كه اندن ارتق دخي طعاملري اولامسيا
كندولري بيكر مسكينلره ودرلركه قبولرطولاي بچيدر ويتيملره ودرلركم انلري رعايت
ادجي يقدر واسيرلره ودرلركه كافرلرن اسيرلردر اكثر معتبرلر دمشلردركم بو ايت
علي وفاطمه حقنده نازل اولمشدر رضي الله عنهما قصه‌يه بويديكم حسن وحسين بركون خسته
اولدلر رسول ع‌م انلري صوره واردي ابوبكرله عمر دخي بيله‌يدي ودخي عاميه عرب صوره
واردلر عليه ع‌م دديلركه يا ابا الحسن نوليدي بز بو اوغلنجقلروك اوزرنه بر نذر ادیدوك
بولره شفا اولمغه سبب اوليدي علي وفاطمه وفضه ادلو بر جاريلري واردي اوچي دخي
نذر ايتديلر اولر ايچون اكر خسته‌لقلرندن بري اولجق اولورلرسه اوچ كون شكرانه اوروج

طوتلر حق تعالی اولر ایکیسنه صحت و عافیت ویردی رسولک عم قزی اوندن سنسه یوغدی
علی اول شمع یهودیدن اوچ صاع اربه الدی اودنج اونه کوتوردی فاطمه طوردی انک بر صاعنی
دکرمنه طرتوب اون ایلدی یوغردی اندن بیشوردی قرصه ایلدی صاعنلر بجه علی رضی الله رسول الله
اخشم نمازینی قلوب اوه کلدی طعام کتوردوب اکلرنه قودرکم بیکر قپویه بر سائل کلدی دیدی
السلام علیک ای محمد البوتک اوی مسلمانلر مسکینلرندن بر مسکین طعاملندردک که حق تعالی
سزی اجاق مائده لرندن طعاملندرسون انی اشیتدکلر انی کندولر ارزو اختیار ایدوب
طعاملرندن اکا وردیلر کندولر صودن ارتق طعام طتمدلر اچ یاتدلر طکلکه طوروب
کروا اودنج طوتدلر فاطمه ام طوروب اول اربه نك کرو بر صاعنی طرتوبان ایلدی یوغردی
قرصلر ایلدی علی رسول الله ام اخشم نمازینی قلوب کروا اوه کلدی طعام اورتیه کتوردلر قپویه
بر یتیم کلدی السلام علیک یا محمد البتک اوی دیدی بن بر یتیم مسکینم مهاجرلردن اتم
عقبه کوننده شهید اولدی طعاملندرك بنی که حق تعالی سزی اجاقده مائده لرله طعاملندره
کروانی اختیار ایدوب طعاملرینی اکا وردیلر ایکی کون ایکی کجه اچ یاتدلر صودن غیری
نسنه طتمدلر چون اوچنجی کون اولدی اودنج اولدلر فاطمه کرو طوروب اول قلان
بر صاع اربه یی طرتوب یوغردی قرصلر ایلدی علی ام کرو حضرت رسول الله اخشم
نمازینی قلوب اوه کلدلر طعام کتوردلر قپویه کرو بر اسیر کلدی السلام علیک یا اهل بیت
محمد بن فقیری اسیر ایدوب بغلدلر بکا طعام وارمدلر طعاملندروك بنی که بن محمد
اسیریم حق تعالی سزی اجاق طعاملریله طعاملندره کروانی اختیار ایدوب طعاملرین
وردلر کرو کیجه اچ یاتدلر چون دردنجی کون صباح طوردلر علی حسنك حسینك الن
الوب رسولدن یکا کتدی اجلقدن شول قوش یورسی کبی دترشورلردی انی کوروب

دیدیکه یا ابا الحسن بو کوردکوم نسنه بنی نه قتی ملول ایلدی یو سزوك حالکزدن طوروب
فاطمه قاتنه واردی کوردی فاطمه محرابنده اوترر اجلقدن قرنی ارقسنه یاپشمش کوزلر
اچروده شمش رسول انلری کوروب یورکی یوق اجدی اول ساعت جبرائیل ام دیدیکم ال یا محمد
حق تعالی سکا مبارك لك کندردی اهل بیتك حقنده رسول ام الین یا جبرائیل دیدی جبرائیل
بو هل اتی سورسن کتوردی اوقدی دیدیکه بو سوره ء حق تعالی بولرك حقنده ایندروب بونلره
ثنا قلدی و احسانلرن قبول ایدوب اولو اجرلر وردی پس بو ایتلرده تنبیه اشارت وار
درکم کشی کندودن کسوب بر اجی طویورمق الله قتنده کی اولودر چون خالص الله اچون اوله
ودخی حق تعالی خبر ویروب بیوردیکم انما نطعمکم لوجه الله لا نرید منکم جزاء ولا شکورا
یعنی اول علی و فاطمه و حسن و حسین و فضه اول طعام طعاملندرمقده کوکللرنده نیتلری
الله رضاسیچون ایدی دیرلردی ضمیرلرنده بز سزی طعاملندرمقدن ارتق نه دنیاده عوض
استرورز نه اخرتده ثواب انا نخاف من ربنا یوما عبوسا قمطریرا بلکه اول ربمزدن قورقوب
طعاملندرورز شول کونك هولندن ارتوکه بجه یوزلر انك هولندن ترشی اولوب قتی
عقوبتلره اوغریسهلر زیرا که اول قتی صعب کوندر پس حق تعالی بیوردیکم فوقیهم الله شر
ذلك الیوم ولقیهم نضرة وسرورا یعنی اولرکم بو رسمه احسان قلدیلر وانك هولن
الکوب قورقدلر الله تعالی انلری اول کونك هولندن قورتوب امین قلدی اول یوزی ترش
اولمق مقابلسنده یوز تازه لکن و حسن و سرور عطا قلدی وجزاهم بما صبروا جنة وحریرا
یعنی بولری عوضلندردی اول درویشلکا و اچلغنه و طاعتلر و مصیبتلر زحمتنه صبر
ایلدکلرندن ارتو اجماقله و حریردن حله لرله و دخی بیوردیکم متکئین فیها علی الارائك
لا یرون فیها شمسا ولا زمهریرا یعنی بو دولت بو سعادت الله بولره ویرر بو حالده کم

تنعم ایدیجی اولالر و اول تختلر اوزرنده برده لر ایچنده شویله که هیچ انلرده کون ایسیسی
و قیش صوغی ایرشمیا هیچ بر وجهله انلره اینجیمک حاصل اولمیا و دخی بیوردیکم ودانیة
علیهم ظلالها وذللت قطوفها تذلیلا ویطاف علیهم بآنیة من فضة واکواب کانت
قواریرا یعنی اول اجماق اغجلری یمشلرین درمک بونلره اسان اوله او دورطورنلر ایرشه
اوتورركن و یاتورکن صونسلر ایرشه جقلر و سلکمک زحمتی اولمیا مجاهد ایدر اجماغک بری
کمشدندر طپراغی مشکدندر و اغجلرنک اذدیکی التوندندر و بوداقلری انجودندر و زبرجددندر
و یپراقلری درلو سندسدندر و یمشلری بر برینه بکزمز و دخی دوزایدوب چکزنده انلرک
اوزرینه شول برده قلرکم اغزدکرمی اوله قلبی دکرمی و امزوکی اولمیا و اول سرحیدن اوله قواریرا
من فضة قدروها تقدیرا یعنی اول برده قلرکه کمشدن اوله اما صفاسی و روشنلغی سرچه
کبی اوله ایچنده کی صو طشردن کورنه دنیا کمشنک خلافنجه زیرا دنیا کمشنک نقدر یقلتسلر
که سکک قندی کبی اولسه اردندغی صو کورنمز لیکن اجاغک شیشلری کلی کمشدندر صفاسی
سرچه کبی اقلیقی کومش کبی و اول ایچنده کی شرابله تقدیر اولنمشدرکم ایچن کشینک دکیندن
نه ارتق اوله نه اکسوک و دخی بیوردیکم ویسقون من کأس کان مزاجها زنجبیلا عینا فیها
تسمی سلسبیلا یعنی صوارلرده جنت اهلی جنت ایچنده بر شرابله کم اکا زنجبیل قریشمش اوله
بر بکازدرکم اکا سلسبیل درلر اول دنیا زنجبیلی کبی دکلکم ایچی اوله اما بو عرب زنجبیل
فتی سوردی حق تعالی انلره اول سودکلری نسنیله وعده قلدی بیوردی تا اولارکم اکا
رغبت ایده لر و اکا سلسبیل دیدکلری اندن اترودرکم انلرک یوللری اوزرنده اقر
منزللرنه ایرغورر و اقمقلغی دخی کی فتی اقر و بوغزدن یومشقلغله کچر و دخی سلسبیل
دیدکی حق تعالی نک دیمک اولورکم حق تعالیدن اکا یول دیلکم اول یولدن سبحانه کا ایرشدرر

ودخی بیوردیکم ویطوف علیهم ولدان مخلدون اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا یعنی
اول اجماق اهلینک اوزرلرنه کروب چقوب واروب کلوب خدمتکارایده لر شول اغلانلرکم بیرلمزلر
و المزلر بر یاشدا اوزرنه طورورلر هر برینک قلاغنده کوپکری و ار جواهر لرله قچنکم کورسین
اول بدنلرنک اقلغندن و نازکلکندن صناسن که صچلمش انجودر اجماقده برکسه اولمیاکه
انک بولر جلیک خدمتکار بیک اغلنی اولمیا کی اشنامز تبلودن و دخی بیوردیکم واذا رأیت
ثم رأیت نعیما وملکا کبیرا یعنی یا محمد قچن کوزوکله اول جنته نظر ایدرسن انده کوره سن
بو اغلنلری و بو ملکلری و نعمتلری و هیچ وصفه کلمز هر برینک باشلرنده تاج اوله پادشاهلر کبی
و ملکا کبیرا اکا درلر که انک زوال اولمیا و نه مقصود وار سه انی بوله و حق تعالیدن کلن
فرشتهلر انک اوزرینه کرمکه اطاقتی اولمیا و دخی بیوردیکم عالیهم ثیاب سندس خضر واستبرق
وحلوا اساور من فضة وسقیهم ربهم شرابا طهورا یعنی انلرک اوزرلرنده طونلری سندس
اوله که انجه حریردر و لونی یشیل اوله که رنکلرک کرکلوسی یشیل در و دخی استبرق اوله بو غنجه
حریر اوله عادت دنیا اوزرینه که بزوک انجسندن کوملک ایدوب کیرلر و بو غنجه سندن
قفتان ایدوب کیرلر پس حق تعالی انلرک سودکلری اوزره وعده قلوب بو ایکی جنس اوزره کم
هم انجه هم یوغن طونلری اوله و دخی مؤمنلر اول غلمانلر بزنلر کمشدن بلزکلر لرهیچ
دنیا کمشنه بکزمز سعید بن مسیب ایدر هر مؤمنک قولنده اوچ بلزکی اوله بری التوندن
و بری کمشدن و بری مروارددن شونک کبی بلزکلرکم صناسن هیچ الله ایلنمش دکل و دخی
حق تعالی انلری صوره شول شرابله کم دکی علتلردن اریدجیدر و کند و بلا نقلغندن دخی
صافی درلی ایچنه بول حاجت اولمازدنیا شراب کبی دکل و دخی بیوردیکم ان هذا کان لکم جزاء
وکان سعیکم مشکورا یعنی اول وقتکم اجماغه کره لر بو وصف اولنانلر و نعمتلر انلره

ویرله بشارت اولنوب دیالر کیم اشبو کرامتلر و نعمتلر سزه اول کلی دنیاده حق تعالی عبادتنده
چکدوکوکز زحمتلری عوضیدر که سزوک اذ جق سعیکوز بزم قتمزده قبول اولدی بزانی چوغه
صایوب سزه بو دکلو کرامتلر کندو کرمومز و فضلومزدر که سزه میسّر و عطا قلدق و دخی بیوردیکم
انّا نحن نزّلنا علیک القرآن تنزیلا یعنی یا محمد بز اول قرآنی جبرائیل ایله سنوک اوزرکه ایندردک
سوره سوره آیت آیت فاصبر لحکم ربک ولا تطع منهم آثما او کفورا یعنی یا محمد کندوکی
حکم شرع اوزره ثابت قل حق تعالی حکمنه راضی اولوب صبر ایله تبلیغ رسالت یرینه کتور صقین
مطیع اولمه اول فاجرلره دخی کفره بو کافرلردن که اولر ولید له عتبه‌در یعنی اول عتبه ایله ولید
کلوب پیغامبره دیدیلرکیم اکر اشبو ایشی بزملا اندن اتروا درسین کیم مالک یوق فقیرسین
کل بو سوزکدن دون سکا اول قدر مال ویرلوم که مکه قومندن بای اولسین اول کافرلروک سوز
لرندن حذر ایدر ایچون بو آیتی ایندردی بیوردیکم واذکر اسم ربک بکرة واصیلا ومن اللیل
فاسجد له وسبحه لیلا طویلا یعنی یا محمد نماز قل اول نماز ایچنده ربوکی ذکر ایله صباح
وقتنده دخی ایلیله اکندو وقتنده که اصیل دیدوکی بو ایکی وقتدر و کیجه‌دن دخی اکا سجده قل
دیدوکی اخشمله یتسو نمازدر کیجه اوزنده اکا تسبیح ایت دیدکی دون نمازین قل دیمکدر بو امر
استحباب ایچوندر وجوب ایچون دکلدر نتکیم مزمّل سوره‌سنده بیانی کچدی و دخی بیوردیکم
انّ هؤلاء یحبّون العاجلة ویذرون وراءهم یوما ثقیلا یعنی اشبو قریش قومی بو دنیا
نعمتلرنی دوست طوتوب اکلرندن آخرت سعادتلرین ترک ایدرلر اول حساب و عقوبت اغر
و مشکل کونی اونتدرلر ایچون عنا دایدوب حقه مطیع اولمزلر و دخی بیوردیکم نحن خلقناهم
وشددنا اسرهم واذا شئنا بدلنا امثالهم تبدیلا یعنی بز بولری یرتدق و خلقتلرنی
قوی قلدق کرکلو ایلدوک تا که بولر بزه مطیع اولالر مطیع اولمدیلر قچن دلساوز بولری هلاک

ایدوب یرلرینه بر قوم کتوروز که اولر بولاردن بزه مطیعراق اولالر و دخی بیوردیکم
انّ هذه تذکرة فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا یعنی هر کیمسه‌کیم دیلرسه بو تنکله عمل ایده
یعنی تحقیق بو سوره وعظ نصیحتدر قوللرومزه اکتلنسون بر طریق بیان ایلدوک حق
باطلدن معلوم اولدی و دخی بیوردیکم وما تشاؤون الا ان یشاء الله ان الله کان علیما حکیما
یعنی سز طاعته و عبادته توفیق دیلمک کبی دیلمز سز الا شول وقت الله تعالی دلیه که سزه
توفیق ویره بدرستی الله تعالی بر تمزدن او کدن بلوردیکه طریق حقی کیم طوتسر و طریق
توحید باطله کیم تبدیل ایدر و دخی حکیم‌در حکم ایلدی هدایتله شول کره کیم اول هدایته اهل
اولا و دخی بیوردیکم یدخل من یشاء فی رحمته والظالمون اعدّ لهم عذابا الیما کبی دیلرسه
اکرام ایدر اکا اسلام خلعتن کیورر دنیاده و قیامتده فضلیله اجماعه کوررشولر کیم اکا اهل
اولا اما ظالملری عذاب الیمه کورر عدلیله که اولر ایچون بر قلمشدر والله اعلم سورة المرسلات

مکیة خمسون آیات بسم الله الرحمن الرحیم

والمرسلات عرفا فالعاصفات عصفا والناشرات نشرا یعنی حق تعالی قسم ایدر شول
فرشته‌لره کیم ارسال اولنمشدر معروفله کیم انلروک چوقلغی شولات یلسی کبیدر اکا عرف
دیرلر واول قتی یل ایچون کیم بر یرده طبرعی صاورر و دخی اول یل حقی که بولوتلر قبادرر
واول فرشته‌لر حقی که قیامتده بتلر نشر ادر فالفارقات فرقا فالملقیات ذکرا عذرا او
نذرا یعنی قرآن حقی کیم فرق ایلدی حقله باطل اراسنده و دخی فرشته‌لر حقی که اولار پیغامبر
لره وحی القا ایلدی عذر یوزندن کافرلروک حجتلری قطع اولنه یارین قیامتده دیمیالر کیم
بزه رسول کلوب خبر ویرمدی یاخود وحی ایندردکلری انذار ایچون اوله که بو کافرلری قورقدر
و انلری یلده‌لرکه بونک کبی عذابلر وار تاکه اندن حذر ایدوب انکار ترک ادهلر انما توعدون

لواقع حق تعالى جون بوكجى نسنلره اندا جوب بيورركم تحقيق شول قيامت كوني وحشر
ونشر كوني وسؤال حساب كوني البتة اولجقدر انده شك يوقدر بس خبر ورديكم اول
كون نه وقت اوليسردر فاذا النجوم طمست واذا السماء فرجت واذا الجبال نسفت واذا الرسل
اقتت لاي يوم اجلت يعني بزه اول وعد اولنان عقوز كون اولدركي انده يلدزلرك
نوري محو اولوب قيقره اولا وكوكلره حق تعالى هيبتندن ياريلوب پاره پاره اولا وطاغلر
يرندن قوپوب صورلكين هيج اثري قلميه يردبدز اولا و پيغامبرلر دخي جمع اولا
اول وقت ايچون كه تعجيل اولنمشدي واول كوني تعظيم ايدوب ديديكه يا محمد هيج بيلورميسنكم
اول رسوللرنه كون ايچون تعجيل اولنديلر اول كون ايچون تعجيل اولنديلركم قوملري اوزرينه
طانقلق ويره لر ذكر وبيان ايدوب بيورديكم ليوم الفصل وما ادريك ما يوم الفصل ويل
يومئذ للمكذبين يعني اوكرتاخير اولوب تاجيل اولنديلر قلري اول فصل كوني ايچون دركه حق
تعالى اول كونده حكم ايدوب هر دعوي جلر اراسنده دعولرين فصل ايدوب وهر ظالملردن
مظلوملرك حقين الى ويره واول كونده دوستلكه دوست اراسنده وادله عوذت اراسنده
واوغول قز اراسنده واتا انه اراسنده ايدولك واقع اولا هر بري نه كندو قيوسي اولا اول
كونك عظمتندن كورمزميسنكم انك هيبتي وعظمتي اولقدندن حق تعالى رسولنه
بيورركم يا محمد اول فصل كونك مقداريني سكا نه نسنه بيلدردي كه بيلسين اول نه كوندر
اول كوندر اولكم عذابلرك قتيلري ويل اجندن اول قيامت كونينه انكار ايدوب تكذيب
ادنلر ايجوندر ودخي بيوردي كم الم نهلك الاولين ثم نتبعهم الاخرين كذلك نفعل بالمجرمين
ويل يومئذ للمكذبين يعني بز هلاك ايتدكمي غولريكم بوكردن ارروكلدكار اول رسوللريني
تكذيب ايتدكلري ايجون اندن صكره بونلري دخي انلرك طريقنه قوپوب هلاك ايدرز

اكر بونلر رسوللريني تصديق ايتميوب تكذيب ايدرلرسه الله سنت بودر اول كافرلركم قيامت
كنني يلاويلر الم نخلقكم من ماء مهين فجعلناه في قرار مكين الى قدر معلوم فقدرنا
فنعم القادرون ويل يومئذ للمكذبين يعني بجه منكر اولورسز اول بعث كوننه كم ديرلسز
كلك قدرتيتركه بزي اولدن صكره جر مشكن كر وقبره سزي بز اول بر طملة خور ضعيف
صودن ير تمدقمي كه هيج براشه يرمزدي اني اول انه رحمنك اچنده بر زمان قرار قلدرمدق
مي اول چيقجق وقته دكين كه معلومدر بعضكوز اوزن بويلو وبعضكوز قصه بويلو بر بجه كوزي
صاروشين وبجه كوزي قره يغز بوكلي تقديرات بز قلدق نه كوكلو تقدير ايدجيكه بز وز
اشبو لره قادر اولن قادر دكلمي سزي طپر قدن كرو وجوده كتوروب وار ايليا ويل عذاب
اول كمسلر ايجوندركه اول يردلمادعني كوزيله كوره صكره يردلمادغه انكار ايليه ودخي
بيورديكم الم نجعل الارض كفاتا احياء وامواتا وجعلنا فيها رواسي شامخات و
اسقيناكم ماء فراتا ويل يومئذ للمكذبين يعني حق تعالى اول صنعيندن خبر ورديكم
اولكله عبرت الوب بعثه ايمان كتورلر بيورديكه بز بويرلري سزه كفايت قلمدقمي مادام
كه ديريسز ولاسز انك اوزرنده اولرو بنجلر ايده سز هر مصالحكزي انك اوزرنده كوره سز
وچون اولسز اوكزي انك التنده كزليه سز ودخي بز قلدق اول يرلر اچنده اولو بجا محكم طاغلر
كه كوكي اشغا اتوب كيتمشدر اول يري محكم طوتمايچون كه سزه منفعت ويره ودخي سزي طتلو
صولرله صوردق ويل عذاب شول كمسلره كم كوزيله بو نسنلري كوررلكن حق تعالى نك وحدا
نيتنه انكار ايليه ودخي بيورديكم انطلقوا الى ما كنتم به تكذبون انطلقوا الى ظل
ذي ثلث شعب لا ظليل ولا يغني من اللهب انها ترمي بشرر كالقصر كانه جمالة
صفر ويل يومئذ للمكذبين يعني قيامت كننده فصل حسابندن صكره زبانيلر اول

انکار ایدنلره دیلرکم یورك ایمدی شول عذابدن یکاکم سزانی دنیاده یلانلدو کوزادی
ودخی واروك کولکیه کم اوچ بدق اولمشدر شول دکولکم سزه منفعت ویره یا اودیلکیندن
سزی قورتره بو قصیه بیانی بودرکم چون طاموا اهلنه اودکنارنه کلدلر بر پاره یلك اولوددن
قلقه اوچ بدق اولا بولروك چورلرن قیلیا تاکا بونلری کندونك اچنه الماقتاده ا یدر
بونك معنیسی بودرکه کنش اول کون جمیع خلایقك باشی اوزرنه یقین اوله اول کون انلرك
اوزرنه طون اولمیا و بولاده کز تبخك و صیغجق یر اولمیا کنش انلری طوته و نفسلرن
طوته چقمغا قومیه حق تعالی دلدوکی قوللری رحمتیله قورتروب عرش کولکسنه التوب راحت
لندره اندن بر پاره اود عنق کبی یا سرادق کبی جهنمدن دوتولنوب چقه قلقا اوچ پاره
اوله بو طاموا اهلنی اول دوتون قیلیه انك اچنده قلهلر تا حسابدن فارغ اولنجه نیتکم دوست
لری کندو عرشی کولکسنده اولالر اندن صکره هر بلوکه امر اولنه قرارکاهلرنه وارهلر
جنت اهل و طاموا اهل طامویه و اول دخانکم کونکه انلری قیلیا اول کونکه دکولکم انلری
اول کونك ایسی سندن قورتره بلکه اولره اود حرارتن دخی ارتوره ویره که کون حرارتندن
دخی ایسی اوله و دخی مانع اولمیا و اول اود انلری قوغلری برلهکم اول قوغك بیوکلکی بر
الجك قدر اوله شیله کم چوقلغی شول قره دوه سورسی کبی اوله بر بری اردنجه و دخی بیوردیکم
هذا یوم لا ینطقون ولا یؤذن لهم فیعتذرون ویل یومئذ للمكذبین یعنی قیامت
کننده مواقف چوقدر بعض موقفده سویلمکه دستور اولمیه بو اول سویلمیاجك موقفدرکم
انلر سویلمك استیلر انلری سویلتمیلر دیلرکم اشبو اول کوندرکم سویلمیلر و دخی انلره دستور
ویرلمیه که عذرلرن دیلیلر ویل اول کمسلره قیامتده انکار ایلین غیری سویلمکه قدرت وارکن
انکار ترك ایلمیا و عذر دلمیا هذا یوم الفصل جمعناکم والاولین فان کان لکم کید فکیدون

ویل یومئذ للمكذبین یعنی فرشتهلر دیلرکم الله قبلندنکه اشبو قضا و حکم کوندرکه اهل جنتله
اهل نار اراسنی فصل اولنه و دخی ندا اولنه کم یا امت محمد سزی جمع ایلدك و سزدن
الرو کچنلری که اکر وار تولمغه حیله کوزوارسه ایدوك بونکله نفسکزی قورتره سز بو کلام انلره
انکچون دیرلرکم کندولرك چارهلری یوقلغی و عاجزلقلرنی انلره بلدره کرتا عذاب
لری اوزرنه عذاب دخی زیاده اوله و ویل عذاب انلره کم حق تعالی قدرتنه و قیامت
کوننده بعثه و حشره انکار ایدوب یلان تلیه بوکز حق تعالی مکذبلری قویوب اول متقیلر
حالندن خبر ویروب بیوردیکم ان المتقین فی ظلال و عیون و فواکه مما یشتهون کلوا
واشربوا هنیئا بما کنتم تعملون انا کذلك نجزی المحسنین ویل یومئذ للمكذبین یعنی
اول کم شرکدن و معاصیدن و فواحشدن کندولری صقندیلر اول حشر کوننده اغاج اغجلری
کولکهلرینه اولالر اول کونك هیچ ایسی زحمتن کورمیهلر و اول پکارلردن اچوب تمتع ایده
لرکه حق تعالی انلرایچون اقمشدر باغلری و بوستانلری اچنده و دخی یمیشلر اول یمشلر
دن کندولر ارزو ایدرلر و دخی فرشتهلر انلره دیلرکم یك اول یمشلردن و اول شرابلردن
سکسون سزه علتسوز زحمتسز بلوك که بو نعمتلر سزه عوضدر شول عمللردن اوتروکیم
دنیاده قلدیگز تحقیق بز اشبونك کبی عوضلردن ویرورز اول قوللرومزه که بزه کرکلو
عبادتلر ایلدیلر و ویل عذاب انلره کم بونلرك کبی ثوابلره انکار ایدرلر و دخی بیوردیکم کلوا
وتمتعوا قلیلا انکم مجرمون ویل یومئذ للمكذبین یعنی کافرلره خطاب ایدوب
بیوردیکم یك اول دنیا طعاملرنی بهایملر کبی و تمتع ایدوب دیرلوك برقچ کون ای کافرلر
عاقبتکز نیه ایدوکنی کوره سز بو تهدید و وعیددر انلره کم دنیایه راضی اولوب بعثه
انکار ایدرلر و دخی بیوردیکم واذا قیل لهم ارکعوا لا یرکعون ویل یومئذ للمكذبین

فبأي حديث بعده يؤمنون بو آيت ثقيف قبيلەسی حقندە نازل اولدی دیدیلر کم بز ایمانە
کلوب نماز قلمز زیرا نمازدە بکوروز اکوب طورمزز اول بزە عاردر حق تعالی بیوردیکم قچن
انلرە دیسەلر کم خضوع ایدوك الله ایچون بر لحظە انلر خضوع ایتمزلر و نمازدخی قلمزلر پس
بولر حق تعالی کلامندە تصدیق ایتمیجك قنغی سوزی تصدیق ایدوب اقرار ایدرلر ویل عذاب
قیامت کوننده اول کمسەلرە کم انی یلانلدلر والسلام سورة النبأ اربعون آية مكية

بسم الله الرحمن الرحيم

عم يتساءلون یعنی سبب نزولی اولدیکم چون رسول ام بعث اولندی قیامت خبرلرین
اول قریش قومینە ایردردی انلر اکا انکار ایدوب صوررلردیکم بو کیشی نە نسنەیلە کلدی بو قیامت
کە دیر نەدر اولور و نە وقت اولور بونکە دیرلردی انکار یونندن اعتقادلری ایلە یدی کە اول
اولسر دکل پس حق تعالی بو آیتی ایندروب خبر ویردیکە بولر نە نسنەدن صورشرلر و نە
نسنەدن سیکشورلر اندن کرو بیان ایدوب بیوردیکم عن النبإ العظيم یعنی بولر اول
خبر عظیمدن صورشورلر کە قرآن محکم خبر ویردی و محمد اولرە خبر ویردی کە اول قیامت
کونیدر الذي هم فيه مختلفون اول خبردر بولرانی اختلاف ایدرلر بعضیسی تصدیق
ایدرلر بعضیسی تکذیب ایدرلر بعضیلر دیدیلرکم اول نبإ عظیم قرآندرکە انی اختلاف ایدرلر
بعضیلرکە مؤمنلردر دیدیلرکم اول کلام حقدر مخلوق دکلدر و بعضیلرکە ایماندن قچدیلر
دیدیلر کە اول خود محمدك کندو سوزیدر مخلوقدر پس حق تعالی بیوردیکم كلا سيعلمون
بو کافرلرە مزیغ و منزجر اولسونلر بو کلامدن کە کمان ایلدوکلری درلر بو قیامت اولسر دکل
یا خود محمد بو قرآنی کندودن دیدی دیدرلر تیز اولە کە بلەلر اول قیامت کوننی بو سوزلری
نە ایدوکن کوررلر و دخی بیوردیکم ثم كلا سيعلمون یعنی تیز اولە بلەلر اول وعیدلری ا ثم

وقتن دخی آخرتدە معاینە اولا شك کمان کتورلە و دخی کندونك وحدانیتنە دلیل اولان
صنایعلرین ذکر ایدوب بیوردیکە ألم نجعل الأرض مهادا والجبال أوتادا بو مصنوعاتدن
خبر ویردوکی اکا اشارتدر قلورکم بونك کبی عجایب و غرایب مصنوعات وجودە کتورن
سزی اولدکدن صکرە احیا ایدوب کرو وار قلمغە قادر اولمیامی بلکە دوکلی نسنەیە قادر
در عجزی یوق کورمزمیسز کە بو یری سزە دوشك و ایو یاتاجق قرار قلجق مکان قلدقمی و
انی سزە مسخر و مطیع قلدقی کم اندە ازدنك هر مقصودکزی یرنە کتوررسز و دخی طاغلری
اول یرە اوزرە اوتاد قلدقی کە یر اکلە مخلوق صو اوزرە قرار طوتدی تاکە سزە اندن منفعت
اولا و دخی بیوردیکم وخلقناكم أزواجا یعنی سزی انواع اوزرە یرتدقی بعضکوز ارکك و بعضکز
دیشی و بعضکوز لونی اق و بعضکوز قرە و بعضکوز قزل و بعضکز ایو خولو و بعضکوز یوز خولو
و طبیعتلروکز بر برینە بکزمز و دللروکز بر برینە مختلف بکزمز وجعلنا نومكم سباتا
یعنی سزوك اویقوکزی سزە راحت قلدقی سبات اکا دیرلرکم کمسەنی حرکتدن قویا اماتا
جان کوددە اولا وجعلنا الليل لباسا یعنی کیجی سزە ایلە قلدقی کە قرکوسیلە سزی اورتر
بوریا شول طون کودکوز بوروردکی کبی اشغالکزدن فارغ اولوب کلوب اوکزدە ارام طوتوب
دکلنەسز وجعلنا النهار معاشا یعنی کندزی سزە روشن قلوب طلب معیشت ایچون قلدقی کە
هر نە دلرسکوز ایشلەسز اسان اولە انی تصرف ایدەسز وبنينا فوقكم سبعا شدادا یعنی
سزوك باشکوز اوزرە بو یدی کوکلری محکم بنا قلدقی کە هر برنك قلکلغی بش یوز یللق
یولدر درکسوزانی قدر تمزلە طوتارز و یرەدە رزق حاصل اولمق اسبابلرین سزە اندن
ایندررز وجعلنا سراجا وهاجا و دخی سزە منفعت اولمغیچون کونش یرادوب اکا نور ضیا
ویرمدکی و اکا حرارت ویرمدکی کە یمشلروکزی کوینددە و انك نوریلە بونجە منفعتلر

حاصل ایده‌یز و دخی بیوردیکم وانزلنا من المعصرات ماء ثجاجا لنخرج به حبا ونباتا وجنات الفافا
یعنی بز بولتلردن صولر اقیدقجی ویلیلری کا حواله قلوب اول بولوتلری صیقوب بز صولرن
دوکدرمدکجه تا انک سببیله بز رزق اولجق دانلر بیتوررز و بغدای و اری وطاری و بونلره بکزر
دانلر و دخی دابه‌لره کوره رزق اولجق اوتلر بیتوررز و دخی بز انواع نعمتلر حاصل اولاودخی
اول بیوره‌لر باغلر و کوزده اغجلر بیتوررز که بو دقلری بربرینه کیرمش اوله بو کلیسی بر تمنا قادر
اولان اکا دخی قادردر که بزی اولدکدن صکره کیرو دیرلتمه بوندن صکره بعثدن خبر ویروب
بیوردیکم ان یوم الفصل کان میقاتا یوم ینفخ فی الصور فتاتون افواجا یعنی بدرستی اول
قیامت کونی یوم فصلدرکه وعده قلنمشدر اولکیلر و اخرکلره دوکلی انده جمع اولوب حساب اولنسه
کرک هر کیسی عملنه کوره جزا لنسه کرک ایمدی اول فصل کونی اول کوندرکه اسرافیل علیه السلام صوری چله
بو خلق یرلتندن باش قلدروب محشر یرینه بلوک بلوک کللر روایتدر معاذدن که اول رسول
علیه السلام بو ایتی صوردی دیدیکه یا رسول الله بو بلوک بلوک کلدکلری نجه‌در رسول علیه السلام دیدیکه یا معاذ
فتی اولو نسنه‌دن صوردک دیو بن مبارک کوزلرندن یاش روان اولدی اندن دیدیکه یا معاذ
بنم امتم اول قیامت کننده اون بلوک اولسه بر بلوکی میمون صورتنده قوپسه‌لر که انلر دنیاده قوجلق
ایدوب خلقی بربرینه دشمان قلورلردی و بر بلوکی طوکوز صفتنده قوپسه‌لر که انلر دنیده حرام
ییجلردی یا خود کوجله یا رشوتله یا اغرلقله یا امانته خیانت اتمکله و بر بلوکی ایقلری
بوینلرنده بتوب یوزلری اوزرنه سوریو کللر که انلر دنیاده ربا ییجلردی و بر بلوکی کوزسز
قوبوب کله‌لر انلر دنیده عملرنیه عجب ایدرلردی عملرنی خوش کوروب منت ایدرلردی
و بر بلوکی دللری اغزلرندن کوکسلرینه دوشمش اوله اغزلرندن ازکلر اقه که خلق اندن
اکنوب اوزه دللرن چینیو چینیو کللر انلر دنیده وعظ نصیحت ایدرلردی کندولر دتمزلردی

و بر

و بر بلوکی ایقلری کسوک قوبوب کللر اولر دنیده قوکشیلرن اینجدرلردی و بر بلوکی اوددن اغجلر
اوزرنه اصلوب کللر که اولر دنیده بکلر و سلطانلر قتنده غمازلق ایدرلردی و بر بلوکی مردار
اولمش کوددن دخی بیر قوپالر تا محشر خلقی انلردوک ییسندن اینجنلر انلر انلردر که دنیده نفس
هوالرنه اویوب دردلو دردلو لذتله تنعم ایدرلردی حق تعالی حقنی ماللرندن ویرمیوب منع
ایدرلردی و بر بلوکی قطراندن جبلر کیوب کللر کودلرنده یاپشمش اوله انلر دخی انلردرکم دنیاده
کبرله کوکچک لنوریورلردی پس عاقل اولنلر کرکدرکم کندولری بو صفتلردن اراغ ایده‌لر
تا که یارین بو حاللردن قورتلقدن نجات بوله و دخی اول قیامت صفتلرندن بیان ایدوب بیوردیکم
وفتحت السماء فکانت ابوابا وسیرت الجبال فکانت سرابا یعنی اول قیامت کننده کوکلر پاره پاره
اولوب اچله یول یول اوله و طاغلر دخی برندن قوپوب سیره شول دنیادکی سراب کبی هوایه
کوترلوب بلورسز اوله و دخی بیوردیکم ان جهنم کانت مرصادا للطاغین مابا لابثین فیها
احقابا یعنی تحقیق اول جهنم که بز یر تدق انی بو جمیع خلق اوزرینه نجکا کوزجی قودق معنی بودرکم
قیامت کننده اکا خبر ایدرلر اوله که یا جهنم بو جمیع ادم اغلنلرنی سنک اوزرکه اغز دیسهز
کوزجی اولوب کورتکه کندو اهلوکی اوقیا سین بنتکم بر کیشی بر کسایله وعن قلسا یول اوزرنن
طوروب اکا کوزجی اولورنه وقت کلاه دیوبس جهنم اول طاغیلرکی دوتوب و رجق یرلری درکه
توحید بولیندن چقدلر و کفر ضلالت یولین مدن کیدلر انلر اول جهنمده اکلنوب قالالر
نجه حقبلرکه بر حقب سکسن ییلدر بو دیدوکمز بر حقبدر هر حقب کیدکجه بر حقب دخی
کلور مراد بوندن تاکید تخلیددر اما احقاب دیو ذکر ایتدوکی اندن اترو درکم بو عرب
قتنده بر حقبکی ازاق و اداق مدتلردر بولرو هم ایدکی و بیلدکی نسنلرله ذکر ایلدی
بوکنایتدر تا دیبدن دمک اولور بو طاغیلر اول جهنمده ابدیا کلنلرکه هیچ چقمیالر دخی

بیوردیکم لا یذوقون فیها بردا ولا شرابا الا حمیما وغساقا جزاء وفاقا یعنی اول جهنمیلر
انک ایچنده هیچ بر صوجق یل وکولکه بولمیالر که اول حرارتی دفع ایدوب راحت بولهلر و بر
صوجق صو بولمیالر که ایچوب صوسزلقلری کیده یوردکلری صو یالا ایچدکلری غایت قینمش
صو اوله و دخی شول طامو اهلنک کوده لرندن آقان قان و ایرین و صاری صو اوله بو ایشنده اوله ره
عمللرینه موافق جزا اوله زیرا عمللری شرک کفر ایدی دنیاده پس چون اول شرکدن کفردن
اولو معصیت یوغیدی بولردخی عذابک اولو سیدی جزا قیله لر که اول عذابدر و دخی بیوردیکم
انهم کانوا لا یرجون حسابا وکذبوا بآیاتنا کذابا وکل شیء احصیناه کتابا یعنی بو
کافرلرک عادتی بویدیکم هرکز حساب کونندن قورقمزدی و انک ثوابندن امزلردی
زیرا انکا منکرلردی و دخی محمدی ءم و بزم کلام ممزی یلانه نلردی حال بودرکم بز انلرک
نه اشلیاجکن و نه سویلیاجکن و یوغیکن وار او لجقلرن او لاوح محفوظدن یازدق
ایکنجی فرشتهلر موکل قلدق که بوکلی افعاللرن دخی اقواللرن جمیع دفتر ایدوب یزرلر
احصی ایدرلر و دخی بیوردیکم فذوقوا فلن نزیدکم الا عذابا یعنی اول جهنم اهلی صوسزلقدن
فریاد ایدوب چغرشلر زبانیلر انلره زمهریر طاموسندن صووق صو کتوره لر که انک
صووقی اول اسی صو عذابندن دخی ارتق اوله اول زبانیلر کتوروب انلره ویرلر و دخی
طادک ایشبو صوی که بز سزه ارتورمزز الا عذاب ارزن نه عذاب ارتوره وز بو سوز
انلره اول عذابدن دخی ارتوق کلهبوندن منکره اول مؤمنلر حالن بیان ایدوب بیوردیکم
ان للمتقین مفازا حدائق واعنابا وکواعب اترابا وکاسا دهاقا یعنی تحقیق اول
مؤمنلر ایچون که شرکدن صقندیلر طامودن نجات بولوب جنته اولشمقلق وار و دخی
جنت ایچنده اوله ره دیوارلو باغچهلر وار که انده خرما اغچلریله اوزملر وار بو ایکی یمش ذکر

اندوکی اندن اترودیکم عرب ایچنده مکه مدینه ده بو ایکی یمش مشهوردر و دخی انلره قز
اغلن حوریلر واردر که کوکسلری اغزشق کبی دولمشدرکه تمام جوانشن و دخی یاشن برابر
اولالر اول یاشاوزره قرار طوتوب هرکز ییکتلکلری کیتمیه و دخی اول مؤمنلره بربری
اردنجه طولو خمر قدحلری کلهلر که ایچدکلرنجه صفالری و فرحلری ارته و دخی بیوردیکم
لا یسمعون فیها لغوا ولا کذابا جزاء من ربک عطاء حسابا یعنی مؤمنلر اجماق ایچنده
فایده سز اکسوک کرکمزسز اشتمیلر و یلان سوزلر اشتمیلر زیرا بونک کبی سوزلری اشتمک
کوکله اغرلق کتورانوکچون جنت ایچنده بو سوزلر سویلنمز و کیمسه دخی اشتمز پس بو نیالر
کلی سنک ربکدن سکا عوض یوننده ندر قلدغک عمل مقابلهسنده و دخی عطاء کثیر
درکه مؤمنلره ویرلور و دخی بیوردیکم رب السموات والارض وما بینهما الرحمن لا یملکون
منه خطابا یعنی بو عطارسکا اول ربکدن درکه یرک کوکک خالقدر و دخی یرله
کوک اراسنده نه وارسا که اول رحمندر هیچ بر کمسه اندن شفاعت قلمغا قادر اولمازه
که انکا سویلیه یوم یقوم الروح والملائکة صفا لا یتکلمون الا من اذن له الرحمن وقال
صوابا یعنی اول کونده روح فرشتهلرله صف اولوب بعضیلر دیدیلر که روح جبرائیلدر
و دخی دیدیلرکم اول بر فرشتهدر یاتکورکندوسی بر صفا ولسردر و قلان فرشتهلر
بر صف طورسرا اول کون هیچ کمسنک زهرسی اولمیاکه شفاعت ایچون دل اچوب سویلیلر
الا شول کمسنهلرکم الله تعالی انکا شفاعته دستور ویره که اول دنیاده کلمهء توحید ایتمش
اولاو او لاکندولردن عذرن و صوچن دلکیه اندن صکره دوستلرنه و قومنه شفاعت
قله هر نه سویلسه صواب سویلیه ذلک الیوم الحق فمن شاء اتخذ الی ربه مآبا یعنی اول
قیامت کونی و انک احواللری اولمقلغی الپته حقدر هر کمسه دیلرسه توحیدله و طاعت

برله اول ربندن بكا ورجق يردوره شمدي دزسونكه آلندن قدرت واربس كرو
تخويف ايدوب بيوردكم **انا انذرناكم عذابا قريبا يوم ينظر المرء ما قدمت يداه ويقول**
الكافر يا ليتني كنت ترابا يعني بز تحقيق سزي انذار ايدوب قورقودرز اول قيامت
عذابيله كه انك كلمكلكي يقيندر اول كونده اول كم هر شخص كندودن اكدوكي نه عمل كوندررسه
دنياده كوزيله مؤمن عمللرينك ثوابلرين كوره فرح بولا وكافر دخي اول كفر شرك له عمللرين كوره
دخي ايده كم اي كاشكه بن دخي طپراق اوليدم كيديدم تك بو عذابه اوغرمايدم بو كافر بونى ارزو ايدر
اول وقت ادركه حق تعالى جميع حيوانلري محشر يرنه جمع ايدوب بر برينك حقني قصاص
ايدوب الدقدن صكره كه بوينوزلو قويوندن بوينوزسز قوينك حقني الا دخي امر ايده انلره كم
طپراق اولوڭ كرو كلسي طپراق اولالر انى كوروب كافر ديالركم اي كاشكه بن دخي طپراق اوليدق
كه كرو قوپمايدق **سورة النازعات ست واربعون آية** بسم الله الرحمن الرحيم
والنازعات غرقا يعني الله تعالى قسم ايدوب بيورركه نازعات حقيچون حق تعالى حاكم
مطلقدركه نه دلرسه اشلر اول اشلدكندن صورلمز اما بو مخلوق صورلور كندو قوللرنه
بيوردكم بندن غيري كمسه يه اند اچمك وكندوسي يرتدوغي مخلوقه انداچر مقصود
بودركم اول قسم ايتدوكي نسنلروك كندو قتنده شرف وحرمتي وارين بلدره تاكم اشيدنلر
انلري شريف بلوب تعظيم ادرلر زيرا هيچ بركمسه خسيس وخبيث نسنه يه انداچمز تا
كندو قتنده اول شريف اولمايجه پس اول نازعاتده اختلاف ايتدلر بعضلر ديدلركم اول
ملك الموتدركه كافرلروڭ جانني كوزسندن نزع ايدر شول دمردن بداقلري چوق
چنكالله ياش يوكاروب چكدوكي كبي تاكه انوڭ جانن كوزسندن جميع اطرافندن تابر مقلري
اوجندن وطرنقلري دبندن چكلور وطمرلرندن وسكوكلرندن تا اولوم اجسي اني شيله

قيلركه صويا غرق اولني صوقيلر ودخي نازعات اول غازيه درلركه يايني چكوب اوقيله
طولدره كه دمردن اوج يايي قبضسنه غرق اولوب برابر اولا غرقادكي كرها
دمك اولور هيچ بر كافر يوقدركه انك الوم حاضر كلة الا جهنم انك اوزرنه عرض اولنه
جان چقمزدن اوكدن اني كورر وانك اچنده بر قوم كوردكم كاه اول اوده طالركاه كرو
چقار اول وقت انك جانن قوقدن كرو كوزسنه غرق اولوركيدر شول صويا طلر كبي
چقماغي كوره كوره ودخي بيوردكم **والناشطات نشطا** يعني اول فرشتلر حقيچون كه مؤمنلرك
جانلرني نشاطله ويسرله قبض ادرلر يعني هيچ بر مؤمن يوقدركم اكا الوم حاضر كله
الا اجماق اچنده اكا منزليني عرض ادرلر بعده اول اجماقده كندنك دوستلرندن بر
قوم كورركه اول قومه اني كندلره دعوت ادرلر بزه كل ديو اول وقت انك دخي جان اول
شوقيله چقمقلغه نشاط ادر اول وقت اني قبض اتمك شول دونك دزي باغن شوب
قيوورمك كبيدركه وره اتلنه صولكنه كينك يرلرده يوديا ودخي بيوردكم **والسابحات**
سبحا يعني اول فرشتلر حقيچون كه كوكدن يره سرعتيله انزلر حق تعالى امرن يرنه
كتورميچون يا اول يلدزلر حقيچون فلكلرده دور ايدوب دونر يا كميلر حقيچون كم
دكزده اوزدنده يوزرلر يا خود اول فرشتهلر حقيچون كه مؤمنلروك جانني يمشقلقله چكرلر
ودخي بيوردكم **فالسابقات سبقا** يعني اول حق تعالى نك طاعتلرنه سبقت ادن فرشتهلر
حقيچون يا اول فرشتلر حقيچون كافرلروڭ جانني طاموية التمكا سبقت ادرلر يا اول
مؤمنلر جانلري حقيچون كه اجماقده منزللرن كورجك تندن چقمغه اوكردرلر يا اول
غازيلر اتلري حقيچون كه سكردم وقتنده بر برندن اوكر دررلر ودخي بيوردكم **فالمدبرات**
امرا يعني اول فرشتلر حقيچون بو مخلوقك تدبيري انلره اصمرلنمشدر اولا جبرائيلدر

ومیکائیلدر و عزرائیلدر و اسرافیلدر جبرائیل عم کوکدن قوللره ایچون وحی احکام ایندرمکه مأمور کلدر
و میکائیل یغمورلر یغدرمغه مأمور کلدر و اوتلر بتورمکه مأمور کلدر و اسرافیل صور اورزه مأمور کلدر
و عزرائیل قوللروک جانلرینی المغه مأمور کلدر و بوکلیسی قسمدر که حق تعالی انلر ایچون جواب
مضمردر اما بو قسملره کاه دلالت ایدرکه نازعات و ناشطات و سابحات و سابقات و مدبرات
ایچیچون البته قیامت قوپسه کرکدر نیتکیم سیاق کلام دخی دلالت ایدرکم بیوردی
یوم ترجف الراجفة تتبعها الرادفة یعنی اول قیامت البته قوپر شول کوندکم صور
اورله اول دفعه یرلره کوکلره قتی زلزله و اضطراب واقع اوله یرده کوکده کمسه قلمیا
الا الله و ایکنجی صور دخی انک اردنجه تابع اوله اول اولمشلری کرو دیرکوره قلوب یومئذ
واجفة ابصارها خاشعة یعنی یورکلر اول کونک شدتله قتی قلق واقع اولورکم یرندن قوپر
و اول کوکلر اسنک کوزلری دخی ذلیل اولوب قورقیادوشا و قورقو نشانی کوزلرنده واقع
اوله یقولون ائنا لمردودون فی الحافرة ائذا کنا عظاما نخرة یعنی اول
کافرلر دیرلرکم بز اولدکدن صکره کرو دیریلورمیز اولوب اولکی بیکیت ایکن دونسرز هیچ بو
اولجق نسنه دکل یا خود بز اولدکدن سکوکلرومز چوریوب اریلوب کتدکدن صکره بزی
کمسه دیری ایلر بو بر اولمز نسنه درکه دیرلر قالوا تلک اذا کرة خاسرة یعنی کر بو
دیدکلری کرچک اولورسه پس بز زیانکاروز بو خود اولسر دکل پس حق تعالی خبر ویردیکم
فانما هی زجرة واحدة فاذا هم بالساهرة یعنی حق تعالی ایدرکی اول دکل خلقی دیرلدب
قوپرمق بزه اساندر اول اسرافیلک بر صور اورنه موقوفدرکه چلاو دخی ناکاه بو خلق دو
شکدن اویانوب طورر کبی طورر کلا پس بو یره ساهره ایکیچون درلرکم جمیع حیوانات
اویومقلغی و اویانمقلغی بونکله اوزره در بوندن صکره دنیاده واقع اولان عقوبتله بونلره

وعظ ایدوب بیوردیکم هل اتیک حدیث موسی اذ ناداه ربه بالواد المقدس طوی
یعنی تحقیق یا محمد سکا موسینک خبری کلدیکه چون انک ربی اول موسایه ندا قلدی اول
وادی مقدسده اول درنک ادی طوی در بیوردی اذهب الی فرعون انه طغی فقل هل
لک الی ربک فتخشی یعنی یورواز یا موسی اول فرعونه که سرکش اولوب یوجلدی تکبر
اولدیانی توحیده و بنم طاعتمزه دعوت ایله ایت اکا که هیچ رغبتوک وارمی اول سنی
یرادن خالقی بر بیلوب ایده سن که بن طانقلق و دورم اندن ارتق معبود یوقدر
الا معبود حق اولدرکم تاکه بو سوزله نفسوکی شرکدن کفردن اریده سن و بن سنی دلالت
ادم هدایت یولنه تا سن انک عذابندن قورقوب اسلامه کلسین اکا مطیع اولاسن
پس چون موسی عم حق تعالی دستوریله فرعونه کلوب توحیده دعوت ایلدی خبری اکا کوردی
فرعون اندن معجزه طلب قلدی رسالتنک صدقی اوزره فاریه الایة الکبری
فکذب و عصی یعنی چون موسی عم اول فرعونه اولو معجزه لر کوستردی دلالت
ایدردی دعواسنک کرچکلکنه اول اولو ایت بری اژدها اولدیغی و بری الینی قولتغندن
اچرو صوقوب کرو چقروب الی اق نور اولوردی شویله که کون نورینه غالب کلوردی
فرعون انی کوروب تکذیب ایتدی موسایه ساحر دیوب فعلنی سحره نسبت ایتدی موسی
نک قولنی قبول قلمدی اکا عاصی اولدی نیتکیم حق تعالی خبر ویروب بیوردی ثم ادبر
یسعی فحشر فنادی فقال انا ربکم الاعلی یعنی اول فرعون ایماندن اعراض ایدوب
موسانک هلاکنه سعی ایلدی قومنی بر یره جمع ایلدی کندو بر یوجا یره چقوب بونلره
خطاب ایدوب دیدیکه یا مصر اهلی زنهار اول بوتلره کوزکه طپرسز انلردن یوز دوندرمک
عبادتکوز اوزره دایم اولوک که اولار سزوک یکی معبودلروکوزدر بن سزوک اولو

معبود کورنم چون فرعون عناد ایدوب بو سوزی سویلدی فاخذه الله نکال الاخرة والاولی یعنی اول فرعونی الله تعالی هم دنیا عقوبتیله طوتدیکه غرقدر وهم اخرت عقوبتیله طوتدی که عذاب ناردر ودخی دیمشلردر کم عقوبت اخرت اولدر کم فرعون لعین ایکی کلمه سویلمشدی بری اخر اول بری اخر اول سوزی بو یدیکم انا ربکم الاعلی نتکیم بیان ایلدک بو کلامدن کندولری له اول اصنامنلری طیمقدن یله شریک قلدی اما فرق ایلدن صکره غنی بو یدیکم ما علمت لکم من اله غیری یعنی بن هیچ سزه بندن ارتق معبود وارن بلمزن بو سوزیله عبادت کندو یه تخصیص قلدی قلدی کرو قلان اصنامی نفی ایلدی پس حق تعالی اول ایکی سوزیله دنیاده عقوبت قلدی غرق ایلدی اخر سوزیله اخرت عقوبتن ایتدیکه اوده عذابدر ان فی ذلک لعبرة لمن یخشی یعنی بدرستی اول فرعون قومیله هلاک اتمکده عبرت نصیحت وار شول کسلره اجلرندن قورقولری وار تاکه فرعون اشلدوکن اشلمیالر تا قورقدرکم انلره واقع اولان عقوبت بونلره دخی واقع اوله بو کز حق تعالی مکه قومنی کتلیوب بیوردیکه ءانتم اشد خلقا ام السماء بنیها رفع سمکها فسویها یعنی ای مکه قوم سزوک یره دلمنا غکوزمی قوی یر قدر یوخسه بو کوکلر یره دلماغی قوی یر قدرزو تمام رقدرکه کوزیله مشاهده ایدوب کوررسز بو معلومدرکه کوکلری یرتمقلق اشددرسزی یرتمقدن پس اول کوکلری یرتمغا قادر اولان بو شدتیله سزی بعث ایدوب قوپرمغا نتا قادردکلدر کورمزمیسزکم اول کوکلری بجه بنا قلدی بربری اوزرنه بو قالکلغیله ومسافه بعید برلدکه هر بری بش یوز یللق یولدر وانک سقفنی کوتردی درکسوز وانی مستوی قلوب دوزلتدیکه نه یردکی وارنه بر یر غجی وار ودخی بیوردیکم واغطش لیلها واخرج ضحیها یعنی اول کوکل کجسین

قرقو ایلدیکه کوک کنارندن ظلمات ظهوره کلوب جهان قیلر وکرو اول قرقو اجندن کندز روشن لغنی چقردی عالمی منور ایلر پس قرانقولق کلوب ایدنلغی محو ایدر وایدنلق کلوب ظلمات رفع ایتدوکی اول واحد وخالق برله در بوکا قادر اولان سزی بعث اتمکا قادر دکلمی ودخی یردن خبر ویروب بیوردیکم والارض بعد ذلک دحیها اخرج منها ماءها ومرعیها والجبال ارسیها یعنی اول الله تعالی دوشدی بو یری کوکلری یردوب رفع ایتدکدن صکره ودخی چقردی اول یرک صولرنی دخی اوتلقلرنی بو کلامهم کلامهم جامعدرکه انکی نسنه ذکر ایلدی جمیع یردن چقان نسنلر اوزرنه قوتی یوننددن ومتاع یوننددنکه حیوانلره کرکلو انواع درلو نباتلر وانسانلره کرکلو انواع درلو دانلر ویمشلر واغجلر وصولر وصودن حاصل اولان نسنلر بالق کبی وطوز کبی کمی اغجی کمی بنجی ودخی اول طاغلری یوجلتدی ثابت قلدی یر اوزرنه تا یر مقرر قلدی بو منافعلر سزه حاصل اوله ودخی بیوردیکم متاعا لکم ولانعامکم یعنی بو کلی کم یره دلمشدر بعضیسی سزه تمتع ایتکچون وبعضیسی سزوک انعاملروکره تمتع اولماغچون درتا کلسندن سزه منفعتلر حاصل اوله بوندن صکره کرو قیامتدن خبر ویروب بیوردیکم فاذا جاءت الطامة الکبری یوم یتذکر الانسان ما سعی وبرزت الجحیم لمن یری یعنی بو قیامت احوالندن بیان ایتدوکی اندن اتردرکم بو تمتعلرنه مغرور اولوب اخرت اونتمیلر بیوردیکم چون اول طامۀ کبری کلسه یعنی صور چالنوب جمیع خلایق یردن باش قلدرسه یا خود جنت اهل سچلوب اجماعنه کتسه وطاموا اهل طاموا یه کتسه اول کون هر شخص مؤمن کافر دنیاده سعی ایتدوکی بولور خیردن وشردن دفترنه نظر ایدوب بیله ودخی جحیم طاموسی ظاهر اولوب کوزکه شولره کم کورجلردر یعنی کلی یاوز عمللولر اول طاموی جحیم کورر کوزدکلری وقت بلکه کلی یورشلولردر زیرادنین ایاله

طغيان ايدرلردي كه اشلدكلري هب كوكلودر ودخي بيوردكم فاما من طغي واثر الحيوة
الدنيا فان الجحيم هي المأوي يعني هر كمسه كم كافر ومتكبر اولدي سركش اولوب ايماننه
كلمدي ودنيا حياتني وفاني لذت حياتي باقي ولذات باقيه اوزرينه اختيار قلدي زاد
آخرت قوبوب دنيايه مشغول اولدي دركۀ جحيم تحقيق انك مقاميدر واما من خاف مقام
ربه ونهي النفس عن الهوي فان الجنة هي المأوي يعني هر كمسه كم ياريين حق تعالي
نظرينه طوروب سؤال اولنمقدن قورقدي نفسيني ارزولرندن منع ايلدي هواي نفسه اويمدي
تحقيق جنت انك مقاميدر امير المؤمنين علي رضي الله عنه ايدردي بنم قورقدوغم
كي وقورقدوغم ايكي نسنه در بري طول الامل وبري هوايه اويمق اما طول الامل كشيه آخرتي
اونتدرر وهوايه اويمق حقدن منع ايدر حق سوز قلاغنه كرمز وحقه متابعت ايتمز
ودخي بيوردكم يسئلونك عن الساعة ايان مرسيها فيم انت من ذكريها الي ربك
منتهيها يعني يا محمد اول كافرلر سكا صوررلر قيامتك طلوعيني نه وقتدر سن بلورسن
اني كه انلره خبر ويرسين سن اول نسنه دن خبير دكلسين كه اول قيامت نه وقت اولجغين
انلره بلدرهسين سكا بز انك كلجكني بلدردكم خبر ويرسين اما نه وقت كلجكني بلدرمدك
انك نه وقت اولجغنك علمي سنك ربك قتنده در اني بلمك لكي الله قو عايشه
ايدر رضي الله عنها رسول عم زايل اولمايوب دايم قيامت ذكر ايدردي چون بو آيت
انزدي اني صورمقدن يغلندي ودخي بيوردكم انما انت منذر من يخشيها كانهم
يوم يرونها لم يلبثوا الا عشية او ضحيها يعني حق تعالي ايدر يا محمد سني بز قورقدجي
كوندردك كه قرانله اول قيامت احواللرن ذكر ايدوب قورقدسين شول كمسه لري كم انلرك
قيامتدن قورقولري وار سكا اول لازم دكل كم انك نه وقت وقوعن بلدرهسين شويله

بلكه

بلكه اول قيامته انكار ايدنلر شول كونكه سنلرندن طوروب اول كون كوردكلر ايله
صنالركم اول قبرلرنده اكلنمديلر الا طلكلدن قوشلقه دكين اول طول مكث انلره بلورميه

سورة عبس مكية اثني واربعون آية بسم الله الرحمن الرحيم

عبس وتولي بو سورنك سبب نزولي بودركم رسول عم بر كون اوتورمشيدي يانوكله عتبه
بن ابي ربيعه بلسنديدي قريشك اغنيالرندن بر جماعتله پيغامبر عم انلري اسلامه
دعوت قلمغا مشغول ايدي شول اميدله كم بولار ايمانه كلمكله چوق كمسنه ايمانه كلوردي
رسول عم مشغول لكن ابن ام كلثوم كلدي اعما ايدي بلمديكم رسول عم دعوتينه مشغولدر سلام
ويروب ديديكه يا رسول الله بني قتوكال بكا اوكرت شول نسنه لردن كم حق تعالي سكا ايدر
بس رسول عم اكا التفات ايتميوب اعراض ايلدي اولروك ايماننه حريص اولوب انلره
مشغول ايدي حق تعالي بو سوره انزدي بيوردي ان جاءه الاعمي وما يدريك
لعله يزكي او يذكر فتنفعه الذكري چونكه اول كورسز اكا كلدي نه بلدك يا محمد
كه اول دعوت ايتدوكك توبيه كلوب شركدن كنديلرين اردلر يا خود اول كلان كمسه
كتكلرينه يوزكي ترك ايدوب اول اعمادن اعراض ايلدوك نه بلورسين اول اوكودكي
سكا ويرسك اوله كه كناهلرن توبه ايدوب كناهدن كنديوي اندن پاك ايديدي اول
قرانله متعظ اولوب خير عمللره مشغول اوليدي ودخي بيوردكم اما من استغني فانت
له تصدي وما عليك الا يزكي يعني اما شول كمسه لركم نسنه لري ومالري ايله حق
تعالينك ثوابندن وسنك ديكدن وموعظه لركدن مستغنيدر ولمشركلردركه
عتبه وشيبه وامية در سن يونكي اولره دنه دروسن سكا نه ضرر اولور اكر انلر ايمانه
كلميلر وكنديلرين شركدن ارتميالر سكا واجب دكل كم انلري ايمانه كتورهسين سكا واجب

اولاكن همان تبليغ رسالتدر انى يرنه كتور فارغ اولكم دلرسه دونه و دخي بيوردكم
وأما من جاءك يسعى وهو يخشى فأنت عنه تلهى يعني اما اول كمسنه كم حيره سعيله سكا
كلدي حال بودركم انك يرجسي دخي اوكليا يولنه سر جوب يورنم اوزرنه دوشم ديو قورقر و
دخي ربندن و قد ديني امرنى اكرمكا سكا كلاه سن اندن غافل اولسن اكا التفات
اتميه سن بو ايتلر انذكدن صكره رسول عم ابن ام كلثوم كلدكجه اكا اكرام ايدوب ايدر ديكم
مرحبا يا ابن كلثوم ديردي بر كمسنه كم بنم ربم اندن اترو بكا عتاب ايتمش اولا بن اكا بجه اكرام
اتميم و دخي بيوردكم كلا انها تذكرة يعني يا محمد نمدن كرو بو بيله اتمكل و يو نوكي دندرمكل
شول كمسدن يكام اول نفسني الله دن مستغني طوته اكا اعراض ايده سن اول كمسدن كم
تكردن قورقجي اولا بدرستي اشبو ايتلر موعظه در فمن شاء ذكره يعني هر كمسنه كم دلرسه
بو قرانله اكتلنه اول اكتلنسون انلر دن اول و دخي بيوردكم في صحف مكرمة مرفوعة
مطهرة بايدي سفرة كرام بررة يعني بو قران نسخه لري يازلمشدر اول لوح محفوظدن
كم الله تعالى قتنده كرامتلودر هيچ الله دن غيري كمسنه مطلع اولوب متصرف دكل دخي كوكلر
دن يوجه كتورلمشدر مطهردر تنا قصدن و يلاندن و عيبدن و شياطين انى مس اتمكدن
بكيه اول الله تعالى نك يازجيلري الريله يازلمشدر كه انلر يا كلر و مكرملردر الله قتنده
دخي مطيعلردر الله امرنه و كنا هلردن بريلردر و دخي بيوردكم قتل الانسان ما اكفره
من أي شيء خلقه من نطفة خلقه فقدره ثم السبيل يسره يعني لعنت اولنسون اول
الله كافر اولن عتبه دخي انك اصحاب و دخي اولره كم حالدري اولروك حالي كبي تا
قيامته دكن انى نه نسنه بو بيله كافر ايلدي بلمزم كه الله تعالى انى نه نسندن يرتدي
تا كه كندو نفسني مردار غليظ صودر انك يرد لماغنيا نه قرتنره تقدير ايدر در لسو

درلو حالا اوزره اندن يول ويروب كلكز لكلده دنيايه كتوردي و خير و شر طريقن بلدردي
ثم أماته فأقبره ثم إذا شاء أنشره يعني دنيايه كتوروب مقدر اولن اجل اخره ارشن
دكدن صكره اولدردر قبر اهلن طپراق التندن ستر ايدر حيوان بهايم الوسي كبي طشره
بريونده بر علمن كه حوز حقير اولا اندن يحن كرو وقت كلسه طپراقدن قوپروب
دنياده قلدغي عملوك جزاسن ويرر كلا لما يقض ما أمره يعني حقا كه يرنه كتوروب ادا
اتمدي هيچ بر كمسنه شول نسنه يي كه اوزرنه فرض اولندي بو نجه طول زمان يحمكله تا
ادمدن بو وقته كلنجه بلكه كلي قصور اوزره در كمسنه حق مرادي يرنه كتورمز فلينظر
الإنسان إلى طعامه أنا صببنا الماء صبا ثم شققنا الأرض شقا فأنبتنا فيها
حبا وعنبا وقضبا وزيتونا ونخلا يعني حق تعالى دليل كستروب بيان ايدر كندونك
كمال قدرتن تا وللري متنبه اولا بيوردكه نظر اتسون بو ادم اغلنلري شول معيشت
ايدوب يدكلري طعاملره كه انك امرن بر لو يره نجه تدبير ايلدك كه دكا رضوي انك
اوزرنه دفعه دفعه دكمك لك اندن برى يري تاروز اندن اوتلر بتوردرز و دخي بتورب
اول يرده دانلر چقار ورز هر بو علله و دخي اوزملر بتوردرز و ياش يونجلر بتوردرز كه بر
كز الكملكه بر قچ بيل بجرلر و دخي زيتون و خرما اغجلرن بتوردك زيتونلرله و خرما
لرله وحدائق غلبا وفاكهة وأبا متاعا لكم ولأنعامكم يعني دخي باغجلر ادوردك
اچينه اوزدكي يوغن اغجلر بتوردك يوجه يوجه اوزرنن يمشلريله هر نوع مدت
كه لذتيله يتور غذا يجون دكل و دخي ياش اوتلر بتوردك اول صويكه كرد اينه جقلره غدا
اولنه بس بو كلي ذكر اولنلري اندن اترو يرتدق تا هر برندن سز دخي تمتع ايدوب
دخي انعاملره كوز تمتع ايده بو ندن صكره كرو قيامت ذكر ايدوب بيوردكم

فاذا جاءت الصاخة يوم يفر المرء من اخيه وامه وابيه وصاحبته وبنيه
لكل امرئ منهم يومئذ شأن يغنيه يعني بو دده كوز نعمتلرله تمتع وتنعم شول قدر اوله
كه صاحبه كلميا اماقچنكم اول صاخه كلّه كه اول صور اوازدر وقلقديغ طوقنوب صاغر ايليه
اول وقت جميع دنيا اچينه ندا وارسا فنا اوله اندن اول كون بيان ايدوب بيوردقلم اول كون
قرداش قرداشدن قچه واوغول قزاتادن اناسندن قچه وكندو حلاللرندن قچه واوغلندن
قچه بو دخي قيامتك بعض احوالندندر كه هر بر نفس كندو حالنه مشغول اوله كيمسه قيوسي
اولميه وبعضلر ديدلر كم قرداشدن قچق قابيل اوله كه هابيلدن قچه كه حق طلب ايتمسون ديو
واتاسندن اناسندن قچق محمد مصطفى عم وابراهيم دخي اتاسندن قچا ولوط عورتندن
قچا ونوح اغلندن قچه هر شخصه شول قدر شغل اوله كه كندودن ايروغك قيوسي
اولميا وجوه يومئذ مسفرة ضاحكة مستبشرة اي يجه يوزلر اول قيامت كوننك
روشن اوله وفرح اوله واول شادلق كه كوكلرنه واقع اوله انك نوريسرور يوزلرنه
اوره انلر اول مؤمنلر اوله لر كه مولالرنه مطيع اولديلر دنياده انك امرن يرنه
كتوردلر ووجوه يومئذ عليها غبرة ترهقها قترة اولئك هم الكفرة الفجرة
يعني يجه يوزلر دخي اول قيامت كوننك قرا اوليسر شول دوتون كبي واولشسر اوزرنه شول
كون طوتلمش وتوز بلكمش كبي بوكر اول كافر ظالملر درلركم الله تعالى نك وحدانيتنه
اينانميوب تكذيب ايتدلر وقرآن ورسوله عم تكذيب ايتدلر والسلام

سورة التكوير تسعة عشر آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

اذا الشمس كورت واذا النجوم انكدرت يعني اول قيامت قمقلنك وقت ظاهر اوله لور
يجن كنش نوري كيدوب دوره شول عمامه دورلور كبي محو اوله كيده ودخي يلدزلر نوري

كيدوب كلي يره دوكله واذا الجبال سيرت واذا العشار عطلت واذا الوحوش حشرت
واذا البحار سجرت ودخي اول كون طاغلر يرندن قوپوب هواده سير ايده بخار كبي ودخي
اول كوننك هيبتندن هر كشيه شول قدر شغل اوله اول اون ايلق حامله دوه لرني صاله
قويالر كندو قيولريا اوله بوني اندن اترو ذكر ايلدي كه انك كبي دوه عرب قتنده قتي
سوكلو اولورلر في الجمله دمك اولور كم اول كونده هر شخص نقدر سوكلو نسنه سي اولسه
كندو قيوسندن انك قيوسي اولميا ودخي طاغدن ويابندغي ادمدن اركن جانورلر
كلوب شهرلره ادميلر اراسنه قيوله صور هيبتندن بعضلر ديدلركم نقدر وحشيلر
وارسه هر جنسدن كلي قيامتده حشر اوله قصاص ايچون تا سكك دخي حشر اوله قصا
صدن صكره كلي كرو طپراق اوله الا قوشلردن شولركم انلري ادم كورجك فرح اوله
طاوس وقمري وطوطي كبي بونلر قاله لر ودخي اول كون دكزلر اقوب بربرنه قيوله
كلي بر دكز اوله ويلدزلر اچنه دوكلوب انك حرارتندن اول دكز قينيا صويي اود
كبي اوله طامو اهلنه انوكله عذاب ايتمكيچون ونه قدر جزيره وارسه دكزلرده كين هب
قينيز صو اوله اول صور فزع وقتنده هنوز يير كوك يرلو يرنده طورر بو ادم اغلنلري
كبي بازارده كيماوده اشلو اشنده ايكن واذا النفوس زوجت يعني اول كون جانلر
تنله جمع اولوب حشر اوله وحشر اولدقدن صكره مؤمنلر مؤمنلره جمع اوله لر وكافرلر
كافرلرله وصالحلر صالحلرله وفاجرلر فاجرلرله جمع اوله وهر شخص دخي عمللو عمليله
جمع اوله لر وحسابدن صكره مؤمنلر اجما قدن حوريلرله جمع اده لر كافرلري جهنمده
شياطينله جمع اده لر واذا الموءودة سئلت باي ذنب قتلت يعني بو موءوده اولدر كي
عرب طوغن قزلريني جاهليتده دروليش يكدن قوتوب واره ور مكدن غار ادزلردي

یره کومرلردی یرده اولدی یعنی قیامت کونی اول کوندرکه انده اول موؤده صورلورکه
سنک صوچک نیدی که اتک انک سنی اولدردیلر بوکا سؤال اولدیلر دنلر. توبیخ اولمایچوندر
اکا زجرا اولمایچون دکل و بعضیلر سألت اوقدیلر بو معنی اوزره اول سؤال ایدن موؤده
کندو اولورا اتاسنه و اناسنه صوره که نه صوچدن اتروبنی اولدردکز بنم خود صوچوم
یوغیدی ودخی بیوردیکم وإذا الصحف نشرت وإذا السماء كشطت یعنی قیامت کننده اول
اعمال صحیفه لری شول قاریناریکبی اوچوب کله کیمنوک صاغ الینه وکیمنوک صول الینه
وریله ودخی شول اولکه سقفی یاخود بر نسنه نک قبغی کوترلورکبی کوکلر اچیلوب کیلری
اوزرندن کترله وإذا الجحيم سعرت وإذا الجنة أزلفت علمت نفس ما أحضرت ودخی
اول کون جحیم طاموسی یلکلنه بر بری ارددنجه کافرلرایچون و اجماق برنوب یقین اوله
متقیلر ایچون اولندن بوکا کلینجه ذکر اولنان سوزلرک جواب بودرکیم بیوردی هر شخص
بله اول کونکه کندودن اول انده نه عمل حاضر ایلدی تاکه جزاسن بوله خیر ایسه خیر شر ایسه
شر زیراکه اول کون جزا کوندر هر کسنی عملنه کوره جزاسن بوله رودخی حق تعالی قسم
ایدوب بیوردیکم فلا أقسم بالخنس الجوار الكنس والليل إذا عسعس والصبح إذا تنفس
حق تعالی ایدر بن انداجرم اول یلدزلر ربی حقیچون که مریخ وزحل وزهره وعطارد
در بولر کندوزده کزلنوب کچه ظاهر اولورلر ودخی اول یلدزلر ربی حقی که کون قلقلرندن
سیرادرلر کاه طوغرلر کاه طولنورلر ودخی اول کیجه نک ربی حقی که ظلمتیله قبلنورلر اولنی
وکرو روشن اولورلر اخرینی و اول صبح وقتنوک ربی حقی که روشن اولوب ارتر ممتد اولور
کجیدیک ودخی بیوردیکم إنه لقول رسول كريم ذي قوة عند ذي العرش مكين مطاع ثم
أمين حق تعالی قسم ایدوب بیورر که تحقیق قرآن الله دن رسول کریمک قولیدرکه اول

جبرائیل

جبرائیل اندردی انی محمد اوزرینه اول جبرائیله حق تعالی غایت قوت ویرمشدر بر
ساعت ایچنده کوکدن یره اینر و یردن کوکه چقر واول قوتندن ایدیکه لوط قومنک
شهرینی قلدی اوزره قیوب کوتوردی کوکه چقردی هلاک ایلدی واول جبرائیلک
عرش تکریسی قتنده قدری ومرتبه سی واردر ودخی کوکلر ایچنده کی فرشتهلر اکا
مطیع درلر یعنی بیرلیق محکمه اطاعت ایتمک واجبدر وکلی فرشتهلر انک حکمندن
طشره ودخی جبرائیل علیه السلام امیندر وحی رسالت اوزره که اندردیکی بزم کلاممزدر کندو
نه بر حرف ارتوردر نه بر حرف اکسدر یعنی محمد علیه السلام یریوزنده امیندر ودخی بیوردی
وما صاحبكم بمجنون حق تعالی ایدر بن قسم ایدرین یعنی قرآن حقدر بزم کلاممزدر
رسولی کندودن سویلمدی و محمد دخی سزی توحیده و طریق اسلامه دعوت
ایدر حق رسولدر مجنون دکلدر یعنی کافرلر دیرلر ودخی بیوردیکم ولقد رآه بالأفق
المبين وما هو على الغيب بضنين یعنی تحقیق اول محمد کوردی جبرائیل علیه السلام کندو
صورتنده مشرق طرفنده که اول اکا رسالت ایندروب وحی ایلدی بس بلوککم اول محمد
قرآندن سزه خبر ویردکیله متهم دکلدر که اکا سوء ظن ایده سز واکر ضادله ضنین
اوقنسادمک اولورکیم اول محمد علیه السلام بخیل دکلدر کم سزه قرآن بر ساعت اوقیه و بر ساعت
اوقمیا بخل ایدب بلکه اول نه قدر دلسه کوزسزه اول قرآن دریغ ایتمز اوقور ودخی بیوردیکم
وما هو بقول شيطان رجيم فأين تذهبون یعنی اول مکه کافرلری درلردیکه بو قرآن
دکلدر بلکه شیاطین سوزیدر محمد اوکردرلر اول چقرب خلقه خبر ویرر حق تعالی انلرک
سوزلرینی رد ایتمکیچون بیوردیکه اول قرآن کاهنلر وشیاطینلر سوزی دکلدرکم اولر
ملعون اولوب مطرود اولشلردر بلکه بزم کلاممزدر دلالت ایدرلر اکا اوینلری

سلامت یولنه کیم اول اسلام یولیدر سز بو ضلالت یوللرنه دوشب نره یه کیدرسز بونلرك
کبی روشن نجات یولی وار ایکن إن هو إلا ذكر للعالمين یعنی بو قرآن دکلدر الا وعظ
و نصیحتدر جمیع عالم اهلنه که جن و انسدر و دخی شرفدر قوللره که انلرك کبی اولو پادشاه
بونلره کتاب کوندروب اوکت نصیحت ویره بوندن دخی اولو نه شرف اوله لمن شاء منكم
أن يستقيم یعنی بر طوغری یولی بیان ایلدك دلیل و برهانله کیم دیلرسه طوغری یول
طوتمغه طوتسون که طریق حق بودر بو آیت اینجك ابو جهل لعین دیدیکه چون دیلکی بزه تفویض
ایلدی بز اول یول کرمکز پس حق تعالی بیوردیکه وما تشاؤن إلا أن يشاء الله رب
العالمين یعنی حق تعالی بیوردیکم سز ایمانه کلمکی دیلمزسز الا مکر کیم ازلده بز دیلمش
اولاوز و کفر ازره قایم اولمقلغی دخی دیلمزسز الا عالملرك ربی دیلمیجه پس جمیع مشیت
الله تعالی نکدر کیمه دیلرسه توفیق ویرر کیمی دیلرسه خذلان اچنده قویوب ابدی جهنمده قلور
حاکم مطلق اولدر

سورة الانفطار مكية وهي تسع عشر آيات

بسم الله الرحمن الرحيم إذا السماء انفطرت وإذا الكواكب انتثرت
یعنی اول قیامت کون علامتی اولدرکی کوکلر یارلوب پاره پاره اوله و یلدزلر دوکله
نورلری محو اوله وإذا البحار فجرت وإذا القبور بعثرت علمت نفس ما قدمت وأخرت
یعنی اول کونده دکزلر دشلوب بر برینه آقه اجیسی طاتلوسی قریشه اول صور هیبتندن
اولولر مانع کتورلدی آقاجلیی بره اولا و دخی سینکرلر اهلی اول کونده باش طپراقدن قلدروب
درله و دخی یره التندن کزلو نه وارسه آشکاره اوله و قچن بو ذکر اولان علامتلر اولسه
اول کون هر شخص بیله کندودن الرو خیردن شردن نه کوندردی و کندودن صکره
خلق آراسنده نه عادت قودی کیتدی خیردن و شردن که خلق اشلرلر اکا متابعت

قلوب

قلوب اکا دخی انلردن بر نصیب ایرشر ایلر خیر یا شر نتکیم ابو هریره رض رسولدن عم روایت
قلورکیم رسول عم بیوردی هر کیم خلق طریق هدایته دعوت ایلسه دخی بر کمسه اکا اویوب
عمل ایلسه اول اشلینه نقدر ثواب ویرلورسه اول طریق تبیینه اولقدر ثواب اولورکیم اشلیندن
ثوابندن نسنه اکسلمز و دخی بیوردیکم هر کیم خلق ضلالت یولنه دعوت قلسه دخی
بر کمسه اکا اویوب اول ازغونلغی اشلسه اول اشلینه نقدر کناه اولورسه اول طریق عادت
قویانه دخی اول قدر کناه حاصل اولور اکسکسز يا أيها الإنسان ما غرك بربك الكريم
الذي خلقك فسويك فعدلك یعنی حق تعالی کافرلره خطاب ایدوب بیوردیکه ای کافرلر
نه نسنه الدیوب سزی مغرور ایلدی کیم اول دیبوکزه کافر اولدوکز که اول کریمدر توبه ایدنلره
عفو ایدر و دخی اول پادشاهدر کیم سزی بر قطره بولنق صودن یرتدی اعضالرکزی تسویه
قلوب یرلو یرینجه دوزدی قامتکزی تعدیل ایدوب طوغری قامت ازره بنا قلدی کوز
لرکوز برینی بویك برینی کوچك یرتمدی برالی اوزون برالی قصا یرتمدی جمیع ایچی و
طاشی کلن عدل ازره یرتدی في أي صورة ما شاء ركبك یعنی حق تعالی نه صورت
ازره ترکیب اتمك دیلدیسه علم ازلده اول صورت ازره ترکیب قلدی یا اتك صورتنه
بکزتدی یا عموك صورتنه بکزتدی یا خود انك قوم قبیلسنه مشابه قلدی یا خود دیلکی
بنجه دیلدیسه بوینه ایله یرتدی یا اوزون یا اورته یا قصا بویلو یرتدی یا قاره بنز
یا صاروشن یا بغدای اکلو یرتدی یا کوزل یا چرکین كلا یعنی بو انسان ایمان کتورمز
بو خلقتنی صورتنی ذکر اتمکله بل تكذبون بالدين یعنی بلکه بولار اول پیغامبری تکذیب
ایدوب اینانمزلر اول قیامتدن خبر ویردکلرنه و انلری یله نجلردن صیرلر وإن عليكم
لحافظين كراما كاتبين يعلمون ما تفعلون یعنی تحقیق سزوك ازرکوزده بزم موکل

فرشتهلر و منزوارسزوك عمللروكزی صقلیجیلردر خیر شر نه که اشلیه سز دیوان ایدوب
یازارلر كه انلر بونم قاتمزده اكرام اولنمش فرشتهلردر آدم اوغلنلرنك خیرلرن شرلرن یازجیلر
در نه اشلدوككز بلورلر هیچ سزدن آیرلمزلر الا ایكی وقتده بر حاجت وقتنده بر جنابت
وقتنده إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ یعنی بدرستی اول مؤمنلركه مصدق
لردر شركدن معاصیدن بریلمشلردر انلر جنتده انواع نعمتلر ایچنده تنعم ایدرلر ابوبكر
كبی دخی رسولك صحابهسی كبی دخی شونلركم حاللری انلروك حالنه بكزیه مؤمنلردن
ودخی اولرکم فاجرلردر اسلام دیننه كچمشلردر انلر جحیم طاموسی ایچنده معذب قلهلر
يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ یعنی اول فاجرلر كره لر اول جحیمه قیامت
كوننده هیچ انلر اول عذابدن خلاص بولمزلر وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا
يَوْمُ الدِّينِ یعنی یا محمد سن نه بلورسن كه اول قیامت كونی نه كوندر یا نه بلورسن اول جزا
كونی نه كوندركی اول كوندر اولكه هیچ بر شخص بر شخص عذابدن قورتمغه مالك اولمز
نتكم بیوردی يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ یعنی اول كوندر اولكم
بر مؤمن بر كافره شفاعت قلسه اصی قلمیه زیرا شفاعتك فایدهسی ایمانله در ایمان سوزنه
فایده قلمه زیرا حكم قضا اول كونده خاص اول اللهكدر انجق سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ وَهِيَ ثَلَاثُونَ
وَسِتُّ آيَاتٍ بسم الله الرحمن الرحيم وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ بو سورەنك
سبب نزولی بودركم رسول عم اول وقت كه مدینهیه كلدی كوردیكه مدینه قوم ترازوی
اكسوك طوترلر بعضی ترازودە ایكی طاش وكیله دە ایكی كیله طوتردی بری اكسوك بری
تمام اولا اول تمام ایلە الوب اكسوك كیلە ویررلردی رسول عم انلری بو اشدن نهی ایدوب
یلتمدیلر پس حق تعالی بو سورەیی اندروب ویل انلره وعید قلدی بیوردی جهنمده ویل

درسنده كی قیتی عذاب اول مطففلر یچوندركه ترازوده كیلده از نسنهیه طمع ایدوب المقدن
ویرمكده نقص ایدرلر الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ
يُخْسِرُونَ یعنی مطففلر انلردركم كچن خلقدن كندولریچون الوبالسلر تمام الوب
الورلر كچن خلقه ویرمكیچون الچلر اكسوك الچرلر أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ
عَظِيمٍ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی بلمزلرمی اول مطففلر كه ارتق الوب اكسوك
صتارلر بونلر كرو قوپسهدر اولمدن صكره اول كونده انك قوقلری ولودر وعقابلری قتی
در اول كوندر اولكم خلایق طوره لر الله تعالی الینده حسابیچون یا ادم كون اول بش یوز
یل مقدارندر اما بو طورمق مؤمنلره صباحدن زوال وقتی قدر اولا ابن عمر رضی الله
عنه روایت قلور رسولدن عم كه بیوردی طوره اول وقتده سزدن بروكز تا انجالتندن
قولاغنك اورتاسنه دكن دره بتا تاكم كافرلر اول طول زمان طورمقدن بو حالله فریاد ادوب
دیلركه بزی طورمقدن عذابندن قورترك اكرطاموده دخی التر سكوز راضی یوز كَلَّا إِنَّ كِتَابَ
الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ یعنی حقا كه بو كافرلر اول بعثه تصدیق ایتمزلر تحقیق بو فاجرلرك
عمللری كتاب سجین ایچنده در اول سجین یدی قات یرالتنده بر طاشدر بو یرلردن
اولودراجی قودرحق تعالی ایله امر ایتمشدركم شیاطینلروك وكافرلروك وفاسق
لروك جندن انسدن اول كفرلری وشر كلری دیوانلریكم یازلمشدر الوب قویالر
وجانلرن دخی انلره بله قیالركه اول وحشی قراكولق یردر ابلیسوك ذریتیله طرجق
یردر بولری انده قودقلری اهانت وحقاریچوندر هم شیاطین انلره طاتوق اولماغ
ایچون كه قیامتده انلروك اعمال اوزره طانقلق ویرلر نتكم مؤمنلروك عمللرنه فرشتهلر
طانقلق ویرلر بوندن صكره اول سجینوك عظمتن وصفتن بیان ایدوب بیوررر وَمَا

ادریک ما سجین کتاب مرقوم ویل یومئذ للمکذبین یعنی یا محمد سن نه بلورسن
کم نه عظمتلو قورقنج نسنه در اول سجین واول کتاب درکه جمیع شر دیوانلری انده جمع اولوب
یازلمشدر که کافر شیاطینلری جنیلردن وآدمیلردن اشلمشلردر ویل درسنک عذابی اول
کمسلره اچوندر که بزم پیغامبرلرومزی یلانلیوب بعثه انکار ایلدی الذین یکذبون
بیوم الدین وما یکذب به الا کل معتد اثیم اذا تتلی علیه آیاتنا قال اساطیر
الاولین یعنی اول مکذبلر انلردرکم پیغامبرومزدن قیامت و بعثلرین اشیدرلر انامز
لر یلاندرلر بس یلانلرلر قیامتی الا شولرکم ظالملردر حددن کچمشلردر مولالرینه
عاصی اولمشلردر ولید بن مغیره کبی وانک اصحابی کبی وانلره بکزر کمسلر کبی که چن
بزم آیاتلرومز انلروک اوزرینه اوقنسه ایدرلر که بو اولکچنلروک یازلمش سوزلریدر
بریلان سوزدر اعتبار یوقدر کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون یعنی اول ایله دکل
کم انلر دیرلر بلکه ایمان کتورمدکلری اندن اتوردر که اول کفرلری ومعصیتلری که کسب
ایتدیلر انلروک ظلمات تت اولوبن کوکللرینی قبلدی وعقللری اوزرینه غالب اولدی
تا که اول کوکللری اولوب حیوة قلمدی اندن اتورو بو قرآنی تکذیب ایدوب رسولمزه انکار
ایدرلر کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون ثم یقال هذا الذی کنتم به تکذبون
یعنی حقا که بو کافرلر قیامت کوننده اول ربلرندن محجوب اولوب کورمیسرلر وانوک
رحمتندن منع اولوب وانلروک مکانلری جحیم درکه انکا کیررلر انده مخلد اولوب خلاص
اولمیسرلر وچونکه اول جحیمه کیرهلر طاموخزینه دارلری انلره توبیخ سرزنش قلمغچون
دیلرکم اشبو اول طامودرکم سز دنیاده پیغامبرلردن اشدوب بونی انکار ایدوب یلنلردکوز
چون کافرلرک حاللرن ومقاملرن بیان قلدی بوکز مؤمنلر احوالن بیان ایدوب بیوردیکه

کلا ان کتاب الابرار لفی علیین وما ادریک ما علیون یعنی حقا که مؤمنلروک
اعماللی براتی علیین اچنده در علیین بر مقامدر یدنجی قات کوکده چنکم بر مؤمن
دخی اولسه جانی براتی قاتنده بله قوارلر مرتبه سنه کوره شرفی بلدرمکچون حق تعالی
پیغامبرینه بیوردیکه نه بلورسن یا محمد اول علیون نه شریف مقامدر کتاب مرقوم یشهده
المقربون یعنی اول بر کتابدر مؤمنلروک جمیع خیرات دیوانلری انده جمع اولوب یازلمشدر
وجانلری دخی انده بله قوار طوتمشدر اول دخی مقرب فرشتلر مقامدر بس یدی مقرب
فرشته اول کوکدن اول مؤمنلروک براتلرینه قیامتده طانقلق ورلر ان الابرار لفی نعیم
علی الارائک ینظرون تعرف فی وجوههم نضرة النعیم یعنی بدرستی اول مؤمنلر که
صادقلردر وصالحلردر اجماقده نعمتلر اچنده تنعم ایده لر بو حالده که بر نمش تختلر
اوزرنده اوتوروب پرده لر اچنده نظر ایده لر حق تعالینک دیدارینه ودخی اول الله ودکی
مرتبلره ودخی اول اهل ناره نظر ایدوب کوره لر اول دشمانلری نجه عذاب اولنورلر
کوره سن سن بلسین یا محمد انلروک یوزلرینه اول نعمتلر اثرنک تازه لکلری که ظاهر
در یسقون من رحیق مختوم ختامه مسک وفی ذلک فلیتنافس المتنافسون
یعنی اول جنت اهل صوارلر بر شرابدن که خمردر اچنده هیچ غش وکدورت یوق
صافیدر که مهرلنمشدر مهر مشکدندر اچن کیشی اغزندن کیدرسه مسک قوقسن بولور
دنیا شرابلرن اچجک دبنده دردی قلور اول جنت شرابلرن اچجک دبنده مسک قلور
بس اول ذکر اولنان نعمتلر چون اجتهاد ایدوب اوشنلر اوشنلر که زوال یوقدر
ومزاجه من تسنیم عینا یشرب بها المقربون یعنی اول رحیق شرابنک قرشجغی
بر صودر که انکا تسنیم دیرلر انکچون تسنیم دیرلر که یقارودن اشغا اقر اهل جنت

اوزرنده بساطی وصف ایدوب دیدیکه اول تسنیم بر شرابدر که مقربلر انی قریشقسز صافی
ایچرلر اما اولر کم اصحاب یمیندر رحیقله قریشقلو ایچرلر بوندن صکره کروا اول کافرلر احوالن
بیان ایدوب بیوردیکم ان الذین اجرموا کانوا من الذین امنوا یضحکون واذا مروا بهم
یتغامزون یعنی بدرسیچی اولر کم مشرکلردر مسلمانلردن ضعیفلرین کوروب استهزا ایله
اولوردی و قچن که مسلمانلر انلروک اوکیندن اوغریوب کچسلر بر برینه کوز قیقوب اکا
طعن ایدرلردی درلردی کورک بوکا هللری که اشدن یجوب محمده اویمشلر بو ایتک
سبب نزولی بویدیکم علی رضی الله بر جماعتله منافقلر جماعتنه اوغریوب کچدیلر اول
منافقلر بونلری مسخره یه الوب کولشدیلر بو ایت انلروک حقنده ایندی واذا انقلبوا
الی اهلهم انقلبوا فکهین واذا راوهم قالوا ان هؤلاء لضالون یعنی اول کافر
ومنافقلر قچن اولرینه دونلر عجبله فخرله دونرلر درلرکم بزه بکزر کم وارکه دوکلی
اشلروموزه دوزلمش تشویشمز یوق قچن اول مؤمنلری کورسلر درلردیکه اشبونلر کلی
ازغونلردر اتالری دینلرینی صلیوردیلر محمده اویدیلر وما ارسلوا علیهم حافظین
فالیوم الذین امنوا من الکفار یضحکون یعنی بو منافقلر ایدر مؤمنلر اوزرینه متوکل
کوندرلمدیلر که انلروک اوزرینه عملرین صیالر یا بونلره بز بویورمدق که بز اول
مؤمنلر اوزرینه کوزجی اولورک بو کون قیامت کونی اول کوندرکه اول ایمان کتورنلر او
کافرلره کلشلر جنت ایچنده علی الارائک ینظرون هل ثوب الکفار ما کانوا یفعلون
اول مؤمنلر جنتده بزنمش تختلر اوزرینه پرده لرله اوتورلر ناکاه بقوب اول دشمنلری
کافرلری کوره لرکم قچی عذابه دوکلشلر دیکم بزدن یکا کلورک یا قده ن انلروک
طاقتلری قلمیا که چقابلکر بس اول کافرلر جزالنمز الا دنیاده اشلدکلری استهزا

ایچون جزالنورلر سورة الانشقاق وهی خمسة وعشرون آیة بسم الله الرحمن الرحیم
اذا السماء انشقت واذنت لربها وحقت یعنی یا محمد خبر ویر واکدر بونلره شول کون که
حق تعالی هیبتندن کوکلر یاریلوب پاره پاره اوله واول ربنوک امرینه اشدوب طاعت
کتوره زیرا حقدر کوکلر اول خالقنه مطیع اولاچون امر ایدیکه پاره پاره اولا اکا دخی
واجبدرکه امرنی یرینه کتوره واذا الارض مدت والقت ما فیها وتخلت واذنت لربها
وحقت یعنی دخی اکدر انی که اول کونده بویرلر سختیان چکلورکبی چکله کیکیه بو
خلق اوزرینه صیغماغیچون شیله دزاوله که دیه و انیش وچقور اولمیه شول بر خالی کبی معزبدن
مشرقه بقتنا هیچ حجاب کورنمیه اما هر شخص ایاغی بصدوغی یردن ایرق یره ایلماغه
چاره سی اولمیا ادم چوقلغندن و دخی بو یر ایچنده وارسه کلی طشره برغه خزینه لر واولو
لردن که اماناتیدر کرومولا سنه اصمرلیه انک امرنده مطیع اولاهم حقدر واجبدر
یرکم خالقنه مطیع اولا امرنی یرینه کتوره یا ایها الانسان انک کادح الی ربک کدحا
فملاقیه یعنی ای ربنه کافر اولان ادم بتحقیق سن اشبو عملن جهد ایدوب دورشیجی سن
سعی ایتمک یوزندن اول ربکچون نکه جهد ایدوب کسب ایدرسن خیردن شردن اکا ملاقی
اولوب کورسرسن باری ایمانه کلوب سعیدک خیر عمل اوزره اولسون الله قاتنه اوکله و
رسن کوره سن فاما من اوتی کتابه بیمینه فسوف یحاسب حسابا یسیرا وینقلب
الی اهله مسرورا یعنی قیامت کننده خلق ایکی قسم اولسر بر قسمنک برانلری صاغ
اللرینه کلسر حق ایدرکم انلرکم برات صاغ الینه ویرله مؤمنلردن اولا انک حساب
کلرلکله بترجک صورله کناهلرندن عفو اولنه حساب اولنمیا شادلغله دونوب اول
جنتک ایچنده حق تعالی انوکچون یراتدوغی حورلره وخدمتکارلره وورلر واما من

اوتي كتابه وراء ظهره فسوف يدعوا ثبورا ويصلى سعيرا يعني اول كافرلرك
كه كتابلري دوب صول اللرندن كوكسلرندن ارقه لرنه چقرلر يوزلري اوزره دخي قروب
تقالرنه دكين بتسن اردندن صول اللرنه ويرلر اول برآتلري دخي قره اولا تيز اولا كه
ابجه واويلا ديو چاغره فرياد ايده چاره بولميا اول يالك كيمش سعير طاموسنه كيره كه
عذابك قتدر بو عذابه اول مبتلا اولدغنه سبب بودركم انه كان في اهله مسرورا
انه ظن ان لن يحور بلى ان ربه كان به بصيرا يعني اول كافرلر دنياده اول اهل
ومال اراسنده شاد اولوب مغرور اولمشلردي كندويه نعمت ويرني اونتمشدي ايله
صنوردي كم المدن بوكره وقويسه دكل ودونب خالقي قاتنه كلسه دكل حق تعالى ايدر انلر
ديدكي اولسه دكل بلكه قويوب بزه كلسه كه تحقيق انك ربي هر احوالنه بصيردر نه قلدوغن
بلور كروا كا مكافاتن قلور فلا اقسم بالشفق والليل وما وسق والقمر اذا اتسق
لتركبن طبقا عن طبق فما لهم لا يؤمنون يعني حق تعالى قسم ايدوب بيوردركه
اول شفق حقيچون كه كون طولندقدن صكره اولان اقلقدر اول وقت عارف صادق
قوللرم بكا عبادت نياز ايدجك وقتدر وقت شريفدر ودخي اول كيجه حقيچون كه جميع
كندز براكندن اولوب سبب معيشت طلب ايدنلري انسانلردن واكر حيوانلردن كليسن
اولولرنه جمع ايدر ظلماتله ودخي اول آي حقيچون كه نور تمام اولور اون اوچنجي واون
دردنجي واون بشنجي كون دنيايه ظلمات واقع اولمز نورلو اولور پس حق تعالى بونلره
اندا چون بيورركه اي ادم اوغلي سز البته حالدن حاله دونرسز طبقادكي حالدن
كنايتدر يعني نطفه دن قانه قاندن مضغيه ومضغه دن ات ودري وسكوك اولوب
صورت اولمغه اندن جان كلوب حركت قلوب جنين اولمغه اندن دنيايه چقوب رضيع

اولدقوز

اندن طفل اولمغه اندن صبي اولمغه اندن يكت اولمغه اندن كهل اولمغه واندن
قوجه اولمغه واندن پير اولمغه وپير يكدن فوت اولمغه واندن بو نعمه اندن الم
شربتن ايچوب اخرته كتمكه واندن كر وقوبوب محشر يرنه كلمكه واندن بزم حضر
تمزه كلوب حساب ويرمكه وحسابدن صكره يا جنته يا طاموبه قرار طوتمغه بولدي بونلره
كم اشبو حاللري كوزلركه كورركن دخي بزه ايمان كتورمزه وقران تصديق ايتمزلر واذا قرئ
عليهم القرآن لا يسجدون بل الذين كفروا يكذبون يعني چونكه قرآن بولروك
اوزرنه اوقنه ايني ايشدوب الله تعالى يه تواضع ايدوب ايني بيلمزلر كا منقاد اولوب
حكمنه يدلوب نمازلر قلوب سجده لر ايلمزلر بوقدر معجزلر ودليللركه بونلره ظاهر
اولا انكار ايدرلردي يقيني حاصل ايتمزلردي بلكه دخي انكارلرين ارتوروب ايني يلانه
نسبت ايدرلر والله اعلم بما يوعون فبشرهم بعذاب اليم يعني الله تعالى كي بالجيد در
بونلرك كوكللرنده نه كزلولري وانكارلري ويلاندن وخيانتدن مشتمله بونلره بر عذابله
يا محمد كه فتياجدر دايم در و بوندن صكره استثنا ايدوب بيوردي كه الا الذين امنوا
وعملوا الصالحات لهم اجر غير ممنون يعني يا محمد مؤمنلره اول بشارت قلمغل
كم كافرلره قلدوق الا جنتله ونعمتله كه دايم در بشارت قل انلره ايمان كتورديلر
وصالح عمللر ايشلديلر فرضلري وسنتلري وقتله ادا ايتديلر اجرلر وثوابلر وار برزم
قتمزده دوكوز واكسلور دكل واول عطالر ونعمتلر كه ويرلور انكچون انلره منت ولكن
كه معيشتلري انوكله مكدر اولا بلكه دايم صافي در وباقي در ورديچه سورة البروج اثنى
وعشرون اية بسم الله الرحمن الرحيم
والسماء ذات البروج واليوم الموعود وشاهد ومشهود يعني الله تعالى قسم ايدوب

بیورر که اول کون حقیچون که بروج ایتدر یعنی کوشکلر و اراجنلر که الله تعالی بر تمشدر
نته کیم اول بلور و دخی دیدیلر کم اول اون ایکی برجدر که یدی یلدز انده سیر ایدر بری
کون بری آی بری زحل بری مشتری بری مریخ بر عطارد در بری زهره و دخی بیوردکم
اول وعد اولنمش کون حقیچون که قیامت کونیدر حساب و صراط و میزان انده وعد
اولنمشدر مؤمنلره جنت و کافرلره طامو انده وعد اولنمشدر و دخی شاهد حقیچون که جمعه کونیدر
و مشهود حقی که یوم نحردر و بعضلر دیدیلر کم شاهد محمد مصطفی در و مشهود قیامت کونیدر
بونده اختلاف چوقدر سوزی تطویل ایتمک حاجت دکل قتل اصحاب الاخدود النار ذات
الوقود یعنی دیلندی مطرود اولدیلر اول اصحاب اخدود که خندقلر قزوب ایچنه اود
قوب مسلمانلری اوده یقارلر انلر دخی لعنت اولنوب آخرتده کویندرجی اوده کیرسرلر ذکر
ارتق اولد انلروک ازرنده معذب اولسر رسول عم بو اصحاب اخدود ذکر ایدوب
خبر ویردیکه پادشاهلردن بر پادشاه واردی انک بر ساحری واردی اول ساحر
عمری یتوب قوجالدی اول پادشاهه دیدیکه بن بیر قوجالدم و وقتم یتدی کور اشبو اهلکدن
بر زیرک عقللو اوغلن وار ایسه اشبو علمی اکا اوکردین سکا اولا اول پادشاه نظر
ایدوب اهلندن بر زیرک اوغلن بولدی و بیوردیکه اول ساحره ملازمت ایدوب اول
علم سحری اندن اوکرنه اول ساحرله بو اوغلنک اولری آراسنده بر راهب واردی عیسی
ایمان کتورمشلردن بر صومعه‌ده خلوت عبادت ایدردی اوغلنک یولی اوستنده یدی
برکون بو اوغلن کچرکن دیدیکه بر کرسم اشبو راهبله اوتورسم کورسم که بونک سوزی
کلمسی ندر کردی اول راهب قتنه اوتردی انک کلامن ایشدوب خوش کلدی انک قتنه
ایلدمه کلدی قرشو هر کون انک قتنه کلوب عبادت اوکرنوردی اندن اکا کلوب

ساحر قتنه کچ ویردی اول ساحر نیچون کیچ کلدک دیو دوکردی ساحردن دخی اوه
کیدردی کره اول راهب قتنه کروب اکلنوردی اوه کلجک ینه دوکرلردی نیچون
کیچ کلدوک دیو اوغلن بو حالندن راهبه شکایت قلدی راهب اکا دیدیکه قچن ساحر
سکا دوکه نیچون اکلندوک سن ایت که اوده اکلدیلر و اگر اوده سکا صورسلر دیکه
ساحرا کلدی اوغلن بو ترتیبله واروب کلوب بو راهبدن خیلی علم حاصل قلوب
ریاضت ایتدی بر کون بو ساحره کیدرکن کوکلنه دوشدی که بکا کرکدر که اشبو ساحروک
و راهبک علمنی تجربه ایدم کورم قنقسی حقدر ناکاه کوردی شهرک قاتندن بر
اولو بلادن چقوب خلقوک یولن کسمش اوغلن دیدیکه ها بکون تجربه کونیدر بر طاشی
کتوروب اول بلانک قتنه کلدی دیدیکه ای چلبوم اگر بو راهبک دیدوکی و انک
امری دینی حقیسه سنک قتکده خشنودلیسا اشبو بلانی بنم الیمده هلاک ایت
دیوب اول طاشله یتردی اول طاش اکا اتدی اول ایشوب حق تعالی امریله انی اولدردی
خلق ایشدوب دیدیلر کم اول یول کسن اژدهای اشبو اوغلن اولدردی خلق آرسنده انکله
مشهور اولدی اوغلن کلوب بو قصه‌ی راهبه خبر ویردی راهب ایدر ای اوغلنجغم
سن بندن خیرلو اولدک اولا که بر نسنه‌یه مبتلا اولسن زنهار بنی بلدروب الله
ویرمکل پس اوغلن ریاضتله بولوب اکا ارشدیکه صاغرلری ایشدر و کوز سوزلری کوزلو
ایلر و الاتنلولری صاغ ایلر نه درلو خستلق اولسه اکا دوا ایدر خوش اولور اول پادشاهک
بر کوز سوز وزیری واردی اوغلنی ایشدوب طوردی اوغلنه کلدی دیدیکه یا اوغلن علم
سحردن انی اوکرندوک صاغرلری و کوز سوزلری خوش ایدرسن اوغلن دیدیکه بن ساحر
دکلم کمسنه‌یه شفا دخی المدن کلمز شفا ویرن بنم ربمدر اول وزیر دیدیکه ربک ملکدر

اغلن دیدیکه یوق بنم دخی سنك دینمز بیردر اگر سن الله ایمان گتوررسك بن دعا قلم
الله سکا شفا ویره اول وزیر اسلامه کلدی اغلن دعا قلوب وزیرك کوزلری اچلوب کورر
اولدی وزیر طوروب پادشاه قتنه کلدی پادشاه اکا دیدیکه یا فلان سنك کوزك کورمز
دکلدی وزیر دیدی بلی کورمزدی امتا بو مز کره وردی پادشاه دیدیکه ربك دیدکوك
بن میم وزیر دیدیکه یوق لیکن بنم ربم دخی سنك ربك الله تعالی در اول ملك دیدیکه سنك
بندن غیری ربك وارمدر وزیر دیدیکه بلی بنم دخی سنك دخی ربمز الله در اکا لازم
اولوب الندن صوردی تیز ایت سکا بو کمدن حاصل اولدی چارسز اغلنی خبر وردی
اول ملك اغلندن خبر ویروب قیغردی دیدیکم یا اغلن سحرك بو کامی اردیکم سن
بونك کبی نسنلره شفا ویره‌سن اغلن دیدیکه ساحر دکلم دخی کمسیه دوا ایتمك المدن
کلمز شفا ویرن ربمزدر ملك دیدیکه ربك بن میم اغلن دیدیکه یوق لیکن بنم دخی سنك
ربمز الله در بس اول ملك طوتوب اغلنه زحمت وردی تا کم اول راهبی خبر وردی
اول راهبی دخی کتوردی دیدیکه اکا کل دیننی ترك ایت راهب اکا راضی اولمدی
بیوردی بچقی کتوروب دپه‌سنه قویوب ایکی بچدی ایکی پاره اولوب ایکی یکا دشدی
اندن اول وزیری کتوردی اکا دخی دیدیکه دینکدن دون دونمدی انی دخی بچقو ایله
ایکی بچدیلر اندن اغلنی کتوردی اکا قیامدی که بچقو ایله ایکی دیلر بریچ کتسونلر
النه ویروب دیدیکه التوك بونی کمی ایله تا دکزك اورتاسنه دکین اگر دیننندن دونرسه
خوش والا دونمزسه غرق ایدوك صویا کتسون الدلر انی کتدیلر تا دکیزك اورتاسنه
کلدکلر دیلدلرکم غرق ایده‌لر اغلن دعا قلوب دیدیکه ای چلبم بنی بونلرك الندن
قورتر بنه دیلرسك فی الحال کمی اخترلوب اول قوم غرق اولدیلر اغلن کرو صاغ سلامت

اول ملك قاتنه کلدی طوردی ملك اکا صوردی حال نیته اولدی اغلن قصه‌یی خبر
وردی اول ملك انی کرو بر جماعته وردی دیدی التوك بونی فلان طاغك یوجه‌سنه
چقروك اشغا تکرلیو ویروك پاره پاره اولسون الدلر اول دیدوکی یره التدلر دیلدلرکم
طاغدن اشغا بر غلر اغلن دعا قلوب دیدیکه ای چلبم بنی بونلرك الندن قورتر
بنه دیلرسك بر کز سلکندی اول کیشلر کلی اشغا یوولندلر هلاك اولدلر اغلن سلامت
کرو کلدی اول ملك قتنه طوردی خبر نه اولدوغنی اکا بلدردی اول ملك دیدیکه بر
درلو تدبیر ایله دخی هلاك ایده‌مدی اغلن دیدیکه سن بنی الدرمکه باشرمزسن تا بن دیدکم
سن ایتمینجه اول ملك دیدیکه نه درسن اغلن دیدی مملکتك اهلن کلی بر یره جمع ایله
اندن بنی اصاقو دخی بنم ترکشمدن بر اوق الغل بنم یایمله اتغل دکل بسم الله اترسن
اشبو اغلنك تنکریسی ادیله اول ملك اغلن دیدکلرین بر اوق الدی انك ترکشندن
بسم الله رب هذا الغلام دیوب اتدی اول اوق کلوب اغلنك قلاغینه کوزی بوجاغی
آراسنه که اکا صدغ درلر اکا طوقندی اغلن الینی اول اوق یره نه قودی دخی الدی اول
انده حاضر اولان خلق دیدیلرکم بز دخی اغلنك تنکریسنه ایمان کتوردك پس اول ملکه
دیدیلرکم یا ملك اشته قورقدوغك صدنك کلدی کلی خلق مسلمان اولدی پس اول ملك
بیوردی یوللری بغلدلر و دخی دیدیکه هر یول اغزینه خندقلر قزوك و اول خندقلره
اود یقوك هر کیم دیننندن دونه انی کرو قوك اول کم دونمیه انی اوده براغك
واردیلر اول دیدوکن قلدلر اول خلق کندولری کلوب اول اوده دوشرلردی ایماندن
دونمزلردی تاکه اخر بر عورت کلدی الینده بر امزیکلی اغلنجوغی واردی چون اول اوده
یقین حرارت کوروب اغلنجوغن امزیکوب دلدیکه کرو دونه اول اغلنجوق سویلیوب دیدیکه

يا آنه دنمه كه سن حق دينن اوزره سن چون اول خاتون اني اشتدي كوروب كندوي
اول اوده آتدي عاقبت بو قضيه حبش ملكنه ايرشدي اول مسلمانلري غيرته كلوب كمي
لرله جري طوتوب اول ملكوك اوزرينه كلدي ساحل عدنيله ساحل جاران اراسنده اغرشدلر
اول ملك اخدودي كوردي انلر غالب كلديلر اني طوتمغا قصد ايتدلر قچوب اتني سوردي
دكزه كردي انده هلاك اولدي حبش اهل انك ملكنه مستولي اولوب تا اسلام وقتنه دك
انك حكمنده اولدي و خبرده كلمشدر اول ملك الدردكي اغلان بولندي عمر زمانندي رض
اول الدوكي وقت كه الني صدغ اوزرينه نيجه قودي ساكرو همان اللين طوردي چكنكم
دلدكلري يرندن كيمه رلر قان اقدي يرينه قوسكر دكوردي عمره بيتي يزوب بو خبري
بلدردیلر عمر دخي رض بيتي يازدي كه اول اغلان اصحاب اخدوددندر اني اول حال اوزره
قوك كه الله اني يارين قيامت كوننده كرو شول حال اوزره حشر ايدسر پس حق تعالى اصحاب
اخدوده لعنت ايتدي و ديلدي دركي بودر اول خندقلرده كويندرجي اودلر يقدیلر
اول مسلمانلري كويندردلر اذ هم عليها قعود وهم على ما يفعلون بالمؤمنين شهود
يعني اول ملك كندو دندغلريله اول اود كنارندن تخت قوروب اوتررلردي اول اعوانلر
وخدامندلرنا اشلرلرسه بولراني مشاهده ايدوب طانقلق ويررلردي مؤمنلر ضلالت كمراه اولدي
كه بوتلري قودلر كورتمز معبوده طپرلر يارين قيامت كوننده دخي كرو اول مؤمنلره نه
اشلدلرسه كندولره طانقلق ويره لر عذاب ابديه مبتلا اولالر وما نقموا منهم الا
ان يؤمنوا بالله العزيز الحميد الذي له ملك السموات والارض والله على كل شيء شهيد
يعني اول كافرلر بو مؤمنلره طعن ايدوب خشمیله ال صوندلرا لا اندن اتروكم انلر
ايمان كتوروب الله تعالى نك وحدانيتنه تصديق ايتدلر كه عزيزدر غالبدر قهريله حكميله

كلي

كلي مخلوق اوزرينه كه كمسه آكا غالب اولماز ودخي حميددر كه جميع كوكلو افعاللرله واحسن
صفتلرله دللر اوزره ممدوحدر انك كبي پادشاهدر كه يرلر وكوكلر كلي انك خاص ملكيدر
كمسننك انده شركتي يوق ودخي اول دكلي نسننك اوزرينه عمليله حاضردر هر نسنه
كه قوللر اشلر اول اني بلور آكا غايب نسنه يوقدر ودخي اول كافرلر حالندن بيان
ايدوب بيورركم ان الذين فتنوا المؤمنين والمؤمنات ثم لم يتوبوا فلهم عذاب جهنم
ولهم عذاب الحريق يعني اول كافرلركم مؤمن ارنلري ومؤمنه عورتلري دنياده
اودله كويندردلر اندن اول دينلرندن توبه ايدوب الله تعالى يه رجوع ايتمدلر اولار
اخرتده عذاب جهنم وار كفرلرندن اترو كويندرجي قتي عذابلر وار اول مؤمنلري
يقد قلرندن اترو ودخي بيورديكم ان الذين امنوا وعملوا الصالحات لهم جنات تجري
من تحتها الانهار ذلك الفوز الكبير يعني اولركم بزي برلدلر و بزوم پيغامبرلرومزه
تصديق ايتدلر و صالح عملر اشلدلر و بر فرض قلدو عمز عبادتلري وقتيله ادا
قلدلر انلروكچون يردلوب يرقلمشدر اول باغلر وبوستانلر كه اغچلري التندن
ارمقلر اقر انك هر برنوك لذتي بردر لو درکه بر برنه بكزمز بو كلسي بر اولو هوز
سعادتدر كه عذابدن قرتلوب بونك كبي نعمتلره ايرشه ان بطش ربك لشديد يعني
يا محمد سنك ربوكك عذاب وعقوبتي قتيدر شول كمسنلره اني عذابله دتق دكر
انه هو يبدئ ويعيد وهو الغفور الودود ذو العرش المجيد فعال لما يريد يعني اول الله در كم
خلق اول يوغيكن وار قلدي كرو الدروب يوغ ايتدي يوغ ايتدكدن صنكره كرو اعاده قلسر
وطيرقدن يردوب كرو طيراغنه اعاده ايدر اندن كرو بعث ايدر ودخي اول پادشاهدر
اول كم غفوردر توبه ايدنلروك كناهلرن يرلغار ودوستلريني سور طاعته توفيق ويروب

معصیتدن کلرینی کوکلرندن چقاردور و قوللری کوکلنه دخی صفا و محبت برغوردکه انی سورلر و دخی اول اللهدرکم عرش عظیم اسدریکی اندن اولوردکه عرشه احتیاجی اولا مکانی یوقدن بلکه کمال قدرتن بلدرمکیچون یرتدی نه دیلرسه اشلمکا قادردر کاه الدرمکا کاه دیرکورمکا کاه عزیز قلور کاه ذلیل قلور کمی خلیل قلور کمی عدو قلور اراده تنه کمسه مانع دکل هل اتیك حدیث الجنود فرعون و ثمود بل الذین کفروا فی تکذیب یعنی تحقیق یا محمد سکا خبر ارشدی اول لشکرك فرعون و ثمودك قوم‌دکه موسی و صالحی یلان تلدلر الله تعالی دخی انلری هلاك ایلدی پس بو مکه قومی دخی انلردن اعتبار الوب ایمانه کلمزلر بلکه بو کافرلر دخی انلر کبی سنی تکذیب اتمکن قایم طور مشلردر والله من ورائهم محیط یعنی یا محمد صبر ایلکل بر قاچ کون بو نلرك اذا سنه الله تعالی بولرك اوکندن اردندن علمیله احاطه قلوب قپلمشدر نیلدکلرن بلور بولر الله کندولردن انتقام اتمکا عاجز قلمزلر یا انوك عذابندن قچوب قورتولمزلر نتکم بولردن الرو کلری هلاك ایدوب انتقام الدی بولر دخی حاضر اولسونلرکه بر بولردن غافل دکولدر بل هو قرآن مجید فی لوح محفوظ یعنی بو قرآن ایله دکلدرکم بو کافرلر درلر محمد انی کندودن بلکه بو قرآن شریف عظیمدر قرآندرکه کلام خالقدر کلام مخلوق دکل کمسه بوکه بکزر نه بر سوره نه بر ایت کتورر بلور لفظ موجز اولا و جامع المعانی اولا بلوك قرآن بو لوح محفوظ اوزره مسطوردر شیاطین اکا ارمکدن تبدیل تغییر اتمکدن محفوظدر بو لوح بر نسنه درکه حق تعالی انی اق انجودن یرتمشدر باشی عرشه اولشمشدر اکی کناری قزل یاقوتدندر اینی یردن نه مقدار سه اول قدردر اشغا اوجی بر فرشته نك اوموزنده درکه اذی فطر ماندر حق تعالی کونده اوچ یوز التمش کز اول لوحه نظر ایدر نه دیلرسه اشلر کمسه مانع دکل

سورة الطارق مكية سبع عشر ايات بسم الله الرحمن الرحيم

والسماء والطارق وما ادراك ما الطارق النجم الثاقب یعنی الله تعالی قسم ایدر سما حقیچون دخی طارق حقیچون و دخی انك عظمتن بلدرمکیچون دیدیکه یا محمد سن نه بلورسن که اول طارق نه نسنه در کرو بیان ایدوب دیدیکه اول طارق بر یلدزدرکه تا قبدر طارق اندن اتودیلرکم کیجه کلور کوندز غیب اولور کیجه کلن نسنه یه طارق درلر ثاقب دیو اندن اتودیلرکم چون اندن شهاب اورلر شیاطینه اترلر اوررلر کوییدرزلر جواب قسم بودرکم ان كل نفس لما علیها حافظ یعنی الله تعالی کوکلره یلدزلرله اندا چوب بیوردکه هیچ بر نفس یوقدر الا انك اوزرنه فرشتلر واردرکم انلروك سیلدکلرین و اشلدکلرین یازرلر صقلرلر بوندن صکره کرو بیان ایدوب بیوردیکم فلینظر الانسان مم خلق خلق من ماء دافق یخرج من بین الصلب والترائب یعنی حق تعالی قیامته انکار ایدنلره کندولرك اصل خلقتلرنی بیان ایدوب بیوردی تاکه اندن عبرت الوب صوکلرین دخی اکا قیاس ایدهلر بیوردیکه بو کریر دلدکر شول صودن کم انه رحمنه دوکلمشدر اته بلندن چقوب دولودرلو حاللر ارزره تبدیل اولین انه علی رجعه لقادر یعنی اول الله کم نطفه‌دن بونك کبی مختلف صورتلر کتوررر تحقیق اکا دخی قادردرکم الدکندن کرو اعاده اتمکا و وجوده کتوره یوم تبلی السرائر فما له من قوة ولا ناصر یعنی الله قادردر دیری قلمغا هر کیسی الدردکدن صکره شول کونکه سرلر انلر ظاهر اولا نیجه صوفی صورتلی عیلکر حرامیلر صورتنده و فاسق صورتلی عملر اولیا صفتنده حشر اولور هیچ بر کمسنك قوتی یمزلر کندو نفسنی عذابدن قورتره یا بر ناصر یاردم ادجی بولنمز که انی عذابدن منع ایلیا والسماء ذات الرجع والارض ذات الصدع یعنی حق تعالی قسم ایدر اوکوکلر فالیقی حقیچون که

بولتلرله يغورلر ياغدردردوندردوندردو وبري بري ازدبجه واول يرلر خالقي حقيچون
كه صدع اسيدر يعني يرلر يارلوب يرلر اچندن اكنلر وبوستانلر واوتلر بتر كه ادم اغلبي
قوت ويرر انه لقول فصل وما هو بالهزل يعني بدرستي اول قران بنم كلامم در قول حقدر
حقي باطلدن فصل ايدوب ايرجيدر اول لعب هزل دكلدر يا باطل ايمش دكلدر انهم يكيدون
كيدا واكيد كيدا يعني اول مكه كافرلري دار ندويه كيرورلر سنله بزوم رسولمزه مكر حيله
دوزرلر كه اكا بز رحمت ايرشدرلر بز دخي انلره كيجون سنله اوداجنده عذابلر دوزوب
بر قلروز بز انلروك خبري يوق واولر شرك ومعصيت ايشلرلر بز دخي انلروك امرندن مكافاتن
دنياده قتل قودوق كه بولدقلري يرده الدرلر واخرتده عذاب قودق كه ابدي هلاك اوله لر
فمهل الكافرين امهلهم رويدا يعني يا محمد مهلت وير بو كافرلره بر از زمان تا الينجه
الدكلرندن صكره كوررلركم بز انلره نه انتقام ايدروز سورة الاعلى مكية وهي تسع عشرة ايات
بسم الله الرحمن الرحيم سبح اسم ربك الاعلى يعني نماز قل يا
محمد اول ربك امريله اول نمازده تنزيه ايت اول ربوكه دوكلي مخلوقدن اعلادر حكم
نافذدر وامر غالبدر ايت سبحان ربي الاعلى زيتكم خبرده كلدي ديدلركم يا رسول الله
ركوعمزده نه ديالوم اول ساعت بو ايت انذي فسبح باسم ربك العظيم رسولم بيوردي
بوني اوقك ركوعكزده كرودلركم سجودمزده نه ديالوم بوسورنك اول انذي سبح اسم
ربك الاعلى ديدي بوني سجدكوزده اوقك ودخي ديشلركم اول ابتدا سبحان ربي الاعلى ديان
ميكائيل ايدي بيان بودركم ميكائيلك كوكلنه حق تعالى نك جل وعلا عظمتي دشدي ديديكه
يارب بكا قوت وير تا سنك عظمتوكا وسلطنتوكا نظر ايده يم حق تعالى كوك اهلي قوتنجه اكا
قوت ويردي بش بيك يل اوجدي نظر ايلدي كوردي هنوز اچدغي يرده دده عرش نورندن

قنلري كوينده اندن دخي قوت دلدي حق تعالى اكي اوقدر كنجه اكا قوت ويردي بشلدي
اون بيك ييل كرو اوجدي تا كه عرش نورندن قندي كوينده تا كه بر جنه يوري كيبا ولدي
نظر ايلدي كوردي همان بايغي حجاب حال اوزره سجديه واروب سبحان ربي الاعلى ديدي
اندن صكره حق تعالى دن دلديكه كرو اوتكي مكاننه انه انديره الذي خلق فسوى يعني
تسبيح ايت اول الله كه سني يرتدي اكي اولكي تسويه قلدي واكي كوزلروكي واياقلروكي تمام
دزدي يعني سني تمام كوزسز وكترم يرتدي الذي قدر فهدى يعني تسبيح ايت اول الله كم
سني يرتدي اجلوكي ورزقوكي وعملوكي تقدير ايلدي اندن دلالت قلدي معرفته وايمانه
ويمكا اچمكا سنده يا ادم اغلبي نماز قل تسبيح ايت بو نكا انعام ايدن سيدوكي اول بردر شريك
يوق وكمسيه بروجهله احتياج يوق بلكه كلي مخلوقك احتياجي اكادر هر وجهله هر بر وجهله
اندن استغناسي يوق كوز اچوب يوم منجه زيرا قادردر كم اكي كورن اچدره يومدميه ويمرسه
اچدرميه بس كركدركم قول دايم اكا مسبح ومذكر اوله انتكم انك نعمتي اكا هر لحظه ايرشكدن
خالي دكل والذي اخرج المرعى فجعله غثاء احوى يعني مسبح اول الله كم يرده تازه اوتلر
بتوردي انلكه انعاملر وكوز طمرندن سره سوددردي واول سودن سره بجه درلو نعمتلر حاصل
قلدي يعزت وياغ وپينر كبي ودخي بو كا بكزر نسنلر بوندن صكره اول اوتلري كرو قوروب
ايقلر لتندي اودب قورودب قورودوب دوكدي اوتلر اولوب كيتدي صانكه جهانه كلمدي بس
بونسنيله سكا تنبيه ايدوب سنك دخي دنيايه كلوب كيتمك دخي انجلين در تا كه دنيايه مغرور
اولوب اخرتي اونتميه سنقرئك فلا تنسى الا ما شاء الله يعني نجن رسول ايم كوتوسه
اوندم ديو قورقردي جبرائيله اوقردي حق تعالى بو ايتي اندروب بيوردي كه يا محمد اوقوكل
كم بز اول قرانه سنك اوزركا تكرار اوقعنا جبرائيله بيورمشز كه تا سن اني حفظ ادهسن

اونتماسن الا شولقدر كه الله تعالى دلراونده سن صكره كيرو كاسن يعني اونتمقلق سكا از واقع
اولورنيتكيم روايت اولنمشدر رسول عم نمازده اوقورکن برآیت اونتدی ابی بن کعب صوردی
يارسول الله اول برآيت اورتده نیجون ويا نسخ مي اولدي رسول عم دديكه يوق بلكه اونتدم
يا خود الا ما شاء الله ددیکی بو اولا کم سن اونتیاسن الا شولی کم حق تعالى انی رفع ادوب حکمینی
منسوخ قلدی انی کوکلکدن اونتدره انه يعلم الجهر وما يخفى يعني اول الله سزوك سزله
اشلدوکوکز سيلدوکوکز بلور و اشکاره کوزدکی بلور ودخی کزلو و اشکاره حاللرو کوزی
بلور ینو کزده نه نسنه نك صلاح وار و نه نسنه نك صلاح یوق انی بلور پس اول وحی
ایدوکی قرآندر نیجه دلرسه اونتدرور ونیجه دلرسه کوکلده محفوظ قلور ارادت انکدر نه دلرسه
ایلر ونيسرك لليسرى يعني تيز اولاكه يا محمد اول قرآنك حفظنی سکا آسان ایدروز و تبلیغ
رسالت دخی تیز ایدروز و عمل اهل جنتی سکا کلرز اده وز هیچ بر مشکلوك قالمیا فذكر ان نفعت
الذکری سیذکر من یخشی یعنی یا محمد اول قرآنله بونلری اوکتله اکر اول اوکتدن انلره
منفعت اولورسه یعنی دمك اولورکم اول قرآن اوکتلری منفعت ایتمز الا اولرکم الله قورقسی
اولا اول قورقسی اولان تیز اولا کم اوکتلنور لر ایمانه عمل صالح اشلیلر کندولری اود عذابندن
قورتره لر ويتجنبها الاشقى الذى يصلى النار الكبرى ثم لا يموت فيها ولا يحيى يعني
یا محمد سنك اول وعظکدن شولر ایراق اولورلرکم انلر شقیلردر کی شقیسی در ولید
وابو جهل کم بزوم علومزده ایله واجب اولمشدرکم انلر اول اولو اوده کیرسرلر که نار جهنمدر
زیرا بو دنیا اودی صغری در نیتکم حسن روایت قلدی رسولدن عم بیوردی بدرستی سزوك
بو اودکز جهنم اودندن یتمش جزدن بر جزدر تکرارلریله صویه صالنمشدر تاکم حرارت
ساکن اولوب منفعت طتمغایه یه ویقینه وار بلنه اکر اول تکرار صویا طالدرلمیا یدی سز

آکا یقینی وارمزدی کز بو دنیا اودی دایم الله صیغوردکم کیرو اول جهنم اودنه قویمیا لقمان حکیم
ایدر شول شقی کم اول نار کبرایه کیرسر انك بش علامت وار بری یوب اجوب اویمق
چوق و بری کناه اوزره مصر اولمق و بری کوکلی قتی اولوب وعظ اثر ایتمك و بری المنی
الکیوب نه کرکسه اشلمك و بری دخی توبه ایتمدین بو حال اوزره اولمك یا رب الله تعالى
قتنه طورمق صیغنورز الله تعالى یه بونلرکبی حاللردن پس بو شقی نار کبرایه کیره چونکه
کیره نه اولور و نه دیرلور اول عذابدن خلاص اولماز اول حال اوزره ابدی جهنمده قاله
قد افلح من تزکی وذکر اسم ربه فصلی یعنی تحقیق نجات بولدی اشبو عذابدن و سعادته
ارشدی جنته کم شولکه شولرکم توحید نوریله نورلندی و کندوزی شرك و کفر مردارندن پاك
ایلدی و دخی یا رب درو نیشکر یا پشوب خصومت ادوب حق طلب ایتمکدن قورتلدی فلاح
بولدی اولکم فرض اولان زکوة مالندن چقروب اهلنه و دخی اول ربنك وحدانیتنه ذکر
ایتدکدن صکره تکبیر ادوب بش وقت نمازی وقتیله ادا ایلدی بل تؤثرون الحيوة الدنيا
والآخرة خير وابقى حق تعالی خطاب ادوب اول دنیا اهلنه بیوررکه سز اول اسباب
فلاحکه توحید در و الله تکبیر ادوب نماز قلمقدر ترك ادرسز بلکه اول حیات فانیه که
دنیا حیاتدر انی اختیار ادرسز حال بودرکه آخرت حیاتی یکرك و باقی در انی قورسز ان
هذا لفى الصحف الاولى صحف ابراهيم وموسى يعني اول توحيدله نفسن کفردن پاك ایتمك
و زکوتله مالنی پاك ایتمك کندوری فقرا جنکندن قورترمق و تکبیر ادوب نماز قلمق سبب
سعادتدر و فلاحدر و بو اهل دنیا دنیایی اختیار قلوب آخرتی باقی حیوة ترك ایتدکلری
سبب شقاوت اولدیغی اوکی کتابلرده دخی یازلمشدر که اول ابراهیم و موسایه اینمشدر

سورة الغاشية وهي ست وعشرون آيات بسم الله الرحمن الرحيم

هل اتيك حديث الغاشية يعني حق تعالى دلديكه رسولنه ع م قيامتدن خبر ويره شول اولدله
كم غاشيه اولادخي قيامتده متنبه اولا بيوردكم يا محمد هيچ سكا غاشيه خبري كلديمي بو غاشيه
دخي قيامتك ادلرندن بر اددر غاشيه اولجون ديندكم احواللريله خلق قپلر ودخي غاشيه
درلر كافرلرك يوزلريني قپلدغيچون پس اول كونك احواللرندن خبر ويروب بيوردديكه
وجوه يومئذ خاشعة عاملة ناصبة يعني يوزلردن نجه يوزلركه كافر يوزيدر غايت
قورقجي اولوب عذاب اچنده ذلتده ويوزي اوزره اودي اچنده سورنه وبر اوددن طيغجق يوقشه
تكليف اده لر چقمقلغا بصوب زحمت چكوب اول يوقشك تمام يوجاسنه چقدقلين كرو اشغا
اوچادايم بو عذاب اوزره اولا ودخي دمشلركم بو ايت نصارينك رهبانلري حقنده نازل
اولديكه عاملة ناصبة دديكي يعني اولردنياده دخي عمل ادوب رياضتله نصب اچنده راحتلق
لري يوغدي اخرتده دخي عذاب اچنده زحمت مشقت چكرلر تصلى نارا حامية تسقى من عين
انية يعني اول كافرلر و رهبانلر كورلر اول اسي اوده كم اوچ بيك يل قزدرلدي تاكم قبقره
اولدي وقزكولق اولدي وصورله اولر اول اود اچنده بر قينار بكارله كه اسي لكي غايتده
ارشمشدر ليس لهم طعام الا من ضريع يعني اول كافرلره قيامت كوننده طعام يوقدر الا طا
مونك بعض درككسنده طعاملري زقوم اوله وبعضنده غسلين اوله وبعضنده ضريع اوله ضريع
بر اوتدر مكه يولنده ويمننده بتار چجن دوه انك تازه سين يسا اصردغنلين اولرچن قورسا
غول كدي قيناغنده بكرز كافرلرك طعام طاموا چنده ضريع اوله يدكلري وقت بغازلرنده
طوره انه اشغا كيده ونه يقاروچقا لا يسمن ولا يغني من جوع يعني اول طامو طعام نه يمكله
سمردر ونه اجلغن كدروب منع ادر بلكه دخي عذاب اوزره نه عذاب اولور اشبو جزالر شول
كمسنلر يچوندركه دنياده نفسلرين زحمته برغوب عمل ايتدلر توحيد سوز معصيتلر اچنده بوكز

حق تعالى وصف ايلدي شولريكه معصيتي ترك ايدوب الله ايچون عمل ايلدلر وجوه يومئذ
ناعمة لسعيها راضية يعني اي نجه يوزلر دخي اول كونده اول غاشيه كوننده روشن اولا ونعمت
كرامت اچنده اولا كوزلرنك نوري بدنلرجسنده اي كبي اولا اول عملركم دنياده سعي ادوب زحمت
چكديدي اول سعينك ثوابلرين كوروب راضي اولالر چونكه انك عملي خشنودلر اولدي الله تعالى
قتنده في جنة عالية لا تسمع فيها لاغية يعني بو مرتبلر وثوابلركه حاصل اولور اول يوجه
جنتلر اچنده يوجه مرتبلرده. روايت اولنمشدر پيغامبردن ع م كه بيوردي بدرستي الله تعالى
رضا يچون بر بريني دوست دوتنلر شول كوشكلرده اولالركه اجماق اهلي انلري كوروب شول دنياده
كوكده كي يلدز كوردكلري كبي اولا شونك كبي جنت كه اكا كورن كشي انده كناه اولجق سوزلر و باطل
كلامر اشتمزسين زيرا اجماق اهلي سويلمزلر جنتده الا حكمت سوزلرين سيلرلر وحق تعالى نك
حمدنه وثناسنده مشغول اولورلر فيها عين جارية فيها سرر مرفوعة واكواب موضوعة
ونمارق مصفوفة وزرابي مبثوثة اول جنت اچنده بكارلر اولا صوي سوددن اق و بالدن
طتلو وله اندن بركز اچنلر ايرق صوصميلر وانك اچنده علتي وخيانتي وحقدني حسدني
اولميا وكلي كناهلرن سوره پاك ايليه ودخي اول جنت اهلي هرنه يرده كه اوترلر ارزو
ادرلركه اشبو بونده بر چشمه اولسه ديو في الحال انده بر چشمه روان اولوب اقا اكر يوجه كوشك
اوزرنده دخي اولورسه ودخي نه درلو شراب ارزو ايتسلر اول ارزو ايتدكلري روان اولوب
اقا ودخي اول جنت اچنده يوجه تختلر اولاكه قول انك اوزرنه چقمق استسه اشغا الچق
اولور شيلهكم ايعن قلدروب يقارو چقا اول تخت كرو يقارو قلقه اكمك استسه كرو انله اولا
زينتكم خبرده كلمشدر رسول ع م بيوردي اول تخت اوزرنده دوشكلر وار يوجاكه اكر اندن بري
اشغا دوشه يوز يلده اشغا اينديدي ودخي اول جنتده اغزي ذكرمي قلبلرنده بر دقلر واركه

قونلمشدر ارمقلر كنارنده اچلري طلو تاكم دلرسه اچه طولدرمق حاجت اولميا و دخي هر وقت كم
ايچمك دليلر اول برده قلري اوكلرنده حاضر بولالر و دخي اول جنت اچنده صف صف قونلمش
يصدقلر وار كه جنت اهلي انك اوزرنده اوتورلر و دخي خالچلر چوقدر دوشنمش صاچلمش
جام كبي در بو كلسي اول كمسلر ايچوندر كه دنياده معصيتلري ترك ايدوب عمرلريني حق رضاسي ايچون
اولدغي طاعتلرده صرف ايدلر و اكر بر كمسه تعجب ايدوب ديسه كه بونك كبي نسنه لر نيتا اولا بردن
غايب اولاسن اكا ايت كه حق تعالينك صنعنه نظر ايله كور افلا ينظرون الى الابل كيف
خلقت بو جنت اچنده بونك كبي نسنه يرده دلدوغن بعيد كورورلر نظر قلمزلرمي اشبو
دوه لره كم الله بر طمله صودن بونك كبي عظيم مهابتلو حيوان ينه يرتدي بوده وبني ذكر
ايتدوكي مخصوص اوكوندر عرب يقين نسنه در حيوانلردن و بيوردي والى السماء
كيف رفعت والى الجبال كيف نصبت والى الارض كيف سطحت يعني دخي بوكوكلره
بقمزلرمي كه التوندندر كسز اوستندن امليش دكل هواده معلق طوروب حق تعالينك
قدرت بر له ياخود بو طاغلره بقمزلرمي كه يريوزنده دكلمشدر بو يره ميخ اولوب هيچ
طاغلردن بر طاغ يوقدر الا انك بر طرفي قاف طاغنه اولشمشدر و دخي بر فرشته وار كم
اول قاف طاغنه موكلدر فحق الله تعالى دلسه بر يري اهلنه تنبيه ايده غفلتدن اويرميچون
اول فرشته يه وحي ايدر اول يير اول طاغنك طمرن چكر اول يرلر زلزله كلور و دخي بو يره
بقمزلرمي صونك اوزرنده نجه دوشنمشدر بولري بو وضع ايله يردن قادر دكلمي كه جنتي انك
كبي بوجه تختلر يرده كي قادر در قدرتي وار فذكر انما انت مذكر لست عليهم بمصيطر
يعني يا محمد بولره وعظ نصيحت ايله اكدر اول بونم عذابلرومزي كه اخرتده يرقلمشدر
كافرلر ايچون بيدرتبي سن قرانيله قرقدجسن بولرك اوزرنده مسلط دكلسن كه جبر ايله ايمانه

كتوره سن

كتوره سن بو كلام هنوز كافرلري الدرمكا ايت كلمدن اول كدن ايدي ايت قتال ايله بو منسوخ
اولدي منسوخ اولان دخي شول سن مسلط دكلسن ديدكي در انجق كه لست عليهم ديدي
والا باقيسي كرو محكمدر و دخي بيورر الا من تولى وكفر فيعذبه الله العذاب الاكبر ان
الينا ايابهم ثم ان علينا حسابهم يعني وعظ و نصيحت قبل انلره كم وعظكي ايشدرلر الا سونلره
دكلكم انلر ايماندن اعراض ايدرلر كافر اولدلر الله تعالى انلره طاموده اولو عذابلر ايليسر كه
دايمدر ايسي قتي در و قرارا قدر و چوقلري دمودر المدن صكره عاقبت كلجك بزلري
بزدن يكادر و حسابلري دخي بزوم اوزرومزه در كه اولودن كچدن حساب ادروز عملرينه
كوره جزا ادروز سورة الفجر مكية وهي ثلثون ايات بسم الله الرحمن الرحيم
والفجر وليال عشر يعني حق تعالى قسم ايدوب بيورر كه صبح وقتي حقيچون بس بو وقت صبح
ايكي در فجر مستطيل در كه يقاروا او زينجا اغادر اكا صبح كاذب درلر شافعيلر وقتدر اول
كجاداندر و بري دخي اروروا اغادورا كا صبح صادق درلر حنفيلر وقتدر و دخي اندا اجر
اول كجيا كه اول ذي الحجه نك اوتل اون كوندر ياخود محرمك اوتل اون كوندر والشفع
والوتر يعني جفت حقيچون و تك حقيچون جفت تو خلقدر تك الله در و دخي نمازه انده
اجركه بعضسي تك در والليل اذا يسر يعني اولمزدلفه كچسي حقيچون كه حاجلر عرفاتدن
اكا كلورلر هل في ذلك قسم لذي حجر يعني اشبو ذكر ايتدوكمز قسم در عقل اولنلره الم تر
كيف فعل ربك بعاد يعني الم تعلم بلمدكمي و سكا خبر ورلمدي مي يا محمد كه اول عاد قومنك
عاقبت نيه اردي اكرچه لفظ استفهامدر تقرير معنسنه در يعني تحقيق سكا كلدي اول
ارم خبر كه ذات العماد در و ارم عادك اذي در و بعضلر ديدلر ارم اول جنت اديدركم
انني عاد بيدي اچنه كرمزدن اول الذي كعب الاحبار ايدر رضي الله عنه اول كه عاد

هود قومنه کلدر هود دخی قوم کلی اول عادک اوغلانلریدر اول عادلرک ایکی اوغلی واردی
بری شداد و بری شدید عاد الدی اول ایکی اوغلی قلدی ایکیسی دخی پادشاه اولدی قهر ایله
اول ولایتی طوتدیلر اندن صکره شدید الدی شداد قلدی بلوکز کلی ولایته پادشاه اولدی یریوزینک
پادشاهلری کلی اکا مطیع اولدی اول شداد قتی حریص ایدی کتابلر اوقتلیمنا اول کتابلری اوقدقچه
اجماق صفتلرندن اوقودی و نفسینه ایندی دلردیکه عودت ایدردی دلدر دیکه انجلین دنیاده
بر بنا یاپیدی الله تعالی ارزنه سرکشلک ایدوب پس بیوردی انجلین بر شهر ادهلر اول شهری
باشر معنا یوز کشی وکیل دکدی هر برنه بیک کشی بیردیجی قودی و دنیاده نقدر بکلر
وارسه کلسینه ینه کوندردی تا حکم ایدکلری یرده نقدر جوهر وارسه و قیمتلو شکر وارسه
جمع ایده لر کتوره لر و اول شدادک حکمنه ایکی یوز التمش پادشاه واردی هر برنه ایله خبر
یازدی و اول یوز وکیل کم وار کلسی معمارلر استادلر دی جقدلر اول یوز بیک کشیله دنیایی
دوریدوب کزدیلر تا که اول بنیادی بیمعنا موافق بر یر بولالر اندن بنا ادهلر تا که یمن ولایتنه
کلدیلر اندن بر اولو صحرا بولدیلر که درسی دیبسی یوق و کرکلو بیکارلر قاردیلر کم بو اول ارم صفتی
درکم پادشاه امر ایلدی وازدیلر اول شهرک ایچنی و اوزونی تقدیر ایتدیلر دخی یمن عقیقلرله
اکا بنیاد اوردیلر اول عقیق بنیاد اوزرنه بر کز بوج کمش و بر کز بوج التون بنیاد یایدلر
و انک ایچنه انواع جواهرلردن مرصع انجولرله اورلر یایدلر بلچی یرنه مسک عنبر ایتدیلر
و اول اورلر اراسنه بوستانلر ایلدیلر ایچنه التوندن کمشدن اغچلر دزدیلر و تختلر ایلدیلر
درلو درلو جواهرلرله یاقوت درله مرصع دزدیلر شول اجماق صفتلرندن که ایشتدی و
اوقودی کوج یتدوکی قدر اندن دزدی تا که خلقک النده التوندن کمشدن بولدوغنی جمع
ایدوب الدی و عورتلرک اوزرنده انجو و جواهر قومدی جمع ایلدی تا کم اولرک

اللرندن نسنه قلمدی درلک اسباب طارلدی جلقدن جوق خلایق هلاک اولدی
و اخر ظلم اکا ارشدی که بر کون کندو وزیرنه دیدیکه بو بخه روزکار درکلوب کچدی
بنم خزینه لرم هیچ سنک سعیک برله طولمدی ارتدی هیچ بر تقصیر لغنک سبب دخی نددر
معلوم اولمدی اول وزیر دیدیکه ای پادشاه بنی معذور طوت که سنک دولتکابن ایله
سعی ایلدم جمیع رعیتک النده براکنه اولمشی نه وارسه درلوب سنک خزینه کره قوندم شمدی
هر برنک المسی ورمسی قلمامشدر کوندن کونه بونلروک درلکلری کرو قلمشدر اللرنده
نسنه قلمدی شداد دیدیکه شاید بولر حاللرن سکا ایله کوسترر و وارنی کزلرلر و اولری
بر تجربه کرکدر بله وز انلروک کرجک ایلمدر یوقسه یالان دیدر پس بیوردیکه شدادک کندو
جاریه لرندن بر جاریه یه کرکلو طونلر کیوردیلر بر بلورسز کشینک الینه وردیلر دیدیلر کم
بونی بر دویه بندر شهرک بر بوجغندن شهره کرجاغز کم اشبو جاریه یی بر التون ایله کم الور
نقدیس اول کشی اول رسمیله شهری کزوب جاغردی و بر طرفدن کرو جقدی هیچ
بر کمسه انی المغه رغبت قلمدی تا مکر بر اوغلان طشره کویدن اول جاریه یی کوروب غایت
محبت کتوردی اول کشیه دیدیکه الکلو طور بو جاریه یی بن الایین انی کلیوب کندو اناسی
قتنه کلدی اول حالدن خبر وردی دیدیکه یا انا اکر اول جاریه یی بکا الی ویرمزسکوز حقیقت
بلونکم بن اولورم انک محبتله اناسی دیدیکه ای اوغل سن بکا کندو جانمدن سوکلوسن
ولیکن بلورسن کم برنوم اول نسنه یه طاقتمز یوق و اکر بوقدر نسنه یه کسنک خلقک کوجی
یتایدی بو اویله کاسد اولمیایدی هیچ سکا دکو غیلر دیالار دی و اول اوغلان ایچی
اشدوب نومید اولوب جزع برله طارلغندی قصد ایتدی که کندوی هلاک ایده ایدی اناسی
انی کوروب درمانز متحیر قلدی دیدیکه ای اوغلوم سنک اشوکک درماننه قلدم بلمزم که

نه قلدم اوت بر نسنه خاطرمه كلدي كه سنك اتاك مجوسي ايدي اوده طابجيدي واوده طبنلرك
عادتي بو ايديكه اولجك دفن ايدنلر انك اغزينه بر التون قورلردي وار اتاكك شنلسيني اچ اني
طلب ايت اكر اوكردوب كيسه المديسه مقصودك انكله تمام اولا بس اولاغلن تعجيل ايدوب انتي
قبرينه كلدي اني اچدي كوردي انسنك بدني چورمش اتاسي طشر، بر عوب قفاسين اردي اول
التوني بولدي كوردي الدي كيدي وارروب اول خلايق قاتينه الدي اوه كتوردي هنوز دخي دكلنوب
اوتورمدي في الحال شدادك ادملري كلدي اني طوتدلر شدادك قاتينه كتوردلر اول جاريه ورديكي
التوني صوردلر كه نه وجهله حاصل ايتدك اول اوغلن كورديكه ظفر بولمدي طوغري سويلمكدن اولمدي
حالندن طوغري خبر ويردي شداد اني اشدوب وزيرينه چاغردي ديديكه هيچ بن نه احتياطده يين
كوررميسين سن اندن ني خبرسين يا سنك بو ايشي قيورمدوغك غفلتدندر اولا يا خود خبرصنك
اولمدوغندندر اولا بو ايكي حال سنك خشنودلي حال دكل هر كيسكم پادشاهك امين اوله مصلحتدن
غافل اولا يا اكا خبر صونسي اولميا واجيدر اكا كم عقوبت اولنه ليكن سنك سابقا چوق خدمتلرك
وار اندن اترو عفو ايلدم اما بالكليه كم بو نوع عله خلقه صونمز وار بيورديكم نقدر اوده طبوجي المش
وارسه سنين اچدلر انده بولدقلري التوني جمع ديلر نقدر حيفر دخي اولورسه جمع ايدوب كتوردلر
في الجمله اوچ يوز بيله ارشديدي چون اول معمارلر فارغ اولوب كلديلر شداد انلره ديديكه انك
چوررسنه بر قلعه ايدوك ودخي شدادك اول وقت عمري يدي يوز بيله ايرديدي وهم بيورديكه
اول قلعه نك طولاينه بيك كوشك ايدوك هر كوشك اوزرنده بر علم ايدوك تاكه اول كوشكك هر
بيرنده بر وزيرم اولا بس واروب كيروا اول بيوردوغنلين بنا ايتدلرني دخي تمام ايلديلر كلديلر
شداده خبر ايلديلر اول بيك وزيرينه كه اول بنايه كتمكچون يراق ايليلر اكا ارم ذات العماد ديو
اد قودلر و بر قاچ كمكلرنه بيورديكه كندو يرنه ساكن اولوب صانجقلرني صقليلر اول ايل

اوزره محكم طوروب رعايت قلهلر واول شداد اهليله يكرمي يل دخي براغنين اولدلر
اندن صكره اول بيك وزيرله واهل قوميله وخذمتكارلريله اول قلعه دن يكا سير ايتدلر
چون زماندن صكره اكا بر كونلك يرنجه لك منزل قلوب يقين اولدلر الله تعالى انلرك
اوزرنه جبرائيل ويريدي كلوب كوكدن بر كز چاغردي كلسنك اوديدي صدوب هلاك
اولدلر شيله كم هيچ بري دري قلمدي كل امدي اي عاقل نظر ايله عبرت الشولروك حالكرند
كه دنيايه رغبت ايدوب دنيا انلروك عاقبتلرين نيه ايركوردي بو اوكتدن دخي كندكا
بر نصيب ال يس حق تعالى بيوردكم ارم ذات العماد التي لم يخلق مثلها في البلاد
ديو بعضلر قتين بو دور و بعضلر قتين كه صاحب كشا قدر ايدر بو اول عاد وصفدركه اول
عادك مثلي يرادلمدي جميع بلادده جسيم عظيم قوت كامل هر برينك بويي اوزونلغي درت
يوز ارشدي قوتي دخي اول قدر ايديكه بر اولو قيايه كلوردي قوپروب كتوررردي كلوب
بر قبيله نك اوزرينه براغوب هلاك ايديدي ودخي حسن ايدر ارم عاد اوغلي در عاد
شيم اوغلي در شيم سام اوغلي در سام نوح اوغلي درا بونكچون ديرلركم انلر اولو اولودركلر ديكلردي
دخي انك اوزرنه كوشكلر بنا قلورلردي كه ايراق يرلردن كورينور وثمود الذين جابوا الصخر
بالواد يا محمد بلمزميسنكم سنك ربك نيلدي اول ثمود قومنه كه انلر صالح پيغامبرك قومدر
طاغلري اويدرلرلر اولر ادرلردي واكي يوز كشي كتورمدكي طاشي انلروك بري كتورردي
اول واديء قراده وفرعون ذي الاوتاد الذين طغوا في البلاد يعني يا محمد كورمزميسنكم
سنك اول مولاك نيلدي اول فرعونه كه ذو الاوتاد در ذو الاوتاد ديو انكچون ديدلركم
غضب ايتدوكي كيشي چارميخ ايدوب كرردي درت ميخ واردي ايكي سن ايكي اليه وايكي سن
ايكي اياغنه ميخلردي واندن اترو ديرلركم لشكري چوغيدي هر يره كه قونيدي حسابسوز

جادرلر قورارلردی بره بیکلر قاقلردی وبو عاد ثمود فرعون طاغی اولوب مخالفتدن حدث
کیدرلر فاکثروا فیها الفساد فصب علیهم ربک سوط عذاب یعنی یا محمد یر یوزنده فساد
ری وضلالتلری چوغلتدیلر پس اول فسادلری جزاسی سنک ربک اولره قتی عذاب دردی
کلسین هل اتاک ایلدیکی پس اول سوره اولنده قسم ایتدوکی اندلروک جواب بو ایدیکم بیوردی
ان ربک لبالمرصاد یعنی یا محمد قیامت هیچ برکمسه شول سوک ربکدن قجوب کچمک
یری یوقدر کلی بر یولده اغزیوب سنک ربک اوزرنده عرض اولنسالر کرک ربک انلروک
کلی عملری اوزره کوزجدر اول یول صراط یولدر انک اوزرنده یدی عقبه واردر که جهنم اوزره
کرلمشدر ابن عباس ایدر اولکی عقبدن ایماندن صورلور اکر ایماندن ریادن ونفاقدن سلامت
ایسه وتر تلدی والا سلامت اولمزسه برغلور جهنمه واکنجیده نمازدن حساب اولنور
اکر رکوع سجود وقیام وقتلریله ادا اولنمش ایسه قرتلدی والا بولنمزسه رد اولنور جهنمه
اوجنجیده زکوةدن حساب اولنور دردنجیده اوروجدن تسبیحده حجدن عمرهدن حساب اولنور
التنجیده ابدستدن وجنابتدن غسل اتمکدن حساب اولنور یدنجیده اتا انا احسان اتمکدن
وقونشولریندن وصلهٔ رحمدن صورلور بو عقبلردن سلامت کچه بیلنلردر جنته کرمکه
لایق اولنلر فاما الانسان اذا ما ابتلیه ربه فاکرمه ونعمه فیقول ربی اکرمن یعنی
اول ابی بن خلف ودخی باقی کافرلر که وار اول رب انی ابتلا وامتحان ایدوب نعمتلر ویروب
رزقنی بول ایلسا ایدرکم ربوم بنی سودی بکا اکرام ایدوب فضیلتلرله نعمت ویردی بن
بو نسنهیه اهلدم اونکجون ویردی واما اذا ما ابتلیه فقدر علیه رزقه فیقول ربی اهانن
یعنی نجی ابتلا ایدوب دکا بکجون انی درویش ایدوب رزقنی قترق ایدوز اکا اجلقلر وزحمتلر
واقع اولسه ایدرکم ربوم بنی مردود قلدی بکا عذاب ایدوب اهانت ایتدی دیر ربندن

شکایت ایدر کلا یعنی بن اهانت ایتمکلکوم مالی واوغلن قرنلماغله یا درویش قلوب
خستهلقلر واقع قلماغله دکل یا اکرام ایدوب فضیلتلر ویردکوم ماله واولاده دکل بلکه
بن اهانت اتمکوم اندن معرفتی نزع ایدوب توفیق ویرمیوب خذلان ایچون ویردکوم
واکرام ایدوب فضیلت ویردکوم معرفته وطاعته توفیق ویرمکدر بن قتمده مکرم اولوب
عزت بولن طاعت برله بولور واهانت بولوب رد اولان معصیتلرله بولور بل لا تکرمون
الیتیم ولا تحاضون علی طعام المسکین یعنی بلکه سز اهانته لایق اولدوغکوز اندن
اوتوردرکم یتیمکره ایلک ایلمزسز وانلره ظلم ایدوب مالترین یرسز ودخی اهلکوزی وعیا
لکوزی وقونشولرکوزی وبر برکوزی قیندررمسز که مسکینلری طعاملندرهلر وتاکلون
التراث اکلا لما وتحبون المال حبا جما یعنی اول یتیملروک مالترین که اتالرندن انالرندن
میراث دکمشدر حرام حلال دیمیوب خوش صغنایله یرسز ومصالحوکوزی خرج ایدوب او
شورسز ناکاه دسیک اولا مالی الادیو یا خود برو ورتکوز که حرام حلال دیمیوب جمع ایلدی
سزه میراث قودی کیتدی حال بوکه سز دخی اول مال جمع اتمکی بلورسز اول انی حرامدن
جمع ایتمشدر خوش قتی فرحلر ایدوب انی یرسز ودخی اول مال جمع اتمکی حریص اولوب چوق
چوق قتی سورسز کلا یعنی منزجر اولوب بو ایشدن یغلنک که بو ایش بویله کرکز که سز
ادرسز اکوک اول جزاکو بنی که اولسزدر اذا دکت الارض دکا دکا وجاء ربک والملک
صفا صفا یعنی شول وقت یر زلزلیه کله پاره پاره اولوب طاغلر دیه لر کتورله و
شهرلر کوشکلر بناسی کلی خراب اولوب یر یوزنده بدبز اوله شیله که صو کبی هیچ بر دوکجک
یر اولمیا ودخی سنک ربوک حکم اول کوننده جمیع خلق اراسنده ظاهر اوله وفرشتلر دخی
اشغا اینوب بو خلقک چورهسین طولیو صف دوتلر خلقه کبی تا تمام یدی صف اولهلر

وجیء یومئذ بجهنم یعنی اول کونده جهنمه کتورلرکه انک یتمش بیك زنجیری اولاهر زنجیره
یتمش زبانی یا پشوب کتوررلر اول وقت بر کز کوکریوب جهنم چکنه انك هیبتندن هیچ بر
کمسه قلمیا انبیالردن و اولیالردن و فرشتلردن الا کلی دزلری اوستنه دشوب وانفسی
وانفسی دیو فریاد ادرلر یومئذ یتذکر الانسان وانی له الذکری یعنی اول کونده بو
آدم اوغلنلری هب اوکتلنسه و توبه اتمکی اکسر اما اول وکت و اول توبه قنده منفعت ادر
زیرا بو اوکوت و توبه اول دار تکلیفده کرکیدی که دنیادر تا بر قصورلرنه تدارك اولیدی
چون وقت تکلیف آخره اردی قصوره تدارك اولنمز پس اوکتلنمکك دخی فایدهسی اولماز
زیاده حسرت اولور انجق ندامتله یقول یا لیتنی قدمت لحیاتی یعنی شول کم دنیاده
ایمان کتورمدی یا خود ایمان کتوروب انك مقتضاسنجه عمل اتمدی مخالفت یولنه طوتدی
اکر اول کونك هولنی و جهنمك هیبتنی کورجك دیسر که ای کاشکا بن دنیاده ایمان
کتوریدم تا که شمدی بکا فایده اولیدی ای کاشکا اول حیات فانیده بو حیات باقیه ایچون
صالح عملر اودوب کوندریدم بوندن بکا زاد اولیدی بو بر قرو تمنی در بلا فایده در فیومئذ
لا یعذب عذابه احد ولا یوثق وثاقه احد یعنی قیامت کوننده کافرلره شول عنا بلرکی
اده لوکم هیچ بر کمسه دنیاده انجلین عذاب اولمدی و دخی بر کمسنك الندن کلمز کیم
انجلین عذاب اده و دخی بر یوندلرنه و الکرنه و ایقلرنه شول بندلری اوره لرکه هیچ بر
کمسه دنیده کمسه انجلین بند اورمدی و کمسنك قدرتی دخی یتمز که انجلین کمسیه
بند اوره له بوندن صکره مؤمنلرك حالندن بیان اودوب بیوردکم یا ایتها النفس
المطمئنة ارجعی الی ربك راضیة مرضیة فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی
یعنی اول مؤمن مطیع قوللر دنیادن آخرته کیدجك وقت فرشتلر کلوب بشارت

برله دیالر که ای حق تعالی نك وردکنه قناعت اودوب نعمتلرنه شکر ادن نفس و انك ذکرنه
طاعتنه مشغول اولان کوکل دولندردن نفس دنکل بو فانی مقامدن ارتحال اتکل اول دولتك
حضرتنه و اول سنکچون اچماق اچنده یر قلنن مرتبلره و ثوابلره بو حالده که الله تعالی
سندن راضی در امرنه مطیع اولدیغکچون و سنکا دخی شول مرتبلر ورلر اول عملوك مقابلنده
که سن دخی راضی اولاسن و یارین قیامت کوننده دخی ندا اولنه که یا نفس مطمئنه اول بنم صالح
قوللرم جماعتنه قریش وارا نلر و کلدبله جنته کیر و رحمته واصل اول دینله سورة البلد
تسع عشر آیات بسم الله الرحمن الرحیم لا اقسم بهذا البلد وانت
حل بهذا البلد یعنی الله تعالی قسم اودوب بیوردی انداچرم اشبو مکه شهرنه سن انده وجود
کلدك و دخی سکا حلال قلندق که انك اچنده بر ساعت قتال اودوب اول کافرلردن دلدیککی
قتل ایلدك اول مکی فتح ایلدك سندن غیری کمسیه انده قتال حلال قلمدق و عطادن روایت
درکه ایدر بدرستی الله تعالی مکی حرام اتدی یرلرو کوکلر اهلنه یرلر یراتلدن برو که
انك حرمنده قتال اولمیه و اغجلری کسلمیه و اوتلری بچلمیا و جانورلری اولنمیا تا قیامته دکن
کرو حرام در حلال اولمدی الا رسولمه حلال اولدی کوندزدن بر ساعت که قتال اده مکی
فتح ایلدی ووالد وما ولد یعنی بن انداچرم اول مکه حقیچون و دخی آدم حقی وانك
ذریتی حقی جواب قسم بودرکم لقد خلقنا الانسان فی کبد یعنی تحقیق بن آدم اوغلنی طوغرو
قامت اوزره یراتدق که ایکی ایق اوزره یورر و دخی بولری بر زحمت مشقت اچره یراتدق
که بولار چکدکی زحمتی هیچ بر مخلوق چکمز اول انا صلبندن صروب انا صلبنه دوشوردك
بر زمان انك طارلغنی و قرکولغنی چکدی اندن دنیایه کلوب بشك زحمتی چکدی الا یغی
بغلنما غله که بوزندن سکك و ممه طاقتی یوغیچون بشکدن چقوب یاشی بر قچ یله اردی

یا علم اکرمك زحمتی چکر معلم قو وسیله یا خود صنعت اکر اوب استاد قولرین چکرجون
علم صنعت اوکرنمدی دنیا شغلینه مشغول اولوب اول زحمت چکر بوندن صکره اولنور بر
اولور زحمته دخی اغرر که اول او مصالحین قوره تا اولنجه یدکی الدکدن صکره سنله ده
منکر و نکیر سؤال و قورقوسی زحمتی اندن صکره کره قوب احوال قیامت قورقوسی فصل قضا اولنجه که
اهل جنت جنته واره و اهل نار ناره واره اول وقت مؤمن بو کلی زحمتلردن قورتلوب راحت
اولر اما اولرکم کافرلردر زحمتك دخی اشدینه اغررلرکم نهایتی یوق **ایحسب ان لن یقدر**
علیه احد یعنی بو آیتك سبب نزولی بو ایدیکم بر کافر واردی ادی کلن یدی اسید اوغلی رسول
علیه السلام غایت دشمان اولمشدی بیلکی قوتلو ایدی قوتی شول قدرجه ایدی که بر قالك سختیان
الوردی اورته یرندن آیاغیله بصردی مکه یکتلر ایندن اون کلوب درت یانیندن چکر
لردی آیاغی دبردمزلردی که اول سختیان پاره پاره اولوردی المزلردی پس اول
قوتجوغنه اینانوب رسول علیه السلام دشمان اولوب فخر ادردی پس حق تعالی ایدر آیا صنور اول
کافر که هیچ بر کمسه انك ازرینه قادر اولوب انتقام المیا اول کافر قوتجوغنه الدنمسون
که انی اول حال ازره یردن کرو قادر درانی هلاك اتمکا **یقول اهلکت مالا لبدا ایحسب**
ان لم یره احد یعنی اول کافر فخر ادوب ایدر که بن بونجه جمع اولمش مال محمدك عداوتی
ازره خرج ایلدم که انی الدرم چاره قلومدم ایلمی صنور اول کافر که انك نه قلدوغن کمسه
کورمز یا نه سیلدوکن کمسه اشتمز اول نه کم اشلر و نه کم سیلر الله تعالی انی کورر اشیدر
آخرته جزاسن قلور **الم نجعل له عینین و لسانا و شفتین** یعنی بو کافر نظر اتمزمی
بزم نعمتلرومزه تا که اندن عبرت الوب بزی بیلیه بز اکا ایکی کوز ویرمدکمی که جمیع مصالحین
انکله کورر و دخی اکا بر دل ایکی دوداق ویردك کم انکله سیلر کرك اولسا دوداقلریله اغزن

بوریوقر ساکن اولور **و هدیناه النجدین** یعنی بز اکا بلدردك طریق خیری که هدایت
یولدر و طریق شری که ضلالت یولدر و کیجه لکی وقتین دنیایه کلدوکن انانك ایکی کوکسی چشمه
سین اکا دلالت قلدق که ایکی دداغیله طوتب اما بولری کلی استدلال قلمدی بزم وحدانیتمزه
تا که بوندن ادراك ایده بیله که بزنیا کرکسه قادرز عجزمز یوق **فلا اقتحم العقبة و ما**
ادریك ما العقبة یعنی اول محمد عداوتینه چوق دنیا خرج ایلدم دین فخر ادن کافر کچمامشدر
و اول عقبیه کندوی برقمشدر پس اول عقبه نك تعظیمین بیان ادوب بیورردکم
یا محمد سن بلورسن کم اول عقبه نه اولسنه در عقبه دن مراد بعضلر دیدلرکه صراطدر
و بعضلر دیدلرکم طاموبله اجماق آراسنده چکلن سوردرکه ایچ یوزی جنتدن یکا طاشی یوزی
جهنمدن یکا تا که اهل نار اهل جنت آراسنه مانع اولا **فك رقبة او اطعام فی یوم ذی**
مسغبة یتیما ذا مقربة او مسکینا ذا متربة یعنی اول صراط عقبه سندن اغروب
کچنلره سبب دنیاده بو نی آزاد اتمکدرکه بر اسیر قوللغندن آزاد قله کندو دخی طاموبه
دشمکدن آزاد اولا و دخی اجلق وقتنده اجلر طعام ملندرمقدر یعنی اوروج اچ طوپورمق
یا خود قزلق وقتنده یا خود قیتی صوقلرده و یغمورلرده که قندسیا چوق تصرفاده مزلر
و قتلرکی قیتی دشوار اولور اول وقت انلری طعام لندرمق سبب اولور صراطدن کچوب جنته
کرمکلکا پس بیان قلدیکه اول طعام لندردغی بر یتیم اولا کندویه قرابتی قومیلی دخی اولا
و دخی بر مسکینه ویره که انك نه بر بالشی و نه بر حصیرا اولا که یر اوزرینه دوشوب ازرنه
یاته ارتسی دوشکی طپراق اولا بونك کبی احسانلردرکه کشی صراطدن تیز کچور **ثم کان**
من الذین امنوا و تواصوا بالصبر و تواصوا بالمرحمة اولئك اصحاب المیمنة یعنی اشلیان
بو حالده که مؤمن اولا و ایمانی اوزره ثابت اولا زیرا جمیع عملرك قبولیتی ایمانله درانده که

ایمان اولمیانلر اندن خیرات گلورسه محل قبوله واقع اولمز ودخی شول مؤمنلردن
اولا که کندو نفسلرن وغیرین دخی طاعت اوزره صبره قیندرلر و معاصیدن ومخالفت
یولنه یورمکدن صبر اتمکه قیندرر ویره لر زیرا ارواتیدرلر اول رسولدن که جنت زحمتلرله
وبلالرله قپلنمشدر اکا صبر اتمینجه اول مقصوده ارشمز ودخی کندولری وایرقلری
بربرینه ترحم وشفقت اتمکه یلتارلر زیرا رسول حضرتی بیورمشدر من لا یرحم لا یرحم
پس بونک کبی مؤمنلردر که بتلری صاغ الرنه ورلوب رحمته وجنته واصل اولالر
والذین کفروا بایاتنا هم اصحاب المشأمة علیهم نار مؤصدة یعنی شولر کم محمده
کافر اولدیلر وقرآن تصدیق اتمدیلر انلردر که یارین قیامت کننک بتلری صول الرنه
ورلوب صول طرفدن طاموبه سوره لر وقچن بونلر اوده کره لر اول اودک قپولری بونلرک
اوزرنه یا پله وکلیتلنه مهرلنه ابدی انده قله لر که خلاص بولمیا هیچ بر باجه وبر
دلوک اولمیا که اندن اشق کله یا بر صوجق ییل کروب انلره راحت ارشدر. سورة
الشمس خمس عشر آیات بسم الله الرحمن الرحیم والشمس وضحیها
والقمر اذا تلیها یعنی حق تعالی قسم ایدوب بیوردی که اول کونش خالقی حقیچون وانک
روشنلغن وحرارتن یردن حقیچون ودخی اول آی حقیچون که کوز کچکی کچانک اردنجه
کیدر قچن کون طولنسا انک هلالن کوررسن والنهار اذا جلیها واللیل اذا یغشیها
یعنی اول نهار خالقی حقیچون که قچن ظهور کلسه کچه قراکوسن سوره واول لیل حقی که ظلمتیله
کونک روشنلغین اورجهان قراکولغله اورتر والسماء وما بنیها والارض وما طحیها
ودخی اول سما حقیچون که بنم مخلوقمدر و بنم کمال قدرتم حقیچون که اول کوکلرده وا کا
متعلق اولان نسنلروک خالقیم ودخی اول یر حقی که یر دوب بوزینتلرله وانواع منفعتلرله

تسویه ایدوب دوشدم ونفس وما سویها فالهمها فجورها وتقویها یعنی حق تعالی
بیوردی کم بو آدمیلروک نفسلری حقی که بنم صنعمدر ومخلوقمدر و بنم عزتم وقدرتم حقیچون
که انی آیله راست ایدوب هر اعضالری یرتدم که کندولره منفعت ویره و اگر اول یرتدو غیری
غیری صفت اوزره اولسه یردلسه خلقتلری قبیح اولوب هیچ بر منفعت ورمزدی ودخی
اول نفس خالقی حقی اول نفسه الهام ایدوب نه اشلمک کرکدر بلدردی طاعتلردن وخیرات
لردن که کندونک سبب نجاتی اندندر ونه نسنه دن یغلمق کرکدر انی دخی بلدردی
معصیتلردن که کندونک سبب هلاکی اندندر قد افلح من زکیها وقد خاب من
دسیها یعنی حق تعالی تا اولدن بو کادک اندا چدی دمک اولورکم کون حقی وآی وکجیله
کون حقی ویرله کوک حقی واول نفس حقی که حق تعالی اکا طاعت معصیت یولن بلدردی
تحقیق فلاح بولوب قرتلن اولدرکم نفسین معاصیدن ویرمز خلقلردن وکفردن و
شرکدن توحید صویله وتوبه صابونیله یودی ارتدی پاک ایلدی صلاح اوزره اولدی
البته وتحقیق زیانکار اولدی ونفسینی خور حقیر قلدی شول کمسکم اول نفس غافل
قویوب معصیتلر وانکارلر وضلالتلر مرادلرنه بولشدردی حق تعالیدن قوقدی
انکله هلاک اولدی بوندن صکره اول ثمود قومنک طغیانلرندن خبر ویردیکه اول
انکارلری وضلالتلری انلری عاقبت نیه ارشدردی تا بو مکه قوم انکله متنبه اولالر
انکار ترک ایده لر کذبت ثمود بطغویها اذ انبعث اشقیها اول ثمود قومیله رسول
لری صالح پیغامبردر ءتم طاغیلقلرندن انی یلانلدلر واندن معجزه استدیلر که
قیادن دوه چقاره حق تعالی انی تصدیقلمکچون اول دوه یی ددکلری کبی چقردی
نتکم یوقروا عرافنده وهودده قضیه سی بیان اولنوب کچدی اول قوم اچلرندن کچی

شقیلری که قدار ابن سالف العذری و مصدع ابن دهر دیانلری چون کوندردیلر که اول دوه‌یی
سکرلرن کسوب الدردیلر فقال لهم رسول الله ناقة الله وسقیها فکذبوه فعقروها
یعنی تکری رسولی صالح علیه السلام انلره دیدی که صقنک که بو الله دوه‌سیدر معجزه‌یله کلمشدر
شرف و کرامت واردر و قلان دوه‌لر ازرنه اندن اول چوق رحمت ویرمک قولک
نوبتنجه صوینی اچسون والا سزه حق تعالیدن عذاب کلور اول قوم صالحی یالانلیوب
اول دوه‌نک سکرلرن کسوب الدردیلر اکا التفات قلمدیلر فدمدم علیهم ربهم
بذنبهم فسویها ولا یخاف عقبیها یعنی انلروک اول صنده‌لتلری سببیله غایت
عقوبت برله عذاب ایدروب هلاک ایلدی اولوسی کچیسی کلی هلاک اولدی کلینک
انلر رضاسی اولدیغیچون زیرا بر قوم اچندن برکچ کشی فسادا اشته کرو قلان قوم اکا
راضی اولوب انی منع اتمسلر عذاب کلینه تام اولور بس چون اول دوه‌یی الدرنلر انک
عاقبتندن قورقمدیلر که انلره عذاب انده حق تعالی دخی انلروک عاقبتندن قورقیوب
هلاک ایلدی زیرا هیچ بر موجود یوقدر که انک حکمنه تعرض ایده نیچون بویله قلدوک
دیه اندن قورقه یاخود انلری هلاک اتمکدن کندو ملکنه ضرر اولا اندن قورقه
اکر مجموع یرلری و کوکلری اهلیله هلاک ایلسه کمسه اکا مانع اولمیا معارض یوق
و کندو ملکنه و سلطنتنه ذره قدر ضرر یوق قادردر نه دیلرسه اشلیه سورة اللیل
مکیة عشرون آیات بسم الله الرحمن الرحیم واللیل اذا یغشی والنهار
اذا تجلی وما خلق الذکر والانثی یعنی حق تعالی قسم ادوب ایدر اول کیجه حقیچون وانک
خالقی حقیچون که ظلماتیله کوندوز روشنلغن ارتریله کوک اراسن ظلماتیله قپلر و اول
کوندوز یرادن خالق حقیچون که ظلمات اچندن چقوب عالمی روشن ایلر و دخی اول جمیع

حیوانلردن ارکک و دیشی یرادن خالق حقیچون ان سعیکم لشتی یعنی تحقیق ای ادم
اوغلانلری سزوک دینلرکوز دخی مختلف و عملرکوز دخی مختلف کیمکوز اچماق عملن
اشلر کیمکوز جهنم عملن اشلر اچماق عملن اشلین اسانلغله جنته کرور و جهنم عملن
اشلین عذابلرله جهنمه کرور و کیمکوزک طاعتله معصیتی بربرنه برابر اولور و کر یارین
ترازوده ثواب ارتق کله کناهندن فضلوندن انی جنته قویاور و اکر کناه زیاده کله
عدلوندن اکا عقاب ادوب عذاب ادور یاخود فضلوندن عفو ادوز چون ایمان سلامت
اولوب کله زیرا اول طاعت و عبادت که حضرتموزه ایمانیله کله اکر دخی اولورسه اول قبو
لیته محل اولور اول اعمال خیرات که کفر شرک برله کله اول نقدر چوق اولورسه مردود در
قبولیته رجا اولمز فاما من اعطی واتقی وصدق بالحسنی فسنیسره للیسری یعنی شول
کمسنه‌لرکم کفردن شرکدن صاقندی حق رضاسیچون مالندن صدقه ویردی و کلمهٔ
توحید تصدیق ادوب الله تعالی حضرتنی برلدی و مؤمنلره وعده اولنان جنتی و ثواب
لری کرچکلدی و سعیسنی انکچون قلدی بز اکا توفیق ویروب جنت عمل طریقنه یورمک
یکی کز قلورز واما من بخل واستغنی وکذب بالحسنی فسنیسره للعسری اما اول
کمسنه کم مالندن زکوة و صدقه ویرمدی بخل ایلدی کندوی اول ثوابدن مستغنی کسه‌ردی
که اکا هیچ احتیاج یوق و دخی کلمهٔ توحیدی تکذیب ادوب حق تعالینک وحدانیتنه انمدی و
جنته و ثوابنه انکار قلدی بز دخی انی مخذول ادوب اکا توفیق ویرمزوز معاصی و
ضلالت یولن اکا اسان قلورز بو سورنک سبب نزولی مفسرلروک اتفاق برله
دیدلرکم ابا بکر صدیق حقنده نازل درشول وقتکم امیه ابن خلف و ابی بن خلف بلالی
که انلروک قولیدی اسلامه کلدیکیچون عذاب ادرلردی ابو بکر انی کوروب غیرته کلدی

کندینک بر قولی واردی کافر اسلامه کلمزدی اول قول واردی اون وقیه دخی الطون
وردی بلالی صتون الدی حسبة لله ازاد قلدی پس اول ابو بکر حقنده بو سوره نازل اولمشدر
اما بو و اما من بخل ایتی ولید و ابو جهل حقنده نازل اولدی که انلر بو صفتلر له موصوف
اولدیلر وما یغنی عنه ماله اذا تردی یعنی اولرکم بخل ایدوب ماللرندن زکوة ویرمدیلر
کندولر اولوب ماللرندن ترک ایدوب کیتسلر یارین قیامت کوننده کندو عذابه دوشوب
مبتلا اولالر اول مال اکا نه اصی ایلیه عذابدن ارتق ان علینا للهدی وان لنا للاخرة
والاولی یعنی تحقیق طوغری یولی قوللرومزه ارزانی دوشن قلمق بزوم اوزرومزه در
یعنی دلسه وزکم قوللرومزه هدایت یولن ظاهر قلورز اول یولن انک کوکلن کوزن اچی
ویرورز و اهل ضلالته اول یول سزادوب کزلمک بزوم اوزرومزدر کمدن دلساوز انی
کزلو طوتارز تحقیق اخرت ملک دخی ودنیا ملک بزوم در انک اهلن دخی بز یرتدق
بزوم درو بو دنیا اهلن بز یرتدق بزوم درو اولرکم مؤمنلردر انلری اخرتده ثواب کرامت
ورمکله عزیز قلورز نتکم معرفت وایمان ورمکله عزیز قلدم و کافرلری اخرتده عذاب
ایتمکله خور حقیر قلدم نتکم دنیاده کفر شرک برله حقیر قلدم فانذرتکم نارا تلظی لا
یصلیها الا الاشقی الذی کذب وتولی یعنی بن سزی قورقتدم براودله کم قوغلری
صاچلوب اهل اوزره یالکری صاچیلدر و اکا کرنلره قتی خشم ایدوب قاقیجیدر بدبختی
کرمز اوده الا اول شقیلر کم رسوللری وانلرک کتابلری و قیامت کوننی یالان طوتدیلر وایماندن
اعراض ایتدیلر بو ایتدن لازم کلمز که استثنا ایتدکندن طامویه کرمک همان کافره
مخصوص اولا اهل ایمان عاصیلری کرمیا زیرا درکات نار چوقدر شول درکات که کافرلر
کره اکا مؤمنلر عاصیلری هرکز کرمیه برایرق درکیه کره وسیجنبها الاتقی الذی

یؤتی ماله یتزکی یعنی تیز اولا ایراق اولا اول اوددن اول ابو بکرکه کندوی کفردن
ومعاصیدن صقلدی ومالندن حق تعالی واجب قلدیغی حقی ورروب زیاده صدقلر
دخی ویردی کندوی دخی مالنی پاک ایدوب زیاده قلدی ودخی هرکیسکم دیسنده پرهیز
کار اولوب کندوی کناهلردن صقلدی و مال وارسه زکوة ویردی و یوغسه کوجی یتدکچه
صدقه ایلدی اول دخی ابو بکر کبیدر رضی الله عنه اوددن ایراق اولوب سعادته ایردی
قرتلدی وما لاحد عنده من نعمة تجزی الا ابتغاء وجه ربه الاعلی ولسوف یرضی
بو ایتک سبب نزولی بویدیکم چون ابو بکر صدیق بلالی صتون الوب ازاد قلدی کافرلر
دیدیلرکم ابو بکر بلال حقنده انی بوندن اترو اتدیکم بلالک انک طپیده نعمته قوللق ایدردی
اول دخی دلدیکه اندن اترو اکا عوض قله ودخی ابو بکرک اتاسی ابو بکرا انی ازاد قلدیغی
خوش کلمدی قرا اولدو عندن اترو ابو بکره دیدیکه یا ابا بکر بلمسین هر قومک ازادلوسی
کندو جنسندندر چون ازاد قلورسین بادی بر کیمسه ازاد قل کم انک بر کرکلو بتقعا یرار
صورتی اولاو قوتی اولا پس الله تعالی بو ایتی اندروب بیوردیکم هیچ بر کیمسنک ابو بکر
قتنده منتی ادجک عطاسی و نعمتی یوغدیکه ابو بکر ایدوکن اکا عوض ولمایچون ایدیدی
لیکن مرادی انک فعلندن اول رب اعلی نک رضاسندن اترو ایدی تیز اولا اول رب
دخی اکا اول قدر ثواب ویره کم اول دخی راضی اولا ودخی هرکیسکم حق رضاسیچون بو
ایشی ایشلیه حق تعالی اکا دخی اول کرامت میسر قله سورة الضحی مکیة وهی عشر ایات
بسم الله الرحمن الرحیم والضحی واللیل اذا سجی ما ودعک ربک وما قلی یعنی کندزی
یرادن خالق حقیچون و ضحی وقتنه اولان عبادتلر حقی واول کیجه قرانکوسی یرادن
خالق حق واول کیجه اچنده قلنان عبادتلر حقیچون سنی ربک ترک ایتدی یا محمد اول

وقتدن بروكه سكا وحي اولندي ودخي سني كره كوروب دشمان طوتمدي اول وقتدن بروكم
سني سودي بونك سبب نزولي بويدركم قريشك مشركلري مدينهنك يهودلرينه خبر كوندروب
محمدك ع‌م امرندن صورديلر بونك حال ودعويسي حقدر يوخسه باطل اول يهودلر ديديلركم وارك
اكا اصحاب كهف قصهسندن وذي القرنين قضيهسندن صورك ودخي روحدن صورك
اكر بونلردن بره خبر ويرميه اولرسه بلوككم كوچكدر پيغمبر اولدكدن اولركي وارلوب كلوب
صورديلر پيغامبر ع‌م اولره ديديكم دونك بوكون وارك يارين كلكز خبر ويرم ديدي انشاء الله ديمدي
اونتدي اندن اتروا اون بش كون وحي كسلدي جبرائيل كلمدي بعضي روايتده قرق كون كلمدي
مشركلر ديديلركم محمدي تكريسي ترك ايلدي واني دشمان طوتدي رسول ع‌م اني ايشدوب ملول
اولدي حق تعالى اول كافرلرك سوزلريني رد ايتمكچون ورسولنه تسلي اولماغچون بو سورهيي
اندردي **وللآخرة خير لك من الاولى ولسوف يعطيك ربك فترضى** يعني يا محمد
سنك ربك حقيقي شول كرامتلر وعزتلر كه سكا ربك آخرتده ويرمشدر دنياده ويرديكي عزتلردن
وكرامتلردن يكركدر زيرا كه عزت دنيا فانيدر وعزت آخرت باقيدر ودخي تيز اولا حقيقتا
ربك سكا عطالر وكلك ثوابلر ويره ودخي جنتده كوثر ومقام شفاعت ويره وسنك شفا
عتكله امتوكك كناهكارلرندن اول قدر بارلغيه كم سن اندن خشنود وراضي اولاسين
الم يجدك يتيما فآوى يعني حق تعالى رسولنه قلديغي احسانلري ذكر ايدوب منت وهم
تسلي ايدوب بيوررركم يا محمد سن يتيم ايدك كم اتك اولدي سن طوغمدن وسكز ياشكده
انك اولدي سني اول وقت ترك ايتدك عمك ابو طالبه اولشدردق انك كوكلنه شفقت
براغوب سني تربيت ايتدردك شمديكي حالك كه سكا وحي ايدوب رسالت ويردك سني نته
ترك ايدرز **ووجدك ضالا فهدى** يعني يا محمد سنك ربك سني نبوتدن وحكمتدن وقرآندن

واو قمعدن

واو قمعدن جاهل بولدي ودخي ايمانه دعوت ايتمكدن بو كلسنه سني لايق ايدوب هدايت ويردي
ودخي بر ضلالتك اچنده قلمش قوم اراسنده سكا هدايت ويروب انلروك ضلالتلرندن ويرمز
اخلاه قلرندن سني صقلدي وسنك سببوكله انلروك بعضسنه هدايت ويردي ودخي كچي اغلانكن
مكه درهلرنك بعضسنده ازدك ابو جهلله سني كورودك عبد المطلبه ارشدردك ودايك
حليمه سني امزدروب تربيت قلدقدن صكره الوب كرودهكا كتوردك سني بو كلسني
ضايع ايتميوب صقلدق ترك ايتمدك شمديكي حالده مي ترك ايدروز **ووجدك عائلا فاغنى**
يعني يا محمد ربك سني علم حكمتدن وقرآندن ومالدن درويش بولدي وكوكلكي دخي
فقير بولديكم خلقك الندهكي مالندن اومازدك سكا علم حكمت ويروب وقرآن اندروب
وبو نجه قبايلي وشهري سكا فتح ايدوب وخديجه مالني كلي سكا ملك ايتدروب سني غني
قلدي ويرديكي نسنهيه قني قانع قلدردي **فاما اليتيم فلا تقهر واما السائل فلا**
تنهر واما بنعمة ربك فحدث يعني حق تعالى بيورديكه يا محمد سن يتيملك حالني
چكوب صندك ودرويشلك حالني داخي كوردك ايمدي سنده يتيملره جاغر وسيله
وانلره يوزك دوروب بقمه وانلروك حقلرن ضايع ايلمه وامتوكه دخي خبر قلكم انلرك
مالنه ظلميله آل اوزتمسونلر ودخي قچن سكا بر سائل كلسه اني بر ميليه دروب ياخود
ايري سوزيله منع ايلمه كه كندو فقرككي اكثل ازجق وارندن وير ياخود لطفيله خوش
دليله كوندر بو آيتده جميع خلقه تنبيه واركه قچن حق تعالى اكا نعمت ويره واجب اولوركم
فقرانك حقني ضايع ايتميا كندونك اصلنده درويشلكي اكا كه دنيايه كلدككن بر حبشي
يوغيدي حق تعالى بو دكلو نعمت ويردي ودخي ديديكه يا محمد اول ربك سكا خبر ويرديكي
نعمتدن خلقه سيله اول قرآن نعمتني خلقه بلدر وسكا ويرديكي كرامتلردن خبر وير

بونده دخی تنبیه وار کم هر کمسیکم قرآن بله حسبة لله کمه کرکسه اکرده. اجرت المیا
وابو سعید خدری روایت قلورر رسولدن عم بیورر ان الله جمیل یحب الجمال ویحب ان
یری اثر نعمته علی عبده یعنی حق تعالی کرکلودر کور کلوبی سور وانی دخی سورکه قوللری
ورد کی نعمتلرک شکرن بیر نه کتوروب اینی خلقه سیلیوب اظهار ایلیا اما مراد انکله
فخر لنمق اولمیا بلکه حق تعالی نك احسانن بلدرمك اولا که کندو اول نعمته لایق دکل ایکن
حق تعالی اکا فضلندن عطا قلدی پس اول نعمتك اثرن کندو ازرنده بلورده. شول نیت ازره
کم درویشلر انك غناسن بلوب اندن حاجتلر طلب اده لر سورة الانشراح مکیة وهی ثمان ایات

بسم الله الرحمن الرحیم الم نشرح لك صدرك یعنی بو سورده حق تعالی
بعض عطالرنی ذکر ادوب بیوردکم رسول عم بیوردیکم ربمه بر نسنه صوردم ای کاشکا صورر
میدم هرکز دیدم که یا رب ابرهیمی کندوکا خلیل طوتدك موسی یله مکالمه قلدك بکا نه قلدك
حق تعالی خطاب ادوب بیوردکم الم یجدك یتیما فاوی تا بوکا دکن که بیوردی بر سنك صدرکی
کلشلمدکمی توحید وایمانله وبعضلر دیدلرکم بو اولدرکم جبرائل عم اوغلنلغی حالنده دایسی حلیمه
قتنده ایکن کلوب انك کوکسنی یاردی یورکن چقردی زمزم دن بر قوغه صو کلدی کتوردی
انی یودی اچندن نه وارسه پاك ایلدی اندن بر لکنجه کتوردی اچندن علم ایمان طلوانی رسولك
عم کوکلنه طولدردی کرو یرنه قویوب جبرائل عم الیله صغدی کوکسی کرو بایغی اولدی ودخی
دیمشلردرکم بونك معنسی بودرکم بز سنك کوکلکی یمشق قلمدقمی وحی قبول قلماغیچون وخیراتلری
سومکیچون ودخی ظاهر قلمدقمی شیاطین وسوسلرندن که سنك کوکلکی انجتمیا ووضعنا عنك
وزرك الذی انقض ظهرك یا محمد بز سنی عصمومز اچندن طتمادقمی که کناه اشلمدولر اکر بر ذم
صقلمغز اولماسه سن اول کناهدن اغر یوکلر کتوردك انك اغر یوکلر که ارقکی صردی

بومثل اوزره بیان درحقیقت دکل که رسول عم کناهلر قزنمش اولا بو وجهله دخی اندن عفو
اولنه وبعضلر دیدلرکم بز سنوك کوکلکدن یرمز خلقلری چقردق ارتدق دخی یرمز طبیعتلری
کیدردك که سنك ارقکی صردی یعنی اکر انلری کیدرمسوز کوکلکدن اول نبوت ورسالت
یوکی سکا اغز اولیدی بو بیان اوزره معنا معنای حقیقی در مجازی دکل زیرا اول انشراح صدرك
تمیسی در ورفعنا لك ذكرك یعنی حق تعالی بیوررکم یا محمد بز سنك مرتبکی وشرفکی
یوجلدوب رسالت ونبوت ورمدکمی ودخی ادکی الکمی بوجا قلمدقمی که بنی وقتره اذان اوقنسا
وقامت اوقنسا ونمازده تشهد اوقنسا ومنبرده خطبه اوقنسا بنم ادمله سنك ادکی بله
ذکر ادرلر وکافر اسلامه کلسه کلمهء شهادت کتورسه بنم ادم ذکر اتمکله مؤمن اولماز تا
سنك ادوکی ذکری بله اولمینجه ودخی قرآن اچنده هر یرده بنم ادم الکلسه سنك ادك
بله ذکر ایلدم بو مرتبه لری وشرفلری الکرمسین که سندن الرو کلن ورکلن مرتبلری
اکورسین فان مع العسر یسرا ان مع العسر یسرا یعنی هر زحمتك اردنجه بر راحتلق وار
دنیاده ودخی دنیا زحمتنك صوکنجه اخرت بولقلری وار یعنی هرکم دنیاده درویش لکله
طاعت وعبادت زحمتن چکدی اکا اخرتده جنت راحتلقلری وار که نهایت یوق ودخی
تاکید قلماغیچون ایکی کز تکرار ادوب بیوردیکم دشوارلکه کلکز لك وار که اول اندن
ایرلماز اونکیچون دیدی پیغامبر که والله دشوارلق اکر بر قوق اچنده اولیدی کلکزلك
انی استیوب اردنجه کیردی ودخی دیدیکه بر دشوارلق ایکی کلکزلك اوزره غالب
کلمز زیرا ایکی عسرکن عسر معنیسنه در وایکی یسر هر بری بر معنایه در اصل معانی
بلور فاذا فرغت فانصب والی ربك فارغب یعنی چون غزادن فارغ اولسك یا محمد
اجتهاد ادوب طاعت قل ربوکدن یکا تضرع قیل حاجتلر دله ودخی نمازدن فارغ

اولسك دعايه مشغول اول يجق كندو نفسك اشغالندن فارغ اولسك قايم اولوب نماز قيل
و اول ربكدن يكا نياز ايله حاجتلريكي عرض ايله مجيب الدعوات اولدر سورة التين
مكية وهي ثمان آيات بسم الله الرحمن الرحيم والتين والزيتون
وطور سينين يعني حق تعالى قسم ايدر تينيله زيتونه بعضلر ديمشلردركم اول شام ولايتنده
ايكي طاغدر تين بر طاغدر قدسك و زيتون بر طاغدر شامك دمشقه يقين اما مفسرلر بونك
اوزرنه درلركم اول بيلن انجير زيتوندر هم ابن عباسدن روايت اولندي كه قسم بو تينيله
زيتون اشبو يدكلري يمشلردر حق تعالى بو ايكي يمشه اند اچدي اوكيجون كه بو ايكي اغاج يمشن
ورن اغجلردن عجب اغجدر منفعتي چوقدر بس بيوردكم انجير زيتونك خالقي حقي و دخي
اول طور حقي اغجلودر موسى انده مكالمه ايتمشدر وهذا البلد الامين اشبو مكه شهري حقي
كه اميندر بوكا كرن قورتلور الدرمكدن يا سوروب چقرمقدن لقد خلقنا الانسان
في احسن تقويم ثم رددناه اسفل سافلين يعني حق تعالى بيورر انجير حقي و زيتون حقي
و طور سينا حقي و مكه امين حقي تحقيق بز ادم اوغلنلرني كوركلو قامت اوزره يرتدق
و احسن صورت اوزره ايكي اياق اوزره يورر دخي ايكي ال ويردك بر معتلر يرتدق نيجه كركسه
طوتار و اچق دل ويردك نه دلرسه سويلر و اول وقت كه تمام يكت اولا و بويي اوزمغه تمام اولا
اندن صكره بز اول انساني اسفل سافلين يه غوررز يعني اول قوتي و يكتلكي الوب ضعيف
الحال قلوررز بيره و اردل عمره يه غوررز بلي ايكي بوكلور عقل ناقص اولور بيلدوكني بيلمز اولور
اول اوغلنلغي حالنه دونر اما بو معنيدن انسب دخي معني بودر كه چون اول انسان كه كافر
و فاجردر بز انا اول احسن صورت و كوركلو قامت اوزرنه يرتدوغمز نعمتك شكرن يرنه
كتورمديلر بز دخي انلري اولدكدن صكره يه غوررز اول اسفل سافلينه كه جهنمك اشغا

دركسيدر الا الذين امنوا وعملوا الصالحات فلهم اجر غير ممنون يعني حق تعالى
مؤمنلري استثنا قلوب ديديكه الا شولر كم الله تعالينك وحدانيتنه تصديق ايتديلر
و كوركلو عمللر اشلديلر كه الله لايقدر اولا انلره حاصل اولور دو كمز اكسلمز ثوابلري زيرا كچن
مؤمن يكتلكي وقتنده قوتي وجاني عمل صالحه خرج ايليه كچن خسته اولسه و يا قوتي
بيره اولسه طاعت ايده مسه ياخود السه اكا شول يكتلكنده قوت واركن عمل ايتدوكي كبي
ثوابلر يازه قيامته دكين هيچ اكسلمز و رسولدن عم روايتدركه بيوردي كچن بر
طاعت اهل مؤمن وفات ايتسه اول ايكي فرشتلر كوكه چقردلر كه يارب اول قولك
قوتي الدي بز اكا موكل ايدك بزه دستور ويركه سكا عبادت ايدلوم حق تعالى بيورركه
بنم كوكلوم فرشتلرله طلودر ليكن يورك يز اول قولمك قبر اوزرنه وارك تا
قيامته اول كچن كندوزده نه قدر كه طاعت عبادت قلوردي كوروا اول قدر ثواب يزوك
فما يكذبك بعد بالدين اليس الله باحكم الحاكمين حق تعالى بيورركه اي ادم اوغلني
نه نسنه يلتدي سني حق تعالى بو كوركلو صورت اوزره يرتدقدن صكره و بو نجه
حجتلر بيان قلدقدن صكره تاكه سن اول حسنا توكي و حكم قضا كوني يلانليا سن
حق تعالى عدليله حكم ايدنلروك كي عدل ايدجي دكلمدر مكنكه كافرلري عدليله طوتار
مؤمنلري فضليله طوتار و ديمشلردركم خطاب رسوله عم كه بيورر يا محمد بو نجه حجتلر و
دليللر ذكر اولندقدن صكره كمدر سني تكذيب ايدوب قيامت كوننه انانمز الله تعالى
حاكملروك كي قادري و قويسي دكلمدر سنكله اولروك ارا سنده حكم ايدوب دشمنلروكه
انتقام ايده بلي انك حكم روان نافذدر جمله حاكملردن كمسه اكا مانع معارض دكلدر
سورة القلم مكية وهي تسعة عشر اية بسم الله الرحمن الرحيم

اقرأ باسم ربك الذي خلق یا محمد اوقی قرآنی اول ربک امریله که بو خلایقی یرتدی
جمیع اهل تفسیرک اتفاقی بودر کم اول اینن سوره قرآندن بودر قضیه‌ء سبب نزول بودر کم چونکه
رسول ع م قرقه یاشنه ایردی قولاغنه ندا کلدیکه یا محمد آتا کم ایدوکن بلمزدی قورقردی
بوکا جنون واقع اولا تا بر کون جبرائیل کندو صورتنده کوردی طاقت کتورمیوب عقل کیتدی
خدیجه‌نک اونه کتوردیلر تا که بیلدک کندوکی بر دونیه چقلندردک چون رسول ع م
افاقت بولوب کندویه کلدی قضیه‌ء خدیجه‌یه دیو وردی خدیجه طوروب ورقة ابن نوفله وردی
اول انجیلی اوقردی تفسیرله اندن عداسه کلدیکه اول راهبدی انلر خدیجه‌یه دیدلر کم انک بر
اولو امری و عظیم شانی وار که ظهوره کلسه پس رسول ع م بر کون دره‌یه واردی جبریل ع م بو سوره
ایندروب امر ایتدی اکا کم ابدست الوب ایکی رکعت نماز قلدی چون دوندی او کلدی خدیجه‌یه
انی خبر وردی وهم اول ابدست نماز اوکرتدی اما بر روایت بودر کم عروه عایشه‌دن
رض روایت قلدی عایشه رضی الله عنها دیدیکه اول نسنه که رسول ع م وحی ظاهر اولدی
کرچک دوشدی که کیجه کوردی شول ارته اقلیغی کبی تیز جک واقع اولوردی اول وقت اکا
خلوت سوکلو اولوب عزلت ایلردی واروب حرا طاغنه انده اکلنوردی اندن دونوب خدیجه‌یه
کلوردی بر کون اول حراده یکن جبرائیل کلدی دیدیکه اوقی یا محمد رسول ع م اکا دیدیکه بن اوقو
بیجی دکلم نه اوقیایم جبرائیل بنی طوتب ایله قصدیکه بنی زحمته واقع اولدم بنی قیو ویردی
اقرأ باسم ربك الذي خلق تا اکا وارنجه که ما لم یعلم اول قورقویله رسولک ع م اعضالری بنی
دیترمک طوتب دوندی خدیجه قتنه وردی دیدی بنی اورتک بر کلیمله بر یو ودلر یاتردی
اول قورقمی کچنجه پس حق تعالی اقرأ باسم ربك الذي خلق دیدکی معنی بودر کم اوقی یا محمد اول
ربکک ادیله که جمیع مخلوقک یرتدلمی اندندر اندن اول مخلوقک اشرف انسانلدر

انی بیان ادوب بیوردیکه خلق الانسان من علق یعنی یرتدی بو ادم اغلنی بر پاره اویشمش
قاندن و بر ایتده طپرقدن و بر ایتش قیوصوودن دیو بیوردی بو ایتلرول کلی بر برنک
تصدیقیدر زیرا اول یردلمق طپرقدندی اندن نطفدن اندن علقه‌دن اندن مضغه
دن تنکم جملسی بر ایتده بیان اولندی اقرأ وربك الاكرم یعنی اوقی یا محمد ع م کورسن
اوقیجی دکولسک سنک ربک سکا معاونت قلوب انی فهم ایتدره که اول کریمدر قوللری
جهلندن تجاوز ایدرجیدر و جهله عفو ادیجیدر کمه دکرسه اسلامه اکرام ادیجیدر
الذي علم بالقلم یعنی اول الله در اول کم خط و کتاب اوکرتدی قلمله بونکله بو کتابتک
فضیلتنه تنبیه قلدی بونره اولو منفعتلر اولدیغیچون زیرا بو انواع علوم دیوان اولنمش
و حکمتلر محفوظ اولنمش و دخی اول سلف صالحینک و انبیانک و اولیانک اخبارلری
و مقالاتلری ضبط اولنمش و بو کوکدن ایندرلن کتابلر احکاملری صقلنمش الا بو خط
کتابتله اکر اول بو موت اولمیدی دین و دنیا امری هیچ قایم اولمیدی بو شرفدن اوترو
انکله قوللرینه منت قلدی علم الانسان ما لم یعلم یعنی بجی ادمه بلدردی جمیع مخلوقک
ادنی الهامله و رسوله بلدردی ع م قرآن بلمز ایکن دخی جمیع ادم اغلنلرنه بلمدکلرنی
بلدردی کمال کرمندن و اول علمله انلری جهل قراکولغندن چقاروب علم نوریله کوردی
كلا ان الانسان ليطغى ان راه استغنى ان الى ربك الرجعى یعنی حقیقتا بو کافرلر
عاصی اولورلر چونکم کندولری مستغنی کوروب الله تعالیدن ابوجهل کبی و انک اصحاب
و فرعون کبی که ربوبیت دعوسن قلدی و قارون کبی مال الله عجب ایلدی فخر ایلدی
حق امرنه عاصی اولدی مالیله یره حسف اولدی و بلکه یا محمد اول طاغی اولوب مال الله
سرکشلک ایدندوک عاقبت دونب کلمک یرلری دربکا در بر بر محاسبه اولنوب

جزالنسلر كرك مطيعلر جنته عاصيلر ناره كيدرلر ارايت الذي ينهى عبدا اذا
صلى بو ايتك سبب نزولي بوديركم ابوجهل لعين ديديكه لات عزى حقيچون اكر كورسم
كه محمدي يوزين يره قيوب سجده ايلر واروب اياغيله قفاسندن بصوب شولقدر طوتم كه
اياغم التندن الدبركون كوردي پيغامبري كه نماز قلوردي واردي قصد ايلدي كه
بصيدي يقين واردقجه قجن قجدي صوردلر اكا كه نيچون قاچدك ديديكه اوكمده
بر دره خندق كوردم ايچي اود ياليكي طلوندن اترو كرو قاچدم وارمدم پس حق
تعالى بو ايتي اندروب بيوردي كه كورمز ميسين يا محمد اول كافريكه الله تعالى قوللريني
مولاسنى عبادتندن منع ايدر يعني سني بزم عبادتمزدن يغمق استر ارايت ان كان
على الهدى او امر بالتقوى يعني يا محمد كورمز ميسين اول ابوجهل اكر اسلامي قبول
ايدوب هدايت اوزره اولسيدي دخي اول نمازدن منع ايتمكلكي منع ايدوب اسلامه وتوحيده
امر ايديدي اكا بو خير لوديكلدي كفره معاون اولمقدن ارايت ان كذب وتولى الم
يعلم بان الله يرى يعني يا محمد اكر ابوجهل سني تكذيب ايدوب ايماندن اعراض
ايدرسه بوني بيلمزمي كه الله تعالى انك نه قلدوغن كورر اكا جزاسين قلور بو ايت جوابدر
كلى اولكي ايتلروك ارايت الذي ينهى ديو بيوردي كلا لئن لم ينته لنسفعا با
لناصية يعني حقا كه اكر ابوجهل بزم رسولمز محمدي انجتمكدن يغلمز اولورسه توبه
ايدوب اولمزدن اول اسلامه كلمز اولورسه عزتم حقيچون ايله قيقيطوتارز برانى النى
صاچندن كه دبرنكا مجال اولميا يعني قيامت كوننده انى طوتب الني صاچيله ايكي اياقلريني
بغليوب طوتب بيجهنمه اتلرو بو ايتلركم ابوجهل حقنده انيدي اما حكم عامدر جميع
خلايقه كه بونكله اكتلنوب كيسي خيردن وطاعتدن يغايلر و يغمق استيني منع ايدوب

زجرايدلر ناصية كاذبة خاطئة فليدع ناديه سندع الزبانية يعني بن بيوروز اول
الني صاچندن طوتالركم اول ناصيه نك صاحبي الله تعالى اوزرنه يلان سيليوب اهل
اولاد اطلاق ايدر مشركلردر خاطيدر الله تعالى نك رزقيني برايروغه طير بو ايت
كلجك دسولدم اقدى ابوجهل لعين اشدوب ديديكه يا محمد بن قوميمي قبيلمي قغروب جمع
ايلدم سنك ربكي بندن منع ايدلر حق تعالى بيوردي كه يا محمد ايت اول اهل مجلسن واصحابن
دوشورسون كه اكا يارديم ايدهلر بز دخي اول زبانيلري قغرورز كه عذاب فرشتلري دراري
سوزلولر وقتي قوتلو لودر الكريله بچه طوتارسه ايقلريله ده ايله طوتار هيچ ترحملري يوقچون
ابوجهل زبانين ادين اشتدي قورقوليه كرودندردي ديدلر اكا كه محمددن قورقدكمي ديدي يوق
اما انك قتنده بر اتلو كوردم بني زبانيله قورقدي بلمزم زبانيه نه نسندر اول اتلو
بندن يكا قصد ايلدي قورقدم كه بني يوديدي اندن اترو قاچدم كلا لا تطعه واسجد
واقترب يعني حقا كه يا محمد سن ابوجهلدن قورقوب بكا عبادتكي ترك ايلمه نماز قيل
سجده ايله اول اعمال صالحيله اولدر بوكا تقرب حاصل ايله دروايتدر مجاهددن رضي الله
عنه ايدر قولك مولاسنه يقيني اولمغي اول وقتدر كه سجده ده اولا ديراحق تعالى
بيوردي كم واسجد يعني سجده ايله بكا يقين اول سورة القدر مكية وهي خمس ايات
بسم الله الرحمن الرحيم انا انزلناه في ليلة القدر يعني تحقيق بز اندرديك
قرآن جمله يوسندن لوح محفوظدن دنيا كوكنه قدر كجسنده بو كا قدر كجسي اندن
اترو دينلدي كه الله تعالى اول كجه مقدر اولنمش بر يللق حكم ظهور. كوردي دنيا ايرلرندن
واجلدن ورزقدن دخي بو كردن غيري نكم وارسه انلري تسليم ايدر اول اشلري تدبير
ايدجلر كه اولر درت فرشتهدر جبرائيل وميكائيل واسرافيل وعزرائيل دروددخي اولـ

لجنك شرفني و تعظيمني بيلدرمكچون بيوردي كه وما ادريك ما ليلة القدر يعني يا محمد
سن نه بيلورسين كه اول قدر كيجهسي نه در او كيجه در بش كره وبيان ايدوب بيوردي كه ليلة القدر
خير من الف شهر بو آيتك سبب نزولي بو ايدي كه رسول عم اصحابنه و ترمشدي خبر ويردي كه
بني اسرائيلدن بر كمسنه بيك آي سلاح كتوروب غزا قلدي كوندز اوروج طوتردي كيجه
ازتيادكن احيا ايدردي تا اولكيجه سلاحني اوزرندن كيدرمدي اصحاب انى اشدوب
تعجب ايدلر كندو عمللريني تقصير كوروب اذر عندلر حق تعالى بو امته قدر كيجهسني ويروب
بيوردي كه اول قدر كيجهسنك ثوابي يكركدر اول بيك ايدن كه اول عابد انده غزا قلدي شونك
كبي ايلردن كه انده قدر كيجهسي اولميا بس رسوله عم صوردلر كه يا رسول الله اول نه كيجهدر رسول
عم بيوردي كه شرايني طلب قلوك رمضانك اخر اوننده تكلري كيجهسي يكرم برنه واوچنه
وبشنه و يدسنه وطقوزينه و ديمشلردر كه اكثر علمانك اتفاقي انك اوزرينه دركه قدر
يكرم يدنجي كيجه در تنزل الملائكة والروح فيها يعني اول كيجه هر كوكدن فرشتهلر اينر
و سدرة المنتهادن دخي جبرائيل بله اينر كه جبرائيلك مقامي انك اورتاسينده در دكلي بريوزنه
اينرلر بو ادم اغلنلرينك مؤمنلرينه دعا قلورلر وبولر دعالرينه دخي امين ديرلر تا ارته
يري اغرنجه وخبرده كلمشدر كه جبرائيل عم اينر كعبه طامنه طورر ايكي قنديني اچار بري
مغربه ارشور و بري مشرقه ارشور و بر يشل علم كعبه قپوسنده دكه قور وبر علم دخي پيغامبر
عم روضهسنده دكا قور و بر علم قدس مسجدنه و بر علم طور سينا طاغنه اندن جبرائيل عم جميع
فرشتهلره بريوزنه طاغلوب مؤمنلره سلام ايدرلر باذن ربهم من كل امر سلام
يعني اول فرشتهلر اندكلري و سلام ويردكلري كلي اول ربلرينك دستوريله در و اول
كيجه دوكلي افتلردن و بلالردن سلامتلقدر و دخي اول كيجه شيطانك شر اشلمكا

طاقت يتمز بلكه كلي خير و بركتدر و رحمت و مغفرتدر هي حتى مطلع الفجر يعني بو
ديدكلرومز كلي واقعدر اشلنور ير يوزنده تا اكا دك كه ارته اچله سورة البينة مكية
وهي ثمان ايات بسم الله الرحمن الرحيم لم يكن الذين كفروا من اهل الكتاب
والمشركين منفكين حتى تاتيهم البينة يعني بو كافرلركي بولك اولمشلردي
بر بلوكي اهل كتابدر و بر بلوكي مشركلردر كه بونده طپرلردي توريتدن انجيلدن بلمشلرديكه
اخر زمان پيغامبري محمد كلسه درلرديكه بز اشبو دينمز و قاعدهمز ترك ايدردكو لوز
تا اول وعده اولنان رسول كلمينجه بس حق تعالى بو سورهده ايندروب بيوردي كه يعني
منفك اولوب زايل اولمازكفرلرندن شول كافرلركه يهود و نصاري در اهل كتابدن
دخي اول بوته طپنلردر كه مشركلردر اول خبيث سوزلردن وانكارلردن ترك اتمزلر
تا بولره بيان كلمينجه و كتاب كلمينجه بينهدن مراد بونده محمد مصطفى در عم چون بينه
بولره كلدي بر بلوكي اول كفرلردن منفك اولوب اول خبيث سوزلرين ترك ايتديلر
اسلامه كلديلر بولر اهل كتابك مؤمنلريدر و دخي عربك مشركلريدر كه اسلامه كلديلر
و بر طايفهسي يعني حسدي بونندن دونوب كفرلري ازره ثابت اولدلر رسول من الله
يتلوا صحفا مطهرة فيها كتب قيمة يعني اول بينه كه اولره كلدي بزم رسولمز محمد در
كه اللهدن كلدي اوقور بو قرآني كه زيادهدن و نقصاندن اري دركه رسول عم شول ايدرلكن
ازره نه بر حرف ارتق ايدر نه بر نقصان و دخي يلاندن و نقصاندن مطهردر انك اچنده
يازلمش نسنهلر وار كه قيمه و مستقيمه در دلالت ايدر ثواب صلاح اوزره و معصيت
شرك ازره دلالت اتمز توحيد و طاعته يلتر و شركدن و معاصيدن نهي ايدر وما
تفرق الذين اوتوا الكتاب الا من بعد ما جاءتهم البينة يعني اختلاف ادوب

متفرق اولمدیلر محمد حقنده یهود و نصاری الا بولره حق باطل ظاهر اولدقدن صکره قرآن
نازل اولدی و کندو کتابلرینک دخی حقیقتی بیلدیلردی و کلی ایله اتفاق ایتمشلردی که نبی اول
آخر زمان پیغامبری کلیجک آکا ایمان کتورورز درلردی چون کوردیلر کلدی بر بخلری ایمانه کلدیلر
دیدیلرکم اول کتابمزده وصف اولنان رسول بودر بخللر حسددن انکار ایدوب دیدیلر که اول وصف
اولنان صفتلر بونده یوقدر دیوب ایماندن اعراض ایدرلر ابدی شقاوتی قلدیلر وما امروا الا
لیعبدوا الله مخلصین له الدین حنفاء یعنی بو اهل کتاب کتابلرینده بویرلمدی هیچ برسی
الا آکا بیورلدیلر که الله تعالی حضرتنه بریلوب آکا عبادت ایدلر بو حالتده که عبادتلری خالص
الله اولا و دخی بر کمسنه یه عبادت ایتمیلر آکا شریک قلمیالر که حق دین الله طمعنا مخصوصدر که
دین اسلامدر آنی طوتلر ایروغه میل ایتمیلر حقه متابعت ایدلر بیت الله حج ایدوب طواف ایدلر
ویقیموا الصلوة ویؤتوا الزکوة وذلک دین القیمة یعنی بو کتاب اهل بیورمدیلر کتابلرینده الا
آکا بیورلدیلر که موحد اولالر یعنی نماز و قبیله ادا ایدهلر و زکوة فرضیتنه اقرار ایدوب
مالیلرندن فقرا حقنی چقاررلر که طوغرو محکم دین بودر اکرچه بیلکی یوقدر ان الذین کفروا من
اهل الکتاب والمشرکین فی نار جهنم خالدین فیها اولئک هم شر البریة یعنی تحقیق
شولر کم اهل کتابدن کافر اولدیلر و دخی بوت طاپن مشرکلردن که اسلامه کلمدیلر قرآنه و محمده
انکار ایتدیلر اول کفرلری اوزره ثابت اولدیلر آنلر اول نار جهنمده اولسر که اولر بو یردلمش
مخلوقک شرلولریدر بوندن صکره مؤمنلری مدح ایدوب بیوردی کم ان الذین آمنوا وعملوا
الصالحات اولئک هم خیر البریة یعنی اولرکم الله تصدیق ایتدیلر و کوکلرنی ایمانلرنی
خالص قلدیلر و افعاللرنی دخی پاک قلدیلر اصحاب رسول و تابعین کبی دخی اولرکم بولره
متابعت قلدیلر تا قیامته دکن بولر کلی بو یردلمشک خیرلوسیدر عبدالله بن عمر ایدر و الله

مؤمنلر

مؤمنلر الله قتنده کمبیدن اکرمدر حسن بصری یه صوردیلر بو معنیسندن که بو مؤمنلر که ایمان
کتوروب صالح عملره مشغول اولالر بس بو مؤمنلرک ثوابلرین بیان ایدوب بیوردی که
جزآؤهم عند ربهم جنات عدن تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا یعنی بو
مؤمنلرک ثوابلری آخرتده اول بستانلردر و باغلردر که انک آغاجلری آلتندن ایرمقلر
آقار و خمر ایرمغی و بال ایرمغی و سد ایرمغی و صو ایرمغی که قوقوسی بولنوغی یوق بو حالتده که
آنلر دایم درلر ابدا رضی الله عنهم ورضوا عنه ذلک لمن خشی ربه یعنی حق تعالی
اولردن اندن اترو راضی اولدیکه انک وحدانیتنه تصدیق ایتدیلر و بیورقلرنی یرینه
کتوردیلر معصیتلردن ایراق اولدیلر و بولر الله تعالی دن خشنود درلر که امید قلدقلرندن
دخی یکرک معاملر بولدیلر و قورقدقلری نسنه‌لردن قورتلدیلر بس بو ثوابلر بولمق و حق تعالینک
رضاسنه ایرشمک و قورقولردن قورتلمق کلیسی شونکه حاصل درکم دنیاده اللهه بریلدیلر و اندن
قورقوب معصیتلردن ایراق اولدیلر سورة الزلزال مدنیة ثمان آیة بسم الله الرحمن الرحیم
اذا زلزلت الارض زلزالها واخرجت الارض اثقالها یعنی سبب نزول سوره بودرکم
ابتدای اسلامده بو خلق ایله زعم ایدرلردی که الله تعالی بولری صغایردن اترو عقاب
ایتمز الا کبایرله عقاب ایدر حق تعالی بو سوره‌یی اندروب بیوردیکم قیامتک بعض احواللرین
بیان ایلدی تحقیق یر حرکته کلوب اضطراب ایلسه و اوزرنده کلر کلیسی پاره پاره اولا و یرلر
آلتنده کلری ظهور ایده کلا کوروب طشره برغه کتخلردن و ماللردن وقال الانسان مالها
یعنی کافرلر آنی کوروب دیلرکم نه اولدی بو یره که اچنده کی خزاینی و اولولری طشره براقدی
بلمیالر که قیامتدر و بیدی یومئذ تحدث اخبارها بان ربک اوحی لها یعنی خبر ویره یر آدم
اوغلانلری اوزرینه نه ایشلدیلرسه خیردن شردن مؤمنلر چون دیه که بولر بنم اوزرمده

نماز قلدي واوروج طوتدلر وحجه واردلر عمره قلدلر وجهاد ایتدلر مؤمنلر انی ایشدوب فرح بولوب
شاد اولدلر و فاجرلر چون دیکه بنم ارزمش بولر شرك ایتدلر و زنا و غلق و خمر اچوب درلو
فساد لر ایشلدلر فاجرلر انی ایشدوب ملول محزون اولدلر دیلر که نه کلدی بو یره که بو یکله خبر
وردي حق تعالی رسولنه ع م دیدیکه یا محمد اول سنك ربك وحي ایلدي شیله دیو انوکچون بو
خبرلري وردي يومئذ يصدر الناس اشتاتا ليروا اعمالهم يعني اول کوندن بو غلغه يقت
دونلر اول حسابدن صکره بلوك بلوك پراکنده اولوب ایتدکلري عملك مکافاتن و جزاسن
کورمکچون اولر مؤمنلردر عمللرنك جزاسي جنتی کوررلر انواع نعمتلر له انلر که فاجرلردر کافرلردر
عمللرنك جزاسي طاموي کوررلر انواع عذابلر له مؤمنلر بلوکي حورلیله تمتع ادلر فاجرلر بلوکي
شیاطینلر له معذب اولالر مؤمنلر بلوکي سندس دیباج کیوب بزنمش تختلر اوزرنده تکیه
قورلر فاجرلر بلوکي یوزلري اوزره اوداجنه سورنلر مؤمنلر بلوکي باشلرنه نوردن تاج
کونشلر اوزرنده اوتوررلر فاجرلر بلوکي باشلرنه اوددن تاج اوددن درلو اچنده عذاب
کوررلر مؤمنلر بلوکي التوندن طبقلر اوزره درلو درلو طعاملر ییلر و فاجرلر بلوکي زقومله
غسلین ییوب حمیم اچرلر زیرا بولره دنیاده دخي بو حال اوزره ایدي مؤمنلر بلوکي مسجدلره و علم
مجلسلرنه سعي ادرلردي و فاجرلر بلوکي میخانهلرده و مفاسد یرلرنه سعي ادرلردي و دخي مؤمنلر
بلوکي ذکر و تسبیحه و خیراته مشغول اولرلردي و فاجرلر بلوکي خبثه و هرزوانه و شهوات
نفسانیه یه مشغول اولرلردي لاجرم اخرتده دخي حاللري اکا موافق اولور بوندن او تترو
بیوردي رسول کونین ع م هیچ بر کمسه اولمیا قیامت کوننده الا کرکدر کم کندوي ندامت قیله و
اکر محسنلردن اولورسه نیچون دخي زیاده احسان اتمدم دیو ندامت اده و اکر عاصیلردن
ایسه نیچون بن بو معاصیدن اعراض ادوب توبه قلمدم دیو کندوي ندامت اده شول وقت

ثواب عقاب کوزلرنه معاینه کورلور فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل مثقال
ذرة شرا يره يعني مؤمندن کافردن کمکه شول کنش شعاعنده اوچن تورجغاز مقدار
خیر اشلسه بولور و اول مقدار شر اشلرسه دخي بولور اما مؤمنلر خیر جزاسي اخرته تاخیر
اولنمشدر انده بولسر و اما شرلرنك عقوبتي دنیاده تعجیل اولنور کندو نفسلرنده خستهلقلر
له یا اهللرنده یا ماللرنده تاکه دنیادن چقاکن هیچ اوزرنده شر قلمیه که انکله اخرتده کن
و اما کافرلرك شرلري جزاسي اخرته تاخیر اولنمشدر که عذابن عقوبتن انده کورلور و اما
خیرلرنك جزاسي دنیاده تعجیل اولنور بدنلرنده صحت و عافیت بولمغیله و طول عمرله و دخي
اهللرنده و اولادلرنده شیله کم بولرك ذره قدر خیرلري قلمز که انکله اخرتده کیدلر
انده منفعت بولالر روایت قلورلر ابو اسحاق بر خاتوندن که دیدي بر کون بن عایشهنك اوزرنده
کوردم سفیان عورتي بلیدي قپویه بر درویش کلدي سؤال ایتدي عایشهنك قتنده بر سله طلو
اوزوم واردي طوروب عایشه اول اوزمدن بر دانه الوب اول درویشه وردي بر الي
ارزغنوب بربرموزه باقشدق عایشه دیدیکه تقدیر ادوك کورك که اول بر دانه قاچ ذره قدر
اولا حق تعالی حود ذره قدر ضایع ایلمز سورة العاديات مكية ومدنية احدى عشر ايات
بسم الله الرحمن الرحيم والعاديات ضبحا سبب نزول سوره بودرکم رسول ع م بني
کنانه یه چري کوندردي منذر بن عمرو انلره امیر ادکدي انلرچون کیتدلر اکلمدلر خبرلري
کلمدي رسول ع م محزون اولدي بلمدلر که نولدلر جبرائيل ع م ایوب بو سورهیی ایندردي خبر
وروب رسوله ع م انلروك حالن بلدردي یعني اول اتلر حقی که یلمکدن بورنلرندن نفسلري
اوازلري چقار فالموريات قدحا و اول اتلر حقی که سکرتمه طیرنقلرندن اود چقار طغلو
یرلرده فالمغيرات صبحا و اول اتلر حقی که صباح وقتنده کافرلري غارت قلورلر فأثرن به

نقعاً يعني اول آتلر حتى كه سكردمدن يمشق يرلرده طپنقلري توز قوپاروب هوايه توز دوركرر
قنار فوسطن به جمعاً ودخي اول آتلر حتى كه سكردمله دشمنلر جمعينك آراسنه كيروب طاغدر
هزيمت قيلورلر اگرچه بو سوره اوكيندن بوكا كلنجه ظاهر صيغه‌ء قسمدر اما ضمنا رسول دم تشكوندن
خبر ويرمكدر كانه ايدر كه يا محمد سنك اصحابك آتلري يلشلر نفس ويربن طشلو يرلره كلجك
اودلر چقرلر طپنقلرندن و يمشق يره ارجك ايقلرندن توز قپار وصباح ادوب كافرلري
غارت ايدرلر ظفر نصرت آنلردر كدر ملول اولمه اما اول قسم اعتبارنجه كه ذكر اتلدك جواب قسم
بودركه بيوردي ان الانسان لربه لكنود يعني تحقيق بو آدم اوغلنلري اول ربنوكك نعمتنه
كفران نعمه ايدرلر منت آيتمزلر بر زحمت چق واقع اولسه شكايت ايدرلر بو نجه كوردكلري
راحتلقلري ارتلر نه آنلر بر زحمت اكا لربيك راحت اوندرلر بدرستي الله تعالى بولرك احوالنه
مطلع دور وانه على ذلك لشهيد وانه لحب الخير لشديد يعني الله تعالى عالمدر بلور ودخي اول كون
نكه انلرانك علمي الله صقلر اكا يارين جزا قلور بعضلر ديدلركم عرب اچنده بر عصرده اوچ كيشي وار ايدي
بري جومردلغله مشهور ايدي اكا حاتم طي درلردي و بري بخيل لغله مشهور ايدي اكا حباحب درلردي
بخل اكا ارشمشدي كه آتمك بشوريكون اودي يقمزدي تا كه خلق دكلي اويمنجه قچن بركمسنه اوينه اودي
سويندروردي قوقرديكه كمسه كلوب اوندن اود الا باقي حالي بوندن قياس ايت و بري طمعله مشهور ايدي
اكا اشعب درلردي طمعي اكا ارشمشدي قچن كورسه بر يردن كلن كلور اول بشلردي اونك اوكني سيردي
صنوردي كه اول كلن كلن كندويا كلور و قچن بركمسه بويني قشسا صنوردي كه كوكلكن چقادر اكا ويرور ودخي
كنود ديو بخيله درلركه كمسنا عطا ويرمز اهلني اچ يالين طوتر اولمز يرلره خلا يقين قولن دوكر طعامن يالكز
يربس الله تعالى بوندن اتر و بيوردي كه بدرستي بو آدم اوغلي بو مالي سووب جمع آيتمكه يولق حرص و بخل زياده در
دنياي اختيار آيتمكلكا يولق قويدر وحق تعالى عبادتن سومكه و نعمتلرين شكرن يرنه كتورمكه ضعيفدر

أفلا يعلم اذا بعثر ما في القبور وحصل ما في الصدور ان ربهم بهم يومئذ لخبير يعني بلمزمي اشبو حريص
اولوب بخل ايدنلر كه قچن بو سنلر يتنلر باش قلدروب طپه قدن طورسلر اول دفترلرنده جمع اولوب حاصل
اولن ظهوره كلسه و كوكلرنده اولن كزلو خبرلر خير شر بيان اولنسا بلمزلرمي كه حق تعالى بولرك
كلسني خبيردر ظاهرلردن و باطنلردن بلور و اول كونده آنلره مكافات ايدر ذره قدر نسنه ضايع اولماز

سورة القارعة مكية وهي ثمان ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

القارعة ما القارعة وما ادريك ما القارعة يعني اول قارعه كون كه قيامت كونيدر نه اولو قورقلو
كوندركه انك قورقلري كوكلره طولو تجيدرسن نه بلورسن كه يا محمد اول قارعه كون نه كوندر و عظمتي و هول
نه نسنه در و اول قارعه اول كوندركه خلايق اول كونده چكوركه كبي و كلبك كبي اولورلر كندوي اوده
اوررلر يعني چوقلقدن چكوركه كبي اوله و درت طرفدن پراكنده طوشلو طوشنه اجمقده اول كلبك
كبي اولالر بلوك بلوك عريان يالين ايق جولان اوروب بر برنه قرشوب متحير اولالر يوم يكون الناس
كالفراش المبثوث وتكون الجبال كالعهن المنفوش يعني اول قيامت كوننده بو طاغلر اول بويمش
يوك كبي اولالركه حلاجلر يايندن اتلوب توزر ايله توزوب آتله زيرا بو طاغلر دخي درلو درلو رنكلودركه
قزل كبي صارو كبي قره چون اول كونك هولي قورقلري ظاهر اولا اسرافيل صور چالمغله طاغلر يوم كبي آته ودخي
هولدن تو غرق اولسه يرندن قوپه ودخي ار تو غرق اولسه هوايه كتره ودخي ار تو غرق اولسه ايلمش
يوك كبي اولا ودخي ار تو غرق اولسه توز كبي اولوب بلورسز اولا واما من ثقلت موازينه فهو في عيشة
راضية يعني اول قيامت كوننده هر كمسنك ترازوسي اول كركلو عمللرنك نماز و زكوة وحج وخيرات صدقات
كبي آغر بلري آغر كلسه كناهلرندن اكا امر اولنه جنته كيره كه اول اهل سعادتدن اولدي اكا كركلو خشنود
درلك واركه صوكنده اولوم يوق و نعمت دايم و زوال يوق و باليكي وار دروشلكي يوق و صحت عافيت وار مرض
اوجاع يوق و امين لكلري وار قورقولري يوق واما من خفت موازينه فامه هاوية وما ادريك ماهيه

نارٌ حامية يعني هر كسنك كناهى ترازودن اغر كله ثوابندن اول اهل شقاوتدر امّا اولنور اول ديدوكي هاويه
برغله پس انك امّي هاويه اولور ام ديو انايه ديرلر يعني نيتكه انا اوغلنجوغن كندويه چوب ضم ايدر و اوغلن دخي اناسنه
ينجي صيغنور اول هاويه دخي بو عاصيلري كندويه ضم ايدركه صيغنجق ستكي انلرون هاويه اوله و دخي ام ديو
ديديلر بو معنى اوزره دمك اولورکم انلري كوتوروب باشي اشغا هاويه اتارلر ديلرى انه هاويه دوشه
پس اول هاوينك امر شديد و هول عظيم اولديغچون بيوردي كه سن نه بلورسن كم اول هاويه يا محمد نه نسندر
دونوب كرو خبر ويرديكه اول بر اودر كه انك حرارتى غايته ارشمشدر كه اندن زياده حرارت اولماز

سورة التكاثر وهي ثمان آيات بسم الله الرحمن الرحيم الهيكم التكاثر حتى زرتم المقابر

سبب نزول بو سورنك بودركم بنو عبد مناف‌ايله بنو سهم قبيلسي چوقلغنه فخر ايتدلر بنو عبد مناف قبيلسي
چوق كلوب بنو سهم اوزره تفاخر ايتدلركه يعني قتال بزي هلاك ايلمشدر كلوك سزوك دخي برومزك
درلومزي صايلوم و اولومزي صايلوم اندن معلوم اوله قنغمز ارتقدر ايش واروب اولرين درلرن
صايدلر بنو سهم قبيلسي انلردن زياده كلدي حق تعالى انلروك حقنده بو سوره‌ى اندروب بيوردي كه سزي
مشغول ايدوب غافل قلدي اول چوقلغله فخر ايدشمك تا كه كلوب مقبرلرو كوزر صايدوكز اول تفاخر و كثرت
برنسنه دكلكم سزه اول مهم اوليدي و دنياده آخرتده سزه منفعت ويرديدي سزه امر دين مهم ايديكه اني
اشليديدوكز و بعضلر ديدلر كم يعني سزي اول مال و اهل اولادك چوقلغى حق تعالى طاعتندن غافل ايدوب
مشغول قلدي تا كه اول حال اوزره سزه اولوم ارشوب قبرلره وكره زيارت ايتدردي روايت اولندي رسولدن
عم كه بو سوره‌ى اوقردي دخي ايدردي كه بوادم اغلي ايدركه بنم مالوم سنك مالك دكلدر الا شول كم يدوك
فنا اولدي و ياخود كيدوك و يا تصدق ايتدك آخرتده باقي قلدوك باقي ورثنكدر سنك اندن نصيبك
يوقدر كلا سوف تعلمون ثم كلا سوف تعلمون كلا ديدوكي ردّ زجردر و دخي تنبيهدر شونك
اوزره كه انله كركمز كندو نفسنه ترحمله نظر اولان كيشيه انك اولو همّت و جميع قيدى دنيا اوله

هيچ

هيچ ديني قيورمية تيز اولا سزه اولوم نازل اولديغي وقت و قبر ايچنده سؤال اولنديغي وقت بلسزكه
نه خطا اوزره اولديغكزلر كوزلره معاينه ادرسز سزدن الرو نه تقديم ايتدوكزي كوره سز امدي بو
كلامه تهديددركه بونكله فرق حاصل اولدوب غفلتكزدن اويانسز و كلمه ثم برله تكرار ايتدوكي تهديد
محكم و مؤبد قلمق ايچوندر يعني دمكه اولورکم اول اولوم وقتنده و قبر ايچنده بلدكدن صكره دخي بيلورك
اندن نه بلسزكه سزه عذاب نازل اولا بلسزكه حسب نسب هيچ فايده ايتمز كلا لو تعلمون علم اليقين
يعني حقا اكر حقيقت بيلديدوكز بو مال و اصل و نسب و فخر دنياده سزه قيامت كوننده منفعت ايدرمز دكل
هيچ مال ايله و حسب نسب ايله فخر ايتمديدوكز بلكه فخر كوزه ادب صله عمل صالح قلمقدن اوليدي و اول
عذاب قرقيني كوكلوكزده شيله مقرر اوليدي صانسن اول جحيم طاموسي كوزكوزلتنكن شيله
ظاهر اوليدي كوره طوردركبي لترون الجحيم ثم لترونها عين اليقين يعني قيامت كوني
و طاموعذابلريني كه بو نسنه كوكل كوزيله و تحقيق على اليقين خبرن اشيتمكله كوردكوزدي بلدكدي
اندن عين اليقين بو كوزله كورسز ظاهرا كه اول فرقتد قلريندن دخي ارتوغرق اوله ثم لتسئلن يو
مئذ عن النعيم يعني عزت ثم دخي اول قيامت كوننده صورلسز سز اول نعمتلردن كه بن سزه عطا قلدم
علي رضي الله عنه بيوردي كه كمكه قروجه اتمك يسه يا خود صوجق صو ايچسه اول نعيمدندركه صورلور ابن
مسعود بيوردي كه امندن صحتدن دخي صورلور جابر ايدر رسول الله عم ابو بكر و عمر بزه كلدلر بن انلرك
اوكنه تازه خرما كوتردم يدلر و صو كوتردم ايچدلر رسول عم بيوردي كه اشبو شول طعاملردندر كه يارين سؤال
اولنور و دخي رسول عم بيوردي كه اوچ نسنه‌دن حق تعالى قولاريندن صورمز قيامت كوننده شول عورتني ارتجك
قدر طوندن و طاعته قوت اولجق قدر طعامدن و سؤال ايتمكدن و صوقدن صقلنجق قدر قبادن بولردن
ارتوغي كلي صورلور نعمت اولورسه سورة العصر مكية وهي ثلث آيات بسم الله الرحمن الرحيم
والعصر ان الانسان لفي خسر حق تعالى قسم ايدوب انداجرا كندو وقتنه فضيلتندن اترو و بودليله كم

اورته نمازدر حفظ واجبدر هر کشیه که اندن غافل اولمیه وهم انی ادا اتمکده قتی مشقت واركن
اول وقتده اشغال تجارت واشغال معاش ایله چوق اولور یا خود عصردن مراد عصر رسول اوله که انک شرف
کرو قلادن زمان اوزره زیاده اولدیغی انک وجود شریفیله وظهور اسلام ایله بو سورنک سبب نزولی
اولدرکم اول وقت که ابو بکر اسلامه کلدی اول مکه کافرلری دیدیلرکه زیانکار اولدک یا ابا بکر که اتا
لرک دینینی ترک ایلدک ابو بکر رضی الله عنه انلره دیدی خسارت وزیانکارلق حقی قبول اتمکده دکل
خسارت انلردر که حقی قیوب شول بوته طپنلر که کمسه اوزک کلامن اشتمز وکمسنک حالن کورمز هیچ دنیاده
بردن واخرتده عذابدن قورتارمق الندن کلمز پس اول ساعت جبرائیل ع م بو سوره یی کتوروب بیوردیکه اندو
نمازی حقی بدرستی بو جمیع انسان کافر تجارتلرنده زیانکارلردر که اخرتی صاتوب دنیا الدیلر بو خسران
لریله شقاوتده شدیدلردر الا انلرکم ایمان کتوردیلر دخی عمل صالح قلدیلر ودنیایی بیع ادوب اخرتی صاتون
الدیلر انلر رایح اولوب سعادتده اعزدیلر نتکم بیوردر الا الذین امنوا وعملوا الصالحات یعنی بو ایمان
کتوروب عمل صالح قلنلر ولوک دیوانلرنه یازیلور اخرتده کامل مرتبلر انلره ویریلور یعنی الله تعالی بیوردکه
زمانک خالقی حقی بو ابو جهل دخی ولید ابن مغیره اول جنسلرده کی متاعلردن زیانکارلردر الا اول ابو
بکر وعمر وعثمان وعلی رضوان الله علیهم اجمعین بولر ایمانلیه واعمال صالحه اول متاعلری اسمی قزندیلر
دخی اولرکم قیامتده دکین انلروک عملن اشلدیلر انلر دخی بو اصی ایچنده بلدیلر وتواصوا بالحق وتواصوا
بالصبر یعنی انلر دخی زیانکاردکلدرکه قرانله خلقی ایمانه وتوحیده قندرلر وطاعته وسنته عمل قلمغله
ودنیادن اعراض ایدوب اخرته توجه اتمکه رغبت ایتدرلر ودخی بر برینه وجمیع خلقه صبر اتمکه وصیت
قلدیلرکم عبادت زحمتلرنه وغدایه دنیایه صبر ادهلر وخلقی کلی بونک اوزره رغبت ایدوب صبره قندرلر
بولردن غیری انسان کلی خسران نقصانده در سورة الهمزة مکیة وهی تسع ایات بسم الله الرحمن الرحیم
ویل لکل همزة لمزة یعنی اول ویل دریکه جهنمده انک عذابندن الله صغینور دخی قتی عذابلر شول
کمسنلره

کمسنلره چوندرکه همزدر همز اولدرکه برکمسه یی یوزنه قرشو غیبت ادوب عیبیله واکا طعن
ادهو لمز اولدرکه ارد نجه غیبت ادوب عیب ادهو کوزیله قاشیله وطوده قلریله ارد نجه مسخره یه
طوتوب اشارت ادهو ودخی غمازلق ادوب اکی دوست اراسنه دشمنلق برغه بو ایت اول ولید ابن مغیره
حقنده نازل اولدی رسول ع م غیبت ادوب یوزنه قرشو طعن ادردی اما حکم جمیع غیبت ادنلره حقنده
عامدر الذی جمع مالا وعدده یحسب ان ماله اخلده یعنی اول ویل ایله عذاب شدید دخی شول کمسیه
درکم چوق مال جمع ایلدی واکا کله قوللرخلایق قلمصون اوب کندو یا یرد بخی طوتندی ودایم انی صقلردی
وانی طوتوب صایمغی کندو یه کجه کندز عادت ادندی اول قورقودن که اکسیله ضایع اولمیه ظن ایتدی
اول مال انی دنیاده مخلد قلور اولمیا کا کتورمز منع ادرتا اول مال دوکمینجه بو المازکلا لینبذن
فی الحطمة وما ادریک ما الحطمة اول کسنی مرتدع اولسون اول صنوسندن که اول مال
وارلق اندیشلری اول ماله مغرور اولوب یوجه یوجه بنیادلر ییدوغی یوغاطشلرله وباغچلر
دکدوکی انی دنیاده مخلد قویه وامولرنه ارشه بو اولسر نسنه دکلدر عزت حقی اول اتلسر
وبرغلسردر اول حطمه ایچنه که طامونک بردرکسی اولدر انک شانی عظیم وامری عجیب اولدیغیچون
حق تعالی بیوردیکه سن نه بلورسن یا محمد اول حطمه نه نسنه دربس بیان ادوب بیوردی
نار الله الموقدة التی تطلع علی الافئدة یعنی اول حطمه براوددرکه الله تعالی یرتمشدر قچن
یالکلنسه سوککلری اردروا تلری اریدر ودرلری کویندرر غالب اولور فواد اوزرنه که
یورکک اورته سیدر ادم اغلینک بدننده اندن لطیف نارک اعضایو قدر واندن قتی متالم اولور
یوقدر سهل الم واذی اکا عارض اولمق انی الدرر خصوصا که انک اوزرنه جهنم اودی مستولی اولور
پس بو اوددرسن اتن وسوکین کیدروب کویندردکدن صکره یورک اوزره غالب اولدیغی اندن
اتروا اولاکه اول کفر ویرمز اعتقادلر یریدر وخبیث نیتلر یریدر پس قچن اول اوداطلاع ایتسا اول

قوادی اوزره انی کوپندرسه اول صاحب آلسه کرک الحاصل خوده الملک اجش طویمسا کرک چون اجسی
طویلیا عذابنی قاین اولسه کرک اننک خوده آلم اولمسا کرک تا اول عذاب اولماغک فایده سی ظاهر اولا کم
اول متألم اولمقدر بوندن اترو فخی اول اوده یورک اوزره غالب اولمق دیلسا حق تعالی انی کرو وجوده
کتورر اتی دریسی وجمیع اعضاسی یکی یکی یردن اوده کرو انی طوتر اول یورکلرمز عذاب دائم اولماغیچون انها
علیهم مؤصدة فی عمد ممددة یعنی اول حطمه نک قپولری وطبقلری انلرک اوزرینه بغلنه
شیله کم طبقلر اوزرینه اوده دن دیرکلر ودمردن میخلرله که اوده یکرزادولا اول دیرکلر مخلنه محکم
یاپلوا اوله قلعه ابدی اچلمیا اونکچون بویله محکم بکدرلرکه طشره دن اچرو یل چکز کرمیه انلره راحتلق
واچرودن دخی اسی وحرارت طشره چقمیا بلکه دخی زیاده اولا اولر ابدی عذاب محنت اچنده قلالر

سورة الفیل مکیة وهی خمس آیات بسم الله الرحمن الرحیم الم تر کیف فعل ربک باصحاب
الفیل یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد سکا قرآنله خبر ویرلدیمی که ربک نه ایشلدی اول اصحاب فیل قومینه و
نه عذابله هلاک ایلدی تا بلهسن اندن عبرت آلسن قصیه لری بویدر کم یمن ملکی ابرهه ابن صباح صنعادن
بر کلیسا بنیاد ایلدی شیله کم اول عصر اچنده نه روم ولایتنده بر دخی انک مثل یوغیدی چون تمام اولدی
حبش پادشاهی نجاشی اکرمه بیتی یازوب کندردی که سنکچون بر کلیسا بنیاد ایلدم که هیچ سندن اول
کچن پادشاهلر انوک مثل بنیاد نه بیلدیلر ونه کوردیلر امدی قصدم بودر کم اول عربک اولولرن انکا
زیارته کتوره مینجه قومیم چون قوم عرب ابرهه نک نجاشیه مکتوب کوندردکن بلدیلر قصد ایتدیلرکه
اول کلیسایه بر ضرر ایریشدرلر تا که اول مقصود نه ایرشمیه بنی کنانه قومندن بر کشی چقدی که اول خمس
دینی ایدی مکه دن یمنه کلدی اول کلیسایه کردی درت طرفنه نظر ادوب کزدی محرابنک اچینه
خرابلق ادوب چوب کیتدی کرو مکه دن یکا سفر قلدی اندن صکره ابرهه کلوب کلیسایه کردی
محرابنی اول مردارلقی بولدی غضبه کلدی دیدیکه بو جرأت بکا کم قلدی درت یاندن اصحاب

ددلرکم بونی اعتدکی لاشول عربکم عربدن کلدی کندو اچلرندن کی اوه زیارت ایدرلر ابرهه دیدیکه
بنم اوزرومه لازم اولسون که بن دخی جرأت ادوب اول اوی یقمایینجه قومیم ایله خراب ادم انی که
بر کمسه اکا ایرومق حج ایتمیه و بر روایت دخی بودرکم قریشدن بر قچ کشی چقوب نجاشی ولایتنه قصد
ایتدیلر وواردیلر اول کلیسایانینه اوده یقدیلر کیتدیلر غایت یل اسردی یلی اودوب اول اودی کلیسایه
برقدی کلیسا کلی اوده یاندی ابرهه انی کوروب قصد ایتدیکه وره کعبه یی قوب خراب ایده تا که حج ادنلر
انک کلیساسنه کیدلر پس اول کلیسای اول کیدن دخی یکرک قلدی دخی یرق ادوب لشکر جمع ادوب
اول فیلنی دخی الوب مکه یه قصد ایلدی اول فیل قاید لشکردی فجی اول فیل لشکری اونکنجه یوریسه
انلره رخصت اولمنا دکیل اولوردی ابرهه چونکه مکه دن یکا یوبن طوتدی برقچ کون کیتدی بنی سلیم
قومینه یقین کلدی اول قومندن بر کشی کوندردی وواروب اول قومه دعوت ایده تا که حج ادنلر انک کلیسا
سنه وارلر کعبه یه وارمیلر بنی کنانه قومندن بر کشی اکا صدشو کلدی الدردی ابرهه انی اشدوب دخی
بتر غضبه کلدی تیز لشدی طورمدی سوردی بر کشی چقدی اندن یکا که اول یمنک اشرافلرندن
ومکلرندن ایدی اکا ذونفر دیرلردی قومینی دعوت قلدی جمیع عربدن ابرهه یله حرب ادوب
جهاد ایتمکچون تا که انی بیت الله دن منع ایدهلر کلوب انکله مقاتله قلدیلر ابرهه غالب کلوب انلری
هزیمت قلدی ذونفر چقدی اصحابیله ادشوب انی طوتدیلر اسیر قلدیلر ابرهه قاتنه کتوردیلر ابرهه
قصد ایتدیکه انی الدره ذونفر دیدیکه ای ملک بنی الدرمه اولا بن سنکله اولدغم سکا خیر اوله پس
ابرهه انی الدرمدی بند اوروب بلسندن حبس ایلدی کرو سفرنه سیر ادوب کیتدی تا که خشعم
ولایتنه اردی نفیل بن حبیب ار قوپ چقوب انکله مقاتله قلدی ابرهه انی دخی صیوب نفیل
اسیر ایتدی دیلدیکه انی دخی الدره نفیل دیدیکه یا ملک بنی الدرمکل کم بن سکا عرب ولایتنه
دکیل ادلم انی الدرمدی قودی سیر ادوب اندن طایفه کلدی مسعود ابن معتب قرشو چقدی

اصحابیله ثقیفدن دیدیکه ای ملك بز سنك قوللرکوز بزوم سنکله مخالفتمز یوق بزم اوممز دکلدر
اول لات منات اویکه سن دیرسن انی یقاسن دخی اول اوکه عرب اندن یکانج ادرلر اول مکه قریش
اویدر اوش بز سنکله کمسه کوندرلوم اکا قولاوز اوله پس ابرهه بونلردن کیدی اباارغال اکا قوشوب
بیله کوندردلر یولده دلیل اولوب اولرکله کیتدی تاکه کلوب مغمسه قوندلرکه مکه ایله منه اراسیدر ابور
غال انده وفات ایتدی عرب انك قبرن طاشلدلر شمدی دخی اول قبری مغمس ارشن طاشلرجون
قریش ایشتدلر بلدلرکم انلر مقاتله قلمغه طاقتمز یوقدر طاغلره دردلر طاغلوب کیتدلر مکده کمسه
قلمدی الا عبد المطلب قلدی زمزم اوزره وشیبه قلدی کعبه نك پرده سی قتنده عبد المطلب
کعبه قپوسنك ایکی سوسنه الن اوروب ایدردی ای چلبم هر کشی کندو منزلنی قورر سن دخی بو
مقاموکی قورو غل تاکه دشمان کلوب بو یوتلره غالب اولمیا هر نجه که سن دیرسن اشله پس ابرهه
حبشدن بر کشی کوندردی کندنك دوه لریله تاکه واروب مکیه قریشك مالن متاعلرینی طشتدی
ابرهه یه عبد المطلبك کم قریشك اولوسیدی ایکی یوز دوه سن الدلر ودخی ابرهه خمیر اهلندن
بر کشی دخی کوندردی مکیه دیدیکه وار صور بو شهرك سیدی وشریفی کمدر اکا ایت کم حقیقت بو ملك
سزوك ایله حرب ایتمکه کلمدی انوجون کلدی که اشبو اوی یقا اکر سز قرشو اولوب انکله مقاتله ایتمز
سکوز قانکوزدکمکا بزوم قصدمز یوق جون اول ایلچی کلوب مکیه کردی خبری عبد المطلبه دکردی
عبد المطلب اکا دیدیکه بز انکله حرب ایتمك دکمازز بزم اول طاقتمز یوق که انکله معارضه اده وز
اشبو الله تعالی اویدر که حرام قلمشدر وانك خلیل ابرهیم اویدر اکر اول منع ادرسه اوید حرمدر اده
واکر قورسه یقا ارادت اوکدر والله بزدن انی منع ادر بوقدر اول ایلچی انی ایشدوب دیدیکه کل ایدی بنوم ایله
بله که ملك امیرلری سنی بله ایلتم عبد المطلب انکله بله کیتدی اغلنلرنك بعضیسی بله کیتدی تاکه لشکره کلدی
ذونفر انکله دوست ایدی انی صوردی بولدی اکا کلدی دیدیکه هیچ بو بزه واقع اولن نسنه دن سندن

بر فاین اولمی که معاونت ادهسن ذونفر دیدیکه بر کشی که بر ملك الینه اسیر اوله عجب بوکون می یا یارنمی
اولدررلر دیو انتظار اده انك نه قدر سوزی مقبول اوله الا بو قدر وارکه اول صاحب فیل بنم دوستمدر
اکا ادم کوندررین اصمرلیه یعنی سنك قدرکی شرفکی اکا بلدررین تا اول سکا دستور ایکی ویره اول ملك
اوزرینه کروب انکله سویلشه سن عبد المطلب دیدیکه بو دخی بکا کفایت ادر پس ذونفر اول صاحب فیله
ادم قوشوب عبد المطلبی بیله کوندردی واروب عبد المطلبك اولولغن وشرفن بلدردی اول صاحب
فیل انی الوب ابرهه قاتنه کلدی جون ابرهه قتنه کردی سلام ویروب ترجمانله اکا سویلدی
عبد المطلبك کلامی ابرهیه خوش کلدی اول ترجمانه دیدیکه ایت اکا بزدن دیلك ندر ترجمان خبر
ویردی عبد المطلب دیدیکه بنم حاجتم سندن اولدرکه شول ایکی یوز دوه می بکا ویره سن که الدوك
ترجمان انی ابرهیه خبر ویردی ابرهه دیدیکه بدرستی سنی کوروب بکا سیرتك یوزلق خوش کلدی
لیکن اشبو سوزك بنی صوتدی که سن دینك بنا سی اوی که یخمغه دراین دلك ایتمکی قودك که بن که
انی یقمغه کلدم طوردك سن دوه ك استرسن عبد المطلب دیدیکه بن دوه استین دوه م استرین اول
اوك دخی ایسی واردرکه منع اده درسه یقدره اول بنم له منع اولنماز ابرهه دیدیکه کمدر انی یقدن
بنی منع اده بیله عبد المطلب دیدیکه اشته سن اشته اول نه دیرسك ایت پس ابرهه اکا دوه لرینی
ویردی عبد المطلب دوه لرین الوب کردو طاغلره عبد المطلب کرو کعبه قپوسنك حلقه سنه یا پشوب
دیدیکه ای چلبم هر کشی کندو اون صقلر بو او دخی سنك اوکدر بونی یقمغه کلن دشمانکدر بن بر
ضعیف قولوکم اکا طاقتم یتمز انی منع ادم وئی قادرسن سن نجه دیلرسك ایله ایت بونی دیوب
حلقه یی الندن قودی اهل بیت واوغلنلریله طاغ باشنه کیدوب منتظر اولدرلرکه کوره لر ابرهه مکیه
نیلر جون صباح ابرهه یراق قلدیکه مکیه کره انی خراب اده قبیلسنی ولشکرنی حاضر قلدی اول فیلك ادی
محمود ایدی وکنیتی اباالعباس ادی وابرهه نك کنیتی اباالکیشوم ادی جون تولر مکه دن یکا عزم

ایلدیلر فیلی الروطتوب نفیل بن حبیب اول فیلک یانینه کلدی قولاغنه دیدیکه یا فیل ویا محمود چوک
وکلدوککک یوله دون هیچ بلورمیسن که نه یره قصد ایدوب کیدرسن والله اشبو کلدوککک حق تعالی شهردر که
حرام قلمشدرکی مدرا ایله فی الحال اول فیل یاتدی یورمدی نقدر که اوردیلر یورمدی اولوکورزله باشنه اوردیلر
یورمدی یوزینی یمنه دندردیلر طوردی سکرتدی شامه دندردیلر یلدی کیتدی مکه‌یه یونلتدیلر کرو یاتدی
بونلر بو فیله مشغول ایکن ناکاه حق تعالی دکز طرفندن قوشلر کوندردی قرلنغوجه بکزر هر قوشک بلیسنده
اوچ طاش واردی بر منقارلرنده ایکی شردخی ایکی ایاقلرنده بیوکلکی نخود ومرجمک دکلو یدی اول
هر کیمک اوزرینه بر قدرسه دیکر نه طوقنوب بیتلر نه کچدی هلاک اولدی دونب کلدکلری یوله
یغمغا قصد ایدرلرکه قوتلر اول قوشلر اوزرلرندن کلی اول طاشلری صلی ویردیلر هر طاش قنغی آدمی
هلاک ایدسردر انک اسمی اول طاشک اوزره یازلمشدی هر طاش کندو صاحبنه ایرشوب باشنه طوقنوب
بغرینه ایندی اندن اچنه ایروب یورکن کویندروب بر اوغردن هلاک ایلدی شیله کم یوللرده ومنزللرده
صیرشوب دوشوب هلاک اولدیلر الا ابرهه ایچون اول مقدار اولان ایرشوب کوکسنده طوقندی
اول طوقندغی یرلرده شول برمق اوجی دکلو آتلری اوزلوب دوشردی یرندن قان وارلـ
اقردی اول حالله یحبوب صنعایه ارشدی صنایدک شول بچه قوش یورسنه دنمشدی تا آکا ارشدیکم
کوکسی ایکی چوریوب دکلدی یورکی یاریلوب الدی واغلی یکسوم دخی هلاک اولدی دیمشلردرکم بو فیل
قضیتی رسولک مولودی یلنده ایدی نتکم روایت ایدرلر قیس ابن مخرومه‌دن دیدی بن دخی رسول الله
اول فیل یلنده طوغدق بس بولرک قضیه‌سن بیان ایتکچون واهل مکه‌یه عبرت اولمغچون حق تعالی
بو سوره‌یی اندروب بیوردیکم الم تر کیف فعل ربک باصحاب الفیل یعنی یا محمد نظر ایدوب
کورمزمیسن کم سنک ربک اصحاب فیله نه عقوبت قلوب طاشله هلاک ایلدی اول وقتکه کعبه‌یی
یقمغا قصد ایدرلر الم یجعل کیدهم فی تضلیل واولرک قصدلرینی وجهدلرینی خسران ایچنده قلوب

اشلرنی

اشلرنی ضایع قلمدقمی وارسل علیهم طیرا ابابیل ترمیهم بحجارة من سجیل یعنی الله تعالی
کوندردی قوشلر جماعتی بلوک بلوک ابلق قرایله‌اق قوشلر قرلغوج کبی دکز طرفندن که اولر اول
قومه آترلردی بر طاشله با لچقدن پشمش کرمیت کبی نخوددن کچرک ومرجمکدن بیوجک ابن عباس ایدر
اتم هانی اوندن بن اول طاشلردن بر طاش کوردم شول قیون قیغی مقداری اوزرنده قرلجه خط طمغلر
واردی واول کیشنک ادی واتاسی ادی اوزرنده یازلمشدی که انکله هلاک اولدی بتلیوب اول
طاشله آترلردی طوقندغی یره کوده‌لرینه درسی قوپوب قره کلوردی شول چچک چقرمق کبی اول جدری
اول کوندن واقع کوردیلر واکر اول طاش طوقنسه دبره دن دبرندن چقردی یانینه طوقنسه بر یانندن
چقردی اوکندن طوقنسه ارددندن اردندن طوقنسه اوکندن چقردی فجعلهم کعصف مأکول
یعنی اول قوم طاشله شیله هلاک ایلدیکه صنایدک شول طوار چینمش اکن یپراغی کبی اولوب یوزلردی
قترق پیل اولسه صاورردی پس حق تعالی کمال قدرتن بلدرمکیچون خبر ویردیکه انک جبارلرن
هلاک ایتمکلکا مخلوقدن کی ضعیفلرن مسلط قلورنیکم نمرودا اوزرنه سوری سیکک صواله قلدی قرق
کون انک بینسن اکا غدا قلدی اندن الدردی تاکه غافل اولنلر بو حاله بقوب عبرت الالر

سورة القریش مکیة وهی اربع آیات بسم الله الرحمن الرحیم

لایلاف قریش اهل تفسیر
دیمشلرکم بو سوره ایله الم تر سوره‌سی بر برینه متصلدر کانه حق تعالی بیوردیکم بز اول قوشلره امر
ایلدککه اول اصحاب فیلی هلاک ایتدک چینمش یپراق کبی قلدکلر بو قریش مکدن لازم اولوب قرار
طوتمغیچون وکعبه‌یی قومه قیلماغچون دخی بو یاین قیشن ایکی کز رحلت ایتمکن اسباب معیشتلرینه
بر بریله الفت طوتمغیچون ایلافهم رحلة الشتاء والصیف یعنی بو قریش قوم تجارلردی عادتلری
بویدیکم قیش اولسه اردنه فلسطینه سفر ایدرلردی طعام طنبقلغا زیرا اول دکز کنارددر صوالیدر
صوق اولماز وقچن یاز فصلی اولسا شام یولین ترک ایدوب یمنه سفر ایدرلردی اول طرف صووق

اولوردی بویله ایکن سفر ایتمک انلره مشقت اولدیغی یاین قیشین اورکن بولنمزلردی الله تعالی
اول حبشه قومنک کوکلنه میل ایدوب رغبت ایله طعام کتوروب مکه‌یه صاتمغه مشغول اولدیلر
مکه اهلی اوچ کونلک یره چقوب سفر ایدرلردی اول طعامدن صتون الورلردی حق تعالی اولردن
یاز قیش یمنه شامه رحلت زحمتن کتوردی امر ایدوب بیوردیکه فلیعبدوا رب هذا البیت
یا محمد ایت اول قریش قومنه مکه مقیم اولوب عبادته و ایمان توحیده اوزره جمع اولسونلر و اشبو
اول رب عبادتنه جمع اولوب الفت طوتسونلر شول یاین قیشین سفره رحلت ایدوب الفت طوتدقلری
کبی الذی اطعمهم من جوع وآمنهم من خوف یعنی اول ربه عبادت قلولکم سزی آجلقدن
طعاملندردی و قورقودن امین ایلدی یعنی بولره بر قتی آجلق واقع اولدی که جیفه‌یه وکویمش سوکک
لری یدیلر ودخی اول ایکن که رحلت ایتمزدن اول غایت آجلق چکرلردی اول آجلقلری اولردن
دفع ایدوب سبب رحلتله و رحلتدن صکره حبشه قومنک کوکلنه رغبت بر عوب ویردن اولره طعام
کتورتکله ودخی مکه‌یی حرام قلوب انن دشمان عرب کلوب مقاتله ایتمکی حرام قلدی تا که کمسه انلرک ازرنه
کلوب مقاتله قلمقدن و انلری مکانلرندن دخی بر مکانه ایلتمکدن امین اولدیلر واهل مکه اولمقدن
امین اولدیلر حق تعالی انلری حفظ ایچون طوتمشدر سورة الماعون مکیة وهی سبع آیات
بسم الله الرحمن الرحیم ارایت الذی یکذب بالدین یعنی یا محمد نه درسن بو کافرلر حقنده
که قیامت کوننی تکذیب ایدرلر انلرول حالتده قیامت کیننه نه اولسر دیر بو آیت عاص ابن وائل
حقنده نازل اولمشدر که بعثه انکار ایدردی فذلک الذی یدع الیتیم ولا یحض علی طعام المسکین
یعنی او کافردر قیامت تکذیب ایدن که یتیملره جفا ایدوب حقلرین منع ایدر ودخی کندوی وغیرینی مسکین
لری طعاملندرمغه قندرمز مسکینلر و یتیملر قتنه کلجک انلری یوزنه چاغز و سیلر بعضلر دیدیلرکم بو
آیت ابو سفیان بن حرب حقنده نازل اولمشدر که اول ایکی دوه بوغزلردی ایکی سنک اتن اولشدردی بر

یتیم کلوب اندن آت استدی اول آکا چاغروب منع ایلدی فویل للمصلین الذین هم عن صلوتهم
ساهون یعنی ویل وعذاب شدید اول نماز قلنلره که نمازلرندن غافل اولوب وقتلرین فوت ایدرلر
یاخود سهو غفلتیله قلدیلر شول منافقلر کبی که ابدست سوز اعتقادسز خلق دلندن قورقوب نماز قلور
لردی وخلق کورمدکی یرده قلمزلردی الذین هم یراؤن ویمنعون الماعون ودخی ویل اول
کمسنه‌لره بونلرک عمللرینی ریا ایدرلر اخلاصله عملی ترک ایدرلر یا خلق زحمتندن قورتلمغ ایچون عبادت
ایدرلر یاخود خلق آراسنده مدح اولوب خوش کشی دیسونلر مراد حق تعالی رضاسی دکول واخرتدن ثواب
دکل ودخی حق تعالی قوللرندن ماعون منع ایدر یعنی اودن کمسنه‌یه او صو ورمز و بلته کرک دچنق
چلک تکنه قاشوق کبی که ودخی بولره بکزر نسنلر کم واردر اول کمسنه کم قوللرینه ویرمز یعنی ویلله
عذاب اول کمسنه‌لره درکه بو صفتلرله موصوف اوله کمسنه منفعتی طوتمیا سورة الکوثر مکیة وهی
ثلث آیات بسم الله الرحمن الرحیم انا اعطیناک الکوثر یعنی حق تعالی بیوردرکم یا محمد بن
سکا خیر کثیر ویردک قرآن کبی و علم کبی مقاتل ایدر مراد بوندن بر ارمقدر جنت ایچنده بال کبی مسک
وقومی قیری انجو در اقلیغی قردن اقدر لذتی بالدن طتلودر اکی کنارلری التوندندر ممشقلی سود
کوکلیندن دخی یمشقدر قدحلری کنارنده کمشدندر کوکده کی یلدزلر صیغنجه بر ایچم اندن ایچن ابرق
صوصمز اولا اندن ایچن مهاجرلرک فقیرلریدر اولسر درکه دونلری کر لوصاچلری طغنق بغلو قبولری انلره
آچمزلر و کوکلو نعمتلر عورتلری انلره چقلندرمزلر دنیاده بر حاجتلری یرینه کلمز اول اردر و
اورزینه الرلر اخرتده مرتبلری الله تعالی قتنده درایله درکم اکر بری انداچوب دسه که اشبو نسنه فلان
وقتده اولسر در دیو حق تعالی انی یلاندن قلمامغیچون کرکدر کم دیدوکی یرینه کتورر فصل لربک وانحر
یعنی بیش وقت نماز قل الله رضاسیچون یا محمد دخی اجتهاد قل طاعت ایچون کوکسکی قبلیه‌یه توجه ایدر
ودخی بیرام کونی بیرام نمازنی قل قربانکی نحر ایله واولوکی دعا وقتنده کوکسکه برابر کتور ان شانئک هو

الابتر يعني اول عاص ابن وائل كه سني دشمان طوتب طعن ايدر ديركه بو محمد ابتردر صوكنده قلجق كمسسي
يوقدر كه اني اكدره سن آكا ملول ومغموم اولما اول ابتردر الدكدن صكره اكلسه ده كلسن حوق قيامته دكن
بنوملة بله اكلسرسن هر مكاندن اوندلورده كلسن اول كلي اهليله و ماليله قطع اولسه ده ركيدسه كه اصلاده نسل
قلجق دكل سورة الكافرون مكية وهي ست آيات بسم الله الرحمن الرحيم قل يا ايها الكافرون
لا اعبد ما تعبدون بو سورنك سبب نزولي بو يدركم قريشدن بر جماعت كلوب رسوله دديلركم يا محمد
اكر بز سنك دينكه دونه وز كل سن بزيل بزوم دينمزه دونوب بو تكرومزه اكرام ايله بز دخي سنك دينكه دونلوم
سنك تكركا اكرام ايدلوم بعضلر ديدلركم قريش قوم عتابه كلدلر ديدلركم اكر اول قردشك اوغلي محمد بزكز اكرام
بزله بزم بو تمزه اوزرينه الن قويا بز انك دينه وركن كرجكليوب ايمان كتوررديك حق تعالى بو سوره ايندروب
بيوردي كه ايت يا محمد اول مكه اهلنه اي كافرلر بن طپمزن غول بو تكرهكم سز طپرسز بن سزوك دينكره دونمم
ولا انتم عابدون ما اعبد دخي سز طپره دكلسز اول معبوده كم بن طپرن تا اكا دلكم كوزكوزده كورسز اليو
كوزه نه كلور ولا انا عابد ما عبدتم ولا انتم عابدون ما اعبد يعني بن شمدكي حالده سزوك
بو تلره وكره طاپجي دكولم ودخي بوندن الرو طاپجي دكولم اكا ديرا بلوردم كه اكا طپمقلق نقد رضرر واردر
سز دخي شمدكي حالده عبادت ايدره دكلسز بنم ربومه جاهلكوكزدن و غفلتكزدن و عقلكز ازلقندن
لكم دينكم ولي دين يعني تحقيق سزه حجت تمام ايلدم بنم اوزرومه لازم دكلكه البته سزه جبر ايدوب
اسلامه كتورم ثابت اولون طورك اول دينكزاوزره تا يارن كوزكوزله كورسز نيه اغرسز بن دخي دينوم
اوزره طوررون حق تعالى اول دينله بكا اكرام قلدي ابدا سزوك دينكره دونزدكولم بو سوره اكا قتال
آيتي كلمزدن اوكدن ايدي قتال آيتيله منسوخ اولدي بو سوره اكا دلالت قلوركم بر كشي هيچ بر منكر كورسه
يا خود اشتسه دخي انكار ايدوب منع ايتسه انك سوزن انن قبول ايتمسه انك اوزرينه شول انكاردن ارتق
نسنه واجب اولمازا اكا لازم اولن همان اولدركم كندو حق مذهبي وطريقي اوزره اوله انلري دخي اول

مذهبلري اوزره قويا سورة النصر مدنية وهي اربع آيات بسم الله الرحمن الرحيم
اذا جاء نصر الله والفتح ورأيت الناس يدخلون في دين الله افواجا سعيد ابن جبير ايدر رض
مهاجرلردن بر جماعت كو كلرندن نسنه جك واقع اولمشدر عمر اوزرنه كه ابن عباسي كندويه يقين
ايدوب اكرام ايدردي اولكره اولقدر اكرام ايتمز ديكه اكا ايدردي نه صوررسه اكا صوررردي بر كون
عمر اول مهاجرلره ديديكه بو كون سزه بر نسنه كوسترم كه انكله سزه ابن عباسك فضيلتي
ظاهر اولا بله سز عمر رضي الله عنه اول مهاجرلره ديديكه اذا جاء سورسنك سبب نزولي سزه
نه معلوم قلدي بو لار ديدلركم الله تعالى رسولنه امر ايدوب بيوردي كم هيچ كورسا بو خلق اكا بلوك
بلوك كلوب ايمان كتورسلر اول الله حمد ايدوب استغفار ايلي ديندي ابن عباسه رضي الله عنه ديديكه
سن نه درسن يا ابن عباس اول ديديكه بو سوزله حق تعالى رسولك المندن خبر ويردي نه وقت
الدر ديديكه يا محمد هيچ سكا حق تعالى دن نصرت كلوب مكه فتح اولنسا بلكل كم اول وقت سنك الملك
كلمك ليكا علامتدر بس ربوكي چوق تسبيح ايدوب اكا حمد ايلكل اول وقت بو نكله بلدلركم ابن عباسك
نقدر فضيلتي واردر انلروك اوزرينه امير المؤمنين علي رضي الله عنه ايدركه هيچ بو سوره اينديلدي
رسول عم خسته اولدي چقوب خلق جمع ايلدي انلروكله وداع ليلدي وعظ ايدوب كروا ونه
كلدي بر هيچ كوندن صكره اخرته انتقال ايتدي ابن عباسدن رضي روايتدر كه بيوردي بو سوره
معناسنده حق تعالى بيوردي كه يا محمد هيچ سكا الله تعالى دن نصرت كلسه دشمنلر اوزره و بندن
دخي غيردن مكه فتح ويرلسه وطايفه دخي بولردن غيري نه وكورسك بو خلقي كه جماعت جماعت
كلوب سكا ايمان كتوررلر كه شمديدك بر بر كتوررلردي اول وقت بلكل كم سنك الرسن اولـ
المجون استعداد قل چوق تسبيحله استغفار له فسبح بحمد ربك واستغفره انه كان توابا
يعني حمد ثنا قل اول الله كم سكا اول نعمت تمام قلدي ابتداء اسلامدن بو ركشي كلوب ايمان

كوردردي شمدي بلوك بلوك ايمان كتوررلر زيرا جون حق تعالى مكه يي اكا فتح ايلدي عرب
قوم يقينا بلدلركم بو حق رسولدر زيرا اصحاب فيل كلوب اول غلبه لشكرله فتح ادمدي بلديلركم
بوكا فتح ادن الله در بلوك بلوك قبيله قبيله كلوب ايمان كتوردلر سورة لهب مكية وهي
خمس ايات بسم الله الرحمن الرحيم تبت يدا ابي لهب بو سورنك سبب نزولي بويدركم
شول وقتكم حق تعالى وانذر عشيرتك الاقربين ايتي انزل ردي بيورديكه سكا يقينجق قومكي
قبيلكي جمع ادوب قرقتغل بزوم عذابمزدن رسول عم جقوب صفا اوزرنه چاغردي واصباحاه
ديو زيرا اول وقت خلقي جمع ايتك دلسكر عادت ايلديلركم بر يوجه يره جقوب چاغردي بو
لفظيله ايشيدن جمع اولوردي جون رسول عم ندا قلدي جمع اولوب درلدلر بر يره پس رسول
عم ديديكه بنم ربم بكا شويله امر ايتديكه يقينجق قوملروكي قرقتغل بنم عذابمله ايمدي بلوك كم بت
سزي بوكون دعوت ادرن كه ديه سز لا اله الا الله بو كلمه يي ايدك تاكه دنيوم تنتل سزو كجون
طانقلق ورم اولر انكار ادوب بو كلمه يي دمدلر اول ملعون ابو لهب ديديكه يا محمد جميع كوندن
زيان كارلق سكا اولسون اشبو بوندن اتردمي قغروب كتوردك بزي اول وقت حق تعالى
بو سوره يي انزل ادوب ابو لهبه جواب اولمجون تبت يدا ابي لهب وتب يعني هلاك وزيان كار
اولدي اول ابو لهب كندوسي توحيدي انكار ايلدي رسولمزه منقاد اولمدي و بو لهب اول
رسولك عم عموسيدي ادي عبد العزا ايدي يعني بوت قولي اندن اترو حق تعالى اديله
اكمدي بو لهب كنيتيله اكدي زيرا جون اهليكه واولاديله دونب ورجق يري اول اودي
اولسه ديكه لهب ايسيدر يعني يالك لودر حق تعالى حالنك عاقبت بر له اكا كنيت قلدي نتكم
شرلولره ابو البشر درلر وخيرلولره ابو الخير درلر ما اغنى عنه ماله وما كسب يعني اول
ابو لهب در ديكه اكر بو قرداشم اوغلي ديدوكي حقسه بنم مالم جق مالله فديه ادوب كندو نفسمي

قرترم حق تعالى بيورديكه جون الله تعالى دن اكا خسارت وهلاك للك ارشدي اني اول عذابله
الملكدن نه مالي قرترور ونه اول قزندوغي اغلي قرزي قرترر هيچ برندن اكا فايده اولمز سيصلى
نارا ذات لهب يعني تيز اولا كه اول ابو لهب يالكلو اوده كره هر كز كرو جقميا وامراته حمالة
الحطب يعني اول ابو لهبك عورتي دخي بيله كره اول اوده لهب ايسيدر رسولك دشمانلركه يوردر
اني اصحابيله اودن اوه قوجلق ادر نمام درانك نمام يعني حق تعالى اودن كتورمكا تشبيه ايتدي
زيرا اول اودن كتورن اود يقوب بر يره قيوور سابجه كو يندروب فساده ورر سه اول نمام دخي
خلق اراسنه هر كشينك كوكلنه خشم غضب اودن بر عوز انلرول دينلري حاصلي فساده
ورر ودخي دمنكر درلركم اول ابو لهب عورتي دنله لرده واروب ارقيله دكن يوكين كتوررردي
رسولك عم مسجدي يولنه صجردي تاكه رسولك واصحابك ايقلرنه بتوب انلره براد اده في
جيدها حبل من مسد يعني اول عورتك يوكي دكندرار قاسنه خرما لفندن بوكلمش ايپله
بو ينندن اشر و كتوروب كوكسنه بركدوب بر كون كلوركن يورلدي ار قاسني يوكني
ديوار اوزرنه قودي كه برزد كلنه جبرائل عم كلوب ديوارار دندن اول يوكي چكدي اول ايپ
بوغزندن قلوب بوغلدي جان جهنمه اصمر لدي اما تفسير اهلنك اكثري ديدلركم بو عذاب اكا
اخرتده اولسه كه بوينينه اوددن طوق ادوب ار قاسنه اوددن دكن يوكن كتوره التندن
اود واستندن اود دايم بو نكله معذب اولا روايتدر ابو بكردن رض كه جون بو سوره انزدي رسول
عم خبر ويروب اول ابو لهب عورتي ايشدوب طوردي رسوله كلدي عم ابو بكر كورديكه اني كلورديكه
يا رسول الله نوليدي بو شرلولردن كندوكي كزلييدك رسول عم ديديكه يا ابا بكر انكله بنم ارامده حق
تعالى حايل قلدي جون كلدي اول شريره اجروكردي رسولي كورمدي ابو بكره ديديكه يا ابا بكر سنك اول
صاحبك بنم اوزرمه هجو ادوب يرمز سوزلر سويلدي ابو بكر ديديكه والله بنم صاحبم شعر ايتمز

دخی انك کبی سوز دخی بلمز انی اشدوب اول ملعونه دیدیکه یا آبا بکر سن کرچکدن ایناورمیسن
دیوب کتدی آبا بکر دیدیکه یا رسول الله بو شیئی نیته کورمدی رسول عم دیدیکه یا آبا بکر بر فرشته
کلوب انکله بنم آرامزه حائل اولدی بنی ستر ایلدی تا اول دونوب کرو کیدنجه سورة الاخلاص
مکیة وهی اربع آیات بسم الله الرحمن الرحیم قل هو الله احد بو سورەنك سبب
نزولی بو ایدی کم یهودلردن بر جماعت دیرلوب رسول قتنه کلدیلر دیدیلر کم یا محمد سنك
معبودك صفتی ندر بزه خبر ویر تا بز اکا ایمان کتوروز زیرا سنك ربك کوکلری توتندن
یاراتدی وابلیسی اوددن یاراتدی وآدمی طپراقدن یاراتدی کندوی ندن یاراتدی آلتوندن
وکمشدن وایروق جوهردنمیدر رسول عم انی اشدوب غضبه کلدی بکزی متغیر اولدی فی الحال
اول وقتده جبرائیل بو سورەیی کتوردی حق تعالی بیوردیکه یا محمد اول سؤال ایدن کافرلره دیکه اول بنم
ربوم کیم بن اکا طپارن اول الله در کیم بردر انك نظیری وبکدشی یوقدر ودخی ملکنده واحددر شریکی
یوقدر هر اشه قادردر معین یوقدر الله الصمد یعنی بنوم ربم اول الله در دیکم یمکدن اچمکدن
منزهدر مجوف دکلدر جمیع مخلوقات اکا محتاجدر جمیع حاجتلری وقتنده یوزلری اندن
یکا یونلوب عرض حاجت قیلمقدر تا بر نفس ویروب المقده وهر نفس ورمکده بر جزو بر
حیات حاصل اولمقده اندن مستغنی اولمزلر اما انك هیچ بر وقتده بو مخلوقه احتیاج یوقدر
بی نیازدر تو سیدلروك سیدیدر ومالکلروك مالکیدر واتلره کفایت ایدیجی اولدر لم یلد
ولم یولد ولم یکن له کفوا احد یعنی کافرلر دیدیلر دیدیکه یا محمد سنك ربك بو ملکی کیمدن
میراث یدی واندن دخی کیم میراث ییر حق جل وعلا بو آیتی ایندروب بیوردیکه بن کیمسەدن
طوغدم کیم میراث ییم وکیمسه بندن طوغمدی کیم اول بندن میراث ییه پس الله تعالی یه ولد
اطلاق اتمك صحیح دکل نیتکیم یهودلر عزیره اطلاق ایتدیلر ونصاری مسیحه اطلاق ایتدیلر زیرا ولد

اتنك جزئیدر الله تعالی یه جزء اطلاق اتمك روا دکل واوغول اتانك جنسی اولسه کرك الله
جنس اولمقدن منزهدر واوغول قرنجقت اولماغله اولور الله تعالی جفتدن منزهدر ودخی
غیردن مبرادر واحددر بو ملکلر وزمانلر ومکانلر وبو جفتلر ونسبلر یرادلمزدن
اول واردی سلطنتی وپادشاهلغی شمدی نیته ایسه بو مخلوق یوغیکن دخی همان ایلیدی بو
آمدلون مخلوقات یرادلمغله انك سلطنتی زیان اولمدی یا بونلر اولمسه اکا نقص اولماز
پادشاه قدیمدر هیچ بر کیمسه بکدشی دکلدر انك ذاتی کیمسەنك ذاتنه بکزمز وصفات کیمسەنك
صفاتنه بکزمز واقوال وافعال کیمسەنك اقوالنه وافعالنه بکزمز مخلوق انی وصف ایتدك
لرندن عالی ومنزهدر وایتدیلر علیدن رضی الله عنه که بیوردی هر کیم ایرته نمازندن
صکره بو سوره‌ء اخلاصی اون بر کره اوقیسا اول کون اکا هیچ کناه ایرشمیا نقدر که شیطان ارنجه
اولوب جهد ایدرسه دخی الله تعالی انی عصیان ایتمکدن طوته سورة الفلق مکیة وهی خمس آیات
بسم الله الرحمن الرحیم قل اعوذ برب الفلق بو ایکی سورەنك سبب
نزولی بو ایدی کم لبید بن اعصم یهودی رسول عم سحر ایلدی بر طارق دخی قللردن وبر کرش کیم
اون بر یرده دوکلمش ویر بردق اچنده قیوب اول برادیکی بر قیو اچنده کزلدی اوزرنه
طاش بصدردی وبر صورت دخی دوزوب انی اکنلر صنجوب انده قودی اول سحرك اثرندن
اول قیونك صوی خنا صو ایدی دونمشدی پس اول سحر اثر ایدوب رسول عم خسته اولدی حق
اکا اول سحری بلدرمکیچون ایکی فرشته کوندردی بری کلوب باشی اوجنده اوتوردی وبری
آیاغی اوجنده اوتوردی رسول عم اویانقلغله اویقولق آراسنده اول فرشتەنك بری بریه
دیدیکه رسول سحر ایتمشلردر اول بری صوردیکم بوکا کیم سحر ایتمشدر اول بری جواب ویردی که
لبید ابن اعصم ایتدی کرو اول بری دیدیکه اول سحری قنده کزلدی اول بری جواب ویردیکه اول

بحر اروان قیوسنه کزلدی رسول م نه دیدکلرن تمام اشتدی او یندی علیکه زبیره چاغردی
ایکیسنه نشانن دیوب کندردی واردیلر اول قیودن سحری بولوب چقاردیلر رسوله م کتوردیلر
همان ساعت جبرائیل م کلوب بو ایکی سورهء اوقدی اول اون بر دوکوم ششدی رسولک م اول
زحمتیله کتورلوب کتدی صناسن که بر باغله بغلنمشدی شمدیلر قیوردیلر اما بو سورنک
معنیسی بودر که ایت یا محمد بن صغنورین بو فلقک خالقیله بو فلق فلق دیو ذکر ایلدی زیرا شق
معنیسنه در بو فلق دخی تابکیدن و انار حمیدن منشق اولوب چقرلر نیتکم یر یاریلوب اوتلر
بتر طاغلر یاریلوب صولر آقار بولتلردن یرلوب یغمور قطرهلری دوکلور دانهلر یرلوب کرو
حبوبات بتر و چکردکلر یرلوب بوستانلر و اغجلر بتر و کیجه قرکوسی یرلوب کندز دوشلیغی
چقار بوندن اوتر دیدیلر که بعضیسی بونک معنیسی صبح فالق حقیچون دیمک اولور و دخی دیشلر
درکم فلق جهنمده بر دره در و رسول م بیوردیکه فلق جهنم اچنده بر اژدر قیجن حق تعالی
بر کافره قتی عذاب اتمک دلسه امر ادر دیکه انک یمشندن یدیرلر روایت اولندی کعب
الاحبار روم کلیسالرندن بر کلیسایه کردی کوردیکه بر قوم زیانلو عملره دوشرلر فلق
سزدکچون بر قلمشدر که سزدن راضی اولمشدر صوردیلر اکا کم فلق ندر یا کعب الاحبار دیدیکه
اوداچندن بر قیودر قیجن انک قیوسی اچلسه جمیع طامو اهل انک عذابندن فریاد ادوب
جزع شکایتی قیلنمیدن **من شر ما خلق** یعنی دخی صغنورین اول خلقک خالقینه یرتدوغی
خلقک شرندن که جن انس در و بو خلق ایکی قسمدر بر قسم تکلیف اهلیدر که اوکره طاعت بیو
رلمشدر حیواندن انلرک شری معاصیلری و مخالفتلری قلمق یعنی بر نه ضرر ارکورمک
ظلم حیف اتمک و بربرن الدرمک و دکک سوکک و بونلره بکزر نه وارسه و بر قسم اول
حیواندن مکلف دکولدر انلرک شری یمک و اصرمق و صوقمق و یرتمق بر بجی جانورلر

کبی و یر یوزنده یورین حشرات کبی و دخی اول مخلوق شرندن که حیوان دکلدر جمادندر اوده
کویمک کبی و صو یا غرق اولمق و اغو اچمک کبی و نکیم بونلره بکزر وارسه **ومن شر غاسق
اذا وقب** یعنی صغنورین خالقه کیجه قرکوسک شرندن که قچن کندز دوشلیغی کیدره
ظلمتیله جهانی طولدره اول وقت جنیلرک طاغلمسی و قتدر و ادمیلردن دخی اهل فساد
شروع و قتدر و شیاطین و سوسی و قتدر بوندن اوتر صغنما غدا امر ایلمشدر **ومن شر النفاثات
فی العقد** یعنی دخی صغنورین شول عورتلرک شرندن که سحر له دوکملر دوکوب اوزرینه
افسون اوقورلر اوررلر عورتلری بونده انوکچون ذکر ایلدی که اکثر بو سحر مکر بونلردن
واقع اولور **ومن شر حاسد اذا حسد** یعنی دخی صغنورین شول حسد ایدنلرک حسدندن
قچن که حسد ادرلر حسد اولدر که نعمت و عزت و منصب و مال اولدوغن دلیاچون بونی
یوقدر انک دخی اولمسادیر حق تعالی تقدیرینه و قسمتنه راضی اولمیوب غضب ادر و خبر دخی
کلمشدر که حسد کیشنک ثوابن ییر کیدر نیتکم اود اودونی ییر کیدر بو سورهده دلیل وار
درکم هیچ شرلرده حسددن شرلو یوقدر که حق تعالی دوکلی شرلری بو سورهده ذکر ایلدیب
صوکنی حسدله ختم ایلدی و دخی بو ایت دلالت ادر که الله تعالی ادین ذکر اتمکله رقیه اتمک
جایزدر قچن واقع اولسه **سورة الناس مکیة وهی ست ایات** بسم الله الرحمن الرحیم
قل اعوذ برب الناس ملک الناس اله الناس یعنی حق تعالی ایدر یا محمد ایت بن التجا
ادرین صغنورین اول الله که بو خلقک رازقیدر و مربیلریدر که انواع نعمتله انلری بسلدی
و دخی انلرک مالکیدر امیر و حکم بونلرک اچنده کچیجیدر و انلرک معبود و خالقیدر
ورن الدرن اولدر پس بو سورهده حق تعالی کندونک ربوبیتنی و مالکیتنی و الهیتنی بو
ناسه اضافت قلوب مخصوص قلدی حال بودر که دوکلی مخلوقک رب و ملک و الهیدر اما

حق تعالی نڭ

بو

یا عباد الله اعینونی

الحمد لله

چون وسوسهٔ شیطان آدم صدرنده واقع اولور ایرغنه واقع اولماز وهم استماعده

اول شیطاندن اولورکم موسوسدر من شر الوسواس الخناس الذی یوسوس فی صدور

الناس من الجنة والناس یعنی صیغنورین الله تعالی یه شر شیطاندن که بنی صقلیه انڭ

شرندن ومکایدلرندن زیرا بن صنعیمغه قوتم یوق که نفسمی انڭ شرندن صقلیه بلم چون اول

وسوسلرینی طمرده قانه یوررکبی یوردر الله تعالی قادردر انڭ دفعنه انجق که بنی انڭ

شرلرندن صقلیه ویره پس اول شیطانڭ وصفن بیان ایدوب بیوردیکه اول وسوسه قلان

شیطانڭ ادی خناسدر یعنی بورنی واغزینی اورز دوب آدم اغلنی کوکلنه وسوسه ایدر

فچن که ذکردن غافل اولا اما قچنکم ذکره مشغول اوله کندی قبض ایدوب شول کریب کبی

درلور قچن فارغ اولسه کروبتلیروب وسوسه ایدر بو آدم اغلنلری کوکسلرنه دخی جنیلر

کوکسلرنه بولره دخی وسوسه ایدر آدمه قلدغی کبی حسن بصری ایدر رض تحقیق بو آدم

اغلنلرندن دخی شیاطین وار وجنیلردن دخی شیاطین وار صیغنورک الله بولرکسنڭ

شرلرندن زیرا جنی شیطان کوکلن وسوسه ایدر آدم شیطانی اشکاره کلور ودخی دمشلردرکه

ناس دیدکی بوارجقده جنه واینسه دخی صلاح وار اکرناسدن جنی مراد اولرسه دیمک اولورکم

وسوسه ایدر شول مؤمنلرڭ کوکلنده کم جنیلردندر ودخی وسوسه ایدر آدم کوکلنده عقبة

ابن عامر ایدر رض بکا رسول ع م دیدیکه یا عقبه هیچ بر صیغنیجلر صیغنمدیلر الله بو ایکی سوره ایله

صیغندقلری نلین ودخی خبرده کلمشدرکم جبرائیل ع م رسوله دیدیکه یا محمد سکا خبر ورمیایمی

شول صیغنجق نسنلردن رسول ع م دیدیکه خبر ورندر اول جبرائیل ع م دیدیکه معوذتین سوره

سیدر محکم قلعه‌دراکاکرنلر دکلی بلالردن وشرلردن امین اولور •

• حق تعالی نڭ فضل احسانی بر لـه •